Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທກນິກາເຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາ

(ປຐໂມ ຠາໂຄ)

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ອຸຕ຺ຕມໍ ວນ຺ທເນຍ຺ຍານໍ, ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ;

ໂຍ ຂຸທ຺ທກນິກາຍສ຺ມິໍ, ຂຸທ຺ທາຈາຣປ຺ປຫາຍິນາຯ

ເທສິໂຕ ໂລກນາເຖນ, ໂລກນິສ຺ສຣເຓສິນາ;

ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕນິປາຕສ຺ສ, ກຣິສ຺ສາມຕ຺ຖວຓ຺ຓນໍຯ

ອຍໍ ສຸຕ຺ຕນິປາໂຕ ຈ, ຂຸທ຺ທເກສ຺ເວວ ໂອຄໂຘ;

ຍສ຺ມາ ຕສ຺ມາ ອິມສ຺ສາປິ, ກຣິສ຺ສາມຕ຺ຖວຓ຺ຓນໍຯ

ຄາຖາສຕສມາກິຓ຺ໂຓ, ເຄຍ຺ຍພ຺ຍາກຣຓງ຺ກິໂຕ;

ກສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕນິປາໂຕຕິ, ສງ຺ຂເມສ ຄໂຕຕິ ເຈຯ

ສຸວຸຕ຺ຕໂຕ ສວນໂຕ, ອຕ຺ຖານໍ ສຸຏ຺ຐຸ ຕາຓໂຕ;

ສູຈນາ ສູທນາ ເຈວ, ຍສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕໍ ປວຸຈ຺ຈຕິຯ

ຕຖາຣູປານິ ສຸຕ຺ຕານິ, ນິປາເຕຕ຺ວາ ຕໂຕ ຕໂຕ;

ສມູຫໂຕ ອຍໍ ຕສ຺ມາ, ສງ຺ຂເມວມຸປາຄໂຕຯ

ສພ຺ພານິ ຈາປິ ສຸຕ຺ຕານິ, ປມາຓນ຺ເຕນ ຕາທິໂນ;

ວຈນານິ ອຍໍ ເຕສໍ, ນິປາໂຕ ຈ ຍໂຕ ຕໂຕຯ

ອຎ຺ຎສງ຺ຂານິມິຕ຺ຕານໍ, ວິເສສານມຠາວໂຕ;

ສງ຺ຂໍ ສຸຕ຺ຕນິປາໂຕຕິ, ເອວເມວ ສມຊ຺ຌຄາຕິຯ

໑။ ອຸຣຄວຄ຺ໂຄ

໑။ ອຸຣຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ເອວໍ ສມນ຺ຕຣສງ຺ເຂ ຈ ຍສ຺ມາ ເອສ ວຄ຺ຄໂຕ ອຸຣຄວຄ຺ໂຄ, ຈູລ຺ວວຄ຺ໂຄ, ມຫາວຄ຺ໂຄ, ອຎ຺ຐກວຄ຺ໂຄ, ປາຣາຍນວຄ຺ໂຄຕິ ປຎ຺ຈ ວຄ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕິ; ເຕສຸ ອຸຣຄວຄ຺ໂຄ ອາທິ။ ສຸຕ຺ຕໂຕ ອຸຣຄວຄ຺ເຄ ທ຺ວາທສ ສຸຕ຺ຕານິ, ຈູລ຺ວວຄ຺ເຄ ຈຸທ຺ທສ, ມຫາວຄ຺ເຄ ທ຺ວາທສ, ອຎ຺ຐກວຄ຺ເຄ ໂສລ຺ວສ, ປາຣາຍນວຄ຺ເຄ ໂສລ຺ວສາຕິ ສຕ຺ຕຕິ ສຸຕ຺ຕານິ။ ເຕສໍ ອຸຣຄສຸຕ຺ຕໍ ອາທິ။ ປຣິຍຕ຺ຕິປ຺ມາຓໂຕ ອຎ຺ຐ ກາຓວາຣາ။ ເອວໍ ວຄ຺ຄສຸຕ຺ຕປຣິຍຕ຺ຕິປ຺ມາຓວໂຕ ປ຺ນສ຺ສ –

‘‘ໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຕິຕໍ ວິເນຕິ ໂກຘໍ, ວິສຕໍ ສປ຺ປວິສໍວ ໂອສເຘຫິ;

ໂສ ພິກ຺ຂຸ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣໍ, ອຸຣໂຄ ຊິຓ຺ຓມິວ ຕຈໍ ປ຺ຣາຓ’’ນ຺ຕິ။ –

ອຍໍ ຄາຖາ ອາທິ။ ຕສ຺ມາ ອສ຺ສາ ອິໂຕ ປ຺ຖຸຕິ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນໍ ກາຕຸໍ ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

‘‘ເຍນ ຍຕ຺ຖ ຍທາ ຍສ຺ມາ, ວຸຕ຺ຕາ ຄາຖາ ອຍໍ ອິມໍ;

ວິຘີ ປ຺ກາສຍິຕ຺ວາສ຺ສາ, ກຣິສ຺ສາມຕ຺ຖວຓ຺ຓນ’’ນ຺ຕິ။

ເກນ ປ຺ນາຍໍ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາ, ກຕ຺ຖ, ກທາ, ກສ຺ມາ ຈ ວຸຕ຺ຕາຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ໂຍ ໂສ ກຄວາ ຈຕຸວິສຕິພຸທ຺ຘສນ຺ຕິເກ ລທ຺ຘພ຺ຍາກຣໂຓ ຍາວ ເວສ຺ສນ຺ຕຣຊາຕກໍ, ຕາວ ປາຣມິໂຍ ປ຺ເຣຕ຺ວາ ຕຸສິຕກວເນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິ, ຕໂຕປິ ຈວິຕ຺ວາ ສກ຺ຍຣາຊກຸເລ ອຸປ຺ປ຺ຕິໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ອນຸປ຺ພ຺ເພນ ກຕມຫາພິນິກ຺ຂມໂນ ໂພຘິຣຸກ຺ຂມູເລ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ອພິສມ຺ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປ຺ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເທວ-ມນຸສ຺ສານໍ ທິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ, ເຕນ ກຄວຕາ ສຍມ຺ກຸນາ ອນາຈຣິເຍນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ວຸຕ຺ຕາ။ ສາ ຈ ປ຺ນ ອາລ຺ວວິຍໍ။ ຍທາ ຈ ກູຕຄາມສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ຕທາ ຕຕ຺ຖ ອຸປຄຕານໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ။ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປວິສ຺ສຊ຺ຊນາ။ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປ຺ນ ທູເຣນິທານອວິທູເຣນິທານສນ຺ຕິເກນິທານວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ။ ຕຕ຺ຖ ທູເຣນິທານໍ ນາມ ທີປງ຺ກຣໂຕ ຍາວ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວຕ຺ຖຸກຖາ , ອວິທູເຣນິທານໍ ນາມ ຕຸສິຕກວນໂຕ ຍາວ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວຕ຺ຖຸກຖາ, ສນ຺ຕິເກນິທານໍ ນາມ ໂພຘິມຓ຺ຑໂຕ ຍາວ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວຕ຺ຖຸກຖາຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ອວິທູເຣນິທານໍ ສນ຺ຕິເກນິທານຎ຺ຈ ທູເຣນິທາເນເຍວ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ທູເຣນິທານວເສເນວຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ။ ສາ ປເນສາ ຊາຕກຎ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອິຘ ນ ວິຕ຺ຖາຣິຕາ။ ຕໂຕ ຕຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາຣິຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ။ ອຍໍ ປ຺ນ ວິເສໂສ – ຕຕ຺ຖ ປ຺ຖມຄາຖາຍ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວຕ຺ຖຸ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ອິຘ ອາລ຺ວວິຍໍ။ ຍຖາຫ –

‘‘ເຕນ ສມເຍນ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາ ອາລ຺ວວິຍໍ ວິຫຣຕິ ອຄ຺ຄາລ຺ວເວ ເຈຕິເຍ။ ເຕນ ໂຂ ປ຺ນ ສມເຍນ ອາລ຺ວກາ ພິກ຺ຂູ ນວກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຣຸກ຺ຂໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕິປິ ເຉທາເປນ຺ຕິປິ။ ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ອາລ຺ວໂກ ພິກ຺ຂຸ ຣຸກ຺ຂໍ ຉິນ຺ທຕິ။ ຕສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ເຂ ອທິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ຕໍ ພິກ຺ຂຸໍ ເອຕທໂວຈ – ‘ມາ, ກນ຺ເຕ, ອຕ຺ຕໂນ ກວນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ມຍ຺ຫໍ ກວນໍ ຉິນ຺ທີ’ຕິ။ ໂສ ພິກ຺ຂຸ ອນາທິຍນ຺ໂຕ ຉິນ຺ທິເຍວ။ ຕສ຺ສາ ຈ ເທວຕາຍ ທາຣກສ຺ສ ພາຫຸໍ ອາໂກເຓສິ။ ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສາ ເທວຕາຍ ເອຕທໂຫສິ – ‘ຍໍນ຺ນູນາຫໍ ອິມໍ ພິກ຺ຂຸໍ ອິເຘວ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ။ ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສາ ເທວຕາຍ ເອຕທໂຫສິ – ‘ນ ໂຂ ເມຕໍ ປ຺ຕິຣູປໍ, ຍາຫໍ ອິມໍ ພິກ຺ຂຸໍ ອິເຘວ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍໍ, ຍໍນ຺ນູນາຫໍ ກຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ။ ອຖ ໂຂ ສາ ເທວຕາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ။ ‘ສາຘຸ, ສາຘຸ ເທວເຕ, ສາຘຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ເທວເຕ, ຕໍ ພິກ຺ຂຸໍ ຊີວິຕາ ນ ໂວໂຣເປສິ။ ສຈ຺ຊ຺ຊ ຕ຺ວໍ, ເທວເຕ, ຕໍ ພິກ຺ຂຸໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາສິ, ພຫຸຎ຺ຈ ຕ຺ວໍ, ເທວເຕ, ອປຸຎ຺ຎໍ ປສເວຍ຺ຍາສິ။ ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ເທວເຕ, ອມຸກສ຺ມິໍ ໂອກາເສ ຣຸກ຺ໂຂ ວິວິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມິໍ ອຸປຄຈ຺ຉາ’’’ຕິ (ປາຈິ။ ໙໑)။

ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຠຄວາ ຕສ຺ສາ ເທວຕາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໂກຘວິນຍນຕ຺ຖໍ –

‘‘ໂຍ ເວ ອຸປ຺ປຕິຕໍ ໂກຘໍ, ຣຖໍ ຠນ຺ຕໍວ ວາຣເຍ’’ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໒໒໒) –

ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິຯ ຕໂຕ ‘‘ກຖຎ຺ຫິ ນາມ ສມຓາ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍາ ຣຸກ຺ຂໍ ຉິນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິປິ, ເຉທາເປສ຺ສນ຺ຕິປິ, ເອກິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ສມຓາ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍາ ຊີວໍ ວິເຫຐນ຺ຕີ’’ຕິ ເອວໍ ມນຸສ຺ສານໍ ອຸຊ຺ຌາຍິຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາໂຣຈິໂຕ ຠຄວາ – ‘‘ຠູຕຄາມປາຕພ຺ຍຕາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິຯ ໙໐) ອິມໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຸປຄຕານໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ –

‘‘ໂຍ ອຸປ຺ປຕິຕໍ ວິເນຕິ ໂກຘໍ,

ວິສຏໍ ສປ຺ປວິສໍວ ໂອສເຘຫິ’’ຕິຯ –

ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິຯ ເອວມິມໍ ເອກໍເຍວ ວຕ຺ຖຸ ຕີສຸ ຐາເນສຸ ສງ຺ຄຫໍ ຄຕໍ – ວິນເຍ, ຘມ຺ມປເທ, ສຸຕ຺ຕນິປາເຕຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ຍາ ສາ ມາຕິກາ ຐປິຕາ –

‘‘ເຍນ ຍຕ຺ຖ ຍທາ ຍສ຺ມາ, ວຸຕ຺ຕາ ຄາຖາ ອຍໍ ອິມໍ;

ວິຘິໍ ປກາສຍິຕ຺ວາສ຺ສາ, ກຣິສ຺ສາມຕ຺ຖວຓ຺ຓນ’’ນ຺ຕິຯ –

ສາ ສງ຺ເຂປໂຕ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຈ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ ຐເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນໍຯ

໑ຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຯ ໂຍຕິ ໂຍ ຍາທິໂສ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ, ນໂວ ວາ ມຊ຺ຌິໂມ ວາ ເຖໂຣ ວາຯ ອຸປ຺ປຕິຕນ຺ຕິ ອຸທ຺ຘມຸທ຺ຘໍ ປຕິຕໍ ຄຕໍ, ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ນາເມຕໍ ວຕ຺ຕມານຠຸຕ຺ວາປຄໂຕກາສກຕຠູມິລທ຺ຘວເສນ ອເນກປ຺ປເຠທໍຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພມ຺ປິ ສງ຺ຂຕໍ ອຸປ຺ປາທາທິສມງ຺ຄິ ວຕ຺ຕມານຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມ, ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຘມ຺ມາ, ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ຘມ຺ມາ, ອຸປ຺ປາທິໂນ ຘມ຺ມາ’’ຕິ (ຘຯ ສຯ ຕິກມາຕິກາ ໑໗) ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາຣມ຺ມຓຣສມນຸຠວິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘໍ ອນຸຠຸຕ຺ວາປຄຕສງ຺ຂາຕໍ ກຸສລາກຸສລໍ, ອຸປ຺ປາທາທິຕ຺ຕຍມນຸປ຺ປຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘໍ ຠຸຕ຺ວາປຄຕສງ຺ຂາຕໍ ເສສສງ຺ຂຕຎ຺ຈ ຠຸຕ຺ວາປຄຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມຯ ຕເທຕໍ ‘‘ເອວຣູປໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓໔; ປາຈິຯ ໔໑໗) ຈ, ‘‘ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາປາຣິປູຣີ ໂຫຕີ’’ຕິ ຈ ເອວມາທີສຸ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ‘‘ຍານິສ຺ສ ຕານິ ປຸພ຺ເພ ກຕານິ ກມ຺ມານີ’’ຕິ ເອວມາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໔໘; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໒໐) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ກມ຺ມໍ ອຕີຕມ຺ປິ ສມານໍ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິພາຫິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິປາກສ຺ໂສກາສໍ ກຕ຺ວາ ຐິຕຕ຺ຕາ, ຕຖາ ກໂຕກາສຎ຺ຈ ວິປາກໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນມ຺ປິ ເອວໍ ກເຕ ໂອກາເສ ອວສ຺ສມຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ໂອກາສກຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມຯ ຕາສຸ ຕາສຸ ຠູມີສຸ ອສມູຫຕມກຸສລໍ ຠູມິລທ຺ຘຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຠູມິຍາ ຠູມິລທ຺ຘສ຺ສ ຈ ນານຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຠູມິ ນາມ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອາຣມ຺ມຓຠູຕາ ເຕຠູມກາ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາຯ ຠູມິລທ຺ຘໍ ນາມ ເຕສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕາຣຫໍ ກິເລສຊາຕໍຯ ເຕນ ຫິ ສາ ຠູມິລທ຺ຘາ ນາມ ໂຫຕີຕິຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ຠູມິລທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຎ຺ຈ ປນ ນ ອາຣມ຺ມຓວເສນຯ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ຫິ ສພ຺ເພປິ ອຕີຕາທິເຠເທ ປຣິຎ຺ຎາເຕປິ ຈ ຂີຓາສວານໍ ຂນ຺ເຘ ອາຣພ຺ຠ ກິເລສາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ມຫາກຈ຺ຈາຍເນົາປ຺ປລວຓ຺ຓາທີນໍ ຂນ຺ເຘ ອາຣພ຺ຠ ໂສເຣຍ຺ຍເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ຕນນ຺ທມາຓວກາທີນໍ ວິຍຯ ຍທິ ເຈຕໍ ຠູມິລທ຺ຘໍ ນາມ ສິຍາ, ຕສ຺ສ ອປ຺ປເຫຍ຺ຍໂຕ ນ ໂກຈິ ຠວມູລໍ ຊເຫຍ຺ຍຯ ວຕ຺ຖຸວເສນ ປນ ຠູມິລທ຺ຘໍ ນາມ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ຫິ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອປຣິຎ຺ຎາຕາ ຂນ຺ຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປາທໂຕ ປຠຸຕິ ເຕສຸ ວຏ຺ຏມູລໍ ກິເລສຊາຕໍ ອນຸເສຕິຯ ຕໍ ອປ຺ປຫີນຏ຺ເຐນ ຠູມິລທ຺ຘຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ສ ຂນ຺ເຘສຸ ອປ຺ປຫີນານຸສຍິຕາ ກິເລສາ, ຕສ຺ສ ເຕ ເອວ ຂນ຺ຘາ ເຕສໍ ກິເລສານໍ ວຕ຺ຖຸ, ນ ອິຕເຣ ຂນ຺ຘາຯ ອຕີຕກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ຈສ຺ສ ອປ຺ປຫີນານຸສຍິຕານໍ ກິເລສານໍ ອຕີຕກ຺ຂນ຺ຘາ ເອວ ວຕ຺ຖຸ, ນ ອິຕເຣຯ ເອເສວ ນໂຍ ອນາຄຕາທີສຸຯ ຕຖາ ກາມາວຈຣກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອປ຺ປ

ຫີນານຸສຍິຕານໍ ກິເລສານໍ ກາມາວຈຣກ຺ຂນ຺ຘາ ເອວ ວຕ຺ຖຸ, ນ ອິຕເຣຯ ເອສ ນໂຍ ຣູປາຣູປາວຈເຣສຸຯ

ໂສຕາປນ຺ນາທີນໍ ປນ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຂນ຺ເຘສຸ ຕໍ ຕໍ ວຏ຺ຏມູລໍ ກິເລສຊາຕໍ ເຍນ ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ປຫີນໍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ເຕ ເຕ ຂນ຺ຘາ ປຫີນານໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ວຏ຺ຏມູລກິເລສານໍ ອວຕ຺ຖຸໂຕ ຠູມິຕິ ສງ຺ຂໍ ນ ລຠນ຺ຕິຯ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ປນ ສພ຺ພໂສ ວຏ຺ຏມູລານໍ ກິເລສານໍ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ກຣິຍມານໍ ກມ຺ມໍ ກຸສລໍ ວາ ອກຸສລໍ ວາ ໂຫຕິ, ອິຈ຺ຈສ຺ສ ກິເລສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ວຏ຺ຏໍ ວຑ຺ຒຕິຯ ຕສ຺ເສຕໍ ວຏ຺ຏມູລໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘ ເອວ, ນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຘາທີສຸ…ເປ… ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ເຘ ເອວ ວາ, ນ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘາທີສູຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ກສ຺ມາ? ອວິເສເສນ ປຎ຺ຈສຸ ຂນ຺ເຘສຸ ອນຸສຍິຕຕ຺ຕາຯ ກຖໍ? ປຖວິຣສາທິມິວ ຣຸກ຺ເຂຯ ຍຖາ ຫິ ມຫາຣຸກ຺ເຂ ປຖວິຕລໍ ອຘິຏ຺ຐາຍ ປຖວິຣສຎ຺ຈ ອາໂປຣສຎ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ມູລຂນ຺ຘສາຂປສາຂປຕ຺ຕປລ຺ລວປລາສປຸປ຺ຜຜເລຫິ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ນຠໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຍາວກປ຺ປາວສານໍ ພີຊປຣມ຺ປຣາຍ ຣຸກ຺ຂປເວຓີສນ຺ຕາເນ ຐິເຕ “ຕໍ ປຖວິຣສາທິ ມູເລ ເອວ, ນ ຂນ຺ຘາທີສຸ, ຜເລ ເອວ ວາ, ນ ມູລາທີສູ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ກສ຺ມາ? ອວິເສເສນ ສພ຺ເພສ຺ເວວ ມູລາທີສຸ ອນຸຄຕຕ຺ຕາ, ເອວໍຯ ຍຖາ ປນ ຕສ຺ເສວ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ປຸປ຺ຜຜລາທີສຸ ນິພ຺ພິນ຺ໂນ ໂກຈິ ປຸຣິໂສ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ມຓ຺ຑູກກຓ຺ຏກໍ ນາມ ຣຸກ຺ເຂ ວິສໍ ປໂຍເຊຍ຺ຍ, ອຖ ໂສ ຣຸກ຺ໂຂ ເຕນ ວິສສມ຺ຜສ຺ເສນ ຜຸຏ຺ໂຐ ປຖວິຣສອາໂປຣສປຣິຍາທິນ຺ເນນ ອປ຺ປສວນຘມ຺ມຕໍ ອາຄມ຺ມ ປຸນ ສນ຺ຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນ ຠເວຍ຺ຍ, ເອວເມວໍ ຂນ຺ຘປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ນິພ຺ພິນ຺ໂນ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ຣຸກ຺ເຂ ວິສປ຺ປໂຍຊນໍ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ຈຕຸມຄ຺ຄຠາວນໍ ອາຣຠຕິຯ ອຖສ຺ສ ໂສ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາໂນ ເຕນ ຈຕຸມຄ຺ຄວິສສມ຺ຜສ຺ເສນ ສພ຺ພໂສ ວຏ຺ຏມູລກິເລສານໍ ປຣິຍາທິນ຺ນຕ຺ຕາ ກິຣິຍຠາວມຕ຺ຕມຸປຄຕກາຍກມ຺ມາທິ ສພ຺ພກມ຺ມປ຺ປເຠໂທ ອາຍຕີ ປຸນພ຺ຠວາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕຘມ຺ມຕມາຄມ຺ມ ຠວນ຺ຕຣສນ຺ຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນ ໂຫຕິຯ ເກວລໍ ປນ ຈຣິມວິຎ຺ຎາຓນິໂຣເຘນ ນິຣິນ຺ຘໂນ ວິຍ ຊາຕເວໂທ ອນຸປາທາໂນ ປຣິນິພ຺ພາຕິຯ ເອວໍ ຠູມິຍາ ຠູມິລທ຺ຘສ຺ສ ຈ ນານຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອປິຈ ອປຣມ຺ປິ ສມຸທາຈາຣາຣມ຺ມຓາຘິຄ຺ຄຫິຕາວິກ຺ຂມ຺ຠິຕາສມູຫຕວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘມຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕມານຸປ຺ປນ຺ນເມວ ສມຸທາຈາຣຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ຈກ຺ຂາທີນໍ ປນ ອາປາຖຄເຕ ອາຣມ຺ມເຓ ປຸພ຺ພຠາເຄ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊມານມ຺ປິ ກິເລສຊາຕໍ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອຘິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ເອວ ອປຣຠາເຄ ເອກນ຺ເຕນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອາຣມ຺ມຓາຘິຄ຺ຄຫິຕຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ກລ຺ຍາຓິຄາເມ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣໂຕ ມຫາຕິສ຺ສຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວິສຠາຄຣູປທສ຺ສເນນ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສຊາຕຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍຯ ຕສ຺ສ “ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໖; ອຯ ນິຯ ໖ຯ໕໘) ປໂຍໂຄ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສມຖວິປສ຺ສນານໍ ອຎ຺ຎຕຣວເສນ ອວິກ຺ຂມ຺ຠິຕກິເລສຊາຕໍ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕຕິມນາຣູຬ຺ຫໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິວາຣກສ຺ສ ເຫຕຸໂນ ອຠາວາ ອວິກ຺ຂມ຺ຠິຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມຯ ຍໍ “ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິສມາຘິ ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ສນ຺ໂຕ ເຈວ ປຓີໂຕ ຈ ອເສຈນໂກ ຈ ສຸໂຂ ຈ ວິຫາໂຣ ອຸປ຺ປນ຺ນຸປ຺ປນ຺ເນ ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ຐານໂສ ອນ຺ຕຣຘາເປຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ໑໖໕) ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ສມຖວິປສ຺ສນາວເສນ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕມ຺ປິ ກິເລສຊາຕໍ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອສມູຫຕຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕໍ ອນຕີຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອສມູຫຕຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິລາຠິໂນ ເຖຣສ຺ສ ກຸສຸມິຕຣຸກ຺ເຂ ອຸປວເນ ປຸປ຺ຜານິ ໂອຈິນນ຺ຕສ຺ສ ມຘຸຣສ຺ສເຣນ ຄາຍໂຕ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຄີຕສ຺ສຣໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສຊາຕຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍຯ ຕສ຺ສ “ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນຸປ຺ປນ຺ເນ ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ອນ຺ຕຣາເຍວ ອນ຺ຕຣຘາເປຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໕໘) ປໂຍໂຄ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕິວິຘມ຺ປິ ເຈຕໍ ອາຣມ຺ມຓາຘິຄ຺ຄຫິຕາວິກ຺ຂມ຺ຠິຕາສມູຫຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ຠູມິລທ຺ເຘເນວ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເອວເມຕສ຺ມິໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປເຠເທ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຠູມິລທ຺ຘາຣມ຺ມຓາຘິຄ຺ຄຫິຕາວິກ຺ຂມ຺ຠິຕາສມູຫຕຸປ຺ປນ຺ນວເສນາຍໍ ໂອໂຄ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ກສ຺ມາ? ເອວໍວິຘສ຺ສ ວິເນຕພ຺ພໂຕຯ ເອວໍວິຘເມວ ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ເຍນ ເກນຈິ ວິນເຍນ ວິເນຕຸໍ ສກ຺ກາ ໂຫຕິຯ ຍໍ ປເນຕໍ ວຕ຺ຕມານຠຸຕ຺ວາປຄໂຕກາສກຕສມຸທາຈາຣສງ຺ຂາຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ເອຕ຺ຖ ອຜໂລ ຈ ອສກ຺ໂຍ ຈ ວາຍາໂມຯ ອຜໂລ ຫິ ຠຸຕ຺ວາປຄເຕ ວາຍາໂມ ວາຍາມນ຺ຕເຣນາປິ ຕສ຺ສ ນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ໂອກາສກເຕຯ ອສກ຺ໂຍ ຈ ວຕ຺ຕມານສມຸທາຈາຣຸປ຺ປນ຺ເນ ກິເລສໂວທານານໍ ເອກຊ຺ຊມຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕຕິຯ

ວິເນຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ –

“ທຸວິໂຘ ວິນໂຍ ນາມ, ເອກເມເກຕ຺ຖ ປຎ຺ຈຘາ;

ເຕສຸ ອຍຸຖວິເສເນສ, ວິເນຕີຕີ ປວຸຈຸຈຕີ''ຯ

ອຍລຸທີ ສໍວຣວິນໂຍ, ປຫານວິນໂຍຕິ ທຸວິໂສ ວິນໂຍຯ ເອຕຸຖ ຈ ທຸວິເສ ວິນເຍ ເອກເມໂກ ວິນໂຍ ປລຸຈຊາ ກີຊຊຕີຯ ສໍວຣວິນໂຍປີ ທີ ສີລສໍວໂຣ, ສຕິສໍວໂຣ, ລາຕາສໍວໂຣ, ຂນຸຕິສໍວໂຣ, ວີຣີຍສໍວໂຣຕິ ປລຸຈວິໂສຯ ປຫານວິນໂຍປີ ຕທງຄປຸປຫານໍ, ວິກຸຂມຸການປຸປຫານໍ, ສມຸຈຸເຊທປຸປຫານໍ, ປຜິປຸປສຸສທຸສິປຸປຫານໍ, ນິສຸສຣຕາປຸປຫານນຸຕິ ປລຸຈວິໂສຯ

ຕຕຸຖ ''ອິມິນາ ປາຕິໂມກຸຂສໍວເຣນ ອຸເປໂຕ ໂຫຕີ ສມຸເປໂຕ''ຕິອາທິສຸ (ວິກຯ ໕໑໑) ສີລສໍວໂຣ, ''ຣກຸຂຕີ ຈກຸຂຸນຸທຣີຍໍ, ຈກຸຂຸນຸທຣີເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊຊຕີ''ຕິອາທິສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑໓; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໙໕; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໓໙; ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖) ສຕິສໍວໂຣຯ

''ຍານິ ໂສຕານິ ໂລກສຸມິ, (ອຊິຕາຕິ ກຄວາ)

ສຕິ ເຕສໍ ນິວາຣຕໍ;

ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພຸຮູມິ,

ປລຸລາເຍເຕ ປິສີຍເຣ''ຕີຯ (ສຸຯ ນິຯ ໑໐໔໑) –

ອາທີສຸ ລາຕາສໍວໂຣ, ''ຂໂມ ໂຫຕີ ສີຕສຸສ ອຸຕຸຫສຸສາ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໔) ຂນຸຕິສໍວໂຣ, ''ອຸປຸປນຸນໍ ກາມວິຕກຸກໍ ນາທິວາເສຕີ, ປຊຫຕີ, ວິໂນເທຕີ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໖; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໔) ວີຣີຍສໍວໂຣ ເວທິຕພຸໂພຯ ສພຸໂພປີ ຈາຍໍ ສໍວໂຣ ຍຖາສກໍ ສໍວຣິຕພຸພານໍ ວິເນຕພຸພານລຸຈ ກາຍວຈີທຸຈຸຈຣິຕາທີນໍ ສໍວຣຕໂຕ ສໍວໂຣ, ວິນຍນໂຕ ວິນໂຍຕິ ວຸຈຸຈຕີຯ ເອວໍ ຕາວ ສໍວຣວິນໂຍ ປລຸຈຊາ ກີຊຊຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພຯ

ຕຖາ ຍໍ ນາມຣູປປຣິຈຸເຊທາທີສຸ ວິປສຸສນງເຄສຸ ຍາວ ອຕຸຕໂນ ອປຣິຫານວເສນ ປວຕຸຕິ, ຕາວ ເຕນ ເຕນ ລາເຕນ ຕສຸສ ຕສຸສ ອນຕຸຖສນຸຕານສຸສ ປຫານໍຯ ເສຍຍຖີທໍ – ນາມຣູປວວຕຸຖາເນນ ສກຸກາຍທິຜຸຖິຍາ, ປຈຸຈຍປຣິຄຸຄເຫນ ອເຫຕຸວິສມເຫຕຸທິຜຸຖີນໍ, ຕສຸເສວ ອປຣກາເຄນ ກງຂາວິຕຣເຕນ ກຖໍກຖີກາວສຸສ, ກລາປສມຸມສເນນ ''ອຫໍ ມມາ''ຕິ ຄາຫສຸສ, ມຄຸຄາມຄຸຄວວຕຸຖາເນນ ອມຄຸເຄ ມຄຸຄສລຸລາຍ, ອຸທຍທສຸສເນນ ອຸຈຸເຊທທິຜຸຖິຍາ, ວຍທສຸສເນນ ສສຸສຕທິຜຸຖິຍາ, ກຍທສຸສເນນ ສກເຍສຸ ອກຍສລຸລາຍ, ອາທີນວທສຸສເນນ ອສຸສາທສລຸລາຍ, ນິພຸພິທານຸປສຸສເນນ ອກິຣຕິສລຸລາຍ, ມຸຈຸຈິຕຸກມຸຍຕາລາເຕນ ອມຸຈຸຈິຕຸກມຸຍຕາຍ, ອຸເປກຸຂາລາເຕນ ອນຸເປກຸຂາຍ, ອນຸໂລເມນ ສມຸມຜຸຖິຕິຍໍ ນິພຸພາເນ ຈ ປຜິໂລມກາວສຸສ, ໂຄຕຸຣກຸນາ ສງຂາຣນິມິຕຸຕຄຸຄາຫສຸສ ປຫານໍ, ເອຕໍ ຕທງຄປຸປຫານໍ ນາມຯ ຍໍ ປນ ອຸປຈາຣປຸປນາເກທສຸສ ສມາທິໂນ ຍາວ ອຕຸຕໂນ ອປຣິຫານິປວຕຸຕິ , ຕາວ ເຕນາກິຫຕານໍ ນີວຣຕານໍ ຍຖາສກໍ ວິຕກຸກາທີປຈຸຈນີກສມຸມານລຸຈ ອນຸປຸປຕຸຕິສງຂາຕໍ ປຫານໍ, ເອຕໍ ວິກຸຂມຸການປຸປຫານໍ ນາມຯ ຍໍ ປນ ຈຕຸນຸນໍ ອຣີຍມຄຸຄານໍ ກາວິຕຕຸຕາ ຕໍຕໍມຄຸຄວໂຕ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕາເນ ຍຖາສກໍ ''ທິຜຸຖິຄຕານໍ ປຫານາຍາ''ຕິອາທິນາ (ທຯ ສຯ ໔ກຸກ) ນເຍນ ວຸຕຸຕສຸສ ສມຸທຍປກຸຂິກສຸສ ກິເລສຄຫນສຸສ ປຸນ ອຈຸຈນຸຕອປຸປວຕຸຕິກາເວນ ສມຸຈຸເຊທສງຂາຕໍ ປຫານໍ, ອິທໍ ສມຸຈຸເຊທປຸປຫານໍ ນາມຯ ຍໍ ປນ ຜລກຸຂເຕ ປຜິປຸປສຸສທຸສຕຸຕໍ ກິເລສານໍ ປຫານໍ, ອິທໍ ປຜິປຸປສຸສທຸສິປຸປຫານໍ ນາມຯ ຍໍ ປນ ສພຸພສງຂຕນິສຸສຣຕຕຸຕາ ປຫີນສພຸພສງຂຕໍ ນິພຸພານໍ, ເອຕໍ ນິສຸສຣຕາປຸປຫານໍ ນາມຯ ສພຸພມຸປີ ເຈຕໍ ປຫານໍ ຍສຸມາ ຈາຄຜຸເຖນ ປຫານໍ, ວິນຍນຜຸເຖນ ວິນໂຍ, ຕສຸມາ ''ປຫານວິນໂຍ''ຕິ ວຸຈຸຈຕີ, ຕໍຕໍປຫານວໂຕ ວາ ຕສຸສ ຕສຸສ ວິນຍສຸສ ສມຸກວໂຕເປຕໍ ''ປຫານວິນໂຍ''ຕິ ວຸຈຸຈຕີຯ ເອວໍ ປຫານວິນໂຍປີ ປລຸຈຊາ ກີຊຊຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພຯ ເອວເມເກກສຸສ ປລຸຈຊາ ກີນຸນຕຸຕາ ທເສເຕ ວິນຍາ ໂຫນຸຕີຯ

ເຕສຸ ປຜິປຸປສຸສທຸສິວິນຍໍ ນິສຸສຣຕວິນຍລຸຈ ຄເປຕຸວາ ອວເສເສນ ອຜຸຖວິເສນ ວິນເຍເນສ ເຕນ ເຕນ ປຣິຍາເຍນ ວິເນຕີຕີ ປວຸຈຸຈຕີຯ ກຖໍ? ສີລສໍວເຣນ ກາຍວຈີທຸຈຸຈຣິຕານິ ວິເນນຸໂຕປີ ທີ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕໍ ໂກສໍ ວິເນຕີ, ສຕິປລຸລາສໍວເຣຫີ ອກິຊຊາ ໂທມນສຸສາທີນິ ວິເນນຸໂຕປີ ໂທມນສຸສສມຸປຍຸຕຸຕໍ ໂກສໍ ວິເນຕີ, ຂນຸຕິສໍວເຣນ ສີຕາທີນິ ຂມນຸໂຕປີ ຕໍຕໍອາຟາຕວຕຸຖຸສມຸກວໍ ໂກສໍ ວິເນຕີ, ວີຣີຍສໍວເຣນ ພຸຍາປາທວິຕກຸກໍ ວິເນນຸໂຕປີ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕໍ ໂກສໍ ວິເນຕີຯ ເຍທີ ສມຸເມທີ ຕທງຄວິກຸຂມຸການສມຸຈຸເຊທປຸປຫານານິ ໂທນຸຕີ, ເຕສໍ ສມຸມານໍ ອຕຸຕນິ ນິພຸພຕຸຕເນນ ເຕ ເຕ ສມຸເມ ປຊຫນຸໂຕປີ

ຕຫຽຄປ຺ປຫາຕພ຺ພໍ ວິກ຺ຂມ຺ເກາຕພ຺ພໍ ສມ຺ຈຸຄິນ຺ທິຕພ຺ພຄ຺ຈ ໂກຂໍ ວິເນຕິ. ການຄ຺ເຈຕ຺ຖ ປຫານວິນເຍນ ວິນໂຍ ນ ສມ຺ກວຕິ. ເຍຫີ ປນ ຂມ຺ເມຫີ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເຕຫີ ວິເນນ຺ໂຕປີ ປຣິຍາຍໂຕ "ປຫານວິນເຍນ ວິເນຕິ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປຝິປ຺ປສ຺ສທ຺ຂິປ຺ປຫານກາເລ ປນ ວິເນຕພ຺ພາກາວໂຕ ນິສ຺ສຣຕປ຺ປຫານສ຺ສ ຈ ອນຸປ຺ປາເທຕພ຺ພໂຕ ນ ເຕຫີ ກິຄ຺ຈິ ວິເນຕິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ເຕສຸ ປຝິປ຺ປສ຺ສທ຺ຂິວິນຍໍ ນິສ຺ສຣຕວິນຍຄ຺ຈ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສເສນ ອຝ຺ຖວິເຂນ ວິນເຍເນສ ເຕນ ເຕນ ປຣິຍາເຍນ ວິເນຕິຕິ ປວຸຈ຺ຈຕິຕິ. ເຍ ວາ –

"ປຄ຺ຈິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ອາຂາຕປ຺ຝິວິນຍາ, ຍຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອາຂາໂຕ ສພ຺ພໂສ ປຝິວິເນຕພ຺ໂພ. ກຕເມ ປຄ຺ຈ? ຍສ຺ມິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄເລ ອາຂາໂຕ ຊາເຍຖ, ເມຕ຺ຕາ ຕສ຺ມິ ປຸຄ຺ຄເລ ກາເວຕພ຺ພາ...ເປ... ກຣຸຕາ... ອຸເປກ຺ຂາ... ອສຕິ-ອມນສິກາໂຣ ຕສ຺ມິ ປຸຄ຺ຄເລ ອາປ຺ຊິຕພ຺ໂພ, ເອວໍ ຕສ຺ມິ ປຸຄ຺ຄເລ ອາຂາໂຕ ປຝິວິເນຕພ຺ໂພ. ກມ຺ມສ຺ສກຕາ ເອວ ວາ ຕສ຺ມິ ປຸຄ຺ຄເລ ອຂິຝ຺ຖາຕພ຺ພາ ກມ຺ມສ຺ສໂກ ອຍມາຍສ຺ມາ...ເປ... ທາຍາໂທ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ (ອ. ນິ. ໕.໑໖໑) –

ເອວໍ ປຄ຺ຈ ອາຂາຕປ຺ຝິວິນຍາ ວຸຕ຺ຕາ. ເຍ ຈ –

"ປຄ຺ຈິເມ, ອາວຸໂສ, ອາຂາຕປ຺ຝິວິນຍາ, ຍຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອາຂາໂຕ ສພ຺ພໂສ ປຝິວິເນຕພ຺ໂພ. ກຕເມ ປຄ຺ຈ? ອິຂາວຸໂສ , ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອປຣິສຸທ຺ຂກາຍສມາຈາໂຣ ໂຫຕິ, ປຣິສຸທ຺ຂວຈີສມາຈາໂຣ, ເອວຣູເປປີ, ອາວຸໂສ, ປຸຄ຺ຄເລ ອາຂາໂຕ ປຝິວິເນຕພ຺ໂພ"ຕິ (ອ. ນິ. ໕.໑໖໒) –

ເອວມາທິນາປີ ນເຍນ ປຄ຺ຈ ອາຂາຕປ຺ຝິວິນຍາ ວຸຕ຺ຕາ. ເຕສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອາຂາຕປ຺ຝິວິນເຍນ ວິເນນ຺ໂຕເປສ ວິເນຕິຕິ ປວຸຈ຺ຈຕິ. ອປິຈ ຍສ຺ມາ –

"ອຸກໂຕທນ຺ຕເກນ ເຈປິ, ກິກ຺ຂເວ, ກກເຈນ ໂຈຣາ ໂອຈຣກາ ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ໂອກ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍຸໍ, ຕຕ຺ຣາປີ ໂຍ ມໂນ ປໂທເສຍ຺ຍ, ນ ເມ ໂສ ເຕນ ສາສນກໂຣ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໓໒) ––

ເອວໍ ສຕ຺ຖຸ ໂອວາທໍ,

"ຕສ຺ເສວ ເຕນ ປາປີໂຍ, ໂຍ ກຸທ຺ຂໍ ປຝິກ຺ຊ຺ຊຕິ;

ກຸທ຺ຂໍ ອປ຺ປຝິກ຺ຊ຺ຊນ຺ໂຕ, ສງ຺ຄາມໍ ເຊຕິ ທຸຊ຺ຊຍໍ.

"ອຸກິນ຺ນມຕ຺ຖໍ ຈຣຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ;

ປຣໍ ສງ຺ກຸປິຕໍ ຄຕ຺ວາ, ໂຍ ສໂຕ ອຸປສມ຺ມຕິ". (ສໍ. ນິ. ໑.໑໘໘);

"ສຕ຺ຕິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຂມ຺ມາ ສປຕ຺ຕກນ຺ຕາ ສປຕ຺ຕກຣຕາ ໂກຂນໍ ອາຄຈ຺ຂນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ອິຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສປຕ຺ໂຕ ສປຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ອິຈ຺ຂຕິ – 'ອໂຫ, ວຕາຍໍ ທຸພ຺ພຕ຺ໂຕ ອສ຺ສາ'ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ, ກິກ຺ຂເວ, ສປຕ຺ໂຕ ສປຕ຺ຕສ຺ສ ວຕ຺ຕວຕາຍ ນນ຺ທຕິ. ໂກຂນາຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຂາກິກູໂຕ ໂກຂປເຣໂຕ ກິຄ຺ຈາປີ ໂສ ໂຫຕິ ສຸນ຺ຫາໂຕ ສຸວິລິຕ຺ໂຕ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສຸ ໂອທາຕວຕ຺ຖວສໂນ, ອຖ ໂຂ ໂສ ທຸພ຺ພຕ຺ໂຕວ ໂຫຕິ ໂກຂາກິກູໂຕ. ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຖໂມ ຂມ຺ໂມ ສປຕ຺ຕກນ຺ໂຕ ສປຕ຺ຕກຣໂຕ ໂກຂນໍ ອາຄຈ຺ຂຕິ ອິຕ຺ຖິ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ (ອ. ນິ. ກ.໖໔).

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສປຕ຺ໂຕ ສປຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ອິຈ຺ຂຕິ – 'ອໂຫ, ວຕາຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ສເຍຍ຺ຍາ'ຕິ...ເປ... 'ນ ປຈຸຣຕ຺ໂຖ ອສ຺ສາ'ຕິ...ເປ... 'ນ ໂກຄວາ ອສ຺ສາ'ຕິ...ເປ... 'ນ ຍສວາ ອສ຺ສາ'ຕິ...ເປ... 'ນ ມິຕ຺ຕວາ ອສ຺ສາ'ຕິ...ເປ... 'ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍາ'ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ, ກິກ຺ຂເວ, ສປຕ຺ໂຕ ສປຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຄຕິຄມເນນ ນນ຺ທຕິ. ໂກຂນາຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຂາກິກູໂຕ ໂກຂປເຣໂຕ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ... ມນສາ

ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ຿ ໂສ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ…ເປ… ວາຈາຍ…ເປ… ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ…ເປ… ນິຣຍໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ໂກຘາພິພູໂຕ’’ຕິ (ອ຿ ນິ຿ ໓຿໖໔)຿

‘‘ລຸທ຺ໂຘ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕິ, ລຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມໍ ນ ປສ຺ສຕິ…ເປ…຿ (ອ຿ ນິ຿ ໓຿໖໔; ມຫານິ຿ ໕);

‘‘ເຍນ ໂກເຘນ ລຸທ຺ຘາເສ, ສຕ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕິໍ;

ຕໍ ໂກຘໍ ສມ຺ມທລ຺ລາຍ, ປຊຫນ຺ຕິ ວິປ຺ສ຺ສິໂນ຿ (ອິຕິວຸ຿ ໔);

‘ໂກຘໍ ຊເຫ ວິປ຺ປ຺ຊເຫຍ຺ຍ ມານໍ, ສໍໂຍຊນໍ ສພ຺ພມຕິກ຺ກເມຍ຺ຍ຿ (ຘ຿ ປ຿ ໒໒໑);

‘‘ອນຕ຺ຖຊນໂນ ໂກໂຘ, ໂກໂຘ ຈິຕ຺ຕປ຺ປໂກປໂນ຿ (ອ຿ ນິ຿ ໓຿໖໔; ອິຕິວຸ຿ ໘໘);

‘‘ເອກາປຣາຘໍ ຂມ ພູຣິປ຺ຎ຺ຎ, ນ ປຓ຺ຑິຕາ ໂກຘພລາ ກວນ຺ຕິ’’ຕິ຿ (ຊາ຿ ໑຿໑໕຿໑໐) –

ເອວມາທີນາ ນເຍນ ໂກເຘ ອາທີນວຎ຺ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕປິ ໂກໂຘ ວິນຍໍ ອຸເປຕິ຿ ຕສ຺ມາ ເອວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ໂກຘໍ ວິເນນ຺ໂຕປິ ເອສ ວິເນຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຿

ໂກຘນ຺ຕິ ‘‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣີຕິ ອາຉາໂຕ ຊາຍຕີ’’ຕິອາທີນາ (ທີ຿ ນິ຿ ໓຿໓໔໐; ອ຿ ນິ຿ ໙຿໔໙) ນເຍນ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕານໍ ນວນ຺ນໍ, ‘‘ອຕ຺ຖໍ ເມ ນ ຈຣີ’’ຕິ ອາທີນຎ຺ຈ ຕປ຺ປຝິປກ຺ຂໂຕ ສິທ຺ຘານໍ ນວນ຺ນເມວາຕີ ອຓ຺ຒາຣສນ຺ນໍ, ຂາຕຸກຕ຺ຝກາທີນາ ອຓ຺ຒາ ເນນ ສທ຺ຘິ ເອກູນວີສຕິຍາ ອາຉາຕວຕ຺ຖູນໍ ອຎ຺ຎຕຣາຉາຕວຕ຺ຖຸສມ຺ພວໍ ອາຉາຕໍ຿ ວິສຝນ຺ຕີ ວິຕ຺ຖຕໍ຿ ສປ຺ປວິສນ຺ຕີ ສປ຺ປສ຺ສ ວິສໍ຿ ອິວາຕິ ໂອປມ຺ມວຈນໍ, ອິ-ກາຣ ໂລປໍ ກຕ຺ວາ ວ-ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ໂອສເຘຫີຕິ ອຄເທຫິ຿ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍຖາ ວິສຕິກິຈ຺ຉໂກ ເວຊ຺ໂຊ ສປ຺ເປນ ທຝ຺ຖໍ ສພ຺ພໍ ກາຍໍ ຝຣິຕ຺ວາ ຖິຕໍ ວິສຝໍ ສປ຺ປວິສໍ ມູລຂນ຺ຘຕຈປຕ຺ຕປຸປ຺ຜາທີນໍ ອຎ຺ຎຕເຣຫິ ນານາເພສຊເຊຫິ ປໂຍເຊຕ຺ວາ ກເຕຫິ ວາ ໂອສເຘຫິ ຂິປ຺ປເມວ ວິເນຍ຺ຍ, ເອວເມວໍ ໂຍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຕ຺ເຖນ ອຸປ຺ປຕິຕໍ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ຖິຕໍ ໂກຘໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ວິນຍນູປາເຍສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ວິເນຕິ ນາສິວາເສຕິ ປຊຫາຕິ ວິໂນເທຕິ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕີຕິ຿

ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣນ຺ຕິ ໂສ ເອວໍ ໂກຘໍ ວິເນນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຍສ຺ມາ ໂກໂຘ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ປຫີຍຕິ, ຕສ຺ມາ ໂອຣປາຣສຎ຺ຎິຕານິ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນານິ ຊຫາຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຿ ອວິເສເສນ ຫິ ປາຣນ຺ຕິ ຕີຣສ຺ສ ນາມໍ, ຕສ຺ມາ ໂອຣານິ ຈ ຕານິ ສໍສາຣສາຄຣສ຺ສ ປາຣກູຕານິ ຈາຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ໂອຣປາຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຿ ອຖ ວາ ‘‘ໂຍ ອຸປ຺ປຕິຕໍ ວິເນຕິ ໂກຘໍ ວິສຝໍ ສປ຺ປວິສໍວ ໂອສເຘຫິ’’, ໂສ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ໂກຘໍ ວິເນຕ຺ວາ ອນາຄາມິຝເລ ຖິໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣໍ຿ ຕຕ຺ຖ ໂອຣນ຺ຕິ ສກຕ຺ຕກາໂວ, ປາຣນ຺ຕິ ປຣຕ຺ຕກາໂວ຿ ໂອຣໍ ວາ ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ, ປາຣໍ ຉ ພາທິຣາຍຕນານິ຿ ຕຖາ ໂອຣໍ ມນຸສ຺ສໂລໂກ, ປາຣໍ ເທວໂລໂກ຿ ໂອຣໍ ກາມຘາຕຸ, ປາຣໍ ຣູປາຣູປຘາຕຸ຿ ໂອຣໍ ກາມຣູປກໂວ, ປາຣໍ ອຣູປກໂວ຿ ໂອຣໍ ອຕ຺ຕກາໂວ, ປາຣໍ ອຕ຺ຕກາວສຸຂູປກຣຓານິ຿ ເອວເມຕສ຺ມິ ໂອຣປາເຣ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຊຫນ຺ໂຕ ‘‘ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຿ ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຎ຺ຈາປິ ອນາຄາມິໂນ ກາມຣາຄສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ອິຘຕ຺ຕກາວາທີສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ ເອວ ນຕ຺ຖິ; ອປິຈ ໂຂ ປນສ຺ສ ຕຕິຍມຄ຺ຄາທີນໍ ວິຍ ວຓ຺ຓາປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ສພ຺ພເມຕໍ ໂອຣປາຣເພທໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫາ ເນນ ‘‘ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຿

ອິທານິ ຕສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ວິກາວນຕ຺ຖາຍ ອຸປມໍ ອາຫ ‘‘ອຸຣໂຄ ຊິຓ຺ຓມິວ ຕຈໍ ປຸຣາຓ’’ນ຺ຕິ຿ ຕຕ຺ຖ ອຸເຣນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຸຣໂຄ, ສປ຺ປສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ຿ ໂສ ທຸວິໂຘ – ກາມຣູປີ ຈ ອກາມຣູປີ ຈ຿ ກາມຣູປີປິ ທຸວິໂຘ – ຊລໂຊ ຖລໂຊ ຈ຿ ຊລໂຊ ຊເລ ເອວ ກາມຣູປໍ ລກຕິ, ນ ຖເລ, ສງ຺ຂປາລຊາຕເກ ສງ຺ຂປາລນາຄຣາຊາ ວິຍ຿ ຖລໂຊ ຖເລ ເອວ, ນ ຊເລ຿ ໂສ ຊຊ຺ຊຣກາເວນ ຊິຓ຺ຓໍ, ຈິຣກາລຕາຍ ປຸຣາຓຎ຺ຈາຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຕໍ຿ ຕຈໍ ຊຫນ຺ໂຕ ຈຕຸພ຺ພິເຘນ ຊຫາຕິ – ສຊາຕິຍໍ ຖິໂຕ, ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ, ນິສ຺ສາຍ, ຖາເມນາຕິ຿ ສຊາຕິ ນາມ ສປ຺ປຊາຕິ ທີຆຕ຺ຕກາໂວ຿ ອຸຣຄາ ຫິ ປຎ຺ຈສຸ ຖາເນສຸ ສຊາຕິໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ – ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ, ຈຸຕິຍໍ,

ວິສຸສຍຸຖນິທຸໂທກຸກມເນ, ສມານຊາຕິຍາ ເມຖຸນປຜິເສວເນ, ຊິຕຸຓຕຈາປນຍເນ ຈາຕິ។ ສປຸໂປ ທີ ຍທາ ຕຈໍ ຊຫາຕິ, ຕທາ ສຊາຕິຍໍເຍວ ຖຕຸວາ ຊຫາຕິ។ ສຊາຕິຍໍ ກິໂຕປີ ຈ ຊິຕຸຈຸຉນຸໂຕ ຊຫາຕິ។ ຊິຕຸຈຸຉນຸໂຕ ນາມ ຍທາ ອຸປຫຸໝຍຸຖາເນ ມຸຕຸໂຕ ໂທຕິ, ອຸປຫຸໝຍຸຖາເນ ອມຸຕຸໂຕ ໂອລມຸພຕິ, ຕທາ ນໍ ອຍຸຜິຍນຸໂຕ ຊຫາຕິ។ ເອວໍ ຊິຕຸຈຸຉນຸໂຕປີ ຈ ທຕຸໝນຸຕຣໍ ວາ ມູລນຸຕຣໍ ວາ ປາສາຓນຸຕຣໍ ວາ ນິສຸສາຍ ຊຫາຕິ។ ນິສຸສາຍ ຊຫນຸໂຕປີ ຈ ຖາມໍ ຊເນຕຸວາ, ອຸສຸສາທໍ ກຕຸວາ, ວີຣິເຍນ ວງກໍ ນງຄຸຍຸຖໍ ກຕຸວາ, ປສຸສສນຸໂຕວ ຜຕໍ ກຣິຕຸວາ ຊຫາຕິ។ ເອວໍ ຊຫິຕຸວາ ເຍນກາມໍ ປກຸກມຕິ។ ເອວເມວໍ ອຍມຸປີ ກິກຸຂຸ ໂອຣປາຣໍ ຊຫິຕຸກາໂມ ຈຕຸພຸພິເຄນ ຊຫາຕິ – ສຊາຕິຍໍ ກິໂຕ, ຊິຕຸຈຸຉນຸໂຕ, ນິສຸສາຍ, ຖາເມນາຕິ។ ສຊາຕິ ນາມ ກິກຸຂຸໂນ ‘‘ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາໂຕ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໔។໓໕໑) ວຈນໂຕ ສີລໍ។ ເຕເນວາທ ‘‘ສີເລ ປຕິຍຸຖາຍ ນໂຣ ສປຸປຍຸໂຍ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໒໓; ເປຜໂກ។ ໒໒)។ ເອວເມຕິສຸສໍ ສຊາຕິຍໍ ກິໂຕ ກິກຸຂຸ ຕໍ ສກຕຸຕກາວາທີເກທໍ ໂອຣປາຣໍ ຊິຕຸຓປຸຣາຓຕຈມິວ ທຸກຸຂໍ ຊເນນຸຕໍ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ອາທີນວທສຸສເນນ ຊິຕຸຈຸຉນຸໂຕ ກລຸຍາຓມິຕຸເຕ ນິສຸສາຍ ອຍິມຕຸຕວາຍາມສງຂາຕໍ ຖາມໍ ຊເນຕຸວາ ‘‘ທິວສໍ ຈງກເມນ ນິສຊຊາຍ ອາວຣຕິເຍຫິ ຝມຸເມຫິ ຈິຕຸຕໍ ປຣິໂສເຜຕີ’’ຕິ (ອ។ ນິ។ ໓។໑໖; ວິກ។ ໔໑໗) ວຸຕຸຕນເຍນ ຣຕຸຕິນຸທິວໍ ຉຝາ ວິກຊິຕຸວາ ໝເຍນຸໂຕ ວາຍມນຸໂຕ ອຸຣໂຄ ວິຍ, ວງກໍ ນງຄຸຍຸຖໍ ປລຸລງກໍ ອາກຸຊິຕຸວາ ອຸຣໂຄ ວິຍ ປສຸສສນຸໂຕ, ອຍມຸປີ ອສິຖິລປຣກຸກມຕາຍ ວາຍມນຸໂຕ ອຸຣໂຄ ວິຍ ຜຕໍ ກຣິຕຸວາ, ອຍມຸປີ ຌາຓວິປຸຜາຣໍ ຊເນຕຸວາ ອຸຣໂຄວ ຕຈໍ ໂອຣປາຣໍ ຊຫາຕິ។ ຊຫິຕຸວາ ຈ ອຸຣໂຄ ວິຍ ໂອຫິຕຕໂຈ ເຍນກາມໍ ອຍມຸປີ ໂອຫິຕກາໂຣ ອນຸປາທິເສສນິພຸພານຝາຕຸທິສໍ ປກຸກມຕີຕິ។ ເຕນາທ ກຄວາ –

‘‘ໂຍ ອຸປຸປຕິຕໍ ວິເນຕິ ໂກຝໍ, ວິສຝໍ ສປຸປວິສໍວ ໂອສເຝຫີ;

ໂສ ກິກຸຂຸ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣໍ, ອຸຣໂຄ ຊິຕຸຓມິວ ຕຈໍ ປຸຣາຓ’’ນຸຕິ។

ເອວເມສາ ກຄວຕາ ອຣຫຕຸຕນິກູເຜນ ປຖມຄາຖາ ເທສິຕາຕິ។

໔។ ອິທານິ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ອຕຸຖວຓຸຓນາກຸກໂມ ອນຸປຸປຕຸໂຕ។ ຕຕຸຣາປີ –

‘‘ເຍນ ຍຕຸຖ ຍທາ ຍສຸມາ, ວຸຕຸຕາ ຄາຖາ ອຍໍ ອິມໍ;

ວິຝີ ປກາສຍິຕຸວາສຸສາ, ກຣິສຸສາມຕຸຖວຓຸຓນ’’ນຸຕິ។ –

ອຍເມວ ມາຕິກາ។ ຕໂຕ ປຣໍຸຈ ສພຸພຄາຖາສຸ។ ອຕິວິຕຸຖາຣກເຍນ ປນ ອິໂຕ ປກຸຕິ ມາຕິກໍ ອນິກຸຂິປີຕຸວາ ອຸປຸປຕຸຕິທສຸສນເຍເນວ ຕສຸສາ ຕສຸສາ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອຕຸຖວຓຸຓນໍ ກຣິສຸສາມິ។ ເສຍຸຍຖິທໍ ໂຍ ຣາຄມຸທຈຸຉິທາ ອເສສນຸຕິ ອຍໍ ທຸຕິຍຄາຖາ។

ຕສຸສຸປຸປຕຸຕິ – ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິທຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕຸຑິກສຸສ ອາຣາເມ។ ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສຸມໂຕ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖຣສຸສ ອຸປຍຸຖາໂກ ອຍຸຍຕໂຣ ສຸວຓຸຓກາຣປຸຕຸໂຕ ເຖຣສຸສ ສນຸຕິເກ ປພຸພຊິໂຕ។ ເຖໂຣ ຕສຸສ ‘‘ທຫຣານໍ ອສຸກໍ ສປຸປາຍ’’ນຸຕິ ມນຸຕຸວາ ຣາຄວິຑາຕຕຸຖໍ ອສຸກກມຸມຍຸຖານໍ ອທາສີ។ ຕສຸສ ຕສຸມິ ອາເສວນມຕຸຕມຸປີ ຈິຕຸຕໍ ນ ລກຕິ។ ໂສ ‘‘ອນຸປກາຣໍ ມເມຕ’’ນຸຕິ ເຖຣສຸສ ອາໂຣເຈສິ។ ເຖໂຣ ‘‘ທຫຣານເມຕໍ ສປຸປາຍ’’ນຸຕິ ມນຸຕຸວາ ປຸນປີ ຕເທວາຈິກຸຂີ។ ເອວໍ ຈຕຸຕາໂຣ ມາສາ ອຕີຕາ, ໂສ ກິຍຸຈິມຕຸຕມຸປີ ວິເສສໍ ນ ລກຕິ។ ຕໂຕ ນໍ ເຖໂຣ ກຄວໂຕ ສນຸຕິກໍ ເນສິ។ ກຄວາ ‘‘ອວິສໂຍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ຕຸຍຸເທຕສຸສ ສປຸປາຍໍ ຊານິຕຸໍ, ພຸທຸຝເວເນຍຸໂຍ ເອໂສ’’ຕິ ວຕຸວາ ປກາສຸສຣວຓຸຓໍ ປທຸມໍ ອິທຸຝິຍາ ນິມຸມິນິຕຸວາ ຕສຸສ ຫຕຸເຖ ປາທາສິ – ‘‘ຫນຸທ, ກິກຸຂຸ, ອິມໍ ວິຫາຣປຈຸຉາຍາຍໍ ວາລິກາຕເລ ນາລຸເອນ ວິຊຊິຕຸວາ ຖເປຫິ, ອກິມຸຂຍຸຈສຸສ ປລຸລງເກນ ນິສີທ ‘ໂລຫິຕໍ ໂລຫິຕ’ນຸຕິ ອາວຊຸເຊນຸໂຕ’’ຕິ។ ອຍໍ ກິຣ ປຍຸຈ ຊາຕິສຕານິ ສຸວຓຸຓກາໂຣວ ອໂຫສິ។ ເຕນສຸສ ‘‘ໂລຫິຕກນິມິຕຸຕໍ ສປຸປາຍ’’ນຸຕິ ຌຕຸວາ ກຄວາ ໂລຫິຕກກມຸມຍຸຖານໍ ອທາສິ។ ໂສ ຕຖາ ກຕຸວາ ມຸຫຸຕຸເຕເນວ ຍຖາກຸກມໍ ຕຕຸຖ ຈຕຸຕາຣິປີ ຊານານິ ອຝິຄນຸຕຸວາ ອນຸໂລມປຜິໂລມາທິນາ ນເຍນ ຊານກີລຸອໍ ອາຣກິ។ ອຖ ກຄວາ ‘ຕໍ ປທຸມໍ ມິລາຍຕູ’ຕິ ອຝິຍຸຖາສິ។ ໂສ ຊານາ ວຸຍຸຖິໂຕ ຕໍ ມິລາຕໍ ກາລຸອວຓຸຓໍ ທິສຸວາ ‘‘ປກາສຸສຣຣູປໍ ຊຣາຍ ປຣິມທຸທິຕ’’ນຸຕິ ອນິຈຸຈສຍຸຍໍ ປຜິລກິ។ ຕໂຕ ນໍ ອຊຸຊຕຸຕມຸປີ ອຸປສໍຫຣິ។ ຕໂຕ ‘‘ຍທນິຈຸຈໍ ຕໍ ທຸກຸຂໍ, ຍໍ ທຸກຸຂໍ ຕທນຕຸຕາ’’ຕິ ຕໂຍປີ ກເວ ອາທິຕຸເຕ ວິຍ ປສຸສີ។ ເອວໍ ປສຸສໂຕ ຈສຸສາວິທູເຣ ປທຸມສຸສໂຣ ອຕຸຖີ។ ຕຕຸຖ ທາຣກາ ໂອໂຣທິຕຸວາ ປທຸມານີ ກລຸຊິຕຸວາ ກລຸຊິຕຸວາ ຣາສິໍ

ກໂຣນ຺ຕີ។ ຕສ຺ສ ຕານິ ອຸທເກ ປທຸມານິ ນລອວເນ ອຄ຺ຄິຊາລາ ວິຍ ຂາຍິສ຺, ປຕ຺ຕານິ ປຕນ຺ຕານິ ປປ່າຕໍ ປວິສນ຺ຕານິ ວິຍ ຂາຍິສ຺, ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕປທຸມານໍ ອຄ຺ຄານິ ມິລາຕານິ ອຄ຺ຄິຫຍຸໍານິ ວິຍ ຂາຍິສ຺។ ອຖສ຺ສ ຕທນ຺ສາເຣນ ສພ຺ພສມ຺ເມ ອຸປ຺ປິຊ຺ຊາຍໂຕ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ຕໂຍ ກວາ ອາທິຕ຺ຕມິວ ອຄາຣໍ ອຸປ຺ປຜິສຣຕາ ທຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຜຸຖທີສ຺។ ຕໂຕ ກຄວາ ຄນ຺ຂກຸຍິ ຍໍ ນິສີນ຺ໂນວ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂ຺ໂນ ອຸປ຺ຣີ ສຣີຣາກໍ ມຸລ຺ຈິ។ ສາ ຈສ຺ສ ມຸຂໍເຍວ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣີ។ ຕໂຕ ໂສ “ກິເມຕ”ນ຺ຕີ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ກ ຄວນ຺ຕໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສມີເປ ຖິຕມິວ ທິສ຺ວາ ອຸຍຸຖາຍາສນາ ອລ຺ຊລີ ປຕາເມສີ។ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ສປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ຂມ຺ມໍ ເທ ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ໂອກາສຄາຖໍ ອກາສິ “ໂຍ ຣາຄມ຺ທຈ຺ຂິທາ ອເສສ”ນ຺ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ຣລ຺ຊນວເສນ ຣາໂຄ, ປລ຺ຈກາມຄ຺ຄຣາຄສ຺ເສຕໍ ອຂິວຈນໍ។ ອຸທຈ຺ຂິທາຕີ ອຸຈ຺ຂິນ຺ທຕີ, ກລ຺ຊຕີ , ວິນາເສຕີ។ ອຕີຕກາ ລີການມ຺ປີ ທີ ລນ຺ທສີ ວຕ຺ຕມານວຈນໍ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ອິຈ຺ລນ຺ຕີ។ ອເສສນ຺ຕີ ສານຸສຍໍ។ ກິສປ຺ປຸ໌ຜໍວ ສໂຣຣຸຫນ຺ຕີ ສເຣ ວິຣູລ຺ຫໍ ປທຸມປ຺ປຸ໌ຜໍ ວິຍ។ ວິຄຍ຺ຫາຕີ ໂອຄຍ຺ຫ, ປວິສິຕ຺ວາຕີ ອຕ຺ໂຖ។ ເສສໍ ປ຺ຸພສທິສເມວ។ ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ? ຍຖາ ນາມ ເອເຕ ທາຣ ກາ ສຣໍ ໂອຣຸຍ຺ຫ ກິສປ຺ປຸ໌ຜໍ ສໂຣຣຸຫໍ ລິນ຺ທນ຺ຕີ, ເອວເມວໍ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອິມໍ ເຕຂາຕຸກໂລກສນ຺ນິວາສໍ ໂອຄຍ຺ຫ –

“ນຕ຺ຖິ ຣາຄສໂມ ອຄ຺ຄີ”; (ຂ។ ປ។ ໒໐໒);

“ກາມຣາເຄນ ທຍ຺ຫາມິ, ຈິຕ຺ຕໍ ເມ ປຣີທຍ຺ຫຕີ”; (ສໍ។ ນິ។ ໑។໒໑໒);

“ເຍ ຣາຄຣຕ຺ຕານຸປຕນ຺ຕີ ໂສຕໍ, ສຍໍ ກຕໍ ມກ຺ກຂໂກວ ຊາລໍ”។ (ຂ។ ປ។ ໓໔໗);

“ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄນ ອກິກູໂຕ ປຣີຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປານມ຺ປີ ຫນຕີ”ຕິ (ອ។ ນິ។ ໓។໕໖, ໗໒) –

ເອວມາທິນຍມນ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຄາທິນວປ຺ຈຸວເອກ຺ຂເນນ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣຫິ ສີລສໍວຣາທີຫິ ສໍວເຣຫິ ສວິລ຺ສາຕາກາວິ ລ຺ສາຕເກສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ອສຸກາສລ຺ສາຍ ຈ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ຣາຄໍ ສມຸຈ຺ຂິນ຺ທນ຺ໂຕ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ອວເສສໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ຈ ຕໂຕ ອນວເສສມ຺ປີ ອຸຈ຺ຂິນ຺ທຕີ ປ຺ຸພເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣເນວ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຊຫາຕີ ໂອຣປາຣໍ ອຸຣໂຄ ຊິຕ຺ຕມິວ ຕຈໍ ປຸຣານນ຺ຕີ។ ເອວເມສາ ກຄວຕາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ຄາຖາ ເທສິຕາ។ ເທສນາປຣີໂຍສາເນ ຈ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຍຸຖິໂຕຕີ។

໓។ໂຍຕຕ຺ຫມ຺ທຈ຺ຂິທາຕີ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ? ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິທຣຕີ។ ອລ຺ລຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ຄຄ຺ຄຣາຍ ໂປກ຺ຂຣຕິຍາ ຕີເຣ ວິຫຣນ຺ ໂຕ ຕຕ຺ທາວເສນ ອກຸສລວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກຕີ។ ກຄວາ ຕສ຺ສຊ຺ຊາສຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ອິມໍ ໂອກາສຄາຖມກາສິ។

ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສຕີຕີ ຕຕ຺ຫາ។ ວິສເຍຫິ ຕິຕ຺ຕິ ນ ອຸເປຕີຕີ ອຕ຺ໂຖ។ ກາມກວວິກວຕຕ຺ຫານເມຕໍ ອຂິວຈນໍ។ ສຣີຕນ຺ຕີ ຄຕໍ ປວຕ຺ ຕໍ, ຍາວ ກວຄ຺ຄາ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຖິຕນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ។ ສີຆສຣນ຺ຕີ ສີຆຄາມິນີ, ສນ຺ທິຍຸຖິກສມ຺ປຣາຍິກໍ ອາທີນວໍ ອຄເຄຕ຺ ວາ ມຸຫຸຕ຺ເຕເນວ ປຣຈກ຺ກວາລອມ຺ປີ ກວຄ຺ຄມ຺ປີ ສມ຺ປາປຸເຕີຕຸໍ ສມຕ຺ຖນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ។ ເອວເມຕໍ ສຣີຕໍ ສີຆສຣໍ ສພ຺ພປ຺ປ ກາຣມ຺ປີ ຕຕ຺ຫໍ –

“ອຸປຣີວິສາລາ ທຸປ຺ປູຣາ, ອິຈ຺ລາ ວິສຍຄາມິນີ;

ເຍ ຈ ຕໍ ອນ຺ຄິຊ຺ຊນ຺ຕີ, ເຕ ໂຫນ຺ຕີ ຈກ຺ກຂາຣີໂນ”ຕີ។

“ຕຕ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ, ທີຆມທ຺ຂານສໍສຣໍ;

ອິຕ຺ຖກາວລ຺ລຖາກາວໍ, ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີ”ຕີ។ (ອິຕິວຸ។ ໑໕, ໑໐໕; ມຫານິ។ ໑໙໑; ຈູລອນິ។ ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖານິທ຺ ເທສ ໑໐໗);

“ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫາທາໂສຕີ ໂຂ, ມຫາຣາຊາ”ຕີ (ມ។ ນິ។ ໒។໓໐໕) ຈ –

ເອວມາທີນວປ຺ຈຈເວກ຺ຂເຕນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣຫິ ສີລສໍວຣາທີຫິ ຈ ໂຍ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ວິໂສສຍິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ອເສສໍ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊຕິ, ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຕສ຺ມິເຍວ ຂເຕ ສພ຺ພປ຺ປກາຣມ຺ປີ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣນ຺ຕິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ເຕ ປ໌ຕິຝ຺ຖິໂຕຕິຯ

໔ຯໂຍ ມານມຸທພ຺ພສີຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິຯ ອລ຺ລຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ຄ຺ຽຄາຍ ຕີເຣ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຄິມ຺ຫກາເລ ອປ຺ໂປ໌ທເກ ໂສເຕ ກຕໍ ນລຸອເສຕຸໍ ປ໌ຈ຺ຊາ ອາຄເຕນ ມໂຫເພນ ວຸຍ຺ຫມານໍ ທິສ຺ວາ “ອນິຈ຺ຈາ ສ຺ຽຂາຣາ”ຕິ ສໍວິຄ຺ໂຄ ອຝ຺ຖາສິຯ ຕສ຺ສຊ຺ຊາສຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ກຄວາ ອິມໍ ໂອກາສຄາຖໍ ອກາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ມາໂນຕິ ຊາຕິອາທິວຕ຺ຖຸໂກ ເຈຕໂສ ອຸຕ຺ຕາໂນຯ ໂສ “ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາໂນ, “ສທິໂສຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາໂນ, “ຫີໂນຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາໂນຕິ ເອວໍ ຕິວິໂຮ ໂຫຕິຯ ປຸນ “ເສຍ຺ຍສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີຕິ, ເສຍ຺ຍສ຺ສ ສທິໂສ, ເສຍ຺ຍສ຺ສ ຫີໂນ, ສທິສສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍ, ສທິສສ຺ສ ສທິໂສ, ສທິສສ຺ສ ຫີໂນ, ຫີນສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍ, ຫີນສ຺ສ ສທິໂສ, ຫີນສ຺ສ ຫີໂນຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາໂນຕິ ເອວໍ ນວວິໂຮ ໂຫຕິຯ ຕໍ ສພ຺ພປ຺ປກາຣມ຺ປີ ມານໍ –

“ເຍນ ມາເນນ ມຕ຺ຕາເສ, ສຕ຺ຕາ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕິ”ນ຺ຕິຯ (ອິຕິວຸຯ ໓) –

ອາທິນາ ນເຍນ ຕຕ຺ຖ ອາທີນວປ຺ຈຈເວກ຺ຂເຕນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣຫິ ສີລສໍວຣາທີຫິ ຈ ໂຍ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ວເຮນ຺ໂຕ ກິເລສານໍ ອພລທຸພ຺ພລຕ຺ຕາ ນລຸອເສຕຸສທິສໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຮມ຺ມານໍ ອຕິພລຕ຺ຕາ ມໂຫຊສທິເສນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ອເສສໍ ອຸທພ຺ພຮິ, ອນວເສສປ຺ປຫານວເສນ ອຸຈ຺ຊິນ຺ທນ຺ໂຕ ວເຮຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຕສ຺ມິເຍວ ຂເຕ ສພ຺ພປ຺ປກາຣມ຺ປີ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣນ຺ຕິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຝ຺ຖິໂຕຕິຯ

໕ຯ ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອິໂຕ ປຣານລ຺ຈ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ເອກາເຍວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິຯ ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອລ຺ລຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຮີຕຸຍາ ວາເຣຍ຺ເຍ ປ຺ຈຈຸປ຺ຝ຺ຖິເຕ ຈິນ຺ເຕສິ – “ເກນຈິ ວສເລນ ອປ຺ຣິກຸຕ຺ຕປຸບ຺ເພຫິ ປຸປ຺ເຜຫິ ທາຣິກໍ ອລ຺ຽກຣິຕ຺ວາ ປ໌ຕິກຸລໍ ເປເສສ຺ສາມີ”ຕິຯ ໂສ ສນ຺ຕຣພາຫິຣໍ ສາວຕ຺ຖິ ວິຈິນນ຺ໂຕ ກິລ຺ຈິ ຕິຕປຸປ຺ຜມ຺ປີ ອປ຺ຣິກຸຕ຺ຕປຸພ຺ພໍ ນາທ຺ທສຯ ອຖ ສມ຺ພຫຸເລ ຊຸຕ຺ຕກຊາຕິເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຫາຣເກ ສນ຺ນິປ຺ຕິເຕ ທິສ຺ວາ “ເອເຕ ປຸຈ຺ຊິສ຺ສາມິ, ອວສ຺ສໍ ສມ຺ພຫຸເລສຸ ໂກຈິ ຊານິສ຺ສຕີ”ຕິ ອຸປສ຺ຽກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຊິຯ ເຕ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອຸປ຺ປ໌ຕຸເຫນ຺ຕາ ອາຫໍສຸ – “ອຸທຸມ຺ພຣປຸປ຺ຜໍ ນາມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ໂລເກ ນ ເກນຈິ ປ໌ຣິກຸຕ຺ຕປຸພ຺ພໍຯ ເຕນ ສີຕຣໍ ອລ຺ຽກຣິຕ຺ວາ ເທຫີ”ຕິຯ ໂສ ທຸຕິຍທິວເສ ກາລສ຺ເສວ ວຸຝ຺ຖາຍ ກຕ຺ຕວິສ຺ສຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ ອຈິຣວຕິຍາ ນທິຍາ ຕີເຣ ອຸທຸມ຺ພຣວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກເມກໍ ຣຸກ຺ຂໍ ວິຈິນນ຺ໂຕ ປຸປ຺ຜສ຺ສ ວຕ຺ຝມຕ຺ຕມ຺ປີ ນາທ຺ທສຯ ອຖ ວີຕິວຕ຺ເຕ ມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ ທຸຕິຍຕີຣໍ ອຄມາສິຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ອລ຺ລຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ອລ຺ລຕຣສ຺ມິ ມນຸລ຺ເລ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສິນ຺ໂນ ກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ມນສິ ກໂຣຕິຯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ອຸປສ຺ຽກມິຕ຺ວາ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ, ສກິໍ ນິສີທິຕ຺ວາ, ສກິໍ ອຸກ຺ກຸຝິໂກ ຫຸຕ຺ວາ, ສກິໍ ຄຕ຺ວາ, ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ສພ຺ພສາຂາວິຝປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕເຣສຸ ວິຈິນນ຺ໂຕ ກິລມຕິຯ ຕໂຕ ນໍ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ອາຫ – “ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ກິໍ ມຄ຺ຄສີ”ຕິ? “ອຸທຸມ຺ພຣປຸປ຺ຜໍ, ໂກ”ຕິຯ “ອຸທຸມ຺ພຣປຸປ຺ຜໍ ນາມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ໂລເກ ນຕ຺ຖິ, ມຸສາ ເອຕໍ ວຈນໍ, ມາ ກິລມາ”ຕິຯ ອຖ ກຄວາ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຊ຺ຊາສຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ ສມຸປ຺ປນ຺ນສມນ຺ນາຫາຣພຫຸມານສ຺ສ ອິມາ ໂອກາສຄາຖາໂຍ ອກາສິ “ໂຍ ນາຊ຺ຊຄມາ ກເວສຸ ສາຣ”ນ຺ຕິ ສພ຺ພາ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ

ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ນາຊ຺ຊຄມາຕິ ນາສິຄຈ຺ຊິ, ນາສິຄຈ຺ຊຕິ ວາຯ ກເວສູຕິ ກາມຣູປາຣູປສລ຺ລີອສລ຺ລີເນວສລ຺ລີນາສລ຺ລີເອກໂວກາຣຈຕຸໂວກາຣປລ຺ຈໂວກາຣກເວສຸຯ ສາຣນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈກາວໍ ອຕ຺ຕກາວໍ ວາຯ ວິຈິນນ຺ຕິ ປລ຺ລາຍ ຄເວສນ຺ໂຕຯ ປຸປ຺ຜມິວ ອຸທຸມ຺ພເຣສູຕິ ຍຖາ ອຸທຸມ຺ພຣຣຸກ຺ເຂສຸ ປຸປ຺ຜໍ ວິຈິນນ຺ໂຕ ເອສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ນາຊ຺ຊຄມາ, ເອວໍ ໂຍ ໂຍຄາວຈໂຣປີ ປລ຺ລາຍ ວິຈິນນ຺ໂຕ ສພ຺ພກເວສຸ ກິລ຺ຈິ ສາຣໍ ນາຊ຺ຊຄມາຯ ໂສ ອສາຣກຝ຺ເຖນ ເຕ ຮມ຺ເມ ອນິຈ຺ຈໂຕ ອນຕ຺ຕໂຕ ຈ ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຮມ຺ເມ ອຮິຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣໍ ອຸຣໂຄ ຊິຕ຺ຕມິວ ຕຈໍ ປຸຣາຕນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ໂຍຊນາ ຈຯ ອວເສສຄາຖາສຸ ປນສ຺ສ ໂຍຊນໍ ອວຕ຺ວາ ວິເສສຕ຺ຖມຕ຺ຕເມວ ວກ຺ຂາມຯ

‘‘ຍສ຺ສນ຺ຕຣໂຕ ນ ສນ຺ຕິ ໂກປາ,

ອິຕິກວາກວຕຄ຺ຈ ວີຕິວຕ຺ໂຕ’’ຕິ. (ຂຸທາ. ໘໐) –

ເອຕ຺ຖ ຕາວ ອຍໍ ‘ອນ຺ຕຣສທ຺ໂທ’ –

‘‘ນທີຕີເຣສຸ ສຕ຺ຖາເນ, ສກາສຸ ຣຖິຍາສຸ ຈ;

ຊນາ ສງ຺ຄມ຺ມ ມນ຺ເຕນ຺ຕິ, ມຄ຺ຈ ຕຄ຺ຈ ກິມນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ. (ສໍ. ນິ. ໑.໒໘໗);

‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕເກນ ວິເສສາທິຄເມນ ອນ຺ຕຣາ ໂວສານມາປາທິ’’ (ອ. ນິ. ໑໐.໗໔);

‘‘ອນຕ຺ຖຊນໂນ ໂທໂສ, ໂທໂສ ຈິຕ຺ຕປ຺ປໂກປໂນ;

ກຍມນ຺ຕຣໂຕ ຊາຕໍ, ຕໍ ຊໂນ ນາວພຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິ. (ອ. ນິ. ໗.໖໔; ອິຕິວຸ. ໘໘) –

ເອວໍ ການກາເວນຊຊິຕຕາທິສຸ ສມຸພຫຸເລສຸ ອຕຸເຖສຸ ທິສຸສຕິ. ອິຂ ປນ ຈິຕເຕ. ຕໂຕ ຍສຸສນຸຕຣໂຕ ນ ສນຸຕິ ໂກປາຕິ ຕ ຕິຍມຄຸເຄນ ສມູຫຕຕຸຕາ ຍສຸສ ຈິຕຸເຕ ນ ສນຸຕິ ໂກປາຕິ ອຕຸໂຖ. ຍສຸມາ ປນ ກໂວຕິ ສມຸປຕຸຕິ, ວິກໂວຕິ ວິປຕຸຕິ. ຕຖາ ກໂວຕິ ວຸທຸທິ, ວິກໂວຕິ ຫານີ. ກໂວຕິ ສສຸສໂຕ, ວິກໂວຕິ ອຸຈຸເຊໂທ. ກໂວຕິ ປຸຄຸຄໍ, ວິກໂວຕິ ປາປໍ. ວິກໂວ ອກໂວຕິ ຈ ອຕຸຖໂຕ ເອກເມວ. ຕສຸມາ ອິຕິກວາກວຕຄຸຈ ວີຕິວຕຸໂຕຕິ ເອຕຸຖ ຍາ ເອສາ ສມຸປຕຸຕິວິປຕຸຕິວຸທຸຒິຫານິ ສສຸສຕຸຈຸເຊທປຸຄຸຄປາປວເສນ ອິຕິ ອເນກປຸປການາ ກວາກວຕາ ວຸຈຸຈຕິ. ຈຕູທິປິ ມຄຸເຄທິ ຍຖາສມຸກວໍ ເຕນ ເຕນ ນເຍນ ຕໍ ອິຕິກວາກວຕຄຸຈ ວີຕິວຕຸໂຕຕິ ເອວມຕຸໂຖ ຄາຕພຸໂພ.

໗. ຍສຸສວິຕກຸກາຕິ ເອຕຸຖ ປນ ຍສຸສ ກິກຸຂໂນ ຕໂຍ ກາມພຸຍາປາທວິຫິສາວິຕກຸກາ, ຕໂຍ ຄາຕິຊນປທາມຣວິຕກຸກາ, ຕໂຍ ປຣານຸທຸທຍຕາປຜິສໍຍຸຕຕລາກສກຸກາຣສິໂລກອນວຄຸຄຕຸຕິປຜິສໍຍຸຕຕວິຕກຸກາຕິ ເອເຕ ນວ ວິຕກຸກາ ສມນຸຕາທຸທເກ ວຸຕຸຕນເຍນ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ອາທີນວໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປຜິປກຸຂວວຕຸຖາເນນ ຕສຸສ ຕສຸສ ປຫານສມຕຸເຖຫິ ຕີຫິ ເຫຜຸຖິມມຄຸເຄ ຫິ ຈ ວິຊູປິຕາ ກຸສໍ ຊູປິຕາ ສນຸຕາປິຕາ ທຫຸຒາຕິ ອຕຸໂຖ. ເອວໍ ວິຊູເປຕຸວາ ຈ ອຊຸຊຕຸຕໍ ສຸວິກປຸປິຕາ ອເສສາ, ນິຍກຊຸຊຕຸຕກູເຕ ອຕຸຕໂນ ຂນຸສນຸຕາເນ ອຊຸຊຕຸຕຊຸຊຕຸຕກູເຕ ຈິຕຸເຕ ຈ ຍຖາ ນ ປຸນ ສມຸກວນຸຕິ, ເອວໍ ອຣຫຕຸຕມຄຸເຄນ ອເສສາ ຊິນຸນາ. ຊິນຸນຄຸທິ ກປຸປິຕນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ. ຍຖາຫ ‘‘ກປຸປິຕເກສມສຸສູ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໘໘; ໔.໖໖໔). ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຜຸຖພຸໂພ.

໘. ອິທານິ ໂຍ ນາຈຸຈສາຣີຕິ ເອຕຸຖ ໂຍ ນາຈຸຈສາຣີຕິ ໂຍ ນາຕິຂາວິ. ນ ປຈຸຈສາຣີຕິ ນ ໂອທີຍິ. ກິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ອຈຸຈາຣຫຸຂ ວີຣິເຍນ ຫິ ອຸທຸຂຈເຈ ປຕນຸໂຕ ອຈຸຈາສຣຕິ, ອຕິສິຖິເລນ ໂກສຊຸເຊ ປຕນຸໂຕ ປຈຸຈາສຣຕິ. ຕຖາ ກວຕຕຸຫາຍ ອຕຸຕານໍ ກິລ ເມນຸໂຕ ອຈຸຈາສຣຕິ, ກາມຕຕຸຫາຍ ກາມສຸຂມນຸຍຸຄຸຊນຸໂຕ ປຈຸຈາສຣຕິ. ສສຸສຕທິຜຸຖິຍາ ອຈຸຈາສຣຕິ, ອຸຈຸເຊທທິຜຸຖິຍາ ປຈຸຈາສຣຕິ. ອຕີຕໍ ອນຸໂສຈນຸໂຕ ອຈຸຈາສຣຕິ, ອນາຄຕ ປຜິກງຂນຸໂຕ ປຈຸຈາສຣຕິ. ປຸພຸພນຸຕານຸທິຜຸຖິຍາ ອຈຸຈາສຣຕິ, ອປຣນຸຕານຸທິຜຸຖິຍາ ປຈຸຈາສຣຕິ. ຕສຸມາ ໂຍ ເອເຕ ອຸໂກ ອນຸເຕ ວຊຸເຊຕຸວາ ມຊຸຊິມໍ ປຜິປທໍ ປຜິປຊຸຊນຸໂຕ ນາຈຸຈສາຣີ ນ ປຈຸຈສາຣີຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ສພຸພໍອຈຸຈຄມາ ອິມໍ ປປຄຸຈນຸຕິ ຕາຍ ຈ ປນ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄໂວສານາຍ ມຊຸຊິມາຍ ປຜິປທາຍ ສພຸພໍ ອິມໍ ເວທນາສຄຸຄາວິຕກຸກປຸປກວໍ ຕຕຸຫາມານທິຜຸຖິສງຂາຕໍ ຕິວິຂໍ ປປຄຸຈໍ ອຈຸຈຄມາ ອຕິກຸກນຸໂຕ, ສມຕິກຸກນຸໂຕຕິ ອຕຸໂຖ.

໙. ຕທນນຸຕຣຄາຖາຍ ປນ ສພຸພໍ ວິຕຖມິທນຸຕິ ຄຕຸວາ ໂລເກຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສ. ຕສຸສຕຸໂຖ – ສພຸພນຸຕິ ອນວເສສໍ, ສກລມນູນນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນຸເຕປິ ປນ ວິປສຸສນຸປຄໍ ໂລກິຍຂນຸຂາຍຕນຂາຕຸປຸປເກທໍ ສງຂຕເມວ ອິຂາຂິປຸເປຕໍ.

ວິຕຖນ຺ຕິ ວິຄຕຕຖກາວໍຯ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ ສຸຂນ຺ຕິ ວາ ສຸກນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ຕາຕິ ວາ ຍຖາ ຍຖາ ກິເລສວເສນ ພາລຊເນຫີ ຄຍ຺ຫຕິ, ຕຖາຕຖາກາວໂຕ ວິຕຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິທນ຺ຕິ ຕເມວ ສພ຺ພໍ ປັຈ຺ຈກ຺ຂກາເວນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫຯ ລຕ຺ວາຕິ ມຄ຺ຄປັລ຺ລາຍ ຊານິຕ຺ວາ, ຕລ຺ຈ ປນ ອສມ຺ໂມຫໂຕ, ນ ວິສຍໂຕຯ ໂລເກຕິ ໂອກາສໂລເກ ສພ຺ພໍ ຂນ຺ຂາທິເກຫໍ ຂມ຺ມຊາຕໍ “ວິຕຖມິທ”ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂຯ

໑໐-໑໓ຯ ອິທານິ ອິໂຕ ປຣາສຸ ຈຕູສຸ ຄາຖາສຸ ວິຕໂລໂກ ວິຕຣາໂຄ ວິຕໂທໂສ ວິຕໂມໂຫຕິ ເອເຕ ວິເສສາຯ ເອຕ຺ຖ ລຸພ຺ກນວເສນ ໂລໂກຯ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກເມຕໍ ປຖມສ຺ສ ອກຸສລມູລສ຺ສ ອຂິວຈນໍ, ວິສມໂລກສ຺ສ ວາຯ ໂຍ ໂສ “ອປ຺ເປກທາ ມາ ຕຸມຕ຺ຕິສຸປີ ໂລກຂມ຺ມາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ກຄິນິມຕ຺ຕິສຸປີ ໂລກຂມ຺ມາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຂິຕຸມຕ຺ຕິສຸປີ ໂລກຂມ຺ມາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໑໘໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຣຊ຺ຊນວເສນ ຣາໂຄ, ປລ຺ຈກາມຄຸຕຣາຄສ຺ເສຕໍ ອຂິວຈນໍຯ ທຸສ຺ສນວເສນ ໂທໂສ, ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໂກຂສ຺ເສຕໍ ອຂິວຈນໍຯ ມຸຍ຺ຫນວເສນ ໂມໂຫ, ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ອລ຺ລາຕາສ຺ເສຕໍ ອຂິວຈນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ອຍໍ ກິກ຺ຂຸ ໂລກໍ ຊິຄຸຈ຺ຂນ຺ໂຕ ວິປ຺ສສນໍ ອາຣກີ “ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫໍ ໂລກໍ ວິເນຕ຺ວາ ວິຄຕໂລໂກ ວິຫເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ໂລກປ຺ປ ຫານູປາຍໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣານໍ ວິຕຖກາວທສ຺ສນໍ ໂລກປ຺ປຫານານິສໍສລ຺ຈ ໂອຣປາຣປ຺ປຫານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປຣາສຸປີຯ ເກຈິ ປນາຫຸ – “ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນ ເອເຕ ຂມ຺ເມ ຊິຄຸຈ຺ຂິຕ຺ວາ ວິປ຺ສສນມາຣທ຺ຂສ຺ສ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ເອກເມກາວ ເອຕ຺ຖ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິຯ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປຣາສຸ ຈຕູສຸ ຄາຖາສຸຯ

໑໔ຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ອປ຺ປຫີນຍ຺ເຖນ ສນ຺ຕາເນ ສຍນ຺ຕິຕິ ອນຸສຍາ ກາມຣາຄປຜິຆມານທິຍ຺ຖິວິຈິກິຈ຺ຉາກວຣາຄາວິຊ຺ຊານໍ ເອຕໍ ອຂິວຈນໍຯ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມານໍ ອຕ຺ຕໂນ ອາກາຣານຸວິຂານຍ຺ເຖນ ມູລາ; ອເຂມຍ຺ເຖນ ອກຸສລາ; ຂມ຺ມານໍ ປຕິຍ຺ຖາກູຕາຕິປີ ມູລາ; ສາວຊ຺ຊທຸກ຺ຂວິປາກຍ຺ເຖນ ອກຸສລາ; ອຸກຍມ຺ເປຕໍ ໂລກໂທສໂມຫານໍ ອຂິວຈນໍຯ ເຕ ຫິ “ໂລໂກ, ກິກ຺ຂເວ, ອກຸສລລ຺ຈ ອກຸສລມູລລ຺ຈາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເອວໍ ນິທ຺ທິຍ຺ຖາຯ ເອວເມເຕ ອນຸສຍາ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ປຫີນຕ຺ຕາ ຍສ຺ສ ເກຈິ ນ ສນ຺ຕິ, ເອເຕ ຈ ອກຸສລມູລາ ຕເຖວ ສມູຫຕາເສ, ສມູຫຕາ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖຯ ປັຈ຺ຈຕ຺ຕພຫຸວຈນສ຺ສ ຫິ ເສ-ກາຣາຄມໍ ອິຈ຺ຂນ຺ຕິ ສທ຺ທລກ຺ຂຕໂກວິທາຯ ອຍ຺ຖກຖາຈຣິຍາ ປນ “ເສຕິ ນິປາໂຕ”ຕິ ວຕ຺ຕາຍນ຺ຕິຯ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ “ກິລ຺ຈາປີ ໂສ ເອວໍວິໂຂ ກິກ຺ຂຸ ຂີຕາສໂວ ໂຫຕິ, ຂີຕາສໂວ ຈ ເນວ ອາທິຍຕິ, ນ ປ຺ຊຫຕິ, ປ຺ຊຫິຕ຺ວາ ຖິໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕຖາປີ ວຕ຺ຕມານສມີເປ ວຕ຺ຕມານວຈນລກ຺ຂເຕນ “ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຖ ວາ ອນຸປາທິເສສາຍ ຈ ນິພ຺ພານຂາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣາຍຕນສງ຺ຂາຕໍ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຕຕ຺ຖ ກິເລສປຜິປາຜິຍາ ມຄ຺ຄປຜິປາຜິຍາ ຈາຕິ ທ຺ວິຂາ ອນຸສຍານໍ ອກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ກິເລສປຜິປາຜິຍາ ຫິ ກາມຣາຄານຸສຍປຜິຆານຸສຍານໍ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ອກາໂວ ໂຫຕິ, ມານານຸສຍສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນ, ທິຍ຺ຖານຸສຍວິຈິກິຈ຺ຉານຸສຍານໍ ປຖມມຄ຺ເຄນ, ກວຣາຄານຸສຍາວິຊ຺ຊານຸສຍານໍ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄເນວຯ ມຄ຺ຄປຜິປາຜິຍາ ປນ ປຖມມຄ຺ເຄນ ທິຍ຺ຖານຸສຍວິຈິກິຈ຺ຉານຸສຍານໍ ອກາໂວ ໂຫຕິຯ ທຸຕິຍມຄ຺ເຄນ ກາມຣາຄານຸສຍປຜິຆານຸສຍານໍ ຕນຸກາໂວ, ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ອກາໂວ, ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນ ມານານຸສຍກວຣາຄານຸສຍາວິຊ຺ຊານຸສຍານໍ ອກາໂວ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ນ ສພ຺ເພ ອນຸສຍາ ອກຸສລມູລາ; ກາມຣາຄກວຣາຄານຸສຍາ ເອວ ຫິ ໂລກາກຸສລມູເລນ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຂນ຺ຕິຯ ປຜິຆານຸສຍາວິຊ຺ຊານຸສຍາ ຈ “ໂທໂສ ອກຸສລມູລໍ, ໂມໂຫ ອກຸສລມູລໍ” ອິຈ຺ເຈວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຂນ຺ຕິ, ທິຍ຺ຖິມານວິຈິກິຈ຺ຉານຸສຍາ ປນ ນ ກິລ຺ຈິ ອກຸສລມູລໍ ໂຫນ຺ຕິ, ຍສ຺ມາ ວາ ອນຸສຍາກາວວເສນ ຈ ອກຸສລມູລສມຸຄ຺ຆາຕວເສນ ຈ ກິເລສປ຺ປຫານໍ ປຍ຺ຖເປສີ, ຕສ຺ມາ –

“ຍສ຺ສານຸສຍາ ນ ສນ຺ຕິ ເກຈິ, ມູລາ ຈ ອກຸສລາ ສມູຫຕາເສ”ຯ –

ອິຕິ ກຄວາ ອາຫຯ

໑໕ຯຍສ຺ສ ທຣຖຊາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ປຖມຸປ຺ປນ຺ນາ ກິເລສາ ປຣິລຸອາຫຍ຺ເຖນ ທຣຖາ ນາມ, ອປຣາປຣຸປ຺ປນ຺ນາ ປນ ເຕຫິ ທຣເຖຫີ ຊາຕຕ຺ຕາ ທຣຖຊາ ນາມຯ ໂອຣນ຺ຕິ ສກ຺ກາໂຍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍຖາຫ – “ໂອຣິມໍ ຕີຣນ຺ຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ສກ຺ກາຍສ຺ເສຕໍ ອຂິວຈນ”ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໓໘)ຯ ອາຄມນາຍາຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ປັຈ຺ຈຍາເສຕິ ປັຈ຺ຈຍາ ເອວຯ ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍສ຺ສ ປນ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຂຄ຺ຄຫຕາຍ ປັຈ຺ຈຍກູຕາ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ປຫີນຕ຺ຕາ, ເກຈິ ທຣຖຊເວວຈນາ ກິເລສາ ນ ສນ຺ຕິ, ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍ ເນວ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣນ຺ຕິຯ

໑໖໗ຯຍສ຺ສ ວນຖຊາຕິ ເອຕຸຖປີ ທຣຖຊາ ວິຍ ວນຖຊາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ວຈນຕຸເຖ ປນ ອຍໍ ວິເສໂສ – ວນ຺ເຕ, ວໂນຕີຕິ ວາ ວນໍ ຍາຈຕິ ເສວຕີ ກຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຫາເຍຕໍ ອຣິວຈນໍຯ ສາ ທີ ວິສຍານໍ ປຕ຺ຖນໂຕ ເສວນໂຕ ຈ ‘‘ວນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ຕໍ ປຣິຍຸຍຸຖານວເສນ ວນໍ ຖຣຕີ ຕໂນຕີຕິ ວນໂຖ, ຕຕ຺ຫານຸສຍສ຺ເສຕໍ ອຣິວຈນໍຯ ວນຖາ ຊາຕາຕິ ວນຖຊາຕີຯ ເກຈິ ປນາຫຸ ‘‘ສພ຺ເພປີ ກິເລສາ ຄຫນຍ຺ເຖນ ວນໂຖຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ອປຣາປຣຸປ຺ປນ຺ນາ ປນ ວນຖຊາ’’ຕິຯ ອຍເມວ ເຈຕ຺ຖ ອຸຣຄສຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ໂຖ ອຣິປ຺ເປໂຕ, ອິຕໂຣ ປນ ຮມ຺ມປທຄາຖາຍໍຯ ວິນິພນ຺ຮາຍ ກວາຍາຕິ ກວວິນິພນ຺ຮາຍຯ ອຖ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິສເຍສຸ ວິນິພນ຺ຮາຍ ອາຍຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຫຕຸເຍວ ເຫຕຸກປ຺ປາຯ

໑໗ຯໂຍ ນິວຣເຄຕີ ເອຕ຺ຖ ນິວຣຄາຕິ ຈິຕ຺ຕໍ, ທີຕປຜິປ຺ຕີ ວາ ນິວຣນ຺ຕີຕິ ນິວຣຄາ, ປຜິຈ຺ຉາເທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຫາຍາຕິ ຉຫ຺ເຫຕ຺ວາຯ ປຍ຺ຈາຕິ ເຕສໍ ສງ຺ຂຍາປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ອີຒາກາວໂຕ ອນີໂຒຯ ກຖໍກຖາຍ ຕິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕິຕ຺ຕກຖໍກໂຖຯ ວິຄຕສລ຺ລຕ຺ຕາ ວິສລ຺ໂລຯ ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທີນິ ປຍ຺ຈ ນິວຣຄານີ ສມນ຺ຕາກທ຺ທເກ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສາມຍ຺ຍໂຕ ວິເສສໂຕ ຈ ນິວຣເຄສຸ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ປຫາຍ ເຕສຍ຺ຈ ປທີນຕ຺ຕາ ເອວ ກິເລສທຸກ຺ຂສ຺ງ ຂາຕສ຺ສ ອີຒສ຺ສາກາເວນ ອນີໂຒ, ‘‘ອໂຫສີ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອຕີຕມທ຺ຮານ’’ນ຺ຕິອາທີນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໔໐) ນເຍນ ປວ຺ຕ຺ຕາຍ ກຖໍກຖາຍ ຕິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕິຕ຺ຕກຖໍກໂຖ, ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕເມ ປຍ຺ຈ ສລ຺ລາ? ຣາຄສລ຺ໂລ, ໂທສສລ຺ໂລ, ໂມຫສລ຺ໂລ, ມານສລ຺ໂລ, ທິຍ຺ຖິສລ຺ໂລ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ສລ຺ລານໍ ວິຄຕຕ຺ຕາ ວິສລ຺ໂລຯ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ປ຺ພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣນ຺ຕິຯ

ອຕ຺ຣາປີ ຈ ກິເລສປຜິປາຜິຍາ ມຄ຺ຄປຜິປາຜິຍາ ຈາຕິ ທ຺ວິຮາ ເອວ ນິວຣຄປ຺ປຫານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ກິເລສປຜິປາຜິຍາ ທີ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນິວຣຄສ຺ສ ພ຺ຍາປາທນິວຣຄສ຺ສ ຈ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຖີນມິທ຺ຮນິວຣຄສ຺ສ ອຸທ຺ຮຈ຺ຈນິວຣຄສ຺ສ ຈ ຈຕ຺ຕຖມຄ຺ເຄນຯ ‘‘ອກຕໍ ວຕ ເມ ກຸສລ’’ນ຺ຕິອາທີນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໔໘; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໒໐) ນເຍນ ປວ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ວິປ຺ປຜິສາຣສງ຺ຂາຕສ຺ສ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນິວຣຄສ຺ສ ວິຈິກິຈ຺ຉານິວຣຄສ຺ສ ຈ ປຖມມຄ຺ເຄນຯ ມຄ຺ຄປຜິປາຜິຍາ ປນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນິວຣຄສ຺ສ ວິຈິກິຈ຺ຉານິວຣຄສ຺ສ ຈ ປຖມມຄ຺ເຄນ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ກາມຈ຺ຉນ຺ທນິວຣຄສ຺ສ ພ຺ຍາປາທນິວຣຄສ຺ສ ຈ ທຸຕິຍມຄ຺ເຄນ ຕນ຺ກາໂວ ໂຫຕິ, ຕຕິເຍນ ອນວເສສປ຺ປຫານໍຯ ຖີນມິທ຺ຮນິວຣຄສ຺ສ ອຸທ຺ຮຈ຺ຈນິວຣຄສ຺ສ ຈ ຈຕ຺ຕຖມຄ຺ເຄນ ປຫານໍ ໂຫຕີຕິຯ ເອວໍ –

‘ໂຍ ນິວຣເຄ ປຫາຍ ປຍ຺ຈ, ອນີໂຒ ຕິຕ຺ຕກຖໍກໂຖ ວິສລ຺ໂລ;

ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຊຫາຕິ ໂອຣປາຣໍ, ອຸຣໂຄ ຊີຕ຺ຕມິວຕ຺ຕຈໍ ປຸຣາຄ’’ນ຺ຕິຯ –

ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍເນວ ກຄວາ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຖິໂຕຯ ‘‘ເອກຈ຺ເຈ ເຍນ ເຍນ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຍາ ຍາ ຄາຖາ ເທສິຕາ, ເຕນ ເຕນ ຕສ຺ສາ ຕສ຺ສາ ຄາຖາຍ ປຣິໂຍສາເນ ໂສ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຖິໂຕ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ອຸຣຄສຸຕ຺ຕວຄ຺ຄນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ຮນິຍສຸຕ຺ຕວຄ຺ຄນາ

໑໘ຯປກ໋ໂກທໂນຕິ ຮນິຍສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິຯ ເຕນ ສມເຍນ ຮນິໂຍ ໂຄໂປ໌ ມຫີຕີເຣ ປຜິວສຕິຯ ຕສ຺ສາຍໍ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ – ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ປາວຈເນ ທີພ຺ພມາເນ ວີສຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ທິວເສ ທິວເສ ສງ຺ຒສ຺ສ ວີສຕິ ສລາກກຕ຺ຕານິ ອທາສີຯ ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ເທເວສຸ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຯ ເອວໍ ເທວໂລເກ ເອກໍ ພຸທ຺ຮນ຺ຕຣໍ ເຂເປຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວໂຕ ກາເລ ວິເທຫຣຍ຺ຖມຊ຺ເຊ ປພ຺ພຕຣຍ຺ຖໍ ນາມ ອຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ຮມ຺ມໂກຣຕ຺ຫໍ ນາມ ນຄຣໍ, ຕສ຺ມິ ນຄເຣ ເສຍ຺ຖິປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອກິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ໂຄຍູຖໍ ນິສ຺ສາຍ ຊີວຕິຯ ຕສ຺ສ ທີ ຕີສມຕ຺ຕານິ ໂຄສຫສ຺ສານິ ໂຫນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕວີສສຫສ຺ສາ ຄາໂວ ຂີຣໍ ທຸຍ຺ຫນ຺

ຕິ. ໂຄປາ ນາມ ນິພທ຺ຘວາສິໂນ ນ ໂຫນ຺ຕີ. ວສ຺ສິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣມາເສ ຖເລ ວສນ຺ຕິ, ອວເສເສ ອຏ຺ຐມາເສ ຍຕ຺ຖ ຕິໂຓທກໍ ສຸຂໍ ລພ຺ກາຕິ, ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ຕີ. ຕລ຺ຈ ນທີຕີຣໍ ວາ ຊາຕສ຺ສຣຕີຣໍ ວາ ໂຫຕີ. ອຖາຍມ຺ປີ ວສ຺ສກາເລ ອຕ຺ຕໂນ ວສິຕຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຄຸນ຺ນໍ ຜາສຸວິຫາຣຕ຺ຖາຍ ໂອກາສໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ມຫາມຫີ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເອກໂຕ ກາລມຫີ ເອກໂຕ ມຫາມຫີຈຸເຈວ ສງ຺ຂໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສນ຺ທມານາ ປຸນ ສມຸທ຺ທສມີເປ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາ. ຍໍ ໂອກາສໍ ອນ຺ຕຣທີປໍ ອກາສິ, ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ວຈ຺ຉານໍ ສາລໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ນິເວສນໍ ມາເປຕ຺ວາ ວາສໍ ກປ຺ເປສີ. ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕ ປຸຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຕ ຘີຕໂຣ, ສຕ຺ຕ ສຸຓິສາ, ອເນເກ ຈ ກມ຺ມກາຣາ ໂຫນ຺ຕີ. ໂຄປາ ນາມ ວສ຺ສນິມິຕ຺ຕໍ ຊານນ຺ຕີ. ຍທາ ສກ຺ຓິກາ ກຸລາວການິ ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຄ ກໂຣນ຺ຕິ, ກກ຺ກຏກາ ອຸທກສມີເປ ທ຺ວາຣໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ຖລສມີປທ຺ວາເຣນ ວລຎ຺ເຊນ຺ຕິ, ຕທາ ສຸວຸຏ຺ຐິກາ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ຊານນ຺ຕີ. ຍທາ ປນ ສກ຺ຓິກາ ກຸລາວການິ ນິຈຏ຺ຐາເນ ອຸທກປິຏ຺ເຐ ກໂຣນ຺ຕິ, ກກ຺ກຏກາ ຖລສມີເປ ທ຺ວາຣໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ອຸທກສມີປທ຺ວາເຣນ ວລຎ຺ເຊນ຺ຕິ, ຕທາ ທຸພ຺ພຸຏ຺ຐິກາ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ຊານນ຺ຕີ.

ອຖ ໂສ ຘນິໂຍ ສຸວຸຏ຺ຐິກນິມິຕ຺ຕານິ ອຸປລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອຸປກຏ຺ເຐ ວສ຺ສກາເລ ອນ຺ຕຣທີປາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຫາມຫີຍາ ປຣຕີເຣ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫມ຺ປີ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ອຸທເກນ ອນຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣໂຓກາເສ ອຕ຺ຕໂນ ວສໂນກາສໍ ກຕ຺ວາ ສມນ຺ຕາ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ, ວຈ຺ຉສາລາໂຍ ມາເປຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ນິວາສໍ ກປ຺ເປສີ. ອຖສ຺ສ ທາຣຸຕິຓາທີສງ຺ຄເຫ ກເຕ ສພ຺ເພສຸ ປຸຕ຺ຕທາຣກມ຺ມກໂປຣິເສສຸ ສມານິເຍສຸ ຊາເຕສຸ ນານປ຺ປກາເຣ ຂຊ຺ຊໂກຊ຺ເຊ ປຏິຍຕ຺ເຕ ສມນ຺ຕາ ຈຕຸທ຺ທິສາ ເມຆມຕ຺ຓລານິ ອຸຏ຺ຐຫີສຸ. ໂສ ເຘນຸໂຍ ທຸຫາເປຕ຺ວາ , ວຈ຺ຉສາລາສຸ ວຈ຺ເຉ ສຕ຺ຐາເປຕ຺ວາ, ຄຸນ຺ນໍ ຈຕຸທ຺ທິສາ ຘູມໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ, ສພ຺ພປຣິຊນໍ ໂກຊາເປຕ຺ວາ, ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກາຣາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ທີເປ ອຸຊ຺ຊາລາເປຕ຺ວາ, ສຍໍ ຂີເຣນ ກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ, ມຫາສຍເນ ສຍນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ສິຣິສມ຺ປຕ຺ຕິ ທິສ຺ວາ, ຕຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ, ອປຣທີສາຍ ເມຆຕ຺ຖນິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ນິປ຺ປນ຺ໂນ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ ''ປກ຺ໂກທໂນ ທຸທ຺ຘຂີໂຣຫມສ຺ມີ''ຕີ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ – ປກ຺ໂກທໂນຕິ ສິທ຺ຘກຕ຺ໂຕ. ທຸທ຺ຘຂີໂຣຕິ ຄາໂວ ທຸຫິຕ຺ວາ ຄຫິຕຂີໂຣ. ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທສ຺ເສຕິ , ອສ຺ມີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຕຖາກາວໍ. ປກ຺ໂກທໂນ ທຸທ຺ຘຂີໂຣ ຈ ອຫມສ຺ມີ ກວາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຕີຕິ ເອວມາທາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຕີຕິ ເອວມາຫາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິທ຺ເທເສ ປນ ''ອິຕີຕິ ປທສນ຺ຘິ, ປທສໍສຄ຺ໂຄ, ປທປາຣິປູຣີ, ອກ຺ຂຣສມວາໂຍ ພ຺ຍຎ຺ຊນສິລິຏ຺ຐຕາ ປທານຸປຸພ຺ພຕາເມຕ''ນ຺ຕິ (ຈູລຸອນິ. ອຊິຕມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໑) ເອວມສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ວຓ຺ຓິໂຕ. ໂສປິ ອິທເມວ ສນ຺ຘາຍາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍໍ ຍໍ ຫິ ປທໍ ປຸພ຺ພປເທນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ເອວມາຫາຕິ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕເຍວ ອິຕິສທ຺ໂທ ປຈ຺ຉິເມນ ປເທນ ເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ອິຕິ ວາ ກຄວາ ອິຕິ ວາ ເອວມາທີນາ ປທສນ຺ຘິ ໂຫຕິ, ນາລ຺ລຖາ.

ຘນິໂຍ ໂຄໂປຕິ ຕສ຺ສ ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ນາມສໂມຘານໍ. ໂສ ຫິ ຍານິມານິ ຖາວຣາທີນີ ປຎ຺ຈ ຘນານິ, ເຕສຸ ຊເປຕ຺ວາ ທານສີລາທີອນຸຄາມິກຘນໍ, ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸ-ອາຣາມາທີໂຕ ຖາວຣຘນໂຕປີ, ຄວສ຺ສາທີໂຕ ຊງ຺ຄມຘນໂຕປີ ຫີຣລ຺ລສຸວຓ຺ຓາທີໂຕ ສໍຫາຣິມຘນໂຕປີ, ສິປ຺ປາຍຕນາທີໂຕ ອງ຺ຄສມຘນໂຕປີ ຍໍ ຕໍ ໂລກສ຺ສ ປລ຺ຈໂຄຣສານຸປ຺ປທາເນນ ພຫູປກາຣໍ ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ''ນຕ຺ຖິ ໂຄສມິຕໍ ຘນ''ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໓; ເນຕ຺ຕິ. ໑໒໓) ເອວໍ ວິເສສິຕໍ ໂຄຘນໍ, ເຕນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຘນິໂຍ, ຄຸນ຺ນໍ ປາລນໂຕ ໂຄໂປ. ໂຍ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ຄາໂວ ປາເລຕິ, ໂສ ''ໂຄໂປ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ໂຍ ປເຣສໍ ເວຕເນນ ກໂຜ ຫຸຕ຺ວາ, ໂສ ໂຄປາລໂກ. ອຍໍ ປນ ອຕ຺ຕໂນເຍວ, ເຕນ ໂຄໂປຕິ ວຸຕ຺ໂຕ.

ອນຸຕີເຣຕິ ຕີຣສ຺ສ ສມີເປ. ມຫີຍາຕິ ມຫາມຫີນາມິກາຍ ນທີຍາ. ສມາເນນ ອນຸກູລວຕ຺ຕິນາ ປຣິຊເນນ ສທ຺ຘໍ ວາໂສ ຍສ຺ສ ໂສ ສມານວາໂສ, ອຍລ຺ຈ ຕຖາວິໂຘ. ເຕນາຫ ''ສມານວາໂສ''ຕີ. ຉນ຺ນາຕິ ຕິຓປຕ຺ຕຈ຺ຉທເນຫິ ອໂນວສ຺ສກາ ກຕາ. ກຸຏິຕິ ວສນຆຣສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ. ອາຫິໂຕຕິ ອາກໂຕ, ຊາລິໂຕ ວາ. ຄິນີຕິ ອຄ຺ຄີ. ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ອຄ຺ຄີ ''ຄິນີ''ຕີ ໂວຫຣີຍຕີ. ອຖ ເຈ ປຕ຺ຖຍສີຕີ ອິທານິ ຍທິ ອິຈ຺ຉສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ. ປວສ຺ສາຕີ ສິລ຺ຈ, ປຄ຺ຆຣ, ອຸທກໍ ມຸລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເທວາຕິ ເມຆໍ ອາລປຕີ. ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ປທວຓ຺ຓນາ.

ອຍໍ ປນ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ – ເອວມຍໍ ຘນິໂຍ ໂຄໂປ ອຕ຺ຕໂນ ສຍນຆເຣ ມຫາສຍເນ ນິປ຺ປນ຺ໂນ ເມຆຕ຺ຖນິຕໍ ສຸຕ຺ວາ ''ປກ຺ໂກທໂນຫມສ຺ມີ''ຕິ ກຓນ຺ໂຕ ກາຍທຸກ຺ຂວູປສມູປາຍໍ ກາຍສຸຂເຫຕຸລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ນິຫິຕໍ ທີເປຕີ. ''ທຸທ຺ຘຂີໂຣຫມສ຺ມີ''ຕິ ກຓນ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕທຸກ຺ຂວູປສມູປາຍໍ ຈິຕ຺ຕສຸຂເຫຕຸລ຺ຈ. ''ອນຸຕີເຣ ມຫີຍາ''ຕິ ນິວາສຏ຺ຐານສມ຺ປຕ຺ຕິ, ''ສມານວາໂສ''ຕິ ຕາທິເສ ກາເລ ປິຍວິປ຺ປໂຍຄປທຏ຺ຐານສ຺ສ ໂສກສ຺ສາກາວໍ. ''ຉນ຺ນາ ກຸຏີ''ຕິ ກາຍທຸກ຺ຂາປຄມປຏິຆາຕໍ. ''ອາຫິໂຕ ຄິນີ''ຕິ ຍສ຺ມາ ໂຄປາ

ລກາ ປຣິກຸເຂປ໌ສູມທາຣຸອຄຸຄິວເສນ ຕໂຍ ອຄຸຄີ ກໂຣນຸຕີ។ ເຕ ຈ ຕສຸສ ເຄເຫ ສພຸເພ ກຕາ, ຕສຸມາ ສພຸພທິສາສຸ ປຣິກຸເຂປ໌ຄຸຄີ ສນຸຣາຍ "ອາທິໂຕ ຄິນີ"ຕີ ກຓນຸໂຕ ວາລຸອມິຄາຄມນປິວາຣຄ໌າ ທີເປ໌ຕີ, ຄຸນຸນໍ ມຊຸເຊ ໂຄມຍາທີທີ ສູມຄຸຄີ ສນຸຣາຍ ທໍສມກສາທີທີ ຄຸນຸນໍ ອນາພາຣໍ, ໂຄປ໌າລການໍ ສຍນຜຸຄາເນ ທາຣຸອຄຸຄີ ສນຸຣາຍ ໂຄປ໌າລການໍ ສີຕາພາຣປ໌ຜີຜາຕໍ។ ໂສ ເອວໍ ທີເປ໌ນຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ວາ ຄຸນຸນໍ ວາ ປຣິຊຸນສຸສ ວາ ວຸຜຸຖິປ໌ຈຸຈຍສຸສ ກສຸສຈິ ອາພາຣສຸສ ອກາວໂຕ ປີຕິໂສມນສຸສຊາໂຕ ອາຫ – "ອຖ ເຈ ປ໌ຕຸຖຍສີ ປ໌ວສຸສ ເທວາ"ຕີ។

໑໙។ ເອວໍ ຣນີຍສຸສ ອິມໍ ຄາຖໍ ກາສມານສຸສ ອສຸໂສສີ ກຄວາ ທິພຸພາຍ ໂສຕຣາຕຸຍາ ວິສຸທຸຣາຍ ອຕິກຸກນຸຕມານຸສິກາຍ ເຊຕວນມຫາວິຫາເຣ ຄນຸຣກຸຜິຍໍ ວິຫຣນຸໂຕ។ ສຸຕຸວາ ຈ ປ໌ນ ພຸທຸຣຈກຸຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນຸໂຕ ອທຸທສ ຣນີຍລຸຈ ປ໌ຊາປ໌ຕິລຸຈສຸສ "ອິເມ ອຸໂກປີ ເທຕຸສມຸປ໌ນຸນາ។ ສເຈ ອຫໍ ຄນຸຕຸວາ ຣມຸມໍ ເທເສສຸສາມິ, ອຸໂກປີ ປ໌ພຸພຊິຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ປ໌າປຸ໌ຕີສຸສນຸຕີ។ ໂນ ເຈ ຄມິສຸສາມິ, ສຸເວ ອຸທໂກເຜນ ວິນສຸສິສຸສນຸຕີ"ຕີ ຕໍ ຂເຕເຍວ ສາວຕຸຖິໂຕ ສຕຸຕ ໂຍຊນສຕານິ ຣນີຍສຸສ ນິວາສຜຸຄານໍ ອາກາເສນ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສ ກຸຜິຍາ ອຸປ໌ຣິ ອຜຸຄາສິ។ ຣນີໂຍ ຕໍ ຄາຖໍ ປຸ໌ນປ໌ປຸ໌ນໍ ກາສຕີເຍວ , ນ ນິຜຸຄາເປ໌ຕີ, ກຄວ ຕີ ຄເຕປີ ກາສຕີ។ ກຄວາ ຈ ຕໍ ສຸຕຸວາ "ນ ເອຕຸຕເກນ ສນຸຕຸຜຸຄາ ວາ ວິສຸສຕຸຖາ ວາ ໂຫນຸຕີ, ເອວໍ ປ໌ນ ໂຫນຸຕີ"ຕີ ທສຸເສນໍ –

"ອກຸໂກຣໂນ ວິຄຕຂິໂລຫມສຸມິ,ອນຸຕີເຣ ມຫີເຍກຣຕຸຕິວາໂສ;

ວິວຜາ ກຸຜິ ນິພຸພຸໂຕ ຄິນີ,ອຖ ເຈ ປ໌ຕຸຖຍສີ ປ໌ວສຸສ ເທວາ"ຕີ។ –

ອິມໍ ປ໌ຜິຄາຖໍ ອກາສີ ພຸຍລຸຊນສກາຄໍ ໂນ ອຕຸຖສກາຄໍ។ ນ ທີ "ປ໌ກຸໂກທໂນ"ຕີ, "ອກຸໂກຣໂນ"ຕີ ຈ ອາທີນີ ປ໌ທານີ ອຕຸຖໂຕ ສເມນຸຕີ ມຫາສມຸທຸທສຸສ ໂອຣິມປ໌າຣິມຕີຣານີ ວິຍ, ພຸຍລຸຊນໍ ປ໌ເນຕຸຖ ກິລຸຈິ ກິລຸຈິ ສເມຕີຕີ ພຸຍລຸຊນສກາຄານີ ໂຫນຸຕີ។ ຕຕຸຖ ປຸ໌ຣິມຄາຖາຍ ສທິສປ໌ທານໍ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ອຕຸໂຖ ເວທີຕພຸໂພ។

ວິເສສປ໌ທານໍ ປ໌ນາຍໍ ປ໌ທໂຕ ອຕຸຖໂຕ ຈ ວຓຸຓນາ – ອກຸໂກຣໂນຕີ ອກຸຊຸຊນສກາໂວ។ ໂຍ ທີ ໂສ ປຸ໌ພຸເພ ວຸຕຸຕປຸ໌ປ໌ກາຣ ອາຜາຕວຕຸຖຸສມຸກໂວ ໂກໂຣ ເອກຈຸຈສຸສ ສຸປ໌ຣິຕຸໂຕປີ ອຸປຸ໌ປ໌ຊຸຊມາໂນ ຫທຍໍ ສນຸຕາເປ໌ຕຸວາ ວູປ໌ສມຸມຕີ, ເຍນ ຈ ຕໂຕ ພລວຕຣຸປຸ໌ປ໌ນຸເນນ ເອກຈຸໂຈ ມຸຂວິກຸຓນມຕຸຕໍ ກໂຣຕີ, ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ເອກຈຸໂຈ ຜຣຸສໍ ວຕຸຕຸກາໂມ ຫນຸສລຸຈລນມຕຸຕໍ ກໂຣຕີ, ອປ໌ເຣ ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ຜຣຸສໍ ກຓຕີ, ອປ໌ເຣ ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ທຓຸທໍ ວາ ສຕຸຖໍ ວາ ຄເວສນຸໂຕ ທີສາ ວິໂລເກຕີ, ອປ໌ເຣ ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ທຓຸທໍ ວາ ສຕຸຖໍ ວາ ອາມສຕີ, ອປ໌ເຣ ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ທຓຸທາທີນີ ຄເທຕຸວາ ອຸປ໌ຣາວຕີ, ອປ໌ເຣ ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ເອກໍ ວາ ທຸເວ ວາ ປ໌ຫາເຣ ເທຕີ, ອປ໌ເຣ ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ອປີ ຍາຕິສາໂລຫິຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປ໌ຕີ, ເອກຈຸໂຈ ຕໂຕ ພລວຕເຣນ ປ໌ຈຸຊາ ວິປຸ໌ປ໌ຜິສາຣີ ອຕຸຕານມຸປີ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປ໌ຕີ ສີຫລຸອທີເປ໌ ກາລຄາມວາສີ ອມຈຸໂຈ ວິຍ។ ເອຕຸຕາວຕາ ຈ ໂກໂຣ ປ໌ຣມເວປຸ໌ລຸລປຸ໌ປ໌ຕຸໂຕ ໂຫຕີ។ ໂສ ກຄວຕາ ໂພຣິມຕຸເທເຍວ ສພຸພໂສ ປ໌ຫີໂນ ອຸຈຸຈິນຸນມູໂລ ຕາລາວຕຸຖຸກໂຕ, ຕສຸມາ ກຄວາ "ອກຸໂກຣໂນຫມສຸມີ"ຕີ ອາຫ។

ວິຄຕຂິໂລຕີ ອປ໌ຄຕຂິໂລ។ ເຍ ທີ ເຕ ຈິຕຸຕພນຸຣກາເວນ ປ໌ລຸຈ ເຈໂຕຂິລາ ວຸຕຸຕາ, ເຍ ທີ ຈ ຂິລກູເຕ ຈິຕຸເຕ ເສຍຸຍຖາປີ ນາມ ຂິເລ ກູມິກາເຄ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ວສຸສນຸເຕປີ ເທເວ ສສຸສານີ ນ ຣຸຫນຸຕີ, ເອວເມວໍ ສທຸຣມຸມສຸສວນາທິກຸສລເທຕຸວສຸເສ ວສຸສນຸເຕປີ ກຸສລໍ ນ ຣຸຫຕີ ເຕ ຈ ກຄວຕາ ໂພຣິມຕຸເທເຍວ ສພຸພໂສ ປ໌ຫີນາ, ຕສຸມາ ກຄວາ "ວິຄຕຂິໂລຫມສຸມີ"ຕີ ອາຫ។

ເອກຣຕຸຕີ ວາໂສ ອສຸສາຕີ ເອກຣຕຸຕິວາໂສ ។ ຍຖາ ທີ ຣນີໂຍ ຕຕຸຖ ຈຕຸຕາໂຣ ວສຸສິເກ ມາເສ ນິພທຸຣວາສໍ ອຸປ໌ຄໂຕ, ນ ຕຖາ ກຄວາ។ ກຄວາ ທີ ຕໍເຍວ ຣຕຸຕຶ ຕສຸສ ອຕຸຖກາມຕາຍ ຕຕຸຖ ວາສໍ ອຸປ໌ຄໂຕ។ ຕສຸມາ "ເອກຣຕຸຕິວາໂສ"ຕີ ອາຫ។ ວິວຜາຕີ ອປ໌ນີຕຈຸຊທນາ។ ກຸຜີຕີ ອຕຸຕກາໂວ។ ອຕຸຕກາໂວ ທີ ຕໍ ຕໍ ອຕຸຖວສໍ ປ໌ຜິຈຸຈ ກາໂຍຕີປີ ຄຸຫາຕີປີ ເທໂຫຕີປີ ສນຸເທໂຫຕີປີ ນາວາຕີປີ ຣໂຖຕີປີ ວໂຓຕີປີ ຣໂຊຕີປີ ວມຸມິໂກຕີປີ ກຸຜິຕີປີ ກຸຜິກາຕີປີ ວຸຈຸຈຕີ។ ອິຣ ປ໌ນ ກຜຸຄາທີນີ ປ໌ຜິຈຸຈ ເຄຫນາມິກາ ກຸຜິ ວິຍ ອຜຸຖິອາທີນີ ປ໌ຜິຈຸຈ ສງຂຸຍໍ ຄຕຸຕຸຕາ "ກຸຜີ"ຕີ ວຸຕຸໂຕ។ ຍຖາຫ –

"ເສຍຸຍຖາປີ, ອາວຸໂສ, ກຜຸຄລຸຈ ປ໌ຜິຈຸຈ, ວລຸລິລຸຈ ປ໌ຜິຈຸຈ, ມຕຸຕິກລຸຈ ປ໌ຜິຈຸຈ, ຕິຓລຸຈ ປ໌ຜິຈຸຈ, ອາກາໂສ ປ໌ຣິວາຣິໂຕ ອ

ຄາຣໍຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຏ຺ຖິຍ຺ຈ ປ຺ຏິຈ຺ຈ, ນ຺ຫາຣຸຍ຺ຈ ປ຺ຏິຈ຺ຈ, ມໍສຍ຺ຈ ປ຺ຏິຈ຺ຈ, ຈມ຺ມຍ຺ຈ ປ຺ຏິຈ຺ຈ, ອາກາໂສ ປຣິວາຣິໂຕ ຣູປນ຺ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕີ''ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໓໐໖)຺

ຈິຕ຺ຕມກ຺ກຍສ຺ສ ນິວາສໂຕ ວາ ກຸຍິ຺ ຍຖາຫ –

''ອຏ຺ຖິກງ຺ກລກຸຍິ ເຈ ສາ, ມກ຺ກຍາວສໂຖ ອິຕິ;

ມກ຺ກໂຍ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣາຍ, ກຸຍິກາຍ ປສກ຺ກິຍ;

ທ຺ວາເຣນ ອນຸປ຺ຣີຍາຕິ, ພຍ຺ຍຍນ຺ໂຕ ປຸນປ຺ປຸນ''ນ຺ຕິ຺ (ເຖຣຄາ຺ ໑໘໔);

ສາ ກຸຍິ ເຍນ ຕຕ຺ຫາມານທິຍ຺ຖິຉທເນນ ສຕ຺ຕານໍ ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຣາຄາທິກິເລສວສ຺ສໍ ອຕິວສ຺ສຕິ຺ ຍຖາຫ –

''ຉນ຺ນມຕິວສ຺ສຕິ, ວິວຍໍ ນາຕິວສ຺ສຕິ;

ຕສ຺ມາ ຉນ຺ນໍ ວິວເຣຖ, ເອວໍ ຕໍ ນາຕິວສ຺ສຕີ''ຕິ຺ (ອຸທາ຺ ໔໕; ເຖຣຄາ຺ ໔໔໗; ປຣິ຺ ໓໓໙);

ອຍໍ ຄາຖາ ທ຺ວີສຸ ຖາເນສຸ ວຸຕ຺ຕາ ຂນ຺ຘເກ ເຖຣຄາຖາຍຍ຺ຈ຺ ຂນ຺ຘເກ ຫິ ''ໂຍ ອາປ຺ຕ຺ຕິ ປ຺ຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ຕສ຺ສ ກິເລສາ ຈ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ຈ ອຕິວສ຺ສນ຺ຕິ, ໂຍ ປນ ນ ປ຺ຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ຕສ຺ສ ນາຕິວສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ອິມໍ ອຕ຺ຖໍ ປ຺ຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕາ຺ ເຖຣຄາຖາຍໍ ''ຍສ຺ສ ຣາຄາທິຈ຺ຉທນໍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ປຸນ ອິຍ຺ຖາຣມ຺ມຕາທິສຸ ຣາຄາທິສມ຺ກາວໂຕ ຉນ຺ນມຕິວສ຺ສຕິ ຺ ໂຍ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ກິເລເສ ອຘິວາເສຕິ, ຕສ຺ເສວ ອຘິວາສິຕກິເລສຈ຺ຉທນຈ຺ຉນ຺ນາ ອຕ຺ຕກາວກຸຍິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກິເລສວສ຺ສໍ ອຕິວສ຺ສຕິ຺ ຍສ຺ສ ປນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຍາຕວາເຕນ ກິເລສຈ຺ຉທນສ຺ສ ວິທ຺ຘໍສິຕຕ຺ຕາ ວິວຍາ, ຕສ຺ສ ນາຕິວສ຺ສຕີ''ຕິ຺ ອຍມຕ຺ໂຖ ອິທ ອຘິປ຺ເປ ໂຕ຺ ກຄວຕາ ຫິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຉທນໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນ ວິທ຺ຘໍສິຕໍ, ຕສ຺ມາ ''ວິວຍາ ກຸຍີ''ຕິ ອາຫ຺ ນິພ຺ພຸໂຕຕິ ອຸປສນ຺ໂຕ຺ ຄິນີຕິ ອຄ຺ຄິ຺ ເຍນ ຫິ ເອກາທສວິເຘນ ອຄ຺ຄິນາ ສພ຺ພມິທໍ ອາທິຕ຺ຕໍ຺ ຍຖາຫ – ''ອາທິຕ຺ຕໍ ຣາຄຄ຺ຄິນາ''ຕິ ວິຕ຺ຖາໂຣ຺ ໂສ ອຄ຺ຄິ ກຄວໂຕ ໂພຘິມູເລເຍວ ອຣິຍມຄ຺ຄສລິລເສເກນ ນິພ຺ພຸໂຕ, ຕສ຺ມາ ''ນິພ຺ພຸໂຕ ຄິນີ''ຕິ ອາຫ຺

ເອວໍ ວທນ຺ໂຕ ຈ ຘນິຍໍ ອຕຸຍ຺ຖພ຺ເພນ ຕຸສ຺ສມານໍ ອຍ຺ຍາປເທເສເນວ ປຣິກາສຕິ, ໂອວທຕິ, ອນຸສາສຕິ຺ ກຖໍ? ''ອກ຺ໂກຘ ໂນ''ຕິ ຫິ ວທມາໂນ, ຘນິຍ, ຕ຺ວໍ ''ປກ຺ໂກທໂນຫມສ຺ມີ''ຕິ ຕຸຍ຺ໂຖ, ໂອທນປາໂກ ຈ ຍາວຊີວໍ ຘນປຣິກ຺ຂເຍນ ກຕ຺ຕພ຺ໂພ, ຘນປຣິກ຺ຂໂຍ ຈ ອາຣກ຺ຂາທິທຸກ຺ຂປທຍ຺ຖາໂນ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ທຸກ຺ເຂເນວ ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫສິ຺ ອຫໍ ປນ ''ອກ຺ໂກຘໂນຫມສ຺ມີ''ຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ສນ຺ທິຍ຺ຖິກສມ຺ປຣາຍິກທຸກ຺ຂາກາເວນ ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫມີຕິ ທີເປ຺ຕິ຺ ''ວິຄຕຂິໂລ''ຕິ ວທມາໂນ ຕ຺ວໍ ''ທຸທ຺ຘຂີໂຣຫມສ຺ມີ''ຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ອກຕກິຈ຺ໂຈວ ''ກຕກິຈ຺ໂຈຫມສ຺ມີ''ຕິ ມນ຺ຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ໂຖ, ອຫໍ ປນ ''ວິຄຕຂິໂລຫມສ຺ມີ''ຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ກຕກິຈ຺ໂຈວ ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫມີຕິ ທີເປ຺ຕິ຺ ''ອນຸຕິເຣ ມຫີເຍກຣຕ຺ຕິວາໂສ''ຕິ ວທມາໂນ ຕ຺ວໍ ອນຸຕິເຣ ມຫີຍາ ສມານວາໂສຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ຈຕຸມາສນິພທ຺ຘວາເສນ ຕຸຍ຺ໂຖ຺ ນິພທ຺ຘວາໂສ ຈ ອາວາສສງ຺ເຄນ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ທຸກ຺ໂຂ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ທຸກ຺ເຂເນວ ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫສິ຺ ອຫໍ ປນ ເອກຣຕ຺ຕິວາໂສຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ອນິພທ຺ຘວາເສນ ຕຸຍ຺ໂຖ, ອນິພທ຺ຘວາໂສ ຈ ອາວາສສງ຺ຄາກາເວນ ໂຫຕິ, ອາວາສສງ຺ຄາກາໂວ ຈ ສຸໂຂຕິ ສຸເຂເນວ ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫມີຕິ ທີເປ຺ຕິ຺

''ວິວຍາ ກຸຍີ''ຕິ ວທມາໂນ ຕ຺ວໍ ຉນ຺ນາ ກຸຍີຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ຉນ຺ນເຄຫຕາຍ ຕຸຍ຺ໂຖ, ເຄເຫ ຈ ເຕ ຉນ຺ເນປີ ອຕ຺ຕກາວກຸຍິກໍ ກິເລສວສ຺ສໍ ອຕິວສ຺ສຕິ, ເຍນ ສຍ຺ຊນິເຕຫິ ຈຕູຫິ ມໂຫເຍຫິ ວຸຍ຺ຫມາໂນ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາປຸເຕຍ຺ຍາສິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອຕຸຍ຺ຖພ຺ເພເນວ ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫສິ຺ ອຫໍ ປນ ''ວິວຍາ ກຸຍີ''ຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕກາວກຸຍິຍາ ກິເລສຈ຺ຉທນາກາເວນ ຕຸຍ຺ໂຖ຺ ເອວຍ຺ຈ ເມ ວິວຍາຍ ກຸຍິຍາ ນ ຕໍ ກິເລສວສ຺ສໍ ອຕິວສ຺ສຕິ, ເຍນ ສຍ຺ຊນິເຕຫິ ຈຕູຫິ ມໂຫເຍຫິ ວຸຍ຺ຫມາໂນ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາປຸເຕຍ຺ຍໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕຸຍ຺ຖພ຺ເພເນວ ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫມີຕິ ທີເປ຺ຕິ຺ ''ນິພ຺ພຸໂຕ ຄິນີ''ຕິ ວທມາໂນ ຕ຺ວໍ ອາຫິໂຕ ຄິນີຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ອກຕູປທ຺ທວນິວາຣໂຕາວ ກຕູປທ຺ທວນິວາຣໂຕາສ຺ມີຕິ ມນ຺ຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ໂຖ຺ ອຫໍ ປນ ນິພ຺ພຸໂຕ ຄິນີຕິ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ເອກາທສຄ຺ຄິປຣິລຸອາຫາກາວໂຕ ກຕູປທ຺ທວນິວາຣຕຕາເຍວ ຕຸຍ຺ໂຖຕິ ທີເປ຺ຕິ຺ ''ອຖ ເຈ ປຕ຺ຖຍສີ ປວສ຺ສ ເທວາ''ຕິ ວທມາໂນ ເອວໍ ວິຄຕທຸກ຺ຂາ

ນໍ ອນຸປຸປ໌ຕຸຕສຸຂານໍ ກຕສພຸພກິຈຸຈານໍ ອມຸຫາທິສານໍ ເອຕໍ ວຈນໍ ໂສກຕິ, ອຖ ເຈ ປ໌ຕຸຖຍສີ, ປ໌ວສຸສ ເທວ, ນ ໂນ ຕຍີ ວສຸສນຸເຕ ວາ ອວສຸສນຸເຕ ວາ ວຸທຸຓີ ວາ ຫານີ ວາ ອຕຸຖິ, ຕຸວໍ ປ໌ນ ກສຸມາ ເອວໍ ວທສີຕິ ທີເປ໌ຕິ຺ ຕສຸມາ ຍໍ ວຸຕຸຕໍ "ເອວໍ ວທນຸໂຕ ຈ ສນິຍ ອຕຸຜຸຖພຸເພເນວ ຕຸສຸສມານໍ ອຌຸຌາປ໌ເທເສເນວ ປ໌ຣິກາສຕິ ໂອວທຕິ, ອນຸສາສຕີ"ຕິ, ຕໍ ສມຸມເທວ ວຸຕຸຕນຸຕິ຺

໔໐຺ ເອວມິມໍ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕໍ ຄາຖໍ ສຸຕຸວາປິ ສນິໂຍ ໂຄໂປ໌ 'ໂກ ອຍໍ ຄາຖໍ ກາສຕີ''ຕິ ອວຕຸວາ ເຕນ ສຸກາສິເຕນ ປ໌ຣິຕຸຜຸໂຖ ປຸ໌ນປ໌ ຕຖາຣູປ໌ ໂສຕຸກາໂມ ອປ໌ຣມຸປິ ຄາຖມາຫ "ອນຸສກມກສາ"ຕີ຺ ຕຕຸຖ ອນຸສກາຕີ ກາລຸອມກຸຂິການໍ ອສິວຈນໍ, ປ໌ງຄລມກຸຂິການນຸຕິປ໌ ເອເກ຺ ມກສາຕີ ມກສາເຍວ຺ ນ ວິຊຸຊເຣຕີ ນຕຸຖິ຺ ກຈຸເຉຕີ ທຸເວ ກຈຸຉາ – ນທີກຈຸໂຉ ຈ ປ໌ພຸພຕກຈຸໂຉ ຈ຺ ອິສ ນທີກຈຸໂຉ຺ ຣຸລຸຫຕີເຕຕີ ສຌຸຊາຕຕີເຕ຺ ຈຣນຸຕີຕີ ກຕຸຕກິຈຸຈໍ ກໂຣນຸຕີ຺ ວຸຜຸຖິມຸປ໌ຕີ ວາຕວຸຜຸຖິອາທິກາ ອເນກາ ວຸຜຸຖິໂຍ, ຕາ ອາລຸອວກສຸຕຸເຕ ປ໌ກາສຍິສຸສາມ຺ ອິສ ປ໌ນ ວສຸສວຸຜຸຖິ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ຺ ສເທຍຸຍຸນຸຕີ ຂເມຍຸຍຸໍ຺ ເສສໍ ປ໌າກຜເມວ຺ ເອຕຸຖ ສນິໂຍ ເຍ ອນຸສກມກສາ ສນຸນິປ໌ຕິຕຸວາ ຣຸສິເຣ ປິ໌ວນຸຕາ ມຸຫຸຕຸເຕເນວ ຄາໂວ ອນຍພຸຍສນໍ ປ໌າເປ໌ນຸຕີ, ຕສຸມາ ວຸຜຸຖິຕມຕຸເຕເຍວ ເຕ ໂຄປ໌າລກາ ປ໌ສຸນາ ຈ ສາຂາທີ ຈ ມາເຣນຸຕີ, ເຕສໍ ອກາເວນ ຄຸນຸນໍ ເຂມຕໍ, ກຈຸເຉ ຣຸລຸຫຕີຕາຈຣເຕນ ອທຸສານຄມນປ໌ຣິສຸສມາກາວໍ ວຕຸວາ ຊຸທາກິລມຖາກາວຌຸຈ ທີເປ໌ນຸໂຕ "ຍຖາ ອຌຸເລສໍ ຄາໂວ ອນຸສກມກສສມຸຜສຸເສທີ ທີສຸສມານາ ອທຸສານຄມເນນ ກິລນຸຕາ ຊຸທາຍ ມິລາຍມານາ ເອກວຸຜຸຖິນິປ໌າຕມຸປ໌ ນ ສເທຍຸຍຸໍ, ນ ເມ ຕຖາ ຄາໂວ, ມຍຸຫໍ ປ໌ນ ຄາໂວ ວຸຕຸຕປຸ໌ປ໌ກາຣາກາວາ ທຸວິກຸຂຕຸຕຸໍ ວາ ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ວາ ວຸຜຸຖິມຸປ໌ ສເທຍຸຍຸ"ນຸຕີ ທີເປ໌ຕິ຺

໔໑຺ ຕໂຕ ກຄວາ ຍສຸມາ ສນິໂຍ ອນຸຕຣທີເປ໌ ວສນຸໂຕ ກຍໍ ທີສຸວາ, ກຸລຸລໍ ພນຸສິຕຸວາ, ມຫາມທີ ຕຣິຕຸວາ, ຕໍ ກຈຸສໍ ອາຄມຸມ "ອທໍ ສຸຜຸຖຸ ອາຄໂຕ, ນິພຸກເຍວ ຖາເນ ຖິໂຕ"ຕີ ມຌຸຌມາໂນ ເອວມາຫ, ສກເຍ ເອວ ຈ ໂສ ຖາເນ ຖິໂຕ, ຕສຸມາ ຕສຸສ ອາຄມນຜຸຖານາ ອຕຸຕໂນ ອາຄມນຜຸຖານໍ ອຸຕຸຕຣິຕຣຌຸຈ ປ໌ຕີຕຕຣຌຸຈ ວຕຸເຕນຸໂຕ "ພທຸສາສິ ກິສີ"ຕີ ອິມໍ ຄາຖມກາສິ, ອຕຸຖສກາຄໍ ໂນ ພຸຍຌຸຊນສກາຄໍ຺

ຕຕຸຖ ກິສີຕີ ປ໌ຕຸຖຣິຕຸວາ ປຸ໌ຖຸລໍ ກຕຸວາ ພທຸສກຸລຸໂລ ວຸຈຸຈຕີ ໂລເກ຺ ອຣິຍສຸສ ປ໌ນ ສມຸມວິນເຍ ອຣິຍມຄຸຄສຸເສຕໍ ອສິວຈນໍ຺ ອຣິຍມຄຸໂຄ ທິ –

"ມຄຸໂຄ ປ໌ຊໂຊ ປ໌ໂຖ ປ໌ນຸໂຖ, ອຌຸຊສໍ ວຜຸມາຍນໍ;

ນາວາ ອຸຕຸຕຣເສຕຸ ຈ, ກຸລຸໂລ ຈ ກິສີ ສງກໂມ"຺ (ຈູລຸອນິ຺ ປ໌າຣາຍນຕຸຖຸຕີຄາຖານິທຸເທສ ໑໐໑);

"ອທຸສານໍ ປ໌ກໂວ ເຈວ, ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ປ໌ກາສິໂຕ"຺

ອິມາຍປ໌ ຄາຖາຍ ກຄວາ ປຸ໌ຣິມນເຍເນວ ຕໍ ໂອວທນຸໂຕ ອິມໍ ອຕຸຖໍ ອາຫາຕິ ເວທິຕພຸໂພ – ສນິຍ, ຕຸວໍ ກຸລຸລໍ ພນຸສິຕຸວາ, ມທີ ຕຣິຕຸວາ, ອິມໍ ຖານມາຄໂຕ, ປຸ໌ນປ໌ ຈ ເຕ ກຸລຸໂລ ພນຸສິຕພຸໂພ ເອວ ກວິສຸສຕີ, ນທີ ຈ ຕຣິຕພຸພາ, ນ ເຈຕໍ ຖານໍ ເຂມໍ຺ ມຍາ ປ໌ນ ເອກຈິຕຸເຕ ມຄຸຄງຄານີ ສໂມສາເນຕຸວາ ລາຕພນຸສເນນ ພທຸສາ ອໂທສິ ກິສີ຺ ສາ ຈ ສຕຸຕຕິສ ໂພສິປ໌ກຸຂິຍສມຸມປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕາຕາຍ ເອກຣສກາວູປ໌ຄຕຕຸຕາ ອຌຸຌມຌຸລໍ ອນຕິວຕຸຕເນນ ປຸ໌ນ ພນຸສິຕພຸພປຸ໌ປ໌ໂຍຊນາກາເວນ ເທວມນຸສຸເສສຸ ເກນຈິ ໂມເຈຕຸຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸຍຕາຍ ຈ ສຸສງຂຕາ຺ ຕາຍ ຈມຸທີ ຕິຕຸໂຕ, ປຸ໌ພຸເພ ປ໌ຕຸຖິຕໍ ຕີຣປຸ໌ປ໌ເທສໍ ຄໂຕ຺ ຄຈຸຉນຸໂຕປິ ຈ ນ ໂສຕາປ໌ນຸນາທໂຍ ວິຍ ກຌຸຈິເທວ ປ໌ເທສໍ ຄໂຕ຺ ອຖ ໂຂ ປ໌າຣຄໂຕ ສພຸພາສວກຸຂຍໍ ສພຸພສມຸມປ໌າຣໍ ປ໌ຣມໍ ເຂມໍ ນິພຸພານໍ ຄໂຕ, ຕິຕຸໂຕຕີ ວາ ສພຸພຌຸຌຸຕໍ ປ໌ຕຸໂຕ, ປ໌າຣຄໂຕຕີ ອຣຫຕຸຕໍ ປ໌ຕຸໂຕ ຺ ກີ ວິເນຍຸຍ ປ໌າຣຄໂຕຕີ ເຈ? ວິເນຍຸຍ ໂອຆໍ, ກາໂມຆາທິຈຕຸພຸພິສໍ ໂອຆໍ ຕຣິຕຸວາ ອຕິກຸກມຸມ ຕໍ ປ໌າຣໍ ຄໂຕຕີ຺ ອິທານິ ຈ ປ໌ນ ເມ ປຸ໌ນ ຕຣິຕພຸພາກາວໂຕ ອຕຸໂຖ ກິສິຍາ ນ ວິຊຸຊຕີ, ຕສຸມາ ມເມວ ຍຸຕຸຕໍ ວຕຸຕຸໍ "ອຖ ເຈ ປ໌ຕຸຖຍສີ ປ໌ວສຸສ ເທວາ"ຕີ຺

໔໔຺ ຕມຸປ໌ ສຸຕຸວາ ສນິໂຍ ປຸ໌ຣິມນເຍເນວ 'ໂຄປີ໌ ມມ ອສຸສວາ''ຕີ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ຺ ຕຕຸຖ ໂຄປ໌ີຕີ ກຣິຍໍ ນິທຸທິສຕີ຺ ອສຸສວາຕີ ວຈນກຣາ ກິງກາຣປ໌ຜິສາວິນີ຺ ອໂລລາຕີ ມາຕຸຄາໂມ ທີ ປ໌ຌຸຈທີ ໂລລຕາທີ ໂລໂລ ໂຫຕີ – ອາຫາຣໂລລຕາຍ, ອລງກາຣໂລລຕາຍ, ປ໌ຣປຸ໌ຣິສໂລລຕາຍ, ສນໂລລຕາຍ, ປ໌າທໂລລຕາຍ຺ ຕຖາ ທີ ມາຕຸຄາໂມ ກຕຸຕປູ໌ວສຸຣາທີເກເທ ອາຫາເຣ ໂລລຕາຍ ອນຸຕມໂສ ປ໌າຣິວາສິກກຕຸຕມຸປ໌ ກຸຌຸຊຕີ, ຫຕຸໂຖຕາປ໌ກມຸປ໌ ຂາທຕີ, ທິຄຸຕໍ ສນມນຸປຸ໌ປ໌ທຕຸວາປິ ສຸຣໍ ປິ໌ວຕີ຺ ອລງກາຣໂລລ

ຕາຍ ອຎ຺ຎໍ ອລງ຺ກາຣໍ ອລຠມາໂນ ອນ຺ຕມໂສ ອຸທກເຕລເກນປິ ເກເສ ໂອສຓ຺ເຐຕ຺ວາ ມຸຂໍ ປຣິມຊ຺ຊຕິຯ ປຣປຸຣິສໂລລຕາຍ ອນ຺ຕມໂສ ປຸຕ຺ເຕນປິ ຕາທິເສ ປເທເສ ປກ຺ໂກສີຍມາໂນ ປຐມໍ ອສທ຺ຘມ຺ມວເສນ ຈິນ຺ເຕຕິຯ ຣສໂລລຕາຍ ‘‘ຫໍສຣາຊໍ ຄເຫຕ຺ວານ ສຸວຓ຺ຓາ ປຣິຫາຍຖ’’ຯ ປາທໂລລຕາຍ ອາຣາມາທິຄມນສີໂລ ຫຸຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ຘ ນໍ ວິນາເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຘ ນິໂຍ ‘‘ເອກາປິ ໂລລຕາ ມຍ຺ຫໍ ໂຄປີຍາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອໂລລາຕິ ອາຫຯ

ທີຆຣຕ຺ຕໍ ສໍວາສິຍາຕິ ທີຆກາລໍ ສທ຺ຘິໍ ວສມານາ ໂກມາຣກາລໂຕ ປຠຸຕິ ເອກໂຕ ວຑ຺ຒິຕາຯ ເຕນ ປຣປຸຣິເສ ນ ຊານາຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ມນາປາຕິ ເອວໍ ປຣປຸຣິເສ ອຊານນ຺ຕີ ມເມວ ມນໍ ອລ຺ລີຍຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕສ຺ສາ ນ ສຸຓາມິ ກິຎ຺ຈິ ປາປນ຺ຕິ ‘‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາເມນ ນາມ ສທ຺ຘິໍ ອິມາຍ ຫສິຕໍ ວາ ລປິຕໍ ວາ’’ຕິ ເອວໍ ຕສ຺ສາ ນ ສຸຓາມິ, ກຎ຺ຈິ ອຕິຈາຣໂທສນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໔໙ຯ ອຖ ຠຄວາ ເອເຕຫິ ຄຸເຓຫິ ໂຄປີຍາ ຕຸຏ຺ຐໍ ຘນິຍໍ ໂອວທນ຺ໂຕ ປຸຣິມນເຍເນວ ‘‘ຈິຕ຺ຕໍ ມມ ອສ຺ສວ’’ນ຺ຕິ ອິມໍ ຄາຖມຠາສິ, ອຕ຺ຖສຠາຄໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນສຠາຄຎ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວ ປທານິຯ ອຍໍ ປນ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ຘນິຍ, ຕ຺ວໍ ‘‘ໂຄປີ ມມ ອສ຺ສວາ’’ຕິ ຕຸຏ຺ໂຐ, ສາ ປນ ເຕ ອສ຺ສວາ ຠເວຍ຺ຍ ວາ ນ ວາ; ທຸຊ຺ຊານໍ ປຣຈິຕ຺ຕໍ, ວິເສສໂຕ ມາຕຸຄາມສ຺ສຯ ມາຕຸຄາມຎ຺ຫິ ກຸຈ຺ຉິຍາ ປຣິຫຣນ຺ຕາປິ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ເອວໍ ທຸຣກ຺ຂຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອວ ນ ສກ຺ກາ ຕຸມ຺ຫາທິເສຫິ ອິຕ຺ຖີ ອໂລລາຕິ ວາ ສໍວາສິຍາຕິ ວາ ມນາປາຕິ ວາ ນິປ຺ປາປາຕິ ວາ ຊານິຕຸໍຯ ມຍ຺ຫໍ ປນ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສວໍ ໂອວາທປຏິກຣໍ ມມ ວເສ ວຕ຺ຕຕິ, ນາຫໍ ຕສ຺ສ ວເສ ວຕ຺ຕາມິຯ ໂສ ຈສ຺ສ ອສ຺ສວຠາໂວ ຍມກປາຏິຫາຣິເຍ ຉນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຄ຺ຄິຘາຣາສຸ ຈ ອຸທກຘາຣາສຸ ຈ ປວຕ຺ຕມານາສຸ ສພ຺ພຊນສ຺ສ ປາກໂຏ ອໂຫສິຯ ອຄ຺ຄິນິມ຺ມາເນ ຫິ ເຕໂຊກສິຓໍ ສມາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ອຸທກນິມ຺ມາເນ ອາໂປກສິຓໍ, ນີລາທິນິມ຺ມາເນ ນີລາທິກສິຓານິຯ ພຸທ຺ຘານມ຺ປິ ຫິ ທ຺ເວ ຈິຕ຺ຕານິ ເອກໂຕ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເອກເມວ ປນ ອສ຺ສວຠາເວນ ເອວໍ ວສວຕ຺ຕິ ອໂຫສິຯ ຕຎ຺ຈ ໂຂ ປນ ສພ຺ພກິເລສພນ຺ຘນາປຄມາ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕເທວ ອໂລລໍ, ນ ຕວ ໂຄປີຯ ທີປງ຺ກຣພຸທ຺ຘກາລໂຕ ຈ ປຠຸຕິ ທານສີລາທີຫິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ປຣິຠາວິຕຕ຺ຕາ ສໍວາສິຍໍ, ນ ຕວ ໂຄປີຯ ຕເທຕໍ ອນຸຕ຺ຕເຣນ ທມເຖນ ທມິຕຕ຺ຕາ ສຸທນ຺ຕໍ, ສຸທນ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ວເສນ ຉທ຺ວາຣວິເສວນໍ ປຫາຍ ມເມວ ອຘິປ຺ປາຍມນຸສ຺ສ ວເສນານຸວຕ຺ຕນໂຕ ມນາປໍ, ນ ຕວ ໂຄປີຯ

ປາປໍ ປນ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ອິມິນາ ປນ ຠຄວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປາປາຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ, ຘນິໂຍ ວິຍ ໂຄປີຍາຯ ໂສ ຈສ຺ສ ປາປາຠາໂວ ນ ເກວລໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘກາເລເຍວ, ເອກູນຕິໍສ ວສ຺ສານິ ສຣາຄາທິກາເລ ອຄາຣມຊ຺ເຌ ວສນ຺ຕສ຺ສາປິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕທາປິ ຫິສ຺ສ ອຄາຣິຍການຸຣູປໍ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປຏິກຸຏ຺ຐໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວາ ນ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍຯ ຕໂຕ ປຣໍ ມາໂຣປິ ຉພ຺ພສ຺ສານິ ອນຠິສມ຺ພຸທ຺ຘໍ, ເອກໍ ວສ຺ສໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ຕຖາຄຕໍ ອນຸພນ຺ຘິ ‘‘ອປ຺ເປວ ນາມ ວາລຄ຺ຄນິຕຸທນມຕ຺ຕມ຺ປິສ຺ສ ປາປສມາຈາຣໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິຯ ໂສ ອທິສ຺ວາ ນິພ຺ພິນ຺ໂນ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ຠຄວນ຺ຕໍ, ອນຸພນ຺ຘິໍ ປທາປທໍ;

ໂອຕາຣໍ ນາຘິຄຈ຺ຉິສ຺ສໍ, ສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສຕີມໂຕ’’ຕິຯ (ສຸຯ ນິຯ ໔໔໘);

ພຸທ຺ຘກາເລປິ ນໍ ອຸຕ຺ຕຣມາຓໂວ ສຕ຺ຕ ມາສານິ ອນຸພນ຺ຘິ ອາຠິສມາຈາຣິກໍ ທຏ຺ຐຸກາໂມຯ ໂສ ກິຎ຺ຈິ ວຊ຺ຊໍ ອທິສ຺ວາ ປຣິສຸທ຺ຘສມາຈາໂຣ ຠຄວາຕິ ຄໂຕຯ ຈຕ຺ຕາຣິ ຫິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຣກ຺ເຂຍ຺ຍານິຯ ຍຖາຫ –

‘‘ຈຕ຺ຕາຣິມານິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຣກ຺ເຂຍ຺ຍານິຯ ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ປຣິສຸທ຺ຘກາຍສມາຈາໂຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ, ນຕ຺ຖິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍ ‘ມາ ເມ ອິທໍ ປໂຣ ອຎ຺ຎາສີ’ຕິ, ປຣິສຸທ຺ຘວຈີສມາຈາໂຣ…ເປ… ປຣິສຸທ຺ຘມໂນສມາຈາໂຣ…ເປ… ປຣິສຸທ຺ຘາຊີໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ, ນຕ຺ຖິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຊີໂວ, ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍ ‘ມາ ເມ ອິທໍ ປໂຣ ອຎ຺ຎາສີ’’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໕໘)ຯ

ເອວໍ ຍສ຺ມາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນ ເກວລໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘກາເລ, ປຸພ຺ເພປິ ປາປໍ ນຕ຺ຖິ ເອວ, ຕສ຺ມາ ອາຫ – ‘‘ປາປໍ ປນ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ ຕສ຺ສາຘິປ຺ປາໂຍ – ມເມວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປາປໍ ນ ສກ຺ກາ ສຸຓິຕຸໍ, ນ ຕວ ໂຄປີຍາຯ ຕສ຺ມາ ຍທິ ເອເຕຫິ ຄຸເຓຫິ

ຕຸຏ຺ເຐນ ‘‘ອຖ ເຈ ປຕ຺ຖຍສິ ປວສ຺ສ ເທວາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ມຍາເວຕໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

໒໔ຯ ຕມ຺ປິ ສຸຕ຺ວາ ຘນິໂຍ ຕຕຸຕ຺ຕຣິປິ ສຸຠາສິຕຣສາຍນໍ ປິວິຕຸກາໂມ ອຕ຺ຕໂນ ຠຸຊິສ຺ສຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຕເວຕນຠໂຕຫມສ຺ມີ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕເວຕນຠໂຕຕິ ອຕ຺ຕນິເຍເນວ ຆາສຈ຺ຉາທເນນ ຠໂຕ, ອຕ຺ຕໂນເຍວ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຊີວາມິ, ນ ປຣສ຺ສ ເວຕນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣສ຺ສ ກມ຺ມໍ ກໂຣມີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປຸຕ຺ຕາຕິ ຘີຕໂຣ ຈ ປຸຕ຺ຕາ ຈ, ເຕ ສພ຺ເພ ປຸຕ຺ຕາຕ຺ເວວ ເອກຊ຺ຌໍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ສມານິຍາຕິ ສນ຺ນິຫິຕາ ອວິປ຺ປວຸຏ຺ຐາຯ ອໂຣຄາຕິ ນິຣາພາຘາ, ສພ຺ເພວ ອູຣຸພາຫຸພລາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕສໍ ນ ສຸຓາມິ ກິຎ຺ຈິ ປາປນ຺ຕິ ເຕສໍ ໂຈຣາຕິ ວາ ປຣທາຣິກາຕິ ວາ ທຸສ຺ສີລາຕິ ວາ ກິຎ຺ຈິ ປາປໍ ນ ສຸຓາມີຕິຯ

໒໕ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ຘນິຍໍ ໂອວທນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ – ‘‘ນາຫໍ ຠຕໂກ’’ຕິຯ ອຕ຺ຣາປິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວ ປທານິຯ ອຍໍ ປນ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ຕ຺ວໍ ‘‘ຠຸຊິສ຺ໂສຫມສ຺ມີ’’ຕິ ມນ຺ຕ຺ວາ ຕຸຏ຺ໂຐ, ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວາ ຊີວນ຺ໂຕປິ ທາໂສ ເອວາສິ ຕຓ຺ຫາທາສຕ຺ຕາ, ຠຕກວາທາ ຈ ນ ປຣິມຸຈ຺ຈສິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຓ຺ຫາທາໂສ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໐໕)ຯ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ປນ ນາຫໍ ຠຕໂກສ຺ມິ ກສ຺ສຈິຯ ອຫຎ຺ຫິ ກສ຺ສຈິ ປຣສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຠຕໂກ ນ ໂຫມິຯ ກິໍ ກາຣຓາ? ຍສ຺ມາ ນິພ຺ພິຏ຺ເຐນ ຈຣາມິ ສພ຺ພໂລເກຯ ອຫຎ຺ຫິ ທີປງ຺ກຣປາທມູລໂຕ ຍາວ ໂພຘິ, ຕາວ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຠຕໂກ ອໂຫສິຯ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ປນ ນິພ຺ພິຏ຺ໂຐ ນິພ຺ພິໂສ ຣາຊຠໂຕ ວິຍຯ ເຕເນວ ນິພ຺ພິຏ຺ເຐນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາເວນ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມາທິສຸເຂນ ຈ ຊີວາມິຯ ຕສ຺ສ ເມ ອິທານິ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຓີຍສ຺ສ ກຕປຣິຈຍສ຺ສ ວາ ອຠາວໂຕ ອປ຺ປຫີນປຏິສນ຺ຘິການໍ ຕາທິສານໍ ວິຍ ປຕ຺ຕພ຺ໂພ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ຠຕິຍາ ນ ວິຊ຺ຊຕິຯ ‘‘ຠຏິຍາ’’ຕິປິ ປາໂຐຯ ຕສ຺ມາ ຍທິ ຠຸຊິສ຺ສຕາຍ ຕຸຏ຺ເຐນ ‘‘ອຖ ເຈ ປຕ຺ຖຍສິ ປວສ຺ສ ເທວາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ມຍາເວຕໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

໒໖ຯ ຕມ຺ປິ ສຸຕ຺ວາ ຘນິໂຍ ອຕິຕ຺ໂຕວ ສຸຠາສິຕາມເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ປຎ຺ຈປ຺ປກາຣໂຄມຓ຺ຑລປຣິປຸຓ຺ຓຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຖິ ວສາ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ວສາຕິ ອທມິຕວຸຑ຺ຒວຈ຺ຉກາຯ ເຘນຸປາຕິ ເຘນຸໍ ປິວນ຺ຕາ ຕຣຸຓວຈ຺ຉກາ, ຂີຣທາຍິກາ ວາ ຄາໂວຯ ໂຄຘຣຓີໂຍຕິ ຄພ຺ຠິນິໂຍຯ ປເວຓີໂຍຕິ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ພລີພທ຺ເທຫິ ສທ຺ຘິໍ ເມຖຸນປຕ຺ຖນກາ ຄາໂວຯ ອຸສໂຠປິ ຄວມ຺ປຕີຕິ ໂຍ ໂຄປາລເກາ ປາໂຕ ເອວ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ, ໂຠເຊຕ຺ວາ, ປຎ຺ຈງ຺ຄຸລໍ ທຕ຺ວາ, ມາລໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ – ‘‘ເອຫິ, ຕາຕ, ຄາໂວ ໂຄຈຣໍ ປາເປຕ຺ວາ ຣກ຺ຂິຕ຺ວາ ອາເນຫີ’’ຕິ ເປສີຍຕິ, ເອວໍ ເປສິໂຕ ຈ ຕາ ຄາໂວ ອໂຄຈຣໍ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ, ໂຄຈເຣ ຈາເຣຕ຺ວາ, ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທິຠຍາ ປຣິຕ຺ຕາຍິຕ຺ວາ ອາເນຕິ, ຕຖາຣູໂປ ອຸສໂຠປິ ຄວມ຺ປຕີ ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ໂຄມຓ຺ຑເລ ອຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສສິຯ

໒໗ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ຕເຖວ ຘນິຍໍ ໂອວທນ຺ໂຕ ອິມໍ ປຈ຺ຈນີກຄາຖໍ ອາຫ ‘‘ນຕ຺ຖິ ວສາ’’ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ເຈສ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ອິຘ ອມ຺ຫາກໍ ສາສເນ ອທມິຕຏ຺ເຐນ ວຸຑ຺ຒຏ຺ເຐນ ຈ ວສາສງ຺ຂາຕາ ປຣິຍຸຏ຺ຐານາ ວາ, ຕຣຸຓວຈ຺ຉເກ ສນ຺ຘາຍ ວສານໍ ມູລຏ຺ເຐນ ຂີຣທາຍິນິໂຍ ສນ຺ຘາຍ ປຄ຺ຆຣຓຏ຺ເຐນ ເຘນຸປາສງ຺ຂາຕາ ອນຸສຍາ ວາ, ປຏິສນ຺ຘິຄພ຺ຠຘາຣຓຏ຺ເຐນ ໂຄຘຣຓີສງ຺ຂາຕາ ປຸຎ຺ຎາປຸຎ຺ຎາເນຎ຺ຊາຠິສງ຺ຂາຣເຈຕນາ ວາ, ສໍໂຍຄປຕ຺ຖນຏ຺ເຐນ ປເວຓີສງ຺ຂາຕາ ປຕ຺ຖນາ ຕຓ຺ຫາ ວາ, ອາຘິປຈ຺ຈຏ຺ເຐນ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຏ຺ເຐນ ເສຏ຺ຐຏ຺ເຐນ ຈ ຄວມ຺ປຕິອຸສຠສງ຺ຂາຕໍ ອຠິສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓໍ ວາ ນຕ຺ຖິ, ສ຺ວາຫໍ ອິມາຍ ສພ຺ພໂຍຄກ຺ເຂມຠູຕາຍ ນຕ຺ຖິຕາຍ ຕຸຏ຺ໂຐຯ ຕ຺ວໍ ປນ ໂສກາທິວຕ຺ຖຸຠູຕາຍ ອຕ຺ຖິຕາຍ ຕຸຏ຺ໂຐ ຯ ຕສ຺ມາ ສພ຺ພໂຍຄກ຺ເຂມຕາຍ ຕຸຏ຺ຐສ຺ສ ມເມເວຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຕຸໍ ‘‘ອຖ ເຈ ປຕ຺ຖຍສິ ປວສ຺ສ ເທວາ’’ຕິຯ

໒໘ຯ ຕມ຺ປິ ສຸຕ຺ວາ ຘນິໂຍ ຕຕຸຕ຺ຕຣິປິ ສຸຠາສິຕໍ ອມຕຣສໍ ອຘິຄນ຺ຕຸກາໂມ ອຕ຺ຕໂນ ໂຄມຓ຺ຑລສ຺ສ ຂິລພນ຺ຘນສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຂິລາ ນິຂາຕາ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຂິລາຕິ ຄຸນ຺ນໍ ພນ຺ຘນຕ຺ຖມ຺ຠາຯ ນິຂາຕາຕິ ອາໂກເຏຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ປເວສິຕາ ຂຸທ຺ທກາ ມຫນ຺ຕາ ຂຓິຕ຺ວາ ຐປິຕາຯ ອສມ຺ປເວຘີຕິ ອກມ຺ປາຯ ທາມາຕິ ວຈ຺ຉການໍ ພນ຺ຘນຕ຺ຖາຍ ກຕາ ຄນ຺ຐິປາສຍຸຕ຺ຕາ ຣຊ຺ຊຸພນ຺ຘນວິເສສາຯ ມຸຎ຺ຊມຍາຕິ ມຸຎ຺ຊຕິຓມຍາຯ ນວາຕິ ອຈິຣກຕາຯ ສຸສຓ຺ຐານາຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ສຓ຺ຐານາ, ສຸວຏ຺ຏິຕສຓ຺ຐານາ ວາຯ ນ ຫິ ສກ຺ຂິນ຺ຕີຕິ ເນວ ສກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິຯ ເຘນຸປາປິ ເຉຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ຕຣຸຓວຈ຺ຉກາປິ ຉິນ຺ທິຕຸໍຯ

໒໙ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ຘນິຍສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍ-ປຣິປາກກາລໍ ຎຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ຕໍ ໂອວທນ຺ໂຕ ອິມໍ ຈຕຸສຈ຺ຈທີປິກໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ ‘‘ອຸສໂຠຣິວ ເຉຕ຺ວາ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸສໂຠຕິ ໂຄປິຕາ ໂຄປຣິຓາຍໂກ ໂຄຍູຖປຕິ ພລີພທ຺ໂທຯ ເກຈິ ປນ ຠຓນ຺ຕິ ‘‘ຄວສຕເຊຏ຺ໂຐ ອຸສໂຠ, ສຫສ຺ສເຊຏ຺ໂຐ ວສໂຠ, ສຕສຫສ຺ສເຊຏ຺ໂຐ ນິສໂຠ’’ຕິຯ ອປເຣ ‘‘ເອກຄາມເຂຕ຺ເຕ ເຊຏ຺ໂຐ ອຸສໂຠ, ທ຺ວີສຸ ເຊຏ຺ໂຐ ວສໂຠ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຫໂຕ ນິສໂຠ’’ຕິຯ ສພ຺ເພເປເຕ ປປຎ຺ຈາ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ອຸສໂຠຕິ ວາ ວສໂຠຕິ ວາ ນິສໂຠຕິ

ວາ ສພ຺ເພເປເຕ ອປ຺ປ຺ຜິສມຍ຺ເຖນ ເວທິຕພ຺ພາ. ຍຖາຫ – ‘‘ນິສໂກ ວຕ ໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໓໗). ຣ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣ. ພນ຺ຘນານີຕິ ຣຊ຺ຊ຺ພນ຺ຘນານິ ກິເລສພນ຺ຘນານິ ຈ. ນາໂຄຕິ ຫຕ຺ຖີ. ປູຕິລຕນ຺ຕິ ຄລ຺ໂອຈິລຕໍ. ຍຖາ ຫິ ສຸວຕ຺ຓວຕ຺ໂຓປີ ກາໂຍ ປູຕິກາໂຍ, ວສ຺ສສຕິໂກປີ ສຸນໂຂ ກຸກ຺ກຸໂຣ, ຕທຫ຺ຊາໂຕປີ ສິງຄາໂລ ‘‘ຊຣສິງຄາໂລ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ອກິນວາປີ ຄລ຺ໂອຈິລຕາ ອສາຣກຕ຺ເຕນ ‘‘ປູຕິລຕາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ທາລຍິຕ຺ວາຕິ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ. ຄພ຺ກລ຺ຈ ເສຍ຺ຍຍ຺ຈ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍໍ. ຕຕ຺ຖ ຄພ຺ກຄ຺ຄຫເຓນ ຊລາພ຺ຊໂຍນິ, ເສຍ຺ຍຄ຺ຄຫເຓນ ອວເສສາ. ຄພ຺ກເສຍ຺ຍມຸເຂນ ວາ ສພ຺ພາປີ ຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ເສສເມຕ຺ຖ ປທຕ຺ຖໂຕ ອຸຕ຺ຕານເມວ.

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ຘນິຍ, ຕ຺ວໍ ພນ຺ຘເນນ ຕຸຍ຺ໂຖ, ອຫໍ ປນ ພນ຺ຘເນນ ອຍ຺ຜິຍນ຺ໂຕ ຖາມວີຣິຍູເປໂຕ ມຫາອຸສໂກຣິວ ພນ຺ຘນານິ ປຍ຺ຈຸທ຺ຘມ຺ກາຄີຍສໍໂຍຊນານິ ຈຕ຺ຕ຺ຖອຣິຍມຄ຺ຄຖາມວີຣິເຍນ ເຊຕ຺ວາ, ນາໂຄ ປູຕິລຕໍວ ປຍ຺ໂຈຣມ຺ກາຄີຍສໍໂຍຊນພນ຺ຘນານິ ເຫຍ຺ຖາມຄ຺ຄຕ຺ຕຍຖາມວີຣິເຍນ ທາລຍິຕ຺ວາ, ອຖ ວາ ອຸສໂກຣິວ ພນ຺ຘນານິ ອນຸສເຍ ນາໂຄ ປູຕິລຕໍວ ປຣິຍຸຍ຺ຖານານິ ເຊຕ຺ວາ ທາລຍິຕ຺ວາວ ກີໂຕ. ຕສ຺ມາ ນ ປຸນ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍໍ ອຸເປສ຺ສໍ. ໂສຫໍ ຊາຕິທຸກ຺ຂວຕ຺ຖເກຫິ ສພ຺ພທຸກ຺ເຂຫິ ປຣິມຸຕ຺ໂຕ ໂສກາມິ – ‘‘ອຖ ເຈ ປຕ຺ຖຍສີ ປວສ຺ສ ເທວາ’’ຕິ ວທມາໂນ. ຕສ຺ມາ ສເຈ ຕ຺ວມ຺ປີ ອຫໍ ວິຍ ວຕ຺ຕ຺ມິຈ຺ຊສິ, ຊິນ຺ທ ຕານິ ພນ຺ຘນານີຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ພນ຺ຘນານິ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ຄພ຺ກເສຍ຺ຍາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ‘‘ນ ອຸເປສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸປຄໂມ ອນຸປາທິເສສວເສນ, ‘‘ເຊຕ຺ວາ ທາລຍິຕ຺ວາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ເຊໂທ ປທາລນຍ຺ຈ ເສາປາທິເສສວເສນ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍ, ເຍນ ຊິນ຺ທຕິ ປທາເລຕິ ຈ, ຕໍ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນ຺ຕິ.

ເອວເມຕໍ ຈຕຸສຈ຺ຈທີປິກໍ ຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ຘນິໂຍ ຈ ປຊາປຕິ ຈສ຺ສ ທ຺ເວ ຈ ຘີຕໂຣຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖຫີສຸ. ອຖ ຘນິໂຍ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທໂຍເຄນ ຕຖາຄເຕ ມູລຊາຕາຍ ປຕິຍ຺ຖິຕາຍ ສທ຺ຘາຍ ປຍ຺ຍາຈກ຺ຂຸນາ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມກາຍໍ ທິສ຺ວາ ຘມ຺ມຕາຍ ໂຈທິຕຫທໂຍ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ພນ຺ຘນານິ ຊິນ຺ທິ, ຄພ຺ກເສຍ຺ໂຍ ຈ ເມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອວິຈີ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຍາວ ກວຄ຺ຄາ ໂກ ອຍ຺ໂຍ ເອວໍ ສີຫນາທໍ ນທິສ຺ສຕິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ກຄວຕາ, ອາຄໂຕ ນຸ ໂຂ ເມ ສຕ຺ຖາຕີ. ຕໂຕ ກຄວາ ຉພ຺ພຕ຺ຓຣສ຺ມິຊາລວິຈິຕ຺ຣໍ ສຸວຕ຺ຓຣສເສາປີຍ຺ຊຣໍ ວິຍ ສຣີຣາກໍ ຘນິຍສ຺ສ ນິເວສເນ ມຸຍ຺ຈິ ‘‘ປສ຺ສ ທານິ ຍຖາສຸຂ’’ນ຺ຕີ.

໓໐. ອຖ ຘນິໂຍ ອນ຺ໂຕ ປວິຍ຺ຖຈນ຺ທິມສູຣິຍໍ ວິຍ ສມນ຺ຕາ ປຊ຺ຊລິຕປທີປສຫສ຺ສສມຸຊ຺ຊລິຕມິວ ຈ ນິເວສນໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອາຄໂຕ ກຄວາ’’ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິ. ຕສ຺ມິເຍວ ຈ ສມເຍ ເມໂຜປີ ປາວສ຺ສີ. ເຕນາຫ຺ ສງ຺ຄີຕິການາ ‘‘ນິນ຺ນຍ຺ຈ ຖລຍ຺ຈ ປູຣຍນ຺ໂຕ’’ຕີ. ຕຕ຺ຖ ນິນ຺ນນ຺ຕິ ປລ຺ລລໍ. ຖລນ຺ຕິ ອຸກ຺ກູລໍ. ເອວເມຕໍ ອຸກ຺ກູລວິກູລໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ສມໍ ກຕ຺ວາ ປູຣຍນ຺ໂຕ ມຫາເມໂຜ ປາວສ຺ສີ, ວສ຺ສິຕຸໍ ອາຣກີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຕາວເທວາຕິ ຍໍ ຂຓໍ ກຄວາ ສຣີຣາກໍ ມຸຍ຺ຈິ, ຘນິໂຍ ຈ ‘‘ສຕ຺ຖາ ເມ ອາຄໂຕ’’ຕິ ສທ຺ຘາມຍໍ ຈິຕ຺ຕາກໍ ມຸຍ຺ຈິ, ຕໍ ຂຓໍ ປາວສ຺ສີຕີ. ເກຈິ ປນ ‘‘ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນມ຺ປີ ຕສ຺ມິເຍວ ຂເຓ’’ຕິ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕີ.

໓໑-໓໔. ເອວໍ ຕສ຺ມີ ຘນິຍສ຺ສ ສທ຺ຘຸປ຺ປາທຕຖາຄໂຕກາສຜຣຓສູຣິຍຸຄ຺ຄມນກ຺ຂເຓ ວສ຺ສໂຕ ເທວສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຘນິໂຍ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ອິມມຕ຺ຖໍ ອກາສຖ ‘‘ລາກາ ວຕ ໂນ ອນປ຺ປກາ’’ຕິ ທ຺ເວ ຄາຖາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ.

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ຘນິໂຍ ສປຸຕ຺ຕທາໂຣ ກຄວໂຕ ອຣິຍມຄ຺ຄປຜິເວເຘນ ຘມ຺ມກາຍໍ ທິສ຺ວາ, ໂລກຸຕ຺ຕຣຈກ຺ຂຸນາ ຣູປກາຍໍ ທິສ຺ວາ, ໂລກິຍຈກ຺ຂຸນາ ສທ຺ຘາປຜິລາກໍ ລກິ. ຕສ຺ມາ ອາຫ – ‘‘ລາກາ ວຕ ໂນ ອນປ຺ປກາ, ເຍ ມຍໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອທ຺ທສາມາ’’ຕີ. ຕຕ຺ຖ ວຕ ອີຕິ ວິມ຺ຫຍຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ໂນ ອີຕິ ອມ຺ຫາກໍ. ອນປ຺ປກາຕິ ວິປຸລາ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ. ສຣຓໍ ຕໍ ອຸເປມາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ກິຍ຺ຈາປີ ມຄ຺ຄປຜິເວເຘເນວສ຺ສ ສິທ຺ຘໍ ສຣຓຄມນໍ, ຕຕ຺ຖ ປນ ນິຈ຺ຊຍຄມນເມວ ຄໂຕ, ອິທານິ ວາຈາຍ ອຕ຺ຕສນ຺ນິຍ຺ຍາຕນໍ ກໂຣຕີ. ມຄ຺ຄວເສນ ວາ ສນ຺ນິຍ຺ຍາຕນສຣຓໍ ອຈລສຣຓໍ ປຕ຺ໂຕ, ຕໍ ປເຣສໍ ວາຈາຍ ປາກຜໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຄິປາຕສຣຓຄມນໍ ຄຈ຺ຉຕີ. ຈກ຺ຂຸມາຕິ ກຄວາ ປກຕິທິພ຺ພປຍ຺ຍາສມນ຺ຕພຸທ຺ຘຈກ຺ຂູຫິ ປຍ຺ຈຫິ ຈກ຺ຂູຫິ ຈກ຺ຂຸມາ. ຕໍ ອາລປນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ສຣຓໍ ຕໍ ອຸເປມ ຈກ຺ຂຸມາ’’ຕີ. ‘‘ສຕ຺ຖາ ໂນ ໂຫຫິ ຕຸວໍ ມຫາມຸນີ’’ຕິ ອິທໍ ປນ ວຈນໍ ສິສ຺ສກາວູປຄມເນນາປີ ສຣຓຄມນໍ ປູເຣຕຸໍ ກຓຕິ, ໂຄປີ ຈ ອຫຍ຺ຈ ອສ຺ສວາ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍສຸຄເຕ ຈຣາມເສຕິ ອິທໍ ສມາທານວເສນ.

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ເມຖຸນວິຣຕິມຄ຺ຄສມຓຘມ຺ມສາສນສທາຣສນ຺ໂຕສານເມຕໍ ອຘິວຈນໍ. ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໗໓) ຫິ ເມຖຸນວິຣຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ‘‘ອິທໍ ໂຂ ປນ ເມ ປຍ຺ຈສິຂ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍາ’’ຕິ

ເອວມາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໔.໒໔໙) ມຄ຺ໂຄ. ‘‘ອກິຊານາມິ ໂຂ ປ໌ນາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຈຕຸຣງຄສມນ຺ນາຄຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕາ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໑໕໔) ສມຕສມ຺ໂມ. ‘‘ຕຍິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອິທ຺ຆຍ຺ເຈວ ຜີຕຍ຺ຈາ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໓.໑໗໔) ສາສນໍ.

‘‘ມຍຍ຺ຈ ກຣິຍາ ນາຕິກ຺ກມາມ, ອມ຺ເທ ຈ ກຣິຍາ ນາຕິກ຺ກມນ຺ຕິ;

ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຕາທິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣາມ, ຕສ຺ມາ ທີ ອມ຺ຫໍ ທຫຣາ ນ ມິຍເຣ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໙໗) –

ເອວມາທີສຸ ສທາຣສນ຺ໂຕໂສ. ອິຘ ປນ ສມຕສມ຺ມພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຸພ຺ພງຄມໍ ອຸປ໌ຣິມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຘິປ຺ເປ໌ຕໍ. ສຸຄເຕຕິ ສຸຄຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ. ກຄວາ ຫິ ອນ຺ຕທ຺ວຍມນຸປ໌ຄ຺ຄມ຺ມ ສຸຍ຺ຎ ຄຕຕ຺ຕາ, ໂສກເຕນ ຈ ອຣິຍມຄ຺ຄຄມເນນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ, ສຸນ຺ທຣຍ຺ຈ ນິພ຺ພານສງຂາຕໍ ຖານໍ ຄຕຕ຺ຕາ ສຸຄໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ສມີປຕ຺ເຖ ເຈຕ຺ຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ສຸຄຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈຣາມເສຕິ ຈຣາມ. ຍຍ຺ຫິ ຕໍ ສກ຺ກເຕ ຈຣາມສີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ອິຘ ຈຣາມເສຕິ. ອຍ຺ຎກຖາຈຣິຍາ ປນ ‘‘ເສຕິ ນິປ໌າໂຕ’’ຕິ ກຄນ຺ຕິ. ເຕເນວ ເຈຕ຺ຖ ອາຍາຈນຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ຈເຣມ ເສ’’ຕິປີ ປ໌າຖໍ ວິກປ຺ເປນ຺ຕິ. ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພໍ.

ເອວໍ ຘນິໂຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຈຣຄາປເທເສນ ກຄວນ຺ຕໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊປໂຍຊນໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຊາຕິມຣຄສ຺ສ ປ໌າຣຄູ, ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກຣາ ກວາມເສ’’ຕິ. ຊາຕິມຣຄສ຺ສ ປ໌າຣໍ ນາມ ນິພ຺ພານໍ, ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉາມ. ທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ວຎ຺ຎທຸກ຺ຂສ຺ສ. ອນ຺ຕກຣາຕິ ອກາວກຣາ. ກວາມເສຕິ ກວາມ, ອຖ ວາ ອໂທ ວຕ ມຍໍ ກເວຍ຺ຍາມາຕິ. ‘‘ຈຣາມເສ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ວຕ຺ວາປີ ຈ ປຸນ ອຸໂກປີ ກີຣ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ປພ຺ພາເຊຖ ໂນ ກຄວາ’’ຕິ ເອວໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈີສູຕິ.

໒໒. ອຖ ມາໂຣ ປ໌າປີມາ ເອວໍ ເຕ ອຸໂກປີ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ – ‘‘ອິເມ ມມ ວິສຍໍ ອຕິກ຺ກມິຕຸກາມາ, ຫນ຺ທ ເນສໍ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣມິ’’ຕິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຆຣາວາເສ ຄຸຄໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ ‘‘ນນ຺ທຕິ ປຸຕ຺ເຕຫິ ປຸຕ຺ຕິມາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທຕີຕິ ຕຸສ຺ສຕິ ໂມທຕິ. ປຸຕ຺ເຕຫີຕິ ປຸຕ຺ເຕຫິປີ ຘີຕເຣຫິປີ, ສຫໂຍຄຕ຺ເຖ, ກຣຄຕ຺ເຖ ວາ ກຣຄວຈນໍ, ປຸຕ຺ເຕຫິ ສຫ ນນ຺ທຕິ, ປຸຕ຺ເຕຫິ ກຣຄກູເຕຫິ ນນ຺ທຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປຸຕ຺ຕິມາຕິ ປຸຕ຺ຕວາ ປຸຄ຺ຄໂລ. ອິຕີຕິ ເອວມາຫ. ມາໂຣຕິ ວສວຕ຺ຕິກູມິຍໍ ອຍ຺ຍຕໂຣ ທາມຣິກເທວປຸຕ຺ໂຕ. ໂສ ຫິ ສຍ຺ຎານາຕິກ຺ກມິຕຸກາມໍ ຊນໍ ຍໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕໍ ມາເຣຕິ. ຍໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ສປີ ມຣຄໍ ອິຈ຺ຉຕິ. ເຕນ ‘‘ມາໂຣ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປ໌າປີມາຕິ ລາມກປຸຄ຺ຄໂລ, ປ໌າປສມາຈາໂຣ ວາ. ສງຄີຕິກາຣານເມຕໍ ວຈນໍ, ສພ຺ພຄາຖາສຸ ຈ ອີທິສານິ. ຍຖາ ຈ ປຸຕ຺ເຕຫິ ປຸຕ຺ຕິມາ, ໂຄປີໂຍ ໂຄຫິ ຕເຖວ ນນ຺ທຕິ. ຍສ຺ສ ຄາໂວ ອຕ຺ຖິ, ໂສປີ ໂຄປີໂຍ, ໂຄຫິ ສຫ, ໂຄຫິ ວາ ກຣຄກູເຕຫິ ຕເຖວ ນນ຺ທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘກກາຣຄໍ ນິທ຺ທິສຕິ, ‘‘ອຸປ໌ຘີ ຫິ ນຣສ຺ສ ນນ຺ທນາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ອຸປ໌ຘີຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຸປ໌ຘໂຍ – ກາມູປ໌ຘີ, ຂນ຺ຘູປ໌ຘີ, ກິເລສູປ໌ຘີ, ອກິສງຂາຣູປ໌ຘີຕິ. ກາມາ ຫິ ‘‘ຍໍ ປຍ຺ຈກາມຄຸເຄ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອຍໍ ກາມານໍ ອສ຺ສາໂທ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໑໖໖) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ອຘິຎ຺ຖານກາວໂຕ ອຸປ໌ຘີຍຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸຂນ຺ຕິ ອິມິນາ ວຈນຕ຺ເຖນ ອຸປ໌ຘີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ຂນ຺ຘາປີ ຂນ຺ຘມູລກທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຘິຎ຺ຖານກາວໂຕ, ກິເລສາປີ ອປ໌າຍທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຘິຎ຺ຖານກາວໂຕ, ອກິສງຂາຣາປີ ກວທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຘິຎ຺ຖານກາວໂຕຕິ. ອິຘ ປນ ກາມູປ໌ຘີ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ໂສ ສຕ຺ຕສງຂາຣວເສນ ທຸວິໂຘ. ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕປຕິພທ຺ໂຘ ປ໌ຘາໂນ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປຸຕ຺ເຕຫິ ໂຄຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ກາຣຄມາຫ – ‘‘ອຸປ໌ຘີ ຫິ ນຣສ຺ສ ນນ຺ທນາ’’ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ມາ ອິເມ ກາມູປ໌ຘີ ນຣສ຺ສ ນນ຺ທນາ, ນນ຺ທຍນ຺ຕິ ນຣໍ ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ອຸປ໌ສໍຫຣນ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພເມຕໍ ‘‘ນນ຺ທຕິ ປຸຕ຺ເຕຫິ ປຸຕ຺ຕິມາ, ໂຄປີໂຍ ໂຄຫິ ຕເຖວ ນນ຺ທຕິ, ຕ຺ວຍ຺ຈ ປຸຕ຺ຕິມາ ໂຄປີໂຍ ຈ, ຕສ຺ມາ ເອເຕຫິ, ນນ຺ທ, ມາ ປພ຺ພຊ ຊໍ ປ໌າຘິກງຂີ. ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ຫິ ເອເຕ ອຸປ໌ຘໂຍ ນ ສນ຺ຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕ຺ວໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕປີ ທຸກ຺ຂີໂຕວ ກວິສ຺ສສີ’’ຕິ.

ອິທານິ ຕສ຺ສປີ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘກກາຣຄໍ ນິທ຺ທິສຕິ ‘‘ນ ຫິ ໂສ ນນ຺ທຕິ, ໂຍ ນິຣູປ໌ຘີ’’ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ມາ ຍສ຺ເສເຕ ອຸປ໌ຘໂຍ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ປີເຍຫິ ຎາຕີຫິ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ນິພ຺ໂກຄູປກຣໂຄ ນ ນນ຺ທຕິ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ອິເມ ອຸປ໌ຘໂຍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ທຸກ຺ຂີໂຕວ ກວິສ຺ສສີຕິ.

໓໔។ ອຖ ກສວາ ''ມາໂຣ ອຍໍ ປາປິມາ ອິເມສໍ ອນຸຕຣາຍາຍ ອາຄໂຕ''ຕິ ວິທິຕຸວາ ພເລນ ພລໍ ປາເຕນໂຕ ວິຍ ຕາເຍວ ມາເຣ ນາກຕາຍ ອຸປ໌ມາຍ ມາຣວາທໍ ກິນຸທນໂຕ ຕເມວ ຄາຖໍ ປຣິວຕຸເຕຕຸວາ ''ອຸປ໌ທີ ໂສກວຕຸຖູ''ຕິ ທສຸເສນໂຕ ອາຫ 'ໂສຈຕິ ປຸຕຸເຕຫິ ປຸຕຸຕິມາ''ຕິ។ ຕຕຸຖ ສພຸພໍ ປທຕຸຖໂຕ ອຸຕຸຕານເມວ។ ອຍໍ ປນ ອທິປ໌ປາໂຍ – ມາ, ປາປິມ, ເອວໍ ອວຈ ''ນນຸທຕິ ປຸຕຸເຕຫິ ປຸຕຸຕິມາ''ຕິ។ ສພຸເພເຫວ ຫິ ປີເຍຫິ, ມນາເປຫິ ນານາກາໂວ ວິນາກາໂວ, ອນຕິກຸກມນີໂຍ ອຍໍ ວິທີ, ເຕສຸຈ ປິຍມນາປານໍ ປຸຕຸຕທາຣານໍ ຄວາສຸສວລຸອວທີຣຄຸຄສຸວຕຸຕາທີນໍ ວິນາກາເວນ ອຣິມຕຸຕໂສກສລຸລສມປ໌ປິຕຫທຍາ ສຕຸຕາ ອຸມຸມຕຸຕກາປິ ໂຫນຸຕິ ຂິຕຸຕຈິຕຸຕາ, ມຣຕມຸປິ ນິຄຈຸຈນຸຕິ ມຣຕມຕຸຕມຸປິ ທຸກຸຂໍ។ ຕສຸມາ ເອວໍ ຄຕຸຫ – ໂສຈຕິ ປຸຕຸເຕຫິ ປຸຕຸຕິມາ។ ຍຖາ ຈ ປຸຕຸເຕຫິ ປຸຕຸຕິມາ, ໂຄປີໂຍ ໂຄຫິ ຕເຖວ ໂສຈຕິຕິ។ ກິ ການຕາ? ອຸປ໌ທີ ຫິ ນຣສຸສ ໂສຈນາ។ ຍສຸມາ ຈ ອຸປ໌ທີ ຫິ ນຣສຸສ ໂສຈນາ, ຕສຸມາ ເອວ ''ນ ຫິ ໂສ ໂສຈຕິ, ໂຍ ນິຣຸປ໌ທີ''។ ໂຍ ອຸປ໌ທີສຸ ສງຄປ໌ປຫາເນນ ນິຣຸປ໌ທີ ໂຫຕິ, ໂສ ສນຸຕຸຜໂຄ ໂຫຕິ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ, ກຸຈຸຂິປຣິຫາຣິເກນ ປິຕຸຫປາເຕນ, ເຍນ ເຍເນວ ປກຸກມຕິ, ສມາທາເຍວ ປກຸກມຕິ។ ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ປກຸຂີ ສກຸໂຕ ...ເປ... ນາປຣໍ ອິຕຸຖຕຸຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ។ ເອວໍ ສພຸພໂສກສມຸຄຸຄາຕາ ''ນ ຫິ ໂສ ໂສຈຕິ, ໂຍ ນິຣຸປ໌ທີ''ຕິ។ ອິຕິ ກຄວາ ອຣຫຕຸຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ໂວສາເປສີ។ ອຖ ວາ ໂຍ ນິຣຸປ໌ທີ, ໂຍ ນິກຸກິເລໂສ, ໂສ ນ ໂສຈຕິ។ ຍາວເທວ ຫິ ກິເລສາ ສນຸຕິ, ຕາວເທວ ສພຸເພ ອຸປ໌ທໂຍ ໂສກປ໌ຜລາວ ໂຫນຸຕິ។ ກິເລສປ໌ປຫານາ ປນ ນຕຸຖິ ໂສໂກຕິ។ ເອວມຸປິ ອຣຫຕຸຕນິກູເຜເນວ ເທສນໍ ໂວສາເປສີ។ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຜນີໂຍ ຈ ໂຄປີ ຈ ອຸໂກປີ ປພຸພຊີສຸ។ ກຄວາ ອາກາເສເນວ ເຊຕວນໍ ອຄມາສີ។ ເຕ ປພຸພຊິຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ສຈຸຂິກຣີສຸ។ ວສນຜຸຖາເນ ຈ ເນສໍ ໂຄປາລກາ ວິຫາຣໍ ກາເຣສຸໍ។ ໂສ ອຊຸຊາປິ ໂຄປາລກວິຫາໂຣຕຸເວວ ປຜຸຜາຍຕິຕິ។

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຜຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຜຸຖກຖາຍ ຜນິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

໓។ ຂຄຸຄວິສາຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ສພຸເພສຸກູເຕສູຕິ ຂຄຸຄວິສາຕສຸຕຸຕໍ។ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ສພຸພສຸຕຸຕານໍ ຈຕຸພຸພິທາ ອຸປຸປຕຸຕິ – ອຕຸຕຊຸຊາສຍໂຕ, ປຣຊຸຊາສຍໂຕ, ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕິໂຕ, ປຸຈຸຈາວສິໂຕ ຈາຕິ។ ທວຍຕານຸປສຸສນາທີນໍ ຫິ ອຕຸຕຊຸຊາສຍໂຕ ອຸປຸປຕຸຕິ, ເມຕຸຕສຸຕຸຕາທີນໍ ປຣຊຸຊາສຍໂຕ, ອຸຣຄສຸຕຸຕາທີນໍ ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕິໂຕ, ຜມຸມິກສຸຕຸຕາທີນໍ ປຸຈຸຈາວສິໂຕ។ ຕຕຸຖ ຂຄຸຄວິສາຕສຸຕຸຕສຸສ ອວິເສເສນ ປຸຈຸຈາວສິໂຕ ອຸປຸປຕຸຕິ។ ວິເສເສນ ປນ ຍສຸມາ ເອຕຸຖ ກາຈີ ຄາຖາ ເຕນ ເຕນ ປຈຸເຈກສມຸພຸທຸເຜນ ປຸຜຸເຖນ ວຸຕຸຕາ, ກາຈີ ອປຸຜຸເຖນ ອຕຸຕນາ ອຣິຄຕມຄຸຄນຍານຸຣູປໍ ອຸທານໍເຍວ ອຸທາເນນຸເຕນ, ຕສຸມາ ກາຍຈີ ຄາຖາຍ ປຸຈຸຈາວສິໂຕ, ກາຍຈີ ອຕຸຕຊຸຊາສຍໂຕ ອຸປຸປຕຸຕິ។

ຕຕຸຖ ຍາ ອຍໍ ອວິເສເສນ ປຸຈຸຈາວສິໂຕ ອຸປຸປຕຸຕິ, ສາ ອາທິໂຕ ປກຸຕິ ເອວໍ ເວທິຕພຸພາ – ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣຕິ។ ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມໂຕ ອານນຸທສຸສ ຣໂຫຄຕສຸສ ປຜິສລຸລີນສຸສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກຸໂກ ອຸທປາທິ – ''ພຸທຸຜານໍ ປຕຸຖນາ ຈ ອກິນີຫາໂຣ ຈ ທິສຸສຕິ; ຕຖາ ສາວການໍ, ປຈຸເຈກພຸທຸຜານໍ ນ ທິສຸສຕິ; ຍໍນູນາຫໍ ກຄວນຸຕໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຸຈຸເຈຍຸຍ''ນຸຕິ។ ໂສ ປຜິສລຸລານາ ວຸຜຸຖິໂຕ ກຄວນຸຕໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຍຖາກຸກເມນ ເອຕມຕຸຖໍ ປຸຈຸຂິ។ ອຖສຸສ ກຄວາ ປຸພຸພໂຍຄາວຈຣສຸຕຸຕໍ ອກາສິ –

''ປຜຸຈິເມ, ອານນຸທ, ອານິສໍສາ ປຸພຸພໂຍຄາວຈເຣ ທິຜຸເຖວ ຜມຸເມ ປຜິກຈຸເຈວ ອຄຸຄໍ ອາຣາເຜຕິ។ ໂນ ເຈ ທິຜຸເຖວ ຜມຸເມ ປຜິກຈຸເຈວ ອຄຸຄໍ ອາຣາເຜຕິ, ອຖ ມຣຕກາເລ ອຄຸຄໍ ອາຣາເຜຕິ។ ໂນ ເຈ ມຣຕກາເລ ອຄຸຄໍ ອາຣາເຜຕິ, ອຖ ເທວປຸຕຸໂຕ ສມາໂນ ອຄຸຄໍ ອາຣາເຜຕິ, ອຖ ພຸທຸຜານໍ ສມຸມຸຂີກາເວ ຂິປຸປາກິຄຸໂຍ ໂຫຕິ, ອຖ ປຈຸຈິເມ ກາເລ ປຈຸເຈກສມຸພຸທຸໂຜ ໂຫຕີ''ຕິ –

ເອວໍ ວຕຸວາ ປຸນ ອາຫ –

‘‘ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ນາມ, ອານນ຺ທ, ອຠິນີຫາຣສມ຺ປນ຺ນາ ປຸພ຺ພໂຍຄາວຈຣາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສາວການໍ ສພ຺ເພສໍ ປຕ຺ຖນາ ຈ ອຠິນີຫາໂຣ ຈ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

ໂສ ອາຫ – ‘‘ພຸທ຺ຘານໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຕ຺ຖນາ ກີວ ຈິຣໍ ວຑ຺ຒຕີ’’ຕິ? ພຸທ຺ຘານໍ, ອານນ຺ທ, ເຫຏ຺ຐິມປຣິຈ຺ເຉເທນ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈ, ມຊ຺ຌິມປຣິຈ຺ເຉເທນ ອຏ຺ຐ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈ, ອຸປຣິມປຣິຈ຺ເຉເທນ ໂສຬສ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈຯ ເອເຕ ຈ ເຠທາ ປຎ຺ຎາຘິກສທ຺ຘາຘິກວີຣິຍາຘິກວເສນ ຎາຕພ຺ພາຯ ປຎ຺ຎາຘິການຎ຺ຫິ ສທ຺ຘາ ມນ຺ທາ ໂຫຕິ, ປຎ຺ຎາ ຕິກ຺ຂາຯ ສທ຺ຘາຘິການໍ ປຎ຺ຎາ ມຊ຺ຌິມາ ໂຫຕິ, ສທ຺ຘາ ພລວາຯ ວີຣິຍາຘິການໍ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎາ ມນ຺ທາ, ວີຣິຍໍ ພລວນ຺ຕິຯ ອປ຺ປຕ຺ວາ ປນ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈ ທິວເສ ທິວເສ ເວສ຺ສນ຺ຕຣທານສທິສໍ ທານໍ ເທນ຺ໂຕປີ ຕທນຸຣູປສີລາທິສພ຺ພປາຣມີຘມ຺ເມ ອາຈິນນ຺ໂຕປີ ອນ຺ຕຣາ ພຸທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິຯ ກສ຺ມາ? ຎາຓໍ ຄພ຺ຠໍ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເວປຸລ຺ລໍ ນາປຊ຺ຊຕິ, ປຣິປາກໍ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິຯ ຍຖາ ນາມ ຕິມາສຈຕຸມາສປຎ຺ຈມາສຈ຺ຈເຍນ ນິປ຺ຜຊ຺ຊນກໍ ສສ຺ສໍ ຕໍ ຕໍ ກາລໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ທິວເສ ທິວເສ ສຫສ຺ສກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເກຬາຍນ຺ໂຕປີ ອຸທເກນ ສິຎ຺ຈນ຺ໂຕປີ ອນ຺ຕຣາ ປກ຺ເຂນ ວາ ມາເສນ ວາ ນິປ຺ຜາເທສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິຯ ກສ຺ມາ? ສສ຺ສໍ ຄພ຺ຠໍ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເວປຸລ຺ລໍ ນາປຊ຺ຊຕິ, ປຣິປາກໍ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິຯ ເອວເມວໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ...ເປ... ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕເມວ ກາລໍ ປາຣມີປູຣຓໍ ກາຕພ຺ພໍ ຎາຓປຣິປາກຕ຺ຖາຍຯ ເອຕ຺ຕເກນປີ ຈ ກາເລນ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຖຍໂຕ ອຠິນີຫາຣກຣເຓ ອຏ຺ຐ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຯ ອຍຎ຺ຫິ –

‘‘ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ລິງຄສມ຺ປຕ຺ຕິ, ເຫຕຸ ສຕ຺ຖາຣທສ຺ສນໍ;

ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິ, ອຘິກາໂຣ ຈ ຉນ຺ທຕາ;

ອຏ຺ຐຘມ຺ມສໂມຘານາ, ອຠິນີຫາໂຣ ສມິຊ຺ຌຕີ’’ຕິຯ (ພຸຯ ວໍຯ ໒ຯ໕໙);

ອຠິນີຫາໂຣຕິ ຈ ມູລປຓິຘານສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສຊາຕິຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຫິ ມນຸສ຺ສຊາຕິຍາ ອວເສສຊາຕີສຸ ເທວຊາຕິຍມ຺ປີ ຐິຕສ຺ສ ປຓິຘິ ນ ອິຊ຺ຌຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຐິເຕນ ປນ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖນ຺ເຕນ ທານາທີນິ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມານິ ກຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍເຍວ ປຕ຺ເຖຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ຐຕ຺ວາ ປຓິຘິ ກາຕພ຺ໂພຯ ເອວຎ຺ຫິ ສມິຊ຺ຌຕິຯ ລິງຄສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ປຸຣິສຠາໂວຯ ມາຕຸຄາມນປຸໍສກອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນການຎ຺ຫິ ມນຸສ຺ສຊາຕິການມ຺ປີ ປຓິຘິ ນ ສມິຊ຺ຌຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຐິເຕນ ປນ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖນ຺ເຕນ ທານາທີນິ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມານິ ກຕ຺ວາ ປຸຣິສຠາໂວເຍວ ປຕ຺ເຖຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ຐຕ຺ວາ ປຓິຘິ ກາຕພ຺ໂພຯ ເອວຎ຺ຫິ ສມິຊ຺ຌຕິຯ ເຫຕູຕິ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ໂຍ ຫິ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕຠາເວ ວາຍມນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ສ ສມິຊ຺ຌຕິ, ໂນ ອິຕຣສ຺ສ, ຍຖາ ສຸເມຘປຓ຺ຑິຕສ຺ສຯ ໂສ ຫິ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ເຕນຕ຺ຕຠາເວນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອໂຫສິ ຯ ສຕ຺ຖາຣທສ຺ສນນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘານໍ ສມ຺ມຸຂາທສ຺ສນໍຯ ເອວຎ຺ຫິ ອິຊ຺ຌຕິ, ໂນ ອຎ຺ຎຖາ; ຍຖາ ສຸເມຘປຓ຺ຑິຕສ຺ສຯ ໂສ ຫິ ທີປງກຣໍ ສມ຺ມຸຂາ ທິສ຺ວາ ປຓິເຘສິຯ ປພ຺ພຊ຺ຊາຕິ ອນຄາຣິຍຠາໂວຯ ໂສ ຈ ໂຂ ສາສເນ ວາ ກມ຺ມວາທິກິຣິຍວາທິຕາປສປຣິພ຺ພາຊກນິກາເຍ ວາ ວຏ຺ຏຕິ ຍຖາ ສຸເມຘປຓ຺ຑິຕສ຺ສຯ ໂສ ຫິ ສຸເມໂຘ ນາມ ຕາປໂສ ຫຸຕ຺ວາ ປຓິເຘສິຯ ຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ຌານາທິຄຸຓປຏິລາໂຠຯ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສາປີ ຫິ ຄຸຓສມ຺ປນ຺ນສ຺ເສວ ອິຊ຺ຌຕິ, ໂນ ອິຕຣສ຺ສ; ຍຖາ ສຸເມຘປຓ຺ຑິຕສ຺ສຯ ໂສ ຫິ ປຎ຺ຈາຠິຎ຺ໂຎ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິລາຠີ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ປຓິເຘສິຯ ອຘິກາໂຣຕິ ອຘິກກາໂຣ, ປຣິຈ຺ຈາໂຄຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຊີວິຕາທິປຣິຈ຺ຈາຄຎ຺ຫິ ກຕ຺ວາ ປຓິທຫໂຕເຍວ ອິຊ຺ຌຕິ, ໂນ ອິຕຣສ຺ສ; ຍຖາ ສຸເມຘປຓ຺ຑິຕສ຺ສຯ ໂສ ຫິ –

‘‘ອກ຺ກມິຕ຺ວານ ມໍ ພຸທ຺ໂຘ, ສຫ ສິສ຺ເສຫິ ຄຈ຺ຉຕຸ;

ມາ ນໍ ກລເລ ອກ຺ກມິຕ຺ຖ, ຫິຕາຍ ເມ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ (ພຸຯ ວໍຯ ໒ຯ໕໓) –

ເອວໍ ຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາຄໍ ກຕ຺ວາ ປຓິເຘສິຯ ຉນ຺ທຕາຕິ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາຯ ສາ ຍສ຺ສ ພລວຕີ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ອິຊ຺ຌຕິຯ ສາ ຈ, ສເຈ ໂກຈິ ວເທຍ຺ຍ ‘ໂກ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈ ກປ຺ເປ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕໍ ອິຈ຺ຉຕີ’’ຕິ, ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ໂຍ ‘‘ອຫ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອຸສ຺ສຫຕິ, ຕສ຺ສ ພລວຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕຖາ ຍທິ ໂກຈິ ວເທຍ຺ຍ ‘ໂກ ສກລຈກ຺ກວາຬໍ ວີຕ຺ຈິການໍ ອງ

ຄາຣານໍ ປູຣໍ ອກຸກມປຸໂຕ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ພຸທຸຮຕຸຕໍ ອິຈຸຉຕິ, ໂກ ສກລຈກຸກວາລຸອໍ ສຕຸຕິສູເລຫິ ອາກິຕຸຕໍ ອກຸກມປຸໂຕ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ພຸທຸຮຕຸຕໍ ອິຈຸຉຕິ, ໂກ ສກລຈກຸກວາລຸອໍ ສມຕິຕຸຕິກໍ ອຸທກາປຸຕຸຕໍ ອຸຕຸຕຣິຕຸວາ ພຸທຸຮຕຸຕໍ ອິຈຸຉຕິ, ໂກ ສກລຈກຸກວາລຸອໍ ນິຣນຸຕຣໍ ເວລຸອຸຄຸມຸພສຄຸຉນຸນໍ ມຫຸທນຸໂຕ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ພຸທຸຮຕຸຕໍ ອິຈຸຉຕີ''ຕິ ຕໍ ສຸຕຸວາ ໂຍ ''ອຫ''ນຸຕິ ວຕຸຕຸໍ ອຸສຸສຫຕິ, ຕສຸສ ພລວຕິຕິ ເວທິຕພຸພາ. ເອວຣູເປນ ຈ ກຕຸຕຸກມຸຍຕາຉນຸເທນ ສມນຸນາຄໂຕ ສຸເມຮປຕຸທິໂຕ ປຕິເຣສິຕິ.

ເອວໍ ສມິທຸຮາກິນິຫາໂຣ ຈ ໂພຮິສຕຸໂຕ ອິມານິ ອຏຸຖາຣສ ອກພຸພຏຸຖານານິ ນ ອຸເປຕິ. ໂສ ຫິ ຕໂຕ ປກຸຕິ ນ ຊຈຸຈນຸໂຮ ໂຫຕິ, ນ ຊຈຸຈພຮິໂຣ, ນ ອຸມຸມຕຸຕໂກ, ນ ເອລຸອມູໂຄ, ນ ປີຖສປຸປີ, ນ ມິລກຸຂູສຸ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ນ ທາສີກຸຈຸຉິຍາ ນິພຸພຕຸຕຕິ, ນ ນິຍຕມິຈຸລາທິຏຸຖິໂກ ໂຫຕິ, ນາສຸສ ລິງຄໍ ປຣິວຕຸຕຕິ, ນ ປຌຸຈານນຸຕຣິຍກມຸມານິ ກໂຣຕິ, ນ ກຸຏຸຖີ ໂຫຕິ, ນ ຕິຣຈຸຉານໂຍນິຍໍ ວຏຸຏກໂຕ ປຈຸຉິມຕຸຕກາໂວ ໂຫຕິ, ນ ຂຸປຸປິປາສິກນິຊຸຊາມຕຸຕຫິກເປເຕສຸ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ນ ກາລກຌຸຈິກາສຸເຣສຸ, ນ ອວີຈິນິຣເຍ, ນ ໂລກນຸຕຣິເກສຸ, ກາມາວຈເຣສຸ ນ ມາໂຣ ໂຫຕິ, ຣູປາວຈເຣສຸ ນ ອສຌຸຌິກເວ, ນ ສຸທຸຮາວາສກເວສຸ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ນ ອຣູປກເວສຸ, ນ ອຌຸຌໍ ຈກຸກວາລຸອໍ ສງຸກມຕິ.

ຍາ ຈິມາ ອຸສຸສາໂທ ອຸມຸມງຸໂຄ ອວຕຸຖານໍ ຫິຕຈຣິຍາ ຈາຕິ ຈຕສຸໂສ ພຸທຸຮກູມິໂຍ, ຕາຫີ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕຕຸຖ –

''ອຸສຸສາໂທ ວີຣິຍໍ ວຸຕຸຕໍ, ອຸມຸມງຸໂຄ ປຌຸຌາ ປວຸຈຸຈຕິ;

ອວຕຸຖານໍ ອຮິຏຸຖານໍ, ຫິຕຈຣິຍາ ເມຕຸຕາກາວນາ''ຕິ. –

ເວທິຕພຸພາ. ເຍ ຈາປີ ອິເມ ເນກຸຂມຸມຊຸຊາສໂຍ, ປວິເວກຊຸຊາສໂຍ, ອໂລກຊຸຊາສໂຍ, ອໂທສຊຸຊາສໂຍ, ອໂມຫຊຸຊາສໂຍ, ນິສຸສຣຕາຊຸຊາສໂຍຕິ ຉ ອຊຸຊາສຍາ ໂພຮິປຣິປາກາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ, ເຍຫິ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ເນກຸຂມຸມຊຸຊາສຍາ ຈ ໂພຮິສຕຸຕາ ກາເມ ໂທສທສຸສາວິໂນ, ປວິເວກຊຸຊາສຍາ ຈ ໂພຮິສຕຸຕາ ສງຸຄຕິກາຍ ໂທສທສຸສາວິໂນ, ອໂລກຊຸຊາສຍາ ຈ ໂພຮິສຕຸຕາ ໂລເກ ໂທສທສຸສາວິໂນ, ອໂທສຊຸຊາສຍາ ຈ ໂພຮິສຕຸຕາ ໂທເສ ໂທສທສຸສາວິໂນ, ອໂມຫຊຸຊາສຍາ ຈ ໂພຮິສຕຸຕາ ໂມເຫ ໂທສທສຸສາວິໂນ, ນິສຸສຣຕາຊຸຊາສຍາ ຈ ໂພຮິສຕຸຕາ ສພຸພກເວສຸ ໂທສທສຸສາວິໂນຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ເຕຫິ ຈ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

ປຈຸເຈກພຸທຸຮານໍ ປນ ກີວ ຈິຣໍ ປຕຸຖນາ ວຏຸຏຕີຕິ? ປຈຸເຈກພຸທຸຮານໍ ທຸເວ ອສງຸຂເຍຸຍານິ ກປຸປສຕສຫສຸສຌຸຈ. ຕໂຕ ໂອຣໍ ນ ສກຸກາ. ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນເວຕຸຖ ກາຣຕໍ ເວທິຕພຸພໍ. ເອຕຸຕເກນາປິ ຈ ກາເລນ ປຈຸເຈກພຸທຸຮຕຸຕໍ ປຕຸຖຍໂຕ ອກິນິຫາຣກາຣເຓ ປຌຸຈ ສມຸປຕຸຕິໂຍ ອິຈຸຉິຕພຸພາ. ເຕສຌຸຫິ –

ມນຸສຸສຕຸຕໍ ລິງຄສມຸປຕຸຕິ, ວິຄຕາສວທສຸສນໍ;

ອຮິກາໂຣ ຉນຸທຕາ ເອເຕ, ອກິນິຫາຣກາຣຓາ.

ຕຕຸຖ ວິຄຕາສວທສຸສນນຸຕິ ພຸທຸຮປຈຸເຈກພຸທຸຮສາວການໍ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ທສຸສນນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ.

ອຖ ສາວການໍ ປຕຸຖນາ ກິຕຸຕກໍ ວຏຸຏຕີຕິ? ທຸວິນຸນໍ ອຄຸຄສາວການໍ ເອກໍ ອສງຸຂເຍຸຍໍ ກປຸປສຕສຫສຸສຌຸຈ, ອສີຕິມຫາສາວການໍ ກປຸປສຕສຫສຸສໍ, ຕຖາ ພຸທຸຮສຸສ ມາຕາປິຕູນໍ ອຸປຏຸຖາກສຸສ ປຸຕຸຕສຸສ ຈາຕິ. ຕໂຕ ໂອຣໍ ນ ສກຸກາ. ວຸຕຸຕນຍເມເວຕຸຖ ກາຣຓໍ. ອິເມສໍ ປນ ສພຸເພສມຸປິ ອຮິກາໂຣ ຉນຸທຕາຕິ ທຸວງຄສມຸປນຸໂນເຍວ ອກິນິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ເອວໍ ອິມາຍ ປຕຸຖນາຍ ອິມິນາ ຈ ອກິນິຫາເຣນ ຍຖາວຸຕຸຕປຸປເກທໍ ກາລໍ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕຸວາ ພຸທຸຮາ ໂລເກ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕາ ຂຕຸຕິຍກຸເລ ວາ ພຸຣາຫຸມຓກຸເລ ວາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ປຈຸເຈກພຸທຸຮາ ຂຕຸຕິຍພຸຣາຫຸມຓຄຫປຕິກຸລານໍ ອຌຸຌຕຣສຸມິໍ, ອຄຸຄສາວກາ ປນ ຂຕຸຕິຍພຸຣາຫຸມຓກຸເລສຸເວວ ພຸທຸຮາ ອິວ ສພຸພພຸທຸຮາ ສໍວຏຸຏມາເນ ກປຸເປ ນ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ວິວຏຸຏມາເນ ກປຸເປ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ. ປຈຸເຈກພຸທຸຮາ ພຸທຸເຮ ອປຸປຕຸວາ ພຸທຸຮານໍ ອຸປຸປຊຸຊນກາເລເຍວ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ. ພຸທຸຮາ ສຍຌຸຈ ພຸຊຸຊນຸຕິ, ປເຣ ຈ ໂພເຮນຸຕິ. ປຈຸເຈກພຸທຸຮາ ສຍເມວ ພຸຊຸຊນຸຕິ, ນ ປເຣ ໂພເຮນຸຕິ. ອຕຸຖຣສເມວ ປຏິວິຊຸຊນຸຕິ, ນ ຮມຸມຣສໍ. ນ ຫິ ເຕ

ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເທເສຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ມູເຄນ ທິຏ຺ຐສຸປິໂນ ວິຍ ວນຈຣເກນ ນຄເຣ ສາຍິຕພ຺ພຍຎ຺ຊນຣໂສ ວິຍ ຈ ເນສໍ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ໂຫຕິຯ ສພ຺ພໍ ອິທ຺ຘິສມາປຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາປເຠທໍ ປາປຸຓນ຺ຕິ, ຄຸຓວິສິຏ຺ຐຕາຍ ພຸທ຺ຘານໍ ເຫຏ຺ຐາ ສາວການໍ ອຸປຣິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ເຎ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ອາຠິສມາຈາຣິກໍ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕິ, “ຈິຕ຺ຕສລ຺ເລໂຂ ກາຕພ຺ໂພ, ໂວສານໍ ນາປຊ຺ຊິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ອຸທ຺ເທເສນ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ‘ອຊ຺ຊຸໂປສໂຖ’ຕິ ວຈນມຕ຺ເຕນ ວາຯ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຈ ຄນ຺ຘມາທເນ ມຎ຺ຊູສກຣຸກ຺ຂມູເລ ຣຕນມາເຬ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ກໂຣນ຺ຕີຕິຯ ເອວໍ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ ປຕ຺ຖນຎ຺ຈ ອຠິນີຫາຣຎ຺ຈ ກເຖຕ຺ວາ, ອິທານິ ອິມາຍ ປຕ຺ຖນາຍ ອິມິນາ ຈ ອຠິນີຫາເຣນ ສມຸທາຄເຕ ເຕ ເຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ກເຖຕຸໍ “ສພ຺ເພສຸ ຠູເຕສຸ ນິຘາຍ ທຓ຺ຑ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອິມໍ ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ຕໍ ອຠາສິຯ ອຍໍ ຕາວ ອວິເສເສນ ປຸຈ຺ຉາວສິໂຕ ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ

໓໕ຯ ອິທານິ ວິເສເສນ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ ອິມິສ຺ສາ ຕາວ ຄາຖາຍ ເອວໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ – ອຍໍ ກິຣ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ປຈ຺ເຈກໂພຘິສຕ຺ຕຠູມິໍ ໂອຄາຫນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ອສງຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ສມຓຘມ຺ມໍ ອກາສິຯ ເອຕໍ ກິຣ ວຕ຺ຕໍ ອປຣິປູເຣຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຘິໍ ປາປຸຓນ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ກິໍ ປເນຕໍ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ນາມ? ຫຣຓປຈ຺ຈາຫຣຓນ຺ຕິຯ ຕໍ ຍຖາ ວິຠູຕໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ກເຖສ຺ສາມຯ

ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ຫຣຕິ, ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ; ເອກຈ຺ໂຈ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ, ນ ຫຣຕິ; ເອກຈ຺ໂຈ ປນ ເນວ ຫຣຕິ, ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ; ເອກຈ຺ໂຈ ຫຣຕິ ຈ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ປເຄວ ວຸຏ຺ຐາຍ ເຈຕິຍງຄຓໂພຘິຍງຄຓວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ, ໂພຘິຣຸກ຺ເຂ ອຸທກໍ ອາສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ, ປານີຍຆຏໍ ປູເຣຕ຺ວາ ປານີຍມາເຬ ຐເປຕ຺ວາ, ອາຈຣິຍວຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ຊ຺ຌາຍວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ, ທ຺ເວອສີຕິ ຂຸທ຺ທກວຕ຺ຕານິ ຈຸທ຺ທສ ມຫາວຕ຺ຕານິ ຈ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕິ, ໂສ ສຣີຣປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ, ເສນາສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ, ຍາວ ຠິກ຺ຂາຈາຣເວລາ ຕາວ ວິວິຕ຺ຕາສເນ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ, ເວລໍ ຎຕ຺ວາ, ນິວາເສຕ຺ວາ, ກາຍພນ຺ຘນໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ, ອຸຕ຺ຕຣາສງຄໍ ກຣິຕ຺ວາ, ສງຆາຏິໍ ຂນ຺ເຘ ກຣິຕ຺ວາ, ປຕ຺ຕໍ ອໍເສ ອາລຄ຺ເຄຕ຺ວາ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ເຈຕິຍງຄຓໍ ປຕ຺ວາ, ເຈຕິຍຎ຺ຈ ໂພຘິຎ຺ຈ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ຄາມສມີເປ ຈີວຣໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ, ປຕ຺ຕມາທາຍ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສຕິ, ເອວໍ ປວິຏ຺ໂຐ ຈ ລາຠີ ຠິກ຺ຂຸ ປຸຎ຺ຎວາ ອຸປາສເກຫິ ສກ຺ກຕຄຣຸກໂຕ ອຸປຏ຺ຐາກກຸເລ ວາ ປຏິກ຺ກມນສາລາຍໍ ວາ ປຏິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸປາສເກຫິ ຕໍ ຕໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຍມາໂນ ເຕສໍ ປຎ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ ຘມ຺ມເທສນາວິກ຺ເຂເປນ ຈ ຕໍ ມນສິກາຣໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມຕິ, ວິຫາຣໍ ອາຄໂຕປິ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ກເຖຕິ, ຘມ຺ມໍ ຠຓຕິ, ຕໍ ຕໍ ພ຺ຍາປາຣມາປຊ຺ຊຕິ, ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕມ຺ປິ ປຸຣິມຍາມມ຺ປິ ມຊ຺ຌິມຍາມມ຺ປິ ເອວໍ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ປປຎ຺ຈິຕ຺ວາ ກາຍທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາຠິຠູໂຕ ປຈ຺ຉິມຍາເມປິ ສຍຕິ, ເນວ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຫຣຕິ, ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕີຕິຯ

ໂຍ ປນ ພ຺ຍາຘິພຫຸໂລ ໂຫຕິ, ຠຸຕ຺ຕາຫາໂຣ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ນ ສມ຺ມາ ປຣິຓມຕິ, ປເຄວ ວຸຏ຺ຐາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວາ ມນສິ ກາຕຸໍ, ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ຍາຄຸໍ ວາ ເຠສຊ຺ຊໍ ວາ ປຕ຺ຖຍມາໂນ ກາລສ຺ເສວ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຄາມໍ ປວິສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍາຄຸໍ ວາ ເຠສຊ຺ຊໍ ວາ ຠຕ຺ຕໍ ວາ ລທ຺ຘາ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ, ປຎ຺ຎຕ຺ຕາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ, ວິເສສໍ ປຕ຺ວາ ວາ ອປ຺ປຕ຺ວາ ວາ, ວິຫາຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ, ເຕເນວ ມນສິກາເຣນ ວິຫຣຕິຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ ນ ຫຣຕີຕິຯ ເອທິສາ ຈ ຠິກ຺ຂູ ຍາຄຸໍ ປິວິຕ຺ວາ, ວິປສ຺ສນໍ ອາຣຠິຕ຺ວາ, ພຸທ຺ຘສາສເນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕາ ຄຓນປຖໍ ວີຕິວຕ຺ຕາຯ ສີຫຬທີເປເຍວ ເຕສຸ ເຕສຸ ຄາເມສຸ ອາສນສາລາຍ ນ ຕໍ ອາສນໍ ອຕ຺ຖິ, ຍຕ຺ຖ ຍາຄຸໍ ປິວິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ນຕ຺ຖີຕິຯ

ໂຍ ປນ ປມາທວິຫາຣີ ໂຫຕິ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ, ສພ຺ພວຕ຺ຕານິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈວິຘເຈໂຕຂິລວິນິພນ຺ຘພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານມນສິກາຣມນນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິຕ຺ວາ ຄິຫິປປຎ຺ເຈນ ປປຎ຺ຈິໂຕ ຕຸຈ຺ໂຉ ນິກ຺ຂມຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເນວ ຫຣຕິ ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕີຕິຯ

ໂຍ ປນ ປເຄວ ວຸຏ຺ຐາຍ ປຸຣິມນເຍເນວ ສພ຺ພວຕ຺ຕານິ ປຣິປູເຣຕ຺ວາ ຍາວ ຠິກ຺ຂາຈາຣເວລາ, ຕາວ ປລ຺ລງກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິ ກໂຣຕິຯ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ນາມ ທຸວິຘໍ – ສພ຺ພຕ຺ຖກໍ, ປາຣິຫາຣິຍຎ຺ຈຯ ສພ຺ພຕ຺ຖກໍ ນາມ ເມຕ຺ຕາ ຈ ມຣຓສ຺ສຕິ ຈຯ ຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໂຕ “ສພ຺ພຕ຺ຖກ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເມຕ຺ຕາ ນາມ ອາວາສາທີສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຯ ອາວາເສສຸ

ຫີ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີ ພິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຜາສຸ ອສງ຺ພຍ຺ໂຄ ວິຫຣຕິ. ເທວຕາສຸ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີ ເທວຕາຫິ ຣກ຺ຂິຕໂຄປິໂຕ ສຸຂໍ ວິຫຣຕິ. ຣາຊຣາຊມຫາມຕ຺ຕາທິສຸ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີ, ເຕຫິ ມມາຍິໂຕ ສຸຂໍ ວິຫຣຕິ. ຄາມນິຄມາທິສຸ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີ ສພ຺ພຕ຺ຖ ພິກ຺ຂາຈຣິຍາທິສຸ ມນຸສ຺ເສຫິ ສກ຺ກຕຄຣຸກໂຕ ສຸຂໍ ວິຫຣຕິ. ມຣຕສ຺ສຕິກາວນາຍ ຊີວິຕນິກນ຺ຕິ ປຫາຍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ.

ຍໍ ປນ ສທາ ປຣິຫຣິຕພ຺ພໍ ຈຣິຕານຸກູເລນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ທສາສຸກາສິຕານຸສ຺ສຕິສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ, ຈຕຸຮາຕຸວວຕ຺ຖານເມວ ວາ, ຕໍ ສທາ ປຣິຫຣິຕພ຺ພໂຕ, ຣກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕ, ກາເວຕພ຺ພໂຕ ຈ ປາຣິຫາຣິຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມູລກມ຺ມຍ຺ຄານນ຺ຕິປິ ຕເທວ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ປຄ ມໍ ສພ຺ພຕ຺ຖກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ຕໍ ຈຕຸຮາຕຸວວຕ຺ຖານມຸເຂນ ທສ຺ເສສ຺ສາມ.

ອຍຍ຺ຫິ ຍຖາຄິຕໍ ຍຖາປຕິຫິຕໍ ກາຍໍ ຮາຕຸໂສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ – ຍໍ ອິມສ຺ມີ ສຣີເຣ ວິສຕິໂກຍ຺ຄາເສສຸ ກກ຺ຂລຸອໍ ຂຣຄຕໍ, ສາ ປຄ ວີຮາຕຸ. ຍໍ ທ຺ວາທສສຸ ອາພນ຺ຮນກິຈ຺ຈກຣໍ ສ຺ເນຫຄຕໍ, ສາ ອາໂປ຺ຮາຕຸ. ຍໍ ຈຕູສຸ ປຣິປາຈນກຣໍ ອຸສ຺ມຄຕໍ, ສາ ເຕໂຊຮາຕຸ. ຍໍ ປນ ຉສຸ ວິຕ຺ຖມ຺ກນກຣໍ ວາໂຍຄຕໍ, ສາ ວາໂຍຮາຕຸ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ຈຕູຫິ ມຫາກູເຕຫິ ອສມ຺ຜຸຍ຺ຄໍ ຈິທ຺ທໍ ວິວຣໍ, ສາ ອາ ກາສຮາຕຸ. ຕໍວິຊານນກໍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຕຮາຕຸ. ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີ ອຍ຺ໂຍ ສຕ຺ໂຕ ວາ ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ນຕ຺ຖິ. ເກວລໍ ສຸທ຺ຮສງ຺ ຂາຣປຸຍ຺ໂຊວ ອຍນ຺ຕິ.

ເອວໍ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານໂຕ ກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ, ກາລໍ ລຕ຺ວາ, ອຸຍ຺ຄາຍາສນາ ນິວາເສຕ຺ວາ, ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຄາມໍ ປິຕ຺ຫາຍ ຄຈ຺ຉຕິ. ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຈ ຍຖາ ອນ຺ຮປຸຖຊ຺ຊນາ ອກິກ຺ກມາທິສຸ ‘‘ອຕ຺ຕາ ອກິກ຺ກມຕິ, ອຕ຺ຕນາ ອກິກ຺ກໂມ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ’’ຕິ ວາ, ‘‘ອຫໍ ອກິກ຺ກມາມິ, ມຍາ ອກິກ຺ກໂມ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ’’ຕິ ວາ ສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ໂຕ ‘‘ອກິກ຺ກ ມາມີຕິ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນ ເຕເນວ ຈິຕ຺ເຕນ ສທ຺ຮິ ຈິຕ຺ຕສມຸຍ຺ຄານາ ສນ຺ຮາຣຕາວາໂຍຮາຕຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ສາ ອິມໍ ປຄ ວີຮາຕ຺ວາທິສນ຺ນິເວສກູຕໍ ກາຍສມ຺ມຕໍ ອຍ຺ຄິກສງ຺ພາຜໍ ວິປ຺ຜຣຕິ, ຕໂຕ ຈິຕ຺ຕກິຣິຍາວາໂຍຮາຕຸວິປ຺ຜາຣວເສນ ອຍໍ ກາຍ ສມ຺ມໂຕ ອຍ຺ຄິກສງ຺ພາໂຜ ອກິກ຺ກມຕິ. ຕສ຺ເສວໍ ອກິກ຺ກມໂຕ ເອເກກປາທຸທ຺ຮາຣເຕ ຈຕູສຸ ຮາຕູສຸ ວາໂຍຮາຕຸອນຸຄຕາ ເຕ ໂຊຮາຕຸ ອຮິກາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ມນ຺ທາ ອິຕຣາ. ອຕິຫຣຕາວີຕິຫຣຕາປຫຣເຕສຸ ປນ ເຕໂຊຮາຕຸອນຸຄຕາ ວາໂຍຮາຕຸ ອຮິກາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ມນ຺ທາ ອິຕຣາ. ໂອໂຣຫເຕ ປນ ປຄວີຮາຕຸອນຸຄຕາ ອາໂປຮາຕຸ ອຮິກາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ມນ຺ທາ ອິຕຣາ. ສນ຺ນິກ຺ ເຂປນສມຸປ຺ປີລຸອເນສຸ ອາໂປຮາຕຸອນຸຄຕາ ປຄວີຮາຕຸ ອຮິກາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ມນ຺ທາ ອິຕຣາ. ອິຈ຺ເຈຕາ ຮາຕຸໂຍ ເຕນ ເຕນ ອຕ຺ຕ ໂນ ອຸປ຺ປາທກຈິຕ຺ເຕນ ສທ຺ຮິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິ . ຕຕ຺ຖ ໂກ ເອໂກ ອກິກ຺ກມຕິ, ກສ຺ສ ວາ ເອກສ຺ສ ອກິກ຺ກມໂນ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ເອເກກປາທຸທ຺ຮາຣຕາທິປ຺ປກາເຣສຸ ເອເກກສ຺ມີ ປກາເຣ ອຸປ຺ປນ຺ນຮາຕຸໂຍ, ຕທວິນິພ຺ກຸຕ຺ຕາ ຈ ເສສາ ຣູປຮມ຺ມາ, ຕໍສມຸຍ຺ຄາປກໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຈ ເສສາ ອຣູປຮມ຺ມາຕິ ເອເຕ ຣູປາຣູປຮມ຺ມາ. ຕໂຕ ປຣໍ ອຕິຫຣຕາວີຕິຫຣຕາທີສຸ ອຍ຺ຍໍ ປກາຣໍ ນ ສມ຺ປາປຸຕນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ອນິຈ຺ຈາ. ຍຍ຺ຈ ອນິຈ຺ຈໍ, ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ. ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຕທນຕ຺ຕາ ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ ກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ມນສິກໂຣນ຺ໂຕວ ຄຈ຺ຉຕິ. ອຕ຺ຖກາມາ ຫີ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ທສປິ ວີສມ຺ປິ ຕິສມ຺ປິ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ປຍ຺ຍາສມ຺ປິ ສຍ຺ຄິປິ ສຕ຺ຕຕິປິ ສຕມ຺ປິ ເອກໂຕ ວສນ຺ຕາ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ – ‘‘ອາວຸໂສ, ຕຸມ຺ເຫ ນ ອິຕຍ຺ຄາ, ນ ກຍຍ຺ຄາ, ນ ຊີວິກາປກຕາ ປພ຺ພຊິຕາ; ທຸກ຺ຂາ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາມາ ປເນຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິຕາ. ຕສ຺ມາ ຄມເນ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສໍ ຄມເນເຍວ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫຖ, ຖາເນ ນິສຊ຺ຊາຍ, ສຍເນ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສໍ ຄມເນເຍວ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫຖາ’’ຕິ. ເຕ ເອວໍ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ພິກ຺ຂາຈາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ອຑ຺ເຒືສເກົາສກອຑ຺ຌຄາວຸຕຄາວຸຕນ຺ຕເຣສຸ ປາສາຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕາຍ ສຍ຺ຍາຍ ກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ມນສິກໂຣນ຺ຕາວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ສເຈ ກສ຺ສຈິ ຄມເນ ກິເລໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ນໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ຕຖາ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຕິຍ຺ຄຕິ. ອຖສ຺ສ ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ຕິຍ຺ຄຕິ. ໂສ – ‘‘ອຍໍ ກິກ຺ຂຸ ຕຸຍ຺ຫໍ ອຸປ຺ປນ຺ນວິຕກ຺ກໍ ຊານາຕິ, ອນນຸຈ຺ຉວິກໍ ເຕ ເອຕ’’ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ປຕິໂຈເທຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຌຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອຣິຍກູມີ ໂອກ຺ກມຕິ. ຕຖາ ອສກ຺ໂກນ຺ ໂຕ ນິສີທຕິ. ອຖສ຺ສ ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ນິສີທຕີຕິ ໂສເຍວ ນໂຍ. ອຣິຍກູມີ ໂອກ຺ກມິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕປິ ຕໍ ກິເລສໍ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕ຺ວາ ກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ມນສິກໂຣນ຺ໂຕວ ຄຈ຺ຉຕິ. ນ ກມ຺ມຍ຺ຄານວິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ປາທໍ ອຸທ຺ຮຣຕິ. ອຸທ຺ຮຣຕິ ເຈ, ປຕິນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸຣິມປ຺ປເທສໍເຍວ ເອຕິ ສີຫລຸອທີເປ ອາລິນ຺ທກວາສີ ມຫາຜຸສ຺ສເທວຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ .

ໂສ ກິຣ ເອກູນວີສຕິ ວສ຺ສານິ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ເອວ ວິຫາສິ. ມນຸສ຺ສາປິ ສຸທໍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ກສນ຺ຕາ ຈ ວປນ຺ ຕາ ຈ ມທ຺ທນ຺ຕາ ຈ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕາ ເຖຣໍ ຕຖາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ – ‘‘ອຍໍ ເຖໂຣ ປຸນປ຺ປຸນໍ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ກິໍ ນຸ ໂຂ

ມຄ຺ຄມູລ຺ໂຫ, ອຸທາຫຸ ກິຍ຺ຈິ ປມຸຍ຺ໂຖ''ຕິ ສມ຺ລຸລປນ຺ຕິ។ ໂສ ຕໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຖານຍຸຕ຺ເຕເນວ ຈິຕ຺ເຕນ ສມຕຆມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິສຕິວສ຺ສພ຺ພນ຺ຕເຣ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິ។ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕທິວເສ ຈສ຺ສ ຈງ຺ກມນໂກຜິຍໍ ອຜິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ອງ຺ຄຸລີຫີ ທີປໍ ອຸຊ຺ຊາເລຕ຺ວາ ອຏ຺ຖາສິ។ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ມຫາຣາຊາໂນ ສກ຺ໂກ ຈ ເທວານມິນ຺ໂທ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ຈ ສຫມ຺ປຕີ ອຸປຏ຺ຖານໍ ອາຄມໍສຸ។ ຕຍ຺ຈ ໂອພາສໍ ທິສ຺ວາ ວນວາສີ ມຫາຕິສ຺ສຕ຺ເຖໂຣ ຕໍ ທຸຕິຍທິວເສ ປຸຈ຺ຉິ ''ຣຕ຺ຕິພາເຄ ອາຍສ຺ມໂຕ ສນ຺ຕິເກ ໂອພາໂສ ອໂຫສິ, ກຶ ໂສ ໂອພາໂສ''ຕິ? ເຖໂຣ ວິກ຺ເຂປໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ''ໂອພາໂສ ນາມ ທີໂປ຺ພາໂສປິ ໂຫຕິ, ມຓິໂອພາໂສປີ''ຕິ ເອວມາທິມາຫ។ ໂສ ''ປຏິຈ຺ຉາເທຖ ຕຸມ຺ເຫ''ຕິ ນິພທ຺ໂຜ ''ອາມາ''ຕິ ປຏິຊານິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສິ។

ກາລຸອວລ຺ລິມຕ຺ຫປວາສີ ມຫານາຄຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ ຈ។ ໂສປິ ກິຣ ຄຕປ຺ຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ''ປຖມໍ ຕາວ ກຄວໂຕ ມຫາປຘານໍ ປູເຊມິ''ຕິ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ຖານຈງ຺ກມເມວ ອຘິຏ຺ຖາສິ។ ປຸນ ໂສລຸອສ ວສ຺ສານິ ຄຕປ຺ຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິ។ ເອວໍ ກມ຺ມຏ຺ຖານຍຸຕ຺ເຕເນວ ຈິຕ຺ເຕນ ປາທໍ ອຸທ຺ຘຣນ຺ໂຕ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ຘເຜ ປນ ປຏິນິວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ຄາມສມີປໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ''ຄາວີ ນຸ ປພ຺ພຊິໂຕ ນູ''ຕິ ອາສງ຺ກນີຍປ຺ປເທເສ ຖຕ຺ວາ, ສງ຺ຆາຜີ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ຄາມທ຺ວາຣໍ ປຕ຺ວາ, ກຈ຺ຉກນ຺ຕໂຣ ອຸທກໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ຄຕ຺ຫູສໍ ກຕ຺ວາ ຄາມໍ ປວິສຕິ ''ກິກ຺ຂໍ ທາຕຸໍ ວາ ວນ຺ທິຕຸໍ ວາ ອຸປຄເຕ ມນຸສ຺ເສ 'ທີຆາຍຸກາ ໂຫຖາ'ຕິ ວຈນມຕ຺ເຕນປິ ມາ ເມ ກມ຺ມຏ຺ຖານວິກ຺ເຂໂປ ອໂຫສີ''ຕິ ສເຈ ປນ ''ອຊ຺ຊ, ກນ຺ເຕ, ກຶ ສຕ຺ຕມີ, ອຸທາຫຸ ອຏ຺ຖມີ''ຕິ ທິວສໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຸທກໍ ຄິລິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕິ។ ສເຈ ທິວສປ຺ຸຈ຺ຉກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ນິກ຺ຂມນເວລາຍໍ ຄາມທ຺ວາເຣ ນິຏ຺ຖຸກິຕ຺ວາວ ຍາຕິ។

ສີຫລຸອທິເປເຍວ ກລມ຺ພຕິຕ຺ຖວິຫາເຣ ວສ຺ສູປຄຕາ ປຍ຺ຈາສກິກ຺ຂູ ວິຍ ຈ។ ເຕ ກິຣ ວສ຺ສູປນາຍິເກົາໂປສຖທິວເສ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ອກໍສຸ – ''ອຣຫຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ນາລປິສ຺ສາມາ''ຕິ។ ຄາມຍ຺ຈ ປິຕ຺ຫາຍ ປວິສນ຺ຕາ ຄາມທ຺ວາເຣ ອຸທກຄຕ຺ຫູສໍ ກຕ຺ວາ ປວິສິສຸ, ທິວເສ ປຸຈ຺ຉິເຕ ອຸທກໍ ຄິລິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສຸໍ, ອປຸຈ຺ຉິເຕ ຄາມທ຺ວາເຣ ນິຏ຺ຖຸກິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ອາຄມໍສຸ។ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສາ ນິຏ຺ຖຸກນຏ຺ຖານໍ ທິສ຺ວາ ຊານິສຸ ''ອຊ຺ຊ ເອໂກ ອາຄໂຕ, ອຊ຺ຊ ທ຺ເວ''ຕິ។ ເອວຍ຺ຈ ຈິນ຺ເຕສຸໍ ''ກຶ ນຸ ໂຂ ເອເຕ ອມ຺ເຫເຫວ ສທ຺ຘຶ ນ ສລ຺ລປນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍມ຺ປິ? ຍທິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍມ຺ປິ ນ ສລ຺ລປນ຺ຕິ, ອທ຺ຘາ ວິວາທຊາຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ, ຫນ຺ທ ເນສໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ຂມາເປສ຺ສາມາ''ຕິ ສພ຺ເພ ວິຫາຣໍ ອຄມໍສຸ។ ຕຕ຺ຖ ປຍ຺ຈາສກິກ຺ຂູສຸ ວສ຺ສໍ ອຸປຄເຕສຸ ທ຺ເວ ກິກ຺ຂູ ເອໂກກາເສ ນາທ຺ທສໍສຸ។ ຕໂຕ ໂຍ ເຕສຸ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ, ໂສ ເອວມາຫ – ''ນ, ໂກ, ກລຫກາຣການໍ ວສໂນກາໂສ ອີທິໂສ ໂຫຕິ, ສຸສມ຺ມຏ຺ຖໍ ເຈຕິຍງ຺ຄຕໍ ໂພຘິຍງ຺ຄຕໍ, ສຸນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ສມ຺ມຊ຺ຊນິໂຍ, ສູປຏ຺ຖປິຕໍ ປານີຍປຣິໂກຊນີຍ''ນ຺ຕິ។ ເຕ ຕໂຕວ ນິວຕ຺ຕາ។ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອນ຺ໂຕເຕມາເສເຍວ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ມຫາປວາຣຓາຍ ວິສຸທ຺ຘິປວາຣຓໍ ປວາເຣສຸໍ។

ເອວໍ ກາລຸອວລ຺ລິມຕ຺ຫປວາສີ ມຫານາຄຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ ກລມ຺ພຕິຕ຺ຖວິຫາເຣ ວສ຺ສູປຄຕກິກ຺ຂູ ວິຍ ຈ ກມ຺ມຏ຺ຖານຍຸຕ຺ເຕເນວ ຈິຕ຺ເຕນ ປາທໍ ອຸທ຺ຘຣນ຺ໂຕ ຄາມສມີປໍ ປຕ຺ວາ, ອຸທກຄຕ຺ຫູສໍ ກຕ຺ວາ, ວີຖິໂຍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ, ຍຕ຺ຖ ສຸຣາໂສຓ຺ຫຘຸຕ຺ຕາທໂຍ ກລຫກາຣກາ ຈຓ຺ຫຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທໂຍ ວາ ນຕ຺ຖິ, ຕໍ ວີຖິ ປຏິປ຺ຊ຺ຊຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຈ ປິຕ຺ຫາຍ ຈຣມາໂນ ນ ຕຸຣິຕຕຸຣິໂຕ ວິຍ ຊເວນ ຄຈ຺ຉຕິ, ຊວນປິຕ຺ຫປາຕິກທ຺ຕງ຺ຄໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ។ ວິສມກູມິກາຄປ຺ປຕ຺ຕໍ ປນ ອຸທກກາຣິຕສກຍມິວ ນິຈ຺ຈໂລວ ຫຸຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ។ ອນຸຆຣໍ ປວິຏ຺ໂຖ ຈ ທາຕຸກາມໍ ອທາຕຸກາມໍ ວາ ສລ຺ລກ຺ເຂຕຸໍ ຕທນຸຣູປໍ ກາລໍ ອາຄເມນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ປຕິຣູເປ ໂອກາເສ ນິສີທິຕ຺ວາ, ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫາເຣ ປຏິກູລສຍ຺ຍໍ ອຸປຏ຺ຖເປຕ຺ວາ, ອກ຺ຂພ຺ກຍ຺ຊນວຓາເລປນປຸຕ຺ຕມໍສູປມາວເສນ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ໂຕ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ, ເນວ ທວາຍ ນ ມທາຍ...ເປ... ກຸຕ຺ຕາວີ ຈ ອຸທກກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ, ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຕກິລມຖໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ເກຕ຺ວາ, ຍຖາ ປຸເຣ ກຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ປຈ຺ຉາ ກຕ຺ຕໍ ປຸຣິມຍາມໍ ປຈ຺ຉິມຍາມຍ຺ຈ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ។ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຫຣຕິ ເຈວ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ ຈາຕິ។ ເອວເມຕໍ ຫຣຓປຈ຺ຈາຫຣຓໍ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ເອຕໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ຍທິ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຖມວເຍ ເອວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕິ។ ໂນ ເຈ ປຖມວເຍ ປາປຸຓາຕິ, ອຖ ມຊ຺ຊິມວເຍ ປາປຸຓາຕິ។ ໂນ ເຈ ມຊ຺ຊິມວເຍ ປາປຸຓາຕິ, ອຖ ມຣຓສມເຍ ປາປຸຓາຕິ។ ໂນ ເຈ ມຣຓສມເຍ ປາປຸຓາຕິ, ອຖ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປາປຸຓາຕິ។ ໂນ ເຈ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປາປຸຓາຕິ, ອຖ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຕິ។ ໂນ ເຈ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຕິ, ອຖ ພຸທ຺ຘານໍ ສນ຺ຕິເກ ຂິປ຺ປາກິຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ; ເສຍ຺ຍຖາປິ – ເຖໂຣ ພາຫິໂຍ, ມຫາປຍ຺ໂຍ ວາ ໂຫຕິ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ເຖໂຣ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ។

ອຍໍ ປນ ປຈ຺ເຈກໂພຣິສຕ຺ໂຕ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ, ອາຣຍ຺ຍິໂກ ຫຸຕ຺ວາ, ວີສຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ເອຕໍ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ, ກາລໍ ກຕ຺ວາ, ກາມາວຈຣເທວໂລເກ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ຺ ຯ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ພາຣາຓສິຣຍ຺ໂຍ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຝິສນ຺ຘິ ອຄ຺ຄເຫສິ ຯ ກຸສລາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຕທເທວ ຄພ຺ກສຕ຺ຖານໍ ຊານນ຺ຕິ, ສາ ຈ ຕາສມຍ຺ຍຕຣາ , ຕສ຺ມາ ຕໍ ຄພ຺ກປຕິຝ຺ຖານໍ ຣຍ຺ໂຍ ນິເວເທສິ ຯ ຘມ຺ມຕາ ເອສາ, ຍໍ ປຸຍ຺ຍວນ຺ເຕ ສຕ຺ເຕ ຄພ຺ເກ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ມາຕຸຄາໂມ ຄພ຺ກປຣິຫາຣໍ ລກຕິ ຯ ຕສ຺ມາ ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ຄພ຺ກປຣິຫາຣໍ ອທາສິ ຯ ສາ ຕໂຕ ປກ຺ຕິ ນາຈ຺ຈຸຕ຺ຫໍ ກິຍ຺ຈິ ອຊ຺ໄຊຫຣິຕຸໍ ລກຕິ, ນາຕິສີຕໍ, ນາຕິອມ຺ພິລໍ, ນາຕິໂລຓໍ, ນາຕິກຝຸກໍ, ນາຕິຕິຕ຺ຕກໍ ຯ ອຈ຺ຈຸຕ຺ເຫ ຫິ ມາຕຣາ ອຊ຺ໄຊຫເຝ ຄພ຺ກສ຺ສ ໂລຫກຸມ຺ກີວາໂສ ວິຍ ໂຫຕິ, ອຕິສີເຕ ໂລກນ຺ຕຣິກວາໂສ ວິຍ, ອຈ຺ຈມ຺ພິລໂລຓກຝຸກຕິຕ຺ຕເກສຸ ກຸຕ຺ເຕສຸ ສຕ຺ເຖນ ຜາເລຕ຺ວາ ອມ຺ພິລາທີຫິ ສິຕ຺ຕານິ ວິຍ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍກສ຺ສ ອງ຺ຄານິ ຕິພ຺ພເວທນານິ ໂຫນ຺ຕິ ຯ ອຕິຈງ຺ກມນຝ຺ຖານນິສຊ຺ຊາສຍນໂຕປິ ນໍ ນິວາເຣນ຺ຕິ – "ກຸຈ຺ຉິຄຕສ຺ສ ສຍ຺ຈລນທຸກ຺ຂໍ ມາ ອໂຫສີ"ຕິ ຯ ມຸທຸກຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖຕາຍ ກູມິຍໍ ຈງ຺ກມນາທີນິ ມຕ຺ຕາຍ ກາຕຸໍ ລກຕິ, ວຕ຺ຕຄນ຺ຘາທິສມ຺ປນ຺ນໍ ສາທຸສປ຺ປາຍໍ ອນ຺ນປານໍ ລກຕິ ຯ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາວ ນໍ ຈງ຺ກມາເປນ຺ຕິ, ນິສີທາເປນ຺ຕິ, ວຸຝ຺ຖາເປນ຺ຕິ ຯ

ສາ ເອວໍ ປຣິຫຣິຍມານາ ຄພ຺ກປຣິປາກກາເລ ສູຕິຆຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ ປກ຺ກເຕລມທ຺ທິຕມໂນສິລາປິຕ຺ຫິສທິສໍ ຘຍ຺ຍປຸຍ຺ຍລກ຺ຂຓູເປຕໍ ຯ ຕໂຕ ນໍ ປຍ຺ຈມທິວເສ ອລງ຺ກຕປ຺ປຝິຍຕ຺ຕໍ ຣຍ຺ໂຍ ທສ຺ເສສຸໍ, ຣາຊາ ຕຸຝ຺ໂຖ ຉສຝ຺ຖິຍາ ຘາຕີຫິ ອຸປຝ຺ຖາເປສິ ຯ ໂສ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີຫິ ວຑ຺ຒມາໂນ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ວິຍ຺ຍຸຕໍ ປາປຸຕິ ຯ ຕໍ ໂສລຸອສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກເມວ ສມານໍ ຣາຊາ ຣຊ຺ເຊ ອກິສິຍ຺ຈິ, ວິວິຘນາຝການິ ຈສ຺ສ ອຸປຝ຺ຖາເປສິ ຯ ອກິສິຕ຺ໂຕ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ ນາເມນ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ວີສຕິຍາ ນຄຣສຫສ຺ເສສຸ ຯ ຊມ຺ພຸທີເປ ຫິ ປຸພ຺ເພ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ຯ ຕານິ ປຣິຫາຍນ຺ຕານິ ສຝ຺ຖິ ອເຫສຸໍ, ຕໂຕ ປຣິຫາຍນ຺ຕານິ ຈຕ຺ຕາລີສໍ, ສພ຺ພປຣິຫາຍນກາເລ ປນ ວີສຕິ ໂຫນ຺ຕິ ຯ ອຍຍ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ສພ຺ພປຣິຫາຍນກາເລ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ຺ ຯ ເຕນສ຺ສ ວີສຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ, ວີສຕິ ປາສາທສຫສ຺ສານິ, ວີສຕິ ຫຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ, ວີສຕິ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ, ວີສຕິ ຣຖສຫສ຺ສານິ , ວີສຕິ ປຕ຺ຕິສຫສ຺ສານິ, ວີສຕິ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ – ໂອໂຣຘາ ຈ ນາຝກິຕ຺ຖິໂຍ ຈ, ວີສຕິ ອມຈ຺ຈສຫສ຺ສານິ ຯ ໂສ ມຫາຣຊ຺ຊໍ ກາຣຍມາໂນ ເອວ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ປຍ຺ຈ ອກິຍ຺ຍາໂຍ, ອຝ຺ຖ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສິ ຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອກິສິຕ຺ຕຣຍ຺ຍາ ນາມ ອວສ຺ສໍ ອຝ຺ຝກຣເຓ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ ເອກທິວສໍ ປເຄວ ປາຕຣາສໍ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉຍຝ຺ຖາເນ ນິສີທິ ຯ ຕຕ຺ຖ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທໍ ອກໍສຸ ຯ ໂສ "ອຍໍ ສທ຺ໂທ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ອຸປກ຺ກິເລໂສ"ຕິ ປາສາທຕລໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ "ສມາປຕ຺ຕິ ອປ຺ເປ຺ມິ"ຕິ ນິສິນ຺ໂນ ນາສກ຺ຂິ ອປ຺ເປຕຸໍ, ຣຊ຺ຊວິກ຺ເຂເປນ ສມາປຕ຺ຕິ ປຣິຫີນາ ຯ ຕໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ "ກິໍ ຣຊ຺ຊໍ ວຣໍ, ອຸທາຫຸ ສມຓຘມ຺ໂມ"ຕິ ຯ ຕໂຕ "ຣຊ຺ຊສຸຂໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອເນກາທີນວໍ, ສມຓຘມ຺ມສຸຂໍ ປນ ວິປຸລມເນການິສໍສໍ ອຸຕ຺ຕມປຸຣິສເສວິຕຍ຺ຈາ"ຕິ ຍຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຕຣໍ ອມຈ຺ຈໍ ອາຓາເປສິ – "ອິມໍ ຣຊ຺ຊໍ ຘມ຺ເມນ ສເມນ ອນຸສາສ, ມາ ໂຂ ອຘມ຺ມກາຣໍ ອກາສີ"ຕິ ສພ຺ພໍ ນິຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ສມາປຕ຺ຕິສຸເຂນ ວິຫຣຕິ, ນ ໂກຈິ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ ລກຕິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ມຸຂໂຘວນທນ຺ຕກຝ຺ຖທາຍກກຕ຺ຕນີຫາຣກາທີຫິ ຯ

ຕໂຕ ອທ຺ຘມາສມຕ຺ເຕ ວີຕິກ຺ກນ຺ເຕ ມເຫສີ ປຸຈ຺ຉິ "ຣາຊາ ອຸຍ຺ຍານຄມນພລທສ຺ສນນາຝກາທີສຸ ກຕ຺ຖຈິ ນ ທິສ຺ສຕິ, ກຸຫິໍ ຄໂຕ"ຕິ? ຕສ຺ສາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ ຯ ສາ ອມຈ຺ຈສ຺ສ ປາເຫສິ "ຣຊ຺ເຊ ປຝິຈ຺ຉິເຕ ອຫມ຺ປິ ປຝິຈ຺ຉິຕາ ໂຫມິ, ເອຕຸ ມຍາ ສທ຺ຘິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປຕູ"ຕິ ຯ ໂສ ອຸໂກ ກຕ຺ເຕ ຖເກຕ຺ວາ "ອສວນີຍເມຕ"ນ຺ຕິ ປຝິກ຺ຂິປິ ຯ ສາ ປຸນປິ ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເປເສຕ຺ວາ ອນິຈ຺ຉມານໍ ຕຊ຺ຊາເປສິ – "ຍທິ ນ ກໂຣສິ, ຖານາປິ ເຕ ຈາເວມິ, ຊີວິຕາປິ ໂວໂຣເປມິ"ຕິ ຯ ໂສ ກີໂຕ "ມາຕຸຄາໂມ ນາມ ທລ຺ຫນິຈ຺ຉໂຍ, ກທາຈິ ເອວມ຺ປິ ກາຣາເປຍ຺ຍາ"ຕິ ເອກທິວສໍ ຣໂຫ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ຘິ ສິຣິສຍເນ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປສິ ຯ ສາ ປຸຍ຺ຍວຕີ ສຸຂສມ຺ຜສ຺ສາ ຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ສມ຺ຜສ຺ສຣາເຄນ ຣຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອກິກ຺ຂຓໍ ສງ຺ກິຕສງ຺ກິໂຕວ ອຄມາສີ ຯ ອນຸກ຺ກເມນ ອຕ຺ຕໂນ ຆຣສາມິໂກ ວິຍ ນິພ຺ພິສງ຺ໂກ ປວິສິຕຸມາຣທ຺ໂຘ ຯ

ຕໂຕ ຣາຊມນຸສ຺ສາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສຸໍ ຯ ຣາຊາ ນ ສທ຺ທຫຕິ ຯ ທຸຕິຍມ຺ປິ ຕຕິຍມ຺ປິ ອາໂຣເຈສຸໍ ຯ ຕໂຕ ນິລີໂນ ສຍເມວ ທິສ຺ວາ ສພ຺ພາມຈ຺ເຈ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສິ ຯ ເຕ – "ອຍໍ ຣາຊາປຣາຘິໂກ ຫຕ຺ຖຈ຺ເຉທໍ ອຣຫຕິ, ປາທຈ຺ເຉທໍ ອຣຫຕີ"ຕິ ຍາວ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາສນໍ, ຕາວ ສພ຺ພກມ຺ມກາຣຓານິ ນິທ຺ທິສີສຸ ຯ ຣາຊາ – "ເອຕສ຺ສ ວຘພນ຺ຘນຕາລຸອເນ ມຍ຺ຫໍ ວິຫິໍສາ ອຸປ຺ປ຺ຊເຊຍ຺ຍ, ຊີວິຕາ ໂວໂຣປເນ ປາຓາຕິປາໂຕ ກເວຍ຺ຍ, ຘນຫຣເຓ ອທິນ຺ນາທານໍ, ອລໍ ເອວຣູເປຫິ ກເຕຫິ, ອິມໍ ມມ ຣຊ຺ຊາ ນິກ຺ກຑ຺ຒຖາ"ຕິ ອາຫ ຯ ອມຈ຺ຈາ ຕໍ ນິພ຺ພິສຍໍ ອກໍສຸ ຯ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ຘນສາຣຍ຺ຈ ປຸຕ຺ຕທາຣຍ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣວິສຍໍ ອຄມາສິ ຯ ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ສຸຕ຺ວາ "ກິໍ ອາຄໂຕສີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ ຯ "ເທວ, ອິຈ຺ຉາມິ ຕໍ ອຸປຝ຺ຖາຕຸ"ນ຺ຕິ ຯ ໂສ ຕໍ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິ ຯ ອມຈ຺ໂຈ ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ລທ຺ຘວິສ຺ສາໂສ ຕໍ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈ – "ມຫາຣາຊ, ອມກ຺ຂິກມຘຸໍ ປສ຺ສາມິ, ຕໍ ຂາທນ຺ໂຕ ນຕ຺ຖິ"ຕິ ຯ ຣາຊາ

‘‘ກີ ເອຕັ ອຸປ຺ປັຕ຺ເຫຕຸກາໂມ ກາຕີ’’ຕິ ນ ສຸຕາຕີ຺ ໂສ ອນ຺ຕຣໍ ລກິຕ຺ວາ ປຸນປີ ສຸຜ຺ຖຕຣໍ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສີ຺ ຣາຊາ ‘‘ກີ ເອຕ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉີ຺ ‘‘ພາຣາຕາສີຣຊຊໍ, ເທວາ’’ຕີ຺ ຣາຊາ ‘‘ນໍ ເນຕ຺ວາ ມາເຣຕຸກາໂມສີ’’ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ‘‘ນາ, ເທວ, ເອວໍ ອວຈ, ຍທິ ນ ສທ຺ທຫສິ, ມນຸສ຺ເສ ເປເສຫີ’’ຕີ຺ ໂສ ມນຸສ຺ເສ ເປເສສີ຺ ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຄປຸຣໍ ຂຕິຕ຺ວາ ຣລ຺ໂຍ ສຍນຶເຣ ອຸຜ຺ຖຫີສ຺ຸ

ຣາຊາ ທິສ຺ວາ ‘‘ກິສ຺ສ ອາຄຕາຕ຺ຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉີ຺ ‘‘ໂຈຣາ ມຍໍ, ມຫາຣາຊາ’’ຕີ຺ ຣາຊາ ເຕສໍ ຜນໍ ທາເປຕ຺ວາ ‘‘ມາ ປຸນ ເອວມກຕ຺ຖາ’’ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ຺ ເຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຣລ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສຸໍ຺ ໂສ ປຸນປີ ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຕເຖວ ວິມໍສິຕ຺ວາ ‘‘ສີລວາ ຣາຊາ’’ຕິ ຈຕຸຣງ຺ຄິນີ ເສນໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ສີມນ຺ຕເຣ ເອກໍ ນຄຣໍ ອຸປ຺ຄມ຺ມ ຕຕ຺ຖ ອມຈ຺ຈສ຺ສ ປາເຫສິ ‘‘ນຄຣໍ ວາ ເມ ເທຫີ ຍຸທ຺ຜໍ ວາ’’ຕີ຺ ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣຈາເປສີ ‘‘ອາຕາເປຕຸ ເທໂວ ກີ ຍຸຊ຺ຊາມິ, ອຸທາຫຸ ນຄຣໍ ເທມີ’’ຕີ຺ ຣາຊາ ‘‘ນ ຍຸຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ນຄຣໍ ທຕ຺ວາ ອິຜາຄຈ຺ຉາ’’ຕິ ເປເສສີ຺ ໂສ ຕຖາ ອກາສີ຺ ປຜິຣາຊາປີ ຕໍ ນຄຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອວເສສນຄເຣສຸປີ ຕເຖວ ທູຕໍ ປາເຫສີ຺ ເຕປີ ອມຈ຺ຈາ ຕເຖວ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ເຕນ ‘‘ນ ຍຸຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ອິຜາຄນ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ພາຣາຕາສີ ອາຄມໍສ຺ຸ

ຕໂຕ ອມຈ຺ຈາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕໍ ອາຫໍສຸ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ເຕນ ສທ ຍຸຊ຺ຊາມາ’’ຕີ຺ ຣາຊາ – ‘‘ມມ ປາຕາຕິປາໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວາເຣສີ຺ ອມຈ຺ຈາ – ‘‘ມຍໍ, ມຫາຣາຊ, ຕໍ ຊີວຄ຺ຄາຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອິເຜວ ອາເນສ຺ສາມາ’’ຕິ ນານາອຸປາເຍຫິ ຣາຊານໍ ສລ຺ຍາເປຕ຺ວາ ‘‘ເອຫິ ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ຄນ຺ຕຸໍ ອາຣທ຺ຜາ຺ ຣາຊາ ‘‘ສເຈ ສຕ຺ຕມາຣຕາປ຺ປຫຣຕາວິລຸມ຺ປນກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຖ, ຄຈ຺ຉາມີ’’ຕິ ກາຕ ຕີ຺ ອມຈ຺ຈາ ‘‘ນ, ເທວ, ກໂຣມ, ກຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປລາເປມາ’’ຕິ ຈຕຸຣງ຺ຄິນີ ເສນໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ຆເຜສຸ ທີເປ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉີສ຺ຸ ປຜິຣາຊາ ຕໍ ທິວສໍ ພາຣາຕາສີສມີເປ ນຄຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອິທານິ ກິນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕີ ສນ຺ນາຫໍ ໂມຈາເປຕ຺ວາ ປມຕ຺ໂຕ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິ ສທ຺ຜີ ພລກາເຍນ຺ ຕໂຕ ອມຈ຺ຈາ ພາຣາຕາສິຣາຊານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຜິຣລ຺ໂຍ ຂນ຺ຜາວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ພຆເຜຫິ ທີເປ ນິຫຣາເປຕ຺ວາ ເອກປ຺ຊໂຊຕາຍ ເສນາຍ ສທ຺ທໍ ອກໍສ຺ຸ ປຜິຣລ຺ໂຍ ອມຈ຺ໂຈ ມຫາພລໍ ທິສ຺ວາ ກໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ອຸຜ຺ເຖຫີ ອມກ຺ຂິກມຜໍ ຂາທາຫີ’’ຕິ ມຫາສທ຺ທໍ ອກາສີ຺ ຕຖາ ທຸຕິໂຍປີ, ຕຕິໂຍປີ຺ ປຜິຣາຊາ ເຕນ ສທ຺ເທນ ປຜິພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກຍໍ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊີ຺ ອຸກ຺ກຸຜ຺ຖິສຕານິ ປວຕ຺ຕີສ຺ຸ ໂສ ‘‘ປຣວຈນໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ອມິຕ຺ຕຫຕ຺ຖໍ ປຕ຺ໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ສພ຺ພຣຕ຺ຕີ ຕໍ ຕໍ ວິປ຺ປລປິຕ຺ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ‘‘ຜມ຺ມິໂກ ຣາຊາ, ອຸປໂຣຜໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ຂມາເປມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຊຕ຺ຕຸເກຫີ ປຕິຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ‘‘ຂມ, ມຫາຣາຊ, ມຍ຺ຫໍ ອປຣາຜ’’ນ຺ຕິ ອາຫ຺ ຣາຊາ ຕໍ ໂອວທິຕ຺ວາ ‘‘ອຸຜ຺ເຖຫິ, ຂມາມິ ເຕ’’ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ຣລ຺ຍາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ເຕເຍວ ປຣມສ຺ສາສປ຺ປຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ພາຣາຕາສິຣລ຺ໂຍ ສມີເປເຍວ ຊນປເທ ຣຊ຺ຊໍ ລກິ຺ ເຕ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສຫາຍກາ ອເຫສຸໍ຺

ອຖ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ທ຺ເວປີ ເສນາ ສມ຺ໂມທມານາ ເອກໂຕ ຖິຕາ ທິສ຺ວາ ‘‘ມເມກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕານຸຣກ຺ຂຕາຍ ອສ຺ມີ ຊນກາເຍ ຂຸທ຺ທກມກ຺ຂິກາຍ ປີວນມຕ຺ຕມ຺ປີ ໂລຫິຕພິນ຺ທຸ ນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ຺ ອໂຫ ສາຜຸ, ອໂຫ ສຸຜ຺ຖຸ, ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອພ຺ຍາປຊ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕູ’’ຕິ ເມຕ຺ຕາຊານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ, ຕເທວ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ, ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ, ປຈ຺ເຈກໂພຜິລາຕໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ, ສຍມ຺ກູຕໍ ປາປຸຕີ຺ ຕໍ ມຄ຺ຄສຸເຂນ ຜລສຸເຂນ ສຸຂິຕໍ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຜ ນິສິນ຺ນໍ ອມຈ຺ຈາ ປຕິປາຕໍ ກຕ຺ວາ ອາຫໍສຸ – ‘‘ຍານກາໂລ, ມຫາຣາຊ, ວິຊິຕພລກາຍສ຺ສ ສກ຺ກາໂຣ ກາຕພ຺ໂພ, ປຣາຊິຕພລກາຍສ຺ສ ກຕ຺ຕປ຺ຣິພ຺ພໂຍ ທາຕພ຺ໂພ’’ຕີ຺ ໂສ ອາຫ – ‘‘ນາຫໍ, ກເຕ, ຣາຊາ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຜ ນາມາຫ’’ນ຺ຕີ຺ ກີ ເທໂວ ກາຕິ, ນ ເອທິສາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຜາ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ກີທິສາ, ກເຕ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຜາຕິ? ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຜາ ນາມ ທ຺ວງ຺ຄຸລເກສມສ຺ສຸ ອຜ຺ຖປຣິກ຺ຂາຣຍຸຕ຺ຕາ ກວນ຺ຕີຕີ຺ ໂສ ທກ຺ຂິຕຫຕ຺ເຖນ ສີສໍ ປຣາມສິ, ຕາວເທວ ຄິຫິລິງ຺ຄໍ ອນ຺ຕຣຜາຍິ, ປພ຺ພຊິຕເວໂສ ປາຕຸຣໂຫສິ, ທ຺ວງ຺ຄຸລເກສມສ຺ສຸ ອຜ຺ຖປຣິກ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄໂຕ ວສ຺ສສຕິກຕ຺ເຖຣສທິໂສ ອໂຫສີ຺ ໂສ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຜໂຕ ເວຫາສໍ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປທຸມປຸປ຺ເຜ ນິສີທີ຺ ອມຈ຺ຈາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ກີ, ກນ຺ເຕ, ກມ຺ມຜ຺ຖານໍ, ກຖໍ ອຜິຄໂຕສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉີສ຺ຸ ໂສ ຍໂຕ ອສ຺ສ ເມຕ຺ຕາຊານກມ຺ມຜ຺ຖານໍ ອໂຫສິ , ຕລ຺ຈ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວິປ຺ສ຺ສິຕ຺ວາ ອຜິຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຸທານຄາຖລ຺ຈ ພ຺ຍາກຣຕຄາຖລ຺ຈ ອິມລ຺ເລວ ຄາຖໍ ອກາສິ ‘‘ສພ຺ເພສຸ ກູເຕສຸ ນິຜາຍ ທຕ຺ຫ’’ນ຺ຕີ຺

ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພສູຕິ ອນວເສເສສ຺ຸ ກູເຕສູຕິ ສຕ຺ເຕສ຺ຸ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາຣໍ ປນ ຣຕນສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ວກ຺ຂາມ຺ ນິຜາຍາຕິ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ຺ ທຕ຺ຫນ຺ຕິ ກາຍວຈີມໂນທຕ຺ຫໍ, ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນເມຕໍ ອຜິວຈນໍ຺ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕລ຺ຫິ ທຕ຺ຫຍຕີຕິ ທຕ຺ໂຫ, ພາເຜຕີ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາເປຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺ ເອວໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈ຺ ປຫຣຕາທຕ຺ໂຫ ເອວ ວາ ທຕ຺ໂຫ, ຕໍ ນິຜາຍາຕິປີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺ ອວິເຫຖຍນ຺ຕິ ອວິເຫຖຍນ຺ໂຕ຺ ອລ຺ລຕຣມ຺ປີຕິ ຍໍກິລ຺ຈິ ເອກມ຺ປີ຺ ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ

ສພ຺ພຠູຕານໍຯ ນ ປຸຕ຺ຕມິຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ຣໂຊ, ເຂຕ຺ຣໂຊ, ທິນ຺ນໂກ, ອນ຺ເຕວາສິໂກຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ປຸຕ຺ເຕສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຸຕ຺ຕໍ ນ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ ກຸໂຕ ສຫາຍນ຺ຕິ ສຫາຍໍ ປນ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ກຸໂຕ ເອວ ເອຕໍຯ

ເອໂກຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາສງ຺ຂາເຕນ ເອໂກ, ອທຸຕິຍຏ຺ເຐນ ເອໂກ, ຕຓ຺ຫາປຫາເນນ ເອໂກ, ເອກນ຺ຕວິຄຕກິເລໂສຕິ ເອໂກ, ເອໂກ ປຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ ເອໂກຯ ສມຓສຫສ຺ສສ຺ສາປິ ຫິ ມຊ຺ເຌ ວຕ຺ຕມາໂນ ຄິຫິສຎ຺ໂຎຊນສ຺ສ ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ເອໂກ – ເອວໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາສງ຺ຂາເຕນ ເອໂກຯ ເອໂກ ຕິຏ຺ຐຕິ, ເອໂກ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອໂກ ນິສີທຕິ, ເອໂກ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ, ເອໂກ ອິຣິຍຕິ ວຕ຺ຕຕີຕິ – ເອວໍ ອທຸຕິຍຏ຺ເຐນ ເອໂກຯ

‘‘ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ, ທີຆມທ຺ຘານສໍສຣໍ;

ອິຕ຺ຖຠາວຎ຺ຎຖາຠາວໍ, ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິຯ

‘‘ເອວມາທີນວໍ ຎຕ຺ວາ, ຕຓ຺ຫໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ຠວໍ;

ວີຕຕຓ຺ໂຫ ອນາທາໂນ, ສໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ປຣິພ຺ພເຊ’’ຕິຯ (ອິຕິວຸຯ ໑໕, ໑໐໕; ມຫານິຯ ໑໙໑; ຈູຬນິຯ ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໑໐໗) –

ເອວໍ ຕຓ຺ຫາປຫານຏ຺ເຐນ ເອໂກຯ ສພ຺ພກິເລສາສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາຕິ – ເອວໍ ເອກນ຺ຕວິຄຕກິເລໂສຕິ ເອໂກຯ ອນາຈຣິຍໂກ ຫຸຕ຺ວາ ສຍມ຺ຠູ ສາມຎ຺ເຎວ ປຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ – ເອວໍ ເອໂກ ປຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ ເອໂກຯ

ຈເຣຕິ ຍາ ອິມາ ອຏ຺ຐ ຈຣິຍາໂຍ; ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ປຓິຘິສມ຺ປນ຺ນານໍ ຈຕູສຸ ອິຣິຍາປເຖສຸ ອິຣິຍາປຖຈຣິຍາ , ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣານໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຍຕເນສຸ ອາຍຕນຈຣິຍາ, ອປ຺ປມາທວິຫາຣີນໍ ຈຕູສຸ ສຕິປຏ຺ຐາເນສຸ ສຕິຈຣິຍາ, ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ຕານໍ ຈຕູສຸ ຌາເນສຸ ສມາຘິຈຣິຍາ, ພຸທ຺ຘິສມ຺ປນ຺ນານໍ ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ຎາຓຈຣິຍາ, ສມ຺ມາ ປຏິປນ຺ນານໍ ຈຕູສຸ ອຣິຍມຄ຺ເຄສຸ ມຄ຺ຄຈຣິຍາ, ອຘິຄຕປ຺ຜລານໍ ຈຕູສຸ ສາມຎ຺ຎຜເລສຸ ປຕ຺ຕິຈຣິຍາ, ຕິຓ຺ຓໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ໂລກຕ຺ຖຈຣິຍາ, ຕຕ຺ຖ ປເທສໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສາວການນ຺ຕິຯ ຍຖາຫ – ‘‘ຈຣິຍາຕິ ອຏ຺ຐ ຈຣິຍາໂຍ ອິຣິຍາປຖຈຣິຍາ’’ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໙໗; ໓ຯ໘໗) ວິຕ຺ຖາໂຣຯ ຕາຫິ ຈຣິຍາຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ຍາ ອິມາ ‘‘ອຘິມຸຈ຺ຈນ຺ໂຕ ສທ຺ຘາຍ ຈຣຕິ, ປຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ວີຣິເຍນ ຈຣຕິ, ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ໂຕ ສຕິຍາ ຈຣຕິ, ອວິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ສມາຘິນາ ຈຣຕິ, ປຊານນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ຈຣຕິ, ວິຊານນ຺ໂຕ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຈຣຕິ, ເອວໍ ປຏິປນ຺ນສ຺ສ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອາຍຕນ຺ຕີຕິ ອາຍຕນຈຣິຍາຍ ຈຣຕິ, ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ວິເສສມຘິຄຈ຺ຉຕີຕິ ວິເສສຈຣິຍາຍ ຈຣຕີ’’ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໙໗; ໓ຯ໘໙) ເອວໍ ອປຣາປິ ອຏ຺ຐ ຈຣິຍາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕາຫິປິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປຕິ ເອຕ຺ຖ ຂຄ຺ຄວິສາຓໍ ນາມ ຂຄ຺ຄມິຄສິງ຺ຄໍຯ ກປ຺ປສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ປກາສຍິສ຺ສາມຯ ອິຘ ປນາຍໍ ‘‘ສຕ຺ຖຸກປ຺ເປນ ວຕ, ໂພ, ກິຣ ສາວເກນ ສທ຺ຘິໍ ມນ຺ຕຍມານາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໘໖໐) ເອວມາທີສຸ ວິຍ ປຏິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປຕິ ຂຄ຺ຄວິສາຓສທິໂສຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ປທໂຕ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຯ

ອຘິປ຺ປາຍານຸສນ຺ຘິໂຕ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ຍ຺ວາຍໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາໂຣ ທຓ຺ໂຑ ຠູເຕສຸ ປວຕ຺ຕິຍມາໂນ ອຫິໂຕ ໂຫຕິ, ຕໍ ເຕສຸ ອປ຺ປວຕ຺ຕເນນ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຠູຕາຍ ເມຕ຺ຕາຍ ປຣຫິຕູປສໍຫາເຣນ ຈ ສພ຺ເພສຸ ຠູເຕສຸ ນິຘາຍ ທຓ຺ຑໍ, ນິຫິຕທຓ຺ຑຕ຺ຕາ ເອວ ຈຯ ຍຖາ ອນິຫິຕທຓ຺ຑາ ສຕ຺ຕາ ຠູຕານິ ທຓ຺ເຑນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ ປາຓິນາ ວາ ເລຑ຺ຑຸນາ ວາ ວິເຫຐຍນ຺ຕິ, ຕຖາ ອວິເຫຐຍໍ ອຎ຺ຎຕຣມ຺ປິ ເຕສໍຯ ອິມໍ ເມຕ຺ຕາກມ຺ມຏ຺ຐານມາຄມ຺ມ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ເວທນາຄຕໍ ສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓຄຕໍ ຕຎ຺ຈ ຕທນຸສາເຣເນວ ຕທຎ຺ຎຎ຺ຈ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິປສ຺ສິຕ຺ວາ ອິມໍ ປຈ຺ເຈກໂພຘິໍ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີຕິ ອຍໍ ຕາວ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອຍໍ ປນ ອນຸສນ຺ຘິ – ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຕ ອມຈ຺ຈາ ອາຫໍສຸ – ‘‘ອິທານິ, ຠນ຺ເຕ, ກຸຫິໍ ຄຈ຺ຉຖາ’’ຕິ? ຕໂຕ ເຕນ ‘‘ປຸພ຺ພປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ຘາ ກຕ຺ຖ ວສນ຺ຕີ’’ຕິ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຎຕ຺ວາ ‘‘ຄນ຺ຘມາທນປພ຺ພເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຸນາຫໍສຸ – ‘‘ອມ຺ເຫ ທານິ, ຠນ຺ເຕ,

ປ຺ຊຫຖ, ນ ອິຈ຺ຉຖາ’’ຕິ. ອຖ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ອາຫ – ‘‘ນ ປຸຕ຺ຕມິຈ຺ເຉຍ຺ຍາ’’ຕິ ສພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຣາຘິປ຺ປາໂຍ – ອຫໍ ອິທານິ ອຕ຺ຣ ຊາທິສຸ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ປຸຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ກຸໂຕ ປນ ຕຸມ຺ຫາທິສໍ ສຫາຍໍ? ຕສ຺ມາ ຕຸມ຺ເຫສຸປິ ໂຍ ມຍາ ສທ຺ຘິ ຄນ຺ຕຸໍ ມາທິໂສ ວາ ໂຫຕຸໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ໂສ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓາກປ຺ໂປ. ອຖ ວາ ເຕຫິ ‘‘ອມ຺ເຫ ທານິ, ກນ຺ເຕ, ປ຺ຊຫຖ ນ ອິຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ໂສ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ‘‘ນ ປຸຕ຺ຕມິຈ຺ເຉຍ຺ຍ ກຸໂຕ ສຫາຍ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຕ຺ເຖນ ເອກຈຣິຍາຍ ຄຸຓໍ ທິສ຺ວາ ປມຸທິໂຕ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ – ‘‘ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓາກປ຺ໂປ’’ຕິ. ເອວໍ ວຕ຺ວາ ເປກ຺ຂມານສ຺ເສວ ມຫາຊນສ຺ສ ອາກາເສ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ຄນ຺ຘມາທນໍ ອຄມາສິ.

ຄນ຺ຘມາທໂນ ນາມ ຫິມວຕິ ຈູລ຺ອກາລ຺ອປ຺ພ຺ພຕໍ, ມຫາກາລ຺ອປ຺ພ຺ພຕໍ, ນາຄປລິເວຖນໍ, ຈນ຺ທຄພ຺ກໍ, ສູຣິຍຄພ຺ກໍ, ສຸວຕ຺ຓປສ຺ສໍ, ຫິມວນ຺ຕປ຺ພ຺ພຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕ ປ຺ພ຺ພເຕ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທມູລກໍ ນາມ ປ຺ພ຺ກາຣໍ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ວສໂນກາໂສ. ຕິສ຺ໂສ ຈ ຄຸຫາໂຍ – ສຸວຕ຺ຓຄຸຫາ, ມຓິຄຸຫາ, ຣຊຕຄຸຫາຕິ. ຕຕ຺ຖ ມຓິຄຸຫາທ຺ວາເຣ ມຌ຺ຊູສໂກ ນາມ ຣຸກ຺ໂຂ ໂຍຊນໍ ອຸພ຺ເພເຘນ, ໂຍຊນໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ. ໂສ ຍຕ຺ຕການິ ອຸທເກ ວາ ຖເລ ວາ ປຸປ຺ຜານິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ປຸປ຺ຜຍຕິ ວິເສເສນ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາຄມນທິວເສ. ຕສ຺ສູປຣິໂຕ ສພ຺ພຣຕນມາລ຺ອ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມຊ຺ຊນກວາໂຕ ກຈວຣໍ ຉຑ຺ເຑຕິ, ສມກຣຓວາໂຕ ສພ຺ພຣຕນມຍໍ ວາລິກໍ ສມໍ ກໂຣຕິ, ສິຌ຺ຈນກວາໂຕ ອໂນຕຕ຺ຕທຫໂຕ ອາເນຕ຺ວາ ອຸທກໍ ສິຌ຺ຈຕິ, ສຸຄນ຺ຘກຣຓວາໂຕ ຫິມວນ຺ຕໂຕ ສພ຺ເພສໍ ຄນ຺ຘຣຸກ຺ຂານໍ ຄນ຺ເຘ ອາເນຕິ, ໂອຈິນກວາໂຕ ປຸປ຺ຜານິ ໂອຈິນິຕ຺ວາ ປາເຕຕິ, ສນ຺ຖຣກວາໂຕ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສນ຺ຖຣຕິ. ສທາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕາເນວ ເຈຕ຺ຖ ອາສນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເຍສຸ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທທິວເສ ອຸໂປສຖທິວເສ ຈ ສພ຺ພປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ນິສີທນ຺ຕິ. ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ປກຕິ. ອກິສມ຺ພຸທ຺ຘ-ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕາສເນ ນິສີທຕິ. ຕໂຕ ສເຈ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ອຌ຺ເຌປິ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕປິ ຕາຂຓໍ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕາສເນສຸ ນິສີທນ຺ຕິ. ນິສີທິຕ຺ວາ ຈ ກິຌ຺ຈິເທວ ສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຖຫນ຺ຕິ, ຕໂຕ ສງ຺ຆຕ຺ເຖໂຣ ອຘຸນາຄຕປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໍ ສພ຺ເພສໍ ອນຸໂມທນຕ຺ຖາຍ ‘‘ກຖມຘິຄຕ’’ນ຺ຕິ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ປຸຈ຺ຉຕິ. ຕທາປິ ໂສ ຕເມວ ອຕ຺ຕໂນ ອຸທານພ຺ຍາກຣຓຄາຖໍ ກາສຕິ. ປຸນ ກຄວາປິ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປຸຏ຺ໂຖ ຕເມວ ຄາຖໍ ກາສຕິ, ອານນ຺ໂທ ຈ ສງ຺ຄີຕິຍນ຺ຕິ ເອວເມເກກາ ຄາຖາ ປ຺ຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິອກິສມ຺ພຸທ຺ຘຏ຺ຖາເນ, ມຌ຺ຊູສກມາລ຺ອ , ອານນ຺ເທນ ປຸຈ຺ຉິຕກາເລ, ສງ຺ຄີຕິຍນ຺ຕິ ຈຕຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ກາສິຕາ ໂຫຕີຕິ.

ປຖມຄາຖາວຕ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ.

໓໖.ສໍສຄ຺ຄຊາຕສ຺ສາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຍມ຺ປິ ປ຺ຈ຺ເຈກໂພຘິສຕ຺ໂຕ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ວີສຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຸຣິມນເຍເນວ ສມຓຘມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ, ປຖມຊ຺ຊານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ, ນາມຣູປໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ, ລກ຺ຂຓສມ຺ມສນໍ ກຕ຺ວາ, ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ອນຘິຄມ຺ມ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ພາຣາຓສິຣຌ຺ໂຌ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ວຑ຺ຒມາໂນ ຍໂຕ ປກຸຕິ ‘‘ອຍໍ ອິຕ຺ຖີ ອຍໍ ປຸຣິໂສ’’ຕິ ວິເສສໍ ອຌ຺ຌາສິ, ຕຕຸປາທາຍ ອິຕ຺ຖີນໍ ຫຕ຺ເຖ ນ ຣມຕິ, ອຸຈ຺ຉາທນນ຺ຫາປນມຕ຺ຑນາທິມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ສຫຕິ. ຕໍ ປຸຣິສາ ເອວ ໂປເສນ຺ຕິ, ຖຌ຺ຌປາຍນກາເລ ຘາຕິໂຍ ກຌ຺ຈຸກໍ ປຓິມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາ ປຸຣິສເວເສນ ຖຌ຺ຌໍ ປາເຍນ຺ຕິ. ໂສ ອິຕ຺ຖີນໍ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ ສທ຺ທໍ ວາ ສຸຕ຺ວາ ໂຣທຕິ, ວິຌ຺ຌຸຕໍ ປຕ຺ໂຕປິ ອິຕ຺ຖີໂຍ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ເຕນ ຕໍ ອນິຕ຺ຖີຄນ຺ໂຘຕ຺ເວວ ສຌ຺ຊານິໍສຸ.

ຕສ຺ມິໍ ໂສລ຺ອສວສ຺ສຸທ຺ເທສິເກ ຊາເຕ ຣາຊາ ‘‘ກຸລວໍສໍ ສຕ຺ຖເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ນານາກຸເລຫິ ຕສ຺ສ ອນຸຣູປາ ກຌ຺ຌາໂຍ ອາເນຕ຺ວາ ອຌ຺ຌຕຣໍ ອມຈ຺ຈໍ ອາຓາເປສິ ‘‘ກຸມາຣໍ ຣມາເປຫີ’’ຕິ. ອມຈ຺ໂຈ ອຸປາເຍນ ຕໍ ຣມາເປຕຸກາໂມ ຕສ຺ສ ອວິທູເຣ ສາຓິປາກາຣໍ ປຣິກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ນາຏການິ ປໂຍຊາເປສິ. ກຸມາໂຣ ຄີຕວາທິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ – ‘‘ກສ຺ເສໂສ ສທ຺ໂທ’’ຕິ ອາຫ. ອມຈ຺ໂຈ ‘‘ຕເວໂສ, ເທວ, ນາຏກິຕ຺ຖີນໍ ສທ຺ໂທ, ປຸຌ຺ຌວນ຺ຕານໍ ອີທິສານິ ນາຏການິ ໂຫນ຺ຕິ, ອກິຣມ, ເທວ, ມຫາປຸຌ຺ໂຌສິ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ກຸມາໂຣ ອມຈ຺ຈໍ ທຕ຺ເຑນ ຕາລ຺ອາເປຕ຺ວາ ນິກ຺ກຑ຺ຒາເປສິ. ໂສ ຣຌ຺ໂຌ ອາໂຣເຈສິ. ຣາຊາ ກຸມາຣສ຺ສ ມາຕຣາ ສທ຺ຘິ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ກຸມາຣໍ ຂມາເປຕ຺ວາ, ປຸນ ອມຈ຺ຈໍ ອປ຺ເປສິ. ກຸມາໂຣ ເຕຫິ ອຕິນິປ຺ປີລ຺ອິຍມາໂນ ເສຏ຺ຖສຸວຕ຺ຓໍ ທຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຓກາເຣ ອາຓາເປສິ – ‘‘ສຸນ຺ທຣໍ ອິຕ຺ຖີຣູປໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ. ເຕ ວິສ຺ສກມ຺ມຸນາ ນິມ຺ມິຕສທິສໍ ສພ຺ພາລງ຺ການວິກູສິຕໍ ອິຕ຺ຖີຣູປໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສສຸໍ. ກຸມາໂຣ ທິສ຺ວາ ວິມ຺ຫເຍນ ສີສໍ ຈາເລຕ຺ວາ ມາຕາປິຕູນໍ ເປເສສິ ‘‘ຍທິ ອີທິສີ ອິຕ຺ຖີ ລກິສ຺ສາມິ, ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ. ມາຕາປີຕໂຣ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາປຸຌ຺ໂຌ, ອວສ຺ສໍ ເຕນ ສຫ ກຕປຸຌ຺ຌາ ກາຈິ ທາຣິກາ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຕໍ ສຸວຕ຺ຓຣູປໍ ຣຖໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈານໍ ອປ຺ເປສຸໍ ‘‘ຄຈ຺ຉຖ, ອີທິສີ ທາຣິກໍ ຄເວສຖາ’’ຕິ. ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ໂສລ຺ອສ ມຫາຊນປເທ ວິຈຣນ຺ຕາ ຕໍ ຕໍ ຄາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸທກຕິຕ຺ຖາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ຊນສມູຫໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເທວຕໍ ວິຍ

ສຸວຕ຺ຕຣູປ໌ ຄເປ຺ຕ຺ວາ ນານາປຸປ຺ຜວຕ຺ຖາລງກາເຣຫິ ປູຊໍ ກຕ຺ວາ, ວິຕານໍ ພນ຺ຄິຕ຺ວາ, ເອກມນ຺ຕໍ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິ – ''ຍທິ ເກນຈິ ເອວຣູປາ ທິຍ຺ຄປຸພ຺ພາ ກວິສ຺ສຕິ, ໂສ ກາຖໍ ສມຸຍ຺ຄາເປສ຺ສຕິ''ຕິ? ເອເຕນຸປາເຍນ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ມຫ຺ທຣຍ຺ຄາ ສພ຺ເພ ຊນປເທ ອາ ທິຕ຺ທິຕ຺ວາ ຕໍ ''ຂຸທ຺ທກຣຍ຺ຄ''ນ຺ຕິ ອວມຄ຺ຄມານາ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຄມໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິສ຺ຸฯ

ຕໂຕ ເນສໍ ອໂຫສິ ''ມຫ຺ທຣຍ຺ຄມ຺ປິ ຕາວ ຄຈ຺ຉາມ, ມາ ໂນ ພາຣາຕສີ ປ໌ວິຍ຺ເຄປິ ຣາຊາ ປຸນ ປາເຫສີ''ຕິ ມຫ຺ທຣຍ຺ເຄ ສາ ຄລນຄຣໍ ອຄມໍສ຺ຸฯ ສາຄລນຄເຣ ຈ ມຫ຺ທໂວ ນາມ ຣາຊາฯ ຕສ຺ສ ຄິຕາ ໂສລຸອສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກາ ອກິຣູປາ ໂຫຕິฯ ຕສ຺ສາ ວຕ຺ຕທາສິໂຍ ນ຺ຫາໂນທກຕ຺ຖາຍ ຕິຕ຺ຖໍ ຄຕາฯ ຕຕ຺ຖ ອມຈ຺ເຈຫີ ຄປິຕໍ ຕໍ ສຸວຕ຺ຕຣູປ໌ ທູຣໂຕວ ທິສ຺ວາ ''ອມ຺ເຫ ອຸທກຕ຺ຖາຍ ເປ໌ເສຕ຺ວາ ຣາຊປຸຕ຺ຕີ ສຍເມວ ອາຄຕາ''ຕິ ກຕນ຺ຕິໂຍ ສມີປ໌ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ນາຍໍ ສາມິນີ, ອມ຺ຫາກໍ ສາມິນີ ອິໂຕ ອກິຣູປຕຣາ''ຕິ ອາຫໍສ຺ຸฯ ອມຈ຺ຈາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ອນຸຣູເປນ ນເຍນ ທາຣິກໍ ຍາຈິສ຺ຸ, ໂສປິ ອທາສິฯ ຕໂຕ ພາຣາຕສິຣຄ຺ໂຄ ປາເຫສຸໍ ''ລທ຺ຄາ ທາຣິກາ, ສາມໍ ອາຄຈ຺ຉິສ຺ສຕິ, ອຸທາຫຸ ອມ຺ເຫວ ອາເນມາ''ຕິ? ໂສ ຈ ''ມຍິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຊນປທປີລຸອາ ກວິສ຺ສຕິ, ຕຸມ຺ເຫວ ອາເນຖາ''ຕິ ເປ໌ເສສີฯ

ອມຈ຺ຈາ ທາຣິກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກຸມາຣສ຺ສ ປາເຫສຸໍ – ''ລທ຺ຄາ ສຸວຕ຺ຕຣູປສທິສີ ທາຣິກາ''ຕິฯ ກຸມາໂຣ ສຸຕ຺ວາວ ຣາເຄນ ອກິກູໂຕ ປ໌ຄມຊ຺ຊານາ ປ໌ຣິຫາຍິฯ ໂສ ທູຕປ໌ຣມ຺ປ໌ຣໍ ເປ໌ເສສີ ''ສີຄໍ ອາເນຖ, ສີຄໍ ອາເນຖາ''ຕິฯ ເຕ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອກຣຕ຺ຕິວາເສເນວ ພາຣາຕສີ ປ໌ຕ຺ວາ ພຫິນຄເຣ ຄິຕາ ຣຄ຺ໂຄ ປາເຫສຸໍ – ''ອຊ຺ຊ ປ໌ວິສິຕພ຺ພໍ, ໂນ''ຕິ? ຣາຊາ ''ເສຍ຺ຄກຸລາ ອານີຕາ ທາຣິກາ, ມງຄລກິຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ມຫາສກ຺ກາເຣນ ປ໌ເວເສສ຺ສາມ, ອຸຍ຺ຍານໍ ຕາວ ນໍ ເນຖາ''ຕິ ອາຕາເປສີฯ ເຕ ຕຖາ ອ ກໍສ຺ຸฯ ສາ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂຸມາລາ ຍານຸຄ຺ຆາເຕນ ອຸພ຺ພາລຸຫາ ອທ຺ຄານປ໌ຣິສ຺ສເມນ ອຸປ຺ປັນ຺ນວາຕໂຣຄາ ມິລາຕມາລາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິເຍວ ກາລມກາສີฯ ອມຈ຺ຈາ ''ສກ຺ກາຣາ ປ໌ຣິກຍ຺ຄມ຺ຫາ''ຕິ ປ໌ຣິເທວິສ຺ຸฯ ຣາຊາ ຈ ນາຄຣາ ຈ ''ກຸລວໍໂສ ວິນຍ຺ໂຄ''ຕິ ປ໌ຣິ ເທວິສ຺ຸฯ ນຄເຣ ມຫາໂກລາຫລໍ ອໂຫສີฯ ກຸມາຣສ຺ສ ສຸຕມຕ຺ເຕເຍວ ມຫາໂສໂກ ອຸທປາທິฯ ຕໂຕ ກຸມາໂຣ ໂສກສ຺ສ ມູລໍ ຂຕິຕຸມ າຣທ຺ໂຄฯ ໂສ ຈິນ຺ເຕສີ – ''ອຍໍ ໂສໂກ ນາມ ນ ອຊາຕສ຺ສ ໂຫຕິ, ຊາຕສ຺ສ ປນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຊາຕິ ປ໌ຝິຈ຺ຈ ໂສໂກ''ຕິฯ ''ຊາຕິ ປນ ກີ ປ໌ຝິຈ຺ຈາ''ຕິ? ຕໂຕ ''ກວໍ ປ໌ຝິຈ຺ຈ ຊາຕີ''ຕິ ເອວໍ ປຸພ຺ພກາວນານຸກາເວນ ໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣນ຺ໂຕ ອນຸໂລມປ໌ຝິໂລມ ປ໌ຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທໍ ທິສ຺ວາ ສງຂາເຣ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ນິສິນ຺ໂນ ປ໌ຈ຺ເຈກໂພຄີ ສຈ຺ຉາກາສີฯ ຕໍ ມຄ຺ຄຜລສຸເຂນ ສຸຂິຕໍ ສນ຺ ຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ສນ຺ຕມານສໍ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ, ປ໌ຕິປາຕໍ ກຕ຺ວາ, ອມຈ຺ຈາ ອາຫໍສຸ – ''ມາ ໂສຈິ, ເທວ, ມຫນ຺ໂຕ ຊມ຺ພຸທີໂປ໌, ອຄ຺ຄໍ ຕໂຕ ສຸນ຺ທຣຕຣໍ ອາເນສ຺ສາມາ''ຕິฯ ໂສ ອາຫ – ''ນາຫໍ ໂສຈໂກ, ນິສ຺ໂສໂກ ປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຄ ອຫ''ນ຺ຕິฯ ອິໂຕ ປ໌ຣໍ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມ ຄາຖາສທິສເມວ ຄເປ຺ຕ຺ວາ ຄາຖາວຕ຺ຕນໍฯ

ຄາຖາວຕ຺ຕນາຍໍ ປນ ສໍສຄ຺ຄຊາຕສ຺ສາຕິ ຊາຕສໍສຄ຺ຄສ຺ສฯ ຕຕ຺ຖ ທສ຺ສນ, ສວນ, ກາຍ, ສມ຺ລ຺ລປນ, ສມ຺ໂກຄສໍສຄ຺ຄວເສນ ປ໌ຄ຺ຈວິໂຄ ສໍສຄ຺ໂຄฯ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ທິສ຺ວາ ຈກ຺ຂຸວິຄ຺ຄາຕວິຖິວເສນ ອຸປ຺ປັນ຺ນຣາໂຄ ທສ຺ສນສໍສຄ຺ໂຄ ນາມฯ ຕຕ຺ຖ ສິຫ ລຸອທິເປ໌ ກາລຸອທິຆວາປີຄາເມ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ຕໍ ກລ຺ຍາຕວິຫາຣວາສີທິຆກາຕາກທຫຣກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ ປ໌ຝິພທ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ຕໍ ອລກິຕ຺ວາ, ກາລກຕາ ກຸຍ຺ມ຺ພິຍຄິຕາ, ຕສ຺ສາ ນິວາສນໂຈລຸອຂຕ຺ຫໍ ທິສ຺ວາ ''ເອວຣູປວຕ຺ຖຄາຣີນີຍາ ນາມ ສທ຺ຄີ ສໍວາສໍ ນາລຕ຺ຖ''ນ຺ຕິ ຫທຍໍ ຜາເລຕ຺ວາ ກາລກໂຕฯ ໂສ ເອວ ຈ ທຫໂຣ ນິທສ຺ສນໍฯ

ປ໌ເຣຫິ ປນ ກຖິຍມານໍ ຣູປາທິສມ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ວາ ຫສິຕລປິຕຄີຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສຕວິຄ຺ຄາຕວິຖິວເສນ ອຸປ຺ປັນ຺ໂນ ຣາໂຄ ສວນສໍສຄ຺ໂຄ ນາມฯ ຕຕ຺ຣາປິ ຄິຣິຄາມວາສີກມ຺ມາຣຄິຕາຍ ປ໌ຄ຺ຈທິ ກຸມາຣີຫີ ສທ຺ຄີ ປ໌ທຸມສ຺ສຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ນ຺ຫຕ຺ວາ ມາລໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ, ອຸຈ຺ຈາສທ຺ເທນ ຄາຍນ຺ຕິຍາ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ກາມຣາເຄນ ວິເສສາ ປ໌ຣິຫາຍິຕ຺ວາ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປ໌ຕ຺ໂຕ ປ໌ຄ຺ຈຄ຺ຄລຸອເລຕວາສີ ຕິສ຺ສທຫໂຣ ນິທສ຺ສນໍฯ

ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອງຄປ໌ຣາມສເນນ ອຸປ຺ປັນ຺ນຣາໂຄ ກາຍສໍສຄ຺ໂຄ ນາມฯ ຆມ຺ມຄາຍນທຫຣກິກ຺ຂຸ ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍฯ ມຫາວິຫາເຣ ກິຣ ທຫຣກິກ຺ຂຸ ຆມ຺ມໍ ກາສຕິ ฯ ຕຕ຺ຖ ມຫາຊເນ ອາຄເຕ ຣາຊາປິ ອຄມາສິ ສທ຺ຄີ ອນ຺ເຕປຸເຣນฯ ຕໂຕ ຣາຊຄິຕາຍ ຕສ຺ສ ຣູປຄ຺ຈ ສທ຺ທຄ຺ຈ ອາຄມ຺ມ ພລວຣາໂຄ ອຸປ຺ປັນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ຈ ທຫຣສ຺ສາປິฯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສາຕິປາກາເຣນ ປ໌ຣິກ຺ຂິປາເປສີฯ ເຕ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ປ໌ຣາມສິຕ຺ວາ ອາລິງຄິສ຺ຸฯ ປຸນ ສາຕິປາການໍ ອປ໌ເນຕ຺ວາ ປ໌ສ຺ສນ຺ຕາ ທ຺ເວປິ ກາລກເຕເຍວ ອທ຺ທສໍສູຕິฯ

ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອາລປນສລ຺ລປເນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຣາໂຄ ປນ ສລ຺ລປນສໍສຄ຺ໂຄ ນາມຯ ຠິກ຺ຂຸຠິກ຺ຂຸນີຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຣິໂຠຄກຣເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນຣາໂຄ ສມ຺ໂຠຄສໍສຄ຺ໂຄ ນາມຯ ທ຺ວີສຸປິ ເຈເຕສຸ ປາຣາຊິກປ຺ປຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ຈ ຠິກ຺ຂຸນີ ຈ ນິທສ຺ສນໍຯ ມຣິຈິວຏ຺ຏິນາມມຫາວິຫາຣມເຫ ກິຣ ທຸຏ຺ຐຄາມຓີ ອຠຍມຫາຣາຊາ ມຫາທານໍ ປຏິຍາເທຕ຺ວາ ອຸຠໂຕສງ຺ຆໍ ປຣິວິສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸຓ຺ຫຍາຄຸຍາ ທີຍມານາຍ ສງ຺ຆນວກສາມເຓຣີ ອນາຘາຣກສ຺ສ ສງ຺ຆນວກສາມເຓຣສ຺ສ ທນ຺ຕວລຍໍ ທຕ຺ວາ ສລ຺ລາປໍ ອກາສິຯ ເຕ ອຸໂຠປິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສຏ຺ຐິວສ຺ສາ ຫຸຕ຺ວາ ປຣຕີຣໍ ຄຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສລ຺ລາເປນ ປຸພ຺ພສຎ຺ຎໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ຕາວເທວ ຊາຕສິເນຫາ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປາຣາຊິກາ ອເຫສຸນ຺ຕິຯ

ເອວໍ ປຎ຺ຈວິເຘ ສໍສຄ຺ເຄ ເຍນ ເກນຈິ ສໍສຄ຺ເຄນ ຊາຕສໍສຄ຺ຄສ຺ສ ຠວຕິ ສ຺ເນໂຫ, ປຸຣິມຠວປຈ຺ຈຍາ ພລວຣາໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຕໂຕ ສ຺ເນຫນ຺ວຍໍ ທຸກ຺ຂມິທໍ ປໂຫຕິ ຕເມວ ສ຺ເນຫໍ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ສນ຺ທິຏ຺ຐິກສມ຺ປຣາຍິກໂສກປຣິເທວາທິນານປ຺ປກາຣກໍ ທຸກ຺ຂມິທໍ ປໂຫຕິ, ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ຠວຕິ, ຊາຍຕີຯ ອປເຣ ປນ ‘‘ອາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ສໍສຄ຺ໂຄ’’ຕິ ວທນ຺ຕີຯ ຕໂຕ ສ຺ເນໂຫ, ສ຺ເນຫາ ທຸກ຺ຂມິທນ຺ຕີຯ

ເອວມຕ຺ຖປ຺ປເຠທໍ ອິມໍ ອຑ຺ຒຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ໂສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ອາຫ – ‘‘ສ຺ວາຫໍ ຍມິທໍ ສ຺ເນຫນ຺ວຍໍ ໂສກາທິທຸກ຺ຂໍ ປໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລໍ ຂນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິມຘິຄໂຕ’’ຕິຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຕ ອມຈ຺ຈາ ອາຫໍສຸ – ‘‘ອມ຺ເຫຫິ ທານິ, ຠນ຺ເຕ, ກີ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ? ຕໂຕ ໂສ ອາຫ – ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ວາ ອຎ຺ເຎ ວາ ໂຍ ອິມມ຺ຫາ ທຸກ຺ຂາ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາໂມ, ໂສ ສພ຺ໂພປິ ອາທີນວໍ ສ຺ເນຫຊໍ ເປກ຺ຂມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍໍ ‘‘ສ຺ເນຫນ຺ວຍໍ ທຸກ຺ຂມິທໍ ປໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕເທວ ສນ຺ຘາຍ ອາທີນວໍ ສ຺ເນຫຊໍ ເປກ຺ຂມາໂນ’’ຕິ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຖ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ສໍສຄ຺ເຄນ ສໍສຄ຺ຄຊາຕສ຺ສ ຠວຕິ ສ຺ເນໂຫ, ສ຺ເນຫນ຺ວຍໍ ທຸກ຺ຂມິທໍ ປໂຫຕິ, ເອຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ອາທີນວໍ ສ຺ເນຫຊໍ ເປກ຺ຂມາໂນ ອຫໍ ອຘິຄໂຕຕີຯ ເອວໍ ອຠິສມ຺ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖປາໂທ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຸທານວເສນ ວຸຕ຺ໂຕປີ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕໂຕ ປຣໍ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວາຕີຯ

ສໍສຄ຺ຄຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໒ຯມິຕ຺ເຕ ສຸຫຊ຺ເຊຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ? ອຍໍ ປຈ຺ເຈກໂພຘິສຕ຺ໂຕ ປຸຣິມຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ພາຣາຓສິຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ປຐມໍ ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ກິໍ ສມຓທມ຺ໂມ ວໂຣ, ຣຊ຺ຊໍ ວຣ’’ນ຺ຕິ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຈຕຸນ຺ນໍ ອມຈ຺ຈານໍ ຫຕ຺ເຖ ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາ ສມຓທມ຺ມໍ ກໂຣຕິຯ ອມຈ຺ຈາ ‘‘ທມ຺ເມນ ສເມນ ກໂຣຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາປິ ລຎ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອທມ຺ເມນ ກໂຣນ຺ຕີຯ ເຕ ລຎ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສາມິເກ ປຣາເຊນ຺ຕາ ເອກທາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຣາຊວລ຺ລຠໍ ປຣາເຊສຸໍຯ ໂສ ຣຎ຺ໂຎ ຠຕ຺ຕກາຣເກນ ສທ຺ຘິໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ທຸຕິຍທິວເສ ສຍໍ ວິນິຈ຺ຉຍຏ຺ຐານໍ ອຄມາສິຯ ຕໂຕ ມຫາຊນກາຍາ – ‘‘ອມຈ຺ຈາ ສາມິເກ ອສາມິເກ ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິ ມຫາສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕາ ມຫາຍຸທ຺ຘໍ ວິຍ ອກໍສຸຯ ອຖ ຣາຊາ ວິນິຈ຺ຉຍຏ຺ຐານາ ວຸຏ຺ຐາຍ ປາສາທໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ສມາປຕ຺ຕິໍ ອປ຺ເປຕຸໍ ນິສິນ຺ໂນ ເຕນ ສທ຺ເທນ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ນ ສກ຺ໂກຕິ ອປ຺ເປຕຸໍຯ ໂສ ‘‘ກິໍ ເມ ຣຊ຺ເຊນ, ສມຓທມ຺ໂມ ວໂຣ’’ຕິ ຣຊ຺ຊສຸຂໍ ປຫາຍ ປຸນ ສມາປຕ຺ຕິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິໍ ສຈ຺ຉາກາສິຯ ກມ຺ມຏ຺ຐານຎ຺ຈ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ມິຕ຺ເຕ ສຸຫຊ຺ເຊ ອນຸກມ຺ປມາໂນ, ຫາເປຕິ ອຕ຺ຖໍ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ;

ເອຕໍ ຠຍໍ ສນ຺ຖເວ ເປກ຺ຂມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເມຕ຺ຕາຍນວເສນ ມິຕ຺ຕາຯ ສຸຫທຍຠາເວນ ສຸຫຊ຺ຊາຯ ເກຈິ ຫິ ເອກນ຺ຕຫິຕກາມຕາຍ ມິຕ຺ຕາວ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ສຸຫຊ຺ຊາຯ ເກຈິ ຄມນາຄມນຏ຺ຐານນິສ຺ຊ຺ຊາສລ຺ລາປາທີສຸ ຫທຍສຸຂຊນເນນ ສຸຫຊ຺ຊາວ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ມິຕ຺ຕາຯ ເກຈິ ຕທຸຠຍວເສນ ສຸຫຊ຺ຊາ ເຈວ ມິຕ຺ຕາ ຈຯ ເຕ ທຸວິຘາ ໂຫນ຺ຕິ – ອຄາຣິຍາ ອນຄາຣິຍາ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອຄາຣິຍາ ຕິວິຘາ ໂຫນ຺ຕິ – ອຸປກາໂຣ, ສມານສຸຂທຸກ຺ໂຂ, ອນຸກມ຺ປໂກຕິຯ ອນຄາຣິຍາ ວິເສເສນ ອຕ຺ຖກ຺ຂາຍິໂນ ເອວຯ ເຕ ຈຕູຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຍຖາຫ –

‘‘ຈຕູຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຘາເນຫິ ອຸປກາໂຣ ມິຕ຺ໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ – ປມຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂຕິ, ປມຕ຺ຕສ຺ສ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ຣກ຺ຂຕິ, ຠີຕສ຺ສ ສຣຓໍ ໂຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ກິຈ຺ຈກຣຓີເຍສຸ ຕທຸຄຸຓໍ ໂຠຄໍ ອນຸປ຺ປເທຕີ’’ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໖໑)ຯ

ຕຖາ –

‘‘ຈຕູຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕຸຕ, ຖາເນຫິ ສມານສຸຂທຸກຸໂຂ ມິຕຸໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພຸໂພ – ຄຸຍຸຫມສຸສ ອາຈິກຸຂຕິ, ຄຸຍຸຫມສຸສ ປຣິຄູຫຕິ, ອາປທາສຸ ນ ວິຊຫຕິ, ຊີວິຕມຸປີສຸສ ອຕຸຖາຍ ປຣິຈຸຈຕຸຕໍ ໂຫຕິ’’ (ທີ॥ ນິ॥ ໓॥໒໖໒)॥

ຕຖາ –

‘‘ຈຕູຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕຸຕ, ຖາເນຫິ ອນຸກມຸປໂກ ມິຕຸໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພຸໂພ – ອກເວນສຸສ ນ ນນຸທຕິ, ກເວນສຸສ ນນຸທຕິ, ອວຕຸຕໍ ກຕມານໍ ນິວາເຣຕິ, ວຕຸຕໍ ກຕມານໍ ປສໍສຕິ’’ (ທີ॥ ນິ॥ ໓॥໒໖໔)॥

ຕຖາ –

‘‘ຈຕູຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕຸຕ, ຖາເນຫິ ອຕຸຖກຸຂາຍີ ມິຕຸໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພຸໂພ – ປາປາ ນິວາເຣຕິ, ກລຸຍາເຕ ນິເວເສຕິ, ອສຸສຸຕໍ ສາເວຕິ, ສຄຸຄສຸສ ມຄຸຄໍ ອາຈິກຸຂຕີ’’ຕິ (ທີ॥ ນິ॥ ໓॥໒໖໓)॥

ເຕສຸວິຣ ອຄາຣິຍາ ອຣິປຸເປຕາ॥ ອຕຸຖໂຕ ປນ ສພຸເພປີ ຍຸຊຸຊນຸຕີ॥ ເຕ ມິຕຸເຕ ສຸຫຊຸເຊ॥ ອນຸກມຸປມາໂນຕິ ອນຸທຍມາໂນ॥ ເຕ ສໍ ສຸຂໍ ອຸປສໍຫຣິຕຸກາໂມ ທຸກຸຂໍ ອປຫຣິຕຸກາໂມ ຈ॥

ຫາເປຕິ ອຕຸຖນຸຕິ ທິຍຸຖຣມຸມິກສມຸປຣາຍິກປຣມຕຸຖວເສນ ຕິວິຣໍ, ຕຖາ ອຕຸຕຕຸຖປຣຕຸເຖືາກາຍຕຸຖວເສນາປີ ຕິວິຣໍ॥ ອຕຸຖໍ ລທຸຣວິນາສເນນ ອລທຸຣານຸປຸປາທເນນາຕິ ທຸວິຣາປີ ຫາເປຕິ ວິນາເສຕິ॥ ປຝິພທຸຣຈິຕຸໂຕຕິ ‘‘ອຫໍ ອິມໍ ວິນາ ນ ຊີວາມິ, ເອສ ເມ ຄຕິ, ເອສ ເມ ປຣາຍຕ’’ນຸຕິ ເອວໍ ອຕຸຕານໍ ນີເຈ ຖາເນ ຖເປນຸໂຕປີ ປຝິພທຸຣຈິຕຸໂຕ ໂຫຕິ॥ ‘‘ອິເມ ມໍ ວິນາ ນ ຊີວນຸຕິ, ອຫໍ ເຕສໍ ຄຕິ, ເຕສໍ ປຣາຍຕ’’ນຸຕິ ເອວໍ ອຕຸຕານໍ ອຸຈຸເຈ ຖາເນ ຖເປນຸໂຕປີ ປຝິພທຸຣຈິຕຸໂຕ ໂຫຕິ॥ ອິຣ ປນ ເອວໍ ປຝິພທຸຣຈິຕຸໂຕ ອຣິປຸເປໂຕ॥ ເອຕໍ ກຍນຸຕິ ເອຕໍ ອຕຸຖຫາປນກຍໍ, ອຕຸຕໂນ ສມາປຕຸຕິຫານີ ສນຸຣາຍ ວຸຕຸຕໍ॥ ສນຸຖເວຕິ ຕິວິໂຣ ສນຸຖໂວ – ຕຕຸຫາທິຍຸຖິມິຕຸຕສນຸຖວວເສນ॥ ຕຕຸຖ ອຍຸຖສຕປຸປເກທາປີ ຕຕຸຫາ ຕຕຸຫາສນຸຖໂວ, ທຸວາສຍຸຖິເກທາປີ ທິຍຸຖິ ທິຍຸຖິສນຸຖໂວ, ປຝິພທຸຣຈິຕຸຕຕາຍ ມິຕຸຕານຸກມຸປນາ ມິຕຸຕສນຸຖໂວ॥ ໂສ ອິຣາຣິປຸເປໂຕ॥ ເຕນ ຫິສຸສ ສມາປຕຸຕິ ປຣິຫີນາ॥ ເຕນາຫ – ‘‘ເອຕໍ ກຍໍ ສນຸຖເວ ເປກຸຂມາໂນ ອຫມຣິຄໂຕ’’ຕິ॥ ເສສໍ ວຸຕຸຕສທິສເມວາຕິ ເວທິຕພຸພນຸຕິ॥

ມິຕຸຕສຸຫຊຸຊຄາຖາວຕຸຕນາ ສມຕຸຕາ॥

໓໗॥ວໍໂສ ວິສາໂລຕິ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ປຸພຸເພ ກິຣ ກສຸສປສຸສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ຕໂຍ ປຈຸເຈກໂພຣິສຕຸຕາ ປພຸພຊິຕຸວາ ວີສຕິ ວສຸສສຫສຸສານິ ຄຕປຈຸຈາຄຕວຕຸຕໍ ປູເຣຕຸວາ ເທວໂລເກ ອຸປຸປນຸນາ॥ ຕໂຕ ຈວິຕຸວາ ເຕສໍ ເຊຍຸຖໂກ ພາຣາຕສີຣາຊກຸເລ ນິພຸພຕຸໂຕ, ອິຕເຣ ປຈຸຈນຸຕຣາຊກຸເລສຸ॥ ເຕ ອຸໂກປີ ກມຸມຍຸຖານໍ ອຸຄຸຄຕຸຫິຕຸວາ, ຣຊຸຊໍ ປຫາຍ ປພຸພຊິຕຸວາ, ອນຸກຸກເມນ ປຈຸເຈກພຸທຸຣາ ຫຸຕຸວາ, ນນຸທມູລກປພຸກາເຣ ວສນຸຕາ ເອກທິວສໍ ສມາປຕຸຕິໂຕ ວຸຍຸຖາຍ ‘‘ມຍໍ ກຶ ກມຸມໍ ກຕຸວາ ອິມໍ ໂລກຸຕຸຕຣສຸຂໍ ອນຸປຸປຕຸຕາ’’ຕິ ອາວຊຸເຊຕຸວາ ປຈຸຈເວກຸຂມານາ ກສຸສປພຸທຸຣກາເລ ອຕຸຕໂນ ຈຣິຍໍ ອທຸທສໍສຸ॥ ຕໂຕ ‘‘ຕຕິໂຍ ກຸຫິ’’ນຸຕິ ອາວຊຸເຊນຸຕາ ພາຣາຕສິຍໍ ຣຊຸຊໍ ກາເຣນຸຕໍ ທິສຸວາ ຕສຸສ ຄຸເຕ ສຣິຕຸວາ ‘‘ໂສ ປກຕິຍາວ ອປຸປິຈຸຉຕາທິຄຸຕສມນຸນາຄໂຕ ອໂຫສິ, ອມຸຫາກຍຸເຍວ ໂອວາທໂກ ວຕຸຕາ ວຈນກຸຂໂມ ປາປຄຣຫີ, ຫນຸທ, ນໍ ອາຣມຸມຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ໂມເຈສຸສາມາ’’ຕິ ໂອກາສໍ ຄເວສນຸຕາ ຕໍ ເອກທິວສໍ ສພຸພາລງກາຣວິກູສິຕໍ ອຸຍຸຍານໍ ຄຈຸຉນຸຕໍ ທິສຸວາ ອາກາເສນາຄນຸຕຸວາ ອຸຍຸຍານທຸວາເຣ ເວລຸຄຸຄຸມຸພມູເລ ອຍຸຖໍສຸ॥ ມຫາຊໂນ ອຕິຕຸໂຕ ຣາຊທສຸສເນນ ຣາຊານໍ ໂອໂລເກຕິ॥ ຕໂຕ ຣາຊາ ‘‘ອຕຸຖິ ນຸ ໂຂ ໂກຈິ ມມ ທສຸສເນ ອພຸຍາວໂຝ’’ຕິ ໂອໂລເກນຸໂຕ ປຈຸເຈກພຸທຸເຣ ອທຸທກຸຂິ॥ ສຫ ທສຸສເນເນວ ຈສຸສ ເຕສຸ ສິເນໂຫ ອຸປຸປຊຸຊິ॥

ໂສ ຫຕຸຖິກຸຂນຸຣາ ໂອຣຸຍຸຫ ສນຸເຕນ ອຸປຈາເຣນ ເຕ ອຸປສງກມິຕຸວາ ‘‘ກນຸເຕ, ກຶ ນາມາ ຕຸມຸເຫ’’ຕິ ປຸຈຸຉິ॥ ເຕ ອາຫໍສຸ ‘‘ມຍໍ, ມຫາຣາຊ, ອສຊຸຊມານາ ນາມາ’’ຕິ॥ ‘‘ກນຸເຕ, ‘ອສຊຸຊມານາ’ຕິ ເອຕສຸສ ໂກ ອຕຸໂຖ’’ຕິ? ‘‘ອລຄຸຄນຕຸໂຖ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ॥

ຕໂຕ ຕໍ ເວຬຸຄຸມ຺ພໍ ທສ຺ເສນ຺ຕາ ອາຫໍສຸ – ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມຫາຣາຊ, ອິມໍ ເວຬຸຄຸມ຺ພໍ ສພ຺ພໂສ ມູລຂນ຺ຘສາຂານຸສາຂາຫີ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ຐິຕໍ ອສິຫຕ຺ໂຖ ປຸຣິໂສ ມູເລ ເຉຕ຺ວາ ອາວິຎ຺ຉນ຺ໂຕ ນ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ອຸທ຺ຘຣິຕຸໍ , ເອວເມວ ຕ຺ວໍ ອນ຺ໂຕ ຈ ພຫີ ຈ ຊຏາຍ ຊຏິໂຕ ອາສຕ຺ຕວິສຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ລຄ຺ໂຄຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ ວາ ປນ຺ສ ເວມຊ຺ຌຄໂຕປິ ອຍໍ ວໍສກຬີໂຣ ອສຎ຺ຊາຕສາຂຕ຺ຕາ ເກນຈິ ອລຄ຺ໂຄ ຐິໂຕ, ສກ຺ກາ ຈ ປນ ອຄ຺ເຄ ວາ ມູເລ ວາ ເຉຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຣິຕຸໍ, ເອວເມວ ມຍໍ ກຕ຺ຖຈິ ອສຊ຺ຊມານາ ສພ຺ພທິສາ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ຕາວເທວ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປສ຺ສໂຕ ເອວ ຣຎ຺ໂຎ ອາກາເສນ ນນ຺ທມູລກປພ຺ຠາຣໍ ອຄມໍສຸຯ ຕໂຕ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ກທາ ນຸ ໂຂ ອຫມ຺ປິ ເອວໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຕຕ຺ເຖວ ນິສີທິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉາກາສິຯ ປຸຣິມນເຍເນວ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ວໍໂສ ວິສາໂລວ ຍຖາ ວິສຕ຺ໂຕ, ປຸຕ຺ເຕສຸ ທາເຣສຸ ຈ ຍາ ອເປກ຺ຂາ;

ວໍສກ຺ກຬີໂຣວ ອສຊ຺ຊມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ວໍໂສຕິ ເວຬຸຯ ວິສາໂລຕິ ວິຕ຺ຖິຕ຺ໂຓຯ ຈກາໂຣ ອວຘາຣຓຕ຺ໂຖ, ເອວກາໂຣ ວາ ອຍໍ, ສນ຺ຘິວເສເນຕ຺ຖ ເອກາໂຣ ນຏ຺ໂຐຯ ຕສ຺ສ ປຣປເທນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ຕໍ ປຈ຺ຉາ ໂຍເຊສ຺ສາມຯ ຍຖາຕິ ປຏິຠາເຄຯ ວິສຕ຺ໂຕຕິ ລຄ຺ໂຄ, ຊຏິໂຕ ສໍສິພ຺ພິໂຕຯ ປຸຕ຺ເຕສຸ ທາເຣສຸ ຈາຕິ ປຸຕ຺ຕຘີຕຸຠຣິຍາສຸຯ ຍາ ອເປກ຺ຂາຕິ ຍາ ຕຓ຺ຫາ ໂຍ ສ຺ເນໂຫຯ ວໍສກ຺ກຬີໂຣວ ອສຊ຺ຊມາໂນຕິ ວໍສກຬີໂຣ ວິຍ ອລຄ຺ຄມາໂນຯ ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາ ວໍໂສ ວິສາໂລ ວິສຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕິ, ປຸຕ຺ເຕສຸ ທາເຣສຸ ຈ ຍາ ອເປກ຺ຂາ, ສາປິ ເອວໍ ຕານິ ວຕ຺ຖູນິ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ຐິຕຕ຺ຕາ ວິສຕ຺ຕາ ເອວຯ ສ຺ວາຫໍ ຕາຍ ອເປກ຺ຂາຍ ອເປກ຺ຂວາ ວິສາໂລ ວໍໂສ ວິຍ ວິສຕ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ອເປກ຺ຂາຍ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ຕໍ ອເປກ຺ຂໍ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ອຍໍ ວໍສກຬີໂຣວ ຣູປາທີສຸ ວາ ໂລຠາທີສຸ ວາ ກາມຠວາທີສຸ ວາ ທິຏ຺ຐາທີສຸ ວາ ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐີວເສນ ອສຊ຺ຊມາໂນ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ອຘິຄໂຕຕິຯ ເສສໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ວໍສກຬີຣຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ຆຬຯມິໂຄອຣຎ຺ຎມ຺ຫີຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ເອໂກ ກິຣ ຠິກ຺ຂຸ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສເນ ໂຍຄາວຈໂຣ ກາລໍ ກຕ຺ວາ, ພາຣາຓສິຍໍ ເສຏ຺ຐິກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຑ຺ເຒ ມຫທ຺ຘເນ ມຫາໂຠເຄ, ໂສ ສຸຠໂຄ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ປຣທາຣິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາລກໂຕ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິປາກາວເສເສນ ເສຏ຺ຐິກຣິຍາຍ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ອິຕ຺ຖິປຏິສນ຺ຘິໍ ອຄ຺ຄເຫສິຯ ນິຣຍໂຕ ອາຄຕານໍ ຄຕ຺ຕານິ ອຸຓ຺ຫານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕນ ເສຏ຺ຐິກຣິຍາ ຑຍ຺ຫມາເນນ ອຸທເຣນ ກິຈ຺ເຉນ ກສິເຣນ ຕໍ ຄພ຺ຠໍ ຘາເຣຕ຺ວາ ກາເລນ ທາຣິກໍ ວິຊາຍິຯ ສາ ຊາຕທິວສໂຕ ປຠຸຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ເສສພນ຺ຘຸປຣິຊນານຎ຺ຈ ເທສ຺ສາ ອໂຫສິຯ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ຈ ຍມ຺ຫິ ກຸເລ ທິນ຺ນາ, ຕຕ຺ຖາປິ ສາມິກສ຺ສຸສ຺ສສ຺ສຸຣານໍ ເທສ຺ສາວ ອໂຫສິ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາຯ ອຖ ນກ຺ຂຕ຺ເຕ ໂຆສິເຕ ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ໂຕ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ກີຬິຕຸໍ ອນິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເວສີ ອາເນຕ຺ວາ ກີຬຕິຯ ສາ ຕໍ ທາສີນໍ ສນ຺ຕິກາ ສຸຕ຺ວາ ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ອນຸນຍິຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອິຕ຺ຖີ ນາມ ສເຈປິ ທສນ຺ນໍ ຣາຊູນໍ ກນິຏ຺ຐາ ໂຫຕິ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ວາ ຘີຕາ, ຕຖາປິ ສາມິກສ຺ສ ເປສນກຣາ ໂຫຕິຯ ສາມິເກ ອນາລປນ຺ເຕ ສູເລ ອາໂຣປິຕາ ວິຍ ທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທຕິຯ ສເຈ ອຫໍ ອນຸຄ຺ຄຫາຣຫາ, ອນຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພາຯ ໂນ ເຈ, ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕພ຺ພາ, ອຕ຺ຕໂນ ຎາຕິກຸລໍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ໂຕ – ‘ໂຫຕຸ, ຠທ຺ເທ, ມາ ໂສຈິ, ກີຬນສຊ຺ຊາ ໂຫຫິ, ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ກີຬິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາຫຯ ເສຏ຺ຐິຘີຕາ ຕາວຕເກນປິ ສລ຺ລາປມຕ຺ເຕນ ອຸສ຺ສາຫຊາຕາ ‘‘ສ຺ເວ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ກີຬິສ຺ສາມີ’’ຕິ ພຫຸໍ ຂຊ຺ຊໂຠຊ຺ຊໍ ປຏິຍາເທຕິຯ ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ໂຕ ທຸຕິຍທິວເສ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາວ ກີຬນຏ຺ຐານໍ ຄໂຕຯ ສາ ‘‘ອິທານິ ເປເສສ຺ສຕິ, ອິທານິ ເປເສສ຺ສຕີ’’ຕິ ມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ນິສິນ຺ນາ ອຸສ຺ສູຣໍ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ເປເສສິຯ ເຕ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ໂຕ ຄໂຕ’’ຕິ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ສາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຏິຍາທິຕໍ ອາທາຍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕຸໍ ອາຣທ຺ຘາຯ

ອຖ ນນ຺ທມູລກປພ຺ຠາເຣ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ນິໂຣຘາ ວຸຏ຺ຐາຍ ອໂນຕຕ຺ເຕ ມຸຂໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ນາຄລຕາທນ຺ຕ ໂປ໌ຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ‘‘ກຕ຺ຖ ອຊ຺ຊ ຠິກ຺ຂໍ ຈຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ເສຏ຺ຐິຘີຕຣໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອິມິສ຺ສາ ມຍິ ສກ຺ກາຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ປພ຺ຠາຣສມີເປ ສຏ຺ຐິໂຍຊນໍ ມໂນສິລາຕລໍ, ຕຕ຺ຖ ຐຕ຺ວາ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອຠິຎ຺ຎາປາທກຊ຺ຌານໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ປຏິປເຖ ໂອຣຸຍ຺ຫ ພາຣາຓສິຠິມຸໂຂ ອຄມາສິຯ ຕໍ

ທິສ໌ວາ ທາສີໂຍ ເສຍຸຖິຂີຕາຍ ອາໂຣເຈສຸໍ. ສາ ຍານາ ໂອຣຸຍຸໜ ສກຸກາຈຸຈໍ ວນຸທິຕ໌ວາ, ປ຺ຕ໌ຕໍ ຄເຫຕ໌ວາ, ສພຸພຣສສມ຺ປນຸເນນ ຂາທນີຍໂພຊນີເຍນ ປູເຣຕ໌ວາ, ປທຸມປຸປ຺ເຜນ ປຍິຈຸຊາເທຕ໌ວາ ເຫຍຸຖາປີ ປທຸມປຸປ຺ຜໍ ກຕ໌ວາ, ປຸປ຺ຜກລາປໍ ຫຕ໌ເຖນ ຄເຫຕ໌ວາ, ປຈຸເຈກພຸທຸທໍ ອຸປສງກມິຕ໌ວາ, ຕສຸສ ຫຕ໌ເຖ ປ຺ຕ໌ຕໍ ທຕ໌ວາ, ວນຸທິຕ໌ວາ, ປຸປ຺ຜກລາປຫຕ໌ຖາ ປຕ໌ເຖສີ "ກນຸເຕ, ຍຖາ ອິທໍ ປຸປ຺ຜໍ, ເອວາທໍ ຍຕ໌ຖ ຍຕ໌ຖ ອຸປ຺ປຊຊາມິ, ຕຕ໌ຖ ຕຕ໌ຖ ມຫາຊນສຸສ ປີຍາ ກເວຍຸຍໍ ມນາປາ"ຕິ. ເອວໍ ປຕ໌ເຖຕ໌ວາ ທຸຕິຍໍ ປຕ໌ເຖສີ "ກນຸເຕ, ທຸກຸໂຂ ຄພຸກວາໂສ, ຕໍ ອນຸປຄມຸມ ປທຸມປຸປ຺ເຜ ເອວໍ ປຍິສນຸຂີ ກເວຍຸຍາ"ຕິ. ຕຕິຍມຸປີ ປຕ໌ເຖສີ "ກນຸເຕ, ຊິຄຸຈຸຊນີໂຍ ມາຕຸຄາໂມ, ຈກຸກວຕຸຕິຂີຕາປີ ປຣວສໍ ຄຈຸຊຕິ, ຕສຸມາ ອຫໍ ອິຕຸຖີກາວໍ ອນຸປຄມຸມ ປຸຣິໂສ ກເວຍຸຍ"ນຸຕິ. ຈຕຸຕຸຖມຸປີ ປຕ໌ເຖສີ "ກນຸເຕ, ອິມໍ ສໍສາຣທຸກຸຂໍ ອຕິກຸກມຸມ ປຣິໂຍສາເນ ຕຸມຸເຫຫິ ປ຺ຕ໌ຕໍ ອມຕໍ ປາປຸເຕຍຸຍ"ນຸຕິ.

ເອວໍ ຈຕຸໂຣ ປຕິຂໂຍ ກຕ໌ວາ, ຕໍ ປທຸມປຸປ຺ຜກລາປໍ ປູເຊຕ໌ວາ, ປຈຸເຈກພຸທຸທສຸສ ປຄຸຈປຕິຍຸຖິເຕນ ວນຸທິຕ໌ວາ "ປຸປ຺ຜສທິໂສ ເອວ ເມ ຄນຸໂທ ເຈວ ວຕຸໂຕ ຈ ໂຫຕູ"ຕິ ອິມໍ ປຄຸຈມໍ ປຕິຂໍ ອກາສີ. ຕໂຕ ປຈຸເຈກພຸທຸໂທ ປ຺ຕ໌ຕໍ ປຸປ຺ຜກລາປຄຸຈ ຄເຫຕ໌ວາ ອາກາເສ ຖຕ໌ວາ –

"ອິຈຸຊິຕໍ ປຕ໌ຖິຕໍ ຕຸຍຸຫໍ, ຂິປ຺ປເມວ ສມິຊຊຕຸ;

ສພຸເພ ປູເຣນຸຕຸ ສງກປ຺ປາ, ຈນຸໂທ ປນຸນຣໂສ ຍຖາ"ຕິ. –

ອິມາຍ ຄາຖາຍ ເສຍຸຖິຂີຕາຍ ອນຸໂມທນໍ ກຕ໌ວາ "ເສຍຸຖິຂີຕາ ນໍ ຄຈຸຊນຸຕໍ ປສຸສຕູ"ຕິ ອຂິຍຸຖຫິຕ໌ວາ ນນຸທມູລກປພຸກາຣໍ ອຄມາສີ. ເສຍຸຖິຂີຕາຍ ຕໍ ທິສ໌ວາ ມຫຕີ ປີຕິ ອຸປ຺ປນຸນາ. ກວນຸຕເຣ ກຕໍ ອກຸສລກມຸມໍ ອໂນກາສຕາຍ ປຣິກຸຂີຕໍ, ຈິຄຸຈມຸພິລໂຂຕຕມຸພກາຊນມິວ ສຸທຸຂາ ຊາຕາ. ຕາວເທວ ຈສຸສາ ປຕິກຸເລ ຄາຕິກຸເລ ຈ ສພຸໂພ ຊໂນ ຕຸຍຸໂຖ "ກີ ກໂຣມາ"ຕິ ປີຍວຈນານິ ປຕຸຕາກາຣານິ ຈ ເປເສສີ. ເສຍຸຖິປຸຕ໌ໂຕ ມນຸສຸເສ ເປເສສີ "ສີຄໍ ສີຄໍ ອາເນຖ ເສຍຸຖິຂີຕຣໍ, ອຫໍ ວິສຸສຣິຕ໌ວາ ອຸຍຸຍານໍ ອາຄໂຕ"ຕິ. ຕໂຕ ປກຸຕິ ຈ ນໍ ອຸເຣ ວິລິຕຸຕຈນຸທນໍ ວິຍ ອາມຸຕຸຕມຸຕຸຕາຫາຣໍ ວິຍ ປຸປ຺ຜມາລໍ ວິຍ ຈ ປີຍາຍນຸໂຕ ປຣິຫຣິ.

ສາ ຕຕ໌ຖ ຍາວຕາຍຸກໍ ອິສຸສຣິຍໂພຄສຸຂໍ ອນຸກວິຕ໌ວາ ກາລໍ ກຕ໌ວາ ປຸຣິສກາເວນ ເທວໂລເກ ປທຸມປຸປ຺ເຜ ອຸປ຺ປຊຊິ. ໂສ ເທວປຸຕ໌ໂຕ ຄຈຸຊນຸໂຕປີ ປທຸມປຸປ຺ຜຄພຸເກເຍວ ຄຈຸຊຕິ, ຕິຍຸຖນຸໂຕປີ, ນິສີທນຸໂຕປີ, ສຍນຸໂຕປີ ປທຸມຄພຸເກເຍວ ສຍຕິ. ມຫາປທຸມເທວປຸຕ໌ໂຕຕິ ຈສຸສ ນາມໍ ອກໍສຸ. ເອວໍ ໂສ ເຕນ ອິທຸຂານຸກາເວນ ອນຸໂລມປຍິໂລມໍ ຊເທວໂລເກ ເອວ ສໍສຣຕິ.

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ພາຣາຕສີຣຄຸໂຍ ວີສຕິ ອິຕຸຖີສຫສຸສານິ ໂຫນຸຕິ. ຣາຊາ ເອກິສຸສາປີ ກຸຈຸຊິຍໍ ປຸຕ໌ຕໍ ນ ລກຕິ. ອມຈຸຈາ ຣາຊານໍ ວິຄຸຄາເປສຸໍ "ເທວ, ກຸລວໍສານຸປາລໂກ ປຸຕ໌ໂຕ ອິຈຸຊິຕພຸໂພ, ອຕຸຣເຊ ອວິຊຊມາເນ ເຂຕຸຣໂຊປີ ກຸລວໍສຂໂຣ ໂຫຕີ"ຕິ. ຣາຊາ "ຖເປຕ໌ວາ ມເຫສີ ອວເສສາ ນາຍກິຕຸຖີໂຍ ສຕ໌ຕາຫໍ ຂມຸມນາຍກໍ ກໂຣຖາ"ຕິ ຍຖາການໍ ພຫີ ຈຣາເປສີ, ຕຖາປີ ປຸຕ໌ຕໍ ນາລຕ໌ຖ. ປຸນ ອມຈຸຈາ ອາທໍສຸ – "ມຫາຣາຊ, ມເຫສີ ນາມ ປຸຄຸເຄນ ຈ ປຄຸຄາຍ ຈ ສພຸພິຕຸຖີນໍ ອຄຸຄາ, ອປ຺ເປວ ນາມ ເທໂວ ມເຫສີຍາປີ ກຸຈຸຊິສຸມິ ປຸຕ໌ຕໍ ລເກຍຸຍາ"ຕິ. ຣາຊາ ມເຫສີຍາ ເອຕມຕ໌ຖໍ ອາໂຣເຈສີ. ສາ ອາຫ – "ມຫາຣາຊ, ຍາ ອິຕຸຖີ ສຈຸຈວາທິນີ ສີລວຕີ, ສາ ປຸຕ໌ຕໍ ລເກຍຸຍ, ຫີໂຣຕຸຕປ຺ປຣຫິຕາຍ ກຸໂຕ ປຸຕ໌ໂຕ"ຕິ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິຕ໌ວາ ປຄຸຈ ສີລານິ ສມາທິຍິຕ໌ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອນຸມຊຊຕິ. ສີລວຕີຍາ ຣາຊຂີຕາຍ ປຄຸຈ ສີລານິ ອນຸມຊຊນຸຕິຍາ ປຸຕ໌ຕປຕ໌ຖນາຈິຕຸເຕ ອຸປ຺ປນຸນມຕ໌ເຕ ສກຸກສຸສ ອາສນໍ ສນຸຕປ຺ປີ.

ອຖ ສກຸໂກ ອາສນຕາປການໍ ອາວຊເຊນຸໂຕ ເອຕມຕ໌ຖໍ ວິທິຕ໌ວາ "ສີລວຕີຍາ ຣາຊຂີຕາຍ ປຸຕ໌ຕວຣໍ ເທມີ"ຕິ ອາກາເສນາ ຄນຸຕ໌ວາ ເທວີຍາ ສມຸມຸເຂ ຖຕ໌ວາ "ກີ ປຕ໌ເຖສີ ເທວີ"ຕິ ປຸຈຸຊິ. "ປຸຕ໌ຕໍ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ. "ທມຸມິ ເຕ, ເທວີ, ປຸຕ໌ຕໍ, ມາ ຈິນຸຕຍີ"ຕິ ວຕ໌ວາ ເທວໂລກໍ ຄນຸຕ໌ວາ "ອຕຸຖິ ນຸ ໂຂ ເອຕຸຖ ຂີຕາຍຸໂກ"ຕິ ອາວຊເຊນຸໂຕ "ອຍໍ ມຫາປທຸໂມ ອຸປ຺ຣິເທວໂລເກ ອຸປ຺ປຊຊິຕຸໍ ອິໂຕ ຈວຕີ"ຕິ ຄຕ໌ວາ ຕສຸສ ວິມານໍ ຄນຸຕ໌ວາ "ຕາຕ ມຫາປທຸມ, ມນຸສຸສໂລກໍ ຄຈຸຊາຫີ"ຕິ ຍາຈິ. ໂສ ອາຫ – "ມຫາຣາຊ, ມາ ເອວໍ ກຖິ, ເຊຄຸຈຸໂຊ ມນຸສຸສໂລໂກ"ຕິ. "ຕາຕ, ຕ໌ວໍ ມນຸສຸສໂລເກ ປຸຄຸຄໍ ກຕ໌ວາ ອິຂູປປນຸໂນ, ຕຕ໌ເຖວ ຖຕ໌ວາ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕພຸພາ, ຄຈຸຊ, ຕາຕາ"ຕິ. "ທຸກຸໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຄພຸກວາໂສ, ນ ສກຸໂກມິ ຕຕ໌ຖ ວສິຕຸ"ນຸຕິ. "ກີ ເຕ, ຕາຕ, ຄພຸກວາເສນ, ຕຖາ ຫິ ຕ໌ວໍ ກມຸມມກາສິ, ຍຖາ ປທຸມຄພຸເກເຍວ ນິພຸພຕຸຕິສຸສສິ, ຄຈຸຊ, ຕາຕາ"ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວຸຈຸຈມາໂນ ອຂິວາເສສີ.

ຕໂຕ ມຫາປທຸໂມ ເທວໂລກາ ຈວິຕ຺ວາ ພາຣາຓສີຣຎ຺ໂຎ ອຸຍ຺ຍາເນ ສິລາປຏ຺ຏໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ປທຸມຄພ຺ເພ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ. ຕຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ມເຫສີ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ສຸປິນນ຺ເຕນ ວີສຕິອິຕ຺ຖີສຫສ຺ສປຣິວຸຕາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສິລາປຏ຺ຏໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ປທຸມສ຺ສເຣ ປຸຕ຺ຕໍ ລທ຺ຘາ ວິຍ ອໂຫສິ. ສາ ປຠາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ສິລານິ ຣກ຺ຂມານາ ຕເຖວ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກໍ ປທຸມປຸປ຺ຜໍ ອທ຺ທສ. ຕໍ ເນວ ຕີເຣ ໂຫຕິ ນ ຄມ຺ຠີເຣ. ສຫ ທສ຺ສເນເນວ ຈສ຺ສາ ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕສິເນໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ. ສາ ສາມໍເຍວ ປວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ປຸປ຺ຜໍ ອຄ຺ຄເຫສິ. ປຸປ຺ເຜ ຄຫິຕມຕ຺ເຕເຍວ ປຕ຺ຕານິ ວິກສິໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ຕຏ຺ຏເກ ອາສິຕ຺ຕສຸວຓ຺ຓປຏິມໍ ວິຍ ທາຣກໍ ອທ຺ທສ. ທິສ຺ວາວ "ປຸຕ຺ໂຕ ເມ ລທ຺ໂຘ"ຕິ ສທ຺ທໍ ນິຈ຺ຉາເຣສິ. ມຫາຊໂນ ສາຘຸກາຣສຫສ຺ສານິ ມຸຎ຺ຈິ, ຣຎ຺ໂຎ ຈ ເປເສສິ. ຣາຊາ ສຸຕ຺ວາ "ກຕ຺ຖ ລທ຺ໂຘ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ລທ຺ໂຘກາສຎ຺ຈ ສຸຕ຺ວາ "ອຸຍ຺ຍານຎ຺ຈ ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ປທຸມຎ຺ຈ ອມ຺ຫາກຎ຺ເຎວ ເຂຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອມ຺ຫາກໍ ເຂຕ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ເຂຕ຺ຕໂຊ ນາມາຍໍ ປຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ວີສຕິສຫສ຺ໄສຕ຺ຖິໂຍ ຘາຕິກິຈ຺ຈໍ ກາຣາເປສິ. ຍາ ຍາ ກຸມາຣສ຺ສ ຣຸຈິໍ ຎຕ຺ວາ ປຕ຺ຖິຕປຕ຺ຖິຕໍ ຂາທນີຍໍ ຂາທາເປຕິ, ສາ ສາ ສຫສ຺ສໍ ລຠຕິ. ສກລພາຣາຓສີ ຈລິຕາ, ສພ຺ໂພ ຊໂນ ກຸມາຣສ຺ສ ປຓ຺ຓາກາຣສຫສ຺ສານິ ເປເສສິ. ກຸມາໂຣ ຕໍ ຕໍ ອຕິເນຕ຺ວາ "ອິມໍ ຂາທ, ອິມໍ ຠຸຎ຺ຊາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ໂຠຊເນນ ອຸພ຺ພາຬ຺ໂຫ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ, ໂຄປຸຣທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ລາຂາຄຸຬເກນ ກີຬຕິ.

ຕທາ ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ພາຣາຓສີໍ ນິສ຺ສາຍ ອິສິປຕເນ ວສຕິ. ໂສ ກາລສ຺ເສວ ວຸຏ຺ຐາຍ ເສນາສນວຕ຺ຕສຣີຣປຣິກມ຺ມມນສິກາຣາທີນິ ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກຕ຺ວາ, ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ "ອຊ຺ຊ ກຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂໍ ຄເຫສ຺ສາມີ"ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ກຸມາຣສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ "ເອສ ປຸພ຺ເພ ກິໍ ກມ຺ມໍ ກຣີ"ຕິ ວີມໍສນ຺ໂຕ "ມາທິສສ຺ສ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ທຕ຺ວາ, ຈຕສ຺ໂສ ປຕ຺ຖນາ ປຕ຺ເຖສິ ຕຕ຺ຖ ຕິສ຺ໂສ ສິທ຺ຘາ, ເອກາ ຕາວ ນ ສິຊ຺ຌຕິ, ຕສ຺ສ ອຸປາເຍນ ອາຣມ຺ມຓໍ ທສ຺ເສມີ"ຕິ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍວເສນ ກຸມາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ. ກຸມາໂຣ ຕໍ ທິສ຺ວາ "ສມຓ, ມາ ອິຘ ອາຄຈ຺ຉິ, ອິເມ ຫິ ຕມ຺ປິ 'ອິທໍ ຂາທ, ອິທໍ ຠຸຎ຺ຊາ'ຕິ ວເທຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ໂສ ເອກວຈເນເນວ ຕໂຕ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເສນາສນໍ ປາວິສິ. ກຸມາໂຣ ປຣິຊນໍ ອາຫ – "ອຍໍ ສມໂຓ ມຍາ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ໂຕວ ນິວຕ຺ໂຕ, ກຸທ຺ໂຘ, ນຸ, ໂຂ ມມາ"ຕິ. ຕໂຕ ເຕຫິ "ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ, ເທວ, ນ ໂກຘປຣາຍຓາ ໂຫນ຺ຕິ, ປເຣນ ປສນ຺ນມເນນ ຍໍ ທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຍາເປນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນປິ "ກຸທ຺ໂຘ ເອວ ມມາຍໍ ສມໂຓ, ຂມາເປສ຺ສາມິ ນ"ນ຺ຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ, ມຫຕາ ຣາຊານຸຠາເວນ ອິສິປຕນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ມິຄຍູຖໍ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉິ "ກິໍ ນາມ ເອເຕ"ຕິ? "ເອເຕ, ສາມິ, ມິຄາ ນາມາ"ຕິ. ເອເຕສໍ "ອິທໍ ຂາທຖ, ອິທໍ ຠຸຎ຺ຊຖ, ອິທໍ ສາຍຖາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປຏິຊຄ຺ຄນ຺ຕາ ອຕ຺ຖີຕິ. ນຕ຺ຖິ ສາມິ, ຍຕ຺ຖ ຕິໂຓທກໍ ສຸລຠໍ, ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ຕີຕິ.

ກຸມາໂຣ "ຍຖາ ອິເມ ອຣກ຺ຂິຍມານາວ ຍຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ຕິ, ກທາ ນຸ, ໂຂ, ອຫມ຺ປິ ເອວໍ ວເສຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ເອຕມາຣມ຺ມຓໍ ອຄ຺ຄເຫສິ. ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘປິ ຕສ຺ສ ອາຄມນໍ ຎຕ຺ວາ ເສນາສນມຄ຺ຄຎ຺ຈ ຈງ຺ກມຎ຺ຈ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ມຏ຺ຐໍ ກຕ຺ວາ, ເອກທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈງ຺ກມິຕ຺ວາ, ປທນິກ຺ເຂປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ, ທິວາວິຫາໂຣກາສຎ຺ຈ ປຓ຺ຓສາລຎ຺ຈ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ມຏ຺ຐໍ ກຕ຺ວາ, ປວິສນປທນິກ຺ເຂປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ, ນິກ຺ຂມນປທນິກ຺ເຂປໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອຄມາສິ. ກຸມາໂຣ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປເທສໍ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມຏ຺ຐໍ ກຕໍ ທິສ຺ວາ "ວສຕິ ມຎ຺ເຎ ເອຕ຺ຖ ໂສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ"ຕິ ປຣິຊເນນ ຠາສິຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອາຫ – "ປາໂຕປິ ໂສ ສມໂຓ ກຸທ຺ໂຘ, ອິທານິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີຫິ ອຕ຺ຕໂນ ໂອກາສໍ ອກ຺ກນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ, ສຸຏ຺ຐຸຕຣໍ ກຸຊ຺ເຌຍ຺ຍ, ອິເຘວ ຕຸມ຺ເຫ ຕິຏ຺ຐຖາ"ຕິ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ເອກໂກວ ເສນາສນໍ ປວິຏ຺ໂຐ ວຕ຺ຕສີເສນ ສຸສມ຺ມຏ຺ໂຐກາເສ ປທນິກ຺ເຂປໍ ທິສ຺ວາ, "ອຍໍ ສມໂຓ ເອຕ຺ຖ ຈງ຺ກມນ຺ໂຕ ນ ວຓິຊ຺ຊາທິກມ຺ມໍ ຈິນ຺ເຕສິ, ອທ຺ຘາ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕເມວ ຈິນ຺ເຕສິ ມຎ຺ເຎ"ຕິ ປສນ຺ນມານໂສ ຈງ຺ກມໍ ອາຣຸຫິຕ຺ວາ, ທູຣີກຕປຸຖຸວິຕກ຺ໂກ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ປາສາຓຜລເກ ນິສີທິຕ຺ວາ, ສຎ຺ຊາຕເອກຄ຺ໂຄ ຫຸຕ຺ວາ, ປຓ຺ຓສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ, ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິຎາຓໍ ອທິຄນ຺ຕ຺ວາ, ປຸຣິມນເຍເນວ ປຸໂຣຫິເຕນ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນ ປຸຈ຺ຉິເຕ ຄຄນຕເລ ນິສິນ຺ໂນ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

"ມິໂຄ ອຣຎ຺ຎມ຺ຫິ ຍຖາ ອພທ຺ໂຘ, ເຍນິຈ຺ຉກໍ ຄຈ຺ຉຕິ ໂຄຈຣາຍ;

ວິຎ຺ຎູ ນໂຣ ເສຣິຕໍ ເປກ຺ຂມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ"ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມິໂຄຕິ ທ຺ເວ ມິຄາ ເອຓີມິໂຄ, ປສທມິໂຄ ຈາຕິ. ອປິຈ ສພ຺ເພສໍ ອາຣຎ຺ຎິການໍ ຈຕຸປ຺ປທານເມຕໍ ອຘິວຈນໍ. ອິຘ ປນ ປສທມິໂຄ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ອຣຎ຺ຎມ຺ຫີຕິ ຄາມຎ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຎ຺ຈ ຐເປຕ຺ວາ ອວເສສໍ ອຣຎ຺ຎໍ, ອິຘ ປນ ອຸຍ຺ຍານມຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺

ມາ ອຸຍ຺ຍານມ຺ຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຍຖາຕິ ປ຺ຜິກາເຄ។ ອພຫ຺ໂຮຕິ ຣຊ຺ຊພນ຺ຘນາທີຫິ ອພຫ຺ໂຮ, ເອເຕນ ວິສ຺ສຕ຺ຖຈຣິຍໍ ທີເປ຺ຕິ។ ເຍນິຈ຺ຆກໍ ຄຈ຺ຆຕິ ໂຄຈຣາຍຕິ ເຍນ ເຍນ ທິສາກາເຄນ ຄນ຺ຕຸມິຈ຺ຆຕິ, ເຕນ ເຕນ ທິສາກາເຄນ ໂຄຈຣາຍ ຄຈ຺ຆຕິ។ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ກຄວຕາ –

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອາຣຌ຺ຌໂກ ມິໂຄ ອຣຌ຺ເຌ ປ຺ວເນ ຈຣມາໂນ ວິສ຺ສຕ຺ໂຖ ຄຈ຺ຆຕິ, ວິສ຺ສຕ຺ໂຖ ຕິຜ຺ຖຕິ, ວິສ຺ສຕ຺ໂຖ ນິສີທຕິ, ວິສ຺ສຕ຺ໂຖ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປ຺ຕິ។ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອນາປາຖຄໂຕ, ກິກ຺ຂເວ, ລຸທ຺ທສ຺ສ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ…ເປ… ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປ຺ຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ។ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອນ຺ຘມກາສິ ມາຣໍ ອປທໍ, ວຘິຕ຺ວາ ມາຣຈກ຺ຂຸໍ ອທສ຺ສນໍ ຄໂຕ ປາປິມໂຕ”ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑໗໘໑ກ; ຈູລຸອນິ។ ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ຕນິທ຺ເທສ ໑໘໕) ວິຕ຺ຖາໂຣ។

ວິຌ຺ຌູນໂຣຕິ ປຕ຺ຘິຕປ຺ຸຣິໂສ។ ເສຣິຕນ຺ຕິ ສຈ຺ຆນ຺ທວຸຕ຺ຕິຕໍ ອປ຺ຣາຍຕ຺ຕຕໍ។ ເປກ຺ຂມາໂນຕິ ປຌ຺ຌາຈກ຺ຂຸນາ ໂອໂລກຍມາໂນ។ ອຖ ວາ ຘມ຺ມເສຣິຕໍ ປຸຄ຺ຄລເສຣິຕຌ຺ຈ។ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາ ຫິ ກິເລສວສໍ ອຄມນໂຕ ເສຣິໂນ ເຕຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ປຸຄ຺ຄລາ ຈ, ເຕສໍ ກາວນິທ຺ເທໂສ ເສຣິຕາ។ ຕໍ ເປກ຺ຂມາໂນຕິ។ ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? “ຍຖາ ມິໂຄ ອຣຌ຺ຌມ຺ຫິ ອພທ຺ໂຘ ເຍນິຈ຺ຆກໍ ຄຈ຺ຆຕິ ໂຄຈຣາຍ, ກທາ ນຸ ໂຂ ອຫມ຺ປິ ເອວໍ ຄຈ຺ເຆຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ອິຕິ ເມ ຕຸມ຺ເຫຫິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິເຕຫິ ພທ຺ຘສ຺ສ ເຍນິຈ຺ຆກໍ ຄນ຺ຕຸໍ ອລກນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິ ເຍນິຈ຺ຆກຄມນາການ ເຍນິຈ຺ຆກຄມເນ ຈານິສໍສໍ ທິສ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາ ປາຣິປູຣີ ອຄມໍສຸ។ ຕໂຕ ປ຺ຈ຺ເຈກໂພຘິ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີ។ ຕສ຺ມາ ອຌ຺ໂຌປິ ວິຌ຺ຌູ ປຕ຺ຘິໂຕ ນໂຣ ເສຣິຕໍ ເປກ຺ຂມາໂນ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ຺ຕິ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ។

ມິຄອຣຌ຺ຌຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ។

໘໐។ອາມນ຺ຕນາ ໂຫຕິຕິ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ອຕີເຕ ກິຣ ເອກວຊ຺ຊິກພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ ມຸທຸກຊາຕິໂກ។ ຍທາ ອມຈ຺ຈາ ເຕນ ສຫ ຍຸຕ຺ຕໍ ວາ ອຍຸຕ຺ຕໍ ວາ ມນ຺ເຕຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕທາ ນໍ ປາຜິເຍກ຺ກໍ ປາຜິເຍກ຺ກໍ ເອກມນ຺ຕໍ ເນນ຺ຕິ។ ຕໍ ເອກທິວສໍ ທິວາເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄຕໍ ອຌ຺ຌຕໂຣ ອມຈ຺ໂຈ “ເທວ, ມມ ໂສຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ”ຕິ ເອກມນ຺ຕໍ ຄມນໍ ຍາຈິ។ ໂສ ອຸຜ຺ຖາຍ ອຄມາສິ។ ປຸນ ເອໂກ ມຫາອຸປ຺ຜ຺ຖາເນ ນິສິນ຺ນໍ ວຣໍ ຍາຈິ, ເອໂກ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຘ, ເອໂກ ອສ຺ສປິຜ຺ຖິຍໍ , ເອໂກ ສຸວຓ຺ຓຣເຖ, ເອໂກ ສິວິກາຍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຆນ຺ຕໍ ຍາຈິ។ ຣາຊາ ຕໂຕ ໂອໂຣຫິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຄມາສິ។ ອປໂຣ ຊນປທຈາຣິກໍ ຄຈ຺ຆນ຺ຕໍ ຍາຈິ, ຕສ຺ສາປິ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ ເອກມນ຺ຕໍ ອຄມາສິ។ ເອວໍ ໂສ ເຕຫິ ນິພ຺ພິນ຺ໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິ។ ອມຈ຺ຈາ ອິສ຺ສຣິເຍນ ວຑ຺ຌນ຺ຕິ។ ເຕສຸ ເອໂກ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອາຫ – “ອມຸກໍ, ມຫາຣາຊ, ຊນປທໍ ມຍ຺ຫໍ ເທຫີ”ຕິ។ ຣາຊາ “ຕໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກຸຌ຺ຊຕີ”ຕິ ກຓຕິ។ ໂສ ຣຌ຺ໂຌ ວຈນໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ “ຄຈ຺ຆາມຫໍ ຕໍ ຊນປທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຸຌ຺ຊາມີ”ຕິ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ກລຫໍ ກຕ຺ວາ, ປຸນ ອຸໂກປິ ຣຌ຺ໂຌ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ, ອຌ຺ຌມຌ຺ຌສ຺ສ ໂທສໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ។ ຣາຊາ “ນ ສກ຺ກາ ອິເມ ໂຕເສຕຸ”ນ຺ຕິ ເຕສໍ ໂລເກ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປ຺ຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິ ສຈ຺ຆາກາສິ។ ໂສ ປຸຣິມນເຍເນວ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສິ –

“ອາມນ຺ຕນາ ໂຫຕິ ສຫາຍມຊ຺ເຊ, ວາເສ ຖາເນ ຄມເນ ຈາຣິກາຍ;

ອນກິຊ຺ຊິຕໍ ເສຣິຕໍ ເປກ຺ຂມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ”ຕິ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສຫາຍມຊ຺ເຊ ຖິຕສ຺ສ ທິວາເສຍ຺ຍສງ຺ຂາເຕ ວາເສ ຈ, ມຫາອຸປ຺ຜ຺ຖານສງ຺ຂາເຕ ຖາເນ ຈ, ອຸຍ຺ຍານຄມນສງ຺ຂາເຕ ຄມເນ ຈ, ຊນປທຈາຣິກສງ຺ຂາຕາຍ ຈາຣິກາຍ ຈ “ອິທໍ ເມ ສຸຓ, ອິທໍ ເມ ເທຫີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຕຖາ ຕຖາ ອາມນ຺ຕນາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອຫໍ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຍາຍໍ ອຣິຍຊນເສວິຕາ ອເນການິສໍສາ ເອກນ຺ຕສຸຂາ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ໂລການິກູເຕຫິ ສພ຺ພກາປຸຣິເສຫິ ອນກິຊ຺ຊິຕາ ອນກິປ຺ຕ຺ຖິຕາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ, ຕໍ ອນກິຊ຺ຊິຕໍ ປເຣສໍ ອວສວຕ຺ຕເນນ ຘມ຺ມປຸຄ຺ຄລວເສນ ຈ ເສຣິຕໍ ເປກ຺ຂມາໂນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ປ຺ຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີຕິ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ។

ອາມນ຺ຕນາຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ។

໔໑໗ຊິທຫາ ຣຕິຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ເອກປຸຕ຺ຕກພຸຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສີ໗ ໂສ ຈສ຺ສ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປີໂຍ ອໂຫສີ ມນາໂປ ປາຓສໂມ໗ ໂສ ສພ຺ພິຣິຍາປເຖສຸ ປຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ວຕ຺ຕຕິ໗ ໂສ ເອກທິວສໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ຄໂຕ໗ ກຸມາໂຣປິ ຕໍ ທິວສໍເຍວ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ພ຺ຍາສິນາ ມໂຕ໗ ອມຈ຺ຈາ ''ປຸຕ຺ຕສິເນເຫນ ຣຄ຺ໂຍ ຫທຍມ຺ປິ ຜເລຍ຺ຍາ''ຕິ ອນາ ໂຣເຈຕ຺ວາວ ນໍ ຊາເປສຸໍ໗ ຣາຊາ ອຸຍ຺ຍາເນ ສຸຣາມເທນ ມຕ຺ໂຕ ປຸຕ຺ຕໍ ເນວ ສຣິ, ຕຖາ ທຸຕິຍທິວເສປິ ນ຺ຫານໂກຊນເວລາສຸ໗ ອຖ ກຸຕ຺ຕາວີ ນິສິນ຺ໂນ ສຣິຕ຺ວາ ''ປຸຕ຺ຕໍ ເມ ອາເນຖາ''ຕິ ອາຫ໗ ຕສ຺ສ ອນຸຣູເປນ ວິຣາເນນ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສຸໍ໗ ຕໂຕ ໂສກ າກິກູໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ເອວໍ ໂຍນິໂສ ມນສາກາສີ ''ອິມສ຺ມິ ສຕິ ອິທໍ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສຸປ຺ປາທາ ອິທໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ''ຕິ໗ ໂສ ເອວໍ ອນຸກ຺ກ ເມນ ອນຸໂລມປຕິໂລມໍ ປຕິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທໍ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພຊິ ສຈ຺ຉາກາສີ໗ ເສສໍ ສໍສຕ຺ຄຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວ ຖເປຕ຺ ວາ ຄາຖາຍຕ຺ຖວຕ຺ຕນໍ໗

ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາຍໍ ປນ ຊິທຫາຕິ ກິລຸອນາ໗ ສາ ທຸວິຣາ ໂຫຕິ – ກາຍິກາ, ວາຈສິກາ ຈ໗ ຕຕ຺ຖ ກາຍິກາ ນາມ ຫຕ຺ຖິທິປິ ກິ ລຸອນ຺ຕິ, ອສ຺ເສທິປິ, ຣເຖທິປິ, ຊມ຺ພູທິປິ, ຖຣູທິປີຕິ ເອວມາທິ໗ ວາຈສິກາ ນາມ ຄີຕໍ, ສີໂລກກາຕນໍ, ມຸຂເກຣິຕິ ເອວມາທິ໗ ຣຕິຕິ ປຄ຺ຈການຄຸຕຣຕິ໗ ວິປຸລນ຺ຕິ ຍາວ ອຄ຺ຖິມິຄ຺ຊໍ ອາຫຈ຺ຈ ຖາເນນ ສກລຕ຺ຕກາວພ຺ຍາປກໍ໗ ເສສໍ ປາກຕເມວ໗ ອນຸສນ຺ຣິໂຍຊ ນາປີ ເຈຕ຺ຖ ສໍສຕ຺ຄຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ, ຕໂຕ ປຣຄ຺ຈ ສພ຺ພນ຺ຕິ໗

ຊິທຫາຣຕິຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ໗

໔໔໗ຈາຕ຺ທຸທິໂສຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ປຸພ຺ເພ ກິຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ປຄ຺ຈ ປຈ຺ເຈກໂພຊິສຕ຺ຕາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວີສຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນາ໗ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ເຕສໍ ເຊຄ຺ຖໂກ ພາຣາຓສິຍໍ ຣາຊາ ອໂຫສີ, ເສສາ ປາກຕິກຣາຊາໂນ໗ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ກມ຺ມຄ຺ຖານໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ, ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ, ອນຸກ຺ກເມນ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຣາ ຫຸຕ຺ວາ ນນ຺ທມູລກປພ຺ການເຣ ວສນ຺ຕາ ເອກທິວສໍ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຄ຺ຖາຍ ວໍສກລຸອິຣຄາຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມຄ຺ຈ ສຫາຍຄ຺ຈ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ລຕ຺ວາ ພາຣາຓສິຣຄ຺ໂຍ ອຸປາເຍນ ອາຣມ຺ມຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ ໂອກາສໍ ຄເວສນ຺ຕີ໗ ໂສ ຈ ຣາຊາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຸພ຺ພິຊ຺ຊຕິ, ກີໂຕ ວິສ຺ສຣໍ ກໂຣຕິ, ມຫາຕເລ ຊາວຕິ໗ ປຸໂຣຫິເຕນ ກາລສ຺ເສວ ວຸຄ຺ຖາຍ ສຸຂ ເສຍ຺ຍໍ ປຸຈ຺ຊິໂຕປີ ''ກຸໂຕ ເມ, ອາຈຣິຍ, ສຸຂ''ນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສິ໗ ປຸໂຣຫິໂຕປີ ''ອຍໍ ໂຣໂຄ ນ ສກ຺ກາ ເຍນ ເກນຈິ ອຸທ຺ຣໍວິເຣຈນາທິນາ ເກສຊ຺ຊກມ຺ເມນ ວິເນຕຸໍ , ມຍ຺ຫໍ ປນ ຂາທນ຺ປາໂຍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ຣຊ຺ຊຫານິຊີວິຕນ຺ຕຣາຍາ ທີນໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ ເອຕໍ ມຫາຣາຊາ''ຕິ ຣາຊານໍ ສຸຄ຺ຖຕຣໍ ອຸພ຺ເພເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວູປສມນຕ຺ຖໍ ''ເອຕ຺ຕເກ ຈ ເອຕ຺ຕເກ ຈ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖາທໂຍ ຫິຣຄ຺ຄສຸວຕ຺ຕຄ຺ຈ ຫກ຺ຊິຕ຺ວາ ຍຄ຺ໂຍ ຍຊິຕພ຺ໂພ''ຕິ ຕໍ ຍຄ຺ຄຍຊເນ ສມາທເປສິ໗

ຕໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຣາ ອເນການິ ປາຓສຫສ຺ສານິ ຍຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ສມ຺ປິຕ຺ຫິຍມານານິ ທິສ຺ວາ ''ເອຕສ຺ມິ ກມ຺ເມ ກເຕ ທຸພ຺ໂພຊ ເນຍ຺ໂຍ ກວິສ຺ສຕິ, ຫນ຺ທ ນໍ ປຕິກຈ຺ເຈວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເປກ຺ຂາມາ''ຕິ ວໍສກລຸອິຣຄາຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣມານາ ຣາຊງຄເຓ ປຕິປາຕິຍາ ອຄມໍສຸ໗ ຣາຊາ ສີຫປຄ຺ຊເຣ ຖິໂຕ ຣາຊງຄຄໍ ໂອໂລກຍມາໂນ ເຕ ອທ຺ທກ຺ຂິ , ສຫ ທສ຺ສ ເນເນວ ຈສ຺ສ ສິເນໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ໗ ຕໂຕ ເຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ອາກາສຕເລ ປຄ຺ຄຕ຺ຕາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ໂກເຊຕ຺ ວາ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ເຈ ''ເກ ຕຸມ຺ເຫ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິ໗ ''ມຍໍ, ມຫາຣາຊ, ຈາຕ຺ທຸທິສາ ນາມາ''ຕິ໗ ''ກນ຺ເຕ, ຈາຕ຺ທຸທິສາຕິ ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ? ''ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ກຕ຺ຖຈິ ກຸໂຕຈິ ກຍໍ ວາ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ ວາ ອມ຺ຫາກໍ ນຕ຺ຖິ, ມຫາຣາຊາ''ຕິ໗ ''ກນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຕໍ ກຍໍ ກີ ການຣຓາ ນ ໂຫຕີ''ຕິ? ''ມຍຄ຺ຫິ, ມຫາຣາຊ, ເມຕ຺ຕໍ ກາເວມ, ກຣຸຓໍ ກາເວມ, ມຸທິຕໍ ກາເວມ, ອຸເປກ຺ຂໍ ກາເວມ, ເຕນ ໂນ ຕໍ ກຍໍ ນ ໂຫຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຖາຍາສນາ ອຕ຺ຕໂນ ວສຕິ ອຄມໍສຸ໗

ຕໂຕ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ ''ອິເມ ສມຓາ ເມຕ຺ຕາທິກາວນາຍ ກຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ ກຓນ຺ຕິ, ພຣາຫ຺ມຓາ ປນ ອເນກສຫສ຺ສປາຓວທໍ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິ, ເກສໍ ນຸ ໂຂ ວຈນໍ ສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ໗ ອຖສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – ''ສມຓາ ສຸທ຺ເຣນ ອສຸທ຺ຣໍ ໂຣວນ຺ຕິ, ພຣາຫ຺ມຓາ ປນ ອ ສຸທ຺ເຣນ ອສຸທ຺ຣໍ໗ ນ ຈ ສກ຺ກາ ອສຸທ຺ເຣນ ອສຸທ຺ຣໍ ໂຣວິຕຸໍ, ປພ຺ພຊິຕານໍ ເອວ ວຈນໍ ສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ໗ ໂສ ''ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕູ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເມຕ຺ຕາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ພຣຫ຺ມວິຫາເຣ ກາເວຕ຺ວາ ຫິຕຜຣຓຈິຕ຺ເຕນ ອມຈ຺ເຈ ອາຓາເປສິ ''ສພ຺ ເພ ປາເຓ ມຸຄ຺ຈຖ, ສີຕານິ ປານີຍານິ ປີວນ຺ຕຸ, ຫຣິຕານິ ຕິຓານິ ຂາທນ຺ຕຸ, ສີໂຕ ຈ ເນສໍ ວາໂຕ ອຸປວາຍຕູ''ຕິ໗ ເຕ ຕຖາ ອກໍສຸ໗

ຕໂຕ ຣາຊາ ‘‘ກລຍາຕມິຕຸຕານໍ ວຈເນເນວ ປາປກມຸມໂຕ ມຸຕຸໂຕມຸຫີ’’ຕິ ຕຕຸເຖວ ນິສິນຸໂນ ວິປສຸສິຕຸວາ ປຈຸເຈກສມຸໂພຜີ ສຈຸຉາກາສິ ຯ ອມຈຸເຈຫີ ຈ ໂກຊນເວລາຍໍ ‘‘ກຸລຸຊ, ມຫາຣາຊ, ກາໂລ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ‘‘ນາຫໍ ຣາຊາ’’ຕິ ປຸຣິມນເຍເນວ ສພຸພໍ ວຕຸວາ ອິມໍ ອຸທານພຸຍາກຣຕຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ຈາຕຸທຸທິໂສ ອປຸປ໌ຜິໂພ ຈ ໂຫຕິ, ສນຸຕຸສຸສມາໂນ ອິຕຣີຕເຣນ;

ປຣີສຸສຍານໍ ສຫິຕາ ອຉມຸກີ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄຸຄວິສາຕາກປຸໂປ’’ຕິ ຯ

ຕຕຸຖ ຈາຕຸທຸທິໂສຕິ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ຍຖາສຸຂວິຫາຣີ, ‘‘ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕຸວາ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທິນາ (ທີ ຯ ນິ ຯ ໓ ຯ ໓໐໗; ອ ຯ ນິ ຯ ໔ ຯ ໑໘໕; ຈູລອນິ ຯ ຂຄຸຄວິສາຕສຸຕຸຕນິທຸເທສ ໑໘໗) ວາ ນເຍນ ພຸຣຫຸມວິຫາຣກາວນາຜຣິຕາ ຈຕສຸໂສ ທິສາ ອສຸສ ສນຸຕິຕິປິ ຈາຕຸທຸທິໂສ ຯ ຕາສຸ ທິສາສຸ ກຕຸຖຈິ ສຕຸເຕ ວາ ສງຂາເຣ ວາ ກເຍນ ນ ປຕິຫລຸຕຕິຕິ ອປຸປ໌ຜິໂພ ຯ ສນຸຕຸສຸສມາໂນຕິ ທຸ ວາທສວິຣສຸສ ສນຸໂຕສສຸສວເສນ ສນຸຕຸສຸສໂກ, ອິຕຣີຕເຣນາຕິ ອຸຈຸຈາວເຈນ ປຈຸຈເຍນ ຯ ປຣີສຸສຍານໍ ສຫິຕາ ອຉມຸກີຕິ ເອຕຸຖ ປຣີສຸສຍນຸຕິ ກາຍຈິຕຸຕານິ, ປຣີຫາເປນຸຕິ ວາ ເຕສໍ ສມຸປຕຸຕິ, ຕານິ ວາ ປຕິຈຸຈ ສຍນຸຕິຕິ ປຣີສຸສຍາ, ພາຫິຣານໍ ສີຫພຍຄຸຫາທີນໍ ອພຸການຸຕຣານຸຈ ກາມຈຸຉນຸທາທີນໍ ກາຍຈິຕຸຕຸປທຸທວານໍ ເອຕໍ ອທິວຈນໍ ຯ ເຕ ປຣີສຸສເຍ ອທິວາສນຂນຸຕິ ຍາ ຈ ວີຣິຍາທີຫີ ຜມຸເມຫີ ຈ ສຫຕີຕິ ປຣີສຸສຍານໍ ສຫິຕາ ຯ ຖທຸຜກາວກຣາຍາກາເວນ ອຉມຸກີ ຯ ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາ ເຕ ຈຕຸຕາໂຣ ສມຕາ, ເອວໍ ອິຕຣີຕເຣນ ປຈຸຈເຍນ ສນຸຕຸສຸສມາໂນ ເອຕຸຖ ປຕິປຕຸຕິປທຖຸຖາເນ ສນຸໂຕເສ ຖິໂຕ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ເມຕຸຕາທີກາວນາຍ ຈາຕຸທຸທິໂສ, ສຕຸຕສງຂາເຣສຸ ປຕິຫນນກາຍາກາເວນ ອປຸປ໌ຜິໂພ ຈ ໂຫຕິ ຯ ໂສ ຈາຕຸທຸທິສຕຸຕາ ວຸຕຸຕປຸປ ການານໍ ປຣີສຸສຍານໍ ສຫິຕາ, ອປຸປ໌ຜິພຕຸຕາ ອຉມຸກີ ຈ ໂຫຕີຕິ ເອວໍ ປຕິປຕຸຕິຄຸຕໍ ທິສຸວາ ໂຍນິໂສ ປຕິປຊຸຊິຕຸວາ ປຈຸເຈກ ໂພຜີ ອທິຄໂຕມຸຫີຕິ ຯ ອຖ ວາ ເຕ ສມຕາ ວິຍ ສນຸຕຸສຸສມາໂນ ອິຕຣີຕເຣນ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ຈາຕຸທຸທິໂສ ໂຫຕີຕິ ລຕຸວາ ເອວໍ ຈາຕຸທຸທິສກາວໍ ປຕຸຖຍນຸໂຕ ໂຍນິໂສ ປຕິປຊຸຊິຕຸວາ ອທິຄໂຕມຸຫີ ຯ ຕສຸມາ ອລຸໂລປີ ອີທິສໍ ຖານໍ ປຕຸຖຍມາໂນ ຈາຕຸທຸທິສ ຕາຍ ປຣີສຸສຍານໍ ສຫິຕາ ອປຸປ໌ຜິພຕາຍ ຈ ອຉມຸກີ ຫຸຕຸວາ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄຸຄວິສາຕາກປຸໂປຕິ ຯ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວາຕິ ຯ

ຈາຕຸທຸທິສຄາຖາວຕຸຕນາ ສມຕຸຕາ ຯ

໔໑ ຯ ທຸສຸສງຄຫາຕິ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ພາຣາຕສິຣລຸໂລ ກິຣ ອຄຸຄມເຫສີ ກາລມກາສິ ຯ ຕໂຕ ວີຕິວຕຸເຕສຸ ໂສກທິວເສສຸ ເອກໍ ທິວສໍ ອມຈຸຈາ ‘‘ຣາຊູນໍ ນາມ ເຕສຸ ເຕສຸ ກິຈຸເຈສຸ ອຄຸຄມເຫສີ ອວສຸສໍ ອິຈຸຉິຕພຸພາ, ສາຜຸ, ເທໂວ, ອລຸລໍ ເທວີ ອາເນຕູ’’ຕິ ຍາຈີສຸ ຯ ຣາຊາ‘‘ເຕນ ຫີ, ກເຕ, ຊານາຖາ’’ຕິ ອາຫ ຯ ເຕ ປຣີເຍສນຸຕາ ສາມນຸຕຣຊເຊ ຣາຊາ ມໂຕ ຯ ຕສຸສ ເທວີ ຣຊຊໍ ອນຸ ສາສຕີ ຯ ສາ ຈ ຄພຸກິນີ ໂຫຕີ ຯ ອມຈຸຈາ ‘‘ອຍໍ ຣລຸໂລ ອນຸຣູປາ’’ຕິ ລຕຸວາ ຕໍ ຍາຈີສຸ ຯ ສາ ‘‘ຄພຸກິນີ ນາມ ມນຸສຸສານໍ ອມນາ ປາ ໂຫຕິ, ສເຈ ອາຄເມຖ, ຍາວ ວິຊາຍາມິ, ເອວໍ ໂຫຕຸ, ໂນ ເຈ, ອລຸລໍ ປຣີເຍສຖາ’’ຕິ ອາຫ ຯ ເຕ ຣລຸໂລປີ ເອຕມຕຸຖໍ ອາໂຣເຈ ສຸໍ ຯ ຣາຊາ ‘‘ຄພຸກິນີປີ ໂຫຕຸ ອາເນຖາ’’ຕິ ຯ ເຕ ອາເນສຸໍ ຯ ຣາຊາ ຕໍ ອກິສິລຸຈິຕຸວາ ສພຸພໍ ມເຫສີໂກຄໍ ອທາສິ ຯ ຕສຸສາ ປຣີຊນລຸຈ ນານາວິເຜຫີ ປຕຸຕາກາເຣຫີ ສງຄຕຸຫາຕິ ຯ ສາ ກາເລນ ປຸຕຸຕໍ ວິຊາຍີ ຯ ຕມຸປີ ຣາຊາ ອຕຸຕໂນ ຊາຕປຸຕຸຕມິວ ສພຸ ພິຣິຍາປເຖສຸ ອງເກ ຈ ອຸເຣ ຈ ກຕຸວາ ວິຫຣຕິ ຯ ຕໂຕ ເທວິຍາ ປຣີຊໂນ ຈິນຸເຕສີ ‘‘ຣາຊາ ອຕິວິຍ ສງຄຕຸຫາຕິ ກຸມາຣໍ, ອຕິ ວິສຸສາສນິຍານິ ຣາຊຫທຍານິ, ຫນຸທ ນໍ ປຣີເກເທມາ’’ຕິ ຯ

ຕໂຕ ກຸມາຣໍ – ‘‘ຕຸວໍ, ຕາຕ, ອມຸຫາກໍ ຣລຸໂລ ປຸຕຸໂຕ, ນ ອິມສຸສ ຣລຸໂລ, ມາ ເອຕຸຖ ວິສຸສາສໍ ອາປຊຊີ’’ຕິ ອາຫໍສຸ ຯ ອຖ ກຸມ າໂຣ ‘‘ເອຫິ ປຸຕຸຕາ’’ຕິ ຣລຸລາ ວຸຈຸຈມາໂນປິ ຫຕຸເຖ ຄເຫຕຸວາ ອາກຖຸຍມາໂນປິ ປຸພຸເພ ວິຍ ຣາຊານໍ ນ ອລຸລີຍຕິ ຯ ຣາຊາ ‘‘ກີ ເອຕ’’ນຸຕິ ວີມໍສນຸໂຕ ຕໍ ປວຕຸຕິ ລຕຸວາ ‘‘ອເຣ, ເອເຕ ມຍາ ເອວໍ ສງຄຫີຕາປີ ປຕິກູລວຸຕຸຕິໂນ ເອວາ’’ຕິ ນິພຸພິຊຊິຕຸວາ ຣຊຊໍ ປຫາຍ ປພຸພຊິໂຕ ຯ ‘‘ຣາຊາ ປພຸພຊິໂຕ’’ຕິ ອມຈຸຈປຣີຊນາປີ ພຫູ ປພຸພຊິຕາ , ‘‘ສປຣີຊໂນ ຣາຊາ ປພຸພຊິໂຕ’’ຕິ ມນຸສຸ ສາ ປຕີເຕ ປຈຸຈເຍ ອຸປເນນຸຕິ ຯ ຣາຊາ ປຕີເຕ ປຈຸຈເຍ ຍຖາວຸທຸຜໍ ທາເປຕິ ຯ ຕຕຸຖ ເຍ ສຸນຸທຣໍ ລກນຸຕິ, ເຕ ຕຸສຸສນຸຕິ ຯ ອິຕເຣ ອຸຊຊາຍນຸຕິ ‘‘ມຍໍ ປຣີເວຕສມຸມຊຊນາທີນິ ສພຸພກິຈຸຈານິ ກໂຣນຸຕາ ລູຂກຕຸຕໍ ຊິຕຸຕາວຕຸຖລຸຈ ລກາມາ’’ຕິ ຯ ໂສ ຕມຸປີ ລຕຸວາ ‘‘ອເຣ, ຍຖາວຸທຸຜໍ ທິຍຸຍມາເນປີ ນາມ ອຸຊຊາຍນຸຕີ, ອໂຫ, ອຍໍ ປຣີສາ ທຸສຸສງຄຫາ’’ຕິ ປຕຸຕຈີວຣໍ ອາທາຍ ເອ ໂກ ອຣລຸລໍ ປວິສິຕຸວາ ວິປສຸສນໍ ອາຣກິຕຸວາ ປຈຸເຈກໂພຜີ ສຈຸຉາກາສິ ຯ ຕຕຸຖ ອາຄເຕຫີ ຈ ກມຸມຖຸຖານໍ ປຸຈຸຉິໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ທຸສ຺ສງຄຫາ ປພ຺ພຊິຕາປິ ເອເກ, ອໂຖ ຄຫຏ຺ຐາ ຆຣມາວສນ຺ຕາ;

ອປ຺ໂປ຺ສ຺ສຸກ຺ໂກ ປຣປຸຕ຺ເຕສຸ ຫຸຕ຺ວາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ສາ ອຕ຺ຖໂຕ ປາກຏາ ເອວຯ ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ທຸສ຺ສງຄຫາ ປພ຺ພຊິຕາປິ ເອເກ, ເຍ ອສນ຺ໂຕສາຠິຠູຕາ, ຕຖາວິຘາ ເອວ ຈ ອໂຖ ຄຫຏ຺ຐາ ຆຣມາວສນ຺ຕາຯ ເອຕມຫໍ ທຸສ຺ສງຄຫຠາວໍ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣຠິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຘິໍ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີຕິຯ ເສສໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ທຸສ຺ສງຄຫຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔໔ຯໂອໂຣປຍິຕ຺ວາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ຈາຕຸມາສິກພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ຄິມ຺ຫານໍ ປຐເມ ມາເສ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ຣມຓີເຍ ຠູມິຠາເຄ ນີລຆນປຕ຺ຕສຎ຺ຉນ຺ນໍ ໂກວິຬາຣຣຸກ຺ຂໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ໂກວິຬາຣມູເລ ມມ ສຍນໍ ປຎ຺ຎາເປຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ກີຬິຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ຕຕ຺ຖ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສິຯ ປຸນ ຄິມ຺ຫານໍ ມຊ຺ຌິເມ ມາເສ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄໂຕຯ ຕທາ ໂກວິຬາໂຣ ປຸປ຺ຜິໂຕ ໂຫຕິ, ຕທາປິ ຕເຖວ ອກາສິຯ ປຸນ ຄິມ຺ຫານໍ ປຈ຺ຉິເມ ມາເສ ຄໂຕຯ ຕທາ ໂກວິຬາໂຣ ສຎ຺ຉິນ຺ນປຕ຺ໂຕ ສຸກ຺ຂຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ໂຫຕິຯ ຕທາປິ ໂສ ອທິສ຺ວາວ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ປຸພ຺ພປຣິຈເຍນ ຕຕ຺ເຖວ ເສຍ຺ຍໍ ອາຓາເປສິຯ ອມຈ຺ຈາ ຊານນ຺ຕາປິ ‘‘ຣຎ຺ຎາ ອາຓຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ກເຍນ ຕຕ຺ຖ ສຍນໍ ປຎ຺ຎາເປສຸໍຯ ໂສ ອຸຍ຺ຍາເນ ກີຬິຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ຕຕ຺ຖ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປນ຺ໂຕ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອເຣ, ອຍໍ ປຸພ຺ເພ ສຎ຺ຉນ຺ນປຕ຺ໂຕ ມຓິມໂຍ ວິຍ ອຠິຣູປທສ຺ສໂນ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ມຓິວຓ຺ຓສາຂນ຺ຕເຣ ຐປິຕປວາຬງ຺ກຸຣສທິເສຫິ ປຸປ຺ເຜຫິ ສສ຺ສິຣິກຈາຣຸທສ຺ສໂນ ອໂຫສິຯ ມຸຕ຺ຕາທລສທິສວາລິກາກິຓ຺ໂຓ ຈສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ຠູມິຠາໂຄ ພນ຺ຘນາ ປມຸຕ຺ຕປຸປ຺ຜສຎ຺ຉນ຺ໂນ ຣຕ຺ຕກມ຺ພລສນ຺ຖໂຕ ວິຍ ອໂຫສິຯ ໂສ ນາມຊ຺ຊ ສຸກ຺ຂຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ສາຂາມຕ຺ຕາວເສໂສ ຐິໂຕຯ ‘ອໂຫ, ຊຣາຍ ອຸປຫໂຕ ໂກວິຬາໂຣ’’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອນຸປາທິນ຺ນມ຺ປິ ຕາວ ຊຣາ ຫຎ຺ຎຕິ, ກິມງ຺ຄ ປນ ອຸປາທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎໍ ປຏິລຠິຯ ຕທນຸສາເຣເນວ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນຕ຺ຕໂຕ ຈ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ‘‘ອໂຫ ວຕາຫມ຺ປິ ສຎ຺ຉິນ຺ນປຕ຺ໂຕ ໂກວິຬາໂຣ ວິຍ ອເປຕຄິຫິພ຺ຍຎ຺ຊໂນ ຠເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ປຕ຺ຖຍມາໂນ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຕສ຺ມິໍ ສຍນຕເລ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ນິປນ຺ໂນເຍວ ປຈ຺ເຈກໂພຘິໍ ສຈ຺ຉາກາສິຯ ຕໂຕ ຄມນກາເລ ອມຈ຺ເຈຫິ ‘‘ກາໂລ ຄນ຺ຕຸໍ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ນາຫໍ ຣາຊາ’’ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ໂອໂຣປຍິຕ຺ວາ ຄິຫິພ຺ຍຎ຺ຊນານິ, ສຎ຺ຉິນ຺ນປຕ຺ໂຕ ຍຖາ ໂກວິຬາໂຣ;

ເຉຕ຺ວານ ວີໂຣ ຄິຫິພນ຺ຘນານິ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ໂອໂຣປຍິຕ຺ວາຕິ ອປເນຕ຺ວາຯ ຄິຫິພ຺ຍຎ຺ຊນານີຕິ ເກສມສ຺ສຸໂອທາຕວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣມາລາຄນ຺ຘວິເລປນປຸຕ຺ຕທາຣທາສິທາສາທີນິຯ ເອຕານິ ຫິ ຄິຫິຠາວໍ ພ຺ຍຎ຺ຊຍນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຄິຫິພ຺ຍຎ຺ຊນານີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ສຎ຺ຉິນ຺ນປຕ຺ໂຕຕິ ປຕິຕປຕ຺ໂຕຯ ເຉຕ຺ວານາຕິ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຯ ວີໂຣຕິ ມຄ຺ຄວີຣິຍສມນ຺ນາຄໂຕຯ ຄິຫິພນ຺ຘນານີຕິ ກາມພນ຺ຘນານິຯ ກາມາ ຫິ ຄິຫີນໍ ພນ຺ຘນານິຯ ອຍໍ ຕາວ ປທຕ຺ໂຖຯ

ອຍໍ ປນ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ‘‘ອໂຫ ວຕາຫມ຺ປິ ໂອໂຣປຍິຕ຺ວາ ຄິຫິພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ສຎ຺ຉິນ຺ນປຕ຺ໂຕ ຍຖາ ໂກວິຬາໂຣ ຠເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ເອວຎ຺ຫິ ຈິນ຺ຕຍມາໂນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣຠິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຘິໍ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີຕິຯ ເສສໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ໂກວິຬາຣຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ ປຐໂມ ວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

໔໕-໔໖ຯສເຈລເຠຖາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ປຸພ຺ເພ ກິຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສເນ ທ຺ເວ ປຈ຺ເຈກໂພຘິສຕ຺ຕາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວີສຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນາຯ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ເຕສໍ ເຊຏ຺ຐໂກ ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ກນິຏ຺ໂຐ ປຸໂຣຫິຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ເຕ ເອກທິວສໍເຍວ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກທິວສເມວ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂ

ພິຕ຺ວາ ສຫປ໌ສຸກິລຸອິຕສຫາຍກາ ອເຫສຸ໋ ປຸໂຣຫິຕປຸຕ຺ໂຕ ປພ຺ພວາ ອໂຫສິ. ໂສ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ອາຫ – ‘‘ສມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ປີຕ຺ໂນ ອຈ຺ຈເຍນ ຣຊ຺ຊໍ ລກິສ຺ສສິ, ອຫໍ ປຸໂຣຫິຕຖ຺ຖານໍ, ສຸສິກ຺ຂິເຕນ ຈ ສຸຂໍ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສິຕຸໍ ສກ຺ກາ, ເອຫິ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄເຫສ຺ສາ ມາ’’ຕິ. ຕໂຕ ອຸໂພປິ ປຸພ຺ເພປຈິຕກມ຺ມາ ຫຸຕ຺ວາ ຄາມນິຄມາທີສຸ ພິກ຺ຂໍ ຈຣມານາ ປຈ຺ຈນ຺ຕຊນປທຄາມໍ ຄຕາ. ຕພ຺ຈ ຄາມໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທາ ພິກ຺ຂາຈາຣເວລາຍ ປວິສນ຺ຕິ. ອຖ ມນຸສ຺ສາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເທ ທິສ຺ວາ ອຸສ຺ສາຫຊາຕາ ອາສນານິ ປພ຺ພາເປນ຺ຕິ, ປຕິຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ອຸປນາເມນ຺ຕິ, ມາເນນ຺ຕິ, ປູເຊນ຺ຕິ. ເຕສໍ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ອມ຺ເຫຫິ ສທິສາ ອຸຈ຺ຈາກຸລິກາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອຖ ຈ ປນິເມ ມນຸສ຺ສາ ຍທິ ອິຈ຺ຂນ຺ຕິ, ອມ຺ຫາກໍ ພິກ຺ຂໍ ເທນ຺ຕິ, ຍທິ ຈ ນິຈ຺ຂນ຺ຕິ, ນ ເທນ຺ຕິ, ອິເມສໍ ປນ ປພ຺ພຊິຕານໍ ເອວຣູປໍ ສກ຺ກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອທ຺ທາ ເອເຕ ກິພ຺ຈິ ສິປ຺ປໍ ຊານນ຺ຕິ, ຫນ຺ທ ເນສໍ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາມາ’’ຕິ.

ເຕ ມນຸສ຺ເສສຸ ປຝິກ຺ກນ຺ເຕສຸ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ ‘‘ຍໍ, ກນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫ ສິປ຺ປໍ ຊານາຖ, ຕໍ ອມ຺ເຫປິ ສິກ຺ຂາເປຖາ’’ຕິ ຍາຈິສຸ. ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທາ ‘‘ນ ສກ຺ກາ ອປພ຺ພຊິເຕນ ສິກ຺ຂິຕຸ’’ນ຺ຕິ ອາຫໍສຸ. ເຕ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊີສຸ. ຕໂຕ ເນສໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທາ ‘‘ເອວໍ ໂວ ນິວາເສຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ປາຣຸປິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອາກິສມາຈາຣິກໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ສ ສິປ຺ປສ຺ສ ເອກີກາ ວາກິຣຕິ ນິປ຺ຝຕ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອເກເນວ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ເອເກນ ຈງກມິຕພ຺ພໍ, ຖາຕພ຺ພໍ, ສຍິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ປາຝິເຍກ຺ກໍ ປຕ຺ຕສາລມ ທໍສຸ. ຕໂຕ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ນິສີທີສຸ. ປຸໂຣຫິຕປຸຕ຺ໂຕ ນິສິນ຺ນກາລໂຕ ປກຸຕິ ຈິຕ຺ຕສມາທານໍ ລທ຺ທາ ຊານໍ ລກິ. ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ມຸຫຸຕ຺ເຕເນວ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄໂຕ. ໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ກີ, ສມ຺ມາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຊິ. ‘‘ອຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ເຕນ ຫິ ອິຘ ນິສີທາ’’ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ອິມສ຺ສ ກິຣ, ສມ຺ມ, ສິປ຺ປສ຺ສ ເອກີກາວາກິຣຕິ ນິປ຺ຝຕ຺ຕີ’’ຕິ ປຸໂຣຫິຕປຸຕ຺ໂຕ ‘‘ເອວໍ, ສມ຺ມ, ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕໂນ ນິສິນ຺ໂນກາສໍ ເອວ ຄຈ຺ຊ, ອຸຄ຺ຄເຫສ຺ສາມິ ອິມສ຺ສ ສິປ຺ປສ຺ສ ນິປ຺ຝຕ຺ຕີ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນປິ ມຸຫຸຕ຺ເຕເນວ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕ ປຸຣິມນເຍເນວ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອາຄໂຕ.

ຕໂຕ ນໍ ປຸໂຣຫິຕປຸຕ຺ໂຕ ຕເຖວ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ມີ ຄເຕ ຈິນ຺ເຕສີ ‘‘ອຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ກມ຺ມໍ ຫາເປຕິ, ມມ ຈ ອິທາກິກ຺ຂຕໍ ອາຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ’’ຕິ. ໂສ ປຕ຺ຕສາລໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ອຣພ຺ພໍ ປວິຝ຺ໂຖ. ອິຕໂຣ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕສາລາເຍວ ນິສິນ຺ໂນ ປຸນປິ ມຸຫຸຕ຺ເຕ ເນວ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕສາລໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ມຄ຺ຄນ຺ໂຕປິ ຕໍ ອທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ – ‘‘ໂຍ ຄຫຝ຺ຖກາເລ ປຕ຺ຕາກາຣມ຺ປິ ອາຫາຍ ອາຄໂຕ ມໍ ທຝ຺ຖຸໍ ນ ລກຕິ, ໂສ ນາມ ມຍິ ອາຄເຕ ທສ຺ສນມ຺ປິ ອທາຕຸກາໂມ ປກ຺ກາມິ, ອໂຫ, ເຣ ຈິຕ຺ຕ, ນ ລຊ຺ຊສິ, ຍໍ ມໍ ຈຕຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອິທາເນສິ, ໂສທານີ ເຕ ວເສ ນ ວຕ຺ຕິສ຺ສາມິ, ອພ຺ພທຕ຺ຖຸ ຕັເຍວ ມມ ວເສ ວຕ຺ຕາ ເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເສນາສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ວິປ຺ສສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພທິ ສຈ຺ຊິກຕ຺ວາ ອາກາເສນ ນນ຺ທມູລກປພ຺ກາຣໍ ອຄມາສິ. ອິຕໂຣປິ ອຣພ຺ພໍ ປວິສິຕ຺ວາ ວິປ຺ສສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພທິ ສຈ຺ຊິກຕ຺ວາ ຕເຖວ ອຄມາສິ. ເຕ ອຸໂກປິ ມໂນ ສິລາຕເລ ນິສີທິຕ຺ວາ ປາຝິເຍກ຺ກໍ ປາຝິເຍກ຺ກໍ ອິມາ ອຸທານຄາຖາໂຍ ອກາສີສຸ –

‘‘ສເຈ ລເກຖ ນິປກໍ ສຫາຍໍ, ສທ຺ທິ ຈຣໍ ສາຘຸວິຫາຣິ ທີຣໍ;

ອກິກຸຍ຺ຍ ສພ຺ພານິ ປຣິສ຺ສຍານິ, ຈເຣຍ຺ຍ ເຕນຕ຺ຕມໂນ ສຕີມາ.

‘‘ໂນ ເຈ ລເກຖ ນິປກໍ ສຫາຍໍ, ສທ຺ທິ ຈຣໍ ສາຘຸວິຫາຣິ ທີຣໍ;

ຣາຊາວ ຣຝ຺ຖໍ ວິຊິຕໍ ປຫາຍ, ເອໂກ ຈເຣ ມາຕງ຺ຄຣພ຺ເພວ ນາໂຄ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນິປກນ຺ຕິ ປາກຕິນິປຸຕໍ ປຕ຺ທິຕໍ ກສິຕາປຣິກມ຺ມາທີສຸ ກຸສລໍ. ສາຘຸວິຫາຣິນ຺ຕິ ອປ຺ປນາວິຫາເຣນ ວາ ອຸປຈາເຣນ ວາ ສມນ຺ນາຄຕໍ. ທີຣນ຺ຕິ ທິຕິສມ຺ປນ຺ນໍ. ຕຕ຺ຖ ນິປກຕ຺ເຕນ ທິຕິສມ຺ປທາ ວຸຕ຺ຕາ. ອິທ ປນ ທິຕິສມ຺ປນ຺ນເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທິຕິ ນາມ ອສິຖິລປຣກ຺ກມຕາ, ‘‘ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ ຈາ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໒.໑໘໔; ອ. ນິ. ໒.໕; ມຫານິ. ໑໙໖) ເອວໍ ປວຕ຺ຕວີ ຣິຍສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ. ອປີຈ ທິກຕປ຺ປໂປ໌ຕິປີ ທີໂຣ. ຣາຊາວ ຣຝ຺ຖໍ ວິຊິຕໍ ປຫາຍາຕິ ຍຖາ ປຝິຣາຊາ ‘‘ວິຊິຕໍ ຣຝ຺ຖໍ ອນຕ຺ຖາວຫ’’ນ຺ຕິ ພຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ເອໂກ ຈຣຕິ, ເອວໍ ພາລສຫາຍໍ ປຫາຍ ເອໂກ ຈເຣ. ອຖ ວາ ຣາຊາວ ຣຝ຺ຖນ຺ຕິ ຍຖາ ສຸຕໂສໂມ ຣາຊາ ວິຊິຕໍ ຣຝ຺ຖໍ ປຫາຍ ເອໂກ ຈຣິ, ຍຖາ ຈ ມຫາຊນໂກ, ເອວໍ ເອໂກ ຈເຣຕິ ອຍມ຺ປິ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕານຸ ສາເຣນ ສກ຺ກາ ຊານິຕຸນ຺ຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣິຕນ຺ຕິ.

ສຫາຍຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ໚

໔໗໚ອທ຺ສາ ປສໍສາມາຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ຍາວ ອາກາສຕເລ ປລ຺ລຕ຺ຕາສເນ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທານໍ ນິສຊ຺ຊາ, ຕາວ ຈາຕຸທ຺ທິສ ຄາຖາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິສທິສາ ເອວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ໚ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ຍຖາ ໂສ ຣາຊາ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸພ຺ພິຊ຺ຊິ, ນ ຕຖາ ອຍໍ, ເນວສ຺ສ ຍລ຺ໂລ ປຈ຺ຈຸປ຺ຜຖິໂຕ ອໂຫສີ໚ ໂສ ອາກາສຕເລ ປລ຺ລຕ຺ເຕສຸ ອາສເນສຸ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຂ ນິສີທາເປຕ຺ວາ "ເກ ຕຸມ຺ເຫ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ໚ "ມຍໍ, ມຫາຣາຊ, ອນວຊ຺ຊໂກຊິໂນ ນາມາ"ຕິ໚ "ກນ຺ເຕ, 'ອນວຊ຺ຊໂກຊິໂນ'ຕິ ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ? "ສຸນ຺ທຣໍ ວາ ອສຸນ຺ທຣໍ ວາ ລທ຺ຘາ ນິພ຺ພິກາຣາ ກຸລ຺ຊາມ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ໚ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ເອຕທໂຫສິ "ຍໍນູນາຫໍ ອິເມ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍໍ ເອທິສາ ວາ ໂນ ວາ"ຕິ໚ ຕໍ ທິວສໍ ກຕາຊເກນ ພິລງຄທຸຕິເຍນ ປຣິວິສິ໚ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທາ ອມຕໍ ກຸລ຺ຊນ຺ຕາ ວິຍ ນິພ຺ພິກາຣາ ກຸລ຺ຊິສຸ໚ ຣາຊາ "ໂຫນ຺ຕິ ນາມ ເອກທິວສໍ ປຜິລ຺ລາຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພິກາຣາ, ສ຺ເວ ຊານິສ຺ສາມີ"ຕິ ສ຺ວາຕນາຍປີ ນິມນ຺ເຕສີ໚ ຕໂຕ ທຸຕິຍທິວເສປີ ຕເຖວາກາສີ໚ ເຕປີ ຕເຖວ ປຣິກຸລ຺ຊິສຸ໚ ອຖ ຣາຊາ "ອິທານິ ສຸນ຺ທຣໍ ທຕ຺ວາ ວີມໍສິສ຺ສາມີ"ຕິ ປຸນປີ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາ, ທ຺ເວ ທິວເສ ມຫາສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ, ປຕິເຕນ ອຕິວິຈິຕ຺ເຣນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ປຣິວິສິ໚ ເຕປີ ຕເຖວ ນິພ຺ພິກາຣາ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ມງຄລໍ ວຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສຸ໚ ຣາຊາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕສຸ ເຕສຸ "ອນວຊ຺ຊໂກຊິໂນວ ເອເຕ ສມຕາ, ອໂຫ ວຕາຫມ຺ປີ ອນວຊ຺ຊໂກຊີ ກເວຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຫາຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ສມາທາຍ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຮ ຫຸຕ຺ວາ, ມລ຺ຊູສກຣຸກ຺ຂມູເລ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທານໍ ມຊ຺ເຊ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣມ຺ມຕໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ –

"ອທ຺ສາ ປສໍສາມ ສຫາຍສມ຺ປທໍ, ເສຍ຺ຖາ ສມາ ເສວິຕພ຺ພາ ສຫາຍາ;

ເອເຕ ອລທ຺ທາ ອນວຊ຺ຊໂກຊີ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ"ຕິ໚

ສາ ປທຕ຺ຖໂຕ ອຸຕ຺ຕານາ ເອວ໚ ເກວລໍ ປນ ສຫາຍສມ຺ປທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອເສເຂຫິ ສີລາທິກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ສມ຺ປນ຺ນາ ສຫາຍາ ເອວ ສຫາຍສມ຺ປທາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ໂຍຊນາ – ຍາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ ສຫາຍສມ຺ປທາ, ຕໍ ສຫາຍສມ຺ປທໍ ອທ຺ສາ ປສໍສາມ, ເອກໍ ເສເນວ ໂຖເມມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ກຖໍ? ເສຍ຺ຖາ ສມາ ເສວິຕພ຺ພາ ສຫາຍາຕິ໚ ກສ຺ມາ? ອຕ຺ຕໂນ ຫິ ສີລາທີຫິ ເສຍ຺ເຖ ເສວມານສ຺ສ ສີລາທໂຍ ຆມ຺ມາ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ວຸທ຺ຘີ ວິຣູລ຺ຫີ ເວປຸລ຺ລໍ ປາປຸຕນ຺ຕິ໚ ສເມ ເສວມານສ຺ສ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສມຘາຣເຕນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ວິໂນທເນນ ຈ ລທ຺ທາ ນ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ໚ ເອເຕ ປນ ສຫາຍເກ ເສຍ຺ເຖ ຈ ສເມ ຈ ອລທ຺ທາ ກຸຫນາທິມິຈ຺ຉາຊີວໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຆມ຺ເມນ ສເມນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂກຊນໍ ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຈ ປຜິຆານຸນຍໍ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ອນວຊ຺ຊໂກຊີ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຖກາໂມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ໚ ອຫມ຺ປີ ຫິ ເອວໍ ຈຣນ຺ໂຕ ອິມໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີຕິ໚

ອນວຊ຺ຊໂກຊີຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ໚

໔໘໚ທິສ຺ວາສຸວຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອລ຺ລຕໂຣ ພາຣາຕສີຣາຊາ ຄິມ຺ຫສມເຍ ທິວາເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄໂຕ໚ ສນ຺ຕິເກ ຈສ຺ສ ວຕ຺ຕທາສີ ໂຄສີຕຈນ຺ທນໍ ປີສຕິ໚ ຕສ຺ສາ ເອກພາຫາຍໍ ເອກໍ ສຸວຕ຺ຕວລຍໍ, ເອກພາຫາຍໍ ທ຺ເວ, ຕານິ ສງຆຜ຺ຜນ຺ຕິ ອິຕຣໍ ນ ສງຆຜ຺ຜຕິ໚ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ "ເອວເມວ ຄຕວາເສ ສງຆຜ຺ຜນາ, ເອກວາເສ ອສງຆຜ຺ຜນາ"ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕໍ ທາສີ ໂອໂລກຍມາໂນ ຈິນ຺ເຕສິ໚ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ສພ຺ພາລງກາຣກູສິຕາ ເທວີ ຕໍ ພີຊຍນ຺ຕີ ຖິຕາ ໂຫຕິ໚ ສາ "ວຕ຺ຕທາສິຍາ ປຜິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ມລ຺ເລ ຣາຊາ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ທາສີ ອຸຜ຺ຖາເປຕ຺ວາ ສຍເມວ ປີສິຕຸມາຣທ຺ທາ ໚ ຕສ຺ສາ ອຸໂກສຸ ພາຫາສຸ ອເນເກ ສຸວຕ຺ຕວລຍາ, ເຕ ສງຆຜ຺ຜນ຺ຕາ ມຫາສທ຺ທໍ ຊນຍີສຸ໚ ຣາຊາ ສຸຜ຺ຖຸຕຣໍ ນິພ຺ພິນ຺ໂນ ທກ຺ຂິເຕນ ປສ຺ເສນ ນິປນ຺ໂນເຍວ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຊີ ສຈ຺ຉາກາສີ໚ ຕໍ ອນຸຕ຺ຕເຣນ ສຸເຂນ ສຸຂິຕໍ ນິປນ຺ນໍ ຈນ຺ທນຫຕ຺ຖາ ເທວີ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ "ອາລິມ຺ປາມິ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ອາຫ໚ ຣາຊາ – "ອເປຫິ, ມາ ອາລິມ຺ປາຫີ"ຕິ ອາຫ໚ ສາ "ກິສ຺ສ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ອາຫ໚ ໂສ "ນາຫໍ ຣາຊາ"ຕິ໚ ເອວເມເຕສໍ ຕໍ ກຖາສລ຺ລາປໍ ສຸຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈາ ອຸປສງກມິສຸ໚ ເຕຫິປີ ມຫາຣາຊວາເທນ ອາລປິໂຕ "ນາຫໍ, ກເຕ, ຣາຊາ"ຕິ ອາຫ໚ ເສສໍ ປຖມຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວ໚

ອຍໍ ປນ ຄາຖາວຕ຺ຕນາ – ທິສ຺ວາຕິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ໚ ສຸວຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ກລ຺ຈນສ຺ສ "ວລຍານີ"ຕິ ປາຖເສໂສ໚ ສາວເສສປາໂຖ ຫິ ອຍໍ ອຕ຺ໂຖ໚ ປກ຺ສ຺ສຣານີຕິ ປກາສນສີລານິ, ຊຸຕິມນ຺ຕານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ໚ ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ທິສ຺ວາ

ກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ສຸວຓ຺ຓສ຺ສ ວລຍານິ ‘‘ຄຓວາເສ ສຕິ ສງ຺ຆຏ຺ຏນາ, ເອກວາເສ ອສງ຺ຆຏ຺ຏນາ’’ຕິ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣຠິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຘິໍ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີຕິຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິຯ

ສຸວຓ຺ຓວລຍຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔໕ຯເອວໍ ທຸຕິເຍນາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຎ຺ຎຕໂຣ ພາຣາຓສິຣາຊາ ທຫໂຣວ ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມ ອມຈ຺ເຈ ອາຓາເປສິ ‘‘ເທວິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ປຣິຫຣຖ, ອຫໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ອມຈ຺ຈາ ‘‘ນ, ມຫາຣາຊ, ອຣາຊກໍ ຣຊ຺ຊໍ ອມ຺ເຫຫິ ສກ຺ກາ ຣກ຺ຂິຕຸໍ, ສາມນ຺ຕຣາຊາໂນ ອາຄມ຺ມ ວິລຸມ຺ປິສ຺ສນ຺ຕິ, ຍາວ ເອກປຸຕ຺ໂຕປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕາວ ອາຄເມຫີ’’ຕິ ສຎ຺ຎາເປສຸໍຯ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ຣາຊາ ອຘິວາເສສິຯ ອຖ ເທວີ ຄພ຺ຠໍ ຄຓ຺ຫິຯ ຣາຊາ ປຸນປິ ເຕ ອາຓາເປສິ – ‘‘ເທວີ ຄພ຺ຠິນີ, ປຸຕ຺ຕໍ ຊາຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ປຣິຫຣຖ, ອຫໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ອມຈ຺ຈາ ‘‘ທຸຊ຺ຊານໍ, ມຫາຣາຊ, ເອຕໍ ເທວີ ປຸຕ຺ຕໍ ວາ ວິຊາຍິສ຺ສຕິ ຘ຺ີຕຣໍ ວາ, ວິຊາຍນກາລໍ ຕາວ ອາຄເມຫີ’’ຕິ ປຸນປິ ສຎ຺ຎາເປສຸໍຯ ອຖ ສາ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິຯ ຕທາປິ ຣາຊາ ຕເຖວ ອມຈ຺ເຈ ອາຓາເປສິຯ ອມຈ຺ຈາ ປຸນປິ ຣາຊານໍ ‘‘ອາຄເມຫິ, ມຫາຣາຊ, ຍາວ, ປຏິພໂລ ໂຫຕີ’’ຕິ ພຫູຫິ ກາຣເຓຫິ ສຎ຺ຎາເປສຸໍຯ ຕໂຕ ກຸມາເຣ ປຏິພເລ ຊາເຕ ອມຈ຺ເຈ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ‘‘ປຏິພໂລ ອຍໍ, ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ປຏິປ຺ຊ຺ຊຖາ’’ຕິ ອມຈ຺ຈານໍ ໂອກາສໍ ອທຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາປຓາ ກາສາຍວຕ຺ຖາທໂຍ ສພ຺ພປຣິກ຺ຂາເຣ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ອນ຺ເຕປຸເຣ ເອວ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ມຫາຊນໂກ ວິຍ ນິກ຺ຂມິຯ ສພ຺ພປຣິຊໂນ ນານປ຺ປກາຣກໍ ປຣິເທວມາໂນ ຣາຊານໍ ອນຸພນ຺ຘິຯ

ຣາຊາ ຍາວ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊສີມາ, ຕາວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຕຣທຓ຺ເຒນ ເລຂໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ເລຂາ ນາຕິກ຺ກມິຕພ຺ພາ’’ຕິ ອາຫຯ ມຫາຊໂນ ເລຂາຍ ສີສໍ ກຕ຺ວາ, ຠູມິຍໍ ນິປນ຺ໂນ ປຣິເທວມາໂນ ‘‘ຕຸຍ຺ຫໍ ທານິ, ຕາຕ, ຣຎ຺ໂຎ ອາຓາ, ກິໍ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ກຸມາຣໍ ເລຂໍ ອຕິກ຺ກມາເປສິຯ ກຸມາໂຣ ‘‘ຕາຕ, ຕາຕາ’’ຕິ ຘາວິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ສມ຺ປາປຸຓິຯ ຣາຊາ ກຸມາຣໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເອຕໍ ມຫາຊນໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິໍ, ກິໍ ທານິ ເອກໍ ທາຣກໍ ປຣິຫຣິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ກຸມາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິຊ຺ໂຊ, ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເທຫິ ວສິຕປຓ຺ຓສາລໍ ທິສ຺ວາ ວາສໍ ກປ຺ເປສິ ສທ຺ຘິໍ ປຸຕ຺ເຕນຯ ຕໂຕ ກຸມາໂຣ ວຣສຍນາທີສຸ ກຕປຣິຈໂຍ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ວາ ຣຊ຺ຊຸມຎ຺ຈເກ ວາ ສຍມາໂນ ໂຣທຕິຯ ສີຕວາຕາທີຫິ ຟຸຎ຺ໂຎ ສມາໂນ ‘‘ສີຕໍ, ຕາຕ, ອຸຓ຺ຫໍ, ຕາຕ, ມກ຺ຂິກາ, ຕາຕ, ຂາທນ຺ຕິ, ຉາໂຕມ຺ຫິ, ຕາຕ, ປິປາສິໂຕມ຺ຫິ, ຕາຕາ’’ຕິ ວທຕິຯ ຣາຊາ ຕໍ ສຎ຺ຎາເປນ຺ໂຕເຍວ ຣຕ຺ຕິໍ ວີຕິນາເມຕິຯ ທິວາປິສ຺ສ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ຠຕ຺ຕໍ ອຸປນາເມຕິ, ຕໍ ໂຫຕິ ມິສ຺ສກຠຕ຺ຕໍ ກງ຺ຄຸວຣກມຸຄ຺ຄາທິພຫຸລໍຯ ກຸມາໂຣ ອຈ຺ຉາເທນ຺ຕມ຺ປິ ຕໍ ຊິຆ຺ຈ຺ຉາວເສນ ຠຸຎ຺ຊມາໂນ ກຕິປາເຫເນວ ອຸຓ຺ເຫ ຐປິຕປທຸມໍ ວິຍ ມິລາຍິຯ ປຈ຺ເຈກໂພຘິສຕ຺ໂຕ ປນ ປຏິສງ຺ຂານພເລນ ນິພ຺ພິກາໂຣເຍວ ຠຸຎ຺ຊຕິຯ

ຕໂຕ ໂສ ກຸມາຣໍ ສຎ຺ຎາເປນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ນຄຣສ຺ມິໍ, ຕາຕ, ປຓີຕາຫາໂຣ ລພ຺ຠຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິຯ ກຸມາໂຣ ‘‘ອາມ, ຕາຕາ’’ຕິ ອາຫຯ ຕໂຕ ນໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ອາຄຕມຄ຺ເຄເນວ ນິວຕ຺ຕິຯ ກຸມາຣມາຕາປິ ເທວີ ‘‘ນ ທານິ ຣາຊາ ກຸມາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣຎ຺ເຎ ຈິຣໍ ວສິສ຺ສຕິ, ກຕິປາເຫເນວ ນິວຕ຺ຕິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣຎ຺ຎາ ກຕ຺ຕຣທຓ຺ເຒນ ລິຂິຕຏ຺ຐາເນເຍວ ວຕິໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ວາສໍ ກປ຺ເປສິຯ ຕໂຕ ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ວຕິຍາ ອວິທູເຣ ຐຕ຺ວາ ‘‘ເອຕ຺ຖ ເຕ, ຕາຕ, ມາຕາ ນິສິນ຺ນາ, ຄຈ຺ຉາຫີ’’ຕິ ເປເສສິຯ ຍາວ ຈ ໂສ ຕໍ ຐານໍ ປາປຸຓາຕິ, ຕາວ ອຸທິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐາສິ ‘‘ມາ ເຫວ ນໍ ໂກຈິ ວິເຫເຐຍ຺ຍາ’’ຕິຯ ກຸມາໂຣ ມາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຘາວນ຺ໂຕ ອຄມາສິຯ ອາຣກ຺ຂກປຸຣິສາ ຈ ນໍ ທິສ຺ວາ ເທວິຍາ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ເທວີ ວີສຕິນາຏກິຕ຺ຖິສຫສ຺ສປຣິວຸຕາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຏິຄ຺ຄເຫສິ, ຣຎ຺ໂຎ ຈ ປວຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ອຖ ‘‘ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ເປເສສິຯ ຣາຊາປິ ຕາວເທວ ສກວສຕິໍ ອຄມາສິຯ ມນຸສ຺ສາ ຣາຊານໍ ອທິສ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິໍສຸຯ ຕໂຕ ເທວີ ນິຣາສາວ ຫຸຕ຺ວາ, ປຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຎ຺ຈິຯ ຣາຊາປິ ອຕ຺ຕໂນ ວສຕິໍ ປຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ໂນ ວິປ຺ສ຺ສິຕ຺ວາ, ປຈ຺ເຈກໂພຘິໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ, ມຎ຺ຊູສກຣຸກ຺ຂມູເລ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທານໍ ມຊ຺ເຊ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ເອວໍ ທຸຕິເຍນ ສຫ ມມສ຺ສ, ວາຈາຠິລາໂປ ອຠິສຊ຺ຊນາ ວາ;

ເອຕໍ ຠຍໍ ອາຍຕິໍ ເປກ຺ຂມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ສາ ປທຕ຺ຖໂຕ ອຸຕ຺ຕານາ ເອວຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ຍ຺ວາຍໍ ເອເຕນ ທຸຕິເຍນ ກຸມາເຣນ ສີຕຸຓ຺ຫາທີນິ ນິເວເທນ຺ເຕນ

ສຫວາເສນ ຕໍ ສຄຸຄາເປນຸຕສຸສ ມມ ວາຈາກີລາໂປ, ຕສຸມີ ສີເນຫວເສນ ອກີສຊຸຊນາ ຈ ຊາຕາ, ສເຈ ອຫໍ ອິມໍ ນ ປຣິຈຸຈຊາມີ, ຕໂຕ ອາຍຕິມຸປີ ເຫສຸສຕີ ຍເຖວ ອິຫາມີ; ເອວໍ ທຸຕິເຍນ ສຫ ມມສຸສ ວາຈາກີລາໂປ ອກີສຊຸຊນາ ວາ ອຸກາຍມຸປີ ເຈຕໍ ອນຸຕຣາຍກຣໍ ວິເສສາຜິຄມສຸສາຕິ ເອຕໍ ກຍໍ ອາຍຕິ ເປກຸຂມາໂນ ຕໍ ຉຫຸເຫຕຸວາ ໂຍນິໂສ ປຜິປຊຸຊິຕຸວາ ປຈຸເຈກໂພຜິ ອຜິຄໂຕມຸຫີຕິ។ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວາຕິ។

ອາຍຕິກຍຄາຖາວຕຸຕນາ ສມຕຸຕາ។

໔໐។ກາມາ ຫິ ຈິຕຸຣາຕິ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກີຣ ເສຍຸຖິປຸຕຸໂຕ ທຫໂຣວ ເສຍຸຖິຍຖານໍ ລກິ។ ຕສຸສ ຕິຕຸຕໍ ອຸຕູນໍ ຕໂຍ ປາສາທາ ໂຫນຸຕິ ។ ໂສ ຕຕຸຖ ສພຸພສມຸປຕຸຕິຫິ ເທວກຸມາໂຣ ວິຍ ປຣິຈາເຣຕິ។ ໂສ ທຫໂຣວ ສມາໂນ ''ປພຸພຊິສຸສາມີ''ຕິ ມາຕາປີຕໂຣ ຍາຈີ។ ເຕ ນໍ ວາເຣນຸຕິ។ ໂສ ຕເຖວ ນິພນຸຜຕີ។ ປຸນປີ ນໍ ມາຕາປີຕໂຣ ''ຕຸວໍ, ຕາຕ, ສຸຂຸມາໂລ, ທຸກຸກຣາ ປພຸພຊຊາ, ຂຸຣຜາຣາຍ ອຸປຣິ ຈງກມນສທິສາ''ຕິ ນານປຸປກາເຣຫີ ວາເຣນຸຕິ។ ໂສ ຕເຖວ ນິພນຸຜຕີ។ ເຕ ຈິນຸເຕສຸໍ ''ສຈາຍໍ ປພຸພຊຕິ, ອມຸຫາກໍ ໂທມນສຸສໍ ໂຫຕິ។ ສເຈ ນໍ ນິວາເຣມ, ເອຕສຸສ ໂທມນສຸສໍ ໂຫຕິ។ ອປິຈ ອມຸຫາກໍ ໂທມນສຸສໍ ໂຫຕຸ, ມາ ຈ ເອຕສຸສາ''ຕິ ອນຸຊານີສຸ។ ຕໂຕ ໂສ ສພຸພປຣິຊນໍ ປຣິເທວມານໍ ອນາທິຍິຕຸວາ ອິສິປຕນໍ ຄນຸຕຸວາ ປຈຸເຈກພຸທຸຜານໍ ສນຸຕິເກ ປພຸພຊິ។ ຕສຸສ ອຸລຸອາຣເສນາສນໍ ນ ປາປຸຕາຕິ, ມຄຸຈເກ ຕຍຸຜິກໍ ປຕຸຖຣິຕຸວາ ສຍິ។ ໂສ ວຣສຍເນ ກຕປຣິຈໂຍ ສພຸພຣຕຸຕິ ອຕິທຸກຸຂິໂຕ ອໂຫສິ។ ປກາເຕປີ ສຣີຣປຣິກມຸມໍ ກຕຸວາ, ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ປຈຸເຈກພຸທຸເຜຫິ ສທຸຜີ ປີຕຸທາຍ ປາວິສີ។ ຕຕຸຖ ວຸທຸຒາ ອຄຸຄາສນຄຸຈ ອຄຸຄປີຕຸຫລຸຈ ລກນຸຕິ, ນວກາ ຍໍກິຄຸຈິເທວ ອາສນໍ ລູຂໂກຊນຄຸຈ។ ໂສ ເຕນ ລູຂໂກຊເນນາປີ ອຕິທຸກຸຂິໂຕ ອໂຫສິ។ ໂສ ກຕິປາຫໍເຍວ ກີໂສ ທຸພຸພຕຸໂຕ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພິຊຊີ ຍຖາ ຕໍ ອປຣິປາກຄເຕ ສມຕຜມຸເມ។ ຕໂຕ ມາຕາປີຕູນໍ ທູຕໍ ເປເສຕຸວາ ອຸປຸປພຸພຊິ។ ໂສ ກຕິປາຫໍເຍວ ພລໍ ຄເຫຕຸວາ ປຸນປີ ປພຸພຊິຕຸກາໂມ ອໂຫສີ។ ຕໂຕ ເຕເນວ ກເມນ ປພຸພຊິຕຸວາ ປຸນປີ ອຸປຸປພຸພຊິຕຸວາ ຕຕິຍວາເຣ ປພຸພຊິຕຸວາ ສມຸມາ ປຜິປນຸໂນ ປຈຸເຈກສມຸໂພຜີ ສຈຸຜິກຕຸວາ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ວຕຸວາ ປຸນ ປຈຸເຈກພຸທຸຜານໍ ມຊເຊ ອິມເມວ ພຸຍາກຣຕຄາຖໍ ອກາສີ –

''ກາມາ ຫິ ຈິຕຸຣາ ມຜຸຣາ ມໂນຣມາ, ວິຣູປຣູເປນ ມເຖນຸຕິ ຈິຕຸຕໍ;

ອາທີນວໍ ກາມຄຸເຕສຸ ທິສຸວາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄຸຄວິສາຕກປຸໂປ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ກາມາຕິ ທຸເວ ກາມາ ວຕຸຖຸກາມາ ຈ ກິເລສກາມາ ຈ។ ຕຕຸຖ ວຕຸຖຸກາມາ ມນາປີຍຣູປາທໂຍ ຜມຸມາ, ກິເລສກາມາ ຉນຸທາທໂຍ ສພຸເພປີ ຣາຄປຸປເກທາ។ ອິຜ ປນ ວຕຸຖຸກາມາ ອຜິປຸເປຕາ។ ຣູປາທິອເນກປຸປກາຣວເສນ ຈິຕຸຣາ។ ໂລກສຸສາທວເສນ ມຜຸຣາ។ ພາລປຸຖຸຊຊນານໍ ມນໍ ຣເມນຸຕີຕິ ມໂນຣມາ។ ວິຣູປຣູເປນາຕິ ວິຣູເປນ ຣູເປນ, ອເນກວິເຜນ ສກາເວນາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ເຕ ຫິ ຣູປາທິວເສນ ຈິຕຸຣາ, ຣູປາທີສຸປີ ນີລາທິວເສນ ວິວິຜຣູປາ។ ເອວໍ ເຕນ ວິຣູປຣູເປນ ຕຖາ ຕຖາ ອສຸສາທໍ ທສຸເສຕຸວາ ມເຖນຸຕິ ຈິຕຸຕໍ ປພຸພຊຊາຍ ອກິຣມິຕຸໍ ນ ເທນຸຕີຕິ។ ເສສເມຕຸຖ ປາກຍເມວ។ ນິຄມນມຸປີ ທວີຫີ ຕີຫີ ວາ ປເທຫີ ໂຍເຊຕຸວາ ປຸຣິມຄາຖາສຸ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພນຸຕິ។

ກາມຄາຖາວຕຸຕນາ ສມຕຸຕາ។

໔໑។ອີຕີຈາຕີ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກີຣ ຣຄຸໂຍ ຄຕຸໂຫ ອຸທປາທີ។ ພາລຸຫາ ເວທນາ ວຕຸຕນຸຕີ។ ເວຊຊາ ''ສຕຸຖກມຸເມນ ວິນາ ຜາສຸ ນ ໂຫຕີ''ຕິ ກຓນຸຕີ។ ຣາຊາ ເຕສໍ ອກຍໍ ທຕຸວາ ສຕຸຖກມຸມໍ ກາຣາເປສີ។ ເຕ ຜາເລຕຸວາ, ປຸພຸພໂລຫິຕໍ ນີຫຣິຕຸວາ, ນິພຸເພທນໍ ກຕຸວາ, ວຓໍ ປຜຸເຜນ ພນຸຜີສຸ, ອາຫາຣາຈາເຣສຸ ຈ ນໍ ສມຸມາ ໂອວທີສຸ។ ຣາຊາ ລູຂໂກຊເນນ ກີສສຣີໂຣ ອໂຫສີ, ຄຕຸໂຫ ຈສຸສ ມິລາຍິ។ ໂສ ຜາສຸກສຄຸຍີ ຫຸຕຸວາ ສີນິທຸຜາຫາຣໍ ກຸຄຸຊີ។ ເຕນ ຈ ສຄຸຊາຕພໂລ ວິສເຍ ປຜິເສວີ។ ຕສຸສ ຄຕຸໂຫ ປຸນ ປຸຣິມສກາວເມວ ສມຸປາປຸຕີ។ ເອວໍ ຍາວ ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ສຕຸຖກມຸມໍ ກາຣາເປຕຸວາ, ເວຊເຊຫີ ປຣິວຊຊິໂຕ ນິພຸພິຊຊິຕຸວາ, ຣຊຊໍ ປຫາຍ ປພຸພຊິຕຸວາ, ອຣຄຸຄໍ ປວິສິຕຸວາ, ວິປສຸສນໍ ອາຣກິຕຸວາ, ສຕຸຕຫີ ວສຸເສຫີ ປຈຸເຈກໂພຜີ ສຈຸຜິກຕຸວາ, ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ກາສິຕຸວາ ນນຸທມູລກປພຸກາຣໍ ອຄມາສີ។

''ອີຕີ ຈ ຄຕຸໂຫ ຈ ອຸປທຸທໂວ ຈ, ໂຣໂຄ ຈ ສລຸລຄຸຈ ກຍຄຸຈ ເມຕໍ;

ເອຕໍ ຠຍໍ ກາມຄຸເຓສຸ ທິສ຺ວາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເອຕີຕິ ອີຕິ, ອາຄນ຺ຕຸການໍ ອກຸສລຠາຄິຍານໍ ພ຺ຍສນເຫຕູນໍ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຕສ຺ມາ ກາມຄຸຓາປິ ເອເຕ ອເນກພ຺ຍສນາວຫຏ຺ເຐນ ທຬ຺ຫສນ຺ນິປາຕຏ຺ເຐນ ຈ ອີຕິຯ ຄຓ຺ໂຑປິ ອສຸຈິໍ ປຄ຺ຆຣຕິ, ອຸທ຺ຘຸມາຕປຣິປກ຺ກປຣິຠິນ຺ໂນ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ເອເຕ ກິເລສາສຸຈິປຄ຺ຆຣຓໂຕ ອຸປ຺ປາທຊຣາຠງ຺ເຄຫິ ອຸທ຺ຘຸມາຕປຣິປກ຺ກປຣິຠິນ຺ນຠາວໂຕ ຈ ຄຓ຺ໂຑຯ ອຸປທ຺ທວຕີຕິ ອຸປທ຺ທໂວ; ອນຕ຺ຖໍ ຊເນນ຺ໂຕ ອຠິຠວຕິ; ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຣາຊທຓ຺ຑາທີນເມຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຕສ຺ມາ ກາມຄຸຓາເປເຕ ອວິທິຕນິພ຺ພານຕ຺ຖາວຫເຫຕຸຕາຍ ສພ຺ພຸປທ຺ທວວຕ຺ຖຸຕາຍ ຈ ອຸປທ຺ທໂວຯ ຍສ຺ມາ ປເນເຕ ກິເລສາຕຸຣຠາວໍ ຊເນນ຺ຕາ ສີລສງ຺ຂາຕມາໂຣຄ຺ຍໍ, ໂລລຸປ຺ປໍ ວາ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕາ ປາກຕິກເມວ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ວິລຸມ຺ປນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອິມິນາ ອາໂຣຄ຺ຍວິລຸມ຺ປນຏ຺ເຐເນວ ໂຣໂຄຯ ອພ຺ຠນ຺ຕຣມນຸປ຺ປວິຏ຺ຐຏ຺ເຐນ ປນ ອນ຺ໂຕຕຸທກຏ຺ເຐນ ທຸນ຺ນີຫຣຓີຍຏ຺ເຐນ ຈ ສລ຺ລໍຯ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກຠຍາວຫນໂຕ ຠຍໍຯ ເມ ເອຕນ຺ຕິ ເມຕໍຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ ນິຄມນມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ອີຕິຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔໘ຯສີຕຎ຺ຈາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ສີຕາລຸກພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິຯ ໂສ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຎ຺ຎກຸຏິກາຍ ວິຫຣຕິຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ປເທເສ ສີເຕ ສີຕໍ, ອຸຓ຺ເຫ ອຸຓ຺ຫເມວ ຈ ໂຫຕິ ອພ຺ໂຠກາສຕ຺ຕາ ປເທສສ຺ສຯ ໂຄຈຣຄາເມ ຠິກ຺ຂາ ຍາວທຕ຺ຖາຍ ນ ລພ຺ຠຕິຯ ປິວນປານີຍມ຺ປິ ທຸລ຺ລຠໍ, ວາຕາຕປຑໍສສຣີສປາປິ ພາເຘນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ອິໂຕ ອຑ຺ຒໂຍຊນມຕ຺ເຕ ສມ຺ປນ຺ໂນ ປເທໂສ, ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພປິ ເອເຕ ປຣິສ຺ສຍາ ນຕ຺ຖິຯ ຍໍນູນາຫໍ ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ; ຜາສຸກໍ ວິຫຣນ຺ເຕນ ສກ຺ກາ ວິເສສໍ ອຘິຄນ຺ຕຸ’’ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ປຸນ ອໂຫສິ – ‘‘ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ນ ປຈ຺ຈຍວສິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວຣູປຎ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ວເສ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ນາຫໍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ນ ອຄມາສິຯ ເອວໍ ຍາວຕຕິຍກໍ ອຸປ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ນິວຕ຺ເຕສິຯ ຕໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ວສິຕ຺ວາ, ສມ຺ມາ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ ປຈ຺ເຈກສມ຺ໂພຘິໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ, ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ຠາສິຕ຺ວາ ນນ຺ທມູລກປພ຺ຠາຣໍ ອຄມາສິຯ

‘‘ສີຕຎ຺ຈ ອຸຓ຺ຫຎ຺ຈ ຂຸທໍ ປິປາສໍ, ວາຕາຕເປ ຑໍສສຣີສເປ ຈ;

ສພ຺ພານິເປຕານິ ອຠິສມ຺ຠວິຕ຺ວາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສີຕຎ຺ຈາຕິ ສີຕໍ ນາມ ທຸວິຘໍ ອພ຺ຠນ຺ຕຣຘາຕຸກ຺ໂຂຠປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ, ພາຫິຣຘາຕຸກ຺ໂຂຠປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ; ຕຖາ ອຸຓ຺ຫໍຯ ຑໍສາຕິ ປິງ຺ຄລມກ຺ຂິກາຯ ສຣີສປາຕິ ເຍ ເກຈິ ທີຆຊາຕິກາ ສຣິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ເສສໍ ປາກຏເມວຯ ນິຄມນມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ສີຕາລຸກຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔໙ຯນາໂຄວາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຣາຊາ ວີສຕິ ວສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕ຺ວາ ກາລກໂຕ ນິຣເຍ ວີສຕິ ເອວ ວສ຺ສານິ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ຫຕ຺ຖິໂຍນິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສຎ຺ຊາຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ປທຸມວຓ຺ຓສກລສຣີໂຣ ອຸຬາໂຣ ຍູຖປຕິ ມຫານາໂຄ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ສ ໂອຠຄ຺ໂຄຠຄ຺ຄໍ ສາຂາຠງ຺ຄໍ ຫຕ຺ຖິຉາປາວ ຂາທນ຺ຕິຯ ໂອຄາເຫປິ ນໍ ຫຕ຺ຖິນິໂຍ ກທ຺ທເມນ ລິມ຺ປນ຺ຕິ , ສພ຺ພໍ ປາລິເລຍ຺ຍກນາຄສ຺ເສວ ອໂຫສິຯ ໂສ ຍູຖາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປກ຺ກມິຯ ຕໂຕ ນໍ ປທານຸສາເຣນ ຍູຖໍ ອນຸພນ຺ຘິຯ ເອວໍ ຍາວຕຕິຍໍ ປກ຺ກນ຺ໂຕ ອນຸພນ຺ໂຘວຯ ຕໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິທານິ ມຍ຺ຫໍ ນຕ຺ຕໂກ ພາຣາຓສິຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕິ, ຍໍນູນາຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິມຊາຕິຍາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ຕຕ຺ຣ ມໍ ໂສ ຣກ຺ຂິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ຕໂຕ ຣຕ຺ຕິໍ ນິທ຺ທາວສໍ ຄເຕ ຍູເຖ ຍູຖໍ ປຫາຍ ຕ ເມວ ອຸຍ຺ຍານໍ ປາວິສິຯ ອຸຍ຺ຍານປາໂລ ທິສ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ‘‘ຫຕ຺ຖິໍ ຄເຫສ຺ສາມີ’’ຕິ ເສນາຍ ປຣິວາເຣສິຯ ຫຕ຺ຖີ ຣາຊານໍ ເອວ ອຠິມຸໂຂ ຄຈ຺ຉຕິຯ ຣາຊາ ‘‘ມໍ ອຠິມຸໂຂ ເອຕີ’’ຕິ ຂຸຣປ຺ປໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິຯ ຕໂຕ ຫຕ຺ຖີ ‘‘ວິຊ຺ເຌຍ຺ຍາປິ ມໍ ເອໂສ’’ຕິ ມານຸສິກາຍ ວາຈາຍ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕ, ມາ ມໍ ວິຊ຺ຌ, ອຫໍ ເຕ ອຍ຺ຍໂກ’’ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ ‘‘ກິໍ ຠຓສີ’’ຕິ ສພ຺ພໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ຫຕ຺ຖີປິ ຣຊ຺ເຊ ຈ ນຣເກ ຈ ຫຕ຺ຖິໂຍນິຍຎ຺ຈ ປວຕ຺ຕິໍ ສພ຺ພໍ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ‘‘ສຸນ຺ທຣໍ, ມາ ຠາຍິ, ມາ ຈ ກຎ຺ຈິ ຠິໍສາເປຫີ’’ຕິ

ຫຕ຺ຖິໂນ ວຜ຺ຜລ຺ຈ ອາຣກ຺ຂເກ ຈ ຫຕ຺ຖິກຕ຺ເພ ຈ ອຸປ຺ຝຼາເປສີ຺ฯ

ອເຖກທິວສໍ ຣາຊາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຆຄໂຕ ‘‘ອຍໍ ວີສຕິ ວສ຺ສານີ ຣຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ນິຣເຍ ປກ຺ໂກ, ວິປາກາວເສເສນ ຈ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕຕ຺ຖປີ ຄຕາວາສສງ຺ຈຜຸຜນໍ ອສຫນ຺ໂຕ ອີຮາຄໂຕฯ ອໂຫ ທຸກ຺ໂຂ ຄຕາວາໂສ, ເອກີກາໂວ ເອວ ຈ ປນ ສຸໂຂ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ວິປ຺ສສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຘີ ສຈ຺ຉາກາສີฯ ຕໍ ໂລກ຺ຕຕຣສຸເຂນ ສຸຂິຕໍ ອມຈ຺ຈາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ, ປຕິປາຕໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ຍານກາໂລ ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ອາຫໍສຸฯ ຕໂຕ ‘‘ນາຫໍ ຣາຊາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ອິມໍ ຄາຖໍ ອການີ –

‘‘ນາໂຄວ ຍູຖານິ ວິວຊ຺ຊຍິຕ຺ວາ, ສລ຺ຊາຕຂນ຺ໂຘ ປທຸມີ ອຸລຸອາໂຣ;

ຍຖາກິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣໍ ອຣລ຺ເລ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ’’ຕິฯ

ສາ ປທຕ຺ຖໂຕ ປາກຍາ ເອວฯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອນີປ຺ປາຍໂຍຊນາฯ ສາ ຈ ໂຂ ຍຸຕ຺ຕິວເສເນວ, ນ ອນຸສ຺ສວວເສນฯ ຍຖາ ອຍໍ ຫຕ຺ຖີ ມນຸສ຺ສກນ຺ເຕສຸ ສີເລສຸ ທນ຺ຕຕ຺ຕາ ອທນ຺ຕກູມີ ນາຄຈ຺ຉຕີຕິ ວາ, ສຣີຣມຫນ຺ຕຕາຍ ວາ ນາໂຄ, ເອວໍ ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປີ ອຣິຍກນ຺ເຕສຸ ສີເລສຸ ທນ຺ຕຕ຺ຕາ ອທນ຺ຕກູມີ ນາຄມເນນ ອາຄຸ ອກຣເຕນ ປຸນ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອນາຄມເນນ ຈ ຄຸຕສຣີຣມຫນ຺ຕຕາຍ ວາ ນາໂຄ ກເວຍ຺ຍໍฯ ຍຖາ ເຈສ ຍູຖານິ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເອກຈຣິຍສຸເຂນ ຍຖາກິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣໍ ອຣລ຺ເລ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ, ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປີ ເອວໍ ຄຕໍ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເອກວິຫາຣສຸເຂນ ຊານສຸເຂນ ຍຖາກິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣໍ ອຣລ຺ເລ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາ ຍຖາ ສຸຂໍ, ຕຖາ ຕຖາ ຍຕ຺ຕກໍ ວາ ອິຈ຺ຉາມິ, ຕຕ຺ຕກໍ ອຣລ຺ເລ ນິວາສໍ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ ຈເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ຍຖາ ເຈສ ສຸສຕ຺ຖິຕກ຺ຂນ຺ຆຕາຍ ສລ຺ຊາຕກ຺ຂນ຺ໂຘ, ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປີ ເອວໍ ອເສຂສີລກ຺ຂນ຺ຆມຫນ຺ຕຕາຍ ສລ຺ຊາຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ກເວຍ຺ຍໍฯ ຍຖາ ເຈສ ປທຸມສທິສຄຕ຺ຕຕາຍ ວາ ປທຸມກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ນຕາຍ ວາ ປທຸມີ, ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປີ ເອວໍ ປທຸມສທິເສາຊຄຕ຺ຕຕາຍ ວາ ອຣິຍຊາຕິປທຸເມ ອຸປ຺ປນ຺ນຕາຍ ວາ ປທຸມີ ກເວຍ຺ຍໍฯ ຍຖາ ເຈສ ຖາມພລຊວາທີຫີ ອຸລຸອາໂຣ, ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປີ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍສມາຈາຣຕາທີຫີ ສີລສມາຘິນິພ຺ເພຘິກປລ຺ລາທີຫີ ວາ ອຸລຸອາໂຣ ກເວຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ວິປ຺ສສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຘີ ອຘິຄໂຕມ຺ຫີຕິฯ

ນາຄຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາฯ

໕໔ฯອຜຼຖານ ຕນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຕສີຣລ຺ໂລ ກິຣ ປຸຕ຺ໂຕ ທຫໂຣ ເອວ ສມາໂນ ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມ ມາຕາປິຕໂຣ ຍາຈິฯ ມາຕາປິຕໂຣ ນໍ ວາເຣນ຺ຕິฯ ໂສ ວາຣິຍມາໂນປີ ນິພນ຺ຘຕິເຍວ ‘‘ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິฯ ຕໂຕ ນໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕເສຜ຺ຖິປຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ສພ຺ພໍ ວຕ຺ວາ ອນຸຊານິສຸฯ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈ ອຸຍ຺ຍາເນເຍວ ວສິຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຕິຊານາເປສຸໍ, ໂສ ຕຖາ ອກາສີฯ ຕສ຺ສ ມາຕາ ປາໂຕວ ວີສຕິສຫສ຺ສນາຜກິຕ຺ຖິປຣິວຸຕາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ປຸຕ຺ຕໍ ຍາຄຸ ປາເຍຕ຺ວາ, ອນ຺ຕຣາ ຂຊ຺ຊກາທີນີ ຈ ຂາທາເປຕ຺ວາ, ຍາວ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກສມຍໍ ເຕນ ສທ຺ຘິ ສມ຺ລ຺ລປິຕ຺ວາ, ນຄຣໍ ປວິສຕິฯ ປິຕາ ຈ ມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ, ຕໍ ໂກເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາປິ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ, ທິວສໍ ເຕນ ສທ຺ຘິ ສມ຺ລ຺ລປິຕ຺ວາ, ສາຍນ຺ຫສມເຍ ຊຄ຺ຄນປຸຣິເສ ຄເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສຕິฯ ໂສ ເອວໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ອວິວິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິฯ ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຘຸ ນາມ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ນນ຺ທມູລກປ຺ພກາເຣ ວິຫຣຕິฯ ໂສ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ອທ຺ທສ – ‘‘ອຍໍ ກຸມາໂຣ ປພ຺ພຊິຕຸໍ ອສກ຺ຂິ, ຊຜໍ ຆິນ຺ທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ’’ຕິฯ ຕໂຕ ປຣໍ ອາວຊ຺ຊິ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ຆມ຺ມຕາຍ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ໂນ’’ຕິฯ ອຖ ‘‘ຆມ຺ມຕາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ໂຕ ອຕິຈິຣໍ ກວິສ຺ສຕິ’’ຕິ ລຕ຺ວາ ‘‘ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕໍ ທສ຺ເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ມໂນສິລາຕລໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ອຜ຺ຖາສິฯ ຣາຊປຸຣິໂສ ທິສ຺ວາ ‘‘ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ອາຄໂຕ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສິฯ ຣາຊາ ‘‘ອິທານິ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘນ ສທ຺ຘິ ອນຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕ ວສິສ຺ສຕິ’’ຕິ ປມຸທິຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸປຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ວາສໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລາທິວາວິຫາຣຜ຺ຖານຈງ຺ກມາທິສພ຺ພໍ ກາເຣຕ຺ວາ ວາເສສິฯ

ໂສ ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ໂຕ ເອກທິວສໍ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ ກຸມາຣໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ໂກສິ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ? ໂສ ອາຫ ‘‘ອຫໍ ປພ຺ພຊິໂຕ’’ຕິฯ ‘‘ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ນ ເອທິສາ ໂຫນ຺ຕິ’’ຕິฯ ‘‘ອຖ ກນ຺ເຕ, ກີທິສາ ໂຫນ຺ຕິ, ກີ ມຍ຺ຫໍ ອນນຸຈ຺ຉວິກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນນຸຈ຺ຉວິກໍ ນ ເປກ຺ຂສີ , ນນຸ ເຕ ມາຕາ ວີສຕິສຫສ຺ໄສຕ຺ຖີຫີ ສທ຺ຘິ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມເຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ອຸຍ຺ຍານໍ ອວິວິຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ, ປີຕາ ມຫຕາ ພລກາເຍນ ສາຍນ຺ຫສມເຍ, ຊຄ຺ຄນປຸຣິສາ ສກລຣຕ຺ຕີ; ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ຕວ ສທິສາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ‘ເອທິສາ ປນ ໂຫນ຺ຕິ’’’ຕິ

ຕຕ្ຣ ຖິຕສ្ເສວ ອິທ្ຂິຍາ ທີມວນ្ເຕ ອ្ຸຍຸលຕຣំ ວິຫារំ ທស្ເສសិ។ ໂສ ຕຕ្ຖ ປຈ្ເຈກພຸទ្ធេ ອាລម្ពនພាឍំ ນິស្សាយ ຖິເຕ ຈ ຈງກມນ្ເຕ ຈ ຣຊນກម្មສូຈិកម្មាທីនិ ກໂຣນ្ເຕ ຈ ທិស្វា ອាຫ – ''ຕុម្ហេ ອິສ, ນាគច្ឆថ, ປព្ពជ្ជា ນាម ຕុម្ហេហិ ອនុញ្ញាតា''តិ។ ''ອាម, ປព្ពជ្ជា ອនុញ្ញាតា, ປព្ពជិតកាលតោ ປដ្ឋាយ ສមຕា ນាម ອត្តនោ ນិស្សរណំ កាតុំ ອិច្ឆិតប្បត្ថិតស្ស ປເທសំ ຄន្តុំ លព្ភតិ, ເອត្តកំ ວដ្ដតី''តិ ວត្វា ອາກាເສ ຖត្វា –

''ອដ្ឋាន ຕំ ສງ្គណិការតស្ស, ຍំ ຜស្សយេ ສាមយិកំ ວិមុត្តិ''ន្តិ។ –

ອິមំ ອុទ្ទានគាថំ ວត្វា, ທិស្សមានេនេវ ກាເຍន នន្ទមូលកប្ភារំ ອគមាសិ។ ເອວំ គតេ ປຈ្ເຈກພុទ្ធេ ໂສ ອត្តនោ ປណ្ណសាលំ ປវិសិត្វា ນិបជ្ជិ។ ອາຣក្ខកបុរិសោបិ ''ສយិតោ ກុមារោ, ອិទានិ កុហិំ គមិស្សតី''តិ ປមត្តោ ນិទ្ទំ ໂອក្កមិ។ ໂສ ຕស្ស ປមត្តភាវំ ញត្វា ປត្តចីវរំ គហេត្វា អរញ្ញំ ປាវិសិ។ ຕຕ្ຣ ຈ ວិវិត្តោ ວិប្បស្សនំ ອារភិត្វា, ປຈ្ເຈກໂພធិ ສច្ឆិកត្វា, ປຈ្ເຈກພុទ្ធដ្ឋានំ គតោ។ ຕຕ្ຣ ຈ ''ករុណីយ''ន្តិ ປុច្ឆិតោ ອាទិច្ចពន្ធុនា វុត្តំ ອុទ្ទានគាថំ ປរិបុណ្ណំ ກត្វា ອភាសិ។

ຕស្សត្ថោ – ອដ្ឋាន ຕន្តិ។ ອដ្ឋានំ ຕំ, ອກារណំ ຕន្តិ វុត្តំ ໂហតិ, ອនុនាសិកលោបោ កតោ ''ອរិយសច្ចាន ທស្សន''ន្តិ ອាទិសុ (ខុ។ ປា។ ៥។១១; សុ។ និ។ ๘៦๐) វិយ។ ສງ្គណិការតស្សាតិ គណាភិរតស្ស។ យន្តិ ករណវចនមេតំ ''យំ ហិរិយតិ ហិ រិយិតព្ពេនា''តិអាទិសុ (ធ។ ស។ ៣๐) វិយ។ ຜស្សយេតិ ອធិគច្ឆេ។ ສាមយិកំ ວិមុត្តិន្តិ លោកិយសមាបត្តិ។ សា ហិ ອប្បិតប្បិតសមយេ ເອວ ປច្ចនិកេហិ វិមុច្ចនតោ ''ສាមយិកា វិមុត្តី''តិ វុច្ចតិ។ ຕំ ສាមយិកំ វិមុត្តិ។ ອដ្ឋានំ ຕំ, ន ຕំ ការណំ វិជ្ជតិ ສງ្គណិការតស្ស, យេន ការណេន ຜស្សយេតិ ເອតំ ອាទិច្ចពន្ធុស្ស ປច្ចេកពុទ្ធស្ស វចោ និសម្ម ສង្គណិការតិំ ປហាយ ໂយនិសោ ປដិបជ្ជន្តោ ອធិគតោម្ហីតិ ອាហ។ សេសំ វុត្តនយមេវាតិ។

ອដ្ឋានគាថាវណ្ណនា សមត្តា។

ທុតិយោ វគ្គោ និដ្ឋិតោ។

៥៥។ທិដ្ឋិវិសូកានីតិ កា ອុប្បត្តិ? ພារាណសិយំ កិរ ອញ្ញតរោ រាជា រហោគតោ ចិន្តេសិ – ''យថា សីតាទីនំ ປដិឃាតការានិ ອុណ្ហាទីនិ ອត្ថិ, ອត្ថិ ນុ ໂខ ເອວំ វដ្ដប្បដិឃាតកំ វិវដ្ដំ, ໂນ''តិ។ ໂສ ອមច្ចេ ປុច្ឆិ – ''វិវដ្ដំ ជានាថា''តិ? ເຕ ''ជានាម, មហារាជា''តិ អាហំសុ។ រាជា – ''កិំ ត''ន្តិ? តតោ ''ອន្តវា ໂលកោ''តិអាទិនា ນេយេន សស្សតុច្ឆេទំ កថេសុំ។ ອថ រាជា ''ອិមេ ន ជានន្តិ, សព្ពេបិមេ ທិដ្ឋិគតិកា''តិ ສយមេវ ເតសំ វិលោមតញ្ច ອយុត្តតញ្ច ທិស្វា ''វដ្ដប្បដិឃាតកំ វិវដ្ដំ ອត្ថិ, ຕំ គវេសិតព្ព''ន្តិ ចិន្តេត្វា រជ្ជំ ປហាយ ປព្ពជិត្វា វិប្បស្សន្តោ ປຈ្ເຈກໂພធិ ສច្ឆាកាសិ។ ອិមញ្ច ອុទានគាថំ ອភាសិ ປច្ចេកពុទ្ធមជ្ឈេ ព្យាករណគាថញ្ច –

''ທិដ្ឋិវិសូកានិ ອុបាតិវត្តោ, ປត្តោ និយាមំ ປដិលទ្ធមគ្គោ;

ອុប្បន្នញាណោម្ហិ ອនញ្ញនេយ្យោ, ເອកោ ຈរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ''តិ។

ຕស្សត្ថោ – ທិដ្ឋិវិសូកានីតិ ທ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិគតានិ។ តានិ ហិ មគ្គសម្មាទិដ្ឋិយា វិសូកដ្ឋេន វិជ្ឈនដ្ឋេន វិលោម ដ្ឋេន ຈ វិសូកានិ។ ເອវំ ທិដ្ឋិយា វិសូកានិ, ທិដ្ឋិ ເອវ វា វិសូកានិ ທិដ្ឋិវិសូកានិ។ ອុបាតិវត្តោតិ ທស្សនមគ្គេន ອ តិក្កន្តោ។ ປត្តោ និយាមន្តិ ອវិនិបាតធម្មតាយ សម្ពោធិបរាយណតាយ ຈ និយតភាវំ ອធិគតោ, សម្មត្តនិយាមសង្ខាតំ វា ປឋមមគ្គន្តិ។ ເອត្តាវតា ປឋមមគ្គកិច្ចនិប្ផត្តិ ຈ ຕស្ស ປដិលាភោ ຈ វុត្តោ។ ອិទានិ ປដិលទ្ធមគ្គោតិ ອិមិនា សេសមគ្គប្បដិលាភំ ທស្សេតិ។ ອុប្បន្នញាណោម្ហីតិ ອុប្បន្នប្បច្ចេកពោធិញាណោ ອម្ហិ។ ເອតេន ຜលំ ທស្សេតិ។ ອនញ្ញ នេយ្យោតិ ອញ្ញេហិ ''ອិទំ សច្ចំ, ອិទំ សច្ច''ន្តិ ន នេតព្ពោ។ ເອតេន សយម្ភុតំ ທីបេតិ, ປត្តេ វា ປច្ចេកពោធិញាណេ ອ នេយ្យតាយ ອភាវា សយំវសិតំ។ សមថវិប្បស្សនាយ វា ທិដ្ឋិវិសូកានិ ອុបាតិវត្តោ, ອាទិមគ្គេន ປត្តោ និយាមំ, សេសេហិ ປដិលទ្ធមគ្គោ, ຜលញាណេន ອុប្បន្នញាណោ, ຕំ សព្ពំ ອត្តនាវ ອធិគតោតិ ອនញ្ញនេយ្យោ។ សេសំ វុត្តនយេនេវ

ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ໚

ທິຍ຺ກິວິສູກຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ໚

໕໖໚ນິລ຺ໂລລຸໂປ໌ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສີຣຌ຺ໂຌ ກິຣ ສູໂທ ອນ຺ຕຣກຕ຺ຕໍ ປ໌ຈິຕ຺ວາ ອຸປ໌ນາເມສີ ມນຸຌ຺ຌທສ຺ສນໍ ສາທຸຣສໍ “ອປ຺ເປ໌ວ ນາມ ເມ ຣາຊາ ຌນມນຸປ຺ປ໌ເທຍ຺ຍາ”ຕິ໚ ຕໍ ຣຌ຺ໂຌ ຄນ຺ເຌເນວ ໂກຕ຺ຕຸການຕໍ ຊເນສີ ມຸເຂ ເຂລຸອໍ ອຸປ຺ປ໌າເທນ຺ຕໍ໚ ປ໌ຖມກພລຸເອ ປນ ມຸເຂ ປກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕຣສຫຣຄີສຫສ຺ສານິ ອມເຕເນວ ຜຸຌ຺ຖານິ ອເຫສຸໍ໚ ສູໂທ “ອິທານິ ເມ ທສ຺ສຕິ, ອິທານິ ເມ ທສ຺ສຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ໚ ຣາຊາປິ “ສກ຺ກາຣາຣໂຫ ສູໂທ”ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ – “ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ ປນ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕໍ ມໍ ປ໌າປ໌ໂກ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ເຍ຺ຍ – ໂລໂລ ອຍໍ ຣາຊາ ຣສຄຣຸໂກ”’ຕິ ນ ກິຌ຺ຈິ ອກາສິ໚ ເອວໍ ຍາວ ໂກຊນປຣິໂຍສານໍ, ຕາວ ສູໂທປິ “ອິທານິ ທສ຺ສຕິ, ອິທານິ ທສ຺ສຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ໚ ຣາຊາປິ ອວຓ຺ຓາກເຍນ ນ ກິຌ຺ຈິ ອກາສິ໚ ຕໂຕ ສູໂທ “ນຕ຺ຖິ ອິມສ຺ສ ຣຌ຺ໂຌ ຊິວ຺ຫາວິຌ຺ຌາຓ”ນ຺ຕິ ທຸຕິຍທິວເສ ອຣສກຕ຺ຕໍ ອຸປ໌ນາເມສິ໚ ຣາຊາ ກຸຌ຺ຊນ຺ໂຕ “ນິຄ຺ຄຫາຣໂຫ ອຊ຺ຊ ສູໂທ”ຕິ ຊານນ຺ໂຕປິ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ອວຓ຺ຓາກເຍນ ນ ກິຌ຺ຈິ ອກາສິ໚ ຕໂຕ ສູໂທ “ຣາຊາ ເນວ ສຸນ຺ທຣໍ ນາສຸນ຺ທຣໍ ຊານາຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ປຣິພ຺ພຍໍ ອຕ຺ຕນາ ຄເຫຕ຺ວາ ຍໍກິຌ຺ຈິເທວ ປ໌ຈິຕ຺ວາ ຣຌ຺ໂຌ ເທຕິ໚ ຣາຊາ “ອໂຫ ວຕ ໂລໂກ, ອຫໍ ນາມ ວີສຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ກຸຌ຺ຊນ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ໂລເກນ ກຕ຺ຕມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ລກາມີ”ຕິ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ, ວິປ໌ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉາກາສິ, ປຸຣິມນເຍເນວ ຈ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ –

“ນິລ຺ໂລລຸໂປ໌ ນິກ຺ກຸໂຫ ນິປ຺ປິປ໌າໂສ, ນິມ຺ມກ຺ໂຂ ນິທ຺ຌນ຺ຕກສາວໂມໂຫ;

ນິຣາສໂຍ ສພ຺ພໂລເກ ກວິຕ຺ວາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ໌”ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ນິລ຺ໂລລຸໂປ໌ຕິ ອໂລລຸໂປ໌໚ ໂຍ ຫິ ຣສຕຓ຺ຫາກິກູໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ກຸສໍ ລຸປ຺ປ໌ຕິ ປຸນ຺ປ຺ປຸນ຺ຌຈ ລຸປ຺ປ໌ຕິ, ເຕນ ໂລລຸໂປ໌ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ຕສ຺ມາ ເອສ ຕໍ ປຜິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ອາຫ “ນິລ຺ໂລລຸໂປ໌”ຕິ໚ ນິກ຺ກຸໂຫຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຌ຺ຈາປິ ຍສ຺ສ ຕິວິທໍ ກຸຫນວຕ຺ຖຸ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ນິກ຺ກຸໂຫຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ອິມິສ຺ສາ ປນ ຄາຖາຍ ມນຸຌ຺ຌໂກຊນາທີສຸ ວິມ຺ຫຍມນາປ຺ຊ຺ຊນໂຕ ນິກ຺ກຸໂຫຕິ ອຍມທິປ຺ປ໌າໂຍ ໚ ນິປ຺ປິປ໌າໂສຕິ ເອຕ຺ຖ ປາຕຸມິຈ຺ຉາ ປິປ໌າສາ, ຕສ຺ສາ ອກາເວນ ນິປ຺ປິປ໌າໂສ, ສາທຸຣສໂລເກນ ໂກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາວິຣຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ນິມ຺ມກ຺ໂຂຕິ ເອຕ຺ຖ ປຣຄຸຓວິນາສນລກ຺ຂໂຓ ມກ຺ໂຂ, ຕສ຺ສ ອກາເວນ ນິມ຺ມກ຺ໂຂ໚ ອຕ຺ຕໂນ ຄຫຍ຺ຖກາເລ ສູທສ຺ສ ຄຸຓມກ຺ຂນາກາວໍ ສນ຺ຌາຍາຫ໚ ນິທ຺ຌນ຺ຕກສາວໂມໂຫຕິ ເອຕ຺ຖ ຣາຄາທໂຍ ຕໂຍ, ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນິ ຈ ຕີຕີຕິ ໖ ຌມ຺ມາ ຍຖາສມ຺ກວໍ ອປ຺ປສນ຺ນຌ຺ເຌນ ສກກາວໍ ວິຊຫາເປຕ຺ວາ ປຣກາວໍ ຄຕ຺ຫາປນຌ຺ເຌນ ກສຜຌ຺ເຌນ ຈ ກສາວາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ຍຖາຫ –

“ຕຕ຺ຖ, ກຕເມ ຕໂຍ ກສາວາ? ຣາຄກສາໂວ, ໂທສກສາໂວ, ໂມຫກສາໂວ, ອິເມ ຕໂຍ ກສາວາ໚ ຕຕ຺ຖ, ກຕເມ ອປເຣປິ ຕໂຍ ກສາວາ? ກາຍກສາໂວ, ວຈີກສາໂວ, ມໂນກສາໂວ”ຕິ (ວິກ໚ ໙໒໔)໚

ເຕສຸ ໂມຫໍ ຖເປຕ຺ວາ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ກສາວານໍ ເຕສຌ຺ຈ ສພ຺ເພສໍ ມູລກູຕສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ນິທ຺ຌນ຺ຕຕ຺ຕາ ນິທ຺ຌນ຺ຕກສາວໂມໂຫ, ຕິຓ຺ຓໍ ເອວ ວາ ກາຍວຈີມໂນກສາວານໍ ໂມຫສ຺ສ ຈ ນິທ຺ຌນ຺ຕຕ຺ຕາ ນິທ຺ຌນ຺ຕກສາວໂມໂຫ໚ ອິຕເຣສຸ ນິລ຺ໂລລຸປຕາທີຫິ ຣາຄກສາວສ຺ສ, ນິມ຺ມກ຺ຂຕາຍ ໂທສກສາວສ຺ສ ນິທ຺ຌນ຺ຕກາໂວ ສິທ຺ໂຜ ເອວ໚ ນິຣາສໂຍຕິ ນິຕ຺ຕຓ຺ໂຫ໚ ສພ຺ພໂລເກຕິ ສກລໂລເກ, ຕີສຸ ກເວສຸ ທ຺ວາທສສຸ ວາ ອາຍຕເນສຸ ກວວິກວຕຓ຺ຫາວິຣຫິໂຕ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ອຖ ວາ ຕໂຍປິ ປ໌າເທ ວຕ຺ວາ ເອໂກ ຈເຣຕິ ເອໂກ ຈຣິຕຸໍ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍາຕິ ເອວມ຺ປິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ພນ຺ໂຜ ກາຕພ຺ໂພຕິ໚

ນິລ຺ໂລລຸປ໌ຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ໚

໕໗໚ປ໌າປ໌ ສຫາຍນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ອຌ຺ຌຕໂຣ ຣາຊາ ມຫຈ຺ຈຣາຊານຸກາເວນ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ມນຸສ຺ເສ ໂກຕ຺ຖາຄາຣໂຕ ປຸຣາຓຌ຺ຌານິ ພຫິທ຺ຌາ ນີຫຣນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ “ກິໍ, ກເຓ, ອິທ”ນ຺ຕິ ອມຈ຺ເຈ ປຸຈ຺ຉິ໚ “ອິທານິ, ມຫາຣາຊ, ນວຌ຺ຌານິ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ໂອກາສໍ ກາຕຸໍ ອິເມ ມນຸສ຺ສາ ປຸຣາຓຌ຺ຌາທີນິ ຉທ຺ເທນ຺ຕີ”ຕິ໚ ຣາຊາ – “ກິໍ, ກເຓ, ອິຕ຺ຖາຄາຣພລກາຍາທີນໍ ວຌ຺ຌໍ ປຣິປຸຓ຺ຓ”ນ຺ຕິ ? “ອາມ, ມຫາຣາຊ, ປຣິປຸຓ຺ຓນ຺ຕີ”໚ “ເຕນ ຫິ, ກເຓ, ທານສາລໍ

ກາຣາເປຖ, ທານໍ ທສ຺ສາມິ, ມາ ອິມານິ ຘຎ຺ຎານິ ອນຸປກາຣານິ ວິນສ຺ສິໍສູ’’ຕິຯ ຕໂຕ ນໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ທິຏ຺ຐິຄຕິໂກ ອມຈ຺ໂຈ ‘‘ມຫາຣາຊ, ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ອາຣພ຺ຠ ຍາວ ‘‘ພາລາ ຈ ປຓ຺ຑິຕາ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນິວາເຣສິຯ ໂສ ທຸຕິຍມ຺ປິ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂກຏ຺ຐາຄາເຣ ວິລຸມ຺ປນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ຕເຖວ ອາຓາເປສິຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ນໍ ‘‘ມຫາຣາຊ, ທຕ຺ຕຸປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຍທິທໍ ທານ’’ນ຺ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ນິວາເຣສິຯ ໂສ ‘‘ອເຣ, ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກມ຺ປິ ນ ລຠາມິ ທາຕຸໍ, ກິໍ ເມ ອິເມຫິ ປາປສຫາເຍຫີ’’ຕິ ນິພ຺ພິນ຺ໂນ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉາກາສິຯ ຕຎ຺ຈ ປາປໍ ສຫາຍໍ ຄຣຫນ຺ໂຕ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ປາປໍ ສຫາຍໍ ປຣິວຊ຺ຊເຍຖ, ອນຕ຺ຖທສ຺ສິໍ ວິສເມ ນິວິຏ຺ຐໍ;

ສຍໍ ນ ເສເວ ປສຸຕໍ ປມຕ຺ຕໍ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕສ຺ສາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍ຺ວາຍໍ ທສວຕ຺ຖຸກາຍ ປາປທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ປາໂປ, ປເຣສມ຺ປິ ອນຕ຺ຖໍ ປສ຺ສຕີຕິ ອນຕ຺ຖທສ຺ສີ, ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິມ຺ຫິ ຈ ວິສເມ ນິວິຏ຺ໂຐ, ຕໍ ອຕ຺ຖກາໂມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປາປໍ ສຫາຍໍ ປຣິວຊ຺ຊເຍຖ ອນຕ຺ຖທສ຺ສິໍ ວິສເມ ນິວິຏ຺ຐໍຯ ສຍໍ ນ ເສເວຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວເສນ ນ ເສເວຯ ຍທິ ປນ ປຣວໂສ ໂຫຕິ, ກິໍ ສກ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປສຸຕນ຺ຕິ ປສຏໍ , ທິຏ຺ຐິວເສນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ລຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປມຕ຺ຕນ຺ຕິ ກາມຄຸເຓສຸ ໂວສ຺ສຏ຺ຐຈິຕ຺ຕໍ, ກຸສລຠາວນາຣຫິຕໍ ວາຯ ຕໍ ເອວຣູປໍ ນ ເສເວ, ນ ຠເຊ, ນ ປຍິຣຸປາເສ, ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປຕິຯ

ປາປສຫາຍຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໒໔ຯພຫຸສ຺ສຸຕນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ປຸພ຺ເພ ກິຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສເນ ອຏ຺ຐ ປຈ຺ເຈກໂພທິສຕ຺ຕາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຄຕປ຺ປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ສພ຺ພໍ ອນວຊ຺ຊໂຠຊິຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຣາຊາ ອາຫ ‘‘ເກ ຕຸມ຺ເຫ’’ຕິ? ເຕ ອາຫໍສຸ – ‘‘ມຍໍ, ມຫາຣາຊ, ພຫຸສ຺ສຸຕາ ນາມາ’’ຕິຯ ຣາຊາ – ‘‘ອຫໍ ສຸຕພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ, ສຸເຕນ ຕິຕ຺ຕິໍ ນ ຄຈ຺ຉາມິ, ຫນ຺ທ, ເນສໍ ສນ຺ຕິເກ ວິຈິຕ຺ຣນຍໍ ສທ຺ຘມ຺ມເທສນໍ ໂສສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຕ຺ຕມ຺ໂນ ທກ຺ຂິໂຓທກໍ ທຕ຺ວາ, ປຣິວິສິຕ຺ວາ, ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ສງ຺ຆຕ຺ເຖຣສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ປຸຣໂຕ ນິສີທິ ‘‘ຘມ຺ມກຖໍ, ຠນ຺ເຕ, ກໂຣຖາ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສຸຂີ ໂຫຕຸ, ມຫາຣາຊ, ຣາຄກ຺ຂໂຍ ໂຫຕູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐິໂຕຯ ຣາຊາ ‘‘ອຍໍ ນ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ, ທຸຕິໂຍ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ, ສ຺ເວ ທານິ ວິຈິຕ຺ຣທ຺ຘມ຺ມເທສນໍ ໂສສ຺ສາມີ’’ຕິ ສ຺ວາຕນາຍ ນິມນ຺ເຕສິຯ ເອວໍ ຍາວ ສພ຺ເພສໍ ປຏິປາຏິ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວ ນິມນ຺ເຕສິຯ ເຕ ສພ຺ເພປິ ‘‘ໂທສກ຺ຂໂຍ ໂຫຕຸ, ໂມຫກ຺ຂໂຍ, ຄຕິກ຺ຂໂຍ, ວຏ຺ຏກ຺ຂໂຍ, ອຸປຘິກ຺ຂໂຍ, ຕຓ຺ຫາກ຺ຂໂຍ ໂຫຕູ’’ຕິ ເອວໍ ເອເກກໍ ປທໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ເສສໍ ປຖມສທິສເມວ ວຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐຫິໍສຸຯ

ຕໂຕ ຣາຊາ ‘‘ອິເມ ‘ພຫຸສ຺ສຸຕາ ມຍ’ນ຺ຕິ ຠຓນ຺ຕິ, ນ ຈ ເຕສໍ ວິຈິຕ຺ຣກຖາ, ກິເມເຕຫິ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເຕສໍ ວຈນຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕຸມາຣທ຺ໂທຯ ອຖ ‘‘ຣາຄກ຺ຂໂຍ ໂຫຕູ’’ຕິ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ໂຕ ‘‘ຣາເຄ ຂີເຓ ໂທໂສປິ ໂມໂຫປິ ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣປິ ກິເລສາ ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ – ‘‘ນິປ຺ປຣິຍາຍພຫຸສ຺ສຸຕາ ອິເມ ສມຓາຯ ຍຖາ ຫິ ປຸຣິເສນ ມຫາປຖວິໍ ວາ ອາກາສໍ ວາ ອງ຺ຄຸລິຍາ ນິທ຺ທິສນ຺ເຕນ ນ ອງ຺ຄຸລິມຕ຺ໂຕວ ປເທໂສ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ອປິຈ, ໂຂ, ປນ ປຖວິອາກາສາ ເອວ ນິທ຺ທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ອິເມຫິ ເອກເມກໍ ອຕ຺ຖໍ ນິທ຺ທິສນ຺ເຕຫິ ອປ຺ປຣິມາຓາ ອຕ຺ຖາ ນິທ຺ທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິຯ ຕໂຕ ໂສ ‘‘ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປິ ເອວໍ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຠວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕຖາຣູປໍ ພຫຸສ຺ສຸຕຠາວໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ, ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ, ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ພຫຸສ຺ສຸຕໍ ຘມ຺ມຘຣໍ ຠເຊຖ, ມິຕ຺ຕໍ ອຸຬາຣໍ ປຏິຠານວນ຺ຕໍ;

ອຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຖານິ ວິເນຍ຺ຍ ກງ຺ຂໍ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ພຫຸສ຺ສຸຕນ຺ຕິ ທຸວິໂຘ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຕີສຸ ປິຏເກສຸ ອຕ຺ຖໂຕ ນິຂິໂລ ປຣິຍຕ຺ຕິພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈ, ມຄ຺ຄຜລວິຊ຺ຊາຠິຎ຺ຎານໍ ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ປຏິເວຘພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈຯ ອາຄຕາຄໂມ ຘມ຺ມຘໂຣຯ ອຸຬາເຣຫິ ປນ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ເມຫິ ສມນ຺

นาถโต อุลฺอาโรฯ ยุตฺตปฏิภาโน จ มุตฺตปฏิภาโน จ ยุตฺตมุตฺตปฏิภาโน จ ปฏิภานวาฯ ปริยตฺติ ปริปุจฺฉาธิคมวเสน วา ติสฺโส ปฏิภานวา เวทิตพฺโพฯ ยสฺส หิ ปริยตฺติ ปฏิภาติ, โส ปริยตฺติปฏิภานวาฯ ยสฺส อตฺถญฺจ ญาณญฺจ ลกฺขณญฺจ ฐานาฐานญฺจ ปริปุจฺฉนฺตสฺส ปริปุจฺฉา ปฏิภาติ, โส ปริปุจฺฉาปฏิภานวาฯ เยน มคฺคาทโย ปฏิวิทฺธา โหนฺติ, โส อธิคมปฏิภานวาฯ ตํ เอวรูปํ พหุสฺสุตํ ธมฺมธรํ กเชถ มิตฺตํ อุลฺอารํ ปฏิภานวนฺตํฯ ตโต ตสฺสานุภาเวน อตฺตตฺถปรตฺถเภทาสุ อเนกปฺปการาสุ อตฺถปฺปเภทาสุ อถ วา ทิฏฺฐธมฺมิกสมฺปรายิกปรมตฺถเภทาสุ วา อเนกปฺปการาสุ อตฺถาสุ อญฺญาย อตฺถานิฯ ตโต – ''อโหสึ นุ โข อหํ อตีตมทฺธาน''นฺติอาทิสุ (ม. นิ. ๑.๑๘; สํ. นิ. ๒.๒๐) กงฺขฏฺฐาเนสุ วิเนยฺย กงฺขํ, วิจิกิจฺฉํ วิเนตฺวา วินาเสตฺวา เอวํ กตสพฺพกิจฺโจ เอโก จเร ขคฺควิสาณกปฺโปติฯ

พหุสฺสุตคาถาวณฺณนา สมตฺตาฯ

๔๙. ขิฑฺฑํ รตินฺติ กา อุปฺปตฺติ? พาราณสิยํ วิภูสกพฺรหฺมทตฺโต นาม ราชา ปาโตว ยาคุํ วา ภตฺตํ วา ภุญฺชิตฺวา นานาวิธวิภูสเนหิ อตฺตานํ วิภูสาเปตฺวา มหาอาทาเส สกลสรีรํ ทิสฺวา ยํ น อิจฺฉติ ตํ อปเนตฺวา อญฺเญน วิภูสเนน วิภูสาเปติฯ ตสฺส เอกทิวสํ เอวํ กโรโต ภตฺตเวลา มชฺฌนฺหิกสมโย ปตฺโตฯ อถ อวิภูสิโตว ทุสฺสปฏฺเฏน สีสํ เวเฐตฺวา, ภุญฺชิตฺวา, ทิวาเสยฺยํ อุปคจฺฉิฯ ปุนปิ อุฏฺฐหิตฺวา ตเถว กโรโต สูริโย อตฺถงฺคโตฯ เอวํ ทุติยทิวเสปิ ตติยทิวเสปิฯ อถสฺส เอวํ มณฺฑนปฺปสุตสฺส ปิฏฺฐิโรโค อุทปาทิฯ ตสฺเสตทโหสิ – ''อโห เร, อหํ สพฺพถาเมน วิภูสนฺโตปิ อิมสฺมึ กปฺปเก วิภูสเน อสนฺตุฏฺโฐ โลภํ อุปฺปาเทสึฯ โลโภ จ นาเมส อปายคมนิโย ธมฺโม, หนฺทาหํ, โลภํ นิคฺคณฺหามี''ติ รชฺชํ ปหาย ปพฺพชิตฺวา วิปสฺสนฺโต ปจฺเจกโพธึ สจฺฉิกตฺวา อิมํ อุทานคาถํ อภาสิ –

''ขิฑฺฑํ รตึ กามสุขญฺจ โลเก, อนลงฺกริตฺวา อนเปกฺขมาโน;

วิภูสนฏฺฐานา วิรโต สจฺจวาที, เอโก จเร ขคฺควิสาณกปฺโป''ติฯ

ตตฺถ ขิฑฺฑา จ รติ จ ปุพฺเพ วุตฺตาวฯ กามสุขนฺติ วตฺถุกามสุขํฯ วตฺถุกามาปิ หิ สุขสฺส วิสยาทิภาเวน สุขนฺติ วุจฺจนฺติฯ ยถาห – ''อตฺถิ รูปํ สุขํ สุขานุปติต''นฺติ (สํ. นิ. ๓.๖๐)ฯ เอวเมตํ ขิฑฺฑํ รตึ กามสุขญฺจ อิมสฺมึ โอกาสโลเก อนลงฺกริตฺวา อลนฺติ อกตฺวา, เอตํ ตปฺปกนฺติ วา สารภูตนฺติ วา เอวํ อคฺคเหตฺวาฯ อนเปกฺขมาโนติ เตน อลงฺกรเณน อนเปกฺขณสีโล, อปิหาลุโก, นิตฺตณฺโห, วิภูสนฏฺฐานา วิรโต สจฺจวาที เอโก จเรติฯ ตตฺถ วิภูสา ทุวิธา – อคาริกวิภูสา, อนคาริกวิภูสา จฯ ตตฺถ อคาริกวิภูสา สาฏกเวฐนมาลาคนฺธาทิ, อนคาริกวิภูสา ปตฺตมณฺฑนาทิฯ วิภูสา เอว วิภูสนฏฺฐานํฯ ตสฺมา วิภูสนฏฺฐานา ติวิธาย วิรติยา วิรโตฯ อวิตถวจนโต สจฺจวาทีติ เอวมตฺโถ ทฏฺฐพฺโพฯ

วิภูสนฏฺฐานคาถาวณฺณนา สมตฺตาฯ

๕๐. ปุตฺตญฺจ ทารนฺติ กา อุปฺปตฺติ? พาราณสิรญฺโญ กิร ปุตฺโต ทหรกาเล เอว อภิสิตฺโต รชฺชํ กาเรสิฯ โส ปฐมคาถาย วุตฺตปจฺเจกโพธิสตฺโต วิย รชฺชสิรึ อนุภวนฺโต เอกทิวสํ จินฺเตสิ – ''อหํ รชฺชํ กาเรนฺโต พหูนํ ทุกฺขํ กโรมิฯ กึ เม เอกภตฺตตฺถาย อิมินา ปาเปน, หนฺท สุขมุปฺปาเทมี''ติ รชฺชํ ปหาย ปพฺพชิตฺวา วิปสฺสนฺโต ปจฺเจกโพธึ สจฺฉิกตฺวา อิมํ อุทานคาถํ อภาสิ –

''ปุตฺตญฺจ ทารํ ปิตรญฺจ มาตรํ, ธนานิ ธญฺญานิ จ พนฺธวานิ;

หิตฺวาน กามานิ ยโถธิกานิ, เอโก จเร ขคฺควิสาณกปฺโป''ติฯ

ตตฺถ ธนานีติ มุตฺตามณิเวฬุริยสงฺขสิลาปวาฬรชตชาตรูปาทีนิ รตนานิฯ ธญฺญานีติ สาลิวีหิยวโคธุมกงฺคุวรกกุทฺรูสกปเภทานิ สตฺต เสสาปรณฺณานิ จฯ พนฺธวานีติ ญาติพนฺธุโคตฺตพนฺธุ

ມິຕ຺ຕພນ຺ຸສິປ຺ປພນ຺ຸວເສນ ຈຕຸພ຺ພິເຊ ພນ຺ເວ຺ ຍໂຖຸຊິກາປິຕິ ສກາສກໂອຊິວເສນ ຖິຕາເນວ຺ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ຺

ປຸຕ຺ຕທາຣຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໖໑຺ສງໂຄ ເອໂສຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຕສິຍໍ ກິຣ ປາຫໂລລພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ຺ ໂສ ປາໂຕວ ຍາຄຸໍ ວາ ກຕ຺ຕໍ ວາ ກຸລຸຊິຕ຺ວາ ຕີສຸ ປາສາເທສຸ ຕິວິຊນາຍການິ ປສ຺ສຕິ຺ ຕິວິຊນາຍການິຕິ ກິຣ ປຸພ຺ພຣາຊໂຕ ອາຄຕໍ, ອນນ຺ຕຣຣາຊໂຕ ອາຄຕໍ, ອຕ຺ຕໂນ ກາເລ ອຸຍຸຖິຕນ຺ຕິ຺ ໂສ ເອກທິວສໍ ປາໂຕວ ທຫຣນາຍກປາສາທໍ ຄໂຕ຺ ຕາ ນາຍກິຕ຺ຖິໂຍ ‘‘ຣາຊານໍ ຣມາເປສ຺ສາມາ’’ຕິ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ອຈ຺ຉຣາໂຍ ວິຍ ອຕິມໂນຫຣໍ ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕໍ ປໂຍເຊສຸໍ຺ ຣາຊາ – ‘‘ອນຈ຺ຉຣິຍເມຕໍ ທຫຣານ’’ນ຺ຕິ ອສນ຺ຕຸຍຸໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ມຊ຺ຊິມນາຍກປາສາທໍ ຄໂຕ຺ ຕາປິ ນາຍກິຕ຺ຖິໂຍ ຕເຖວ ອກໍສ຺ຸ ໂສ ຕຕ຺ຖາປິ ຕເຖວ ອສນ຺ຕຸຍຸໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ມຫານາຍກປາສາທໍ ຄໂຕ຺ ຕາປິ ນາຍກິຕ຺ຖິໂຍ ຕເຖວ ອກໍສ຺ຸ ຣາຊາ ທ຺ເວ ຕໂຍ ຣາຊປຣິວຍຸເຜ ອຕິຕານໍ ຕາສໍ ມຫລ຺ລກກາເວນ ອຍຸຖິກິລຸອນສທິສໍ ນຈ຺ຈໍ ທິສ຺ວາ ຄີຕລຸຈ ອມຊຸຣໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸນເທວ ທຫຣນາຍກປາສາທໍ, ປຸນ ມຊ຺ຊິມນາຍກປາສາທນ຺ຕິ ເອວໍ ວິຈຣິຕ຺ວາ ກຕ຺ຖຈິ ອສນ຺ຕຸຍຸໂຖ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິມາ ນາຍກິຕ຺ຖິໂຍ ສກ຺ກໍ ເທວານມິນ຺ທໍ ອຈ຺ຉຣາໂຍ ວິຍ ມໍ ຣມາເປຕຸກາມາ ສພ຺ພຖາເມນ ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕໍ ປໂຍເຊສຸໍ, ສ຺ວາຫໍ ກຕ຺ຖຈິ ອສນ຺ຕຸຍຸໂຖ ໂລກເມວ ວຫ຺ເຒມິ, ໂລໂກ ຈ ນາເມສ ອປາຍຄມນີໂຍ ຊມ຺ໂມ, ຫນ຺ທາຫໍ ໂລກໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫາມີ’’ຕິ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພຊິ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ສງໂຄ ເອໂສ ປຣິຕ຺ຕເມຕ຺ຖ ໂສຂ຺ຍໍ, ອປ຺ປສ຺ສາໂທ ທຸກ຺ຂເມຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍ;

ຄລຸໂອ ເອໂສ ອິຕິ ລຕ຺ວາ ມຕິມາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ’’ຕິ຺

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສງໂຄ ເອໂສຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປໂກຄໍ ນິທ຺ທິສຕິ຺ ໂສ ຫິ ສຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ປານິໂນ ກທ຺ທເມ ປວິຍຸໂຖ ຫຕ຺ຖີ ວິຍາຕິ ສງໂຄ຺ ປຣິຕ຺ຕເມຕ຺ຖ ໂສຂ຺ຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປລຸຈກາມຄຸຕູປໂກຄກາເລ ວິປຣິຕສລຸລາຍ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພໂຕ ກາມາວຈຣຊມ຺ມປຣິຍາປນ຺ນໂຕ ວາ ລາມກຍຸເຖນ ໂສຂ຺ຍໍ ປຣິຕ຺ຕໍ, ວິຊ຺ຊຸປ຺ປກາຍ ໂອກາສິຕນຈ຺ຈທສ຺ສນສຸຂໍ ວິຍ ອິຕ຺ຕຣໍ , ຕາວກາລິກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ອປ຺ປສ຺ສາໂທ ທຸກ຺ຂເມຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍ຺ວາຍໍ ‘‘ຍໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິເມ ປລຸຈ ກາມຄຸເຕ ປຜິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອຍໍ ກາມານໍ ອສ຺ສາໂທ’’ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໖໖) ວຸຕ຺ໂຕ຺ ໂສ ຍທິທໍ ‘ໂກ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນໂວ? ອິຊ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ສິປ຺ປຍຸຖາເນນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ, ຍທິ ມຸທ຺ທາຍ, ຍທິ ຄຕນາຍາ’’ຕິ ເອວມາທິນາ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໖ກ) ນເຍເນຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕໍ ອຸປນິຊາຍ ອປ຺ໂປ ອຸທກພິນ຺ທຸມຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ຺ ອຖ ໂຂ ທຸກ຺ຂເມວ ກິຍ຺ໂຍ ພຫຸ, ຈຕູສຸ ສມຸທ຺ເທສຸ ອຸທກສທິສໍ ໂຫຕິ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອປ຺ປສ຺ສາໂທ ທຸກ຺ຂເມຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍ’’ຕິ຺ ຄລຸໂອ ເອໂສຕິ ອສ຺ສາທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອາກຫ຺ຌນວເສນ ພລຸອິໂສ ວິຍ ເອໂສ ຍທິທໍ ປລຸຈ ກາມຄຸຕາ຺ ອິຕິ ລຕ຺ວາ ມຕິມາຕິ ເອວໍ ລຕ຺ວາ ພຸທ຺ຊິມາ ປຕ຺ຑິໂຕ ປຸຣິໂສ ສພ຺ພມ຺ເປຕໍ ປຫາຍ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປຕິ຺

ສງຄາຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໖໔຺ສນ຺ທາລຍິຕ຺ວານາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຕສິຍໍ ກິຣ ອນິວຕ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ ຺ ໂສ ສງຄາມໍ ໂອຕິຕ຺ໂຕ ອຊິນິຕ຺ວາ ອລຸລໍ ວາ ກິຈ຺ຈໍ ອາຣທ຺ໂຊ ອນິຍຸຖເປຕ຺ວາ ນ ນິວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ນໍ ເອວໍ ສລຸຊານິສ຺ຸ ໂສ ເອກທິວສໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຉຕິ຺ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ວນທາໂຫ ອຸຍຸຖາສິ຺ ໂສ ອຄ຺ຄິ ສຸກ຺ຂານິ ຈ ຫຣິຕານິ ຈ ຕິຕາທີນິ ທຫນ຺ໂຕ ອນິວຕ຺ຕມາໂນ ເອວ ຄຈ຺ຉຕິ຺ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຕປ຺ປຜິກາຄນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິ຺ ‘‘ຍຖາຍໍ ວນທາໂຫ, ເອວເມວ ເອກາທສວິໂຊ ອຄ຺ຄິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ທຫນ຺ໂຕ ອນິວຕ຺ຕມາໂນວ ຄຈ຺ຉຕິ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ, ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປິ ອິມສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອຍໍ ອຄ຺ຄິ ວິຍ ອຣິຍມຄ຺ຄລາຕຄ຺ຄິນາ ກິເລເສ ທຫນ຺ໂຕ ອນິວຕ຺ຕມາໂນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ? ຕໂຕ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເກວຍຸເຜ ອທ຺ທສ ນທິຍໍ ມຈ຺ເຉ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕ ຺ ເຕສໍ ຊາລນ຺ຕຣໍ ປວິຍຸໂຖ ເອໂກ ມຫາມຈ຺ໂຉ ຊາລໍ ເກຕ຺ວາ ປລາຍິ຺ ເຕ ‘‘ມຈ຺ໂຉ ຊາລໍ ເກຕ຺ວາ ຄໂຕ’’ຕິ ສທ຺ທມກໍສ຺ຸ ຣາຊາ ຕມ຺ປິ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕປ຺ປຜິກາຄນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິ – ‘‘ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປິ ອຣິຍມຄ຺ຄລາເຕນ ຕຕ຺ຫາທິຍຸຖິຊາລໍ ເກຕ຺ວາ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ຺ ໂສ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກໂພຊິ ສຈ຺ຉາກາສິ, ອິມລຸຈ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ສນ຺ທາລຍິຕ຺ວານ ສໍໂຍຊນານິ, ຊາລໍວ ເກຕ຺ວາ ສລິລມ຺ພຸຈາຣີ;

ອຄ຺ຄິວ ທທ຺ຌໍ ອນິວຕ຺ຕມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຌກປ຺ໂປ’’ຕິ຺.

ຕສ຺ສາ ທຸຕິຍປາເທ ຊາລນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕມຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ຺. ອມ຺ພູຕິ ອຸທກໍ, ຕຕ຺ຖ ຈຣຕີຕິ ອມ຺ພຸຈາຣີ, ມຈ຺ຉສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ຺. ສລິເລ ອມ຺ພຸຈາຣີ ສລິລມ຺ພຸຈາຣີ, ຕສ຺ມິໍ ນທີສລິເລ ຊາລໍ ເກຕ຺ວາ ອມ຺ພຸຈາຣີວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺. ຕຕິຍປາເທ ທທ຺ຌນ຺ຕິ ທທ຺ຌຍ຺ຄາ ນໍ ວຸຈ຺ຈຕິ຺. ຍຖາ ອຄ຺ຄິ ທທ຺ຌຍ຺ຄານໍ ປຸນ ນ ນິວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ມຄ຺ຄຌາຌຄ຺ຄິນາ ທທ຺ຌໍ ກາມ ຄຸຌຍ຺ຄານໍ ອນິວຕ຺ຕມາໂນ ຕຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ຺.

ສນ຺ທາລນຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ຺.

໖໗຺ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂູຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຌສິຍໍ ກິຣ ຈກ຺ຂຸໂລລພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ປາທໂລລພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ວິຍ ນາຕກທສ຺ສນມນ຺ຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ຺. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ໂສ ອສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ຕໍ ຕໍ ນາຕກໍ ທິສ຺ວາ ອຕີວ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ນາຕກປຣິວຕ຺ຕທສ຺ສເນນ ຕຌ຺ຫໍ ວທ຺ເຌນ຺ໂຕ ວິຈຣຕິ຺. ໂສ ກິຣ ນາຕກທສ຺ສນາຍ ອາຄຕໍ ອລ຺ລຕຣໍ ກຸຍ຺ມ຺ ພິຍກຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ຣາຄໍ ອຸປ຺ປາເທສິ຺. ຕໂຕ ສໍເວຄມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ອຫໍ ອິມໍ ຕຌ຺ຫໍ ວທ຺ເຌນ຺ໂຕ ອປາຍປຣິປູຣໂກ ກວິສ຺ສາ ມິ, ຫນ຺ທ ນໍ ນິຄ຺ຄຌ຺ຫາມີ’’ຕິ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິມປຕິປຕ຺ຕິໍ ຄຣຫນ຺ໂຕ ຕປ຺ປຕິປກ຺ຂຄຸຌທີປິກໍ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອພາສິ –

‘‘ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂູ ນ ຈ ປາທໂລໂລ, ຄຸຕ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ຣກ຺ຂິຕມານສາໂນ;

ອນວສ຺ສຸໂຕ ອປຣິທຍ຺ຫມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຌກປ຺ໂປ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂູຕິ ເຫຍ຺ຖາຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸ, ສຕ຺ຕ ຄີວຍ຺ຖີນິ ປຕິປາຕິຍາ ຖເປຕ຺ວາ ປຣິວຊ຺ຊຄເຫຕພ຺ພທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຍຸຄມຕ຺ຕໍ ເປກ຺ຂມາໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺. ນ ຕຸ ຫນຸກຍ຺ຖິນາ ຫທຍຍ຺ຖິ ສງ຺ຆຍ຺ເຍນ຺ໂຕ຺. ເອວໍ ຫິ ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸຕາ ນ ສມຕສາຣຸປ຺ປາ ໂຫ ຕິ຺. ນ ຈ ປາທໂລໂລຕິ ເອກສ຺ສ ທຸຕິໂຍ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ຕຕິໂຍຕິ ເອວໍ ຄຌມຊ຺ຊໍ ປວິສິຕຸກາມຕາຍ ກຕ຺ຫູຍມານປາໂທ ວິຍ ອກວນ຺ ໂຕ, ທີຆຈາຣິກອນວຍ຺ຖິຕຈາຣິກວິຣໂຕ ວາ຺. ຄຸຕ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍຕິ ຉສ຺ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອິທ ວິສໍຸວຸຕ຺ຕາວເສສວເສນ ໂຄປິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ຺. ຣກ຺ຂິຕມານສາໂນຕິ ມານສໍ ເຍວ ມານສານໍ, ຕໍ ຣກ຺ຂິຕມສ຺ສາຕິ ຣກ຺ຂິຕມານສາໂນ຺. ຍຖາ ກິເລເສຫິ ນ ວິລຸປ຺ປຕິ, ເອວໍ ຣກ຺ຂິຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺. ອນວສ຺ສຸໂຕຕິ ອິມາຍ ປຕິປຕ຺ຕິຍາ ເຕສຸ ເຕສຸ ອາຣມ຺ມເຌສຸ ກິເລສອນ຺ວາສ຺ສວວິຣຫິໂຕ຺. ອປຣິທຍ຺ຫມາໂນຕິ ເອວໍ ອນ຺ວາສ຺ສວວິຣຫາວ ກິເລສຄ຺ຄິຫິ ອປຣິທຍ຺ຫມາໂນ຺. ພຫິທ຺ຘາ ວາ ອນວສ຺ສຸໂຕ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອປຣິທຍ຺ຫມາໂນ຺. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ຺.

ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ຺.

໖໘຺ໂອຫາຣຍິຕ຺ວາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຌສິຍໍ ກິຣ ອຍໍ ອລ຺ໂລປິ ຈາຕຸມາສິກພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ຈຕຸມາເສ ຈຕຸມ ໆເສ ອຸຍ຺ຍານກີລຸອໍ ຄຈ຺ຉຕິ຺. ໂສ ເອກທິວສໍ ຄິມ຺ຫານໍ ມຊ຺ຊິເມ ມາເສ ອຸຍ຺ຍານໍ ປວິສນ຺ໂຕ ອຸຍ຺ຍານທ຺ວາເຣ ປຕ຺ຕສລ຺ຉນ຺ນໍ ປຸປ຺ ຜາລງ຺ກຕວິຕປິ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກໂກວິລຸອາຣໍ ທິສ຺ວາ ເອກໍ ປຸປ຺ຜໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ປາວິສິ຺. ຕໂຕ ‘‘ຣລ຺ຌາ ອຄ຺ຄປຸປ຺ຜໍ ຄ ຫີຕ’’ນ຺ຕິ ອລ຺ລຕໂຣປິ ອມຈ຺ໂຈ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຜ ຖິໂຕ ເອວ ເອກໍ ປຸປ຺ຜໍ ອຄ຺ຄເຫສິ຺. ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ສພ຺ໂພ ພລກາໂຍ ອຄ຺ຄເຫສິ຺. ປຸປ຺ຜໍ ອນສ຺ສາເທນ຺ຕາ ປຕ຺ຕມ຺ປິ ຄຌ຺ຫິໍສ຺ຸ. ໂສ ຣກ຺ໂຂ ນິປ຺ປຕ຺ຕປຸປ຺ໂຜ ຂນ຺ຘມຕ຺ໂຕວ ອໂຫສິ຺. ຕໍ ຣາຊາ ສາຍ ນ຺ຫສມເຍ ອຸຍ຺ຍານາ ນິກ຺ຂມນ຺ໂຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ກິໍ ກໂຕ ອຍໍ ຣກ຺ໂຂ, ມມ ອາຄມນເວລາຍໍ ມຕິວຕ຺ຕສາຂນ຺ຕເຣສຸ ປວາ ລຸອສທິສປຸປ຺ຜາລງ຺ກໂຕ ອໂຫສີ, ອິທານິ ນິປ຺ປຕ຺ຕປຸປ຺ໂຜ ຊາໂຕ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ຕສ຺ເສວາວິທູເຣ ອປຸປ຺ຜິຕໍ ຣກ຺ຂໍ ສລ຺ຉນ຺ນປ ລາສໍ ອທ຺ທສ຺. ທິສ຺ວາ ຈສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ອຍໍ ຣກ຺ໂຂ ປຸປ຺ຜກຣິຕສາຂຕ຺ຕາ ພຫຸຊນສ຺ສ ໂລກນີໂຍ ອໂຫສິ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ເຕ ເນວ ພ຺ຍສນໍ ປຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ປນລ຺ໂລ ອໂລກນີຍຕ຺ຕາ ຕເຖວ ຖິໂຕ຺. ອິທມ຺ປິ ຣຊ຺ຊໍ ປຸປ຺ຜິຕຣກ຺ໂຂ ວິຍ ໂລກນີຍໍ, ກິກ຺ຂຸກາໂວ ປນ

ອປ຺ປ຺ຸຜິຕຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ອໂລກນີໂຍ. ຕສ຺ມາ ຍາວ ອິທມ຺ປິ ອຍໍ ຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ນ ວິລຸປ຺ປຕິ, ຕາວ ອຍມຍ຺ໂຍ ສຍ຺ຉນ຺ນປ຺ໂຕ ຍຖາ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກ, ເອວໍ ກາສາເວນ ປຣິສຍ຺ຉນ຺ເນນ ຫຸຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ. ໂສ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອຠາສິ –

''ໂອຫາຣຍິຕ຺ວາ ຄິຫິພ຺ຍຍ຺ຊນານິ, ສຍ຺ຉນ຺ນປ຺ໂຕ ຍຖາ ປາຣິຉຕ຺ໂຕ;

ກາສາຍວຕ຺ໂຖ ອຠິນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກາສາຍວຕ຺ໂຖ ອຠິນິກ຺ຂມິຕ຺ວາຕິ ອິມສ຺ສ ປາທສ຺ສ ເຄຫາ ອຠິນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກາສາຍວຕ຺ໂຖ ຫຸຕ຺ວາຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສກ຺ກາ ຊານິຕຸນ຺ຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣິຕນ຺ຕິ.

ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ.

ຕຕິໂຍ ວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ.

໖໔. ຣເສສູຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຍ຺ຍຕໂຣ ກິຣ ພາຣາຓສີຣາຊາ ອຸຍ຺ຍາເນ ອມຈ຺ຈປຸຕ຺ເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ສິລາປຏ຺ຏໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ກີຬຕິ. ຕສ຺ສ ສູໂທ ສພ຺ພມໍສານໍ ຣສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕີວ ສຸສງ຺ຂຕໍ ອມຕກປ຺ປໍ ອນ຺ຕຣກຕ຺ຕໍ ປຈິຕ຺ວາ ອຸປນາເມສິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ເຄຘມາປນ຺ໂນ ກສ຺ສຈິ ກິຍ຺ຈິ ອທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາວ ຠຸຍ຺ຊິ. ອຸທກກີຬໂຕ ຈ ອຕິວິກາເລ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ສີຆໍ ສີຆໍ ຠຸຍ຺ຊິ. ເຍຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຸພ຺ເພ ຠຸຍ຺ຊຕິ, ນ ເຕສໍ ກິຍ຺ຈິ ສຣິ. ອຖ ປຈ຺ຉາ ປຏິສງ຺ຂານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ''ອໂຫ, ມຍາ ປາປໍ ກຕໍ, ຍ຺ວາຫໍ ຣສຕຓ຺ຫາຍ ອຠິຠູໂຕ ສພ຺ພຊນໍ ວິສຣິຕ຺ວາ ເອກໂກວ ຠຸຍ຺ຊິໍ. ຫນ຺ທ ຣສຕຓ຺ຫໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫາມິ''ຕິ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິມປຏິປຕ຺ຕິໍ ຄຣຫນ຺ໂຕ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຄຸຓທີປິກໍ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອຠາສິ –

''ຣເສສຸ ເຄຘໍ ອກຣໍ ອໂລໂລ, ອນຍ຺ຍໂປສີ ສປທານຈາຣີ;

ກຸເລ ກຸເລ ອປ຺ປຏິພທ຺ຘ຺ຈິຕ຺ໂຕ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຣເສສູຕິ ອມ຺ພິລມທຸຣຕິຕ຺ຕກກສາຍໂລຓິກຂາຣິກາທິເກສຸ ສາຍນີເຍສຸ. ເຄຘໍ ອກຣນ຺ໂຕ ຄິທ຺ຘິໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ, ຕຓ຺ຫໍ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອໂລໂລຕິ ''ອິທໍ ສາຍິສ຺ສາມິ, ອິທໍ ສາຍິສ຺ສາມີ''ຕິ ເອວໍ ຣສວິເສເສສຸ ອນາກຸໂລ. ອນຍ຺ຍໂປສີຕິ ໂປເສຕພ຺ພກສທ຺ຘິວິຫາຣິກາທິວິຣຫິໂຕ , ກາຍສນ຺ຘາຣຓມຕ຺ເຕນ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຍຖາ ວາ ປຸພ຺ເພ ອຸຍ຺ຍາເນ ຣເສສຸ ເຄຘກຣຓໂລໂລ ຫຸຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໂປສີ ອາສີ, ເອວໍ ອຫຸຕ຺ວາ ຍາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ໂລໂລ ຫຸຕ຺ວາ ຣເສສຸ ເຄຘໍ ກໂຣຕິ. ຕໍ ຕຓ຺ຫໍ ຫິຕ຺ວາ ອາຍຕິໍ ຕຓ຺ຫາມູລກສ຺ສ ອຍ຺ຍສ຺ສ ອຕ຺ຕພາວສ຺ສ ອນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ອນຍ຺ຍໂປສີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອຖ ວາ ອຕ຺ຖກຍ຺ຊນກຍ຺ເຍນ ອຍ຺ເຍຕິ ກິເລສາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ເຕສໍ ອໂປສເນນ ອນຍ຺ຍໂປສີຕິ ອຍມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ. ສປທານຈາຣີຕິ ອໂວກ຺ກມ຺ມຈາຣີ ອນຸປຸພ຺ພຈາຣີ, ຆຣປ຺ປຏິປາຏິໍ ອຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ອຑ຺ຒກຸລຍ຺ຈ ທລິທ຺ທກຸລຍ຺ຈ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສມາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຸເລ ກຸເລ ອປ຺ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕຕິ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກິເລສວເສນ ອລຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ, ຈນ຺ທູປໂມ ນິຈ຺ຈນວໂກ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ.

ຣສເຄຘຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ.

໖໕. ປຫາຍປຍ຺ຈາວຣຓານີຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ອຍ຺ຍຕໂຣ ຣາຊາ ປຖມຊ຺ຊານລາຠີ ອໂຫສິ. ໂສ ຊານານຸຣກ຺ຂຓຕ຺ຖໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິໍ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຏິປຕ຺ຕິສມ຺ປທໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອຠາສິ –

''ປຫາຍ ປຍ຺ຈາວຣຓານິ ເຈຕໂສ, ອຸປກ຺ກິເລເສ ພ຺ຍປນຸຊ຺ຊ ສພ຺ເພ;

ອນິສ຺ສິໂຕ ເຊຕ຺ວາ ສິເນຫໂທສໍ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອາວຣຓານີຕິ ນີວຣຓານເວ. ຕານິ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸຣຄສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕານີ. ຕານິ ປນ ຍສ຺ມາ ອພ຺ການໂຍ ວິຍ ຈນ຺ທສູຣິເຍ ເຈໂຕ ອາວຣນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອາວຣຓານີ ເຈຕໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕານີ. ຕານິ ອຸປ຺ຈາເຣນ ວາ ອປ຺ປນາຍ ວາ ປຫາຍ. ອຸປ຺ກ຺ກິເລເສຕິ ອຸປຄມ຺ມ ຈິຕ຺ຕໍ ວິພາເຣນ຺ເຕ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ, ວຕ຺ໂຖປມາທີສຸ ວຸຕ຺ເຕ ອພິຊ຺ຊາທໂຍ ວາ. ພ຺ຍປນ຺ຊ຺ຊາຕິ ປນ຺ທິຕ຺ວາ ວິນາເສຕ຺ວາ, ວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ເຄນ ປຊຫິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ເພຕິ ອນວເສເສ. ເອວໍ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ປນ຺ໂນ ປຖມມຄ຺ເຄນ ທິຍ຺ຖິນິສ຺ສຍສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ອນິສ຺ສິໂຕ. ເສສມຄ຺ເຄຫິ ເຊຕ຺ວາ ເຕຣຟຕ຺ກໍ ສິເນຫໂທສໍ, ຕຕ຺ຫາຣາຄນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສິເນໂຫ ເອວ ຫິ ຄຸຓປ຺ຜິປ຺ກ຺ຂໂຕ ສິເນຫໂທໂສຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ.

ອາວຣຓຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ.

໖໗.ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວານາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ອລຸລຕໂຣ ຣາຊາ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານລາກີ ອໂຫສິ. ໂສ ຊານານຸ ຣກ຺ຂຓຕ຺ຖໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພຊີ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຜິປຕ຺ຕິສມ຺ປທໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວານ ສຸຂໍ ທຸຂລ຺ຈ, ປຸພ຺ເພວ ຈ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສໍ;

ລທ຺ຘານຸເປກ຺ຂໍ ສມຖໍ ວິສຸທ຺ຘໍ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວານາຕິ ປີຍ຺ຖິໂຕ ກຕ຺ວາ, ຉຜ຺ເຜຕ຺ວາ ຊຫິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸຂໍ ທຸຂລ຺ຈາຕິ ກາຍິກໍ ສາຕາສາຕໍ. ໂສມນສ຺ສ ໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ ເຈຕສິກໍ ສາຕາສາຕໍ. ອຸເປກ຺ຂນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານຸເປກ຺ຂໍ. ສມຖນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານສມຖເມວ. ວິສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ປລ຺ຈນີວຣຓວິຕກ຺ກວິຈາຣປີຕິສຸຂສງ຺ຂາເຕຫິ ນວຫິ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ເມຫິ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວິສຸທ຺ຘໍ, ນິທ຺ຘນ຺ຕສຸວຓ຺ຓມິວ ວິຄ ຕູປ຺ກ຺ກິເລສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວານ ສຸຂໍ ທຸກ຺ຂລ຺ຈ ປຸພ຺ເພວ ປຖມຊ຺ຊານຸປ຺ຈາຣກູມິຍໍເຍວ ທຸກ຺ຂໍ, ຕຕິຍຊ຺ຊານຸປ຺ຈາຣກູມິຍໍ ສຸຂນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ປຸນ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ຈກາຣໍ ປຣໂຕ ເນຕ຺ວາ ‘‘ໂສມນສ຺ສໍ ໂທມນສ຺ສລ຺ຈ ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວານ ປຸພ຺ເພວາ’’ຕິ ອຘິ ກາໂຣ. ເຕນ ໂສມນສ຺ສໍ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານຸປ຺ຈາເຣ, ໂທມນສ຺ສລ຺ຈ ທຸຕິຍຊ຺ຊານຸປ຺ຈາເຣເຍວາຕິ ທີເປຕິ. ເອຕານິ ຫິ ເອເຕສໍ ປຣິ ຍາຍໂຕ ປຫານຍ຺ຖານານິ. ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ປນ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຖມຊ຺ຊານໍ, ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ທຸຕິຍຊ຺ຊານໍ, ສຸຂສ຺ສ ຕຕິຍຊ຺ຊານໍ, ໂສມນສ຺ສສ຺ສ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານໍ ປຫານຍ຺ຖານໍ. ຍຖາຫ – ‘‘ປຖມຊ຺ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ເອຕ຺ຖຸປ຺ປນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂິນ຺ທຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິອາທີ (ສໍ. ນິ. ໕.໕໑໐). ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຍ຺ຖສາລິນິຍາ ຘມ຺ມສງ຺ຄຫຍ຺ຖກຖາຍໍ (ຘ. ສ. ອຍ຺ຖ. ໑໖໕) ວຸຕ຺ ຕໍ. ຍໂຕ ປຸພ຺ເພວ ຕີສຸ ປຖມຊ຺ຊານາທີສຸ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສສຸຂານິ ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊາເນ ໂສມນສ຺ສໍ ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວາ ອິມາຍ ປຜິປທາຍ ລທ຺ຘານຸເປກ຺ຂໍ ສມຖໍ ວິສຸທ຺ຘໍ ເອໂກ ຈເຣຕິ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຜເມວາຕິ.

ວິປີຍ຺ຖິກຕ຺ວາຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາ.

໖໘.ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອລຸລຕໂຣ ກິຣ ປຈ຺ຈນ຺ຕຣາຊາ ສຫສ຺ສໂຍຘປຣິມາຓພລກາໂຍ ຣຊ຺ເຊນ ຂຸທ຺ທໂກ, ປລ຺ລາຍ ມຫນ຺ໂຕ ອໂຫສິ. ໂສ ເອກທິວສໍ ‘‘ກິລ຺ຈາປີ ອຫໍ ຂຸທ຺ທໂກ, ປລ຺ລວຕາ ຈ ປນ ສກ຺ກາ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ຄເຫຕຸ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສາມນ຺ຕຣລ຺ໂລ ທູຕໍ ປາເຫສິ – ‘‘ສຕ຺ຕທິວສພ຺ການ຺ຕເຣ ເມ ຣຊ຺ຊໍ ວາ ເທຕຸ ຍຸທ຺ຘໍ ວາ’’ຕິ. ຕໂຕ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ອມຈ຺ເຈ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ມຍາ ຕຸມ຺ເຫ ອນາປຸຈ຺ຉາເຍວ ສາຫສໍ ກຕໍ, ອມຸກສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ເອວໍ ປຫິຕໍ, ກີ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ ຕີ? ເຕ ອາຫໍສຸ – ‘‘ສກ຺ກາ, ມຫາຣາຊ, ໂສ ທູໂຕ ນິວຕ຺ເຕຕຸ’’ນ຺ຕີ? ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ຄໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ. ‘‘ຍທິ ເອວໍ ວິນາສິຕມ຺ຫາ ຕຍາ, ເຕນ ຫິ ທຸກ຺ຂໍ ອລ຺ລສ຺ສ ສຕ຺ເຖນ ມຣິຕຸໍ. ຫນ຺ທ, ມຍໍ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ມຣາມ, ອຕ຺ຕານໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ມຣາມ, ອຸພ຺ພນ຺ຘາມ, ວິສໍ ຂາທາມາ’’ຕິ. ເອວໍ ເຕສຸ ເອກເມໂກ ມຣຓເມວ ສໍວຓ຺ເຓຕິ. ຕໂຕ ຣາຊາ – ‘‘ກີ ເມ, ອິເມຫິ, ອຕ຺ຖິ, ກເຓ,

ມຍຸຫໍ ໂຍສາ''ຕິ ອາຫ. ອຖ ''ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ໂຍໂສ, ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ໂຍໂສ''ຕິ ຕໍ ໂຍສສຫສຸສໍ ອຸຓຸຖຫີ.

ຣາຊາ ''ເອເຕ ອຸປປຣີກຸຂິສຸສາມີ''ຕິ ມນຸຕຸວາ ຈິຕກໍ ສຊຸເຊຕຸວາ ອາຫ – ''ມຍາ, ກເຕ, ອິທໍ ນາມ ສາຫສໍ ກຕໍ, ຕໍ ເມ ອມຈຸຈາ ປຜິກຸໂກສນຸຕິ, ໂສຫໍ ຈິຕກໍ ປວິສິສຸສາມິ, ໂກ ມຍາ ສທຸຂີ ປວິສິສຸສຕີ, ເກນ ມຍຸຫໍ ຊີວິຕໍ ປຣິຈຸຈຕຸຕ''ນຸຕິ? ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ປຌຸຈສຕາ ໂຍສາ ອຸຓຸຖຫີສຸ – ''ມຍໍ, ມຫາຣາຊ, ປວິສາມາ''ຕິ. ຕໂຕ ຣາຊາ ອປເຣ ປຌຸຈສເຕ ໂຍເສ ອາຫ – ''ຕຸມຸເຫ ອິທານິ, ຕາຕາ, ກິ ກຣິສຸສຖາ''ຕິ? ເຕ ອາຫໍສຸ – ''ນາຍໍ, ມຫາຣາຊ, ປຸຣິສກາໂຣ, ອິຕຸຖິກິຣິຍາ ເອສາ, ອປິຈ ມຫາຣາເຊນ ປຜິຣສຸໂສ ທູໂຕ ເປສິໂຕ, ເຕນ ມຍໍ ຣສຸຌາ ສທຸຂີ ຍຸຊຸຊິຕຸວາ ມຣິສຸສາມາ''ຕິ. ຕໂຕ ຣາຊາ ''ປຣິຈຸຈຕຸຕໍ ຕຸມຸເຫຫິ ມມ ຊີວິຕ''ນຸຕິ ຈຕຸຣງຄິນີ ເສນໍ ສນຸນຍຸຫິຕຸວາ ເຕນ ໂຍສສຫສຸເສນ ປຣິວຸໂຕ ຄນຸຕຸວາ ຣຊຸຊສີມາຍ ນິສີທິ.

ໂສປິ ປຜິຣາຊາ ຕໍ ປວຕຸຕິ ສຸຕຸວາ ''ອເຣ, ໂສ ຂຸທຸທກຣາຊາ ມມ ທາສສຸສາປິ ນປຸປໂຫຕີ''ຕິ ກຸຊຸຊິຕຸວາ ສພຸພໍ ພລກາຍໍ ອາທາຍ ຍຸຊຸຊິຕຸໍ ນິກຸຂມິ. ຂຸທຸທກຣາຊາ ຕໍ ອພຸກຸຍຸຍາຕໍ ທິສຸວາ ພລກາຍໍ ອາຫ – ''ຕາຕາ, ຕຸມຸເຫ ນ ພຫຸກາ; ສພຸເພ ສມຸປິຕຸທິຕຸວາ, ອສິຈມຸມໍ ຄເຫຕຸວາ, ສີຄໍ ອິມສຸສ ຣຸໂຌ ປຸຣໂຕ ອຸຊຸກໍ ເອວ ຄຈຸຈຖາ''ຕິ. ເຕ ຕຖາ ອກໍສຸ. ອຖ ສາ ເສນາ ທຸວິຣາ ກິຊຸຊິຕຸວາ ອນຸຕຣມທາສີ. ເຕ ຕໍ ຣາຊານໍ ຊີວຄຸຄາຫໍ ຄຕຸຫໍສຸ, ອຌຸເຍ ໂຍສາ ປລາຍິສຸ. ຂຸທຸທກຣາຊາ ''ຕໍ ມາເຣມີ''ຕິ ປຸຣໂຕ ຊາວຕິ, ປຜິຣາຊາ ຕໍ ອກາຍໍ ຍາຈິ. ຕໂຕ ຕສຸສ ອກາຍໍ ທຕຸວາ, ສປຖໍ ກາຣາເປຕຸວາ, ຕໍ ອຕຸຕໂນ ມນຸສຸສໍ ກຕຸວາ, ເຕນ ສທ ອຌຸຌໍ ຣາຊານໍ ອພຸກຸຄຸຄນຸຕຸວາ, ຕສຸສ ຣຊຸຊສີມາຍ ຖຕຸວາ ເປເສສີ – ''ຣຊຸຊໍ ວາ ເມ ເທຕຸ ຍຸທຸຌໍ ວາ''ຕິ. ໂສ ''ອຫໍ ເອກຍຸທຸຌມຸປິ ນ ສຫາມີ''ຕິ ຣຊຸຊໍ ນິຍຸຍາເຕສີ. ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ສພຸພຣາຊາໂນ ຄເຫຕຸວາ ອນຸເຕ ພາຣາຕສີຣາຊານມຸປິ ອຄຸຄເຫສີ.

ໂສ ເອກສຕຣາຊປຣິວຸໂຕ ສກລຊມຸພຸທີເປ ຣຊຸຊໍ ອນຸສາສນຸໂຕ ຈິນຸເຕສີ – ''ອຫໍ ປຸພຸເພ ຂຸທຸທໂກ ອໂຫສີ, ໂສມຸຫິ ອຕຸຕໂນ ຌາຕສມຸປຕຸຕິຍາ ສກລຊມຸພຸທີປສຸສ ອິສຸສໂຣ ຊາໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເມ ຌາຕໍ ໂລກິຍວີຣິຍສມຸປຍຸຕຸຕໍ, ເນວ ນິພຸພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ສໍວຕຸຕຕິ, ສາຮຸ ວຕສຸສ ສຸວາຫໍ ອິມິນາ ຌາເຕນ ໂລກຸຕຸຕຣທມຸມໍ ຄເວເສຍຸຍ''ນຸຕິ. ຕໂຕ ພາຣາຕສີຣສຸໂຌ ຣຊຸຊໍ ທຕຸວາ, ປຸຕຸຕທາຣຌຸຈ ສກຊນປທເມວ ເປເສຕຸວາ, ປພຸພຊຸຊໍ ສມາທາຍ ວິປສຸສນໍ ອາຣກິຕຸວາ, ປຈຸເຈກໂພຣີ ສຈຸຈິກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ວີຣິຍສມຸປຕຸຕິ ທີເປນຸໂຕ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສີ –

''ອາຣທຸຣວີຣິໂຍ ປຣມຕຸຖປຕຸຕິຍາ, ອລີນຈິຕຸໂຕ ອກຸສີຕວຸຕຸຕິ;

ທລຸຫນິກຸກໂມ ຖາມພລູປປນຸໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄຸຄວິສາຕກປຸໂປ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ອາຣທຸຌໍ ວີຣິຍມສຸສາຕິ ອາຣທຸຣວີຣິໂຍ. ເອເຕນ ອຕຸຕໂນ ວີຣິຍາຣມຸກໍ ອາທິວີຣິຍໍ ທສຸເສຕິ. ປຣມຕຸໂຖ ວຸຈຈຕິ ນິພຸພານໍ, ຕສຸສ ປຕຸຕິຍາ ປຣມຕຸຖປຕຸຕິຍາ. ເອເຕນ ວີຣິຍາຣມຸເກນ ປຕຸຕພຸພຜລໍ ທສຸເສຕິ. ອລີນຈິຕຸໂຕຕິ ເອເຕນ ພລວີຣິຍູປຕຸຖມຸການໍ ຈິຕຸຕເຈຕສິການໍ ອລີນຕໍ ທສຸເສຕິ. ອກຸສີຕວຸຕຸຕິຕິ ເອເຕນ ຖານອາສນຈງກມນາທີສຸ ກາຍສຸສ ອນວສີທນໍ. ທລຸຫນິກຸກໂມຕິ ເອເຕນ ''ການໍ ຕໂຈ ຈ ນຫາຣຸ ຈາ''ຕິ (ມ. ນິ. ໒.໑໘໔; ອ. ນິ. ໒.໕; ມຫານິ. ໑໙໖) ເອວໍ ປວຕຸຕໍ ປທານວີຣິຍໍ ທສຸເສຕິ, ຍໍ ຕໍ ອນຸປຸພຸພສິກຸຂາທີສຸ ປທຫນຸໂຕ ''ກາເຍນ ເຈວ ປຣມສຈຸຈໍ ສຈຸຈິກໂຣຕິ, ປຌຸຌາຍ ຈ ນໍ ອຕິວິຊຸຊ ປສຸສຕີ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ. ອຖ ວາ ເອເຕນ ມຄຸຄສມຸປຍຸຕຸຕວີຣິຍໍ ທສຸເສຕິ. ຕລຸຫິ ທລຸຫຌຸຈ ກາວນາປາຣິປູຣີ ຄຕຸຕຕາ, ນິກຸກໂມ ຈ ສພຸພໂສ ປຜິປກຸຂາ ນິກຸຂນຸຕຕຸຕາ, ຕສຸມາ ຕໍສມງຄີປຸຄຸຄໂລປິ ທລຸໂຫ ນິກຸກໂມ ອສຸສາຕິ ''ທລຸຫນິກຸກໂມ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ. ຖາມພລູປປນຸໂນຕິ ມຄຸຄກຸຂເຕ ກາຍຖາເມນ ຌາຕພເລນ ຈ ອຸປປນຸໂນ, ອຖ ວາ ຖາມກູເຕນ ພເລນ ອຸປປນຸໂນຕິ ຖາມພລູປປນຸໂນ, ຖິຣຌາຕພລູປປນຸໂນຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ເອເຕນ ຕສຸສ ວີຣິຍສຸສ ວິປສຸສນາຌາຕສມຸປໂຍຄໍ ທີເປນຸໂຕ ໂຍນິໂສ ປທຫນກາວໍ ສາເຣຕິ. ປຸພຸພກາຄມຊຸຊິມອຸກຸກຕຸຖວີຣິຍວເສນ ວາ ຕໂຍປິ ປາທາ ໂຍເຊຕພຸພາ. ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວາຕິ.

ອາຣທຸຣວີຣິຍຄາຖາວຕຸຕນາ ສມຕຸຕາ.

໖໙. ປຜິສລຸລານນຸຕິ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ອິມິສຸສາ ຄາຖາຍ ອາວຣຕຄາຖາຍ ອຸປຸປຕຸຕິສທິສາ ເອວ ອຸປຸປຕຸຕິ, ນຕຸຖິ ໂກຈິ ວິເສໂສ. ອຕຸຖວຕຸຕນາຍໍ ປນສຸສາ ປຜິສລຸລານນຸຕິ ເຕຫິ ເຕຫິ ສຕຸຕສງຂາເຣຫິ ປຜິນິວຕຸຕິຕຸວາ ສລຸລີນໍ ເອກຕຸຕເສວິຕາ

ເອກີຠາໂວ, ກາຍວິເວໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຌານ຺ຕິ ປຈ຺ຈນີກຌາປນໂຕ ອາຣມ຺ມຓລກ຺ຂຓູປນິຌ຺ຌານໂຕ ຈ ຈິຕ຺ຕວິເວໂກ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນີວຣຓາທິປຈ຺ຈນີກຌາປນໂຕ ອາຣມ຺ມຓູປນິຌ຺ຌານໂຕ ຈ ຌານ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ຄຜລານິ ສຕ຺ຕສຎ຺ຎາທິປຈ຺ຈນີກຌາປນໂຕ, ລກ຺ຂຓູປນິຌ຺ຌານໂຕເຍວ ເຈຕ຺ຖ ຜລານິຯ ອິຘ ປນ ອາຣມ຺ມຓູປນິຌ຺ຌານເມວ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ເອວເມຕໍ ປຏິສລ຺ລານຎ຺ຈ ຌານຎ຺ຈ ອຣິຎ຺ຈມາໂນ, ອຊຫມາໂນ, ອນິສ຺ສຊ຺ຊມາໂນຯ ຘມ຺ເມສູຕິ ວິປ຺ສ຺ສນູປເຄສຸ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາທິຘມ຺ເມສຸຯ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຕຕໍ, ສມິຕໍ, ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍຯ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີຕິ ເຕ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕມາເນນ ອນຸຄຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຘມ຺ມໍ ຈຣມາໂນຯ ອຖ ວາ ຘມ຺ມາຕິ ນວ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາ, ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸໂລໂມ ຘມ຺ໂມຕິ ອນຸຘມ຺ໂມ, ວິປ຺ສ຺ສນາເຍຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ຘມ຺ມານໍ ນິຈ຺ຈໍ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຄາຖາພນ຺ຘສຸຂຕ຺ຖໍ ວິຠຕ຺ຕິພ຺ຍຕ຺ເຍນ ‘‘ຘມ຺ເມສູ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສິຍາຯ ອາທີນວໍ ສມ຺ມສິຕາ ຠເວສູຕິ ຕາຍ ອນຸຘມ຺ມຈຣິຕາສງ຺ຂາຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອນິຈ຺ຈາກາຣາທິໂທສໍ ຕີສຸ ຠເວສຸ ສມນຸປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ເອວໍ ອິມໍ ກາຍວິເວກຈິຕ຺ຕວິເວກໍ ອຣິຎ຺ຈມາໂນ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປ຺ສ຺ສນາສງ຺ຂາຕາຍ ປຏິປທາຍ ອຘິຄໂຕຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ເອໂກ ຈເຣຕິ ເອວໍ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ປຏິສລ຺ລານຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໗໐ຯຕຓ຺ຫກ຺ຂຍນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຎ຺ຎຕໂຣ ກິຣ ພາຣາຓສິຣາຊາ ມຫຈ຺ຈຣາຊານຸຠາເວນ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກໂຣຕິຯ ຕສ຺ສ ສຣີຣໂສຠາຍ ອາວຏ຺ຏິຕຫທຍາ ສຕ຺ຕາ ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາປິ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕເມວ ອຸລ຺ໂລເກນ຺ຕິ, ປຈ຺ຉໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາປິ, ອຸໂຠຫິ ປ຺ສ຺ເສຫິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາປິຯ ປກຕິຍາ ເອວ ຫິ ພຸທ຺ຘທ຺ສ຺ສເນ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ທສມຸທ຺ທຣາຊທ຺ສ຺ສເນ ຈ ອຕິຕ຺ໂຕ ໂລໂກຯ ອຖ ອຎ຺ຎຕຣາ ກຸຏຸມ຺ພິຍຠຣິຍາປິ ອຸປຣິປາສາທຄຕາ ສີຫປຎ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ໂອໂລກຍມານາ ອຏ຺ຐາສິຯ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາວ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈໍ ອາຓາເປສິ – ‘‘ຊານາຫິ ຕາວ, ຠເຓ, ອຍໍ ອິຕ຺ຖີ ສສາມິກາ ວາ ອສາມິກາ ວາ’’ຕິຯ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ສສາມິກາ’’ຕິ ອາໂຣເຈສິຯ ອຖ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິມາ ວີສຕິສຫ຺ສ຺ສນາຏກິຕ຺ຖິໂຍ ເທວຈ຺ຉຣາໂຍ ວິຍ ມໍເຍວ ເອກໍ ອຠິຣເມນ຺ຕິ, ໂສ ທານາຫໍ ເອຕາປິ ອຕຸສິຕ຺ວາ ປຣສ຺ສ ອິຕ຺ຖິຍາ ຕຓ຺ຫໍ ອຸປ຺ປາເທສິໍ, ສາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອປາຍເມວ ອາກຑ຺ຒຕີ’’ຕິ ຕຓ຺ຫາຍ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຫນ຺ທ ນໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫາມີ’’ຕິ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພຘິ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອຠາສິ –

‘‘ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ຖຍມປ຺ປມຕ຺ໂຕ, ອເນຬມູໂຄ ສຸຕວາ ສຕີມາ;

ສງ຺ຂາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ປຘານວາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍ, ເອວໍ ທິຏ຺ຐາທີນວາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ເອວ ອປ຺ປວຕ຺ຕິໍຯ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕຕິ ສາຕຈ຺ຈກາຣີ ສກ຺ກຈ຺ຈກາຣີຯ ອເນຬມູໂຄຕິ ອລາລາມຸໂຂຯ ອຖ ວາ ອເນໂຬ ຈ ອມູໂຄ ຈ, ປຓ຺ຑິໂຕ ພ຺ຍຕ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຫິຕສຸຂສມ຺ປາປກໍ ສຸຕມສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສຸຕວາ ອາຄມສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສຕີມາຕິ ຈິຣກຕາທີນໍ ອນຸສ຺ສຣິຕາຯ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ໂມຕິ ຘມ຺ມຸປປຣິກ຺ຂາຍ ປຣິຎ຺ຎາຕຘມ຺ໂມຯ ນິຍໂຕຕິ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ນິຍາມໍ ປຕ຺ໂຕຯ ປຘານວາຕິ ສມ຺ມປ຺ປຘານວີຣິຍສມ຺ປນ຺ໂນຯ ອຸປ຺ປຏິປາຏິຍາ ເອສ ປາໂຐ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ເອວເມເຕຫິ ອປ຺ປມາທາທີຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນິຍາມສມ຺ປາປເກນ ປຘາເນນ ປຘານວາ, ເຕນ ປຘາເນນ ປຕ຺ຕນິຍາມຕ຺ຕາ ນິຍໂຕ, ຕໂຕ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ໂມຯ ອຣຫາ ຫິ ປຸນ ສງ຺ຂາຕພ຺ພາຠາວໂຕ ‘‘ສງ຺ຂາຕຘມ຺ໂມ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍຖາຫ ‘‘ເຍ ຈ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ມາເສ, ເຍ ຈ ເສຂາ ປຸຖູ ອິຘາ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໑໐໔໘; ຈູຬນິຯ ອຊິຕມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໗)ຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິຯ

ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍຄາຖາວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໗໑ຯສີໂຫ ວາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ກິຣ ພາຣາຓສີຣຎ຺ໂຎ ທູເຣ ອຸຍ຺ຍານໍ ໂຫຕິຯ ໂສ ປເຄວ ວຸຏ຺ຐາຍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ຍານາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ອຸທກຏ຺ຐານໍ ອຸປຄໂຕ ‘‘ມຸຂໍ ໂຘວິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ປເທເສ ສີຫີ ໂປຕກໍ ຊເນຕ຺ວາ ໂຄຈຣາຍ ຄຕາຯ ຣາຊປຸຣິໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ສີຫໂປຕໂກ ເທວາ’’ຕິ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ‘‘ສີໂຫ ກິຣ ນ ກສ຺ສຈິ ຠາຍຕີ’’ຕິ ຕໍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕຸໍ ເຠຣິອາທີນິ ອາໂກຏາເປສິຯ ສີຫໂປຕໂກ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາປິ ຕເຖວ ສຍິຯ ຣາຊາ ຍາວຕຕິຍໍ ອາໂກຏາເປສີ, ໂສ ຕຕິຍວາເຣ ສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ປຣິສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕເຖວ ສຍິຯ ອຖ ຣາຊາ ‘‘ຍາວສ຺ສ ມາຕາ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວ ຄຈ຺ຉາ

ມາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ຕໍ ທິວສໍ ຊາໂຕປິ ສີຫໂປ໌ຕໂກ ນ ສນ຺ຕສຕິ ນ ກາຍຕິ, ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປິ ຕຕ຺ທາ ທິຝ຺ຖິປ໌ຣີຕາສໍ ເວຕ຺ວາ ນ ສນ຺ຕເສຍ຺ຍໍ ນ ກາເຍຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ຿ ໂສ ຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປຸນ ເກວຝ຺ເຝທີ ມຈ຺ເຈ ຄເຫຕ຺ວາ ສາຂາສຸ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ປ໌ສາຣິເຕ ຊາເລ ວາຕໍ ອລຄ຺ຄໍເຍວ ຄຈ຺ຉມານໍ ທິສ຺ວາ, ຕມ຺ປິ ນິມິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄເຫສິ – ''ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປິ ຕຕ຺ທາທິຝ຺ຖິຊາລໍ ໂມຫຊາລໍ ວາ ຜາເລຕ຺ວາ ເອວໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ຿

ອຖ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສິລາປ໌ຝ຺ຝໂປ໌ກ຺ຂຣຕ຺ຕິເຣ ນິສິນ຺ໂນ ວາຕພ຺ກາຫຕານິ ປ໌ທຸມານິ ໂອນມິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ຜຸສິຕ຺ວາ ວາຕວິຄເມ ປຸນ ຍຖາຖາເນ ຖິຕານິ ອຸທເກນ ອນຸປ໌ລິຕ຺ຕານິ ທິສ຺ວາ ຕມ຺ປິ ນິມິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄເຫສິ – ''ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫມ຺ປິ ຍຖາ ເອຕານິ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກນ ອນຸປ໌ລິຕ຺ຕານິ ຕິຝ຺ຖນ຺ຕິ, ເອວເມວໍ ໂລເກ ຊາໂຕ ໂລເກນ ອນຸປ໌ລິຕ຺ໂຕ ຕິຝ຺ເຖຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ຿ ໂສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ''ຍຖາ ສີຫວາຕປ໌ທຸມານິ, ເອວໍ ອສນ຺ຕສນ຺ເຕນ ອສຊ຺ຊມາເນນ ອນຸປ໌ລິຕ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ, ຣຊ຺ຊໍ ປ໌ຫາຍ ປ໌ພ຺ພຊິຕ຺ວາ, ວິປ໌ສ຺ສນ຺ໂຕ ປ໌ຈ຺ເຈກໂພທິ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສິ –

''ສີໂຫວ ສທ຺ເທສຸ ອສນ຺ຕສນ຺ໂຕ, ວາໂຕວ ຊາລມ຺ຫິ ອສຊ຺ຊມາໂນ;

ປ໌ທຸມໍວ ໂຕເຍນ ອລິປ໌ປ໌ມາໂນ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ໌''ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ສີໂຫຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສີຫາ – ຕິຕສີໂຫ, ປ໌ຕ຺ຑຸສີໂຫ, ກາລຸອສີໂຫ, ເກສຣສີໂຫຕິ຿ ເກສຣສີໂຫ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ຿ ໂສວ ອິຘ ອທິປ໌ເປ໌ໂຕ຿ ວາໂຕ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິວເສນ ອເນກວິໂຘ, ປ໌ທຸມໍ ຣຕ຺ຕເສຕາທິວເສນ຿ ເຕສຸ ໂຍ ໂກຈິ ວາໂຕ ຍໍກິຍ຺ຈິ ປ໌ທຸມຍ຺ຈ ວຝ຺ຝຕິເຍວ຿ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ສນ຺ຕາໂສ ອຕ຺ຕສິເນເຫນ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຕສິເນໂຫ ຈ ຕຕ຺ຫາເລໂປ໌, ໂສປິ ທິຝ຺ຖິສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ວາ ທິຝ຺ຖິວິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ວາ ໂລເກນ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຕ຺ຫາເຍວ຿ ສຊ຺ຊນໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອຸປ໌ປຣິກ຺ຂາວິຣຫິຕສ຺ສ ໂມເຫນ ໂຫຕິ, ໂມໂຫ ຈ ອວິຊ຺ຊາ຿ ຕຕ຺ຖ ສມເຖນ ຕຕ຺ຫາຍ ປ໌ຫານໍ ໂຫຕິ, ວິປ໌ສ຺ສນາຍ, ອວິຊ຺ຊາຍ຿ ຕສ຺ມາ ສມເຖນ ອຕ຺ຕສິເນຫໍ ປ໌ຫາຍ ສີໂຫວ ສທ຺ເທສຸ ອນິຈ຺ຈາທິສຸ ອສນ຺ຕສນ຺ໂຕ, ວິປ໌ສ຺ສນາຍ ໂມຫໍ ປ໌ຫາຍ ວາໂຕວ ຊາລມ຺ຫິ ຂນ຺ຘາຍຕນາທິສຸ ອສຊ຺ຊມາໂນ, ສມເຖເນວ ໂລກໍ ໂລກສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ເອວ ທິຝ຺ຖິຍ຺ຈ ປ໌ຫາຍ, ປ໌ທຸມໍວ ໂຕເຍນ ສພ຺ພກວໂກຄໂລເກນ ອລິປ໌ປ໌ມາໂນ຿ ເອຕ຺ຖ ຈ ສມຖສ຺ສ ສີລໍ ປ໌ທຝ຺ຖານໍ, ສມໂຖ ສມາຘິ, ວິປ໌ສ຺ສນາ ປ໌ຍ຺ຍາຕິ຿ ເອວໍ ເຕສຸ ທ຺ວິສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສິທ຺ເຘສຸ ຕໂຍປິ ຂນ຺ຘາ ສິທ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ຿ ຕຕ຺ຖ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສຸຣໂຕ ໂຫຕິ຿ ໂສ ສີໂຫວ ສທ຺ເທສຸ ອາຆາຕວຕ຺ຖູສຸ ກຸຊ຺ຊິຕຸກາມຕາຍ ນ ສນ຺ຕສຕິ຿ ປ໌ຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ເຘນ ປ໌ຝິວິທ຺ຘສກາໂວ ວາໂຕວ ຊາລມ຺ຫິ ຂນ຺ຘາທິຘມ຺ມເກເທ ນ ສຊ຺ຊຕິ, ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘນ ວີຕຣາໂຄ ປ໌ທຸມໍວ ໂຕເຍນ ຣາເຄນ ນ ລິປ໌ປ໌ຕິ຿ ເອວໍ ສມຖວິປ໌ສ຺ສນາຫິ ສີລສມາຘິປ໌ຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫານໍ ຕິຕ຺ຕຍ຺ຈ ອກຸສລມູລານໍ ປ໌ຫານວເສນ ອສນ຺ຕສນ຺ໂຕ ອສຊ຺ຊມາໂນ ອລິປ໌ປ໌ມາໂນ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ຿ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ຿

ອສນ຺ຕສນ຺ຕຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ຿

ກ຺໔຿ສີໂຫ ຍຖາຕິ ກາ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິ? ອຍ຺ຍຕໂຣ ກິຣ ພາຣາຕສີຣາຊາ ປ໌ຈ຺ຈນ຺ຕໍ ກຸປ຺ປິຕໍ ວູປ໌ສເມຕຸໍ ຄາມານຸຄາມິມຄ຺ຄໍ ຉທ຺ເທຕ຺ວາ, ອຸຊ຺ຊໍ ອຝວິມຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ມຫຕິຍາ ເສນາຍ ຄຈ຺ຉຕິ຿ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ມິ ປ໌ພ຺ພຕປາເທ ສີໂຫ ພາລສູຣິຍາຕປ໌ ຕປ຺ປ໌ມາໂນ ນິປ໌ນ຺ໂນ ໂຫຕິ຿ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊປ຺ຸຣິໂສ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສຸໍ຿ ຣາຊາ ''ສີໂຫ ກິຣ ສທ຺ເທນ ນ ສນ຺ຕສຕີ''ຕິ ເກຣິສງຂປ໌ຕວາທິຫີ ສທ຺ທໍ ກາຣາເປສິ຿ ສີໂຫ ຕເຖວ ນິປ໌ຊ຺ຊິ຿ ທຸຕິຍມ຺ປິ ກາຣາເປສິ຿ ສີໂຫ ຕເຖວ ນິປ໌ຊ຺ຊິ຿ ຕຕິຍມ຺ປິ ກາຣາເປສິ຿ ສີໂຫ ''ມມ ປ໌ຝິສຕ຺ຕຸ ອຕ຺ຖິ''ຕິ ຈຕູຫິ ປາເທຫິ ສຸປ຺ປ໌ຕິຝ຺ຖິຕໍ ປ໌ຕິຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ ສີຫນາທໍ ນທິ຿ ຕໍ ສຸຕ຺ວາວ ຫຕ຺ຖາໂຣ ຫາທໂຍ ຫຕ຺ຖິອາທີຫີ ໂອໂຣຫິຕ຺ວາ ຕິຕຄຫນານີ ປ໌ວິຝ຺ຖາ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຄຕາ ທິສາວິທິສາ ປ໌ລາຕາ຿ ຣຍ຺ໂຍ ຫຕ຺ຖີປິ ຣາຊານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວນຄຫນານິ ໂປ໌ຖຍມາໂນ ປ໌ລາຍີ຿ ໂສ ຕໍ ສນ຺ຘາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຣຸກ຺ຂສາຂາຍ ໂອລມ຺ພິຕ຺ວາ , ປ໌ຖວີ ປ໌ຕິຕ຺ວາ, ເອກປ໌ທິກມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ວສນຝ຺ຖານໍ ປາປຸຕິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ປຸຈ຺ຉິ – ''ອປີ, ກນ຺ເຕ, ສທ຺ທມສ຺ສຸຕ຺ຖາ''ຕິ? ''ອາມ, ມຫາຣາຊາ''ຕິ຿ ''ກສ຺ສ ສທ຺ທໍ, ກນ຺ເຕ''ຕິ? ''ປ໌ຖມໍ ເກຣິສງຂາທີນໍ, ປ໌ຈ຺ຉາ ສີຫສ຺ສາ''ຕິ຿ ''ນ ກາຍິຕ຺ຖ, ກນ຺ເຕ''ຕິ? ''ນ ມຍໍ, ມຫາຣາຊ, ກສ຺ສຈິ ສທ຺ທສ຺ສ ກາຍາມາ''ຕິ຿ ''ສກ຺ກາ ປນ, ກນ຺ເຕ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ເອທິສໍ ກາຕຸ''ນ຺ຕິ? ''ສກ຺ກາ, ມຫາຣາຊ, ສເຈ ປ໌ພ຺ພຊສີ''ຕິ຿ ''ປ໌ພ຺ພຊາມິ, ກນ຺ເຕ''ຕິ຿ ຕໂຕ ນໍ ປ໌ພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອາກິສມາຈາຣິກໍ ສິກ຺ຂາເປສຸໍ຿ ໂສປິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິປ໌ສ຺ສນ຺ໂຕ ປ໌ຈ຺ເຈກໂພທິ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ສີໂຫ ຍຖາ ທາຄພລີ ປສယှຫ, ຣາຊາ ມိຄານໍ ອຄິກုយ្យ ຈາຣີ;

ເສເວຄ ປນ្តານີ ເສນາສນານີ, ເອໂກ ຈເຣ ຂគ្គวိສາណကປ្បោ’’តិ។

ຕຕຖ ສຫນາ ຈ ຫນນາ ຈ ສີឃຊວត្តາ ຈ ສີໂຫ។ ເກສຣສີໂຫວ ອີធ ອធិប្បេໂຕ។ ທາຖາ ພລມສຸສ ອត្ថិតិ ທາຄພລີ។ ປສយ្ហ ອຄិກុយ្យាតិ, ອຸភយំ ຈາຣີສທ្ទេន ສທ ໂຍເຊຕព្ពំ ປສយ្ហຈາຣີ ອភិក្ខុយ្យຈາຣីតិ ຕຕຖ ປສយ្ហ និគ្គហេត្វា ຈຣເណន ປສយ្ហ ຈາຣີ, ອភិភវិត្វា, ສន្តាເសត្វា, វសីកត្វា, ຈຣເណន ອភិក្ខុយ្យຈາຣី។ ສ្វាយំ កាយពលេន ປສយ្ហຈາຣີ, ເតជសា ອភិក្ខុយ្យ ຈາຣີ។ ຕຕຖ ສເຈ ໂກຈិ វទេយ្យ – ‘‘កឹ ປສយ្ហ ອភិក្ខុយ្យ ຈາຣີ’’ຕິ, ຕໂຕ និគ្គហន្តិ សាមិវចនំ ឧបយោគវចនំ កត្វា ‘‘មិគេ ປສយ្ហ ອភិក្ខុយ្យ ຈາຣີ’’តិ បដិវត្តព្ពំ។ ປន្តានីតិ ទូរានិ។ ເສນາສນານីតិ វសនដ្ឋានានិ។ ເសសំ ປុព្ពេ វុត្តនយេនេវ សក្កា ជានិតុន្តិ ន វិត្ថារិតន្តិ។

ທາຄພລີຄາຖາວណ្ណនា ສមត្តា។

໓៧។ມេត្តំ ឧបេក្ខន្តិ កា ឧប្បត្តិ? ອញ្ញតរោ កិរ ຣາຊາ ມេត្តាທិឈានលាភី អហោសិ។ សោ ‘‘ឈានសុខន្តរាយករំ រជ្ជ’’ន្តិ ឈានានុរក្ខណត្ថំ រជ្ជំ បហាយ បព្ពជិត្វា វិបស្សន្តោ បច្ចេកពោធឹ សច្ឆិកត្វា, ឥមំ ឧទានគាថំ អភាសិ –

ມេត្តំ ឧបេក្ខំ ករុណំ វិមុត្តឹ, អាសេវមានោ មុទិតញ្ច កាលេ;

ສព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោ, ເອໂກ ຈເຣ ຂគ្គวိສາណកປ្បោ’’តិ។

ຕຕຖ ‘‘ສព្ពេ សត្តា សុខិតា ហោន្តូ’’តិអាទិនា នយេន ហិតសុខូបនយនកាមតា មេត្តា។ ‘‘អហោ វត ឥមម្ហា ទុក្ខា វិមុច្ចេយ្យុ’’ន្តិអាទិនា នយេន អហិតទុក្ខាបនយនកាមតា ករុណា។ ‘‘មោទន្តិ វត ភោន្តោ សត្តា មោទន្តិ សាធុ សុដ្ឋូ’’តិអាទិនា នយេន ហិតសុខាវិប្បយោគកាមតា មុទិតា។ ‘‘បញ្ញាយិស្សន្តិ សកេន កម្មេនា’’តិ សុខទុក្ខេសុ អជ្ឈុ បេក្ខនតា ឧបេក្ខា។ គាថាពន្ធសុខត្ថំ បន ឧប្បដិបាដិយា មេត្តំ វត្វា ឧបេក្ខា វុត្តា, មុទិតា បច្ឆា។ វិមុត្តិន្តិ ចតស្សោបិ ហិ ឯតា អត្តនោ បច្ចនិកធម្មេហិ វិមុត្តត្តា វិមុត្តិយោ។ តេន វុត្តំ ‘‘មេត្តំ ឧបេក្ខំ ករុណំ, វិមុត្តឹ, អា សេវមានោ មុទិតញ្ច កាលេ’’តិ។

ຕຕຖ អាសេវមានោតិ តិស្សោ តិកចតុក្កជ្ឈានវសេន, ឧបេក្ខំ ចតុត្ថជ្ឈានវសេន ភាវយមានោ។ កាលេតិ មេត្តំ អា សេវិត្វា តតោ វុដ្ឋាយ ករុណំ, តតោ វុដ្ឋាយ មុទិតំ, តតោ ឥតរតោ វា និប្បីតិកជ្ឈានតោ វុដ្ឋាយ ឧបេក្ខំ អាសេវមានោ ‘‘កាលេ អាសេវមានោ’’តិ វុច្ចតិ, អាសេវិតុំ ផាសុកាលេ វា។ ສព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោតិ ទសសុ ទិសាសុ សព្ពេន សត្តលោកេន អវិរុជ្ឈមានោ។ មេត្តាទីនញ្ហិ ភាវិតត្តា សត្តា អប្បដិកូលា ហោន្តិ។ សត្តេសុ ច វិរោធភូតោ បដិឃោ វូបសម្មតិ។ តេន វុត្តំ – ‘‘ສព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោ’’តិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារេន បន មេត្តាទិកថា អដ្ឋ សាលិនិយា ធម្មសង្គហដ្ឋកថាយំ (ធ។ ស។ អដ្ឋ។ ៨៤១) វុត្តា។ ເសសំ បុព្ពវុត្តសទិសមេវាតិ។

ອប្បមញ្ញាគាថាវណ្ណនា សមត្តា។

໓៨។ຣາຄញ្ច ໂທសញ្ចាតិ កា ឧប្បត្តិ? ຣາຊគហំ កិរ ឧបនិស្សាយ មាតង្គោ នាម បច្ចេកពុទ្ធោ វិហរតិ សព្ពបច្ឆិមោ បច្ចេកពុទ្ធានំ។ អថ អម្ហាកំ ពោធិសត្តេ ឧប្បន្នេ ទេវតាយោ ពោធិសត្តស្ស បូជនត្ថាយ អាគច្ឆន្តិយោ តំ ទិស្វា ‘‘មា រិសា, មារិសា, ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ’’តិ ភណឹសុ ។ សោ និរោធា វុដ្ឋហន្តោ តំ សទ្ទំ សុត្វា, អត្តនោ ច ជីវិតក្ខយំ ទិស្វា, ហិមវន្តេ មហាបបាតោ នាម បព្ពតោ បច្ចេកពុទ្ធានំ បរិនិព្ពានដ្ឋានំ, តត្ថ អាកាសេន គន្ត្វា បុព្ពេ បរិនិព្ពុតបច្ចេកពុទ្ធស្ស អដ្ឋិសង្ខាតំ បបាតេ បក្ខិបិត្វា, សិលាតលេ និសីទិត្វា ឥមំ ឧទានគាថំ អភាសិ –

‘‘ຣາຄញ្ច ໂທសញ្ច បហាយ មោហំ, សន្ទាលយិត្វាន សំយោជនានិ;

ອສນຸຕສ໌ ຊີວິຕສງ຺ຂຍມຸຫີ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓາກປ຺ໂປ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຣາຄໂທສໂມຫາ ອຸຣຄສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕາ. ສໍໂຍຊນານີຕິ ທສ ສໍໂຍຊນານິ. ຕານີ ຈ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ສມຸທາລຶຕ຺ວາ. ອສນຸຕສໍ ຊີວິຕສງ຺ຂຍມຸຫີຕິ ຊີວິຕສງ຺ຂໂຍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິເກໂທ, ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ຊີວິຕສງ຺ຂເຍ ຊີວິຕນິກນ຺ຕິຍາ ປຕິນຕ຺ຕາ ອສນຸຕສນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂສປາທິເສສໍ ນິພ຺ພານທາຕຸໍ ອຕ຺ຕໂນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານທາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ.

ຊີວິຕສງ຺ຂຍຄາຖາວຕ຺ຕນາ ສມຕ຺ຕາ.

ກ຺ຮ. ກຊນ຺ຕີຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ອຍ຺ຍຕໂຣ ຣາຊາ ອາທິຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປການເຍວ ຜີຕໍ ຣຊ຺ຊໍ ສມນຸສາສຕິ. ຕສ຺ສ ຂໂຣ ອາພາໂຮ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ວີສຕິສຫສ຺ສິຕ຺ຖິໂຍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາທສມ຺ພາຫນາທີນີ ກໂຣນ຺ຕິ. ອມຈ຺ຈາ ‘‘ນ ທານາຍໍ ຣາຊາ ຊີວິສ຺ສຕິ, ຫນ຺ທ ມຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຣຓໍ ຄເວສາມາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຍ຺ຍສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸປຍ຺ຖານໍ ຍາຈິສ຺ສ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ອຸປຍ຺ຖຫນ຺ຕິເຍວ, ນ ກິຍ຺ຈິ ລກນ຺ຕິ. ຣາຊາປີ ອາພາທາ ວຸຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຊິ ‘‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຈ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຈ ກຸຫີ’’ນ຺ຕິ? ຕໂຕ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ສຸຕ຺ວາ ສີສໍ ຈາເລຕ຺ວາ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ. ເຕປີ ອມຈ຺ຈາ ‘‘ຣາຊາ ວຸຍ຺ຖິໂຕ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກິຍ຺ຈິ ອລການາ ປຣເມນ ປາຣິຊຸຍ຺ເຍນ ສມນ຺ນາຄຕາ ປຸນເທວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຍ຺ຖໍສ຺ສ. ເຕນ ຈ ຣຍ຺ຍາ ‘‘ກຸຫີ, ຕາຕາ, ຕຸມ຺ເຫ ຄຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ອາຫໍສ຺ສ – ‘‘ເທວໍ ທຸພ຺ພລໍ ທິສ຺ວາ ອາຊີວິກາເຍນມຸຫາ ອສ຺ກໍ ນາມ ຊນປທໍ ຄຕາ’’ຕິ. ຣາຊາ ສີສໍ ຈາເລຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ຍໍນູນາຫໍ ອິເມ ວີມໍເສຍ຺ຍໍ, ກິ ປຸນປີ ເອວໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ໂນ’’ຕິ? ໂສ ປຸພ຺ເພ ອາພາຫິກໂຣເຄນ ຜຸຍ຺ໂຖ ວິຍ ພາລ຺ຫເວທນໍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຄິລານາລຍໍ ອກາສິ. ອິຕ຺ຖິໂຍ ສມ຺ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ປຸພ຺ພສທິສເມວ ສພ຺ພໍ ອກໍສ຺ສ. ເຕປີ ອມຈ຺ຈາ ຕເຖວ ປຸນ ພຫຸຕຣໍ ຊນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສ຺ສ. ເອວໍ ຣາຊາ ຍາວຕຕິຍໍ ສພ຺ພໍ ປຸພ຺ພສທິສໍ ອກາສິ. ເຕປີ ຕເຖວ ປກ຺ກມິສ຺ສ. ຕໂຕ ຈຕ຺ຕຖມ຺ປີ ເຕ ອາຄເຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ອໂຫ ອິເມ ທຸກ຺ກຣໍ ອກໍສ຺, ເຍ ມໍ ພ຺ຍາທິຕໍ ປຫາຍ ອນເປກ຺ຂາ ປກ຺ກມິສ຺ສູ’’ຕິ ນິພ຺ພິນ຺ໂນ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກໂພທິ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸທານຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ກຊນ຺ຕິ ເສວນ຺ຕິ ຈ ກາຣຓຕ຺ຖາ, ນິກ຺ການຣຓາ ທຸລ຺ລກາ ອຊ຺ຊ ມິຕ຺ຕາ;

ອຕ຺ຕຍ຺ຖປຍ຺ຍາ ອສຸຈີ ມນຸສ຺ສາ, ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓາກປ຺ໂປ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຊນ຺ຕີຕິ ສຣີເຣນ ອລ຺ລີຍິຕ຺ວາ ປຍິຣຸປາສນ຺ຕິ. ເສວນ຺ຕີຕິ ອຍ຺ຊລິກມ຺ມາທີຫິ ກີ ກາຣປ຺ຜິສ຺ສາວິຕາຍ ຈ ປຣິຈຣນ຺ຕິ. ກາຣຓໍ ອຕ຺ໂຖ ເອເຕສນ຺ຕິ ກາຣຓຕ຺ຖາ, ກຊນາຍ ເສວນາຍ ຈ ນາຍ຺ຍໍ ກາຣຓມຕ຺ຖິ, ອຕ຺ໂຖ ເອວ ເນສໍ ກາຣຓໍ, ອຕ຺ຖເຫຕຸ ເສວນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ນິກ຺ການຣຓາທຸລ຺ລກາ ອຊ຺ຊ ມິຕ຺ຕາຕິ ‘‘ອິໂຕ ກິຍ຺ຈິ ລຈ຺ຈາມາ’’ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕປ຺ຜິລາກການເຣນ ນິກ຺ການຣຓາ, ເກວລໍ –

‘‘ອຸປກາໂຣ ຈ ໂຍ ມິຕ຺ໂຕ,

ສຸເຂ ທຸກ຺ເຂ ຈ ໂຍ ສຂາ;

ອຕ຺ຖກ຺ຂາຍີ ຈ ໂຍ ມິຕ຺ໂຕ,

ໂຍ ຈ ມິຕ຺ຕານຸກມ຺ປໂກ’’ຕິ. (ທີ. ນິ. ໓.໒໖໕) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕນ ອຣິເຍນ ມິຕ຺ຕກາເວນ ສມນ຺ນາຄຕາ ທຸລ຺ລກາ ອຊ຺ຊ ມິຕ຺ຕາ. ອຕ຺ຕນີ ຖິຕາ ເອເຕສໍ ປຍ຺ຍາ, ອຕ຺ຕານໍເຍວ ໂອໂລເກນ຺ຕິ, ນ ອຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຕຍ຺ຖປຍ຺ຍາ. ທິຍ຺ຖຕ຺ຖປຍ຺ຍາຕິ ອຍມ຺ປີ ກິຣ ໂປຣາຓປາໂຖ, ສມ຺ປຕິ ທິຍ຺ຖິເຍວ ອຕ຺ເຖ ເອເຕ

ສໍ ປໝຸໝາ, ອາຍຕິ ນ ເປກຸຂນຸຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ອສຸຈິຕິ ອສຸຈິນາ ອນຣິເຍນ ກາຍວຈີມໂນກມຸເມນ ສມນຸນາຄຕາ។ ເສສໍ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພນຸຕິ។

ກາຣຕຕຸຖຄາຖາວຕຸຕນາ ສມຕຸຕາ។

ຈຕຸຕຸໂຖ ວຄຸໂຄ ນິຏຸຖິໂຕ ເອກາທສໂຫ ຄາຖາທິ។

ເອວເມຕໍ ເອກຈຕຸຕາລີສຄາຖາປຣິມາຕໍ ຂຄຸຄວິສາຕສຸຕຸຕໍ ກຕຸຖຈິເທວ ວຸຕຸເຕນ ໂຍຊນານເຍນ ສພຸພຕຸຖ ຍຖານຸຣູປໍ ໂຍເຊຕຸວາ ອນຸສນຸຣິໂຕ ອຕຸຖໂຕ ຈ ເວທິຕພຸພໍ។ ອຕິວິຕຸຖາຣກເຍນ ປນ ອມຸເຫຫິ ນ ສພຸພຕຸຖ ໂຍຊິຕນຸຕິ។

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຏຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຏຸຖກຖາຍ ຂຄຸຄວິສາຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຏຸຖິຕາ។

໔។ ກສິກາຣທຸວາຊສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນຸຕິ ກສິກາຣທຸວາຊສຸຕຸຕໍ។ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ກຄວາ ມຄເສສຸ ວິຫຣນຸໂຕ ທກຸຂິຕາຄິຣິສຸມິ ເອກນາລາຍໍ ພຸຣາຫຸມຕາຄາເມ ປຸເຣກຕຸຕກິຈຸຈໍ ປຈຸຉາກຕຸຕກິຈຸຈນຸຕິ ອິເມສຸ ທຸວີສຸ ພຸທຸຣກິຈຸເຈສຸ ປຸເຣກຕຸຕກິຈຸຈໍ ນິຏຸຖາເປຕຸວາ ປຈຸຉາກຕຸຕກິຈຸຈາວສາເນ ພຸທຸຣຈກຸຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນຸໂຕ ກສິກາຣທຸວາຊໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ອຣຫຕຸຕສຸສ ອຸປນິສຸສຍສມຸປນຸນໍ ທິສຸວາ ''ຕຕຸຖ ມຍິ ຄເຕ ຍຖາ ປວຕຸຕິສຸສຕິ, ຕໂຕ ກຖາວສາເນ ຣມຸມເທສນໍ ສຸຕຸວາ ເອສ ພຸຣາຫຸມໂຕ ປພຸພຊິຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕິສຸສຕີ''ຕິ ຈ ຌຕຸວາ, ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ, ກຖໍ ສມຸຏຸຖາເປຕຸວາ, ອິມໍ ສຸຕຸຕໍ ອກາສິ។

ຕຕຸຖ ສິຍາ ''ກຕມໍ ພຸທຸຣານໍ ປຸເຣກຕຸຕກິຈຸຈໍ, ກຕມໍ ປຈຸຉາກຕຸຕກິຈຸຈ''ນຸຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ພຸທຸໂຣ ກຄວາ ປາໂຕ ເອວ ອຸຏຸຖາຍ ອຸປຏຸຖາການຸຄຄຫຕຸຖໍ ສຣີຣຜາສຸກຕຸຖຌຸຈ ມຸຂໂຣວນາທິສຣີຣປຣິກມຸມໍ ກຕຸວາ ຍາວ ກິກຸຂາຈາຣເວລາ, ຕາວ ວິວິຕຸຕາສເນ ວີຕິນາເມຕຸວາ, ກິກຸຂາຈາຣເວລາຍ ນິວາເສຕຸວາ, ກາຍພນຸຣນໍ ພນຸຣິຕຸວາ, ຈີວຣໍ ປາຣຸປິຕຸວາ, ປຕຸຕມາທາຍ ກທາຈິ ເອກໂກວ ກທາຈິ ກິກຸຂຸສໆຄປຣິວຸໂຕ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕຸຑາຍ ປວິສຕິ, ກທາຈິ ປກຕິຍາ, ກທາຈິ ອເນເກຫິ ປາຕິຫາຣິເຍຫິ ວຕຸຕມາເນຫິ។ ເສຍຸຍຖີທໍ – ປິຕຸຑາຍ ປວິສໂຕ ໂລກນາຖສຸສ ປຸຣໂຕ ປຸຣໂຕ ຄນຸຕຸວາ ມຸທຸຄຕິໂຍ ວາຕາ ປຖວິໍ ໂສເຣນຸຕິ; ວລາຫກາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ມຸຌຸຈນຸຕາ ມຄຸເຄ ເຣຕຸໍ ວູປສເມຕຸວາ ອຸປຣິ ວິຕານໍ ຫຸຕຸວາ ຕິຏຸຖນຸຕິ។ ອປເຣ ວາຕາ ປຸປຸຜານິ ອຸປສໍຫຣິຕຸວາ ມຄຸເຄ ໂອກິຣນຸຕິ, ອຸນຸນຕາ ກູມິປຸປເທສາ ໂອນມນຸຕິ, ໂອນຕາ ອຸນຸນມນຸຕິ, ປາທນິກຸເຂປສມເຍ ສມາວ ກູມິ ໂຫຕິ, ສຸຂສມຸຜສຸສານິ ຣຖຈກຸກມຕຸຕານິ ປທຸມປຸປຸຜານິ ວາ ປາເທ ສມຸປຕິຈຸຉນຸຕິ, ອິນຸທຂີລສຸສ ອນຸໂຕ ຖປິຕມຕຸເຕ ທກຸຂິຕປາເທ ສຣີຣາ ຉພຸພຕຸຕຣສຸມິໂຍ ນິຈຸຉຣິຕຸວາ ສຸວຕຸຕຣສປີຌຸຊຣານິ ວິຍ ຈິຕຸຣປຏປຣິກຸຂິຕຸຕານິ ວິຍ ຈ ປາສາທກູຏາຄາຣາທີນິ ກໂຣນຸຕິໂຍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຣາວນຸຕິ, ຫຕຸຖິອສຸສວິຫງຄາທໂຍ ສກສກຏຸຖາເນສຸ ຖິຕາເຍວ ມຣຸເຣນາກາເຣນ ສທຸທໍ ກໂຣນຸຕິ, ຕຖາ ເກຣິວີຕາທີນິ ຕູຣິຍານິ ມນຸສຸສານໍ ກາຍູປຄານິ ຈ ອາກຣຕານິ, ເຕນ ສຌຸຌາເຕນ ມນຸສຸສາ ຊານນຸຕິ ''ອຊຸຊ ກຄວາ ອິຣ ປິຕຸຑາຍ ປວິຏໂຖ''ຕິ។ ເຕ ສຸນິວຕຸຖາ ສຸປາຣຸຕາ ຄນຸຣປຸປຸຜາທີນິ ອາທາຍ ຊຣາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ອນຸຕຣວີຖິໍ ປຏິປຊຸຊິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ຄນຸຣປຸປຸຜາທີຫິ ສກຸກຈຸຈໍ ປູເຊຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ – ''ອມຸຫາກໍ , ກນຸເຕ, ທສ ກິກຸຂູ, ອມຸຫາກໍ ວີສຕິ, ອມຸຫາກໍ ກິກຸຂຸສຕໍ ເທຖາ''ຕິ ຍາຈິຕຸວາ ກຄວໂຕປິ ປຕຸຕໍ ຄເຫຕຸວາ, ອາສນໍ ປຌຸຌາເປຕຸວາ ສກຸກຈຸຈໍ ປິຕຸຑປາເຕນ ປຏິມາເນນຸຕິ។

ກຄວາ ກຕກຕຸຕກິຈຸໂຈ ເຕສໍ ສນຸຕານານິ ໂອໂລເກຕຸວາ ຕຖາ ຣມຸມໍ ເທເສຕິ, ຍຖາ ເກຈິ ສຣຕຄມເນ ປຕິຏຸຖຫນຸຕິ, ເກຈິ ປຌຸຈສຸ ສີເລສຸ, ເກຈິ ໂສຕາປຕຸຕິສກທາຄາມິອນາຄາມິຜລານໍ ອຌຸຌຕຣສຸມິ, ເກຈິ ປພຸພຊິຕຸວາ ອຄຸຄຜເລ ອຣຫຕຸເຕຕິ។ ເອວໍ ຕຖາ ຕຖາ ຊນໍ ອນຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອຸຏຸຖາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ຄຈຸຉຕິ។ ຕຕຸຖ ມຕຸຑລມາລເກ ປຌຸຌຕຸຕວຣພຸທຸຣາສເນ ນິສີທຕິ ກິກຸຂູນໍ ກຕຸຕກິຈຸຈປຣິໂຍສານໍ ອາຄມຍມາໂນ។ ຕໂຕ ກິກຸຂູນໍ ກຕຸຕກິຈຸຈປຣິໂຍສາເນ ອຸປຏຸຖາໂກ ກຄວໂຕ ນິເວເທຕິ។ ອຖ ກຄວາ ຄນຸຣກຸຏິໍ ປວິສຕິ។ ອິທໍ ຕາວ ປຸເຣກຕຸຕກິຈຸຈໍ។ ຍຌຸເຈຕຸຖ ນ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ພຸຣຫຸມາຍຸສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ຄເຫຕພຸພໍ។

ອຖ ກຄວາ ເອວໍ ກຕປຸເຣາກຕຸຕກິຈຸໂຈ ຄນ຺ຘກຸຜິຍາ ອຸປ຺ຏຸາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ, ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ, ປາຫປີເຖ ຄຕ຺ວາ, ກິກ຺ຂຸສງ຺ໍ ໂອວທຕິ – ''ກິກ຺ຂເວ, ອປ຺ປມາເທນ ສມ຺ປາເທຖ, ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາໂທ ທຸລ຺ລໂກ ໂລກສ຺ມິ, ມນຸສ຺ສປ຺ຜິລາໂກ ທຸລ຺ລໂກ, ສທ຺ຘາສມ຺ປຕ຺ຕິ ທຸລ຺ລກາ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ທຸລ຺ລກາ, ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ທຸລ຺ລກໍ ໂລກສ຺ມິ''ນ຺ຕິ຺. ຕໂຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ຺. ອຖ ກຄວາ ກິກ຺ຂູນໍ ຈຣິຍວເສນ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ເທຕິ຺. ເຕ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ, ກຄວນ຺ຕໍ ອກິ ວາເທຕ຺ວາ, ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ; ເກຈິ ອຣຼ຺ຍໍ, ເກຈິ ຣຸກ຺ຂມູລໍ, ເກຈິ ປພ຺ພຕາທີນໍ ອຼ຺ຍຕຣໍ, ເກຈິ ຈາ ຕຸມຫາຣາຊິກກວນໍ…ເປ… ເກຈິ ວສວຕ຺ຕິກວນນ຺ຕິ຺. ຕໂຕ ກຄວາ ຄນ຺ຘກຸຜີ ປວິສິຕ຺ວາ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ, ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ຺. ອຖ ສມສ຺ສາສິຕກາໂຍ ອຸຏ຺ຖຫິຕ຺ວາ ທຸຕິຍກາເຄ ໂລກໍ ໂວໂລເກຕິ຺. ຕຕິຍກາ ເຄ ຍໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ, ຕຕ຺ຖ ຊໂນ ປຸເຣາກຕ຺ຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ສຸນິວຕ຺ໂຖ ສຸປາຣຸໂຕ ຄນ຺ຘປຸປ຺ຜາທີນິ ອາທາຍ ວິຫາເຣ ສນ຺ນິປຕຕິ຺. ຕໂຕ ກຄວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ອນຸຣູເປນ ປາຜິຫາຣິເຍນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມສກາ ຍໍ ປຼ຺ຍຕ຺ຕວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສຊ຺ຊ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ກາລຍຸຕ຺ຕໍ ປມາຓຍຸຕ຺ຕໍ຺. ອຖ ກາລໍ ວິທິຕ຺ວາ ປຣິສໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິ຺.

ຕໂຕ ສເຈ ຄຕ຺ຕານິ ໂອສິຼ຺ຈິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ຺. ອຖ ພຸທ຺ຘາສນາ ອຸຏ຺ຖາຍ ອຸປ຺ຏຸາເກນ ອຸທກປ຺ຜິຍາທີໂຕກາສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ອຸປ຺ຏຸາກຫຕ຺ຖໂຕ ອຸທກສາຜິກໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ນ຺ຫານໂກຏ຺ຖກໍ ປວິສຕິ຺. ອຸປ຺ຏຸາໂກປິ ພຸທ຺ຘາສນໍ ອາເນຕ຺ວາ ຄນ຺ຘກຸຜິປຣິເວເຓ ປຼ຺ຍາເປຕິ຺. ກຄວາ ຄຕ຺ຕານິ ໂອສິຼ຺ຈິຕ຺ວາ, ສຸຣຕ຺ຕທຸປ຺ຜຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ , ກາຍພນ຺ຘນໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ, ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ, ນິສີທຕິ ເອກໂກວ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ປຜິສລ຺ລີໂນ຺. ອຖ ກິກ຺ຂູ ຕໂຕ ຕໂຕ ອາຄມ຺ມ ກຄວໂຕ ອຸປ຺ຏຸານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ຺. ຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ເຈ ປຼ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ, ເອກຈ຺ເຈ ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ຍາຈນ຺ຕິ຺. ກຄວາ ເຕສໍ ອຘິປ຺ປາຍໍ ສມ຺ປາ ເທນ຺ໂຕ ປຖມໍ ຍາມໍ ວີຕິນາເມຕິ຺.

ມຊ຺ຊິມຍາເມ ສກລທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸເທວຕາໂຍ ໂອກາສໍ ລກມານາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຼ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ຍຖາກິສງ຺ຂຕໍ ອນ຺ຕມໂສ ຈຕຸຣກ຺ຂຣມ຺ປິ຺. ກຄວາ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ປຼ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ມຊ຺ຊິມຍາມໍ ວີຕິນາເມຕິ຺. ຕໂຕ ປຈ຺ຉິມຍາມໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກາເຄ ກຕ຺ວາ ເອກໍ ກາຄໍ ຈງ຺ກມໍ ອຘິຏ຺ຖາຕິ, ທຸຕິຍກາຄໍ ຄນ຺ຘກຸຜີ ປວິສິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ, ຕຕິຍກາຄໍ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ວີຕິນາເມຕິ, ຈຕຸຕ຺ຖກາຄໍ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕີ ປວິສິຕ຺ ວາ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກຕິ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂມຫາຣຊກ຺ຂາທີສຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍ຺. ອິທໍ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ຺.

ເອວມິມສ຺ສ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕກິຈ຺ຈສ຺ສ ໂລກໂວໂລກນສງ຺ຂາເຕ ຈຕຸຕ຺ຖກາຄາວສາເນ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມສງ຺ເຜສຸ ທານສີເລົາໂປສຖກມ຺ມາ ທີສຸ ຈ ອກຕາຘິກາເຣ ກຕາຘິກາເຣ ຈ ອນຸປ຺ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ເນ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ເນ ຈ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສິຕ຺ໍ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ກສິກາຣທ຺ວາຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ''ຕຕ຺ຖ ມຍິ ຄເຕ ກຖາ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ກຖາວສາເນ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ເອສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສຕີ''ຕິ ຈ ຄຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ກຖໍ ສມຸຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິ຺.

ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທີ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກາເລ ຘມ຺ມສງ຺ຄີຕີ ກໂຣນ຺ເຕນ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກ ສ຺ສປຕ຺ເຖເຣນ ປຸຏ຺ເຖນ ປຼ຺ຈນ຺ນໍ ອຣຫນ຺ຕສຕານໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ''ອຫໍ, ໂຂ, ສມຓ ກສາມິ ຈ ວປາມິ ຈາ''ຕິ ກສິກາຣທ຺ວາເຊນ ວຸຕ຺ ຕໍ, ''ອຫມ຺ປິ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກສາມິ ຈ ວປາມິ ຈາ''ຕິອາທີ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ຕເທຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ''ກສິກາຣທ຺ ວາຊສຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ເອວນ຺ຕິ ອຍໍ ອາການນິທສ຺ສນາວຘາຣຓຕ຺ໂຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ຺. ອາການຕ຺ເຖນ ຫິ ເອເຕນ ເອຕມຕ຺ຖໍ ທີເປຕິ – ນານານ ຍນິປຸຓມເນກຊ຺ຊາສຍສມຸຏ຺ຖານໍ ອຕ຺ຖພ຺ຍຼ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນໍ ວິວິຘປາຜິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມຕ຺ຖເທສນາປຜິເວຘຄມ຺ກີຣໍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕຫີ ສກສກາກາສານຸຣູປໂຕ ສວນປຖມາຄຕສ຺ສ ໂອກາສໍ ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ວຈນໍ, ຕໍ ສພ຺ພາກາເຣນ ໂກ ສມຕ຺ໂຖ ວິຼ຺ຍາຕຸໍ; ອຖ, ໂຂ, ''ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ມຍາປິ ເອເກນາກາເຣນ ສຸຕ''ນ຺ຕິ຺. ນິທສ຺ສນຕ຺ເຖນ ''ນາຫໍ ສຍມ຺ກູ, ນ ມຍາ ອິທໍ ສຈ຺ຉິກຕ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິໂມເຈນ຺ໂຕ ''ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ມຍາ ເອວໍ ສຸຕ''ນ຺ຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສກລສຸຕ຺ຕໍ ນິທສ຺ເສຕິ຺. ອວຘາຣຓຕ຺ເຖນ ''ເອຕທຄ຺ຄໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມມ ສາວການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ພຫຸສ຺ສຸຕານໍ ຍທິທໍ ອານນ຺ໂທ, ຄຕິມນ຺ຕານໍ, ສຕິມນ຺ຕານໍ, ຘິຕິມນ຺ຕານໍ, ອຸປ຺ຏຸາການໍ ຍທິທໍ ອານນ຺ ໂທ''ຕິ (ອ຺. ນິ຺. ໑໔໑໙-໒໓) ເອວໍ ກຄວຕາ ປສຕ຺ຖກາວານຸຣູປໍ ອຕ຺ຕໂນ ຘາຣຓພລໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ໂສຕຸກມ຺ຍຕໍ ຊ ເນຕິ ''ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ຕຼ຺ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ວາ ພ຺ຍຼ຺ຊນໂຕ ວາ ອນູນມນຘິກໍ, ເອວເມວ, ນ ອຼ຺ຍຖາ ທຏ຺ຖພ຺ພ''ນ຺ຕິ຺. ເມ ສຸຕນ຺ຕິ

ເອຕ຺ຖ ມຍາສທ຺ທຕ຺ໂຖ ເມ-ສທ຺ໂທ, ໂສຕທ຺ວາຣວິລ຺ລາຓຕ຺ໂຖ ສຸຕສທ຺ໂທ຺ ຕສ຺ມາ ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ເອວໍ ມຍາ
ໂສຕວິລ຺ລາຓປ຺ຸພ຺ພງຄມາຍ ວິລ຺ລາຓວິຖິຍາ ອຸປ຺ຘາຣິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺

ເອກໍສມຍນ຺ຕິ ເອກໍ ກາລໍ຺ ກຄວາຕິ ກາຄຸຍວາ, ກຄຸຄວາ, ກຕ຺ຕວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ມຄເຘສຸ ວິຫຣຕີຕິ ມຄຘາ ນາມ ຊນປ຺ທິ
ໂນ ຣາຊກຸມາຣາ, ເຕສໍ ນິວາໂສ ເອໂກປິ ຊນປ຺ໂທ ຣຸລ຺ຫີສທ຺ເທນ "ມຄຘາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ຕສ຺ມີ ມຄເຘສຸ ຊນປ຺ເທ຺ ເກຈິ ປ຺ນ
"ຍສ຺ມາ ເຈຕິຍຣາຊາ ມຸສາວາທໍ ກຕິຕ຺ວາ ກູມີ ປ຺ວິສນ຺ໂຕ 'ມາ ຄໍ ປ຺ວິສາ'ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຍສ຺ມາ ວາ ຕໍ ຣາຊານໍ ມຄ຺ຄນ຺ຕາ ກູມີ
ຂນນ຺ຕາ ປ຺ຸຣິສາ 'ມາ ຄໍ ກໂຣຖາ'ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ມຄຘາ"ຕິ ເອວມາທີທີ ນເຍຫີ ພຫຸຘາ ປ຺ປ຺ລ຺ເຈນ຺ຕິ຺ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ
ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ຺ ວິຫຣຕີຕິ ເອກໍ ອິຣິຍາປ຺ຖພາຘນໍ ອປ຺ເຣນ ອິຣິຍາປ຺ເຖນ ວິຈ຺ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ຣິປ຺ຕນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕກາວໍ ຫຣຕິ, ປ຺ວຕ຺
ເຕຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ທິພ຺ພພ຺ຣຫ຺ມອຣິຍວິຫາເຣຫີ ວາ ສຕ຺ຕານໍ ວິວິຄໍ ຫິຕໍ ຫຣຕີຕິ ວິຫຣຕິ຺ ຫຣຕີຕິ ອຸປ຺ສໍຫຣຕິ, ອຸປ຺ເນຕິ, ຊ
ເນຕິ, ອຸປ຺ປ຺າເທຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ຕຖາ ຫິ ຍທາ ສຕ຺ຕາ ກາເມສຸ ວິປ຺ປ຺ຜິປ຺ຊຊນ຺ຕິ, ຕທາ ກິຣ ກຄວາ ທິພ຺ເພນ ວິຫາເຣນ
ວິຫຣຕິ ເຕສໍ ອໂລກກຸສລມູລຸປ຺ປ຺າທນຕ຺ຖໍ – "ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມໍ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ຣຸຈີ ອຸປ຺ປ຺າເທຕ຺ວາ ກາເມສຸ ວິຣຊ
ເຊຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິ຺ ຍທາ ປ຺ນ ອິສ຺ສຣິຍຕ຺ຖໍ ສຕ຺ເຕສຸ ວິປ຺ປ຺ຜິປ຺ຊຊນ຺ຕິ, ຕທາ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣນ ວິຫຣຕິ ເຕສໍ ອໂທສກຸສລມູລຸປ຺
ປ຺າທນຕ຺ຖໍ – "ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມໍ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ຣຸຈີ ອຸປ຺ປ຺າເທຕ຺ວາ ອໂທເສນ ໂທສໍ ວູປ຺ສເມຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິ຺ ຍທາ ປ຺ນ
ປ຺ພ຺ພຊິຕາ ຘມ຺ມາຘິກຣຓໍ ວິວທນ຺ຕິ, ຕທາ ອຣິຍວິຫາເຣນ ວິຫຣຕິ ເຕສໍ ອໂມຫກຸສລມູລຸປ຺ປ຺າທນຕ຺ຖໍ – "ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມໍ
ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ຣຸຈີ ອຸປ຺ປ຺າເທຕ຺ວາ ອໂມເຫນ ໂມຫໍ ວູປ຺ສເມຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິ຺ ອິຣິຍາປ຺ຖວິຫາເຣນ ປ຺ນ ນ ກທາຈິ ນ ວິຫຣຕິ
ຕໍ ວິນາ ອຕ຺ຕກາວປ຺ຣິຫຣຓາກາວໂຕຕິ຺ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາຣໍ ປ຺ນ ມງຄລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວກ຺ຂາມ຺

ທກ຺ຂິຓາຄິຣິສ຺ມິນ຺ຕິ ໂຍ ໂສ ຣາຊຄຫໍ ປ຺ຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິໂຕ ຄິຣິ, ຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຓປ຺ສ຺ເສ ຊນປ຺ໂທ "ທກ຺ຂິຓາຄິຣີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺
ມີ ຊນປ຺ເທຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ວິຫາຣສ຺ສາປິ ຕເທວ ນາມໍ຺ ເອກນາລຸອາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາເມຕິ ເອກນາລຸອາຕິ ຕສ຺ສ ຄາມ
ສ຺ສ ນາມໍ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຈຕ຺ຖ ສມ຺ພຫຸລາ ປ຺ຜິວສນ຺ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓໂກໂຄ ວາ ໂສ, ຕສ຺ມາ "ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺

ເຕນໂຂ ປ຺ນ ສມເຍນາຕິ ຍໍ ສມຍໍ ກຄວາ ອປ຺ຣາຊິຕປ຺ລ຺ລງ຺ກໍ ອາກຸຊິຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ ອກິສມ຺ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປ຺ວຕ຺
ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ໂກ ມຄຘຣຜ຺ເຖ ເອກນາລຸອໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາມໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ ທກ຺ຂິຓາຄິຣິມຫາວິຫາເຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອິນ຺
ທ຺ຣິຍປ຺ຣິປ຺າກໍ ອາຄມຍມາໂນ ວິຫຣຕິ, ເຕນ ສມເຍນ ກຣຓກູເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ໂຂ ປ຺ນາຕິ ອິທໍ ປ຺ເນຕ຺ຖ ນິປ຺າຕທ຺ວຍໍ
ປ຺ທປູຣຓມຕ຺ຕໍ, ອຘິກາຣນ຺ຕຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວາຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ຺ ກສິກາຣທ຺ວາຊສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສາຕິ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກສິຍາ
ຊີວຕິ, ກາຣທ຺ວາໂຊຕິ ຈສ຺ສ ໂຄຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ປ຺ລ຺ຈມຕ຺ຕານີຕິ ຍຖາ – "ໂກຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລູ"ຕິ ເອຕ຺ຖ
ມຕ຺ຕສທ຺ໂທ ປ຺ມາເຓ ວຕ຺ຕຕິ, ເອວມິຘາປິ, ຕສ຺ມາ ປ຺ລ຺ຈປ຺ມາຓານີ ອນູນານີ ອນຘິການີ, ປ຺ລ຺ຈນງ຺ຄລສຕານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫ
ຕິ຺ ປ຺ຍຸຕ຺ຕານີຕິ ປ຺ໂຍຊິຕານິ, ພລິພທ຺ທານໍ ຂນ຺ເຘສຸ ຖເປຕ຺ວາ ຍຸເຄ ໂຍຕ຺ເຕຫິ ໂຍຊິຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ວປ຺ປ຺ກາເລຕິ ວປ຺ນກາເລ, ພີຊນິກ຺ຂິປ຺ກາເລຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ທ຺ເວ ວປ຺ປ຺ານິ ກລລວປ຺ປ຺ລ຺ຈ, ປໍສຸວປ຺ປ຺ລ຺ຈ຺ ປໍສຸວປ຺ປໍ ອິຘ
ອຘິປ຺ເປຕໍ຺ ຕລ຺ຈ ໂຂ ປ຺ຖມທິວເສ ມງຄລວປ຺ປໍ຺ ຕຕ຺ຖາຍໍ ອຸປ຺ກຣຓສມ຺ປ຺ທາ – ຕີຕີ ພລິພທ຺ທສຫສ຺ສານິ ອຸປ຺ຜ຺ຖາປິຕານິ
ໂຫນ຺ຕິ, ສພ຺ເພສໍ ສຸວຓ຺ຓມຍານິ ສີງ຺ຄານິ ປ຺ຜິມຸກ຺ການິ, ຣຊຕມຍາ ຂຸຣາ, ສພ຺ເພ ເສຕມາລາຫີ ສພ຺ພຄນ຺ຘສຸຄນ຺ເຘຫີ ປ຺ລ຺ຈງຄຸ
ລິເກຫີ ຈ ອລງ຺ກຕາ ປ຺ຣິປ຺ຸຓ຺ຓງ຺ຄປ຺ຈ຺ຈງ຺ຄາ ສພ຺ພລກ຺ຂຓສມ຺ປ຺ນ຺ນາ, ເອກຈ຺ເຈ ກາລຸອາ ອລ຺ຊນວຓ຺ຓາເຍວ, ເອກຈ຺ເຈ ເສຕາ
ຜລິກວຓ຺ຓາ, ເອກຈ຺ເຈ ຣຕ຺ຕາ ປ຺ວາລຸອວຓ຺ຓາ, ເອກຈ຺ເຈ ກມ຺ມາສາ ມສາຣຄລ຺ລວຓ຺ຓາ຺ ປ຺ລ຺ຈສຕາ ກສ຺ສກປ຺ຸຣິສາ ສພ຺ເພ
ອຫຕເສຕວຕ຺ຖນິວຕ຺ຖາ ມາລາລງ຺ກຕາ ທກ຺ຂິຓອໍສກູເຜສຸ ຖປິຕປ຺ຸປ຺ຜຈຸມ຺ພຜກາ ຫຣິຕາລມໂນສິລາລລ຺ລນຸຊ຺ຊລິຕຄຕ຺ຕກາ
ຄາ ທສ ທສ ນງ຺ຄລາ ເອເກກຄຸມ຺ພາ ຫຸຕ຺ວາ ຄຈ຺ລນ຺ຕິ຺ ນງ຺ຄລານໍ ສີສລ຺ຈ ຍຸຄລ຺ຈ ປໍໂຕທາ ຈ ສຸວຓ຺ຓວິນທ຺ຘາ຺ ປ຺ຖມນງ຺ຄ
ເລ ອຜ຺ຖ ພລິພທ຺ທາ ຍຸຕ຺ຕາ, ເສເສສຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ອວເສສາ ກິລນ຺ຕປ຺ຣິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອານີຕາ຺ ເອເກກຄຸມ຺ເພ ເອກເມ
ກໍ ພີຊສກຜໍ ເອເກໂກ ກສຕິ, ເອເກໂກ ວປ຺ຕິ຺

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປ຺ນ ປ຺ເຄວ ມສ຺ສຸກມ຺ມໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ສຸຄນ຺ຘຄນ຺ເຘຫີ ວິລິຕ຺ໂຕ ປ຺ລ຺ຈສຕຄ຺ຆນກໍ ວຕ຺ຖໍ ນິວາເສຕ຺ວາ
ສຫສ຺ສຄ຺ຆນກໍ ເອກໍສໍ ກຣິຕ຺ວາ ເອກເມກິສ຺ສາ ອງ຺ຄຸລິຍາ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ກຕ຺ວາ ວີສຕິ ອງ຺ຄຸລິມຸທ຺ທິກາໂຍ, ກຓ຺ເຓສຸ ສີຫກຸຓ຺ຫ
ລານິ, ສີເສ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມເວຖນໍ ປ຺ຜິມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓມາລໍ ກຓ຺ເຖ ກຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຓປ຺ຣິວຸໂຕ ກມ຺ມນ຺ຕໍ ໂວສາສຕິ຺
ອຖສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ອເນກສຕກາຊເນສຸ ປາຍາສໍ ປ຺ຈາເປຕ຺ວາ ມຫາສກເຜສຸ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຄນ຺ໂຘທເກນ ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ສພ຺

ພາລຽກາຣວິກູສິຕາ ພຸຣາຫຸມຕີຄຕປຣິວຸຕາ ກມຸມນຸຕໍ ອຄມາສີ។ ເຄຫມຸປີສຸສ ສພຸພຕຸຖ ຄນຸເຂຫີ ສຸວິລິຕຸຕໍ ປຸປຸເຜຫີ ສຸກຕພ ລິກມຸມໍ, ເຂຕຸຕລຸຈ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ສມຸສຸສິຕປຜາກໍ ອໂຫສີ។ ປຣິຊນກມຸມກາເຣຫີ ສທ ກມຸມນຸຕໍ ໂອສຜປຣິສາ ອຫຸໝ ເຕຍຸຍສຫສຸສາ ອໂຫສີ។ ສພຸເພ ອຫຕວຕຸຖນິວຕຸຖາ, ສພຸເພສລຸຈ ປາຍາສໂກຊນໍ ປຜິຍຕຸຕໍ ອໂຫສີ។

ອຖ ພຸຣາຫຸມໂຕ ຍຕຸຖ ສານໍ ກຸລຸຊຕິ, ຕໍ ສຸວຕຸຕປາຕີ ໂສວາເປຕຸວາ ປາຍາສສຸສ ປູເຣຕຸວາ ສປຸປີມຊຸຜາຕິຕາຫີນິ ອກິສຽຂຣິຕຸວາ ນຽຄລພລິກມຸມໍ ກາຣາເປສີ។ ພຸຣາຫຸມຕີ ປລຸຈ ກສຸສກສຕານີ ສຸວຕຸຕຣຊຕກໍສຕມຸພມຍານີ ກາຊນານີ ຄເຫຕຸວາ ນິສິນຸນານີ ສຸວຕຸຕກຍຈຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ປາຍາເສນ ປຣິວິສນຸຕີ ຄຈຸຉຕິ។ ພຸຣາຫຸມໂຕ ປນ ພລິກມຸມໍ ກາຣາເປຕຸວາ ຣຕຸຕສຸວຕຸຕພນຸຊູປາຫນາໂຍ ອາໂຣຫິຕຸວາ ຣຕຸຕສຸວຕຸຕຫຕຸຫໍ ຄເຫຕຸວາ ''ອິສ ປາຍາສໍ ເທຖ, ອິສ ສປຸປີ, ອິສ ສກຸຂຣໍ ເທຖາ''ຕິ ໂວສາສມາໂນ ວິຈຣຕິ។ ອຖ ກຄວາ ຄນຸສກຸຜິຍໍ ນິສິນຸໂນວ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ປຣິເວສນໍ ວຕຸຕມານໍ ລຕຸວາ ''ອຍໍ ກາໂລ ພຸຣາຫຸມຕໍ ທເມຕຸ''ນຸຕິ ນິວາເສຕຸວາ, ກາຍພນຸສນໍ ພນຸສິຕຸວາ, ສຽຆາຕິ ປາຣຸປີຕຸວາ, ປຕຸຕໍ ຄເຫຕຸວາ, ຄນຸສກຸຜິໂຕ ນິກຸຂມິ ຍຖາ ຕໍ ອນຸຕຸຕໂຣ ປຸຣິສທມຸມສາຣຖີ។ ເຕນາຫ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ''ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ອຖ ອິຕິ ນິປາໂຕ ອລຸລານິກາຣວຈນາຣມຸເກ ໂຂຕິ ປທປູຣເຕ។ ກຄວາຕິ ວຸຕຸຕນຍເມວ។ ປຸພຸພຕຸຫສມຍນຸຕິ ທິວສສຸສ ປຸພຸພກາຄສມຍໍ, ປຸພຸພຕຸຫສມເຍຕິ ອຕຸໂຖ, ປຸພຸພຕຸເຫ ວາ ສມຍໍ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ, ປຸພຸພຕຸເຫ ເອກໍ ຂຕານຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ເອວໍ ອຈຸຈນຸຕສໍໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ລພຸກຕິ។ ນິວາເສຕຸວາຕິ ປຣິທຫິຕຸວາ, ວິຫາຣນິວາສນປຣິວຕຸຕນວເສເນຕໍ ເວທິຕພຸພໍ។ ນ ຫິ ກຄວາ ຕໂຕ ປຸພຸເພ ອນິວຕຸໂຖ ອາສີ។ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍາຕິ ປຕຸຕໍ ຫຕຸເຖຫິ, ຈີວຣໍ ກາເຍນ ອາທິຍິຕຸວາ, ສມຸປຜິຈຸຉິຕຸວາ ຘາເຣຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ກຄວໂຕ ກິຣ ປີຕຸຫາຍ ປວິສິຕຸກາມສຸສ ກມໂຣ ວິຍ ວິກສິຕປທຸມທຸວຍມຊຸຊໍ, ອິນຸທນີລມຕິວຕຸຕໍ ເສລມຍໍ ປຕຸຕໍ ຫຕຸຖທຸວຍມຊຸຊໍ ອາຄຈຸຉຕິ។ ຕສຸມາ ເອວມາຄຕໍ ປຕຸຕໍ ຫຕຸເຖຫິ ສມຸປຜິຈຸຉິຕຸວາ ຈີວຣລຸຈ ປຣິມຕຸຫລໍ ປາຣຸຕໍ ກາເຍນ ຘາເຣຕຸວາຕິ ເອວມສຸສ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາ ຫິ ປກາເຣນ ຄຕຸຫນຸໂຕ ອາທາຍ ອິຈຸເຈວ ວຸຈຸຈຕິ ຍຖາ ''ສມາທາເຍວ ປກຸກມຕີ''ຕິ។

ເຍນາຕິ ເຍນ ມຄຸເຄນ។ ກມຸມນຸໂຕຕິ ກມຸມກຣໂຕກາໂສ។ ເຕນາຕິ ເຕນ ມຄຸເຄນ។ ອຸປສຽກມີຕິ ຄໂຕ, ເຍນ ມຄຸເຄນ ກສິກາຣທຸວາຊສຸສ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ກມຸມນຸໂຕ ຄມຸມຕິ, ເຕນ ມຄຸເຄນ ຄໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ອຖ ກສຸມາ, ກິກຸຂູ, ກຄວນຸຕໍ ນານຸພນຸສີສູຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ຍທາ ກຄວາ ເອກໂກວ ກຕຸຖຈິ ອຸປສຽກມິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ກິກຸຂາຈາຣເວລາຍໍ ທຸວາຣໍ ປີທຫິຕຸວາ ອນຸໂຕຄນຸສກຸຜິ ປວິສຕິ។ ຕໂຕ ກິກຸຂູ ຕາຍ ສລຸລາຍ ຊານນຸຕິ – ''ອຊຸຊ ກຄວາ ເອກໂກວ ຄາມໍ ປວິສິຕຸກາໂມ, ອທຸສາ ກລຸຈິ ເອວ ວິເນຕພຸພປຸຄຸຄລໍ ອທຸທສາ''ຕິ។ ເຕ ອຕຸຕໂນ ປຕຸຕຈີວຣໍ ຄເຫຕຸວາ, ຄນຸສກຸຜິ ປທກຸຂິຕໍ ກຕຸວາ, ກິກຸຂາຈາຣໍ ຄຈຸຉນຸຕິ។ ຕທາ ຈ ກຄວາ ເອວມກາສີ។ ຕສຸມາ ກິກຸຂູ ກຄວນຸຕໍ ນານຸພນຸສີສູຕິ។

ເຕນໂຂ ປນ ສມເຍນາຕິ ເຍນ ສມເຍນ ກຄວາ ກມຸມນຸຕໍ ອຸປສຽກມິ, ເຕນ ສມເຍນ ຕສຸສ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ປຣິເວສນາ ວຕຸຕຕິ, ກຕຸຕວິສຸສຄຸໂຄ ວຕຸຕຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍໍ ປຸພຸເພ ອໂວຈຸມຸຫ – ''ພຸຣາຫຸມຕີ ປລຸຈ ກສຸສກສຕານີ ສຸວຕຸຕຣຊຕກໍສຕມຸພມຍານີ ກາຊນານີ ຄເຫຕຸວາ ນິສິນຸນານີ ສຸວຕຸຕກຍຈຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ປາຍາເສນ ປຣິວິສນຸຕີ ຄຈຸຉຕີ''ຕິ។ ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເຍນ ປຣິເວສນາ ເຕນຸປສຽກມິ។ ກຶ ກາຣຕາຕິ? ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ອນຸຄຸຄຫກຣຕຕຸຖໍ។ ນ ຫິ ກຄວາ ກປຕປຸຣິໂສ ວິຍ ໂກຕຸຕຸກາມ ຕາຍ ປຣິເວສນໍ ອຸປສຽກມຕິ។ ກຄວໂຕ ຫິ ທຸເວ ອສີຕິສຫສຸສສຽຂຸຍາ ສກຸຍໂກລິຍຣາຊາໂນ ລາຕໂຍ, ເຕ ອຕຸຕໂນ ສມຸປຕຸຕິຍາ ນິພທຸສກຕຸຕໍ ທາຕຸໍ ອຸສຸສຫນຸຕິ។ ນ ປນ ກຄວາ ກຕຸຕຕຸຖາຍ ປພຸພຊິໂຕ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ''ອເນການິ ອສຽຂຸເຍຍຸຍານີ ປລຸຈ ມຫາປຣິຈຸຈາເຄ ປຣິຈຸຈຊນຸໂຕ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕຸວາ ມຸຕຸໂຕ ໂມເຈສຸສາມິ, ທນຸໂຕ ທເມສຸສາມິ; ສນຸໂຕ ສເມສຸສາມິ, ປຣິນິພຸພຸໂຕ ປຣິນິພຸພາເປສຸສາມີ''ຕິ ປພຸພຊິໂຕ។ ຕສຸມາ ອຕຸຕໂນ ມຸຕຸຕຕຸຕາ...ເປ... ປຣິນິພຸພຸຕຕຸຕາ ຈ ປຣໍ ໂມເຈນຸໂຕ...ເປ... ປຣິນິພຸພາເປນຸໂຕ ຈ ໂລເກ ວິຈຣນຸໂຕ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ອນຸຄຸຄຫກຣຕຕຸຖໍ ເຍນ ປຣິເວສນາ ເຕນຸປສຽກມີຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ອຸປສຽກມິຕຸວາເອກມນຸຕໍ ອຜຸຖາສີຕິ ເອວໍ ອຸປສຽກມິຕຸວາ ຈ ເອກມນຸຕໍ ອຜຸຖາສີ។ ເອກມນຸຕນຸຕິ ກາວນປຸໍສກນິທຸເທໂສ, ເອໂກກາສໍ ເອກປສຸສນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ກຸມຸມຕຸເຖ ວາ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ຕສຸສ ທສຸສນູປຈາເຣ ກຖາສວນຜຸຖາເນ, ຍຕຸຖ ຖິຕໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ ປສຸສຕິ, ຕຕຸຖ ອຸຈຸຈຜຸຖາເນ ອຜຸຖາສີ។ ຖຕຸວາ ຈ ສຸວຕຸຕຣສປີລຸຊຣໍ ສຫສຸສຈນຸທສູຣິໂຍກາສາຕິກາສຍມານໍ ສຣີຣາກໍ ມຸລຸຈິ ສມນຸຕໂຕ ອສີຕິຫຕຸຖປຣິມາຕໍ, ຍາຍ ອຊໂຊຕຸຖຣິຕຕຸຕາ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ກມຸມນຸຕສາລາກິຕຸຕິຣຸກຸ

ຂກາສິຕມຕຸຕິກາປີຕຸໜາຫໂຍ ສຸວຕຸຕມຍາ ວິຍ ອເໜສຸໍ. ອຖ ມນຸສຸສາ ປາຍາສໍ ກຸຕຸຕາ ອສີຕິອນຸພຸຍຄຸຊນປຣິວາຣທຸວຕຸ ຕິສວຣລກຸຂຕາປຜິມຕຸທິຕສຣີຣໍ ພຸຍາມປຸປກາປຣິກຸເຂປວິກູສິຕພາຫຸຍຸຄລຸອໍ ເກຕຸມາລາສມຸຊຸຊລິຕສສຸສິຣິກທສຸສນໍ ຊງຄມ ມິວ ປທຸມສສຸສຣໍ, ຣໍສີຊາລຸຊຸຊລິຕຕາຣາຄຕມິວ ຄຄນຕລໍ, ອາທິຕຸຕມິວ ຈ ກນກຄີຣີສິຂຣໍ ສີຣີຍາ ຊລມານໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸໍ ເອກມນຸຕໍ ຄິຕໍ ທີສຸວາ ໜຕຸຖປາເທ ໂສວິຕຸວາ ອຄຸຊລີ ປຄຸຄຍຸໜ ສມຸປຣິວາເຣຕຸວາ ອຜຸຄໍສຸ. ເອວໍ ເຕທີ ສມຸປຣິວາຣິຕໍ ອທຸທສ ໂຂ ກສີການທຸວາໂຊ ພຸຣາຫຸມໂຕ ກຄວນຸຕໍ ປີຕຸທາຍ ຄິຕໍ. ທີສຸວານ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ ''ອຫໍ ໂຂ, ສມຕ, ກສາ ມິ ຈ ວປາມິ ຈາ''ຕິ.

ກສຸມາ ປນາຍໍ ເອວມາໜ? ກີ ສມນຸຕປາສາທິເກ ປສາທນີເຍ ອຸຕຸຕມທມຖສມຖມນຸປຸປຕຸເຕປີ ກຄວຕິ ອປຸປສາເທນ, ອຸທາໜຸ ອໜຸຕເຕຍຸຍານໍ ຊນສໜສຸສານໍ ປາຍາສໍ ປຜິຍາເທຕຸວາປີ ກຜຈຸຊກິກຸຂາຍ ມຈຸເຈເຣນາຕິ? ອຸກຍຖາປີ ໂນ, ອປີຈ ຊວາສຸສ ກຄວໂຕ ທສຸສເນນ ອຕິຕຸຕໍ ນິກຸຂິຕຸຕກມຸມນຸຕໍ ຊນໍ ທີສຸວາ ''ກມຸມກງຄໍ ເມ ກາຕຸໍ ອາຄໂຕ''ຕິ ອນຕຸຕມນຕາ ອໂຫສີ. ຕສຸ ມາ ເອວມາໜ. ກຄວໂຕ ຈ ລກຸຂຕາສມຸປຕຸຕິ ທີສຸວາ ''ສຈາຍໍ ກມຸມນຸເຕ ປໂຍຊຍິສຸສ, ສກລຊມຸພຸທີເປ ມນຸສຸສານໍ ສີເສ ຈູລຸ ອາມຕິ ວິຍ ອກວິສຸສ, ໂກ ນາມສຸສ ອຕຸໂຖ ນ ສມຸປຊຸຊິສຸສ, ເອວເມວໍ ອລສຕາຍ ກມຸມນຸເຕ ອປຸປໂຍເຊຕຸວາ ວປຸປມງຄລາທີ ສຸ ປີຕຸທາຍ ຈຣິຕຸວາ ກຸຄຸຊນຸໂຕ ກາຍທລຸທິພຫຸໂລ ວິຈຣຕິ''ຕິປີສຸສ ອໂຫສີ. ເຕນາໜ – ''ອຫໍ ໂຂ, ສມຕ, ກສາມິ ຈ ວປາມິ ຈ, ກສິຕຸວາ ຈ ວປີຕຸວາ ຈ ກຸຄຸຊາມິ''ຕິ. ນ ເມ ກມຸມນຸຕາ ພຸຍາປຊຸຊນຸຕິ, ນ ຈມຸທີ ຍຖາ ຕຸວໍ ເອວໍ ລກຸຂຕາສມຸປນຸໂນຕິ ອຜິປຸປາໂຍ. ຕຸວມຸປີ ສມຕ…ເປ… ກຸຄຸຊສຸສຸ, ໂກ ເຕ ອຕຸໂຖ ນ ສມຸປຊຸເຊຍຸຍ ເອວໍ ລກຸຂຕາສມຸປນຸນສຸສາຕິ ອຜິປຸປາໂຍ.

ອປີຈາຍໍ ອສຸໂສສີ – ''ສກຸຍຣາຊກຸເລ ກີຣ ກຸມາໂຣ ອຸປຸປນຸໂນ, ໂສ ຈກຸກວຕຸຕິຣຊຸຊໍ ປໜາຍ ປພຸພຊິໂຕ''ຕິ. ຕສຸມາ ''ອິທານີ ອຍໍ ໂສ''ຕິ ຄຕຸວາ ''ຈກຸກວຕຸຕິຣຊຸຊໍ ກີຣ ປໜາຍ ກິລນຸໂຕສີ''ຕິ ອຸປາຣມຸກໍ ກໂຣນຸໂຕ ອາໜ ''ອຫໍ ໂຂ ສມຕາ''ຕິ. ອປີຈາຍໍ ຕິກຸຂປຄຸໂຍ ພຸຣາຫຸມໂຕ, ນ ກຄວນຸຕໍ ອວກຸຂິປນຸໂຕ ກຕຕິ, ກຄວໂຕ ປນ ຣູປສມຸປຕຸຕິ ທີສຸວາ ປຄຸຄາສມຸປຕຸຕິ ສມຸກາວຍ ມາໂນ ກຖາປວຕຸຕນຕຸຖມຸປີ ເອວມາໜ – ''ອຫໍ ໂຂ ສມຕາ''ຕິ. ຕໂຕ ກຄວາ ເວເນຍຸຍວເສນ ສເທວເກ ໂລເກ ອຄຸຄກສຸສກວປຸປກາວໍ ອຕຸຕໂນ ທສຸເສນຸໂຕ ອາໜ ''ອຫມຸປີ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຕາ''ຕິ.

ອຖ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ຈິນຸຕາ ອຸທປາທີ – ''ອຍໍ ສມໂຕ 'ກສາມິ ຈ ວປາມິ ຈາ'ຕິ ອາໜ. ນ ຈສຸສ ໂອລຸອາຣິການິ ຍຸຄນງຄລາທີນິ ກສີກຕຸຫານິ ປສຸສາມິ, ໂສ ມຸສາ ນຸ ໂຂ ກຕຕິ, ໂນ''ຕິ ກຄວນຸຕໍ ປາທຕລາ ປຜຸຄາຍ ຍາວ ອຸປຣີ ເກສນຸຕາ ສມຸມາໂລກຍມາ ໂນ ອງຄວິຊຸຊາຍ ກຕາຜິການຕຸຕາ ທຸວຕຸຕິສວຣລກຸຂຕາສມຸປຕຸຕິມສຸສ ຄຕຸວາ ''ອຜຸຖານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອວຣູໂປ ມຸສາ ກເຕຍຸຍາ''ຕິ ຕາວເທວ ສຄຸຊາຕພຫຸມາໂນ ກຄວຕິ ສມຕວາທໍ ປໜາຍ ໂຄຕຸເຕນ ກຄວນຸຕໍ ສມຸທາຈຣມາໂນ ອາໜ ''ນ ໂຂ ປນ ມຍໍ ປສຸສາມ ໂກໂຕ ໂຄຕມສຸສາ''ຕິ.

ເອວຄຸຈ ປນ ວຕຸວາ ຕິກຸຂປຄຸໂຍ ພຸຣາຫຸມໂຕ ''ຄມຸກີຣຕຸຖໍ ສນຸຂາຍ ອິມິນາ ເອຕໍ ວຸຕຸຕ''ນຸຕິ ຄຕຸວາ ປຸຈຸຊິຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ຄາຕຸກາໂມ ກຄວນຸຕໍ ຄາຖາຍ ອຊຸຊກາສີ. ເຕນາໜ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ''ອຖ ໂຂ ກສີການທຸວາໂຊ ພຸຣາຫຸມໂຕ ກຄວນຸຕໍ ຄາຖາຍ ອຊຸຊກາສີ''ຕິ. ຕຕຸຖ ຄາຖາຍາຕິ ອກຸຂຣປທນິຍມິເຕນ ວຈເນນ. ອຊຸຊກາສີຕິ ອກາສີ.

ກຜ-ກຖ. ຕຕຸຖ ພຸຣາຫຸມໂຕ ''ກສີ''ນຸຕິ ຍຸຄນງຄລາທິກສີສມຸການສມາໂຍຄໍ ວທຕິ. ກຄວາ ປນ ຍສຸມາ ປຸພຸພສມຸມສກາເຄນ ໂຣເປຕຸວາ ກຖນໍ ນາມ ພຸທຸສານໍ ອານຸກາໂວ, ຕສຸມາ ພຸທຸສານຸກາວໍ ທີເປນຸໂຕ ປຸພຸພສມຸມສກາເຄນ ໂຣເປນຸໂຕ ອາໜ – ''ສທຸສາ ພີຊ''ນຸຕິ. ໂກ ປເນຕຸຖ ປຸພຸພສມຸມສກາໂຄ, ນນຸ ພຸຣາຫຸມເຕນ ກຄວາ ຍຸຄນງຄລາທິກສີສມຸການສມາໂຍຄໍ ປຸຈຸຊິໂຕ ອຖ ຈ ປນ ອປຸຈຸຊິຕສຸສ ພີຊສຸສ ສກາເຄນ ໂຣເປນຸໂຕ ອາໜ – ''ສທຸສາ ພີຊ''ນຸຕິ, ເອວຄຸຈ ສຕິ ອນນຸສນຸຜິກາວ ອຍໍ ກຖາ ໂໜ ຕີຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ນ ພຸທຸສານໍ ອນນຸສນຸຜິກາ ນາມ ກຖາ ອຕຸຖິ, ນາປີ ພຸທຸສາ ປຸພຸພສມຸມສກາຄໍ ອນາໂຣເປຕຸວາ ກເຖນຸຕິ. ເອວຄຸເຈຕຸຖ ອນຸສນຸຜີ ເວທິຕພຸພາ – ອເນນ ທີ ພຸຣາຫຸມເຕນ ກຄວາ ຍຸຄນງຄລາທິກສີສມຸການວເສນ ກສີ ປຸຈຸຊິໂຕ. ໂສ ຕສຸສ ອນຸກມຸປາຍ ''ອິທໍ ອປຸຈຸຊິຕ''ນຸຕິ ອປຣິໜາເປຕຸວາ ສມູລໍ ເສົາປກາຣໍ ສສມຸການໍ ສຜລໍ ກສີ ຄາເປຕຸໍ ມູລໂຕ ປຜຸຄາຍ ກສີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາໜ – ''ສທຸສາ ພີຊ''ນຸຕິ. ພີຊຄຸທີ ກສີຍາ ມູລໍ ຕສຸມີ ສຕິ ກຕຸຕພຸພໂຕ, ອສຕິ ອກຕຸຕພຸພໂຕ, ຕປຸປ ມາເຕນ ຈ ກຕຸຕພຸພໂຕ. ພີເຊ ທີ ສຕິ ກສີ ກໂຣນຸຕິ, ອສຕິ ນ ກໂຣນຸຕິ. ພີຊປຸປມາເຕນ ຈ ກຸສລາ ກສຸສກາ ເຂຕຸຕໍ ກສນຸຕິ, ນ ອູນໍ ''ມາ ໂນ ສສຸສໍ ປຣິໜາຍີ''ຕິ, ນ ອຜິກໍ ''ມາ ໂນ ໂມໂຜ ວາຍາໂມ ອໂຫສີ''ຕິ. ຍສຸມາ ຈ ພີຊເມວ ມູລໍ, ຕສຸມາ ກຄວາ ມູລໂຕ ປຜຸຄາຍ ກສີ ທສຸເສນຸໂຕ ຕສຸສ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ກສີຍາ ປຸພຸພສມຸມສຸສ ພີຊສຸສ ສກາເຄນ ອຕຸຕໂນ ກສີຍາ ປຸພຸພສມຸມໍ

ໂຣເປນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ສທ຺ຘາ ພີຊ''ນ຺ຕິຯ ເອວເມຕ຺ຖ ປຸພ຺ພສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ປຸຈ຺ຉິຕເມວ ວຕ຺ວາ ອປຸຈ຺ຉິຕໍ ປຈ຺ຉາ ກິໍ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ຕສ຺ສ ອຸປກາຣກຠາວໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພນ຺ຘສມຕ຺ຖຠາວໂຕ ຈຯ ອຍຎ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຎ຺ຎວາ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກຸເລ ປນ ຊາຕຕ຺ຕາ ສທ຺ຘາວິຣຫິໂຕຯ ສທ຺ຘາວິຣຫິໂຕ ຈ ປຎ຺ຎວາ ປເຣສໍ ສທ຺ຘາຍ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ອປ຺ປຏິປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ວິເສສໍ ນາຘິຄຈ຺ຉຕິ, ກິເລສກາລຸສ຺ສິຍຠາວາປຄມປ຺ປສາທມຕ຺ຕລກ຺ຂຓາປິ ຈສ຺ສ ທຸພ຺ພລາ ສທ຺ຘາ ພລວຕິຍາ ປຎ຺ຎາຍ ສຫ ວຕ຺ຕມານາ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິໍ ນ ກໂຣຕິ, ຫຕ຺ຖິນາ ສຫ ເອກຘຸເຣ ຍຸຕ຺ຕໂຄໂຓ ວິຍຯ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘາ ອຸປກາຣິກາຯ ເອວໍ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເສາປກາຣກຠາວໂຕ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ສທ຺ຘາຍ ປຏິຏ຺ຐາເປນ຺ເຕນ ປຈ຺ຉາປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ອຍມຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ໂຕ ເທສນາກຸສລຕາຍ ຍຖາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣາປິ ''ສທ຺ຘາ ພນ຺ຘຕິ ປາເຖຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໗໙) ຈ, ''ສທ຺ຘາ ທຸຕິຍາ ປຸຣິສສ຺ສ ໂຫຕີ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໕໙) ຈ, ''ສທ຺ຘີຘ ວິຕ຺ຕໍ ປຸຣິສສ຺ສ ເສຏ຺ຐ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໗໓, ໒໔໖; ສຸຯ ນິຯ ໑໘໔) ຈ, ''ສທ຺ຘາຍ ຕຣຕິ ໂອຆ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໖) ຈ, ''ສທ຺ຘາຫຕ຺ໂຖ ມຫານາໂຄ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໔໓; ເຖຣຄາຯ ໖໙໔) ຈ, ''ສທ຺ເຘສິໂກ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ''ຕິ ຈາ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໖໗)ຯ ພີຊສ຺ສ ຈ ອຸປກາຣິກາ ວຸຏ຺ຐິ, ສາ ອນນ຺ຕຣຎ຺ເຎວ ວຸຈ຺ຈມານາ ສມຕ຺ຖາ ໂຫຕິ ຯ ເອວໍ ສມ຺ມາສມ຺ພນ຺ຘສມຕ຺ຖຠາວໂຕ ປຈ຺ຉາປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ອຍມຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຎ຺ໂຎ ຈ ເອວໍວິໂຘ ອີສາໂຍຕ຺ຕາທີຯ

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປສາທນລກ຺ຂຓາ ສທ຺ຘາ, ໂອກປ຺ປນລກ຺ຂຓາ ວາ, ປກ຺ຂນ຺ທນຣສາ, ອຘິມຸຕ຺ຕິປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ, ອກາລຸສ຺ສິຍປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ ວາ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຍງ຺ຄປທຏ຺ຐານາ, ສທ຺ຘາຕພ຺ພຘມ຺ມປທຏ຺ຐານາ ວາ, ອາທາສຊລຕລາທີນໍ ປສາໂທ ວິຍ ເຈຕໂສ ປສາທຠູຕາ, ອຸທກປ຺ປສາທກມຓິ ວິຍ ອຸທກສ຺ສ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ປສາທິກາຯ ພີຊນ຺ຕິ ປຎ຺ຈວິຘໍ – ມູລພີຊໍ, ຂນ຺ຘພີຊໍ, ຜລຸພີຊໍ, ອຄ຺ຄພີຊໍ, ພີຊພີຊເມວ ປຎ຺ຈມນ຺ຕິຯ ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ວິຣູຫນຏ຺ເຐນ ພີຊໍຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ຍຖາຫ – ''ພີຊຎ຺ເຈຕໍ ວິຣູຫນຏ຺ເຐນາ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ກສິຍາ ມູລຠູຕໍ ພີຊໍ ທ຺ເວ ກິຈ຺ຈານິ ກໂຣຕິ, ເຫຏ຺ຐາ ມູເລນ ປຕິຏ຺ຐາຕິ, ອຸປຣິ ອງ຺ກຸຣໍ ອຸຏ຺ຐາເປຕິ; ເອວໍ ຠຄວໂຕ ກສິຍາ ມູລຠູຕາ ສທ຺ຘາ ເຫຏ຺ຐາ ສີລມູເລນ ປຕິຏ຺ຐາຕິ, ອຸປຣິ ສມຖວິປສ຺ສນງ຺ກຸຣໍ ອຸຏ຺ຐາເປຕິຯ ຍຖາ ຈ ຕໍ ມູເລນ ປຖວິຣສໍ ອາໂປຣສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນາເຬນ ຘຎ຺ຎປຣິປາກຄຫຓຕ຺ຖໍ ວຑ຺ຒຕິ; ເອວມຍໍ ສີລມູເລນ ສມຖວິປສ຺ສນາຣສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄນາເຬນ ອຣິຍຜລຘຎ຺ຎປຣິປາກຄຫຓຕ຺ຖໍ ວຑ຺ຒຕິຯ ຍຖາ ຈ ຕໍ ສຸຠູມິຍໍ ປຕິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ມູລງ຺ກຸຣປຓ຺ຓນາຬກຓ຺ຑປ຺ປສເວຫິ ວຸຑ຺ຒິໍ ວິຣູຬ຺ຫິໍ ເວປຸລ຺ລໍ ປຕ຺ວາ, ຂີຣໍ ຊເນຕ຺ວາ, ອເນກສາລິຜລຠຣິຕໍ ສາລິສີສໍ ນິປ຺ຜາເທຕິ; ເອວມຍໍ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ປຕິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ສີລຈິຕ຺ຕທິຏ຺ຐິກງ຺ຂາວິຕຣຓມຄ຺ຄາມຄ຺ຄຎາຓທສ຺ສນປຏິປທາຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘີຫິ ວຸຑ຺ຒິໍ ວິຣູຬ຺ຫິໍ ເວປຸລ຺ລໍ ປຕ຺ວາ ຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິຂີຣໍ ຊເນຕ຺ວາ ອເນກປຏິສມ຺ພິທາຠິຎ຺ຎາຠຣິຕໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ນິປ຺ຜາເທຕິຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – ''ສທ຺ຘາ ພີຊ''ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສິຍາ ''ປໂຣປຎ຺ຎາສກຸສລຘມ຺ເມສຸ ເອກໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນສຸ ກສ຺ມາ ສທ຺ຘາວ ພີຊນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ''ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ພີຊກິຈ຺ຈກຣຓໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ເຕສຸ ວິຎ຺ຎາຓໍເຍວ ວິຊານນກິຈ຺ຈໍ ກໂຣຕິ, ເອວໍ ສທ຺ຘາ ພີຊກິຈ຺ຈໍ, ສາ ຈ ສພ຺ພກຸສລານໍ ມູລຠູຕາຯ ຍຖາຫ –

''ສທ຺ຘາຊາໂຕ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ອຸປສງ຺ກມນ຺ໂຕ ປຍິຣຸປາສຕິ, ປຍິຣຸປາສນ຺ໂຕ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ , ໂອຫິຕໂສໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ສຸຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ຘາເຣຕິ, ຘຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ , ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ຘມ຺ມາ ນິຊ຺ຌານໍ ຂມນ຺ຕິ, ຘມ຺ມນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ສຕິ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ, ຉນ຺ທຊາໂຕ ອຸສ຺ສຫຕິ, ອຸສ຺ສາເຫຕ຺ວາ ຕຸລຍຕິ, ຕຸລຍິຕ຺ວາ ປທຫຕິ, ປຫິຕຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ກາເຍນ ເຈວ ປຣມສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ, ປຎ຺ຎາຍ ຈ ນໍ ອຕິວິຊ຺ຌ ປສ຺ສຕີ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໑໘໓, ໔໓໒)ຯ

ຕໂປຕິ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ຕາເປຕີຕິ ຕໂປ; ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣວີຣິຍຘຸຕງ຺ຄທຸກ຺ກຣກາຣິການໍ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ອິຘ ປນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ວຸຏ຺ຐີຕິ ວສ຺ສວຸຏ຺ຐິວາຕວຸຏ຺ຐີຕິອາທິນາ ອເນກວິຘາຯ ອິຘ ວສ຺ສວຸຏ຺ຐິ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ຍຖາ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວສ຺ສວຸຏ຺ຐິສມນຸຄ຺ຄຫິຕໍ ພີຊໍ ພີຊມູລກຎ຺ຈ ສສ຺ສໍ ວິຣູຫຕິ ນ ມິລາຍຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ຠຄວໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣສມນຸຄ຺ຄຫິຕາ ສທ຺ຘາ ສທ຺ຘາມູລາ ຈ ສີລາທໂຍ ຘມ຺ມາ ວິຣູຫນ຺ຕິ ນ ມິລາຍນ຺ຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ – ''ຕໂປ ວຸຏ຺ຐີ''ຕິຯ ''ປຎ຺ຎາ ເມ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ວຸຕ຺ໂຕ ເມ-ສທ຺ໂທ ອິເມສຸປິ ປເທສຸ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ''ສທ຺ຘາ ເມ ພີຊໍ, ຕໂປ ເມ

ວຸຜຸຖິ''ຕິ។ ເຕນ ກື ທີເປຕິ? ຍຖາ, ພຸຣາຫຸມຕາ, ຕຍາ ວປີເຕ ພີເຊ ສເຈ ວຸຜຸຖິ ອຕຸຖິ, ສາຣຸ, ໂນ ເຈ ອຕຸຖິ, ອຸທກມຸປີ ທາຕພຸພໍ ໂທຕິ, ຕຖາ ມຍາ ທີຣີ-ອີເສ ປລຸລາຍຸຄນງຄເລ ມໂນໂຍຕຸເຕນ ເອກາພທຸເຣ ກເຕ ວີຣີຍພລີພທຸເທ ໂຍເຊຕຸວາ ສຕິປາຈເນນ ວິຊຸຊິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸຕສນຸຕານເຂຕຸເຕ ສທຸຣາພີເຊ ວປີເຕ ວຸຜຸຖິ-ອກາໂວ ນາມ ນຕຸຖິ។ ອຍໍ ປນ ເມ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຕໂປ ວຸຜຸຖິຕິ។

ປຊານາຕິ ເອຕາຍ ປຸຄຸຄໂລ, ສຍໍ ວາ ປຊານາຕີຕິ ປລຸລາ, ສາ ກາມາວຈຣາທີເກທໂຕ ອເນກວິຣາ។ ອີຣ ປນ ສທ ວິປສຸສນາຍ ມຄຸຄປລຸລາ ອຣິປຸເປຕາ។ ຍຸຄນງຄລນຸຕິ ຍຸຄລຸຈ ນງຄລລຸຈ។ ຍຖາ ທີ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ຍຸຄນງຄລໍ, ເອວໍ ກຄວໂຕ ທຸວິຣາປີ ປລຸລາ។ ຕຕຸຖ ຍຖາ ຍຸຄໍ ອີສາຍ ອຸປນິສຸສຍໍ ໂທຕິ, ປຸຣໂຕ ໂທຕິ, ອີສາພທຸຣໍ ໂທຕິ, ໂຍຕຸຕານໍ ນິສຸສຍໍ ໂທຕິ, ພລີພທຸທານໍ ເອກໂຕ ຄມນໍ ຣາເຣຕິ, ເອວໍ ປລຸລາ ທີຣິປມຸຂານໍ ຣມຸມານໍ ອຸປນິສຸສຍາ ໂທຕິ។ ຍຖາຫ – ''ປລຸລຸຕຸຕຣາ ສພຸເພ ກຸສລາ ຣມຸມາ''ຕີ (ອ។ ນິ។ ຯ។ຯ໓) ຈ, ''ປລຸລາ ທີ ເສຍຸຖາ ກຸສລາ ວທນຸຕີ, ນກຸຂຕຸຕຣາຊາຣິວ ຕາຣການ''ນຸຕິ (ຊາ។ ໒។໑ຖ។ຯ໑) ຈ។ ກຸສລານໍ ຣມຸມານໍ ປຸພຸພງຄມຍຸເຄນ ປຸຣໂຕ ຈ ໂທຕິ។ ຍຖາຫ – ''ສີລໍ ທີຣີ ຈາປີ ສຕລຸຈ ຣມຸໂມ, ອນຸວາຍິກາ ປລຸລວໂຕ ກວນຸຕີ''ຕິ។ ທີຣິວິປຸປໂຍເຄນ ອນຸປຸປຕຸຕິໂຕ ອີສາພທຸຣາ ໂທຕິ, ມໂນສງຂາຕສຸສ ສມາຣິໂຍຕຸຕສຸສ ນິສຸສຍປຈຸຈຍໂຕ ໂຍຕຸຕານໍ ນິສຸສໂຍ ໂທຕິ, ອຈຸຈາຣທຸຣາຕີລີນກາວປຜິເສຣນໂຕ ວີຣີຍພລີພທຸທານໍ ເອກໂຕ ຄມນໍ ຣາເຣຕິ។ ຍຖາ ຈ ນງຄລໍ ຜາລຍຸຕຸຕໍ ກສນກາເລ ປຖວີຜນໍ ກິນຸທຕິ, ມູລສນຸຕານການິ ປທາເລຕິ, ເອວໍ ສຕິຍຸຕຸຕາ ປລຸລາ ວິປສຸສນາກາເລ ຣມຸມານໍ ສນຸຕຕິສມູຫກິຈຸຈາຣມຸມຕາຜນໍ ກິນຸທຕິ, ສພຸພກິເລສມູລສນຸຕານການິ ປທາເລຕິ។ ສາ ຈ ໂຂ ໂລກຸຕຸຕຣາວ ອີຕຣາ ປນ ໂລກິຍາປີ ສິຍາ។ ເຕນາຫ – ''ປລຸລາ ເມ ຍຸຄນງຄລ''ນຸຕິ។

ທີຣີຍຕິ ເອຕາຍ ປຸຄຸຄໂລ, ສຍໍ ວາ ທີຣີຍຕິ ອກຸສລປຸປວຕຸຕີ ຊິຄຸຈຸຉຕີຕິ ທີຣີ។ ຕຄຸຄຫເຕນ ສຫຈຣຕາກາວໂຕ ໂອຕຸຕປຸປໍ ຄຫິຕໍເຍວ ໂທຕິ។ ອີສາຕິ ຍຸຄນງຄລສນຸຣາຣິກາ ທາຣຸຍຸຜຸຖິ។ ຍຖາ ທີ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ອີສາ ຍຸຄນງຄລໍ ສນຸຣາເຣຕິ, ເອວໍ ກຄວໂຕປີ ທີຣີ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣປລຸລາສງຂາຕໍ ຍຸຄນງຄລໍ ສນຸຣາເຣຕິ ທີຣີຍາ ອສຕິ ປລຸລາຍ ອກາວໂຕ។ ຍຖາ ຈ ອີສາປຜິພທຸຣໍ ຍຸຄນງຄລໍ ກິຈຸຈກຣໍ ໂທຕິ ອຈລໍ ອສິຖິລໍ, ເອວໍ ທີຣີປຜິພທຸຣາ ຈ ປລຸລາ ກິຈຸຈກາຣີ ໂທຕິ ອຈລາ ອສິຖິລາ ອພຸໂພກິຕຸຕາ ອທີຣິເກນ។ ເຕນາຫ ''ທີຣີ ອີສາ''ຕິ។

ມຸນາຕີຕິ ມໂນ, ຈິຕຸຕສຸເສຕໍ ອຣິວຈນໍ។ ອີຣ ປນ ມໂນສີເສນ ຕໍສມຸປຍຸຕຸໂຕ ສມາຣີ ອຣິປຸເປໂຕ។ ໂຍຕຸຕນຸຕິ ຣຊຸຊພນຸຣນໍ។ ຕໍ ຕີວິຣໍ ອີສາຍ ສທ ຍຸຄສຸສ ພນຸຣນໍ, ຍຸເຄນ ສທ ພລີພທຸທານໍ ພນຸຣນໍ, ສາຣຖີນາ ສທ ພລີພທຸທານໍ ພນຸຣນນຸຕິ។ ຕຕຸຖ ຍຖາ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ໂຍຕຸຕໍ ອີສາຍຸຄພລີພທຸເທ ເອກາພທຸເຣ ກຕຸວາ ສກກິຈຸເຈ ປຜິປາເທຕິ, ເອວໍ ກຄວໂຕ ສມາຣີ ສພຸເພວ ເຕ ທີຣີປລຸລາວີຣີຍຣມຸເມ ເອກາຣມຸມເຕ ອວິກຸເຂປກາເວນ ພນຸຣິຕຸວາ ສກກິຈຸເຈ ປຜິປາເທຕິ។ ເຕນາຫ – ''ມໂນ ໂຍຕຸຕ''ນຸຕິ។

ສຣຕິ ເອຕາຍ ຈິຣກຕາທິມຕຸຖໍ ປຸຄຸຄໂລ, ສຍໍ ວາ ສຣຕີຕິ ສຕິ, ສາ ອສມຸມຸສຸສນລກຸຂຕາ។ ຜາເລຕີຕິ ຜາໂລ។ ປາເຊຕິ ເອເຕນາຕິ ປາຊນໍ។ ຕໍ ອີຣ ''ປາຈນ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ປໂຕທສຸເສຕໍ ອຣິວຈນໍ។ ຜາໂລ ຈ ປາຈນລຸຈ ຜາລປາຈນໍ។ ຍຖາ ທີ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ຜາລປາຈນໍ, ເອວໍ ກຄວໂຕ ວິປສຸສນາຍຸຕຸຕາ ມຄຸຄຍຸຕຸຕາ ຈ ສຕິ។ ຕຕຸຖ ຍຖາ ຜາໂລ ນງຄລມນຸຣກຸຂຕິ, ປຸຣໂຕ ຈສຸສ ຄຈຸຉຕິ, ເອວໍ ສຕິ ກຸສລານໍ ຣມຸມານໍ ຄຕິໂຍ ສມນຸເວສມານາ ອາຣມຸມເຕ ວາ ອຸປຍຸຖາປຍມານາ ປລຸລານງຄລໍ ຣກຸຂຕິ, ຕຖາ ທີ ''ສຕາຣກຸເຂນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີ''ຕິອາທີສຸ (ອ។ ນິ។ ໑໐។໒໐) ''ອາຣກຸຂາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ។ ອສມຸມຸສຸສນວເສນ ຈສຸສ ປຸຣໂຕ ໂທຕິ។ ສຕິປຣິຈິເຕ ທີ ຣມຸເມ ປລຸລາ ປຊານາຕິ, ໂນ ສມຸມຸຍຸເຖ។ ຍຖາ ຈ ປາຈນໍ ພລີພທຸທານໍ ວິຊຸຊນກາຍໍ ທສຸເສນຸຕໍ ສໍສີທນໍ ນ ເທຕິ, ອຸປຸປຖຄມນລຸຈ ວາເຣຕິ, ເອວໍ ສຕິ ວີຣີຍພລີພທຸທານໍ ອປາຍກາຍໍ ທສຸເສນຸຕີ ໂກສຊຸຊສໍສີທນໍ ນ ເທຕິ, ກາມຄຸຕສງຂາເຕ ອໂຄຈເຣ ຈາຣໍ ນິວາເຣຕຸວາ ກມຸມຍຸຖາເນ ນິໂຍເຊນຸຕີ ອຸປຸປຖຄມນລຸຈ ວາເຣຕິ។ ເຕນາຫ – ''ສຕິ ເມ ຜາລປາຈນ''ນຸຕິ។

ກຸຯ។ກາຍຄຸຕຸໂຕຕິ ຕິວິເຣນ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ຄຸຕຸໂຕ។ ວຈີຄຸຕຸໂຕຕິ ຈຕຸພຸພິເຣນ ວຈີສຸຈຣິເຕນ ຄຸຕຸໂຕ។ ເອຕຸຕາວຕາ ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສີລໍ ວຸຕຸຕໍ។ ອາຫາເຣ ອຸທເຣ ຍໂຕຕິ ເອຕຸຖ ອາຫາຣມຸເຂນ ສພຸພປຈຸຈຍານໍ ສງຄຫິຕຕຸຕາ ຈຕຸພຸພິເຣປີ ປຈຸຈເຍ ຍໂຕ ສໍຍໂຕ ນິຣຸປກຸກິເລໂສຕິ ອຕຸໂຖ។ ອີມິນາ ອາຊີວປາຣິສຸທຸຣີສີລໍ ວຸຕຸຕໍ។ ອຸທເຣ ຍໂຕຕິ ອຸທເຣ ຍໂຕ ສໍຍໂຕ ມິຕໂກຊີ, ອາຫາເຣ ມຕຸຕລຸລູຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ។ ອີມິນາ ໂກຊເນ ມຕຸຕລຸລຸຕາມຸເຂນ ປຈຸຈຍປຜິເສວນສີລໍ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕນ ກື ທີເປຕິ? ຍຖາ ຕຸວໍ, ພຸຣາຫຸມຕາ, ພີຊໍ ວປີຕຸວາ ສສຸສປຣິປາລນຕຸຖໍ ກຕຸຍກາວຕີ ວາ ຣຸກຸຂວຕີ ວາ ປາກາຣປຣິກຸເຂປໍ ວາ ກໂຣສິ, ເຕນ ເຕ

ໂຄແມຫີສມີຄຄຕາ ປເວສໍ ອລກນຸຕາ ສສຸສໍ ນ ວິລຸມຸປນຸຕິ, ເອວມຫມຸປີ ສທຸສາພິຊໍ ວປີຕຸວາ ນານປຸປການກຸສລສສຸສປຣິປາລນຕຸຖໍ ກາຍວຈີອາທາຣຄຸຕຸຕິມຍໍ ຕິວິສປຣິກຸເຂປໍ ກໂຣມີ។ ເຕນ ເມ ຣາຄາທິອກຸສລສມູມໂຄແມຫີສມີຄຄຕາ ປເວສໍ ອລກນຸຕາ ນານປຸປການກຸສລສສຸສໍ ນ ວິລຸມຸປນຸຕີຕິ។

ສຈຸຈໍ ກໂຣມິ ນິທຸທານນຸຕິ ເອຕຸຖ ທຸວິທີ ທຸວາເຣຫິ ອວິສໍວາທນໍ ສຈຸຈໍ។ ນິທຸທານນຸຕິ ເຂທນໍ ລຸນນໍ ອຸປຸປາຍນໍ, ກຣຄາຕຸເຖ ເຈຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ເວທິຕພຸພໍ។ ອຍລຸຫີ ເອຕຸຖ ອຕຸໂຖ "ສຈຸເຈນ ກໂຣມິ ນິທຸທານ"ນຸຕິ។ ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາ ຕຸວໍ ພາຫີຣໍ ກສີ ກສິຕຸວາ ສສຸສທູສການໍ ຕິຄານໍ ຫຕຸເຖນ ວາ ອສິເຕນ ວາ ນິທຸທານໍ ກໂຣສີ; ເອວມຫມຸປີ ອຊຸຊຕຸຕິກໍ ກສີ ກສິຕຸວາ ກຸສລສສຸສທູສການໍ ວິສໍວາທນຕິຄານໍ ສຈຸເຈນ ນິທຸທານໍ ກໂຣມິ។ ຌາຄສຈຸຈໍ ວາ ເອຕຸຖ ສຈຸຈນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ, ຍໍ ຕໍ ຍຖາກູຕຌາຄນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ເຕນ ອຕຸຕສລຸຌາທີນໍ ຕິຄານໍ ນິທຸທານໍ ກໂຣມີຕິ ເອວໍ ໂຍເຊຕພຸພໍ។ ອຖ ວາ ນິທຸທານນຸຕິ ເຂທກໍ ລາວກໍ, ອຸປຸປາຍກນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອວໍ ສນຸເຕ ຍຖາ ຕຸວໍ ທາສໍ ວາ ກມຸມກຣໍ ວາ ນິທຸທານໍ ກໂຣສິ, "ນິທຸເທຫິ ຕິຄານີ"ຕິ ຕິຄານໍ ເຂທກໍ ລາວກໍ ອຸປຸປາຍກໍ ກໂຣສີ; ເອວມຫໍ ສຈຸຈໍ ກໂຣມີຕິ ອຸປໂຍຄວຈເນເນວ ວຕຸຕຸໍ ຍຸຊຸຊຕິ។ ອຖ ວາ ສຈຸຈນຸຕິ ທິຍຸກິສຈຸຈໍ។ ຕມຫໍ ນິທຸທານໍ ກໂຣມິ, ຊິນຸທິຕພຸພໍ ລຸນິຕພຸພໍ ອຸປຸປາເຍຕພຸພໍ ກໂຣມີຕິ ເອວມຸປີ ອຸປໂຍຄວຈເນເນວ ວຕຸຕຸໍ ຍຸຊຸຊຕິ។

ໂສຣຈຸຈໍ ເມ ປໂມຈນນຸຕິ ເອຕຸຖ ຍໍ ຕໍ "ກາຍິໂກ ອວີຕິກຸກໂມ, ວາຈສິໂກ ອວີຕິກຸກໂມ"ຕິ, ເອວໍ ສີລເມວ "ໂສຣຈຸຈ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນ ຕໍ ອິສ ອສີປຸເປຕໍ, ວຸຕຸຕເມວ ເອຕໍ "ກາຍຄຸຕຸໂຕ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ, ອຣຫຕຸຕຜລໍ ປນ ອສີປຸເປຕໍ។ ຕມຸປີ ຫີ ສຸນຸທເຣ ນິພຸພາເນ ຣຕກາວໂຕ "ໂສຣຈຸຈ"ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ປໂມຈນນຸຕິ ໂຍຄຄວິສຸສຊຸຊນໍ។ ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາ ຕວ ປໂມຈນໍ ປຸນປີ ສາຍນຸເຫ ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ວາ ອນາຄຕສໍວຈຸຊເຣ ວາ ໂຍເຊຕພຸພໂຕ ອປຸປໂມຈນເມວ ໂຫຕິ, ນ ມມ ເອວໍ។ ນ ຫີ ມມ ອນຸຕຣາ ໂມຈນໍ ນາມ ອຕຸຖິ។ ອຫລຸຫີ ທິປງກຣທສພລກາລໂຕ ປກຸຕິ ປລຸຌານງຄເລ ວີຣິຍພລິພທຸເທ ໂຍເຊຕຸວາ ຈຕຸຕາຣີ ອສງຂຸເຍຍຸຍານິ ກປຸປສຕສຫສຸສລຸຈ ມຫາກສີ ກສນຸໂຕ ຕາວ ນ ມຸລຸຈິ, ຍາວ ນ ສມຸມາສມຸໂພທີ ອກິສມຸພຸຊຸຊີ។ ຍທາ ຈ ເມ ສພຸພໍ ຕໍ ກາລໍ ເຂເປຕຸວາ ໂພທິຣຸກຸຂມູເລ ອປຣາຊິຕປລຸລງເກ ນິສິນຸນສຸສ ສພຸພຄຸຕາປຣິວາຣໍ ອຣຫຕຸຕຜລໍ ອຸທປາທິ, ຕທາ ມຍາ ຕໍ ສພຸພສຸສຸກາປຍິປຸປສສທຸທີປຸປຕຸຕິຍາ ປມຸຕຸຕໍ, ນ ທານີ ປຸນ ໂຍເຊຕພຸພໍ ກວິສຸສຕີຕິ។ ເອຕມຕຸຖໍ ສນຸສາຍາຫ ກຄວາ – "ໂສຣຈຸຈໍ ເມ ປໂມຈນ"ນຸຕິ។

ກຸລ។ວີຣິຍໍ ເມ ສຸຣໂສຣຍຸຫນຸຕິ ເອຕຸຖ ວີຣິຍນຸຕິ "ກາຍິໂກ ວາ, ເຈຕສິໂກ ວາ ວີຣິຍາຣມຸໂກ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວຸຕຸຕປຸສານໍ។ ສຸຣາຍໍ ໂສຣຍຸຫໍ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ, ສຸຣໍ ວທຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍຖາ ຫີ ພຸຣາຫຸມຄສຸສ ສຸຣາຍໍ ໂສຣຍຸຫາກຫຸຌິຕໍ ນງຄລໍ ກູມິຂນໍ ກິນຸທຕິ, ມູລສນຸຕານການີ ຈ ປທາເລຕິ, ເອວໍ ກຄວໂຕ ວີຣິຍາກຫຸຌິຕໍ ປລຸຌານງຄລໍ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ຂນໍ ກິນຸທຕິ, ກີເລສສນຸຕານການີ ຈ ປທາເລຕິ។ ເຕນາຫ – "ວີຣິຍໍ ເມ ສຸຣໂສຣຍຸຫ"ນຸຕິ។ ອຖ ວາ ປຸຣິມສຸຣໍ ວທນຸຕາ ສຸຣາ, ມູລສຸຣໍ ວທນຸຕາ ໂສຣຍຸຫາ; ສຸຣາ ຈ ໂສຣຍຸຫາ ຈ ສຸຣໂສຣຍຸຫາ។ ຕຕຸຖ ຍຖາ ພຸຣາຫຸມຄສຸສ ເອກເມກສຸມີ ນງຄເລ ຈຕຸພລິພທຸທປຸປເກາທໍ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ ວທນຸຕໍ ອຸປຸປນຸນານຸປຸປນຸນຕິຄມູລຊາຕໍ ສສຸສສມຸປຕຸຕິລຸຈ ສາເຣຕິ, ເອວໍ ກຄວໂຕ ຈຕຸສມຸມປຸປສານວີຣິຍປຸປເກາທໍ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ ວທນຸຕໍ ອຸປຸປນຸນານຸປຸປນຸນາກຸສລມູລຊາຕໍ ກຸສລສມຸປຕຸຕິລຸຈ ສາເຣຕິ។ ເຕນາຫ – "ວີຣິຍໍ ເມ ສຸຣໂສຣຍຸຫ"ນຸຕິ។

ໂຍຄກຸເຂມາທິວາຫນນຸຕິ ເອຕຸຖ ໂຍເຄຫິ ເຂມຕຸຕາ "ໂຍຄກຸເຂມ"ນຸຕິ ນິພຸພານໍ ວຸຈຸຈຕິ, ຕໍ ອທິກຕຸວາ ວາຫີຍຕິ, ອກິມຸຂໍ ວາ ວາຫີຍຕີຕິ ອທິວາຫນໍ។ ໂຍຄກຸເຂມສຸສ ອທິວາຫນໍ ໂຍຄກຸເຂມາທິວາຫນໍ។ ເຕນ ກີ ທີເປຕີ? ຍຖາ ຕວ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ ປຸຣຕຸຖິມໍ ທິສໍ ປຈຸຈິມາທີສຸ ວາ ອລຸລຕຣໍ ອກິມຸຂໍ ວາຫີຍຕິ, ຕຖາ ມມ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ ນິພຸພານາກິມຸຂໍ ວາຫີຍຕິ។

ເອວໍ ວາຫີຍມານລຸຈ ຄຈຸຈຕິ ອນິວຕຸຕນຸຕໍ។ ຍຖາ ຕວ ນງຄລໍ ວທນຸຕໍ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ ເຂຕຸຕໂກຍີ ປຕຸວາ ປຸນ ນິວຕຸຕຕິ, ເອວໍ ອນິວຕຸຕນຸຕໍ ທິປງກຣກາລໂຕ ປກຸຕິ ຄຈຸຈເຕວ។ ຍສຸມາ ວາ ເຕນ ເຕນ ມຄຸເຄນ ປຫີນາ ກີເລສາ ປຸນປຸປຸນໍ ປຫາຕພຸພາ ນ ໂຫນຸຕິ, ຍຖາ ຕວ ນງຄເລນ ຊິນຸນານິ ຕິຄານີ ປຸນປີ ອປຣສຸມີ ສມເຍ ຊິນຸທິຕພຸພານິ ໂຫນຸຕິ, ຕສຸມາປີ ເອຕໍ ປຖມມຄຸຄວເສນ ທິຍຸເຖກຍຸເຖ ກີເລເສ, ທຸຕິຍວເສນ ໂອລຸອາຣິເກ, ຕຕິຍວເສນ ອນຸສຫຄເຕ ກີເລເສ, ຈຕຸຕຸຖວເສນ ສພຸພກີເລເສ ປຊຫນຸຕໍ ຄຈຸຈຕິ ອນິວຕຸຕນຸຕໍ។ ອຖ ວາ ຄຈຸຈຕິ ອນິວຕຸຕນຸຕິ ນິວຕຸຕນຣຫິຕໍ ຫຸຕຸວາ ຄຈຸຈຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ນຸຕິ ຕໍ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ។ ເອວມຸເປຕຸຖ ປທຈຸເຂໂທ ເວທິຕພຸໂພ។ ເອວໍ ຄຈຸຈນຸຕລຸຈ ຍຖາ ຕວ ສຸຣໂສຣຍຸຫໍ ນ ຕໍ ຖານໍ ຄຈຸຈຕິ, ຍຕຸຖ

ຄນ຺ຕວາ ກສ຺ສໂກ ອໂສໂກ ນິສ຺ໂສໂກ ວິຣໂຊ ຫຸຕວາ ນ ໂສຈຕິ, ເອວໍ ປນ ຕໍ ຖານໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຄນ຺ຕວາ ນ ໂສຈຕິ. ຍຕ຺ຖ ສຕິປາຈເນນ ເອວໍ ວີຣິຍສຸຣໂຂຣຍ຺ຫ໌ ໂຈເທນ຺ໂຕ ຄນ຺ຕວາ ມາທິໂສ ກສ຺ສໂກ ອໂສໂກ ນິສ຺ໂສໂກ ວິຣໂຊ ຫຸຕວາ ນ ໂສຈຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໂສກສລ຺ລສມຸຄ຺ຆາຕພູຕໍ ນິພ຺ພານາມຕສງ຺ຂາຕໍ ຖານໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ.

໗໐. ອິທານິ ນິຄມນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ກຄວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ເອວເມສາ ກສີ ກຍ຺ຖາ, ສາ ໂຫຕິ ອມຕປ຺ຝລາ;

ເອຕໍ ກສີ ກສິຕ຺ວານ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂາ ປມຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ.

ຕສ຺ສາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ມຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ເອສາ ສທ຺ທາພີຊາ ຕໂປວຸຍ຺ຖິຍາ ອນຸຄ຺ຄຫີຕາ ກສີ, ປັນ຺ຍາມຍໍ ຍຸຄນງ຺ຄລໍ, ຫິຣິມຍນ຺ຈ ອີສໍ, ມໂນມເຍນ ໂຍຕ຺ເຕນ, ເອກພທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ, ປັນ຺ຍານງ຺ຄເລ ສຕິຜາລໍ ອາໂກເຜຕ຺ວາ, ສຕິປາຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ກາຍວຈີອາຫາຣຄຸຕ຺ຕິຍາ ໂຄເປຕ຺ວາ, ສຈ຺ຈໍ ນິທ຺ທານໍ ກຕ຺ວາ, ໂສຣຈ຺ຈໍ ປໂມຈນໍ ວິຣິຍໍ ສຸຣໂຂຣຍ຺ຫໍ ໂຍຄກ຺ເຂມາພິມຸຂໍ ອນິວຕ຺ຕນ຺ຕໍ ວາເຫນ຺ເຕນ ກຍ຺ຖາ, ກສິກມ຺ມປຣິໂຍສານໍ ຈຕຸພ຺ພິທໍ ສາມຍ຺ຍຜລໍ ປາປີຕາ, ສາໂຫຕິ ອມຕປ຺ຝລາ, ສາ ເອສາ ກສີ ອມຕປ຺ຝລາ ໂຫຕິ. ອມຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ນິພ຺ພານໍ, ນິພ຺ພານານິສໍສາ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສາ ໂຂ ປເນສາ ກສີ ນ ມເຍວກສ຺ສ ອມຕປ຺ຝລາ ໂຫຕິ, ອປິຈ, ໂຂ, ປນ ໂຍ ໂກຈິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເວສ຺ໂສ ວາ ສຸທ຺ໂທ ວາ ຄຫຍ຺ໂຖ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ເອວໍ ກສີ ກສຕິ, ໂສ ສພ຺ໂພປີ ເອຕໍ ກສີ ກສິຕ຺ວານ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂາ ປມຸຈ຺ຈຕິ, ສພ຺ພສ຺ມາ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂາ ປມຸຈ຺ຈຕີຕິ. ເອວໍ ກຄວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍນ ນິພ຺ພານປຣິໂຍສານໍ ກຕ຺ວາ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສິ.

ຕໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຄມ຺ພີຣຕ຺ຖໍ ເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ມມ ກສິຜລໍ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ອປຣຊ຺ຊຸ ເອວ ຉາໂຕ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສ ປນ ກສີ ອມຕປ຺ຝລາ, ຕສ຺ສາ ຜລໍ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ສພ຺ພທຸກ຺ຂາ ປມຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ຈ ວິທິຕ຺ວາ ປສນ຺ໂນ ປສນ຺ນາກາຣໍ ກາຕຸໍ ປາຍາສໍ ທາຕຸມາຣທ຺ໂທ. ເຕນາຫ ‘‘ອຖ ໂຂ ກສິການທ຺ວາໂຊ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ມຫຕິຍາຕິ ມຫຕິຍນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ກໍສປາຕິຍາຕິ ສຸວຕ຺ຓປາຕິຍໍ, ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນເກ ອຕ຺ຕໂນ ສຸວຕ຺ຓຖາເລ. ວທ຺ເຒຕ຺ວາຕິ ຊຸປິຕ຺ວາ, ອາກິຣິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ກຄວໂຕ ອຸປນາເມສີຕິ ສປ຺ປິມທຸຜາຕິຕາທິຫິ ວິຈິຕ຺ຣໍ ກຕ຺ວາ, ທຸກູລວິຕາເນນ ປຎິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ, ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອພິຫຣິ. ກິນ຺ຕິ? ‘‘ກຸຍ຺ຊຕຸ ກວໍ ໂຄຕໂມ ປາຍາສໍ, ກສ຺ສໂກ ກວ’’ນ຺ຕິ. ຕໂຕ ກສ຺ສກກາວສານຄໍ ກາຣຓມາຫ ‘‘ຍນ຺ຫິ…ເປ… ກສຕີ’’ຕິ, ຍສ຺ມາ ກວໍ…ເປ… ກສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອຖ ກຄວາ ‘‘ຄາຖາກິຄີຕໍ ເມ’’ຕິ ອາຫ.

໗໑. ຕຕ຺ຖ ຄາຖາກິຄີຕນ຺ຕິ ຄາຖາຫິ ອກິຄີຕໍ, ຄາຖາໂຍ ກາສິຕ຺ວາ ລທ຺ທນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເມຕິ ມຍາ. ອໂກຊເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ກຸຍ຺ຊນາຣຫໍ ນ ໂຫຕິ. ສມ຺ປສ຺ສຕນ຺ຕິ ສມ຺ມາ ອາຊີວສຸທ຺ທິໍ ປສ຺ສຕໍ , ສມ຺ນ຺ຕາ ວາ ປສ຺ສຕໍ ສມ຺ປສ຺ສຕໍ, ພຸທ຺ທານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເນສ ຘມ຺ໂມຕິ ‘‘ຄາຖາກິຄີຕໍ ກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ເອສ ຘມ຺ໂມ ເອຕໍ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຄາຖາກິຄີຕໍ ປນຸທນ຺ຕິ ພຸທ຺ທາ ປຎິກ຺ຂິປນ຺ຕິ ນ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕີຕິ. ກຶ ປນ ກຄວຕາ ປາຍາສຕ຺ຖໍ ຄາຖາ ອກິຄີຕາ, ເຍນ ເອວມາຫາຕິ? ນ ເອຕທຕ຺ຖໍ ອກິຄີຕາ, ອປິຈ, ໂຂ, ປນ ປາໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ເຂຕ຺ຕສມີເປ ຖຕ຺ວາ ກຍຈ຺ຉກິກ຺ຂມ຺ປິ ອລກິຕ຺ວາ ປຸນ ສກລພຸທ຺ທຄຸເຓ ປກາເສຕ຺ວາ ລທ຺ທໍ ຕເທວໍ ນຍນຈ຺ຈກາທິຫິ ນຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຄາຍິຕ຺ວາ ຈ ລທ຺ທສທິສໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ‘‘ຄາຖາກິຄີຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕາທິສຍ຺ຈ ຍສ຺ມາ ພຸທ຺ທານໍ ນ ກປ຺ປຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອໂກຊເນຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາປຸຣູປຍ຺ເຈຕໍ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາປີ ປຈ຺ຉິມໍ ຊນຕໍ ອນຸກມ຺ປມາເນນ ຈ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຕ຺ຣ ຈ ນາມ ປຣປ຺ປກາສິເຕນາປີ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຓນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາກໍ ປຎິກ຺ຂິປນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປີ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ຆຎິກາໂຣ ກຸມ຺ກກາໂຣ, ຕຕ຺ຣ ກຖໍ ໂກຍິປ຺ປຕ຺ຕາຍ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກຄວາ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຓປ຺ປກາສເນນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາກໍ ສາທິຍິສ຺ສຕິ, ຍໂຕ ຍຸຕ຺ຕເມວ ເອຕໍ ກຄວໂຕ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ.

ເອຕ຺ຕາວຕາ ‘‘ອປ຺ປສນ຺ນໍ ອທາຕຸກາມໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ຄາຖາຄາຍເນນ ທາຕຸກາມໍ ກຕ຺ວາ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ໂກຊນໍ ປຎິຄ຺ຄເຫສິ, ອາມິສການຓາ ອິມສ຺ສ ເທສນາ’’ຕິ ອິມມ຺ຫາ ໂລກາປວາທາ ອຕ຺ຕານໍ ໂມເຈນ຺ໂຕ ເທສນາປາຣິສຸທ຺ທິໍ ທີເປຕ຺ວາ, ອິທານິ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ທິໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຘມ຺ເມ ສຕີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ວຸຕ຺ຕິເຣສາ’’ຕິ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ທິຘມ຺ເມ ວາ ທສວິຘສຸຈຣິຕຘມ຺ເມ ວາ ພຸທ຺ທານໍ ຈາຣິຕ຺ຕຘມ຺ເມ ວາ ສຕິ ສໍວິຊ຺ຊມາເນ ອນຸປຫເຕ ວຕ຺ຕມາເນ ວຸຕ຺ຕິເຣສາ ເອການ຺ຕໂວຫາຕາ ອາ

ກາເສ ປາຕິປ຺ປສາຣຕາກປ຺ປາ ເອສນາ ປຣິເຍສນາ ຊີວິຕວຸຕ຺ຕິ ພຸທ຺ຘານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານ໌ຕິ.

໗໔. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ "ປາຍາສໍ ເມ ປຝິຄ຺ຂິປຕິ, ອກປ຺ປິຢໍ ກິເຣຕໍ ໂກຊນໍ, ອຘລ຺ໂລ ວຕສ຺ມິ, ທານໍ ທາຕຸໍ ນ ລພາ ມີ"ຕິ ໂທມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ "ອປ຺ເປວ ນາມ ອລ຺ລໍ ປຝິຄ຺ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາ"ຕິ ຈ ຈິນ຺ເຕສິ. ຕໍ ຒຕ຺ວາ ກຄວາ "ອຫໍ ກິກ຺ຂາຈາຣເວລໍ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ ອາຄໂຕ – 'ເອຕ຺ຕເກນ ກາເລນ ອິມໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປສາເທສ຺ສາມີ'ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈ ໂທມນສ຺ສໍ ອກາສິ. ອິທານິ ເຕນ ໂທມນສ຺ເສນ ມຍິ ຈິຕ຺ຕໍ ປໂກເປຕ຺ວາ ອມຕວຣຘມ຺ມໍ ປຝິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີ"ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປສາທຊນນຕ຺ຖໍ ເຕນ ປຕ຺ຖິຕມໂນຣຖໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ອາຫ "ອລ຺ເລນ ຈ ເກວລິນ"ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ເກວລິນນ຺ຕິ ສພ຺ພຄຸຓປຣິປຸຕ຺ຓໍ, ສພ຺ພໂຍຄວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຫນ຺ຕານໍ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີນໍ ຄຸຓານໍ ເອສນໂຕ ມເຫສີ. ປຣິກ຺ຂີຓສພ຺ພາສວຕ຺ຕາ ຂີຓາສວໍ. ຫຕ຺ຖປາທກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມາທີ ກຕ຺ວາ ວູປສນ຺ຕສພ຺ພກຸກ຺ກຸຈ຺ຈຕ຺ຕາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈວູປສນ຺ຕໍ. ອຸປຍຸຄ຺ຫສ຺ສູຕິ ປຣິວິສສ຺ສຸ ປຝິມານຍສ຺ສຸ. ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປາທິເຕປິ ປຣິຍາຍເມວ ກຓາຕິ, ນ ຕຸ ກຓາຕິ "ເທຫີ, ອາຫຣາຫີ"ຕິ. ເສສເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານເມວ.

ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ "ອຍໍ ປາຍາໂສ ກຄວໂຕ ອານີໂຕ ນາຫໍ ອຣຫາມິ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຆນ຺ເທນ ກສ຺ສຈິ ທາຕຸ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ "ອຖ ກສ຺ສ ຈາຫ"ນ຺ຕິ. ຕໂຕ ກຄວາ "ຕໍ ປາຍາສໍ ຄຸເປຕ຺ວາ ຕຖາຄຕໍ ຕຖາຄຕສາວກລ຺ຈ ອລ຺ລສ຺ສ ອຊີຣຓາຘມ຺ໂມ"ຕິ ຒຕ຺ວາ ອາຫ – "ນ ຂ຺ວາຫໍ ຕ"ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສເທວກວຈເນນ ປລ຺ຈກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ, ສມາຣກວຈເນນ ຆຍ຺ຄາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ, ສພ຺ຣຫ຺ມກວຈເນນ ຣູປາວຈຣພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄຫຓໍ ອຣູປາວຈຣາ ປນ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ອສມ຺ກາວເນຍ຺ຍາ. ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິວຈເນນ ສາສນປຈ຺ຈຕ຺ຖິກປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຄຫຓໍ ສມິຕປາປພາຫິຕ ປາປສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຄຫຓລ຺ຈ. ປຊາວຈເນນ ສຕ຺ຕໂລກຄ຺ຄຫຓໍ, ສເທວມນຸສ຺ສວຈເນນ ສມ຺ມຸຕິເທ ວອວເສສມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫຓໍ. ເອວເມຕ຺ຖ ຕີຫິ ວຈເນຫິ ໂອກາສໂລໂກ, ທ຺ວີຫິ ປຊາວເສນ ສຕ຺ຕໂລໂກ ຄຫິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເອສ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາຣໍ ປນ ອາລຸອວກສຸຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕຍິສ຺ສາມ.

ກສ຺ມາ ປນ ສເທວກາທີສຸ ກສ຺ສຈິ ນ ສມ຺ມາ ປຣິຓາມໍ ຄຈ຺ເຆຍ຺ຍາຕິ? ໂອລຸອາຣິເກ ສຸຂຸໂມຊາປກ຺ຂິປນໂຕ. ອິມສ຺ມິລ຺ຫິ ປາຍາເສ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຄຫິຕມຕ຺ເຕເຍວ ເທວຕາຫິ ໂອຊາ ປກ຺ຂິຕ຺ຕາ ຍຖາ ສຸຊາຕາຍ ປາຍາເສ, ຈຸນ຺ທສ຺ສ ຈ ສູກຣມທ຺ທເວ ປຈ຺ຈມາເນ, ເວຣລ຺ຊາຍລ຺ຈ ກຄວຕາ ຄຫິຕຄຫິຕາໂລເປ, ເກສຊ຺ຊກ຺ຂນ຺ຘເກ ຈ ກຈ຺ຈານສ຺ສ ຄຸລຸຫກຸມ຺ກສ຺ມີ ອວສິຍ຺ຄຄຸລຸເຫ. ໂສ ໂອລຸອາຣິເກ ສຸຂຸໂມຊາປກ຺ຂິປນໂຕ ເທວານໍ ນ ປຣິຓມຕິ. ເທວາ ຫິ ສຸຂຸມສຣີຣາ, ເຕສໍ ໂອລຸອາຣິໂກ ມນຸສ຺ສາຫາໂຣ ນ ສມ຺ມາ ປຣິຓມຕິ. ມນຸສ຺ສານມ຺ປິ ນ ປຣິຓມຕິ. ມນຸສ຺ສາ ຫິ ໂອລຸອາຣິກສຣີຣາ, ເຕສໍ ສຸຂຸມາ ທິພ຺ໂພຊາ ນ ສມ຺ມາ ປຣິຓມຕິ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ປນ ປກຕິອຄ຺ຄິນາວ ປຣິຓມຕິ, ສມ຺ມາ ຊີຣຕິ. ກາຍພລຍາຓພລປ຺ປກາເວນາຕິ ເອເກ ຕຖາຄຕສາວກສ຺ສ ຂີຓາສວສ຺ເສຕໍ ສມາຘິພເລນ ມຕ຺ຕລ຺ລຸຕາຍ ຈ ປຣິຓມຕິ, ອິຕເຣສໍ ອິທ຺ຘິມນ຺ຕານມ຺ປິ ນ ປຣິຓມຕິ. ອຈິນ຺ຕນີຍໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ກາຣຓໍ, ພຸທ຺ຘວິສໂຍ ເອໂສຕິ.

ເຕນ ຫິ ຕ຺ວນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ອລ຺ລໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ມມ ນ ກປ຺ປຕິ, ມມ ອກປ຺ປນ຺ຕໍ ສາວກສ຺ສາປິ ເມ ນ ກປ຺ປຕິ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອປ຺ປຫຣິເຕຕິ ປຣິຕ຺ຕຫຣິຕຕິເຓ, ອປ຺ປຣຸລຸຫຣິຕຕິເຓ ວາ ປາສາຓປິຍ຺ຄິສທິເສ. ອປ຺ປາຓເກຕິ ນິປ຺ປາຓເກ, ປາຍາສຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣຓກາຣເຓນ ມຣິຕພ຺ພປາຓຣທິເຕ ວາ ມຫາອຸທກກ຺ຂນ຺ເຘ. ສຫ ຕິຓນິສ຺ສິເຕຫິ ປາເຓຫິ ຕີຓານໍ ປາຓການລ຺ຈ ອນຸຣກ຺ຂຓຕ຺ຖາຍ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈິຈ຺ຈິຍາຍຕິ ຈິຝິຈິຝາຍຕີຕິ ເອວໍ ສທ຺ທໍ ກໂຣຕິ. ສໍຘູປາຍຕີຕິ ສມນ຺ຕາ ຘູປາຍຕິ. ສມ຺ປຘູປາຍຕີຕິ ຕເຖວ ອຘິມຕ຺ຕໍ ຘູປາຍຕິ. ກສ຺ມາ ເອວໍ ອໂຫສີຕິ? ກຄວໂຕ ອານຸກາເວນ, ນ ອຸທກສ຺ສ, ນ ປາຍາສສ຺ສ, ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ, ນ ອລ຺ເລສໍ ເທວຍກ຺ຂາທີນໍ. ກຄວາ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຘມ຺ມສໍເວຄຕ຺ຖໍ ຕຖາ ອຘິຍ຺ຄາສິ. ເສຍ຺ຍຖາປີ ນາມາຕິ ໂອປມ຺ມນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ, ຍຖາ ຜາໂລຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສໍວິຄ຺ໂຄ ຈິຕ຺ເຕນ, ໂລມຫຍ຺ຄຊາໂຕ ສຣີເຣນ. ສຣີເຣ ກິຣສ຺ສ ນວນວຸຕິໂລມກູປສຫສ຺ສານິ ສຸວຕ຺ຓກິຕ຺ຕິຍາ ອາຫຕມຓິນາຄທນ຺ຕາ ວິຍ ອຸທ຺ຘຄ຺ຄາ ອເຫສຸໍ. ເສສໍ ປາກຝເມວ.

ປາເທສຸ ປນ ນິປຕິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນໍ ອພ຺ການຸໂມທມາໂນ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມາ"ຕິ. ອພ຺ການຸໂມທເນ ຫີ ອຍມິຘ ອກິກ຺ກນ຺ຕ ສທ຺ໂທ. ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນສ຺ສ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຓນາ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ອພ຺ການຸໂມທນຕ຺ເຖ, ຕສ຺ມາ ສາຘຸ ສາຘຸ ໂກ ໂຄຕມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

‘‘ກເຍ ໂກເສ ປສໍສາຍໍ, ຕຸຣິເຕ ໂກຕູຫລຈຸຉເຣ;

ຫາເສ ໂສເກ ປສາເທ ຈ, ກເຣ ອາເມທິຕໍ ພຸໂສ’’ຕິ. –

ອິມິນາ ຈ ລກຸຂເຓນ ອິສ ປສາທວເສນ ປສໍສາວເສນ ຈາຍໍ ທຸວິກຸຂຕຸຕໍ ວຸຕຸໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ອຖ ວາ ອກິກຸກນຸຕນຸຕິ ອກິກນຸຕໍ ອຕິອິຝຸຖໍ, ອຕິມນາປໍ, ອຕິສຸນຸທຣນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ.

ຕຕຸຖ ເອເກນ ອກິກຸກນຸຕສທຸເທນ ເທສນໍ ໂຖເມຕິ, ເອເກນ ອຕຸຕໂນ ປສາທໍ. ອຍລຸຫິ ເອຕຸຖ ອຣິປຸປາໂຍ – ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ຍທິທໍ ໂກໂຕ ໂຄຕມສຸສ ສມຸມເທສນາ, ອກິກຸກນຸຕໍ ຍທິທໍ ໂກໂຕ ໂຄຕມສຸສ ສມຸມເທສນໍ ອາຄມຸມ ມມ ປສາໂທຕິ. ກຄວໂຕ ເອວ ວາ ວຈນໍ ທຸເວ ທຸເວ ອຕຸເຖ ສນຸສາຍ ໂຖເມຕິ – ໂກໂຕ ໂຄຕມສຸສ ວຈນໍ ອກິກຸກນຸຕໍ ໂທສນາສນໂຕ, ອກິກຸກນຸ ຕໍ ຄຸຓາຣິຄມນໂຕ, ຕຖາ ສທຸຣາຊນນໂຕ, ປລຸລາຊນນໂຕ, ສາຕຸຖໂຕ, ສພຸຍລຸຊນໂຕ, ອຸຕຸຕານປທໂຕ, ຄມຸກີຣຕຸຖໂຕ, ກຕຸຕສຸຂໂຕ, ຫທຍງຄມໂຕ, ອນຕຸຕຸກຸກໍສນໂຕ, ອປຣວມຸກນໂຕ, ກຣຸຓາສີຕລໂຕ, ປລຸລາວທາຕໂຕ, ອາປາຖຣມຕີຍໂຕ, ວິມທຸທກຸຂມໂຕ, ສຸຍຸຍມານສຸຂໂຕ, ວີມໍສີຍມານຫິຕໂຕຕີ ເອວມາທີຫີ ໂຍເຊຕພຸພໍ.

ຕໂຕ ປຣມຸປີ ຈຕູຫີ ອຸປມາຫີ ເທສນໍເຍວ ໂຖເມຕິ. ຕຕຸຖ ນິກຸກຸຊິຕນຸຕິ ອໂຣມຸຂຝຸຖປິຕໍ, ເຫຝຸຖາ ມຸຂຊາຕໍ ວາ. ອຸກຸກຸຊເຊຍຸ ຍາຕິ ອຸປຣິມຸຂໍ ກເຣຍຸຍ. ປຝິຈຸຉນຸນນຸຕິ ຕິຓາປຕຸຓາທິຈຸຉາທິຕໍ. ວິວເຣຍຸຍາຕິ ອຸຄຸຆາເຍຍຸຍ. ມູລຸຫສຸສາຕິ ທິສາມູລຸຫສຸສ. ມຄຸຄໍ ອາຈິກຸເຂຍຸຍາຕິ ຫຕຸເຖ ຄເຫຕຸວາ ‘‘ເອສ ມຄຸໂຄ’’ຕິ ວເທຍຸຍ. ອນຸຂກາເຣຕິ ກາລຸອປກຸຂຈາຕຸທຸທສີອທຸຍຣຕຸຕພນວນ ສຕຸຫເມຆປຍເລຫິ ຈຕຸຣງເຄ ຕມສີ. ອຍໍ ຕາວ ປທຕຸໂຖ.

ອຍໍ ປນ ອຣິປຸປາຍໂຍຊນາ – ຍຖາ ໂກຈິ ນິກຸກຸຊິຕໍ ອຸກຸກຸຊເຊຍຸຍ, ເອວໍ ສທຸສມຸມວິມຸຂໍ ອສທຸສມຸມປຕິຕໍ ມໍ ອສທຸສມຸມາ ວຸຝຸຖາເປນຸເຕນ, ຍຖາ ປຝິຈຸຉນຸນໍ ວິວເຣຍຸຍ; ເອວໍ ກສຸສປສຸສ ກຄວໂຕ ສາສນນຸຕຣຣານາ ປກຸຕິ ມິຈຸຉາທິຝຸຖິຄຫນປຝິຈຸຉນຸ ນໍ ສາສນໍ ວິວຣນຸເຕນ, ຍຖາ ມູລຸຫສຸສ ມຄຸຄໍ ອາຈິກຸເຂຍຸຍ, ເອວໍ ກຸມຸມຄຸຄມິຈຸຉາມຄຸຄປຝິປນຸນສຸສ ເມ ສຄຸຄໂມກຸຂມຄຸຄໍ ອາ ຈິກຸຂນຸເຕນ, ຍຖາ ອນຸຂກາເຣ ເຕລປຊໂຊຕໍ ຣາເຣຍຸຍ, ເອວໍ ໂມຫນຸຂກາຣນິມຸຄຸຄສຸສ ເມ ພຸທຸຣາທິຣຕນຣູປານິ ອປສຸສໂຕ ຕປຸປຝິຈຸຉາທກໂມຫນຸຂກາຣວິທຸຣໍສກເທສນາປຊໂຊຕຣາຣເຓນ ມຍຸຫໍ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ເອເຕຫີ ປຣິຍາເຍຫີ ເທສິຕຕຸຕາ ອ ເນກປຣິຍາເຍນ ສມຸໂມ ປກາສິໂຕ.

ອຖ ວາ ເອກຈຸຈິເຍນ ມຕຸເຕນ ຍສຸມາ ອຍໍ ສມຸໂມ ທຸກຸຂທສຸສເນນ ອສຸເກ ‘‘ສຸກ’’ນຸຕິ ວິປລຸລາສປຸປຫາເນນ ຈ ນິກຸກຸຊິ ຕຸກຸກຸຊິຕສທິໂສ, ສມຸທຍທສຸສເນນ ທຸກຸເຂ ‘‘ສຸຂ’’ນຸຕິ ວິປລຸລາສປຸປຫາເນນ ຈ ປຝິຈຸຉນຸນວິວຣຓສທິໂສ, ນິໂຣຂທສຸສເນນ ອນິຈຸເຈ ‘‘ນິຈຸຈ’’ນຸຕິ ວິປລຸລາສປຸປຫາເນນ ຈ ມູລຸຫສຸສ ມຄຸຄາຈິກຸຂຓສທິໂສ, ມຄຸຄທສຸສເນນ ອນຕຸຕນິ ‘‘ອຕຸຕາ’’ຕິ ວິປລຸ ລາສປຸປຫາເນນ ຈ ອນຸຂກາເຣ ປຊໂຊຕສທິໂສ, ຕສຸມາ ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ນິກຸກຸຊິຕໍ ວາ ອຸກຸກຸຊເຊຍຸຍ…ເປ… ປຊໂຊຕໍ ຣາເຣຍຸຍ ‘‘ຈກຸຂຸມນຸໂຕ ຣູປານິ ທກຸຂນຸຕີ’’ຕິ, ເອວໍ ປກາສິໂຕ ໂຫຕິ.

ຍສຸມາ ປເນຕຸຖ ສທຸຣາຕປກາຍຄຸຕຸຕຕາທີຫີ ສີລກຸຂນຸໂຣ ປກາສິໂຕ ໂຫຕິ, ປລຸລາຍ ປລຸລາກຸຂນຸໂຣ, ຫິຣິມນາທີຫີ ສ ມາຣິກຸຂນຸໂຣ, ໂຍຄກຸເຂເມນ ນິໂຣໂຣຕິ ເອວໍ ຕິກຸຂນຸໂຣ ອຣິຍມຄຸໂຄ ນິໂຣໂຣ ຈາຕິ ສຣູເປເນວ ທຸເວ ອຣິຍສຈຸຈານິ ປກາສິຕານິ . ຕຕຸຖ ມຄຸໂຄ ປຝິປກຸໂຂ ສມຸທຍສຸສ, ນິໂຣໂຣ ທຸກຸຂສຸສາຕິ ປຝິປກຸເຂນ ທຸເວ. ອິຕິ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ຈຕຸຕາຣິ ສຈຸຈານິ ປ ກາສິຕານິ. ຕສຸມາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພ .

ເອສາຫນຸຕິອາທີສຸ ເອໂສ ອຫນຸຕິ ເອສາຫໍ. ສຣຓໍ ຄຈຸຉາມີຕິ ປາເທສຸ ນິປຕິຕຸວາ ປຕິປາເຕນ ສຣຓາຄມເນນ ຄໂຕປິ ອິທານິ ວາຈາຍ ສມາທິຍນຸໂຕ ອາຫ. ອຖ ວາ ປຕິປາເຕນ ພຸທຸຣໍເຍວ ສຣຓໍ ຄໂຕຕິ ອິທານິ ຕໍ ອາທິ ກຕຸວາ ເສເສ ສມຸມສງເຆປີ ຄນຸຕຸໍ ອາຫ. ອຊຸຊຕຄຸເຄຕິ ອຊຸຊຕໍ ອາທິ ກຕຸວາ, ອຊຸຊທຄຸເຄຕິ ວາ ປາໂຖ, ທ-ກາໂຣ ປທສນຸຣິກໂຣ, ອຊຸຊ ອຄຸຄໍ ກຕຸວາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ປາເຓຫີ ອຸເປຕໍ ປາຓຸເປຕໍ, ຍາວ ເມ ຊີວິຕໍ ປວຕຸຕຕິ, ຕາວ ອຸເປຕໍ, ອນລຸລສຕຸຖຸກໍ ຕີຫີ ສຣຓາຄມເນຫີ ສຣຓໍ ຄຕໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຣາເຣຕຸ ຊານາຕູຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ເອຕຸຕາວຕາ ອເນນ ສຸຕານຸຣູປາ ປຝິປຕຸຕິ ທສຸສິຕາ ໂຫຕິ. ນິກຸກຸຊິ

ຕາທິທີ ວາ ສຕຸຖຸສມຸປຕຸຕິ ທສຸເສຕຸວາ ອິມິນາ “ເອສາຫ”ນຸຕິອາທິນາ ສິສຸສສມຸປຕຸຕິ ທສຸສິຕາຯ ເຕນ ວາ ປຍຸຍາປຜິລາກໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິມິນາ ສທຸຮາປຜິລາໂກ ທສຸສິໂຕຯ ອິທານິ ເອວໍ ປຜິລທຸຮສທຸເຮນ ປຍຸຍວຕາ ຍໍ ກຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ກຕຸຕຸກາໂມ ກ ຄວນຸຕໍ ຍາຈຕິ “ລເພຍຸຍາຫ”ນຸຕິຯ ຕຕຸຖ ກຄວໂຕ ອິທຸຮິຍາທີທີ ອກິປຸປສາທິຕຈິຕຸໂຕ “ກຄວາປີ ຈກຸກວຕຸຕິຣຊຸຊໍ ປຫາຍ ປພຸພຊິໂຕ, ກິມງຄໍ ປນາຫ”ນຸຕິ ສທຸຮາຍ ປພຸພຊຸຊໍ ຍາຈຕິ, ຕຕຸຖ ປຣິປູຣກາຣິຕໍ ປຕຸເຖນຸໂຕ ປຍຸຍາຍ ອຸປສມຸປທໍຯ ເສສໍ ປາກຍເມວຯ

ເອໂກ ວູປກຍຸໂຖຕິອາທີສຸ ປນ ເອໂກ ກາຍວິເວເກນ, ວູປກຍຸໂຖ ຈິຕຸຕວິເວເກນ, ອປຸປມຕຸໂຕ ກມຸມຍຸຖາເນ ສຕິອວິຊຫເນນ, ອາຕາປີ ກາຍິກເຈຕສິກວິຣິຍສງຂາເຕນ ອາຕາເປນ, ປຫິຕຕຸໂຕ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອນເປກຸຂຕາຍ ວິຫຣນຸໂຕ ອຍຸຍຕໄຣຣິ ຍາປຖວິຫາເຣນຯ ນ ຈິຣສຸເສວາຕິ ປພຸພຊຸຊໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈຸຈຕິຯ ກຸລປຸຕຸຕາຕິ ທຸວິຮາ ກຸລປຸຕຸຕາ, ຊາຕິກຸລປຸຕຸຕາ, ອາ ຈາຣກຸລປຸຕຸຕາ ຈຯ ອຍໍ ປນ ອຸກຍຖາປີ ກຸລປຸຕຸໂຕຯ ອຄາຣສຸມາຕິ ຆຣາຯ ອຄາຣານໍ ຫິຕໍ ອຄາຣິຍໍ ກສິໂຄຣກຸຂາທິກຸຍຸມຸພ ໂປສນກມຸມໍ ວຸຈຸຈຕິຯ ນຕຸຖິ ເອຕຸຖ ອຄາຣິຍນຸຕິ ອນຄາຣິຍໍ, ປພຸພຊຸຊາເຍຕໍ ອຣິວຈນໍ ປພຸພຊນຸຕິຕິ ອຸປຄຈຸຉນຸຕິ ອຸປສງກມນຸ ຕິຯ ຕທນຸຕຸຕຣນຸຕິ ຕໍ ອນຸຕຸຕຣໍຯ ພຸຣຫຸມຈຣິຍປຣິໂຍສານນຸຕິ ມຄຸຄພຸຣຫຸມຈຣິຍສຸສ ປຣິໂຍສານໍ, ອຣຫຕຸຕຜລນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫ ຕິຯ ຕສຸສ ຫິ ອຕຸຖາຍ ກຸລປຸຕຸຕາ ປພຸພຊນຸຕິຯ ທິຍຸເຖວ ຮມຸເມຕິ ຕສຸມີເຍວ ອຕຸຕກາເວຯ ສຍໍ ອກິຍຸຍາ ສຈຸຉິກຕຸວາຕິ ອຕຸຕ ນາເຍວ ປຍຸຍາຍ ປຈຸຈກຸຂໍ ກຕຸວາ, ອປຣປຸປຈຸຈຍໍ ຍຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖຯ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫາສີຕິ ປາປຸຕິຕຸວາ ສມຸປາເທຕຸວາ ວາ ວິຫາສິຯ ເອວໍ ວິຫຣນຸໂຕ ຈ ຂີຕາ ຊາຕິ…ເປ… ອພຸກຍຸຍາສິຯ ເອເຕນສຸສ ປຈຸຈເວກຸຂຕາກູມີ ທສຸເສຕິຯ

ກຕມາ ປນສຸສ ຊາຕິ ຂີຕາ, ກຖຍຸຈ ນໍ ອພຸກຍຸຍາສີຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ນ ຕາວສຸສ ອຕີຕາ ຊາຕິ ຂີຕາ ປຸພຸເພວ ຂີຕຕຸຕາ, ນ ອ ນາຄຕາ ອນາຄເຕ ວາຍາມາກາວໂຕ, ນ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ວິຊຸຊມານຕຸຕາຯ ຍາ ປນ ມຄຸຄສຸສ ອກາວິຕຕຸຕາ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍ ເອກ ຈຕຸປຍຸຈໂວກາຣກເວສຸ ເອກຈຕຸປຍຸຈກຸຂນຸຮປຸປເກທາ ຊາຕິ, ສາ ມຄຸຄສຸສ ກາວິຕຕຸຕາ ອນຸປຸປາທຮມຸມຕໍ ອາປຊຸຊເນນ ຂີຕາຯ ຕໍ ໂສ ມຄຸຄກາວນາຍ ປຫີນກິເລເສ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ກິເລສາກາເວ ວິຊຸຊມານມຸປີ ກມຸມໍ ອາຍຕິ ອປຜິສນຸຮິກໍ ໂຫຕິຕິ ຊານນຸໂຕ ຊານາຕິຯ

ວຸສິຕນຸຕິ ວຸຕຸຖໍ ປຣິວຸຕຸຖໍ, ກຕໍ ຈຣິຕໍ ນິຍຸຖາປິຕນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ພຸຣຫຸມຈຣິຍນຸຕິ ມຄຸຄພຸຣຫຸມຈຣິຍໍຯ ກຕໍ ກຣຕີຍນຸຕິ ຈຕູສຸ ສຈຸເຈສຸ ຈຕູຫິ ມຄຸເຄຫິ ປຣິຍຸຍາປຫານສຈຸຉິກິຣິຍກາວນາວເສນ ໂສລຸອສວິຮມຸປີ ກິຈຸຈໍ ນິຍຸຖາປິຕນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ນາປຣໍ ອິຕຸຖຕຸຕາຍາຕິ ອິທານິ ປຸນ ອິຕຸຖກາວາຍ ເອວໍ ໂສລຸອສກິຈຸຈກາວາຍ ກິເລສກຸຂຍາຍ ວາ ມຄຸຄກາວນາ ນຕຸຖິຕິຯ ອຖ ວາ ອິຕຸຖຕຸຕາຍາຕິ ອິຕຸຖກາວໂຕ, ອິມສຸມາ ເອວໍປກາຣາ ອິທານິ ວຕຸຕມານກຸຂນຸຮສນຸຕານາ ອປຣໍ ຂນຸຮສນຸຕານໍ ນຕຸຖິຯ ອິເມ ປນ ປຍຸຈກຸຂນຸຮາ ປຣິຍຸຍາຕາ ຕິຍຸຖນຸຕິ ຈິນຸນມູລໂກ ຣຸກຸໂຂ ວິຍາຕິ ອພຸກຍຸຍາສິຯ ອຍຸຍຕໂຣຕິ ເອໂກຯ ອຣຫຕນຸຕິ ອຣຫນຸຕານໍຯ ມຫາສາວການໍ ອພຸກນຸຕໂຣ ອາຍສຸມາ ການທຸວາໂຊ ອໂຫສີຕິ ອຍໍ ກິເຣຕຸຖ ອຮິປຸປາໂຍຕິຯ

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຍຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຍຸຖກຖາຍ ກສິການທຸວາຊສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

໕ຯ ຈຸນຸທສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໘໓ຯປຸຈຸຉາມິມຸນິ ປຫູຕປຍຸຍນຸຕິ ຈຸນຸທສຸຕຸຕໍຯ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ສງເຂປໂຕ ຕາວ ອຕຸຕຊຸຊາສຍປຣຊຸຊາສຍອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິ ປຸຈຸຉາວສິກເກທໂຕ ຈຕູສຸ ອຸປຸປຕຸຕີສຸ ອິມສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ປຸຈຸຉາວສິກາ ອຸປຸປຕຸຕິຯ ວິຕຸຖາຣໂຕ ປນ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ມລຸເລ ສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ກິກຸຂຸສງເຆນ ສທຸຮິ ເຍນ ປາວາ ຕທວສຣິຯ ຕຕຸຣ ສຸທໍ ກຄວາ ປາວາຍໍ ວິຫຣຕິ ຈຸນຸທສຸສ ກມຸ ມາຣປຸຕຸຕສຸສ ອມຸພວເນຯ ອິໂຕ ປກຸຕິ ຍາວ “ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ສທຸຮິ ກິກຸຂຸສງເຆນ ເຍນ ຈຸນຸທສຸສ ກມຸມາຣປຸຕຸຕສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຍຸຍຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທີ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໘໙), ຕາວ ສຸຕຸເຕ ອາຄຕນເຍເນວ ວິຕຸຖາເຣຕພຸພໍຯ

ເອວໍ ກິກຸຂຸສງເຆນ ສທຸຮີ ນິສິນຸເນ ກຄວຕິ ຈຸນຸໂທ ກມຸມາຣປຸຕຸໂຕ ພຸທຸຮປຸປມຸຂໍ ກິກຸຂຸສງຆໍ ປຣິວິສນຸໂຕ ພຸຍຸຍຊນສູປາ

ທິຄຫຕາຕຸຖໍ ກິກຸຂູນໍ ສຸວຕຸຕກາຊນານິ ອຸປນາເມສີ໌ ອປລຸລຕຸເຕ ສິກຸຂາປເທ ເກຈິ ກິກຸຂູ ສຸວຕຸຕກາຊນານິ ປຜິຈຸຊີສຸ ເກຈິ ນ ປຜິຈຸຊີສຸ໌ ກຄວໂຕ ປນ ເອກເມວ ກາຊນໍ ອຕຸຕໂນ ເສລມຍໍ ປຕຸຕໍ, ທຸຕິຍກາຊນໍ ພຸທຸຣາ ນ ຄຕຸຫນຸຕິ໌ ຕຕຸຖ ອລຸລຕໂຣ ປາປກິກຸຂຸ ສຫສຸສຄຸໝນກໍ ສຸວຕຸຕກາຊນໍ ອຕຸຕໂນ ໂກຊນຕຸຖາຍ ສມຸປຕຸຕໍ ເຖຍຸຍຈິຕຸເຕນ ກຸລຸຈິກຕຸຖວິກາຍ ປກຸຂິປີ໌ ຈຸນຸ ໂທ ປຣິວິສິຕຸວາ ຫຕຸຖປາທໍ ໂຂວິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ນມສຸສມາໂນ ກິກຸຂຸສງຝໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຕໍ ກິກຸຂຸໍ ອທຸທສ, ທິສຸວາ ຈ ປນ ອປສຸສມາໂນ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ນ ນໍ ກິລຸຈິ ອກຕິ ກຄວຕິ ເຖເຣສຸ ຈ ຄາຣເວນ, ອປິຈ "ມິຈຸຉາທິຜຸຖິການໍ ວຈນປໂຖ ມາ ອໂຫສີ"ຕິ໌ ໂສ "ກີ ນຸ ໂຂ ສໍວຣຍຸຕຸຕາເຍວ ສມຕາ, ອຸທາຫຸ ກິນຸນສໍວຣາ ອີທິສາປີ ສມຕາ"ຕິ ລາຕຸກາໂມ ສາຍນຸຫສມເຍ ກຄວນຸ ຕໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຫ "ປຸຈຸຉາມິ ມຸນີ"ນຸຕິ໌

ຕຕຸຖ ປຸຈຸຉາມີຕິ ອີທໍ "ຕິສຸໂສ ປຸຈຸຉາ ອທິຜຸຖໂຊຕນາ ປຸຈຸຉາ"ຕິອາທິນາ (ຈູລຸອນິ໌ ປຸຕຸກາມາຕາວປຸຈຸຉານິທຸເທສ ໑໘) ນເຍນ ນິທຸເທເສ ວຸຕຸຕນຍເມວ໌ ມຸນີນຸຕິ ເອຕມຸປີ "ໂມນໍ ວຸຈຸຈຕິ ລາຕໍ໌ ຍາ ປລຸລາ ປຊານນາ…ເປ… ສມຸມາທິຜຸຖີ, ເຕນ ລາເຕນ ສມນຸນາຄໂຕ ມຸນີ, ໂມນປຸປຕຸໂຕຕິ, ຕີຕິ ໂມເນຍຸຍານີ ກາຍໂມເນຍຸຍ"ນຸຕິອາທິນາ (ມຫານິ໌ ໑໔) ນເຍນ ຕຕຸເຖວ ວຸຕຸຕນຍເມວ ໌ ອຍມຸປເນຕຸຖ ສງເຂໂປ໌ ປຸຈຸຉາມີຕິ ໂອກາສໍ ກາເຣນຸໂຕ ມຸນີນຸຕິ ມຸນີມຸນີ ກຄວນຸຕໍ ອາລປຕິ໌ ປຫູຕປລຸລນຸ ຕິອາທີນິ ຖຸຕິວຈນານິ, ເຕຫິ ຕໍ ມຸນີ ຖຸນາຕິ໌ ຕຕຸຖ ປຫູຕປລຸລນຸຕິ ວິປຸລປລຸລໍ໌ ເລຍຸຍປຣິຍນຸຕິກຕຸຕາ ຈສຸສ ວິປຸລຕາ ເວທິຕພຸພາ໌ ອິຕິ ຈຸນຸໂທ ກມຸມາຣປຸຕຸໂຕຕິ ອີທໍ ທຸວຍໍ ຂນິຍສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕນຍເມວ໌ ອີໂຕ ປຣໍ ປນ ເອຕຸຕກມຸປີ ອວຕຸວາ ສພຸ ພໍ ວຸຕຸຕນຍໍ ຉທຸເທຕຸວາ ອວຸຕຸຕນຍເມວ ວຕຸຕາຍິສຸສາມ໌

ພຸທຸຂນຸຕິ ຕິສຸ ພຸທຸເຂສຸ ຕຕິຍພຸທຸຂໍ໌ ຂມຸມສຸສາມີນຸຕິ ມຄຸຄຂມຸມສຸສ ຊນກຕຸຕາ ປຸຕຸຕສຸເສວ ປີຕຣໍ ອຕຸຕນາ ອຸປຸປາທິຕສິປຸ ປາຍຕນາທີນໍ ວິຍ ຈ ອາຈຣິຍໍ ຂມຸມສຸສ ສາມີ, ຂມຸມິສຸສຣໍ ຂມຸມຣາຊໍ ຂມຸມວສວຕຸຕີນຸຕິ ອຕຸໂຖ໌ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

"ໂສ ຫີ, ພຸຣາຫຸມຕ, ກຄວາ ອນຸປຸປນຸນສຸສ ມຄຸຄສຸສ ອຸປຸປາເທຕາ, ອສລຸຊາຕສຸສ ມຄຸຄສຸສ ສລຸຊເນຕາ, ອນກຸຂາຕສຸສ ມຄຸຄສຸສ ອກຸຂາຕາ, ມຄຸຄລຸລູ, ມຄຸຄວິທູ, ມຄຸຄໂກວິໂທ໌ ມຄຸຄານຸຄາ ຈ ປນ ເອຕຣທິ ສາວກາ ວິຫຣນຸຕິ ປຈຸຉາ ສມນຸນາຄ ຕາ"ຕິ (ມ໌ ນິ໌ ໓໌໗ລ)໌

ວິຕຕຕຸຫນຸຕິ ວິຄຕການກາວິກາວຕຕຸຫໍ໌ ທຸວິປທຸຕຸຕມນຸຕິ ທຸວິປທານໍ ອຸຕຸຕມໍ໌ ຕຕຸຖ ກິລຸຈາປີ ກຄວາ ນ ເກວລໍ ທຸວິປທຸຕຸຕໂມ ເອວ, ອຖ ໂຂ ຍາວຕາ ສຕຸຕາ ອປທາ ວາ ທຸວິປທາ ວາ…ເປ… ເນວສລຸລິນາສລຸລິໂນ ວາ, ເຕສໍ ສພຸເພສໍ ອຸຕຸຕໂມ໌ ອຖ ໂຂ ອຸກຸກຜຸຖປຣິຈຸເຉທວເສນ ທຸວິປທຸຕຸຕໂມຕຸເວວ ວຸຈຸຈຕິ໌ ທຸວິປທາ ຫິ ສພຸພສຕຸຕານໍ ອຸກຸກຜຸຖາ ຈກຸກວຕຸ ຕິມຫາສາວກປຈຸເຈກພຸທຸຂານໍ ຕຕຸຖ ອຸປຸປຕຸຕິໂຕ, ເຕສລຸຈ ອຸຕຸຕໂມຕິ ວຸຕຸເຕ ສພຸພສຕຸຕຸຕຸຕໂມຕິ ວຸຕຸໂຕເຍວ ໂຫຕິ໌ ສາຣຖີ ນໍ ປວຣນຸຕິ ສາເຣຕີຕິ ສາຣຖີ, ຫຕຸຖິທມກາທີນເມຕໍ ອທິວຈນໍ໌ ເຕສລຸຈ ກຄວາ ປວໂຣ ອນຸຕຸຕເຣນ ທມເນນ ປຸຣິສທມຸເມ ທເມຕຸໍ ສມຕຸຖກາວໂຕ໌ ຍຖາຫ –

"ຫຕຸຖິທມເກນ, ກິກຸຂເວ, ຫຕຸຖິທມຸໂມ ສາຣິໂຕ ເອກໍ ເອວ ທິສໍ ຂາວຕິ ປຸຣຕຸຖິມໍ ວາ ປຈຸຉິມໍ ວາ ອຸຕຸຕຣໍ ວາ ທກຸຂິຕໍ ວາ໌ ອສຸສທມເກນ, ກິກຸຂເວ, ອສຸສທມຸໂມ…ເປ… ໂຄທມເກນ, ກິກຸຂເວ, ໂຄທມຸໂມ…ເປ… ທກຸຂິຕໍ ວາ໌ ຕຖາຄເຕນ ຫິ, ກິກຸຂເວ, ອຣຫຕາ ສມຸມາສມຸພຸທຸເຂນ ປຸຣິສທມຸໂມ ສາຣິໂຕ ອຜຸຖ ທິສາ ວິຂາວຕິ, ຣູປີ ຣູປານິ ປສຸສຕິ, ອຍເມກາ ທິສາ… ເປ… ສລຸລາເວທຍິຕນິໂຣຂໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອຜຸຖມີ ທິສາ"ຕິ (ມ໌ ນິ໌ ໓໌໓໑໘)໌

ກຕິຕິ ອຕຸຖປຸປເກທປຸຈຸຉາ໌ ໂລເກຕິ ສຕຸຕໂລເກ໌ ສມຕາຕິ ປຸຈຸຉິຕພຸພອຕຸຖນິທສຸສນໍ໌ ອິງຄາຕິ ຍາຈນຕຸເຖ ນິປາໂຕ໌ ຕທິງຄາຕິ ເຕ ອິງຄ໌ ພຸຣູຫີຕິ ອາຈິກຸຂ ກຖຍສຸສູຕິ໌

໗໘໌ ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ກຄວາ ຈຸນຸທໍ ກມຸມາຣປຸຕຸຕໍ "ກີ, ກນຸເຕ, ກຸສລໍ, ກີ ອກຸສລ"ນຸຕິອາທິນາ (ມ໌ ນິ໌ ໓໌໔ລ໖) ນເຍນ ຄິ ຫີປລຸຫໍ ອປຸຈຸຉິຕຸວາ ສມຕປລຸຫໍ ປຸຈຸຉນຸຕໍ ທິສຸວາ ອາວຊຸເຊນຸໂຕ "ຕໍ ປາປກິກຸຂຸໍ ສນຸຂາຍ ອຍໍ ປຸຈຸຉຕີ"ຕິ ລຕຸວາ ຕສຸສ ອລຸລຕຸຣ ໂວຫາຣມຕຸຕາ ອສຸສມຕກາວໍ ທີເປນຸໂຕ ອາຫ "ຈຕຸໂຣ ສມຕາ"ຕິ໌ ຕຕຸຖ ຈຕຸໂຣຕິ ສງຂຸຍາປຣິຈຸເຉໂທ໌ ສມຕາຕິ ກທາຈິ ກຄວາ ຕິຕຸຖິເຍ ສມຕວາເທນ ວທຕິ; ຍຖາຫ – "ຍານິ ຕານິ ປຸຖຸສມຕພຸຣາຫຸມຕານໍ ວຕໂກຕູຫລມງຄລານີ"ຕິ (ມ໌ ນິ໌ ໑໌໔໐໗)໌ ກທາຈິ ປຸຖຸຊຸຊເນ; ຍຖາຫ – "ສມຕາ ສມຕາຕິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຊໂນ ສລຸຊານາຕີ"ຕິ (ມ໌ ນິ໌ ໑໌໔໓໕)໌ ກ

ທາຈິ ເສກ຺ເຂ; ຍຖາຫ – ‘‘ອິເຨວ, ກິກ຺ຂເວ, ສມໂຕ, ອິຨ ທຸຕິໂຍ ສມໂຕ’’ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໖໙; ທີ຺ ນິ຺ ໔຺໔໑໔; ອ຺ ນິ຺ ໔຺໔໔໑)຺ ກທາຈິ ຊີຕາສເວ; ຍຖາຫ – ‘‘ອາສວານໍ ຂຍາ ສມໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໖໗)຺ ກທາຈິ ອຕ຺ຕານໍເຍວ; ຍຖາຫ – ‘‘ສມໂຕຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນ’’ນ຺ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໗຺໗໔)຺ ອິຨ ປນ ຕີຫິ ປເທຫິ ສພ຺ເພປິ ອຣິເຍ ສີລວນ຺ຕໍ ປ຺ຸຖຸຊຊນຸຈ , ຈຕ຺ຕ຺ເຖນ ອິຕຣໍ ອສ຺ສມຕມ຺ປິ ກຕ຺ຫຸໍ ກາສາວກຕ຺ກໍ ເກວລໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕເກນ ສມໂຕຕິ ສງຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ‘‘ຈຕ຺ໂຣ ສມຕາ’’ຕິ ອາຫ຺ ນ ປລ຺ຈມຕ຺ຖິຕິ ອິມສ຺ມິ ຆມ຺ມວິນເຍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕເກນ ປຍິລ຺ລາມຕ຺ຕເກນາປິ ປລ຺ຈໂມ ສມໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ຺

ເຕ ເຕ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ເຕ ຈຕ຺ໂຣ ສມເຕ ຕວ ປາກເຍ ກໂຣມິ຺ ສກ຺ອິປ຺ຸຍ຺ໂຖຕິ ສມ຺ມຸຂາ ປ຺ຸຈ຺ຸສີໂຕ຺ ມຄ຺ຄອິໂນຕິ ມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພກິເລເສ ວິອິຕາວີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ມຄ຺ຄເທສໂກຕິ ປເຣສໍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສຕາ຺ ມຄ຺ເຄ ຊີວຕີຕິ ສຕ຺ຕສຸ ເສກ຺ເຂສຸ ໂຍ ໂກຈິ ເສກ຺ໂຂ ອປຣິໂຍສິຕມຄ຺ຄວາສຕ຺ຕາ ໂລກຸຕ຺ຕເຣ, ສີລວນ຺ຕປ຺ຸຖຸຊຊໂນ ຈ ໂລກິເຍ ມຄ຺ເຄ ຊີວຕິ ນາມ, ສີລວນ຺ຕປ຺ຸຖຸຊຊໂນ ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ຄນິມິຕ຺ຕໍ ຊີວນໂຕປິ ມຄ຺ເຄ ຊີວຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ໂຍ ຈ ມຄ຺ຄທູສີຕິ ໂຍ ຈ ທຸສ຺ສີໂລ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖິ ມຄ຺ຄປຍິໂລມາຍ ປຍິປຕ຺ຕິຍາ ມຄ຺ຄທູສໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໗໔຺ ‘‘ອິເມ ເຕ ຈຕ຺ໂຣ ສມຕາ’’ຕິ ເອວໍ ກຄວຕາ ສງເຂເປນ ອຸທ຺ທິຍ຺ເຖ ຈຕ຺ໂຣ ສມເຕ ‘‘ອຍໍ ນາເມຕ຺ຖ ມຄ຺ຄອິໂນ, ອຍໍ ມຄ຺ຄເທສໂກ, ອຍໍ ມຄ຺ເຄ ຊີວຕິ, ອຍໍ ມຄ຺ຄທູສີ’’ຕິ ເອວໍ ປຍິວິຊຊິຕ຺ໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ປຸນ ປ຺ຸຈ຺ສິຕ຺ໍ ຈຸນ຺ໂທ ອາຫ ‘‘ກໍ ມຄ຺ຄອິນ’’ນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ມຄ຺ເຄ ຊີວຕິ ເມຕິ ໂຍ ໂສ ມຄ຺ເຄ ຊີວຕິ, ຕໍ ເມ ພ຺ຣູຫີ ປ຺ຸຍ຺ໂຖຕິ຺ ເສສໍ ປາກຍເມວ຺

໗໖຺ ອິທານິສ຺ສ ກຄວາ ຈຕ຺ໂຣປິ ສມເຕ ຈຕູຫິ ຄາຖາຫິ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ໂຍ ຕິຕ຺ຕກຖໍກໂຖ ວິສລ຺ໂລ’’ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຕກຖໍກໂຖ ວິສລ຺ໂລຕິ ເອຕໍ ອຸຣຄສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ຺ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ຺ ຍສ຺ມາ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ມຄ຺ຄອິໂນຕິ ພຸທ຺ຆສມໂຕ ອທິປ຺ເປໂຕ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາເຕນ ກຖໍກຖາປຕິຣູປກສ຺ສ ສພ຺ພຆມ຺ເມສຸ ອລ຺ລາຕສ຺ສ ຕິຕ຺ຕຕ຺ຕາປິ ‘‘ຕິຕ຺ຕກຖໍກໂຖ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຫິ ຕິຕ຺ຕກຖໍກຖາປິ ໂສຕາປນ຺ນາທໂຍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຆປຣິໂຍສານາ ສກາທາຄາມິວິສຍາທີສຸ ພຸທ຺ຆວິສຍປຣິໂຍສາເນສຸ ປຍິຫຕລາຕປ຺ປກາວຕ຺ຕາ ປຣິຍາເຍນ ອຕິຕ຺ຕກຖໍກຖາວ ໂຫນ຺ຕິ຺ ກຄວາ ປນ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ຕິຕ຺ຕກຖໍກໂຖຕິ຺ ນິພ຺ພານາກິຣໂຕຕິ ນິພ຺ພາເນ ອກິຣໂຕ, ຜລສມາປຕ຺ຕິວເສນ ສທາ ນິພ຺ພານນິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕາທິໂສ ຈ ກຄວາ຺ ຍຖາຫ –

‘‘ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຕສ຺ສາ ເອວ ກຖາຍ ປຣິໂຍສາເນ, ຕສ຺ມິເຍວ ປ຺ຸຣິມສ຺ມິ ສມາຘິນິມິຕ຺ເຕ ອຊ຺ຊຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖເປມິ, ສນ຺ນິສາເທມິ, ເອໂກທິ ກໂຣມິ, ສມາທຫາມິ’’ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໖໗໗)຺

ອນານຸຄິທ຺ໂຆຕິ ກລ຺ຈິ ຆມ຺ມໍ ຕຕ຺ຫາເຄເຆນ ອນນຸຄິຊຊນ຺ໂຕ຺ ໂລກສ຺ສ ສເທວກສ຺ສ ເນຕາຕິ ອາສຍານຸສຍານຸໂລເມນ ຆມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ປາຣາຍນມຫາສມຍາທີສຸ ອເນເກສຸ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ອປຣິມາຕານໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ສຈ຺ຈປຍິເວຆສມ຺ປາທເນນ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ເນຕາ, ຄມຍິຕາ, ຕາເຣຕາ, ປາຣໍ ສມ຺ປາເປຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕາທິນ຺ຕິ ຕາທິສໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໂລກຆມ຺ເມຫິ ນິພ຺ພິກາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຍເມວ຺

໗໗຺ ເອວໍ ກຄວາ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ‘‘ມຄ຺ຄອິນ’’ນ຺ຕິ ພຸທ຺ຆສມຕໍ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ຊີຕາສວສມຕໍ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ປຣມໍ ປຣມນ຺ຕິ’’ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ປຣມໍ ນາມ ນິພ຺ພານໍ, ສພ຺ພຆມ຺ມານໍ ອຄ຺ຄໍ ອຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຣມນ຺ຕິ ໂຍຨ ລຕ຺ວາຕິ ຕໍ ປຣມໍ ປຣມມິຈ຺ເຈວ ໂຍ ອິຨ ສາສເນ ລຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕລາເຕນ຺ ອກ຺ຂາຕິ ວິກຊເຕ ອິເຨວ ຆມ຺ມນ຺ຕິ ນິພ຺ພານຆມ຺ມໍ ອກ຺ຂາຕິ, ອຕ຺ຕນາ ປຍິວິທ຺ຆຕ຺ຕາ ປເຣສໍ ປາກຍໍ ກໂຣຕິ ‘‘ອິທໍ ນິພ຺ພານ’’ນ຺ຕິ, ມຄ຺ຄຆມ຺ມໍ ວິກຊຕິ ‘‘ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຍ຺ຖາ ນາ…ເປ… ອຣິໂຍ ອຍ຺ຖງຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ຺ ອຸກຍມ຺ປິ ວາ ອຸຄ຺ຆຍິຕລ຺ລູນໍ ສງເຂປເທສນາຍ ອາຈິກ຺ຂຕິ, ວິປລ຺ຈິຕລ຺ລູນໍ ວິຕ຺ຖາຣເທສນາຍ ວິກຊຕິ຺ ເອວໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ວິກຊນ຺ໂຕ ຈ ‘‘ອິເຨວ ສາສເນ ອຍໍ ຆມ຺ໂມ, ນ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຆາ’’ຕິ ສີຫນາທໍ ນທນ຺ໂຕ ອກ຺ຂາຕິ ຈ ວິກຊຕິ ຈ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອກ຺ຂາຕິ ວິກຊເຕ ອິເຨວ ຆມ຺ມ’’ນ຺ຕິ຺ ຕໍ ກງຂຈິທໍ ມຸນິ ອເນຊນ຺ຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ຈຕຸສຈ຺ຈປຍິເວເຆນ ອຕ຺ຕໂນ, ເທສນາຍ ຈ ປເຣສໍ ກງຂຈ຺ເຆທເນນ ກງຂຈ຺ສິທໍ , ໂມເນຍ຺ຍສມນ຺ນາຄເມນ ມຸນິ, ເອຊາສງຂາ ຕາຍ ຕຕ຺ຫາຍ ອກາວໂຕ ອເນຊໍ ທຸຕິຍໍ ກິກ຺ຂຸນມາຫຸ ມຄ຺ຄເທສິນ຺ຕິ຺

໗໘ຯ ເອວໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ສຍໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ມຄ຺ຄໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ເທສນາຍ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ມຄ຺ຄເທສີ ສມາໂນປີ ທູຕມິວ ເລຂວາ ຈກມິວ ຈ ຣຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຕໂນ ສາສນຫຣໍ ສາສນໂຊຕກຄ຺ຈ "ມຄ຺ຄເທສີ"ນ຺ຕິ ຊີຕາສວສມຕໍ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ເສກ຺ຂສມຕຄ຺ຈ ສີລວນ຺ຕປຸຖ຺ຊຊນສມຕຄ຺ຈ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອາຫ "ໂຍ ຊມ຺ມປເທ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປທວຕ຺ຕນາ ປາກຍາເຍວຯ ອຍໍ ປ ເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ໂຍ ນິພ຺ພານຊມ຺ມສ຺ສ ປທຕ຺ຕາ ຊມ຺ມປເທ, ອຸໂກ ອນ຺ເຕ ອນຸປຄມ຺ມ ເທສິຕຕ຺ຕາ ອາສຍານຸຣູປໂຕ ວາ ສຕິປຍ຺ຄານາທິນານປ຺ປກາເຣຫິ ເທສິຕຕ຺ຕາ ສຸເທສິເຕ, ມຄ຺ຄສມ຺ງຄີປີ ອນວສິຕມຄ຺ຄກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ມຄ຺ເຄ ຊີວຕິ, ສີລສໍຍ ເມນ ສຄ຺ຄໂຕ, ກາຍາທີສຸ ສູປຍ຺ຄິຕາຍ ຈິຣກຕາທີສຣຕາຍ ວາ ສຕິຍາ ສຕິມາ, ອຕຸມຕ຺ຕສ຺ສາປີ ວຊ຺ຊສ຺ສ ອກາວໂຕ ອນວຊ຺ຊຕ຺ຕາ, ໂກຍ຺ຄາສກາເວນ ຈ ປທຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕຕິສໂພຣິປກ຺ຂິຍຊມ຺ມສງ຺ຂາຕານິ ອນວຊ຺ຊປທານິ ກງ຺ຄລາຕໂຕ ປກຸຕິ ກາວນາເສວນາຍ ເສວມາໂນ, ຕໍ ກິກ຺ຂຸນໍ ຕຕິຍໍ ມຄ຺ຄຊີວິນ຺ຕິ ອາຫູຕິຯ

໗໙ຯ ເອວໍ ກຄວາ ອິມາຍ ຄາຖາຍ "ມຄ຺ຄຊີວິ"ນ຺ຕິ ເສກ຺ຂສມຕໍ ສີລວນ຺ຕປຸຖ຺ຊຊນສມຕຄ຺ຈ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ຕໍ ກຕ຺ຫຸໍ ກາສາວກຕ຺ຄໍ ເກວລໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕສມຕໍ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອາຫ "ຉທນໍ ກຕ຺ວານາ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຉທນໍ ກຕ຺ວານາຕິ ປຕິຣູປໍ ກຣິຕ຺ວາ, ເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ລິງ຺ຄໍ ຊາເຣຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸພ຺ພຕານນ຺ຕິ ພຸທ຺ຊປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊສາວການໍຯ ເຕສຄ຺ຫິ ສຸນ຺ທຣານິ ວຕານິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ສຸພ຺ພຕາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ປກ຺ຂນ຺ທີຕິ ປກ຺ຂນ຺ທໂກ, ອນ຺ໂຕ ປວິສໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸສ຺ສີໂລ ຫິ ຄູຖປຜິຈ຺ຉາທນຕ຺ຖໍ ຕິຕປຕ຺ຕາທີຈ຺ຉທນໍ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ທຸສ຺ສີລກາວໍ ປຜິຈ຺ຉາທນຕ຺ຖໍ ສຸພ຺ພຕານໍ ຉທນໍ ກຕ຺ວາ "ອຫມ຺ປີ ກິກ຺ຂູ"ຕິ ກິກ຺ຂຸມຊ຺ເຊ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ, "ເອຕ຺ຕກວສ຺ເສນ ກິກ຺ຂຸນາ ຄເຫຕພ຺ພໍ ເອຕ"ນ຺ຕິ ລາເກ ທິຍມາເນ "ອຫໍ ເອຕ຺ຕກວສ຺ໂສ"ຕິ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ, ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ "ຉທນໍ ກຕ຺ວານ ສຸພ຺ພຕານໍ ປກ຺ຂນ຺ທີ"ຕິຯ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ຂຕ຺ຕິຍາທີກຸລານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປສາທໍ ອນນຸຣູປປຜິປຕ຺ຕິຍາ ທູເສຕີຕິ ກຸລທູສໂກຯ ປຄພ຺ໂກຕິ ອຍ຺ຄຍ຺ຄາເນນ ກາຍປາຄພ຺ກິເຍນ, ຈຕຸຍ຺ຄາເນນ ວຈີປາຄພ຺ກິເຍນ, ອເນກຍ຺ຄາເນນ ມໂນ ປາຄພ຺ກິເຍນ ຈ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາຣໍ ປນ ເມຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ວກ຺ຂາມຯ

ກຕປຜິຈ຺ຉາທນລກ຺ຂຕາຍ ມາຍາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ມາຍາວີຯ ສີລສໍຍມາກາເວນ ອສຄ຺ຄໂຕຯ ປລາປສທິສຕ຺ຕາ ປລາໂປຯ ຍຖາ ຫິ ປລາໂປ ອນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫຸລຣຫິໂຕປີ ພຫີ ຖຸເສນ ວີຫີ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ເອວມິເຣກຈ຺ໂຈ ອນ຺ໂຕ ສີລາທີຄຸຕສາຣວິຣຫິໂຕປີ ພຫີ ສຸພ຺ພຕຈ຺ຉທເນນ ສມຕເວເສນ ສມໂຕ ວິຍ ທິສ຺ສຕິຯ ໂສ ເອວໍ ປລາປສທິສຕ຺ຕາ "ປລາໂປ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອານາປານສ຺ສຕິ ສຸຕ຺ເຕ ປນ "ອປລາປາຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ, ນິປ຺ປລາປາຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ, ສຸທ຺ຊາ ສາເຣ ປຕິຍ຺ຄິຕາ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔໖) ເອວໍ ປຸຖ຺ຊຊນກລ຺ຍາໂຕປີ "ປລາໂປ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຯ ອິຊ ປນ ກປີລສຸຕ຺ເຕ ຈ "ຕໂຕ ປລາເປ ວາເຫຖ, ອສ຺ສມເຕ ສມຕມານິເນ"ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໒໗໘) ເອວໍ ປຣາຊິຕໂກ "ປລາໂປ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຕິຣູເປນ ຈຣໍ ສມຄ຺ຄທູສີຕິ ຕໍ ສຸພ຺ພຕານໍ ຉທນໍ ກຕ຺ວາ ຍຖາ ຈຣນ຺ຕໍ "ອາຣຄ຺ຄິໂກ ອຍໍ ຣຸກ຺ຂມູລິໂກ, ປໍສຸກູລິໂກ, ປິຕ຺ທປາຕິໂກ, ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ, ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຄ"ຕິ ຊໂນ ຊານາຕິ, ເອວໍ ປຕິຣູເປນ ຍຸຕ຺ຕຣູເປນ ພາຫິຣມຍ຺ເຄນ ອາຈາເຣນ ຈຣນ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕໂນ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ຄສ຺ສ, ປເຣສໍ ສຸຄຕິມຄ຺ຄສ຺ສ ຈ ທູສນໂຕ "ມຄ຺ຄທູສີ"ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໘໐ຯ ເອວໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ "ມຄ຺ຄທູສີ"ຕິ ທຸສ຺ສີລໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕກສມຕໍ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອພ຺ຍາມິສ຺ສີກາວໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ "ເອເຕ ຈ ປຜິວິຊ຺ຊີ"ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເອເຕ ຈຕ຺ໂຣ ສມເຕ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ລກ຺ຂເຕນ ປຜິວິຊ຺ຊີ ອຄ຺ຄລາສີ ສຈ຺ຉກາສີ ໂຍ ຄຫຍ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ວາ ອຄ຺ໂຄ ວາ ໂກຈີ, ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ສມຕານໍ ລກ຺ຂຕສ຺ສວນ ມຕ຺ເຕນ ສຸຕວາ, ຕສ຺ເສວ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ອຣິຍານໍ ສນ຺ຕິເກ ສຸຕຕ຺ຕາ ອຣິຍສາວໂກ, ເຕເຍວ ສມເຕ "ອຍຄ຺ຈ ອຍຄ຺ຈ ເອວໍ ລກ຺ຂໂຕ"ຕິ ປຊານນມຕ຺ເຕນ ສປ຺ປຄ຺ໂຄ, ຍາທີໂສ ອຍໍ ປຈ຺ຉາ ວຸຕ຺ໂຕ ມຄ຺ຄທູສີ, ອິຕເຣປີ ສພ຺ເພ ເນຕາທີສາຕິ ຄຕ຺ວາ ອິຕິ ທິສ຺ວາ ເອວໍ ປາປໍ ກໂຣນ຺ຕມ຺ປີ ເອຕໍ ປາປກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາຯ ຕຕ຺ຖາຍໍ ໂຍຊນາ – ເອເຕ ຈ ປຜິວິຊ຺ຊີ ໂຍ ຄຫຍ຺ໂຄ ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ສປ຺ປຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ສ ຕາຍ ປຄ຺ຄາຍ ສພ຺ເພ "ເນຕາທີສາ"ຕິ ຄຕ຺ວາ ວິຫຣໂຕ ອິຕິ ທິສ຺ວາ ນ ຫາເປຕິ ສທ຺ຊາ, ເອວໍ ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ປາປກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາປີ ນ ຫາເປຕິ, ນ ຫາຍຕິ, ນ ນສ຺ສຕິ ສທ຺ຊາຕິຯ

ເອວໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ເຕສໍ ອພ຺ຍາມິສ຺ສີກາວໍ ທີເປຕ຺ວາ ອິທານິ ອິຕິ ທິສ຺ວາປີ "ສພ຺ເພ ເນຕາທີສາ"ຕິ ຊານນ຺ຕໍ ອຣິຍສາວກໍ ປ ສໍສນ຺ໂຕ ອາຫ "ກຖຄ຺ຫິ ທຸຍ຺ເຄນາ"ຕິຯ ຕສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ໂຊ – ເອຕເທວ ຈ ຍຸຕ຺ຕໍ ສຸຕວໂຕ ອຣິຍສາວກສ຺ສ, ຍທິທໍ ເອກຈ຺ຈໍ ປາ ປໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ອິຕິ ທິສ຺ວາປີ ສພ຺ເພ "ເນຕາທີສາ"ຕິ ຊານນໍຯ ກີ ການຕາ? ກຖຄ຺ຫິ ທຸຍ຺ເຄນ ອສມ຺ປທຸຍ຺ຄໍ, ສຸທ຺ຊໍ ອສຸທ຺ເຊນ ສມໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ? ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກຖຄ຺ຫິ ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ສປ຺ປຄ຺ໂຄ, ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ ທຸຍ຺ເຄນ ມຄ຺ຄທູສິນາ ອທຸຍ຺ຄໍ ອິຕຣໍ ສມຕຕ຺ຕຍໍ, ສຸທ຺ຊໍ ສມຕຕ຺ຕຍເມວໍ ອປຣິສຸທ຺ຊກາຍສມາຈາຣຕາທີຫິ ອສຸທ຺ເຊນ ປຈ຺ຉິເມນ ໂວຫາຣມຕ຺ຕກສມເຕນ ສມໍ

ກເຣຍ຺ຍ ສທິສນ຺ຕິ ຊາເນຍ຺ຍາຕິ໚ ສຸຕ຺ຕປ໌ຣິໂຍສາເນ ອຸປ໌າສກສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ ວາ ຜລໍ ວາ ນ ກຖິຕໍ໚ ກຽຂາມຕ຺ຕເມວ ຫິ ຕສ຺ສ ປ໌ຫີນນ຺ຕິ໚

ປ໌ຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຜ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປ໌າຕ-ອຜ຺ຖກຖາຍ ຈູນ຺ທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ໚

໖໚ ປ໌ຣາກວສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ປ໌ຣາກວສຸຕ຺ຕໍ໚ ກາ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິ? ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕໍ ກິຣ ສຸຕ຺ວາ ເທວານໍ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ກຄວຕາ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ວຸທ຺ຒິຍ຺ຈ ໂສຕ຺ຖິຍ຺ຈ ກຖຍມາເນນ ເອກໍເສນ ກໂວ ເອວ ກຖິໂຕ, ໂນ ປ໌ຣາກໂວ໚ ໜນ຺ທ ທານີ ເຍນ ສຕ຺ຕາ ປ໌ຣິຫາຍນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ເນສໍ ປ໌ຣາກວມ຺ປິ ປຸ໌ຈ຺ຉາມາ’’ຕິ໚ ອຖ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕໍ ກຖິຕທິວສໂຕ ທຸຕິຍທິວເສ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ເທວຕາໂຍ ປ໌ຣາກວສຸຕ຺ຕໍ ໂສຕຸກາມາ ອິມສ຺ມິ ເອກຈກ຺ກວາລຸເອ ສນ຺ນິປ໌ຕິຕ຺ວາ ເອກວາລຄ຺ຄໂກຜິໂອກາສມຕ຺ເຕ ທສປິ ວິສມ຺ປິ ຕິສມ຺ປິ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ປ໌ຍ຺ຍາສມ຺ປິ ສຜ຺ຖິປິ ສຕ຺ຕຕິປິ ອສີຕິປິ ສຸຂຸມຕ຺ຕກາເວ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ສພ຺ພເທວມາຣພ຺ຣຫ຺ມາ ໂນ ສິຣິຍາ ຈ ເຕເຊນ ຈ ອຣິຄຍ຺ຫ ວິໂຣຈມານໍ ປ໌ຍ຺ຍຕ຺ຕວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ກຄວນ຺ຕໍ ປ໌ຣິວາເຣຕ຺ວາ ອຜ຺ຖໍສຸ໚ ຕໂຕ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ອາຕຕ຺ໂຕ ອຍ຺ຍຕໂຣ ເທວປຸ໌ຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ປ໌ຣາກວປ໌ຍ຺ຫໍ ປຸ໌ຈ຺ຉິ໚ ອຖ ກຄວາ ປຸ໌ຈ຺ຉາວເສນ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິ໚

ຕຕ຺ຖ ‘‘ເອວໍ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິອາທິ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ‘‘ປ໌ຣາກວນ຺ຕໍ ປຸ໌ຣິສ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເອກນ຺ຕຣິກາ ຄາຖາ ເທວປຸ໌ຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕາ, ‘‘ສຸວິຊາໂນ ກວໍ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເອກນ຺ຕຣິກາ ເອວ ອວສານຄາຖາ ຈ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕເທ ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ‘‘ປ໌ຣາກວສຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ‘‘ເອວໍ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ມງ຺ຄລ ສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ວກ຺ຂາມ໚

໙໑໚ປ໌ຣາກວນ຺ຕໍ ປຸ໌ຣິສນ຺ຕິອາທີສຸ ປ໌ນ ປ໌ຣາກວນ຺ຕນ຺ຕິ ປ໌ຣິຫາຍນ຺ຕໍ ວິນສ຺ສນ຺ຕໍ໚ ປຸ໌ຣິສນ຺ຕິ ຍໍກິຍ຺ຈິ ສຕ຺ຕໍ ຊນ຺ຕຸໍ໚ ມຍໍ ປຸ໌ຈ຺ຉາມໂຄຕມາຕິ ເສສເທເວທິ ສທ຺ຘິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ເສຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ໂສ ເທວປຸ໌ຕ຺ໂຕ ໂຄຕ຺ເຕນ ກຄວນ຺ຕໍ ອາລປ໌ຕິ໚ ກວນ຺ຕໍ ປຸ໌ຜ຺ຖຸມາຄມ຺ມາຕິ ມຍລ຺ທີ ກວນ຺ຕໍ ປຸ໌ຈ຺ຉິສ຺ສາມາຕິ ຕໂຕ ຕໂຕ ຈກ຺ກວາລຸອາ ອາຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ເອເຕນ ອາທຣໍ ທສ຺ເສຕິ໚ ກີ ປ໌ຣາກວໂຕ ມຸຂນ຺ຕິ ເອວໍ ອາຄຕານໍ ອມ຺ຫາກໍ ພ຺ຣູຫິ ປ໌ຣາກວໂຕ ປຸ໌ຣິສສ຺ສ ກີ ມຸຂໍ, ກີ ທ຺ວາຣໍ, ກາ ໂຍນິ, ກີ ກາຣຕໍ, ເຍນ ມຍໍ ປ໌ຣາກວນ຺ຕໍ ປຸ໌ຣິສໍ ຊາເນຍ຺ຍາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ເອເຕນ ‘‘ປ໌ຣາກວນ຺ຕໍ ປຸ໌ຣິສ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປ໌ຣາກວໂຕ ປຸ໌ຣິສສ຺ສ ປ໌ຣາກວກາຣຕໍ ປຸ໌ຈ຺ຉຕິ໚ ປ໌ຣາກວກາຣເຕ ຫິ ລາເຕ ເຕນ ກາຣຕາສາມຍ຺ເຍນ ສກ຺ກາ ໂຍ ໂກຈິ ປ໌ຣາກວປຸ໌ຣິໂສ ຊານິຕຸນ຺ຕິ ໚

໙໘໚ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ສຸຜ຺ຖຸ ປ໌າກຜິກຣຕ຺ຖໍ ປ໌ຜິປ໌ກ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸ໌ຄ຺ຄລາຮິຜ຺ຖານາຍ ເທສນາຍ ປ໌ຣາກວມຸຂໍ ທີເປ໌ນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສຸວິຊາໂນ ກວ’’ນ຺ຕິ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍ຺ວາຍໍ ກວໍ ວທ຺ຒນ຺ໂຕ ອປ໌ຣິຫາຍນ຺ໂຕ ປຸ໌ຣິໂສ, ໂສ ສຸວິຊາໂນ ໂຫຕິ, ສຸເຂນ ອກສິເຣນ ອກິຈ຺ເຉນ ສກ຺ກາ ວິຊານິຕຸໍ໚ ໂຍປ໌າຍໍ ປ໌ຣາກວຕີຕິ ປ໌ຣາກໂວ, ປ໌ຣິຫາຍຕິ ວິນສ຺ສຕິ, ຍສ຺ສ ຕຸມ຺ເຫ ປ໌ຣາກວໂຕ ປຸ໌ຣິສສ຺ສ ມຸຂໍ ມໍ ປຸ໌ຈ຺ຉຖ, ໂສປິ ສຸວິຊາໂນ໚ ກຖໍ? ອຍລ຺ທີ ຘມ຺ມກາໂມ ກວໍ ໂຫຕິ ທສກຸສລກມ຺ມປຖຘມ຺ມໍ ກາເມຕິ, ປີເຫຕິ, ປ໌ຕ຺ເຖຕິ, ສຸຕາຕິ, ປ໌ຜິປ໌ຊ຺ຊຕິ, ໂສ ຕໍ ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ຊານິຕພ຺ພໂຕ ສຸວິຊາໂນ ໂຫຕິ໚ ອິຕໂຣປິ ຘມ຺ມເທສ຺ສີ ປ໌ຣາກໂວ, ຕເມວ ຘມ຺ມໍ ເທສ຺ສຕິ, ນ ກາເມຕິ, ນ ປີເຫຕິ, ນ ປ໌ຕ຺ເຖຕິ, ນ ສຸຕາຕິ, ນ ປ໌ຜິປ໌ຊ຺ຊຕິ, ໂສ ຕໍ ວິປ຺ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ຊານິຕພ຺ພໂຕ ສຸວິຊາໂນ ໂຫຕີຕິ໚ ເອວເມຕ຺ຖ ກຄວາ ປ໌ຜິປ໌ກ຺ຂໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ ຘມ຺ມກາມຕໍ ກວໂຕ ມຸຂໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຘມ຺ມເທສ຺ສິຕໍ ປ໌ຣາກວໂຕ ມຸຂໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚

໙໖໚ ອຖ ສາ ເທວຕາ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທມານາ ອາຫ ‘‘ອິຕິ ເຫຕ’’ນ຺ຕິ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອິຕິ ຫິ ຍຖາ ວຸຕ຺ໂຕ ກຄວຕາ, ຕເຖວ ເອຕໍ ວິຊານາມ, ຄຕ຺ຫາມ, ຘາເຣມ, ປ໌ຖໂມ ໂສ ປ໌ຣາກໂວ ໂສ ຘມ຺ມເທສ຺ສີຕາລກ຺ຂໂຕ ປ໌ຖໂມ ປ໌ຣາກໂວ໚ ຍານິ ມຍໍ ປ໌ຣາກວມຸຂານິ ວິຊານິຕຸໍ ອາຄຕມ຺ຫາ, ເຕສຸ ອິທໍ ຕາວ ເອກໍ ປ໌ຣາກວມຸຂນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ວິຄ຺ຄໂຫ, ປ໌ຣາກວນ຺ຕິ ເອ

ເທນາຕິ ປຣາກໂວ។ ເກນ ຈ ປຣາກວນ຺ຕິ? ຍໍ ປຣາກວໂຕ ມຸຂໍ, ການຣຕໍ, ເຕນ។ ພ຺ຍຍ຺ຊນມຕ຺ເຕນ ເອວ ທີ ເອຕ຺ຖ ນານາກ ຣຕໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປຣາກໂວຕິ ວາ ປຣາກວໂຕ ມຸຂນ຺ຕິ ວາ ນານາກຣຕໍ ນຕ຺ຖິ។ ເອວເມກໍ ປຣາກວໂຕ ມຸຂໍ ວິຊານາມາຕິ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ຌາຕ຺ການຕາຍາໜ "ທຸຕິຍໍ ກຄວາ ພ຺ຣູທີ, ກີ ປຣາກວໂຕ ມຸຂ"ນ຺ຕິ។ ອິໂຕ ປຣຍ຺ຈ ຕຕິຍໍ ຈຕ຺ຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາທີສຸປີ ອິມິນາວ ນເຍນຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។

໕໔។ ພ຺ຍາກຣຕປກ຺ເຂປີ ຈ ຍສ຺ມາ ເຕ ເຕ ສຕ຺ຕາ ເຕທີ ເຕທີ ປຣາກວມຸເຂທີ ສມນ຺ນາຄຕາ, ນ ເອໂກເຍວ ສພ຺ເພທີ, ນ ຈ ສພ຺ເພ ເອເກເນວ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ເຕສໍ ຕານິ ຕານິ ປຣາກວມຸຂານິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອສນ຺ຕສ຺ສ ປີຍາ ໂໜນ຺ຕິ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ປຸຄ຺ຄ ລາຌິຍ຺ຖານາຍ ເອວ ເທສນາຍ ນານາວິຌານິ ປຣາກວມຸຂານິ ພ຺ຍາກາສີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។

ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປໂຕ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ອສນ຺ໂຕ ນາມ ຉ ສຕ຺ຖາໂຣ, ເຍ ວາ ປນຍ຺ເຌປີ ອວູປສນ຺ເຕນ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ເມນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ເຕ ອສນ຺ໂຕ ອສ຺ສປີຍາ ໂໜນ຺ຕິ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕາທີນໍ ອເຈລກໂກຣຂຕ຺ຕິຍາທໂຍ ວິຍ។ ສນ຺ໂຕ ນາມ ພຸທ຺ຌປຈ຺ເຈກ ພຸທ຺ຌສາວກາ។ ເຍ ວາ ປນຍ຺ເຌປີ ວູປສນ຺ເຕນ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ເມນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ເຕ ສນ຺ເຕ ນ ກຸຣຸເຕ ປີຍໍ, ອຕ຺ຕໂນ ປີເຍ ອິຍ຺ເຖ ກນ຺ເຕ ມນາເປ ນ ກຸຣຸເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເວເນຍ຺ຍວເສນ ເໜຕ຺ຖ ວຈນເກໂທ ກໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ອຖ ວາ ສນ຺ເຕ ນ ກຸຣຸເຕຕິ ສນ຺ເຕ ນ ເສວຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຍຖາ "ຣາຊານໍ ເສວຕີ"ຕິ ເອຕສ຺ມິຍ຺ທີ ອຕ຺ເຖ ຣາຊານໍ ປີຍໍ ກຸຣຸເຕຕິ ສທ຺ທວິທູ ມນ຺ເຕນ຺ຕິ។ ປີຍນ຺ຕິ ປີຍມາໂນ, ຕຸສ຺ສມາໂນ, ໂມທມາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອສຕໍຌມ຺ໂມ ນາມ ທ຺ວາສຍ຺ຖິ ທິຍ຺ຖິຄຕານິ, ທສາກຸສລກມ຺ມປຖາ ວາ។ ຕໍ ອສຕໍ ຌມ຺ມໍ ໂຣເຈຕີ, ປີເໜຕີ, ປຕ຺ເຖຕີ, ເສວຕີ។ ເອວເມຕາຍ ຄາຖາຍ ອສນ຺ຕປີຍຕາ, ສນ຺ຕອປ຺ປີຍຕາ, ອສທ຺ຌມ຺ມໂຣຈນຍ຺ຈາຕີ ຕິວິຌໍ ປຣາກວໂຕ ມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອເຕນ ທີ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຣິໂສ ປຣາກວຕີ ປຣິໜາຍຕີ, ເນວ ອິຌ ນ ໜຸຣໍ ວຸທ຺ຌິ ປາປຸຕາຕີ, ຕສ຺ມາ "ປຣາກວໂຕ ມຸຂ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ວິຕ຺ຖາຣໍ ປເນຕ຺ຖ "ອເສວນາ ຈ ພາລານໍ, ປຕ຺ຑິຕານຍ຺ຈ ເສວນາ"ຕິ ຄາຖາວຕ຺ຕນາຍໍ ວກ຺ຂາມ។

໕໖។ນິທ຺ທາສີລີ ນາມ ໂຍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປີ, ນິສີທນ຺ໂຕປີ, ຕິຍ຺ຖນ຺ໂຕປີ, ສຍາໂນປີ ນິທ຺ທາຍຕິເຍວ។ ສກາສີລີ ນາມ ສງ຺ຄຕິກາ ຣາມຕໍ, ກສ຺ສາຣາມຕມນ຺ຍຸຕ຺ໂຕ។ ອນຸຍ຺ຖາຕາຕີ ວີຣິຍເຕຊວິຣທີໂຕ ອຸຍ຺ຖານສີໂລ ນ ໂໜຕີ, ອຍ຺ເຌທີ ໂຈທິຍມາໂນ ຄໜຍ຺ໂຖ ວາ ສມາໂນ ຄໜຍ຺ຖກມ຺ມໍ , ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ປພ຺ພຊິຕກມ຺ມໍ ອາຣກຕີ។ ອລໂສຕີ ຊາຕິອລໂສ, ອຈ຺ຈນ຺ຕາກີກູໂຕ ຖິເນນ ຖິຕຍ຺ຖາເນ ຖິໂຕ ເອວ ໂໜຕີ, ນິສິນ຺ນຍ຺ຖາເນ ນິສິນ຺ໂນ ເອວ ໂໜຕີ, ອຕ຺ຕໂນ ອຸສ຺ສາເໜນ ອຍ຺ຌໍ ອິຣິຍາປຖໍ ນ ກປ຺ເປຕີ។ ອຕີເຕ ອຣຍ຺ເຌ ອຄ຺ຄິມ຺ທີ ອຸຍ຺ຖິເຕ ອປລາຍນອລສາ ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍ។ ອຍເມຕ຺ຖ ອຸກ຺ກຍ຺ຖປຣິຈ຺ເຉໂທ, ຕໂຕ ລາມກປຣິຈ຺ເຉເທນາປີ ປນ ອລໂສ ອລໂສຕ຺ເວວ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຌໂຊວ ຣຖສ຺ສ, ຌູໂມວ ອຄ຺ຄິໂນ, ໂກໂຌ ປຍ຺ຌາຕມສ຺ສາຕີ ໂກຌປຍ຺ຌາໂຕ។ ໂທສຈຣິ ໂຕ ຊິປ຺ປໂກປີ ອຣຸກູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ເອວຣູໂປ ໂໜຕີ។ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ນິທ຺ທາສີລຕາ, ສກາສີລຕາ, ອນຸຍ຺ຖານຕາ, ອລສ ຕາ, ໂກຌປຍ຺ຌາຕຕາຕີ ປຍ຺ຈວິຌໍ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອເຕນ ທີ ສມນ຺ນາຄໂຕ ເນວ ຄໜຍ຺ໂຖ ຄໜຍ຺ຖວຸທ຺ຌິ, ນ ປພ຺ພຊິໂຕ ປພ຺ພຊິຕວຸທ຺ຌິ ປາປຸຕາຕີ, ອຍ຺ຌທຕ຺ຖ ປຣິໜາຍຕິເຍວ ປຣາກວຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ "ປຣາກວໂຕ ມຸຂ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

໕໗។ມາຕາຕີ ຊນິກາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ປີຕາຕີ ຊນໂກເຍວ។ ຊີຕ຺ຕກໍ ສຣີຣສີຖິລຕາຍ។ ຄຕໂຍພ຺ພນໍ ໂຍພ຺ພນາຕິກ຺ກເມນ ອາສີຕິ ກໍ ວາ ນາວຸຕິກໍ ວາ ສຍໍ ກມ຺ມານິ ກາຕຸມສມຕ຺ຖໍ។ ປໜຸ ສນ຺ໂຕຕີ ສມຕ຺ໂຖ ສມາໂນ ສຸຂໍ ຊີວມາໂນ។ ນ ກຣຕີຕີ ນ ໂປເສຕີ។ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ມາຕາປີຕູນໍ ອກຣຕໍ, ອໂປສນໍ, ອນຸປຍ຺ຖານໍ ເອກໍເຍວ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອເຕນ ທີ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍໍ ຕໍ –

"ຕາຍ ນໍ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ມາຕາປີຕູສຸ ປຕ຺ຑິຕາ;

ອິເຌວ ນໍ ປສໍສນ຺ຕິ, ເປຈ຺ຈ ສຄ຺ເຄ ປໂມທຕີ"ຕີ។ (ອິຕິວຸ។ ໑໐໖; ອ។ ນິ។ ໔។໖໓) –

ມາຕາປີຕຸກຣເຕ ອານິສໍສໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕໍ ນ ປາປຸຕາຕີ, ອຍ຺ຌທຕ຺ຖ "ມາຕາປີຕໂຣປີ ນ ກຣຕີ, ກໍ ອຍ຺ຌໍ ກຣິສ຺ສຕີ"ຕີ ນິນ຺ທຍ຺ຈ ວຊ຺ຊນິຍຕຍ຺ຈ ທຸຄ຺ຄຕິຍ຺ຈ ປາປຸຕນ຺ໂຕ ປຣາກວຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ "ປຣາກວໂຕ ມຸຂ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

໑໐໐។ ປາປານໍ ພາທິຕຕ຺ຕາ ພ຺ຣາໜ຺ມຕໍ, ສມິຕຕ຺ຕາ ສມຕໍ។ ພ຺ຣາໜ຺ມຕາກຸລປ຺ປກວມ຺ປີ ວາ ພ຺ຣາໜ຺ມຕໍ, ປພ຺ພຊ຺ຊູປຄຕໍ ສມຕໍ, ຕໂຕ ອຍ຺ຌໍ ວາປີ ຍໍກິຍ຺ຈິ ຍາຈນກໍ។ ມຸສາວາເທນ ວຍ຺ເຈຕີຕີ "ວທ, ກນ຺ເຕ, ປຈ຺ຈເຍນາ"ຕີ ປວາເຣຕ຺ວາ ຍາຈິໂຕ ວາ

ປຜິຊານິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອປ຺ປ຺ຫາເນນ ຕສ຺ສ ຕໍ ອາສໍ ວິສໍວາເທຕີ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາທີນໍ ມຸສາວາເທນ ວຌຸຈນໍ ເອກໍເຍວ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອເຕນ ຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ອິຘ ນິນ຺ທໍ, ສມ຺ປຣາເຍ ທຸຄ຺ຄຕິ ສຸຄຕິຍມ຺ປີ ອຌິປ຺ປາຍວິປຕ຺ຕິຌ຺ຈ ປາປ຺ເາຕີ. ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ –

"ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ສີລວິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ປາປໂກ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕີ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໑໔ຌ; ອ. ນິ. ໕.໒໑໓; ມຫາວ. ໒໘໕).

ຕຖາ –

"ຈຕູຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ມຸສາວາທີ ໂຫຕີ"ຕິອາທິ (ອ. ນິ. ໔.໘໓).

ຕຖາ –

"ອິຘ, ສາຣິປ຺ຕ຺ຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມຕໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປວາເຣຕິ, 'ວທ, ພນ຺ເຕ, ປຈ຺ຈເຍນາ'ຕິ, ໂສ ເຍນ ປວາເຣຕິ, ຕໍ ນ ເທຕິ. ໂສ ເຈ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ໂສ ຍໍ ຍເທວ ວຕິຊ຺ຊໍ ປໂຍເຊຕິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ເຉທຄາມິນີ. ອິຘ ປນ ສາຣິປ຺ຕ຺ຕ...ເປ... ໂສ ເຍນ ປວາເຣຕິ, ນ ຕໍ ຍຖາຘິປ຺ປາຍໍ ເທຕິ. ໂສ ເຈ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ໂສ ຍໍ ຍເທວ ວຕິຊ຺ຊໍ ປໂຍເຊຕິ, ສາສ຺ສ ນ ໂຫຕິ ຍຖາຘິປ຺ປາຍາ"ຕິ (ອ. ນິ. ໔.໗ຌ).

ເອວມິມານິ ນິນ຺ທາທີນິ ປາປ຺ຌນ຺ໂຕ ປຣາພວຕີເຍວ, ຕສ຺ມາ "ປຣາພວໂຕ ມຸຂ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໐໔.ປຫູຕວິຕ຺ໂຕຕິ ປຫູຕຊາຕຣູປຣຊຕມຕິຣຕໂນ. ສທິຣຌ຺ໂຌຕິ ສກຫາປໂຕ. ສໂກຊໂນຕິ ອເນກສູປພ຺ຍຌ຺ຊນໂກຊນສມ຺ປນ຺ໂນ. ເອໂກ ກຸຌ຺ຊຕິ ສາທູນິຕິ ສາທູນິ ໂກຊນານິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕານມ຺ປີ ອທຕ຺ວາ ປຜິຈ຺ຉນ຺ໂນກາເສ ກຸຌ຺ຊຕີຕິ ເອໂກ ກຸຌ຺ຊຕິ ສາທູນິ. ອິມາຍ ຄາຖາຍ ໂກຊນຄິທ຺ຘຕາຍ ໂກຊນມຈ຺ຉຣິຍໍ ເອກໍເຍວ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອເຕນ ຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນິນ຺ທໍ ວຊ຺ຊນີຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິນ຺ຕິ ເອວມາທີນິ ປາປ຺ຌນ຺ໂຕ ປຣາກວຕີເຍວ, ຕສ຺ມາ "ປຣາກວໂຕ ມຸຂ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສພ຺ພໍ ສຸຕ຺ຕານຸສາເຣນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ ປນ ອິທານີ ໂຍຊນານຍໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕເມວ ກຌາມ.

໑໐໖.ຊາຕິຕ຺ຖທ຺ໂຘ ນາມ ໂຍ "ອຫໍ ຊາຕິສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ ມານໍ ຊເນຕ຺ວາ ເຕນ ຖທ຺ໂຘ ວາຕປູຣິຕກສ຺ຕາ ວິຍ ອຸທ຺ຘຸມາໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນ ກສ຺ສຈິ ໂອນມຕິ. ເອສ ນໂຍ ຘນໂຄຕ຺ຕຕ຺ຖທ຺ເຘສຸ. ສຌາຕິໍ ອຕິມຌ຺ເຌຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຌາຕິມ຺ປີ ຊາຕິຍາ ອຕິມຌ຺ຌຕິ ສກ຺ຍາ ວິຍ ວິຜຜູກໍ. ຘເນນາປີ ຈ "ກປໂຌ ອຍໍ ທລິທ຺ໂທ"ຕິ ອຕິມຌ຺ຌຕິ, ສາມີຈິມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ເຕ ຌາຕໂຍ ປຣາກວເມວ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອິມາຍ ຄາຖາຍ ວຕ຺ຖູໂຕ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ, ລກ຺ຂຌໂຕ ເອກໍເຍວ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໐໖.ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕຕິ ອິຕ຺ຖີສຸ ສາຣຕ຺ໂຕ, ຍໍກິຌ຺ຈິ ອຕ຺ຖີ, ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ທຕ຺ວາ ອປຣາປຣໍ ອິຕ຺ຖີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ. ຕຖາ ສພ຺ພມ຺ປີ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສຸຣາປານປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ. ນິວຕ຺ຖສາຜກມ຺ປີ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຊູຕກີລຸອນມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ. ເອເຕຫິ ຕີຫິ ຖາເນຫິ ຍໍກິຌ຺ຈິປີ ລທ຺ຘໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ວິນາສນໂຕ ລທ຺ຘໍ ລທ຺ຘໍ ວິນາເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເອວໍວິໂຘ ປຣາກວຕີເຍວ, ເຕນສ຺ເສຕໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ຕິວິຘໍ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໐໘.ເສຫິ ທາເຣຫີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທາເຣຫິ. ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ທາເຣຫິ ອສນ຺ຕຸຕ຺ໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ເວສິຍາສຸ ປທຸສ຺ສຕິ, ຕຖາ ປຣທາເຣສຸ, ໂສ ຍສ຺ມາ ເວສີນໍ ຘນປ຺ປທາເນນ ປຣທາຣເສວເນນ ຈ ຣາຊທຕ຺ຫາທີຫິ ປຣາກວຕີເຍວ, ເຕນສ຺ເສຕໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ທຸວິຘໍ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໑໐.ອຕີຕໂຍພ຺ພໂນຕິ ໂຍພ຺ພນມຕິຈ຺ຈ ອາສີຕິໂກ ວາ ນາວຸຕິໂກ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ອາເນຕິ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີ. ຕິມ຺ພຣຸຕ຺ຖນີນ຺ຕິ ຕິມ຺ພຣຸຜລສທິສຕ຺ຖນີ ຕຣຸຌທາຣິກໍ. ຕສ຺ສາ ອິສ຺ສາ ນ ສຸປ຺ຕີຕິ "ທຫຣາຍ ມຫລ຺ລເກນ ສທ຺ຘີ ຣຕີ ຈ ສໍວາໂສ ຈ ອມນາໂປ,

ມາ ເທວ ໂຂ ຕຣຸຕໍ ປຕ຺ເຖຍ຺ຍາ''ຕິ ອິສ຺ສາຍ ຕໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ນ ສຸປ຺ຕິຯ ໂສ ຍສ຺ມາ ກາມຣາເຄນ ຈ ອິສ຺ສາຍ ຈ ທຍ຺ຫນ຺ໂຕ ພ ຫິທ຺ຘາ ກມ຺ມນ຺ເຕ ຈ ອປ຺ປໂຍເຊນ຺ໂຕ ປຣາກວຕິເຍວ, ເຕນສ຺ເສຕໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ອິມໍ ອິສ຺ສາຍ ອສຸປ຺ນໍ ເອກໍເຍວ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໑໓ຯໂສຕ຺ຑິນ຺ຕິ ມຈ຺ຆມໍສາທິສຸ ໂລລໍ ເຄຮຊາຕິກໍຯ ວິກິຣຕິນ຺ຕິ ເຕສໍ ອຕ຺ຖາຍ ຘນໍ ປົສຸກໍ ວິຍ ວິກິຣິຕ຺ວາ ນາສນສີລໍຯ ປຸຣິສໍ ວາປີ ຕາທິສນ຺ຕິ ປຸຣິໂສ ວາປີ ໂຍ ເອວຣູໂປ ໂຫຕິ, ຕໍ ໂຍ ອິສ຺ສຣິຍສ຺ມິໍ ຖເປຕິ, ລຄ຺ຆນມຸທ຺ທິກາທີນິ ທຕ຺ວາ ຘຣາວາເສ ກມ຺ມນ຺ເຕ ວາ ວຕິ຺ຊຊາທິໂວຫາເຣສຸ ວາ ຕເທວ ວາວຕໍ ກາເຣຕິຯ ໂສ ຍສ຺ມາ ຕສ຺ສ ໂທເສນ ຘນກ຺ຂຍໍ ປາປຸຕນ຺ໂຕ ປຣາກວຕິເຍວ, ເຕນສ຺ເສຕໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ຕຖາວິຘສ຺ສ ອິສ຺ສຣິຍສ຺ມິໍ ຖປນໍ ເອກໍເຍວ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໑໔ຯອປ຺ປໂກໄຄ ນາມ ສນ຺ນິຈິຕານຄ຺ຈ ໂກຄານໍ ອາຍມຸຂສ຺ສ ຈ ອກາວໂຕຯ ມຫາຕຕ຺ໂຫຕິ ມຫຕິຍາ ໂກຄຕຕ຺ຫາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຍໍ ລທ຺ຘໍ, ເຕນ ອສນ຺ຕຸຄ຺ໂຖຯ ຂຕ຺ຕິເຍ ຊາຍເຕ ກຸເລຕິ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ກຸເລ ຊາຍຕິຯ ໂສ ຈ ຣຊ຺ຊໍ ປຕ຺ຖຍຕິຕິ ໂສ ເອຕາຍ ມຫາຕຕ຺ຫຕາຍ ອນຸປາເຍນ ອຸປ຺ປຜິປາຜິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ທາຍຊ຺ຊກູຕໍ ອລພ຺ກເນຍ຺ຍໍ ວາ ປຣສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຕ຺ເຖຕິ, ໂສ ເອວໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ຍສ຺ມາ ຕມ຺ປີ ອປ຺ປກໍ ໂກຄໍ ໂຍຘາຊີວາທີນໍ ທຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ອປາປຸຕນ຺ໂຕ ປຣາກວຕິເຍວ, ເຕນສ຺ເສຕໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ຣຊ຺ຊປຕ຺ຖນໍ ເອກໍເຍວ ປຣາກວມຸຂໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໑໕ຯ ອິໂຕ ປຣໍ ຍທິ ສາ ເທວຕາ ''ເຕຣສມໍ ກຄວາ ພ຺ຣູຫິ…ເປ… ສຕສຫສ຺ສີມໍ ກຄວາ ພ຺ຣູຫີ''ຕິ ປຸຈ຺ເຆຍ຺ຍ, ຕມ຺ປີ ກຄວາ ກເຖຍ຺ຍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ສາ ເທວຕາ ''ກີ ອິເມຫິ ປຸຈ຺ຆິເຕຫິ, ເອກເມຕ຺ຖ ວຸທ຺ຒິກຣໍ ນຕ຺ຖີ''ຕິ ຕານິ ປຣາກວມຸຂານິ ອສຸຍ຺ຍມານາ ເອຕ຺ຕກມ຺ປີ ປຸຈ຺ຆິຕ຺ວາ ວິປ຺ປຜິສາຣີ ຫຸຕ຺ວາ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສີ, ຕສ຺ມາ ກຄວາ ຕສ຺ສາສຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ເທສນໍ ນິຄ຺ຖາເປນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອການີ ''ເອເຕ ປຣາກເວ ໂລເກ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ທິໂຕຕິ ປຣິວີມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ສມເວກ຺ຂິຍາຕິ ປຄ຺ຄາຈກ຺ຂຸນາ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາຯ ອຣິໂຍຕິ ນ ມຄ຺ເຄນ, ນ ຜເລນ, ອປີຈ ໂຂ, ປນ ເອຕສ຺ມິໍ ປຣາກວສ຺ຂາເຕ ອນເຍ ນ ອິຣິຍຕິຕິ ອຣິໂຍຯ ເຍນ ທສ຺ສເນນ ຍາຍ ປຄ຺ຄາຍ ປຣາກເວ ທິສ຺ວາ ວິວຊ຺ເຊຕິ, ເຕນ ສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ທສ຺ສນສມ຺ປນ຺ໂນຯ ສ ໂລກໍ ກຊເຕ ສິວນ຺ຕິ ໂສ ເອວຣູໂປ ສິວໍ ເຂມມຸຕ຺ຕມມນຸປທ຺ທວໍ ເທວ ໂລກໍ ກຊຕິ, ອລ຺ລີຍຕິ, ອຸປຄຈ຺ຆຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປຣາກວມຸຂານິ ສຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນສໍເວຄານຸຣູປໍ ໂຍນິໂສ ປທຫິຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິສກທາຄາມິອນາຄາມິຜລານິ ປຕ຺ຕາ ເທວຕາ ຄຕນໍ ວີຕິວຕ຺ຕາຯ ຍຖາຫ –

''ມຫາສມຍສຸຕ຺ເຕ ຈ, ອໂຖ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕເກ;

ສມຈິຕ຺ເຕ ຣາຫຸໂລວາເທ, ຘມ຺ມຈກ຺ເກ ປຣາກເວຯ

''ເທວຕາສມິຕິ ຕຕ຺ຖ, ອປ຺ປເມຍ຺ຍາ ອສງ຺ຂິຍາ;

ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ເຈຕ຺ຖ, ຄຕນາໂຕ ອສງ຺ຂິໂຍ''ຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຄ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຄ຺ຖກຖາຍ ປຣາກວສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຄ຺ຖິຕາຯ

໗ຯ ອຄ຺ຄິກກາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິກກາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ຕໍ, ''ວສລສຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມຯ ກສິການທ຺ວາຊສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຈ຺ຆາກຕ຺ຕກິຈ຺ຈາວສາເນ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິກກາຣທ຺ວາຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ສຣຕາສິກ຺ຂາປທານໍ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ''ຕຕ຺ຖ ມຍິ ຄເຕ ກຖາ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ,

ຕໂຕ ກຖາວສາເນ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ເອສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສຣຓໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາປທານິ ສມາທິຍິສ຺ສຕີ''ຕິ ຎຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ປວຕ຺ຕາຍ ກຖາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ຘມ຺ມເທສນໍ ຍາຈິໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອຠາສິຯ ຕຕ຺ຖ 'ເອວໍ ເມ ສຸຕ''ນ຺ຕິອາທີນິ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມ, 'ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍ''ນ຺ຕິອາທີ ກສິຠາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຄ຺ຄິກຠາຣທ຺ວາຊສ຺ສາຕິ ຍໍ ຍໍ ອວຸຕ຺ຕປຸພ຺ພໍ, ຕໍ ຕເທວ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມຯ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ໂສ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຄ຺ຄຶ ຊຸຫຕິ ປຣິຈຣຕີຕິ ກຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິໂກຕິ ນາເມນ ປາກໂຏ ອໂຫສິ, ຠາຣທ຺ວາໂຊຕິ ໂຄຕ຺ເຕນຯ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ 'ອຄ຺ຄິກຠາຣທ຺ວາຊສ຺ສາ''ຕິຯ ນິເວສເນຕິ ຆເຣຯ ຕສ຺ສ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ນິເວສນທ຺ວາເຣ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ອຄ຺ຄິຫຸຕສາລາ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ 'ນິເວສນທ຺ວາເຣ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຕສ຺ສປິ ປເທສສ຺ສ ນິເວສເນເຍວ ປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ 'ນິເວສເນ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສມີປຕ຺ເຖ ວາ ຠຸມ຺ມວຈນໍ, ນິເວສນສມີເປຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຄ຺ຄິ ປ຺ຊ຺ຊລິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຄ຺ຄິຍາຘາເນ ຐິໂຕ ອຄ຺ຄິ ກຕພ຺ຠຸຫ຺ຣໂຓ ສມິຘາປກ຺ເຂປີ ພີຊນວາຕຎ຺ຈ ລຠິຕ຺ວາ ຊລິໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ສມຸຄ຺ຄຕຈ຺ຈິສມາກຸໂລ ໂຫຕິຯ ອາຫຸຕິ ປຄ຺ຄຫິຕາຕິ ສສີສໍ ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ມຫຕາ ສກ຺ກາເຣນ ປາຍາສສປ຺ປິມຘຸຜາຓິຕາທີນິ ອຠິສງ຺ຂຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຎ຺ຫິ ກິຎ຺ຈິ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ຊຸຫິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ 'ອາຫຸຕີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສປທານນ຺ຕິ ອນຸຆຣໍຯ ຠຄວາ ຫິ ສພ຺ພຊນານຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ອາຫາຣສນ຺ຕຸຕ຺ຐິຍາ ຈ ອຸຈ຺ຈນີຈກຸລໍ ອໂວກ຺ກມ຺ມ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ 'ສປທານໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣມາໂນ''ຕິຯ

ອຖ ກິມຕ຺ຖໍ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປນ຺ນໍ ສມນ຺ຕປາສາທິກໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ນປ຺ປສີທຕິ? ກສ຺ມາ ຈ ເອວໍ ຜຣຸເສນ ວຈເນນ ຠ຺ຄວນ຺ຕໍ ສມຸທາຈຣຕີຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອຍໍ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ 'ມງ຺ຄລກິຈ຺ເຈສຸ ສມຓທສ຺ສນໍ ອວມງ຺ຄລ''ນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂກ, ຕໂຕ 'ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ຠຸຎ຺ຊນເວລາຍ ກາຬກຓ຺ຓີ ມຸຓ຺ຑກສມໂຓ ມມ ນິເວສນໍ ອຸປສງ຺ກມຕີ''ຕິ ມນ຺ຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ນປ຺ປສາເທສິ, ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ໂທສວສໍເຍວ ອຄມາສິຯ ອຖ ກຸທ຺ໂຘ ອນຕ຺ຕມໂນ ອນຕ຺ຕມນວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣສິ 'ຕຕ຺ເຣວ ມຸຓ຺ຑກາ''ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຣາປິ ຈ ຍສ຺ມາ 'ມຸຓ຺ໂຑ ອສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕີ''ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ທິຏ຺ຐິ, ຕສ຺ມາ 'ອຍໍ ອສຸທ຺ໂຘ, ເຕນ ເທວພ຺ຣາຫ຺ມຓປູຊໂກ ນ ໂຫຕີ''ຕິ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ 'ມຸຓ຺ຑກາ''ຕິ ອາຫຯ ມຸຓ຺ຑກຕ຺ຕາ ວາ ອຸຈ຺ຉິຏ຺ໂຐ ເອສ, ນ ອິມໍ ປເທສໍ ອຣຫຕີຕິ ອາຄຈ຺ຉິຕຸນ຺ຕິ ສມໂຓ ຫຸຕ຺ວາປິ ອີທິສໍ ກາຍກິເລສໍ ນ ວຓ຺ເຓຕີຕິ ຈ ສມຓກາວໍ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ 'ສມຓກາ''ຕິ ອາຫຯ ນ ເກວລໍ ໂທສວເສເນວ, ວສເລ ວາ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ເຕຫິ ສທ຺ທິໍ ເອກໂຕ ສມ຺ໂຠຄປຣິໂຠຄກຣເຓນ ປຕິໂຕ ອຍໍ ວສລໂຕປິ ປາປຕໂຣຕິ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ 'ວສລກາ''ຕິ ອາຫ – 'ວສລຊາຕິການໍ ວາ ອາຫຸຕິທສ຺ສນມຕ຺ຕສວເນນ ປາປໍ ໂຫຕີ''ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນປິ ເອວ ມາຫຯ

ຠຄວາ ຕຖາ ວຸຕ຺ໂຕປິ ວິປ຺ປສນ຺ເນເນວ ມຸຂວຓ຺ເຓນ ມຘຸເຣນ ສເຣນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຸປຣິ ອນຸກມ຺ປາສີຕເລນ ຈິຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ສພ຺ພສຕ຺ເຕຫິ ອສາຘາຣຓຕາທີຠາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອາຫ 'ຊານາສິ ປນ, ຕ຺ວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ''ຕິຯ ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ມຸຂປ຺ປສາທສູຈິຕໍ ຕາທີຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ອນຸກມ຺ປາສີຕເລນ ຈິຕ຺ເຕນ ນິຈ຺ຉາຣິຕໍ ມຘຸຣສ຺ສຣໍ ສຸຕ຺ວາ ອມເຕເນວ ອຠິສິຕ຺ຕຫທໂຍ ອຕ຺ຕມໂນ ວິປ຺ປສນ຺ນິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ນິຫຕມາໂນ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ຊາຕິສກາວໍ ວິເສາຕ຺ຄິຣສທິສໍ ສມຸທາຈາຣວຈນໍ ປຫາຍ 'ນູນ ຍມຫໍ ຫີນຊຈ຺ຈໍ ວສລນ຺ຕິ ປຈ຺ເຈມິ, ນ ໂສ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວສໂລ, ນ ຈ ຫີນຊຈ຺ຈຕາ ເອວ ວສລກໂຣ ຘມ຺ໂມ''ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ 'ນ ຂ຺ວາຫໍ, ໂຠ ໂຄຕມາ''ຕິ ອາຫຯ ຘມ຺ມຕາ ເຫສາ, ຍໍ ເຫຕຸສມ຺ປນ຺ໂນ ປຈ຺ຈຍາລາເກນ ຜຣຸໂສປິ ສມາໂນ ລທ຺ຘມຕ຺ເຕ ປຈ຺ຈເຍ ມຸທຸໂກ ໂຫຕີຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສາຘູຕິ ອຍໍ ສທ຺ໂທ ອາຍາຈນສມ຺ປຏິຈ຺ຉນສມ຺ປຫໍສນສຸນ຺ທຣທຬ຺ຫີກມ຺ມາທີສຸ ທິສ຺ສຕິຯ 'ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕູ''ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໙໔; ອຯ ນິຯ ໗ຯ໘໓) ຫິ ອາຍາຈເນຯ 'ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໘໓) ສມ຺ປຏິຈ຺ຉເນຯ 'ສາຘຸ, ສາຘຸ, ສາຣິປຸຕ຺ຕາ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໔໙) ສມ຺ປຫໍສເນຯ

'ສາຘຸ ຘມ຺ມຣຸຈີ ຣາຊາ, ສາຘຸ ປຎ຺ຎາຓວາ ນໂຣ;

ສາຘຸ ມິຕ຺ຕານມທ຺ທຸພ຺ໂຠ, ປາປສ຺ສາກຣຓໍ ສຸຂ''ນ຺ຕິຯ (ຊາຯ ໒ຯ໑໘ຯ໑໐໑) –

ອາທີສຸ ສຸນຸທເຣ។ ''ຕໍ ສຸຕາາຖ, ສາຊຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖາ''ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນີ។ ໑໗໑) ທລຸທີກມຸເມ។ ອິຣ ປນ ອາຍາຈເມ។

ເຕນ ທີຕິ ຕສຸສານິປຸປາຍນິທສຸສນໍ, ສເຈ ລາຕຸກາໂມສີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ។ ກາຣຕາວຈນໍ ວາ, ຕສຸສ ຍສຸມາ ລາຕຸກາໂມສີ, ຕສຸມາ, ພຸຣາຫຸມຕ, ສຸຕາຫິ, ສາຊຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫີ, ຕຖາ ເຕ ກາສີສຸສາມີ, ຍຖາ ຕຸວໍ ຊານີສຸສສີຕິ ເອວໍ ປຣປເທທີ ສທຸມີ ສມຸພນຸເຣ ເວທິຕພຸໂພ។ ຕຕຸຣ ຈ ສຸຕາທີຕິ ໂສຕິນຸທຸຣິຍວິກຸເຂປວາຣຕໍ, ສາຊຸກໍ ມນສິ ກໂຣທີຕິ ມນສິກາເຣ ທລຸ ທີກມຸມນິໂຍຊເນນ ມນິນຸທຸຣິຍວິກຸເຂປວາຣຕໍ។ ປຸຣິມນຸເຈຕຸຖ ພຸຍນຸຊນວິປລຸລາສຄຸຄາຫວາຣຕໍ, ປຈຸຈິມໍ ອຕຸຖວິປລຸລາສຄຸຄາ ຫວາຣຕໍ ។ ປຸຣິເມນ ຈ ສມຸນສຸສວເນ ນິໂຍເຊຕິ, ປຈຸຈິເມນ ສຸຕານໍ ສມຸມານໍ ສາຣຕາຕຸຖູປປຣິກຸຂາທີສຸ។ ປຸຣິເມນ ຈ ''ສພຸຍນຸຊໂນ ອຍໍ ສມຸໂມ, ຕສຸມາ ສວນີໂຍ''ຕິ ທີເປຕິ, ປຈຸຈິເມນ ''ສາຕຸໂຖ, ຕສຸມາ ມນສິ ກາຕພຸໂພ''ຕິ។ ສາຊຸກປທໍ ວາ ອຸກຍປເທທີ ໂຍເຊຕຸວາ ''ຍສຸມາ ອຍໍ ສມຸໂມ ສມຸມຄມຸກີໂຣ ຈ ເທສນາຄມຸກີໂຣ ຈ, ຕສຸມາ ສຸຕາຫີ ສາຊຸກໍ។ ຍສຸມາ ອຕຸຖຄມຸກີໂຣ ປຕິເວຣຄມຸກີໂຣ ຈ, ຕສຸມາ ສາຊຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫີ''ຕິ ເອຕມຕຸຖໍ ທີເປນຸໂຕ ອາຫ – ''ສຸຕາຫີ ສາຊຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫີ''ຕິ។

ຕໂຕ ''ເອວໍ ຄມຸກີເຣ ກຖມທໍ ປຕິຍຸຖໍ ລກີສຸສາມີ''ຕິ ວິສີທນຸຕມິວ ຕໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ສມຸສຸສາເສນຸໂຕ ອາຫ – ''ກາສີສຸສາມີ''ຕິ។ ຕຕຸຖ ''ຍຖາ ຕຸວໍ ລສຸສສີ, ຕຖາ ປຣິມຕຸຕເລທີ ປທພຸຍນຸຊເນທີ ອຸຕຸຕາເນນ ນເຍນ ກາສີສຸສາມີ''ຕິ ເອວມສິປຸປາໂຍ ເວທິຕພຸ ໂພ។ ຕໂຕ ອຸສຸສາຫຊາໂຕ ທຸຕຸວາ ''ເອວໍ ໂກ''ຕິ ໂຂ ອຕຸຄິກກາຣທຸວາໂຊ ພຸຣາຫຸມໂຕ ກຄວໂຕ ປຈຸຈສຸໂສສີ, ສມຸປຕິຈຸຈິ ປຕິຄຸຄເທສີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ, ຍຖານຸສິຍຸຖໍ ວາ ປຕິປຊຸຊເນນ ອກີມຸໂຂ ອສຸໂສສີຕິ។ ອຖສຸສ ''ກຄວາ ເອຕທໂວຈາ''ຕິ ອິທານິ ວຕຸຕພຸພໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ ''ໂກສໂນ ອຸປນາທີ''ຕິ ເອວມາທີກໍ។

໑໑໖។ ຕຕຸຖ ໂກສໂນຕິ ກຸຊຸຊນສີໂລ។ ອຸປນາທີຕິ ຕສຸເສວ ໂກສສຸສ ທລຸທີກມຸເມນ ອຸປນາເທນ ສມນຸນາຄໂຕ។ ປເຣສໍ ຄຸເຕ ມກຸເຂຕີ ປຸຄຸລຕີຕິ ມກຸຂີ, ປາໂປ ຈ ໂສ ມກຸຂີ ຈາຕິ ປາປມກຸຂີ។ ວິປນຸນທີຍຸຖີຕິ ວິນຍຸຖສມຸມາທີຍຸຖີ, ວິປນຸນາຍ ວາ ວິຣູປໍ ຄ ຕາຍ ທສວຕຸຖຸກາຍ ມິຈຸຊາທີຍຸຖິຍາ ສມນຸນາຄໂຕ។ ມາຍາວີຕິ ອຕຸຕນິ ວິຊຸຊມານໂທສປຕິຈຸຊາທນລກຸຂຕາຍ ມາຍາຍ ສມນຸ ນາຄໂຕ។ ຕໍ ຊນຸຍາ ວສໂລ ອິຕີຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ປຸຄຸຄລໍ ເອເຕສໍ ທີນສມຸມານໍ ວສຸສນໂຕ ສີຍຸຈນໂຕ ອນຸວາສຸສວນໂຕ ''ວສໂລ''ຕິ ຊາເນຍຍາຕິ, ເອເຕທີ ສພຸເພທີ ພຸຣາຫຸມຕາມຕຸຖເກ ຊາໂຕ។ ອຍນຸທີ ປຣມຕຸຖໂຕ ວສໂລ ເອວ, ອຕຸຕໂນ ຫທຍຕຸຍຸຖິມຕຸຕໍ, ນ ປຣນຸຕີ។ ເອວເມຕຸຖ ກຄວາ ອາທີປເທເນວ ຕສຸສ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ໂກສນິຄຸຄຫໍ ກຕຸວາ ''ໂກສາທີສມຸໂມ ທີນປຸຄຸຄໂລ''ຕິ ປຸຄຸຄລາລິຍຸຖານາຍ ຈ ເທສນາຍ ໂກສາທີສມຸເມ ເທເສນຸໂຕ ເອເກນ ຕາວ ປຣີຍາເຍນ ວສລລຸຈ ວສລກຣເຕ ຈ ສມຸເມ ເທເສສີ។ ເອວໍ ເທເສນຸໂຕ ຈ ''ຕຸວໍ ອຫ''ນຸຕີ ປຣວມຸກໍນໍ ອຕຸຕຸກຸກໍສນຸຈ ອກຕຸວາ ສມຸເມເນວ ສເມນ ລາເຍນ ຕໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ວສລກາເວ, ອຕຸຕານນຸຈ ພຸຣາຫຸມຕກາເວ ຄເປສີ។

໑໑໗។ ອິທານິ ຍາຍໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ທີຍຸຖີ ''ກທາຈີ ປາຕາຕິປາຕອທີນຸນາທານາທີນີ ກໂຣນຸໂຕປີ ພຸຣາຫຸມໂຕ ເອວາ''ຕິ។ ຕໍ ທີຍຸຖີ ປຕິເສເສນຸໂຕ, ເຍ ຈ ສຕຸຕວິທີສາທີສຸ ອກຸສລສມຸເມສຸ ເຕທີ ເຕທີ ສມນຸນາຄຕາ ອາທີນວໍ ອປສຸສນຸຕາ ເຕ ສມຸເມ ອຸປຸ ປາເທນຸຕີ, ເຕສໍ ''ທີນາ ເອເຕ ສມຸມາ ວສລກຣຕາ''ຕິ ຕຕຸຖ ອາທີນວລຸຈ ທສຸເສນຸໂຕ ອປເຣທີປີ ປຣີຍາເຍທີ ວສລລຸຈ ວສ ລກຣເຕ ຈ ສມຸເມ ເທເສຕຸໍ ''ເອກຊໍ ວາ ທຸວິຊໍ ວາ''ຕິ ເອວມາທີຄາຖາໂຍ ອກາສີ។

ຕຕຸຖ ເອກໂຊຕີ ຄເປຕຸວາ ອຕຸຫຊໍ ອວເສສໂຍນີໂຊ។ ໂສ ທີ ເອກທາ ເອວ ຊາຍຕີ។ ທຸວິໂຊຕີ ອຕຸຫໂຊ។ ໂສ ທີ ມາຕຸກຸຈຸຈິໂຕ ອຕຸຫໂກສໂຕ ຈາຕິ ທຸວິກຸຂຕຸຕຸໍ ຊາຍຕີ។ ຕໍ ເອກຊໍ ວາ ທຸວິຊໍ ວາປີ។ ໂຍສ ປາຕານຸຕີ ໂຍ ອິຣ ສຕຸຕໍ។ ວິທີສຕີຕີ ກາຍທຸວາ ຣິກເຈຕນາສມຸຍຸຖິເຕນ ວາ ວຈີທຸວາຣິກເຈຕນາສມຸຍຸຖິເຕນ ວາ ປໂຍເຄນ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕີ។ ''ປາຕານີ ທີສຕີ''ຕີປີ ປາໂຖ។ ຕຕຸຖ ເອກຊໍ ວາ ທຸວິຊໍ ວາຕີ ເອວໍປເກທານີ ໂຍສ ປາຕານີ ທີສຕີຕີ ເອວໍ ສມຸພນຸເຣ ເວທິຕພຸໂພ។ ຍສຸສ ປາເຕ ທຍາ ນຕຸຖີຕີ ເອເຕນ ມນສາ ອນຸກມຸປາຍ ອກາວໍ ອາທ។ ເສສເມຕຸຖ ວຸຕຸຕນຍເມວ។ ອິໂຕ ປຣາສຸ ຈ ຄາຖາສຸ, ຍໂຕ ເອຕຸຕກມຸປີ ອວຕຸວາ ອິໂຕ ປຣໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖານີ ປທານີ ປຣີຫຣນຸຕາ ອວຕຸຕິຕປທວຕຸຕນາມຕຸຕເມວ ກຣີສຸສາມ។

໑໑໘។ທນຸຕີຕີ ທນຕີ ວິນາເສຕີ។ ປຣິຣຸນຸສຕີຕີ ເສນາຍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ຕິຍຸຖຕີ។ ຄາມານີ ນິຄມານີ ຈາຕີ ເອຕຸຖ ຈ-ສທຸເທນ ນຄຣານີຕີປີ ວຕຸຕພຸພໍ។ ນິຄຸຄາຫໂກ ສມຸລຸລາໂຕຕີ ອິມິນາ ທນນປຣິຣຸນຸສເນນ ຄາມນິຄມນຄຣຂາຕໂກຕີ ໂລເກ ວິທິໂຕ។

໑໗໙ຯຄາເມ ວາ ຍທິ ວາຣຎ຺ເຎຕິ ຄາໂມປິ ນິຄໂມປິ ນຄຣມ຺ປິ ສພ຺ໂພວ ອິຘ ຄາໂມ ສຫຸສີ ອຸປຈາເຣນ, ຕໍ ຣູເປຕ຺ວາ ເສສໍ ອຣຎ຺ຎໍຯ ຕສ຺ມິ ຄາເມ ວາ ຍທິ ວາຣຎ຺ເຎ ຍໍ ປເທສໍ ມມາຍິຕໍ, ຍໍ ປຣສຕ຺ຕານໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕມປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ສຕ຺ໂຕ ວາ ສຽຂາໂຣ ວາຯ ເຖຍ຺ຍາ ອທິນ຺ນມາເທຕີຕິ ເຕຫິ ອທິນ຺ນໍ ອນນຸຎ຺ຎາຕໍ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນ ອາທິຍຕິ, ເຍນ ເກນຈິ ປໂຍເຄນ ເຍນ ເກນຈິ ອວ ຫາເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຫຕໍ ສາເຘຕີຯ

໑໘໐ຯອິຕມາທາຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ກິຎ຺ຈິ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ນິກ຺ເຂປຄ຺ຄຫເນນ ວາ, ກິຎ຺ຈິ ອນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ “ເອຕ຺ຕເກນ ກາ ເລນ ເອຕ຺ຕກໍ ວຑ຺ຒິ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ວຑ຺ຒິຄ຺ຄຫເນນ ວາ, “ຍໍ ອິໂຕ ອຸທຍໍ ກວິສ຺ສຕິ, ຕໍ ມຍ຺ຫໍ ມູລໍ ຕເວວ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ວາ “ອຸທຍໍ ອຸກິນ຺ນມ຺ປິ ສາຘາຣຕ”ນ຺ຕິ ວາ ເອວໍ ຕໍຕໍອາໂຍຄຄ຺ຄຫເນນ ວາ ອິຕໍ ຄເທຕ຺ວາຯ ຈຸຊຊມາໂນ ປລາຍຕິ ນ ຫິ ເຕ ອິຕມຕ຺ຖິຕິ ເຕນ ອິຕາຍິເກນ “ເທຫິ ເມ ອິຕ”ນ຺ຕິ ໂຈທິຍມາໂນ “ນ ຫິ ເຕ ອິຕມຕ຺ຖິ, ມຍາ ຄຫິຕນ຺ຕິ ໂກ ສກ຺ຂີ”ຕິ ເອວໍ ກຕເນນ ຒເຣ ວສນ຺ໂຕປິ ປລາຍຕີຯ

໑໘໑ຯກິຎ຺ຈິກ຺ຂກມ຺ຍຕາຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກປິ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິເທວ ອິຈ຺ຉາຍຯ ປນ຺ຖສ຺ມິ ວຊນ຺ຕໍ ຊນນ຺ຕິ ມຄ຺ເຄ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຍໍກິຎ຺ຈິ ອິຕ຺ຖິ ວາ ປຸຣິສໍ ວາຯ ຫນ຺ຕ຺ວາ ກິຎ຺ຈິກ຺ຂມາເທຕີຕິ ມາເຣຕ຺ວາ ໂກຍ຺ເຍຕ຺ວາ ຕໍ ກຕ຺ຫກໍ ຄຕ຺ຫາຕີຯ

໑໘໒ຯອຕ຺ຕເທຕູຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕກາຣຕາ, ຕຖາ ປຣເທຕ຺ຯ ຌນເທຕູຕິ ສກຌນສ຺ສ ວາ ປຣຌນສ຺ສ ວາ ກາຣຕາຯ ຈ-ກາໂຣ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິກປ຺ປນຕ຺ໂຖຯ ສກ຺ຂິປຸຏ຺ໂຖຕິ ຍໍ ຊານາສິ, ຕໍ ວເທຫີຕິ ປຸຈ຺ຉິໂຕຯ ມຸສາ ພ຺ຣູຕີຕິ ຊານນ຺ໂຕ ວາ “ນ ຊານາມີ”ຕິ ອ ຊານນ຺ໂຕ ວາ “ຊານາມີ”ຕິ ກຕຕິ, ສາມິເກ ອສາມິເກ, ອສາມິເກ ຈ ສາມິເກ ກໂຣຕີຯ

໑໘໓ຯຌາຕີນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ຘີນໍຯ ສຂີນນ຺ຕິ ວຍສ຺ສານໍ ທາເຣສູຕິ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິເຕສຸຯ ປຎິທິສ຺ສຕີຕິ ປຎິກູເລນ ທິສ຺ສຕິ, ອຕິຈຣນ຺ ໂຕ ທິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສາຫສາຕິ ພລກ຺ກາເຣນ ອນິຈ຺ຉໍຯ ສມ຺ປິເຍນາຕິ ເຕຫິ ເຕສໍ ທາເຣຫິ ປຕ຺ຖິຍມາໂນ ສຍຎ຺ຈ ປຕ຺ຖຍມາ ໂນ, ອຸກຍສິເນຫວເສນາປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ

໑໘໔ຯມາຕຣໍ ປີຕຣໍ ວາຕິ ເອວໍ ເມຕ຺ຕາຍ ປຫຍ຺ຖານກູຕມ຺ປິ, ຊິຕ຺ຕກໍ ຄຕໂຍພ຺ພນນ຺ຕິ ເອວໍ ກຣຸຕາຍ ປຫຍ຺ຖານກູຕມ຺ປິ ຯ ປທຸ ສນ຺ໂຕ ນ ກຣຕີຕິ ອຕ຺ຖສມ຺ປນ຺ໂນ ອຸປກຣຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຫຸຕ຺ວາປິ ນ ໂປເສຕີຯ

໑໘໕ຯສສ຺ສຸນ຺ຕິ ສສ຺ສຸໍຯ ຫນ຺ຕີຕິ ປາຕີນາ ວາ ເລຑ຺ຑຸນາ ວາ ອຎ຺ເຎນ ວາ ເກນຈິ ປຫຣຕີຯ ໂຣເສຕີຕິ ໂກຌມສ຺ສ ສຎ຺ຊເນຕິ ວາ ຈາຍ ຜຣຸສວຈເນນຯ

໑໘໖ຯອຕ຺ຖນ຺ຕິ ສນ຺ທິຏ຺ຖິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖສຸ ຍໍກິຎ຺ຈິຯ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ສນ຺ໂຕຕິ ປຸຏ຺ໂຖ ສມາໂນຯ ອນຕ຺ຖມນຸສາສຕີຕິ ຕສ຺ສ ອຫິຕເມວ ອາຈິກ຺ຂຕີຯ ປຎິຈ຺ຉນ຺ເນນ ມນ຺ເຕຕີຕິ ອຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕປິ ຍຖາ ໂສ ນ ຊານາຕິ, ຕຖາ ອປາກເຏຫິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊເນ ຫິ ປຎິຈ຺ຉນ຺ເນນ ວຈເນນ ມນ຺ເຕຕິ, ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຖິ ວາ ກຕ຺ວາ ທີຒຣຕ຺ຕໍ ວສາເປຕ຺ວາ ສາວເສສເມວ ມນ຺ເຕຕີຯ

໑໘໗ຯໂຍ ກຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ມຍາ ປຸພ຺ພກາເຄ ປາປິຈ຺ຉຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍາ ສາ “ອິເຘກຈ຺ໂຈ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ຕສ຺ສ ປຎິຈ຺ຉາທນເທຕຸ ປາປິກໍ ອິຈ຺ຉໍ ປຓິທຫຕິ, ມາ ມໍ ຊຎ຺ຎາຕິ ອິຈ຺ຉຕີ”ຕິ ເອວໍ ອາຄຕາຯ ຍຖາ ອຎ຺ເຎ ນ ຊານນ຺ຕິ, ຕຖາ ກຣເຓນ ກຕານຎ຺ຈ ອວິວຣເຓນ ປຎິຈ຺ຉນ຺ນາ ອສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ຕາຕິ ປຎິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ໂຕຯ

໑໘໘ຯປຣກຸລນ຺ຕິ ຌາຕິກຸລໍ ວາ ມິຕ຺ຕກຸລໍ ວາຯ ອາຄຕນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ເຕນ ກຸເລ ກຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫມາຄຕໍ ປານໂກຊນາທີຫິ ນປ຺ປຎິປູເຊຕິ, ນ ວາ ເທຕິ, ອວກຸຕ຺ຕໍ ວາ ເທຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໑໘໙ຯໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວາຕິ ປຣາກວສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

໑໙໐ຯກຕ຺ຕກາເລອຸປຏ຺ຖິເຕຕິ ໂກຊນກາເລ ຊາເຕຯ ອຸປຏ຺ຖິຕນ຺ຕິປິ ປາໂຖ, ກຕ຺ຕກາເລ ອາຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຣເສຕີ ວາຈາ ນ

ຈ ເທຕີຕີ ‘‘ອຕຸຖກາໂມ ເມ ອຍំ ພລກຸກາເຣນ ມំ ປຸລຸລំ ກາຣາເປຕុំ ອາຄໂຕ’’ຕີ ອຈិນຸເຕຕຸວາ ອປຸປຕິຣູເປນ ຜຣຸສວຈເນນ ໂຣເສຕິ, ອນຸຕມໂສ ສມຸມຸຂກາວມຕຸຕມຸປិ ຈສຸສ ນ ເທຕິ, ປເຄວ ໂກຊນນຸຕີ ອສີປຸປາໂຍ។

໑໓໑។ອສຕໍ ໂຍສ ປພຸຣູຕີຕີ ໂຍ ອີສ ຍຖາ ນິມິຕຸຕານິ ທິສຸສນຸຕິ ‘‘ອສຸກທິວເສ ອິທລຸຈິທລຸຈ ເຕ ກວິສຸສຕີ’’ຕີ ເອວំ ອສຊຸຊນາ ນំ ວຈນំ ປພຸຣູຕិ។ ‘‘ອສນຸຕ’’ນຸຕິປិ ປາໂຖ, ອກູຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ປພຸຣູຕີຕີ ກຓຕິ ‘‘ອມຸກສຸມិ ນາມ ຄາເມ ມຍຸທំ ອິທີໂສ ໝຣວິກໂວ, ເອທិ ຕຕຸຖ ຄຈຸຉາມ, ໝຣຕិ ເມ ກວິສຸສສិ, ອິທລຸຈິທລຸຈ ເຕ ທສຸສາມິ’’ຕີ ປຣກຣິຍំ ປຣທາສិ ວາ ວລຸເຈນຸໂຕ ສຸຕຸໂຕ ວິຍ។ ນິຊິຕີສາໂນຕີ ນິຊິຕີສມາໂນ ມຄຸຄມາໂນ, ຕំ ວລຸເຈຕຸວາ ຍំກິລຸຈិ ຄເທຕຸວາ ປລາຍິຕຸກາໂມຕີ ອສີປຸປາໂຍ។

໑໓໒។ໂຍ ຈຕຸຕານນຸຕີ ໂຍ ຈ ອຕຸຕານំ។ ສມຸກຸກំເສຕີ ຊາຕິອາທີທີ ສມຸກຸກំສຕີ ອຸຈຸຈຜຸຖາເນ ຖເປຕີ។ ປເຣ ຈ ມວຊານາຕີຕີ ເຕ ທີເຍວ ປເຣ ອວຊານາຕີ, ນີຈំ ກໂຣຕີ។ ມ-ກາໂຣ ປທສນຸສິກໂຣ ។ ນີທີໂນຕີ ຄຸຕາວຸທຸໝິໂຕ ປຣິທີໂນ, ອສມກາວំ ວາ ຄໂຕ។ ເສນ ມາເນນາຕີ ເຕນ ອຸກຸກំສນາວຊານນສງຂາເຕນ ອຕຸຕໂນ ມາເນນ។

໑໓໓។ໂຣສໂກຕີ ກາຍວາຈາທີ ປເຣສំ ໂຣສຊນໂກ។ ກທຣິໂຍຕີ ຖທຸສມຈຸລຣີ, ໂຍ ປເຣ ປເຣສំ ເທນຸເຕ ອລຸລំ ວາ ປຸລຸລំ ກໂຣນຸເຕ ວາເຣຕີ, ຕສຸເສຕំ ອສີວຈນំ។ ປາປិຈຸໂຉຕີ ອສນຸຕຄຸຕສມຸກາວນິຈຸລາຍ ສມນຸນາຄໂຕ។ ມຈຸລຣີຕີ ອາວາສາທີມຈຸລຣິຍຍຸຕຸໂຕ។ ສໂຖຕີ ອສນຸຕຄຸຕປຸປກາສນລກຸຂເຕນ ສາເຖຍຸເຍນ ສມນຸນາຄໂຕ, ອສມຸມາກາສີ ວາ ອກາຕຸກາໂມປិ ‘‘ກໂຣມິ’’ຕິອາທີວ ຈເນນ។ ນາສຸສ ປາປຊິຄຸຈຸລນລກຸຂຕາ ທີຣິ, ນາສຸສ ອຸຕຸຕາສນໂຕ ອຸພຸເພຄລກຸຂຕំ ໂອຕຸຕປຸປນຸຕີ ອທີຣິໂກ ອໂນຕຸຕປຸປិ។

໑໓໔។ພຸທຸສນຸຕີ ສມຸມາສມຸພຸທຸສំ។ ປຣິກາສຕີຕີ ‘‘ອສພຸພລຸລູ’’ຕິອາທີທີ ອປວທຕິ, ສາວກລຸຈ ‘‘ທຸປຸປຜິປນຸໂນ’’ຕິອາທີທີ។ ປຣິພຸພາຊំ ຄຫຸຄំ ວາຕີ ສາວກວິເສສນເມເວຕំ ປພຸພຊິຕំ ວາ ຕສຸສ ສາວກំ, ຄຫຸຄំ ວາ ປຈຸຈຍທາຍກນຸຕີ ອຕຸໂຖ។ ພາທີຣກំ ວາ ປຣິພຸພາຊກំ ຍំກິລຸຈិ ຄຫຸຄំ ວາ ອກູເຕນ ໂທເສນ ປຣິກາສຕີຕີ ເອວມຸເປຕຸຖ ອຕຸຖំ ອິຈຸລນຸຕີ ໂປຣາຕາ។

໑໓໕។ອນຣທំ ສນຸໂຕຕີ ອຊີຕາສໂວ ສມາໂນ។ ອຣທំ ປຜິຊານາຕີຕີ ‘‘ອທំ ອຣທາ’’ຕີ ປຜິຊານາຕີ, ຍຖາ ນំ ‘‘ອຣທາ ອຍ’’ນຸຕີ ຊານນຸຕີ, ຕຖາ ວາຈំ ນິຈຸລາເຣຕີ, ກາເຍນ ປຣກຸກມຕີ, ຈິຕຸເຕນ ອິຈຸລຕີ ອສີວາເສຕີ។ ໂຈໂຣຕີ ເຖໂນ។ ສພຸຣທຸມເກ ໂລເກຕີ ອຸກຸກຜຸຖວເສນ ອາຫ – ສພຸພໂລເກຕີ ວຸຕຸຕំ ໂທຕີ ។ ໂລເກ ທີ ສນຸສິຈຸເຉທນນິລຸໂລປຫຣຕາເອກາຄາຣິກກາຣຕາປຣິປນຸຖຕິຜຸຖນາທີທີ ປເຣສំ ສນំ ວິລຸມຸປນຸຕາ ໂຈຣາຕີ ວຸຈຸຈນຸຕີ។ ສາສເນ ປນ ປຣິສສມຸປຕຸຕິອາທີທີ ປຈຸຈຍາທີນິ ວິລຸມຸປນຸຕາ។ ຍຖາຫ –

‘‘ປລຸຈិເມ, ກິກຸຂເວ, ມທາໂຈຣາ ສນຸໂຕ ສំວិຊຸຊມານາ ໂລກສຸມិ។ ກຕເມ ປລຸຈ? ອີສ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸຈສຸສ ມທາໂຈຣສຸສ ເອວំ ໂທຕີ ‘ກຸທາສຸສຸ ນາມາທំ ສເຕນ ວາ ສທສຸເສນ ວາ ປຣິວຸໂຕ ຄາມນິຄມຣາຊສານີສຸ ອາທິຕຸທິສຸສາມិ ທນນຸໂຕ, ໝາເຕນຸໂຕ, ລິນຸທນຸໂຕ, ເລທາເປນຸໂຕ, ປຈນຸໂຕ ປາເຈນຸໂຕຕີ, ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ສເຕນ ວາ ສທສຸເສນ ວາ ປຣິວຸໂຕ ຄາມນິຄມຣາຊສານີສຸ ອາທິຕຸທຕີ ທນນຸໂຕ…ເປ… ປາເຈນຸໂຕ។ ເອວເມວ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອິເສກຈຸຈສຸສ ປາປກິກຸຂຸໂນ ເອວំ ໂທຕີ ‘ກຸທາສຸສຸ ນາມາທំ ສເຕນ ວາ…ເປ… ຣາຊສານີສຸ ຈາຣິກំ ຈຣິສຸສາມិ ສກຸກໂຕ, ຄຣຸກໂຕ, ມານິໂຕ, ປູຊິໂຕ, ອປຈິໂຕ, ຄຫຸຖານລຸເຈວ ປພຸພຊິຕານລຸຈ ລາກີ ຈີວຣ…ເປ… ປຣິກຸຂາຣານ’ນຸຕີ។ ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ສເຕນ ວາ ສທສຸເສນ ວາ ປຣິວຸໂຕ ຄາມນິຄມຣາຊສານີສຸ ຈາຣິກំ ຈຣຕີ ສກຸກໂຕ…ເປ… ປຣິກຸຂາຣານំ។ ອຍំ, ກິກຸຂເວ, ປຖໂມ ມທາໂຈໂຣ ສນຸໂຕ ສំວិຊຸຊມາໂນ ໂລກສຸມិ។

‘‘ປຸນ ຈປຣំ, ກິກຸຂເວ, ອິເສກຈຸໂຈ ປາປກິກຸຂຸ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕំ ສມຸມວິນຍំ ປຣິຍາປຸຕິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ທທຕີ, ອຍំ, ກິກຸຂເວ, ທຸຕິໂຍ…ເປ… ໂລກສຸມិ។

‘‘ປຸນ ຈປຣំ, ກິກຸຂເວ, ອິເສກຈຸໂຈ ປາປກິກຸຂຸ ສຸທຸສំ ພຸຣທຸມຈາຣີ ປຣິສຸທຸສំ ພຸຣທຸມຈຣិຍំ ຈຣນຸຕំ ອມູລເກນ ອພຸຣທຸມຈຣິເຍນ ອນຸທຸສំເສຕີ។ ອຍំ, ກິກຸຂເວ, ຕຕິໂຍ…ເປ… ໂລກສຸມិ។

‘‘ປຸນ ຈປຣំ, ກິກຸຂເວ, ອິເສກຈຸໂຈ, ປາປກິກຸຂຸ ຍານິ ຕານິ ສງໝສຸສ ຄຣຸກຕຸທານິ ຄຣຸປຣິກຸຂາຣານິ, ເສຍຸຍຖີທំ – ອາຣາໂມ, ອາຣາມວຕຸຖຸ, ວິທາໂຣ, ວິທາຣວຕຸຖຸ, ມລຸໂຈ, ປີຖំ, ກິສិ, ພິມຸໂພທນំ, ໂລທກຸມຸກີ, ໂລທກາຕກំ, ໂລທວາຣໂກ, ໂລທກຜາທំ,

ວາສີ, ຜຣສຸ, ກຸຐາຣີ, ກຸທາໂລ, ນິຂາທນໍ, ວລ຺ລີ, ເວຬຸ, ມຸຎ຺ຊໍ, ປພ຺ພຊໍ, ຕິຓໍ, ມຕ຺ຕິກາ, ທາຣຸຠຓ຺ຑໍ, ມຕ຺ຕິກາຠຓ຺ຑໍ, ເຕຫິ ຄິຫີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ອຸປ຺ລາເປຕິ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸຕ຺ໂຖ…ເປ… ໂລກສ຺ມິໍ.

“ສເທວເກ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ…ເປ… ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ອຍໍ ອຄ຺ໂຄ ມຫາໂຈໂຣ, ໂຍ ອສນ຺ຕໍ ອຠູຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມໍ ອຸລ຺ລປຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ໑໙໕).

ຕຕ຺ຖ ໂລກິຍໂຈຣາ ໂລກິຍເມວ ຘນຘຎ຺ຎາທິໍ ເຖເນນ຺ຕິ. ສາສເນ ວຸຕ຺ຕໂຈເຣສຸ ປຐໂມ ຕຖາຣູປເມວ ຈີວຣາທິປຈ຺ຈຍມຕ຺ຕໍ, ທຸຕິໂຍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ, ຕຕິໂຍ ປຣສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຈຕຸຕ຺ໂຖ ສງ຺ຆິກຄຣຸຠຓ຺ຑໍ, ປຎ຺ຈໂມ ຌານສມາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຜລປ຺ປເຠທໍ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຓຘນໍ, ໂລກິຍຎ຺ຈ ຈີວຣາທິປຈ຺ຈຍຊາຕໍ. ຍຖາຫ – “ເຖຍ຺ຍາຍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຏ຺ຐປິຓ຺ໂຑ ຠຸຕ຺ໂຕ”ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຍ຺ວາຍໍ ປຎ຺ຈໂມ ມຫາໂຈໂຣ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ຠຄວາ “ໂຈໂຣ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ໂລເກ”ຕິ. ໂສ ຫິ “ສເທວເກ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ…ເປ… ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ອຍໍ ອຄ຺ໂຄ ມຫາໂຈໂຣ, ໂຍ ອສນ຺ຕໍ ອຠູຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມໍ ອຸລ຺ລປຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ໑໙໕) ເອວໍ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຘນເຖນນໂຕ ອຄ຺ໂຄ ມຫາໂຈໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອິຘາປິ “ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ໂລເກ”ຕິ ອິມິນາ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຈເທນ ປກາເສສິ.

ເອໂສ ໂຂ ວສລາຘໂມຕິ. ເອຕ຺ຖ ໂຂຕິ ອວຘາຣຓຕ຺ໂຖ, ເຕນ ເອໂສ ເອວ ວສລາຘໂມ. ວສລານໍ ຫີໂນ ສພ຺ພປຈ຺ຈິມໂກຕິ ອວຘາເຣຕິ. ກສ຺ມາ? ວິສິຏ຺ຐວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ເຖຍ຺ຍຘມ຺ມວສ຺ສນໂຕ, ຍາວ ຕໍ ປຏິລຸສໍ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ຕາວ ອວິຄຕວສ
ລກຣຓຘມ຺ມໂຕ ຈາຕິ.

ເອເຕໂຂ ວສລາຕິ. ອິທານິ ເຍ ເຕ ປຐມຄາຖາຍ ອາສຍວິປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ໂກຘນາຫໂຍ ປຎ຺ຈ, ປາປມກ຺ຂີ ວາ ທ຺ວິຘາ ກຕ຺ວາ ຉ, ທຸຕິຍຄາຖາຍ ປໂຍຄວິປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ປາຓຫິໍສໂກ ເອໂກ, ຕຕິຍາຍ ປໂຍຄວິປ຺ປຕ຺ຕິວເສເນວ ຄາມນິຄມນິຄ຺ຄາຫໂກ ເອໂກ, ຈຕຸຕ຺ຖາຍ ເຖຍ຺ຍາວຫາຣວເສນ ເອໂກ, ປຎ຺ຈມາຍ ອິຓວຎ຺ຈນວເສນ ເອໂກ, ຉຏ຺ຐາຍ ປສຍ຺ຫາວຫາຣວເສນ ປນ຺ຖທູສໂກ ເອໂກ, ສຕ຺ຕມາຍ ກູຏສກ຺ຂິວເສນ ເອໂກ, ອຏ຺ຐມາຍ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ຠິວເສນ ເອໂກ, ນວມາຍ ອກຕຎ຺ຎຸວເສນ ເອໂກ, ທສມາຍ ກຕ ນາສນວິເຫສນວເສນ ເອໂກ, ເອກາທສມາຍ ຫທຍວຎ຺ຈນວເສນ ເອໂກ, ທ຺ວາທສມາຍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ຕວເສນ ທ຺ເວ, ເຕຣສມາຍ ອກຕຎ຺ຎຸວເສນ ເອໂກ, ຈຸທ຺ທສມາຍ ວຎ຺ຈນວເສນ ເອໂກ, ປນ຺ນຣສມາຍ ວິເຫສນວເສນ ເອໂກ, ໂສລສມາຍ ວຎ຺ຈນວເສນ ເອໂກ, ສຕ຺ຕຣສມາຍ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນປຣວມ຺ຠນວເສນ ທ຺ເວ, ອຏ຺ຐາຣສມາຍ ປໂຍຄາສຍວິປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ໂຣສ ກາຫໂຍ ສຕ຺ຕ, ເອກູນວີສຕິມາຍ ປຣິກາສນວເສນ ທ຺ເວ, ວີສຕິມາຍ ອຄ຺ຄມຫາໂຈຣວເສນ ເອໂກຕິ ເອວໍ ເຕຕ຺ຕິໍສ ຈຕຸຕ຺ຕິໍສ ວາ ວສລາ ວຸຕ຺ຕາ. ເຕ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອາຫ “ເອເຕ ໂຂ ວສລາ ວຸຕ຺ຕາ, ມຍາ ເຍ ເຕ ປກາສິຕາ”ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຍ ເຕ ມຍາ ປຸພ຺ເພ “ຊານາສິ ປນ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ວສລ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ສງ຺ເຂປໂຕ ວສລາ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເອເຕ ໂຂ ປກາສິຕາຕິ. ອຖ ວາ ເຍ ເຕ ມຍາ ປຸຄ຺ຄລວເສນ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ຘມ຺ມວເສນາປິ ເອເຕ ໂຂ ປກາສິຕາ. ອຖ ວາ ເອເຕ ໂຂ ວສລາ ວຸຕ຺ຕາ ອຣິເຍຫິ ກມ຺ມວເສນ, ນ ຊາຕິວເສນ, ມຍາ ເຍ ເຕ ປກາສິຕາ “ໂກຘໂນ ອຸປນາຫີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ.

໑໓໖. ເອວໍ ຠຄວາ ວສລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ອຕີວ ອຠິນິວິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ທິຏ຺ຐິໍ ປຏິເສເຘນ຺ໂຕ ອາຫ “ນ ຊຈ຺ຈາ ວສໂລ ໂຫຕີ”ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຫິ ນ ຊຈ຺ຈາ ວສໂລ ໂຫຕິ, ນ ຊຈ຺ຈາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ອປິຈ ໂຂ ກມ຺ມຸນາ ວສໂລ ໂຫຕິ, ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ອປຣິສຸທ຺ຘກມ຺ມວສ຺ສນໂຕ ວສໂລ ໂຫຕິ, ປຣິສຸທ຺ເຘນ ກມ຺ມຸນາ ອປຣິສຸທ຺ຘວາຫນໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕິ. ຍສ຺ມາ ວາ ຕຸມ຺ເຫ ຫີນໍ ວສລໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ມຎ຺ຎິຕ຺ຖ, ຕສ຺ມາ ຫີເນນ ກມ຺ມຸນາ ວສໂລ ໂຫຕິ, ອຸກ຺ກຏ຺ເຐນ ກມ຺ມຸນາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕີຕິ ເອວມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ຎາເປນ຺ໂຕ ເອວມາຫ.

໑໓໗-໑໓໙. ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ສເນນ ສາເຘຕຸໍ “ຕທມິນາປິ ຊານາຖາ”ຕິອາທິກາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອາຫ. ຕາສຸ ທ຺ເວ ຈຕຸປ຺ປາທາ, ເອກາ ຉປ຺ປາທາ, ຕາສໍ ອຕ຺ໂຖ – ຍໍ ມຍາ ວຸຕ຺ຕໍ “ນ ຊຈ຺ຈາ ວສໂລ ໂຫຕີ”ຕິອາທິ, ຕທມິນາປິ ຊານາຖ, ຍຖາ ເມທໍ ນິທສ຺ສນໍ, ຕໍ ອິມິນາປິ ປກາເຣນ ຊານາຖ, ເຍນ ເມ ປກາເຣນ ເຍນ ສາມຎ຺ເຎນ ອິທໍ ນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ກຕມໍ ນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ເຈ? ຈຓ຺ຑາລປຸຕ຺ໂຕ ໂສປາໂກ…ເປ… ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປຕ຺ຕິຍາຕິ.

ຈຓ຺ຑາລສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ຈຓ຺ຑາລປຸຕ຺ໂຕ. ອຕ຺ຕໂນ ຂາທນຕ຺ຖາຍ ມເຕ ສຸນເຂ ລຠິຕ຺ວາ ປຈຕີຕິ ໂສປາໂກ. ມາຕງ຺ໂຄຕິ ເອວໍນາ

ໂມ ວິສ຺ຸໂຕຕິ ເອວໍ ທີນາຍ ຊາຕິຍາ ຈ ຊີວິກາຍ ຈ ນາເມນ ຈ ປາກໂຜ຺

ໂສຕິ ປຸ໌ຣິມປ໌ເທນ ສມ຺ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ໂສ ມາຕ຺ໂຄ ຍສໍ ປ໌ຣມໍ ປ໌ຕ຺ໂຕ, ອພ຺ກຸຕໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ອຕິວິສິຝ຺ຖໍ ຍສໍ ກິຕ຺ຕີ ປ໌ສໍສໍ ປ໌ຕ຺ໂຕ຺ ຍໍ ສຸຫຸລ຺ລການ຺ຕິ ຍໍ ອຸລ຺ອາຣກຸລູປ໌ປ໌ນ຺ເນນາປີ ທຸລ຺ລກໍ, ທີນກຸລູປ໌ປ໌ນ຺ເນນ ສຸທຸລ຺ລກໍ຺ ເອວໍ ຍສປ຺ປ໌ຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອາຄຈ຺ຊໍ ຕສ຺ສຸປ໌ຝ຺ຖານໍ, ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ພຫູ, ຕສ຺ສ ມາຕ຺ຄສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍຕ຺ຖໍ ຂຕ຺ຕິຍາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ ອຄ຺ເຄ ຈ ພຫູ ເວສ຺ສສຸທ຺ທາທໂຍ ຊມ຺ພຸທີປ໌ມນຸສ຺ສາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອຸປ໌ຝ຺ຖານໍ ອາຄມິສູຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ເອວໍ ອຸປ໌ຝ຺ຖານສມ຺ປ໌ນ຺ໂນ ໂສ ມາຕ຺ໂຄ ວິຄຕກິເລສຣຊຕ຺ຕາ ວິຣຊໍ, ມຫນ຺ເຕທິ ພຸທ຺ຘາທີຫີ ປ໌ຝິປ໌ນ຺ນຕ຺ຕາ ມຫາປ໌ຖໍ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລກສ຺ຂາຕໍ ເທວໂລກໍ ຍາເປ໌ຕຸໍ ສມຕ຺ຖຕ຺ຕາ ເທວໂລກຍານສຄ຺ຄິຕໍ ອຝ຺ຖສມາປ໌ຕ຺ຕິຍານໍ ອກິຣຸຍ຺ຫ, ຕາຍ ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ກາມຣາຄໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ, ກາຍສ຺ສ ເພທາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປ໌ໂຄ ອຫຸ, ສາ ຕຖາ ທີນາປີ ນ ນໍ ຊາຕິ ນິວາເຣສິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປ໌ປ໌ຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປ໌ປ໌ຕ຺ຕິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺

ອຍໍ ປ໌ນຕ຺ໂຖ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ໂພ – ອຕີເຕ ກິຣ ມຫາປຸ໌ຣິໂສ ເຕນ ເຕນຸປ໌າເຍນ ສຕ຺ຕທີຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ໂສປາກຊີວິເກ ຈຕ຺ທາລກຸເລ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊິ຺ ໂສ ນາເມນ ມາຕ຺ໂຄ , ຣູເປນ ທຸທ຺ທສິໂກ ທຸຕ຺ວາ ພທິນຄເຣ ຈມ຺ມກຸຜິກາຍ ວສຕິ, ອນ຺ໂຕນຄເຣ ກິກ຺ຂໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປ໌ຕິ຺ ອເຖກທິວສໍ ຕສ຺ມີ ນຄເຣ ສຸຣານກ຺ຂຕ຺ເຕ ໂຊສິເຕ ຘຕ຺ຕາ ຍຖາສເກນ ປ໌ຣິວາເຣນ ກິລ຺ອນ຺ຕິ຺ ອຄ຺ຄຕຣາປີ ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລຊິຕາ ປ໌ນ຺ນຣສໂສລ຺ອສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກາ ເທວກຄ຺ຄາ ວິຍ ຣູເປນ ທສ຺ສນິຍາ ປາສາທິກາ ''ອຕ຺ຕໂນ ກຸລວໍ ສານຸຣູປ໌ ກິລ຺ອິສ຺ສາມິ''ຕິ ປ໌ຫູຕໍ ຂຊ຺ຊໂກຊ຺ຊາທິກິລ຺ອນສມ຺ກາຣໍ ສກເຜສຸ ອາໂຣເປ໌ຕ຺ວາ ສພ຺ພເສຕວລ຺ອວຍຸຕ຺ຕໍ ຍານມາຣຸຍ຺ຫ ມຫາປ໌ຣິວາເຣນ ອຸຍ຺ຍານກູມີ ຄຈ຺ຉຕິ ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກາຕິ ນາເມນ຺ ສາ ກິຣ ''ທຸສ຺ສຕ຺ກິຕໍ ຣູປ໌ ອວມງ຺ຄລ''ນ຺ຕິ ທຝ຺ຖໍ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ເຕນສ຺ສາ ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກາຕ຺ເວວ ສງ຺ຂາ ອຸທປ໌າທິ຺

ຕທາ ໂສ ມາຕ຺ໂຄ ກາລສ຺ເສວ ວຸຝ຺ຖາຍ ປ໌ຜປິໂລຕິກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ, ກໍສຕາລ຺ອໍ ຫຕ຺ເຖ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ, ກາຊນຫຕ຺ໂຖ ນຄຣໍ ປ໌ວິສຕິ, ມນຸສ຺ເສ ທິສ຺ວາ ທູຣໂຕ ເອວ ກໍສຕາລ຺ອໍ ອາໂກເຜນ຺ໂຕ຺ ອຖ ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກາ ''ອຸສ຺ສຣຖ, ອຸສ຺ສຣຖາ''ຕິ ປຸ໌ຣໂຕ ປຸ໌ຣໂຕ ທີນຊນໍ ອປ໌ເນນ຺ເຕທີ ປຸ໌ຣິເສທີ ນິຍມານາ ນຄຣທ຺ວາຣມຊ຺ເຊ ມາຕ຺ຄໍ ທິສ຺ວາ ''ໂກ ເອໂສ''ຕິ ອາຫ຺ ອຫໍ ມາຕ຺ຄຈຕ຺ທາໂລຕິ຺ ສາ ''ອີທິສໍ ທິສ຺ວາ ຄຕານໍ ກຸໂຕ ວຸທ຺ຒິ''ຕິ ຍານໍ ນິວຕ຺ຕາເປ໌ສິ຺ ມນຸສ຺ສາ ''ຍໍ ມຍໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຂຊ຺ຊໂກຊ຺ຊາທີ ລເກຍ຺ຍາມ, ຕສ຺ສ ໂນ ມາຕ຺ເຄນ ອນ຺ຕຣາໂຍ ກໂຕ''ຕິ ກຸປີຕາ ''ຄຕ຺ຫຖ ຈຕ຺ທາລ''ນ຺ຕິ ເລຑ຺ຑູທີ ປ໌ຫຣິຕ຺ວາ ''ມໂຕ''ຕິ ປ໌າເທ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ຉທ຺ເທຕ຺ວາ ກຈວເຣນ ປ໌ຜິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄມໍສ຺ຸ ໂສ ສຕີ ປ໌ຜິລກິຕ຺ວາ ວຸຝ຺ຖາຍ ມນຸສ຺ເສ ປຸ໌ຈ຺ຉິ – ''ກີ, ອຍ຺ຍາ, ທ຺ວາຣໍ ນາມ ສພ຺ພສາຘາຣຕໍ, ອຸທາຫຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍເຍວ ກຕ''ນ຺ຕິ? ມນຸສ຺ສາ ອາຫໍສຸ – ''ສພ຺ເພສໍ ສາຘາຣຕ''ນ຺ຕິ຺ ''ເອວໍ ສພ຺ພສາຘາຣຕທ຺ວາເຣນ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ກິກ຺ຂາຫາເຣນ ຍາເປ໌ນ຺ຕໍ ມໍ ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກາຍ ມນຸສ຺ສາ ອິມໍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາເປ໌ສຸ''ນ຺ຕິ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ ອາທິຕ຺ຓນ຺ໂຕ ມນຸສ຺ສານໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ຆຣທ຺ວາເຣ ນິປ໌ຊ຺ຊິ – ''ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກໍ ອລທ຺ຘາ ນ ວຸຝ຺ຖຫິສ຺ສາມິ''ຕິ຺

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ''ຆຣທ຺ວາເຣ ມາຕ຺ໂຄ ນິປ໌ນ຺ໂນ''ຕິ ສຸຕ຺ວາ ''ຕສ຺ສ ກາກຕິກໍ ເທຖ, ເຕເລນ ອງ຺ຄໍ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕູ''ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ຕໍ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ''ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກໍ ອລທ຺ຘາ ນ ວຸຝ຺ຖຫິສ຺ສາມິ''ຈ຺ເຈວ ອາຫ຺ ຕໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ''ທ຺ເວ ກາກຕິກາໂຍ ເທຖ, ກາກຕິກາຍ ປູວໍ ຂາທຕຸ, ກາກຕິກາຍ ເຕເລນ ອງ຺ຄໍ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕູ''ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ຕໍ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕເຖວ ວທຕິ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສຸຕ຺ວາ ''ມາສກໍ ເທຖ, ປາທໍ, ອຸປ໌ຑ຺ຍກຫາປ໌ຕໍ, ກຫາປ໌ຕໍ ທ຺ເວ ຕີຕີ''ຕິ ຍາວ ສຕໍ ອາຕາເປ໌ສິ຺ ໂສ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕເຖວ ວທຕິ຺ ເອວໍ ຍາຈນ຺ຕານໍເຍວ ສູຣິໂຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ຺ ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ສາຕິປາກາຣໍ ປ໌ຣິກ຺ຂິປາເປ໌ຕ຺ວາ ຕໍ ອຸປ໌ສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຍາຈິ – ''ຕາຕ ມາຕ຺ຄ, ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກາຍ ອປ໌ຣາຘໍ ຂມ, ສຫສ຺ສໍ ຄຕ຺ຫາທິ, ທ຺ເວ ຕີຕີ''ຕິ ຍາວ ''ສຕສຫສ຺ສໍ ຄຕ຺ຫາທີ''ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ຕຸຕ຺ທີກູໂຕ ນິປ໌ຊ຺ຊິເຍວ຺

ເອວໍ ຈຕູຫປ໌ຄ຺ຈາເທ ວີຕິວຕ຺ເຕ ພທຸມ຺ປີ ປ໌ຕ຺ຕາກາຣໍ ທຕ຺ວາ ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກໍ ອລການ຺ຕາ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາຣາທໂຍ ມາຕ຺ຄສ຺ສ ອຸປ໌ກຕ຺ຕເກ ອາໂຣຈາເປ໌ສຸໍ – ''ປຸ໌ຣິສາ ນາມ ອເນການິປີ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ວີຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຖໍ ປາປຸ໌ຕນ຺ຕິ, ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິ, ອທ຺ຘາ ທ຺ວິຫາຕິຫຈ຺ຈເຍນ ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລິກໍ ລຈ຺ຉສີ''ຕິ຺ ໂສ ຕຸຕ຺ທີກູໂຕ ນິປ໌ຊ຺ຊິເຍວ຺ ອຖ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ສມນ຺ຕາ ປ໌ຝິວິສ຺ສກາ ອຸຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ ''ຕຸມ຺ເຫ ມາຕ຺ຄໍ ວາ ອຸຝ຺ຖາເປ໌ຖ, ທາຣິກໍ ວາ ເທຖ, ມາ ອມ຺ເຫ ສພ຺ເພ ນາສຍິຕ຺ຖາ''ຕິ ອາຫໍສ຺ຸ ເຕ

ສໍ ກິຣ ອຍໍ ທິຍ຺ຄິ ‘‘ຍສ຺ສ ໝຣທ຺ວາເຣ ເອວໍ ນິປ຺ນ຺ໂນ ຈຕ຺ຫາໂລ ມຣຕິ, ຕສ຺ສ ໝເຣນ ສທ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕໝຣວາສີໂນ ຈຕ຺ຫາລາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ຺ ຕໂຕ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກໍ ນິລປ຺ຍປີໂລຕິກໍ ນິວາສາເປຕ຺ວາ ອຸລ຺ລຸງ຺ກກລຸໂອປີກາທີນິ ທຕ຺ວາ ປຣິເທວມານໍ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ເປຕ຺ວາ ‘‘ຄຕ຺ທ ທາຣິກໍ, ອຸຍ຺ຄາຍ ຄຈ຺ຉາທີ’’ຕິ ອທໍສ຺ຸ ສາ ປສ຺ເສ ຄຕ຺ວາ ‘‘ອຸຍ຺ຄາທີ’’ຕິ ອາທ, ໂສ ‘‘ທຕ຺ເຖນ ນໍ ຄເທຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຄາເປທີ’’ຕິ ອາທ຺ ສາ ນໍ ອຸຍ຺ຄາເປສິ຺ ໂສ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາທ – ‘‘ມຍໍ ອນ຺ໂຕນຄເຣ ວສິຕຸໍ ນ ລການ, ເອທິ ນໍ ພ ຫິນຄເຣ ຈມ຺ມກຸຍີ ເປທີ’’ຕິ຺ ສາ ນໍ ທຕ຺ເຖ ຄເທຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເປສິ຺ ‘‘ປີຍ຺ຄິຍໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ’’ຕິ ຊາຕກກາຕກາ຺ ເປຕ຺ວາ ຈສ຺ສ ສຣີຣໍ ເຕເລນ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ, ອຸຕ຺ໂທທເກນ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ, ຍາຄຸໍ ປຈິຕ຺ວາ ອທາສິ຺ ໂສ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມຕາກລ຺ຍາ ອຍໍ ມາ ວິນສ຺ສີ’’ຕິ ຊາຕິສມ຺ເພທໍ ອກຕ຺ວາວ ອຫ຺ຌມາສມຕ຺ຕໍ ພລໍ ຄເທຕ຺ວາ ‘‘ອທໍ ວນໍ ຄຈ຺ຉາມິ, ‘ອຕິຈິຣາຍຕີ’ຕິ ມາ ຕ຺ວໍ ອຸກ຺ກຕ຺ຄີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ໝຣມານຸສການິ ຈ ‘‘ອິມໍ ມາ ປມຊ຺ຊິຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາຕາເປຕ຺ວາ ໝຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຕາປສປ຺ພຊ຺ຊໍ ປ຺ພຊິຕ຺ວາ, ກສິຕປ຺ຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ, ກຕິປາເທເນວ ອຍ຺ຄ ສມາປຕ຺ຕີໂຍ ປລ຺ຈ ຈ ອກິລ຺ຌາໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອິທານາທໍ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກາຍ ມນາໂປ ກວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ນຄຣທ຺ວາເຣ ໂອໂຣທິຕ຺ວາ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກາຍ ສນ຺ຕິກໍ ເປເສສິ຺

ສາ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ໂກຈິ ມລ຺ເລ ມມ ລາຕໂກ ປ຺ພຊິໂຕ ນໍ ທຸກ຺ຂິຕໍ ລຕ຺ວາ ທຍ຺ຄໍ ອາຄໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ຕຍມານາ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຕໍ ລຕ຺ວາ, ປາເທສຸ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ‘‘ກິສ຺ສ ນໍ ອນາຄໍ ຕຸມ຺ເທ ອກຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາທ຺ ມທາປ຺ຸຣິໂສ ‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິເກ ທຸກ຺ຂິນີ ອໂທສີ, ສກລຊມ຺ພຸທີປວາສີທີ ເຕ ສກ຺ການໍ ກາເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ – ‘‘ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ ໂໝສນໍ ກໂຣທີ – ‘ມທາພ຺ຣຫ຺ມາ ມມ ສາມິໂກ ນ ມາຕງ຺ໂຄ, ໂສ ຈນ຺ທວິມານໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມິສ຺ສຕີ’’’ຕິ຺ ສາ ອາທ – ‘‘ອທໍ, ກນ຺ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕມທາສາລສິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປາປກມ຺ເມນ ອິມໍ ຈຕ຺ຫາລກາວໍ ປຕ຺ຕາ, ນ ສກ຺ໂກມິ ເອວໍ ວຕ຺ຕຸ’’ນ຺ຕິ຺ ມທາປ຺ຸຣິໂສ ‘‘ນ ຕ຺ວໍ ມາຕງ຺ຄສ຺ສ ອານຸກາວໍ ຊານາສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຍຖາ ສາ ສທ຺ທທຕິ, ຕຖາ ອເນການິ ປາຍິທາຣິຍານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕເຖວ ຕໍ ອາຕາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສຕີ ອຄມາສິ຺ ສາ ຕຖາ ອກາສິ຺

ມນຸສ຺ສາ ອຸຊ຺ຊາຍນ຺ຕິ ທສນ຺ຕິ – ‘‘ກຖລ຺ທີ ນາມາຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ປາປກມ຺ເມນ ຈຕ຺ຫາລກາວໍ ປຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ມທາພ຺ຣຫ຺ມານໍ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ຺ ສາ ອສິມານາ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ທິວເສ ທິວເສ ໂໝສນ຺ຕີ ນຄຣໍ ອາທິຕ຺ທຕິ ‘‘ອິໂຕ ລຍ຺ເຄ ທິວເສ, ປລ຺ຈເມ, ຈຕຸຕ຺ເຖ, ຕຕິເຍ, ສຸເວ, ອຊ຺ຊ ອາຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ຺ ມນຸສ຺ສາ ຕສ຺ສາ ວິສ຺ສຕ຺ຖວາຈໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ກທາຈິ ເອວມ຺ປິ ສິຍາ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ໝຣທ຺ວາເຣສຸ ມຕ຺ຫປໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ, ສາຕິປາການໍ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ທາຣິກາໂຍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ‘‘ມທາພ຺ຣຫ຺ມນິ ອາຄເຕ ກລ຺ຌາທານໍ ທສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາກາສໍ ອຸລ຺ໂລເກນ຺ຕາ ນິສີທີສ຺ຸ ອຖ ມທາປ຺ຸຣິໂສ ປຸຕ຺ຕມທິວເສ ຄຄນຕລໍ ອຸປາຣູລ຺ເທ ຈນ຺ເທ ຈນ຺ທວິມານໍ ຜາເລຕ຺ວາ ປສ຺ສໂຕ ມທາຊນສ຺ສ ມທາພ຺ຣຫ຺ມຣູເປນ ນິຄ຺ຄຈ຺ຉິ຺ ມທາຊໂນ ‘‘ທ຺ເວ ຈນ຺ທາ ຊາຕາ’’ຕິ ອ ຕິມລ຺ລິ຺ ຕໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ອາຄຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ສຈ຺ຈໍ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກາ ອາທ, ມທາພ຺ຣຫ຺ມາວ ອຍໍ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກໍ ທເມຕຸໍ ປ຺ຸພ຺ເພ ມາຕງ຺ຄເວເສນາຄຈ຺ຉີ’’ຕິ ນິຍ຺ຄໍ ອຄມາສິ຺ ເອວໍ ໂສ ມທາຊເນນ ທິສ຺ສມາໂນ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກາຍ ວສນຍ຺ຄາເນ ເອວ ໂອຕຣິ຺ ສາ ຈ ຕທາ ອຸຕຸນີ ອໂຫສິ຺ ໂສ ຕສ຺ສາ ນາກິ ອງ຺ຄຸຍ຺ຄເກນ ປຣາມສິ຺ ເຕນ ຜສ຺ເສນ ຄພ຺ໂກ ປຕິຍ຺ຄາສິ຺ ຕໂຕ ນໍ ‘‘ຄພ຺ໂກ ເຕ ສຕ຺ຄິໂຕ , ປຸຕ຺ຕມ຺ທີ ຊາເຕ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຊີວາທີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປສ຺ສໂຕ ມທາຊນສ຺ສ ປຸນ ຈນ຺ທວິມານໍ ປາວິສິ຺

ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ‘‘ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກາ ມທາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຊາປຕີ ອມ຺ຫາກໍ ມາຕາ ຊາຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໂຕ ຕໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ຺ ຕໍ ສກ຺ການໍ ກາຕຸກາມານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ສມ຺ປີລ຺ອເນນ ນຄຣທ຺ວາຣານິ ອໂນກາສານິ ອເທສຸໍ຺ ເຕ ທິຍ຺ຄມງ຺ຄລິກໍ ທິຣລ຺ລຣາສີມ຺ທີ ຄ ເປຕ຺ວາ, ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ, ມຕ຺ເທຕ຺ວາ, ຣຖໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ, ມທາສກ຺ກາເຣນ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ, ນຄຣມຊ຺ເຊ ມຕ຺ຫປໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຣ ນໍ ‘‘ມທາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຊາປຕີ’’ຕິ ທິຍ຺ຄຍ຺ຄາເນ ຄເປຕ຺ວາ ວສາເປນ຺ຕິ ‘‘ຍາວສ຺ສາ ປຕິຣູປໍ ວສໂນກາສໍ ກໂຣມ, ຕາວ ອິເຌວ ວສຕູ’’ຕິ຺ ສາ ມຕ຺ຫເປ ເອວ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ຺ ຕໍ ວິສຸທ຺ຌທິວເສ ສທ຺ຌີ ປຸຕ຺ເຕນ ສສີສໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ມຕ຺ຫເປ ຊາໂຕຕິ ທາຣກສ຺ສ ‘‘ມຕ຺ຫພ຺ຍກຸມາໂຣ’’ຕິ ນາມໍ ອກໍສ຺ຸ ຕໂຕ ປກ຺ຄຸຕິ ຈ ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ‘‘ມທາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຈຣນ຺ຕິ຺ ຕໂຕ ອເນກສຕສທສ຺ສປ຺ປກາຣາ ປຕ຺ຕາກາຣາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ກຸມາຣສ຺ສາຣກ຺ຂໍ ຄເປສຸໍ, ອາຄຕາ ລທຸໍ ກຸມາຣໍ ທຍ຺ຄໍ ນ ລການ຺ຕິ຺

ກຸມາໂຣ ອນຸປ຺ຸພ຺ເພນ ວຸຫ຺ຌິມນ຺ວາຍ ທານໍ ທາຕຸໍ ອາຣທ຺ໂຘ຺ ໂສ ສາລາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕານໍ ກປຕທ຺ຘິການໍ ອທຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍເຍວ ເທຕິ຺ ມທາປ຺ຸຣິໂສ ‘‘ກີ ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ທານໍ ເທຕີ’’ຕິ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍເຍວ ທານໍ ເທນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຍຖາ ສພ຺ເພສໍ ທສ຺ສຕິ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈີວຣໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເທຕ຺ວາ ອາກາເສນ ອາຄມ຺ມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໝຣທ຺ວາເຣ ອຍ຺ຄາສິ຺ ກຸມາໂຣ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ກຸໂຕ ອຍໍ ເອວໍ ວິຣູປເວໂສ ວສໂລ ອາຄໂຕ’’ຕິ ກຸທ຺ໂຘ ອິມໍ ຄາຖມາທ –

‘‘ກຸໂຕ ນຸ ອາຄຈ຺ຉສິ ທຸມ຺ມວາສີ, ໂອຕລ຺ລໂກ ປ໌ສຸປ໌ສາຈໂກວ;

ສງກາຣໂຈລຸອໍ ປຝິມຸຍ຺ຈ ກຕ຺ເຄ, ໂກເຣ ຕຸວໍ ໂຫສິ ອທກ຺ຂິເຕຍ຺ໂຍ’’ຕິ຺

ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ‘‘ຄຕ຺ໜາຖ ຄຕ຺ໜາຖາ’’ຕິ ຕໍ ຄເໜຕ຺ວາ ອາໂກເຜຕ຺ວາ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາເປສຸໍ຺ ໂສ ອາກາເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພຫິນຄເຣ ປຈ຺ຈຍ຺ຖາສິ ຺ ເທວຕາ ກຸປິຕາ ກຸມາຣໍ ຄເລ ຄເໜຕ຺ວາ ອຸທ຺ຆໍປາທໍ ອໂຆສິຣໍ ຖເປສຸໍ຺ ໂສ ອກ຺ຂີຫີ ນິຄ຺ຄເຕຫີ ມຸເຂນ ເຂລຸອໍ ປຄ຺ຆຣນ຺ເຕນ ຆຣຸຆຣຸປສ຺ສາສີ ທຸກ຺ຂໍ ເວທຍຕິ຺ ທິຍ຺ຖມງຄລິກາ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ໂກຈິ ອາຄໂຕ ອຕ຺ຖິ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ຺ ‘‘ອາມ, ປພ຺ພຊິໂຕ ອາຄຈ຺ຉິ’’ຕິ຺ ‘‘ກຸຫີ ຄໂຕ’’ຕິ? ‘‘ເອວໍ ຄໂຕ’’ຕິ຺ ສາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຂມຖ, ກນ຺ເຕ, ອຕ຺ຕໂນ ທາສສ຺ສາ’’ຕິ ຍາຈນ຺ຕີ ຕສ຺ສ ປາທມູເລ ກູມິຍາ ນິປ຺ຊ຺ຊິ຺ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ມຫາປຸຣິໂສ ປິຕ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ, ຍາຄຸໍ ລກິຕ຺ວາ, ຕໍ ປີວນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂສ ອວສິຍ຺ຖໍ ໂຖກໍ ຍາຄຸໍ ທິຍ຺ຖມງຄລິກາຍ ອທາສິ຺ ‘‘ຄຈ຺ຉ ອິມໍ ຍາຄຸໍ ອຸທກກຸມ຺ກິຍາ ອາໂລເລຕ຺ວາ ເຍສໍ ກູຕວິກາໂຣ ອຕ຺ຖິ, ເຕສໍ ອກ຺ຂິມຸຂກຕ຺ຕນາສາພິເລສຸ ອາສິຍ຺ຈ, ສຣີຣຍ຺ຈ ປຣິປ຺ໂຜເສຫີ, ເອວໍ ນິພ຺ພິກາຣາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ຺ ສາ ຕຖາ ອກາສິ຺ ຕໂຕ ກຸມາເຣ ປກຕິສຣີເຣ ຊາເຕ ‘‘ເອຫິ, ຕາຕ ມຕ຺ຑພ຺ຍ, ຕໍ ຂມາເປສ຺ສາມາ’’ຕິ ປຸຕ຺ຕຍ຺ຈ ສພ຺ເພ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ຈ ຕສ຺ສ ປາທມູເລ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ຂມາເປສີ຺

ໂສ ‘‘ສພ຺ພຊນສ຺ສ ທານໍ ທາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ, ຘມ຺ມກຖໍ ກຕ຺ວາ, ອຕ຺ຕໂນ ວສນຍ຺ຖານໍເຍວ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອິຕ຺ຖີສຸ ປາກຍາ ທິຍ຺ຖມງຄລິກາ ທມິຕາ, ປຸຣິເສສຸ ປາກໂຍ ມຕ຺ຑພ຺ຍກຸມາໂຣ, ອິທານິ ໂກ ທເມຕພ຺ໂພ’’ຕິ຺ ຕໂຕ ຊາຕິມນ຺ຕຕາປສໍ ອທ຺ທສ ພນ຺ຘຸມຕີນຄຣໍ ນິສ຺ສາຍ ກຸມ຺ກວຕີນທີຕີເຣ ວິຫຣນ຺ຕໍ຺ ໂສ ‘‘ອຫໍ ຊາຕິຍາ ວິສິຍ຺ໂຖ, ອຍ຺ເຍຫິ ປຣິກຸຕ຺ໂຕທກໍ ນ ປຣິກຸຍ຺ຊາມີ’’ຕິ ອຸປຣິນທິຍາ ວສຕິ຺ ມຫາປຸຣິໂສ ຕສ຺ສ ອຸປຣິກາເຄ ວາສໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຸທກປຣິໂກຄເວລາຍໍ ທນ຺ຕກຍ຺ຖໍ ຂາທິຕ຺ວາ ອຸທເກ ປກ຺ຂິປິ຺ ຕາປໂສ ຕໍ ອຸທເກນ ວຸຍ຺ຫມານໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເກນິທໍ ຂິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ປຝິໂສຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາປຸຣິສໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ໂກ ເອຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາຫ຺ ‘‘ມາຕງຄຈຕ຺ຑາໂລ, ອາຈຣິຍາ’’ຕິ຺ ‘‘ອເປຫິ, ຈຕ຺ຑາລ, ມາ ອຸປຣິນທິຍາ ວສີ’’ຕິ຺ ມຫາປຸຣິໂສ ‘‘ສາຘຸ, ອາຈຣິຍາ’’ຕິ ເໜຍ຺ຖານທິຍາ ວສຕິ, ປຝິໂສຕມ຺ປິ ທນ຺ຕກຍ຺ຖໍ ຕາປສສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ຺ ຕາປໂສ ປຸນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ອເປຫິ, ຈຕ຺ຑາລ, ມາ ເໜຍ຺ຖານທິຍໍ ວສ, ອຸປຣິນທິຍາເຍວ ວສາ’’ຕິ ອາຫ຺ ມຫາປຸຣິໂສ ‘‘ສາຘຸ, ອາຈຣິຍາ’’ຕິ ຕຖາ ອກາສິ, ປຸນປິ ຕເຖວ ອໂຫສິ຺ ຕາປໂສ ປຸນປິ ‘‘ຕຖາ ກໂຣຕີ’’ຕິ ທຸຍ຺ໂຖ ມຫາປຸຣິສໍ ສປິ ‘‘ສູຣິຍສ຺ສ ເຕ ອຸຄ຺ຄມນເວລາຍ ສຕ຺ຕຘາ ມຸທ຺ຘາ ຜລຕູ’’ຕິ຺ ມຫາປຸຣິໂສປິ ‘‘ສາຘຸ, ອາຈຣິຍ, ອຫໍ ປນ ສູຣິຍຸຍ຺ຖານໍ ນ ເທມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ສູຣິຍຸຍ຺ຖານໍ ນິວາເຣສີ ຺ ຕໂຕ ຣຕ຺ຕິ ນ ວິກາຍຕິ, ອນ຺ຘກາໂຣ ຊາໂຕ, ກີຕາ ພນ຺ຘຸມຕີວາສິໂນ ຕາປສສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ອຕ຺ຖີ ນຸ ໂຂ, ອາຈຣິຍ, ອມ຺ຫາກໍ ໂສຕ຺ຖີກາໂວ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິສ຺ຸ ເຕ ຫີ ຕໍ ‘‘ອຣຫາ’’ຕິ ມຍ຺ຍນ຺ຕິ຺ ໂສ ເຕສໍ ສພ຺ພມາຈິກ຺ຂິ຺ ເຕ ມຫາປຸຣິສໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ‘‘ສູຣິຍໍ, ກນ຺ເຕ, ມຸຍ຺ຈຖາ’’ຕິ ຍາຈິສ຺ຸ ມຫາປຸຣິໂສ ‘‘ຍທິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຣຫາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມໍ ຂມາເປຕິ, ມຸຍ຺ຈາມີ’’ຕິ ອາຫ຺

ມນຸສ຺ສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາປສໍ ອາຫໍສຸ – ‘‘ເອຫິ, ກນ຺ເຕ, ມາຕງຄປຕ຺ຑິຕໍ ຂມາເປຫິ, ມາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກລຫກາຣຕາ ມຍໍ ນສ຺ສິມ຺ຫາ’’ຕິ຺ ໂສ ‘‘ນາຫໍ ຈຕ຺ຑາລໍ ຂມາເປມີ’’ຕິ ອາຫ຺ ມນຸສ຺ສາ ‘‘ອມ຺ເຫ ຕຸວໍ ນາເສສີ’’ຕິ ຕໍ ຫຕ຺ຖປາເທສຸ ຄເໜຕ຺ວາ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ເນສຸໍ຺ ມຫາປຸຣິໂສ ‘‘ມມ ປາທມູເລ ກຸຈ຺ຉິຍາ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຂມາເປນ຺ເຕ ຂມາມີ’’ຕິ ອາຫ຺ ມນຸສ຺ສາ ‘‘ເອວໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ອາຫໍສ຺ຸ ຕາປໂສ ‘‘ນາຫໍ ຈຕ຺ຑາລໍ ວນ຺ທາມີ’’ຕິ຺ ມນຸສ຺ສາ ‘‘ຕວ ຉນ຺ເທນ ນ ວນ຺ທິສ຺ສສີ’’ຕິ ຫຕ຺ຖປາທມສ຺ສຸຄີວາທີສຸ ຄເໜຕ຺ວາ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ປາທມູເລ ສຍາເປສຸໍ຺ ໂສ ‘‘ຂມາມຫໍ ອິມສ຺ສ, ອປິຈາຫໍ ຕສ຺ເສວານຸກມ຺ປາຍ ສູຣິຍໍ ນ ມຸຍ຺ຈາມິ, ສູຣິເຍ ຫິ ອຸຄ຺ຄຕມຕ຺ເຕ ມຸທ຺ຘາ ອສ຺ສ ສຕ຺ຕຘາ ຜລິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາຫ຺ ມນຸສ຺ສາ ‘‘ອິທານິ, ກນ຺ເຕ, ກີ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອາຫໍສ຺ຸ ມຫາປຸຣິໂສ ‘‘ເຕນ ຫິ ອິມໍ ຄລປ຺ປມາເຕ ອຸທເກ ຖເປຕ຺ວາ ມຕ຺ຕິກາປິຕ຺ເຑນສ຺ສ ສີສໍ ປຝິຈ຺ຉາເທຖ, ສູຣິຍຣສ຺ມີຫິ ຜຸຍ຺ໂຖ ມຕ຺ຕິກາປິຕ຺ໂຑ ສຕ຺ຕຘາ ຜລິສ຺ສຕິ຺ ຕສ຺ມີ ຜລິເຕ ເອສ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຄຈ຺ຉຕູ’’ຕິ ອາຫ຺ ເຕ ຕາປສໍ ຫຕ຺ຖປາທາທີສຸ ຄເໜຕ຺ວາ ຕຖາ ອກໍສ຺ຸ ສູຣິເຍ ມຸຍ຺ຈິຕມຕ຺ເຕ ມຕ຺ຕິກາປິຕ຺ໂຑ ສຕ຺ຕຘາ ຜລິຕ຺ວາ ປຕິ, ຕາປໂສ ກີໂຕ ປລາຍິ຺ ມນຸສ຺ສາ ທິສ຺ວາ ‘‘ປສ຺ສຖ, ໂກ, ສມຕສ຺ສ ອານຸກາວ’’ນ຺ຕິ ທນ຺ຕກຍ຺ຖປກ຺ຂິປນມາທີ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ‘‘ນຕ຺ຖີ ອີທິໂສ ສມໂຕ’’ຕິ ຕສ຺ມີ ປສີທິສ຺ຸ ຕໂຕ ປກ຺ຕິ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຂຕ຺ຕິຍພ຺ຣາຫ຺ມຕາທໂຍ ຄຫຍ຺ຖປພ຺ພຊິຕາ ມາຕງຄປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ອຸປຍ຺ຖານໍ ອຄມໍສ຺ຸ ໂສ ຍາວຕາຍຸກໍ ຖຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິ຺ ເຕນາຫ ກຄວາ ‘‘ຕທມິນາປິ ຊານາຖ…ເປ… ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປຕ຺ຕິຍາ’’ຕິ຺

໑໔໐-໑໔໑ຯ ເອວໍ ''ນ ຊຈ຺ຈາ ວສໂລ ໂຫຕິ, ກມ຺ມຸນາ ວສໂລ ໂຫຕິ''ຕິ ສາເຣຕ຺ວາ ອິທານິ ''ນ ຊຈ຺ຈາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ''ຕິ ເອຕໍ ສາເຣຕຸໍ ອາຫ ''ອຊ຺ຊາຍກກຸເລ ຊາຕາ ...ເປ... ທຸຄ຺ຄຕ຺ຍາ ຄຣຫາຍວາ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ຊາຍກກຸເລ ຊາຕາຕິ ມນ຺ຕຊ຺ຊາຍເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ຊາຕາຯ ''ອຊ຺ຊາຍກາກຸລອ ຊາຕາ''ຕິປິ ປາໂຖຯ ມນ຺ຕານໍ ອຊ຺ຊາຍເກ ອນຸປກຸຍ຺ເຖ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ຊາຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມນ຺ຕາ ພນ຺ຘວາ ເອເຕສນ຺ຕິ ມນ຺ຕພນ຺ຘວາຯ ເວທພນ຺ຘູ ເວທປຎິສ຺ສຣຓາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕ ຈ ປາເປສຸ ກມ຺ເມສຸ ອກິຕ຺ຫມຸປທິສ຺ສເຣຕິ ເຕ ເອວໍ ກຸເລ ຊາຕາ ມນ຺ຕພນ຺ຘວາ ຈ ສມາ ນາປິ ຍທິ ປາຕາຕິປາຕາທິສຸ ປາປກມ຺ເມສຸ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປທິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຖ ທິຍ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ຄາຣຍ຺ຫາ ສມ຺ປຣາເຍ ຈ ທຸຄ຺ຄຕິ ເຕ ເອວມຸປທິສ຺ສມານາ ອິມສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ ມາຕາປິຕູຫິປິ ''ນຍິເມ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ຕາ, ທຸຊ຺ຊາຕາ ເອເຕ ກຸລສ຺ສ ອງ຺ຄາຣກູ ຕາ, ນິກ຺ກຫ຺ຌຖ ເນ''ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິປິ ''ຄຫປຕິກາ ເອເຕ, ນ ເອເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ມາ ເນສໍ ສທ຺ຘຍ຺ຄຖາລິປາກາທິສຸ ປເວສໍ ເທຖ, ມາ ເນຫີ ສທ຺ທີ ສລ຺ລປຖາ''ຕິ, ອຍ຺ເຍຫິປິ ມນຸສ຺ເສຫີ ''ປາປກມ຺ມນ຺ຕາ ເອເຕ, ນ ເອເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ''ຕິ ເອວໍ ຄາຣຍ຺ຫາ ໂຫນ຺ຕິຯ ສມ຺ປຣາເຍ ຈ ເນສໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ນິຣຍາທິເກາທາ, ທຸຄ຺ຄຕິ ເອເຕສໍ ປຣໂລເກ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ປຣາເຍ ວາຕິປິ ປາໂຖຯ ປຣໂລເກ ເອເຕສໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຄຕິ ທຸຄ຺ຄຕິ, ທຸກ຺ຂປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ເນ ຊາຕິ ນິວາເຣຕິ, ທຸຄ຺ຄຕ຺ຍາ ຄຣຫາຍ ວາຕິ ສາ ຕຖາ ອຸກ຺ກຍ຺ຖາປິ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສາຣໂຕ ປຈ຺ເຈສິ, ຊາຕິ ເອເຕ ປາປກມ຺ເມສຸ ປທິສ຺ສນ຺ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ''ສມ຺ປຣາເຍ ຈ ທຸຄ຺ຄຕີ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຍ ທຸຄ຺ຄຕິຍາ ວາ, ''ທິຍ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ຄາຣຍ຺ຫາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຍ ຄຣຫາຍ ວາ ນ ນິວາເຣຕິຯ

໑໔໘ຯ ເອວໍ ກຄວາ ອຊ຺ຊາຍກກຸເລ ຊາຕານມ຺ປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ຄາຣຍ຺ຫາທິກມ຺ມວເສນ ທິຍ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ປຕິຕາກາວໍ ທີເປນ຺ໂຕ ທຸຄ຺ຄຕິຄມເນນ ຈ ສມ຺ປຣາເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຊາຕິຍາ ອກາວໍ ທີເປນ຺ໂຕ ''ນ ຊຈ຺ຈາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ''ຕິ ເອຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖໍ ສາເຣຕ຺ວາ ອິທານິ ທຸວິຘມ຺ປິ ອຕ຺ຖໍ ນິຄເມນ຺ໂຕ ອາຫ, ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ –

''ນ ຊຈ຺ຈາ ວສໂລ ໂຫຕິ, ນ ຊຈ຺ຈາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ;

ກມ຺ມຸນາ ວສໂລ ໂຫຕິ, ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ''ຕິຯ

ເສສໍ ກສິກາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ ວິເສສໂຕ ວາ ເອຕ຺ຖ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາຕິອາທີນໍ ເອວໍ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ – ຍຖາ ໂກຈິ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວໍ ມໍ ກມ຺ມວິມຸຂໍ ຊາຕິວາເທ ປຕິຕໍ ''ຊາຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວສລກາໂວ ໂຫຕີ''ຕິ ທິຍ຺ຖິໂຕ ວຸຍ຺ຖາເປນ຺ເຕນ, ຍຖາ ປຎິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວິວເຣຍ຺ຍ, ເອວໍ ຊາຕິວາທປຎິຈ຺ຉນ຺ນໍ ກມ຺ມວາທໍ ວິວຣນ຺ເຕນ, ຍຖາ ມູລ຺ຫສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວສລກາວສ຺ສ ອສມ຺ກິນ຺ເນົາຊຸມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ເຕນ, ຍຖາ ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປ຺ຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ, ເອວໍ ມາຕງ຺ຄາທິນິທສ຺ສນປ຺ຊ຺ໂຊຕຘາຣເຓນ ມຍ຺ຫໍ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ເອເຕຫິ ປຣິຍາເຍຫິ ປກາສິຕຕ຺ຕາ ອເນກປຣິ ຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ອຄ຺ຄິກກາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໘ຯ ເມຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ກຣຓີຍມຕ຺ຖກຸສເລນາຕິ ເມຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ຫິມວນ຺ຕປ຺ສ຺ສໂຕ ກິຣ ເທວຕາຫິ ອຸພ຺ພາລ຺ຫາ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ສາວຕ຺ຖິ ອາຄຈ຺ຉິສຸຯ ເຕສໍ ກຄວາ ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ ກມ຺ມຍ຺ຖານຕ຺ຖາຍ ຈ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອກາສິຯ ອຍໍ ຕາວ ສງ຺ເຂໂປຯ

ອຍໍ ປນ ວິຕ຺ຖາໂຣ – ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ອຸປກຍ຺ຖາຍ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍຯ ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ນານາເວຣຊ຺ຊກາ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕຸກາມາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ກຄວາ ຣາຄຈຣິຕານໍ ສວິລ຺ຍາຓກາວິລ຺ຍາຓກວເສນ ເອກາທສວິຘໍ ອສຸກກມ຺ມຍ຺ຖານໍ, ໂທສຈຣິຕານໍ ຈຕ຺ພ຺ພິຘໍ ເມຕ຺ຕາທິກມ຺ມຍ຺ຖານໍ, ໂມຫຈຣິຕານໍ ມຣຓສ຺ສຕິກມ຺ມຍ຺ຖານາທີນິ, ວິຕກ຺ກຈຣິຕານໍ ອານາປານສ຺ສຕິປຖວີກສິຓາທີນິ,

ສທ຺ຘາຈຣິຕານໍ ພຸທ຺ຘານຸສ຺ສຕິກມ຺ມຏ຺ຐານາທີນິ, ພຸທ຺ຘິຈຣິຕານໍ ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖານາທີນີຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສປ຺ປເຠທຈຣິຕານຸກູລານິ ກມ຺ມຏ຺ຐານານິ ກເຖຕິ។

ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຍເສນາສນຎ຺ຈ ໂຄຈຣຄາມຎ຺ຈ ປຣິເຍສມານານິ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ຈນ຺ເຕ ຫິມວນ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ເອກາພທ຺ຘໍ ນີລກາຈມຓິສນ຺ນິກາສສິລາຕລໍ ສີຕລຆນຈ຺ຉາຍນີລວນສຓ຺ຑມຓ຺ຑິຕໍ ມຸຕ຺ຕາຕລຣຊຕປຏ຺ຏສທິສວາລຸກາກິຓ຺ຓຠູມິຠາຄໍ ສຸຈິສາຕສີຕລຊລາສຍປຣິວາຣິຕໍ ປພ຺ພຕມທ຺ທສໍສຸ។ ອຖ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຕ຺ເຖຣຕ຺ຕິໍ ວສິຕ຺ວາ ປຠາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ສຣີຣປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອວິທູເຣ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິໍສຸ។ ຄາໂມ ຆນນິເວສສນ຺ນິວິຏ຺ຐກຸລສຫສ຺ສຍຸຕ຺ໂຕ, ມນຸສ຺ສາ ເຈຕ຺ຖ ສທ຺ຘາ ປສນ຺ນາ, ເຕ ປຈ຺ຈນ຺ເຕ ປພ຺ພຊິຕທສ຺ສນສ຺ສ ທຸລ຺ລຠຕາຍ ຠິກ຺ຂູ ທິສ຺ວາ ເອວ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ຫຸຕ຺ວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ໂຠເຊຕ຺ວາ "ອິເຘວ, ຠນ຺ເຕ, ເຕມາສໍ ວສຖາ"ຕິ ຍາຈິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈປຘານກຸຏິສຕານິ ກາຣາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ມຎ຺ຈປີຐປານີຍປຣິໂຠຊນີຍຆຏາທີນິ ສພ຺ພູປກຣຓານິ ປຏິຍາເທສຸໍ។

ຠິກ຺ຂູ ທຸຕິຍທິວເສ ອຎ຺ຎໍ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິໍສຸ។ ຕຕ຺ຖາປິ ມນຸສ຺ສາ ຕເຖວ ອຸປຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ວສ຺ສາວາສໍ ຍາຈິໍສຸ។ ຠິກ຺ຂູ "ອສຕິ ອນ຺ຕຣາເຍ"ຕິ ອຘິວາເສຕ຺ວາ ຕໍ ວນສຓ຺ຑໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍາ ຫຸຕ຺ວາ ຍາມຄຓ຺ຑິກໍ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລາ ວິຫຣນ຺ຕາ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສີທິໍສຸ។ ສີລວນ຺ຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ເຕເຊນ ວິຫຕເຕຊາ ຣຸກ຺ຂເທວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ທາຣເກ ຄເຫຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຈຣນ຺ຕິ។ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຣາຊູຫິ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ເຕຫິ ວາ ຄາມກາວາສໍ ຄເຕຫິ ຄາມວາສີນໍ ຆເຣສຸ ໂອກາເສ ຄຫິເຕ ຆຣມານຸສກາ ຆຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວສນ຺ຕາ "ກທາ ນຸ ໂຂ ຄມິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ທູຣໂຕ ໂອໂລເກນ຺ຕິ; ເອວເມວ ເທວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຈຣນ຺ຕິໂຍ ທູຣໂຕວ ໂອໂລເກນ຺ຕີ – "ກທາ ນຸ ໂຂ ຠທນ຺ຕາ ຄມິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ។ ຕໂຕ ເອວໍ ສມຈິນ຺ເຕສຸໍ "ປຐມວສ຺ສູປຄຕາ ຠິກ຺ຂູ ອວສ຺ສໍ ເຕມາສໍ ວສິສ຺ສນ຺ຕິ។ ມຍໍ ປນ ຕາວ ຈິຣໍ ທາຣເກ ຄເຫຕ຺ວາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ວສິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສາມ។ ຫນ຺ທ ມຍໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຠຍານກໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ທສ຺ເສມາ"ຕິ។ ຕາ ຣຕ຺ຕິໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສມຓຘມ຺ມກຣຓເວລາຍ ຠິໍສນການິ ຍກ຺ຂຣູປານິ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ປຸຣໂຕ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ເຠຣວສທ຺ທຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕິ។ ຠິກ຺ຂູນໍ ຕານິ ຣູປານິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ຕຎ຺ຈ ສທ຺ທໍ ສຸຓນ຺ຕານໍ ຫທຍໍ ຜນ຺ທິ, ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ຈ ອເຫສຸໍ ອຸປ຺ປຓ຺ຑຸປ຺ປຓ຺ຑຸກຊາຕາ។ ເຕນ ເຕ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄໍ ກາຕຸໍ ນາສກ຺ຂິໍສຸ។ ເຕສໍ ອເນກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕານໍ ຠເຍນ ຈ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສໍວິຄ຺ຄານໍ ສຕິ ສມ຺ມຸສ຺ສິ។ ຕໂຕ ເນສໍ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕີນໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘານິ ອາຣມ຺ມຓານິ ປໂຍເຊສຸໍ។ ເຕສໍ ເຕນ ທຸຄ຺ຄນ຺ເຘນ ນິມ຺ມຖິຍມານມິວ ມຕ຺ຖລຸງ຺ຄໍ ອໂຫສິ, ພາຬ຺ຫາ ສີສເວທນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິໍສຸ, ນ ຈ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ។

ອເຖກທິວສໍ ສງ຺ຆຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານກາເລ ສພ຺ເພສຸ ສນ຺ນິປຕິເຕສຸ ສງ຺ຆຕ຺ເຖໂຣ ປຸຈ຺ຉິ – "ຕຸມ຺ຫາກໍ, ອາວຸໂສ, ອິມໍ ວນສຓ຺ຑໍ ປວິຏ຺ຐານໍ ກຕິປາຫໍ ອຕິວິຍ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ຉວິວຓ຺ໂຓ ອໂຫສິ ປຣິໂຍທາໂຕ, ວິປ຺ປສນ຺ນານິ ຈ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ເອຕຣຫິ ປນຕ຺ຖ ກິສາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ອຸປ຺ປຓ຺ຑຸປ຺ປຓ຺ຑຸກຊາຕາ, ກິໍ ໂວ ອິຘ ອສປ຺ປາຍ"ນ຺ຕິ? ຕໂຕ ເອໂກ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫ – "ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕິໍ ອີທິສຎ຺ຈ ອີທິສຎ຺ຈ ເຠຣວາຣມ຺ມຓໍ ປສ຺ສາມິ ຈ ສຸຓາມິ ຈ, ອີທິສຎ຺ຈ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍາມິ, ເຕນ ເມ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ສມາຘິຍຕີ"ຕິ។ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ສພ຺ເພ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ສງ຺ຆຕ຺ເຖໂຣ ອາຫ – "ຠຄວຕາ ອາວຸໂສ ທ຺ເວ ວສ຺ສູປນາຍິກາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ, ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ອິທໍ ເສນາສນໍ ອສປ຺ປາຍໍ, ອາຍາມາວຸໂສ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ສປ຺ປາຍໍ ເສນາສນໍ ປຸຈ຺ຉາມາ"ຕິ។ "ສາຘຸ ຠນ຺ເຕ"ຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຖຣສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຓິຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອນຸປລິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກຸເລສຸ ກຎ຺ຈິ ອນາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອວ ເຍນ ສາວຕ຺ຖິ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກມິໍສຸ។ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສາວຕ຺ຖິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມິໍສຸ។

ຠຄວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ທິສ຺ວາ ເອຕທໂວຈ – "ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນ຺ໂຕວສ຺ສໍ ຈາຣິກາ ຈຣິຕພ຺ພາຕິ ມຍາ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ກິສ຺ສ ຕຸມ຺ເຫ ຈາຣິກໍ ຈຣຖາ"ຕິ។ ເຕ ຠຄວໂຕ ສພ຺ພໍ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ຠຄວາ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ອນ຺ຕມໂສ ຈຕຸປ຺ປາທປີຐກຏ຺ຐານມຕ຺ຕມ຺ປິ ເຕສໍ ສປ຺ປາຍໍ ເສນາສນໍ ນາທ຺ທສ។ ອຖ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຫ – "ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຎ຺ຎໍ ສປ຺ປາຍໍ ເສນາສນໍ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ເຖວ ຕຸມ຺ເຫ ວິຫຣນ຺ຕາ ອາສວກ຺ຂຍໍ ປາປຸເຓຍ຺ຍາຖ។ ຄຈ຺ຉຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕເມວ ເສນາສນໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຖ។ ສເຈ ປນ ເທວຕາຫິ ອຠຍໍ ອິຈ຺ຉຖ, ອິມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫຖ, ເອຕຎ຺ຫິ ໂວ ປຣິຕ຺ຕຎ຺ຈ ກມ຺ມຏ຺ຐານຎ຺ຈ ຠວິສ຺ສຕີ"ຕິ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມຠາສິ។

ອປເຣ ປນາຫຸ – ‘‘ຄຈ຺ຉຖ, ກິກ຺ຂເວ, ຕເມວ ເສນາສນໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຖາ’’ຕິ ອິທລ຺ຈ ວຕ຺ວາ ກຄວາ ອາຫ – ‘‘ອປີຈ ໂຂ ອາຣລ຺ຄເກນ ປຣິຫຣຕໍ ຌາຕພ຺ພໍ຺ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສາຍໍປາຕໍ ກຣຕາວເສນ ທ຺ເວ ເມຕ຺ຕາ, ທ຺ເວ ປຣິຕ຺ຕາ, ທ຺ເວ ອສຸກາ, ທ຺ເວ ມຣຕາສຸສຕິ ອຌ຺ຖ ມຫາສໍເວຄວຕ຺ຖຸສມາວຊ຺ຊນລ຺ຈ຺ ອຌ຺ຖ ມຫາສໍເວຄວຕ຺ຖູນີ ນາມ ຊາຕິ ຊຣາ ພ຺ຍາຘິ ມຣຕໍ ຈຕ຺ຕາຣີ ອ ປາຍທຸກ຺ຂານີຕິ ຯ ອຖ ວາ ຊາຕິຊຣາພ຺ຍາຘິມຣຕານີ ຈຕ຺ຕາຣີ, ອປາຍທຸກ຺ຂໍ ປລ຺ຈມໍ, ອຕີເຕ ວຌ຺ຜມູລກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ອນາຄເຕ ວຌ຺ຜມູລກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ອາຫາຣປຣິເຍຌ຺ຖິມູລກໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ກຄວາ ປຣິຫຣຕໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ເມຕ຺ຕຕ຺ຖລ຺ຈ ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຖລ຺ຈ ວິປສ຺ສນາປາທກຊານຕ຺ຖລ຺ຈ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອການີຕິ຺

໑໔໓຺ ຕຕ຺ຖ ກຣຕີຍມຕ຺ຖກຸສເລນາຕິ ອິມິສ຺ສາ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ອຍໍ ປທວຕ຺ຕນາ – ກຣຕີຍນ຺ຕິ ກາຕພ຺ພໍ, ກຣຕາຣຫນ຺ ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຕ຺ໂຖຕິ ປຜິປທາ, ຍໍ ວາ ກິລ຺ຈິ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຣຕີຍໂຕ ອຕ຺ໂຖຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອຣຕີຍໂຕ ນາມ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ຺ ອຕ຺ເຖ ກຸສເລນ ອຕ຺ຖກຸສເລນ, ອຕ຺ຖເຌເກນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ຍນ຺ຕິ ອນິຍມິຕປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ຺ ນ຺ຕິ ນິຍມິເຕົາປໂຍ ຄໍ຺ ອຸກຍມ຺ປີ ວາ ຍໍ ຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ຺ ສນ຺ຕໍ ປທນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄວຈນໍ຺ ຕຕ຺ຖ ລກ຺ຂຕໂຕ ສນ຺ຕໍ, ປຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ປທໍ, ນິພ຺ພານສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ຺ ອກິສເມຈ຺ຈາຕິ ອກິສມາຄນ຺ຕ຺ວາ຺ ສກ຺ໂກຕີຕິ ສກ຺ໂກ, ສມຕ຺ໂຖ ປຜິພໂລຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ອຸຊູຕິ ອຊ ຊວຍຸຕ຺ໂຕ຺ ສຸຌ຺ຖຸ ອຸຊູຕິ ສຸຫຸຊ຺ຸ ສຸຂໍ ວໂຈ ອສ຺ມິນ຺ຕິ ສຸວໂຈ຺ ອສ຺ສາຕິ ກເວຍ຺ຍ຺ ມຸທູຕິ ມທ຺ທວຍຸຕ຺ໂຕ຺ ນ ອຕິມານີຕິ ອນຕິ ມານີ຺

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ກຣຕີຍມຕ຺ຖກຸສເລນ ຍນ຺ຕ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອກິສເມຈ຺ຈາຕິ຺ ເອຕ຺ຖ ຕາວ ອຕ຺ຖິ ກຣຕີຍໍ, ອຕ຺ຖິ ອກຣຕີຍໍ຺ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປໂຕ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍໍ ກຣຕີຍໍ, ສີລວິປຕ຺ຕິ, ທິຌ຺ຖິວິປຕ຺ຕິ, ອາຈາຣວິປຕ຺ຕິ, ອາຊີວວິປຕ຺ຕີຕິ ເອວມາທີ ອກຣຕີຍໍ຺ ຕຖາ ອຕ຺ຖິ ອຕ຺ຖກຸສໂລ, ອຕ຺ຖິ ອນຕ຺ຖກຸສໂລ຺

ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອິມສ຺ມີ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ນ ອຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມາ ປໂຍເຊຕິ, ຂຕ຺ທສີໂລ ໂຫຕິ, ເອກວີສຕິວິຘໍ ອເນສນໍ ນິສ຺ສາຍ ຊີວິ ກໍ ກປ຺ເປຕິ຺ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ເວລຸອຸທານໍ, ປຕ຺ຕທານໍ, ປຸປ຺ຜທານໍ, ຜລທານໍ, ທນ຺ຕກຌ຺ຖທານໍ, ມຸໂຂທກທານໍ, ສິນານທານໍ, ຈຸຕ຺ຕທານໍ, ມຕ຺ຕິກາທານໍ, ຈາຌ຺ກມ຺ຍຕໍ, ມຸຄ຺ຄສູປ຺ຍຕໍ, ປາຣິກຌ຺ຕໍ, ຊງ຺຃ເປສນິຍໍ, ເວຊ຺ຊກມ຺ມໍ, ທູຕກມ຺ມໍ, ປຫິຕຄມນໍ, ປີຕ຺ຫປຜິປີຕ຺ຫທານານຸປ຺ປທານໍ, ວຕ຺ຖຸວິຊ຺ຊໍ, ນກ຺ຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊໍ, ອງ຺ຄວິຊ຺ຊນ຺ຕິ຺ ຌພ຺ພິເຘ ຈ ອໂຄຈເຣ ຈຣຕິ ຯ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ເວສິຍໂຄຈເຣ ວິຘວາຖຸລຸລກຸມາຣີກປຕ຺ຫກກິກ຺ຂຸນີປານາຄາຣໂຄຈເຣຕິ຺ ສໍສຌ຺ໂຖ ຈ ວິຫຣຕິ ຣາຊູຫິ ຣາຊມຫາມຕ຺ເຕຫິ ຕິຕ຺ຖິເຍຫິ ຕິຕ຺ຖິຍສາວເກຫິ ອນນຸໂລມິເກນ ຄິຫິສໍສຄ຺ເຄນ຺ ຍານິ ວາ ປນ ຕານິ ກຸລານິ ອສທ຺ຘານິ ອປ຺ປສນ຺ນານິ ອໂນປານກູ ຕານິ ອກ຺ໂກສກປຣິກາສການິ ອນຕ຺ຖການານິ ອຫິຕອຜາສຸກອໂຍຄກ຺ເຂມການານິ ກິກ຺ຂູນໍ...ເປ... ອຸປາສິການໍ, ຕຖາຣູປານິ ກຸລານິ ເສວຕິ ກຊຕິ ປຍິຣຸປາສຕິ຺ ອຍໍ ອນຕ຺ຖກຸສໂລ຺

ໂຍ ປນ ອິມສ຺ມີ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມາ ປໂຍເຊຕິ, ອເນສນໍ ປຫາຍ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີເລ ປຕິຌ຺ຖາຕຸກາໂມ ສທ຺ຘາສີເສນ ປາຕີໂມກ຺ຂສໍວຣໍ, ສຕິສີເສນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣໍ, ວິຣິຍສີເສນ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິ, ປລ຺ຌາສີເສນ ປຈ຺ຈຍປຜິເສວນໍ ປູ ເຣຕິ ອຍໍ ອຕ຺ຖກຸສໂລ຺

ໂຍ ວາ ສຕ຺ຕາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘໂສຘນວເສນ ປາຕີໂມກ຺ຂສໍວຣໍ, ຌທ຺ວາເຣ ຃ຌ຺ຜິຕາຣມ຺ມເຕສຸ ອກິຊ຺ຊາທີນໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ອິນ຺ ທ຺ຣິຍສໍວຣໍ, ອເນສນປຣິວຊ຺ຊນວເສນ ວິລ຺ລຸປສຕ຺ຖພຸທ຺ຘພຸທ຺ຘສາວກວຕ຺ຕິຕປຈ຺ຈຍປຜິເສວເນນ ຈ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາວເສນ ປຈ຺ຈຍປຜິເສວນໍ, ຈຕຸອິຣິຍາປຖປຣິວຕ຺ຕເນ ສາຕ຺ຖກາທີນໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາວເສນ ສມ຺ປຊລ຺ລລ຺ຈ ໂສເຘຕິ, ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ຖກຸສໂລ຺

ໂຍ ວາ ຍຖາ ອູໂສທກໍ ປຜິຈ຺ຈ ສໍກິລິຌ຺ຖໍ ວຕ຺ຖໍ ປຣິໂຍທາຍຕິ, ຌາຣິກໍ ປຜິຈ຺ຈ ອາທາໂສ, ອຸກ຺ການຸຂໍ ປຜິຈ຺ຈ ຊາຕຣູປໍ, ຕຖາ ຌາຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ສີລໍ ໂວທາຍຕີຕິ ຌຕ຺ວາ ຌາໂຕທເກນ ໂຘວນ຺ໂຕ ສີລໍ ປຣິໂຍທາເປຕິ຺ ຍຖາ ຈ ກິກີ ສກຸຕິກາ ອຕ຺ຫໍ, ຈມຣີ ມິໂຄ ວາລຘີ, ເອກປຸຕ຺ຕິກາ ນາຣີ ປີຍໍ ເອກປຸຕ຺ຕກໍ, ເອກນຍໂນ ປຸຣິໂສ ຕໍ ເອກນຍນໍ ຣກ຺ຂຕິ, ຕຖາ ອຕິວິຍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕ ໂນ ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍ ຣກ຺ຂຕິ, ສາຍໍປາຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ອຕຸມຕ຺ຕມ຺ປີ ວຊ຺ຊໍ ນ ປສ຺ສຕິ, ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ຖກຸສໂລ຺

ໂຍ ວາ ປນ ອວິປ຺ປຏິສາຣກຣສີເລ ປຕິຏ຺ຐາຍ ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ຠນປຏິປທໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ, ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ຖກຸສໂລຯ ໂຍ ວາ ປນ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕິ, ອຍໍ ອຕ຺ຖກຸສລານໍ ອຄ຺ໂຄຯ

ຕຕ຺ຖ ເຍ ອິເມ ຍາວ ອວິປ຺ປຏິສາຣກຣສີເລ ປຕິຏ຺ຐາເນນ, ຍາວ ວາ ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ຠນປຏິປທາຍ ປຄ຺ຄຫເຓນ ມຄ຺ຄຜເລນ ວຓ຺ຓິຕາ ອຕ຺ຖກຸສລາ, ເຕ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ອຕ຺ຖກຸສລາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ຕຖາວິຘາ ຈ ເຕ ຠິກ຺ຂູຯ ເຕນ ຠຄວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ຘາຍ ເອກປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເທສນາຍ ‘‘ກຣຓີຍມຕ຺ຖກຸສເລນາ’’ຕິ ອາຫຯ

ຕໂຕ ‘‘ກິໍ ກຣຓີຍ’’ນ຺ຕິ ເຕສໍ ສຎ຺ຊາຕກງ຺ຂານໍ ອາຫ ‘‘ຍນ຺ຕ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມຈ຺ຈາ’’ຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ຕໍ ພຸທ຺ຘານຸພຸທ຺ເຘຫິ ວຓ຺ຓິຕໍ ສນ຺ຕໍ ນິພ຺ພານປທໍ ປຏິເວຘວເສນ ອຠິສເມຈ຺ຈ ວິຫຣິຕຸກາເມນ ຍໍ ກຣຓີຍນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ຄາຖາປາທສ຺ສ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕເມວ ກຣຓີຍນ຺ຕິຯ ອຘິກາຣໂຕ ອນຸວຕ຺ຕຕິ ຕໍ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມຈ຺ຈາຕິຯ ອຍໍ ປນ ຍສ຺ມາ ສາວເສສປາໂຐ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ‘‘ວິຫຣິຕຸກາເມນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອຖ ວາ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມຈ຺ຈາຕິ ອນຸສ຺ສວາທິວເສນ ໂລກິຍປຎ຺ຎາຍ ນິພ຺ພານປທໍ ສນ຺ຕນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ ຕໍ ອຘິຄນ຺ຕຸກາເມນ ຍນ຺ຕໍ ກຣຓີຍນ຺ຕິ ອຘິກາຣໂຕ ອນຸວຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ກຣຓີຍມຕ຺ຖກຸສເລນາຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ‘‘ກຣຓີຍມຕ຺ຖກຸສເລນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກິ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕານໍ ອາຫ ‘‘ຍນ຺ຕ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມຈ຺ຈາ’’ຕິຯ ຕສ຺ເສວໍ ອຘິປ຺ປາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ – ໂລກິຍປຎ຺ຎາຍ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມຈ຺ຈ ຍໍ ກຣຓີຍໍ, ຕນ຺ຕິຯ ຍໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຕໍ ກຣຓີຍໍ, ກຣຓາຣຫເມວ ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ກິໍ ປນ ຕນ຺ຕິ? ກິມຎ຺ຎໍ ສິຍາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຕທຘິຄມູປາຍໂຕຯ ກາມຎ຺ເຈຕໍ ກຣຓາຣຫຕ຺ເຖນ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍທີປເກນ ອາທິປເທເນວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຍໍ ອໂວຈຸມ຺ຫາ ‘‘ອຕ຺ຖິ ກຣຓີຍໍ ອຕ຺ຖິ ອກຣຓີຍໍຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປໂຕ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍໍ ກຣຓີຍ’’ນ຺ຕິຯ ອຕິສງ຺ເຂປເທສິຕຕ຺ຕາ ປນ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ເກຫິຈິ ວິຎ຺ຎາຕໍ, ເກຫິຈິ ນ ວິຎ຺ຎາຕໍຯ ຕໂຕ ເຍຫິ ນ ວິຎ຺ຎາຕໍ, ເຕສໍ ວິຎ຺ຎາປນຕ຺ຖໍ ຍໍ ວິເສສໂຕ ອາຣຎ຺ຎເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ກາຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ໂຕ ‘‘ສກ຺ໂກ ອຸຊູ ຈ ສຸຫຸຊູ ຈ, ສຸວໂຈ ຈສ຺ສ ມຸທຸ ອນຕິມານີ’’ຕິ ອິມໍ ຕາວ ອຸປຑ຺ຒຄາຖໍ ອາຫຯ

ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມຈ຺ຈ ວິຫຣິຕຸກາໂມ ໂລກິຍປຎ຺ຎາຍ ວາ ຕໍ ອຠິສເມຈ຺ຈ ຕທຘິຄມາຍ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ ອາຣຎ຺ຎໂກ ຠິກ຺ຂຸ ທຸຕິຍຈຕຸຕ຺ຖປຘານິຍງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕນ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອນເປກ຺ເຂ ຫຸຕ຺ວາ ສຈ຺ຈປຏິເວຘາຍ ປຏິປຊ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ໂກ ອສ຺ສ, ຕຖາ ກສິຓປຣິກມ຺ມວຕ຺ຕສມາທານາທີສຸ, ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕຈີວຣປຏິສງ຺ຂຣຓາທີສຸ ຈ ຍານິ ຕານິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອຸຈ຺ຈາວຈານິ ກິໍ ກຣຓີຍານິ, ເຕສຸ ອຎ຺ເຎສຸ ຈ ເອວຣູເປສຸ ສກ຺ໂກ ອສ຺ສ ທກ຺ເຂ ອນລເສ ສມຕ຺ເຖຯ ສກ຺ໂກ ໂຫນ຺ໂຕປິ ຈ ຕຕິຍປຘານິຍງ຺ຄສມນ຺ນາຄເມນ ອຸຊຸ ອສ຺ສຯ ອຸຊຸ ໂຫນ຺ໂຕປິ ຈ ສກິໍ ອຸຊຸຠາເວນ ສນ຺ໂຕສໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອສິຖິລກຣເຓນ ສຸຏ຺ຐຸຕຣໍ ອຸຊຸ ອສ຺ສຯ ອສຐຕາຍ ວາ ອຸຊຸ, ອມາຍາວິຕາຍ ສຸຫຸຊຸຯ ກາຍວຈີວງ຺ກປ຺ປຫາເນນ ວາ ອຸຊຸ, ມໂນວງ຺ກປ຺ປຫາເນນ ສຸຫຸຊຸຯ ອສນ຺ຕຄຸຓສ຺ສ ວາ ອນາວິກຣເຓນ ອຸຊຸ, ອສນ຺ຕຄຸເຓນ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ລາຠສ຺ສ ອນຘິວາສເນນ ສຸຫຸຊຸຯ ເອວໍ ອາຣມ຺ມຓລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌາເນຫິ ປຸຣິມທ຺ວຍຕຕິຍສິກ຺ຂາຫິ ປໂຍຄາສຍສຸທ຺ຘີຫິ ຈ ອຸຊຸ ຈ ສຸຫຸຊຸ ຈ ອສ຺ສຯ

ນ ເກວລຎ຺ຈ ອຸຊຸ ຈ ສຸຫຸຊຸ ຈ, ອປິຈ ປນ ສຸພ຺ພໂຈ ຈ ອສ຺ສຯ ໂຍ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ‘‘ອິທໍ ນ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ກິໍ ເຕ ທິຏ຺ຐໍ, ກິໍ ເຕ ສຸຕໍ, ໂກ ເມ ຫຸຕ຺ວາ ວທສິ, ກິໍ ອຸປຊ຺ຌາໂຍ ອາຈຣິໂຍ ສນ຺ທິຏ຺ໂຐ ສມ຺ຠຕ຺ໂຕ ວາ’’ຕິ ວທຕິ, ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ ວາ ຕໍ ວິເຫເຐຕິ, ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວາ ນ ຕຖາ ກໂຣຕິ, ໂສ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ທູເຣ ໂຫຕິຯ ໂຍ ປນ ໂອວທິຍມາໂນ ‘‘ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ, ສຸຏ຺ຐຸ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຕໂນ ວຊ຺ຊໍ ນາມ ທຸທ຺ທສໍ ໂຫຕິ, ປຸນປິ ມໍ ເອວຣູປໍ ທິສ຺ວາ ວເທຍ຺ຍາຖ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ຈິຣສ຺ສໍ ເມ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິກາ ໂອວາໂທ ລທ຺ໂຘ’’ຕິ ວທຕິ, ຍຖານຸສິຏ຺ຐຎ຺ຈ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ໂສ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ອວິທູເຣ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ເອວໍ ປຣສ຺ສ ວຈນໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ກໂຣນ຺ໂຕ ສຸພ຺ພໂຈ ຈ ອສ຺ສຯ

ຍຖາ ຈ ສຸວໂຈ, ເອວໍ ມຸທຸ ອສ຺ສຯ ມຸທູຕິ ຄຫຏ຺ເຐຫິ ທູຕຄມນປ຺ປຫິຓຄມນາທີສຸ ນິຍຸຎ຺ຊິຍມາໂນ ຕຕ຺ຖ ມຸທຸຠາວໍ ອກຕ຺ວາ ຖທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ວຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ສກລພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍ ຈ ມຸທຸ ອສ຺ສ ສຸປຣິກມ຺ມກຕສຸວຓ຺ຓໍ ວິຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິນິໂຍຄກ຺ຂໂມຯ

ອຖ ວາ ມຸຫູຕ຺ ອກາກຸຜິໂກ ອຸຕ຺ຕານມຸໂຂ ສຸຂສມ຺ກາໂສ ປຜິສນ຺ຖາຣວຸຕ຺ຕິ ສຸຕິຕ຺ຖໍ ວິຍ ສຸຂາວຄາໂຫ ອສຸສ຺ ນ ເກວລຍ຺ຈ ມຸຫຸ, ອປິຈ ປນ ອນຕິມານີ ອສຸສ, ຊາຕິໂຄຕ຺ຕາທີຫິ ອຕິມານວຕ຺ຖູຫິ ປເຣ ນາຕິມຍ຺ເຍຍ຺ຍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ ຈຕ຺ຑາລກຸມາຣກສເມນ ເຈຕສາ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ຺ฯ

໑໔໔฿ ເອວໍ ກຄວາ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອກິສເມຈ຺ຈ ວິຫຣິຕ຺ການມສ຺ສ ຕທສີຄມາຍ ວາ ປຜິປຊ຺ຊມານສ຺ສ ວິເສສໂຕ ອາຣຍ຺ຍກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ເອກຈ຺ຈໍ ກຣຕີຍໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕຕຸຕ຺ຕຣິປິ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ''ສນ຺ຕຸສ຺ສໂກ ຈາ''ຕິ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ฿

ຕຕ຺ຖ ''ສນ຺ຕຸຜ຺ຖິ ຈ ກຕຍ຺ຍຸຕາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເກເທນ ທ຺ວາທສວິເຣນ ສນ຺ໂຕເສນ ສນ຺ຕຸສ຺ສຕີຕິ ສນ຺ຕຸສ຺ສໂກ฿ ອຖ ວາ ຕຸສ຺ສຕີຕິ ຕຸສ຺ສໂກ, ສເກນ ຕຸສ຺ສໂກ, ສນ຺ເຕນ ຕຸສ຺ສໂກ, ສເມນ ຕຸສ຺ສໂກຕິ ສນ຺ຕຸສ຺ສໂກ฿ ຕຕ຺ຖ ສກໍ ນາມ ''ປິຕ຺ຑິຍາໂລປໂກຊນໍ ນິສ຺ສາຍາ''ຕິ (ມຫາວ฿ ໗໓) ເອວໍ ອຸປສມ຺ປທມາລຸອເກ ອຸທ຺ທິຜ຺ຖໍ ອຕ຺ຕນາ ຈ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕໍ ຈຕຸປ຺ຈ຺ຈຍຊາຕໍ฿ ເຕນ ສຸນ຺ທເຣນ ວາ ອສຸນ຺ທເຣນ ວາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ວາ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ ວາ ທິນ຺ເນນ ປຜິຄ຺ຄຫຕກາເລ ປຣິໂກຄກາເລ ຈ ວິກາຣມທສ຺ເສຕ຺ວາ ຍາເປນ຺ໂຕ ''ສເກນ ຕຸສ຺ສໂກ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ฿ ສນ຺ຕໍ ນາມ ຍໍ ລທ຺ທໍ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊ຺ຊມານໍ, ເຕນ ສນ຺ເຕເນວ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ຕໂຕ ປຣໍ ນ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕໍ ປຊຫນ຺ໂຕ ''ສນ຺ເຕນ ຕຸສ຺ສໂກ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ฿ ສມໍ ນາມ ອິຜ຺ຖານິຜ຺ເຖສຸ ອນຸນຍປຜິຑປ຺ປຫານໍ฿ ເຕນ ສເມນ ສພ຺ພາຣມ຺ມເຕສຸ ຕຸສ຺ສນ຺ໂຕ ''ສເມນ ຕຸສ຺ສໂກ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ฿

ສຸເຂນ ກຣີຍຕີຕິ ສຸກໂຣ, ສຸໂປໂສຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ฿ ໂຍ ຫິ ກິກ຺ຂຸ ສາລິມໍໂສທນາທີນໍ ປຕ຺ເຕ ປູເຣຕ຺ວາ ທິນ຺ເນປິ ທຸມ຺ມຸຂກາວໍ ອນຕ຺ຕມນກາວເມວ ຈ ທສ຺ເສຕິ, ເຕສໍ ວາ ສມ຺ມຸຂາວ ຕໍ ປິຕ຺ຑປາຕໍ ''ກິໍ ຕຸມ຺ເຫຫິ ທິນ຺ນ''ນ຺ຕິ ອປສາເທນ຺ໂຕ ສາມເຕຣຄຫຜ຺ຖາທີນໍ ເທຕິ, ເອສ ທຸພ຺ກໂຣ฿ ເອຕໍ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ ທູຣໂຕວ ປຣິວຊ຺ເຊນ຺ຕິ ''ທຸພ຺ກໂຣ ກິກ຺ຂຸ ນ ສກ຺ກາ ໂປເສຕຸ''ນ຺ຕິ฿ ໂຍ ປນ ຍໍກິຍ຺ຈິ ລູຂໍ ວາ ປຕີຕໍ ວາ ອປ຺ປໍ ວາ ພຫຸໍ ວາ ລກິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ວິປ຺ປສນ຺ນມຸໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ຍາເປຕິ, ເອສ ສຸກໂຣ฿ ເອຕໍ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ ອຕິວິຍ ວິສ຺ສຕ຺ຖາ ໂຫນ຺ຕິ – ''ອມ຺ຫາກໍ ກທນ຺ໂຕ ສຸກໂຣ ໂຖກໂຖເກນປິ ຕຸສ຺ສຕິ, ມຍເມວ ນໍ ໂປເສສ຺ສາມາ''ຕິ ປຜິຍ຺ຍໍ ກຕ຺ວາ ໂປເສນ຺ຕິ฿ ເອວຣູໂປ ອິຜ ສຸກໂຣຕິ ອພິປ຺ເປໂຕ฿

ອປ຺ປໍ ກິຈ຺ຈມສ຺ສາຕິ ອປ຺ປກິຈ຺ໂຈ, ນ ກມ຺ມາຣາມຕາກສ຺ສາຣາມຕາສງຄຕິການາມຕາທິອເນກກິຈ຺ຈພ຺ຍາວໂຜ฿ ອຖ ວາ ສກລວິຫາເຣ ນວກມ຺ມສງຆໂກຄສາມເຕຣອາຣາມິກໂວສາສນາທິກິຈ຺ຈວິຣຫິໂຕ, ອຕ຺ຕໂນ ເກສນຂຈ຺ເຉທນປຕ຺ຕຈີວຣປຣິກມ຺ມາທີ ກຕ຺ວາ ສມຕຜມ຺ມກິຈ຺ຈປໂຣ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ฿

ສລ຺ລຫຸກາ ວຸຕ຺ຕິ ອສ຺ສາຕິ ສລ຺ລຫຸກວຸຕ຺ຕິ฿ ຍຖາ ເອກຈ຺ໂຈ ພຫຸກຕ຺ໂຫ ກິກ຺ຂຸ ທິສາປກ຺ກມນກາເລ ພຫຸໍ ປຕ຺ຕຈີວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕເຕລຄຸລຸອາທີ ມຫາຊເນນ ສີສກາຣກຜິກາຣາທີຫິ ອຸຈ຺ຈາຣາເປຕ຺ວາ ປກ຺ກມຕິ, ເອວໍ ອຫຸຕ຺ວາ ໂຍ ອປ຺ປປຣິກ຺ຂາໂຣ ໂຫຕິ, ປຕ຺ຕຈີວຣາທິອຜ຺ຖສມຕປຣິກ຺ຂາຣມຕ຺ຕເມວ ປຣິຫຣຕິ, ທິສາປກ຺ກມນກາເລ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຕ ວິຍ ສມາທາເຍວ ປກ຺ກມຕິ, ເອວຣູໂປ ອິຜ ສລ຺ລຫຸກວຸຕ຺ຕີຕິ ອພິປ຺ເປໂຕ฿ ສນ຺ຕານີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ອສ຺ສາຕິ ສນ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ, ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມຕາທີສຸ ຣາຄາທິວເສນ ອນຸທ຺ຣຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ฿ ນິປໂກຕິ ວິຍ຺ຍູ ວິກາວີ ປຍ຺ຍວາ, ສີລານຸຣກ຺ຂຕປຍ຺ຍາຍ ຈີວຣາທິວິຈາຣຕປຍ຺ຍາຍ ອາວາສາທິສຕ຺ຕສປ຺ປາຍປຣິຊານນປຍ຺ຍາຍ ຈ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອພິປ຺ປາໂຍ฿

ນ ປຄພ຺ໂກຕິ ອປ຺ປຄພ຺ໂກ, ອຜ຺ຖຜ຺ຖາເນນ ກາຍປາຄພ຺ກິເຍນ, ຈຕຸຜ຺ຖາເນນ ວຈີປາຄພ຺ກິເຍນ, ອເນກຜ຺ຖາເນນ ມໂນປາຄພ຺ກິເຍນ ຈ ວິຣຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ฿

ອຜ຺ຖຜ຺ຖານໍ ກາຍປາຄພ຺ກິຍໍ (ມຫານິ฿ ໗໗) ນາມ ສງຆຄຕປຸຄ຺ຄລໂກຊນສາລາຊນ຺ຕາຆຣນ຺ຫານຕິຕ຺ຖກິກ຺ຂາຈາຣມຄ຺ຄອນ຺ຕຣຆຣປເວສເນສຸ ກາເຍນ ອປ຺ປຕິຣູປກຣຕໍ฿ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ອິເຣກຈ຺ໂຈ ສງຆມຊ຺ເຊ ປລ຺ລຕ຺ຖິກາຍ ວາ ນິສີທຕິ, ປາເທ ປາທໂມທຫິຕ຺ວາ ວາຕິ ເອວມາທິ, ຕຖາ ຄຕມຊ຺ເຊ, ຄຕມຊ຺ເຊຕິ ຈຕຸປຣິສສນ຺ນິປາເຕ, ຕຖາ ວຸຑ຺ຍຕເຣ ປຸຄ຺ຄເລ฿ ໂກຊນສາລາຍໍ ປນ ວຸຑ຺ຍານໍ ອາສນໍ ນ ເທຕິ, ນວານໍ ອາສນໍ ປຜິພາຫຕິ, ຕຖາ ຊນ຺ຕາຆເຣ฿ ວຸຑ຺ເຍ ເຈຕ຺ຖ ອນາປຸຈ຺ຉາ ອຄ຺ຄິຊາລນາທີນິ ກໂຣຕິ฿ ນ຺ຫານຕິຕ຺ເຖ ຈ ຍທິທໍ ''ທຫໂຣ ວຸຑ຺ໂຍຕິ ປມາຕໍ ອກຕ຺ວາ ອາຄຕປຜິປາຜິຍາ ນ຺ຫາຍິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ , ຕມ຺ປິ ອນາທິຍນ຺ໂຕ ປຈ຺ຉາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸທກໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ວຸຑ຺ເຍ ຈ ນເວ ຈ ພາເຣຕິ฿ ກິກ຺ຂາຈາຣມຄ຺ເຄ ປນ ອຄ຺ຄາສນອຄ຺ໂຄທກອຄ຺ຄປິຕ຺ຑຕ຺ຖໍ ວຸຑ຺ຍານໍ ປຸຣໂຕ ປຸຣໂຕ ຍາຕິ ພາຫາຍ ພາຫໍ ປຫຣນ຺ໂຕ, ອນ຺ຕຣຆຣປ຺ປເວສເນ ວຸຑ຺ຍານໍ

ປຖມຕຣໍ ປວິສຕິ, ທຫເຣທີ ກາຍກີລຸອນໍ ກໂຣຕີຕິ ເອວມາທີ ฯ

ຈຕຸຍຸຖານໍ ວຈີປາຄພຸກິຍໍ ນາມ ສງພຄຕາປຸຄຸຄລອນຸຕຣພເຣສຸ ອປຸປຕິຮູປວາຈານິຈຸຂາຣຕາໍ ฯ ເສຍຸຍຖີທໍ – ອິເສກຈຸໂຈ ສງພມຊເຊ ອນາປຸຈຸຉາ ສມຸມໍ ກາສຕີ, ຕຖາ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣ ຄເຕ ວຸທຸໝຕເຣ ປຸຄຸຄເລ ຈ ฯ ຕຕຸຖ ມນຸສຸເສທີ ປຍຸທໍ ປຸຍຸໂຕ ວຸທຸໝຕຣໍ ອນາປຸຈຸຉາ ວິສຸສຊເຊຕີ ฯ ອນຸຕຣພເຣ ປນ “ອິຕຸຖນຸນາເມ ກື ອຕຸຖີ, ກື ຍາຄຸ ອຸທາຫຸ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ, ກື ເມ ທສຸສສີ, ກີມຊຊ ຂາທິສຸສາມີ, ກື ກຸຍຸຊີສຸສາມີ, ກື ປີວິສຸສາມີ”ຕີ ເອທມາທີ ກາສຕີ ฯ

ອເນກຍຸຖານໍ ມໂນປາຄພຸກິຍໍ ນາມ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ກາຍວາຈາທີ ອຊຊາຈາຣໍ ອນາປຊຊິຕຸວາປີ ມນສາ ເອວ ກາມວິຕກຸກາ ທີນານປຸປກາຣອປຸປຕິຮູປວິຕກຸກນໍ ฯ

ກຸເລສຸວນຸຄິທຸໂສຕີ ຍານີ ກຸລານີ ອຸປສງກມຕີ, ເຕສຸ ປຈຸຈຍຕຸຖາຍ ວາ ອນຸໂລມິຍຄິທີສໍສຄຸຄວເສນ ວາ ອນຸຄິທຸໂສ, ນ ສຫໂສກີ, ນ ສຫນນຸທີ, ນ ສຸຂິເຕສຸ ສຸຂິໂຕ, ນ ທຸກຸຂິເຕສຸ ທຸກຸຂິໂຕ, ນ ອຸປຸປນຸເນສຸ ກິຈຸຈກຣເຕເຍສຸ ອຕຸຕນາ ວາ ໂຍຄມາປຊ ຊີຕາຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕີ ฯ ອິມິສຸສາ ຈ ຄາຖາຍ ຍໍ “ສຸວໂຈ ຈສຸສາ”ຕີ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕໍ “ອສຸສາ”ຕີ ວຈນໍ, ຕໍ ສພຸພປເທທີ ສທຸຂີ “ສນຸຕຸສຸສໂກ ຈ ອສຸສ, ສຸກໂຣ ຈ ອສຸສາ”ຕີ ເອວໍ ໂຍເຊຕພຸພໍ ฯ

໑໔໔ ฯ ເອວໍ ກຄວາ ສນຸຕໍ ປທໍ ອກິສເມຈຸຈ ວິທຣິຕຸການສຸສ ຕທຸສີຄມາຍ ວາ ປຝິປຊຊິຕຸການສຸສ ວິເສສໂຕ ອາຣຍຸຄກສຸສ ກີກຸຂໂນ ຕຕຸຕຣີປີ ກຣຕີຍໍ ອາຈິກຸຂີຕຸວາ ອິທານີ ອກຣຕີຍມຸປີ ອາຈິກຸຂີຕຸກາໂມ “ນ ຈ ຂຸທຸທມາຈເຣ ກິຍຸຈິ, ເຍນ ວິຍຸຍູ ປເຣ ອຸປວເທຍຸຍຸ”ນຸຕີ ອິມໍ ອຸປຑຸຍຄາຖມາຫ ฯ ຕສຸສຕຸໂຖ – ເອວມິມໍ ກຣຕີຍໍ ກໂຣນຸໂຕ ຍໍ ຕໍ ກາຍວຈີມໂນທຸຈຈຣີຕໍ ຂຸທຸທໍ ລາມກນຸຕີ ວຸຈຸຈຕິ, ຕໍ ນ ຈ ຂຸທຸທໍ ສມາຈເຣ ฯ ອສມາຈຣນຸໂຕ ຈ ນ ເກວລໍ ໂອລຸອາຣິກໍ, ກື ປນ ກິຍຸຈິ ນ ສມາຈເຣ, ອປຸປມຕຸຕກໍ ອຕຸມຕຸຕມຸປີ ນ ສມາຈເຣຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕີ ฯ

ຕໂຕ ຕສຸສ ສມາຈາເຣ ສນຸທິຍຸຖິກເມວາທີນວໍ ທສຸເສຕີ “ເຍນ ວິຍຸຍູ ປເຣ ອຸປວເທຍຸຍຸ”ນຸຕີ ฯ ເອຕຸຖ ຈ ຍສຸມາ ອວິຍຸຍູ ປເຣ ອປຸປມານໍ ฯ ເຕ ທີ ອນວຊຊໍ ວາ ສາວຊຊໍ ກໂຣນຸຕີ, ອປຸປສາວຊຊໍ ວາ ມຫາສາວຊຊໍ ฯ ວິຍຸຍູ ເອວ ປນ ປມານໍ ฯ ເຕ ທີ ອນຸວິຈຸຈ ປຣິໂຍຄາເທຕຸວາ ອວຕຸຕາຣທສຸສ ອວຕຸຕໍ ກາສນຸຕີ, ວຕຸຕາຣທສຸສ ຈ ວຕຸຕໍ ກາສນຸຕີ, ຕສຸມາ “ວິຍຸຍູ ປເຣ”ຕີ ວຸຕຸຕໍ ฯ

ເອວໍ ກຄວາ ອິມາທີ ອທຸໝເຕຍຸຍາທີ ຄາຖາທີ ສນຸຕໍ ປທໍ ອກິສເມຈຸຈ ວິທຣິຕຸການສຸສ, ຕທຸສີຄມາຍ ວາ ປຝິປຊຊິຕຸການສຸສ ວິເສສໂຕ ອາຣຍຸຄກສຸສ ອາຣຍຸຄກສີເສນ ຈ ສພຸເພສມຸປີ ກມຸມຍຸຖານໍ ຄເທຕຸວາ ວິທຣິຕຸການານໍ ກຣຕີຍາກຣຕີຍເກທໍ ກມຸມຍຸຖານູປຈາຣໍ ວຕຸວາ ອິທານີ ເຕສໍ ກີກຸຂູນໍ ຕສຸສ ເທວຕາກຍສຸສ ປຝິພາຕາຍ ປຣິຕຸຕຕຸຖໍ ວິປສຸສນາ ປາທກຊຊານວເສນ ກມຸມຍຸຖານຕຸຖຍຸຈ “ສຸຂິໂນ ວ ເຂມິໂນ ໂທນຸຕູ”ຕີອາທີນາ ນເຍນ ເມຕຸຕກາຖໍ ກເຖຕຸມາຣທຸໂສ ฯ

ຕຕຸຖ ສຸຂິໂນຕີ ສຸຂສມງຄິໂນ ฯ ເຂມິໂນຕີ ເຂມວນຸໂຕ, ອກຍາ ນິຣຸປທຸທວາຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕີ ฯ ສພຸເພຕີ ອນວເສສາ ฯ ສຕຸຕາຕີ ປາຕີໂນ ฯ ສຸຂິຕຕຸຕາຕີ ສຸຂິຕຈິຕຸຕາ ฯ ເອຕຸຖ ຈ ກາຍິເກນ ສຸເຂນ ສຸຂິໂນ, ມານເສນ ສຸຂິຕຕຸຕາ, ຕທຸກເຍນາປີ ສພຸພກ ຍູປທຸທວວິຄເມນ ວາ ເຂມິໂນຕີ ເວທິຕພຸພາ ฯ ກສຸມາ ປນ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ? ເມຕຸຕາກາວນາກາຣທສຸສນຕຸຖໍ ฯ ເອວຍຸທີ ເມຕຸຕາ ກາເວຕພຸພາ “ສພຸເພ ສຕຸຕາ ສຸຂິໂນ ໂທນຸຕູ”ຕີ ວາ, “ເຂມິໂນ ໂທນຸຕູ”ຕີ ວາ, “ສຸຂິຕຕຸຕາ ໂທນຸຕູ”ຕີ ວາ ฯ

໑໔໖ ฯ ເອວໍ ຍາວ ອຸປຈາຣໂຕ ອປຸປນາໂກຍິ, ຕາວ ສງເຂເປນ ເມຕຸຕາກາວນໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານີ ວິຕຸຖາຣໂຕປີ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ “ເຍ ເກຈີ”ຕີ ຄາຖາທຸວຍມາຫ ฯ ອຖ ວາ ຍສຸມາ ປຸຖຸຕຸຕາຣມຸມເຕ ປຣິຈິຕໍ ຈິຕຸຕໍ ນ ອາທິເກເນວ ເອກຕຸເຕ ສຕຸຖາຕີ, ອາຣມຸມຕປຸປເກທໍ ປນ ອນຸຄນຸຕວາ ກເມນ ສຕຸຖາຕີ, ຕສຸມາ ຕສຸສ ຕສຖາວຣາທີທຸກຕິກປຸປເກເທ ອາຣມຸມເຕ ອນຸຄນຸຕ ວາ ອນຸຄນຸຕວາ ສຕຸຖານຕຸຖມຸປີ “ເຍ ເກຈີ”ຕີ ຄາຖາທຸວຍມາຫ ฯ ອຖ ວາ ຍສຸມາ ຍສຸສ ຍໍ ອາຣມຸມຕໍ ວິກູຕໍ ໂທຕີ, ຕສຸສ ຕຕຸຖ ຈິຕຸຕໍ ສຸຂໍ ຕິຍຸຖຕີ ฯ ຕສຸມາ ເຕສໍ ກີກຸຂູນໍ ຍສຸສ ຍໍ ວິກູຕໍ ອາຣມຸມຕໍ, ຕສຸສ ຕຕຸຖ ຈິຕຸຕໍ ສຕຸຖາເປຕຸກາໂມ ຕສຖາວຣາທີທຸກຕຸຕິກອາຣມຸມຕປຸປເກທທີປກໍ “ເຍ ເກຈີ”ຕີ ອິມໍ ຄາຖາທຸວຍມາຫ ฯ

ເອຕ຺ຖ ຫິ ຕສຖາວຣທຸກໍ ທິຏ຺ຐາທິຏ຺ຐທຸກໍ ທູຣສນ຺ຕິກທຸກໍ ຠູຕສມ຺ຠເວສິທຸກນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ທຸການິ, ທີຆາທີຫິ ຈ ຉຫິ ປເທຫິ ມຊ຺ຌິມປທສ຺ສ ຕີສຸ, ອຓຸກປທສ຺ສ ຈ ທ຺ວີສຸ ຕິເກສຸ ອຕ຺ຖສມ຺ຠາວໂຕ ທີຆຣສ຺ສມຊ຺ຌິມຕ຺ຕິກໍ ມຫນ຺ຕາຓຸກມຊ຺ຌິມຕ຺ຕິກໍ ຖູລາຓຸກມຊ຺ຌິມຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ຕໂຍ ຕິເກ ທີເປຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ເກຈີຕິ ອນວເສສວຈນໍຯ ປາຓາ ເອວ ຠູຕາ ປາຓຠູຕາຯ ອຖ ວາ ປາຓນ຺ຕີຕິ ປາຓາຯ ເອເຕນ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສປຏິພທ຺ເຘ ປຎ຺ຈໂວກາຣສຕ຺ເຕ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຠວນ຺ຕີຕິ ຠູຕາຯ ເອເຕນ ເອກໂວກາຣຈຕຸໂວກາຣສຕ຺ເຕ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອຕ຺ຖີຕິ ສນ຺ຕິ, ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິຯ

ເອວໍ ‘‘ເຍ ເກຈິ ປາຓຠູຕຕ຺ຖີ’’ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ ທຸກຕິເກຫິ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ເພ ສພ຺ເພ ສຕ຺ເຕ ເອກຊ຺ຌໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສພ຺ເພປິ ເຕ ຕສາ ວາ ຖາວຣາ ວາ ອນວເສສາຕິ ອິມິນາ ທຸເກນ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕສນ຺ຕີຕິ ຕສາ, ສຕຓ຺ຫານໍ ສກາຍານຎ຺ເຈຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີຕິ ຖາວຣາ, ປຫີນຕຓ຺ຫາກາຍານໍ ອຣຫຕໍ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ນຕ຺ຖິ ເຕສໍ ອວເສສນ຺ຕິ ອນວເສສາ, ສພ຺ເພປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍຎ຺ຈ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ອນ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສພ຺ພທຸກຕິເກຫິ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ – ເຍ ເກຈິ ປາຓຠູຕຕ຺ຖິ ຕສາ ວາ ຖາວຣາ ວາ ອນວເສສາ, ອິເມປິ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕຸ ສຸຂິຕຕ຺ຕາຯ ເອວໍ ຍາວ ຠູຕາ ວາ ສມ຺ຠເວສີ ວາ ອິເມປິ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕຸ ສຸຂິຕຕ຺ຕາຕິຯ

ອິທານິ ທີຆຣສ຺ສມຊ຺ຌິມາທິຕິກຕ຺ຕຍທີປເກສຸ ທີຆາ ວາຕິອາທີສຸ ຉສຸ ປເທສຸ ທີຆາຕິ ທີຆຕ຺ຕຠາວາ ນາຄມຈ຺ຉໂຄຘາທໂຍຯ ອເນກພ຺ຍາມສຕປ຺ປມາຓາປິ ຫິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ນາຄານໍ ອຕ຺ຕຠາວາ ອເນກໂຍຊນປ຺ປມາຓາປິ ມຈ຺ຉໂຄຘາທີນໍ ອຕ຺ຕຠາວາ ໂຫນ຺ຕິຯ ມຫນ຺ຕາຕິ ມຫນ຺ຕຕ຺ຕຠາວາ ຊເລ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉປາທໂຍ, ຖເລ ຫຕ຺ຖິນາຄາທໂຍ, ອມນຸສ຺ເສສຸ ທານວາທໂຍຯ ອາຫ ຈ – ‘‘ຣາຫຸຄ຺ຄໍ ອຕ຺ຕຠາວີນ’’ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໔)ຯ ຕສ຺ສ ຫິ ອຕ຺ຕຠາໂວ ອຸພ຺ເພເທນ ຈຕ຺ຕາຣິ ໂຍຊນສຫສ຺ສານິ ອຏ຺ຐ ຈ ໂຍຊນສຕານິ, ພາຫູ ທ຺ວາທສໂຍຊນສຕປຣິມາຓາ, ປຎ຺ຎາສໂຍຊນໍ ຠມຸກນ຺ຕຣໍ, ຕຖາ ອງ຺ຄຸລນ຺ຕຣິກາ, ຫຕ຺ຖຕລານິ ທ຺ເວ ໂຍຊນສຕານີຕິຯ ມຊ຺ຌິມາຕິ ອສ຺ສໂຄໂຓມຫິສສູກຣາທີນໍ ອຕ຺ຕຠາວາຯ ຣສ຺ສາຕິ ຕາສຸ ຕາສຸ ຊາຕີສຸ ວາມນາທໂຍ ທີຆມຊ຺ຌິເມຫິ ໂອມກປ຺ປມາຓາ ສຕ຺ຕາຯ ອຓຸກາຕິ ມໍສຈກ຺ຂຸສ຺ສ ອໂຄຈຣາ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸວິສຍາ ອຸທກາທີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ສຸຂຸມຕ຺ຕຠາວາ ສຕ຺ຕາ, ອູກາທໂຍ ວາຯ ອປິຈ ເຍ ຕາສຸ ຕາສຸ ຊາຕີສຸ ມຫນ຺ຕມຊ຺ຌິເມຫິ ຖູລມຊ຺ຌິເມຫິ ຈ ໂອມກປ຺ປມາຓາ ສຕ຺ຕາ, ເຕ ອຓຸກາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຖູລາຕິ ປຣິມຓ຺ຑລຕ຺ຕຠາວາ ມຈ຺ຉກຸມ຺ມສິປ຺ປິກສມ຺ພຸກາທໂຍ ສຕ຺ຕາຯ

໑໔໗ຯ ເອວໍ ຕີຫິ ຕິເກຫິ ອນວເສສໂຕ ສຕ຺ເຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ‘‘ທິຏ຺ຐາ ວາ ເຍວ ອທິຏ຺ຐາ’’ຕິອາທີຫິ ຕີຫິ ທຸເກຫິປິ ເຕ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐາຕິ ເຍ ອຕ຺ຕໂນ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ອາປາຖມາຄຕວເສນ ທິຏ຺ຐປຸພ຺ພາຯ ອທິຏ຺ຐາຕິ ເຍ ປຣສມຸທ຺ທປຣເສລປຣຈກ຺ກວາຬາທີສຸ ຐິຕາຯ ‘‘ເຍວ ທູເຣ ວສນ຺ຕິ ອວິທູເຣ’’ຕິ ອິມິນາ ປນ ທຸເກນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ທູເຣ ຈ ອວິທູເຣ ຈ ວສນ຺ເຕ ສຕ຺ເຕ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕ ອຸປາທາຍຸປາທາວເສນ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຕ຺ຕໂນ ຫິ ກາເຍ ວສນ຺ຕາ ສຕ຺ຕາ ອວິທູເຣ, ພຫິກາເຍ ວສນ຺ຕາ ທູເຣຯ ຕຖາ ອນ຺ໂຕອຸປຈາເຣ ວສນ຺ຕາ ອວິທູເຣ, ພຫິອຸປຈາເຣ ວສນ຺ຕາ ທູເຣຯ ອຕ຺ຕໂນ ວິຫາເຣ ຄາເມ ຊນປເທ ທີເປ ຈກ຺ກວາເຬ ວສນ຺ຕາ ອວິທູເຣ, ປຣຈກ຺ກວາເຬ ວສນ຺ຕາ ທູເຣ ວສນ຺ຕີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ

ຠູຕາຕິ ຊາຕາ, ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕາຯ ເຍ ຠູຕາ ເອວ, ນ ປຸນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຂີຓາສວານເມຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ສມ຺ຠວເມສນ຺ຕີຕິ ສມ຺ຠເວສີຯ ອປ຺ປຫີນຠວສໍໂຍຊນຕ຺ຕາ ອາຍຕິມ຺ປິ ສມ຺ຠວໍ ເອສນ຺ຕານໍ ເສກ຺ຂປຸຖຸຊ຺ຊນານເມຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ອຖ ວາ ຈຕູສຸ ໂຍນີສຸ ອຓ຺ຑຊຊລາພຸຊາ ສຕ຺ຕາ ຍາວ ອຓ຺ຑໂກສໍ ວຕ຺ຖິໂກສຎ຺ຈ ນ ຠິນ຺ທນ຺ຕິ, ຕາວ ສມ຺ຠເວສີ ນາມຯ ອຓ຺ຑໂກສໍ ວຕ຺ຖິໂກສຎ຺ຈ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ພຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ ຠູຕາ ນາມຯ ສໍເສທຊາ ໂອປປາຕິກາ ຈ ປຖມຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓ ສມ຺ຠເວສີ ນາມຯ ທຸຕິຍຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາໂຕ ປຠຸຕິ ຠູຕາ ນາມຯ ເຍນ ວາ ອິຣິຍາປເຖນ ຊາຍນ຺ຕິ, ຍາວ ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ນ ປາປຸຓນ຺ຕິ, ຕາວ ສມ຺ຠເວສີ ນາມຯ ຕໂຕ ປຣໍ ຠູຕາຕິຯ

໑໔໘ຯ ເອວໍ ຠຄວາ ‘‘ສຸຂິໂນ ວາ’’ຕິອາທີຫິ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍາຫິ ຄາຖາຫິ ນານປ຺ປກາຣໂຕ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຫິຕສຸຂາຄມປ຺ປຖນາວເສນ ສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາຠາວນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຫິຕທຸກ຺ຂານາຄມປ຺ປຖນາວເສນາປິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ນ ປໂຣ ປຣໍ ນິກຸພ຺ເພຖາ’’ຕິຯ ເອສ ໂປຣາຓປາໂຐ, ອິທານິ ປນ ‘‘ປຣໍ ຫີ’’ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ອຍໍ ນ ໂສພໂນຯ

ຕຕ຺ຖ ປໂຣຕິ ປຣຊໂນ. ປຣນ຺ຕິ ປຣຊນໍ. ນ ນິກຸພ຺ເພຖາຕິ ນ ວຍ຺ເຈຍ຺ຍ. ນາຕິມຍ຺ເຍຖາຕິ ນ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມຍ຺ເຍຍ຺ຍ. ກຕ຺ຖຈິຕິ ກຕ຺ຖຈິ ໂອກາເສ, ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ເຂຕ຺ເຕ ວາ ຍາຕິມຊ຺ເຊ ວາ ປູຄມຊ຺ເຊ ວາຕິອາທີ. ນນ຺ຕິ ເອຕໍ. ກຍ຺ຈິຕິ ຍໍ ກຍ຺ຈິ ຂຕ຺ຕິຍໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວາ ຄຫຍ຺ກໍ ວາ ປພ຺ພຊິຕໍ ວາ ສຸຄຕໍ ວາ ທຸຄ຺ຄຕໍ ວາຕິອາທີ. ພ຺ຍາໂຣສນາ ປຕິຄສຍ຺ຍາຕິ ກາຍວຈີວິກາເຣຫິ ພ຺ຍາໂຣສນາຍ ຈ, ມໂນວິກາເຣນ ປຕິຄສຍ຺ຍາຍ ຈ. ‘‘ພ຺ຍາໂຣສນາຍ ປຕິຄສຍ຺ຍາຍາ’’ຕິ ຫິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ‘‘ພ຺ຍາໂຣສນາ ປຕິຄສຍ຺ຍາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຍຖາ ‘‘ສມ຺ມ ທຍ຺ຍາຍ ວິມຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ‘‘ສມ຺ມ ທຍ຺ຍາ ວິມຸຕ຺ຕາ’’ຕິ, ຍຖາ ຈ ‘‘ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາຍ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາຍ ອນຸປຸພ຺ພປຕິປທາຍາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ‘‘ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຕິປທາ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໗.໑໙; ອຸທາ. ໔໕; ຈູລວ. ໓໘໔). ນາຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ທຸກ຺ຂມິຈ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ທຸກ຺ຂໍ ນ ອິຈ຺ເຊຍ຺ຍ. ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ນ ເກວລໍ ‘‘ສຸຂິໂນ ວາ ເຂມິໂນ ວາ ໂຫນ຺ຕູ’’ຕິອາທີ ມນສິກາຣວເສເນວ ເມຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍ. ກິ ປນ ‘‘ອໂຫ ວຕ ໂຍ ໂກຈິ ປຣປຸຄ຺ຄໂລ ຍໍ ກຍ຺ຈິ ປຣປຸຄ຺ຄລໍ ວຍ຺ຈນາທີຫິ ນິກຕີຫິ ນ ນິກຸພ຺ເພຖ, ຊາຕິອາທີຫິ ຈ ນວຫິ ມານວຕ຺ຖູຫິ ກຕ຺ຖຈິ ປເທເສ ຍໍ ກຍ຺ຈິ ປຣປຸຄ຺ຄລໍ ນາຕິມຍ຺ເຍຍ຺ຍ, ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ຈ ພ຺ຍາໂຣສນາຍ ວາ ປຕິຄສຍ຺ຍາຍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນ ອິຈ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອວມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ພາເວຍ຺ຍາຕິ.

໑໔໙. ເອວໍ ອຫິຕທຸກ຺ຂານາຄມປຕ຺ຖນາວເສນ ອຕ຺ຖໂຕ ເມຕ຺ຕາພາວນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວ ອຸປມາຍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ມາຕາ ຍຖາ ນິຍໍ ປຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ມາຕາ ນິຍໍ ປຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕນິ ຊາຕໍ ໂອຣສໍ ປຸຕ຺ຕໍ, ຕຍ຺ຈ ເອກປຸຕ຺ຕເມວ ອາຍຸສາ ອນຸຣກ຺ເຂ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂາຄມປຕິພາຫນຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ອາຍຸມ຺ປິ ຈຊິຕ຺ວາ ຕໍ ອນຸຣກ຺ເຂ, ເອວມ຺ປິ ສພ຺ພພູເຕສຸ ອິທໍ ເມຕ຺ຕມານສໍ ພາວເຍ, ປຸນ຺ປ຺ປຸນໍ ຊນເຍ ວທ຺ຍເຍ, ຕຍ຺ຈ ອປ຺ຣິມາຕສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາວເສນ ເອກສ຺ມິ ວາ ສຕ຺ເຕ ອນວເສສຜຣຕາວເສນ ອປ຺ຣິມາຕໍ ພາວເຍຕິ.

໑໕໐. ເອວໍ ສພ຺ພາກາເຣນ ເມຕ຺ຕາພາວນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕສ຺ເສວ ວທ຺ຍນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ເມຕ຺ຕຍ຺ຈ ສພ຺ພໂລກສ຺ມິ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມິຊ຺ຊຕິ ຕາຍຕິ ຈາຕິ ມິຕ຺ໂຕ, ຫິຕຊ຺ຊາສຍຕາຍ ສິນິຍ຺ຫຕິ, ອຫິຕາຄມໂຕ ຣກ຺ຂຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມິຕ຺ຕສ຺ສ ພາໂວ ເມຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພສ຺ມິນ຺ຕິ ອນວເສເສ. ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ສຕ຺ຕໂລເກ. ມນສິ ພວນ຺ຕິ ມານສໍ. ຕຍ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ພາວເຍຕິ ວທ຺ຍເຍ. ນາສ຺ສ ປຣິມາຕນ຺ຕິ ອປ຺ຣິມາຕໍ, ອປ຺ປມາຕສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸທ຺ທນ຺ຕິ ອຸປ຺ຣິ. ເຕນ ອຣູປກວໍ ຄຕ຺ຫາຕິ. ອໂທຕິ ເຫຍ຺ຖາ. ເຕນ ກາມກວໍ ຄຕ຺ຫາຕິ. ຕິຣິຍນ຺ຕິ ເວມຊ຺ເຊ. ເຕນ ຣູປກວໍ ຄຕ຺ຫາຕິ. ອສມ຺ພາທນ຺ຕິ ສມ຺ພາທວິຣຫິຕໍ, ພິນ຺ນສີມນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສີມາ ນາມ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມິມ຺ປິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອເວຣນ຺ຕິ ເວຣວິຣຫິຕໍ, ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາປິ ເວຣເຈຕນາປາຕຸພາວວິຣຫິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອສປຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຄຕປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໍ. ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ມນຸສ຺ສານໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ອມນຸສ຺ສານໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ນາສ຺ສ ໂກຈິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ, ເຕນສ຺ສ ຕໍ ມານສໍ ວິຄຕປຈ຺ຈຕ຺ຖິກຕ຺ຕາ ‘‘ອສປຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປຣິຍາຍວຈນຍ຺ຫິ ເອຕໍ, ຍທິທໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ສປຕ຺ໂຕຕິ. ອຍໍ ອນຸປທໂຕ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ.

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອທິປ຺ເປຕຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ຍເທຕໍ ‘‘ເອວມ຺ປິ ສພ຺ພພູເຕສຸ ມານສໍ ພາວເຍ ອປ຺ຣິມາຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຍ຺ເຈຕໍ ອປ຺ຣິມາຕໍ ເມຕ຺ຕໍ ມານສໍ ສພ຺ພໂລກສ຺ມິ ພາວເຍ ວທ຺ຍເຍ, ວຸທ຺ຍິໍ, ວິຣູລ຺ຫິໍ, ເວປຸລ຺ລໍ ຄມເຍ. ກຖໍ? ອຸທ຺ທໍ ອໂທ ຈ ຕິຣິຍຍ຺ຈ, ອຸທ຺ທໍ ຍາວ ພວຄ຺ຄາ, ອໂທ ຍາວ ອວີຈິໂຕ, ຕິຣິຍໍ ຍາວ ອວເສສທິສາ. ອຸທ຺ທໍ ວາ ອາຣຸປ຺ປໍ, ອໂທ ກາມທາຕຸໍ, ຕິຣິຍໍ ຣູປທາຕຸໍ ອນວເສສໍ ຜຣນ຺ໂຕ. ເອວໍ ພາເວນ຺ໂຕປິ ຈ ຕໍ ຍຖາ ອສມ຺ພາທໍ, ອເວຣໍ, ອສປຕ຺ຕຍ຺ຈ, ໂຫຕິ ຕຖາ ສມ຺ພາທເວຣສປຕ຺ຕາພາວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ພາວເຍ. ຍໍ ວາ ຕໍ ພາວນາສມ຺ປທໍ ປຕ຺ຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ໂອກາສລາພວເສນ ອສມ຺ພາທໍ. ອຕ຺ຕໂນ ປເຣສຸ ອາຄາຕປຕິວິນເຍນ ອເວຣໍ, ອຕ຺ຕນິ ຈ ປເຣສໍ ອາຄາຕປຕິວິນເຍນ ອສປຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ອສມ຺ພາທໍ ອເວຣໍ ອສປຕ຺ຕໍ ອປ຺ຣິມາຕໍ ເມຕ຺ຕໍ ມານສໍ ອຸທ຺ທໍ ອໂທ ຕິຣິຍຍ຺ຈາຕິ ຕິວິທປຣິຈ຺ເຊເທ ສພ຺ພໂລກສ຺ມິ ພາວເຍ ວທ຺ຍເຍຕິ.

໑໕໑. ເອວໍ ເມຕ຺ຕາພາວນາຍ ວທ຺ຍນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕໍ ພາວນມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອິຣິຍາປຖນິຍມາພາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຕິຕ຺ຖໍ ຈຣໍ…ເປ… ອທິຕ຺ເຖຍ຺ຍາ’’ຕິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເອວເມຕໍ ເມຕ຺ຕໍ ມານສໍ ກາເວຍ຺ໂຕ ໂສ "ນິສິທຕິ ປ໌ລ຺ລງ຺ກໍ ອາກຸຊິຕ຺ວາ, ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປ໌ຕິຉາຍາ"ຕິອາທິສຸ (ທີ. ນິ. ໒.໓໗໔; ມ. ນິ. ໑.໑໐໗; ວິກ. ໕໐໓) ວິຍ ອິຣິຍາປຖນິຍມໍ ອກຕ຺ວາ ຍຖາສຸຂໍ ອຌ຺ຌຕຣຌ຺ຌຕໄຣຣິຍາປຖພາຌນວິໂນທນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕິຏ຺ຐໍ ວາ ຈຣໍ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ວາ ສຍາໂນ ວາ ຍາວຕາ ວິຄຕມິທ຺ໂຘ ອສ຺ສ, ອຖ ເອຕໍ ເມຕ຺ຕາຌານສ຺ສຕຶ ອທິຏ຺ເຐຍ຺ຍ.

ອຖ ວາ ເອວໍ ເມຕ຺ຕາກາວນາຍ ວຉ຺ຌນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ວສີກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ຕິຏ຺ຐໍ ຈຣ"ນ຺ຕິ. ວສິປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ ຫິ ຕິຏ຺ຐໍ ວາ ຈຣໍ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ວາ ສຍາໂນ ວາ ຍາວຕາ ອິຣິຍາປເຖນ ເອຕໍ ເມຕ຺ຕາຌານສ຺ສຕຶ ອທິຏ຺ຐາຕ຺ກາໂມ ໂຫຕິ. ອຖ ວາ ຕິຏ຺ຐໍ ວາ ຈຣໍ ວາຕິ ນ ຕສ຺ສ ຐານາທີນິ ອນ຺ຕຣາຍກຣານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອປິຈ ໂຂ ໂສ ຍາວຕາ ເອຕໍ ເມຕ຺ຕາຌານສ຺ສຕຶ ອທິຏ຺ຐາຕ຺ກາໂມ ໂຫຕິ, ຕາວຕາ ວິຕມິທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ອທິຏ຺ຐາຕິ, ນຕ຺ຖິ ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ທນ຺ຉາຍິຕຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ "ຕິຏ຺ຐໍ ຈຣໍ ນິສິນ຺ໂນ ວ ສ ຍາໂນ, ຍາວຕາສ຺ສ ວິຕມິທ຺ໂຘ. ເອຕໍ ສຕຶ ອທິຏ຺ເຐຍ຺ຍາ"ຕິ.

ຕສ຺ສາຍມຕ຺ຖປ຺ປາໂຍ – ຍໍ ຕໍ "ເມຕ຺ຕຌ຺ຈ ສພ຺ພໂລກສ຺ມິ, ມານສໍ ກາວເຍ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຕຖາ ກາວເຍ, ຍຖາ ຐານາທີສຸ ຍາວ ຕາ ອິຣິຍາປເຖນ, ຐານາທີນິ ວາ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ຍາວຕາ ເອຕໍ ເມຕ຺ຕາຌານສ຺ສຕຶ ອທິຏ຺ຐາຕ຺ກາໂມ ອສ຺ສ, ຕາວຕາ ວິຕ ມິທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ເອຕໍ ສຕຶ ອທິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ.

ເອວໍ ເມຕ຺ຕາກາວນາຍ ວສີກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເອຕໍ ສຕຶ ອທິຏ຺ເຐຍ຺ຍາ"ຕິ ຕສ຺ມິ ເມຕ຺ຕາວິຫາເຣ ນິໂຍເຊຕ຺ວາ ອິທານິ ຕໍ ວິ ຫາຣໍ ຖຸນນ຺ໂຕ ອາຫ "ພ຺ຣຫ຺ມເມຕໍວິຫາຣມິຉມາຫູ"ຕິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍ຺ວາຍໍ "ສຸຂິໂນວ ເຂມິໂນ ໂຫນ຺ຕູ"ຕິອາທິ ກຕ຺ວາ ຍາວ "ເອຕໍ ສຕຶ ອທິຏ຺ເຐຍ຺ຍາ"ຕິ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ ເມຕ຺ຕາວິຫາໂຣ, ເອຕໍ ຈຕູສຸ ທິພ຺ພພ຺ຣຫ຺ມອຣິໄຍຣິຍາປຖວິຫາເຣສຸ ນິທ຺ໂທສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນປິ ປເຣສມ຺ປິ ອຕ຺ຖກຣຕ຺ຕາ ຈ ອິຉ ອຣິຍສ຺ສ ຉມ຺ມ ວິນເຍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣມາຫຸ, ເສຏ຺ຐວິຫາຣມາຫູຕິ. ຍໂຕ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ ຕິຏ຺ຐໍ ຈຣໍ ນິສິນ຺ໂນ ວາ ສຍາໂນ ວາ ຍາວ ຕາສ຺ສ ວິຕມິທ຺ໂຘ, ເອຕໍ ສຕຶ ອທິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ.

໑໕໒. ເອວໍ ກຄວາ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ນານປ຺ປກາຣໂຕ ເມຕ຺ຕາກາວນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເມຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕທິຏ຺ຐິຍາ ອາສນ຺ນາ ໂຫຕິ ຕສ຺ມາ ທິຏ຺ຐິຄຫຕນິເສຉນມຸເຂນ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຕເທວ ເມຕ຺ຕາຌານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອຣິຍກູ ມິປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ທິຏ຺ຐິຌ຺ຈ ອນຸປ຺ຄ຺ຄມ຺ມາ"ຕິ. ອິມາຍ ຄາຖາຍ ເທສນໍ ສມາເປ໌ສິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍ຺ວາຍໍ "ພ຺ຣຫ຺ມເມຕໍ ວິຫາຣມິຉມາຫູ"ຕິ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ ເມຕ຺ຕາຌານວິຫາໂຣ, ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ເຍ ຕຕ຺ຖ ວິຕກ຺ກ ວິຈາຣາທໂຍ ຉມ຺ມາ, ເຕ, ເຕສຌ຺ຈ ວຕ຺ຖາທິອນຸສາເຣນ ຣູປ໌ຉມ຺ເມ ປ໌ຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອິມິນາ ນາມຣູປ໌ປ໌ຣິຈ຺ເຉເທນ "ສຸທ຺ຉສງ ຂາຣປ຺ຸຌ໌ໂຊຍໍ, ນ ອິຉ ສຕ຺ຕູປ໌ລພ຺ກາຕີ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໗໑) ເອວໍ ທິຏ຺ຐິຌ຺ຈ ອນຸປ໌ຄ຺ຄມ຺ມ ອນຸປຸພ຺ເພນ ໂລກຸຕ຺ຕຣສີເລນ ສີລ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສີລສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕເນວ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສງ຺ຂາເຕນ ທສ຺ສເນນ ສມ຺ປນ຺ໂນ. ຕໂຕ ປ໌ຣໍ ໂຍປາຍໍ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ເຄໂຘ ກິເລສກາໂມ ອປ຺ປ຺ຫີໂນ ໂຫຕິ, ຕມ຺ປິ ສກທາຄາມິອນາຄາມິມຄ຺ເຄຫິ ຕນຸກາເວນ ອນວເສສປ຺ປຫາເນນ ຈ ກາເມສຸ ເຄຘໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິນຍິຕ຺ວາ ວູປ໌ສເມຕ຺ວາ ນ ຫິ ຊາຕຸ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍ ປຸນ ເຣຕິ ເອກໍເສເນວ ປຸນ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍໍ ນ ເອຕິ, ສຸທ຺ຉາວາເສສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປ຺ຸຕິຕ຺ວາ ປ໌ຣິນິພ຺ພາຕີຕິ.

ເອວໍ ກຄວາ ເທສນໍ ສມາເປ໌ຕ຺ວາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອາຫ – "ຄຈ຺ຉຖ, ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມິເຍວ ວນສຕ຺ເຫ ວິຫຣຖ. ອິມຌ຺ຈ ສຸຕ຺ຕໍ ມາສສ຺ສ ອຏ຺ຐສຸ ຉມ຺ມສ຺ສວນທິວເສສຸ ຄຕ຺ຫີ ອາໂກເຏຕ຺ວາ ອຸສ຺ສາເຣຖ, ຉມ຺ມກຖໍ ກໂຣຖ, ສາກຈ຺ຉຖ, ອນຸໂມທຖ, ອິທເມວ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອາເສວຖ, ກາເວຖ, ພຫຸລີກໂຣຖ. ເຕປິ ໂວ ອມນຸສ຺ສາ ຕໍ ເກຣວາຣມ຺ມຕໍ ນ ທສ຺ເສສ຺ສນ຺ຕິ, ອຌ຺ຌທຕ຺ຖຸ ອຕ຺ຖ ກາມາ ຫິຕກາມາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ. ເຕ "ສາຘູ"ຕິ ກຄວໂຕ ປ໌ຜິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ, ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຕຖາ ອກໍສຸ. ເທວຕາໂຍ ຈ "ກທນ຺ຕາ ອມ຺ຫາກໍ ອຕ຺ຖກາມາ ຫິຕກາມາ"ຕິ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສຍເມວ ເສນາສນໍ ສມ຺ມຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸຕ຺ໂຫທກໍ ປ໌ຜິຍາເທນ຺ຕິ, ປີຏ຺ຐິປ໌ຣິກມ຺ມປາທປ໌ຣິກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອາຣກ຺ຂໍ ສໍ ວິທຫນ຺ຕິ. ເຕ ກິກ຺ຂູ ຕເຖວ ເມຕ຺ຕໍ ກາເວຕ຺ວາ ຕເມວ ຈ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ວິປ໌ສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ສພ຺ເພວ ຕສ຺ມິເຍວ ອນ຺ໂຕເຕ ມາເສ ອຄ຺ຄຜລໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປ຺ຸຕິຕ຺ວາ ມຫາປ໌ວາຣຕາຍ ວິສຸທ຺ຘິປ໌ວາຣຕໍ ປ໌ວາເຣສຸນ຺ຕິ.

ເອວຎ຺ຫິ ອຕ຺ຖກຸສເລນ ຕຖາຄເຕນ,

ສມ຺ມິສ຺ສເຣນ ກຖິຕໍ ກຣຓີຍມຕ຺ຖໍ;

ກຕ຺ວານຸກຸຍ຺ຍ ປຣມໍ ຫທຍສ຺ສ ສນ຺ຕິໍ,

ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມນ຺ຕິ ສມຕ຺ຕປຎ຺ຎາຯ

ຕສ຺ມາ ຫິ ຕໍ ອມຕມພ຺ຠຸຕມຣິຍກນ຺ຕໍ,

ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຠິສເມຈ຺ຈ ວິຫຣິຕຸກາໂມ;

ວິຎ຺ຎູ ຊໂນ ວິມລສີລສມາຘິປຎ຺ຎາ,

ເຠທໍ ກເຣຍ຺ຍ ສຕຕໍ ກຣຓີຍມຕ຺ຖນ຺ຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ເມຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ເຫມວຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ອຊ຺ຊປນ຺ນຣໂສຕິ ເຫມວຕສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ປຸຈ຺ຉາວສິກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ ເຫມວເຕນ ຫິ ປຸຏ຺ໂຐ ຠຄວາ ''ຉສຸ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ''ຕິອາທິນີ ອກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ''ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ''ຕິອາທິ ສາຕາຄິເຣນ ວຸຕ຺ຕໍ, ''ອິຕິ ສາຕາຄິໂຣ''ຕິອາທິ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ, ''ກຈ຺ຈິ ມໂນ''ຕິອາທິ ເຫມວເຕນ, ''ຉສຸ ໂລໂກ''ຕິອາທິ ຠຄວຕາ, ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ''ເຫມວຕສຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ''ສາຕາຄິຣິສຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ເອກຈ຺ເຈຫິຯ

ຕຕ຺ຖ ຍາຍໍ ''ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ''ຕິອາທິ ຄາຖາຯ ຕສ຺ສາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ – ອິມສ຺ມິເຍວ ຠທ຺ທກປ຺ເປ ວີສຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸເກສຸ ປຸຣິເສສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂສຬສວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸການິ ຐຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພຸຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ກສ຺ສປສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ມຫຕິຍາ ປູຊາຍ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ອກໍສຸຯ ຕສ຺ສ ຘາຕຸໂຍ ອວິກີຣິຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓກ຺ຂນ຺ໂຘ ວິຍ ເອກຄ຺ຆນາ ຫຸຕ຺ວາ ອຏ຺ຐໍສຸຯ ທີຆາຍຸກພຸທ຺ຘານຎ຺ຫິ ເອສາ ຘມ຺ມຕາຯ ອປ຺ປາຍຸກພຸທ຺ຘາ ປນ ຍສ຺ມາ ພຫຸເຕນ ຊເນນ ອທິຏ຺ຐາ ເອວ ປຣິນິພ຺ພາຍນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຘາຕຸປູຊາຍປິ ກຕ຺ວາ ''ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຊນາ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ອນຸກມ຺ປາຍ ''ຘາຕຸໂຍ ວິກີຣນ຺ຕູ''ຕິ ອຘິຏ຺ຐຫນ຺ຕິຯ ເຕນ ເຕສໍ ສຸວຓ຺ຓຈຸຓ຺ຓານິ ວິຍ ຘາຕຸໂຍ ວິກີຣນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອມ຺ຫາກໍ ຠຄວໂຕຯ

ມນຸສ຺ສາ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ເອກໍເຍວ ຘາຕຸຆນໍ ກຕ຺ວາ ເຈຕິຍໍ ປຕິຏ຺ຐາເປສຸໍ ໂຍຊນໍ ອຸພ຺ເພເຘນ ປຣິກ຺ເຂເປນ ຈຯ ຕສ຺ສ ເອເກກໍ ຄາວຸຕນ຺ຕຣານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ທ຺ວາຣານິ ອເຫສຸໍຯ ເອກໍ ທ຺ວາຣໍ ກິກີ ຣາຊາ ອຄ຺ຄເຫສິ; ເອກໍ ຕສ຺ເສວ ປຸຕ຺ໂຕ ປຖວິນ຺ຘໂຣ ນາມ; ເອກໍ ເສນາປຕິປ຺ປມຸຂາ ອມຈ຺ຈາ; ເອກໍ ເສຏ຺ຐິປ຺ປມຸຂາ ຊານປທາ ຣຕ຺ຕສຸວຓ຺ຓມຍາ ເອກຄ຺ຆນາ ສຸວຓ຺ຓຣສປຏິຠາຄາ ຈ ນານາຣຕນມຍາ ອິຏ຺ຐກາ ອເຫສຸໍ ເອເກກາ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນິກາຯ ເຕ ຫຣິຕາລມໂນສິລາຫິ ມຕ຺ຕິກາກິຈ຺ຈໍ ສຸຣຠິເຕເລນ ອຸທກກິຈ຺ຈຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຕໍ ເຈຕິຍໍ ປຕິຏ຺ຐາເປສຸໍຯ

ເອວໍ ປຕິຏ຺ຐິເຕ ເຈຕິເຍ ທ຺ເວ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສຫາຍກາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສມ຺ມຸຂສາວການໍ ເຖຣານໍ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິສຸຯ ທີຆາຍຸກພຸທ຺ຘານຎ຺ຫິ ສມ຺ມຸຂສາວກາເຍວ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ, ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ, ນິສ຺ສຍໍ ເທນ຺ຕິ, ອິຕເຣ ນ ລຠນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ຕາ

“ສາສເນ, ຠນ຺ເຕ, ກຕິ ຘຸຣານີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິໍສຸຯ ເຖຣາ “ທ຺ເວ ຘຸຣານີ”ຕິ ກເຖສຸໍ – “ວາສຘຸຣໍ, ປຣິຍຕ຺ຕິຘຸຣຎ຺ຈາ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິເຕນ ກຸລປຸຕ຺ເຕນ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຌາຍານໍ ສນ຺ຕິເກ ປຎ຺ຈ ວສ຺ສານິ ວສິຕ຺ວາ, ວຕ຺ຕປຏິວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ, ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ທ຺ເວ ຕີຓິ ຠາຓວາຣສຸຕ຺ຕນ຺ຕານິ ຈ ປຄຸຓໍ ກຕ຺ວາ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ, ກຸເລ ວາ ຄເຓ ວາ ນິຣາລເຍນ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິຕ຺ວາ, ອຣຫຕ຺ຕສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຆຏິຕພ຺ພໍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ, ເອຕໍ ວາສຘຸຣໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ຖາເມນ ປນ ເອກໍ ວາ ນິກາຍໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ວາ ປຎ຺ຈ ວາ ນິກາເຍ ປຣິຍຕ຺ຕິໂຕ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ຈ ສຸວິສທໍ ສາສນໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ເອຕໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘຸຣນ຺ຕິຯ ອຖ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ຕາ “ທ຺ວິນ຺ນໍ ຘຸຣານໍ ວາສຘຸຣເມວ ເສຏ຺ຐ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ “ມຍໍ ປນມ຺ຫາ ທຫຣາ, ວຸຑ຺ຒກາເລ ວາສຘຸຣໍ ປຣິປູເຣສ຺ສາມ, ປຣິຍຕ຺ຕິຘຸຣໍ ຕາວ ປູເຣມາ”ຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິໍ ອາຣຠິໍສຸຯ ເຕ ປກຕິຍາວ ປຎ຺ຎວນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ສກເລ ພຸທ຺ຘວຈເນ ປກຕຎ຺ຎໂນ ວິນເຍ ຈ ອຕີວ ວິນິຈ຺ຉຍກຸສລາ ອເຫສຸໍຯ ເຕສໍ ປຣິຍຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ປຣິວາໂຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ປຣິວາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ລາໂຠ, ເອກເມກສ຺ສ ປຎ຺ຈສຕປຎ຺ຈສຕາ ຠິກ຺ຂູ ປຣິວາຣາ ອເຫສຸໍຯ ເຕ ສຕ຺ຖຸສາສນໍ ທີເປນ຺ຕາ ວິຫຣິໍສຸ, ປຸນ ພຸທ຺ຘກາໂລ ວິຍ ອໂຫສິຯ

ຕທາ ທ຺ເວ ຠິກ຺ຂູ ເອກາວາເສ ວິຫຣນ຺ຕິ ຘມ຺ມວາທີ ຈ ອຘມ຺ມວາທີ ຈຯ ອຘມ຺ມວາທີ ຈຓ຺ໂຑ ໂຫຕິ ຜຣຸໂສ, ມຸຂໂຣ, ຕສ຺ສ ອຊ຺ຌາຈາໂຣ ອິຕຣສ຺ສ ປາກໂຏ ໂຫຕິຯ ຕໂຕ ນໍ “ອິທໍ ເຕ, ອາວຸໂສ, ກມ຺ມໍ ສາສນສ຺ສ ອປ຺ປຏິຣູປ”ນ຺ຕິ ໂຈເທສິຯ ໂສ “ກໍ ເຕ ທິຏ຺ຐໍ, ກໍ ສຸຕ”ນ຺ຕິ ວິກ຺ຂິປຕິຯ ອິຕໂຣ “ວິນຍຘຣາ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ອາຫຯ ຕໂຕ ອຘມ຺ມວາທີ “ສເຈ ອິມໍ ວຕ຺ຖຸໍ ວິນຍຘຣາ ວິນິຈ຺ຉິນິສ຺ສນ຺ຕິ, ອທ຺ຘາ ເມ ສາສເນ ປຕິຏ຺ຐາ ນ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຎຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປກ຺ຂໍ ກາຕຸກາໂມ ຕາວເທວ ປຣິກ຺ຂາເຣ ອາທາຍ ເຕ ທ຺ເວ ເຖເຣ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສມຓປຣິກ຺ຂາເຣ ທຕ຺ວາ ເຕສໍ ນິສ຺ສເຍນ ວິຫຣິຕຸມາຣທ຺ໂຘຯ ສພ຺ພຎ຺ຈ ເນສໍ ອຸປຏ຺ຐານໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ວຕ຺ຕປຏິວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕຸກາໂມ ວິຍ ອກາສິຯ ຕໂຕ ເອກທິວສໍ ອຸປຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຕຫິ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຍມາໂນປິ ອຏ຺ຐາສິເຍວຯ ເຖຣາ “ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຕພ຺ພມຕ຺ຖີ”ຕິ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິໍສຸຯ ໂສ “ອາມ, ຠນ຺ເຕ, ເອເກນ ເມ ຠິກ຺ຂຸນາ ສຫ ອຊ຺ຌາຈາຣໍ ປຏິຈ຺ຈ ວິວາໂທ ອຕ຺ຖິຯ ໂສ ຍທິ ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ອິຘາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕິ, ຍຖາວິນິຈ຺ຉຍໍ ນ ວິນິຈ຺ຉິນິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິຯ ເຖຣາ “ໂອສຏໍ ວຕ຺ຖຸໍ ຍຖາວິນິຈ຺ຉຍໍ ນ ວິນິຈ຺ຉິນິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ອາຫໍສຸຯ ໂສ “ເອວໍ ກຣິຍມາເນ, ຠນ຺ເຕ, ມມ ສາສເນ ປຕິຏ຺ຐາ ນຕ຺ຖິ, ມຍ຺ເຫຕໍ ປາປໍ ໂຫຕຸ, ມາ ຕຸມ຺ເຫ ວິນິຈ຺ຉິນຖາ”ຕິຯ ເຕ ເຕນ ນິປ຺ປີຬິຍມານາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິໍສຸຯ ໂສ ເຕສໍ ປຏິຎ຺ຎໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ອາວາສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ສພ຺ພໍ ວິນຍຘຣານໍ ສນ຺ຕິເກ ນິຏ຺ຐິຕ”ນ຺ຕິ ຕໍ ຘມ຺ມວາທີໍ ສຸຏ຺ຐຕຣໍ ອວມຎ຺ຎນ຺ໂຕ ຜຣຸເສນ ສມຸທາຈຣຕິຯ ຘມ຺ມວາທີ “ນິສ຺ສງ຺ໂກ ອຍໍ ຊາໂຕ”ຕິ ຕາວເທວ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເຖຣານໍ ປຣິວາຣໍ ຠິກ຺ຂຸສຫສ຺ສໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫ – “ນນຸ, ອາວຸໂສ, ໂອສຏໍ ວຕ຺ຖຸ ຍຖາຘມ຺ມໍ ວິນິຈ຺ຉິນິຕພ຺ພໍ, ອໂນສຣາເປຕ຺ວາ ເອວ ວາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອຈ຺ຈຍໍ ເທສາເປຕ຺ວາ ສາມຄ຺ຄີ ກາຕພ຺ພາຯ ອິເມ ປນ ເຖຣາ ເນວ ວຕ຺ຖຸໍ ວິນິຈ຺ຉິນິໍສຸ, ນ ສາມຄ຺ຄີໍ ອກໍສຸຯ ກິໍ ນາເມຕ”ນ຺ຕິ? ເຕປິ ສຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫີ ອເຫສຸໍ – “ນູນ ກິຎ຺ຈິ ອາຈຣິເຍຫິ ຎາຕ”ນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ອຘມ຺ມວາທີ ໂອກາສໍ ລຠິຕ຺ວາ “ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພ ‘ວິນຍຘຣາ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ ຠຓສິຯ ອິທານິ ເຕສໍ ວິນຍຘຣານໍ ອາໂຣເຈຫິ ຕໍ ວຕ຺ຖຸ”ນ຺ຕິ ຘມ຺ມວາທີໍ ປີເຬຕ຺ວາ “ອຊ຺ຊຕ຺ຄເຄ ປຣາຊິໂຕ ຕ຺ວໍ, ມາ ຕໍ ອາວາສໍ ອາຄຈ຺ຉີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິຯ ຕໂຕ ຘມ຺ມວາທີ ເຖເຣ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ “ຕຸມ຺ເຫ ສາສນໍ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ‘ອມ຺ເຫ ອຸປຏ຺ເຐສິ ປຣິໂຕເສສີ’ຕິ ປຸຄ຺ຄລເມວ ອເປກ຺ຂິຕ຺ຖ, ສາສນໍ ອຣກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸຄ຺ຄລໍ ຣກ຺ຂິຕ຺ຖ, ອຊ຺ຊຕ຺ຄເຄ ທານິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ວິນິຈ຺ຉິນິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ອຊ຺ຊ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ”ຕິ ມຫາສທ຺ເທນ ກນ຺ທິຕ຺ວາ “ນຏ຺ຐໍ ສຕ຺ຖຸ ສາສນ”ນ຺ຕິ ປຣິເທວມາໂນ ປກ຺ກາມິຯ

ອຖ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ສໍວິຄ຺ຄມານສາ “ມຍໍ ປຸຄ຺ຄລມນຸຣກ຺ຂນ຺ຕາ ສາສນຣຕນໍ ໂສພ຺ເຠ ປກ຺ຂິປິມ຺ຫາ”ຕິ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ປາເທສຸໍ ຯ ເຕ ເຕເນວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ເຈນ ອຸປຫຕາສຍຕ຺ຕາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ສຄ຺ເຄ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຸມສກ຺ໂກນ຺ຕາ ເອກາຈຣິໂຍ ຫິມວຕິ ເຫມວເຕ ປພ຺ພເຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ເຫມວໂຕ ຍກ຺ໂຂຕິ ນາເມນຯ ທຸຕິຍາຈຣິໂຍ ມຊ຺ຌິມເທເສ ສາຕປພ຺ພເຕ ສາຕາຄິໂຣຕິ ນາເມນຯ ເຕປິ ເນສໍ ປຣິວາຣາ ຠິກ຺ຂູ ເຕສໍເຍວ ອນຸວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສຄ຺ເຄ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຸມສກ຺ໂກນ຺ຕາ ເຕສໍ ປຣິວາຣາ ຍກ຺ຂາວ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸຯ ເຕສໍ ປນ ປຈ຺ຈຍທາຍກາ ຄຫຏ຺ຐາ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸຯ ເຫມວຕສາຕາຄິຣາ ອຏ຺ຐວີສຕິຍກ຺ຂເສນາປຕີນມພ຺ຠນ຺ຕຣາ ມຫານຸຠາວາ ຍກ຺ຂຣາຊາໂນ ອເຫສຸໍຯ

ຍກ຺ຂເສນາປຕີນຎ຺ຈ ອຍໍ ຘມ຺ມຕາ – ມາເສ ມາເສ ອຏ຺ຐ ທິວສານິ ຘມ຺ມວິນິຈ຺ຉຍຕ຺ຖໍ ຫິມວຕິ ມໂນສິລາຕເລ ນາຄວຕິມຓ຺ຑເປ ເທວຕານໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປຕິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ ອຖ ສາຕາຄິຣເຫມວຕາ ຕສ຺ມິໍ ສມາຄເມ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ທິສ຺ວາ ສຎ຺ຊານິໍສຸ – “ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ, ກຸຫິໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕ຺ວໍ ກຸຫິ”ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານຎ຺ຈ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິປ຺ປຏິສາຣິໂນ ອເຫສຸໍຯ “ນຏ຺ຐາ ມຍໍ, ສມ຺ມ, ປຸພ຺ເພ ວີສຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ສມຓຘມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ເອກໍ ປາປສຫາຍໍ ນິສ຺ສາຍ ຍກ຺ຂໂຍນິໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ອມ຺ຫາກໍ ປນ ປຈ຺ຈຍທາຍກາ ກາມາວຈຣເທເວສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ”ຕິຯ ອຖ ສາຕາຄິໂຣ ອາຫ – “ມາຣິສ, ຫິມວາ ນາມ

ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ຠຸຕສມ຺ມໂຕ, ກິຎ຺ຈິ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ມຍາປິ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີ”ຕິຯ ເຫມວໂຕປິ ອາຫ – “ມາຣິສ, ມຊ຺ຌິມເທໂສ ນາມ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ຠຸຕສມ຺ມໂຕ, ກິຎ຺ຈິ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ມຍາປິ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີ”ຕິຯ ເອວໍ ເຕສຸ ທ຺ວິສຸ ສຫາເຍສຸ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ກຕິກໍ ກຕ຺ວາ, ຕເມວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ອວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວສມາເນສຸ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ວີຕິວຕ຺ຕໍ, ມຫາປຖວີ ເອກໂຍຊນຕິຄາວຸຕມຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສທາຯ

ອຖມ຺ຫາກໍ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ທີປງ຺ກຣປາທມູເລ ກຕປຓິຘາໂນ ຍາວ ເວສ຺ສນ຺ຕຣຊາຕກໍ, ຕາວ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ, ຕຸສິຕຠວເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ຍາວຕາຍຸກໍ ຐຕ຺ວາ, ຘມ຺ມປທນິທາເນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເທວຕາຫິ ອາຍາຈິໂຕ ປຎ຺ຈ ມຫາວິໂລກນານິ ວິໂລເກຕ຺ວາ, ເທວຕານໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ, ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາຍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ວຕ຺ຕມາເນສຸ ອິຘ ປຏິສນ຺ຘິໍ ອຄ຺ຄເຫສິ ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸໍ ກມ຺ເປຕ຺ວາຯ ຕານິ ທິສ຺ວາປິ ອິເມ ຣາຊຍກ຺ຂາ “ອິມິນາ ກາຣເຓນ ນິພ຺ພຕ຺ຕານີ”ຕິ ນ ຊານິໍສຸຯ “ຂິຑ຺ຑາປສຸຕຕ຺ຕາ ເນວາທ຺ທສໍສູ”ຕິ ເອເກຯ ເອສ ນໂຍ ຊາຕິຍໍ ອຠິນິກ຺ຂມເນ ໂພຘິຍຎ຺ຈຯ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕເນ ປນ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຠຄວຕິ ຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ທ຺ວາທສາກາຣໍ ວຣຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ເຕ ມຫາຠູມິຈາລໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ ປາຏິຫາຣິຍານິ ຈ ເອເຕສໍ ເອໂກ ສາຕາຄິໂຣເຍວ ປຐມໍ ອທ຺ທສຯ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກາຣຓຎ຺ຈ ເຕສໍ ຎຕ຺ວາ ສປຣິໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ ຘມ຺ມເທສນໍ ອສ຺ໂສສິ, ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉິຯ ກສ຺ມາ? ໂສ ຫິ ຘມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ເຫມວຕໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ “ອາຄໂຕ ນຸ ໂຂ ເມ ສຫາຍໂກ, ໂນ”ຕິ ປຣິສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ “ວຎ຺ຈິໂຕ ເມ ສຫາໂຍ, ໂຍ ເອວໍ ວິຈິຕ຺ຣປຏິຠານໍ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນໍ ນ ສຸຓາຕີ”ຕິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ຠຄວາ ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄເຕປິ ຈ ສູຣິເຍ ເທສນໍ ນ ນິຏ຺ຐາເປສິຯ

ອຖ ສາຕາຄິໂຣ “ສຫາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕນ ສຫາຄມ຺ມ ຘມ຺ມເທສນໍ ໂສສ຺ສາມີ”ຕິ ຫຕ຺ຖິຍານອສ຺ສຍານຣຖຍານາທີນິ ມາເປຕ຺ວາ ປຎ຺ຈຫິ ຍກ຺ຂສເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ຫິມວນ຺ຕາຠິມຸໂຂ ປາຍາສິ, ຕຖາ ເຫມວໂຕປິຯ ຍສ຺ມາ ປຏິສນ຺ຘິຊາຕິ-ອຠິນິກ຺ຂມນ-ໂພຘິປຣິນິພ຺ພາເນສ຺ເວວ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ຫຸຕ຺ວາວ ປຏິວິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິການິ ໂຫນ຺ຕິ, ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕເນ ປນ ຕານິ ສວິເສສານິ ຫຸຕ຺ວາ, ຈິຣຕຣໍ ຐຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຫິມວຕິ ຕໍ ອຈ຺ຉຣິຍປາຕຸຠາວໍ ທິສ຺ວາ “ຍໂຕ ອຫໍ ຊາໂຕ, ນ ກທາຈິ ອຍໍ ປພ຺ພໂຕ ເອວໍ ອຠິຣາໂມ ຠູຕປຸພ຺ໂພ, ຫນ຺ທ ທານິ ມມ ສຫາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄມ຺ມ ເຕນ ສຫ ອິມໍ ປຸປ຺ຜສິຣິໍ ອນຸຠວິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕເຖວ ມຊ຺ຌິມເທສາຠິມຸໂຂ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕ ອຸໂຠປິ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອຸປຣິ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄມນກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຉິໍສຸຯ ເຫມວໂຕ ອາຫ – “ຍໂຕ ອຫໍ, ມາຣິສ, ຊາໂຕ, ນາຍໍ ປພ຺ພໂຕ ເອວໍ ອກາລປຸປ຺ຜິເຕຫິ ຣຸກ຺ເຂຫິ ອຠິຣາໂມ ຠູຕປຸພ຺ໂພ, ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ປຸປ຺ຜສິຣິໍ ຕຍາ ສທ຺ຘິໍ ອນຸຠວິສ຺ສາມີຕິ ອາຄໂຕມ຺ຫີ”ຕິ ຯ ສາຕາຄິໂຣ ອາຫ – “ຊານາສິ ປນ, ຕ຺ວໍ ມາຣິສ, ເຍນ ກາຣເຓນ ອິມໍ ອກາລປຸປ຺ຜປາຏິຫາຣິຍໍ ຊາຕ”ນ຺ຕິ? “ນ ຊານາມິ, ມາຣິສາ”ຕິຯ “ອິມໍ, ມາຣິສ, ປາຏິຫາຣິຍໍ ນ ເກວລ ຫິມວນ຺ເຕເຍວ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕູສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ອຊ຺ຊ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕສິ, ເຕນ ກາຣເຓນາ”ຕິຯ ເອວໍ ສາຕາຄິໂຣ ເຫມວຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທໍ ກເຖຕ຺ວາ, ຕໍ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອາເນຕຸກາໂມ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ເກຈິ ປນ ໂຄຕມເກ ເຈຕິເຍ ວິຫຣນ຺ເຕ ຠຄວຕິ ອຍເມວມາຫາຕິ ຠຓນ຺ຕິ “ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ”ຕິຯ

໑໕໓ຯ ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ຊາຕິ ອຍໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ ປກ຺ຂຄຓນໂຕ ປນ຺ນຣໂສ, ອຸປວສິຕພ຺ພໂຕ ອຸໂປສໂຖຯ ຕີສຸ ວາ ອຸໂປສເຖສຸ ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ ອຸໂປສໂຖ, ນ ຈາຕຸທ຺ທສີ ອຸໂປສໂຖ, ນ ສາມຄ຺ຄີອຸໂປສໂຖຯ ຍສ຺ມາ ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສອຏ຺ຐງ຺ຄຸປວາສປຎ຺ຎຕ຺ຕິທິວສາທີສຸ ສມ຺ພຫຸເລສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ອຸໂປສຖສທ຺ໂທ ວຕ຺ຕຕິຯ “ອາຍາມາວຸໂສ, ກປ຺ປິນ, ອຸໂປສຖໍ ຄມິສ຺ສາມາ”ຕິອາທີສຸ ຫິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທເສ ອຸໂປສຖສທ຺ໂທຯ “ເອວໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຂ ວິສາເຂ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ”ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໔໓) ປາຓາຕິປາຕາ ເວຣມຓີອາທິເກສຸ ອຏ຺ຐງ຺ເຄສຸຯ “ສຸທ຺ຘສ຺ສ ເວ ສທາ ຜຄ຺ຄຸ, ສຸທ຺ຘສ຺ສຸໂປສໂຖ ສທາ”ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໙) ອຸປວາເສຯ “ອຸໂປສໂຖ ນາມ ນາຄຣາຊາ”ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໔໖; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໕໘) ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍຯ “ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາຕສ຺ສາ”ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໘໕; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໕໖) ທິວເສຯ ຕສ຺ມາ ອວເສສຕ຺ເຖ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອາສາລ຺ຫີປຸຓ຺ຓມທິວສໍເຍວ ນິຍາເມນ຺ໂຕ ອາຫ – “ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ ອຸໂປສໂຖ”ຕິຯ ປາຏິປໂທ ທຸຕິໂຍຕິ ເອວໍ ຄຓິຍມາເນ ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ ທິວໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທິວິ ຠວານິ ທິພ຺ພານິ, ທິພ຺ພານິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ທິພ຺ພາຯ ການິ ຕານິ? ຣູປານິຯ ຕຎ຺ຫິ ຣຕ຺ຕິໍ ເທວານໍ ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕູໂຕ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ສຣີຣວຕ຺ຖາຠຣຓວິມານປ຺ປຠາຫິ ອພ຺ຠາທິອຸປກ຺ກິເລສວິຣຫິຕາຍ ຈນ຺ທປ຺ປຠາຍ ຈ ສກລຊມ຺ພຸທີໂປ ອລງ຺ກໂຕ ອໂຫສິຯ ວິເສສາລງ຺ກໂຕ ຈ ປຣມວິສຸທ຺ຘິເທວສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສຣີຣປ຺ປຠາຍຯ ເຕນາຫ “ທິພ຺ພາ ຣຕ຺ຕິ ອຸປຏ຺ຐິຕາ”ຕິຯ

ເອວံ ຣຕ຺ຕິຄຸຓວຕ຺ຓນາປເທເສນາປິ ສຫາຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕປ຺ປສາທໍ ຊເນນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທໍ ກເຖຕ຺ວາ ອາຫ ''ອໂນມນາມໍ ສຕ຺ຖາຣໍ, ໜນ຺ທ ປສ຺ສາມ ໂຄຕມ''ນ຺ຕິ຺. ຕຕ຺ຖ ອໂນເມຫິ ອລາມເກຫິ ສພ຺ພາການປຣິປູເຣຫິ ຄຸເຓຫິ ນາມໍ ອສ຺ສາຕິ ອໂນມນາ ໂມ຺. ຕຖາ ຫິສ຺ສ ''ພຸຊ຺ຊິຕາ ສຈ຺ຈານີຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ໂພເຘຕາ ປຊາຍາຕິ ພຸທ຺ໂຘ''ຕິອາທິນາ (ມຫານິ຺. ໑໙໔; ຈູລອນິ຺. ປາຣາຍນຕ຺ ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຓິ຺. ມ຺. ໑຺໑໖໒) ນເຍນ ພຸທ຺ໂຘຕິ ອໂນເມຫິ ຄຸເຓຫິ ນາມໍ, ''ກຄ຺ຄຣາໂຄຕິ ກຄວາ, ກຄ຺ຄໂທໂສຕິ ກຄວາ''ຕິອາທິນາ (ມຫານິ຺. ໒໔) ນເຍນ ຈ ອໂນເມຫິ ຄຸເຓຫິ ນາມໍ຺. ເອສ ນໂຍ ''ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ''ຕິອາທີສ຺ຸ. ທິຍ຺ຖຄມ຺ມິກາທີສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ເທວມນຸສ຺ເສ ອນຸສາສຕິ ''ອິມໍ ປຊຫຖ, ອິມໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຖາ''ຕິ ສຕ຺ຖາ຺. ອປິຈ ''ສຕ຺ຖາ ກຄວາ ສຕ຺ຖວາໂຫ, ຍຖາ ສຕ຺ຖວາໂຫ ສຕ຺ເຕ ກນ຺ຕາຣໍ ຕາເຣຕິ''ຕິອາທິນາ (ມຫານິ຺. ໑໙໐) ນິທ຺ເທເສ ວຸຕ຺ຕນເຍນາປິ ສຕ຺ຖາ຺. ຕໍ ອໂນມນາມໍ ສຕ຺ຖາຣໍ຺. ໜນ຺ທາຕິ ພ຺ຍວສານຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ຺. ປສ຺ສາມາຕິ ເຕນ ອຕ຺ຕານໍ ສຫ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວຈນໍ຺. ໂຄຕມນ຺ຕິ ໂຄຕມໂຄຕ຺ຕໍ຺. ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ? ''ສຕ຺ຖາ, ນ ສຕ຺ຖາ''ຕິ ມາ ວິມຕິ ອກາສິ, ເອກນ຺ຕພ຺ຍວສິໂຕ ຫຸຕ຺ວາວ ເອຫິ ປສ຺ສາມ ໂຄຕມນ຺ຕິ຺.

໑໔໔຺. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເໜມວໂຕ ''ອຍໍ ສາຕາຄິໂຣ 'ອໂນມນາມໍ ສຕ຺ຖາຣ'ນ຺ຕິ ກຓນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕໍ ປກາເສຕິ, ສພ຺ພຄ຺ຄຸ ໂນ ຈ ທຸລ຺ລກາ ໂລເກ, ສພ຺ພຄ຺ຄຸປ຺ຜິຄ຺ເຄຫິ ປູຣຓາທີສທີເສເຫວ ໂລໂກ ອຸປທ຺ທຸໂຕ຺. ໂສ ປນ ຍທິ ສພ຺ພຄ຺ຄູ, ອທ຺ຘາ ຕາທິ ລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ໂຕ ກວິສ຺ສຕິ, ເຕນ ຕໍ ເອວໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕາທິລກ຺ຂຓໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ກຈ຺ຈິ ມໂນ''ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ກຈ຺ຈີຕິ ປຸຈ຺ຉາ຺. ມໂນຕິ ຈິຕ຺ຕໍ຺. ສຸປ຺ຓິຫິໂຕຕິ ສຸຕ຺ຖຸ ຖປິໂຕ, ອຈໂລ ອສມ຺ປເວຘີ຺. ສພ຺ເພສຸ ກູເຕສຸ ສພ຺ພກູເຕສ຺ຸ. ຕາທິ ໂນຕິ ຕາທິລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕສ຺ເສວ ສໂຕ຺. ປຸຈ຺ຉາ ເອວ ວາ ອຍໍ ''ໂສ ເຕ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ພກູເຕສຸ ຕາທີ, ອຸທາຫຸ ໂນ''ຕິ຺. ອິຖ຺ເຖ ອນິຖ຺ເຖ ຈາຕິ ເອວຣູເປ ອາຣມ຺ມເຓ຺. ສງ຺ກປ຺ປາຕິ ວິຕກ຺ກາ຺. ວສີກຕາຕິ ວສໍ ຄມິຕາ຺. ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍໍ ຕ຺ວໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ວທສິ, ຕສ຺ສ ເຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ກຈ຺ຈິ ຕາທິລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ສໂຕ ສພ຺ພກູເຕສຸ ມໂນ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ, ອຸທາຫຸ ຍາວ ຈລນປ຺ຈ຺ຈຍໍ ນ ລກຕິ, ຕາວ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ ວິຍ ຂາຍຕິ຺. ໂສ ວາ ເຕ ສຕ຺ຖາ ກຈ຺ຈິ ສພ຺ພກູເຕສຸ ສມຈິຕ຺ເຕນ ຕາທີ, ອຸທາຫຸ ໂນ, ເຍ ຈ ໂຂ ອິຖ຺ຖານິຖ຺ເຖສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ຣາຄໂທສວເສນ ສງ຺ກປ຺ປາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ຕ຺ຍາສ຺ສ ກຈ຺ຈິ ວສີກຕາ, ອຸທາຫຸ ກທາຈິ ເຕສມ຺ປິ ວເສນ ວຕ຺ຕຕີຕິ຺.

໑໔໕຺. ຕໂຕ ສາຕາຄິໂຣ ກຄວໂຕ ສພ຺ພຄ຺ຄຸກາເວ ພ຺ຍວສິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ເພ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຄຸເຓ ອນຸຊານນ຺ໂຕ ອາຫ ''ມໂນ ຈສ຺ສ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ''ຕິອາທິ຺. ຕຕ຺ຖ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕຕິ ສຸຕ຺ຖຸ ຖປິໂຕ, ປຖວິສໂມ ອວິຣຸຊ຺ຊນຖ຺ເຖນ, ສິເນຣຸສໂມ ສຸປ຺ປຕິຖ຺ຖິຕາຈລນຖ຺ເຖນ, ອິນ຺ທຂີລສໂມ ຈຕຸພ຺ພິຘມາຣປຣວາທີຄເຓຫິ ອກມ຺ປີຍຖ຺ເຖນ຺. ອນຈ຺ຉຣິຍຄ຺ເຈຕໍ, ກຄວໂຕ ອິທານິ ສພ຺ພາການສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ສພ຺ພຄ຺ຄຸກາເວ ຖິຕສ຺ສ ມໂນ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ ອຈໂລ ກເວຍ຺ຍ຺. ຍສ຺ສ ຕິຣຈ຺ຉານກູຕສ຺ສາປິ ສຣາຄາທີກາເລ ຉທ຺ທນ຺ຕນາຄກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສວິເສນ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ຘສ຺ສ ອຈໂລ ອໂຫສິ, ວຘເກປິ ຕສ຺ມຶ ນປ຺ປທຸສ຺ສິ, ອຄ຺ຄຫຕ຺ຖ ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຕໂນ ທນ຺ເຕ ເຉຕ຺ວາ ອທາສິ; ຕຖາ ມຫາກປິກູຕສ຺ສ ມຫຕິຍາ ສິລາຍ ສີເສ ປຫຓສ຺ສາປິ ຕສ຺ເສວ ຈ ມຄ຺ຄໍ ທສ຺ເສສິ; ຕຖາ ວິຘຸຣປຓ຺ຫິຕກູຕສ຺ສ ປາເທສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ສຖ຺ຖິໂຍຊເນ ກາລຸອປ຺ພ຺ພຕປ຺ປາເຕ ປກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາປິ ອຄ຺ຄຫຕ຺ຖ ຕສ຺ເສວ ຍກ຺ຂສ຺ສຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ຺. ຕສ຺ມາ ສມ຺ມເທວ ອາຫ ສາຕາຄິໂຣ – ''ມໂນ ຈສ຺ສ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ''ຕິ຺.

ສພ຺ພກູເຕສຸຕາທີໂນຕິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ຕາທິລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕສ຺ເສວ ສໂຕ ມໂນ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ, ນ ຍາວ ປ຺ຈ຺ຈຍໍ ນ ລກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ຺. ຕຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ຕາທິລກ຺ຂຓໍ ປຄ຺ຈຘາ ເວທິຕພ຺ພໍ຺. ຍຖາຫ –

''ກຄວາ ປຄ຺ຈຫາກາເຣຫິ ຕາທີ, ອິຖ຺ຖານິຖ຺ເຖ ຕາທີ, ຈຕ຺ຕາວີຕິ ຕາທີ, ມຸຕ຺ຕາວີຕິ ຕາທີ, ຕິຓ຺ຓາວີຕິ ຕາທີ, ຕນ຺ນິທ຺ເທສາ ຕິ ຕາທີ຺. ກຖໍ ກຄວາ ອິຖ຺ຖານິຖ຺ເຖ ຕາທີ? ກຄວາ ລາເກປິ ຕາທີ''ຕິ (ມຫານິ຺. ໓໒)຺.

ເອວມາທິ ສພ຺ພໍ ນິທ຺ເທເສ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຄເຫຕພ຺ພໍ຺. ລາກາທໂຍ ຈ ຕສ຺ສ ມຫາອຖ຺ຖກຖາຍໍ ວິຕ຺ຖາຣິເຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ຺. ''ປຸຈ຺ຉາ ເອວ ວາ ອຍໍ຺. ໂສ ເຕ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ພກູເຕສຸ ຕາທີ, ອຸທາຫຸ ໂນ''ຕິ ອິມສ຺ມິມ຺ປິ ວິກປ຺ເປ ສພ຺ພກູເຕສຸ ສມຈິຕ຺ຕຕາຍ ຕາ ທີ ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ອຍຄ຺ຫິ ກຄວາ ສຸຂູປສໍຫາຣກາມຕາຍ ທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາຍ ຈ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ສມຈິຕ຺ໂຕ, ຍາທິໂສ ອຕ຺ຕນີ, ຕາທິໂສ ປເຣສຸ, ຍາທິໂສ ມາຕຣິ ມຫາມາຍາຍ, ຕາທິໂສ ຈິຄ຺ຈມາຓວິກາຍ, ຍາທິໂສ ປີຕຣິ ສຸທ຺ໂຘທເນ, ຕາທິໂສ ສຸປ຺ປພຸທ຺ເຘ, ຍາທິໂສ ປຸຕ຺ເຕ ຣາຫຸເລ, ຕາທິໂສ ວຘເກສຸ ເທວທຕ຺ຕຘນປາລກອງ຺ຄຸລິມາລາທີສ຺ຸ. ສເທວເກ ໂລເກປິ

ຕາທິ॥ ຕສ຺ມາ ສມ຺ມເທວາໜ ສາຕາຄີໂຣ – ‘‘ສພ຺ພភູເຕສុ ຕາທິໂນ’’ຕິ॥

ອໂຖ ອິຍ຺ເຖ ອນິຍ຺ເຖ ຈາຕິ॥ ເອຕ຺ຖ ປນ ເອວំ ອត្ថໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ – ຍំ ກິຄຸຈິ ອິຍ຺ຖំ ວາ ອນິຍ຺ຖំ ວາ ອາຣມ຺ມຕំ, ສພ຺ພປຸ໌ປ໌ກາເຣ ທີ ຕຕ຺ຖ ເຍ ຣາຄໂທສວເສນ ສງາກປ຺ປາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍុំ, ຕຍາສ຺ສ ອນຸຕ຺ຕເຣນ ມគ຺ເຄນ ຣາຄາທີນំ ປຫີນຕ຺ຕາ ວສີກຕາ, ນ ກາ ທາຈິ ເຕສំ ວເສ ວត຺ຕຕິ॥ ໂສ ທີ ກຄວາ ອນາວິລສງາກປ຺ໂປ ສຸວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ສຸວິມຸຕ຺ຕປ຺ໆໂຄຕິ॥ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຸປຕິທິຕມນຕາຍ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣາກາໂວ ວຸត຺ໂຕ॥ ສພ຺ພភູເຕສຸ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ເຖທີ ໂສ ຍຕ຺ຖ ກເວຍ຺ຍ, ຕំ ສຕ຺ຕສງຂາຣເກທໂຕ ທຸວິຣ ມາຣມ຺ມຕំ ວຸຕ຺ຕំ॥ ສງາກປ຺ປວສີກາເວນ ຕສ຺ມີ ອາຣມ຺ມເຕ ຕສ຺ສ ມນສິກາຣາກາວໂຕ ກິເລສປ຺ປຫານំ ວຸត຺ຕំ॥ ສຸປຕິທິຕມນ ຕາຍ ຈ ມໂນສມາຈາຣສຸທ຺ຊີ, ສພ຺ພភູເຕສຸ ຕາທິຕາຍ ກາຍສມາຈາຣສຸທ຺ຊີ, ສງາກປ຺ປວສີກາເວນ ວິຕກ຺ກມູລກຕ຺ຕາ ວາຈາຍ ວຈີສມາຈາຣສຸທ຺ຊີ॥ ຕຖາ ສຸປຕິທິຕມນຕາຍ ໂລກາທິສພ຺ພໂທສາກາໂວ , ສພ຺ພភູເຕສຸ ຕາທິຕາຍ ເມຕ຺ຕາທິຄຸຕສພ຺ກາໂວ, ສງາກປ຺ປວສີກາເວນ ປຟິກູເລ ອປ຺ປຟິກູລສຄຸຟິຕາທິເກທາ ອຣິຍິທ຺ຊີ, ຕາຍ ຈສ຺ສ ສພ຺ພຄຸຄຸກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ ໂພ॥

໑໘໖॥ ເອວំ ເຫມວໂຕ ປ຺ຸພ຺ເພ ມໂນທ຺ວາຣວເສເນວ ຕາທິກາວំ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຄຸຈ ປຟິຊານນ຺ຕມិນំ ສຸຕ຺ວາ ທລຸທີກມ຺ມຕ຺ຖំ ອິ ທານີ ທ຺ວາຣຕ຺ຕຍວເສນາປີ, ປ຺ຸພ຺ເພ ວາ ສງເຂເປນ ກາຍວຈີມໂນທ຺ວາຣສຸທ຺ຊີ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຄຸຈ ປຟິຊານນ຺ຕມិນំ ສຸຕ຺ວາ ທລຸ ຫີກມ຺ມຕ຺ຖເມວ ວິຕ຺ຖາເຣນາປີ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ອາໜ ‘‘ກຈ຺ຈິ ອທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ॥ ຕຕ຺ຖ ຄາຖາພນ຺ຣສຸຂຕ຺ຖາຍ ປຖມំ ອທິນ຺ນາທານວິຣຕິ ປຸຈ຺ຊຕິ॥ ອາຣາ ປມາທມ຺ຫາຕິ ປຄຸຈສຸ ກາມគຸເຕສຸ ຈິຕ຺ຕໂວສ຺ສគ຺គໂຕ ທູຣີກາເວນ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວິຣຕິ ປຸຈ຺ຊຕິ॥ ‘‘ອາຣາ ປມທມ຺ຫາ’’ຕິປີ ປຖນ຺ຕິ, ອາຣາ ມາຕ຺ຄາມາຕິ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ॥ ຊານំ ນ ຣິຄຸຈຕີຕິ ອິມີນາ ປນ ຕສ຺ສາເຍວ ຕິວິຣາຍ ກາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕວິຣຕິຍາ ພລວກາວំ ປຸຈ຺ຊຕິ॥ ຊານຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ທີ ວິຣຕິ ພລວຕີ ໂຫຕີຕິ॥

໑໘໗॥ ອຖ ສາຕາຄີໂຣ ຍສ຺ມາ ກຄວາ ນ ເກວລំ ເອຕຣທີ, ອຕີເຕປີ ອທ຺ຣາເນ ທີឃຣຕ຺ຕំ ອທິນ຺ນາທານາທີທີ ປຟິວິຣໂຕ, ຕສ຺ ສາ ຕສ຺ສາເຍວ ຈ ວິຣຕິຍາ ອານຸກາເວນ ຕំ ຕំ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕំ ປຟິລກິ, ສເທວໂກ ຈສ຺ສ ໂລໂກ ‘‘ອທິນ຺ນາທານາ ປຟິວິຣໂຕ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວត຺ຕំ ກາສຕິ॥ ຕສ຺ມາ ວິສ຺ສຍ຺ຖາຍ ວາຈາຍ ສີຫນາທំ ນທນ຺ໂຕ ອາໜ ‘‘ນ ໂສ ອທິນ຺ນំ ອາທິຍຕີ’’ຕິ॥ ຕំ ອຕ຺ຖໂຕ ປາກຟເມວ॥ ອິມិສ຺ສາປີ ຄາຖາຍ ຕຕິຍປາເທ ‘‘ປມາທມ຺ຫາ ປມທມ຺ຫາ’’ຕິ ທ຺ວິຣາ ປາໂຖ॥ ຈຕ຺ຕຸຖ ປາເທ ຈ ຊານំ ນ ຣິຄຸຈຕີຕິ ຊານំ ຣິຕ຺ຕກំ ສຸຄຸຄຸກំ ນ ກໂຣຕິ, ນ ປຣິຈ຺ຈຊຕີຕິ ອត຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ॥

໑໘໘॥ ເອວំ ກາຍທ຺ວາເຣ ສຸທ຺ຊີ ສຸຕ຺ວາ ອິທານີ ວຈີທ຺ວາເຣ ສຸທ຺ຊີ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ອາໜ – ‘‘ກຈ຺ຈິ ມຸສາ ນ ກຕຕີ’’ຕິ॥ ເອຕ຺ຖ ຂີຕາຕີຕິ ຂີໂຕ, ວິຫີສຕີ ພຣຕີຕິ ອត຺ໂຖ॥ ວາຈາຍ ປໂຖ ພ຺ຍປ຺ປໂຖ, ຂີໂຕ ພ຺ຍປ຺ປໂຖ ອສ຺ສາຕິ ຂີຕພ຺ຍປ຺ປໂຖ॥ ຕំ ນ-ກາເຣນ ປຟິເສເຣຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຊຕິ ‘‘ນ ຂີຕພ຺ຍປ຺ປໂຖ’’ຕິ, ນ ຜຣຸສວາໂຈຕິ ວຸຕ຺ຕំ ໂທຕິ॥ ‘‘ນາຂີຕພ຺ຍປ຺ປໂຖ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ນ ອຂີຕວຈໂນຕິ ອត຺ໂຖ॥ ຜຣຸສວຈນຄຸທີ ປເຣສំ ຫທເຍ ອຂີຍມານំ ຕິຍ຺ຖຕິ॥ ຕາທິສວຈໂນ ກຈ຺ຈິ ນ ໂສຕີ ວຸຕ຺ຕំ ໂທຕິ॥ ວິກູຕີຕິ ວິນາໂສ, ວິກູຕີ ກາສຕິ ກໂຣຕີ ວາຕີ ວິກູຕິກំ, ວິກູຕິກເມວ ເວກູຕິກំ, ເວກູຕິຍນ຺ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເປສຸຄຸຄສ຺ເສຕំ ອທິວຈນំ॥ ຕຄຸທີ ສត຺ຕານំ ອຄຸຄມຄຸຄໂຕ ເກທເນນ ວິນາສំ ກໂຣຕີ॥ ເສສំ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ॥

໑໘໙॥ ອຖ ສາຕາຄີໂຣ ຍສ຺ມາ ກຄວາ ນ ເກວລំ ເອຕຣທີ, ອຕີເຕປີ ອທ຺ຣາເນ ທີឃຣຕ຺ຕំ ມຸສາວາທາທີທີ ປຟິວິຣໂຕ, ຕສ຺ສາ ຕສ຺ສາເຍວ ຈ ວິຣຕິຍາ ອານຸກາເວນ ຕំ ຕំ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕំ ປຟິລກິ, ສເທວໂກ ຈສ຺ສ ໂລໂກ ‘‘ມຸສາວາທາ ປຟິວິຣໂຕ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ’’ຕິ ວត຺ຕំ ກາສຕິ॥ ຕສ຺ມາ ວິສ຺ສຍ຺ຖາຍ ວາຈາຍ ສີຫນາທំ ນທນ຺ໂຕ ອາໜ, ‘‘ມຸສາ ຈ ໂສ ນ ກຕຕີ’’ຕິ॥ ຕຕ຺ຖ ມຸສາຕິ ວິນິຣາຍ ທິຍ຺ຖາທີນິ ປຣວິສំວາທນວຈນំ॥ ຕំ ໂສ ນ ກຕຕິ॥ ທຸຕິຍປາເທ ປນ ປຖມຕ຺ຖວເສນ ນ ຂີຕພ຺ຍປ຺ປໂຖຕິ, ທຸ ຕິຍຕ຺ຖວເສນ ນາຂີຕພ຺ຍປ຺ປໂຖຕິ ປາໂຖ॥ ຈຕ຺ຕຸຖປາເທ ມນ຺ຕາຕິ ປຄຸຄາ ວຸຈ຺ຈຕິ॥ ກຄວາ ຍສ຺ມາ ຕາຍ ມນ຺ຕາຍ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ອត຺ຖເມວ ກາສຕິ ອត຺ຖໂຕ ອນເປຕວຈນំ, ນ ສມ຺ຜំ ॥ ອຄຸຄາຕປຸເຣກ຺ຂາຣຄຸທີ ນິຣຕ຺ຖກວຈນំ ພຸທ຺ຣານំ ນត຺ຖິ॥ ຕສ຺ມາ ອາໜ – ‘‘ມນ຺ຕາ ອត຺ຖំ ໂສ ກາສຕີ’’ຕິ॥ ເສສເມត຺ຖ ປາກຟເມວ॥

໑໖໐॥ ເອວំ ວຈີທ຺ວາຣສຸທ຺ຊິມ຺ປີ ສຸຕ຺ວາ ອິທານີ ມໂນທ຺ວາຣສຸທ຺ຊີ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ອາໜ ‘‘ກຈ຺ຈິ ນ ຣຊ຺ຊຕີ ກາເມສູ’’ຕິ॥ ຕຕ຺ຖ ກາ ມາຕິ ວត຺ຖຸກາມາ॥ ເຕສຸ ກິເລສກາເມນ ນ ຣຊ຺ຊຕີຕິ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ອນກິຊ຺ຊາລຸຕំ ປຸຈ຺ຊຕິ॥ ອນາວິລນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ພ຺ຍາປາເທນ ອາວິລກາວំ ສນ຺ຣາຍ ອພ຺ຍາປາທຕំ ປຸຈ຺ຊຕິ॥ ໂມຫំ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕຕິ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ເຍນ ໂມເຫນ ມູລ຺ໂຫ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖី គຕ຺ຫາຕິ,

ຕສ຺ສາຕິກ຺ກເມນ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ປຸຈ຺ຉຕິ. ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸມາຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ອປ຺ປຏິຫຕສ຺ສ ຎາຓຈກ຺ຂຸໂນ, ປຎ຺ຈຈກ຺ຂຸວິສເຍສຸ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ປຎ຺ຈນ຺ນມ຺ປິ ຈກ຺ຂູນໍ ວເສນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຸຈ຺ຉຕິ "ທ຺ວາຣຕ຺ຕຍປາຣິສຸທ຺ຘິຍາປິ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຯ

໑໖໑ຯ ອຖ ສາຕາຄິໂຣ ຍສ຺ມາ ຠຄວາ ອປ຺ປຕ຺ວາວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ກາມຣາຄພ຺ຍາປາທານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ ເນວ ກາເມສຸ ຣຊ຺ຊຕິ, ນ ພ຺ຍາປາເທນ ອາວິລຈິຕ຺ໂຕ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄເນວ ຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍສ຺ສ ສຈ຺ຈປຏິຈ຺ຉາທກໂມຫສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ໂມຫໍ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ສາມຎ຺ຈ ສຈ຺ຈານິ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ພຸທ຺ໂຘຕິ ວິໂມກ຺ຂນ຺ຕິກໍ ນາມໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕານິ ຈ ຈກ຺ຂູນິ ປຏິລຠິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ມໂນທ຺ວາຣສຸທ຺ຘິໍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຈ ອຸຄ຺ໂຆເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ນ ໂສ ຣຊ຺ຊຕິ ກາເມສູ"ຕິຯ

໑໖໒ຯ ເອວໍ ເຫມວໂຕ ຠຄວໂຕ ທ຺ວາຣຕ຺ຕຍປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຈ ສຸຕ຺ວາ ຫຏ຺ໂຐ ອຸທຄ຺ໂຄ ອຕີຕຊາຕິຍໍ ພາຫຸສຈ຺ຈວິສທາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອສຊ຺ຊມານວຈນປ຺ປໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ຠຸຕຣູເປ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຄຸເຓ ໂສຕຸກາໂມ ອາຫ "ກຈ຺ຈິ ວິຊ຺ຊາຍ ສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊາຍ ສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອິມິນາ ທສ຺ສນສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ສໍສຸທ຺ຘຈາຣໂຓຕິ ອິມິນາ ຄມນສມ຺ປຕ຺ຕິໍຯ ຉນ຺ທວເສນ ເຈຕ຺ຖ ທີຆໍ ກຕ຺ວາ ຈາກາຣມາຫ, ສໍສຸທ຺ຘຈຣໂຓຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາສວາ ຂີຓາຕິ ອິມິນາ ເອຕາຍ ທສ຺ສນຄມນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຕ຺ຕພ຺ພາຍ ອາສວກ຺ຂຍສຎ຺ຎິຕາຍ ປຐມນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ນຕ຺ຖິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ ອິມິນາ ທຸຕິຍນິພ຺ພານຘາຕຸປຕ຺ຕິສມຕ຺ຖຕໍ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາເນນ ວາ ປຣມສ຺ສາສປ຺ປຕ຺ຕິໍ ລຕ຺ວາ ຐິຕຠາວໍຯ

໑໖໓ຯ ຕໂຕ ຍາ ເອສາ "ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສ"ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔) ນເຍນ ຠຍເຠຣວາທີສຸ ຕິວິຘາ, "ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ...ເປ... ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ຎາຓທສ຺ສນາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕີ"ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໗໙) ນເຍນ ອມ຺ພຏ຺ຐາທີສຸ ອຏ຺ຐວິຘາ ວິຊ຺ຊາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕາຍ ຍສ຺ມາ ສພ຺ພາຍປິ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປນ຺ນາຍ ຠຄວາ ອຸເປໂຕຯ ຍຎ຺ເຈຕໍ "ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ , ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສຕ຺ຕຫິ ສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ໂຫຕີ"ຕິ ເອວໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ "ກຖຎ຺ຈ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕີ"ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໔) ນເຍນ ເສຂສຸຕ຺ເຕ ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ປນ຺ນຣສປ຺ປເຠທໍ ຈຣຓໍຯ ຕຎ຺ຈ ຍສ຺ມາ ສພ຺ພູປກ຺ກິເລສປ຺ປຫາເນນ ຠຄວໂຕ ອຕິວິຍ ສໍສຸທ຺ຘໍຯ ເຍປິເມ ກາມາສວາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາສວາ, ເຕປິ ຍສ຺ມາ ສພ຺ເພ ສປ຺ປຣິວາຣາ ສວາສນາ ຠຄວໂຕ ຂີຓາຯ ຍສ຺ມາ ຈ ອິມາຍ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປທາຍ ຂີຓາສໂວ ຫຸຕ຺ວາ ຕທາ ຠຄວາ "ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ຠໂວ"ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຐິໂຕ, ຕສ຺ມາ ສາຕາຄິໂຣ ຠຄວໂຕ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາເວ ພ຺ຍວສາເຍນ ສມຸສ຺ສາຫິຕຫທໂຍ ສພ຺ເພປິ ຄຸເຓ ອນຸຊານນ຺ໂຕ ອາຫ "ວິຊ຺ຊາຍ ເຈວ ສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕິຯ

໑໖໔ຯ ຕໂຕ ເຫມວໂຕ "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ"ຕິ ຠຄວຕິ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ອາກາເສ ຐິໂຕເຍວ ຠຄວນ຺ຕໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ສາຕາຄິຣຎ຺ຈ ອາຣາເຘນ຺ໂຕ ອາຫ "ສມ຺ປນ຺ນໍ ມຸນິໂນ ຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສມ຺ປນ຺ນໍ ມຸນິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ, "ມໂນ ຈສ຺ສ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຕາທິຠາເວນ ປຸຓ຺ຓໍ ສມ຺ປຸຓ຺ຓໍ, "ນ ໂສ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕກາຍກມ຺ມຸນາ, "ນ ໂສ ຣຊ຺ຊຕິ ກາເມສູ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕມໂນກມ຺ມຸນາ ຈ ປຸຓ຺ຓໍ ສມ຺ປຸຓ຺ຓໍ, "ມຸສາ ຈ ໂສ ນ ຠຓຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕພ຺ຍປ຺ປເຖນ ຈ ວຈີກມ຺ມຸນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເອວໍ ສມ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປທາຍ ສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ອິເມຫິ ຄຸເຓຫິ "ມໂນ ຈສ຺ສ ສຸປ຺ຓິຫິໂຕ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຘມ຺ມໂຕ ນໍ ປສໍສສິ, ສຠາວໂຕ ຕຈ຺ຉໂຕ ຠູຕໂຕ ເອວ ນໍ ປສໍສສິ, ນ ເກວລໍ ສທ຺ຘາມຕ຺ຕເກນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໖໕-໑໖໖ຯ ຕໂຕ ສາຕາຄິໂຣປິ "ເອວເມຕໍ, ມາຣິສ, ສຸຏ຺ຐຸ ຕຍາ ຎາຕຎ຺ຈ ອນຸໂມທິຕຎ຺ຈາ"ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ຕເມວ ສໍຣາເຘນ຺ໂຕ ອາຫ – "ສມ຺ປນ຺ນໍ ມຸນິໂນ...ເປ... ຘມ຺ມໂຕ ອນຸໂມທສີ"ຕິຯ ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຠຄວໂຕ ທສ຺ສເນ ຕໍ ອຠິຕ຺ຖວຍມາໂນ ອາຫ "ສມ຺ປນ຺ນໍ...ເປ... ຫນ຺ທ ປສ຺ສາມ ໂຄຕມ"ນ຺ຕິຯ

໑໖໗ຯ ອຖ ເຫມວໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຠິຣຸຈິຕຄຸເຓຫິ ປຸຣິມຊາຕິພາຫຸສຈ຺ຈພເລນ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິຕ຺ຖຸນນ຺ໂຕ ສາຕາຄິຣໍ ອາຫ – "ເອຓິຊງ຺ຆໍ...ເປ... ເອຫິ ປສ຺ສາມ ໂຄຕມ"ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເອຓິມິຄສ຺ເສວ ຊງ຺ຆາ ອສ຺ສາຕິ ເອຓິຊງ຺ໂຆຯ ພຸທ຺ຘານຎ຺ຫິ ເອຓິມິຄສ຺ເສວ ອນຸປຸພ຺ພວຏ຺ຏາ ຊງ຺ຆາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ປຸຣໂຕ ນິມ຺ມໍສາ ປຈ຺ຉໂຕ ສຸສຸມາຣກຸຈ຺ຉິ ວິຍ ອຸທ຺ຘຸມາຕາຯ ກິສາ ຈ ພຸທ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ ທີຆຣສ຺ສສມວຏ຺ຏິຕຍຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນສຸ ຕຖາຣູປາຍ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ນ ວຠຣປຸຣິສາ ວິຍ ຖູລາຯ

ປຌ຺ຌາຍ ວິລິຂິຕກິເລສຕ຺ຕາ ວາ ກິສາຯ ອຊຊຕ຺ຕິກພາຫິຣສປ຺ຕວິທ຺ຘັສນໂຕ ວິຣາຯ ເອກາສນໂກຊິຕາຍ ປຣິມິຕໂກຊິຕາຍ ຈ ອປ຺ປາຫາຣາ, ນ ທ຺ວຕ຺ຕິມຕ຺ຕາໂລປໂກຊິຕາຍຯ ຍຖາຫ –

“ອຫໍ ໂຂ ປນ, ອຸທາຍິ, ອປ຺ເປກທາ ອິມິນາ ປຕ຺ເຕນ ສມຕິຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກຸລ຺ຊາມິ, ກິຍ຺ໂຍປິ ກຸລ຺ຊາມິຯ ‘ອປ຺ປາຫາໂຣ ສມໂຓ ໂຄຕ ໂມ ອປ຺ປາຫາຣຕາຍ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ’ຕິ ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ, ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ, ມາເນຍ຺ຍຸໍ, ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ, ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ, ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍຯ ເຍ ເຕ, ອຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ໂກສກາຫາຣາປິ ອຑ຺ຒໂກສກາຫາຣາປິ ເພລຸວາຫາຣາປິ ອຑ຺ຒເພລຸວາຫາຣາປິ, ນ ມໍ ເຕ ອິມິນາ ຘມ຺ເມນ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ…ເປ… ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໔໒)ຯ

ອາຫາເຣ ຌນ຺ທຣາຄາກາເວນ ອໂລລຸປາ ອຜ຺ຄຽຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣນ຺ຕິ ໂມເນຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ມຸນິໂນຯ ອນຄາຣິກຕາຍ ວິເວກນິນ຺ນມານສຕາຍ ຈ ວເນ ຊາຍນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ເຫມວໂຕ ຍກ຺ໂຂ “ເອກົຊຽໍ…ເປ… ເອທິ ປສ຺ສາມ ໂຄຕມ”ນ຺ຕິຯ

໑໖໗ຯ ເອວລ຺ຈ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມໍ ໂສຕຸກາມຕາຍ “ສີຫໍເວກຈຣ”ນ຺ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສີຫໍວາຕິ ທຸຣາສທຜ຺ເຖນ ຂມນຜ຺ເຖນ ນິພ຺ກຍຜ຺ເຖນ ຈ ເກສຣສີຫສທິສໍຯ ຍາຍ ຕຓ຺ຫາຍ “ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສາ ອກາເວນ ເອກຈຣໍ, ເອກິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ ທ຺ວິນ຺ນໍ ພຸທ຺ຘານໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕປິ ເອກຈຣໍຯ ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນາປິ ເຈຕ຺ຖ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ໂຖ ທຜ຺ຖພ຺ໂພຯ ນາຄນ຺ຕິ ປຸນພ຺ກວໍ ເນວ ຄນ຺ຕາຣໍ ນາຄນ຺ຕາຣໍຯ ອຖ ວາ ອາຄຸໍ ນ ກໂຣຕີຕິປິ ນາໂຄຯ ພລວາຕິປິ ນາໂຄຯ ຕໍ ນາຄໍຯ ກາເມສຸ ອນເປກ຺ຂິນນ຺ຕິ ທ຺ວິສຸປິ ກາເມສຸ ຌນ຺ທຣາຄາກາເວນ ອນເປກ຺ຂິນໍຯ ອຸປສຽກມ຺ມ ປຸຈ຺ຉາມ, ມຈ຺ຈຸປາສປ຺ປໂມຈນນ຺ຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ມເຫສີ ອຸປສຽກມິຕ຺ວາ ເຕກູມກວຜ຺ຜສ຺ສ ມຈ຺ຈຸປາສສ຺ສ ປໂມຈນໍ ວິວຜ຺ຜໍ ນິພ຺ພານໍ ປຸຈ຺ຉາມຯ ເຍນ ວາ ອຸປາເຍນ ທຸກ຺ຂສມຸທຍສຽຂາຕາ ມຈ຺ຈຸປາສາ ປມຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ມຈ຺ຈຸປາສປ຺ປໂມຈນໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິຯ ອິມໍ ຄາຖໍ ເຫມວໂຕ ສາຕາຄິຣລ຺ຈ ສາຕາຄິຣປຣິສລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສລ຺ຈ ສນ຺ຘາຍ ອາຫຯ

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາສາລ຺ຫີນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ໂຘສິຕໍ ອໂຫສິຯ ອຖ ສມນ຺ຕໂຕ ອລຽກຕປຜິຍຕ຺ເຕ ເທວນຄເຣ ສີຣີ ປຈ຺ຈນຸໂກນ຺ຕີ ວິຍ ຣາຊຄເຫ ກາລຸອີ ນາມ ກຸຣຣຘຣິກາ ອຸປາສິກາ ປາສາທມາຣຸຍ຺ຫ ສີຫປຌ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຄພ຺ກປຣິສ຺ສມໍ ວິໂນເທນ຺ຕີ ສວາຕປ຺ປເທເສ ອຸຕ຺ຕຄຫາຕ຺ຖໍ ຖິຕາ ເຕສໍ ຍກ຺ຂເສນາປຕີນໍ ຕໍ ພຸທ຺ຘຄຸຓປຜິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ກາຖໍ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານໂຕ ອສ຺ໂສສິຯ ສຸຕ຺ວາ ຈ “ເອວໍ ວິວິຘຄຸຓສມນ຺ນາຄຕາ ພຸທ຺ຘາ”ຕິ ພຸທ຺ຘາຣມ຺ມຓໍ ປີຕິໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕາຍ ນີວຣຓານິ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຖິຕາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຜ຺ຖາສິຯ ຕໂຕ ເອວ ກຄວຕາ “ເອຕທຄ຺ຄໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມມ ສາວິການໍ ອຸປາສິການໍ ອນຸສ຺ສວປ຺ປສນ຺ນານໍ, ຍທິທໍ ກາລຸອີ ອຸປາສິກາ ກຸຣຣຘຣິກາ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໒໖໗) ເອຕທຄ຺ເຄ ຖປິຕາຯ

໑໖໘ຯ ເຕປິ ຍກ຺ຂເສນາປຕໂຍ ສຫສ຺ສຍກ຺ຂປຣິວາຣາ ມຊ຺ຊິມຍາມສມເຍ ອິສິປຕນໍ ປຕ຺ວາ, ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕິຕປລ຺ລຽເກເນວ ນິສິນ຺ນໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສຽກມ຺ມ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ອິມາຍ ຄາຖາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ໂອກາສມກາຣຍິສຸ “ອກ຺ຂາຕາຣໍ ປວຕ຺ຕາຣ”ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຖເປຕ຺ວາ ຕຓ຺ຫໍ ເຕກູມເກ ຘມ຺ເມ “ອິທໍ ໂຂ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໗໑; ມຫາວຯ ໑໔) ນເຍນ ສຈ຺ຈານໍ ວວຕ຺ຖານກຖາຍ ອກ຺ຂາຕາຣໍ, “‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຣິລ຺ເລຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ ເມ ກິກ຺ຂເວ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເຕສຸ ກິຈ຺ຈລາຓກຕລາຓປ຺ປວຕ຺ຕເນນ ປວຕ຺ຕາຣໍຯ ເຍ ວາ ຘມ຺ມາ ຍຖາ ໂວຫຣິຕພ຺ພາ, ເຕສຸ ຕຖາ ໂວຫາຣກຖເນນ ອກ຺ຂາຕາຣໍ, ເຕສໍເຍວ ຘມ຺ມານໍ ສຕ຺ຕານຸຣູປໂຕ ປວຕ຺ຕາຣໍຯ ອຸຄ຺ຘຜິຕລ຺ລຸວິປລ຺ຈິຕລ຺ລູນໍ ວາ ເທສນາຍ ອກ຺ຂາຕາຣໍ, ເນຍ຺ຍານໍ ປຜິປາທເນນ ປວຕ຺ຕາຣໍຯ ອຸທ຺ເທເສນ ວາ ອກ຺ຂາຕາຣໍ, ວິກຽເຄນ ເຕຫິ ເຕຫິ ປກາເຣຫິ ວຈນໂຕ ປວຕ຺ຕາຣໍຯ ໂພຘິປກ຺ຂິຍານໍ ວາ ສລກ຺ຂຓກຖເນນ ອກ຺ຂາຕາຣໍ, ສຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ປວຕ຺ຕເນນ ປວຕ຺ຕາຣໍຯ ສຽເຂປໂຕ ວາ ຕີຫິ ປຣິວຜ຺ເຜຫິ ສຈ຺ຈານໍ ກຖເນນ ອກ຺ຂາຕາຣໍ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປວຕ຺ຕາຣໍຯ “ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຘມ຺ໂມ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກ”ນ຺ຕິ (ປຜິຯ ມຯ ໒ຯ໔໐) ເອວມາທິນາ ປຜິສມ຺ກິທານເຍນ ວິຕ຺ຖາຣິຕສ຺ສ ຘມ຺ມຈກ຺ກສ຺ສ ປວຕ຺ຕນໂຕ ປວຕ຺ຕາຣໍຯ

ສພ຺ພຘມ຺ມານນ຺ຕິ ຈຕ຺ກູມກຘມ຺ມານໍຯ ປາຣຄຸນ຺ຕິ ຌຫາກາເຣຫິ ປາຣໍ ຄຕໍ ອກິລ຺ລາຍ, ປຣິລ຺ລາຍ, ປຫາເນນ, ກາວນາຍ, ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ສມາປຕ຺ຕິຍາຯ ໂສ ຫິ ກຄວາ ສພ຺ພຘມ຺ເມ ອກິຊານນ຺ໂຕ ຄໂຕຕິ ອກິລ຺ລາປາຣຄູ, ປລ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ຄໂຕຕິ ປຣິລ຺ລາປາຣຄູ, ສພ຺ພກິເລເສ ປຊຫນ຺ໂຕ ຄໂຕຕິ ປຫານປາຣຄູ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ເຄ ກາເວນ຺ໂຕ ຄໂຕຕິ ກາວ

ນາປາຣຄູ, ນິໂຣຘໍ ສຈ຺ຉິກໂຣນ຺ໂຕ ຄໂຕຕິ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາປາຣຄູ, ສພ຺ພາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສມາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຄໂຕຕິ ສມາປຕ຺ຕິປາຣຄູ໋ ເອວໍ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ປາຣຄုໍ໋ ພຸທ຺ຘໍ ເວຣກາຍາຕິຕນ຺ຕິ ອຏ຺ຌາຕສຍນໂຕ ປຏິພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘໍ, ສພ຺ເພນ ວາ ສຣຓາວຕ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ເຕນຕ຺ເຖນ ພຸທ຺ຘໍ, ປຌ຺ຈເວຣກາຍານໍ ອຕິຕຕ຺ຕາ ເວຣກາຍາຕິຕໍ໋ ເອວໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອຕິຕ຺ຖວນ຺ຕາ "ນຍໍ ປ຺ຸຈຉາມ ໂຄຕມ"ນ຺ຕິ ໂອກາສມກາຣຍີສຸ໋

໑໗໐໋ ອຖ ເນສໍ ຍກ຺ຂານໍ ເຕເຊນ ຈ ປຌ຺ຌາຍ ຈ ອຄ຺ໂຄ ເຫມວໂຕ ຍຖາຘິປ຺ເປຕໍ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ປ຺ຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ "ກິສ຺ມິໍ ໂລໂກ"ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ໋ ຕສ຺ສາທິປາເຫ ກິສ຺ມິນ຺ຕິ ກາເວນກາວລກ຺ຂເຓ ກຸມ຺ມວຈນໍ, ກິສ຺ມິໍ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິຕິ ອຍຌ຺ເຫຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ໋ ສຕ຺ຕໂລກສງ຺ຂາຣໂລເກ ສນ຺ຘາຍ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິ໋ ກິສ຺ມິໍ ກຸພ຺ພຕິ ສນ຺ຖວນ຺ຕິ ອຫນ຺ຕິ ວາ ມມນ຺ຕິ ວາ ຕຓ຺ ຫາທິຜ຺ຖິສນ຺ຖວໍ ກິສ຺ມິໍ ກຸພ຺ພຕິ, ອຘິກຣຓຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ໋ ກິສ຺ສ ໂລໂກຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ, ກໍ ອຸປາທາຍ ໂລໂກຕິ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິຕິ ອຍຌ຺ເຫຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ໋ ກິສ຺ມິໍ ໂລໂກຕິ ກາເວນກາວລກ຺ຂຓກາຣຓຕ຺ເຖສຸ ກຸມ຺ມວຈນໍ໋ ກິສ຺ມິໍ ສຕິ ເກນ ກາຣເຓນ ໂລໂກ ວິຫຌ຺ຌຕິ ປີລຸອິຍຕິ ພາຘິຍຕິຕິ ອຍຌ຺ເຫຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ໋

໑໗໑໋ ອຖ ກຄວາ ຍສ຺ມາ ຉສຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ສຕ຺ຕໂລໂກ ຈ ຘນຘຌ຺ຌາທິວເສນ ສງ຺ຂາຣໂລໂກ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມາ ເຈຕ຺ຖ ສຕ຺ຕໂລໂກ ເຕສ຺ເວວ ຉສຸ ທຸວິຘມ຺ປີ ສນ຺ຖວໍ ກໂຣຕິ໋ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ວາ ຫິ "ອຫໍ ມມ"ນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫາຕິ ອວເສເສສຸ ວາ ອຌ຺ຌຕຣໍ໋ ຍຖາຫ – "ຈກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ, ຕໍ ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ"ຕິອາທິ (ມ໋ ນິ໋ ໓໋໘໘)໋ ຍສ຺ມາ ຈ ເອຕານິເຍວ ຉ ອຸປາທາຍ ທຸວິໂຘປີ ໂລໂກຕິ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ເຕສ຺ເວວ ຉສຸ ສຕິ ສຕ຺ຕໂລໂກ ທຸກ຺ຂປາຕຸກາເວນ ວິຫຌ຺ຌຕິ໋ ຍຖາຫ –

"ຫຕ຺ເຖສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕິ ອາທານນິກ຺ເຂປນໍ ໂຫຕິ, ປາເທສຸ ສຕິ ອກິກ຺ກມປຏິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ປພ຺ເພສຸ ສຕິ ສມິຌ຺ຊນປສາຣຓໍ ໂຫຕິ, ກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ສຕິ ຊິຄ຺ຈ຺ຉາປິປາສາ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ ສຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ ຕໍ ສຸຂໍ ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິອາທິ (ສໍ໋ ນິ໋ ໔໋໘໓)໋

ຕຖາ ເຕສຸ ອາຘາຣກູເຕສຸ ປຏິຫໂຕ ສງ຺ຂາຣໂລໂກ ວິຫຌ຺ຌຕິ໋ ຍຖາຫ –

"ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ ອນິທສ຺ສເນ ສປ຺ປຏິເຆ ປຏິຫຌ຺ຌິ ວາ"ອິຕິ (ຘ໋ ສ໋ ໕໙໗-໙) ຈ໋

"ຈກ຺ຂຸ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຫຌ຺ຌຕິ ມນາປາມນາເປສຸ ຣູເປສູ"ຕິ (ສໍ໋ ນິ໋ ໔໋໘໙) ເອວມາທິ໋

ຕຖາ ເຕຫິເຍວ ກາຣຓກູເຕຫິ ທຸວິໂຘປີ ໂລໂກ ວິຫຌ຺ຌຕິ໋ ຍຖາຫ –

"ຈກ຺ຂຸ ວິຫຌ຺ຌຕິ ມນາປາມນາເປສຸ ຣູເປສູ"ຕິ (ສໍ໋ ນິ໋ ໔໋໘໙) ຈ໋

"ຈກ຺ຂຸ, ກິກ຺ຂເວ, ອາທິຕ຺ຕໍ, ຣູປາ ອາທິຕ຺ຕາ໋ ເກນ ອາທິຕ຺ຕໍ? ຣາຄຄ຺ຄິນາ"ຕິ (ສໍ໋ ນິ໋ ໔໋໒໙; ມຫາວ໋ ໕໔) ເອວມາທິ໋

ຕສ຺ມາ ຉອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣາຍຕນວເສນ ຕໍ ປ຺ຸຈ຺ຉໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອາຫ "ຉສຸ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ໋

໑໗໔໋ ອຖ ໂສ ຍກ຺ໂຂ ອຕ຺ຕນາ ວຜ຺ຜວເສນ ປຸຜ຺ຖປຌ຺ຫໍ ກຄວຕາ ທ຺ວາທສາຍຕນວເສນ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕໍ ນ ສຸຜ຺ຖຸ ອຸປລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຕຌ຺ຈ ອຕ຺ຖໍ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຌ຺ຈ ຌາຕຸກາໂມ ສງ຺ເຂເປເນວ ວຜ຺ຜວິວຜ຺ຜໍ ປ຺ຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ "ກຕມໍ ຕ"ນ຺ຕິ໋ ຕຕ຺ຖ ອຸປາທາຕພ຺ພຜ຺ເຖນ ອຸປາທານໍ, ທຸກ຺ຂສ຺ຈ຺ຈສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ໋ ຍຕ຺ຖ ໂລໂກ ວິຫຌ຺ຌຕິຕິ "ຉສຸ ໂລໂກ ວິຫຌ຺ຌຕີ"ຕິ ເອວໍ ກຄວຕາ ຍຕ຺ຖ ຉພ຺ພິເຘ ອຸປາທາເນ ໂລໂກ ວິຫຌ຺ຌຕິຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ກຕມໍ ອຸປາທານນ຺ຕິ? ເອວໍ ອຸປຫ຺ຌຄາຖາຍ ສຣູເປເນວ ທຸກ຺ຂສ຺ຈ຺ຈໍ ປ຺ຸຈ຺ຉິ໋ ສມຸທຍສ຺ຈ຺ຈໍ ປນ ຕສ຺ສ ກາຣຓກາເວນ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕິ໋ ນິຍ຺ຍານໍ ປ຺ຸຈ຺ຉິໂຕຕິ ອິມາຍ ປນ ອຸປຫ຺ຌຄາຖາຍ ມຄ຺ຄສ຺ຈ຺ຈໍ ປ຺ຸຈ຺ຉິ໋ ມຄ຺ຄສ຺ເຈນ ຫິ ອຣິຍສາວໂກ ທຸກ຺ຂໍ ປຣິຊານນ຺ໂຕ, ສມຸທຍໍ ປຊຫນ຺ໂຕ, ນິໂຣຘໍ ສຈ຺ຉິກໂຣນ຺ໂຕ, ມຄ຺ຄໍ ກາເວນ຺ໂຕ ໂລກມ຺ຫາ ນິຍ຺ຍາຕິ, ຕສ຺ມາ ນິຍ຺ຍານນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໋ ກຖນ຺ຕິ ເກນ ປກາເຣນ໋ ທຸກ຺ຂາ ປມຸຈ຺ຈຕີຕິ "ອຸປາທານ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺

ຕາ ວຍ຺ຸຍທຸກ຺ຂາ ປ໌ໂມກ຺ຂໍ ປາປຸ໌ຓາຕີ. ເອວເມຕ຺ຖ ສຣູເປເນວ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ ປ໌ຸຈ຺ຉິ, ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍ ປ໌ນ ຕສ຺ສ ວິສຍກາເວນ ຄຫິຕ
ເມວ ໂຫຕີ.

໑໗໓. ເອວໍ ຍກ຺ເຂນ ສຣູເປ໌ນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຈ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ຈ ຈຕຸສຈ຺ຈວເສນ ປ໌ຍ຺ຫໍ ປຸ໌ຍ຺ໂຖ ກຄວາ ເຕເນວ ນເຍນ ວິສ຺ສຊ
ເຊນ຺ໂຕ ອາຫ "ປ໌ຍ຺ຈ ການຄຸຓາ"ຕີ. ຕຕ຺ຖ ປ໌ຍ຺ຈການຄຸຓາສງ຺ຂາຕໂຄຈຣຄ຺ຄຫເຓນ ຕຄ຺ໂຄຈຣານິ ປ໌ຍ຺ຈາຍຕນານິ ຄຫິຕາ
ເນວ ໂຫນ຺ຕີ. ມໂນ ຉຍ຺ໂຖ ເອເຕສນ຺ຕີ ມໂນຉຍ຺ຖາ. ປເວທິຕາຕີ ປກາສິຕາ. ເອຕ຺ຖ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິເກສຸ ຉຍ຺ຖສ຺ສ ມນາຍຕນສ຺ສ
ຄຫເຓນ ຕສ຺ສ ວິສຍພູຕໍ ຘມ຺ມາຍຕນໍ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີ. ເອວໍ "ກຕມໍ ຕໍ ອຸປາທານ"ນ຺ຕີ ອິມໍ ປ໌ຍ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ປຸ໌ນປີ ທ຺
ວາທສາຍຕນານໍ ວເສເນວ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ ປ໌ກາເສສີ. ມໂນຄຫເຓນ ວາ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວິຍ຺ຍາຓຘາຕູນໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕາສຸ
ປຸ໌ຣິມປ໌ຍ຺ຈວິຍ຺ຍາຓຘາຕຸຄ຺ຄຫເຓນ ຕາສໍ ວຕ຺ຖູນິ ປ໌ຍ຺ຈ ຈກ຺ຂາທີນິ ອາຍຕນານິ, ມໂນຘາຕຸມໂນວິຍ຺ຍາຓຘາຕຸຄ຺ຄຫເຓນ
ຕາສໍ ວຕ຺ຖຸໂຄຈຣເກຫໍ ຘມ຺ມາຍຕນໍ ຄຫິຕເມວາຕີ ເອວມ຺ປີ ທ຺ວາທສາຍຕນວເສນ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ ປ໌ກາເສສີ. ໂລກຸຕ຺ຕຣມນາຍ
ຕນຘມ຺ມາຍຕເນກເທໂສ ປເນຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ໂລໂກ ວິຫຍ຺ຍຕີ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ນິທ຺ທິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ນ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕີ.

ເອຕ຺ຖ ຉນ຺ທໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາຕີ ເອຕ຺ຖ ທ຺ວາທສາຍຕນເກເທ ທຸກ຺ຂສຈ຺ເຈ ຕາເນວາຍຕນານິ ຂນ຺ຘໂຕ ຘາຕຸໂຕ ນາມຣູປ໌ໂຕຕີ
ຕຖາ ຕຖາ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ, ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ, ວິປ໌ສ຺ສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄປ໌ຣິໂຍສານາຍ ວິປ໌ສ຺ສນາຍ ຕຕ຺ຫາສງ຺ຂາຕໍ
ຉນ຺ທໍ ສພ຺ພໂສ ວິຣາເຊຕ຺ວາ ວິເນຕ຺ວາ ວິທ຺ຘໍເສຕ຺ວາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ທຸກ຺ຂາ ປ໌ມຸຈ຺ຈຕີຕີ ອິມິນາ ປ໌ກາເຣນ ເອຕສ຺ມາ ວຍ຺ຸຍ
ທຸກ຺ຂາ ປ໌ມຸຈ຺ຈຕີຕີ . ເອວມິມາຍ ອຸປ໌ຑ຺ຌຄາຖາຍ "ນິຍ຺ຍານໍ ປຸ໌ຈ຺ຉິໂຕ ພ຺ຣູຫີ, ກຖໍ ທຸກ຺ຂາ ປ໌ມຸຈ຺ຈຕີ"ຕີ ອຍໍ ປ໌ຍ຺ໂຫ ວິສ຺ສຊ຺ຊິ
ໂຕ ໂຫຕີ, ມຄ຺ຄສຈ຺ຈຍ຺ຈ ປ໌ກາສິຕໍ ສມຸທຍນິໂຣຘສຈ຺ຈານິ ປເນຕ຺ຖ ປຸ໌ຣິມນເຍເນວ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ປ໌ກາສິຕາເນວ ໂຫນ຺ຕີຕີ
ເວທິຕພ຺ພານິ. ອຸປ໌ຑ຺ຌຄາຖາຍ ວາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ຉນ຺ເທນ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, "ວິຣາເຊຕ຺ວາ"ຕີ ເອຕ຺ຖ ວິຣາເຄນ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍ,
"ວິຣາຄາວິມຸຈ຺ຈຕີ"ຕີ ວຈນໂຕ ວາ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ. "ເອວ"ນ຺ຕີ ອຸປາຍນິທສ຺ສເນນ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘນ຺ຕີ ວຈນໂຕ ວາ.
"ທຸກ຺ຂາ ປ໌ມຸຈ຺ຈຕີ"ຕີ ທຸກ຺ຂປ໌ໂມກ຺ເຂນ ນິໂຣຘສຈ຺ຈນ຺ຕີ ເອວເມຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ປ໌ກາສິຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕີ ເວທິຕພ຺ພານິ.

໑໗໔. ເອວໍ ຈຕຸສຈ຺ຈຄພ຺ການ ຄາຖາຍ ລກ຺ຂຓໂຕ ນິຍ຺ຍານໍ ປ໌ກາເສຕ຺ວາ ປຸ໌ນ ຕເທວ ສເກນ ນິຣຸຕ຺ຕາກິລາເປ໌ນ ນິຄເມນ຺ໂຕ
ອາຫ "ເອຕໍ ໂລກສ຺ສ ນິຍ຺ຍານ"ນ຺ຕີ. ເອຕ຺ຖ ເອຕນ຺ຕີ ປຸ໌ພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິທ຺ເທໂສ, ໂລກສ຺ສາຕີ ເຕຘາຕຸກໂລກສ຺ສ. ຍຖາຕຖນ຺
ຕີ ອວິປ໌ຣີຕໍ. ເອຕໍ ໂວ ອຫມກ຺ຂາມີຕີ ສເຈປີ ມໍ ສຫສ຺ສກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຸ໌ຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ, ເອຕໍ ໂວ ອຫມກ຺ຂາມິ, ນ ອຍ຺ຍໍ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺
ມາ ເອວໍ ທຸກ຺ຂາ ປ໌ມຸຈ຺ຈຕີ, ນ ອຍ຺ຍຖາຕີ ອຘິປ໌ປາໂຍ. ອຖ ວາ ເອເຕນ ນິຍ຺ຍາເນນ ເອກທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ນິຄ຺ຄຕານມ຺ປີ ເອຕໍ
ໂວ ອຫມກ຺ຂາມິ, ອຸປ໌ຣິວິເສສາຘິຄມາຍປີ ເອຕເທວ ອຫມກ຺ຂາມີຕີ ອຕ຺ໂຖ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ເອວໍ ທຸກ຺ຂາ ປ໌ມຸຈ຺ຈຕີ
ອເສສນິສ຺ເສສາຕີ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຓນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປ໌ສີ. ເທສນາປ໌ຣິໂຍສາເນ ທ຺ເວປີ ຍກ຺ຂເສນາປ໌ຕໂຍ ໂສຕາປ໌ຕ຺ຕິຜເລ ປ໌
ຕິຍ຺ຖຫີສຸ ສທ຺ຘິ ຍກ຺ຂສຫສ຺ເສນ.

໑໗໕. ອຖ ເຫມວໂຕ ປ໌ກຕິຍາປີ ຘມ຺ມຄຣຸ ອິທານິ ອຣິຍພູມິຍໍ ປ໌ຕິຍ຺ຖາຍ ສຸຍ຺ຖຸຕຣໍ ອຕິຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ວິຈິຕ຺ຣປ໌ຕິການາຍ
ເທສນາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂພູມີ ປຸ໌ຈ຺ຉນ຺ໂຕ "ໂກ ສູຘ ຕຣຕີ"ຕີ ຄາຖມກາສິ. ຕຕ຺ຖ ໂກ ສູຘ ຕຣຕີ ໂອຆນ຺ຕີ ອິມິນາ
ຈຕຸໂຣຆໍ ໂກ ຕຣຕີຕີ ເສກ຺ຂພູມີ ປຸ໌ຈ຺ຉຕີ ອວິເສເສນ. ຍສ຺ມາ ອຕ຺ຕາວນ຺ຕີ ນ ວິຕ຺ຖຕມຕ຺ຕໍ ນາປີ ຄມ຺ພີຣມຕ຺ຕໍ ອປີ຺ຈ ປ໌ນ ຍໍ
ວິຕ຺ຖຕຕຣຍ຺ຈ ຄມ຺ພີຣຕຣຍ຺ຈ, ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຕາທິໂສ ຈ ສໍສາຣຕ຺ຕໂວ. ອຍຍ຺ຫີ ສມນ຺ຕໂຕ ປ໌ຣິຍນ຺ຕາກາເວນ ວິຕ຺ຖໂຕ,
ເຫຍ຺ຖາ ປ໌ຕິຍ຺ຖາກາເວນ ອຸປ໌ຣິ ອາລມ຺ພນາກາເວນ ຈ ຄມ຺ພີໂຣ, ຕສ຺ມາ "ໂກ ອິຘ ຕຣຕີ ອຕ຺ຕາວໍ, ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ອປ໌ປ໌ຕິຍ຺ເຖ ອ
ນາລມ຺ເພ ຄມ຺ພີເຣ ອຕ຺ຕາເວ ໂກ ນ ສີທຕີ"ຕີ ອເສກ຺ຂພູມີ ປຸ໌ຈ຺ຉຕີ.

໑໗໖. ອຖ ກຄວາ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ຊີວິຕເຫຕຸປີ ວີຕິກ຺ກມໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ ສພ຺ພທາ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາຍ ຈ ປ໌ຍ຺ຍາຍ
ປ໌ຍ຺ຍວາ, ອຸປ໌ຈາຣປ໌ປ໌ນາສມາຘິນາ ອິຣິຍາປ໌ຖເຫຍ຺ຖິມມຄ຺ຄຜເລຫີ ຈ ສຸສມາຫິໂຕ, ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວິປ໌ສ຺ສນາຍ
ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕຈິນ຺ຕນສີໂລ, ສາຕຈ຺ຈກິຣິຍາວຫາຍ ອປ໌ປ໌ມາທສຕິຍາ ຈ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ຍສ຺ມາ ໂສ ຈຕຸຕ຺ເຖນ ມຄ຺ເຄນ ອິມໍ ສຸ
ທຸຕ຺ຕຣໍ ໂອຆໍ ອນວເສສໍ ຕຣຕີ, ຕສ຺ມາ ເສກ຺ຂພູມີ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ "ສພ຺ພທາ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕີ ອິມໍ ຕິສ຺ສກ຺ຂາຄພ຺ກໍ ຄາຖ
ມາຫ. ເອຕ຺ຖ ຫິ ສີລສມ຺ປທາຍ ອຘິສີລສິກ຺ຂາ, ສຕິສມາຘີຫິ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕຈິນ຺ຕິຕາປ໌ຍ຺ຍາຫິ ອຘິປ໌ຍ຺ຍາສິກ຺ຂາຕີ
ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ເສາປ໌ກາຣາ ສານິສໍສາ ຈ ວຸຕ຺ຕາ. ອຸປ໌ກາໂຣ ຫິ ສິກ຺ຂານໍ ໂລກິຍປ໌ຍ຺ຍາ ສຕິ ຈ, ອນິສໍໂສ ສາມຍ຺ຍຜລານີຕີ.

໑໗໗ຯ ເອວໍ ປຖມຄາຖາຍ ເສກ຺ຂພູມີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອເສກ຺ຂພູມີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ທຸຕິຍຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ວິຣໂຕ ກາມສຄ຺ຄາຍາຕິ ຍາ ກາຈິ ກາມສຄ຺ຄາ, ຕໂຕ ສພ຺ພໂຕ ຈຕ຺ຕ຺ຖມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍ ສມຸຈ຺ເຉທວິຣຕິຍາ ວິຣໂຕຯ "ວິຣຕ຺ໂຕ"ຕິປິ ປາໂຖຯ ຕທາ "ກາມສຄ຺ຄາຍາ"ຕິ ກຸມ຺ມວຈນໍ ໂຫຕິ, ສຄາຖາວຄ຺ເຄ ປນ "ກາມສຄ຺ຄາສູ"ຕິປິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໙໖) ປາໂຖຯ ຈຕູຫິປິ ມຄ຺ເຄຫິ ທສນ຺ນໍ ສໍໂຍຊນານໍ ອຕິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພສໍໂຍຊນາຕີໂຄ, ຈຕ຺ຕ຺ເຖເນວ ວາ ອຸທ຺ຮມ຺ກາຄິຍສພ຺ພສໍໂຍຊນາຕີໂຄ , ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາກິນນ຺ທີນິຕຕ຺ຫາສຽຂາຕາຍ ນນ຺ທີຍາ ຕິຕ຺ຕຄ຺ຈ ກວານໍ ປຣິກ຺ຂີຕຕ຺ຕາ ນນ຺ທີກວປຣິກ຺ຂີໂຕ ໂສ ຕາທີໂສ ຂີຕາສໂວ ກິກ຺ຂຸ ຄມ຺ກີເຣ ສໍສາຣຕ຺ຕເວ ນ ສີທຕິ ນນ຺ທີປຣິກ຺ຂເຍນ ເສົາປາທິເສສໍ, ກວປຣິກ຺ຂເຍນ ຈ ອນຸປາທິເສສໍ ນິພ຺ພານ ຖລໍ ສມາປຊ຺ຊ ປຣມສ຺ສາສປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິຯ

໑໗໘ຯ ອຖ ເຫມວໂຕ ສຫາຍຄ຺ຈ ຍກ຺ຂປຣິສຄ຺ຈ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາໂຕ "ຄມ຺ກີຣປຄ຺ຄ"ນ຺ຕິ ເອວມາທີຫິ ຄາຖາຫິ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ສພ຺ພາວຕິຍາ ປຣິສາຍ ສຫາເຍນ ຈ ສທ຺ຂີ ອກິວາເທຕ຺ວາ, ປທກ຺ຂີຕໍ ກຕ຺ວາ, ອຕ຺ຕໂນ ວສນຄ຺ຖານໍ ອຄມາສິຯ

ຕາສໍ ປນ ຄາຖານໍ ອຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ຄມ຺ກີຣປຄ຺ຄນ຺ຕິ ຄມ຺ກີຣາຍ ປຄ຺ຄາຍ ສມນ຺ນາຄຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຜິສມ຺ກີທາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄມ຺ກີຣປຄ຺ຄາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ວຸຕ຺ຕຄ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ "ຄມ຺ກີເຣສຸ ຂນ຺ເຂສຸ ຄາຕໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຄມ຺ກີຣປຄ຺ຄາ"ຕິອາທິ (ປຜິຯ ມຯ ໓ຯ໔)ຯ ນິປຸຄຕ຺ຖທສ຺ສິນ຺ຕິ ນິປຸເຄຫິ ຂຕ຺ຕິຍປຕ຺ຫິຕາທີຫິ ອກິສຽຂຕານໍ ປຄ຺ຫານໍ ອຕ຺ຖທສ຺ສີ ອຕ຺ຖານໍ ວາ ຍານິ ນິປຸຕານິ ກາຣຕານິ ທຸປ຺ປຜິວິຊ຺ຊານິ ອຄ຺ເຄຫິ ເຕສໍ ທສ຺ສເນນ ນິປຸຄຕ຺ຖທສ຺ສີຯ ຣາຄາທີກິຄ຺ຈນາກາເວນ ອກິຄ຺ຈນໍຯ ທຸວິເຜ ກາເມ ຕິວິເຜ ເຈ ກເວ ອລຄ຺ຄເນນ ກາມກເວ ອສຕ຺ຕໍຯ ຂນ຺ຜາທີເກເທສຸ ສພ຺ພາຣມ຺ມເຕສຸ ຉນ຺ທຣາຄພນ຺ຜນາກາເວນ ສພ຺ພຜິ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕໍຯ ທິພ຺ເພ ປເຖ ກມມານນ຺ຕິ ອຜ຺ຖສມາປຕ຺ຕິເກເທ ທິພ຺ເພ ປເຖ ສມາປຊ຺ຊນວເສນ ຈຽກມນ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ກີຄ຺ຈາປີ ນ ຕາຍ ເວລາຍ ກຄວາ ທິພ຺ເພ ປເຖ ກມຕິ, ອປີຈ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ກມນໍ ອຸປາທາຍ ກມນສຕ຺ຕິສພ຺ກາເວນ ຕຕ຺ຖ ລທ຺ຜວ ສີກາວຕາຍ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຖ ວາ ເຍ ເຕ ວິສຸທ຺ຜິເທວາ ອຣຫນ຺ໂຕ, ເຕສໍ ປເຖ ສນ຺ຕວິຫາເຣ ກມເນນາເປຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຫນ຺ຕາ ນໍ ຄຸຕານໍ ເອສເນນ ມເຫສີຯ

໑໗໙ຯ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ອປ຺ເຣນ ປຣິຍາເຍນ ຖຸຕິ ອາຣທ຺ຜາຕິ ກຕ຺ວາ ປຸນ ນິປຸຄຕ຺ຖທສ຺ສິຄ຺ຄຫຕໍ ນິທສ຺ເສຕິຯ ອຖ ວາ ນິປຸຄຕ຺ເຖ ທສ຺ເສຕາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຄ຺ຄາທທນ຺ຕິ ປຄ຺ຄາປຜິລາກສໍວຕ຺ຕນິກາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ກຖເນນ ປຄ຺ຄາທາຍກໍຯ ກາມາລເຍ ອສຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍ຺ວາຍໍກາເມສຸ ຕຕ຺ຫາທິຜ຺ຖິວເສນ ທຸວິໂຜ ອາລໂຍ, ຕຕ຺ຖ ອສຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພວິທຸນ຺ຕິ ສພ຺ພຜມ຺ມວິທໍຸ, ສພ຺ພຄ຺ຄຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສຸເມຜນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ສພ຺ພຄ຺ຄຸກາວສ຺ສ ມຄ຺ຄກູຕາຍ ປາຣມີປຄ຺ຄາສຽຂາຕາຍ ເມຜາຍ ສມນ຺ນາຄຕໍຯ ອຣິເຍ ປເຖຕິ ອຜ຺ຖຽຄິເກ ມຄ຺ເຄ, ຜລສມາປຕ຺ຕິຍໍ ວາຯ ກມມານນ຺ຕິ ປຄ຺ຄາຍ ອຊ຺ໂຊຄາຫມານໍ ມຄ຺ຄລກ຺ຂຕໍ ຄຕ຺ວາ ເທສນ຺ໂຕ, ປວິສມານໍ ວາ ຂເຕ ຂເຕ ຜລສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊນໂຕ, ຈຕຸພ຺ພິຜມຄ຺ຄກາວນາສຽຂາຕາຍ ກມນສຕ຺ຕິຍາ ກມິຕປຸພ຺ພໍ ວາຯ

໑໘໐ຯສຸທິຜ຺ຖໍ ວຕ ໂນ ອຊ຺ຊາຕິຯ ອຊ຺ຊ ອມ຺ເຫຫິ ສຸນ຺ທຣໍ ທິຜ຺ຖໍ, ອຊ຺ຊ ວາ ອມ຺ຫາກໍ ສຸນ຺ທຣໍ ທິຜ຺ຖໍ, ທສ຺ສນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸປ຺ປກາຕໍ ສຸຫຸຜ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອຊ຺ຊ ອມ຺ຫາກໍ ສຸຜ຺ຖຸ ປກາຕໍ ໂສກນໍ ວາ ປກາຕໍ ອໂຫສິຯ ອຊ຺ຊ ຈ ໂນ ສຸນ຺ທຣໍ ອຸຜ຺ຖິຕໍ ອໂຫສິ, ອນຸປໂຣເຜນ ສຍນໂຕ ອຸຜ຺ຖິຕໍຯ ກີ ກາຣຕໍ? ຍໍ ອທ຺ທສາມ ສມ຺ພຸທ຺ຜໍ, ຍສ຺ມາ ສມ຺ພຸທ຺ຜໍ ອທ຺ທສາມາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ລາກສມ຺ປຕ຺ຕີ ອາຣພ຺ກ ປາໂມຊ຺ຊໍ ປເວເທຕິຯ

໑໘໑ຯອິທ຺ຜິມນ຺ໂຕຕິ ກມ຺ມວິປາກຊິທ຺ຜິຍາ ສມນ຺ນາຄຕາຯ ຍສສ຺ສີໂນຕິ ລາກຄ຺ຄປຣິວາຣຄ຺ຄສມ຺ປນ຺ນາຯ ສຣຕໍ ຍນ຺ຕີຕິ ກີຄ຺ຈາປີ ມຄ຺ເຄເນວ ຄຕາ, ຕຖາປີ ໂສຕາປນ຺ນກາວປຣິທີປນຕ຺ຖໍ ປສາທທສ຺ສນຕ຺ຖຄ຺ຈ ວາຈໍ ກີນ຺ທຕິຯ

໑໘໔ຯຄາມາ ຄາມນ຺ຕິ ເທວຄາມາ ເທວຄາມໍຯ ນຄາ ນຄນ຺ຕິ ເທວປພ຺ພຕາ ເທວປພ຺ພຕໍຯ ນມສ຺ສມານາ ສມ຺ພຸທ຺ຜໍ, ຜມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຜມ຺ມຕນ຺ຕິ "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ ວຕ ກຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ວຕ ກຄວໂຕ ຜມ຺ໂມ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ພຸທ຺ຜສຸໂພຜິຕຄ຺ຈ ຜມ຺ມສຸຜມ຺ມຕຄ຺ຈຯ "ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ວຕ ກຄວໂຕ ສາວກສຽໂຝ"ຕິອາທິນາ ສຽຝ-ສຸປ຺ປຜິປຕ຺ຕິຄ຺ຈ ອກິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ອກິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ນມສ຺ສມານາ ຜມ຺ມໂພສກາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣິສ຺ສາມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວາຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຜ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຎ຺ຘກຖາຍ ເຫມວຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຒິຕາ຿

໑໐຿ ອາລຸອວກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ອາລຸອວກສຸຕ຺ຕໍ຿ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນານເຍເນວສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຕິ ອາວິກວິສ຺ສຕິ຿ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຍ ຈ ‘‘ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ’’ຕິ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ຿ ອາລຸອວີຍໍ ວິຫຣຕິ ອາລຸອວກສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພວເນຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ກາ ອາລຸອວີ, ກສ຺ມາ ຈ ພຄວາ ຕສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພວເນ ວິຫຣຕີຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອາລຸອວີຕິ ຣຎ຺ຘມ຺ປິ ນຄຣມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕທຸພຍມ຺ປິ ອິຘ ວຎ຺ຎຕິ຿ ອາລຸອວີນຄຣສ຺ສ ຫິ ສມີເປ ວິຫຣນ຺ໂຕປິ ‘‘ອາລຸອວີຍໍ ວິຫຣຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຿ ຕສ຺ສ ຈ ນຄຣສ຺ສ ສມີເປ ອວິທູເຣ ຄາວຸຕມຕ຺ເຕ ຕໍ ພວນໍ, ອາລຸອວີຣຎ຺ເຎ ວິຫຣນ຺ໂຕປິ ‘‘ອາລຸອວີຍໍ ວິຫຣຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອາລຸອວີຣຎ຺ເຎ ເຈຕໍ ພວນໍ຿

ຍສ຺ມາ ປນ ອາລຸອວໂກ ຣາຊາ ວິວິຘນາຎກູປໂພຄໍ ຆຑ຺ເຑຕ຺ວາ ໂຈຣປຎິພາຫນຕ຺ຖໍ ປຎິຣາຊນິເສຘນຕ຺ຖໍ ພ຺ຍາຍາມ ກຣຓຕ຺ຖຎ຺ຈ ສຕ຺ຕເມ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ມິຄວໍ ຄຈ຺ຆນ຺ໂຕ ເອກທິວສໍ ພລກາເຍນ ສທ຺ຘິ ກຕິກໍ ອກາສິ – ‘‘ຍສ຺ສ ປສ຺ເສນ ມິໂຄ ປລາຍຕິ, ຕສ຺ເສວ ໂສ ພາໂຣ’’ຕິ຿ ອຖ ຕສ຺ເສວ ປສ຺ເສນ ມິໂຄ ປລາຍິ, ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຣາຊາ ຘນຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ຕິໂຍຊ ນໍ ຕໍ ມິຄໍ ອນຸພນ຺ຘີ຿ ເອຓີມິຄາ ຈ ຕິໂຍຊນເວຄາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ຿ ອຖ ປຣິກ຺ຂີຓຊວໍ ຕໍ ມິຄໍ ອຸທເກ ປວິສິຕ຺ວາ, ຖິຕໍ ວຘິຕ຺ວາ, ທ຺ວິຘາ ເຆຕ຺ວາ, ອນຕ຺ຖິໂກປິ ພໍເສນ ‘‘ນາສກ຺ຂິ ມິຄໍ ຄເຫຕຸ’’ນ຺ຕິ ອປວາທໂມຈນຕ຺ຖໍ ກາເຊນາທາຍ ອາຄຈ຺ຆນ຺ໂຕ ນຄຣສ຺ສາວິທູເຣ ພຫລປຕ຺ຕປລາສໍ ມຫານິຄ຺ໂຣຘໍ ທິສ຺ວາ ປຣິສ຺ສມວິໂນທນຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ມູລມຸປຄ຺ໂຕ຿ ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ນິຄ຺ໂຣເຘ ອາລຸອວໂກ ຍກ຺ໂຂ ມຫາຣາຊສນ຺ຕິກາ ວຣໍ ລພິຕ຺ວາ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກສມເຍ ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຆາຍາຍ ຟຸຎ຺ໂຘກາສໍ ປວິຎ຺ເຎ ປາຓິໂນ ຂາທນ຺ໂຕ ປຎິວສຕິ຿ ໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຂາທິຕຸໍ ອຸປຄ຺ໂຕ຿ ອຖ ຣາຊາ ເຕນ ສທ຺ຘິ ກຕິກໍ ອກາສິ – ‘‘ມຸຎ຺ຈ ມໍ, ອຫໍ ເຕ ທິວເສ ທິວເສ ມນຸສ຺ສຎ຺ຈ ຖາລິປາກຎ຺ຈ ເປເສສ຺ສາມີ’’ຕິ຿ ຍກ຺ໂຂ ‘‘ຕ຺ວໍ ຣາຊູປໂພເຄນ ປມຕ຺ໂຕ ສມ຺ມຸສ຺ສສິ, ອຫໍ ປນ ພວນໍ ອນຸປຄຕຎ຺ຈ ອນນຸຎ຺ຎາຕຎ຺ຈ ຂາທິຕຸໍ ນ ລພາມິ, ສ຺ວາຫໍ ພວນ຺ຕມ຺ປິ ຊີເຍຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ນ ມຸຎ຺ຈິ຿ ຣາຊາ ‘‘ຍໍ ທິວສໍ ນ ເປເສມິ, ຕໍ ທິວສໍ ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂາທາຫີ’’ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸຊານິຕ຺ວາ ເຕນ ມຸຕ຺ໂຕ ນຄຣາພິມຸໂຂ ອຄມາສິ຿

ພລກາໂຍ ມຄ຺ເຄ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຖິໂຕ ຣາຊານໍ ທິສ຺ວາ – ‘‘ກິໍ, ມຫາຣາຊ, ອຍສມຕ຺ຕພຍາ ເອວໍ ກິລນ຺ໂຕສີ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຎິຄ຺ຄເຫສິ຿ ຣາຊາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ກຕປາຕຣາໂສ ນຄຣຄຸຕ຺ຕິກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ຿ ນຄຣຄຸຕ຺ຕິໂກ – ‘‘ກິໍ, ເທວ, ກາລປຣິຈ຺ເຆໂທ ກໂຕ’’ຕິ ອາຫ຿ ຣາຊາ ‘‘ນ ກໂຕ, ພເຓ’’ຕິ ອາຫ຿ ‘‘ທຸຎ຺ກຸ ກຕໍ, ເທວ, ອມນຸສ຺ສາ ຫິ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ນມຕ຺ຕເມວ ລພນ຺ຕິ, ອປຣິຈ຺ຆິນ຺ເນ ປນ ຊນປທສ຺ສ ອາພາໂຘ ພວິສ຺ສຕິ຿ ໂຫຕຸ, ເທວ, ກິຎ຺ຈາປິ ເອວມກາສິ, ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຕ຺ວໍ ຣຊ຺ຊສຸຂໍ ອນຸໂພຫິ, ອຫເມຕ຺ຖ ກາຕພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ຿ ໂສ ກາລສ຺ເສວ ວຸຎ຺ຘາຍ ພນ຺ຘນາຄາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຍ ເຍ ວຊ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ສນ຺ຘາຍ – ‘ໂຍ ຊີວິຕຕ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ, ໂສ ນິກ຺ຂມ຺ຕູ’’ຕິ ພຓຕິ຿ ໂຍ ປຖມໍ ນິກ຺ຂມຕິ ຕໍ ເຄຫໍ ເນຕ຺ວາ, ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ, ໂພເຊຕ຺ວາ ຈ, ‘‘ອິມໍ ຖາລິປາກໍ ຍກ຺ຂສ຺ສ ເທຫີ’’ຕິ ເປເສຕິ຿ ຕໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປວິຎ຺ຘມຕ຺ຕໍເຍວ ຍກ຺ໂຂ ເພຣວໍ ອຕ຺ຕພາວໍ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ມູລກນ຺ທໍ ວິຍ ຂາທຕິ ຿ ຍກ຺ຂານຸພາເວນ ກິຣ ມນຸສ຺ສາ ນໍ ເກສາທີນິ ອຸປາທາຍ ສກລສຣີຣໍ ນວນີຕປິຓ຺ໂຑ ວິຍ ໂຫຕິ຿ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພຕ຺ຕໍ ຄາຫາເປຕ຺ຕຸໍ ຄຕປຸ໋ຣິສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ພີຕາ ຍ ຖາມິຕ຺ຕໍ ອາໂຣເຈສຸໍ຿ ຕໂຕ ປພຸຕິ ‘‘ຣາຊາ ໂຈເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ຍກ຺ຂສ຺ສ ເທຕີ’’ຕິ ມນຸສ຺ສາ ໂຈຣກມ຺ມໂຕ ປຎິວິຣຕາ຿ ຕໂຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ນວໂຈຣານໍ ອພາເວນ ປຸຣາຓໂຈຣານຎ຺ຈ ປຣິກ຺ຂເຍນ ພນ຺ຘນາຄາຣານິ ສຸຎ຺ຎານິ ອເຫສຸໍ຿

ອຖ ນຄຣຄຸຕ຺ຕິໂກ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິ຿ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ຘນໍ ນຄຣຣຈ຺ຆາສຸ ຆຑ຺ຑາເປສິ – ‘‘ອປ຺ເປວ ນາມ ໂກຈິ ໂລເພນ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍາ’’ຕິ຿ ຕໍ ປາເທນປິ ນ ໂກຈິ ຆຸປິ຿ ໂສ ໂຈເຣ ອລພນ຺ໂຕ ອມຈ຺ຈານໍ ອາໂຣເຈສິ຿ ອມຈ຺ຈາ ‘‘ກຸລປຎິປາຎິຍາ ເອກເມກໍ ຊິຓ຺ຓກໍ ເປເສມ, ໂສ ປກຕິຍາປິ ມຈ຺ຈຸມຸເຂ ວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ ອາຫໍສຸ຿ ຣາຊາ ‘‘‘ອມ຺ຫາກໍ ປິຕຣໍ, ອມ຺ຫາກໍ ປິຕາມຫໍ ເປເສຕີ’ຕິ ມນຸສ຺ສາ ໂຂກໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ມາ ໂວ ເອຕໍ ຣຸຈ຺ຈີ’’ຕິ ນິວາເຣສິ຿ ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ທາຣກໍ ເປເສມ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກໍ, ຕຖາວິຘສ຺ສ ຫິ ‘ມາຕາ ເມ ປິຕາ ເມ’ຕິ ສິເນໂຫ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອາຫໍສຸ຿ ຣາຊາ ອນຸຊານິ຿ ເຕ ຕຖາ ອກໍສຸ຿ ນຄເຣ ທາຣກມາຕໂຣ ຈ ທາຣເກ ຄເຫຕ຺ວາ ຄພ຺ພິນິໂຍ ຈ ປລາຍິຕ຺ວາ ປຣຊນປເທ ທາຣເກ ສໍວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ອາເນນ຺ຕິ຿ ເອວໍ ສພ຺ພານິປິ ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານິ ຄ ຕານິ຿

ຕໂຕ ເອກທິວສໍ ສກລນຄຣໍ ວິຈິນິຕ຺ວາ ເອກມ຺ປິ ທາຣກໍ ອລກິຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສຸໍ – ‘‘ນຕ຺ຖິ, ເທວ, ນຄເຣ ທາຣໂກ ຄເປຕ຺ວາ ອນ຺ເຕປຸເຣ ຕວ ປຸຕ຺ຕໍ ອາລຸອວກກຸມາຣ’’ນ຺ຕິ. ຣາຊາ ‘‘ຍຖາ ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ປິໂຍ, ເອວໍ ສພ຺ພໂລກສ຺ສ, ອຕ຺ຕນາ ປນ ປິຍຕຣໍ ນຕ຺ຖິ, ຄຈ຺ຉຖ, ຕມ຺ປິ ທຕ຺ວາ ມມ ຊີວິຕໍ ຣກ຺ຂຖາ’’ຕິ ອາຫ. ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອາລຸອວກກຸມາຣສ຺ສ ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ, ມຕ຺ເຫຕ຺ວາ, ທຸກູລຈຸມ຺ພເກ ກຕ຺ວາ, ອງເກ ສຍາເປຕ຺ວາ, ນິສິນ຺ນາ ໂຫຕິ. ຣາຊປຸຣິສາ ຣຍ຺ໂຍ ອາຕາຍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິປ຺ປລປນ຺ຕິຍາ ຕສ຺ສາ ໂສລຸອສນ຺ນຍ຺ຈ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ ສທ຺ຊີ ຊາຕິຍາ ຕໍ ອາທາຍ ປກ຺ກມິສຸ ‘‘ສ຺ເວ ຍກ຺ຂກກ຺ໂຂ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ. ຕໍ ທິວສຍ຺ຈ ກຄວາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ປຈ຺ຈຸຍ຺ຖາຍ ເຊຕວນມຫາວິຫາເຣ ຄນ຺ຊກຸຝິຍໍ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕ຺ຕິ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸນ ພຸທ຺ຊຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ອທ຺ທສ ອາລຸອວກສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ອນາຄາມິຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປນິສ຺ສຍໍ, ຍກ຺ຂສ຺ສ ຈ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປນິສ຺ສຍໍ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຕສຫສ຺ສານໍ ຊມ຺ມຈກ຺ຂຸປຝິລາກສ຺ສາຕິ. ຕສ຺ມາ ວິກາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຸເຣກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ອນິຍ຺ຄິຕປຈ຺ຉາກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈວ ກາລຸອປກ຺ເຂົາໂປສຖທິວເສ ວຕ຺ຕມາເນ ໂອຄ຺ຄເຕ ສູຣິເຍ ເອກໂກວ ອທຸຕິໂຍ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ປາທຄມເນເນວ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ຕີສ ໂຍຊນານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ກວນໍ ປາວິສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາລຸອວກສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ກວເນ’’ຕິ.

ກິ ປນ ກຄວາ ຍສ຺ມິ ນິຄ຺ໂຣເຊ ອາລຸອວກສ຺ສ ກວນໍ, ຕສ຺ສ ມູເລ ວິຫາສີ, ອຸທາຫຸ ກວເນເຍວາຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ກວເນເຍວ. ຍເຖວ ຫິ ຍກ຺ຂາ ອຕ຺ຕໂນ ກວນໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຖາ ກຄວາປິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກວນທ຺ວາເຣ ອຝ຺ຖາສິ. ຕທາ ອາລຸອວໂກ ຫິມວນ຺ເຕ ຍກ຺ຂສມາຄມໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕໂຕ ອາລຸອວກສ຺ສ ທ຺ວາຣປາໂລ ຄທ຺ຣໂກ ນາມ ຍກ຺ໂຂ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ, ວນ຺ທິຕ຺ວາ – ‘‘ກິ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ວິກາເລ ອາຄໂຕ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ອາມ, ຄທ຺ຣກ, ອາຄໂຕມ຺ຫີ. ສເຈ ເຕ ອຄຣຸ, ວິຫເຣຍ຺ຍາເມກຣຕ຺ຕິ ອາລຸອວກສ຺ສ ກວເນ’’ຕິ. ‘‘ນ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຄຣຸ, ອປິຈ ໂຂ ໂສ ຍກ຺ໂຂ ກກ຺ຂລຸໂອ ຜຣຸໂສ, ມາຕາປິຕູນມ຺ປິ ອກິວາທນາທີນິ ນ ກໂຣຕິ, ມາ ຣຸຈ຺ຈິ ກຄວໂຕ ອິຊ ວາໂສ’’ຕິ. ‘‘ຊານາມິ, ຄທ຺ຣກ, ຕສ຺ສ ກກ຺ຂລຸອຕ຺ຕໍ, ນ ໂກຈິ ມມນ຺ຕຣາໂຍ ກວິສ຺ສຕິ, ສເຈ ເຕ ອຄຣຸ, ວິຫເຣຍ຺ຍາເມກຣຕ຺ຕິ’’ນ຺ຕິ ฯ

ທຸຕິຍມ຺ປິ ຄທ຺ຣໂກ ຍກ຺ໂຂ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – ‘‘ອຄ຺ຄິຕຕ຺ຕກປາລສທິໂສ, ກນ຺ເຕ, ອາລຸອວໂກ, ‘ມາຕາປິຕໂຣ’ຕິ ວາ ‘ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ’ຕິ ວາ ‘ຊມ຺ໂມ’ຕິ ວາ ນ ຊານາຕິ, ອິຊາຄຕານໍ ຈິຕ຺ຕກ຺ເຂປມ຺ປິ ກໂຣຕິ, ຫທຍມ຺ປິ ຜາເລຕິ, ປາເທປິ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣສມຸທ຺ເທ ວາ ປຣຈກ຺ກວາລຸເອ ວາ ຂິປຕີ’’ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ກຄວາ ອາຫ – ‘‘ຊານາມິ, ຄທ຺ຣກ, ສເຈ ເຕ ອຄຣຸ, ວິຫເຣຍ຺ຍາເມກຣຕ຺ຕິ’’ນ຺ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ຄທ຺ຣໂກ ຍກ຺ໂຂ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – ‘‘ອຄ຺ຄິຕຕ຺ຕກປາລສທິໂສ, ກນ຺ເຕ, ອາລຸອວໂກ, ‘ມາຕາປິຕໂຣ’ຕິ ວາ ‘ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ’ຕິ ວາ ‘ຊມ຺ໂມ’ຕິ ວາ ນ ຊານາຕິ, ອິຊາຄຕານໍ ຈິຕ຺ຕກ຺ເຂປມ຺ປິ ກໂຣຕິ, ຫທຍມ຺ປິ ຜາເລຕິ, ປາເທປິ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣສມຸທ຺ເທ ວາ ປຣຈກ຺ກວາລຸເອ ວາ ຂິປຕີ’’ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ກຄວາ ອາຫ – ‘‘ຊານາມິ, ຄທ຺ຣກ, ສເຈ ເຕ ອຄຣຸ, ວິຫເຣຍ຺ຍາເມກຣຕ຺ຕິ’’ນ຺ຕິ. ‘‘ນ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຄຣຸ, ອປິຈ ໂຂ ໂສ ຍກ຺ໂຂ ອຕ຺ຕໂນ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາ ອນຸຊານນ຺ຕໍ ມໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ອາໂຣເຈມິ, ກນ຺ເຕ, ຕສ຺ສາ’’ຕິ. ‘‘ຍຖາສຸຂໍ, ຄທ຺ຣກ, ອາໂຣເຈຫີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ກນ຺ເຕ, ຕ຺ວເມວ ຊານາຫີ’’ຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕາກິມຸໂຂ ປກ຺ກາມິ. ກວນທ຺ວາຣມ຺ປິ ສຍເມວ ກຄວໂຕ ວິວຣມທາສິ. ກຄວາ ອນ຺ໂຕກວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຍຕ຺ຖ ອກິລກ຺ຂິເຕສຸ ມງ຺ຄລທິວສາທີສຸ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາລຸອວໂກ ສິຣີ ອນຸໂກຕິ, ຕສ຺ມິເຍວ ທິພ຺ພຣຕນປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຕາກໍ ມຸຍ຺ຈິ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ຍກ຺ຂສ຺ສ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ, ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ສມ຺ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສີທິສຸ. ກຄວາ ‘‘ປຸພ຺ເພ ຕຸມ຺ເຫ ທານໍ ທຕ຺ວາ, ສີລໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ, ປູຊເນຍ຺ຍໍ ປູເຊຕ຺ວາ, ອິມໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຕ຺ຕາ, ອິທານິປິ ຕເຖວ ກໂຣຖ, ມາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອິສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍາກິກູຕາ ວິຫຣຖາ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຕາສໍ ປກິຕ຺ຕກຊມ຺ມກຖໍ ກເຖສິ. ຕາ ຈ ກຄວໂຕ ມຊຸຣນິຄ຺ໂຝສໍ ສຸຕ຺ວາ, ສາຊຸກາຣສຫສ຺ສານິ ທຕ຺ວາ, ກຄວນ຺ຕໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສີທິສ຺ເວວ. ຄທ຺ຣໂກປິ ຫິມວນ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາລຸອວກສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ – ‘‘ຍຄ຺ເຄ, ມາຣິສ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ວິມາເນ ເຕ ກຄວາ ນິສິນ຺ໂນ’’ຕິ. ໂສ ຄທ຺ຣກສ຺ສ ສຍ຺ຍມກາສິ ‘‘ຕຸຕ຺ຫີ ໂຫຫິ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ. ປຸຣິສມາເນນ ກິຣ ລຊ຺ຊິໂຕ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ມາ ໂກຈິ ປຣິສມຊ຺ເຊ ສຸເຕຍ຺ຍາ’’ຕິ ວາເຣສິ.

ຕທາ ສາຕາຄິຣເຫມວຕາ ກຄວນ຺ຕໍ ເຊຕວເນເຍວ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ຍກ຺ຂສມາຄມໍ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ສປຣິວາຣາ ນານາຍາເນຫີ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອາກາເສ ຈ ຍກ຺ຂານໍ ນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖິ, ອາກາສຝ຺ຖານິ ວິມານານິ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄຝ຺ຖາເນເນວ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ. ອາລຸອວກສ຺ສ ປນ ວິມານໍ ກູມຝ຺ຖໍ ສຸຄຸຕ຺ຕໍ ປາກາຣປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ສຸສໍວິຫິຕທ຺ວາຣຝ຺ຝາລກໂຄປຸຣໍ, ອຸປຣິ ກໍສຊາລສຍ຺ຉນ຺ນໍ ມຍ຺ຊູສສທິສໍ ຕິໂຍຊນໍ ອຸພ຺ເພເຊນ. ຕສ຺ສ ອຸປຣິ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ. ເຕ ຕໍ ປເທສມາຄມ຺ມ ຄນ຺ຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາ ອເຫສຸໍ. ພຸທ຺ຊານຍ຺ຫິ ນິສິນ຺ໂນກາສສ຺ສ ອຸປຣິກາເຄນ ຍາວ ກວຄ຺ຄາ, ຕາວ ໂກຈິ ຄນ຺ຕຸໍ ອສມຕ຺ໂຖ. ເຕ ‘‘ກິມິທ’’ນ຺ຕິ ອາວຊ຺ເຊຕ຺

ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອາກາເສ ຊິຕ຺ຕເລຫ຺ຫຸ ວິຍ ໂອຣຸຍ຺ຫ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ຆມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ, ປ໌ທກ຺ຂິຕ຺ໍ ກຕ຺ວາ "ຍກ຺ຂສມາຄມໍ
ຄຈ຺ຉາມ ກຄວາ"ຕິ ຕິກ໌ ວຕ຺ຖຸນິ ປສ໌ສນ຺ຕາ ຍກ຺ຂສມາຄມໍ ອຄມໍສຸ. ອາລຸອວໂກ ເຕ ທິສ຺ວາ "ອິຆ ນິສີທຖາ"ຕິ ປ໌ຝິກ຺ກມ຺ມ
ໂອກາສມທາສິ. ເຕ ອາລຸອວກສ຺ສ ນິເວເທສຸໍ "ລາກາ ເຕ, ອາລຸອວກ, ຍສ຺ສ ເຕ ກວເນ ກຄວາ ວິຫຣຕິ, ຄຈ຺ຉາວຸໂສ ກຄວນ຺ຕໍ
ປ໌ຍິຣຸປ໌າສສ຺ສູ"ຕິ. ເອວໍ ກຄວາ ກວເນເຍວ ວິຫາສິ, ນ ຍສ຺ມີ ນິຄ຺ໂຣເຆ ອາລຸອວກສ຺ສ ກວນໍ, ຕສ຺ສ ມູເລຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ເອກໍ
ສມຍໍ ກຄວາ ອາລຸອວິຍໍ ວິຫຣຕິ ອາລຸອວກສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ກວເນ"ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາລຸອວໂກ...ເປ... ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ນິກ຺ຂມ ສມຕາ"ຕິ. "ກສ຺ມາ ປນາຍໍ ເອຕທໂວຈາ"ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ –
ໂຣເສຕຸການຕາຍ. ຕຕ຺ເຣວໍ ອາທີໂຕ ປກຸຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຆ ເວທິຕພ຺ໂພ – ອຍຄ຺ຫິ ຍສ຺ມາ ອສ຺ສທ຺ຆສ຺ສ ສທ຺ຆາກຖາ ທຸກ຺ກຖາ ໂຫ
ຕິ ທຸສ຺ສີລາທີນໍ ສີລາທິກຖາ ວິຍ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຍກ຺ຂານໍ ສນ຺ຕິກາ ກຄວໂຕ ປສ໌ສໍ ສຸຕ຺ວາ ເອວ ອຄ຺ຄິມ຺ທີ
ປກ຺ຂິຕ຺ຕໂລຕສກ຺ຂຣາ ວິຍ ອພ຺ກນ຺ຕຣໂກເປ໌ນ ຕຍຕຍາຍມານຫທໂຍ ຫຸຕ຺ວາ "ໂກ ໂສ ກຄວາ ນາມ, ໂຍ ມມ ກວນໍ
ປ໌ວິຝ຺ໂຖ"ຕິ ອາຫ. ເຕ ອາຫໍສຸ – "ນ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ຊານາສິ ກຄວນ຺ຕໍ ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖາຣໍ, ໂຍ ຕຸສິຕກວເນ ຖິໂຕ ປຄ຺ຈ ມ
ຫາວິໂລກນານິ ວິໂລເກຕ຺ວາ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຍາວ ຆມ຺ມຈກ຺ກປ໌ປວຕ຺ຕນໍ ກເຖນ຺ຕາ ປ໌ຝິສນ຺ຆິອາທິນາ ທ຺ວຕ຺ຕີສ ປຸພ຺ພນິ
ມິຕ຺ຕານິ ວຕ຺ວາ "ອິມານິປິ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ , ອຈ຺ຉຣິຍານິ ນາທ຺ທສາ"ຕິ ໂຈເທສຸໍ. ໂສ ທິສ຺ວາປິ ໂກຆວເສນ "ນາທ຺ທສ"ນ຺ຕິ
ອາຫ. ອາວຸໂສ ອາລຸອວກ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສີ ວາ ຕ຺ວໍ, ນ ວາ, ໂກ ຕຍາ ອຕ຺ໂຖ ປສ຺ສຕາ ວາ ອປສ຺ສຕາ ວາ, ກີ ຕ຺ວໍ ກຣິສ຺ສສີ ອມ຺
ຫາກໍ ສຕ຺ຖຸໂນ, ໂຍ ຕ຺ວໍ ຕໍ ອຸປນິຆາຍ ຈລກ຺ກກຸຆມຫາອຸສກາສມີເປ ຕທຫຸຊາຕວຈ຺ຉໂກ ວິຍ, ຕິຆາປກິນ຺ນມຕ຺ຕວາຣຕາສມີເປ
ກິງກໂປ໌ຕໂກ ວິຍ, ກາສຸຣວິລມ຺ພເກສເຣົາປໄສກິຕກ຺ຂນ຺ຆສ຺ສ ມິຄຣຄ຺ໂຍ ສມີເປ ຊຣສິງຄາໄລ ວິຍ,
ທິຍຫ຺ຌໂຍຊນສຕປ໌ປວຫ຺ຌກາຍສຸປ໌ຕ຺ຕຣາຊສມີເປ ລິນ຺ນປກ຺ຂກາກໂປ໌ຕໂກ ວິຍ ຂາຍສີ, ຄຈ຺ຉ ຍໍ ເຕ ກຣຕິຍໍ, ຕໍ ກໂຣຫີຕິ.
ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຸທ຺ໂຆ ອາລຸອວໂກ ອຸຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ ມໂນສິລາຕເລ ວາມປາເທນ ຖຕ຺ວາ "ປສ຺ສຖ ທານິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວາ ສຕ຺ຖາ ມຫານຸ
ກາໂວ, ອຫໍ ວາ"ຕິ ທກ຺ຂິຕປາເທນ ສຝ຺ຖິໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ເກລາສປພ຺ພຕກູຝໍ ອກ຺ກມິ, ຕໍ ອໂຍກູຝປໍຫໂຝ ນິທ຺ຆນ຺ຕອໂຍປິຕ຺ໂຫ
ວິຍ ປປ໌ຝິກາໂຍ ມຸຄ຺ຈິ. ໂສ ຕຕ຺ຣ ຖຕ຺ວາ "ອຫໍ ອາລຸອວໂກ"ຕິ ໂຆເສສິ, ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ສທ຺ໂທ ຜຣິ.

ຈຕ຺ຕາໂຣກິຣ ສທ຺ທາ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ສຸຍ຺ຍີສຸ – ຍຄ຺ຈ ປຸຕ຺ຕໂກ ຍກ຺ຂເສນາປ໌ຕິ ຆນຄ຺ຈຍໂກຣພ຺ຍຣາຊານໍ ຊູເຕ ຊິນິຕ຺ວາ
ອປ໌ໂຜເຝຕ຺ວາ "ອຫໍ ຊິນິ"ນ຺ຕິ ອຸຄ຺ໂຆເສສິ, ຍຄ຺ຈ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ປ໌ຣິຫາຍມາເນ
ວິສ຺ສກມ຺ມໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ສຸນຂໍ ກາເຣຕ຺ວາ "ອຫໍ ປາປ໌ກິກ຺ຂູ ຈ ປາປ໌ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ຈ ອຸປາສເກ ຈ ອຸປາສິກາໂຍ ຈ ສພ຺ເພວ ອຆມ຺ມ
ວາທິໂນ ຂາທາມິ"ຕິ ອຸຄ຺ໂຆສາເປ໌ສິ, ຍຄ຺ຈ ກຸສຊາຕເກ ປກາວຕິເຫຕຸ ສຕ຺ຕຫິ ຣາຊູຫິ ນຄເຣ ອຸປຣຸທ຺ເຆ ປກາວຕີ ອຕ຺ຕນາ
ສທ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຆໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມ "ອຫໍ ສີຫສ຺ສຣກຸສມຫາຣາຊາ"ຕິ ມຫາປຸຣິໂສ ອຸຄ຺ໂຆເສສິ, ຍຄ຺ຈ ອາລຸອວ
ໂກ ເກລາສມຸທ຺ຆນິ ຖຕ຺ວາ "ອຫໍ ອາລຸອວໂກ"ຕິ. ຕທາ ຫິ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ທ຺ວາເຣ ທ຺ວາເຣ ຖຕ຺ວາ ອຸຄ຺ໂຆສິຕສທິສໍ ອໂຫສິ,
ຕິໂຍຊນສຫສ຺ສວິຕ຺ຖໂຕ ຈ ຫິມວາປິ ສງກມ຺ປິ ຍກ຺ຂສ຺ສ ອານຸກາເວນ.

ໂສ ວາຕມຕ຺ຫລໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ – "ເອເຕເນວ ສມຕໍ ປລາເປ໌ສາມີ"ຕິ. ເຕ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິເກທາ ວາຕາ ສມຸຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ
ອຫ຺ຌໂຍຊນໂຍຊນທ຺ວິໂຍຊນຕິໂຍຊນປ໌ປມາຕານິ ປພ຺ພຕກູຝານິ ປທາເລຕ຺ວາ ວນຄຈ຺ຉຣຸກ຺ຂາທີນິ ອຸມ຺ມູເລຕ຺ວາ ອາລຸອ
ວິນຄຣໍ ປກ຺ຂນ຺ຕາ ຊິຕ຺ຕຫຕ຺ຖິສາລາທີນິ ຈຸຕ຺ເຕນ຺ຕາ ຉທນິຝ຺ຖກາ ອາກາເສ ກເມນ຺ຕາ. ກຄວາ "ມາ ກສ຺ສຈິ ອຸປ໌ໂຣໂຆ ໂຫ
ຕູ"ຕິ ອຆິຝ຺ຖາສິ. ເຕ ວາຕາ ທສພລໍ ປ໌ຕ຺ວາ ຈີວຣກຕ຺ຕມຕ຺ຕມ຺ປິ ຈາເລຕຸໍ ນາສກ຺ຂີສຸ. ຕໂຕ ມຫາວສ຺ສໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ "ອຸທ
ເກນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສມຕໍ ມາເຣສ຺ສາມີ"ຕິ. ຕສ຺ສານຸກາເວນ ອຸປ໌ຣູປ໌ຣິ ສຕປ໌ຝລສຫສ຺ສປ໌ຝລາທິເກທາ ວລາຫກາ ອຸຝ຺ຖ
ຫິຕ຺ວາ ວສ຺ສີສຸ, ວຸຝ຺ຖິຆາຣາເວເຄນ ປຖວີ ລິທ຺ທາ ອໂຫສິ, ວນຣຸກ຺ຂາທີນໍ ອຸປ໌ຣິ ມໂຫໂຜ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ຈີວເຣ ອຸສ຺
ສາວພິນ຺ທຸມຕ຺ຕມ຺ປິ ເຕເມຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ. ຕໂຕ ປາສາຕວສ຺ສໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ, ມຫນ຺ຕານິ ມຫນ຺ຕານິ ປພ຺ພຕກູຝານິ ຆູມາຍນ຺
ຕານິ ປຊ຺ຊລນ຺ຕານິ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລໍ ປ໌ຕ຺ວາ ທິພ຺ພມາລາຄຸລຸອານີ ສມ຺ປຊ຺ຊີສຸ. ຕໂຕ ປ໌ຫຣຕວສ຺ສໍ ສມຸຝ຺ຖາ
ເປ໌ສິ, ເອກໂຕຆາຣາອຸກໂຕຆາຣາ ອສິສຕ຺ຕິຂຸຣປ໌ປາທໂຍ ຆູມາຍນ຺ຕາ ປຊ຺ຊລນ຺ຕາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລໍ ປ໌ຕ຺ວາ
ທິພ຺ພປຸປ໌ຜານິ ອເຫສຸໍ. ຕໂຕ ອງຄາຣວສ຺ສໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ, ກີສຸກວຕ຺ຕາ ອງຄາຣາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູ
ເລ ທິພ຺ພປຸປ໌ຜານິ ຫຸຕ຺ວາ ວິກິຣີສຸ. ຕໂຕ ກຸກ຺ກຸລວສ຺ສໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ, ອຈ຺ຈຸຕ຺ໂຫ ກຸກ຺ກຸໂລ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ
ປາທມູເລ ຈນ຺ທນຈຸຕ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ໌ຕິ. ຕໂຕ ວາລຸກາວສ຺ສໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ, ອຕິສຸຂຸມາ ວາລຸກາ ຆູມາຍນ຺ຕາ ປຊ຺ຊລນ຺ຕາ ອາ
ກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູເລ ທິພ຺ພປຸປ໌ຜານິ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ໌ຕີສຸ. ຕໂຕ ກລລວສ຺ສໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ, ຕໍ ກລລວສ຺ສໍ ຆູ
ມາຍນ຺ຕໍ ປຊ຺ຊລນ຺ຕໍ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູເລ ທິພ຺ພຄນ຺ຆໍ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ໌ຕິ. ຕໂຕ ອນ຺ຆກາຣໍ ສມຸຝ຺ຖາເປ໌ສິ

“ກີເຬຕ຺ວາ ສມຓໍ ປລາເປສ຺ສາມີ”ຕິຯ ຕໍ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕນ຺ຘການສຫິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ທສພລໍ ປຕ຺ວາ ສູຣິຍປ຺ປການິຫຕມົວນ຺ຘການໍ ອນ຺ຕຣຘາຍິຯ

ເອວໍ ຍກ຺ເຂ ອິມາຫີ ນວຫິ ວາຕວສ຺ສປາສາຓປ຺ຫຣຓງ຺ຄາຣກ຺ກຸກ຺ກຸລວາລຸກກລລນ຺ຘການວຸຎ຺ຬິຫີ ກເຄວນ຺ຕໍ ປລາເປຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ນານາວິຘປ຺ຫຣຓຫຕ຺ຖາຍ ອເນກປ຺ປການຣູປກ຺ຕຄຓສມາກຸລາຍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ສຍເມວ ກເຄວນ຺ຕໍ ອກິຄ຺ໂຕຯ ເຕ ກູຕຄຓາ ອເນກປ຺ປການເຣ ວິກາເຣ ກຕ຺ວາ “ຄຓ຺ຫຖ ຫນຖາ”ຕິ ກເຄວ຺ໂຕ ອຸປ຺ຣິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕິ, ອປີຈ ເຕ ນິທ຺ຘນ຺ຕໂລຫປີຕ຺ຫໍ ວິຍ ມກ຺ຂິກາ, ກເຄວນ຺ຕໍ ອລຸລີຍິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາ ເອວໍ ອເຫສຸໍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ຍຖາ ໂພຘິມຓ຺ເຫ ມາໂຣ ອາຄຕເວລາຍເມວ ນິວຕ຺ໂຕ, ຕຖາ ອນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຸປ຺ຫຼຓຣຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາກຸລມກໍສຸຯ ເອວໍ ອຸປ຺ຫຼຓຣຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ອເນກປ຺ປການວິກີສນທສ຺ສເນນປີ ກເຄວນ຺ຕໍ ຈາເລຕຸມສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອາລຸອວໂກ ຈິນ຺ເຕສິ – “ຍໍນູນາຫໍ ເກນຈິ ອເຊຍ຺ຍໍ ທຸສ຺ສາວຸຘໍ ມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍ”ນ຺ຕິຯ

ຈຕ຺ຕາຣິ ຫິຣ ອາວຸຘານິ ໂລເກ ເສຎ຺ຬານິ – ສກ຺ກສ຺ສ ວຊິຣາວຸຘໍ, ເວສ຺ສວຓສ຺ສ ຄທາວຸຘໍ, ຍມສ຺ສ ນຍນາວຸຘໍ, ອາລຸອວກສ຺ສ ທຸສ຺ສາວຸຘນ຺ຕິຯ ຍທິ ຫິ ສກ຺ໂກ ກຸທ຺ໂຘ ວຊິຣາວຸຘໍ ສິເນຣຸມຕ຺ຖເກ ປຫເຣຍ຺ຍ ອຎ຺ຬສຎ຺ຬິສຫສ຺ສານິກໂຍຊນສຕສຫສ຺ສໍ ສິເນຣຸໍ ວິນິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເຫຎ຺ຬ໌ໂຕ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຯ ເວສ຺ສວຓສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນກາເລ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕຄທາ ພຫູນໍ ຍກ຺ຂສຫສ຺ສານໍ ສີສໍ ປາເຕຕ຺ວາ ປຸນ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຬຕິຯ ຍເມນ ກຸທ຺ເຘນ ນຍນາວຸເຘນ ໂອໂລກິຕມຕ຺ເຕ ອເນການິ ກຸມ຺ກຓ຺ຫສຫສ຺ສານິ ຕຕ຺ຕກປາເລ ຕິລາ ວິຍ ວິປ຺ຝຸຣນ຺ຕານິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິຯ ອາລຸອວໂກ ກຸທ຺ໂຘ ສເຈ ອາກາເສ ທຸສ຺ສາວຸຘໍ ມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍ, ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານິ ເທໂວ ນ ວສ຺ເສຍ຺ຍຯ ສເຈ ປຖວິຍໍ ມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍ, ສພ຺ພຣກ຺ຂຕິຓາທີນິ ສຸສ຺ສິຕ຺ວາ ທ຺ວາທສວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ນ ປຸນ ຣຸເຫຍ຺ຍຸໍຯ ສເຈ ສມຸທ຺ເທ ມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຕກປາເລ ອຸທກພິນ຺ທຸ ວິຍ ສພ຺ພມຸທກໍ ສຸສ຺ເສຍ຺ຍຯ ສເຈ ສິເນຣຸສ຺ມິເສປີ ປພ຺ພເຕ ມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍ, ຂຓ຺ຫາຂຓ຺ຫໍ ຫຸຕ຺ວາ ວິກິເຣຍ຺ຍຯ ໂສ ເອວໍ ມຫານຸກາວໍ ທຸສ຺ສາວຸຘໍ ອຸຕ຺ຕຣີຍກຕໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄເຫສິ ຯ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸເທວຕາ ເວເຄນ ສນ຺ນິປຕິສຸ – “ອຊ຺ຊ ກເຄວາ ອາລຸອວກໍ ທເມສ຺ສຕິ, ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມໍ ໂສສ຺ສາມາ”ຕິຯ ຍຸທ຺ຘທສ຺ສນກາມາປີ ເທວຕາ ສນ຺ນິປຕິສຸຯ ເອວໍ ສກລມ຺ປີ ອາກາສໍ ເທວຕາຫີ ປຸຣິປຸຓ຺ຓມໂຫສິຯ

ອຖ ອາລຸອວໂກ ກເຄວ຺ໂຕ ສມີເປ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣິ ວິຈຣິຕ຺ວາ ວຕ຺ຖາວຸຘໍ ມຸຎ຺ຈິຯ ຕໍ ອສນິວິຈກ຺ກໍ ວິຍ ອາກາເສ ເກຣວສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ຘູມາຍນ຺ຕໍ ປຊ຺ຊລນ຺ຕໍ ກເຄວນ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ຍກ຺ຂສ຺ສ ມານມທ຺ທນຕ຺ຖໍ ປາທມຸຎ຺ຉນໂຈລຸອກໍ ຫຸຕ຺ວາ ປາທມູເລ ນິປຕິຯ ອາລຸອວໂກ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຉິນ຺ນວິສາໂຓ ວິຍ ອຸສໂກ, ອຸທ຺ຘຕທາໂຄ ວິຍ ສປ຺ໂປ, ນິຕ຺ເຕໂຊ ນິມ຺ມໂທ ນິປຕິຕມານທ຺ຘໂຊ ຫຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – “ທຸສ຺ສາວຸຘມ຺ປີ ສມຓໍ ນກິໂກສິ, ກິ ນຸ ໂຂ ການຓ”ນ຺ຕິ? ອິທໍ ການຓໍ, ເມຕ຺ຕາວິຫາຣຍຸຕ຺ໂຕ ສມໂຓ, ຫນ຺ທ ນໍ ໂຣເສຕ຺ວາ ເມຕ຺ຕາຍ ວິໂຍເຊມີຕິຯ ອິມີນາ ສມ຺ພນ຺ເຘເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ – “ອຖ ໂຂ ອາລຸອວໂກ ຍກ຺ໂຂ ເຍນ ກເຄວາ…ເປ… ນິກ຺ຂມ ສມຓາ”ຕິຯ ຕຕ຺ຣາຍມຘິປ຺ປາໂຍ – ກສ຺ມາ ມຍາ ອນນຸຎ຺ຎາໂຕ ມມ ກວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຆຣສາມິໂກ ວິຍ ອິຕ຺ຖາຄາຣສ຺ສ ມຊ຺ເຊ ນິສິນ຺ໂນສິ, ນນຸ ອຍຸຕ຺ຕເມຕໍ ສມຓສ຺ສ ຍທິທໍ ອທິນ຺ນປ຺ປໂກໂຄ ອິຕ຺ຖິສໍສຄ຺ໂຄ ຈ, ຕສ຺ມາ ຍທິ ຕ຺ວໍ ສມຓຘມ຺ເມ ຖິໂຕ, ນິກ຺ຂມ ສມຓາຕິຯ ເອເກ ປນ “ເອຕານິ ອຎ຺ຎານິ ຈ ຜຣຸສວຈນານິ ວຕ຺ວາ ເອວາຍໍ ເອຕທໂວຈາ”ຕິ ກຓນ຺ຕິຯ

ອຖ ກເຄວາ “ຍສ຺ມາ ຖທ຺ໂຘ ປຏິຖທ຺ຘກາເວນ ວິເນຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ໂສ ຫິ ປຏິຖທ຺ຘກາເວ ກຣີຍມາເນ ເສຍ຺ຍຖາປີ ຈຓ຺ຫສ຺ສ ກຸກ຺ກຸຣສ຺ສ ນາສາຍ ປີຕ຺ຕໍ ກິນ຺ເທຍ຺ຍ, ໂສ ກິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ຈຓ຺ຫຕໂຣ ອສ຺ສ, ເອວໍ ຖທ຺ຘຕໂຣ ໂຫຕິ, ມຸທຸນາ ປນ ໂສ ສກ຺ກາ ວິເນຕຸ”ນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ “ສາຘາວຸໂສ”ຕິ ປິຍວຈເນນ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິ ຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ສາຘາວຸໂສຕິ ກເຄວາ ນິກ຺ຂມີ”ຕິຯ

ຕໂຕ ອາລຸອວໂກ “ສຸວໂຈ ວຕາຍໍ ສມໂຓ ເອກວຈເນເນວ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ, ເອວໍ ນາມ ນິກ຺ຂເມຕຸໍ ສຸຂໍ ສມຓໍ ອການເຓເນວາຫໍ ສກລຣຕ຺ຕິ ຍຸທ຺ເຘນ ອພ຺ກຸຍ຺ຍາສິ”ນ຺ຕິ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ຈິນ຺ເຕສິ “ອິທານິປິ ນ ສກ຺ກາ ຊານິຕຸໍ, ກິ ນຸ ໂຂ ສຸວຈຕາຍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ, ອຸທາຫຸ ໂກເຘນ, ຫນ຺ທ ນໍ ວີມໍສາມີ”ຕິຯ ຕໂຕ “ປວິສ ສມຓາ”ຕິ ອາຫຯ ອຖ “ສຸວໂຈ”ຕິ ມຸທຸກູຕຈິຕ຺ຕວຕ຺ຖານ ກຣຓຕ຺ຖໍ ປຸນປີ ປິຍວຈນໍ ວທນ຺ໂຕ ສາຘາວຸໂສຕິ ກເຄວາ ປາວິສິຯ ອາລຸອວໂກ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕເມວ ສຸວຈກາວໍ ວີມໍສນ຺ໂຕ ທຸຕິຍມ຺ປີ ຕຕິຍມ຺ປີ “ນິກ຺ຂມ ປວິສາ”ຕິ ອາຫຯ ກເຄວາປີ ຕຖາ ອກາສິຯ ຍທິ ນ ກເຣຍ຺ຍ, ປກຕິຍາປີ ຖທ຺ຘຍກ຺ຂສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ຖທ຺ຘຕຣໍ ຫຸຕ຺ວາ ຘມ຺ມກຖາຍ ກາຊນໍ ນ ກເວຍ຺ຍຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາ ນາມ ມາຕາ ໂຣທນ຺ຕໍ ປຸຕ຺ຕກໍ ຍໍ ໂສ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ທຕ຺ວາ ວາ ກຕ຺ວາ ວາ ສຎ຺ຎາເປຕິ, ຕຖາ ກເຄວາ ກິເລສໂຣທເນນ ໂຣທນ຺ຕໍ ຍກ຺ຂໍ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ ຍໍ ໂສ ກຓຕິ, ຕໍ ອກາສິຯ ຍຖາ ຈ ຘາຕີ

ຖຄຸ໌ລໍ ອປີ໌ວນ຺ຕໍ ທາຣກໍ ກີລ຺ຈິ ທຕ຺ວາ ອຸປ໌ລາລຸເອຕ຺ວາ ປ໌າເຍຕິ, ຕຖາ ກຄວາ ຍກ຺ຂໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມຊີຣໍ ປ໌າເຍຕຸ໌ ຕສ຺ສ ປ໌ຕ຺ຖິຕວຈນກຣເຓນ ອຸປ໌ລາລຸເອນ຺ໂຕ ເອວມາສີ໌ ຍຖາ ຈ ປຸ໌ຣິໂສ ລາພຸມ຺ທີ ຈຕຸມ຺ຘຸຣໍ ປູ໌ເຣຕຸກາໂມ ຕສ຺ສພ຺ການ຺ຕຣໍ ໂສເຘຕິ, ເອວໍ ກຄວາ ຍກ຺ຂສ຺ສ ຈິຕ຺ເຕ ໂລກຸຕ຺ຕຣຈຕຸມ຺ຘຸຣໍ ປູ໌ເຣຕຸກາໂມ ຕສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ໂກຘມລໍ ໂສເຘຕຸ໌ ຍາວ ຕຕິຍໍ ນິກ຺ຂມນປ໌ເວສນໍ ອກາສີ໌

ອຖ ອາລຸອວໂກ ''ສຸ໌ວໂຈ ອຍໍ ສມໂຓ, 'ນິກ຺ຂມາ'ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ນິກ຺ຂມຕິ, 'ປ໌ວິສາ'ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ປ໌ວິສຕິ, ຍໍນູ໌ນາຫໍ ອິມໍ ສມຓໍ ເອວ ເມວໍ ສກລຣຕ຺ຕິໍ ກິລເມຕ຺ວາ, ປ໌າເທ ຄເຫຕ຺ວາ, ປ໌າຣຄງ຺ຄາຍ ຂິເປ໌ຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ປ໌າປ໌ກໍ ຈິຕໍ ອຸປ໌ປ໌າເທຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖວາຣໍ ອາຫ – ''ນິກ຺ຂມ ສມຓາ''ຕິ໌ ຕໍ ຣຸຕ຺ວາ ກຄວາ ''ນ ຂ຺ວາຫໍ ຕ''ນ຺ຕິ ອາຫ໌ ''ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຕທຸຕ຺ຕຣີ ກຣຕີຍໍ ປ໌ຣິເຍສມາໂນ ປ໌ລຸ໌ຫໍ ປຸ໌ຈຸ໌ສິຕພ຺ພໍ ມຄຸ໌ລິສ຺ສຕິ, ຕໍ ຘມ຺ມກຖາຍ ມຸຂໍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ຣຸຕ຺ວາ ''ນ ຂ຺ວາຫໍ ຕ''ນ຺ຕິ ອາຫ໌ ຕຕ຺ຖ ໄນຕິ ປ໌ຜິກ຺ເຂເປ໌, ໂຂອິຕິ ອວຘາຣເຓ໌ ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນິທສ຺ສນໍ, ນ຺ຕິ ເຫຕຸວຈນໍ໌ ເຕເນຕ຺ຖ ''ຍສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສິ, ຕສ຺ມາ ອຫໍ ອາວຸໂສ ເນວ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ຍໍ ເຕ ກຣຕີຍໍ, ຕໍ ກໂຣຫີ''ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຕ຺ຖພ຺ໂພ໌

ຕໂຕ ອາລຸອວໂກ ຍສ຺ມາ ປຸ໌ພ຺ເພປີ໌ ອາກາເສນາຄມນເວລາຍໍ ''ກີ ນຸ ໂຂ, ເອຕໍ ສຸ໌ວຕ຺ຕາວິມານໍ, ອຸທາຫຸ ຣຊຕມຕີວິມານານໍ ອຄຸ໌ລຕຣໍ, ຫນ຺ທ ນໍ ປ໌ສ຺ສາມາ''ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານໍ ອາຄເຕ ອິທ຺ຘິມນ຺ເຕ ຕາປ໌ສປ໌ຣິພ຺ພາຊເກ ປ໌ລຸ໌ຫໍ ປຸ໌ຈຸ໌ສິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸມສກ຺ໂກນ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕກ຺ເຂປ໌າທີຫິ ວິເຫເຖຕິ໌ ກາຖໍ? ອມນຸສ຺ສາ ຫິ ກີສນກຣູປ໌ທສ຺ສເນນ ວາ ທຫຍວຕ຺ຖຸປ໌ຣິມທ຺ທເນນ ວາຕິ ທ຺ວີຫາກາເຣຫິ ຈິຕ຺ຕກ຺ເຂປ໌ ກໂຣນ຺ຕິ໌ ອຍໍ ປ໌ນ ຍສ຺ມາ ''ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ກີສນກຣູປ໌ທສ຺ສເນນ ນ ຕສນ຺ຕິ''ຕິ ຣຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຘິປ໌ປ໌ກາເວນ ສຸຂຸມຕ຺ຕກາວໍ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ, ເຕສໍ ອນ຺ໂຕ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ຫທຍວຕ຺ຖຸໍ ປ໌ຣິມທ຺ທຕິ, ຕໂຕ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕຕິ ນ ສຕ຺ຖາຕິ, ຕສ຺ສາ ອສຕ຺ຖມານາຍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາ ໂຫນ຺ຕິ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ໌ ເອວໍ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ ເອເຕສໍ ອຸຣມ຺ປີ໌ ຜາເລຕິ, ປ໌າເທປີ໌ ເນ ຄເຫຕ຺ວາ ປ໌າຣຄງ຺ຄາຍ ຂິປ໌ຕິ ''ມາສ຺ສຸ ເມ ປຸ໌ນ ເອວຣູປ໌າ ກວນມາຄມີສ຺ສູ''ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ປ໌ລຸ໌ເຫ ສຣິຕ຺ວາ ''ຍໍນູ໌ນາຫໍ ອິມໍ ສມຓໍ ອິທານິ ເອວໍ ວິເຫເຖຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ ''ປ໌ລຸ໌ຫໍ ຕໍ ສມຓາ''ຕິອາທິ໌

ກຸໂຕ ປ໌ນສ຺ສ ເຕ ປ໌ລຸ໌ຫາຕິ? ຕສ຺ສ ກິຣ ມາຕາປິ໌ຕໂຣ ກສ຺ສປ໌ ກຄວນ຺ຕໍ ປ໌ຍິຣຸປ໌າສິຕ຺ວາ ອຝຸ໌ຖ ປ໌ລຸ໌ເຫ ສວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ອຸຄ຺ຄເຫ ສຸໍ໌ ເຕ ທຫຣກາເລ ອາລຸອວກໍ ປ໌ຣິຍາປຸ໌ຓາເປ໌ສຸໍ໌ ໂສ ກາລຈ຺ຈເຍນ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ສມ຺ມຸສ຺ສີ໌ ຕໂຕ ''ອິເມ ປ໌ລຸ໌ຫາປີ໌ ມາ ວິນ຺ສ຺ສນ຺ຕູ''ຕິ ສຸ໌ວຕ຺ຕປ໌ຝ຺ເຜ ຊາຕິຫິງ຺ຄຸລເກນ ລິຂາເປ໌ຕ຺ວາ ວິມາເນ ນິກ຺ຂິປີ໌ ເອວເມເຕ ພຸທ຺ຘປ໌ລຸ໌ຫາ ພຸທ຺ຘວິສຍາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ໌ ກຄວາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຍສ຺ມາ ພຸທ຺ຘານໍ ປ໌ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕລາການ຺ຕຣາໂຍ ວາ ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍ ວາ ສພ຺ພຄຸ໌ຍຸຕ຺ຕຄຸ໌ຍາຕພ຺ຍາມປ໌ປ໌ການໍ ປ໌ຜິຝາໂຕ ວາ ນ ສກ຺ກາ ເກນຈິ ກາຕຸໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ໂລເກ ອສາຘາຣຓໍ ພຸທ຺ຘານຸກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ນ ຂ຺ວາຫໍ ຕໍ, ອາວຸໂສ, ປ໌ສ຺ສາມິ ສເທວເກ ໂລເກ''ຕິ໌

ຕຕ຺ຖ ''ສເທວເກ'ຈເນນ ປ໌ລຸ໌ຈກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓ''ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເອເຕສໍ ປ໌ທານໍ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕທສ຺ສເນນ ສງ຺ເຂໂປ໌ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ອນຸສນ຺ຘິໂຍຊນາກ຺ກເມນ ວິຕ຺ຖາໂຣ໌ ສ຺ວາຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ – ສເທວເກນ ຫິ ອຸກ຺ກຍຸຖປ໌ຣິຈ຺ເຂທໂຕ ສພ຺ພເທເວສຸ ຄ ຫີເຕສຸປີ໌ ເຍສໍ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປ໌ຕິເຕ ເທວຄເຓ ວິມຕິ ອໂຫສິ ''ມາໂຣ ມຫານຸກາໂວ ຉກາມາວຈຣິສ຺ສໂຣ ວສວຕ຺ຕີ ປ໌ຈ຺ຈນີກສາໂຕ ຘມ຺ມເທສ຺ສີ ກຸຣຸຣກມ຺ມນ຺ໂຕ, ກີ ນຸ ໂຂ, ໂສປີ໌ສ຺ສ ຈິຕ຺ຕກ຺ເຂປ໌າທີນິ ນ ກເຣຍ຺ຍາ''ຕິ, ເຕສໍ ວິມຕິປ໌ຜິພາຫນຕ຺ຖໍ ''ສມາຣເກ''ຕິ ອາຫ໌ ຕໂຕ ເຍສໍ ອໂຫສິ – ''ພ຺ຣຫ຺ມາ ມຫານຸກາໂວ ເອກງ຺ຄຸລິຍາ ເອກຈກ຺ກວາລຸອສຫສ຺ເສ ອາໂລກໍ ກໂຣຕິ, ທ຺ວີຫີ...ເປ໌... ທສຫີ ອງ຺ຄຸລີຫິ ທສສຸ ຈກ຺ກວາລຸອສຫສ຺ເສສຸ, ອນຸຕ຺ຕຣຄຸ໌ຈ ຊານສມາປ໌ຕ຺ຕິສຸຂໍ ປ໌ຜິສໍເວເທຕິ, ກີ ໂສປີ໌ ນ ກເຣຍ຺ຍາ''ຕິ, ເຕສໍ ວິມຕິປ໌ຜິພາຫນຕ຺ຖໍ ''ສພ຺ຣຫ຺ມເກ''ຕິ ອາຫ໌ ອຖ ເຍສໍ ອໂຫສິ ''ປຸ໌ຖຸ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສາສນສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈຕ຺ຖິກາ ປ໌ຈ຺ຈາມິຕ຺ຕາ ມນ຺ຕາທິພລສມນ຺ນາຄຕາ, ກີ ເຕປີ໌ ນ ກເຣຍ຺ຍຸ''ນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວິມຕິປ໌ຜິພາຫນຕ຺ຖໍ ''ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓີຍາ ປ໌ຊາຍາ''ຕິ ອາຫ໌ ເອວໍ ອຸກ຺ກຍຸຖຍຸຖາເນສຸ ກສ຺ສຈິ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສເທວມນຸສ຺ສາຍາຕິ ວຈເນນ ສມ຺ມຸຕິເທເວ ອວເສສມນຸສ຺ເສ ຈ ອຸປ໌າທາຍ ອຸກ຺ກຍຸຖປ໌ຣິຈ຺ເຂທວເສເນວ ເສສສຕ຺ຕໂລເກປີ໌ ກສ຺ສຈິ ອກາວໍ ທສ຺ເສສີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘິໂຍຊນາກ຺ກໂມ ເວທິຕພ຺ໂພ໌

ເອວໍ ກຄວາ ຕສ຺ສ ພາຘນຈິຕ຺ຕໍ ປ໌ຜິເສເຘຕ຺ວາ ປ໌ລຸ໌ຫປຸ໌ຈ຺ຉເນ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນນ຺ໂຕ ອາຫ ''ອປີ໌ຈ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ປຸ໌ຈ຺ຉ ຍທາກງ຺ຂ ສີ''ຕິ໌ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ປຸ໌ຈ຺ຉ, ຍທິ ອາກງ຺ຂສິ, ນ ເມ ປ໌ລຸ໌ຫວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ການໂຣ ອຕ຺ຖິ໌ ອຖ ວາ ''ປຸ໌ຈ຺ຉ ຍໍ ອາກງ຺ຂສິ, ເຕ ສພ຺ພໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສາມິ''ຕິ ສພ຺ພຄຸ໌ຍຸປ໌ວາຣຓໍ ປ໌ວາເຣສິ ອສາຘາຣຓໍ ປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘອຄ຺ຄສາວກມຫາສາວເກຫິ໌ ເຕ ຫິ ''ປຸ໌ຈ຺ຉາວຸໂສ

ສຸຕ໌ວາ ເວທິສຸສາມາ’’ຕິ ວທນ໌ຕິ. ພຸທ໌ຮາ ປນ ‘‘ປຸຈ໌ຈາວ໌ໂສ ຍທາກາງຂສີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑໔໘໓ຖ, ໘໔໖) ວາ,

‘‘ປຸຈ໌ຈ ວາສວ ມໍ ປັຍ໌ຫໍ, ຍໍ ກິຍ໌ຈິ ມນສິຈ໌ຈສີ’’ຕິ ວາ. (ທີ. ນິ. ໔.໓໕໖);

‘‘ພາວຣິສ໌ສ ຈ ຕຸຍ໌ຫໍ ວາ, ສພ໌ເພສໍ ສພ໌ພສໍສຍໍ;

ກຕາວກາສາ ປຸຈ໌ຈວ໌ໂຫ, ຍໍ ກິຍ໌ຈິ ມນສິຈ໌ຈຖາ’’ຕິ ວາ. (ສຸ. ນິ. ໑໐໓໖) –

ເອວມາທິນາ ນເຍນ ເທວມນຸສ໌ສານໍ ສພ໌ພຍ໌ຍຸປ໌ປວາຣຕໍ ປວາເຣນ໌ຕິ. ອນຈ໌ຈຣິຍຍ໌ເຈຕໍ, ຍໍ ກຄວາ ພຸທ໌ຮກູມີ ປ໌ຕ໌ວາ ເອວໍ ປ໌ວາຣຕໍ ປວາເຣຍ໌ຍ, ໂຍ ໂພຣິສຕ໌ຕກູມິຍໍ ປ໌ເທສຍາເຕ ວຕ໌ຕມາໂນປິ –

‘‘ໂກຕ໌ຫລ໌ລ ປັຍ໌ຫານິ ວິຍາກໂຣຫີ, ຍາຈນ໌ຕິ ຕໍ ອິສໂຍ ສາຮຸຮູປາ;

ໂກຕ໌ຫລ໌ລ ເອໂສ ມນ໌ເຊສຸ ຣມ໌ໂມ, ຍໍ ວຸທ໌ຮມາຄຈ໌ຈຕິ ເອສ ການໂຣ’’ຕິ. (ຊາ. ໔.໑ຖ.໖໐) –

ເອວໍ ອິສີຫິ ຍາຈິໂຕ –

‘‘ກຕາວກາສາ ປຸຈ໌ຈນ໌ຕຸ ໂກນ໌ໂຕ, ຍໍ ກິຍ໌ຈິ ປັຍ໌ຫໍ ມນສາກິປ໌ຕ໌ຖິຕໍ;

ອຫຍ໌ຫິ ຕໍ ຕໍ ໂວ ວິຍາກຣິສ໌ສໍ, ຍຕ໌ວາ ສຍໍ ໂລກມິມໍ ປຣຍ໌ຈາ’’ຕິ. –

ເອວໍ ສຣາງຄກາເລ ສມ໌ກວຊາຕເກ ຈ ສກລຊມ໌ພຸທິເປ ຕິກຸຂຕ໌ຕໍ ວິຈຣິຕ໌ວາ ປັຍ໌ຫານໍ ອນ໌ຕກຣໍ ອທິສ໌ວາ ຊາຕິຍາ ສຕ໌ຕວສ໌ສິໂກ ຣຖິກາຍ ປໍສຸກິລຸອິກໍ ກິລຸອນ໌ໂຕ ສຸຈິຣເຕນ ພ໌ຣາຫ໌ມເຕນ ປຸຍ໌ໂຖ –

‘‘ຕຖ໌ພ ເຕ ອຫມກ໌ຂິສ໌ສໍ, ຍຖາປິ ກຸສໂລ ຕຖາ;

ຣາຊາ ຈ ໂຂ ນໍ ຊານາຕິ, ຍທິ ກາຫຕິ ວາ ນ ວາ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໑ຖ໘) –

ເອວໍ ສພ໌ພຍ໌ຍຸປ໌ປວາຣຕໍ ປວາເຣສີ. ເອວໍ ກຄວຕາ ອາລຸອວກສ໌ສ ສພ໌ພຍ໌ຍຸປ໌ປວາຣຕາຍ ປວາຣິຕາຍ ອຖ ໂຂ ອາລຸອວໂກ ຍກ໌ໂຂ ກຄວນ໌ຕໍ ຄາຖາຍ ອຊ໌ຊກາສີ ‘‘ກິ ສູຮ ວິຕ໌ຕ’’ນ໌ຕິ.

໑໗໓. ຕຕ໌ຖ ກິນ໌ຕິ ປຸຈ໌ຈາວຈນໍ. ສູຕິ ປທປູຣຕມຕ໌ເຕ ນິປາໂຕ. ອິຮາຕິ ອິມສ໌ມີ ໂລເກ. ວິຕ໌ຕນ໌ຕິ ວິທຕິ, ປີຕິ ກໂຣຕີຕິ ວິຕ໌ຕໍ, ຣນສ໌ເສຕໍ ອຣິວຈນໍ. ສຸຈິຕ໌ຕນ໌ຕິ ສຸກຕໍ. ສຸຂນ໌ຕິ ກາຍິກເຈຕສິກໍ ສາຕໍ. ອາວຫາຕີຕິ ອາວຫຕິ, ອາເນຕິ, ເທຕິ, ອປ໌ເປຕີຕິ ວຸຕ໌ຕໍ ໂຫຕິ ຫເວຕິ ທລ໌ຫຕ໌ເຖ ນິປາໂຕ. ສາທຸຕຣນ໌ຕິ ອຕິສເຍນ ສາທຸໍ. ‘‘ສາຮຸຕຣ’’ນ໌ຕິປິ ປາໂຖ. ຣສານນ໌ຕິ ຣສສຍ໌ຍິຕາ ນໍ ຮມ໌ມານໍ. ກຖນ໌ຕິ ເກນ ປກາເຣນ, ກຖໍຊີວິໂນ ຊີວິຕໍ ກຖໍຊີວິຊີວິຕໍ, ຄາຖາພນ໌ຮສ໌ຂຕ໌ຖໍ ປນ ສານຸນາສິກໍ ວຸຈ໌ຈຕິ. ‘‘ກຖໍຊີວິ ຊີວຕ’’ນ໌ຕິ ວາ ປາໂຖ. ຕສ໌ສ ຊີວນ໌ຕານໍ ກຖໍຊີວິນ໌ຕິ ອຕ໌ໂຖ. ເສສເມຕ໌ຖ ປາກຍເມວ. ເອວມິມາຍ ຄາຖາຍ ‘‘ກິ ສຸ ອິຮ ໂລເກ ປຸຣິສສ໌ສ ວິຕ໌ຕໍ ເສຍ໌ຖໍ, ກິ ສຸ ສຸຈິຕ໌ຕໍ ສຸຂມາວຫາຕິ, ກິ ຣສານໍ ສາທຸຕຣໍ, ກຖໍຊີວິໂນ ຊີວິຕໍ ເສຍ໌ຖມາຫູ’’ຕິ ອິເມ ຈຕ໌ຕາໂຣ ປັຍ໌ເຫ ປຸຈ໌ຈິ.

໑໗໔. ອຖສ໌ສ ກຄວາ ກສ໌ສປທສພເລນ ວິສ໌ສຊ໌ຊິຕເບເນວ ວິສ໌ສຊ໌ເຊນ໌ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ ‘‘ສທ໌ຮີຣ ວິຕ໌ຕ’’ນ໌ຕິ. ຕຕ໌ຖ ຍຖາ ຫິຣຍ໌ຍສຸວຕ໌ຕາທິ ວິຕ໌ຕໍ ອຸປໂກຄປຣິໂກຄສຸຂໍ ອາວຫຕິ, ຂຸປ໌ປິປາສາທິທຸກ໌ຂໍ ປຕິພາຫຕິ, ທາລິທ໌ທິຍໍ ວູປສເມຕິ, ມຸຕ໌ຕາທິຣຕນປຕິລາກເຫຕຸ ໂຫຕິ, ໂລກສນ໌ຖຕິຍ໌ຈ ອາວຫຕິ, ເອວໍ ໂລກິຍໂລກຸຕ໌ຕຣາ ສທ໌ຮາປິ ຍຖາສມ໌ກວໍ ໂລກິຍໂລກຸຕ໌ຕຣວິປາກສຸຂມາວຫຕິ, ສທ໌ຮາຮຸເຣນ ປຕິປນ໌ນານໍ ຊາຕິຊຣາທິທຸກ໌ຂໍ ປຕິພາຫຕິ, ຄຸຕທາລິທ໌ທິຍໍ ວູປສເມຕິ, ສຕິສມ໌ໂພຊ໌ຊງຄາ

ທີຣຕນປຜິລາກເຫຕຸ ໂຫຕີ.

‘‘ສທ຺ໂຜ ສີເລນ ສມ຺ປນ຺ໂນ, ຍໂສ ໂພຄສມປ຺ປິໂຕ;

ຍໍ ຍໍ ປເທສໍ ພຊຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ປູຊິໂຕ’’ຕິ. (ທ. ປ. ໓໐໓) –

ວຈນໂຕ ໂລກສມ຺ຖຕິລ຺ຈ ອາວຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ວິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ຍສ຺ມາ ປເນຕໍ ສທ຺ທາວິຕ຺ຕໍ ອນຸຄາມິກໍ ອນລ຺ລສາຣາຣຕໍ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸ, ໂລກິຍສ຺ສ ທີຣລ຺ລສຸວຕ຺ຕາທິວິຕ຺ຕສ຺ສາປີ ນິທານໍ. ສທ຺ໂທເຍວ ຫິ ທານາທີນິ ປຸລ຺ລານິ ກຕ຺ວາ ວິຕ຺ຕໍ ອທິຄຈ຺ຉຕິ, ອສ຺ສທ຺ທສ຺ສ ປນ ວິຕ຺ຕໍ ຍາວເທວ ອນຕ຺ຖາຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ເສຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຸຣິສ຺ສາຕິ ອຸກ຺ກຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉທເທສນາ; ຕສ຺ມາ ນ ເກວລໍ ປຸຣິສ຺ສ , ອິຕ຺ຖິອາທີນມ຺ປີ ສທ຺ທາວິຕ຺ຕເມວ ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ທມ຺ໂມຕິ ທສກຸສລກມ຺ມປຖທມ຺ໂມ, ທານສີລກາວນາທມ຺ໂມ ວາ. ສຸຈິຕ຺ໂຕຕິ ສຸກໂຕ ສຸຈຣິໂຕ . ສຸຂມາວຫາຕີຕິ ໂສຕເສຍ຺ຍິປຸຕ຺ຕຣຍ຺ຍປາລາທີນໍ ວິຍ ມນຸສ຺ສສຸຂໍ, ສກ຺ກາທີນໍ ວິຍ ທິພ຺ພສຸຂໍ, ປຣິໂຍສາເນ ຈ ມຫາປທຸມາທີນໍ ວິຍ ນິພ຺ພານສຸຂລ຺ຈ ອາວຫຕີຕິ.

ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຍໍ ສຈ຺ຈສທ຺ໂທ ອເນເກສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ທິສ຺ສຕິ. ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ‘‘ສຈ຺ຈໍ ກເຕ ນ ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິອາທີສຸ (ທ. ປ. ໒໒໔) ວາຈາສຈ຺ເຈ. ‘‘ສຈ຺ເຈ ຖິຕາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈາ’’ຕິອາທີສຸ (ຊາ. ໒.໒໑.໔໓໓) ວິຣຕິສຈ຺ເຈ. ‘‘ກສ຺ມາ ນຸ ສຈ຺ຈານິ ວທນ຺ຕິ ນານາ, ປວາທິຍາເສ ກຸສລາວທານາ’’ຕິອາທີສຸ (ສຸ. ນິ. ໘໙໑) ທິຍ຺ຖິສຈ຺ເຈ. ‘‘ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕສຈ຺ຈານີ’’ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໔.໑໘໕) ພ຺ຣາຫ຺ມຕສຈ຺ເຈ. ‘‘ເອກລ຺ຫິ ສຈ຺ຈໍ ນ ທຸຕິຍມຕ຺ຖິ’’ຕິອາທີສຸ (ສຸ. ນິ. ໘໙໐) ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ເຈ. ‘‘ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ກຕິ ກຸສລາ’’ຕິອາທີສຸ (ວິກ. ໒໑໖) ອຣິຍສຈ຺ເຈ. ອິທ ປນ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈໍ ນິພ຺ພານໍ, ວິຣຕິສຈ຺ຈໍ ວາ ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາ ວາຈາສຈ຺ຈໍ ອທິປ຺ເປຕໍ, ຍສ຺ສານຸກາເວນ ອຸທກາທີນິ ວເສ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຕປາຣໍ ຕຣນ຺ຕີ. ຍຖາຫ –

‘‘ສຈ຺ເຈນ ວາເຈນ຺ທກມ຺ປີ ທາວຕິ, ວິສມ຺ປີ ສຈ຺ເຈນ ຫນນ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕາ;

ສຈ຺ເຈນ ເທໂວ ຖນຍໍ ປວສ຺ສຕິ, ສຈ຺ເຈ ຖິຕາ ນິພ຺ພຸຕິ ປຕ຺ຖຍນ຺ຕີ.

‘‘ເຍ ເກຈິເມ ອຕ຺ຖິ ຣສາ ປຖພ຺ຍາ, ສຈ຺ຈໍ ເຕສໍ ສາທຸຕຣໍ ຣສານໍ;

ສຈ຺ເຈ ຖິຕາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ, ຕຣນ຺ຕິ ຊາຕິມຣຕສ຺ສ ປາຣ’’ນ຺ຕີ. (ຊາ. ໒.໒໑.໔໓໓);

ສາທຸຕຣນ຺ຕິ ມທຸຣຕຣໍ, ປຕີຕຕຣໍ. ຣສານນ຺ຕິ ເຍ ອິເມ ‘‘ມູລຣໂສ, ຂນ຺ທຣໂສ’’ຕິອາທິນາ (ທ. ສ. ໖໒໘-໖໓໐) ນເຍນ ສາຍນີຍທມ຺ມາ, ເຍ ຈິເມ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພໍ ຜລຣສໍ (ມຫາວ. ໓໐໐) ອຣສຣູໂປ ກວໍ ໂຄຕໂມ, ເຍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ຣູປຣສາ, ສທ຺ທຣສາ (ອ. ນິ. ໘.໑໑; ປາຣາ. ໓), ອນາປຕ຺ຕິ ຣສຣເສ (ປາຈິ. ໖໐໗-໖໐໙), ອຍໍ ທມ຺ມວິນໂຍ ເອກຣໂສ ວິມຸຕ຺ຕິຣໂສ (ອ. ນິ. ໘.໑໙; ຈູລວ. ໓໘໔), ກາຄີ ວາ ກຄວາ ອຕ຺ຖຣສສ຺ສ ທມ຺ມຣສສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ (ມຫານິ. ໑໔໙; ຈູລນິ. ອຊິຕມາຕວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໔) ນເຍນ ວາຈາຣສູປວຊ຺ຊາ ອວເສສພ຺ຍລ຺ຊນາທໂຍ ທມ຺ມາ ‘‘ຣສາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ, ເຕສໍ ຣສານໍ ສຈ຺ຈໍ ຫເວ ສາທຸຕຣໍ ສຈ຺ຈເມວ ສາທຸຕຣໍ, ສາທຸຕຣໍ ວາ ເສຍ຺ຍຕຣໍ, ອຸຕ຺ຕມຕຣໍ. ມູລຣສາທໂຍ ຫິ ສຣີຣໍ ອຸປພ຺ຣູເຫນ຺ຕິ, ສໍກິເລສິກລ຺ຈ ສຸຂມາວຫນ຺ຕີ. ສຈ຺ຈຣເສ ວິຣຕິສຈ຺ຈວາຈາສຈ຺ຈຣສາ ສມຖວິປສ຺ສນາທີຫິ ຈິຕ຺ຕມຸປພ຺ຣູເຫນ຺ຕິ, ອສໍກິເລສິກລ຺ຈ ສຸຂມາວຫນ຺ຕິ, ວິມຸຕ຺ຕິຣໂສ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈຣສປຣິກາວິຕຕ຺ຕາ ສາທຸ, ອຕ຺ຖຣສທມ຺ມຣສາ ຈ ຕທທິຄມູປາຍກູຕໍ ອຕ຺ຖລ຺ຈ ທມ຺ມລ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕິໂຕຕີ.

ປລ຺ລາຊີວິນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຍ຺ວາຍໍ ອນ຺ເທກຈກ຺ຂຸທ຺ວິຈກ຺ຂຸເກສຸ ທ຺ວິຈກ຺ຂຸປຸຄ຺ຄໂລ ຄຫຍ຺ໂຖ ວາ ກມ຺ມນ຺ຕານຸຍ຺ຍານສຣຕຄມນທານສໍວິກາຄສີລສມາທານເປົາໂປສຖກມ຺ມາທິຄຫຍ຺ຍປຜິປທໍ, ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ອວິປ຺ປຜິສາຣກຣສີລສງ຺ຂາຕໍ ຕທຸຕ຺ຕຣິຈິຕ຺ຕວິ

ສຸຫ຺ນີອາທີເກາຫໍ ວາ ປ຺ພຸພຊິຕປ຺ຜິປ຺ຫໍ ປ຺ຍຸລາຍ ອາຣາເຊຕ຺ວາ ຊີວຕິ, ຕສ຺ສ ປ຺ຍຸລາຊີວິໂນ ຊີວິຕໍ, ຕໍ ວາ ປ຺ຍຸລາຊີວີ ຊີວິຕໍ ເສຍ຺ຖມາຫູຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ.

໑໒໘໙-໙໐. ເອວໍ ກຄວຕາ ວິສ຺ສຊ຺ຊິເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ປ຺ຍຸເຫ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ຍກ຺ໂຂ ອວເສເສປີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປ຺ຍຸເຫ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ "ກຖໍ ສຸ ຕຣຕີ ໂອຆ"ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫ. ອຖສ຺ສ ກຄວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ "ສທ຺ຆາຍ ຕຣຕີ"ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກິຍຸຈາປີ ໂຍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ໂອຆໍ ຕຣຕິ, ໂສ ສໍສາຣຕ຺ຕວມ຺ປີ ຕຣຕິ, ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂມ຺ປີ ອຈ຺ເຈຕິ, ກິເລສມລາປີ ປຣິສຸຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ປນ ຍສ຺ມາ ອສ຺ສທ຺ໂຘ ໂອຆຕຣຕໍ ອສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ, ປ຺ຍຸຈສ຺ ການຄຸເຕສ຺ ຈິຕ຺ຕໂວສ຺ສຄ຺ເຄນ ປມຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ສຕ຺ຕວິສຕ຺ຕຕາຍ ສໍສາຣຕ຺ຕາວໍ ນ ຕຣຕິ, ກຸສີໂຕ ທຸກ຺ຂໍ ວິຫຣຕິ ໂວກິຕ຺ໂຕ ອກຸສເລຫິ ຆມ຺ເມຫິ, ອປ຺ປ຺ຍຸໂລ ສຸທ຺ນິມຄ຺ຄໍ ອຊານນ຺ໂຕ ນ ປຣິສຸຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຕປ຺ປ຺ຜິປ຺ກ຺ຂໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ກຄວຕາ ອຍໍ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຍ ເຈຕາຍ ຍສ຺ມາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຍງຄປທຍ຺ຖານໍ ສທ຺ນິນ຺ທຣິຍໍ, ຕສ຺ມາ "ສທ຺ຆາຍ ຕຣຕີ ໂອຆ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ທິຍ຺ໂຖຆຕຣຕໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄໍ ໂສຕາປນ຺ນຍຸຈ ປກາເສຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ໂສຕາປນ຺ໂນ ກຸສລານໍ ຆມ຺ມານໍ ກາວນາຍ ສາຕຈ຺ຈກິຣິຍາສງ຺ຂາເຕນ ອປ຺ປມາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ທຸຕິຍມຄ຺ຄໍ ອາຣາເຊຕ຺ວາ ຄເປຕ຺ວາ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄມນມຕ຺ຕໍ ອວເສສໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ ອຕິຕ຺ຕໍ ກໂວຆວຕ຺ຖໍ ສໍສາຣຕ຺ຕາວໍ ຕຣຕິ, ຕສ຺ມາ "ອປ຺ປມາເທນ ອຕ຺ຕາວ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ກໂວຆຕຣຕໍ ສກທາຄາມິມຄ຺ຄໍ ສກທາຄາມິຍຸຈ ປກາເສຕິ. ຍສ຺ມາ ສກທາຄາມີ ວີຣິເຍນ ຕຕິຍມຄ຺ຄໍ ອາຣາເຊຕ຺ວາ ສກທາຄາມິມຄ຺ເຄນ ອນຕິຕໍ ກາໂມຆວຕ຺ຖໍ; ກາໂມຆສຍ຺ຍິຕຍຸຈ ກາມທຸກ຺ຂມຈ຺ເຈຕິ, ຕສ຺ມາ "ວີຣິເຍນ ທຸກ຺ຂມຈ຺ເຈຕີ"ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ກາໂມຆຕຣຕໍ ອນາຄາມິມຄ຺ຄໍ ອນາຄາມິຍຸຈ ປກາເສຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ອນາຄາມີ ວິຄຕການປງ຺ກຕາຍ ປຣິສຸທ຺ຆາຍ ປ຺ຍຸລາຍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຆໍ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ຄປ຺ຍຸລໍ ອາຣາເຊຕ຺ວາ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ອປ຺ປຫີນໍ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຕໍ ປຣມມລໍ ປຊຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ປ຺ຍຸລາຍ ປຣິສຸຊ຺ຊຕີ"ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ອວິຊ຺ໂຊຆຕຣຕໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໍ ອຣຫນ຺ຕຍຸຈ ປກາເສຕິ. ອິມາຍ ຈ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ກຖິຕາຍ ຄາຖາຍ ປຣິໂຍສາເນ ຍກ຺ໂຂ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖາສິ.

໑໒໙໑. ອິທານີ ຕເມວ "ປ຺ຍຸລາຍ ປຣິສຸຊ຺ຊຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ປ຺ຍຸລາປທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຜິກາເນນ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກໍ ປ຺ຍຸຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ "ກຖໍ ສຸ ລກເຕ ປ຺ຍຸລ"ນ຺ຕິ ອິມໍ ລປ຺ປທຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກຖໍ ສູຕິ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ອຕ຺ຖຍຸຕ຺ຕິປຸຈ຺ຉາໂຫຕິ. ອຍຍຸຫິ ປ຺ຍຸລາທິອຕ຺ຖໍ ລຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉຕິ "ກຖໍ ກາຍ ຍຸຕ຺ຕິຍາ ເກນ ການເຕນ ປ຺ຍຸລໍ ລກຕີ"ຕິ. ເອສ ນໂຍ ຆນາທີສຸ.

໑໒໙໒. ອຖສ຺ສ ກຄວາ ຈຕູຫິ ການເຕຫິ ປ຺ຍຸລາລາກໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສທ຺ທຫາໂນ"ຕິອາທິມາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຍນ ປຸພ຺ພກາເຄ ກາຍສຸຈຣິຕາທີເກເທນ, ອປຣກາເຄ ຈ ສຕ຺ຕຕິສໂພຘິປກ຺ຂິຍເກເທນ ຆມ຺ເມນ ອຣຫນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສາວກາ ນິພ຺ພານໍ ປຕ຺ຕາ, ຕໍ ສທ຺ທຫາໂນ ອຣຫຕໍ ຆມ຺ມໍ ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ປ຺ຍຸລໍ ລກຕິ. ຕຍຸຈ ໂຂ ນ ສທ຺ຆາມຕ຺ຕເກເນວ, ຍສ຺ມາ ປນ ສທ຺ຆາຊາໂຕ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ອຸປສງ຺ກມນ຺ໂຕ ປຍິຣຸປາສຕິ, ປຍິຣຸປາສນ຺ໂຕ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ໂອຫິຕໂສໂຕ ຆມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸປສງ຺ກມນໂຕ ປກຸຕິ ຍາວ ຆມ຺ມສ຺ສວເນນ ສຸສ຺ສູສໍ ລກຕິ. ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕໍ ຆມ຺ມໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາປີ ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຊາເຍ ກາເລນ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕກຣເນນ ປຍິຣຸປາສິຕ຺ວາ ຍທາ ປຍິຣຸປາສນາຍ ອາຣາຘິຕຈິຕ຺ຕາ ກິຍຸຈິ ວຕ຺ຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕິ. ອຖ ອຘິຄຕາຍ ໂສຕຸການຕາຍ ໂສຕໍ ໂອທຫິຕ຺ວາ ສຸຕນ຺ໂຕ ລກຕີຕິ. ເອວໍ ສຸສ຺ສູສມ຺ປີ ຈ ສຕິອວິປ຺ປວາເສນ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ສຸການິຕທຸພ຺ການິຕຍ຺ຍຸຕາຍ ວິຈກ຺ຂໂຓ ເອວ ລກຕິ, ນ ອິຕໂຣ. ເຕນາຫ "ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຈກ຺ຂໂຓ"ຕີ.

ເອວໍ ຍສ຺ມາ ສທ຺ຆາຍ ປ຺ຍຸລາລາກສໍວຕ຺ຕນິກໍ ປຜິປທໍ ປຜິປຊ຺ຊຕິ, ສຸສ຺ສູສາຍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປ຺ຍຸລາຘິຄມູປາຍໍ ສຸຕາຕິ, ອປ຺ປມາເທນ ຄຫິຕໍ ນ ສມ຺ມຸສ຺ສຕິ, ວິຈກ຺ຂຓຕາຍ ອນູນາຘິກໍ ອວິປຣີຕຍຸຈ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ກໂຣຕິ. ສຸສ຺ສູສາຍ ວາ ໂອຫິຕໂສໂຕ ປ຺ຍຸລາປຜິລາກເຫຕຸໍ ຆມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ, ອປ຺ປມາເທນ ສຸຕ຺ວາ ຆມ຺ມໍ ຆາເຣຕິ , ວິຈກ຺ຂຓຕາຍ ຆຕານໍ ຆມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖມຸປປຣິກ຺ຂຕິ, ອຖານຸປຸພ຺ເພນ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ກຄວາ "ກຖໍ ສຸ ລກເຕ ປ຺ຍຸລ"ນ຺ຕິ ປຸຍ຺ໂຖ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ການຕານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ – "ສທ຺ທຫາໂນ...ເປ... ວິຈກ຺ຂໂຓ"ຕີ.

໑໒໙໓. ອິທານີ ຕໂຕ ປເຣ ຕໂຍ ປ຺ຍຸເຫ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ "ປຕິຣູປກາຣີ"ຕີ ອິມໍ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເທສກາລາທີນີ ອຫາເປຕ຺ວາ ໂລກິຍສ຺ສ ໂລກຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ວາ ຆນສ຺ສ ປຕິຣູປໍ ອຘິຄມູປາຍໍ ກໂຣຕີຕິ ປຕິຣູປກາຣີ. ຆຸຣວາຕີ ເຈຕສິກວີຣິຍວເສນ ອນິກ຺

ຂີຕຕສໂຣ. ອຸຝຸຖາຕາຕິ ‘ໂຍ ຈ ສີຕຍຸຈ ອຸຕຸຫຍຸຈ, ຕິຓາ ກິຍຸໂຍ ນ ມຍຸຍຕິ’’ຕິອາທິນາ (ເຖຣຄາ. ໔໙໔; ທີ. ນີ. ໓.໔໕໓) ນເຍນ ກາຍິກວິຣິຍວເສນ ອຸຝຸຖານສມຸປນຸໂນ ອສິຖິລປຣກຸກໂມ. ວິນຸທເຕສນນຸຕິ ເອກມູສິກາຍ ນ ຈິຣສຸເສວ ທຸເວສຕສຫສຸສສຽຂໍ ຈູລຸອນຸເຕວາສີ ວິຍ ໂລກິຍສນຍຸຈ, ມຫາລຸລກມຫາຕິສຸສຕຸເຖໂຣ ວິຍ ໂລກຸຕຸຕຣສນຍຸຈ ລກຕິ. ໂສ ຫິ ‘‘ຕິ ທີ ອິຣິຍາປເຖຫີ ວິຫຣິສຸສາມີ’’ຕິ ວຕຸຕໍ ກຕຸວາ ຖີນມິທຸຂາຄມນເວລາຍ ປລາລຈຸມຸພຍກໍ ເຕເມຕຸວາ, ສີເສ ກຕຸວາ, ຄລປຸປ ມາຓໍ ອຸທກໍ ປວິສີຕຸວາ, ຖີນມິທຸຂໍ ປຜິພາເທນຸໂຕ ທຸວາທສຫິ ວສຸເສຫິ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕີ. ສຈຸເຈນາຕິ ວຈີສຈຸເຈນາປີ ‘‘ສຈຸຈ ວາທີ ກູຕວາທີ’’ຕິ, ປຣມຕຸຖສຈຸເຈນາປີ ‘‘ພຸທຸໂຂ ປຈຸເຈກພຸທຸໂຂ ອຣິຍສາວໂກ’’ຕິ ເອວໍ ກິຕຸຕິ ປປຸໂປຕີ. ທທນຸຕິ ຍໍກິຍຸຈິ ອິຈຸຈິຕປຕຸຖິຕໍ ທທນຸໂຕ ມິຕຸຕານິ ຄນຸຖຕີ, ສມຸປາເທຕີ ກໂຣຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ທຸທຸທທໍ ວາ ທທໍ ຄນຸຖຕີ, ທານມຸເຂນ ວາ ຈຕຸຕາ ຣິປີ ສຽຄຫວຕຸຖູນີ ຄຫີຕານີຕິ ເວທິຕພຸພານີ. ເຕຫີ ມິຕຸຕານີ ກໂຣຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ.

໑໘໐. ເອວໍ ຄຫຝຸຖປພຸພຊິຕານໍ ສາຂາຣເຕນ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣມິສຸສເກນ ນເຍນ ຈຕຸຕາໂຣ ປຍຸເຫ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ອິທານິ ‘‘ກຖໍ ເປຈຸຈ ນ ໂສຈຕີ’’ຕິ ອິມໍ ປຍຸຈມໍ ປຍຸທໍ ຄຫຝຸຖວເສນ ວິສຸສຊຸເຊນຸໂຕ ອາຫ ‘‘ຍສຸເສເຕ’’ຕິ. ຕສຸສຕຸໂຖ – ຍສຸສ ‘‘ສທຸທ ຫາໂນ ອຣຫຕ’’ນຸຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕາຍ ສພຸພກລຸຍາຕຂມຸມຸປຸປາທິກາຍ ສທຸຂາຍ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ສທຸຂສຸສຂຣເມສີໂນ ຂຣາ ວາສໍ ປຍຸຈ ວາ ກາມຄຸເຕ ເອສນຸຕສຸສ ຄເວສນຸຕສຸສ ກາມໂກຄີໂນ ຄຫຝຸຖສຸສ ‘‘ສຈຸເຈນ ກິຕຸຕິ ປປຸໂປຕີ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕປຸປ ການໍ ສຈຸຈໍ, ‘‘ສຸສຸສູສໍ ລກເຕ ປຍຸຍ’’ນຸຕິ ເອຕຸຖ ສຸສຸສູສປຍຸຍານາເມນ ວຸຕຸໂຕ ຂມຸໂມ, ‘‘ຂຸຣວາ ອຸຝຸຖາຕາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ຂຸຣນາ ເມນ ອຸຝຸຖານນາເມນ ຈ ວຸຕຸຕາ ຂີຕິ, ‘‘ທທໍ ມິຕຸຕານິ ຄນຸຖຕີ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕປຸປກາໂຣ ຈາໂຄ ຈາຕິ ເອເຕ ຈຕຸໂຣ ຂມຸມາ ສນຸຕີ. ສ ເວ ເປຈຸຈ ນ ໂສຈຕີຕິ ອິຂໂລກາ ປຣໂລກໍ ຄນຸຕຸວາ ສ ເວ ນ ໂສຈຕີຕິ.

໑໘໑. ເອວໍ ກຄວາ ປຍຸຈມມຸປີ ປຍຸທໍ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ຕໍ ຍກຸຂໍ ໂຈເທນຸໂຕ ອາຫ – ‘‘ອິຽຂ ອຍຸເຍປີ’’ຕິ. ຕຕຸຖ ອິຽຂາຕິ ໂຈທນຕຸເຖ ນິປາໂຕ. ອຍຸເຍປີຕິ ອຍຸເຍປີ ຂມຸເມ ປຸຖູ ສມຕພຸຣາຫຸມເຕ ປຸຈຸຊສຸສຸ, ອຍຸເຍປີ ວາ ປູຣຕາທໂຍ ສພຸພຍຸຍຸປຜິຍຸເຍ ປຸຖູ ສມຕພຸຣາຫຸມເຕ ປຸຈຸຊສຸສຸ. ຍທິ ອມຸເຫຫີ ‘‘ສຈຸເຈນ ກິຕຸຕິ ປປຸໂປຕີ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕປຸປກາຣາ ສຈຸຈາ ກິຍຸໂຍ ກິຕຸຕິປຸປຕຸຕິການຕໍ ວາ, ‘‘ສຸສຸສູສໍ ລກເຕ ປຍຸຍ’’ນຸຕິ ເອຕຸຖ ສຸສຸສູສນປຍຸຍາປເທເສນ ວຸຕຸຕາ ທມາ ກິຍຸໂຍ ໂລກິຍ ໂລກຸຕຸຕຣປຍຸຍາປຜິລາກການຕໍ ວາ. ‘‘ທທໍ ມິຕຸຕານິ ຄນຸຖຕີ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕປຸປກາຣາ ຈາຄາ ກິຍຸໂຍ ມິຕຸຕຄນຸຖນການຕໍ ວາ, ‘‘ຂຸຣວາ ອຸຝຸຖາຕາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ຕໍ ຕໍ ອຕຸຖວສໍ ປຜິຈຸຈ ຂຸຣນາເມນ ອຸຝຸຖານນາເມນ ຈ ວຸຕຸຕາຍ ມຫາການສຫນຝຸເຖນ ອຸສຸໂສລຸຫີກາວປຸປຕຸຕາຍ ວິຣິຍສຽຂາຕາຍ ຂນຸຕຸຍາ ກິຍຸໂຍ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣຂນວິນຸທນການຕໍ ວາ, ‘‘ສຈຸຈໍ ຂມຸໂມ ຂີຕິ ຈາໂຄ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕຸເຕຫິ ອິເມເຫວ ຈຕູຫິ ຂມຸເມຫິ ກິຍຸໂຍ ອສຸມາ ໂລກາ ປຣໍ ໂລກໍ ເປຈຸຈ ອໂສຈນການຕໍ ວາ ອິຂ ວິຊຸຊຕີຕິ ອຍເມຕຸຖ ສທຸຂີ ສຽເຂປໂຍຊນາຍ ອຕຸຖວຕຸຕນາ. ວິຕຸຖາຣໂຕ ປນ ເອກເມກໍ ປທໍ ອຕຸຖຸທຸຂາຣປທຸທຸຂາຣວຕຸຕນານເຍຫິ ວິກຊິຕຸວາ ເວທິຕພຸພາ.

໑໘໒. ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ຍກຸໂຂ ເຍນ ສໍສເຍນ ອຍຸເຍ ປຸຈຸເຊຍຸຍ, ຕສຸສ ປຫີນຕຸຕາ ‘‘ກຖໍ ນຸ ທານິ ປຸຈຸເຊຍຸຍໍ, ປຸຖູ ສມຕພຸຣາຫຸມເຕຕິ ວຕຸວາ ເຍປີສຸສ ອປຸຈຸຊນການຕໍ ນ ຊານນຸຕິ, ເຕປີ ຊານາເປນຸໂຕ ‘ໂຍຫໍ ອຊຸຊ ປຊານາມີ, ໂຍ ອຕຸໂຖ ສມຸປຣາຍິໂກ’’ຕິ ອາຫ. ຕຕຸຖ ອຊຸຊາຕິ ອຊຸຊາທີ ກຕຸວາຕິ ອຂິປຸປາໂຍ. ປຊານາມີຕິ ຍຖາວຸຕຸເຕນ ປກາເຣນ ຊານາມີ. ໂຍ ອຕຸໂຖຕິ ເອຕຸຕາວຕາ ‘‘ສຸສຸສູສໍ ລກເຕ ປຍຸຍ’’ນຸຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຸຕຸຕໍ ທິຝຸຖຂມຸມິກໍ ທສຸເສຕິ ສມຸປຣາຍິໂກຕິ ອິມິນາ ‘‘ຍສຸເສເຕ ຈຕຸໂຣ ຂມຸມາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ ເປຈຸຈ ໂສກາກາວກຣໍ ສມຸປຣາຍິກໍ. ອຕຸໂຖຕິ ຈ ການຕສຸເສຕໍ ອຂິວຈນໍ. ອຍຍຸຫິ ອຕຸຖສທຸໂທ ‘‘ສາຕຸຖໍ ສພຸຍຸຊນ’’ນຸຕິ ເອວມາທີສຸ (ປາຣາ. ໑; ທີ. ນີ. ໑.໔໕໔) ປາຖຕຸເຖ ວຕຸຕຕີ. ‘‘ອຕຸໂຖ ເມ, ຄຫປຕິ, ຫິຣຍຸຍສຸວຕຸເຕນາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນີ. ໔.໔໕໐; ມ. ນີ. ໓.໔໕໗) ກິຈຸຈຕຸເຖ ‘ໂຫຕິ ສີລວຕໍ ອຕຸໂຖ’’ຕິອາທີສຸ (ຊາ. ໑.໑.໑໑) ວຸຫຸຍິມຸຫີ. ‘‘ພຫຸຊໂນ ກຊເຕ ອຕຸຖເຫຕູ’’ຕິອາທີສຸ (ຊາ. ໑.໑໔.໗ລ) ຂເນ. ‘‘ອຸກິນຸນມຕຸຖໍ ຈຣຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ຊາ. ໑.ກ.ຝຝ; ສໍ. ນີ. ໑.໔໕໐; ເຖຣຄາ. ໔໔໙) ຫິເຕ. ‘‘ອຕຸເຖ ຊາເຕ ຈ ປຕຸທິຕ’’ນຸຕິອາທີສຸ (ຊາ. ໑.໑.໘໔) ການເຕ. ອິຂ ປນ ການເຕ. ຕສຸມາ ຍໍ ປຍຸຍາທິລາກາທີນໍ ການຕໍ ທິຝຸຖຂມຸມິກໍ, ຍຍຸຈ ເປຈຸຈ ໂສກາກາວສຸສ ການຕໍ ສມຸປຣາຍິກໍ, ຕໍ ໂຍຫໍ ອຊຸຊ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕນເຍນ ສາມໍເຍວ ປຊານາມີ, ໂສ ກຖໍ ນຸ ທານິ ປຸຈຸເຊຍຸຍໍ ປຸຖູ ສມຕພຸຣາຫຸມເຕຕິ ເອວເມຕຸຖ ສຽເຂປໂຕ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ.

໑໘໓. ເອວໍ ຍກຸໂຂ ‘‘ປຊານາມີ ໂຍ ອຕຸໂຖ ສມຸປຣາຍິໂກ’’ຕິ ວຕຸວາ ຕສຸສ ຍາຕສຸສ ກຄວໍມູລກຕຸຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອຕຸຖາຍ ວຕ ເມ ພຸທຸໂຂ’’ຕິ ອາຫ. ຕຕຸຖ ອຕຸຖາຍາຕິ ຫິຕາຍ, ວຸຫຸຍິຍາ ວາ. ຍຕຸຖ ທິນຸນໍ ມຫປຸຜລນຸຕິ ‘‘ຍສຸເສເຕ ຈຕຸໂຣ ຂມຸມາ’’ຕິ

(ຊາຯ ໑ຯ໑ຯ໘໗) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຈາເຣນ ຍຕ຺ຖ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ພຸທ຺ຘໍ ປຊານາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເກຈິ ປນ ''ສງ຺ຆໍ ສນ຺ຘາຍ ເອວມາຫາ''ຕິ ຠຓນ຺ຕິຯ

໑໘໔ຯ ເອວໍ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕາຘິຄມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປຣຫິຕາຍ ປຏິປຕ຺ຕິໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ ''ໂສ ອຫໍ ວິຈຣິສ຺ສາມີ''ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ເຫມວຕສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ເອວມິມາຍ ຄາຖາຍ ປຣິໂຍສານຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິວິຠາຍນຎ຺ຈ ສາຘຸກາຣສທ຺ທຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ອາຬວກກຸມາຣສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ຠວນໍ ອານຍນຎ຺ຈ ເອກກ຺ຂເຓເຍວ ອໂຫສິຯ ຣາຊປຸຣິສາ ສາຘຸກາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ''ເອວຣູໂປ ສາຘຸກາຣສທ຺ໂທ ຐເປຕ຺ວາ ພຸທ຺ເຘ ນ ອຎ຺ເຎສໍ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ອາຄໂຕ ນຸ ໂຂ ຠຄວາ''ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣປ຺ປຠໍ ທິສ຺ວາ, ປຸພ຺ເພ ວິຍ ພຫິ ອຏ຺ຐຕ຺ວາ, ນິພ຺ພິສງ຺ກາ ອນ຺ໂຕເຍວ ປວິສິຕ຺ວາ, ອທ຺ທສໍສຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ຍກ຺ຂສ຺ສ ຠວເນ ນິສິນ຺ນໍ, ຍກ຺ຂຎ຺ຈ ອຎ຺ຊລິໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຐິຕໍຯ ທິສ຺ວານ ຍກ຺ຂໍ ອາຫໍສຸ – ''ອຍໍ ເຕ, ມຫາຍກ຺ຂ, ຣາຊກຸມາໂຣ ພລິກມ຺ມາຍ ອານີໂຕ, ຫນ຺ທ ນໍ ຂາທ ວາ ຠຸຎ຺ຊ ວາ, ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ''ຕິຯ ໂສ ໂສຕາປນ຺ນຕ຺ຕາ ລຊ຺ຊິໂຕ ວິເສສໂຕ ຈ ຠຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈມາໂນ, ອຖ ຕໍ ກຸມາຣໍ ອຸໂຠຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ອຸປນາເມສິ – ''ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ກຸມາໂຣ ມຍ຺ຫໍ ເປສິໂຕ, ອິມາຫໍ ຠຄວໂຕ ທມ຺ມິ, ຫິຕານຸກມ຺ປກາ ພຸທ຺ຘາ, ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິມໍ ທາຣກໍ ອິມສ຺ສ ຫິຕຕ຺ຖາຍ ສຸຂຕ຺ຖາຍາ''ຕິຯ ອິມຎ຺ຈ ຄາຖມາຫ –

''ອິມໍ ກຸມາຣໍ ສຕປຸຎ຺ຎລກ຺ຂຓໍ, ສພ຺ພງ຺ຄຸເປຕໍ ປຣິປຸຓ຺ຓພ຺ຍຎ຺ຊນໍ;

ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ສຸມໂນ ທທາມິ ເຕ, ປຏິຄ຺ຄຫ ໂລກຫິຕາຍ ຈກ຺ຂຸມາ''ຕິຯ

ປຏິຄ຺ຄເຫສິ ຠຄວາ ກຸມາຣໍ, ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຈ ຍກ຺ຂສ຺ສ ຈ ກຸມາຣສ຺ສ ຈ ມງ຺ຄລກຣຓຕ຺ຖໍ ປາທູນຄາຖໍ ອຠາສິຯ ຕໍ ຍກ຺ໂຂ ກຸມາຣໍ ສຣຓໍ ຄເມນ຺ໂຕ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈຕຸຕ຺ຖປາເທນ ປູເຣຕິຯ ເສຍ຺ຍຖີທໍ –

''ທີຆາຍຸໂກ ໂຫຕຸ ອຍໍ ກຸມາໂຣ,

ຕຸວຎ຺ຈ ຍກ຺ຂ ສຸຂິໂຕ ຠວາຫິ;

ອພ຺ຍາຘິຕາ ໂລກຫິຕາຍ ຕິຏ຺ຐຖ,

ອຍໍ ກຸມາໂຣ ສຣຓມຸເປຕິ ພຸທ຺ຘໍ…ເປ… ຘມ຺ມໍ…ເປ… ສງ຺ຆ''ນ຺ຕິຯ

ຠຄວາ ກຸມາຣໍ ຣາຊປຸຣິສານໍ ອທາສິ – ''ອິມໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ປຸນ ມເມວ ເທຖາ''ຕິຯ ເອວໍ ໂສ ກຸມາໂຣ ຣາຊປຸຣິສານໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ຍກ຺ຂສ຺ສ ຫຕ຺ຖໍ ຍກ຺ຂສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ຠຄວໂຕ ຫຕ຺ຖໍ, ຠຄວໂຕ ຫຕ຺ຖໂຕ ປຸນ ຣາຊປຸຣິສານໍ ຫຕ຺ຖໍ ຄຕຕ຺ຕາ ນາມໂຕ ''ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ''ຕິ ຊາໂຕຯ ຕໍ ອາທາຍ ປຏິນິວຕ຺ເຕ ຣາຊປຸຣິເສ ທິສ຺ວາ ກສ຺ສກວນກມ຺ມິກາທໂຍ ''ກິໍ ຍກ຺ໂຂ ກຸມາຣໍ ອຕິທຫຣຕ຺ຕາ ນ ອິຈ຺ຉຕີ''ຕິ ຠີຕາ ປຸຈ຺ຉິໍສຸຯ ຣາຊປຸຣິສາ ''ມາ ຠາຍຖ, ເຂມໍ ກຕໍ ຠຄວຕາ''ຕິ ສພ຺ພມາໂຣເຈສຸໍຯ ຕໂຕ ''ສາຘຸ ສາຘູ''ຕິ ສກລໍ ອາຬວິນຄຣໍ ເອກໂກລາຫເລນ ຍກ຺ຂາຠິມຸຂໍ ອໂຫສິຯ ຍກ຺ໂຂປິ ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂາຈາຣກາເລ ອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປຑ຺ຒມຄ຺ຄໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິຯ

ອຖ ຠຄວາ ນຄເຣ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ກຕຠຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ນຄຣທ຺ວາເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວິວິຕ຺ເຕ ຣຸກ຺ຂມູເລ ປຎ຺ຎຕ຺ຕວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສີທິຯ ຕໂຕ ມຫາຊນກາເຍນ ສທ຺ຘິໍ ຣາຊາ ຈ ນາຄຣາ ຈ ເອກໂຕ ສມ຺ປິຓ຺ຑິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນາ ''ກຖໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ທາຣຸຓໍ ຍກ຺ຂໍ ທມຍິຕ຺ຖາ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິໍສຸຯ ເຕສໍ ຠຄວາ ຍຸທ຺ຘມາທິໍ ກຕ຺ວາ ''ເອວໍ ນວວິຘວສ຺ສໍ ວສ຺ສິ, ເອວໍ ວິຠີສນກໍ ອກາສິ, ເອວໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ, ຕສ຺ສາຫໍ ເອວໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ''ນ຺ຕິ ຕເມວາຬວກສຸຕ຺ຕໍ ກເຖສິຯ ກຖາປຣິໂຍສາເນ ຈຕຸຣາສີຕິປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ຣາຊາ ຈ ນາຄຣາ ຈ ເວສ຺ສວຓມຫາຣາຊສ຺ສ ຠວນສມີເປ ຍກ຺ຂສ຺ສ ຠວນໍ ກຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທິສກ຺ກາຣູເປຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ພລິໍ ປວຕ຺ເຕສຸໍຯ ຕຎ຺ຈ ກຸມາຣໍ ວິຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ຕໍ ''ຕ຺ວໍ ກ

ຄວນ្តំ ນិស្សាយ ឱវិតំ លភិ, ឥច្ឆ, ກຄວນ្តំເຍວ ປយិຣុປាសສ្ស ភិក្ខុសຽឃស្ចា’’ຕិ វិស្សឱ្ឈេសុំ។ ໂສ ກຄວນ្តស្ច ភិក្ខុសຽឃស្ច ປយិຣុປាសមាໂນ ន ចិរសេវ ອນាຄាមិຜលេ ປតិឥ្ឋាយ សព្ពំ ពុទ្ធវចនំ ឧគ្គហេត្វា ປស្ចសតេហិ ປាសាປຣិວາໂຣ ອໂທສិ។ ກຄວາ ច ນំ ເອຕທគ្គេ ນិក្ខិបិ “ເອຕທគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាວកាណំ ឧປាសកាណំ ចតូហិ សຽគហវត្ថូហិ ປຣិສំ សຽគណ្ហន្តាណំ យទិទំ ហត្ថកោ អាឡវកោ’’ติ (ອ ນិ។ ១។៤៨១)។

ປຣមត្ថໂຊតិកាយ ខុទ្ទក-ອដ្ឋកថាយ

សុត្តនិປាត-ອដ្ឋកថាយ អាឡវកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១។ វិឱយសុត្តវណ្ណនា

ចរំວາ យທិ ວາ តិឥ្ឋន្តិ ນន្ទសុត្តំ។ “វិឱយសុត្តំ កាយវិច្ឆន្ទនិកសុត្ត’’ន្តិបិ ວុច្ចតិ។ កາ ឧប្បត្តិ? ឥទំ ភិរ សុត្តំ ທ្វិសុ ឋាເນសុ វុត្តំ, ຕស្មា ອស្ស ທ្វិឌា ឧប្បត្តិ។ តត្ថ ກຄວតា ອនុប្ពុព្ពេន កបិលវត្ថុំ ອនុប្បត្វា, សាភិយេ វិនេត្វា ນន្ទាទយោ ປព្ពាជេត្វា, ອនុញ្ញាតាយ មាតុគាមស្ស ປព្ពជ្ជាយ ອានន្ទត្ថេរស្ស ກគិនិ ນន្ទា, ເខមកសភ្ភសញ្ញា ສិតា ອភិរូបនន្ទា, ຊនປទកល្យាណី ນន្ទាតិ ຕិស្សោ ນន្ទាយោ ປព្ពជឹសុ។ ເຕន ច សមយេន ກຄວា សាវត្ថិយំ វិហរតិ។ ອភិរូបនន្ទា ອភិរូបា ເອວ ອໂທសិ ທស្សនិយា ປាសាទិកា, ເតនេវស្សា ອភិរូបនន្ទាតិ ນាមមហំសុ។ ຊនປទកល្យាណី ນន្ទាបិ រូបេន ອត្តនា សទិសំ ន ປស្សតិ។ ຕា ឧໂភបិ រូបមទមត្តា “ກຄວា រូបំ វិវណ្ណេតិ, គរហតិ, ອនេកປຣិយាເយន រូបេ អាទីនវំ ທស្សេតិ’’តិ ກຄວໂត ឧປដ្ឋានំ ន គច្ឆន្តិ, ທដ្ឋុម្បិ ន ឥច្ឆន្តិ។ ເອວំ ອប្ປសន្នា ກស្មា ປព្ពជិតាតិ ເច? ອគតិយា។ ອភិរូបនន្ទាយ ហិ វាເຣយ្យទិវសេເຍវ សាមិໂກ សក្យកុមាໂຣ កាលមកាសិ។ ອថ នំ មាតា ປិតែຣ ອកាមំ ປព្ពាជេសុំ។ ຊនປទកល្យាណី ນន្ទាបិ អាយស្មន្តេ ນន្ទេ ອຣហត្តំ ປត្តេ និຣាសា ហុត្វា “មយ្ហំ សាមិໂក ច មាតា ច មហាປជាປតិ ໂគតមី ច ញាតកា ປព្ពជិតា, ញាតីហិ វិនា ທុក្ខំ ឃរាວាໂស’’ติ ឃរាວាເស ອស្សាទមលភន្តី ປព្ពជិតា, ន សទ្ធាយ។

ອថ ກຄວា ຕាសំ ញាណປຣិປាកំ វិទិត្វា មហាປជាປតី ອាណាປេសិ “សព្ពាបិ ភិក្ខុនិໂយ ປដិປាដិយា ໂອວាទំ អាគច្ឆន្តូ’’តិ ។ ຕា ອត្តໂន វាເຣ សម្បត្តេ ອញ្ញំ ປេសេន្តិ។ ຕໂត ກຄວា “សម្បត្តេ វាເຣ ອត្តនាវ អាគន្តព្ពំ, ន ອញ្ញា ປេសេតព្ពា’’តិ អាហ។ ອເຖកទិវសំ ອភិរូបនន្ទា ອគមាសិ។ តំ ກຄວា និម្មិតរូເបន សំເວເຊត្វា “ອដ្ឋីនំ នគរំ កត’’ន្តិ ឥមាយ ធម្មປទគាថាយ –

“អាតុរំ ອសុចឹ ປូតឹ, ປស្ស ນន្ទេ សមុស្សយំ;

ឧគ្ឃរន្តំ ປគ្ឃរន្តំ, ពាលានំ ອភិປត្ថិតំ។ (ថេរីគា។ ១៩);

“ອនិមិត្តញ្ច ກາເវហិ, មានានុសយមុជ្ឈហ;

ຕໂត មានាភិសមយា, ឧປសន្តា ចរិស្សសី’’តិ។ (សុ។ និ។ ៣៤៤; ថេរីគា។ ២០) –

ឥមាហិ ថេរីគាថាហិ ច ອនុប្ពុព្ពេន ອຣហត្តេ ປតិឥ្ឋាເបសិ។ ອເຖកទិវសំ សាវត្ថិວាសិໂນ ປុរេភត្តំ ທានំ ទត្វា សមាទិន្នុໂបសថា សុនិវត្ថា សុປារុតា គន្ធប្បុប្ផាទីនិ អាទាយ ធម្មស្សវនត្ថាយ ເຊតវនំ គន្ត្វា ធម្មស្សវនປຣិໂយសាເន ກຄວន្តំ វន្ទិត្វា នគរំ ປវិសន្តិ។ ភិក្ខុនិສຽឃោបិ ធម្មកថំ សុត្វា ភិក្ខុនិឧປស្សយំ គច្ឆតិ។ តត្ថ មនុស្សា ច ភិក្ខុនិໂយ ច ກຄວໂត វណ្ណំ ກាសន្តិ។ ចតុប្បមាណិເក ហិ ໂលកសន្និវាເស សម្មាសម្ពុទ្ធំ ទិស្វា ອប្បសីទន្តោ នាម នត្ថិ។ រូបប្បមាណិកា ហិ ປុគ្គលា ກຄວໂត លក្ខណានុព្យញ្ជនវិចិត្តំ សមុជ្ជលិតកេតុមាលាព្យាមប្បភាວិន ທ្ធសមលຽກាຣត្តមិວ ໂលកស្ស សម្បុណ្ណំ រូបំ ទិស្វា ປសីទន្តិ, ໂឃសប្បមាណិកា ອເនកសតេសុ ຊាតកេសុ ភិត្តិໂឃសំ ອដ្ឋຽគសមន្នាគតំ ករវិកនិទ្ទនិຕໂឃສំ ពុរហ្មស្សរញ្ច សុត្វា, លូខប្បមាណិកា ປត្តចីវរាទិលូខតំ ທុក្ករការិកលូខ

ຕໍ ວາ ທິສ຺ວາ, ຘມ຺ມປ຺ປມາຓິກາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີສຸ ຍໍກິຍ຺ຈິ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘໍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາຯ ຕສ຺ມາ ສພ຺ພຏ຺ຐາເນສຸ ຠຄວໂຕ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິຯ ຊນປທກລ຺ຍາຓີ ນນ຺ທາ ຠິກ຺ຂຸນຸປ຺ສ຺ສຍໍ ປຕ຺ວາປິ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຠຄວໂຕ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕານໍ ເຕສໍ ສຸຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປຄນ຺ຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອາໂຣເຈສິຯ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິສຸຯ

ຠຄວາ ປຏິກ຺ເຈວ ຕສ຺ສາຄມນໍ ວິທິຕ຺ວາ ກຓ຺ຏເກນ ກຓ຺ຏກໍ, ອາຓິຍາ ຈ ອາຓິໍ ນີຫຣິຕຸກາໂມ ປຸຣິໂສ ວິຍ ຣູເປເນວ ຣູປມທໍ ວິເນຕຸໍ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຘິພເລນ ປນ຺ນຣສໂສລສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກໍ ອຕິທສ຺ສນີຍໍ ອິຕ຺ຖິໍ ປສ຺ເສ ຐຕ຺ວາ ພີຊມານໍ ອຠິນິມ຺ມິນິຯ ນນ຺ທາ ຠິກ຺ຂຸນີຫິ ສທ຺ຘິໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ, ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ຆສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ ນິສີທິຕ຺ວາ, ປາທຕລາ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ເກສຄ຺ຄາ ຠຄວໂຕ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ຠຄວໂຕ ປສ຺ເສ ຐິຕໍ ນິມ຺ມິຕຣູປຍ຺ຈ ທິສ຺ວາ ‘‘ອໂຫ ອຍໍ ອິຕ຺ຖີ ຣູປວຕີ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຣູປມທໍ ຊຫິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ຣູເປ ອຠິຣຕ຺ຕຠາວາ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ຠຄວາ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ວີສຕິວສ຺ສປ຺ປມາຓໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສສິຯ ມາຕຸຄາໂມ ຫິ ໂສລສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກເຍວ ໂສຠຕິ, ນ ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍຯ ອຖ ຕສ຺ສາ ຣູປປຣິຫານິໍ ທິສ຺ວາ ນນ຺ທາຍ ຕສ຺ມິໍ ຣູເປ ຉນ຺ທຣາໂຄ ຕນຸໂກ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ຠຄວາ ອວິຊາຕວຓ຺ຓໍ, ສກິໍວິຊາຕວຓ຺ຓໍ, ມຊ຺ຌິມິຕ຺ຖິວຓ຺ຓໍ, ມຫິຕ຺ຖິວຓ຺ຓນ຺ຕິ ເອວໍ ຍາວ ວສ຺ສສຕິກໍ ໂອຠຄ຺ຄໍ ທຓ຺ຑປຣາຍຓໍ ຕິລກາຫຕຄຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ, ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປສ຺ສມານາເຍວ ນນ຺ທາຍ ຕສ຺ສາ ມຣຓໍ ອຸທ຺ຘຸມາຕກາທິເຠທໍ ກາກາທີຫິ ສມ຺ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ ເຊຄຸຈ຺ຉປຏິກ຺ກູລຠາວຍ຺ຈ ທສ຺ເສສິ ຯ ນນ຺ທາຍ ຕໍ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເອວເມວໍ ມມປິ ອຍ຺ເຍສມ຺ປິ ສພ຺ພສາຘາຣໂຓ ອຍໍ ຠໂວ’’ຕິ ອນິຈ຺ຈສຍ຺ຍາ ສຓ຺ຐາສິ, ຕທນຸສາເຣນ ຈ ທຸກ຺ຂນຕ຺ຕສຍ຺ຍາປິ, ຕໂຍ ຠວາ ອາທິຕ຺ຕມິວ ອຄາຣໍ ອປ຺ປຏິສຣຓາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐຫິໍສຸຯ ອຖ ຠຄວາ ‘‘ກມ຺ມຏ຺ຐາເນ ປກ຺ຂນ຺ຕໍ ນນ຺ທາຍ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ຍຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສປ຺ປາຍວເສນ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິ –

‘‘ອາຕຸຣໍ ອສຸຈິໍ ປູຕິໍ, ປສ຺ສ ນນ຺ເທ ສມຸສ຺ສຍໍ;

ອຸຄ຺ຆຣນ຺ຕໍ ປຄ຺ຆຣນ຺ຕໍ, ພາລານໍ ອຠິປ຺ຕ຺ຖິຕໍຯ (ເຖຣີຄາຯ ໑໙);

‘‘ຍຖາ ອິທໍ ຕຖາ ເອຕໍ, ຍຖາ ເອຕໍ ຕຖາ ອິທໍ;

ຘາຕຸໂຕ ສຸຍ຺ຍໂຕ ປສ຺ສ, ມາ ໂລກໍ ປຸນຣາຄມິ;

ຠເວ ຉນ຺ທໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ, ອຸປສນ຺ຕາ ຈຣິສ຺ສສີ’’ຕິຯ (ສຸຯ ນິຯ ໒໐໔);

ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ນນ຺ທາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາສິຯ ອຖສ຺ສາ ຠຄວາ ອຸປຣິມຄ຺ຄາຘິຄມຕ຺ຖໍ ສຸຍ຺ຍຕປຣິວາຣໍ ວິປ຺ສ຺ສນາກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມຠາສິຯ ອຍໍ ຕາວສ຺ສ ເອກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ

ຠຄວຕິ ປນ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣນ຺ເຕ ຍາ ສາ ຈີວຣກ຺ຂນ຺ຘເກ (ມຫາວຯ ໓໒໙) ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານາຍ ສາລວຕິຍາ ຄຓິກາຍ ຘີຕາ ຊີວກສ຺ສ ກນິຏ຺ຐາ ສິຣິມາ ນາມ ມາຕຸ ອຈ຺ຈເຍນ ຕໍ ຐານໍ ລຠິຕ຺ວາ ‘‘ອກ຺ໂກເຘນ ຊິເນ ໂກຘ’’ນ຺ຕິ (ທຯ ປຯ ໒໒໓; ຊາຯ ໑ຯ໒ຯ໑) ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ປຸຓ຺ຓກເສຏ຺ຐິຘີຕຣໍ ອວມຍ຺ຍິຕ຺ວາ, ຠຄວນ຺ຕໍ ຂມາເປນ຺ຕີ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ, ໂສຕາປນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ອຏ຺ຐ ນິຈ຺ຈຠຕ຺ຕານິ ປວຕ຺ເຕສິຯ ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ອຍ຺ຍຕໂຣ ນິຈ຺ຈຠຕ຺ຕິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ຣາຄໍ ອຸປ຺ປາເທສິຯ ອາຫາຣກິຈ຺ຈມ຺ປິ ຈ ກາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ນິຣາຫາໂຣ ນິປ຺ຊ຺ຊີຕິ ຘມ຺ມປທຄາຖາວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມິໍ ຕຖານິປນ຺ເນເຍວ ສິຣິມາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຍາມຠວເນ ສຸຍາມສ຺ສ ເທວີ ອໂຫສິຯ ອຖ ຕສ຺ສາ ສຣີຣສ຺ສ ອຄ຺ຄິກິຈ຺ຈໍ ນິວາເຣຕ຺ວາ ອາມກສ຺ສາເນ ຣຍ຺ຍາ ນິກ຺ຂິປາປິຕໍ ສຣີຣໍ ທສ຺ສນາຍ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ອຄມາສິ, ຕມ຺ປິ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາທາຍ, ຕຖາ ນາຄຣາ ຈ ຣາຊາ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສາ ຠຓນ຺ຕິ ‘‘ປຸພ຺ເພ ສິຣິມາຍ ອຏ຺ຐຕ຺ຕຣສຫສ຺ເສນາປິ ທສ຺ສນໍ ທຸລ຺ລຠໍ , ຕໍ ທານຊ຺ຊ ກາກຓິກາຍາປິ ທຏ຺ຐກາໂມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິຯ ສິຣິມາປິ ເທວກຍ຺ຍາ ປຍ຺ຈຫິ ຣຖສເຕຫິ ປຣິວຸຕາ ຕຕ຺ຣາຄມາສິຯ ຕຕ຺ຣາປິ ຠຄວາ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ໂອວາທຕ຺ຖໍ ‘‘ປສ຺ສ ຈິຕ຺ຕກຕໍ ພິມ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ທຯ ປຯ ໑໔໗) ອິມຍ຺ຈ ຘມ຺ມປທຄາຖໍ ອຠາສິຯ ອຍມສ຺ສ ທຸຕິຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ

໑໙໔ຯ ຕຕ຺ຖ ຈຣໍ ວາຕິ ສກລຣູປກາຍສ຺ສ ຄນ຺ຕພ຺ພທິສາຠິມຸເຂນາຠິນິຫາເຣນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວາຯ ຍທິ ວາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ

ອຸສ຺ສາປນກາເວນ ຕິຍ຺ຄນ຺ໂຕ ວາ. ນິສີນ຺ໂນ ອຸທ ວາ ສຍນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ເຫຍ຺ຖິມກາຄສມິຍ຺ຊເນາປຣິມກາຄສມຸສ຺ສາປນກາເວນ ນິສີນ຺ໂນ ວາ, ຕິຣິຍໍ ປສາຣຕກາເວນ ສຍນ຺ໂຕ ວາ. ສມິຍ຺ເຊຕິ ປສາເຣຕີຕິ ຕານິ ຕານິ ປພ຺ພານິ ສມິຍ຺ເຊຕິ ຈ ປສາເຣຕິ ຈ.

ເອສາ ກາຍສ຺ສ ອິຍ຺ຊນາຕິ ສພ຺ພາເປສາ ອິມສ຺ເສວ ສວິຍ຺ຍາຕກສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ອິຍ຺ຊນາ ຈລນາ ຜນ຺ທນາ, ນຕ຺ເຖຕ຺ຖ ອຍ຺ໂຍ ໂກຈິ ຈຣນ຺ໂຕ ວາ ປສາເຣນ຺ໂຕ ວາ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ‘‘ຈຣາມີ’’ຕິ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ເຕ ຕໍສມຸຍ຺ຖານາ ວາໂຍຘາຕຸ ກາຍໍ ຜຣຕິ, ເຕນສ຺ສ ຄນ຺ຕພ຺ພທິສາກິມຸໂຂ ອກິນີຫາໂຣ ໂຫຕິ, ເທສນ຺ຕເຣ ຣູປນ຺ຕຣປາຕຸກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ‘‘ຈຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຕຖາ ‘‘ຕິຍ຺ຄາມີ’’ຕິ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ເຕ ຕໍສມຸຍ຺ຖານາ ວາໂຍຘາຕຸ ກາຍໍ ຜຣຕິ, ເຕນສ຺ສ ສມຸສ຺ສາປນໍ ໂຫຕິ, ອຸປຣູປຣິຍ຺ຄາເນນ ຣູປປາຕຸກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ‘‘ຕິຍ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຕຖາ ‘‘ນິສີທາມີ’’ຕິ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ເຕ ຕໍສມຸຍ຺ຖານາ ວາໂຍຘາຕຸ ກາຍໍ ຜຣຕິ, ເຕນສ຺ສ ເຫຍ຺ຖິມກາຄສມິຍ຺ຊນຍ຺ຈ ອຸປຣິມກາຄສມຸສ຺ສາປນຍ຺ຈ ໂຫຕິ, ຕຖາກາເວນ ຣູປປາຕຸກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ‘‘ນິສີນ຺ໂນ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຕຖາ ‘‘ສຍາມີ’’ຕິ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ເຕ ຕໍສມຸຍ຺ຖານາ ວາໂຍຘາຕຸ ກາຍໍ ຜຣຕິ, ເຕນສ຺ສ ຕິຣິຍໍ ປສາຣຕໍ ໂຫຕິ, ຕຖາກາເວນ ຣູປປາຕຸກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ‘‘ສຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ.

ເອວໍ ຈາຍມາຍສ຺ມາ ໂຍ ໂກຈິ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຈຣໍ ວາ ຍທິ ວາ ຕິຍ຺ຄໍ, ນິສີນ຺ໂນ ອຸທ ວາ ສຍໍ ຍເມຕໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອິຣິຍາປເຖ ເຕສໍ ເຕສໍ ປພ຺ພານໍ ສມິຍ຺ຊນປ຺ປສາຣຕາວເສນ ສມິຍ຺ເຊຕິ ປສາເຣຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຕມ຺ປີ ຍສ຺ມາ ສມິຍ຺ຊນປ຺ປສາຣຕາຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມາເນ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ເອສາ ກາຍສ຺ສ ອິຍ຺ຊນາ, ນຕ຺ເຖຕ຺ຖ ອຍ຺ໂຍ ໂກຈິ, ສຸຍ຺ຍມິທໍ ເກນຈິ ຈຣນ຺ເຕນ ວາ ປສາເຣນ຺ເຕນ ວາ ສຕ຺ເຕນ ວາ ປຸຄ຺ຄເລນ ວາ. ເກວລໍ ປນ –

‘‘ຈິຕ຺ຕນານຕ຺ຕມາຄມ຺ມ, ນານຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ວາຍຸໂນ;

ວາຍຸນານຕ຺ຕໂຕ ນານາ, ໂຫຕິ ກາຍສ຺ສ ອິຍ຺ຊນາ’’ຕີ. –

ອຍເມຕ຺ຖ ປຣມຕ຺ໂຖ.

ເອວເມຕາຍ ຄາຖາຍ ກຄວາ ຍສ຺ມາ ເອກສ຺ມິ ອິຣິຍາປເຖ ຈິຣວິນີໂຍເຄນ ກາຍປີລຸອນໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ວິໂນທນຕ຺ຖໍ ອິຣິຍາປຖປຣິວຕ຺ຕນໍ ກຣີຍຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈຣໍ ວາ’’ຕິອາທີຫິ ອິຣິຍາປຖປຍິຈ຺ຊນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຕໍ ທີເປຕິ, ຕຖາ ຈຣຕາກາເລ ຄານາ ທີນມກາວໂຕ ສພ຺ພເມຕໍ ຈຣຕາທີເກທໍ ‘‘ເອສາ ກາຍສ຺ສ ອິຍ຺ຊນາ’’ຕິ ກຕນ຺ໂຕ ສນ຺ຕຕິປຍິຈ຺ຊນ຺ນໍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຕໍ. ຕາຍ ຕາຍ ສາມຄ຺ຄິຍາ ປວຕ຺ຕາຍ ‘‘ເອສາ ກາຍສ຺ສ ອິຍ຺ຊນາ’’ຕິ ຈ ອຕ຺ຕປຍິກ຺ເຂເປນ ກຕນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕສຍ຺ຍາຆນປຍິຈ຺ຊນ຺ນໍ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຕໍ ທີເປຕີ.

໑໙໘. ເອວໍ ລກ຺ຂຕຕ຺ຕຍທີປເນນ ສຸຍ຺ຍຕກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ກເຖຕ຺ວາ ປຸນ ສວິຍ຺ຍາຕກາວິຍ຺ຍາຕກອສຸກທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອຍ຺ຖິນ຺ຫາຣຸສໍຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ອາຣກິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ສ ເຈສາ ກາຍສ຺ສ ອິຍ຺ຊນາ, ສ຺ວາຍໍ ກາໂຍ ວິສຸທ຺ທິມຄ຺ເຄ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາກາຣວຕ຺ຕ ນາຍໍ ວຕ຺ຕສຕ຺ຄານທີໂສກາສປຣິຈ຺ເຉທເກເທນ ອພ຺ຍາປາຣນເຍນ ຈ ປກາສິເຕຫິ ສຍ຺ຄານິເກຫິ ຕີຫິ ອຍ຺ຖິສເຕຫິ ນວຫິ ນ຺ຫາຣຸສເຕຫິ ຈ ສໍຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຍ຺ຖິນຫາຣຸສໍຍຸຕ຺ໂຕ. ຕຕ຺ເຖວ ປກາສິເຕນ ອຄ຺ຄປາທງ຺ຄຸລິຕຈາທີນາ ຕເຈນ ຈ ນວເປສິສຕປ຺ປເກເທນ ຈ ມໍເສນ ອວລິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຈມໍສາວເລປໂນ ປຣມທຸຄ຺ຄນ຺ຂເຊຄຸຈ຺ຉປຍິກູໂລຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ ຯ ກິຍ຺ເຈຕ຺ຖ ເວທິຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ຍທິ ເອສ ຍາ ສາ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ສກລສຣີຣໂຕ ສໍກຫ຺ຕິຕາ ພທຣຍ຺ຖິປ຺ປມາຕາ ກເວຍ຺ຍ, ຕາຍ ມກ຺ຂິກາປຕ຺ຕສ຺ຊຸມ຺ຈ຺ຉວິຍາ ນີລາທີຣງ຺ຄຊາເຕນ ເຄຫກິຕ຺ຕິ ວິຍ ປຍິຈ຺ຉນ຺ໂນ ນ ກເວຍ຺ຍ, ອຍໍ ປນ ເອວໍ ສຸຂຸມາຍປີ ຉວິຍາ ກາໂຍ ປຍິຈ຺ຉນ຺ໂນ ປຍ຺ຍາຈກ຺ຂຸວິຣຫິເຕຫິ ພາລປຸຖຸຊ຺ຊເນຫິ ຍຖາກູຕໍ ນ ທິສ຺ສຕີ. ຉວິຣາຄຣຍ຺ຊິໂຕ ຫິສ຺ສ ປຣມເຊຄຸຈ຺ຉປຍິກູລຆມ຺ມສງ຺ຂາໂຕ ຕໂຈປີ ຕຈປລິເວກິຕໍ ຍໍ ຕໍ ປເກທໂຕ –

‘‘ນວເປສິສຕາ ມໍສາ, ອວລິຕ຺ຕາ ກລຸເອວເຣ;

ນານາກິມິກຸລາກິຕ຺ຕໍ, ມິລ຺ຫຍ຺ຄານໍວ ປູຕິກາ’’ຕີ. –

ເອວໍ ວຸຕຼຕໍ ນວນໍສສຕນຸປີ, ນໍສາວລິຕຼຕາ ເຍ ເຕ –

‘‘ນວນຸຫາຣຸສຕາ ໂຫນຸຕິ, ພຸຍາມມຕຼເຕ ກລຸເອວເຣ;

ພນຸຣນຸຕິ ອຌຸຄິສງຆາຕໍ, ອຄາຣມິວ ວລຸລິຍາ’’ຕິ ຯ –

ເຕປີ, ນຸຫາຣຸສມຸຌຸຄິຕານິ ປຎິປາຎິຍາ ອວຌຸຄິຕານິ ປູຕີນິ ທຸຄຸຄນຸຣານິ ຕິຕີ ສຌຸຖານິການິ ອຌຸຄິສຕານິປີ ຍຖາກູຕໍ ນ ທິສຸສນຸຕິ ຍໂຕ ອນາທິຍິຕຼວາ ຕໍ ມກຸຂິກາປຕຼຕສຸຂຸມຈຸວວີ ຯ ຍານິ ປນສຸສ ລວີຣາຄຣຕຼເຕນ ຕເຈນ ປລິເວຖິຕຕຼຕາ ສພຸພໂລກສຸສ ອປາກຕານິ ນານປຸປກາຣານິ ອພຸກນຸຕຣກຸຕປານິ ປຣມາສຸຈິທຸຄຸຄນຸຣເຊຄຸຈຸຈນິຍປຎິກູລານິ, ຕານິປີ ປລຸລາຈກຸຂຸນາ ປຎິວິຊຸຊິຕຼວາ ເອວໍ ປສຸສິຕພຸໂພ ‘‘ອນຸຕປູໂຣ ອຸທຣປູໂຣ…ເປ… ປິຕຼຕສຸສ ຈ ວສາຍ ຈາ’’ຕິ ຯ

໑໙໗ ຯ ຕຕຼຖ ອນຸຕສຸສ ປູໂຣ ອນຸຕປູໂຣ ຯ ອຸທຣສຸສ ປູໂຣ ອຸທຣປູໂຣ ຯ ອຸທຣນຸຕິ ຈ ອຸທຣິຍສຸເສຕໍ ອທິວຈນໍ ຯ ຕລຸຫິ ຖານນາເມນ ‘‘ອຸທຣ’’ນຸຕິ ວຸຕຼຕໍ ຯ ຍການເປລຸອສຸສາຕິ ຍການປິຕຼຫສຸສ ຯ ວຕຼຖິໂນຕິ ມຸຕຼຕສຸສ ຯ ຖານູປຈາເຣນ ປເນຕໍ ‘‘ວຕຼຖິ’’ຕິ ວຸຕຼຕໍ ຯ ປູໂຣຕິ ອທິກາໂຣ, ຕສຸມາ ຍການເປລຸອສຸສ ປູໂຣ ວຕຼຖິໂນ ປູໂຣຕິ ເອວໍ ໂຍເຊຕພຸພໍ ຯ ເອສ ນໂຍ ຫທຍສຸສາຕິອາທີສຸ ຯ ສພຸພາເນວ ເຈຕານິ ອນຸຕາທີນິ ວຕຼຕາສຕຼຖານທິໂສກາສປຣິຈເຈທເກເທນ ອພຸຍາປາຣນເຍນ ຈ ວິສຸທຸທິມຄຸເຄ ວຸຕຼຕນເຍເນເວ ເວທິຕພຸພານິ ຯ

໑໙໙-໒໐໐ ຯ ເອວໍ ກຄວາ ‘‘ນ ກິລຸເຈຕຼຖ ເອກມຸປີ ຄຍຸຫູປຄໍ ມຸຕຼຕາມຕີສທິສໍ ອຕຼຖິ, ອລຸລທຕຼຖ ອສຸຈິປຣິປູໂຣວາຍໍ ກາໂຍ’’ຕິ ອພຸກນຸຕຣກຸຕປໍ ທສຸເສຕຼວາ ອິທານິ ຕເມວ ອພຸກນຸຕຣກຸຕປໍ ພຫີນິກຸຂມນກຸຕເປນ ປາກຍໍ ກຕຼວາ ທສຸເສນຸໂຕ ປຸພຸເພ ວຸຕຼຕລຸຈ ສງຄຕຼຫິຕຼວາ ‘‘ອຖສຸສ ນວຫີ ໂສເຕຫີ’’ຕິ ຄາຖາທຸວຍມາຫ ຯ

ຕຕຼຖ ອຖາຕິ ປຣິຍາຍນຸຕຣນິທສຸສນໍ, ອປເຣນາປີ ປຣິຍາເຍນ ອສຸຈິກາວໍ ປສຸສາຕິ ວຸຕຼຕໍ ໂຫຕິ ຯ ອສຸສາຕິ ອິມສຸສ ກາຍສຸສ ຯ ນວຫີ ໂສເຕຫີຕິ ອຸໂກອກຸຂິຈຸຌິທທກາຕຼຕາຈຸຌິທທນາສາລິທທມຸຂວຈຸຈມຄຸຄປສຸສາວມຄຸເຄຫີ ຯ ອສຸຈິ ສວຕີຕິ ສພຸພໂລກປາກຍນານປຸປກາຣປຣມທຸຄຸຄນຸຣເຊຄຸຈຸຈອສຸຈິເຍວ ສວຕິ, ສນຸທຕິ, ປຄຸຌຣຕິ, ນ ອລຸລໍ ກິລຸຈິ ອຄຣຸຈນຸທນາທິຄນຸຣຊາຕໍ ວາ ມຕິມຸຕຼຕາທິຣຕນຊາຕໍ ວາ ຯ ສພຸພທາຕິ ຕລຸຈ ໂຂ ສພຸພທາ ຣຕຼຕິມຸປີ ທິວາປີ ປຸພຸພຕຼເຫປີ ສາຍນຸເຫປີ ຕິຌຸຖໂຕປີ ຄຈຸຌໂຕປີ ຕິ ຯ ກີ ຕໍ ອສຸຈີຕິ ເຈ? ‘‘ອກຸຂິມຸຫາ ອກຸຂິຄູຖໂກ’’ຕິອາທີ ຯ ເອຕສຸສ ຫີ ທຸວີຫີ ອກຸຂິຈຸຌິທເທຫິ ອປນີຕຕຈມໍສສທິໂສ ອກຸຂິຄູຖໂກ, ກຕຼຕາຈຸຌິທເທຫິ ຣໂຊຊລຸລສທິໂສ ກຕຼຕຄູຖໂກ, ນາສາລິທເທຫິ ປຸພຸພສທິສາ ສິງຆາຕິກາ ຈ ສວຕິ, ມຸເຂນ ຈ ວມຕິ ຯ ກີ ວມຕີຕິ ເຈ? ເອກທາ ປິຕຼຕໍ, ຍທາ ອພທຸຣປິຕຼຕໍ ກຸປຸປິຕໍ ໂຫຕິ, ຕທາ ຕໍ ວມຕີຕິ ອທິປຸປາໂຍ ຯ ເສມຸຫລຸຈາຕິ ນ ເກວລລຸຈ ປິຕຼຕໍ, ຍມຸປີ ອຸທຣປຎເລ ເອກປຕຼຖປູຣປຸປມາຕໍ ເສມຸຫໍ ຕິຌຸຖຕິ, ຕມຸປີ ເອກທາ ວມຕີ ຯ ຕໍ ປເນຕໍ ວຕຼຕາທີໂຕ ວິສຸທຸທິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸທິ ຯ ໑໗໐໖-໒໐໔, ໒໑໐-໒໑໑) ວຸຕຼຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ ຯ ‘‘ເສມຸຫລຸຈາ’’ຕິ ຈ-ສທຸເທນ ເສມຸຫລຸຈ ອລຸລລຸຈ ເອວຣູປໍ ອຸທຣິຍໂລຫິຕາທິອສຸຈິ ວມຕີຕິ ທສຸເສຕິ ຯ ເອວໍ ສຕຼຕຫິ ທຸວາເຣຫິ ອສຸຈິວມນໍ ທສຸເສຕຼວາ ກາລລຸລູ ປຸຄຸຄລລຸລູ ປຣິສລຸລູ ຈ ກຄວາ ຕທຸຕຼຕຣິ ທຸເວ ທຸວາຣານິ ວິເສສວຈເນນ ອນາມສິຕຼວາ ອປເຣນ ປຣິຍາເຍນ ສພຸພສຸມາປີ ກາຍາ ອສຸຈິສວນໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ‘‘ກາຍມຸຫາ ເສທຊລຸລິກາ’’ຕິ ຯ ຕຕຼຖ ເສທຊລຸລິກາຕິ ເສໂທ ຈ ໂລຕປຎລມລເກທາ ຊລຸລິກາ ຈ, ຕສຸສ ‘‘ສວຕີ ສພຸພທາ’’ຕິ ອິມິນາ ສທຸທິ ສມຸພນຸໂຣ ຯ

໒໐໑ ຯ ເອວໍ ກຄວາ ຍຖາ ນາມ ກຕຼເຕ ປຈຸຈມາເນ ຕຕຼຫຸລມລລຸຈ ອຸທກມລລຸຈ ເຜເຕນ ສທຸທິ ອຸຌຸຫິຕຼວາ ອຸກຸຂລິມຸຂໍ ມກຸເຂຕຼວາ ພຫີ ຄລອຕິ, ຕຖາ ອສິຕປີຕາທີເກເທ ອາຫາເຣ ກມຸມເຊນ ອຄຸຄິນາ ປຈຸຈມາເນ ຍໍ ອສິຕປີຕາທິມລໍ ອຸຌຸຫິຕຼວາ ‘‘ອກຸຂິມຸຫາ ອກຸຂິຄູຖໂກ’’ຕິອາທີນາ ເກເທນ ນິກຸຂມນຸຕໍ ອກຸຂິອາທີນິ ມກຸເຂຕຼວາ ພຫີ ຄລອຕິ, ຕສຸສາປີ ວເສນ ອິມສຸສ ກາຍສຸສ ອສຸຈິກາວໍ ທສຸເສຕຼວາ ອິທານິ ຍໍ ໂລເກ ອຸຕຼຕມງຄສມຸມຕໍ ສີສໍ ອຕິວິສິຌຸຖກາວໂຕ ປຈຸເຈນຸຕາ ວນຸທເນຍຸຍານມຸປີ ວນຸທນໍ ນ ກໂຣນຸຕິ, ຕສຸສາປີ ນິສຸສາຣຕາຍ ອສຸຈິຕາຍ ຈສຸສ ອສຸຈິກາວໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອຖສຸສ ສຸສິຣໍ ສີສ’’ນຸຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ ຯ

ຕຕຼຖ ສຸສິຣນຸຕິ ຌິທທໍ ຯ ມຕຼຖລຸງຄສຸສ ປູຣິຕນຸຕິ ທຌິກາຣິຕອລາພຸກໍ ວິຍ ມຕຼຖລຸງຄກາຣິຕໍ ຯ ຕລຸຈ ປເນຕໍ ມຕຼຖລຸງຄໍ ວິສຸທຸທິມຄຸເຄ ວຸຕຼຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ ຯ ສຸກໂຕ ນໍ ມລຸລຕີ ພາໂລຕິ ຕເມນໍ ເອວໍ ນານາວິຣກຸຕປກາຣິຕມຸປີ ກາຍໍ ທຸຈຸຈິນຸ

ຕິຕຈິນ຺ຕິ ພາໂລ ສຸກໂຕ ມລ຺ລຕິ, ສຸກໍ ສຸຈິ ອິຍ຺ຄໍ ກນ຺ຕໍ ມນາປນ຺ຕິ ຕິຫີປິ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຄິມານມລ຺ລນາທີ ມລ຺ລຕີ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອວິຊ຺ຊາຍ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ຈຕຸສຈ຺ຈປຕິຈ຺ຉາທເກນ ໂມເຫນ ປຸຣກ຺ຂໂຕ, ໂຈທິໂຕ, ປວຕ຺ຕິໂຕ, ‘‘ເອວໍ ອາຫິຍ, ເອວໍ ອກິນິວິສ ເອວໍ ມລ຺ລາຫີ’’ຕິ ຄາຫິໂຕຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ປສ຺ສ ຍາວ ອນຕ຺ຖກຣາ ຈາຍໍ ອວິຊ຺ຊາຕີ.

໘໐໔. ເອວໍ ກຄວາ ສວິຍ຺ຍາຕກາວເສນ ອສຸກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອວິຍ຺ຍາຕກາວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ, ຍສ຺ມາ ວາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຍ຺ໂຍປິ ກາໂຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕກຸຕປກາຣິໂຕເຍວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນປິ ສມ຺ປຕ຺ຕິກາເວ ອສຸກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ວິປຕ຺ຕິກາເວ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍທາ ຈ ໂສ ມໂຕ ເສຕີ’’ຕິ ຄາຖມາຫ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສ຺ວາຍເມວໍວິໂທ ກາໂຍ ຍທາ ອາຍຸອຸສ຺ມາວິຍ຺ຍາຕາປຄເມນ ມໂຕ ວາຕກຣິຕກາສ຺ຕາ ວິຍ ອຸທ຺ຂຸມາຕໂກ ວຕ຺ຕປຣິເກເທນ ວິນິລໂກ ສຸສານສ຺ມີ ນິຣຕ຺ຖໍວ ກລິງຄຣໍ ຉທ຺ທິຕຕ຺ຕາ ອປວິທ຺ໂຂ ເສຕີ, ອຖ ‘‘ນ ທານິສ຺ສ ປຸນ ອຸຍ຺ຖານໍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ເອກໍສໂຕເຍວ ອນເປກ຺ຂາ ໂຫນ຺ຕິ ຍາຕໂຍ. ຕຕ຺ຖ ມໂຕຕິ ອນິຈ຺ຈຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ເສຕີຕິ ນິຣີຫກຕ຺ຕໍ. ຕທຸກເຍນ ຈ ຊີວິຕພລມທປ຺ປຫາເນ ນິໂຍເຊຕີ. ອຸທ຺ຂຸມາໂຕຕິ ສຕ຺ຖານວິປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ, ວິນິລໂກຕິ ຉວິຣາຄວິປຕ຺ຕີ. ຕທຸກເຍນ ຈ ຣູປມທປ຺ປຫາເນ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ມານປ຺ປຫາເນ ຈ ນິໂຍເຊຕີ. ອປວິທ຺ໂຂຕິ ຄເຫຕພ຺ພາກາວໍ ທສ຺ເສຕິ, ສຸສານສ຺ມິນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ ອຂີວາເສຕຸມນຣທໍ ຊິຄຸຈ຺ຉນິຍກາວໍ. ຕທຸກເຍນປິ ‘‘ມມ’’ນ຺ຕິ ຄາຫສ຺ສ ສຸກສລ຺ລາຍ ຈ ປຫາເນ ນິໂຍເຊຕີ. ອນເປກ຺ຂາ ໂຫນ຺ຕິ ຍາຕໂຍຕິ ປຕິກິຣິຍາກາວໍ ທສ຺ເສຕິ, ເຕນ ຈ ປຣິວາຣມທປ຺ປຫາເນ ນິໂຍເຊຕີ.

໘໐໕. ເອວມິມາຍ ຄາຖາຍ ອປຣິກິນ຺ນາວິຍ຺ຍາຕກາວເສນ ອສຸກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປຣິກິນ຺ນວເສນາປິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຂາທນ຺ຕິ ນ’’ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເຍ ຈລ຺ເລຕິ ເຍ ຈ ອລ຺ເລປິ ກາກກຸລລາທໂຍ ກຸຕປກ຺ກຂາ ປາຕິໂນ ສນ຺ຕິ, ເຕປິ ນໍ ຂາທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ.

໘໐໔. ເອວໍ ‘‘ຈຣໍ ວາ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສລ຺ລຕກມ຺ມຍ຺ຄານວເສນ, ‘‘ອຍ຺ຄິນຫາຣຸສໍຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິນາ ສວິຍ຺ຍາຕກາສຸກວເສນ ‘‘ຍທາ ຈ ໂສ ມໂຕ ເສຕີ’’ຕິອາທິນາ ອວິຍ຺ຍາຕກາສຸກວເສນ ກາຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເອວໍ ນິຈ຺ຈສຸຂຕ຺ຕກາວສຸລ຺ເລ ເອກນ຺ຕອສຸເກ ຈາປິ ກາຍສ຺ມີ ‘‘ສຸກໂຕ ນໍ ມລ຺ລຕີ ພາໂລ, ອວິຊ຺ຊາຍ ປຸຣກ຺ຂໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ພາລສ຺ສ ວຸຕ຺ຕີ ປກາເສຕ຺ວາ ອວິຊ຺ຊາມຸເຂນ ຈ ວຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕີ ປຣິຍ຺ຍາມຸເຂນ ຈ ວິວຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຸຕ຺ວານ ພຸທ຺ຂວຈນ’’ນ຺ຕິ ອາຣກິ.

ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ວານາຕິ ໂຍນິໂສ ນິສາເມຕ຺ວາ. ພຸທ຺ຂວຈນນ຺ຕິ ກາຍວິຈ຺ຉນ຺ທນກຣໍ ພຸທ຺ຂວຈນໍ. ກິກ຺ຂູຕິ ເສກ຺ໂຂ ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ວາ. ປລ຺ຍາຕວາຕິ ປລ຺ຍາຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິປສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈາທິປ຺ປກາເຣສຸ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທາຕິ ສາສເນ. ໂສ ໂຂ ນໍ ປຣິຊານາຕີຕິ ໂສ ອິມໍ ກາຍໍ ຕີຫິ ປຣິຍ຺ຍາຫີ ປຣິຊານາຕີ. ກຖໍ? ຍຖາ ນາມ ກຸສໂລ ວາຕິໂຊ ອິທລ຺ຈິທລ຺ຈາຕີ ກຕ຺ຫໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ເອຕ຺ຕເກນ ຄທິເຕ ເອຕ຺ຕໂກ ນາມ ອຸທໂຍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ປຸນ ເສົາທຍໍ ມູລໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຕໍ ກຕ຺ຫໍ ຉທ຺ເທຕີ, ເອວເມວໍ ‘‘ອຍ຺ຄິນ຺ຫາຣຸອາທໂຍ ອິເມ ເກສໂລມາທໂຍ ຈາ’’ຕິ ຍາຕຈກ຺ຂຸນາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຍາຕປຣິຍ຺ຍາຍ ປຣິຊານາຕີ, ‘‘ອນິຈ຺ຈາ ເອເຕ ຂມ຺ມາ ທຸກ຺ຂາ ອນຕ຺ຕາ’’ຕິ ຕຸລຍນ຺ໂຕ ຕີຣຕປຣິຍ຺ຍາຍ ປຣິຊານາຕີ, ເອວໍ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ປາປຸຕນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫາເນນ ປຫານປຣິຍ຺ຍາຍ ປຣິຊານາຕີ. ສວິຍ຺ຍາຕກາວິຍ຺ຍາຕກາອສຸກວເສນ ວາ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຍາຕປຣິຍ຺ຍາຍ ປຣິຊານາຕີ, ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຕີຣຕປຣິຍ຺ຍາຍ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ຕໂຕ ຉນ຺ທຣາຄໍ ອປກຫ຺ຍິຕ຺ວາ ຕໍ ປຊຫນ຺ໂຕ ປຫານປຣິຍ຺ຍາຍ ປຣິຊານາຕີ.

ກສ຺ມາ ໂສ ເອວໍ ປຣິຊານາຕີຕິ ເຈ? ຍຖາກູຕລ຺ຫິ ປສ຺ສຕິ, ຍສ຺ມາ ຍຖາກູຕໍ ປສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ປລ຺ຍາຕວາ’’ຕິອາທິນາ ເອວ ຈ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ສິທ຺ເຂ ຍສ຺ມາ ພຸທ຺ຂວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປລ຺ຍາຕວຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ສພ຺ພຊນສ຺ສ ປາກໂຕປາຍໍ ກາໂຍ ອສຸຕ຺ວາ ພຸທ຺ຂວຈນໍ ນ ສກ຺ກາ ປຣິຊານິຕຸໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຍາຕເຫຕຸໍ ອິໂຕ ພາຫີຣານໍ ເອວໍ ທຍ຺ຄໍ ອສມຕ຺ຖຕລ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຸຕ຺ວານ ພຸທ຺ຂວຈນ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ນນ຺ທາກິກ຺ຂຸນີ ຕລ຺ຈ ວິປລຸລຕ຺ຖຈິຕ຺ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ກ ເທສນາປວຕ຺ຕິໂຕ ອຄ຺ຄປຣິສໂຕ ຕປ຺ປຕິປຕ຺ຕິປ຺ປຕ຺ຕານໍ ກິກ຺ຂຸກາວທສ຺ສນໂຕ ຈ ‘‘ກິກ຺ຂູ’’ຕິ ອາຫ.

໘໐໘. ອິທານິ ‘‘ຍຖາກູຕລ຺ຫິ ປສ຺ສຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຍຖາກູຕໍ ປສ຺ສຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຫ ‘‘ຍຖາ ອິທໍ ຕຖາ ເອຕໍ,

ຍຖາ ເອຕໍ ຕຖາ ອິທ''ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ອິທໍ ສວິຍ຺ຎາຓກາສຸຠໍ ອາຍຸອຸສ຺ມາວິຍ຺ຎາຓານໍ ອນປຄມາ ຈຣຕິ, ຕິຏ຺ຐຕິ, ນິສີທຕິ, ສຍຕິ; ຕຖາ ເອຕໍ ເອຕຣຫິ ສຸສາເນ ສຍິຕໍ ອວິຍ຺ຎາຓກມ຺ປິ ປຸພ຺ເພ ເຕສໍ ຘ຺ມມານໍ ອນປຄມາ ອໂຫສິຯ ຍຖາ ຈ ເອຕໍ ເອຕຣຫິ ມຕສຣີຣໍ ເຕສໍ ຘ຺ມມານໍ ອປຄມາ ນ ຈຣຕິ, ນ ຕິຏ຺ຐຕິ, ນ ນິສີທຕິ, ນ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ, ຕຖາ ອິທໍ ສວິຍ຺ຎາຓກມ຺ປິ ເຕສໍ ຘ຺ມມານໍ ອປຄມາ ຠວິສ຺ສຕິຯ ຍຖາ ຈ ອິທໍ ສວິຍ຺ຎາຓກໍ ເອຕຣຫິ ນ ສຸສາເນ ມຕໍ ເສຕິ, ນ ອຸທ຺ຘຸມາຕກາທິຠາວມຸປຄຕໍ, ຕຖາ ເອຕໍ ເອຕຣຫິ ມຕສຣີຣມ຺ປິ ປຸພ຺ເພ ອໂຫສິຯ ຍຖາ ປເນຕໍ ເອຕຣຫິ ອວິຍ຺ຎາຓກາສຸຠໍ ມຕໍ ສຸສາເນ ເສຕິ, ອຸທ຺ຘຸມາຕກາທິຠາວຎ຺ຈ ອຸປຄຕໍ, ຕຖາ ອິທໍ ສວິຍ຺ຎາຓກມ຺ປິ ຠວິສ຺ສຕີຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອິທໍ ຕຖາ ເອຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ມຕສ຺ສ ສຣີຣສ຺ສ ສມານຠາວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ພາຫິເຣ ໂທສໍ ປຊຫຕິຯ ຍຖາ ເອຕໍ ຕຖາ ອິທນ຺ຕິ ມຕສຣີເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ສມານຠາວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິເກ ຣາຄໍ ປຊຫຕິຯ ເຍນາກາເຣນ ອຸຠຍໍ ສກໍ ກໂຣຕິ, ຕໍ ປຊານນ຺ໂຕ ອຸຠຍຕ຺ຖ ໂມຫໍ ປຊຫຕິຯ ເອວໍ ຍຖາຠູຕທສ຺ສເນນ ປຸພ຺ພຠາເຄເຍວ ອກຸສລມູລປ຺ປຫານໍ ສາເຘຕ຺ວາ, ຍສ຺ມາ ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໍ ປຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ''ອຊ຺ຌຕ຺ຕຎ຺ຈ ພຫິທ຺ຘາ ຈ, ກາເຍ ຉນ຺ທໍ ວິຣາຊເຍ''ຕິຯ ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປຸພ຺ເພນາຕິ ປາຐເສໂສຯ

໒໐໔ຯ ເອວໍ ເສກ຺ຂຠູມິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອເສກ຺ຂຠູມິໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ຉນ຺ທຣາຄວິຣຕ຺ໂຕ ໂສ''ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຎາເຓນ ປຎ຺ຎາຓວາ ມຄ຺ຄານນ຺ຕຣໍ ຜລໍ ປາປຸຓາຕິ, ອຖ ສພ຺ພໂສ ຉນ຺ທຣາຄສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ''ຉນ຺ທຣາຄວິຣຕ຺ໂຕ''ຕິ ຈ, ມຣຓາຠາເວນ ປຓີຕຏ຺ເຐນ ວາ ອມຕໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣວູປສມນໂຕ ສນ຺ຕິໍ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕວານາຠາວໂຕ ນິພ຺ພານໍ, ຈວນາຠາວໂຕ ອຈ຺ຈຸຕນ຺ຕິ ສໍວຓ຺ຓິຕໍ ປທມຊ຺ຌຄາຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຖ ວາ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຎາເຓນ ປຎ຺ຎາຓວາ ມຄ຺ຄານນ຺ຕຣຜເລ ຐິໂຕ ຉນ຺ທຣາຄວິຣຕ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣຎ຺ຈ ປທມຊ຺ຌຄາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຕນ ''ອິທມສ຺ສ ປຫີນໍ, ອິທຎ຺ຈາເນນ ລທ຺ຘ''ນ຺ຕິ ທີເປຕິຯ

໒໐໕-໒໐໖ຯ ເອວໍ ສວິຍ຺ຎາຓກາວິຍ຺ຎາຓກວເສນ ອສຸຠກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ສຫ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ກເຖຕ຺ວາ ປຸນ ສງ຺ເຂປເທສນາຍ ເອວໍ ມຫໂຕ ອານິສໍສສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກຣໍ ປມາທວິຫາຣໍ ຄຣຫນ຺ໂຕ ''ທ຺ວິປາທໂກຍ''ນ຺ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປິ ອປາທກາທໂຍປິ ກາຍາ ອສຸຈິເຍວ, ອິຘາທິກາຣວເສນ ປນ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ວາ, ຍສ຺ມາ ວາ ອຎ຺ເຎ ອສຸຈິຠູຕາປິ ກາຍາ ໂລຓມ຺ພິລາທີຫິ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ໂຠຊເນປິ ອຸປນີຍນ຺ຕິ, ນ ຕ຺ເວວ ມນຸສ຺ສກາໂຍ, ຕສ຺ມາ ອສຸຈິຕຣຠາວມສ຺ສ ທສ຺ເສນ຺ໂຕປິ ''ທ຺ວິປາທໂກ''ຕິ ອາຫຯ

ອຍນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສກາຍໍ ທສ຺ເສຕິຯ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘ ປຣິຫຣຕີຕິ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘ ສມາໂນ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທີຫິ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ປຣິຫຣຕິຯ ນານາກຸຓປປຣິປູໂຣຕິ ເກສາທິອເນກປ຺ປກາຣກຸຓປຠຣິໂຕຯ ວິສ຺ສວນ຺ໂຕ ຕໂຕ ຕໂຕຕິ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທີຫິ ປຏິຈ຺ຉາເທຕຸໍ ຆເຏນ຺ຕານມ຺ປິ ຕໍ ວາຍາມໍ ນິປ຺ຜລໍ ກຕ຺ວາ ນວຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ເຂຬສິງ຺ຆາຓິກາທີນິ, ໂລມກູເປຫິ ຈ ເສທຊລ຺ລິກໍ ວິສ຺ສວນ຺ໂຕເຍວຯ ຕຕ຺ຖ ທານິ ປສ຺ສຖ – ເອຕາທິເສນ ກາເຍນ ໂຍ ປຸຣິໂສ ວາ ອິຕ຺ຖີ ວາ ໂກຈິ ພາໂລ ມຎ຺ເຎ ອຸຓ຺ຓເມຕເວ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິມານມຎ຺ຎນາຫິ ''ອຫ''ນ຺ຕິ ວາ ''ມມ''ນ຺ຕິ ວາ ''ນິຈ຺ໂຈ''ຕິ ວາຕິອາທິນາ ນເຍນ ໂຍ ອຸຓ຺ຓາມິຕໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍ, ປຣໍ ວາ ຊາຕິອາທີຫິ ອວຊາເນຍ຺ຍ ອຕ຺ຕານໍ ອຸຈ຺ເຈ ຐາເນ ຐເປນ຺ໂຕ, ກິມຎ຺ຎຕ຺ຣ ອທສ຺ສນາ ຐເປຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອຣິຍສຈ຺ຈທສ຺ສນາຠາວໍ ກິມຎ຺ຎໍ ຕສ຺ສ ເອວໍ ອຸຓ຺ຓາມາວຊານນກາຣຓໍ ສິຍາຕິຯ

ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ນນ຺ທາ ຠິກ຺ຂຸນີ ສໍເວຄມາປາທິ – ''ອໂຫ ວຕ ເຣ, ອຫໍ ພາລາ, ຍາ ມໍເຍວ ອາຣພ຺ຠ ເອວໍ ວິວິຘຘ຺ມມເທສນາປວຕ຺ຕກສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຸປຏ຺ຐານໍ ນາຄມາສິ''ນ຺ຕິຯ ເອວໍ ສໍວິຄ຺ຄາ ຈ ຕເມວ ຘ຺ມມເທສນໍ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ເຕເນວ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນນ ກຕິປຍທິວສພ຺ຠນ຺ຕເຣ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສຈ຺ຉາກາສິຯ ທຸຕິຍຏ຺ຐາເນປິ ກິຣ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘຳມາຠິສມໂຍ ອໂຫສິ, ສິຣິມາ ເທວກຎ຺ຎາ ອນາຄາມິຜລໍ ປຕ຺ຕາ, ໂສ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ວິຊຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໔. ມຸນິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໐໙.ສນ຺ຖວາໂຕພຍໍ ຊາຕນ຺ຕິ ມຸນິສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ນ ສພ຺ພສ຺ເສວ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ, ອປິເຈຕ຺ຖ ອາທິໂຕ ຕາວ ຈຕຸນ຺ນໍ ຄາຖານໍ ອຍມຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ – ພຄວຕິ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ຄາມກາວາເສ ອຎ຺ຎຕຣາ ທຸຄ຺ຄຕິຕ຺ຖີ ມຕປຕິກາ ປຸຕ຺ຕໍ ກິກ຺ຂູສຸ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາປິ ກິກ຺ຂຸນີສຸ ປພ຺ພຊີ. ເຕ ອຸໂກປິ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ອກິຕ຺ຫໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ທສ຺ສນກາມາ ອເຫສຸໍ. ມາຕາ ກິຎ຺ຈິ ລກິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຫຣຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ມາຕຸ. ເອວໍ ສາຍມ຺ປິ ປາໂຕປິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ລທ຺ຘໍ ລທ຺ຘໍ ສໍວິກຊມານາ, ສມ຺ໂມທມານາ, ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຸຈ຺ຉມານາ, ນິຣາສງ຺ກາ ອເຫສຸໍ. ເຕສໍ ເອວໍ ອກິຕ຺ຫທສ຺ສເນນ ສໍສຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິ, ສໍສຄ຺ຄາ ວິສ຺ສາໂສ, ວິສ຺ສາສາ ໂອຕາໂຣ, ຣາເຄນ ໂອຕິຕ຺ຓຈິຕ຺ຕານໍ ປພ຺ພ ຊິຕສຎ຺ຎາ ຈ ມາຕຸປຸຕ຺ຕສຎ຺ຎາ ຈ ອນ຺ຕຣຘາຍີ. ຕໂຕ ມຣິຍາທວິຕິກ຺ກມໍ ກຕ຺ວາ ອສທ຺ຘມ຺ມໍ ປຝິເສວິສຸ, ອຍສປ຺ປ຺ຕ຺ຕາ ຈ ວິພ຺ການິຕ຺ວາ ອຄາຣມຊ຺ເຊ ວສິສຸ. ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ. “ກິ ນຸ ໂສ, ກິກ຺ຂເວ, ໂມຄປຸຣິໂສ ມຎ຺ຎຕິ ນ ມາຕາ ປຸຕ຺ເຕ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປນ ມາຕຣີ”ຕິ ຄຣຫິຕ຺ວາ “ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎໍ ເອກຣູປມ຺ປິ ສມນຸປສ຺ສາມິ”ຕິອາທິນາ (ອ. ນິ. ໕.໕໕) ອວເສສສຸຕ຺ເຕນປິ ກິກ຺ຂູ ສໍເວເຊຕ຺ວາ “ຕສ຺ມາຕິຫ, ກິກ຺ຂເວ –

“ວິສໍ ຍຖາ ຫລາຫລໍ, ເຕລໍ ປກ຺ກຸຖິຕໍ ຍຖາ;

ຕມ຺ພໂລຫວິລີນໍວ, ມາຕຸຄາມໍ ວິວຊ຺ຊເຍ”ຕິ ຈ. –

ວຕ຺ວາ ປຸນ ກິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ – “ສນ຺ຖວາໂຕ ພຍໍ ຊາຕ”ນ຺ຕິ ອິມາ ອຕ຺ຕຸປນາຍິກາ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ອກາສິ.

ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຖໂວ ຕຓ຺ຫາທິຝ຺ຖິມິຕ຺ຕເກເທນ ຕິວິໂຘຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ ຕຓ຺ຫາທິຝ຺ຖິສນ຺ຖໂວ ອທິປ຺ເປໂຕ. ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ກ ຄວາ ອາຫ – “ປສ຺ສຖ, ກິກ຺ຂເວ, ຍຖາ ອິທໍ ຕສ຺ສ ໂມຄປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ຖວາໂຕ ພຍໍ ຊາຕ”ນ຺ຕິ. ຕຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ອກິຕ຺ຫທສ຺ສນ ກາມຕາທິຕຓ຺ຫາຍ ພລວກິເລສພຍໍ ຊາຕໍ, ເຍນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ມາຕຣີ ວິປ຺ປຝິປ຺ຊ຺ຊີ. ອຕ຺ຕານຸວາທາທິກໍ ວາ ມ ຫາພຍໍ, ເຍນ ສາສນໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ວິພ຺ການ຺ໂຕ. ນິເກຕາຕິ “ຣູປນິມິຕ຺ຕນິເກຕວິສາຣວິນິພນ຺ຘາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ‘ນິເກຕສາຣີ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ”ຕິອາທິນາ (ສໍ. ນິ. ໓.໓) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ມຓປ຺ປເກທາ. ຊາຍເຕ ຣໂຊຕິ ຣາຄໂທສໂມຫຣໂຊ ຊາຍເຕ. ກິ ວຸຕ຺ ຕໍ ໂຫຕິ? ນ ເກວລຎ຺ຈ ຕສ຺ສ ສນ຺ຖວາໂຕ ພຍໍ ຊາຕໍ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ຍເທຕໍ ກິເລສານໍ ນິວາສຝ຺ຖານ ສາສວາຣມ຺ມຓໍ “ນິ ເກຕ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິທານິສ຺ສ ກິນ຺ນສໍວຣຕ຺ຕາ ອຕິກ຺ການ຺ຕມຣິຍາທຕ຺ຕາ ສຸຝ຺ຖຸຕຣໍ ຕໂຕ ນິເກຕາ ຊາຍເຕ ຣໂຊ, ເຍນ ສໍກິ ລິຝ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາປຸຕິສ຺ສຕິ. ອຖ ວາ ປສ຺ສຖ, ກິກ຺ຂເວ, ຍຖາ ອິທໍ ຕສ຺ສ ໂມຄປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ຖວາໂຕ ພຍໍ ຊາຕໍ, ຍຖາ ຈ ສພ຺ພປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ ນິເກຕາ ຊາຍເຕ ຣໂຊຕິ ເອວມ຺ເປຕໍ ປທທ຺ວຍໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ສພ຺ພຖາ ປນ ອິມິນາ ປຸຣິມທ຺ເຘນ ພຄວາ ປຸຖຸຊ຺ຊນທສ຺ສນໍ ຄຣຫິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທສ຺ສນໍ ປສໍສນ຺ໂຕ “ອນິເກຕ”ນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິມທ຺ຘມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕນິເກຕປຝິກ຺ເຂເປນ ອນິເກຕໍ, ສນ຺ຖວປຝິກ຺ເຂເປນ ຈ ອສນ຺ຖວໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຸກຍມ຺ເປຕໍ ນິພ຺ພານສ຺ສາຘິວຈນໍ. ເອຕໍ ເວ ມຸນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ເອຕໍ ອນິເກຕມສນ຺ຖວໍ ພຸທ຺ຘມຸນິນາ ທິຝ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ ເວຕິ ວິມ຺ຫຍຕ຺ ເຖ ນິປາໂຕ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ. ເຕນ ຈ ຍໍ ນາມ ນິເກຕສນ຺ຖວວເສນ ມາຕາປຸຕ຺ເຕສຸ ວິປ຺ປຝິປ຺ຊ຺ຊມາເນສຸ ອນິເກຕມສນ຺ຖວໍ, ເອຕໍ ມຸນິນາ ທິຝ຺ຖໍ ອໂຫ ອພ຺ກຸຕນ຺ຕິ ອຍມຘິປ຺ປາໂຍ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິ. ອຖ ວາ ມຸນິໂນ ທສ຺ສນນ຺ຕິປິ ມຸນິທສ຺ສນໍ, ທສ຺ສນໍ ນາມ ຂນ຺ຕິ ຣຸຈິ, ຂມຕິ ເຈວ ຣຸຈ຺ຈຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໑໐. ທຸຕິຍຄາຖາຍ ໂຍ ຊາຕມຸຈ຺ຉິຊ຺ຊາຕິ ໂຍ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິເທວ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ຊາຕໍ ກູຕໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກິເລສໍ ຍຖາ ອຸປ຺ປນ຺ນາກຸສລປ຺ປ ຫານໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ວາຍມນ຺ໂຕ ຕສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ປຸນ ອນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂຍ ອນາຄໂຕປິ ກິເລໂສ ຕຖາຣູປປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍສໂມຘາເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຸໍ ອກິມຸຂີກູຕຕ຺ຕາ ວຕ຺ຕມານສມີເປ ວຕ຺ຕມານລກ຺ຂເຓນ “ຊາຍນ຺ໂຕ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຎ຺ຈ ນ ໂຣປເຍຍ຺ຍ ຊາຍນ຺ຕໍ, ຍຖາ ອນຸປ຺ປນ຺ນາກຸສລານຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຖາ ວາຍມນ຺ໂຕ ນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຖຎ຺ຈ ນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ? ອສ຺ສ ນານຸປ຺ປເວຈ຺ເຉ, ເຍນ ປຈ຺ຈເຍນ ໂສ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ ຕໍ ນານຸປ຺ປເວເສຍ຺ຍ ນ ສໂມຘາເນຍ຺ຍ. ເອວໍ ສມ຺ກາຣເວກລ຺ລກຣເຓນ ຕໍ ນ ໂຣປເຍຍ຺ຍ ຊາຍນ຺ຕໍ. ອຖ ວາ ຍສ຺ມາ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ອຕີຕາປິ ກິເລສາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ

ອາຍຕື ວິປາກກາເລນ ວຕ຺ຕມານາປິ ນ ໂຣປີຍນ຺ຕິ ຕທກາເລນ, ອນາຄຕາປິ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕຕື ນານຸປ຺ປເວສີຍນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິສາມ ຕ຺ຖິຍວິຬາເຕນ, ຕສ຺ມາ ໂຍ ອຣິຍມຄ຺ຄກາວນາຍ ຊາຕມຸຈ຺ຈິຊ຺ຊ ນ ໂຣປເຍຍ຺ຍ ຊາຍນ຺ຕໍ, ອນາຄຕມ຺ປິ ຈສ຺ສ ຊາຍນ຺ຕສ຺ສ ນານຸປ຺ປເວຈ຺ເຈ, ຕມາຫຸ ເອກໍ ມຸນິນໍ ຈຣນ຺ຕໍ, ໂສ ຈ ອທ຺ທກ຺ຂິ ສນ຺ຕິປທໍ ມເຫສີຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເອກ ນ຺ຕນິກ຺ກິເລສຕາຍ ເອກໍ, ເສຍ຺ຖຍ຺ເຖນ ວາ ເອກໍ។ ມຸນິນນ຺ຕິ ມຸນີ, ມຸນີສຸ ວາ ເອກໍ។ ຈຣນ຺ຕນ຺ຕິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣາຍ ໂລກ ຕ຺ຖຈຣິຍາຍ ອວເສສຈຣິຍາຫິ ຈ ຈຣນ຺ຕໍ។ ອທ຺ທກ຺ຂີຕິ ອທ຺ທສ។ ໂສຕິ ໂຍ ຊາຕມຸຈ຺ຈິຊ຺ຊ ອໂຣປເນ ອນນຸປ຺ປເວສເນ ຈ ສມຕ຺ຖ ຕາຍ "ນ ໂຣປເຍຍ຺ຍ ຊາຍນ຺ຕມສ຺ສ ນານຸປ຺ປເວຈ຺ເຈ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘມຸນີ។ ສນ຺ຕິປທນ຺ຕິ ສນ຺ຕິໂກຍ຺ຖາສໍ, ທຸ ວາສຍ຺ຖິທິຍ຺ຖິຄຕວິປສ຺ສນານິພ຺ພານເກທາສຸ ຕີສຸ ສມ຺ມຸຕິສນ຺ຕິ, ຕທງ຺ຄສນ຺ຕິ, ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕີສຸ ເສຍ຺ຖໍ ເອວໍ ອນຸປສນ຺ເຕ ໂລ ເກ ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕຶ ອທ຺ທສ ມເຫສີຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។

໘໑໑។ ຕຕິຍຄາຖາຍ ສງ຺ຂາຍາຕິ ຄຓຍິຕ຺ວາ, ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຍຖາກູຕໂຕ ຌຕ຺ວາ, ທຸກ຺ຂປຣິຌ຺ຌາຍ ປຣິຊານິຕ຺ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວຕ຺ຖູນີຕິ ເຍສຸ ເອວມຍໍ ໂລໂກ ສຊ຺ຊຕິ, ຕານິ ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕຸເກທານິ ກິເລສຍ຺ຖານານິ។ ປມາຍ ພີຊນ຺ຕິ ຍໍ ເຕສໍ ວຕ຺ຖູນໍ ພີຊໍ ອກິສງ຺ຂາຣວິຌ຺ຌາຕໍ, ຕໍ ປມາຍ ຫິໍສິຕ຺ວາ, ພາຘິຕ຺ວາ, ສມຸຈ຺ເຈທປ຺ປຫາເນນ ປຊຫິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສິເນ ຫມສ຺ສ ນານຸປ຺ປເວຈ຺ເຈຕິ ເຍນ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິສິເນເຫນ ສິເນຫິຕໍ ຕໍ ພີຊໍ ອາຍຕື ປຝິສນ຺ຘິວເສນ ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸສສ຺ສໍ ວິຣຸເຫຍ຺ຍ, ຕໍ ສິເນຫມສ຺ສ ນານຸປ຺ປເວຈ຺ເຈ, ຕປ຺ປຝິປກ຺ຂາຍ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ຕໍ ນານຸປ຺ປເວເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສ ເວ ມຸນີ ຊາ ຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສີຕິ ໂສ ເອວຣູໂປ ພຸທ຺ຘມຸນີ ນິພ຺ພານສຈ຺ຈິກິຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຈ ມຣຕສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕກູຕສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ທິຍ຺ຖຕ຺ ຕາ ຊາຕິກ຺ຂຍນ຺ຕທສ຺ສີ ຕກ຺ກໍ ປຫາຍ ນ ອຸເປຕີ ສງ຺ຂໍ។ ອິມາຍ ຈຕຸສຈ຺ຈກາວນາຍ ນວປ຺ປເກທມ຺ປິ ອກຸສລວິຕກ຺ກໍ ປຫາຍ ເສົາປາທິເສສນິພ຺ພານຘາຕຸໍ ປຕ຺ວາ ໂລກຕ຺ຖຈຣິຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈຣິມວິຌ຺ຌາຕກ຺ຂຍາ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານ ຘາຕຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ "ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາ"ຕິ ນ ອຸເປຕິ ສງ຺ຂໍ។ ອປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ເອວ ວາ ຍຖາ ກາມວິຕກ຺ກາທີໂນ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ "ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຣຕ຺ໂຕ"ຕິ ວາ "ທຸຍ຺ໂຖ"ຕິ ວາ ສງ຺ຂໍ ອຸເປຕິ, ເອວໍ ຕກ຺ກໍ ປຫາຍ ນ ອຸເປຕິ ສງ຺ຂນ຺ຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ។

໘໑໘។ ຈຕຸຕ຺ຖຄາຖາຍ ອຌ຺ຌາຍາຕິ ອນິຈ຺ຈາທີນເຍນ ຊານິຕ຺ວາ។ ສພ຺ພານີຕິ ອນວເສສານິ, ນິເວສນານີຕິ ກາມກວາທີເກ ກເວ។ ນິວສນ຺ຕິ ຫິ ເຕສຸ ສຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ "ນິເວສນານີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ។ ອນິກາມຍໍ ອຌ຺ຌຕຣມ຺ປິ ເຕສນ຺ຕິ ເອວໍ ທິຍ຺ຖາທີນວຕ຺ ຕາ ເຕສໍ ນິເວສນານໍ ເອກມ຺ປິ ອປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ໂສ ເອວຣູໂປ ພຸທ຺ຘມຸນີ ມຄ຺ຄກາວນາພເລນ ຕຕ຺ຫາເຄຘສ຺ສ ວິຄຕຕ຺ຕາ ວິຕ ເຄໂຘ, ວິຕເຄຘຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ອຄິທ຺ໂຘ, ນ ຍຖາ ເອເກ ອວິຕເຄຘາ ເອວ ສມານາ "ອຄິທ຺ຘມ຺ຫາ"ຕິ ປຝິຊານນ຺ຕິ, ເອວໍ។ ນາຍູຫ ຕີຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ນິເວສນສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ກຸສລໍ ວາ ອກຸສລໍ ວາ ນ ກໂຣຕີ។ ກິໍ ການຣາ? ປາຣຄໂຕ ຫິ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມາ ເອວຣູ ໂປ ສພ຺ພນິເວສນານໍ ປາຣໍ ນິພ຺ພານໍ ຄໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ເອວໍ ປຖມຄາຖາຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນທສ຺ສນໍ ຄຣຫິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທສ຺ສນໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ເຍຫິ ກິເລເສຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອນຸປສນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ອກາເວນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິປທາຘິຄມໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ຕຕິຍຄາຖາຍ ເຍສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຕກ຺ກໍ ອປ຺ປ ຫາຍ ຕຖາ ຕຖາ ສງ຺ຂໍ ອຸເປຕິ, ເຕສຸ ຈຕຸສຈ຺ຈກາວນາຍ ຕກ຺ກໍ ປຫາຍ ອຕ຺ຕໂນ ສງ຺ຂານຸປຄມນໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖຄາຖາຍ ອາຍຕິມ຺ປິ ຍານິ ນິເວສນານິ ກາມຍມາໂນ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກວຕຕ຺ຫາຍ ອາຍູຫຕິ, ເຕສຸ ຕຕ຺ຫາກາເວນ ອຕ຺ຕໂນ ອນາຍູຫນໍ ປ ສໍສນ຺ໂຕ ຈຕູຫິ ຄາຖາຫິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຝເນວ ເອກຍ຺ຖປ຺ປຕ຺ຕິກໍ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີ។

໘໑໙។ສພ຺ພາກິກຸນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ມຫາປຸຣິໂສ ມຫາກິນິກ຺ຂມນໍ ກຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕໍ ປຕ຺ວາ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນຕ຺ຖາຍ ພາຣາຓສິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ໂພຘິມຕ຺ຫສ຺ສ ຈ ຄຍາຍ ຈ ອນ຺ຕເຣ ອຸປເກນາຊີວເກນ ສມາຄຈ຺ຉິ។ ເຕນ ຈ "ວິປ຺ປສນ຺ນານິ ໂຂ ເຕ, ອາວຸໂສ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ"ຕິອາທິນາ (ມ។ ນິ។ ໑໗໘໕; ມຫາວ។ ໑໑) ນເຍນ ປຸຍ຺ໂຖ "ສພ຺ພາກິກູ"ຕິ ອາທີນີ ອາຫ។ ອຸປໂກ "ຫຸເປຍ຺ຍາວຸໂສ"ຕິ ວຕ຺ວາ, ສີສໍ ໂອກມ຺ເປຕ຺ວາ, ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ ។ ອນຸກ຺ກເມນ ຈ ວງ຺ກ ຫາຣຊນປເທ ອຌ຺ຌຕຣໍ ມາຄວິກຄາມໍ ປາປຸຕິ។ ຕເມນໍ ມາຄວິກເຊຍ຺ຖໂກ ທິສ຺ວາ – "ອໂຫ ອປ຺ປີຈ຺ໂຉ ສມໂຓ ວຕ຺ຖມ຺ປິ ນ ນິ ວາເສຕິ, ອຍໍ ໂລເກ ອຣຫາ"ຕິ ຆຣໍ ເນຕ຺ວາ ມໍສຣເສນ ປຣິວິສິຕ຺ວາ ກຸຕ຺ຕາວິຌ຺ຈ ນໍ ສປຸຕ຺ຕທາໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ "ອິເຘວ, ກນ຺ ເຕ, ວສຖ, ອຫໍ ປຈ຺ຈເຍນ ອຸປຍ຺ຖຫິສ຺ສາມີ"ຕິ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາ, ວສໂນກາສໍ ກຕ຺ວາ ອທາສີ។ ໂສ ຕຕ຺ຖ ວສຕີ។

ມາຄວິໂກ ຄິມ຺ຫກາເລ ອຸທກສມ຺ປນ຺ເນ ສີຕເລ ປເທເສ ຈຣິຕຸໍ ທູຣໍ ອປກ຺ກມ຺ເຕສຸ ມິເຄສຸ ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ "ອມ຺ຫາກໍ ອຣຫນ຺ຕໍ

ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ຏ຺ຐຫສ຺ສູ''ຕິ ຉາວໍ ນາມ ຆີຕຣໍ ອາຓາເປຕ຺ວາ ອຄມາສິ ສທ຺ຄີ ປຸຕ຺ຕກາຕຸເກຫີຯ ສາ ຈສ຺ສ ຆີຕາ ທສ຺ສນີຍາ ໂໜຕິ ໂກຍ຺ຄາສສມ຺ປນ຺ນາຯ ທຸຕິຍທິວເສ ອຸປໂກ ໝຣໍ ອາຄໂຕ ຕໍ ທາຣິກໍ ສພ຺ພໍ ອຸປຈາຣໍ ກຕ຺ວາ, ປຣິວິສິຕຸໍ ອຸປຄຕໍ ທິສ຺ວາ, ຣາເຄນ ອກິກູໂຕ ກຸລ຺ຊິຕຸມ຺ປີ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ກາຊເນນ ກຕ຺ຕໍ ອາຫາຍ ວສນຍ຺ຄານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ກຕ຺ຕໍ ເອກມນ຺ເຕ ນິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ – ''ສເຈ ຉາວໍ ລກາມິ, ຊີວາມິ, ໂນ ເຈ, ມຣາມີ''ຕິ ນິຣາຫາໂຣ ສຍິຯ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ມາຄວິໂກ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຆີຕຣໍ ອຸປກສ຺ສ ປວຕ຺ຕີ ປຸຈ຺ຉິຯ ສາ – ''ເອກທິວສເມວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນ ນາຄຕປຸພ຺ໂພ''ຕິ ອາໜຯ ມາຄວິໂກ ''ອາຄຕເວເສເນວ ນໍ ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິ ຕ຺ຽຂຕລ຺ເລວ ຄນ຺ຕ຺ວາ – ''ກີ, ກນ຺ເຕ, ອຜາສຸກ''ນ຺ຕິ ປາເທ ປຣາມສນ຺ໂຕ ປຸຈ຺ຉິຯ ອຸປໂກ ນິຕ຺ຖຸນນ຺ໂຕ ປຣິວຕ຺ຕຕິເຍວຯ ໂສ ''ວທ, ກນ຺ເຕ, ຍໍ ມຍາ ສກ຺ກາ ກາຕຸໍ, ສພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ອາໜຯ ອຸປໂກ – ''ສເຈ ຉາວໍ ລກາມິ, ຊີວາມິ, ໂນ ເຈ, ອິເສວ ມຣຕໍ ເສຍ຺ໂຍ''ຕິ ອາໜຯ ''ຊານາສິ ປນ, ກນ຺ເຕ, ກິລ຺ຈິ ສິປ຺ປ''ນ຺ຕິ? ''ນ ຊານາມີ''ຕິ ຯ ''ນ, ກນ຺ເຕ, ກິລ຺ຈິ ສິປ຺ປີ ອຊານນ຺ເຕນ ສກ຺ກາ ໝຣາວາສໍ ອຣິຍ຺ຄາຕຸ''ນ຺ຕິ? ໂສ ອາໜ – ''ນາໜໍ ກິລ຺ຈິ ສິປ຺ປີ ຊານາມິ, ອປີຈ ຕຸມ຺ຫາກໍ ມໍສຫາຣໂກ ກວິສ຺ສາມິ, ມໍສລ຺ຈ ວິກ຺ກິຕິສ຺ສາມີ''ຕີຯ ມາຄວິໂກປີ ''ອມ຺ຫາກໍ ເອຕເທວ ຣຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ ອຸຕ຺ຕຣສາຍກໍ ທຕ຺ວາ, ໝຣໍ ອາເນຕ຺ວາ ຆີຕຣໍ ອທາສິຯ ເຕສໍ ສໍວາສມນ຺ວາຍ ປຸຕ຺ໂຕ ວິຊາຍິຯ ສຸກທ຺ໂທຕິສ຺ສ ນາມໍ ອກໍສຸຯ ຉາວາ ປຸຕ຺ຕໂຕສນຄິເຕນ ອຸປກໍ ອຸປ຺ປຕ຺ເໜສິຯ ໂສ ຕໍ ອສໜນ຺ໂຕ ''ກທ຺ເທ, ອໜໍ ອນນ຺ຕຊິນສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉາມີ''ຕິ ມຊ຺ຊິມເທສາກິມຸໂຂ ປກ຺ກາມິຯ

ກຄວາ ຈ ເຕນ ສມເຍນ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິໜຣຕິ ເຊຕວນມຫາວິຫາເຣຯ ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຏິກຈ຺ເຈວ ກິກ຺ຂູ ອາຓາເປສິ – ''ໂຍ, ກິກ຺ຂເວ, ອນນ຺ຕຊິໂນຕິ ປຸຈ຺ຉມາໂນ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ສ ມໍ ທສ຺ເສຍ຺ຍາຖາ''ຕີຯ ອຸປໂກປີ ໂຂ ອນຸປຸພ຺ເພເນວ ສາວຕ຺ຖີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວິຫາຣມຊ຺ເຊ ຄຕ຺ວາ ''ອິມສ຺ມີ ວິຫາເຣ ມມ ສຫາໂຍ ອນນ຺ຕຊິໂນ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ກຸຫີ ວສຕີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ຕໍ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ນຍີສຸຯ ກຄວາ ຕສ຺ສານຸຣູປໍ ຆມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ໂສ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ອນາຄາມິຜເລ ປຕິຍ຺ຄາສິຯ ກິກ຺ຂູ ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພປ຺ປວຕ຺ຕີ ສຸຕ຺ວາ ກາຖໍ ສມຸຍ຺ຄາເປສຸໍ – ''ກຄວາ ປຄມໍ ນິສ຺ສິຣິກສ຺ສ ນຄ຺ຄສມຕສ຺ສ ຆມ຺ມໍ ເທເສສີ''ຕີຯ ກຄວາ ຕໍ ກຖາສມຸຍ຺ຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ຄນ຺ຆກຸຍິໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຕ຺ຽຂຕານຸຣູເປນ ປາຍິຫາຣິເຍນ ພຸທ຺ຆາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – ''ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ''ຕີ? ເຕ ສພ຺ພໍ ກເຖສຸໍຯ ຕໂຕ ກຄວາ – ''ນ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອເໜຕຸອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຆມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ນິມ຺ມລາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຆມ຺ມເທສນາ, ນ ສກ຺ກາ ຕຕ຺ຖ ໂທສໍ ທຍ຺ຄຸໍຯ ເຕນ, ກິກ຺ຂເວ, ຆມ຺ມເທສນູປນິສ຺ສເຍນ ອຸປໂກ ເອຕຣຫິ ອນາຄາມີ ຊາໂຕ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາມລາກາວທີປິກໍ ອິມໍ ຄາຖມກາສິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສາສເວສຸ ສພ຺ພຂນ຺ຆາຍຕນຆາຕູສຸ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫາເນນ ເຕຫີ ອນກິກູຕຕ຺ຕາ ສຍລ຺ຈ ເຕ ຆມ຺ເມ ສພ຺ເພ ອກິກຸຍ຺ຍ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພາກິກຸໍຯ ເຕສລ຺ຈ ອລ຺ເລສລ຺ຈ ສພ຺ພຆມ຺ມານໍ ສພ຺ພາກາເຣນ ວິທິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພວິທຸໍຯ ສພ຺ພຆມ຺ມເທສນສມຕ຺ຖາຍ ໂສກນາຍ ເມຆາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ສຸເມຆໍຯ ເຍສໍ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຄິເລປານໍ ວເສນ ສາສວຂນ຺ຆາທິເກເທສຸ ສພ຺ພຆມ຺ເມສຸ ອຸປລິມ຺ປຕິ, ເຕສໍ ເລປານໍ ອກາວາ ເຕສຸ ສພ຺ເພສຸ ຆມ຺ເມສຸ ອນຸປລິຕ຺ຕໍຯ ເຕສຸ ຈ ສພ຺ພຆມ຺ເມສຸ ຉນ຺ທຣາຄາກາເວນ ສພ຺ເພ ເຕ ຆມ຺ເມ ຊຫິຕ຺ວາ ຖິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພລ຺ຊຫໍຯ ອຸປຣິວິເວກນິບ຺ເບນ ຈິຕ຺ເຕນ ຕຕ຺ຫກ຺ຂເຍ ນິພ຺ພາເນ ວິເສເສນ ມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຫກ຺ຂເຍ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ອຣິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂໜຕິຯ ຕໍ ວາປີ ຆີຣາ ມຸນິ ເວທຍນ຺ຕິຕິ ຕມ຺ປີ ປຕ຺ຫິຕາ ສຕ຺ຕາ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິ ຊານນ຺ຕີຯ ປສ຺ສຖ ຍາວ ປຍິວິສິຍ຺ໂຄວາຍໍ ມຸນິ, ຕສ຺ສ ກຸໂຕ ເທສນາມລນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ວິກາເວຕິ ຯ ວິກາວນຕ຺ໂຖ ຫີ ເອຕ຺ຖ ວາສທ຺ໂທຕີຯ ເກຈິ ປນ ວຕ຺ຕຍນ຺ຕິ – ''ອຸປໂກ ຕທາ ຕຖາຄຕໍ ທິສ຺ວາປີ 'ອຍໍ ພຸທ຺ຆມຸນີ'ຕິ ນ ສທ຺ທຫີ''ຕິ ເອວໍ ກິກ຺ຂູ ກາຖໍ ສມຸຍ຺ຄາເປສຸໍ , ຕໂຕ ກຄວາ ''ສທ຺ທຫຕຸ ວາ ມາ ວາ, ຆີຣາ ປນ ຕໍ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕີ''ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມກາສີຕີຯ

໔໑໔ຯປລ຺ລາພລນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ? ອຍໍ ຄາຖາ ເຣວຕຕ຺ເຖຣໍ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ''ຄາເມ ວາ ຍທິ ວາຣລ຺ເລ''ຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເຣວຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອາທິໂຕ ປກ຺ຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາ, ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ຂທິຣວເນ ວິຫາໂຣ, ຕຕ຺ຖ ວິໜຣໂຕ ວິເສສາຆິຄໂມ, ກຄວໂຕ ຕຕ຺ຖ ຄມນປ຺ຈ຺ຈາຄມນລ຺ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ປຈ຺ຈາຄເຕ ປນ ກຄວຕິ ໂຍ ໂສ ມຫລ຺ລກກິກ຺ຂຸ ອຸປາໜນໍ ສມ຺ມຸສ຺ສິຕ຺ວາ ປຏິນິວຕ຺ໂຕ ຂທິຣຣຸກ຺ເຂ ອາລຄ຺ຄິຕໍ ທິສ຺ວາ ສາວຕ຺ຖີ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິສາຂາຍ ອຸປາສິກາຍ ''ກີ, ກນ຺ເຕ, ເຣວຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວສໂນກາໂສ ຣມຕີໂຍ''ຕິ ກິກ຺ຂູ ປຸຈ຺ຉມານາຍ ເຍຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ປສໍສິໂຕ, ເຕ ອປສາເທນ຺ໂຕ ''ອຸປາສິເກ, ເອເຕ ຕຸຈ຺ຉໍ ກຕນ຺ຕິ, ນ ສຸນ຺ທໂຣ ກູມິປ຺ປເທໂສ, ອຕິລູຂກກ຺ຂລຸອໍ ຂທິຣວນເມວາ''ຕິ ອາໜຯ ໂສ ວິສາຂາຍ ອາຄນ຺ຕຸກກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ມຕ຺ໜລມາລຸເອ ສນ຺ນິປ຺ຕິເຕ ກິກ຺ຂູ ອຸຊ຺ຊາເປນ຺ໂຕ ອາໜ – ''ກີ, ອາວຸໂສ, ເຣວຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ເສນາສເນ ຣມຕີຍໍ ຕຸມ຺ເໜຫິ ທິຍ຺ຄ''ນ຺ຕິ ຯ ກຄວາ ຕໍ ລຕ຺ວາ ຄນ຺ຆກຸຍິໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຕ຺ຽຂຕານຸຣູເປນ ປາຍິຫາຣິເຍນ ປຣິສມຊ຺ຊໍ ປຕ຺ວາ, ພຸທ຺ຆາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – ''ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ''ຕີ? ເຕ ອາໜໍສຸ – ''ເຣວຕໍ, ກນ຺ເຕ, ອາຣພ຺ກ ກຖາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ 'ເອວໍ ນວກມ຺ມິໂກ ກທາ ສມຕຆມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສຕີ'''ຕີຯ ''ນ, ກິກ຺ຂເວ, ເຣວໂຕ ນວກມ຺ມິ

ໂກ, ອຣຫາ ເຣວໂຕ ຂີຓາສໂວ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ຄາຖມຠາສິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ທຸພ຺ພລກຣກິເລສປ຺ປຫານສາຘເກນ ວິກຸພ຺ພນອຠິຎ຺ຎານປ຺ປເຠເທນ ວາ ປຎ຺ຎາພເລນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາພລໍ, ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີເລນ ຘຸຕງ຺ຄວເຕນ ຈ ອຸປປ຺ນ຺ນຕ຺ຕາ ສີລວຕູປປ຺ນ຺ນໍ, ມຄ຺ຄສມາຘິນາ ຜລສມາຘິນາ ອິຣິຍາປຖສມາຘິນາ ຈ ສມາຫິຕໍ, ອຸປຈາຣປ຺ປນາເຠເທນ ຌາເນນ ຌາເນ ວາ ຣຕຕ຺ຕາ ຌານຣຕໍ, ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຕິມໍ, ຣາຄາທີສງ຺ຄໂຕ ປມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສງ຺ຄາ ປມຸຕ຺ຕໍ, ປຎ຺ຈເຈໂຕຂີລຈຕຸອາສວາຠາເວນ ອຂີລໍ ອນາສວໍ ຕໍ ວາປິ ຘີຣາ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິຯ ຕມ຺ປິ ເອວໍ ປຎ຺ຎາທີຄຸຓສໍຍຸຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄາທິໂທສວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຖິຕາ ສຕ຺ຕາ ມຸນີ ວາ ເວທຍນ຺ຕິຯ ປສ຺ສຖ ຍາວ ປຏິວິສິຏ຺ໂຐວາ ຍໍ ຂີຓາສວມຸນິ, ໂສ ''ນວກມ຺ມິໂກ''ຕິ ວາ ''ກທາ ສມຓຘມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສຕີ''ຕິ ວາ ກຖໍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ໂສ ຫິ ປຎ຺ຎາພເລນ ຕໍ ວິຫາຣໍ ນິຏ຺ຐາເປສິ, ນ ນວກມ຺ມກຣເຓນ, ກຕກິຈ຺ໂຈວ ໂສ, ນ ອິທານິ ສມຓຘມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເຣວຕຕ຺ເຖຣໍ ວິຠາເວຕິຯ ວິຠາວນຕ຺ໂຖ ຫິ ເອຕ຺ຖ ວາ-ສທ຺ໂທຕິຯ

໘໑໔ຯເອກໍ ຈຣນ຺ຕນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ໂພຘິມຓ຺ຑໂຕ ປກຸຕິ ຍຖາກ຺ກມໍ ກປີລວຕ຺ຖຸໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ ຠຄວຕິ ປີຕາປຸຕ຺ຕສມາຄເມ ວຕ຺ຕມາເນ ຠຄວາ ສມ຺ໂມທມາເນນ ຣຎ຺ຎາ ສຸທ຺ໂຘທເນນ ''ຕຸມ຺ເຫ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫຏ຺ຐກາເລ ຄນ຺ຘກຣຓ຺ຑເກ ວາສິຕານິ ກາສິກາທີນິ ທຸສ຺ສານິ ນິວາເສຕ຺ວາ ອິທານິ ກຖໍ ຌິນ຺ນການິ ປໍສຸກູລານິ ຘາເຣຖາ''ຕິ ເອວມາທິນາ ວຸຕ຺ໂຕ ຣາຌານໍ ອນຸນຍມາໂນ –

''ຍໍ ຕ຺ວໍ ຕາຕ ວເຫ ມຍ຺ຫໍ, ປຏ຺ຏຸຕ຺ຕໍ ທຸກູລກາສິກໍ;

ປໍສຸກູລໍ ຕໂຕ ເສຍ຺ຍໍ, ເອຕໍ ເມ ອຠິປຕ຺ຖິຕ''ນ຺ຕິຯ –

ອາທີນິ ວຕ຺ວາ ໂລກຘມ຺ເມຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອວິກມ຺ປຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ສຕ຺ຕປທຄາຖມຠາສິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ປພ຺ພຌ຺ຌາສງ຺ຂາຕາທີຫີ ເອກໍ, ອິຣິຍາປຖາທີຫີ ຈຣິຍາຫິ ຈຣນ຺ຕໍຯ ໂມເນຍ຺ຍຘມ຺ມສມນ຺ນາຄເມນ ມຸນິຯ ສພ຺ພຏ຺ຐາເນສຸ ປມາທາຠາວໂຕ ອປ຺ປມຕ຺ຕໍຯ ອກ຺ໂກສນຄຣຫນາທີເຠທາຍ ນິນ຺ທາຍ ວຓ຺ຓນໂຖມນາທີເຠທາຍ ປສໍສາຍ ຈາ ຕິ ອິມາສຸ ນິນ຺ທາປສໍສາສຸ ປຏິຆານຸນຍວເສນ ອເວຘມານໍຯ ນິນ຺ທາປສໍສາມຸເຂນ ເຈຕ຺ຖ ອຏ຺ຐປິ ໂລກຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສີຫໍວ ເຠຣິສທ຺ທາທີສຸ ສທ຺ເທສຸ ອຏ຺ຐສຸ ໂລກຘມ຺ເມສຸ ປກຕິວິກາຣານຸປ຺ຄເມນ ອສນ຺ຕສນ຺ຕໍ, ປນ຺ເຕສຸ ວາ ເສນາສເນສຸ ສນ຺ຕາສາຠາເວນຯ ວາຕໍວ ສຸຕ຺ຕມຍາທີເຠເທ ຌາລມ຺ຫິ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິຌາເລ ອສຌ຺ຌມານໍ, ອຏ຺ຐສຸ ວາ ໂລກຘມ຺ເມສຸ ປຏິຆານຸນຍວເສນ ອສຌ຺ຌມານໍຯ ປທຸມໍວ ໂຕເຍນ ໂລເກ ຌາຕມ຺ປິ ເຍສໍ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິເລປານໍ ວເສນ ສຕ຺ຕາ ໂລເກນ ລິປ຺ປນ຺ຕິ, ເຕສໍ ເລປານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ ໂລເກນ ອລິປ຺ປມານໍ, ນິພ຺ພານຄາມິມຄ຺ຄໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ເນ ຕາຣມຎ຺ເຎສໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ປນ ອຎ຺ເຎນ ເກນຈິ ມຄ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອເນຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອນຎ຺ຎເນຍ຺ຍໍ ຕໍ ວາປິ ຘີຣາ ມຸນິ ເວທຍນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘມຸນີ ເວທຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕານໍ ວິຠາເວຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

໘໑໕ຯໂຍໂອຄຫເຓຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ຠຄວໂຕ ປຖມາຠິສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍານິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈ ປູຣິຕທສ ປາຣມິທເສາປປາຣມິທສປຣມຕ຺ຖປາຣມິປ຺ປເຠທໍ ອຠິນີຫາຣຄຸຓປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ຕຸສິຕຠວເນ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິຄຸຓໍ ຕຕ຺ຖ ນິວາສຄຸຓໍ ມຫາວິໂລກນຄຸຓໍ ຄພ຺ໂຠກ຺ກນ຺ຕິ ຄພ຺ຠວາສໍ ຄພ຺ຠນິກ຺ຂມນໍ ປທວີຕິຫາຣໍ ທິສາວິໂລກນໍ ພ຺ຣຫ຺ມຄຌ຺ຌນໍ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນໍ ມຫາປຘານໍ ອຠິສມ຺ໂພຘີ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ມຄ຺ຄຎາຓໍ ຜລຎາຓໍ ອຏ຺ຐສຸ ປຣິສາສຸ ອກມ຺ປນຎາຓໍ, ທສພລຎາຓໍ, ຈຕຸໂຍນິປຣິຈ຺ເຈທກຎາຓໍ, ປຎ຺ຈຄຕິປຣິຈ຺ເຈທກຎາຓໍ, ຉພ຺ພິຘໍ ອສາຘາຣຓຎາຓໍ, ອຏ຺ຐວິຘໍ ສາວກສາຘາຣຓພຸທ຺ຘຎາຓໍ, ຈຸທ຺ທສວິຘໍ ພຸທ຺ຘຎາຓໍ, ອຏ຺ຐາຣສພຸທ຺ຘຄຸຓປຣິຈ຺ເຈທກຎາຓໍ, ເອກູນວີສຕິວິຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍ, ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິວິຘຎາຓວຕ຺ຖຸ ເອວມິຈ຺ຈາທີຄຸຓສຕສຫສ຺ເສ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕໍ ມຫາລາຠສກ຺ກາຣໍ ອສຫມາເນຫິ ຕິຕ຺ຖິເຍຫິ ອຸຍ຺ໂຍຌິຕາຍ ຈິຎ຺ຈມາຓວິກາຍ ''ເອກໍ ຘມ຺ມໍ ອຕີຕສ຺ສາ''ຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຈຕຸປຣິສມຌ຺ເຌ ຠຄວໂຕ ອຍເສ ອຸປ຺ປາທິເຕ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຠິກ຺ຂູ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ ''ເອວຣູປມ຺ປິ ນາມ ອຍເສ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ນ ຠຄວໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖີ''ຕິຯ ຕໍ ຎຕ຺ວາ ຠຄວາ ຄນ຺ຘກຸຏິໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຕງ຺ຂຓານຸຣູເປນ ປາຏິຫາຣິເຍນ ປຣິສມຌ຺ເຌ ປຕ຺ວາ, ພຸທ຺ຘາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ, ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – ''ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ''ຕິ? ເຕ ສພ຺ພໍ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ຕໂຕ ຠຄວາ – ''ພຸທ຺ຘາ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຏ຺ຐສຸ ໂລກຘມ຺ເມສຸ ຕາທີໂນ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ

ຄາຖມຠາສີຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ນາມ ໂອຄຫເຕ ມນຸສ຺ສານໍ ນ຺ຫານຕິຕ຺ເຖ ອງຄໝໍສນຕ຺ຖາຍ ຈຕຸຣສ຺ເສ ວາ ອຜ຺ຄໍເສ ວາ ຖມ຺ເກ ນິຂາເຕ ອຸຈ຺ຈກຸລິນາປີ ນີຈກຸລິນາປີ ອງຄໍ ໝໍສນ຺ຕິ, ນ ເຕນ ຖມ຺ກສ຺ສ ອຸນ຺ນຕິ ວາ ໂອນຕິ ວາ ໂຫຕິຯ ເອວເມວໍ ໂຍ ໂອຄຫເຕ ຖມ຺ໂກຣິ ວາກິຊາຍຕິ ຍສ຺ມີ ປເຣ ວາຈາປຣິຍນ຺ຕໍ ວທນ຺ຕິຯ ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍສ຺ມີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ປເຣ ຕິຕ຺ຖິຍາ ວາ ອລ຺ເລ ວາ ວຕ຺ຕາວເສນ ອຸປ຺ຣິມໍ ວາ ອວຕ຺ຕາວເສນ ເຫຜ຺ຄິມໍ ວາ ວາຈາປຣິຍນ຺ຕໍ ວທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອນຸນຍໍ ວາ ປຝິໝໍ ວາ ອ ນາປຊ຺ຊມາໂນ ຕາທິກາເວນ ໂຍ ໂອຄຫເຕ ຖມ຺ໂກຣິວ ກາວຕິຕິຯ ຕໍ ວິຕຣາຄໍ ສຸສມາຫິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ຕໍ ອິຜ຺ຄາຣມ຺ມເຕ ຣາ ຄາກາເວນ ວິຕຣາຄໍ, ອນິຜ຺ຄາຣມ຺ມເຕ ຈ ໂທສໂມຫາກາເວນ ສຸສມາຫິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ສຸຜ຺ຄ຺ ວາ ສໂມຮາເນຕ຺ວາ ຄປີຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຣກ຺ຂິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ໂຄປີຕິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕໍ ວາປີ ຮີຣາ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິ ພຸທ຺ຮມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ກາຄໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕິຕິ ອຕ຺ຕານໍ ວິກາເວຕິຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

໔໑໗ຯໂຍ ເວ ຄິຕຕ຺ໂຕຕິ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ອລ຺ລຕຣາ ເສຜ຺ຄິຮິຕາ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ເຫຜ຺ຄາປາສາເທ ຕນ຺ຕ ວາຍສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສຣໍ ວຜ຺ເຜນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຸຊຸກາເວນ ຕປ຺ປຝິກາຄນິມິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄເຫສິ – ‘‘ອໂຫ ວຕ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ກາຍວຈີມໂນວງກໍ ປຫາຍ ຕສຣໍ ວິຍ ອຸຊຸຈິຕ຺ຕາ ກເວຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິຯ ສາ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາປີ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕເທວ ນິມິຕ຺ຕໍ ອາວຊ ເຊນ຺ຕິ ນິສີທິຯ ເອວໍ ປຝິປ຺ນນາຍ ຈສ຺ສາ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຕໍ ປາກຝໍ ອໂຫສີ, ຕທນຸສາເຣເນວ ຈ ທຸກ຺ຂານຕ຺ຕ ລກ຺ຂຕານິປີຯ ອຖສ຺ສາ ຕໂຍປີ ກວາ ອາທິຕ຺ຕາ ວິຍ ອຸປຜ຺ຄຫີສຸຯ ຕໍ ຕຖາ ວິປສ຺ສມານໍ ລຕ຺ວາ ກຄວາ ຄນ຺ຮກຸຝິຍໍ ນິສິນ຺ໂນວ ໂອກາສໍ ມຸລ຺ຈິຯ ສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ກີ ອິທ’’ນ຺ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ປສ຺ເສ ນິສິນ຺ນມິວ ທິສ຺ວາ ອຸຜ຺ຄາຍ ປລ຺ຊລິກາ ອຜ຺ຄາສິຯ ອຖສ຺ສາ ກຄວາ ສປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ຮມ຺ມເທສນາວເສນ ອິມໍ ຄາຖມຠາສິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ເວ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕຕາຍ ອກຸປ຺ປວິມຸຕ຺ຕິຕາຍ ຈ ວຸທ຺ໝິຫານິມໍ ອກາວໂຕ ວິກ຺ຂິຕຊາຕິສໍສາຣຕ຺ຕາ ກວນ຺ຕຣູປຄມນາກາວໂຕ ຈ ຄິຕຕ຺ໂຕ, ປຫີນກາຍວຈີມໂນວງກຕາຍ ອຄຕິຄມນາກາເວນ ວາ ຕສຣໍວ ອຸຊຸ, ຫິ ໂຣຕ຺ຕປ຺ປສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ ກມ຺ເມຫິ ປາປເກຫິ, ປາປການິ ກມ຺ມານິ ຄູຖຄຕໍ ວິຍ ມຸຕ຺ຕຄຕໍ ວິຍ ຈ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ, ຫິຣີຍຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂຍຄວິກາເຄນ ຫິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນໍ ສທ຺ທສຕ຺ເຖ ສິຊ຺ຊຕິຯ ວິມໍສມາໂນ ວິສມໍ ສມລ຺ຈາຕິ ກາຍວິສມາທິວິ ສມໍ ກາຍສມາທິສມລ຺ຈ ປຫານກາວນາກິຈ຺ຈສາຮເນນ ມຄ຺ຄປລ຺ລາຍ ວິມໍສມາໂນ ອຸປປ຺ຣິກ຺ຂມາໂນຯ ຕໍ ວາປີ ຊິຕາສວໍ ຮີຣາ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິຕິຯ ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ມຄ຺ຄປລ຺ລາຍ ວິມໍສມາໂນ ວິສມໍ ສມລ຺ຈ ໂຍ ເວ ຄິຕຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ເອວໍ ຕສຣໍວ ອຸຊຸ ຫຸຕ຺ວາ ກິລ຺ຈິ ວິຕິກ຺ກມໍ ອນາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ ກມ຺ເມຫິ ປາປເກຫິຯ ຕໍ ວາປີ ຮີຣາ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິຯ ຍໂຕ ອິທິໂສ ໂຫຕິຕິ ຊິຕາສວມຸນີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ຄາຄໍ ເທເສສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ເສຜ຺ຄິຮິຕາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຜ຺ຄຫີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ວິກປ຺ເປ ວາ ສມຸຈ຺ຈເຍ ວາ ວາສທ຺ໂທ ທຜ຺ຄພ຺ໂພຯ

໔໑໘ຯໂຍ ສລ຺ລຕຕ຺ໂຕຕິ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ກຄວຕິ ກິຣ ອາລຸອວິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ອາລຸອວິນຄເຣ ອລ຺ລຕໂຣ ຕນ຺ຕວາໂຍ ສຕ຺ຕວສ຺ສິກໍ ຮີຕຣໍ ອາຕາເປສີ – ‘‘ອມ຺ມ, ຫິຍ຺ໂຍ ອວສິຜ຺ຄຕສຣໍ ນ ພຫຸ, ຕສຣໍ ວຜ຺ເຜຕ຺ວາ ລຫຸໍ ຕນ຺ຕວາຍສາລໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ ຍາສີ, ມາ ໂຂ ຈີຣາຍີ’’ຕີຯ ສາ ‘‘ສາຮູ’’ຕີ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉີຯ ໂສ ສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕນ຺ຕໍ ວິເນນ຺ໂຕ ອຜ຺ຄາສີຯ ຕໍ ທິວສລ຺ຈ ກຄວາ ມ ຫາກຣຸຕາສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຜ຺ຄາຍ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ທາຣິກາຍ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລູປນິສ຺ສຍໍ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈຕຸຣາ ສີຕິຍາ ປາຕສຫສ຺ສານລ຺ຈ ຮມ຺ມາກິສມຍໍ ທິສ຺ວາ ປເຄວ ສຣີຣປຝິຊຄ຺ຄນໍ ກຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ນຄຣໍ ປາວິສີຯ ມນຸສ຺ ສາ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ – ‘‘ອທ຺ຮາ ອຊ຺ຊ ໂກຈິ ອນຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ໂພ ອຕ຺ຖິ, ປເຄວ ປວິຜ຺ໂຖ ກຄວາ’’ຕີ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ຉີສຸຯ ກ ຄວາ ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ສາ ທາຣິກາ ປີຕຸສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມີ ອຜ຺ຄາສີຯ ນຄຣວາສິໂນ ຕໍ ປເທສໍ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ປຣິປ຺ໂຜສິຕ຺ ວາ, ປຸປ຺ຜູປຫາຣໍ ກຕ຺ວາ, ວິຕານໍ ພນ຺ຮິຕ຺ວາ, ອາສນໍ ປລ຺ລາເປສຸໍຯ ນິສີທິ ກຄວາ ປລ຺ລຕ຺ເຕ ອາສເນ, ມຫາຊນກາໂຍ ປຣິວາ ເຣຕ຺ວາ ອຜ຺ຄາສິຯ ສາ ທາຣິກາ ຕໍ ປເທສໍ ປຕ຺ຕາ ມຫາຊນປຣິວຸຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ປລ຺ຈປຕິຜ຺ຄິເຕນ ວນ຺ທິຯ ຕໍ ກຄວາ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ – ‘‘ທາຣິເກ ກຸໂຕ ອາຄຕາສີ’’ຕີ ປຸຈ຺ຉີຯ ‘‘ນ ຊານາມິ ກຄວາ’’ຕີຯ ‘‘ກຸຫີ ຄມິສ຺ສສີ’’ຕີ? ‘‘ນ ຊານາມິ ກຄວາ’’ຕີຯ ‘‘ນ ຊານາສີ’’ຕີ? ‘‘ຊານາມິ ກຄວາ’’ຕີຯ ‘‘ຊານາສີ’’ຕີ? ‘‘ນ ຊານາມິ ກຄວາ’’ຕີຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ ອຸຊ຺ຊາຍນ຺ຕິ – ‘‘ປສ຺ສຖ, ໂກ, ອຍໍ ທາຣິກາ ອຕ຺ຕໂນ ຆຣາ ອາຄຕາປີ ກຄວຕາ ປຸຈ຺ຉິຍມານາ ‘ນ ຊານາ ມີ’ຕີ ອາຫ, ຕນ຺ຕວາຍສາລໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ຈາປີ ປຸຈ຺ຉິຍມານາ ‘ນ ຊານາມີ’ຕີ ອາຫ, ‘ນ ຊານາສີ’ຕີ ວຸຕ຺ຕາ ‘ຊານາມີ’ຕີ ອາຫ,

‘ຊານາສີ’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ‘ນ ຊານາມິ’ຕິ ອາຫ, ສພ຺ພໍ ປຈ຺ຈນີກເມວ ກໂຣຕິ’’ຕິ။ ກຄວາ ມນຸສ຺ສານໍ ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຍໍ ກາຕຸກາໂມ ຕໍ ປ຺ຸຈ຺ຊິ – ‘‘ກິ ມຍາ ປ຺ຸຈ຺ຊິຕໍ, ກິ ຕຍາ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ? ສາ ອາຫ – ‘‘ນ ມໍ, ກນ຺ເຕ, ໂກຈິ ນ ຊານາຕິ, ຆຣໂຕ ອາຄຕາ ຕນ຺ຕວາຍສາລໍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ; ອປິຈ ມໍ ຕຸມ຺ເຫ ປຏິສນ຺ຘິວເສນ ປ຺ຸຈ຺ຉຖ, ‘‘ກຸໂຕ ອາຄຕາສີ’’ຕິ, ຈຸຕິວເສນ ປ຺ຸຈ຺ຉຖ, ‘‘ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສສີ’’ຕິ ອຫຏ຺ຈ ນ ຊານາມິ။ ‘‘ກຸໂຕ ຈມ຺ຫິ ອາຄຕາ; ນິຣຍາ ວາ ເທວໂລກາ ວາ’’ຕິ, ນ ຫິ ຊານາມິ, ‘‘ກຸຫິມ຺ປິ ຄມິສ຺ສາມິ ນິຣຍໍ ວາ ເທວໂລກໍ ວາ’’ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ນ ຊານາມິ’’ຕິ ອວຈໍ။ ຕໂຕ ມໍ ກຄວາ ມຣຕໍ ສນ຺ຘາຍ ປ຺ຸຈ຺ຊິ – ‘‘ນ ຊານາສີ’’ຕິ, ອຫຏ຺ຈ ຊານາມິ။ ‘‘ສພ຺ເພສໍ ມຣຕໍ ທຸວ’’ນ຺ຕິ, ເຕນາໂວຈໍ ‘‘ຊານາມິ’’ຕິ။ ຕໂຕ ມໍ ກຄວາ ມຣຕກາລໍ ສນ຺ຘາຍ ປ຺ຸຈ຺ຊິ ‘‘ຊານາສີ’’ຕິ, ອຫຏ຺ຈ ນ ຊານາມິ ‘‘ກທາ ມຣິສ຺ສາມິ ກິ ອຊ຺ຊ ວາ ອຸທາຫຸ ສ຺ເວ ວາ’’ຕິ, ເຕນາໂວຈໍ ‘‘ນ ຊານາມິ’’ຕິ။ ກຄວາ ຕາຍ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕໍ ປຏ຺ຫໍ ‘‘ສາຘຸ ສາຘູ’’ຕິ ອນຸໂມທິ။ ມຫາຊນກາໂຍປິ ‘‘ຍາວ ປຕ຺ຑິຕາ ອຍໍ ທາຣິກາ’’ຕິ ສາຘຸການສຫສ຺ສານິ ອທາສິ။ ອຖ ກຄວາ ທາຣິກາຍ ສປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ –

‘‘ອນ຺ຘກູໂຕ ອຍໍ ໂລໂກ, ຕນຸເກຕ຺ຖ ວິປ຺ສ຺ສຕິ;

ສກຸໂຓ ຊາລມຸຕ຺ໂຕວ, ອປ຺ໂປ ສຄ຺ຄາຍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ။ (ຘ။ ປ။ ໑໗໔) –

ອິມໍ ຄາຖມາຫ။ ສາ ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຖາສິ, ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານຏ຺ຈ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສິ။

ສາ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ။ ປິຕາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຈິເຣນາຄຕາ’’ຕິ ກຸທ຺ໂຘ ເວເຄນ ຕນ຺ເຕ ເວມໍ ປກ຺ຂິປິ။ ຕໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ທາຣິກາຍ ກຸຈ຺ຊິ ກິນ຺ທິ။ ສາ ຕຕ຺ເຖວ ກາລມກາສິ။ ໂສ ທິສ຺ວາ – ‘‘ນາຫໍ ມມ ຘີຕຣໍ ປຫຣິໍ, ອປິຈ ໂຂ ອິມໍ ເວມໍ ເວຄສາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອິມິສ຺ສາ ກຸຈ຺ຊິ ກິນ຺ທິ။ ຊີວຕິ ນຸ ໂຂ ນນຸ ໂຂ’’ຕິ ວິມໍສນ຺ໂຕ ມຕໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ມນຸສ຺ສາ ມໍ ‘ອິມິນາ ຘີຕາ ມາຣິຕາ’ຕິ ຣຕ຺ວາ ອຸປກ຺ໂກເສຍ຺ຍຸໍ, ເຕນ ຣາຊາປິ ຄຣຸກໍ ທຕ຺ຫໍ ປເຕຍ຺ຍ, ຫນ຺ທາຫໍ ປຏິກຈ຺ເຈວ ປລາຍາມີ’’ຕິ။ ໂສ ທຕ຺ຑກເຍນ ປລາຍນ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣຏ຺ເຓ ວສນ຺ຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ວສໂນກາສໍ ປາປຸຕິ။ ເຕ ຈ ກິກ຺ຂູ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິ။ ເຕ ຕໍ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ຕຈປຏ຺ຈກກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ອທໍສຸ။ ໂສ ຕໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວາຍມນ຺ໂຕ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕິ, ເຕ ຈສ຺ສ ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຊາຍາ။ ອຖ ມຫາປວາຣຕາຍ ສພ຺ເພວ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມໍສຸ – ‘‘ວິສຸທ຺ຘິປວາຣຕໍ ປວາເຣສ຺ສາມາ’’ຕິ။ ກຄວາ ປວາເຣຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຖວສ຺ໂສ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ຄາມນິຄມາທີສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອາລວິໍ ອຄມາສີ။ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສາ ກຄວນ຺ຕໍ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາ ທານາທີນິ ກໂຣນ຺ຕາ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຘີຕຣໍ ມາເຣຕ຺ວາ ອິທານິ ກໍ ມາເຣຕຸໍ ອາຄໂຕສີ’’ຕິອາທີນີ ວຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຕ຺ເທສຸໍ။ ກິກ຺ຂູ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຖານເວລາຍໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ။ ກຄວາ – ‘‘ນ, ກິກ຺ຂເວ , ອຍໍ ກິກ຺ຂຸ ຘີຕຣໍ ມາເຣສິ, ສາ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມນ ມຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ມນຸສ຺ເສຫິ ທຸພ຺ພິຊານໍ ຊີຕາສວມຸນິກາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ຄາຖມກາສິ။

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ຕີສຸປິ ກມ຺ມທ຺ວາເຣສຸ ສີລສໍຍເມນ ສໍຍຕ຺ໂຕ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ເຈຕສາ ວາ ຫິໍສາທິກໍ ນ ກໂຣຕິ ປາປໍ, ຕຏ຺ຈ ໂຂ ປນ ທທໂຣ ວາ ທທຣວເຍ ຖິໂຕ, ມຊ຺ຊິໂມ ວາ ມຊ຺ຊິມວເຍ ຖິໂຕ, ເອເຕເນວ ນເຍນ ເຖໂຣ ວາ ປຈ຺ຊິມວເຍ ຖິໂຕ ຕິ ກທາຈິປິ ນ ກໂຣຕິ။ ກິ ການຓາ? ຍຕຕ຺ໂຕ, ຍສ຺ມາ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ວິຣຕິຍາ ສພ຺ພປາເປຫິ ອຸປຣຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ။

ອິທານິ ມຸນິ ອໂຣສເນຍ຺ໂຍ ນ ໂສ ໂຣເສຕິ ກຏ຺ຈີຕິ ເອເຕສໍ ປທານໍ ອຍໍ ໂຍຊນາ ຈ ອຘິປ຺ປາໂຍ ຈ – ໂສ ຊີຕາສວມຸນິ ອໂຣສເນຍ຺ໂຍ ‘‘ຘີຕຸມາຣໂກ’’ຕິ ວາ ‘‘ເປສກາໂຣ’’ຕິ ວາ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ໂຣເສຕຸໍ, ຆຏ຺ເຏຕຸໍ, ພາເຘຕຸໍ ອຣໂຫ ນ ໂຫຕິ။ ໂສປິ ຫິ ນ ໂຣເສຕິ ກຏ຺ຈິ, ‘‘ນາຫໍ ມມ ຘີຕຣໍ ມາເຣມິ, ຕ຺ວໍ ມາເຣສິ, ຕຸມ຺ຫາທິໂສ ວາ ມາເຣຕິ’’ຕິອາທີນີ ວຕ຺ວາ ກຏ຺ຈິ ນ ໂຣເສຕິ, ນ ຆຏ຺ເຏຕິ, ນ ພາເຘຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສປິ ນ ໂຣສເນຍ຺ໂຍ။ ອປິຈ ໂຂ ປນ ‘‘ຕິຏ຺ຖຕຸ ນາໂຄ, ມາ ນາຄໍ ຆຏ຺ເຏສິ, ນໂມ ກໂຣຫິ ນາຄສ຺ສາ’’ຕິ (ມ။ ນິ။ ໑໗໘໔໙) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ນມສ຺ສິຕພ຺ໂພເຍວ ໂຫຕິ။ ຕໍ ວາປີ ຘີຣາ ມຸນິ ເວທຍນ຺ຕິ ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຕມ຺ປິ ຘີຣາວ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ປທວິກາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພ။ ອຘິປ຺ປາໂຍ ເຈຕ຺ຖ – ຕໍ ‘‘ອຍໍ ອໂຣສເນຍ຺ໂຍ’’ຕິ ເອເຕ ພາລມນຸສ຺ສາ ອຊານິຕ຺ວາ ໂຣເສນ຺ຕິ။ ເຍ ປນ ຘີຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ຘີຣາວ ຕມ຺ປິ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຍໍ ຊີຕາສວມຸນີຕິ ຊານນ຺ຕີຕິ။

໔໑໙. ມໂຫຄຄໂຕຕີ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ປຍ຺ຈສຕາຍໂກ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອໂຫສິ. ໂສ ນິປ຺ຜຊ຺ຊມາເນສຸ ສສ຺ເສສຸ ເຂຕ຺ຕຄຄໍ, ຣາສຄຄໍ, ໂກຍ຺ຄຄໍ, ກຸມ຺ກິຄຄໍ, ໂກຊ຺ນຄຄນ຺ຕິ ອິມານີ ປຍ຺ຈ ອຄ຺ຄານີ ເທຕິ. ຕຕ຺ຖ ປຖມປກ຺ການິເຍວ ສາລິ-ຍວ-ໂຄທູມ-ສິສານີ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຍາຄຸປາຍາສປຸຖຸກາທີນີ ປຕິຍາເທຕ຺ວາ “ອຄ຺ຄສ຺ສ ທາຕາ ເມທາວີ, ອຄ຺ຄໍ ໂສ ອທິຄຈ຺ຈຕີ”ຕິ ເອວໍທີຍ຺ຄິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ພຸທ຺ທປ຺ປມຸຂສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຄສ຺ສ ທານໍ ເທຕິ, ອິທມສ຺ສ ເຂຕ຺ຕຄຄທານໍ. ນິປ຺ຜນ຺ເນສຸ ປນ ສສ຺ເສສຸ ລາຍິເຕສຸ ມທ຺ທິເຕສຸ ຈ ວຣສຍ຺ຍານີ ຄເຫຕ຺ວາ ຕເຖວ ທານໍ ເທຕິ, ອິທມສ຺ສ ຣາສຄຄທານໍ. ປຸນ ເຕຫິ ສຍ຺ເຍຫິ ໂກຍ຺ຄາຄາຣານີ ປູຣາເປຕ຺ວາ ປຖມໂກຍ຺ຄາຄາຣວິວຣເຕ ປຖມນິຫຍານີ ສຍ຺ຍານີ ຄເຫຕ຺ວາ ຕເຖວ ທານໍ ເທຕິ, ອິທມສ຺ສ ໂກຍ຺ຄຄຄທານໍ. ຍໍ ຍເທວ ປນສ຺ສ ຍເຣ ຣນ຺ເຍຕິ, ຕໂຕ ອຄ຺ຄໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕປພ຺ພຊິຕານໍ ອທຕ຺ວາ ອນ຺ຕມໂສ ທາຣການມ຺ປິ ນ ກິຍ຺ຈິ ເທຕິ, ອິທມສ຺ສ ກຸມ຺ກິຄຄທານໍ. ປຸນ ອຕ຺ຕໂນ ໂກຊ຺ນກາເລ ປຖມຸປ຺ນີຕໍ ໂກຊ຺ນໍ ປຸເຣກຕ຺ຕກາເລ ສງ຺ຄສ຺ສ, ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕກາເລ ສມ຺ປຕ຺ຕຍາຈການໍ, ຕທກາເວ ອນ຺ຕມໂສ ສຸນຂານມ຺ປິ ອທຕ຺ວາ ນ ກຸຍ຺ຊຕິ, ອິທມສ຺ສ ໂກຊ຺ນຄຄທານໍ. ເອວໍ ໂສ ປຍ຺ຈຄຄທາຍໂກຕ຺ເວວ ອກິລກ຺ຂິໂຕ ອໂຫສິ.

ອເຖກທິວສໍ ກຄວາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ພຸທ຺ທຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາ ຈ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍໍ ທິສ຺ວາ ສຣີຣປຕິຊຄ຺ຄນໍ ກຕ຺ວາ ອຕິປ຺ປເຄວ ຄນ຺ຄກຸຕິ ປາວິສິ. ກິກ຺ຂູ ປີຫິຕທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຄກຸຕິ ທິສ຺ວາ – “ອຊ຺ຊ ກຄວາ ເອກໂກວ ຄາມໍ ປວິສິຕຸກາໂມ”ຕິ ຍຕ຺ວາ ກິກ຺ຂາຈາຣເວລາຍ ຄນ຺ຄກຸຕິ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປີຕ຺ທາຍ ປວິສິສຸ. ກຄວາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ໂກຊ຺ນເວລາຍໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິ ປາວິສິ. ມນຸສ຺ສາ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ເອວໍ – “ນູນຊ຺ຊ ໂກຈິ ສຕ຺ໂຕ ອນຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ໂພ ອຕ຺ຖິ, ຕຖາ ຫິ ກຄວາ ເອກໂກວ ປວິຍ຺ໂຖ”ຕິ ຍຕ຺ວາ ນ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິສຸ ນິມນ຺ຕນຕ຺ຖາຍ. ກຄວາປິ ອນຸປ຺ພ຺ເພນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ພຣທ຺ວາຣໍ ສມ຺ປຕ຺ວາ ອຕ຺ຖາສິ. ເຕນ ຈ ສມເຍນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂກຊ຺ນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ປນສ຺ສ ພີຊນີ ຄເຫຕ຺ວາ ຄິຕາ. ສາ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ “ສຈາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ໂກຊ຺ນໍ ທເທຍ຺ຍ, ຕໂຕ ເມ ປຸນ ປຈິຕພ຺ພໍ ກເວຍ຺ຍາ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອປ຺ປສາທຍ຺ຈ ມຈ຺ເຉຣຍ຺ຈ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຍຖາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກຄວນ຺ຕໍ ນ ປສ຺ສຕິ, ເອວໍ ຕາລວຕ຺ເຕນ ປຕິຈ຺ຉາເທສິ. ກຄວາ ຕໍ ຍຕ຺ວາ ສຣີຣາກໍ ມຸຍ຺ຈິ. ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສຸວຕ຺ໂຕກາສໍ ທິສ຺ວາ “ກິເມຕ”ນ຺ຕິ ອຸລ຺ໂລເກນ຺ໂຕ ອທ຺ທສ ກຄວນ຺ຕໍ ທ຺ວາເຣ ຄິຕໍ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕີປິ “ທິຍ຺ໂຄເມນ ກຄວາ”ຕິ ຕາວເທວ ຕາລວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຍ຺ຈປຕິຍ຺ຄິເຕນ ວນ຺ທິ, ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຈສ຺ສາ ອຸຍ຺ຄທນ຺ຕິຍາ ສປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ –

“ສພ຺ພໂສ ນາມຣູປສ຺ມິ, ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ມມາຍິຕໍ;

ອສຕາ ຈ ນ ໂສຈຕິ, ສ ເວ ກິກ຺ຂູຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ. (ຘ. ປ. ໓໖໗) –

ອິມໍ ຄາຖມກາສິ. ສາ ຄາຖາປຣິໂຍສາເນເຍວ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຄາສິ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ກຄວນ຺ຕໍ ອນ຺ໂຕຍຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ, ວຣາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ, ທກ຺ຂິໂຓທກໍ ທຕ຺ວາ, ອຕ຺ຕໂນ ອຸປນີຕໂກຊ຺ນໍ ອຸປນາເມສິ – “ຕຸມ຺ເຫ, ກນ຺ເຕ, ສເທວເກ ໂລເກ ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍາ, ສາຘຸ, ເມ ຕໍ ໂກຊ຺ນໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຄາເປຖາ”ຕິ. ກຄວາ ຕສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ປຕິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊິ. ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມກາສິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍໍ ກຸມ຺ກິໂຕ ປຖມເມວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄໂຕ, ອທ຺ຘາວເສສາຍ ກຸມ຺ກິຍາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໂຕ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ມຊ຺ຊໂຕ, ເອກທ຺ວິກຍ຺ຈຊຸມຕ຺ຕາວເສສາຍ ກຸມ຺ກິຍາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໂຕ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ເສສໂຕ ວາ ປີຕ຺ທໍ ລເກຖ. ປຣທຕ຺ຕູປຊີວີຕິ ປພ຺ພຊິໂຕ. ໂສ ຫິ ອຸທກທນ຺ຕໂປ຺ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສໍ ປເຣເນວ ທຕ຺ຕໍ ອຸປຊີວຕິ, ຕສ຺ມາ “ປຣທຕ຺ຕູປຊີວີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ນາລໍ ຖຸຕຸໍ ໂນປີ ນິປ຺ຈ຺ຈວາທີຕິ ອຄ຺ຄໂຕ ລທ຺ຘາ ອຕ຺ຕານໍ ວາ ທາຍກໍ ວາ ໂຖເມຕຸມ຺ປິ ນາຣທຕິ ປຕິນາປຸນຍຕ຺ຕາ. ເສສໂຕ ລທ຺ຘາ “ກີ ເອຕໍ ອິມິນາ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ທາຍກໍ ນີປາເຕຕ຺ວາ ອປ຺ປິຍວຈນານິ ວຕ຺ຕາປີ ນ ໂຫຕິ ປຕິນປຕິພຕ຺ຕາ. ຕໍ ວາປີ ສິຣາ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕີຕິ ຕມ຺ປິ ປຕິນາປຸນຍປຕິພໍ ສີຣາວ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕີຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຕນ ຄາຖໍ ເທເສສິ. ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຄຫີຕິ.

໔໒໐. ມຸນີ ຈຣນ຺ຕນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ອຍ຺ຍຕໂຣ ເສຍ຺ຄີປຸຕ຺ໂຕ ອຸຕ຺ວເສນ ຕີສຸ ປາສາເທສຸ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິຫິ ປຣິຈາຣຍມາໂນ ທຫໂຣວ ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ, ມາຕາປິຕໂຣ ຍາຈິຕ຺ວາ, ຂຄ຺ຄວິສາຕສຸຕ຺ເຕ “ກາມາ ຫິ ຈິຕ຺ຣາ”ຕິ (ສຸ.

ນີ“ ໕໐) ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຜ຺ຖຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ ປ຺ພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈ ອຸປ຺ປ຺ພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈ ຈຕ຺ຕ຺ຖວາເຣ ອຣຫຕ຺ ຕໍ ປາປຸຕິ“ ຕໍ ປ຺ຸພ຺ພປຣິຈເຍນ ກິກ຺ຂູ ກຕນ຺ຕິ – “ສມໂຍ, ອາວຸໂສ, ອຸປ຺ປ຺ພ຺ພຊິຕ຺”ນ຺ຕິ“ ໂສ “ອກພ຺ໂພ ທານາຫໍ, ອາວຸໂສ, ວິພ຺ກມິຕຸ”ນ຺ຕິ ອາຫ“ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ“ ກຄວາ “ເອວເມຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອກພ຺ໂພ ໂສ ທານີ ວິພ຺ກມິຕຸ”ນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຊີຕາສວມ຺ນິກາວໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ“

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂມເນຍ຺ຍຮມ຺ມສມນ຺ນາຄເມນ ມຸນີ, ເອກວິຫາຣິຕາຍ, ປ຺ຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ກາຣາສຸ ວາ ຈຣິຍາສຸ ຍາຍ ກາຍຈິ ຈຣິຍາຍ ຈຣນ຺ຕໍ, ປ຺ຸພ຺ເພ ວິຍ ເມຖຸນຮມ຺ເມ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ວິຣຕິຍາ ວິຣຕໍ ເມຖຸນສ຺ມາ“ ທຸຕິຍປາທສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ໂຮ – ກີທິສໍ ມຸນີ ຈຣນ຺ຕໍ ວິຣຕໍ ເມຖຸນສ຺ມາຕິ ເຈ? ໂຍ ໂຍພ຺ພເນ ໂນປນິພຊ຺ຊເຕ ກ຺ວຈິ, ໂຍ ກຫ຺ເຣປີ ໂຍພ຺ພເນ ວຕ຺ຕມາເນ ກ຺ວຈິ ອິຕ຺ຖິຣູເປ ຍຖາ ປຸເຣ, ເອວໍ ເມຖຸນຣາເຄນ ນ ອຸປນິພຊ຺ຊຕິ“ ອຖ ວາ ກ຺ວຈິ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ປຣສ຺ສ ວາ ໂຍພ຺ພເນ “ຍຸວາ ຕາວມ຺ທິ, ອຍໍ ວາ ຍຸວາຕິ ປຜິເສວາມິ ຕາວ ກາເມ”ຕິ ເອວໍ ໂຍ ຣາເຄນ ນ ອຸປນິພຊ຺ຊຕີຕິ ອຍມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ“ ນ ເກວລຍ຺ຈ ວິຣຕໍ ເມຖຸນສ຺ມາ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ຊາຕິມທາທິເກຫາ ມທາ, ກາມຄຸເຕສຸ ສຕິວິປ຺ປ຺ວາສສງ຺ຂາຕາ ປມາທາປີ ຈ ວິຣຕໍ, ເອວໍ ມທປ຺ປ຺ມາທາ ວິຣຕຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພກິເລສພນ຺ຮເນຫີ“ ຍຖາ ວາ ເອໂກ ໂລກິກາຍປີ ວິຣຕິຍາ ວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ນ ເອວໍ, ກິ ປນ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕໍ ວິຣຕໍ, ສພ຺ພກິເລສພນ຺ຮເນຫີ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣວິຣຕິຍາ ວິຣຕນ຺ຕິປີ ອຕ຺ໂຖ“ ຕໍ ວາປີ ຮີຣາ ມຸນິ ເວທຍນ຺ຕີຕິ ຕມ຺ປີ ຮີຣາ ເອວ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ປນ ນໍ ນ ເວທຍຖ, ເຕນ ນໍ ເອວໍ ກຕຖາຕິ ທສ຺ເສຕິ“

໔໘໑“ອຍ຺ຍາຍ ໂລກນ຺ຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວາ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ວິຫຣຕິ“ ເຕນ ສມເຍນ ນນ຺ທສ຺ສ ອາກຣຕມງ຺ຄລໍ, ອກິເສກມງ຺ຄລໍ, ອາວາຫມງ຺ຄລນ຺ຕິ ຕີຕິ ມງ຺ຄລານິ ອກໍສຸ“ ກຄວາປີ ຕຕ຺ຖ ນິມນ຺ຕິໂຕ ປຍ຺ຈຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສທ຺ຮີ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມນ຺ໂຕ ນນ຺ທສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ປຕ຺ຕໍ ອທາສິ“ ຕໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ຊນປທກລ຺ຍາຕີ “ຕ຺ວຍ຺ຜໍ ໂຂ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາສີ”ຕິ ອາຫ“ ໂສ ກຄວໂຕ ຄາຣເວນ “ຫນ຺ທ ກຄວາ ປຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ວິຫາຣເມວ ຄໂຕ“ ກຄວາ ຄນ຺ຮກຸຜິປຣິເວເຕ ຖຕ຺ວາ “ອາຫຣ, ນນ຺ທ, ປຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ “ປ຺ພ຺ພຊິສ຺ສສີ”ຕິ ອາຫ“ ໂສ ກຄວໂຕ ຄາຣເວນ ປຜິກ຺ຂິປີຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ “ປ຺ພ຺ພຊາມິ, ກຄວາ”ຕິ ອາຫ“ ຕໍ ກຄວາ ປ຺ພ຺ພາເຊສິ“ ໂສ ປນ ຊນປທກລ຺ຍາຕິຍາ ວຈນໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສຣນ຺ໂຕ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິ“ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ“ ກຄວາ ນນ຺ທສ຺ສ ອນກິຣຕີ ວິໂນເທຕຸກາໂມ “ຕາວຕິສກວນໍ ຄຕປ຺ຸພ຺ໂພສິ, ນນ຺ທາ”ຕິ ອາຫ“ ນນ຺ໂທ “ນາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຄຕປ຺ຸພ຺ໂພ”ຕິ ອໂວຈ“

ຕໂຕ ນໍ ກຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ຕາວຕິສກວນໍ ເນຕ຺ວາ ເວຊຍນ຺ຕປາສາທທ຺ວາເຣ ອຜ຺ຖາສິ“ ກຄວໂຕ ອາຄມນໍ ວິທິຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ອຈ຺ຉຣາຄຕປຣິວຸໂຕ ປາສາທາ ໂອໂຣຫິ“ ຕາ ສພ຺ພາປີ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາວການໍ ປາທມກ຺ຂນເຕລໍ ທຕ຺ວາ ກກຸຜປາທິນິໂຍ ອເຫສຸໍ“ ອຖ ກຄວາ ນນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ – “ປສ຺ສສີ ໂນ, ຕ຺ວໍ ນນ຺ທ, ອິມານິ ປຍ຺ຈ ອຈ຺ຉຣາສຕານິ ກກຸຜປາທານີ”ຕິ ສພ຺ພໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ“ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ນາມ ນິມິຕ຺ຕານຸພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ສກເລປີ ພຸທ຺ຮວຈເນ ເອຕໍ ນຕ຺ຖິ“ ອຖ ຈ ປເນຕ຺ຖ ກຄວາ ອຸປາຍກຸສລຕາຍ ອາຕຸຣສ຺ສ ໂທເສ ອຸຄ຺ຄິເລຕ຺ວາ ນີຫຣິຕຸກາໂມ ເວຊ຺ໂຊ ສຸໂກຊນໍ ວິຍ ນນ຺ທສ຺ສ ຣາຄໍ ອຸຄ຺ຄິເລຕ຺ວາ ນີຫຣິຕຸກາໂມ ນິມິຕ຺ຕານຸພ຺ຍຍ຺ຊນຄ຺ຄຫຕໍ ອນຸຍ຺ຍາສິ ຍຖາ ຕໍ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ“ ຕໂຕ ກຄວາ ອຈ຺ຉຣາເຫຕຸ ນນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍ ອກິຣຕີ ທິສ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອາຕາເປສິ – “ກຕກ຺ວາເທນ ນນ຺ທໍ ໂຈເທຖາ”ຕີ“ ໂສ ເຕຫິ ໂຈທິຍມາໂນ ລຊ຺ຊິໂຕ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຜິປ຺ຊິຕ຺ວາ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສຈ຺ຉາກາສິ“ ຕສ຺ສ ຈງ຺ກມນໂກຜິຍໍ ຣຸກ຺ເຂ ອຮິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ກຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ“ ກຄວໂຕປີ ຍາຕໍ ອຸທປາທິ“ ກິກ຺ຂູ ອຊານນ຺ຕາ ຕເຖວາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ໂຈເທນ຺ຕິ“ ກຄວາ “ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທານີ ນນ຺ໂທ ເອວໍ ໂຈເທຕພ຺ໂພ”ຕິ ຕສ຺ສ ຊີຕາສວມ຺ນິກາວໍ ທີເປນ຺ໂຕ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຮມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ຄາຖມກາສິ“

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈວວຕ຺ຖານກຣເຕນ ຂນ຺ຮາທິໂລກໍ ອຍ຺ຍາຍ ຊານິຕ຺ວາ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ນິໂຣຮສຈ຺ຈສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຣມຕ຺ຖທສ຺ສີ, ສມຸທຍປ຺ປ຺ຫາເນນ ຈຕຸພ຺ພິຮມ຺ປີ ໂອຈໍ, ປຫີນສມຸທຍຕ຺ຕາ ຣູປມທາທິເວຄສຫເນນ ຈກ຺ຂາທິອາຍຕນສມຸທ຺ທຍ຺ຈ ອຕິຕຣິຍ ອຕິຕຣິຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄກາວນາຍ, “ຕນ຺ນິທ຺ເທສາ ຕາທີ”ຕິ ອິມາຍ ຕາທິລກ຺ຂຕປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ຕາທີ“ ໂຍ ວາຍໍ ກາມຣາຄາທິກິເລສຣາສິເຍວ ອວຫນນຜ຺ເຖນ ໂອໂພ, ກຸຈ຺ຊິຕຄຕິປ຺ຣິຍາເຍນ ສມຸທ຺ທນຜ຺ເຖນ ສມຸທ຺ໂທ, ສມຸທຍປ຺ປ຺ຫາເນເນວ ຕໍ ໂອຈໍ ສມຸທ຺ທຍ຺ຈ ອຕິຕຣິຍ ອຕິຕິຕ຺ໂຕຂຕ຺ຕາ ອິທານີ ຕຸມ຺ເຫຫິ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈມາເນປີ ວິກາຣມນາປຊ຺ຊນຕາຍ ຕາທີມ຺ປີ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຈ ອຮິປ຺ປາໂຍ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ“ ຕໍ ຂີນ຺ນຄນ຺ຖໍ ອສິຕໍ ອນາສວນ຺ຕິ ອິທໍ ປນສ຺ສ ຖຸຕິວຈນເມວ, ອິມາຍ ຈຕຸສຈ຺ຈກາວນາຍ ຈຕູນ຺ນໍ ຄນ຺ຖານໍ ຂີນ຺ນຕ຺ຕາ ຂີນ຺ນຄນ຺ຖໍ, ທິຜ຺ຖິຍາ ຕຕ຺ຫາຍ ວາ ກຕ຺ຖຈິ

ອນິສ຺ສິຕ຺ຕາ ອສິຕ຺, ຈຕຸນ຺ນ຺ ອາສວານ຺ ອກາເວນ ອນາສວນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ ໂຫຕິ។ ຕ຺ ວາປິ ສິຣາ ມຸນິ ເວທຍນ຺ຕິຕິ ຕມ຺ປິ ສິຣາວ ຊີຕາສວມຸນີ ເວທຍນ຺ຕິ ຕຸມ຺ເຫ ປນ ອເວທຍມານາ ເອວ຺ ກຕາຖາຕິ ທສ຺ເສຕິ។

໔໔໔។ອສມາຍຸໂກຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຍ຺ຍຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ໂກສລຣຍ຺ເຖ ປຈ຺ຈນ຺ຕຄາມ຺ ນິສ຺ສາຍ ອຣຍ຺ເຍ ວິຫຣຕິ។ ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ຄາເມ ມິຄລຸທ຺ທໂກ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ວສໂນກາສ຺ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມິເຄ ພນ຺ຜຕິ។ ໂສ ອຣຍ຺ຍ຺ ປວິສນ຺ໂຕ ເຖຣ຺ ຄາມ຺ ປິຕ຺ຫາຍ ປວິສນ຺ຕມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ, ອຣຍ຺ຍາ ອາຄຈ຺ຈນ຺ໂຕ ຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມນ຺ຕມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ។ ເອວ຺ ອກິຕ຺ຫທສ຺ສເນນ ເຖເຣ ຊາຕສິເນໂຫ ອໂຫສິ។ ໂສ ຍທາ ພຫຸ໌ ມ຺ສ຺ ລກຕິ, ຕທາ ເຖຣສ຺ສາປິ ຣສປິຕ຺ຫປາຕ຺ ເທຕິ។ ມນຸສ຺ສາ ອຸຊ຺ຊາຍນ຺ຕິ – ‘‘ອຍ຺ ກິກ຺ຂຸ ‘ອມຸກສ຺ມິ ປເທເສ ມິຄາ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ຈຣນ຺ຕິ, ປານີຍ຺ ປີວນ຺ຕີ’ຕິ ລຸທ຺ທກສ຺ສ ອາໂຣເຈຕິ។ ຕໂຕ ລຸທ຺ທໂກ ມິເຄ ມາເຣຕິ, ເຕນ ອຸໂກ ສງ຺ຄມ຺ມ ຊີວິກ຺ ກປ຺ເປນ຺ຕີ’’ຕິ។ ອຖ ກຄວາ ຊນປທຈາຣິກ຺ ຈຣມາໂນ ຕ຺ ຊນປທ຺ ອຄມາສິ។ ກິກ຺ຂູ ຄາມ຺ ປິຕ຺ຫາຍ ປວິສນ຺ຕາ ຕ຺ ປວຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສ຺ຸ។ ກຄວາ ລຸທ຺ທເກນ ສທ຺ຜິ ສມານຊີວິກາກາວສາຜກ຺ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຊີຕາສວມຸນິກາວ຺ ທີເປນ຺ໂຕ ເຕສ຺ ກິກ຺ຂູນ຺ ຜມ຺ມເທສນຕ຺ຖ຺ ອິມ຺ ຄາຖມກາສີ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ, ໂຍ ຈ ລຸທ຺ທໂກ, ເອເຕ ອສມາ ອຸໂກ។ ຍ຺ ມນຸສ຺ສາ ກຕນ຺ຕິ ‘‘ສມານຊີວິກາ’’ຕິ, ຕ຺ ມິຈ຺ຉາ។ ກີ ກາຣຕາ? ທູຣວິຫາຣວຸຕ຺ຕິໂນ, ທູເຣ ວິຫາໂຣ ຈ ວຸຕ຺ຕິ ຈ ເນສນ຺ຕິ ທູຣວິຫາຣວຸຕ຺ຕິໂນ។ ວິຫາໂຣຕິ ວສໂນກາໂສ, ໂສ ຈ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຣຍ຺ເຍ, ລຸທ຺ທກສ຺ສ ຈ ຄາເມ។ ວຸຕ຺ຕີຕິ ຊີວິກາ, ສາ ຈ ກິກ຺ຂຸໂນ ຄາເມ ສປທານກິກ຺ຂາຈຣິຍາ, ລຸທ຺ທກສ຺ສ ຈ ອຣຍ຺ເຍ ມິຄສກຸຕມາຣຕາ។ ປຸນ ຈປຣ຺ ຄິຫີ ທາຣໂປສີ, ໂສ ລຸທ຺ທໂກ ເຕນ ກມ຺ເມນ ປຸຕ຺ຕທາຣ຺ ໂປເສຕິ។ ອມໂມ ຈ ສຸພ຺ພ ໂຕ, ປຸຕ຺ຕທາເຣສຸ ຕຕ຺ຫາທິຜ຺ຖິມມຕ຺ຕວິຣທິໂຕ ສຸຈິວຕ຺ຕາ ສຸນ຺ທຣວຕ຺ຕາ ຈ ສຸພ຺ພໂຕ ໂສ ຊີຕາສວກິກ຺ຂຸ។ ປຸນ ຈປຣ຺ ປຣປາຕໂຣຜາຍ ຄິຫີ ອສຍ຺ຍໂຕ, ໂສ ລຸທ຺ທໂກ ຄິຫີ ປຣປາຕໂຣຜາຍ ເຕສ຺ ປາຕານ຺ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປຈ຺ເຉທາຍ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ເຕຫິ ອສ຺ຍໂຕ។ ນິຈ຺ຈ຺ ມຸນີ ຣກ຺ຂຕິ ປາຕິເນ ຍໂຕ, ອິຕໂຣ ປນ ຊີຕາສວມຸນິ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ເຕຫິ ນິຈ຺ຈ຺ ຍໂຕ ສ຺ຍໂຕ ປາຕີໂນ ຣກ຺ຂຕິ។ ເອວ຺ ສນ຺ເຕ ເຕ ກຖ຺ ສມານຊີວິກາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ?

໔໔໕។ສິຂີ ຍຖາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຫຣນ຺ເຕ ສາກິຍານ຺ ກຖາ ອຸທປາທິ – ‘‘ປຖມກໂສຕາປນ຺ໂນ ປຈ຺ຉາ ໂສຕາປຕ຺ຕິ ປຕ຺ຕສ຺ສ ຜມ຺ເມນ ວຸທ຺ທຕໂຣ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ປຈ຺ຉາ ໂສຕາປນ຺ເນນ ກິກ຺ຂຸນາ ປຖມໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ຄິຫີໂນ ອກິວາທນາທີນິ ກຕ຺ຕພ຺ພານີ’’ຕິ ຕ຺ ກຖ຺ ອຍ຺ຍຕໂຣ ປິຕ຺ຫຈາຣິໂກ ກິກ຺ຂຸ ສຸຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສີ។ ກຄວາ ‘‘ອຍ຺ຍາ ເອວ ຫິ ອຍ຺ ຊາຕິ, ປູຊເນຍ຺ຍວຕ຺ຖຸ ລິງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ສນ຺ຜາຍ ‘‘ອນາຄາມີປິ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ຄິຫີ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕທຫຸປພ຺ພຊິຕສ຺ສາປິ ສາມເຕຣສ຺ສ ອກິວາທນາທີນິ ກຕ຺ຕພ຺ພາເນວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ປຈ຺ຉາ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສາປິ ກິກ຺ຂຸໂນ ປຖມໂສຕາປນ຺ນຄຫຍ຺ຖໂຕ ອຕິມຫນ຺ຕ຺ ວິເສສ຺ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂູນ຺ ຜມ຺ມເທສນຕ຺ຖ຺ ອິມ຺ ຄາຖມກາສີ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍ຺ວາຍ຺ ມຕ຺ຖເກ ຊາຕາຍ ສິຂາຍ ສພ຺ກາເວນ ສິຂີ, ມຕິທຕ຺ຫສທິສາຍ ຄີວາຍ ນີລຄີໂວຕິ ຈ ມຍູຣວິຫງ຺ຄໂມ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ໂສ ຍຖາ ຫຣິຕຫ຺ສຕມ຺ພຫ຺ສຂີຣຫ຺ສກາລຸອຫ຺ສປາກຫ຺ສສຸວຕ຺ຕຫ຺ເສສຸ ຍ຺ວາຍ຺ ສຸວຕ຺ຕຫ຺ໂສ, ຕສ຺ສ ຫ຺ສສ຺ສ ຊເວນ ໂສລຸອສິມ຺ປິ ກລ຺ ນ ອຸເປຕິ។ ສຸວຕ຺ຕຫ຺ໂສ ຫິ ມຸທ຺ຕຕ຺ເຕນ ໂຍຊນສຫສ຺ສມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂຍຊນມ຺ປິ ອສມຕ຺ໂຖ ອິຕໂຣ។ ທສ຺ສນີຍຕາຍ ປນ ອຸໂກປິ ທສ຺ສນີຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວ຺ ຄິຫີ ປຖມໂສຕາປນ຺ໂນປິ ກິຍ຺ຈາປິ ມຄ຺ຄທສ຺ສເນນ ທສ຺ສນີໂຍ ໂຫຕິ។ ອຖ ໂຂ ໂສ ປຈ຺ຉາ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສາປິ ມຄ຺ຄທສ຺ສເນນ ຕຸລ຺ຍທສ຺ສນີຍກາວສ຺ສາປິ ກິກ຺ຂຸໂນ ຊເວນ ນານຸກໂຣຕິ។ ກຕເມນ ຊເວນ? ອຸປຣິມຄ຺ຄວິປສ຺ສນາຍາຕຊເວນ។ ຄິຫີໂນ ຫິ ຕ຺ ຍາຕ຺ ທນ຺ຜ຺ ໂຫຕິ ປຸຕ຺ຕທາຣາທີຊຍາຍ ຊຜິຕຕ຺ຕາ, ກິກ຺ຂຸໂນ ປນ ຕິກ຺ຂ຺ ໂຫຕິ ຕສ຺ສາ ຊຍາຍ ວິຊຜິຕຕ຺ຕາ។ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ກຄວຕາ ‘‘ມຸນີໂນ ວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວນມ຺ຫີ ຊາຍໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ປາເທນ ທີປິໂຕ។ ອຍຍ຺ຫິ ເສກ຺ຂມຸນີ ກິກ຺ຂຸ ກາຍຈິຕ຺ຕວິເວເກນ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ລກ຺ຂຕາຣມ຺ມຕູປນິຊ຺ຊາເນນ ຈ ນິຈ຺ຈ຺ ວນສ຺ມີ ຊາຍຕິ។ ກຸໂຕ ຄິຫີໂນ ເອວຣູໂປ ວິເວໂກ ຈ ຊານຍ຺ຈາຕິ ອຍຍ຺ເຫຕ຺ຖ ອສິປ຺ປາໂຍຕິ?

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ມຸນິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ນິຍ຺ຖິໂຕ ຈ ປຖໂມ ວຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນານຍໂຕ, ນາເມນ

ອຸຣຄວຄ຺ໂຄຕິຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໒ຯ ຈູຬວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ຣຕນສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ຍານີຘຠູຕານີຕິ ຣຕນສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຕີເຕ ກິຣ ເວສາລິຍໍ ທຸພ຺ຠິກ຺ຂາທໂຍ ອຸປ຺ທ຺ທວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິໍສຸຯ ເຕສໍ ວູປສມນຕ຺ຖາຍ ລິຈ຺ຉໂວ ຣາຊຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຍາຈິຕ຺ວາ, ຠຄວນ຺ຕໍ ເວສາລິໍ ອານຍິໍສຸຯ ເອວໍ ອານີໂຕ ຠຄວາ ເຕສໍ ອຸປ຺ທ຺ທວານໍ ວູປສມນຕ຺ຖາຍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມຠາສິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປຯ ໂປຣາຓາ ປນສ຺ສ ເວສາລິວຕ຺ຖຸໂຕ ປຠຸຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິຯ ສາ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ກິຣ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ຄພ຺ໂຠ ສຓ຺ຐາສິຯ ສາ ຕໍ ຎຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ນິເວເທສິຯ ຣາຊາ ຄພ຺ຠປຣິຫາຣໍ ອທາສິຯ ສາ ສມ຺ມາ ປຣິຫຣິຍມານຄພ຺ຠາ ຄພ຺ຠປຣິປາກກາເລ ວິຊາຍນຆຣໍ ປາວິສິຯ ປຸຎ຺ຎວຕີນໍ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ຄພ຺ຠວຸຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ສາ ຈ ຕາສໍ ອຎ຺ຎຕຣາ, ເຕນ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ອລຕ຺ຕກປຏລພນ຺ຘຸຊີວກປຸປ຺ຜສທິສໍ ມໍສເປສິໍ ວິຊາຍິຯ ຕໂຕ ‘‘ອຎ຺ຎາ ເທວິໂຍ ສຸວຓ຺ຓພິມ຺ພສທິເສ ປຸຕ຺ເຕ ວິຊາຍນ຺ຕິ, ອຄ຺ຄມເຫສີ ມໍສເປສິນ຺ຕິ ຣຎ຺ໂຎ ປຸຣໂຕ ມມ ອວຓ຺ໂຓ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເຕນ ອວຓ຺ຓຠເຍນ ຕໍ ມໍສເປສິໍ ເອກສ຺ມິໍ ຠາຊເນ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎນ ປຏິກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຣາຊມຸທ຺ທິກາຍ ລຎ຺ເຉຕ຺ວາ ຄງ຺ຄາຍ ໂສເຕ ປກ຺ຂິປາເປສິຯ ມນຸສ຺ເສຫິ ຉຑ຺ຑິຕມຕ຺ເຕ ເທວຕາ ອາຣກ຺ຂໍ ສໍວິທຫິໍສຸຯ ສຸວຓ຺ຓປຏ຺ຏິກຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຊາຕິຫິງ຺ຄຸລເກນ ‘‘ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ປຊາ’’ຕິ ລິຂິຕ຺ວາ ພນ຺ຘິໍສຸຯ ຕໂຕ ຕໍ ຠາຊນໍ ອູມິຠຍາທີຫິ ອນຸປ຺ທຸຕໍ ຄງ຺ຄາຍ ໂສເຕນ ປາຍາສິຯ

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຕາປໂສ ໂຄປາລກຸລໍ ນິສ຺ສາຍ ຄງ຺ຄາຍ ຕີເຣ ວສຕິຯ ໂສ ປາໂຕວ ຄງ຺ຄໍ ໂອຕິຓ຺ໂຓ ຕໍ ຠາຊນໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ປໍສຸກູລສຎ຺ຎາຍ ອຄ຺ຄເຫສິຯ ຕໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ອກ຺ຂຣປຏ຺ຏິກໍ ຣາຊມຸທ຺ທິກາລຎ຺ຉນຎ຺ຈ ທິສ຺ວາ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ຕໍ ມໍສເປສິໍ ອທ຺ທສຯ ທິສ຺ວານສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ສິຍາ ຄພ຺ໂຠ, ຕຖາ ຫິສ຺ສ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘປູຕິກຠາໂວ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ຕໍ ອສ຺ສມໍ ເນຕ຺ວາ ສຸທ຺ເຘ ໂອກາເສ ຐເປສິຯ ອຖ ອຑ຺ຒມາສຈ຺ຈເຍນ ທ຺ເວ ມໍສເປສິໂຍ ອເຫສຸໍຯ ຕາປໂສ ທິສ຺ວາ ສາຘຸກຕຣໍ ຐເປສິຯ ຕໂຕ ປຸນ ອຑ຺ຒມາສຈ຺ຈເຍນ ເອກເມກິສ຺ສາ ເປສິຍາ ຫຕ຺ຖປາທສີສານມຕ຺ຖາຍ ປຎ຺ຈ ປຎ຺ຈ ປິຬກາ ອຸຏ຺ຐຫິໍສຸຯ ອຖ ຕໂຕ ອຑ຺ຒມາສຈ຺ຈເຍນ ເອກາ ມໍສເປສິ ສຸວຓ຺ຓພິມ຺ພສທິໂສ ທາຣໂກ, ເອກາ ທາຣິກາ ອໂຫສິຯ ເຕສຸ ຕາປສສ຺ສ ປຸຕ຺ຕສິເນໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ອງ຺ຄຸຏ຺ຐໂຕ ຈສ຺ສ ຂີຣໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕໂຕ ປຠຸຕິ ຈ ຂີຣຠຕ຺ຕໍ ລຠຕິຯ ໂສ ຠຕ຺ຕໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຂີຣໍ ທາຣການໍ ມຸເຂ ອາສິຎ຺ຈຕິຯ ເຕສໍ ຍໍ ຍໍ ອຸທຣໍ ປວິສຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ມຓິຠາຊນຄຕໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິຯ ເອວໍ ນິຈ຺ຉວີ ອເຫສຸໍຯ ອປເຣ ປນ ອາຫຸ – ‘‘ສິພ຺ພິຕ຺ວາ ຐປິຕາ ວິຍ ເນສໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ລີນາ ຉວີ ອໂຫສີ’’ຕິຯ ເອວໍ ເຕ ນິຈ຺ຉວິຕາຍ ວາ ລີນຈ຺ຉວິຕາຍ ວາ ລິຈ຺ຉວີຕິ ປຎ຺ຎາຍິໍສຸຯ

ຕາປໂສ ທາຣເກ ໂປເສນ຺ໂຕ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສຕິ, ອຕິທິວາ ປຏິກ຺ກມຕິຯ ຕສ຺ສ ຕໍ ພ຺ຍາປາຣໍ ຎຕ຺ວາ ໂຄປາລກາ ອາຫໍສຸ – ‘‘ຠນ຺ເຕ, ປພ຺ພຊິຕານໍ ທາຣກໂປສນໍ ປລິໂພໂຘ, ອມ຺ຫາກໍ ທາຣເກ ເທຖ, ມຍໍ ໂປເສສ຺ສາມ, ຕຸມ຺ເຫ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມໍ ກໂຣຖາ’’ຕິຯ ຕາປໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ປຏິສ຺ສຸຓິຯ ໂຄປາລກາ ທຸຕິຍທິວເສ ມຄ຺ຄໍ ສມໍ ກຕ຺ວາ, ປຸປ຺ເຜຫິ ໂອກິຣິຕ຺ວາ; ຘຊປຏາກາ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ຕູຣິເຍຫິ ວຊ຺ຊມາເນຫິ ອສ຺ສມໍ ອາຄຕາຯ ຕາປໂສ ‘‘ມຫາປຸຎ຺ຎາ ທາຣກາ, ອປ຺ປມາເທນ ວຑ຺ຒເຍຖ, ວຑ຺ຒເຍຕ຺ວາ ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອາວາຫວິວາຫໍ ກໂຣຖ, ປຎ຺ຈໂຄຣເສນ ຣາຊານໍ ໂຕເສຕ຺ວາ ຠູມິຠາຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນຄຣໍ ມາເປຖ, ຕຕ຺ຖ ກຸມາຣໍ ອຠິສິຎ຺ຈຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ທາຣເກ ອທາສິຯ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ປຏິສ຺ສຸຓິຕ຺ວາ ທາຣເກ ເນຕ຺ວາ ໂປເສສຸໍຯ

ທາຣກາ ວຸຑ຺ຒິມນ຺ວາຍ ກີຬນ຺ຕາ ວິວາທຏ຺ຐາເນສຸ ອຎ຺ເຎ ໂຄປາລທາຣເກ ຫຕ຺ເຖນປິ ປາເທນປິ ປຫຣນ຺ຕິ, ເຕ ໂຣທນ຺ຕິຯ ‘‘ກິສ຺ສ ໂຣທຖາ’’ຕິ ຈ ມາຕາປິຕູຫິ ວຸຕ຺ຕາ ‘‘ອິເມ ນິມ຺ມາຕາປິຕິກາ ຕາປສໂປສິຕາ ອມ຺ເຫ ອຕິວ ປຫຣນ຺ຕີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ເຕສໍ ມາຕາປິຕໂຣ ‘‘ອິເມ ທາຣກາ ອຎ຺ເຎ ທາຣເກ ວິເຫເຘນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂາເປນ຺ຕິ, ນ ອິເມ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ພາ, ວຊ຺ເຊຕພ຺ພາ ອິເມ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ ຕໂຕ ປຠຸຕິ ກິຣ ໂສ ປເທໂສ ‘‘ວຊ຺ຊີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂຍຊນສຕໍ ປຣິມາເຓນຯ ອຖ ຕໍ ປເທສໍ ໂຄປາລກາ ຣາຊານໍ ໂຕເສຕ຺ວາ ອຄ຺ຄເຫສຸໍຯ ຕຕ຺ເຖວ ນຄຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ໂສຬສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກໍ ກຸມາຣໍ ອຠິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອກໍສຸຯ ຕາຍ ຈສ຺ສ ທາຣິກາຍ ສທ຺ຘິໍ ວາເຣຍ຺ຍໍ ກຕ຺ວາ ກຕິກໍ ອກໍສຸ – ‘‘ນ ພາຫິຣໂຕ ທາຣິກາ ອາເນຕພ຺ພາ, ອິໂຕ ທາຣິກາ ນ ກສ຺ສຈິ ທາຕພ຺ພາ’’ຕິຯ ເຕສໍ ປຐມສໍວາເສນ ທ຺ເວ ທາຣກາ ຊາຕາ ຘີຕາ ຈ ປຸຕ຺ໂຕ ຈ, ເອວໍ ໂສຬສກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ຊາຕາຯ ຕໂຕ ເຕສໍ ທາຣການໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ວຑ຺ຒນ຺ຕານໍ ອາຣາມຸຍ຺ຍານນິວາສຏ຺ຐານປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ຄເຫຕຸໍ ອປ຺ປໂຫນ຺ຕໍ ຕໍ ນຄຣໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຄາວຸ

ຕນ຺ຕເຣນ ຄາວຸຕນ຺ຕເຣນ ປາກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິປິໍສຸຯ ຕສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິສາລີກຕຕ຺ຕາ ເວສາລີຕ຺ເວວ ນາມໍ ຊາຕໍຯ ອິທໍ ເວສາລີວຕ຺ຖຸຯ

ອຍໍ ປນ ເວສາລີ ຠຄວໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນກາເລ ອິທ຺ຘາ ເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕາ ອໂຫສິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ຣາຊູນໍເຍວ ສຕ຺ຕ ສຫສ຺ສານິ ສຕ຺ຕ ຈ ສຕານິ ສຕ຺ຕ ຈ ຣາຊາໂນ ອເຫສຸໍ, ຕຖາ ຍຸວຣາຊເສນາປຕິຠຓ຺ຑາຄາຣິກປ຺ປຠຸຕີນໍຯ ຍຖາຫ –

“ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເວສາລີ ອິທ຺ຘາ ເຈວ ໂຫຕິ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສາ ສຸຠິກ຺ຂາ ຈ, ສຕ຺ຕ ຈ ປາສາທສຫສ຺ສານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ປາສາທສຕານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ປາສາທາ, ສຕ຺ຕ ຈ ກູຏາຄາຣສຫສ຺ສານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ກູຏາຄາຣສຕານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ກູຏາຄາຣານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ອາຣາມສຫສ຺ສານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ອາຣາມສຕານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ອາຣາມາ, ສຕ຺ຕ ຈ ໂປກ຺ຂຣຓີສຫສ຺ສານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ໂປກ຺ຂຣຓີສຕານິ, ສຕ຺ຕ ຈ ໂປກ຺ຂຣຓິໂຍ”ຕິ (ມຫາວຯ ໓໒໖)ຯ

ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ທຸພ຺ຠິກ຺ຂາ ອໂຫສິ ທຸພ຺ພຸຏ຺ຐິກາ ທຸສ຺ສສ຺ສາຯ ປຖມໍ ທຸຄ຺ຄຕມນຸສ຺ສາ ມຣນ຺ຕິ, ເຕ ພຫິທ຺ຘາ ຉຑ຺ເຑນ຺ຕິຯ ມຕມນຸສ຺ສານໍ ກຸຓປຄນ຺ເຘນ ອມນຸສ຺ສາ ນຄຣໍ ປວິສິໍສຸຯ ຕໂຕ ພຫຸຕຣາ ມິຍນ຺ຕິ, ຕາຍ ປຏິກູລຕາຍ ຈ ສຕ຺ຕານໍ ອຫິວາຕໂຣໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ອິຕິ ຕີຫິ ທຸພ຺ຠິກ຺ຂອມນຸສ຺ສໂຣຄຠເຍຫິ ອຸປທ຺ທຸຕາຍ ເວສາລິຍາ ນຄຣວາສິໂນ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣາຊາ ນມາຫໍສຸ – “ມຫາຣາຊ, ອິມສ຺ມິໍ ນຄເຣ ຕິວິຘໍ ຠຍມຸປ຺ປນ຺ນໍ, ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ຣາຊກຸລປຣິວຏ຺ຏາ ເອວຣູປໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ມຎ຺ເຎ ອຘມ຺ມິກຕ຺ເຕນ ເອຕຣຫິ ອຸປ຺ປນ຺ນ”ນ຺ຕິຯ ຣາຊາ ສພ຺ເພ ສນ຺ຖາຄາເຣ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ, “ມຍ຺ຫໍ ອຘມ຺ມິກຠາວໍ ວິຈິນຖາ”ຕິ ອາຫຯ ເຕ ສພ຺ພໍ ປເວຓິໍ ວິຈິນນ຺ຕາ ນ ກິຎ຺ຈິ ອທ຺ທສໍສຸຯ

ຕໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ໂທສໍ ອທິສ຺ວາ “ອິທໍ ຠຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ກຖໍ ວູປສເມຍ຺ຍາ”ຕິ ຈິນ຺ເຕສຸໍຯ ຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ເຈ ຉ ສຕ຺ຖາເຣ ອປທິສິໍສຸ – “ເອເຕຫິ ໂອກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ວູປສມິສ຺ສຕີ”ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ອາຫໍສຸ – “ພຸທ຺ໂຘ ກິຣ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ໂສ ຠຄວາ ສພ຺ພສຕ຺ຕຫິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ມຫິທ຺ຘິໂກ ມຫານຸຠາໂວ, ເຕນ ໂອກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ສພ຺ພຠຍານິ ວູປສເມຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິຯ ເຕນ ເຕ ອຕ຺ຕມນາ ຫຸຕ຺ວາ “ກຫໍ ປນ ໂສ ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕິ, ອມ຺ເຫຫິ ວາ ເປສິເຕ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ”ຕິ ອາຫໍສຸຯ ອຖາປເຣ ອາຫໍສຸ – “ພຸທ຺ຘາ ນາມ ອນຸກມ຺ປກາ, ກິສ຺ສ ນາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ໂສ ປນ ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ, ຣາຊາ ຈ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາຕິ, ກທາຈິ ໂສ ອາຄນ຺ຕຸໍ ນ ທເທຍ຺ຍາ”ຕິຯ “ເຕນ ຫິ ຣາຊານໍ ສຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ອາເນສ຺ສາມາ”ຕິ ທ຺ເວ ລິຈ຺ຉວິຣາຊາໂນ ມຫຕາ ພລກາເຍນ ປຫູຕໍ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ເປເສສຸໍ – “ພິມ຺ພິສາຣໍ ສຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອາເນຖາ”ຕິຯ ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ນິເວເທຕ຺ວາ “ມຫາຣາຊ, ຠຄວນ຺ຕໍ ອມ຺ຫາກໍ ນຄຣໍ ເປເສຫີ”ຕິ ອາຫໍສຸຯ ຣາຊາ ນ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິ – “ຕຸມ຺ເຫ ເອວ ຊານາຖາ”ຕິ ອາຫຯ ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ – “ຠນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ນຄເຣ ຕີຓິ ຠຍານິ ອຸປ຺ປນ຺ນານິຯ ສເຈ ຠຄວາ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ໂສຕ຺ຖິ ໂນ ຠເວຍ຺ຍາ”ຕິຯ ຠຄວາ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ “ເວສາລິຍໍ ຣຕນສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ເຕ ສາ ຣກ຺ຂາ ໂກຏິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາຬານິ ຜຣິສ຺ສຕິ, ສຸຕ຺ຕປຣິໂຍສາເນ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ອຘິວາເສສິຯ ອຖ ຣາຊາ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຠຄວໂຕ ອຘິວາສນໍ ສຸຕ຺ວາ “ຠຄວຕາ ເວສາລິຄມນໍ ອຘິວາສິຕ”ນ຺ຕິ ນຄເຣ ໂຄສນໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫ – “ກິໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ຖ ເວສາລິຄມນ”ນ຺ຕິ? “ອາມ, ມຫາຣາຊາ”ຕິຯ “ເຕນ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອາຄເມຖ, ຍາວ ມຄ຺ຄໍ ປຏິຍາເທມີ”ຕິຯ

ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຣາຊຄຫສ຺ສ ຈ ຄງ຺ຄາຍ ຈ ອນ຺ຕຣາ ປຎ຺ຈໂຍຊນໍ ຠູມິໍ ສມໍ ກຕ຺ວາ, ໂຍຊເນ ໂຍຊເນ ວິຫາຣໍ ມາເປຕ຺ວາ, ຠຄວໂຕ ຄມນກາລໍ ປຏິເວເທສິຯ ຠຄວາ ປຎ຺ຈຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ປາຍາສິຯ ຣາຊາ ປຎ຺ຈໂຍຊນໍ ມຄ຺ຄໍ ປຎ຺ຈວຓ຺ເຓຫິ ປຸປ຺ເຜຫິ ຊາຓຸມຕ຺ຕໍ ໂອກິຣາເປຕ຺ວາ ຘຊປຏາກາປຸຓ຺ຓຆຏກທລິອາທີນິ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ທ຺ເວ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕານິ, ເອເກກສ຺ສ ຈ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ເອກເມກໍ ອຸກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ສທ຺ຘິໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິວາເຣນ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທີຫິ ປູຊໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ເອເກກສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ວາສາເປຕ຺ວາ ມຫາທານານິ ທຕ຺ວາ ປຎ຺ຈຫິ ທິວເສຫິ ຄງ຺ຄາຕີຣໍ ເນສິຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣຫິ ນາວໍ ອລງ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ເວສາລິການໍ ສາສນໍ ເປເສສິ – “ອາຄໂຕ ຠຄວາ, ມຄ຺ຄໍ ປຏິຍາເທຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກໂຣຖາ”ຕິຯ ເຕ “ທິຄຸຓໍ ປູຊໍ ກຣິສ຺ສາມາ”ຕິ ເວສາລິຍາ ຈ ຄງ຺ຄາຍ ຈ ອນ຺ຕຣາ ຕິໂຍຊນໍ ຠູມິໍ ສມໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ຈຕ຺ຕາຣິ, ເອເກກສ຺ສ ຈ ຠິກ຺ຂຸໂນ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕານິ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປູຊໍ ກຸຣຸມານາ ຄງ຺ຄາຕີເຣ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຏ຺ຐໍສຸຯ

ພິມ຺ພິສາໂຣ ທ຺ເວ ນາວາໂຍ ສງ຺ຆາເຏຕ຺ວາ, ມຓ຺ຑປໍ ກຕ຺ວາ, ປຸປ຺ຜທາມາທີຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຣຕນມຍໍ ພຸທ຺ຘາສນໍ

ປຎ຺ຎາເປສິຯ ຠຄວາ ຕສ຺ມິໍ ນິສີທິຯ ປຎ຺ຈສຕາ ຠິກ຺ຂູປິ ນາວໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຍຖານຸຣູປໍ ນິສີທິໍສຸຯ ຣາຊາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄລປ຺ປມາຓໍ ອຸທກໍ ໂອຄາຫິຕ຺ວາ “ຍາວ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວາຫໍ ອິເຘວ ຄງ຺ຄາຕີເຣ ວສິສ຺ສາມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ນິວຕ຺ໂຕຯ ອຸປຣິ ເທວຕາ ຍາວ ອກນິຏ຺ຐຠວນາ ປູຊມກໍສຸ, ເຫຏ຺ຐາ ຄງ຺ຄານິວາສິໂນ ກມ຺ພລສ຺ສຕຣາທໂຍ ນາຄາ ປູຊມກໍສຸຯ ເອວໍ ມຫຕິຍາ ປູຊາຍ ຠຄວາ ໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ອທ຺ຘານໍ ຄງ຺ຄາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເວສາລິການໍ ສີມນ຺ຕຣໍ ປວິຏ຺ໂຐຯ

ຕໂຕ ລິຈ຺ຉວິຣາຊາໂນ ເຕນ ຠິມ຺ພິສາເຣນ ກຕປູຊາຍ ທິຄຸຓໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຄລປ຺ປມາເຓ ອຸທເກ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຈ຺ຉິໍສຸຯ ເຕ ເນວ ຂເຓນ ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ເຕນ ວິຊ຺ຊຸປ຺ປຠາວິນທ຺ຘນ຺ຘກາຣວິສຏກູໂຏ ຄຬຄຬາຍນ຺ໂຕ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ມຫາເມໂຆ ວຸຏ຺ຐາສິຯ ອຖ ຠຄວຕາ ປຐມປາເທ ຄງ຺ຄາຕີເຣ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ເຕ ໂປກ຺ຂຣວສ຺ສໍ ວສ຺ສິຯ ເຍ ເຕເມຕຸກາມາ, ເຕ ເອວ ເຕເມນ຺ຕິ, ອເຕເມຕຸກາມາ ນ ເຕເມນ຺ຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຊາຓຸມຕ຺ຕໍ ອູຣຸມຕ຺ຕໍ ກຏິມຕ຺ຕໍ ຄລປ຺ປມາຓໍ ອຸທກໍ ວຫຕິ, ສພ຺ພກຸຓປານິ ອຸທເກນ ຄງ຺ຄໍ ປເວສິຕານິ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ຠູມິຠາໂຄ ອໂຫສິຯ

ລິຈ຺ຉວິຣາຊາໂນ ຠຄວນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຣາ ໂຍຊເນ ໂຍຊເນ ວາສາເປຕ຺ວາ ມຫາທານານິ ທຕ຺ວາ ຕີຫິ ທິວເສຫິ ທິຄຸຓໍ ປູຊໍ ກໂຣນ຺ຕາ ເວສາລິໍ ນຍິໍສຸຯ ເວສາລິໍ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ຠຄວຕິ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທວສງ຺ຆປຸຣກ຺ຂໂຕ ອາຄຈ຺ຉິ, ມເຫສກ຺ຂານໍ ເທວານໍ ສນ຺ນິປາເຕນ ອມນຸສ຺ສາ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ປລາຍິໍສຸຯ ຠຄວາ ນຄຣທ຺ວາເຣ ຐຕ຺ວາ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣໍ ອາມນ຺ເຕສິ – “ອິມໍ ອານນ຺ທ, ຣຕນສຸຕ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ພລິກມ຺ມູປກຣຓານິ ຄເຫຕ຺ວາ ລິຈ຺ຉວິກຸມາເຣຫິ ສທ຺ຘິໍ ເວສາລິຍາ ຕີສຸ ປາກາຣນ຺ຕເຣສຸ ວິຈຣນ຺ໂຕ ປຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣຫີ”ຕິ ຣຕນສຸຕ຺ຕໍ ອຠາສິຯ ເອວໍ “ເກນ ປເນຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ, ກທາ, ກຕ຺ຖ, ກສ຺ມາ ຈ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ປຎ຺ຫານໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ເວສາລິວຕ຺ຖຸໂຕ ປຠຸຕິ ໂປຣາເຓຫິ ວຓ຺ຓີຍຕິຯ

ເອວໍ ຠຄວໂຕ ເວສາລິໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕທິວເສເຍວ ເວສາລິນຄຣທ຺ວາເຣ ເຕສໍ ອຸປທ຺ທວານໍ ປຏິຆາຕຕ຺ຖາຍ ວຸຕ຺ຕມິທໍ ຣຕນສຸຕ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ ຠາສມາໂນ ຠຄວໂຕ ປຕ຺ເຕນ ອຸທກໍ ອາທາຍ ສພ຺ພນຄຣໍ ອພ຺ຠຸກ຺ກິຣນ຺ໂຕ ອນຸວິຈຣິຯ “ຍໍ ກິຎ຺ຈີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ເຕເຍວ ຈ ເຖເຣນ ເຍ ປຸພ຺ເພ ອປລາຕາ ສງ຺ກາຣກູຏຠິຕ຺ຕິປ຺ປເທສາທິນິສ຺ສິຕາ ອມນຸສ຺ສາ, ເຕ ຈຕູຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ປລາຍິໍສຸ, ທ຺ວາຣານິ ອໂນກາສານິ ອເຫສຸໍຯ ຕໂຕ ເອກຈ຺ເຈ ທ຺ວາເຣສຸ ໂອກາສໍ ອລຠມານາ ປາກາຣໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ປລາຕາຯ ອມນຸສ຺ເສສຸ ຄຕມຕ຺ເຕສຸ ມນຸສ຺ສານໍ ຄຕ຺ເຕສຸ ໂຣໂຄ ວູປສນ຺ໂຕ, ເຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສພ຺ພປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທີຫິ ເຖຣໍ ປູເຊສຸໍຯ ມຫາຊໂນ ນຄຣມຊ຺ເຌ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ສພ຺ພຄນ຺ເຘຫິ ລິມ຺ປິຕ຺ວາ ວິຕານໍ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອາເນສິຯ

ຠຄວາ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິຯ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆປິ ໂຂ ຣາຊາໂນ ມນຸສ຺ສາ ຈ ປຏິຣູເປ ໂອກາເສ ນິສີທິໍສຸຯ ສກ຺ໂກປິ ເທວານມິນ຺ໂທ ທ຺ວີສຸ ເທວໂລເກສຸ ເທວປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ ອຸປນິສີທິ ອຎ຺ເຎ ຈ ເທວາຯ ອານນ຺ທຕ຺ເຖໂຣປິ ສພ຺ພໍ ເວສາລິໍ ອນຸວິຈຣນ຺ໂຕ ອາຣກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ເວສາລິນຄຣວາສີຫິ ສທ຺ຘິໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຯ ຕຕ຺ຖ ຠຄວາ ສພ຺ເພສໍ ຕເທວ ຣຕນສຸຕ຺ຕໍ ອຠາສີຕິຯ

໒໒໔ຯ ຕຕ຺ຖ ຍານີຘ ຠູຕານີຕິ ປຐມຄາຖາຍໍ ຍານີຕິ ຍາທິສານິ ອປ຺ເປສກ຺ຂານິ ວາ ມເຫສກ຺ຂານິ ວາຯ ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ປເທເສ, ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ສນ຺ນິປຕິຕຏ຺ຐານໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຠູຕານີຕິ ກິຎ຺ຈາປິ ຠູຕສທ຺ໂທ “ຠູຕສ຺ມິໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸ (ປາຈິຯ ໖໙) ວິຊ຺ຊມາເນ, “ຠູຕມິທນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມນຸປ຺ສ຺ສຖາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໑) ຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ, “ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ມຫາຠູຕາ ເຫຕູ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໘໖) ຈຕຸພ຺ພິເຘ ປຖວີຘາຕ຺ວາທິຣູເປ, ‘‘ໂຍ ຈ ກາລຆເສ ຠູໂຕ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ຊາຯ ໑ຯ໒ຯ໑໙໐) ຂີຓາສເວ, “ສພ຺ເພວ ນິກ຺ຂິປິສ຺ສນ຺ຕິ, ຠູຕາ ໂລເກ ສມຸສ຺ສຍ”ນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໒໐) ສພ຺ພສຕ຺ເຕ, “ຠູຕຄາມປາຕພ຺ຍຕາຍາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ປາຈິຯ ໙໐) ຣຸກ຺ຂາທິເກ, “ຠູຕໍ ຠູຕໂຕ ສຎ຺ຊານາຕີ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓) ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເຫຏ຺ຐາ ສຕ຺ຕນິກາຍໍ ອຸປາທາຍ ວຕ຺ຕຕິຯ ອິຘ ປນ ອວິເສສໂຕ ອມນຸສ຺ເສສຸ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ສມາຄຕານີຕິ ສນ຺ນິປຕິຕານິຯ ຠຸມ຺ມານີຕິ ຠູມິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິຯ ວາຕິ ວິກປ຺ປເນຯ ເຕນ ຍານີຘ ຠຸມ຺ມານິ ວາ ຠູຕານິ ສມາຄຕານີຕິ ອິມເມກໍ ວິກປ຺ປໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ ທຸຕິຍໍ ວິກປ຺ປໍ ກາຕຸໍ “ຍານິ ວາ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ”ຕິ ອາຫຯ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ວາ ຍານິ ຠູຕານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິ, ຕານິ ສພ຺ພານິ ອິຘ ສມາຄຕານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍາມໂຕ ຍາວ ອກນິຏ຺ຐໍ, ຕາວ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ຠູຕານິ ອາກາເສ ປາຕຸຠູຕວິມາເນສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ຠູຕານີ”ຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ຕໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ສິເນຣຸໂຕ ປຠຸຕິ ຍາວ ຠູມິຍໍ

ຣຸກ຺ຂລຕາທີສຸ ອສິວຕຸຖານີ ປຖວີຍລ຺ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕານີ ກູຕານີ, ຕານີ ສພ຺ພານີ ກູມິຍំ ກູມິປ຺ຜິພຫ຺ເຂສຸ ຈ ຣຸກ຺ຂລຕາປພ຺ພຕາທີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ກຸມ຺ມານີ ກູຕານີ"ຕິ ເວທິຕພ຺ພານີ໚

ເອວំ ກຄວາ ສພ຺ພາເນວ ອມນຸສ຺ສກູຕານີ "ກຸມ຺ມານີ ວາ ຍານີ ວ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ"ຕິ ທ຺ວີທີ ປເທທີ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ປຸນ ເອເກນ ປເທນ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ "ສພ຺ເພວ ກູຕາ ສຸມນາ ກວນ຺ຕູ"ຕິ ອາຫ໚ ສພ຺ເພຕິ ອນວເສສາ໚ ເອວາຕິ ອວທາຣເຕ, ເອກມ຺ປີ ອນປເນຕ຺ວາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ໚ ກູຕາຕິ ອມນຸສ຺ສາ໚ ສຸມນາ ກວນ຺ຕູຕິ ສຸຂິຕມນາ, ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ກວນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອໂຖປີຕິ ກິຈ຺ຈນ຺ຕຣສມ຺ພນ຺ໂຜຊນຕ຺ຖំ ວາກ຺ໂຍປາທາເນ ນິປາຕຫ຺ວຍំ໚ ສກ຺ກຈ຺ຈ ສຸຕນ຺ຕຸ ກາສິຕນ຺ຕິ ອຝຸຖີ ກຕ຺ວາ, ມນສິ ກຕ຺ວາ, ສພ຺ພເຈຕໂສ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໂລກຸຕ຺ຕຣສຸຂາວຫំ ມມ ເທສນំ ສຸຕນ຺ຕຸ໚

ເອວເມຕ຺ຖ ກຄວາ "ຍານີທ ກູຕານີ ສມາຄຕານີ"ຕິ ອນິຍມິຕວຈເນນ ກູຕານີ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຸນ "ກຸມ຺ມານີ ວາ ຍານີ ວ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ"ຕິ ທ຺ວິທາ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ຕໂຕ "ສພ຺ເພວ ກູຕາ"ຕິ ປຸນ ເອກຊ຺ຊំ ກຕ຺ວາ "ສຸມນາ ກວນ຺ຕູ"ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ ອາສຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍំ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ "ສກ຺ກຈ຺ຈ ສຸຕນ຺ຕຸ ກາສິຕ"ນ຺ຕິ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍំ, ຕຖາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍំ ປຣໂຕໂຜສສມ຺ປຕ຺ຕິຍລ຺ຈ, ຕຖາ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຕ຺ຕິສັປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕີສຸ ສມາທິປລ຺ຍາເຫຕຸສມ຺ປຕ຺ຕີສຸ ຈ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ຄາຖំ ສມາເປສິ໚

໔໙໚ຕສ຺ມາ ຫິ ກູຕາຕິ ທຸຕິຍຄາຖາ໚ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ມາຕິ ກາຣຕວຈນំ໚ ກູຕາຕິ ອາມນ຺ຕນວຈນំ໚ ນິສາເມຖາຕິ ສຸຕາຖ໚ ສພ຺ເພຕິ ອນວເສສາ ໚ ກឹ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ? ຍສ຺ມາ ຕຸມ຺ເຫ ທິພ຺ພຝຸຖານານິ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ໂກຄສມ຺ປທລ຺ຈ ປຫາຍ ທມ຺ມສ຺ສວນຕ຺ຖំ ອິທ ສມາຄຕາ, ນ ນຍນຈ຺ຈນາທິທສ຺ສນຕ຺ຖំ, ຕສ຺ມາ ຫິ ກູຕາ ນິສາເມຖ ສພ຺ເພຕິ໚ ອຖ ວາ "ສຸມນາ ກວນ຺ຕຸ ສກ຺ກຈ຺ຈ ສຸຕນ຺ຕູ"ຕິ ວຈເນນ ເຕສំ ສຸມນກາວំ ສກ຺ກຈ຺ຈំ ໂສຕຸກມ຺ຍຕລ຺ຈ ທິສ຺ວາ ອາຫ – ຍສ຺ມາ ຕຸມ຺ເຫ ສຸມນກາເວນ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຕ຺ຕິໂຍນິໂສມນສິກາຣາສຍສຸທ຺ທິທີ ສກ຺ກຈ຺ຈំ ໂສຕຸກມ຺ຍຕາຍ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍປຣໂຕໂຜສປທຝຸຖານໂຕ ປໂຍຄສຸທ຺ທິທີ ຈ ຍຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ຫິ ກູຕາ ນິສາເມຖ ສພ຺ເພຕິ໚ ອຖ ວາ ຍំ ປຸຣິມຄາຖາຍ ອນ຺ເຕ "ກາສິຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕំ, ຕំ ກາຣຕກາເວນ ອປທິສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ຍສ຺ມາ ມມ ກາສິຕំ ນາມ ອຕິທຸລ຺ລກំ ອຝຸກ຺ຂຕປ຺ປຣິວຊ຺ຊິຕສ຺ສ ຂຕສ຺ສ ທຸລ຺ລກຕ຺ຕາ, ອເນການິສំສລ຺ຈ ປລ຺ຍາກຣຸຕາ ຄຸເຕນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ຕລ຺ຈາຫំ ວຕ຺ຕຸກາໂມ 'ສຸຕນ຺ຕຸ ກາສິຕ'ນ຺ຕິ ອໂວຈំ໚ ຕສ຺ມາ ຫິ ກູຕາ ນິສາເມຖ ສພ຺ເພ"ຕິ ອິທំ ອິມິນາ ຄາຖາປເທນ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ໚

ເອວເມຕំ ກາຣຕំ ນິໂທເປນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ກາສິຕນິສາມເນ ນິໂຍເຊຕ຺ວາ ນິສາເມຕພ຺ພំ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂທ "ເມຕ຺ຕំ ກໂຣຖ ມານຸສິຍາ ປຊາຍາ"ຕិ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍາຍំ ຕີຫິ ອຸປທ຺ທເວຫິ ອຸປທ຺ທຸຕາ ມານຸສີ ປຊາ, ຕສ຺ສາ ມານຸສິຍາ ປຊາຍ ມິຕ຺ຕກາວំ ຫິຕຊ຺ຊາສຍតំ ປຈ຺ຈຸປຝຸຖາເປຖາຕិ໚ ເກຈិ ປນ "ມານຸສິຍំ ປຊ"ນ຺ຕິ ປຖນ຺ຕិ, ຕំ ກຸມ຺ມຕ຺ຖາສມ຺ກວາ ນ ຍຸຊ຺ຊຕិ໚ ຍມ຺ປີ ຈລ຺ເລ ອຕ຺ຖំ ວຕາຍນ຺ຕិ, ໂສປີ ນ ຍຸຊ຺ຊຕិ໚ ອທិປ຺ປາໂຍ ປເນຕ຺ຖ – ນາຫំ ພຸທ຺ໂທຕិ ອິສ຺ສຣິຍພເລນ ວທາມិ, ອປិຈ ປນ ຕຸມ຺ຫາກລ຺ຈ ອິມິສ຺ສາ ຈ ມານຸສິຍາ ປຊາຍ ຫិຕຕ຺ຖំ ວທາມិ – "ເມຕ຺ຕំ ກໂຣຖ ມານຸສິຍາ ປຊາຍາ"ຕិ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ –

"ເຍ ສຕ຺ຕສຕ຺ຫំ ປຖວឹ ວິເຊຕ຺ວາ, ຣາຊິສໂຍ ຍຊມານາ ອນຸປຣິຍຄາ;

ອສ຺ສເມທំ ປຸຣິສເມທំ, ສມ຺ມາປາສំ ວາຊເປຍ຺ຍំ ນិຣຄ຺ຄລຸອំ໚

"ເມຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸກາວິຕສ຺ສ, ກລມ຺ປີ ເຕ ນານຸກວນ຺ຕិ ໂສລຸອສີ໚

"ເອກມ຺ປີ ເຈ ປາຕມທຸຝຸຖຈິຕ຺ໂຕ, ເມຕ຺ຕາຍຕិ ກຸສລិ ເຕນ ໂຫຕិ;

ສພ຺ເພ ຈ ປາເຕ ມນສານຸກມ຺ປີ, ປຫູຕມຣិໂຍ ປກໂຣຕិ ປຸລ຺ລ"ນ຺ຕិ໚ (ອ໚ ນិ໚ ໘໚໑) –

ເອວມາທីນំ ສຸຕ຺ຕານំ ເອກາທສານិສំສານລ຺ຈ ວເສນ ເຍ ເມຕ຺ຕំ ກໂຣນ຺ຕិ, ເຕສំ ເມຕ຺ຕາ ຫិຕາຕិ ເວທិຕພ຺ພາ໚

“ເທວຕານຸກມ຺ປິໂຕ ໂປໂສ, ສທາ ຠທ຺ຣານິ ປສ຺ສຕີ”ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕໒; ອຸທາຯ ໗໖; ມຫາວຯ ໒໘໖) –

ເອວມາທີນໍ ວເສນ ເຍສຸ ກຣີຍຕິ, ເຕສມ຺ປິ ຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເອວໍ ອຸຠເຍສມ຺ປິ ຫິຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເມຕ຺ຕໍ ກໂຣຖ ມານຸສິຍາ ປຊາຍາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ອຸປກາຣມ຺ປິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ທິວາ ຈ ຣຕ຺ໂຕ ຈ ຫຣນ຺ຕິ ເຍ ພລິໍ, ຕສ຺ມາ ຫິ ເນ ຣກ຺ຂຖ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ”ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຍ ມນຸສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມກຏ຺ຐກມ຺ມາທີຫິປິ ເທວຕາ ກຕ຺ວາ ເຈຕິຍຣຸກ຺ຂາທີນິ ຈ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເທວຕາ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິວາ ພລິໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ກາລປກ຺ຂາທີສຸ ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ພລິໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ສລາກຠຕ຺ຕາທີນິ ວາ ທຕ຺ວາ ອາຣກ຺ຂເທວຕາ ອຸປາທາຍ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມເທວຕານໍ ປຕ຺ຕິທານນິຍ຺ຍາຕເນນ ທິວາ ພລິໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຉຕ຺ຕາໂຣປນທີປມາລາ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິກຘມ຺ມສ຺ສວນາທີນິ ກາຣາເປຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິທານນິຍ຺ຍາຕເນນ ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ພລິໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ກຖໍ ນ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພາຯ ຍໂຕ ເອວໍ ທິວາ ຈ ຣຕ຺ໂຕ ຈ ຕຸມ຺ເຫ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກໂຣນ຺ຕິ ເຍ ພລິໍ, ຕສ຺ມາ ຫິ ເນ ຣກ຺ຂຖຯ ຕສ຺ມາ ພລິກມ຺ມກາຣຓາປິ ເຕ ມນຸສ຺ເສ ຣກ຺ຂຖ ໂຄປຍຖ, ອຫິຕໍ ເຕສໍ ອປເນຖ, ຫິຕໍ ອຸປເນຖ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ກຕຎ຺ຎຸຠາວໍ ຫທເຍ ກຕ຺ວາ ນິຈ຺ຈມນຸສ຺ສຣນ຺ຕາຕິຯ

໒໒໖ຯ ເອວໍ ເທວຕາສຸ ມນຸສ຺ສານໍ ອຸປກາຣກຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເຕສໍ ອຸປທ຺ທວວູປສມນຕ຺ຖໍ ພຸທ຺ຘາທິຄຸຓປ຺ປກາສເນນ ຈ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ຘມ຺ມສ຺ສວນຕ຺ຖໍ “ຍໍກິຎ຺ຈິ ວິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຌິຕຸມາຣທ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍກິຎ຺ຈີຕິ ອນິຍມິຕວເສນ ອນວເສສໍ ປຣິຍາທິຍຕິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ໂວຫາຣູປຄໍ ຯ ວິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຘນໍຯ ຕຎ຺ຫິ ວິຕ຺ຕິໍ ຌເນຕີຕິ ວິຕ຺ຕໍຯ ອິຘ ວາຕິ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ນິທ຺ທິສຕິ, ຫຸຣໍ ວາຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ອວເສສໂລກໍຯ ເຕນ ຈ ຠເປຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ສພ຺ພໂລກຄ຺ຄຫເຓ ປຕ຺ເຕ “ສຄ຺ເຄສຸ ວາ”ຕິ ປຣໂຕ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຠເປຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ຈ ສຄ຺ເຄ ຈ ອວເສສານໍ ນາຄສຸປຓ຺ຓາທີນໍ ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ອິເມຫິ ທ຺ວີຫິ ປເທຫິ ຍໍ ມນຸສ຺ສານໍ ໂວຫາຣູປຄໍ ອລງ຺ກາຣປຣິໂຠຄູປຄຎ຺ຈ ຊາຕຣູປຣຊຕມຸຕ຺ຕາມຓິເວລຸຣິຍປວາລໂລຫິຕງ຺ຄມສາຣຄລ຺ລາທິກໍ, ຍຎ຺ຈ ມຸຕ຺ຕາມຓິວາລຸກຕ຺ຖຕາຍ ຠູມິຍາ ຣຕນມຍວິມາເນສຸ ອເນກໂຍຊນສຕວິຕ຺ຖເຕສຸ ຠວເນສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ນາຄສຸປຓ຺ຓາທີນໍ ວິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຫຕິຯ

ສຄ຺ເຄສຸ ວາຕິ ກາມາວຈຣຣູປາວຈຣເທວໂລເກສຸຯ ເຕ ຫິ ໂສຠເນນ ກມ຺ເມນ ອຊີຍນ຺ຕິ ຄມ຺ມນ຺ຕີຕິ ສຄ຺ຄາ, ສຸຏ຺ຐຸ ວາ ອຄ຺ຄາຕິປິ ສຄ຺ຄາຯ ຍນ຺ຕິ ຍໍ ສສ຺ສາມິກໍ ວາ ອສ຺ສາມິກໍ ວາຯ ຣຕນນ຺ຕິ ຣຕິໍ ນຍຕິ, ວຫຕິ, ຊນຍຕິ, ວຑ຺ເຒຕີຕິ ຣຕນໍ, ຍໍກິຎ຺ຈິ ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ມຫຄ຺ຆໍ ອຕຸລໍ ທຸລ຺ລຠທສ຺ສນໍ ອໂນມສຕ຺ຕປຣິໂຠຄຎ຺ຈ, ຕສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຍຖາຫ –

“ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ມຫຄ຺ຆຎ຺ຈ, ອຕຸລໍ ທຸລ຺ລຠທສ຺ສນໍ;

ອໂນມສຕ຺ຕປຣິໂຠຄໍ, ຣຕນໍ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິຯ

ປຓີຕນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມໍ, ເສຏ຺ຐໍ, ອຕປ຺ປກໍຯ ເອວໍ ອິມິນາ ຄາຖາປເທນ ຍໍ ສຄ຺ເຄສຸ ອເນກໂຍຊນສຕປ຺ປມາຓສພ຺ພຣຕນມຍວິມາເນສຸ ສຸຘມ຺ມເວຊຍນ຺ຕປ຺ປຠຸຕີສຸ ສສ຺ສາມິກໍ, ຍຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທວິຣເຫນ ອປາຍເມວ ປຣິປູເຣນ຺ເຕສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ສຸຎ຺ຎວິມານປຏິພທ຺ທໍ ອສ຺ສາມິກໍ, ຍໍ ວາ ປນຎ຺ຎມ຺ປິ ປຖວິມຫາສມຸທ຺ທຫິມວນ຺ຕາທີນິສ຺ສິຕໍ ອສ຺ສາມິກໍ ຣຕນໍ, ຕໍ ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຫຕິຯ

ນໂນ ສມໍ ອຕ຺ຖິ ຕຖາຄເຕນາຕິ ນ-ອິຕິ ປຏິເສເຘ, ໂນ-ອິຕິ ອວຘາຣເຓຯ ສມນ຺ຕິ ຕຸລ຺ຍໍຯ ອຕ຺ຖີຕິ ວິຌ຺ຌຕິຯ ຕຖາຄເຕນາຕິ ພຸທ຺ເຘນຯ ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍໍ ເອຕໍ ວິຕ຺ຕຎ຺ຈ ຣຕນຎ຺ຈ ປກາສິຕໍ, ເອຕ຺ຖ ເອກມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຣຕເນນ ສທິສໍ ຣຕນໍ ເນວຕ຺ຖິຯ ຍມ຺ປິ ຫິ ຕໍ ຈິຕ຺ຕີກຕຏ຺ເຐນ ຣຕນໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ມຓິຣຕນຎ຺ຈ, ຍມ຺ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ມຫາຊໂນ ນ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕີກາຣໍ ກໂຣຕິ, ນ ໂກຈິ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ຍກ຺ຂຏ຺ຐານໍ ວາ ຠູຕຏ຺ຐານໍ ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ສພ຺ໂພປິ ຊໂນ ຈກ຺ກຣຕນມຓິຣຕນເມວ ຈິຕ຺ຕິໍ ກໂຣຕິ ປູເຊຕິ, ຕໍ ຕໍ ວຣໍ ປຕ຺ເຖຕິ, ປຕ຺ຖິຕປຕ຺ຖິຕຎ຺ຈສ຺ສ ເອກຈ຺ຈໍ ສມິຌ຺ຌຕິ, ຕມ຺ປິ ຣຕນໍ ພຸທ຺ຘຣຕເນນ ສມໍ ນຕ຺ຖິຯ ຍທິ ຫິ ຈິຕ຺ຕີກຕຏ຺ເຐນ ຣຕນໍ, ຕຖາຄໂຕວ ຣຕນໍຯ ຕຖາຄເຕ ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ເຍ ເກຈິ ມເຫສກ຺ຂາ ເທວມນຸສ຺ສາ, ນ ເຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຈິຕ຺ຕີກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ນ ກຎ຺ຈິ ອຎ຺ຎໍ ປູເຊນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ສິເນຣຸມຕ຺ເຕນ ຣຕນທາເມນ ຕຖາຄຕໍ ປູເຊສິ, ຍຖາພລຎ຺ຈ ອຎ຺ເຎ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈ ພິມ຺ພິສາຣໂກສລຣາຊອນາຖປິຓ຺ຑິກາທໂຍຯ ປຣິນິພ຺ພຸຕມ຺ປິ ຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຉນ຺ນວຸຕິໂກຏິຘນໍ ວິສ຺ສຌ຺ເຌຕ຺ວາ ອໂສກມຫາຣາຊາ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຈຕຸຣາ

ສີຕິ ວິຫາຣສຫ຺ສານິ ປຕິຏ຺ຐາເປສິ, ໂກ ປນ ວາໂທ ອຎ຺ເຎສໍ ຈິຕ຺ຕີກາຣານໍຯ ອປິຈ ກສ຺ສຎ຺ຎສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພຸຕສ຺ສາປິ ຊາຕິໂພຘິຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນປຣິນິພ຺ພານຏ຺ຐານານິ ປຏິມາເຈຕິຍາທີນິ ວາ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕີກາຣຄຣຸກາໂຣ ວຕ຺ຕຕິ ຍຖາ ຠຄວໂຕຯ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕີກຕຏ຺ເຐນາປິ ຕຖາຄຕສມໍ ຣຕນໍ ນຕ຺ຖິຯ

ຕຖາ ຍມ຺ປິ ຕໍ ມຫຄ຺ຆຏ຺ເຐນ ຣຕນໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ກາສິກໍ ວຕ຺ຖໍຯ ຍຖາຫ – ‘‘ຊິຓ຺ຓມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາສິກໍ ວຕ຺ຖໍ ວຓ຺ຓວນ຺ຕຎ຺ເຈວ ໂຫຕິ ສຸຂສມ຺ຜສ຺ສຎ຺ຈ ມຫຄ຺ຆຎ຺ຈາ’’ຕິ, ຕມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຣຕເນນ ສມໍ ນຕ຺ຖິຯ ຍທິ ຫິ ມຫຄ຺ຆຏ຺ເຐນ ຣຕນໍ, ຕຖາຄໂຕວ ຣຕນໍຯ ຕຖາຄໂຕ ຫິ ເຍສໍ ປໍສຸກູລມ຺ປິ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອໂສກສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎຯ ອິທມສ຺ສ ມຫຄ຺ຆຕາຍຯ ເອວໍ ມຫຄ຺ຆຕາວຈເນ ເຈຕ຺ຖ ໂທສາກາວສານກໍ ອິທໍ ຕາວ ສຸຕ຺ຕປທໍ ເວທິຕພ຺ພໍ –

‘‘ເຍສໍ ໂຂ ປນ ໂສ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣໍ, ເຕສໍ ຕໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສໍຯ ອິທມສ຺ສ ມຫຄ຺ຆຕາຍ ວທາມິຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາສິກໍ ວຕ຺ຖໍ ມຫຄ຺ຆໍ, ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐໐)ຯ

ເອວໍ ມຫຄ຺ຆຏ຺ເຐນາປິ ຕຖາຄຕສມໍ ຣຕນໍ ນຕ຺ຖິຯ

ຕຖາ ຍມ຺ປິ ຕໍ ອຕຸລຏ຺ເຐນ ຣຕນໍຯ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອິນ຺ທນີລມຓິມຍນາຠິ ສຕ຺ຕຣຕນມຍສຫ຺ສາຣໍ ປວາຬມຍເນມິ, ຣຕ຺ຕສຸວຓ຺ຓມຍສນ຺ຘິ, ຍສ຺ສ ທສນ຺ນໍ ທສນ຺ນໍ ອຣານໍ ອຸປຣິ ເອກໍ ມຸຕ຺ຕາຫາຣໍ ໂຫຕິ ວາຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສທ຺ທກຣຓຕ຺ຖໍ, ເຍນ ກໂຕ ສທ຺ໂທ ສຸກຸສລປ຺ປຕາຬິຕປຎ຺ຈງ຺ຄິກຕູຣິຍສທ຺ໂທ ວິຍ ໂຫຕິຯ ຍສ຺ສ ນາຠິຍາ ອຸໂຠສຸ ປສ຺ເສສຸ ທ຺ເວ ສີຫມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອພ຺ຠນ຺ຕຣໍ ສກຏຈກ຺ກສ຺ເສວ ສຸສິຣໍ, ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕາ ວາ ກາເຣຕາ ວາ ນຕ຺ຖິ, ກມ຺ມປ຺ປຈ຺ຈເຍນ ອຸຕຸໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕິຯ ຍໍ ຣາຊາ ທສວິຘໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປຓ຺ຓຣເສ ປຸຓ຺ຓມທິວເສ ສີສໍນ຺ຫາໂຕ ອຸໂປສຖິໂກ ອຸປຣິປາສາທວຣຄໂຕ ສີລານິ ໂສເຘນ຺ໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ທໍ ວິຍ ສູຣິຍໍ ວິຍ ຈ ອຸຏ຺ເຐນ຺ຕໍ ປສ຺ສຕິ, ຍສ຺ສ ທ຺ວາທສໂຍຊນໂຕ ສທ຺ໂທ ສູຍ຺ຍຕິ, ໂຍຊນໂຕ ວຓ຺ໂຓ ທິສ຺ສຕິ, ຍໍ ມຫາຊເນນ ‘‘ທຸຕິໂຍ ມຎ຺ເຎ ຈນ຺ໂທ ສູຣິໂຍ ວາ ອຸຏ຺ຐິໂຕ’’ຕິ ອຕິວິຍ ໂກຕູຫລຊາເຕນ ທິສ຺ສມານໍ ນຄຣສ຺ສ ອຸປຣິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອນ຺ເຕປຸຣສ຺ສ ປາຈີນປສ຺ເສ ນາຕິອຸຈ຺ຈໍ ນາຕິນີຈໍ ຫຸຕ຺ວາ ມຫາຊນສ຺ສ ຄນ຺ຘປຸປ຺ຜາທີຫິ ປູເຊຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ອກ຺ຂາຫຕໍ ວິຍ ຕິຏ຺ຐຕິຯ

ຕເຖວ ອນຸພນ຺ຘມານໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສພ຺ພເສໂຕ ຣຕ຺ຕປາໂທ ສຕ຺ຕປ຺ປຕິຏ຺ໂຐ ອິທ຺ຘິມາ ເວຫາສງ຺ຄໂມ ອຸໂປສຖກຸລາ ວາ ຉທ຺ທນ຺ຕກຸລາ ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ອຸໂປສຖກຸລາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຫິ ສພ຺ພເຊຏ຺ໂຐ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຉທ຺ທນ຺ຕກຸລາ ສພ຺ພກນິຏ຺ໂຐ ສິກ຺ຂິຕສິກ຺ໂຂ ທມຖູເປໂຕຯ ໂສ ທ຺ວາທສໂຍຊນໍ ປຣິສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ອນຸສໍຍາຍິຕ຺ວາ ປຸເຣປາຕຣາສເມວ ສກໍ ຣາຊຘານີ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ

ຕມ຺ປິ ອນຸພນ຺ຘມານໍ ອສ຺ສຣຕນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສພ຺ພເສໂຕ ຣຕ຺ຕປາໂທ ກາກສີໂສ ມຸຎ຺ຊເກໂສ ວລາຫກສ຺ສ ຣາຊກຸລາ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖິຣຕນສທິສເມວຯ

ຕມ຺ປິ ອນຸພນ຺ຘມານໍ ມຓິຣຕນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ໂສ ໂຫຕິ ມຓິ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ອາຍາມໂຕ ຈກ຺ກນາຠິສທິໂສ, ເວປຸລ຺ລປພ຺ພຕາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ໂສ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕປິ ອນ຺ຘກາເຣ ຣຎ຺ໂຎ ຘຊ຺ຄ຺ຄໂຕ ໂຍຊນໍ ໂອຠາເສຕິ, ຍສ຺ໂສຠາເສນ ມນຸສ຺ສາ ‘‘ທິວາ’’ຕິ ມຎ຺ຎມານາ ກມ຺ມນ຺ເຕ ປໂຍເຊນ຺ຕິ, ອນ຺ຕມໂສ ກຸນ຺ຖກິປິລ຺ລິກໍ ອຸປາທາຍ ປສ຺ສນ຺ຕິຯ

ຕມ຺ປິ ອນຸພນ຺ຘມານໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ປກຕິອຄ຺ຄມເຫສີ ວາ ໂຫຕິ, ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸໂຕ ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ ມທ຺ທຣາຊກຸລໂຕ ວາ, ອຕິທີຆາທິໂທສວິວຊ຺ຊິຕາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ມານຸສໍ ວຓ຺ຓໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາ ທິພ຺ພໍ ວຓ຺ຓໍ, ຍສ຺ສາ ຣຎ຺ໂຎ ສີຕກາເລ ອຸຓ຺ຫານິ ຄຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸຓ຺ຫກາເລ ສີຕານິ, ສຕຘາ ໂຘຏິຕຕູລປິຈຸໂນ ວິຍ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂຫຕິ, ກາຍໂຕ ຈນ຺ທນຄນ຺ໂຘ ວາຍຕິ, ມຸຂໂຕ ອຸປ຺ປລຄນ຺ໂຘ, ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍິຕາທິອເນກຄຸຓສມນ຺ນາຄຕາ ຈ ໂຫຕິຯ

ຕມ຺ປິ ອນຸພນ຺ຘມານໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຣຎ຺ໂຎ ປກຕິກມ຺ມກໂຣ ເສຏ຺ຐີ, ຍສ຺ສ ຈກ຺ກຣຕເນ ອຸປ຺ປນ຺ນມຕ຺ເຕ ທິພ຺ພໍ

ຈກ຺ຂຸ ປາຕຸກາວຕິ, ເຍນ ສມນ຺ຕໂຕ ໂຍຊນມຕ຺ເຕ ນິສີ ປສ຺ສຕິ ສສ຺ສາມິກມ຺ປິ ອສ຺ສາມິກມ຺ປິ។ ໂສ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປ ວາເຣຕິ “ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຕ຺ວໍ, ເທວ, ໂຫຫິ, ອຫໍ ເຕ ຘເນນ ຘນກຣຕີຍໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ។

ຕມ຺ປິ ອນຸພນ຺ຘມານໍ ປຣິຕາຍກຣຕນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຣຸ ໂຍ ປາຕິເຊຍ຺ຠປ຺ຸຕ຺ໂຕ, ຈກ຺ກຣຕເນ ອຸປ຺ປນ຺ນມຕ຺ເຕ ອຕິ ເຣກປຍ຺ຸຍາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ທ຺ວາທສໂຍຊນາຍ ປຣິສາຍ ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຊານິຕ຺ວາ ນິຄ຺ຄຫປຄ຺ຄຫສມຕ຺ ໂຖ ໂຫຕິ។ ໂສ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປວາເຣຕິ – “ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຕ຺ວໍ, ເທວ, ໂຫຫິ, ອຫໍ ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສິສ຺ສາມີ”ຕິ។ ຍໍ ວາ ປນຍ຺ຍມ຺ປິ ເອວຣູປໍ ອຕຸລຜ຺ເຖນ ຣຕນໍ, ຍສ຺ສ ນ ສກ຺ກາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ອຄ຺ໂຊ ກາຕຸໍ “ສຕໍ ວາ ສຫສ຺ສໍ ວາ ອຄ຺ຊ ຕິ ໂກຜີ ວາ”ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ເອກຣຕນມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຣຕເນນ ສມໍ ນຕ຺ຖິ។ ຍທິ ຫິ ອຕຸລຜ຺ເຖນ ຣຕນໍ, ຕຖາຄໂຕວ ຣຕນໍ។ ຕຖາຄໂຕ ຫິ ນ ສກ຺ກາ ສີລໂຕ ວາ ສມາຘິໂຕ ວາ ປຍ຺ຸຍາທີນໍ ວາ ອຍ຺ຸຍຕຣໂຕ ເກນຈິ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ “ເອຕ຺ຕກຄ຺ໂຄ ວາ ອິມິນາ ສໂມ ວາ ສປ຺ປຜິກາໂຄ ວາ”ຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕຸໍ។ ເອວໍ ອຕຸລຜ຺ເຖນາປິ ຕຖາຄຕສມໍ ຣຕນໍ ນຕ຺ຖິ។

ຕຖາ ຍມ຺ປິ ຕໍ ທຸລ຺ລກທສ຺ສນຜ຺ເຖນ ຣຕນໍ។ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ທຸລ຺ລກປາຕຸກາໂວ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິ ຈກ຺ກາທີນິ ຈ ຕສ຺ສ ຣຕ ນານິ, ຕມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຣຕເນນ ສມໍ ນຕ຺ຖິ។ ຍທິ ຫິ ທຸລ຺ລກທສ຺ສນຜ຺ເຖນ ຣຕນໍ, ຕຖາຄໂຕວ ຣຕນໍ, ກຸໂຕ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິອາທີນໍ ຣຕນຕ຺ຕໍ, ຍານິ ເອກສ຺ມີເຍວ ກປ຺ເປ ອເນການິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ។ ຍສ຺ມາ ປນ ອສງ຺ຂເຍຍ຺ເຍປິ ກປ຺ເປ ຕຖາຄຕສຸຍ຺ໂຍ ໂລໂກ ໂຫ ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ເອວ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ທຸລ຺ລກທສ຺ສໂນ។ ວຸຕ຺ຕໍ ເຈຕໍ ກຄວຕາ ປຣິນິພ຺ພານສມເຍ –

“ເທວຕາ, ອານນ຺ທ, ອຸຊ຺ຊາຍນ຺ຕິ – ‘ທູຣາ ຈ ວຕມ຺ຫ ອາຄຕາ ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍ, ກທາຈິ ກຣຫຈິ ຕຖາຄຕາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ອຊ຺ເຊວ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ກວິສ຺ສຕິ, ອຍຍ຺ຈ ມເຫສກ຺ໂຂ ກິກ຺ຂຸ ກຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ຖິໂຕ ໂອວາເຣນ຺ໂຕ, ນ ມຍໍ ລການ ປຈ຺ຉິເມ ກາເລ ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍາ’”ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໒໗໒໐໐)។

ເອວໍ ທຸລ຺ລກທສ຺ສນຜ຺ເຖນປິ ຕຖາຄຕສມໍ ຣຕນໍ ນຕ຺ຖິ។

ຕຖາ ຍມ຺ປິ ຕໍ ອໂນມສຕ຺ຕປຣິໂກຄຜ຺ເຖນ ຣຕນໍ។ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຣຍ຺ໂຍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຈກ຺ກຣຕນາທີ។ ຕຍ຺ຫິ ໂກຜິສຕສຫສ຺ສຘນານມ຺ປິ ສຕ຺ຕກູມິກປາສາທວຣຕເລ ວສນ຺ຕານມ຺ປິ ຈຕ຺ຫາລເວນເນສາທຣຖການປຸກ຺ກຸສາທີນໍ ນິຈກຸລິກາ ນໍ ໂອມກປຸຣິສານໍ ສຸປິນນ຺ເຕປິ ປຣິໂກຄຕ຺ຖາຍ ນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ។ ອຸກ຺ໂຕ ສຸຊາຕສ຺ສ ປນ ຣຍ຺ໂຍ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ເສວ ປຣິປູ ຣິຕທສວິຘຈກ຺ກວຕ຺ຕິວຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິໂກຄຕ຺ຖາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ໂຕ ອໂນມສຕ຺ຕປຣິໂກຄໍເຍວ ໂຫຕິ, ຕມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຣຕເນນ ສມໍ ນຕ຺ຖິ។ ຍທິ ຫິ ອໂນມສຕ຺ຕປຣິໂກຄຜ຺ເຖນ ຣຕນໍ, ຕຖາຄໂຕວ ຣຕນໍ។ ຕຖາຄໂຕ ຫິ ໂລເກ ອໂນມສຕ຺ຕສມ຺ມຕານມ຺ປິ ອນຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນານໍ ວິປຣິຕທສ຺ສນານໍ ປູຣຕກສ຺ສປາທີນໍ ຉນ຺ນໍ ສຕ຺ຖາຣານໍ ອຍ຺ເຍສຍ຺ຈ ເອວຣູປານໍ ສຸປິນນ຺ເຕປິ ອປຣິໂກໂຄ, ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນານໍ ປນ ຈຕ຺ປ຺ປທາຍປິ ຄາຖາຍ ປຣິໂຍສາເນ ອຣຫຕ຺ຕມຘິຄນ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ຖານໍ ນິພ຺ ເພຘິກລາຕທສ຺ສນານໍ ພາຫິຍທາຣຸຈີຣິຍປ຺ປກຸຕີນໍ ອຍ຺ເຍສຍ຺ຈ ມຫາກຸລປ຺ປສຸຕານໍ ມຫາສາວການໍ ປຣິໂກໂຄ។ ເຕ ຫິ ຕໍ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍສວນານຸຕ຺ຕຣິຍປາຣິຈຣິຍານຸຕ຺ຕຣິຍາທີນິ ສາເຘນ຺ຕາ ຕຖາ ຕຖາ ປຣິກຸຍ຺ຊນ຺ຕິ។ ເອວໍ ອ ໂນມສຕ຺ຕປຣິໂກຄຜ຺ເຖນາປິ ຕຖາຄຕສມໍ ຣຕນໍ ນຕ຺ຖິ។

ຍມ຺ປິ ຕໍ ອວິເສສໂຕ ຣຕິຊນນຜ຺ເຖນ ຣຕນໍ។ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຣຍ຺ໂຍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຈກ຺ກຣຕນໍ។ ຕຍ຺ຫິ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ ຕິ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ເອວມ຺ປິ ຕໍ ຣຍ຺ໂຍ ຣຕິ ຊເນຕິ។ ປຸນ ຈປຣໍ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິ ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ສຸວຕ຺ຕກິງ຺ການໍ ຄເຫຕ຺ ວາ ທກ຺ຂິເຕນ ຫຕ຺ເຖນ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອພ຺ກຸກ຺ກີຣຕິ “ປວຕ຺ຕຕຸ ກວໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ, ອກິວິຊິນາຕຸ ກວໍ ຈກ຺ກຣຕນ”ນ຺ຕິ។ ຕໂຕ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຍ຺ຈງ຺ຄິກໍ ວິຍ ຕູຣິຍໍ ມຘຸຣສ຺ສຣໍ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕໍ ອາກາເສນ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອນ຺ວເທວ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິ ຈກ຺ການຸກາເວນ ທ຺ວາທສໂຍຊນວິຕ຺ຖິຕ຺ຕາຍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ນາຕິອຸຈ຺ຈໍ ນາຕິນີຈໍ ອຸຈ຺ຈຣຸກ຺ຂານໍ ເຫຜ຺ຖາກາເຄນ, ນີຈ ຣຸກ຺ຂານໍ ອຸປຣິກາເຄນ, ຣຸກ຺ເຂສຸ ປຸປ຺ຜຜລປລ຺ລວາທິປຕ຺ຕາການໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕານໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ປຕ຺ຕາການຍ຺ຈ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ “ເອຫິ ໂຂ ມຫາຣາຊາ”ຕິເອວມາທີນາ ປຣມນິປຈ຺ຈການເຣນ ອາຄເຕ ປຜິຣາຊາໂນ “ປາໂຕ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ”ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອນຸສາສນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ។ ຍຕ຺ຖ ປນ ຣາຊາ ກຸຍ຺ຊິຕຸກາໂມ ວາ ທິວາເສຍ຺ຍໍ ວາ ກປ຺ເປຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອາກາສາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ອຸທກາທິສພ຺ພກິຈ຺ຈກ຺ຂເມ ສເມ ກູມິກາເຄ ອກ຺ຂາຫຕໍ ວິຍ ຕິຜ຺ຖຕິ។ ປຸນ ຣຍ຺ໂຍ ຄມນຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປນ຺ເນ

ປຸຣິມນເຍເນວ ສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍໍ ສ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວາທສໂຍຊນິກາປິ ປຣິສາ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉຕິ។ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອນ຺ປ຺ພ຺ເພນ ປ຺ຣຕ຺ຖິມໍ ສມ຺ທ຺ທໍ ອຊ຺ໂຊຄາຫຕິ, ຕສ຺ມິ ອຊ຺ໂຊຄາຫນ຺ເຕ ອຸທກໍ ໂຍຊນປ຺ປ຺ມາຕໍ ອປຄນ຺ຕ຺ວາ ກິຕ຺ຕິກາຕໍ ວິຍ ຕິຝ຺ຖຕິ។ ມຫາຊ ໂນ ຍຖາການໍ ສຕ຺ຕ ຣຕນານິ ຄຕ຺ຫາຕິ។ ປຸນ ຣາຊາ ສ຺ວຕ຺ຕກິ຺ຍກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ອິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ມມ ຣຊ຺ຊ"ນ຺ຕິ ອຸທເກນ ອພ຺ກ຺ກິຣິຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕຕິ។ ເສນາ ປຸຣໂຕ ໂຫຕິ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຈ຺ຉໂຕ, ຣາຊາ ມຊ຺ເຊ។ ຈກ຺ກຣຕນສ຺ສ ໂອສກ຺ກິໂຕສກ຺ກິຕຝ຺ຖາ ນໍ ອຸທກໍ ປຣິປູຣຕິ។ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ທກ຺ຂິຕປຈ຺ຉິເມົາຕ຺ຕເຣປິ ສມ຺ທ຺ເທ ຄຈ຺ຉຕິ។

ເອວໍ ຈຕ຺ທ຺ທີສໍ ອນ຺ສໍຍາຍິຕ຺ວາ ຈກ຺ກຣຕນໍ ຕິໂຍຊນປ຺ປ຺ມາຕໍ ອາກາສໍ ອາໂຣຫຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຖິໂຕ ຣາຊາ ຈກ຺ກຣຕນານ຺ພາເວນ ວິຊິຕໍ ປຝ຺ຈສຕປຣິຕ຺ຕທີປປ຺ຜິມຕ຺ທີຕໍ ສຕ຺ຕໂຍຊນສຫສ຺ສປຣິມຕ຺ທລໍ ປຸພ຺ພວິເທທໍ, ຕຖາ ອຝ຺ຖໂຍຊນສຫສ຺ສປຣິມຕ຺ທລໍ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸໍ, ສຕ຺ຕໂຍຊນສຫສ຺ສປຣິມຕ຺ທລໍເຍວ ອປຣໂຄຍານໍ, ທສໂຍຊນສຫສ຺ສປຣິມຕ຺ທລໍ ຊມ຺ພຸທີປຝ຺ຈາຕິ ເອວໍ ຈຕຸມຫາ ທີປທ຺ວິສຫສ຺ສປຣິຕ຺ຕທີປປ຺ຜິມຕ຺ທີຕໍ ເອກໍ ຈກ຺ກວາລຸອໍ ສຸຜຸລຸລປຸຕ຺ທຣີກວນໍ ວິຍ ໂອໂລເກຕິ។ ເອວໍ ໂອໂລກຍໂຕ ຈສ຺ສ ອນປ຺ ປີກາ ຣຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ។ ເອວມ຺ປິ ຕໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ຣຝ຺ໂຍ ຣຕິ ຊເນຕິ, ຕມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຣຕນສມໍ ນຕ຺ຖິ។ ຍທິ ທີ ຣຕິຊນນຝ຺ເຖນ ຣຕ ນໍ, ຕຖາຄໂຕວ ຣຕນໍ។ ກິໍ ກຣິສ຺ສຕິ ເອຕໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ? ຕຖາຄໂຕ ຫິ ຍສ຺ສາ ທິພ຺ພາຍ ຣຕິຍາ ຈກ຺ກຣຕນາທີທີ ສພ຺ເພທີປິ ຊນິ ຕາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຕິ ສງ຺ຂມ຺ປິ ກລມ຺ປິ ກລກາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປຕິ, ຕໂຕປິ ຣຕິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣຝ຺ຈ ປຕີຕຕຣຝ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ໂອ ວາທປ຺ປຕິກຣານໍ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານມ຺ປິ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ປຖມຊ຺ຊານຣຕິໍ, ທຸຕິຍຕິຍຈຕ຺ຕ຺ຖປຝ຺ຈມຊ຺ຊານຣຕິໍ, ອາກາສານຝ຺ ຈາຍຕນຣຕິໍ, ວິຝ຺ຝາຕຝ຺ຈາຍຕນອາກິຝ຺ຈຝ຺ຝາຍຕນເນວສຝ຺ຝານາສຝ຺ຝາຍຕນຣຕິໍ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຣຕິໍ, ໂສຕາປຕ຺ ຕິຜລຣຕິໍ, ສກທາຄາມິອນາຄາມິອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຜລຣຕິຝ຺ຈ ຊເນຕິ។ ເອວໍ ຣຕິຊນນຝ຺ເຖນາປິ ຕຖາຄຕສມໍ ຣຕນໍ ນຕ຺ຖິຕິ។

ອປິຈ ຣຕນໍ ນາເມຕໍ ທຸວິທໍ ໂຫຕິ ສວິຝ຺ຝາຕກໍ ອວິຝ຺ຝາຕກຝ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ອວິຝ຺ຝາຕກໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ມຕີຣຕນໍ, ຍໍ ວາ ປນຝ຺ຝມ຺ປິ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ທໍ ສ຺ວຕ຺ຕຣຊຕາທີ, ສວິຝ຺ຝາຕກໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນາທີ ປຣິຕາຍກຣຕນປຣິໂຍສານໍ, ຍໍ ວາ ປນຝ຺ຝມ຺ປິ ເອວຣູປໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ທໍ។ ເອວໍ ທຸວິເທ ເຈຕ຺ຖ ສວິຝ຺ຝາຕກຣຕນໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ។ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອວິຝ຺ຝາຕກໍ ສ຺ວຕ຺ຕຣຊຕມຕີມຸຕ຺ຕາທີຣຕນໍ, ສວິຝ຺ຝາຕການໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນາທີນໍ ອລງ຺ການຕ຺ຖາຍ ອຸປນີຍຕິ។

ສວິຝ຺ຝາຕກຣຕນມ຺ປິ ທຸວິທໍ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕຣຕນໍ, ມນຸສ຺ສຣຕນຝ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສຣຕນໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ។ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕຣຕນໍ ມນຸສ຺ສຣຕນສ຺ສ ໂອປວຍ຺ຫໍ ໂຫຕິ។ ມນຸສ຺ສຣຕນມ຺ປິ ທຸວິທໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ, ປຸຣິສຣຕນຝ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິສຣຕ ນໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ។ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ປຸຣິສຣຕນສ຺ສ ປຣິຈາຣິກຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ។ ປຸຣິສຣຕນມ຺ປິ ທຸວິທໍ ອຄາຣິກຣຕ ນໍ, ອນຄາຣິກຣຕນຝ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ອນຄາຣິກຣຕນໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ។ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອຄາຣິກຣຕເນສຸ ອຄ຺ໂຄ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີປິ ສີ ລາທິຄຸຕຍຸຕ຺ຕໍ ອນຄາຣິກຣຕນໍ ປຝ຺ຈປຕິຝ຺ຖິເຕນ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸປຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ ປຍິຣຸປາສິຕ຺ວາ ຈ ທິພ຺ພມານຸສິກາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປາປຸຕິຕ຺ວາ ອນ຺ເຕ ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປາປຸຕາຕິ។

ເອວໍ ອນຄາຣິກຣຕນມ຺ປິ ທຸວິທໍ – ອຣິຍປຸຖຸຊ຺ຊນວເສນ។ ອຣິຍຣຕນມ຺ປິ ທຸວິທໍ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂວເສນ។ ອເສກ຺ຂຣຕນມ຺ປິ ທຸວິທໍ ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສກສມຖຍານິກວເສນ, ສມຖຍານິກຣຕນມ຺ປິ ທຸວິທໍ ສາວກປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕຝ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ສາວກປາຣມິປ຺ປຕ຺ ຕໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ។ ກສ຺ມາ? ຄຸຕມຫນ຺ຕຕາຍ។ ສາວກປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕຣຕນໂຕປິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘຣຕນໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ។ ກສ຺ ມາ? ຄຸຕມຫນ຺ຕຕາຍ។ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານສທິສາປິ ຫິ ອເນກສຕາ ສາວກາ ເອກສ຺ສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສ຺ສ ຄຸຕານໍ ສຕກາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ។ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘຣຕນໂຕປິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຣຕນໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ។ ກສ຺ມາ? ຄຸຕມຫນ຺ຕຕາຍ។ ສກລມ຺ປິ ຫິ ຊມ຺ພຸທີປໍ ປູເຣຕ຺ວາ ປລ຺ລງ຺ເກນ ປລ຺ລງ຺ກໍ ຆຝ຺ເຜນ຺ຕາ ນິສິນ຺ນາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ເອກສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຄຸຕານໍ ເນວ ສງ຺ຂໍ ນ ກລໍ ນ ກລກາຄໍ ອຸເປນ຺ຕິ។ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ກຄວຕາ – "ຍາວຕາ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ອປທາ ວາ...ເປ... ຕຖາຄໂຕ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ"ຕິອາທີ (ສໍ។ ນິ។ ໕.໑໓໙; ອ។ ນິ។ ໔.໓໔; ໕.໓໒; ອິຕິວຸ។ ໙໐)។ ເອວໍ ເກນຈິປິ ປຣິຍາເຍນ ຕຖາຄຕສມໍ ຣຕນໍ ນຕ຺ຖິ។ ເຕນາຫ ກຄວາ "ນ ໂນ ສມໍ ອຕ຺ຖິ ຕຖາຄເຕນາ"ຕິ។

ເອວໍ ກຄວາ ພຸທ຺ຘຣຕນສ຺ສ ອຝ຺ເຝຫິ ຣຕເນຫິ ອສມຕໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປນ຺ເນົາປທ຺ທວວູປສມນຕ຺ຖໍ ເນວ ຊາຕິໍ ນ ໂຄຕ຺ຕໍ ນ ໂກລປຸຕ຺ຕິຍໍ ນ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣຕາທີ ນິສ຺ສາຍ, ອປິຈ ໂຂ ອວີຈິມຸປາທາຍ ກວຄ຺ຄປຣິຍນ຺ເຕ ໂລເກ ສີລສ ມາທິກ຺ຂນ຺ຘາທີທີ ຄຸເຕຫິ ພຸທ຺ຘຣຕນສ຺ສ ອສທິສກາວໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຝ຺ຊຕິ "ອິທມ຺ປິ ພຸທ຺ເຘ ຣຕນໍ ປຕີຕໍ, ເອເຕນ ສຈ຺ເຈນ ສ຺ວຕ຺ຖິ ໂຫຕູ"ຕິ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອິທມ຺ປີ ອິຒ ວາ ຫຸຣໍ ວາ ສຄ຺ເຄສ຺ ວາ ຍໍກິຍ຺ຈິ ອຕ຺ຖິ ວິຕ຺ຕໍ ວາ ຣຕນໍ ວາ, ເຕນ ສທ຺ຒິ ເຕຫິ ເຕຫິ ຄຸເຓຫິ ອສມຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຒຣຕນໍ ປຓີຕໍ។ ຍທິ ເອຕໍ ສຈ຺ຈໍ, ເອເຕນ ສຈ຺ເຈນ ອິເມສໍ ປາຓີນໍ ໂສຕ຺ຖິ ໂຫຕຸ, ໂສການານໍ ອຕ຺ຖິຕາ ໂຫຕຸ, ອ ໂຣຄຕາ ນິຣຸປທ຺ທວຕາຕິ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ "ຈກ຺ຂຸໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສຸຍ຺ຍໍ ອຕ຺ເຕນ ວາ ອຕ຺ຕນິເຍນ ວາ"ຕິເອວມາທິສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໕໔) ອຕ຺ຕກາເວນ ວາ ອຕ຺ຕນິຍກາເວນ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິຕຣຖາ ຫິ ຈກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕາ ວາ ອຕ຺ຕນິຍໍ ວາຕິ ອປ຺ປຎິສິທ຺ຒເມວ ສິ ຍາ។ ເອວໍ ຣຕນໍ ປຓີຕນ຺ຕິ ຣຕນຕ຺ຕໍ ປຓີຕໍ, ຣຕນກາໂວ ປຓີໂຕຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ອິຕຣຖາ ຫິ ພຸທ຺ໂຒ ເນວ ຣຕນນ຺ ຕິ ສິຊ຺ເຊຍ຺ຍ។ ນ ຫິ ຍຕ຺ຖ ຣຕນໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຣຕນນ຺ຕິ ສິຊ຺ຊຕິ។ ຍຕ຺ຖ ປນ ຈິຕ຺ຕີກຕາທິອຕ຺ຖສງ຺ຂາຕໍ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາ ວິສິ ນາ ສມ຺ພນ຺ຒຄຕໍ ຣຕນຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິ, ຍສ຺ມາ ຕໍ ຣຕນຕ຺ຕມຸປາທາຍ ຣຕນນ຺ຕິ ປຍ຺ຍາປີຍຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຣຕນຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ຕາຍ ຣຕນນ຺ຕິ ສິຊ຺ຊຕິ។ ອຖ ວາ ອິທມ຺ປີ ພຸທ຺ເຒ ຣຕນນ຺ຕິ ອິມິນາປີ ກາຣເຓນ ພຸທ຺ໂຒວ ຣຕນນ຺ຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຕາຍ ຈ ກຄວຕາ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ຣາຊກຸລສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິ ຊາຕາ, ກຍໍ ວູປສນ຺ຕໍ។ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຎິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປຎິຄ຺ຄຫີຕາຕິ។

໔໘໗។ ເອວໍ ພຸທ຺ຒຄຸເຓນ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ນິພ຺ພານຒມ຺ມຄຸເຓນ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຒ "ຂຍໍ ວິຣາຄ"ນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ນິພ຺ ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຣາຄາທໂຍ ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕິ ປຣິກ຺ຂີຓາ, ຍສ຺ມາ ວາ ຕໍ ເຕສໍ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣຒກ຺ຂຍມຕ຺ຕໍ, ຍສ຺ມາ ຈ ຕໍ ຣາຄາ ທິວິປ຺ຍຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ປໂຍຄໂຕ ຈ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ຈ, ຍສ຺ມາ ວາ ຕມ຺ຫິ ສຈ຺ຉິກເຕ ຣາຄາທໂຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ວິຣຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ ວິຄຕາ ວິທ຺ຒສ຺ຕາ , ຕສ຺ມາ "ຂຍ"ນ຺ຕິ ຈ "ວິຣາຄ"ນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ຍສ຺ມາ ປນສ຺ສ ນ ອຸປ຺ປາໂທ ປຍ຺ຍາຍຕິ, ນ ວໂຍ ນ ຖິຕສ຺ສ ອຍ຺ຍຖຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ຊາຍຕິ ນ ຊີຍຕິ ນ ມີຍຕີຕິ ກຕ຺ວາ "ອມຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອຸຕ຺ຕມຢ຺ເຖນ ປນ ອຕປ຺ປກຢ຺ເຖນ ຈ ປຓີຕນ຺ຕິ។ ຍທຊ຺ຊຄາຕິ ຍໍ ອຊ຺ຊຄາ ວິນ຺ທິ, ປຎິລກີ, ອຕ຺ຕໂນ ຓາຓພເລນ ສຈ຺ຉາກາສິ។ ສກ຺ຍມຸນີຕິ ສກ຺ຍກຸລປ຺ປສຸຕຕ຺ຕາ ສກ຺ໂຍ, ໂມເນຍ຺ຍຒມ຺ມສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ມຸນີ, ສກ຺ໂຍ ເອວ ມຸນີ ສກ຺ຍມຸນີ។ ສມາຫິໂຕຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄສມາຒິນາ ສມາຫິຕຈິຕ຺ ໂຕ។ ນ ເຕນ ຒມ຺ເມນ ສມຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີຕິ ເຕນ ຂຍາທິນາມເກນ ສກ຺ຍມຸນິນາ ອຒິຄເຕນ ຒມ຺ເມນ ສມໍ ກິຍ຺ຈິ ຒມ຺ມຊາຕໍ ນຕ຺ຖິ។ ຕສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຣປີ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍາວຕາ, ກິກ຺ຂເວ, ຒມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ ວາ ອສງ຺ຂຕາ ວາ, ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ຒມ຺ມານໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍ ຕີ"ຕິອາທິ (ອ។ ນິ។ ໔។໓໔; ອິຕິວຸ។ ໙໐)។

ເອວໍ ກຄວາ ນິພ຺ພານຒມ຺ມສ຺ສ ອຍ຺ເຍຫິ ຒມ຺ເມຫິ ອສມຕໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປນ຺ເນົາປທ຺ທວວູປສມນຕ຺ຖໍ ຂຍວິຣາຄາມຕປຓີຕຕາຄຸເຓຫິ ນິພ຺ພານຒມ຺ມຣຕນສ຺ສ ອສທິສກາວໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຍ຺ຊຕິ "ອິທມ຺ປີ ຒມ຺ເມ ຣຕນໍ ປຓີຕໍ ເອເຕນ ສຈ຺ເຈນ ສຸວຕ຺ຖິ ໂຫຕູ"ຕິ។ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸຣິມຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ອິມິສ຺ສາປີ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຎິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປຎິຄ຺ຄຫີຕາຕິ។

໔໘໘។ ເອວໍ ນິພ຺ພານຒມ຺ມຄຸເຓນ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ມຄ຺ຄຒມ຺ມຄຸເຓນ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຒ "ຍໍ ພຸທ຺ຒເສຢ຺ໂຖ"ຕິ។ ຕຕ຺ຖ "ພຸຊ຺ຊິຕາ ສຈ຺ຈານີ"ຕິອາທິນາ (ມຫານິ។ ໑໙໒; ຈູລອນິ។ ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຎິ។ ມ។ ໑។໑໖໒) ນເຍນ ພຸທ຺ໂຒ, ອຸຕ຺ຕໂມ ປສໍສນີໂຍ ຈາຕິ ເສຢ຺ໂຖ, ພຸທ຺ໂຒ ຈ ໂສ ເສຢ຺ໂຖ ຈາຕິ ພຸທ຺ຒເສຢ຺ໂຖ។ ອນຸພຸທ຺ຒປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຒສງ຺ຂາເຕສຸ ວາ ພຸທ຺ເຒສຸ ເສຢ຺ໂຖຕິ ພຸທ຺ຒເສຢ຺ໂຖ។ ໂສ ພຸທ຺ຒເສຢ຺ໂຖ ຍໍ ປຣິວຓ຺ຓຍິ, "ອຢ຺ຖງ຺ຄິໂກ ຈ ມຄ຺ຄານໍ, ເຂມໍ ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ"ຕິ (ມ។ ນິ។ ໒។໒໑໕) ຈ "ອຣິຍໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສມາຒິ ເທເສສ຺ສາມິ ເສົາປນິສໍ ສປຣິກ຺ຂາຣ"ນ຺ຕິ (ມ។ ນິ។ ໓។໑໓໖) ຈ ເອວ ມາທິນາ ນເຍນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປສໍສິ ປກາສຍິ។ ສຸຈິນ຺ຕິ ກິເລສມລສມຸຈ຺ເຉທກຣຓໂຕ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂວທານໍ។ ສມາຒິມານ ນ຺ຕຣິກຍ຺ຍມາຫູຕິ ຍຍ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິສມນນ຺ຕຣໍ ນິຍເມເນວ ຟລທານໂຕ "ອານນ຺ຕຣິກສມາຒີ"ຕິ ອາຫຸ។ ນ ຫິ ມຄ຺ຄສ ມາຒິມ຺ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕສ຺ສ ຟລຸປ຺ປຕ຺ຕິນິເສຒໂກ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍ ອຕ຺ຖິ។ ຍຖາຫ –

"ອຍຍ຺ຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂສຕາປຕ຺ຕິຟລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຎິປນ຺ໂນ ອສ຺ສ, ກປ຺ປສ຺ສ ຈ ອຸຫ຺ຕຍ຺ຫນເວລາ ອສ຺ສ, ເນວ ຕາວ ກປ຺ໂປ ອຸຫ຺ຕຍ຺ເຫຍ຺ຍ, ຍາວາຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ໂສຕາປຕ຺ຕິຟລໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຸຄ຺ຄໂລ ຖິຕກປ຺ປີ។ ສພ຺ເພປີ ມຄ຺ຄສມງ຺ຄິໂນ ປຸຄ຺ຄລາ ຖິຕກປ຺ປິໂນ"ຕິ (ປຸ។ ປ។ ໑໗)។

ສມາຒິນາເຕນ ສໂມ ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ເຕນ ພຸທ຺ຒເສຢ຺ຖປຣິວຓ຺ຓິເຕນ ສຸຈິນາ ອານນ຺ຕຣິກສມາຒິນາ ສໂມ ຣູປາວຈຣສມາຒິ ວາ ອຣູປາວຈຣສມາຒິ ວາ ໂກຈິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ។ ກສ຺ມາ? ເຕສໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສາປີ ປຸນ ນິຣຍາທີ

ສ຺ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິສມ຺ຠວໂຕ, ອິມສ຺ສ ຈ ອຣຫຕ຺ຕສມາຘິສ຺ສ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສພ຺ພູປປຕ຺ຕິສມຸຄ຺ຆາຕສມ຺ຠວໂຕຯ ຕສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕປິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍາວຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ, ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ"ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔; ອິຕິວຸຯ ໙໐)ຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອານນ຺ຕຣິກສມາຘິສ຺ສ ອຎ຺ເຎຫິ ສມາຘີຫິ ອສມຕໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ປຸຣິມນເຍເນວ ມຄ຺ຄຘມ຺ມຣຕນສ຺ສ ອສທິສຠາວໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຎ຺ຊຕິ "ອິທມ຺ປິ ຘມ຺ເມ...ເປ... ໂຫຕູ"ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິມິສ຺ສາປິ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຏິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາເຬສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປຏິຄ຺ຄຫິຕາຕິຯ

໘໘໙ຯ ເອວໍ ມຄ຺ຄຘມ຺ມຣຕເນນາປິ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ສງ຺ຆຣຕເນນາປິ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ "ເຍ ປຸຄ຺ຄລາ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເຍຕິ ອນິຍເມຕ຺ວາ ອຸທ຺ເທໂສຯ ປຸຄ຺ຄລາຕິ ສຕ຺ຕາຯ ອຏ຺ຐາຕິ ເຕສໍ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ເຕ ຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ປຏິປນ຺ນາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ຜເລ ຐິຕາຕິ ອຏ຺ຐ ໂຫນ຺ຕິຯ ສຕໍ ປສຕ຺ຖາຕິ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສາວເກຫິ ອຎ຺ເຎຫິ ຈ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ປສຕ຺ຖາຯ ກສ຺ມາ? ສຫຊາຕສີລາທິຄຸຓໂຍຄາຯ ເຕສຎ຺ຫິ ຈມ຺ປກວກຸລກຸສຸມາທີນໍ ສຫຊາຕວຓ຺ຓຄນ຺ຘາທໂຍ ວິຍ ສຫຊາຕສີລສມາຘິອາທໂຍ ຄຸຓາຯ ເຕນ ເຕ ວຓ຺ຓຄນ຺ຘາທິສມ຺ປນ຺ນານິ ວິຍ ປຸປ຺ຜານິ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ສຕໍ ປິຍາ ມນາປາ ປສໍສນິຍາ ຈ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ເຍ ປຸຄ຺ຄລາ ອຏ຺ຐ ສຕໍ ປສຕ຺ຖາ"ຕິຯ

ອຖ ວາ ເຍຕິ ອນິຍເມຕ຺ວາ ອຸທ຺ເທໂສຯ ປຸຄ຺ຄລາຕິ ສຕ຺ຕາຯ ອຏ຺ຐສຕນ຺ຕິ ເຕສໍ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ເຕ ຫິ ເອກພີຊີ ໂກລໍໂກໂລ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣໂມຕິ ຕໂຍ ໂສຕາປນ຺ນາ, ກາມຣູປາຣູປຠເວສຸ ອຘິຄຕຜລາ ຕໂຍ ສກທາຄາມິໂນ, ເຕ ສພ຺ເພປິ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຏິປທານໍ ວເສນ ຈຕຸວີສຕິ, ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອຸປຫຈ຺ຈປຣິນິພ຺ພາຍີ, ສສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ອກນິຏ຺ຐຄາມີຕິ, ອວິເຫສຸ ປຎ຺ຈ, ຕຖາ ອຕປ຺ປສຸທສ຺ສສຸທສ຺ສີສຸຯ ອກນິຏ຺ເຐສຸ ປນ ອຸທ຺ຘໍໂສຕວຊ຺ຊາ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ຈຕຸວີສຕິ ອນາຄາມິໂນ, ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສໂກ ສມຖຍານິໂກຕິ ທ຺ເວ ອຣຫນ຺ໂຕ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ຄຏ຺ຐາຕິ ຈຕຸປຎ຺ຎາສຯ ເຕ ສພ຺ເພປິ ສທ຺ຘາຘຸຣປຎ຺ຎາຘຸຣານໍ ວເສນ ທິຄຸຓາ ຫຸຕ຺ວາ ອຏ຺ຐສຕໍ ໂຫນ຺ຕິຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ຈຕ຺ຕາຣິ ເອຕານິ ຍຸຄານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເຕ ສພ຺ເພປິ ອຏ຺ຐ ວາ ອຏ຺ຐສຕໍ ວາຕິ ວິຕ຺ຖາຣວເສນ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐປຸຄ຺ຄລາ, ສງ຺ເຂປວເສນ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຏ຺ໂຐ ຜລຏ຺ໂຐຕິ ເອກໍ ຍຸຄໍ, ເອວໍ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຏ຺ໂຐ ຜລຏ຺ໂຐຕິ ເອກໍ ຍຸຄນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຍຸຄານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ເຕຕິ ປຸພ຺ເພ ອນິຍເມຕ຺ວາ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐານໍ ນິຍເມຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສຯ ເຍ ປຸຄ຺ຄລາ ວິຕ຺ຖາຣວເສນ ອຏ຺ຐ ວາ ອຏ຺ຐສຕໍ ວາ, ສງ຺ເຂປວເສນ ຈຕ຺ຕາຣິ ຍຸຄານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພປິ ເຕ ທກ຺ຂິຓໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາຯ ທກ຺ຂິຓາ ນາມ ກມ຺ມຎ຺ຈ ກມ຺ມວິປາກຎ຺ຈ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ "ເອສ ເມ ອິທໍ ເວຊ຺ຊກມ຺ມໍ ວາ ຊງ຺ຆເປສນິກໍ ວາ ກຣິສ຺ສຕີ"ຕິ ເອວມາທີນິ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ທີຍມາໂນ ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມ, ຕໍ ອຣຫນ຺ຕິ ນາມ ສີລາທິຄຸຓຍຸຕ຺ຕາ ປຸຄ຺ຄລາຯ ອິເມ ຈ ຕາທິສາ, ເຕນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ເຕ "ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາ"ຕິຯ

ສຸຄຕສ຺ສ ສາວກາຕິ ຠຄວາ ໂສຠເນນ ຄມເນນ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ໂສຠນຎ຺ຈ ຐານໍ ຄຕຕ຺ຕາ, ສຸຏ຺ຐຸ ຈ ຄຕຕ຺ຕາ ສຸຏ຺ຐຸ ເອວ ຈ ຄທຕ຺ຕາ ສຸຄໂຕ, ຕສ຺ສ ສຸຄຕສ຺ສຯ ສພ຺ເພປິ ເຕ ວຈນໍ ສຸຓນ຺ຕີຕິ ສາວກາຯ ກາມຎ຺ຈ ອຎ຺ເຎປິ ສຸຓນ຺ຕິ, ນ ປນ ສຸຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ອິເມ ປນ ສຸຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຏິປຕ຺ຕິໍ ກຕ຺ວາ ມຄ຺ຄຜລານິ ປຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ "ສາວກາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເອເຕສຸ ທິນ຺ນານິ ມຫປ຺ຜລານີຕິ ເອເຕສຸ ສຸຄຕສາວເກສຸ ອປ຺ປການິປິ ທານານິ ທິນ຺ນານິ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘິຠາວໍ ອຸປຄຕຕ຺ຕາ ມຫປ຺ຜລານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕປິ ວຸຕ຺ຕໍ –

"ຍາວຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຆາ ວາ ຄຓາ ວາ, ຕຖາຄຕສາວກສງ຺ໂຆ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານິ ອຏ຺ຐ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລາ, ເອສ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ...ເປ... ອຄ຺ໂຄ ວິປາໂກ ໂຫຕີ"ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔; ໕ຯ໓໒; ອິຕິວຸຯ ໙໐)ຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ມຄ຺ຄຏ຺ຐຜລຏ຺ຐານໍ ວເສນ ສງ຺ຆຣຕນສ຺ສ ຄຸຓໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວ ຄຸຓໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຎ຺ຊຕິ "ອິທມ຺ປິ ສງ຺ເຆ"ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິມິສ຺ສາປິ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຏິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາເຬສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປຏິຄ຺ຄຫິຕາຕິຯ

໔໓໐໗ ເອວໍ ມຄຸຄຜຸຄຜລຜຸຄານໍ ວເສນ ສງຆຄຸເຕນ ສຈຈໍ ວຕຸວາ ອິທານິ ຕເຕ ເອກຈຈີຍານໍ ຜລສມາປຕຸຕິສຸຂມນຸກວນຸຕາ ນໍ ຊີຕາສວປຸຄຸຄລານໍເຍວ ຄຸເຕນ ວຕຸຕຸມາຣຫຸໂສ ''ເຍ ສຸປຸປຍຸຕຸຕາ''ຕິ໗ ຕຕຸຖ ເຍຕິ ອນິຍມິຕຸທຸເທສວຈນໍ໗ ສຸປຸປຍຸຕຸຕາຕິ ສຸຜຸຖ ປຍຸຕຸຕາ, ອເນກວິທິຕໍ ອເນສນໍ ປຫາຍ ສຸທຸຣາຊີວິຕໍ ນິສຸສາຍ ວິປສຸສນາຍ ອຕຸຕານໍ ປຍຸຄຸຊີຕຸມາຣຫຸຣາຕິ ອຕຸໂຖ໗ ອຖ ວາ ສຸປຸປຍຸຕຸຕາຕິ ປຣິສຸທຸຣກາຍວຈີປໂຍຄສມນຸນາຄຕາ໗ ເຕນ ເຕສໍ ສີລກຸຂນຸຣ໌ ທສຸເສຕິ໗ ມນສາ ທລຸເຫນາຕິ ທລຸເຫນ ມນ ສາ, ຖິຣສມາຣິຍຸຕຸເຕນ ເຈຕສາຕິ ອຕຸໂຖ໗ ເຕນ ເຕສໍ ສມາຣິກຸຂນຸຣ໌ ທສຸເສຕິ໗ ນິກຸກາມິໂນຕິ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອນເປກຸຂາ ຫຸຕຸວາ ປລຸຍານຸເຣນ ວິຣິເຍນ ສພຸພກິເລເສຫິ ກຕນິກຸກມນາ໗ ເຕນ ເຕສໍ ວິຣິຍສມຸປນຸນໍ ປລຸຍາກຸຂນຸຣ໌ ທສຸເສຕິ໗

ໂຄຕມສາສນມຸຫີຕິ ໂຄຕຸຕໂຕ ໂຄຕມສຸສ ຕຖາຄຕສຸເສວ ສາສນມຸຫີ໗ ເຕນ ອີໂຕ ພຫິທຸຣາ ນານປຸປການມຸປີ ອມຣຕປ໌ ກໂຣນຸ ຕານໍ ສຸປຸປໂຍຄາຫິຄຸຕາກາວໂຕ ກິເລເສຫິ ນິກຸກມນາກາວໍ ທີເປຕິ໗ ເຕຕິ ປຸພຸເພ ອຸທຸທິຜຸຖານໍ ນິທຸເທສວຈນໍ໗ ປຕຸຕິປຕຸຕາຕິ ເອຕຸຖ ປຕຸຕພຸພາຕິ ປຕຸຕິ, ປຕຸຕພຸພາ ນາມ ປຕຸຕໍ ອຣຫາ, ຍໍ ປຕຸວາ ອຈຈນຸຕໂຍຄກຸເຂມິໂນ ໂຫນຸຕິ, ອຣຫຕຸຕຜລສຸເສຕໍ ອຣິວຈນໍ, ຕໍ ປຕຸຕີ ປຕຸຕາຕິ ປຕຸຕິປຕຸຕາ໗ ອມຕນຸຕິ ນິພຸພານໍ໗ ວິຄຍຸຫາຕິ ອາຣມຸມຄາວເສນ ວິຄາຫິຕຸວາ໗ ລທຸຣາຕິ ລກິຕຸ ວາ໗ ມຸຣາຕິ ອພຸຍເຍນ ກາກຕິກມຕຸຕມຸປີ ພຸຍຍໍ ອກຕຸວາ໗ ນິພຸພຸຕິນຸຕິ ປຜິປຸປສຸສທຸຣກິເລສທຣຖໍ ຜລສມາປຕຸຕີ໗ ກຸລຸຊມານາຕິ ອນຸກວມານາ໗ ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ເຍ ອິມສຸມີ ໂຄຕມສາສນມຸຫີ ສີລສມຸປນຸນຕຸຕາ ສຸປຸປຍຸຕຸຕາ, ສມາຣິສມຸປນຸນຕຸຕາ ມນສາ ທລຸເຫນ, ປລຸຍາສມຸປນຸນຕຸຕາ ນິກຸກາມິໂນ, ເຕ ອີມາຍ ສມຸມາປຜິປທາຍ ອມຕໍ ວິຄຍຸຫ ມຸຣາ ລທຸຣາ ຜລສມາປຕຸ ຕິສລຸລິຕໍ ນິພຸພຸຕີ ກຸລຸຊມານາ ປຕຸຕິປຕຸຕາ ນາມ ໂຫນຸຕີຕິ໗

ເອວໍ ກຄວາ ຜລສມາປຕຸຕິສຸຂມນຸກວນຸຕານໍ ຊີຕາສວປຸຄຸຄລານໍເຍວ ວເສນ ສງຆຣຕນສຸສ ຄຸຕໍ ວຕຸວາ ອິທານິ ຕເມວ ຄຸຕໍ ນິສຸສາຍ ສຈຈວຈນໍ ປຍຸຄຸຊຕິ ''ອິທມຸປີ ສງເຆ''ຕິ໗ ຕສຸສຕຸໂຖ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸໂພ໗ ອິມິສຸສາປີ ຄາຖາຍ ອາຕາ ໂກຜິສຕສຫສຸສຈກຸກວາລຸເອສຸ ອມນຸສຸເສຫີ ປຜິຄຸຄຫີຕາຕິ໗

໔໓໑໗ ເອວໍ ຊີຕາສວປຸຄຸຄລານໍ ຄຸເຕນ ສງຆາຣິຍຸຖານໍ ສຈຈໍ ວຕຸວາ ອິທານິ ພຫຸຊນປຈຈກຸເຂນ ໂສຕາປນຸນສຸເສວ ຄຸເຕນ ວຕຸຕຸມາຣຫຸໂສ ''ຍຖິນຸທຂີໂລ''ຕິ໗ ຕຕຸຖ ຍຖາຕິ ອຸປມາວຈນໍ໗ ອິນຸທຂີໂລຕິ ນຄຣທຸວາຣນິວາຣຕຸຕໍ ອຸມຸມາຣພຸການຸຕເຣ ອຜຸຖ ວາ ທສ ວາ ຫຕຸເຖ ປຖວີ ຂຕິຕຸວາ ອາໂກຜິຕສຸສ ສາຣທາຣຸມຍຖມຸກສຸເສຕໍ ອຣິວຈນໍ໗ ປຖວິນຸຕິ ກູມີ໗ ສິໂຕຕິ ອນຸໂຕ ປວິສິຕຸວາ ນິສຸສິໂຕ໗ ສິຍາຕິ ກເວຍຸຍ໗ ຈຕຸພຸກິ ວາເຕຫີຕິ ຈຕູຫີ ທິສາຫີ ອາຄຕວາເຕຫີ໗ ອສມຸປກມຸປິໂຍຕິ ກມຸເປຕໍ ວາ ຈາ ເລຕໍ ວາ ອສກຸກຸເຕຍຸໂຍ໗ ຕຖູປມນຸຕິ ຕຖາວິຣໍ໗ ສປຸປຸຣິສນຸຕິ ອຸຕຸຕມປຸຣິສໍ໗ ວທາມິຕິ ກຕາມິ໗ ໂຍ ອຣິຍສຈຈານິ ອເວຈຈ ປສຸສຕິຕິ ໂຍ ຈຕຸຕາຣິ ອຣິຍສຈຈານິ ປລຸຍາຍ ອຊໂຊຄາເຫຕຸວາ ປສຸສຕິ໗ ຕຕຸຖ ອຣິຍສຈຈານິ ວິສຸທຸຣິມຄຸເຄ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພານິ໗

ອຍໍ ປເນຕຸຖ ສງເຂປຕຸໂຖ – ຍຖາ ທີ ອິນຸທຂີໂລ ຄມຸກີຣເນມຕາຍ ປຖວິສຸສິໂຕ ຈຕຸພຸກິ ວາເຕຫີ ອສມຸປກມຸປິໂຍ ສິຍາ, ອິມມຸປີ ສປຸປຸຣິສໍ ຕຖູປມເມວ ວທາມິ, ໂຍ ອຣິຍສຈຈານິ ອເວຈຈ ປສຸສຕິ໗ ກສຸມາ? ຍສຸມາ ໂສປີ ອິນຸທຂີໂລ ວິຍ ຈຕູຫີ ວາເຕຫີ ສພຸພ ຕິຕຸຖິຍວາທວາເຕຫີ ອສມຸປກມຸປິໂຍ ໂຫຕິ, ຕມຸຫາ ທສຸສນາ ເກນຈິ ກມຸເປຕໍ ວາ ຈາເລຕໍ ວາ ອສກຸກຸເຕຍຸໂຍ໗ ຕສຸມາ ສຸຕຸຕນຸເຕປີ ວຸຕຸຕໍ –

''ເສຍຸຍຖາປີ , ກິກຸຂເວ, ອໂຍຂີໂລ ວາ ອິນຸທຂີໂລ ວາ ຄມຸກີຣເນໂມ ສຸນິຂາໂຕ ອຈໂລ ອສມຸປກມຸປີ, ປຸຣຕຸຖິມາຍ ເຈປີ ທີສາຍ ອາຄຈເຊຍຸຍ ກຸສາ ວາຕວຸຜຸຖິ, ເນວ ນໍ ສງກມຸເປຍຸຍ ນ ສມຸປກມຸເປຍຸຍ ນ ສມຸປຈາເລຍຸຍ໗ ປຈຈິມາຍ…ເປ… ທກຸຂິຕາຍ… ອຸຕຸຕຣາຍ ເຈປີ…ເປ… ນ ສມຸປຈາເລຍຸຍ໗ ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ຄມຸກີຣຕຸຕາ, ກິກຸຂເວ, ເນມສຸສ ສຸນິຂາຕຕຸຕາ ອິນຸທຂີລສຸສ໗ ເອວເມວ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເຍ ຈ ໂຂ ເກຈິ ສມຕາ ວາ ພຣາຫຸມຕາ ວາ 'ອິທໍ ທຸກຸຂນຸຕິ…ເປ… ປຜິປທາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານນຸຕິ, ເຕ ນ ອລຸລສຸສ ສມຕສຸສ ວາ ພຣາຫຸມຕສຸສ ວາ ມຸຂໍ ໂອໂລເກນຸຕິ 'ອຍໍ ນູນ ກວໍ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສຸສໍ ປສຸສຕີ'ຕິ໗ ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ສຸທິຜຸຖຕຸຕາ, ກິກຸຂເວ, ຈຕຸນຸນໍ ອຣິຍສຈຈານ''ນຸຕິ (ສໍ໗ ນິ໗ ໕໗໑໑໐໙)໗

ເອວໍ ກຄວາ ພຫຸຊນປຈຈກຸຂສຸສ ໂສຕາປນຸນສຸເສວ ວເສນ ສງຆຣຕນສຸສ ຄຸຕໍ ວຕຸວາ ອິທານິ ຕເມວ ຄຸຕໍ ນິສຸສາຍ ສຈຈວຈ ນໍ ປຍຸຄຸຊຕິ ''ອິທມຸປີ ສງເຆ''ຕິ໗ ຕສຸສຕຸໂຖ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸໂພ໗ ອິມິສຸສາປີ ຄາຖາຍ ອາຕາ ໂກຜິສຕສຫສຸສຈກຸກວາລຸເອສຸ ອມນຸສຸເສຫີ ປຜິຄຸຄຫີຕາຕິ໗

໔໓໔. ເອວໍ ອວິເສສໂຕ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ຄຸເຓນ ສງ຺ຆາຫິຍ຺ຖານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ເຍ ເຕ ຕໂຍ ໂສຕາປນ຺ນາ ເອກພີຊີ ໂກລໍໂກໂລ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣໂມຕິ. ຍຖາຫ –

"ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ…ເປ… ໂສ ເອກໍເຍວ ຓວໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ເອກພີຊີ. ຕຖາ ທ຺ເວ ວາ ຕີຓິ ວາ ກຸລານິ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ໂກລໍໂກໂລ. ຕຖາ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເທເວສຸ ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣໂມ"ຕິ (ປຸ. ປ. ໓໑-໓໓).

ເຕສໍ ສພ຺ພກນິຍ຺ຖສ຺ສ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມສ຺ສ ຄຸເຓນ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ "ເຍ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ"ຕິ. ຕຕ຺ຖ ເຍ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ວິກາວຍນ຺ຕີຕິ ປຍ຺ຍາໂອກາເສນ ສຈ຺ຈປຝິຈ຺ຉາທກໍ ກິເລສນ຺ຘກາຣໍ ວິຘມິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປກາສານິ ປາກຝານິ ກໂຣນ຺ຕີ. ຄມ຺ກີຣປຍ຺ເຍນາຕິ ອປ຺ປເມຍ຺ຍປຍ຺ຍຕາຍ ສເທວກສ຺ສປິ ໂລກສ຺ສ ຍາເຓນ ອລພ຺ຄເນຍ຺ຍປຕິຍ຺ຖປຍ຺ເຍນ, ສພ຺ພຍ຺ຍຸນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສຸເທສິຕານີຕິ ສມາສພ຺ຍາສສາກລ຺ຍເວກລ຺ຍາທີຫິ ເຕຫິ ເຕຫິ ນເຍຫິ ສຸຍ຺ຖຸ ເທສິຕານີ. ກິຍ຺ຈາປິ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ກຸສໍ ປມຕ຺ຕາຕິ ເຕ ວິກາວິຕອຣິຍສຈ຺ຈາ ປຸຄ຺ຄລາ ກິຍ຺ຈາປິ ເທວຣຊ຺ຊຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຊ຺ຊາທິປ຺ປມາທຍ຺ຖານໍ ອາຄມ຺ມ ກຸສໍ ປມຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາປິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຍາເຓນ ອກິສງ຺ຂາຣວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ນິໂຣຘາ ຖເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຕ ກເວ ອນມຕ຺ຄເຄ ສໍສາເຣ ເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ນາມຍ຺ຈ ຣູປຍ຺ຈ , ເຕສໍ ນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕຕ຺ຕາ ນ ອຝ຺ຖມໍ ກວໍ ອາທິຍນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕມເກເວ ເອວ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓນ຺ຕີຕິ.

ເອວໍ ກຄວາ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມວເສນ ສງ຺ຆຣຕນສ຺ສ ຄຸຓໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວ ຄຸຓໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຍ຺ຊຕິ "ອິທມ຺ປິ ສງ຺ເຆ"ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອິມິສ຺ສາປິ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຝິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປຝິຄ຺ຄຫີຕາຕິ.

໔໓໓. ເອວໍ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມສ຺ສ ອຝ຺ຖມໍ ກວໍ ອນາທິຍນຄຸເຓນ ສງ຺ຆາຫິຍ຺ຖານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕສ຺ເສວ ສຕ຺ຕ ກເວ ອາທິຍໂຕປິ ອຍ຺ເຍຫິ ອປ຺ປຫີນກວາທາເນຫິ ປຸຄ຺ຄເລຫິ ວິສິຍ຺ຖເຍ ຄຸເຓນ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ "ສຫາວສ຺ສາ"ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສຫາວາຕິ ສທ຺ຘີເຍວ. ອສ຺ສາຕິ "ນ ເຕ ກວໍ ອຝ຺ຖມມາທິຍນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕສຸ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສ. ທສ຺ສນສມ຺ປທາຍາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ. ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ ຫິ ນິພ຺ພານໍ ທິສ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈສມ຺ປທາຍ ສພ຺ພປຖມໍ ນິພ຺ພານທສ຺ສນໂຕ "ທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕນິ ປາຕຸກາໂວ ທສ຺ສນສມ຺ປທາ, ຕາຍ ທສ຺ສນສມ຺ປທາຍ ສຫ ເອວ. ຕຍສ຺ສຸ ຘມ຺ມາ ຊຫິຕາ ກວນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸອິຕິ ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ ນິປາໂຕ. "ອິທໍສຸ ເມ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ມຫາວິກຝໂກຊນສ຺ມິ ໂຫຕິ"ຕິເອວມາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໑໕໖) ວິຍ. ຍໂຕ ສຫາວສ຺ສ ທສ຺ສນສມ຺ປທາຍ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຊຫິຕາ ກວນ຺ຕິ ປຫີນາ ກວນ຺ຕີຕິ ອຍເມເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ.

ອິທານິ ຊຫິຕຘມ຺ມທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອາຫ "ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິ ວິຈິກິຈ຺ຉິຕຍ຺ຈ, ສີລພ຺ພຕໍ ວາປິ ຍທຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈິ"ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສຕິ ກາເຍ ວິຊ຺ຊມາເນ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຍ຺ຈກສງ຺ຂາເຕ ກາເຍ ວີສຕິວຕ຺ຖຸກາ ທິຍ຺ຖິ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິ, ສຕີ ວາ ຕຕ຺ຖ ກາເຍ ທິຍ຺ຖີຕິປິ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ກາເຍ ວິຊ຺ຊມານາ ທິຍ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຕິເຍວ ວາ ກາເຍ ທິຍ຺ຖີຕິປິ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ກາເຍ ວິຊ຺ຊມາເນ ຣູປາທິສງ຺ຂາໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາ ທິຍ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕສ຺ສາ ຈ ປຫີນຕ຺ຕາ ສພ຺ພທິຍ຺ຖິຄຕານິ ປຫີນານິເຍວ ໂຫນ຺ຕີ. ສາ ຫິ ເນສໍ ມູລໍ. ສພ຺ພກິເລສພ຺ຍາຘິວູປສມນໂຕ ປຍ຺ຍາ "ຈິກິຈ຺ຉິຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ປຍ຺ຍາຈິກິຈ຺ຉິຕໍ ອິໂຕ ວິຄຕໍ, ຕໂຕ ວາ ປຍ຺ຍາຈິກິຈ຺ຉິຕາ ອິທໍ ວິຄຕນ຺ຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉິຕໍ, "ສຕ຺ຖຣິ ກງ຺ຂຕີ"ຕິອາທິນາ (ຘ. ສ. ໑໐໐໘; ວິກ. ໙໑໕) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕາຍ ອຝ຺ຖວຕ຺ຖຸກາຍ ວິມຕິຍາ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍ. ຕສ຺ສາ ປຫີນຕ຺ຕາ ສພ຺ພວິຈິກິຈ຺ຉິຕານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕີ. ຕຍ຺ຫິ ເນສໍ ມູລໍ. "ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສີເລນ ສຸທ຺ຘີ ວເຕນ ສຸທ຺ຘີ"ຕິເອວມາທີສຸ (ຘ. ສ. ໑໒໒໒; ວິກ. ໙໓໘) ອາຄຕໍ ໂຄສີລກຸກ຺ກຸຣສີລາທິກໍ ສີລໍ ໂຄວຕກຸກ຺ກຸຣວຕາທິກຍ຺ຈ ວຕໍ "ສີລພ຺ພຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ສພ຺ພມ຺ປິ ນຄ຺ຄິຍມຸຕ຺ຕິກາທີ ອມຣຕປ໌ ປຫີນໍ ໂຫຕິ. ຕຍ຺ຫິ ຕສ຺ສ ມູລໍ. ເຕນ ສພ຺ພາວສາເນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍທຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີ"ຕິ. ທຸກ຺ຂທສ຺ສນສມ຺ປທາຍ ເຈຕ຺ຖ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິ, ສມຸທຍທສ຺ສນສມ຺ປທາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉິຕໍ, ມຄ຺ຄທສ຺ສນນິພ຺ພານທສ຺ສນສມ຺ປທາຍ ສີລພ຺ພຕໍ ປຫີຍຕີຕີ ວິຍ຺ຍາຕພ຺ພໍ.

໒໓໔ຯ ເອວມ຺ສ຺ສ ກິເລສວຏ຺ຏປ຺ປຫານໍ ທ຺ສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕ຺ສ຺ມິ ກິເລສວຏ຺ເຏ ສຕິ ເຍນ ວິປາກວຏ຺ເຏນ ຠວິຕພ຺ພໍ, ຕປ຺ປຫານາ ຕ຺ສ຺ສາປິ ປຫານໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ “ຈຕູຫປາເຍຫິ ຈ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອປາຍາ ນາມ ນິຣຍຕິຣຈ຺ຉານເປຕ຺ຕິວິສຍອສຸຣກາຍາ, ເຕຫິ ເອສ ສຕ຺ຕ ຠເວ ອຸປາທິຍນ຺ໂຕປິ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວມ຺ສ຺ສ ວິປາກວຏ຺ຏປ຺ປຫານໍ ທ຺ສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຍໍ ອິມ຺ສ຺ສ ວິປາກວຏ຺ຏ຺ສ຺ສ ມູລຠູຕໍ ກມ຺ມວຏ຺ຏໍ, ຕ຺ສ຺ສາປິ ປຫານໍ ທ຺ສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຉ ຈາຠິຐານານິ ອຠພ຺ພ ກາຕຸ”ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຠິຐານານີຕິ ໂອຬາຣິກຏ຺ຐານານິ, ຕານິ ເອສ ຉ ອຠພ຺ໂພ ກາຕໍຯ ຕານິ ຈ “ອຏ຺ຐານເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ມາຕຣໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາ”ຕິອາທິນາ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໒໗໑; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໒໘; ວິຠຯ ໘໐໙) ນເຍນ ເອກກນິປາເຕ ວຸຕ຺ຕານິ ມາຕຸຆາຕປິຕຸຆາຕອຣຫນ຺ຕຆາຕໂລຫິຕຸປ຺ປາທສງ຺ຆເຠທອຎ຺ຎສຕ຺ຖາຣຸທ຺ເທສກມ຺ມານິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ຕານິ ຫິ ກິຎ຺ຈາປິ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ອຣິຍສາວໂກ ກຸນ຺ຖກິປິລ຺ລິກມ຺ປິ ຊີວິຕາ ນ ໂວໂຣເປຕິ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ປຸຖຸຊ຺ຊນຠາວ຺ສ຺ສ ວິຄຣຫຓຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕານິຯ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຫິ ອທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ເອວໍມຫາສາວຊ຺ຊານິ ອຠິຐານານິປິ ກໂຣຕິ, ທ຺ສ຺ສນສມ຺ປນ຺ໂນ ປນ ອຠພ຺ໂພ ຕານິ ກາຕຸນ຺ຕິຯ ອຠພ຺ພຄ຺ຄຫຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຠວນ຺ຕເຣປິ ອກຣຓທ຺ສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຠວນ຺ຕເຣປິ ຫິ ເອສ ອຕ຺ຕໂນ ອຣິຍສາວກຠາວໍ ອຊານນ຺ໂຕປິ ຘມ຺ມຕາຍ ເອວ ເອຕານິ ວາ ຉ, ປກຕິປາຓາຕິປາຕາທີນິ ວາ ປຎ຺ຈ ເວຣານິ ອຎ຺ຎສຕ຺ຖາຣຸທ຺ເທເສນ ສຫ ຉ ຐານານິ ນ ກໂຣຕິ, ຍານິ ສນ຺ຘາຍ ເອກຈ຺ເຈ “ຉາຠິຐານານີ”ຕິ ປຐນ຺ຕິຯ ມຕມຈ຺ຉຄ຺ຄາຫາທໂຍ ເຈຕ຺ຖ ອຣິຍສາວກຄາມຫາຣການໍ ນິທ຺ສ຺ສນໍຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ສຕ຺ຕ ຠເວ ອາທິຍໂຕປິ ອຣິຍສາວກ຺ສ຺ສ ອຎ຺ເຎຫິ ອປ຺ປຫີນຠວາທາເນຫິ ປຸຄ຺ຄເລຫິ ວິສິຏ຺ຐຄຸຓວເສນ ສງ຺ຆຣຕນ຺ສ຺ສ ຄຸຓໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວ ຄຸຓໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຎ຺ຊຕິ “ອິທມ຺ປິ ສງ຺ເຆ”ຕິຯ ຕ຺ສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິມິ຺ສ຺ສາປິ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຏິສຕສຫ຺ສ຺ສຈກ຺ກວາລ຺ເຍສຸ ອມນ຺ຸສ຺ເສຫິ ປຏິຄ຺ຄຫີຕາຕິຯ

໒໓໕ຯ ເອວໍ ສຕ຺ຕ ຠເວ ອາທິຍໂຕປິ ອຎ຺ເຎຫິ ອປ຺ປຫີນຠວາທາເນຫິ ປຸຄ຺ຄເລຫິ ວິສິຏ຺ຐຄຸຓວເສນ ສງ຺ຆາຘິຏ຺ຐານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ “ນ ເກວລໍ ທ຺ສ຺ສນສມ຺ປນ຺ໂນ ຉ ອຠິຐານານິ ອຠພ຺ໂພ ກາຕຸໍ, ກິໍ ປນ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ປາປໍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຕ຺ສ຺ສ ປຏິຈ຺ຉາທນາຍປິ ອຠພ຺ໂພ”ຕິ ປມາທວິຫາຣິໂນປິ ທ຺ສ຺ສນສມ຺ປນ຺ນ຺ສ຺ສ ກຕປຏິຈ຺ຉາທນາຠາວຄຸເຓນ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ “ກິຎ຺ຈາປິ ໂສ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ປາປກ”ນ຺ຕິຯ

ຕ຺ສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂສ ທ຺ສ຺ສນສມ຺ປນ຺ໂນ ກິຎ຺ຈາປິ ສຕິສມ຺ໂມເສນ ປມາທວິຫາຣໍ ອາຄມ຺ມ ຍໍ ຕໍ ຠຄວຕາ ໂລກວຊ຺ຊສຎ຺ຈິຈ຺ຈານ ຕິກ຺ກມນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍໍ ມຍາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ຕໍ ມມ ສາວກາ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ນາຕິກ຺ກມນ຺ຕີ”ຕິ (ຈູລ຺ລວຯ ໓໘໕; ອຯ ນິຯ ໘ຯ໑໙; ອຸທາຯ ໔໕), ຕໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ກຸຏິກາຣສຫເສຍ຺ຍາທີ ວາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊວິຕິກ຺ກມສງ຺ຂາຕໍ ພຸທ຺ຘປຏິກຸຏ຺ຐໍ ກາເຍນ ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປທໂສຘມ຺ເມາຕ຺ຕຣິຉປ຺ປຎ຺ຈວາຈາຘມ຺ມເທສນາສມ຺ຜປ຺ປລາປຜຣຸສວຈນາທີ ວາ ວາຈາຍ, ອຸທ ເຈຕສາ ວາ ກຕ຺ຖຈິ ໂລກໂທສຸປ຺ປາທນຊາຕຣູປາທິສາທິຍນໍ ຈີວຣາທິປຣິໂຠເຄສຸ ອປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາທີ ວາ ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕິຯ ອຠພ຺ໂພ ໂສ ຕ຺ສ຺ສ ປຏິຈ຺ຉທາຍ, ນ ໂສ ຕໍ “ອິທໍ ອກປ຺ປິຍມກຣຓີຍ”ນ຺ຕິ ຊານິຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕມ຺ປິ ປຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ຕງ຺ຂຓຎ຺ເຎວ ປນ ສຕ຺ຖຣິ ວາ ວິຎ຺ຎູສຸ ວາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາວິ ກຕ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຏິກໂຣຕິ, “ນ ປຸນ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ເອວໍ ສໍວຣິຕພ຺ພໍ ວາ ສໍວຣຕິຯ ກ຺ສ຺ມາ? ຍ຺ສ຺ມາ ອຠພ຺ພຕາ ທິຏ຺ຐປທ຺ສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາ, ເອວຣູປໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຕ຺ສ຺ສ ປຏິຈ຺ຉາທາຍ ທິຏ຺ຐນິພ຺ພານປທ຺ສ຺ສ ທ຺ສ຺ສນສມ຺ປນ຺ນ຺ສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລ຺ສ຺ສ ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກຖໍ –

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຫໂຣ ກຸມາໂຣ ມນ຺ໂທ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍໂກ ຫຕ຺ເຖນ ວາ ປາເທນ ວາ ອງ຺ຄາຣໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ຂິປ຺ປເມວ ປຏິສໍຫຣຕິ , ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມຕາ ເອສາ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ນ຺ສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລ຺ສ຺ສ, ກິຎ຺ຈາປິ ຕຖາຣູປິໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຍຖາຣູປາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຏ຺ຐານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ອຖ ໂຂ ນໍ ຂິປ຺ປເມວ ສຕ຺ຖຣິ ວາ ວິຎ຺ຎູສຸ ວາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ເທເສຕິ ວິວຣຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣຕິ, ເທເສຕ຺ວາ ວິວຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕານີກຕ຺ວາ ອາຍຕິໍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໙໖)ຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ປມາທວິຫາຣິໂນປິ ທ຺ສ຺ສນສມ຺ປນ຺ນ຺ສ຺ສ ກຕປຏິຈ຺ຉາທນາຠາວຄຸເຓນ ສງ຺ຆຣຕນ຺ສ຺ສ ຄຸຓໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕ

ເນວ ຄຸຓໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຎ຺ຊຕິ “ອິທມ຺ປີ ສງ຺ເຆ”ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິມິສ຺ສາປີ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຏິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປຏິຄ຺ຄຫິຕາຕິຯ

໔໖໗ຯ ເອວໍ ສງ຺ຆປຣິຍາປນ຺ນານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ເຕນ ເຕນ ຄຸຓປ຺ປກາເຣນ ສງ຺ຆາຘິຏ຺ຐານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຍ຺ວາຍໍ ຠຄວຕາ ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຓໍ ທີເປນ຺ເຕນ ອິຘ ສງ຺ເຂເປນ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຈ ວິຕ຺ຖາເຣນ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ, ຕມ຺ປີ ນິສ຺ສາຍ ປຸນ ພຸທ຺ຘາຘິຏ຺ຐານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ “ວນປ຺ປຄຸມ຺ເພ ຍຖ ຜຸສ຺ສິຕຄ຺ເຄ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອາສນ຺ນສນ຺ນິເວສວວຕ຺ຖິຕານໍ ຣຸກ຺ຂານໍ ສມູໂຫ ວນໍ, ມູລສາຣເຜຄ຺ຄຸຕຈສາຂາປລາເສຫິ ປວຸທ຺ໂຘ ຄຸມ຺ໂພ ປຄຸມ຺ໂພ, ວເນ ປຄຸມ຺ໂພ ວນປ຺ປຄຸມ຺ໂພ, ສ຺ວາຍໍ “ວນປ຺ປຄຸມ຺ເພ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຯ ເອວມ຺ປີ ຫິ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ຠຕິ “ອຕ຺ຖິ ສວິຕກ຺ກສວິຈາເຣ, ອຕ຺ຖິ ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ເຕ, ສຸເຂ ທຸກ຺ເຂ ຊີເວ”ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ຍຖາຕິ ໂອປມ຺ມວຈນໍຯ ຜຸສ຺ສິຕານິ ອຄ຺ຄານິ ອສ຺ສາຕິ ຜຸສ຺ສິຕຄ຺ໂຄ, ສພ຺ພສາຂາປສາຂາສຸ ສຎ຺ຊາຕປຸປ຺ໂຜຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂສ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ “ຜຸສ຺ສິຕຄ຺ເຄ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຄິມ຺ຫານ ມາເສ ປຐມສ຺ມິໍ ຄິມ຺ເຫຕິ ເຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຄິມ຺ຫມາສາ, ເຕສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຄິມ຺ຫານໍ ເອກສ຺ມິໍ ມາເສຯ ກຕມສ຺ມິໍ ມາເສ ອິຕິ ເຈ? ປຐມສ຺ມິໍ ຄິມ຺ເຫ, ຈິຕ຺ຣມາເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂສ ຫິ “ປຐມຄິມ຺ໂຫ”ຕິ ຈ “ພາລວສນ຺ໂຕ”ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕໂຕ ປຣໍ ປທຕ຺ຖໂຕ ປາກຏເມວຯ

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ປິຓ຺ຑຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ປຐມຄິມ຺ຫນາມເກ ພາລວສນ຺ເຕ ນານາວິຘຣຸກ຺ຂຄຫເນ ວເນ ສຸປຸປ຺ຜິຕຄ຺ຄສາໂຂ ຕຣຸຓຣຸກ຺ຂຄຈ຺ຉປຣິຍາຍນາໂມ ປຄຸມ຺ໂພ ອຕິວິຍ ສສ຺ສິຣິໂກ ໂຫຕິ, ເອວເມວໍ ຂນ຺ຘາຍຕນາທີຫິ ສຕິປຏ຺ຐານສມ຺ມປ຺ປຘານາທີຫິ ສີລສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘາທີຫິ ວາ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ອຕ຺ຖປ຺ປເພທປ຺ປເຍຫິ ອຕິວິຍ ສສ຺ສິຣິກຕ຺ຕາ ຕຖູປມໍ ນິພ຺ພານຄາມິມຄ຺ຄທີປນໂຕ ນິພ຺ພານຄາມິໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມວຣໍ ເນວ ລາພເຫຕຸ ນ ສກ຺ກາຣາທິເຫຕຸ, ເກວລໍ ຫິ ມຫາກຣຸຓາຍ ອພ຺ຠຸສ຺ສາຫິຕຫທໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ປຣມໍຫິຕາຍ ອເທສຍີຕິຯ ປຣມໍຫິຕາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ຄາຖາພນ຺ຘສຸຂຕ຺ຖໍ ອນຸນາສິໂກ, ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ “ປຣມຫິຕາຍ ນິພ຺ພານາຍ ອເທສຍີ”ຕິຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອິມໍ ສຸປຸປ຺ຜິຕຄ຺ຄວນປ຺ປຄຸມ຺ພສທິສໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວ ນິສ຺ສາຍ ພຸທ຺ຘາຘິຏ຺ຐານໍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຎ຺ຊຕິ “ອິທມ຺ປີ ພຸທ຺ເຘ”ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ, ເກວລໍ ປນ ອິທມ຺ປີ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສງ຺ຂາຕໍ ພຸທ຺ເຘ ຣຕນໍ ປຓີຕນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອິມິສ຺ສາປີ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຏິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປຏິຄ຺ຄຫິຕາຕິຯ

໔໖໘ຯ ເອວໍ ຠຄວາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ເມນ ພຸທ຺ຘາຘິຏ຺ຐານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມນ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ “ວໂຣ ວຣຎ຺ຎູ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ວໂຣຕິ ປຓີຕາຘິມຸຕ຺ຕິເກຫິ ອິຈ຺ຉິໂຕ “ອໂຫ ວຕ ມຍມ຺ປີ ເອວຣູປາ ອສ຺ສາມາ”ຕິ, ວຣຄຸຓໂຍຄໂຕ ວາ ວໂຣ, ອຸຕ຺ຕໂມ ເສຏ຺ໂຐຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຣຎ຺ຎູຕິ ນິພ຺ພານຎ຺ຎູຯ ນິພ຺ພານຎ຺ຫິ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ອຸຕ຺ຕມຏ຺ເຐນ ວຣໍ, ຕຎ຺ເຈສ ໂພຘິມູເລ ສຍໍ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎາສິຯ ວຣໂທຕິ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍຠທ຺ທວຄ຺ຄິຍຊຏິລາທີນໍ ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍວາສນາຠາຄິຍວຣຘມ຺ມທາຍີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຣາຫໂຣຕິ ວຣສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຫຏຕ຺ຕາ ວຣາຫໂຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ໂສ ຫິ ຠຄວາ ທີປງ຺ກຣໂຕ ປຠຸຕິ ສມຕິໍສ ປາຣມິໂຍ ປູເຣນ຺ໂຕ ປຸພ຺ພເກຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ອນຸຍາຕໍ ປຸຣາຓໍ ມຄ຺ຄວຣໍ ອາຫຣິ, ເຕນ ວຣາຫໂຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອປິຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓປຏິລາເຠນ ວໂຣ, ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ວຣຎ຺ຎູ, ສຕ຺ຕານໍ ວິມຸຕ຺ຕິສຸຂທາເນນ ວຣໂທ, ອຸຕ຺ຕມປຏິປທາຫຣເຓນ ວຣາຫໂຣ, ເອເຕຫິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸເຓຫິ ອຘິກສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຠາວໂຕ ອນຸຕ຺ຕໂຣຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ວໂຣ ອຸປສມາຘິຏ຺ຐານປາຣິປູເຣນ, ວຣຎ຺ຎູ ປຎ຺ຎາຘິຏ຺ຐານປາຣິປູເຣນ, ວຣໂທ ຈາຄາຘິຏ຺ຐານປາຣິປູເຣນ, ວຣາຫໂຣ ສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຐານປາຣິປູເຣນ, ວຣໍ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈມາຫຣີຕິຯ ຕຖາ ວໂຣ ປຸຎ຺ຎຸສ຺ສເຍນ, ວຣຎ຺ຎູ ປຎ຺ຎຸສ຺ສເຍນ, ວຣໂທ ພຸທ຺ຘຠາວຕ຺ຖິການໍ ຕທຸປາຍສມ຺ປທາເນນ, ວຣາຫໂຣ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘຠາວຕ຺ຖິການໍ ຕທຸປາຍາຫຣເຓນ, ອນຸຕ຺ຕໂຣ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອສທິສຕາຍ, ອຕ຺ຕນາ ວາ ອນາຈຣິຍໂກ ຫຸຕ຺ວາ ປເຣສໍ ອາຈຣິຍຠາເວນ, ຘມ຺ມວຣໍ ອເທສຍິ ສາວກຠາວຕ຺ຖິການໍ ຕທຕ຺ຖາຍ ສ຺ວາຂາຕຕາທິຄຸຓຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຣຘມ຺ມສ຺ສ ເທສນໂຕຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ນວວິເຘນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຓໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວ ຄຸຓໍ ນິສ຺ສາຍ ພຸທ຺ຘາຘິຏ຺ຐານໍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຎ຺ຊຕິ “ອິທມ຺ປີ ພຸທ຺ເຘ”ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເກວລໍ ປນ ຍໍ ວຣໍ ນວໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ເອສ ອຎ຺ຎາສິ, ຍຎ຺ຈ ອທາສິ, ຍຎ຺ຈ ອາຫຣິ, ຍຎ຺ຈ ອເທສຍິ, ອິທມ຺ປີ ພຸທ຺ເຘ ຣຕນໍ ປຓີຕນ຺ຕິ ເອວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອິມິສ຺ສາປີ ຄາຖາ

ຍ ອາຓາ ໂກຜິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕາຕິ຺ຯ

໔໓໗ຯ ເອວໍ ກຄວາ ປ໌ຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມຍ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ທ຺ວີຫິ ຄາຖາຫິ ພຸທ຺ຘານຸຘຽາໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ເຍ ຕໍ ປ໌ຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ ອສ຺ໂສສຸໍ ສຸຕານຸສາເຣນ ຈ ປ໌ຜິປ໌ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນວປ຺ປ໌ການມ຺ປີ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ອຘິຄມິສຸ, ເຕສໍ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຄຸຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປຸນ ສງ຺ຆານຸຘຽາໍ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ "ຊິຕໍ ປຸຣາຓ"ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຊີຓນ຺ຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນໍຯ ປຸຣາຓນ຺ຕິ ປຸຣາຕນໍຯ ນວນ຺ຕິ ສມ຺ປ໌ຕິ ວຕ຺ຕມານໍຯ ນຕ຺ຖິສມ຺ກວນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊມານປາຕຸກາວໍຯ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາຕິ ວິຄຕຣາຄຈິຕ຺ຕາຯ ອາຍຕິເກ ກວສ຺ມິນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ປຸນພ຺ກເວຯ ເຕຕິ ເຍສໍ ຊີຕໍ ປຸຣາຓໍ ນວໍ ນຕ຺ຖິສມ຺ກວໍ, ເຍ ຈ ອາຍຕິເກ ກວສ຺ມີ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ, ເຕ ຊີຓາສວາ ກິກ຺ຂູຯ ຊີຓພີຊາຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນພີຊາຯ ອວິຣູລ຺ຫິຉນ຺ທາຕິ ວິຣູລ຺ຫິຉນ຺ທວິຣຫິຕາຯ ນິພ຺ພນ຺ຕີຕິ ວິຊ຺ຊາຍນ຺ຕິຯ ຘີຣາຕິ ຘິຕິສມ຺ປນ຺ນາຯ ຍຖາຍໍ ປ໌ທີໂປ໌ຕິ ອຍໍ ປ໌ທີໂປ໌ ວິຍຯ

ກື ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍໍ ຕໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘມ຺ປີ ປຸຣາຓໍ ອຕີຕກາລິກໍ ກມ຺ມໍ ຕຕ຺ຫາສິເນຫສ຺ສ ອປ຺ປ໌ຫີນຕ຺ຕາ ປ໌ຜິສນ຺ຘິອາຫຣຕສມຕ຺ຖຕາຍ ອຊີຕໍເຍວ ໂຫຕິ, ຕໍ ປຸຣາຓໍ ກມ຺ມໍ ເຍສໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ຕຕ຺ຫາສິເນຫສ຺ສ ໂສສິຕຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄິນາ ທທ຺ຒພີຊມິວ ອາຍຕີ ວິປາກທານາສມຕ຺ຖຕາຍ ຊີຕໍຯ ຍຍ຺ຈ ເນສໍ ພຸທ຺ຘປູຊາທິວເສນ ອິທານິ ປວຕ຺ຕມານໍ ກມ຺ມໍ ນວນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຍ຺ຈ ຕຕ຺ຫາປຫາເນເນວ ຉິນ຺ນມູລປາທປປຸປ຺ຜມິວ ອາຍຕີ ຜລທານາສມຕ຺ຖຕາຍ ເຍສໍ ນຕ຺ຖິສມ຺ກວໍ, ເຍ ຈ ຕຕ຺ຫາປຫາເນເນວ ອາຍຕິເກ ກວສ຺ມີ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ, ເຕ ຊີຓາສວາ ກິກ຺ຂູ "ກມ຺ມໍ ເຂຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ ພີຊ"ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໗໗) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປ໌ຜິສນ຺ຘິວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ກມ຺ມກ຺ຂເຍເນວ ຊີຓຕ຺ຕາ ຊີຓພີຊາຯ ໂຍປີ ປຸພ຺ເພ ປຸນພ຺ກວສງ຺ຂາຕາຍ ວິຣູລ຺ຫິຍາ ຉນ຺ໂທ ອໂຫສິ, ຕສ຺ສາປີ ສມຸທຍປ຺ປ໌ຫາເນເນວ ປ໌ຫີນຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ຈຸຕິກາເລ ອສມ຺ກເວນ ອວິຣູລ຺ຫິຉນ຺ທາ ຘິຕິສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ຘີຣາ ຈຣິມວິຍ຺ຍາຓນິໂຣເຘນ ຍຖາຍໍ ປ໌ທີໂປ໌ ນິພ຺ພຸໂຕ, ເອວໍ ນິພ຺ພນ຺ຕິ, ປຸນ "ຣູປີໂນ ວາ ອຣູປີໂນ ວາ"ຕິ ເອວມາທີ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິປ຺ຖໍ ອຈ຺ເຈນ຺ຕີຕິຯ ຕສ຺ມີ ກິຣ ສມເຍ ນຄຣເທວຕານໍ ປູຊນຕ຺ຖາຍ ຊາລິເຕສຸ ປ໌ທີເປ໌ສຸ ເອໂກ ປ໌ທີໂປ໌ ວິຊ຺ຊາຍິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ຍຖາຍໍ ປ໌ທີໂປ໌"ຕິຯ

ເອວໍ ກຄວາ ເຍ ຕໍ ປຸຣິມາຫິ ທ຺ວີຫິ ຄາຖາຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ປ໌ຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ ອສ຺ໂສສຸໍ, ສຸຕານຸສາເຣເນວ ປ໌ຜິປ໌ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນວປ຺ປ໌ການມ຺ປີ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ອຘິຄມິສຸ, ເຕສໍ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຄຸຕໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວ ຄຸຕໍ ນິສ຺ສາຍ ສງ຺ຆານຸຘຽາໍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຍ຺ຊນ຺ໂຕ ເທສນໍ ສມາເປສິ "ອິທມ຺ປີ ສງ຺ເຄ"ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ, ເກວລໍ ປນ ອິທມ຺ປີ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ປ໌ກາເຣນ ຊີຓາສວກິກ຺ຂູນໍ ນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ສງ຺ເຄ ຣຕນໍ ປຓີຕນ຺ຕິ ເອວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອິມິສ຺ສາປີ ຄາຖາຍ ອາຓາ ໂກຜິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອມນຸສ຺ເສຫິ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕາຕິຯ

ເທສນາປ໌ຣິໂຍສາເນ ຣາຊກຸລສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິ ອໂຫສິ, ສພ຺ພູປ໌ທ຺ທວາ ວູປ໌ສມິສຸ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຯ

໔໓໘-໔໔໑ຯ ອຖ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ "ກຄວຕາ ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຕໍ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈວຈນໍ ປຍຸຍ຺ຊມາເນນ ນາຄຣສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິ ກຕາ, ມຍາປີ ນາຄຣສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິຕ຺ຖໍ ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຕໍ ນິສ຺ສາຍ ກິຍ຺ຈິ ວຕ຺ຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອວສາເນ ຄາຖາຕ຺ຕຍໍ ອການສິ "ຍານິຘ ກູຕານີ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ພຸທ຺ໂຘ ຍຖາ ໂລກຫິຕຕ຺ຖາຍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ອາປນ຺ເນຫິ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ອາຄໂຕ, ຍຖາ ຈ ເອເຕຫິ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ຄໂຕ, ຍຖາ ວາ ເອເຕຫິ ອາຊານິຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ອາຊານນ຺ໂຕ, ຍຖາ ຈ ຊານິຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ຊານນ຺ໂຕ, ຍຍ຺ຈ ຕເຖວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ຄທນ຺ໂຕ ຈ "ຕຖາຄໂຕ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍສ຺ມາ ຈ ໂສ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທິນາ ພຫິນິພ຺ພຕ຺ເຕນ ອຸປ໌ກຣເຕນ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕາທິນາ ຈ ອຕ຺ຕນິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ ອຕີວິຍ ປູຊິໂຕ, ຕສ຺ມາ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ສພ຺ພເທວປ໌ຣິສໍ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ຘິ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕ຺ວາ ອາຫ "ຕຖາຄຕໍ ເທວມນຸສ຺ສປູຊິຕໍ, ພຸທ຺ຘໍ ນມສ຺ສາມ ສຸວຕ຺ຖິ ໂຫຕູ"ຕິຯ

ຍສ຺ມາ ປນ ຘມ຺ເມ ມຄ຺ຄຘມ຺ໂມ ຍຖາ ຍຸຄນນ຺ຘ ສມຖວິປ໌ສ຺ສນາພເລນ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ກິເລສປກ຺ຂໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ເຕນ, ຕຖາ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ນິພ຺ພານຘມ຺ໂມປີ ຍຖາ ຄໂຕ ປຍ຺ຍາຍ ປ໌ຜິວິທ຺ໂຘ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວິຆາຕາຍ ສມ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ, ພຸທ຺ຘາທີຫິ ຕຖາ ອວຄໂຕ, ຕສ຺ມາ "ຕຖາຄໂຕ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍສ຺ມາ ຈ ສງ຺ໂຆປີ ຍຖາ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປ໌ຜິປ໌ນ຺ເນຫິ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ, ຕຖາ ຄໂຕ, ຕສ຺ມາ "ຕຖາຄໂຕ" ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕສ຺ມາ ອວເສສຄາຖາທ຺ວເຍປີ ຕຖາຄຕໍ ຘມ຺ມໍ ນມສ຺ສາມ ສຸວຕ຺ຖິ ໂຫຕຸ, ຕຖາຄຕໍ ສງ຺ຆໍ

ນມສຸສານ ສຸວຕຸຖິ ໂຫຕູຕີ ວຸຕຸຕໍ່ຯ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວາຕີຯ

ເອວໍ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ອິມໍ ຄາຖາຕຸຕຍໍ ກາສິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ປຫກຸຂິຕໍ ກຕຸວາ ເທວປຸຣເມວ ຄໂຕ ສທຸຈິ ເທວປຣິສາຍຯ ກຄວາ ປນ ຕເທວ ຣຕນສຸຕຸຕໍ ທຸຕິຍທິວເສປີ ເທເສສິ, ປຸນ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຕາສຫສຸສານໍ ທມຸມາກິສມໂຍ ອໂຫສິຯ ເອວໍ ກຄວາ ຍາວ ສຕຸຕມໍ ທິວສໍ ເທເສສິ, ທິວເສ ທິວເສ ຕເຖວ ທມຸມາກິສມໂຍ ອໂຫສິຯ ກຄວາ ອທຸຒມາສເມວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣິຕຸວາ ຣາຊູນໍ ''ຄຈຸຉາມາ''ຕິ ປຕິເວເທສິຯ ຕໂຕ ຣາຊາໂນ ທິຄຸເຕນ ສກຸກາເຣນ ປຸນ ຕີຫິ ທິວເສຫິ ກຄວນຸຕໍ ຄງຄາຕີຣໍ ນຍິສຸຯ ຄງຄາຍໍ ນິພຸພຕຸຕາ ນາຄຣາຊາໂນ ຈິນຸເຕສຸໍ – ''ມນຸສຸສາ ຕຖາຄຕສຸສ ສກຸກາຣໍ ກໂຣນຸຕິ, ມຍໍ ກຶ ນ ກຣິສຸສາມາ''ຕິ ສຸວຕຸຕຣຊຕມຕິມຍາ ນາວາໂຍ ມາເປຕຸວາ ສຸວຕຸຕຣຊຕມຕິມເຍ ເອວ ປລຸລງເກ ປຄຸຄາເປຕຸວາ ປຄຸຈວຕຸຕປທຸມສຄຸຉນຸນໍ ອຸທກໍ ກຣິຕຸວາ ''ອມຸຫາກໍ ອນຸຄຸຄຫໍ ກໂຣຖາ''ຕິ ກຄວນຸຕໍ ອຸປຄຕາຯ ກຄວາ ອທິວາເສຕຸວາ ຣຕນນາວມາຣູລຸໂຫ ປຄຸຈ ຈ ກິກຸຂຸສຕານິ ສກໍ ສກໍ ນາວໍຯ ນາຄຣາຊາໂນ ກຄວນຸຕໍ ສທຸຈິ ກິກຸຂຸສງເພນ ນາຄກວນໍ ປເວເສສຸໍຯ ຕຕຣ ສຸທໍ ກຄວາ ສພຸພຣຕຸຕຶ ນາຄປຣິສາຍ ທມຸມໍ ເທເສສິຯ ທຸຕິຍທິວເສ ທິພຸເພຫິ ຂາທນີຍໂກຊນີເຍຫິ ມຫາທານໍ ອທໍສຸຯ ກຄວາ ອນຸໂມທິຕຸວາ ນາຄກວນາ ນິກຸຂມິຯ

ກູມຊຸດາ ເທວາ ''ມນຸສຸສາ ຈ ນາຄາ ຈ ຕຖາຄຕສຸສ ສກຸກາຣໍ ກໂຣນຸຕິ, ມຍໍ ກຶ ນ ກຣິສຸສາມາ''ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ວນຄຸມຸພຣຸກຸຂປພຸພຕາທີສຸ ຉຕຸຕາຕິຉຕຸຕານິ ອຸກຸຂິປຶສຸຯ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ຍາວ ອກນິຍຸດພຸຣຫຸມກວນໍ, ຕາວ ມຫາສກຸກາຣວິເສໂສ ນິພຸພຕຸຕິຯ ພິມຸພິສາໂຣປີ ລິຈຸຉວີຫິ ອາຄຕກາເລ ກຕສກຸກາຣໂຕ ທິຄຸຕມກາສິ, ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ປຄຸຈຫິ ທິວເສຫິ ກຄວນຸຕໍ ຣາຊຄຫໍ ອາເນສິຯ

ຣາຊຄຫມນຸປຸປຕຸເຕ ກຄວຕິ ປຈຸຉາກຕຸຕໍ ມຕຸທລມາລຸເອ ສນຸນິປຕິຕານໍ ກິກຸຂູນໍ ອຍມນຸຕຣາຄຖາ ອຸທປາທີ – ''ອໂຫ ພຸທຸທສຸສ ກຄວໂຕ ອານຸກາໂວ, ຍໍ ອຸທຸທິສຸສ ຄງຄາຍ ໂອຣໂຕ ຈ ປາຣໂຕ ຈ ອຜຸດໂຍຊໂນ ກູມີກາໂຄ ນິນຸນຄຸຈ ຖລຄຸຈ ສມໍ ກຕຸວາ ວາລຸກາຍ ໂອກິຣິຕຸວາ ປຸປຸເຜຫິ ສຄຸຉນຸໂນ, ໂຍຊນປຸປມາຕໍ ຄງຄາຍ ອຸທກໍ ນານາວຕຸເຕາຫິ ປທຸເມຫິ ສຄຸຉນຸນໍ, ຍາວ ອກນິຍຸດກວນາ ຉຕຸຕາຕິຉຕຸຕານິ ອຸສຸສິຕານີ''ຕີຯ ກຄວາ ຕໍ ປວຕຸຕຶ ຄຕຸວາ ຄນຸທກຸຜິໂຕ ນິກຸຂມິຕຸວາ ຕງຂຕານຸຣູເປນ ປາຜິຫາຣິເຍນ ຄນຸຕຸວາ ມຕຸທລມາລຸເອ ປຄຸຄຕຸຕວຣພຸທຸທາສເນ ນິສີທິຯ ນິສຊຸຊ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ – ''ກາຍ ນຸຕຸຖ, ກິກຸຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນຸນິສິນຸນາ''ຕິ? ກິກຸຂູ ສພຸພໍ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ – ''ນ, ກິກຸຂເວ, ອຍໍ ປູຊາວິເສໂສ ມຍຸທໍ ພຸທຸທານຸກາເວນ ນິພຸພຕຸໂຕ, ນ ນາຄເທວພຸຣຫຸມານຸກາເວນ, ອປິຈ ໂຂ ປຸພຸເພ ອປຸປມຕຸຕກປຣິຈຸຈາຄານຸກາເວນ ນິພຸພຕຸໂຕ''ຕິຯ ກິກຸຂູ ອາຫໍສຸ – ''ນ ມຍໍ, ກນຸເຕ, ຕໍ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປຣິຈຸຈາຄໍ ຊານາມ, ສາທຸ ໂນ ກຄວາ ຕຖາ ກເຖຕຸ, ຍຖາ ມຍໍ ຕໍ ຊາເນຍຸຍາມາ''ຕິຯ

ກຄວາ ອາທ – ກູຕປຸພຸພໍ, ກິກຸຂເວ, ຕກຸກສິລາຍໍ ສງໂຂ ນາມ ພຸຣາຫຸມໂຕ ອໂຫສິຯ ຕສຸສ ປຸຕຸໂຕ ສຸສີໂມ ນາມ ມາຕໂວ ໂສ ລຸອສວສຸສຸທຸເທສີໂກ ວເຍນ, ໂສ ເອກທິວສໍ ປິຕຣໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຜຸດາສິຯ ຕໍ ປິຕາ ອາທ – ''ກຶ, ຕາຕ ສຸສີມາ''ຕິ? ໂສ ອາທ – ''ອິຈຸຉາມຫໍ, ຕາຕ, ພາຣາຕາສຶ ຄນຸຕຸວາ ສິປຸປໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸ''ນຸຕິຯ ''ເຕນ ຫິ, ຕາຕ ສຸສີມ, ອສຸໂກ ນາມ ພຸຣາຫຸມໂຕ ມມ ສຫາຍໂກ, ຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ອຸຄຸຄຕຸຫາຫີ''ຕິ ກຫາປຕາສຫສຸສໍ ອທາສິຯ ໂສ ຕໍ ຄເຫຕຸວາ ມາຕາປິຕໂຣ ອກິວາເທຕຸວາ ອນຸປຸພຸເພນ ພາຣາຕາສຶ ຄນຸຕຸວາ ອຸປຈາຣຍຸຕຸເຕນ ວິຣິນາ ອາຈຣິຍໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອກິວາເທຕຸວາ ອຕຸຕານໍ ນິເວເທສິຯ ອາຈຣິໂຍ ''ມມ ສຫາຍກສຸສ ປຸຕຸໂຕ''ຕິ ມາຕວໍ ສມຸປຜິຈຸຊິຕຸວາ ສພຸພໍ ປາທຸເນຍຸຍມກາສິຯ ໂສ ອທຸຣານກິລມຖໍ ປຜິວິໂນເທຕຸວາ ຕໍ ກຫາປຕາສຫສຸສໍ ອາຈຣິຍສຸສ ປາທມູເລ ດເປຕຸວາ ສິປຸປໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸໍ ໂອກາສໍ ຍາຈິຯ ອາຈຣິໂຍ ໂອກາສໍ ກຕຸວາ ອຸຄຸຄຕຸຫາເປສິຯ

ໂສ ລທຸຄຸຈ ຄຕຸຫນຸໂຕ ພຫຸຄຸຈ ຄຕຸຫນຸໂຕ ຄຫິຕຄຫິຕຄຸຈ ສຸວຕຸຕກາຊເນ ປກຸຂິຕຸຕມິວ ສີຫເຕລໍ ອວິນສຸສມານໍ ທາເຣນຸໂຕ ທຸວາທສວສຸສິກໍ ສິປຸປໍ ກຕິປຍມາເສເນວ ປຣິໂຍສາເປສິຯ ໂສ ສຊຸຊາຍໍ ກໂຣນຸໂຕ ອາທິມຊຸຊໍເຍວ ປສຸສຕິ, ໂນ ປຣິໂຍສານໍຯ ອຖ ອາຈຣິຍໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາທ – ''ອິມສຸສ ສິປຸປສຸສ ອາທິມຊຸຊເມວ ປສຸສາມິ, ປຣິໂຍສານໍ ນ ປສຸສາມີ''ຕິຯ ອາຈຣິໂຍ ອາທ – ''ອຫມຸປິ, ຕາຕ, ເອວເມວາ''ຕິຯ ''ອຖ ໂກ, ອາຈຣິຍ, ອິມສຸສ ສິປຸປສຸສ ປຣິໂຍສານໍ ຊານາຕີ''ຕິ? ''ອິສິປຕເນ, ຕາຕ, ອິສໂຍ ອຕຸຖິ, ເຕ ຊາເນຍຸຍຸ''ນຸຕິຯ ເຕ ອຸປສງກມິຕຸວາ ''ປຸຈຸຉາມິ, ອາຈຣິຍາ''ຕິຯ ''ປຸຈຸຉ, ຕາຕ, ຍຖາສຸຂ''ນຸຕິຯ ໂສ ອິສິປຕນໍ ຄນຸຕຸວາ ປຈຸເຈກພຸທຸເທ ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຸຈຸຉິ – ''ອາທິມຊຸຊປຣິໂຍສານໍ ຊານາຖາ''ຕິ? ''ອາມາວຸໂສ, ຊານາມາ''ຕິຯ ''ຕໍ ມມຸປິ ສິກຸ

ຂາເປຖາ''ຕີ။ ''ເຕນ, ຫາວຸໂສ, ປພຸພຊາຫີ, ນ ສກກາ ອປພຸພຊີເຕນ ສິກຂິຕຸ''ນຸຕີ။ ''ສາຊ, ການເຕ, ປພຸພາເຊຖ ວາ ມໍ, ຍໍ ວາ ອິຈຸຈຖ, ຕໍ ກຕຸວາ ປຣິໂຍສານໍ ຊານາເປຖາ''ຕີ။ ເຕ ຕໍ ປພຸພາເຊຕຸວາ ກມຸມຜຸຖາເນ ນິໂຍເຊຕຸໍ ອສມຕຸຖາ ''ເອວໍ ເຕ ນິວາເສຕພຸພໍ, ເອວໍ ປາຣຸປິຕພຸພ''ນຸຕິອາທິນາ ນເຍນ ອາກິສມາຈາຣິກໍ ສິກຂາເປສຸໍ။ ໂສ ຕຕຸຖ ສິກຂນຸໂຕ ອຸປນິສຸສຍສມຸປນຸນຕຸຕາ ນ ຈິເຣເນວ ປຈຸເຈກໂພຊິ ອກິສມຸພຸຊຊີ။ ສກລພາຣາຕາສິຍໍ ''ສຸສິມປຈຸເຈກພຸທຸໂຮ''ຕີ ປາກໂຍ ອໂຫສີ ລາກຄຸຄຍສຄຸຄປຸປຕຸໂຕ ສມຸປນຸນປຣິວາໂຣ។ ໂສ ອປຸປາຍຸກສໍວຕຸຕນິກສຸສ ກມຸມສຸສ ກຕຕຸຕາ ນ ຈິເຣເນວ ປຣິນິພຸພາຍີ។ ຕສຸສ ປຈຸເຈກພຸທຸຮສາ ຈ ມຫາຊນກາໂຍ ຈ ສຣີຣກິຈຸຈໍ ກຕຸວາ ຮາຕຸໂຕ ຄເຫຕຸວາ ນຄຣທຸວາເຣ ຖູປໍ ປຕິຍຸຖາເປສຸໍ។

ອຖ ໂຂ ສງໂຂ ພຸຣາຫຸມໂຕ ''ປຸຕຸໂຕ ເມ ຈິຣຄໂຕ, ນ ຈສຸສ ປວຕຸຕິ ຊານາມີ''ຕີ ປຸຕຸຕໍ ທຜຸຖຸກາໂມ ຕກຸກສິລາຍ ນິກຂມິຕຸວາ ອນຸປຸພຸເພນ ພາຣາຕາສີ ປຕຸວາ ມຫາຊນກາຍໍ ສນຸນິປຕິຕໍ ທິສຸວາ ''ອທຸຮາ ພຫູສຸ ເອໂກປີ ເມ ປຸຕຸຕສຸສ ປວຕຸຕີ ຊານິສຸສຕີ''ຕີ ຈິນຸເຕນຸໂຕ ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຸຈຸຊິ – ''ສຸສີໂມ ນາມ ມາຕໂວ ອິຮ ອາຄໂຕ ອຕຸຖິ, ອປີ ນຸ ຕສຸສ ປວຕຸຕີ ຊານາຖາ''ຕີ? ເຕ ''ອາມ, ພຸຣາຫຸມຄ, ຊານາມ, ອສຸມີ ນຄເຣ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ສນຸຕິເກ ຕິຕຸຕໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ທຸຕຸວາ ປຈຸເຈກພຸທຸຮານໍ ສນຸຕິເກ ປພຸພຊິຕຸວາ ປຈຸເຈກພຸທຸໂຮ ທຸຕຸວາ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພຸພານຮາຕຸຍາ ປຣິນິພຸພາຍີ, ອຍມສຸສ ຖູໂປ ປຕິຍຸຖາປີໂຕ''ຕີ ອາທໍສຸ។ ໂສ ກູມີ ຫຕຸເຖນ ປຫຣິຕຸວາ, ໂຣທິຕຸວາ ຈ ປຣິເທວິຕຸວາ ຈ ຕໍ ເຈຕິຍງຄຕໍ ຄນຸຕຸວາ ຕິຕານິ ອຸທຸຮຣິຕຸວາ ອຸຕຸຕຣສາຜເກນ ວາລຸກໍ ອາເນຕຸວາ, ປຈຸເຈກພຸທຸຮເຈຕິຍງຄເຕ ອາກິຣິຕຸວາ, ກມຕຸທລຸໂຕ ອຸທເກນ ສມນຸຕໂຕ ກູມີ ປຣິປຸໂພສິຕຸວາ ວນປຸປຸເຜທີ ປູຊໍ ກຕຸວາ ອຸຕຸຕຣສາຜເກນ ປຜາກໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ຖູປສຸສ ອຸປຣິ ອຕຸຕໂນ ລຕຸຕໍ ພນຸຮິຕຸວາ ປກຸກາມີຕີ។

ເອວໍ ອຕີຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ຕໍ ຊາຕກໍ ປຈຸຈຸປຸປນຸເນນ ອນຸສນຸເຮນຸໂຕ ກິກຂູນໍ ຮມຸມກຖໍ ກເຖສີ – ''ສີຍາ ໂຂ ປນ ໂວ, ກິກຂເວ, ເອວມສຸສ ອລຸໂຍ ນູນ ເຕນ ສມເຍນ ສງໂຂ ພຸຣາຫຸມໂຕ ອໂຫສີ''ຕີ, ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຜຸຖພຸພໍ, ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ ສງໂຂ ພຸຣາຫຸມໂຕ ອໂຫສີ, ມຍາ ສຸສີມສຸສ ປຈຸເຈກພຸທຸຮສຸສ ເຈຕິຍງຄເຕ ຕິຕານິ ອຸທຸຮຜານິ, ຕສຸສ ເມ ກມຸມສຸສ ນິສຸສນຸເທນ ອຜຸຖໂຍຊນມຄຸຄໍ ວິຄຕຂາຕຸກຕຸຜກໍ ກຕຸວາ ສມໍ ສຸທຸຮມກໍສຸ, ມຍາ ຕຕຸຖ ວາລຸກາ ໂອກິຕຸຕາ, ຕສຸສ ເມ ນິສຸສນຸເທນ ອຜຸຖໂຍຊນມຄຸເຄ ວາລຸກໍ ໂອກິຣີສຸ។ ມຍາ ຕຕຸຖ ວນກຸສຸເມທີ ປູຊາ ກຕາ, ຕສຸສ ເມ ນິສຸສນຸເທນ ນວໂຍຊນມຄຸເຄ ຖເລ ຈ ອຸທເກ ຈ ນານາປຸປຸເຜທີ ປຸປຸຜສນຸຖຣໍ ອກໍສຸ។ ມຍາ ຕຕຸຖ ກມຕຸທລຸທເກນ ກູມີ ປຣິປຸໂພສິຕາ, ຕສຸສ ເມ ນິສຸສນຸເທນ ເວສາລິຍໍ ໂປກຂຣວສຸສໍ ວສຸສີ។ ມຍາ ຕສຸມີ ເຈຕິເຍ ປຜາກາ ອາໂຣປີຕາ, ລຕຸຕລຸຈ ພທຸຮໍ, ຕສຸສ ເມ ນິສຸສນຸເທນ ຍາວ ອກນິຜຸຖກວນາ ປຜາກາ ຈ ອາໂຣປີຕາ, ລຕຸຕາຕິລຕຸຕານິ ຈ ອຸສຸສິຕານີ។ ອິຕີ ໂຂ, ກິກຂເວ, ອຍໍ ມຍຸຫໍ ປູຊາວິເສໂສ ເນວ ພຸທຸຮານຸກາເວນ ນິພຸພຕຸໂຕ, ນ ນາຄເທວພຸຣຫຸມານຸກາເວນ, ອປີຈ ໂຂ ອປຸປມຕຸຕກປຣິຈຸຈາຄານຸກາເວນ ນິພຸພຕຸໂຕ''ຕີ។ ຮມຸມກຖາປຣິໂຍສາເນ ອິມໍ ຄາຖມກາສິ –

''ມຕຸຕາສຸຂປຣິຈຸຈາຄາ, ປສຸເສ ເຈ ວິປຸລໍ ສຸຂໍ;

ຈເຊ ມຕຸຕາສຸຂໍ ຮີໂຣ, ສມຸປສຸສໍ ວິປຸລໍ ສຸຂ''ນຸຕີ។ (ຮ។ ປ។ ໒໙໐);

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຜຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຜຸຖກຖາຍ ຣຕນສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

໔។ ອາມຄນຸຮສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ສາມາກຈີງຄູລກຈີນການີຈາຕີ ອາມຄນຸຮສຸຕຸຕໍ។ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ອນຸປຸປນຸເນ ກຄວຕິ ອາມຄນຸໂຮ ນາມ ພຸຣາຫຸມໂຕ ປລຸຈທີ ມາຕວກສເຕທີ ສທຸຮີ ຕາປສປພຸພຊຸຊໍ ປພຸພຊິຕຸວາ ທິມວນຸຕໍ ປວິສິຕຸວາ ປພຸພຕນຸຕເຣ ອສຸສມໍ ການາເປຕຸວາ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ທຸຕຸວາ ຕຕຸຖ ປຜິວສຕິ, ນ ກທາຈິ ມຈຸຈມໍສໍ ຂາທຕີ។ ອຖ ເຕສໍ ຕາປສານໍ ໂລຕມຸພິລາທີນິ ອປຣິກຸລຸຊນຸຕານໍ ປຕຸທຸໂຣໂຄ ອຸປຸປຊຸຊີ។ ຕໂຕ ເຕ 'ໂລຕມຸພິລາທິເສວນຕຸຖາຍ ມນຸສຸສປຖໍ ຄຈຸຈາມາ''ຕີ ປຈຸຈນຸຕຄາມໍ ສມຸປຕຸຕາ។ ຕຕຸຖ ມນຸສຸສາ ເຕສຸ ປສີທິຕຸວາ ນິມນຸເຕຕຸວາ ໂກເຊສຸໍ, ກຕກຕຸຕກິຈຸຈານໍ ເນສໍ ມລຸຈປີຖປຣິໂກຄກາຊນປາທມກຂນາທີນິ ອຸປເນຕຸວາ ''ເອຕຸຖ, ການເຕ, ວສຖ, ມາ ອຸກຸກຕຸຖິຕຸຖາ''ຕີ ວສນຜຸຖານໍ ທສຸເສຕຸວາ ປກຸກມິສຸ។ ທຸຕິຍທິວເສປີ ເນສໍ ທານໍ ທຕຸວາ

ປຸນ ຜຣປຜິປາຜິຍາ ເອເກາກທິວສໍ ທານມຫໍສຸ໌ ຕາປ໌ສາ ຈຕຸມາສໍ ຕຕຸຖ ວສິຕຸວາ ໂລຕມຸພິລາຫິເສວນາຍ ຖິຣກາວປຸປ໌ຕຸຕສຣີຣາ ຫຸຕຸວາ "ມຍໍ, ອາວຸໂສ, ຄຈຸຉາມາ"ຕິ ມນຸສຸສານໍ ອາໂຣເຈສຸໍ໌ ມນຸສຸສາ ເຕສໍ ເຕລຕຕຸຫຸລາທີນິ ອທໍສຸ໌ ເຕ ຕານິ ອາຫາຍ ອຕຸຕໂນ ອສຸສມເມວ ອຄມໍສຸ໌ ຕລຸຈ ຄາມໍ ຕເຖວ ສໍວຈຸຉເຣ ສໍວຈຸຉເຣ ອາຄມີສຸ໌ ມນຸສຸສາປີ ເຕສໍ ອາຄມນກາລໍ ວິທິຕຸວາ ທານຕຸຖາຍ ຕຕຸຫຸລາທີນິ ສຊຸເຊຕຸວາວ ອຈຸຉນຸຕິ, ອາຄເຕ ຈ ເນ ຕເຖວ ສມຸມາເນນຸຕິ໌

ອຖ ກຄວາ ໂລເກ ອຸປຸປ໌ຊຸຊິຕຸວາ ປ໌ວຕຸຕິຕວຣຜມຸມຈກຸໂກ ອນຸປຸພຸເພນ ສາວຕຸຖິ ຄນຸຕຸວາ ຕຕຸຖ ວິຫຣນຸໂຕ ເຕສໍ ຕາປ໌ສານໍ ອຸປນິສຸສຍສມຸປ໌ຕຸຕິ ທິສຸວາ ຕໂຕ ນິກຸຂມຸມ ກິກຸຂຸສຽຆປ໌ຣິວຸໂຕ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ອນຸປຸພຸເພນ ຕໍ ຄາມໍ ອນຸປຸປ໌ຕຸໂຕ໌ ມນຸສຸສາ ກຄວນຸຕໍ ທິສຸວາ ມຫາທານານິ ອທໍສຸ໌ ກຄວາ ເຕສໍ ຜມຸມໍ ເທເສສິ໌ ເຕ ຕາຍ ຜມຸມເທສນາຍ ອປ໌ເປ໌ກຈຸເຈ ໂສຕາປ໌ນຸນາ, ເອກຈຸເຈ ສກທາຄາມິໂນ, ເອກຈຸເຈ ອນາຄາມິໂນ ອເຫສຸໍ, ເອກຈຸເຈ ປ໌ພຸພຊິຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕຶສຸ໌ ກຄວາ ປຸນເທວ ສາວຕຸຖິ ປຈຸຈາຄມາສິ໌ ອຖ ເຕ ຕາປ໌ສາ ຕໍ ຄາມໍ ອາຄມີສຸ໌ ມນຸສຸສາ ຕາປ໌ເສ ທິສຸວາ ນ ປຸພຸພສທິສໍ ໂກຕູຫລມກໍສຸ໌ ຕາປ໌ສາ ຕໍ ປຸຈຸຉີສຸ – "ກຶ, ອາວຸໂສ, ອິເມ ມນຸສຸສາ ນ ປຸພຸພສທິສາ, ກຶ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ຄາໂມ ຣາຊທຕຸເທນ ອຸປ໌ທຸທຸໂຕ, ອຸທາຫຸ ທຸພຸກິກຸເຂນ, ອຸທາຫຸ ອນຸເທຫີ ສີລາທິຄຸເຕຫີ ສມຸປ໌ນຸນຕໂຣ ໂກຈິ ປ໌ພຸພຊິໂຕ ອິມໍ ຄາມມນຸປຸປ໌ຕຸໂຕ"ຕິ? ເຕ ອາຫໍສຸ – "ນ, ກນຸເຕ, ຣາຊທຕຸເທນ, ນ ທຸພຸກິກຸເຂນາຍໍ ຄາໂມ ອຸປ໌ທຸທຸໂຕ, ອປີຈ ພຸທຸໂຜ ໂລເກ ອຸປຸປ໌ນຸໂນ, ໂສ ກຄວາ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ຜມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ອິຜາຄໂຕ"ຕິ໌

ຕໍ ສຸຕຸວາ ອາມຄນຸຜຕາປ໌ໂສ "ພຸທຸໂຜຕິ, ຄຫປ໌ຕໂຍ, ວເທຖາ"ຕິ? "ພຸທຸໂຜຕິ, ກນຸເຕ, ວທາມາ"ຕິ ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ວຕຸວາ "ໂຆໂສປີ ໂຂ ເອໂສ ທຸລຸລໂກ ໂລກສຸມິ, ຍທິທໍ ພຸທຸໂຜ"ຕິ ອຕຸຕມໂນ ອຕຸຕມນວາຈໍ ນິຈຸຉາເຣຕຸວາ ປຸຈຸຉິ – "ກຶ ນຸ ໂຂ ໂສ ພຸທຸໂຜ ອາມຄນຸຜໍ ກຸລຸຊຕິ, ນ ກຸລຸຊຕີ"ຕິ? "ໂກ, ກນຸເຕ, ອາມຄນຸໂຜ"ຕິ? "ອາມຄນຸໂຜ ນາມ ມຈຸຉມໍສໍ, ຄຫປ໌ຕໂຍ"ຕິ໌ "ກຄວາ, ກນຸເຕ, ມຈຸຉມໍສໍ ປ໌ຣິກຸລຸຊຕີ"ຕິ໌ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຕາປ໌ໂສ ວິປຸປ໌ຜິສາຣີ ອໂຫສິ – "ມາເຫວ ໂຂ ປ໌ນ ພຸທຸໂຜ ສິຍາ"ຕິ ໌ ປຸນ ຈິນຸເຕສິ – "ພຸທຸຜານໍ ປາຕຸກາໂວ ນາມ ທຸລຸລໂກ, ຄນຸຕຸວາ ພຸທຸຜໍ ທິສຸວາ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ຊານິສຸສາມີ"ຕິ໌ ຕໂຕ ເຍນ ກຄວາ ຄໂຕ, ຕໍ ມຄຸຄໍ ມນຸສຸເສ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ວຈຸຉຄິຫຸຜິນິ ຄາວີ ວິຍ ຕຸຣິຕຕຸຣິໂຕ ສພຸພຕຸຖ ເອກຣຕຸຕິວາເສນ ສາວຕຸຖິ ອນຸປຸປ໌ຕຸວາ ເຊຕວນເມວ ປາວິສິ ສທຸຜິ ສກາຍ ປ໌ຣິສາຍ໌ ກຄວາປີ ຕສຸມິ ສມເຍ ຜມຸມເທສນຕຸຖາຍ ອາສເນ ນິສິນຸໂນ ເອວ ໂຫຕິ໌ ຕາປ໌ສາ ກຄວນຸຕໍ ອຸປ໌ສງກມຸມ ຕຸຕຸຫີກູຕາ ອນກິວາເທຕຸວາວ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທີສຸ໌ ກຄວາ "ກຈຸຈິ ໂວ ອິສໂຍ ຂມນີຍ"ນຸຕິອາທີນາ ນເຍນ ເຕຫີ ສທຸຜິ ປ໌ຜິສມຸໂມທິ໌ ເຕປີ "ຂມນີຍໍ, ໂກ ໂຄຕມາ"ຕິອາທີມາຫໍສຸ໌ ຕໂຕ ອາມຄນຸໂຜ ກຄວນຸຕໍ ປຸຈຸຉິ – "ອາມຄນຸຜໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ກຸລຸຊສີ, ນ ກຸລຸຊສີ"ຕິ? 'ໂກ ໂສ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອາມຄນຸໂຜ ນາມາ"ຕິ? "ມຈຸຉມໍສໍ, ໂກ ໂຄຕ ມາ"ຕິ໌ ກຄວາ "ນ, ພຸຣາຫຸມຕ, ມຈຸຉມໍສໍ ອາມຄນຸໂຜ໌ ອປີຈ ໂຂ ອາມຄນຸໂຜ ນາມ ສພຸເພ ກິເລສາ ປາປ໌ກາ ອກຸສລາ ຜມຸມາ"ຕິ ວຕຸວາ "ນ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອິທານິ ຕຸວເມວ ອາມຄນຸຜໍ ປຸຈຸຉີ, ອຕີເຕປີ ຕິສຸໂສ ນາມ ພຸຣາຫຸມໂຕ ກສຸສປ໌ໍ ກຄວນຸຕໍ ປຸຈຸຉີ໌ ເອວລຸຈ ໂສ ປຸຈຸຉີ, ເອວລຸຈສຸສ ກຄວາ ພຸຍາກາສີ"ຕິ ຕິສຸເສນ ຈ ພຸຣາຫຸມເຕນ ກສຸສເປ໌ນ ຈ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕຄາຖາໂຍ ເອວ ອາເນຕຸວາ ຕາຫິ ຄາຖາຫິ ພຸຣາຫຸມຕໍ ສລຸລາເປ໌ນຸໂຕ ອາຫ – "ສາມາກຈິງຄູລກຈີນການີ ຈາ"ຕິ໌ ອຍໍ ຕາວ ອິມສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ອິຜ ອຸປຸປ໌ຕຸຕິ໌

ອຕີເຕ ປ໌ນ ກສຸສໂປ໌ ກິຣ ໂພຜິສຕຸໂຕ ອຜຸຖາສງຂຸເຍຍຸຍານິ ກປຸປ໌ສຕສຫສຸສລຸຈ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕຸວາ ພາຣາຕສິຍໍ ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ຜນວຕີ ນາມ ພຸຣາຫຸມຕີ, ຕສຸສາ ກຸຈຸຉິມຸຫີ ປ໌ຜິສນຸຜີ ອຄຸຄເຫສິ໌ ອຄຸຄສາວໂກປີ ຕໍ ທິວສໍ ເຍວ ເທວໂລກາ ຈວິຕຸວາ ອນຸປຸໂຣຫິຕພຸຣາຫຸມຕສຸສ ປ໌ຊາປ໌ຕິຍາ ກຸຈຸຉິມຸຫີ ນິພຸພຕຸຕິ໌ ເອວໍ ເຕສໍ ເອກທິວສເມວ ປ໌ຜິສນຸຜິຄຸຄຫຕລຸຈ ຄພຸກວຸຜຸຖານລຸຈ ອໂຫສິ, ເອກທິວສເມວ ເອເຕສໍ ເອກສຸສ ກສຸສໂປ໌, ເອກສຸສ ຕິສຸໂສຕິ ນາມມກໍສຸ໌ ເຕ ສຫປໍສຸກີລຸອນກາ ຫຸເວ ສຫາຍາ ອນຸປຸພຸເພນ ວຸຫຸຌີ ອຄມີສຸ໌ ຕິສຸສສຸສ ປີຕາ ປຸຕຸຕໍ ອາຕາເປ໌ສິ – "ອຍໍ, ຕາຕ, ກສຸສໂປ໌ ນິກຸຂມຸມ ປ໌ພຸພຊິຕຸວາ ພຸທຸໂຜ ກວິສຸສຕິ, ຕຸວມຸປີສຸສ ສນຸຕິເກ ປ໌ພຸພຊິຕຸວາ ກວນິສຸສຣຕໍ ກເຣຍຸຍາສີ"ຕິ໌ ໂສ "ສາຜູ"ຕິ ປ໌ຜິສຸສຸຕິຕຸວາ ໂພຜິສຕຸຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ "ອຸໂກປີ, ສມຸມ, ປ໌ພຸພຊິສຸສາມາ"ຕິ ອາຫ໌ ໂພຜິສຕຸໂຕ "ສາຜູ"ຕິ ປ໌ຜິສຸສຸຕິ໌ ຕໂຕ ວຸຫຸຌີ ອນຸປຸປ໌ຕຸຕກາເລປີ ຕິສຸໂສ ໂພຜິສຕຸຕໍ ອາຫ – "ເອຫີ, ສມຸມ, ປ໌ພຸພຊິສຸສາມາ"ຕິ ໂພຜິສຕຸໂຕ ນ ນິກຸຂມິ໌ ຕິສຸໂສ "ນ ຕາວສຸສ ລາຕໍ ປ໌ຣິປາກໍ ຄຕ"ນຸຕິ ສຍໍ ນິກຸຂມຸມ ອິສິປ໌ພຸພຊຸຊໍ ປ໌ພຸພຊິຕຸວາ ອຣລຸເລ ປ໌ພຸພຕປາເທ ອສຸສມໍ ກາຣາເປ໌ຕຸວາ ວສຕິ໌ ໂພຜິສຕຸໂຕປີ ອປ໌ເຣນ ສມເຍນ ຆເຣ ຖິໂຕເຍວ ອານາປານສຸສຕິ ປ໌ຣິຄຸຄເຫຕຸວາ ຈຕຸຕາຣິ ຊານານິ ອກິລຸລາໂຍ ຈ ອຸປຸປ໌າເທຕຸວາ ປາສາເທນ ໂພຜິມຕຸຫສມີປໍ ຄນຸຕຸວາ "ປຸນ ປາສາໂທ ຍຖາຖາເນເຍວ ປ໌ຕິຜຸຖາຕູ"ຕິ ອຜິຜຸຖາສິ, ໂສ ສກຜຸຖາເນເຍວ ປ໌ຕິຜຸຖາສິ໌ ອປ໌ພຸພຊິເຕນ ກິຣ ໂພຜິມຕຸຫໍ ອຸປ໌ຄນຸຕຸໍ ນ ສກຸກາຕິ໌ ໂສ ປ໌ພຸພຊິຕຸວາ ໂພຜິມຕຸຫໍ ປ໌ຕຸວາ ນິສີທິຕຸວາ ສຕຸຕ ທິວ

ເສ ປຘານໂຍຄໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຫິ ທິວເສຫິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ສຈ຺ຉາກາສີ.

ຕທາ ອິສິປຕເນ ວີສຕິສຫສ຺ສາ ປພ຺ພຊິຕາ ປຏິວສນ຺ຕິ. ອຖ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ເຕ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕສິ. ສຸຕ຺ຕປຣິໂຍສາເນ ສພ຺ເພວ ອຣຫນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ. ໂສ ສຸທໍ ຠຄວາ ວີສຕິຠິກ຺ຂຸສຫສ຺ສປຣິວຸໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ອິສິປຕເນ ວສຕິ. ກິກີ ຈ ນໍ ກາສິຣາຊາ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປຏ຺ຐາຕິ. ອເຖກທິວສໍ ພາຣາຓສີວາສີ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ປພ຺ພເຕ ຈນ຺ທນສາຣາທີນິ ຄເວສນ຺ໂຕ ຕິສ຺ສສ຺ສ ຕາປສສ຺ສ ອສ຺ສມໍ ປຕ຺ວາ ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສີ. ຕາປໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ "ກຸໂຕ ອາຄໂຕສີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. "ພາຣາຓສິໂຕ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ. "ກາ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕີ"ຕິ? "ຕຕ຺ຖ, ຠນ຺ເຕ, ກສ຺ສໂປ ນາມ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ. ຕາປໂສ ທຸລ຺ລຠວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ປຸຈ຺ຉິ – "ກິໍ ໂສ ອາມຄນ຺ຘໍ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ນ ຠຸຎ຺ຊຕີ"ຕິ? "ໂກ ຠນ຺ເຕ, ອາມຄນ຺ໂຘ"ຕິ? "ມຈ຺ຉມໍສໍ ອາວຸໂສ"ຕິ. "ຠຄວາ, ຠນ຺ເຕ, ມຈ຺ຉມໍສໍ ຠຸຎ຺ຊຕີ"ຕິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕາປໂສ ວິປ຺ປຏິສາຣີ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ຈິນ຺ເຕສິ – "ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ສເຈ 'ອາມຄນ຺ຘໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊາມີ'ຕິ ວກ຺ຂຕິ, ຕໂຕ ນໍ 'ຕຸມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ, ຊາຕິຍາ ຈ ກຸລສ຺ສ ຈ ໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອນນຸຈ຺ຉວິກເມຕ'ນ຺ຕິ ນິວາເຣຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຠວນິສ຺ສຣຓໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ສລ຺ລຫຸກໍ ອຸປກຣຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອກຣຕ຺ຕິວາເສນ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ພາຣາຓສີ ປຕ຺ວາ ອິສິປຕນເມວ ປາວິສີ. ຠຄວາປິ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖາຍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນເຍວ ໂຫຕິ. ຕາປໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ ອນຠິວາເທຕ຺ວາ ຕຸຕ຺ທີຠູໂຕ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສີ. ຠຄວາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປຏິສມ຺ໂມທິ. ໂສປິ "ຂມນີຍໍ, ໂຠ ກສ຺ສປາ"ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ – "ອາມຄນ຺ຘໍ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ຠຸຎ຺ຊສິ, ນ ຠຸຎ຺ຊສີ"ຕິ? "ນາຫໍ, ພຣາຫ຺ມຓ, ອາມຄນ຺ຘໍ ຠຸຎ຺ຊາມີ"ຕິ. "ສາຘຸ, ສາຘຸ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣກຸຓປິ ອຂາທນ຺ໂຕ ສຸນ຺ທຣມກາສີ, ຍຸຕ຺ຕເມຕໍ ໂຠໂຕ ກສ຺ສປສ຺ສ ຊາຕິຍາ ຈ ກຸລສ຺ສ ຈ ໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ"ຕິ. ຕໂຕ ຠຄວາ "ອຫໍ ກິເລເສ ສນ຺ຘາຍ 'ອາມຄນ຺ຘໍ ນ ຠຸຎ຺ຊາມີ'ຕິ ວທາມິ, ພຣາຫ຺ມໂຓ ມຈ຺ຉມໍສໍ ປຈ຺ເຈຕິ, ຍໍນູນາຫໍ ສ຺ເວ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ອປ຺ວິສິຕ຺ວາ ກິກີຣຎ຺ໂຎ ເຄຫາ ອາຫຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍໍ, ເອວໍ ອາມຄນ຺ຘໍ ອາຣຠ຺ຠ ກຖາ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ. ຕໂຕ ພຣາຫ຺ມຓໍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ສຎ຺ຎາເປສ຺ສາມີ"ຕິ ທຸຕິຍທິວເສ ກາລສ຺ເສວ ສຣີຣປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຄນ຺ຘກຸຏິໍ ປາວິສີ. ຠິກ຺ຂູ ຄນ຺ຘກຸຏິທ຺ວາຣໍ ປິຫິຕໍ ທິສ຺ວາ "ນ ຠຄວາ ອຊ຺ຊ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ປວິສິຕຸກາໂມ"ຕິ ຎຕ຺ວາ ຄນ຺ຘກຸຏິໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິສຸ.

ຠຄວາປິ ຄນ຺ຘກຸຏິໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ປລ຺ລຕ຺ຕາສເນ ນິສີທິ. ຕາປໂສປິ ໂຂ ປຕ຺ຕສາກໍ ປຈິຕ຺ວາ ຂາທິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ນິສີທິ. ກິກີ ກາສິຣາຊາ ຠິກ຺ຂູ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ "ກຸຫິໍ ຠຄວາ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ "ວິຫາເຣ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ຈ ສຸຕ຺ວາ ນານາພ຺ຍຎ຺ຊນຣສມເນກມໍສວິກຕິສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຠຊນໍ ຠຄວໂຕ ປາເຫສິ. ອມຈ຺ຈາ ວິຫາຣໍ ເນຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ທກ຺ຂິໂຓທກໍ ທຕ຺ວາ ປຣິວິສນ຺ຕາ ປຐມໍ ນານາມໍສວິກຕິສມ຺ປນ຺ນໍ ຍາຄຸໍ ອທໍສຸ, ຕາປໂສ ທິສ຺ວາ "ຂາທຕິ ນຸ ໂຂ ໂນ"ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐາສີ. ຠຄວາ ຕສ຺ສ ປສ຺ສໂຕເຍວ ຍາຄຸໍ ປິວນ຺ໂຕ ມໍສຂຓ຺ຑໍ ມຸເຂ ປກ຺ຂິປິ. ຕາປໂສ ທິສ຺ວາ ກຸທ຺ໂຘ. ປຸນ ຍາຄຸປີຕສ຺ສ ນານາຣສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ໂຠຊນມທໍສຸ, ຕມ຺ປິ ຄເຫຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຕິວິຍ ກຸທ຺ໂຘ "ມຈ຺ຉມໍສໍ ຂາທນ຺ໂຕເຍວ 'ນ ຂາທາມີ'ຕິ ຠຓຕີ"ຕິ. ອຖ ຠຄວນ຺ຕໍ ກຕຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ຫຕ຺ຖປາເທ ໂຘວິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນໍ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ 'ໂຠ ກສ຺ສປ, ມຸສາ ຕ຺ວໍ ຠຓສິ, ເນຕໍ ປຓ຺ຑິຕກິຈ຺ຈໍ. ມຸສາວາໂທ ຫິ ຄຣຫິໂຕ ພຸທ຺ຘານໍ, ເຍປິ ເຕ ປພ຺ພຕປາເທ ວນມູລຜລາທີຫິ ຍາເປນ຺ຕາ ອິສໂຍ ວສນ຺ຕິ, ເຕປິ ມຸສາ ນ ຠຓນ຺ຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ອິສີນໍ ຄຸເຓ ຄາຖາຍ ວຓ຺ເຓນ຺ໂຕ ອາຫ "ສາມາກຈິງ຺ຄູລກຈີນການິ ຈາ"ຕິ.

໔໘໔. ຕຕ຺ຖ ສາມາກາຕິ ຘຸນິຕ຺ວາ ວາ ສີສານິ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ວາ ຄຍ຺ຫູປຄາ ຕິຓຘລ຺ລຊາຕີ. ຕຖາ ຈິງ຺ຄູລກາ ກຓວິຣປ຺ປຸຜສຕ຺ຖານສີສາ ໂຫນ຺ຕິ. ຈີນການີຕິ ອຍວິປ຺ພຕປາເທສຸ ອໂຣປິຕຊາຕາ ຈີນມຸຄ຺ຄາ. ປຕ຺ຕປ຺ຜລນ຺ຕິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ຫຣິຕປຕ຺ຕໍ. ມູລຜລນ຺ຕິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ກນ຺ທມູລໍ. ຄວິປ຺ຜລນ຺ຕິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ຣຸກ຺ຂວລ຺ລິຜລໍ. ມູລຄ຺ຄຫເຓນ ວາ ກນ຺ທມູລໍ, ຜລຄ຺ຄຫເຓນ ຣຸກ຺ຂວລ຺ລິຜລໍ, ຄວິປ຺ຜລຄ຺ຄຫເຓນ ອຸທເກ ຊາຕສິງ຺ຆາຕກາເສຣຸກາທີຜລໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘນ຺ຕິ ທູເຕຍ຺ຍປຫີຓຄມນາທີມິຈ຺ຉາຊີວໍ ປຫາຍ ວເນ ອຸຎ຺ຉາຈຣິຍາຍ ລທ຺ຘໍ. ສຕນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ ອຣິຍາ. ອສ຺ນມານາຕິ ຠຸຎ຺ຊມານາ. ນ ກາມກາມາ ອລີກໍ ຠຓນ຺ຕີຕິ ເຕ ເອວໍ ອມມາ ອປ຺ຣິຄ຺ຄຫາ ເອຕານິ ສາມາກາທີນິ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອິສໂຍ ຍຖາ ຕ຺ວໍ ສາທຸຣສາທີເກ ກາເມ ປຕ຺ຖຍນ຺ໂຕ ອາມຄນ຺ຘໍ ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕເຍວ "ນາຫໍ, ພຣາຫ຺ມຓ, ອາມຄນ຺ຘໍ ຠຸຎ຺ຊາມີ"ຕິ ຠຓນ຺ໂຕ ອລີກໍ ຠຓສິ, ຕຖາ ນ ກາມກາມາ ອລີກໍ ຠຓນ຺ຕິ, ກາເມ ກາມຍນ຺ຕາ ມຸສາ ນ ຠຓນ຺ຕີຕິ ອິສີນໍ ປສໍສາຍ ຠຄວໂຕ ນິນ຺ທໍ ທີເປຕິ.

໔໘໕. ເອວໍ ອິສີນໍ ປສໍສາປເທເສນ ຠຄວນ຺ຕໍ ນິນ຺ທິຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕ຺ຕໂນ ອສີປ຺ເປຕໍ ນິນ຺ທາວຕ຺ຖຸໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ນິປ຺ປຣິຍາເຍເນວ ຠຄວນ຺ຕໍ ນິນ຺ທນ຺ໂຕ ອາຫ "ຍທສ຺ນມາໂນ"ຕິ ຕຕ຺ຖ ທ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣ. ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ – ຍໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ສສມໍສໍ ວາ

ຕິຕ຺ຕິຣນ຺ສໍ ວາ ໂຊວນ຺ຈເຉທນາທີນາ ປຸພ຺ພປຣິກມ຺ເມນ ສຸກຕໍ, ປຈ຺ນວາສນາທີນາ ປຈ຺ຉາປຣິກມ຺ເມນ ສຸນິຍ຺ຖິຕໍ, ນ ມາຕຣາ ນ ປີຕຣາ, ອປີຈ ໂຂ ປນ "ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຍ"ນ຺ຕິ ມລ຺ລມາເນທີ ຊມ຺ມກາເມທີ ປເຣທີ ທິນ຺ນໍ, ສກ຺ກາຣກຣເຓນ ປຍຕໍ ປຕິຕມລຽກຕໍ, ອຸຕ຺ຕມຣສຕາຍ ໂອຊວນ຺ຕຕາຍ ຖາມພລກຣຓສມຕ຺ຖຕາຍ ຈ ປຕິຕໍ ອສຸນມາໂນ ອາຫາຣຍມາໂນ, ນ ເກວລຍ຺ຈ ຍໍກິຍ຺ຈິ ມໍສເມວ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ອິທມ຺ປີ ສາລີນມນ຺ນໍ ວິຈິຕກາລຸອກໍ ສາລິຕຓ຺ຑຸໂລທນໍ ປຣິກຸຍ຺ຊມາໂນ ໂສ ກຸຍ຺ຊສີ, ກສ຺ສປ, ອາມຄນ຺ຊໍ, ໂສ ຕ຺ວໍ ຍໍກິຍ຺ຈິ ມໍສໍ ກຸຍ຺ຊມາໂນ ອິທຍ຺ຈ ສາລີນມນ຺ນໍ ປຣິກຸຍ຺ຊມາໂນ ກຸຍ຺ຊສີ, ກສ຺ສປ, ອາມຄນ຺ຊມ຺ຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ໂຄຕ຺ເຕນ ອາລປ຺ຕິ຺.

໘໘໔. ເອວໍ ອາຫາຣໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ນິນ຺ທິຕ຺ວາ ອິທານິ ມຸສາວາທໍ ອາໂຣເປ຺ຕ຺ວາ ນິນ຺ທນ຺ໂຕ ອາຫ "ນ ອາມຄນ຺ໂຊ…ເປ…ສຸສຽຂເຕທີ"ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ປຸພ຺ເພ ມຍາ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ສມາໂນ "ນ ອາມຄນ຺ໂຊ ມມ ກປ຺ປ຺ຕີ"ຕິ ອິຈ຺ເຈວ ຕ຺ວໍ ກາສສີ, ເອວໍ ເອກໍ ເສເນວ ຕ຺ວໍ ກາສສີ ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ຊຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຓວິຣຫີຕຊາຕິມຕ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ປຣິກາສນ຺ໂຕ ກຓຕິ. ສາລີນມນ຺ນນ຺ຕິ ສາລິຕຓ຺ຑຸໂລທນໍ. ປຣິກຸຍ຺ຊມາໂນຕິ ກຸຍ຺ຊມາໂນ. ສກຸນ຺ຕມໍເສທີ ສຸສຽຂເຕທີຕິ ຕທາ ກຄວໂຕ ອກິຫຍໍ ສກຸຓມໍສໍ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ກຓຕິ.

ເອວໍ ກຓນ຺ໂຕ ເອວ ຈ ກຄວໂຕ ເຫຍ຺ຖາ ປາທຕລາ ປກຸຕິ ຍາວ ອຸປ຺ຣີ ເກສຄ຺ຄາ ສຣີຣມ຺ລຸໂລເກນ຺ໂຕ ທ຺ວຕ຺ຕິືສວຣລກ຺ຂຓານີ ຕິອນຸພ຺ຍຍ຺ຊນສມ຺ປທໍ ພ຺ຍາມປ຺ປກາປຣິກ຺ເຂປຍ຺ຈ ທິສ຺ວາ "ເອວຣູໂປ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓາທິປຜິມຕ຺ທີຕກາໂຍ ນ ມຸສາ ກຕິຕ຺ຸ ອຣຫຕິ. ອຍໍ ທີສ຺ສ ກວນ຺ຕເຣປີ ສຈ຺ຈວາຈານີສ຺ສນ຺ເທເນວ ອຸຕ຺ຓາ ກມ຺ກນ຺ຕເຣ ຊາຕາ ໂອທາຕາ ມຸທຸ ຕູລສນ຺ນິກາ, ເອເກ ການີ ຈ ໂລມກູເປສຸ ໂລມານີ. ສ຺ວາຍໍ ກຖມິທານີ ມຸສາ ກຕິສ຺ສຕີ. ອທ຺ຊາ ອຍ຺ໂຍ ອິມສ຺ສ ອາມຄນ຺ໂຊ ກວິສ຺ສຕີ, ຍໍ ສນ຺ຊາຍ ເອຕທໂວຈ – 'ນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອາມຄນ຺ຊໍ ກຸຍ຺ຊາມີ'ຕິ, ຍໍນູນາຫໍ ເອຕໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສຍ຺ຊາຕພຫຸມາໂນ ໂຄຕ຺ເຕເນວ ອາລປນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖາເສສໍ ອາຫ –

"ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ກສ຺ສປ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ກຖໍປກາໂຣ ຕວ ອາມຄນ຺ໂຊ"ຕິ.

໘໘໕. ອຖສ຺ສ ກຄວາ ອາມຄນ຺ຊໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ຸ "ປາຓາຕິປາໂຕ"ຕິ ເອວມາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປາຓາຕິປາໂຕຕິ ປາຓວໂຊ. ວຊເຉທພນ຺ຊນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຕານໍ ທຕ຺ຑາທີທີ ອາໂກຍນໍ ວໂຊ, ຫຕ຺ຖປາທາທີນໍ ເຉທນໍ ເຉໂທ, ຣຊ຺ຊຸອາທີທີ ພນ຺ໂຊ ພນ຺ຊນໍ. ເຖຍ຺ຍໍ ມຸສາວາໂທຕິ ເຖຍ຺ຍຍ຺ຈ ມຸສາວາໂທ ຈ. ນິກຕິຕິ "ທສ຺ສາມິ, ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອາສໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ນິຣາສາກຣຓໍ. ວຍ຺ຈນານີຕິ ອສ຺ວຕ຺ຕໍ ສ຺ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄາຫາປນາທີນີ. ອຊ຺ເຊນກຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິຣຕ຺ຖກມເນກຄນ຺ຖປຣິຍາປຸຓນໍ. ປຣທາຣເສວນາຕິ ປຣປຣິຄ຺ຄຫີຕາສຸ ຈາຣິຕ຺ຕາປຊ຺ຊນໍ. ເອສາມຄນ຺ໂຊ ນ ຫີ ມໍສໂກຊນນ຺ຕິ ເອສ ປາຓາຕິປາຕາ ທິອກຸສລຊມ຺ມສມຸທາຈາໂຣ ອາມຄນ຺ໂຊ ວິສ຺ສຄນ຺ໂຊ ກຸຓປຄນ຺ໂຊ. ກິໍ ກາຣຓາ? ອມນຸຍ຺ຍຕ຺ຕາ ກິເລສອສຸຈິມິສ຺ສກຕ຺ຕາ ສພ຺ກິ ຊິຄ຺ຈຸຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ປຣມທຸຄ຺ຄນ຺ຊກາວາວຫຕ຺ຕາ ຈ. ເຍ ຫີ ອຸສ຺ສນ຺ນກິເລສາ ສຕ຺ຕາ, ເຕ ເຕທີ ອຕິທຸຄ຺ຄນ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕີ, ນິກ຺ກິເລສານໍ ມຕສຣີຣມ຺ປີ ທຸຄ຺ຄນ຺ຊໍ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ເອສາມຄນ຺ໂຊ. ມໍສໂກຊນໍ ປນ ອທິຍ຺ຖມສ຺ຕມປຣິສຽກິຕຍ຺ຈ ອນວຊ຺ຊໍ, ຕສ຺ມາ ນ ຫີ ມໍສໂກຊນໍ ອາມຄນ຺ໂຊຕິ.

໘໘໖. ເອວໍ ຊມ຺ມາຊິຍ຺ຖານາຍ ເທສນາຍ ເອເກນ ນເຍນ ອາມຄນ຺ຊໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເຕ ເຕ ສຕ຺ຕາ ເຕທີ ເຕທີ ອາມຄນ຺ເຊທີ ສມນ຺ນາຄຕາ, ນ ເອໂກ ເອວ ສພ຺ເພທີ, ນ ຈ ສພ຺ເພ ເອເກເນວ, ຕສ຺ມາ ເນສໍ ເຕ ເຕ ອາມຄນ຺ເຊ ປກາເສຕ຺ຸ "ເຍ ອິຊ ກາເມສຸ ອສຍ຺ຍຕາ ຊນາ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ປຸຄ຺ຄລາຊິຍ຺ຖານາຍ ຕາວ ເທສນາຍ ອາມຄນ຺ເຊ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ຄາຖາໂຍ ອກາສີ.

ຕຕ຺ຖ ເຍ ອິຊ ກາເມສຸ ອສຍ຺ຍຕາ ຊນາຕິ ເຍ ເກຈິ ອິຊ ໂລເກ ກາມປຜິເສວນສຽຂາເຕສຸ ກາເມສຸ ມາຕິມາຕຸຈ຺ຉາທີສຸປີ ມຣິຍາ ທາວິຣເທນ ກິນ຺ນສໍວຣຕາຍ ອສໍຍຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ. ຣເສສຸ ຄິທ຺ຊາຕິ ຊິວ຺ຫາວິຍ຺ເຍຍ຺ເຍສຸ ຣເສສຸ ຄິທ຺ຊາ ຄຊິຕາ ມຸຈ຺ຉິຕາ ອຊ຺ໂຊສນ຺ນາ ອນາທີນວທສ຺ສາວິໂນ ອນິສ຺ສຣຓປຍ຺ຍາ ຣເສ ປຣິກຸຍ຺ຊນ຺ຕິ. ອສຸຈິກາວມິສ຺ສິຕາຕິ ຕາຍ ຣສຄິທ຺ຊິຍາ ຣສປຜິລາກຕ຺ຖາຍ ນານປ຺ປກາຣມິຈ຺ຉາຊີວສຽຂາຕອສຸຈິກາວມິສ຺ສິຕາ. ນຕ຺ຖິກທິຍ຺ຖິຕິ "ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິທສວຕ຺ຖຸກ ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຖິສມນ຺ນາຄຕາ. ວິສມາຕິ ວິສເມນ ກາຍກມ຺ມາທີນາ ສມນ຺ນາຄຕາ. ທຸຣນ຺ນຍາຕິ ທຸວິຍ຺ຍາປຍາ ສນ຺ທິຍ຺ຖິປ ຣາມາສິອາຊານຄ຺ຄາຫີທຸປ຺ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄິຕາສມນ຺ນາຄຕາ. ເອສາມຄນ຺ໂຊຕິ ເອສ ເອຕາຍ ຄາຖາຍ ປຸຄ຺ຄເລ ອຊິຍ຺ຖາຍ

ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ‘‘ກາເມສຸ ອສໍຍຕາ ຣສຄິທ຺ຘຕາ ອາຊີວວິປ຺ຕິນຕ຺ຖິກທິຏ຺ຐິກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິວິສມຕາ ທຸຣນ຺ນຍກາວຕາ’’ຕິ ອປໂຣປີ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ເຕເນວຕ຺ເຖນ ຉພ຺ພິໂຘ ອາມຄນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ. ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ ມໍສໂຠຊນໍ ປນ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວຕ຺ເຖນ ນ ອາມຄນ຺ໂຘຕິ.

໘໔໗. ທຸຕິຍຄາຖາຍປີ ເຍ ລູຂສາຕິ ເຍ ລູຂາ ນິຣສາ, ອຕ຺ຕກິລມຖານຸຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທາຣຸຓາຕິ ກກ຺ຂຬາ ໂທວຈ຺ສ຺ສຕາຍຸຕ຺ຕາ. ປິຏ຺ຐິມໍສິກາຕິ ປຸຣໂຕ ມຘຸຣໍ ຠຓິຕ຺ວາ ປຣມ຺ມຸເຂ ອວຓ຺ຓຠາສິໂນ . ເອເຕ ຫິ ອຠິມຸຂໍ ໂອໂລເກຕຸມສກ຺ໂກນ຺ຕາ ປຣມ຺ມຸຂານໍ ປິຏ຺ຐິມໍສຂາທກາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕນ ‘‘ປິຏ຺ຐິມໍສິກາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ມິຕ຺ຕທ຺ທຸໂນຕິ ມິຕ຺ຕທູຫກາ, ທາຣຘນຊີວິເຕສຸ ວິສ຺ສາສມາປນ຺ນານໍ ມິຕ຺ຕານໍ ຕຕ຺ຖ ມິຈ຺ຉາປຏິປຊ຺ຊນກາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ນິກ຺ກຣຸຓາຕິ ກຣຸຓາວິຣຫິຕາ ສຕ຺ຕານໍ ອນຕ຺ຖກາມາ. ອຕິມານິໂນຕິ ‘‘ອິເຘກ຺ໂຈ ຊາຕິຍາ ວາ...ເປ... ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣນ ວຕ຺ຖຸນາ ປເຣ ອຕິມຎ຺ຎຕິ, ໂຍ ເອວຣູໂປ ມາໂນ ເກຕຸກມ຺ຍຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ (ວິຠ. ໘໘໐) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕນ ອຕິມາເນນ ສມນ຺ນາຄຕາ. ອທານສີລາຕິ ອທານປກຕິກາ, ອທານາຘິມຸຕ຺ຕາ ອສໍວິຠາຄຣຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ຈ ເທນ຺ຕິ ກສ຺ສຈິຕິ ຕາຍ ຈ ປນ ອທານສີລຕາຍ ຍາຈິຕາປິ ສນ຺ຕາ ກສ຺ສຈິ ກິຎ຺ຈິ ນ ເທນ຺ຕິ, ອທິນ຺ນປຸພ຺ພກກຸເລ ມນຸສ຺ສສທິສາ ນິຊ຺ຌາມຕຓ຺ຫິກເປຕປ຺ຣາຍຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ເກຈິ ປນ ‘‘ອາທານສີລາ’’ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ເກວລໍ ຄຫຓສີລາ, ກສ຺ສຈິ ປນ ກິຎ຺ຈິ ນ ເທນ຺ຕີຕິ. ເອສາມຄນ຺ໂຘ ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ ເອສ ເອຕາຍ ຄາຖາຍ ປຸຄ຺ຄເລ ອຘິຏ຺ຐາຍ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ‘‘ລູຂຕາ, ທາຣຸຓຕາ , ປິຏ຺ຐິມໍສິກຕາ, ມິຕ຺ຕທູຠິຕາ, ນິກ຺ກຣຸຓຕາ, ອຕິມານິຕາ, ອທານສີລຕາ, ອທານ’’ນ຺ຕິ ອປໂຣປີ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ເຕເນວຕ຺ເຖນ ອຏ຺ຐວິໂຘ ອາມຄນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ.

໘໔໘. ເອວໍ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເທສນາຍ ທ຺ເວ ຄາຖາໂຍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ຕາປສສ຺ສ ອາສຍານຸປຣິວຕ຺ຕນໍ ວິທິຕ຺ວາ ຘມ຺ມາຘິຏ຺ຐານາເຍວ ເທສນາຍ ເອກໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ. ຕຕ຺ຖ ໂກໂຘ ອຸຣຄສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ມໂທຕິ ‘‘ຊາຕິມໂທ, ໂຄຕ຺ຕມໂທ, ອາໂຣຄ຺ຍມໂທ’’ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໘໓໒) ນເຍນ ວິຠງ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເຠໂທ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ມຊ຺ຊນຠາໂວ. ຖມ຺ໂຠຕິ ຖທ຺ຘຠາໂວ. ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາປນາຕິ ປຈ຺ຈນີກຏ຺ຐາປນາ, ຘມ຺ເມນ ນເຍນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິວິຣຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຐານໍ. ມາຍາຕິ ‘‘ອິເຘກ຺ໂຈ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ’’ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໘໙໔) ນເຍນ ວິຠງ຺ເຄ ວິຠຕ຺ຕາ ກຕປາປປ຺ປຏິຈ຺ຉາທນຕາ. ອຸສູຍາຕິ ປຣລາຠສກ຺ກາຣາທີສຸ ອິສ຺ສາ. ຠສ຺ສສມຸສ຺ສໂຍຕິ ສມຸສ຺ສິຕໍ ຠສ຺ສໍ, ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ມານາຕິມາໂນຕິ ‘‘ອິເຘກ຺ໂຈ ຊາຕິຍາ ວາ...ເປ... ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣນ ວຕ຺ຖຸນາ ປຸພ຺ພກາລໍ ປເຣຫິ ສທິສໍ ອຕ຺ຕານໍ ທຫຕິ, ອປຣກາລໍ ອຕ຺ຕານໍ ເສຍ຺ຍໍ ທຫຕິ, ປເຣ ຫີເນ ທຫຕິ, ໂຍ ເອວຣູໂປ ມາໂນ...ເປ... ເກຕຸກມ຺ຍຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ (ວິຠ. ໘໘໐) ວິຠງ຺ເຄ ວິຠຕ຺ໂຕ. ອສພ຺ຠິ ສນ຺ຖໂວຕິ ອສປ຺ປຸຣິເສຫິ ສນ຺ຖໂວ. ເອສາມຄນ຺ໂຘ ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ ເອສ ໂກຘາທິ ນວວິໂຘ ອກຸສລຣາສິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ເຕເນວຕ຺ເຖນ ອາມຄນ຺ໂຘຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ.

໘໔໙. ເອວໍ ຘມ຺ມາຘິຏ຺ຐານາຍ ເທສນາຍ ນວວິຘໍ ອາມຄນ຺ຘໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນປິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເທສນາຍ ອາມຄນ຺ເຘ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິ. ຕຕ຺ຖ ເຍປາປສີລາຕິ ເຍ ປາປສມາຈາຣຕາຍ ‘‘ປາປສີລາ’’ຕິ ໂລເກ ປາກຏາ. ອິຓຆາຕສູຈກາຕິ ວສລສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອິຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອປ຺ປທາເນນ ອິຓຆາຕາ, ເປສຸຎ຺ເຎນ ສູຈກາ ຈ. ໂວຫາຣກູຏາ ອິຘ ປາຏິຣູປິກາຕິ ຘມ຺ມຏ຺ຐາເນ ຐິຕາ ລຎ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສາມິເກ ປຣາເຊນ຺ຕາ ກູເຏນ ໂວຫາເຣນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ໂວຫາຣກູຏາ, ຘມ຺ມຏ຺ຐປຏິຣູປກຕ຺ຕາ ປາຏິຣູປິກາ. ອຖ ວາ ອິຘາຕິ ສາສເນ. ປາຏິຣູປິກາຕິ ທຸສ຺ສີລາ. ເຕ ຫິ ຍສ຺ມາ ເນສໍ ອິຣິຍາປຖສມ຺ປທາທີຫິ ສີລວນ຺ຕປຏິຣູປໍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ປຏິຣູປາ, ປຏິຣູປາ ເອວ ປາຏິຣູປິກາ. ນຣາຘມາ ເຍຘ ກໂຣນ຺ຕິ ກິພ຺ພິສນ຺ຕິ ເຍ ອິຘ ໂລເກ ນຣາຘມາ ມາຕາປິຕູສຸ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາທີສຸ ຈ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິສຎ຺ຎິຕໍ ກິພ຺ພິສໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ເອສາມຄນ຺ໂຘ ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ ເອສ ເອຕາຍ ຄາຖາຍ ປຸຄ຺ຄເລ ອຘິຏ຺ຐາຍ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ‘‘ປາປສີລຕາ, ອິຓຆາຕຕາ, ສູຈກຕາ, ໂວຫາຣກູຏຕາ, ປາຏິຣູປິກຕາ, ກິພ຺ພິສກາຣິຕາ’’ຕິ ອປໂຣປີ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ເຕເນວຕ຺ເຖນ ຉພ຺ພິໂຘ ອາມຄນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ.

໘໕໐. ເຍ ອິຘ ປາເຓສຸ ອສຎ຺ຎຕາ ຊນາຕິ ເຍ ຊນາ ອິຘໂລເກ ປາເຓສຸ ຍຖາກາມຈາຣິຕາຍ ສຕມ຺ປິ ສຫສ຺ສມ຺ປິ ມາເຣຕ຺ວາ ອນຸທ຺ທຍາມຕ຺ຕສ຺ສາປິ ອກຣເຓນ ອສໍຍຕາ. ປເຣສມາທາຍ ວິເຫສມຸຍ຺ຍຸຕາຕິ ປເຣສໍ ສນ຺ຕກໍ ອາທາຍ ຘນໍ ວາ ຊີວິຕໍ ວາ ຕໂຕ ‘‘ມາ ເອວໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ ຍາຈນ຺ຕານໍ ວາ ນິວາເຣນ຺ຕານໍ ວາ ປາຓິເລຑ຺ຑຸທຓ຺ຑາທີຫິ ວິເຫສໍ ອຸຍ຺ຍຸຕາ. ປເຣ ວາ ສຕ຺ເຕ ສມາທາຍ ‘‘ອຊ຺ຊ ທສ, ອຊ຺ຊ ວີສ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ເຕສໍ ວຘພນ຺ຘນາທີຫິ ວິເຫສມຸຍ຺ຍຸຕາ. ທຸສ຺ສີລລຸທ຺ທາຕິ ນິສ຺ສີລາ ຈ ທຸຣາຈາຣຕ຺ຕາ , ລຸທ຺ທາ ຈ ກຸຣູຣກມ຺ມນ຺ຕາ ໂລຫິຕປາຓິຕາຍ, ມຈ຺ຉຆາຕກມິຄພນ຺ຘກສາກຸຓິກາທໂຍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາ.

ຜຣຸສາຕິ ຜຣຸສວາຈາຯ ອນາທຣາຕິ “ອິທານິ ນ ກຣິສ຺ສາມ, ວິຣມິສ຺ສາມ ເອວຣູປາ”ຕິ ເອວໍ ອາທຣວິຣຫິຕາ ຯ ເອສາມຄນ຺ໂຘ ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ ເອສ ເອຕາຍ ຄາຖາຍ ປຸຄ຺ຄເລ ອຘິຏ຺ຐາຍ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ “ປາຓາຕິປາໂຕ ວຘເຉທພນ຺ຘນ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ໂຕ ຈ ອວຸຕ຺ໂຕ ຈ “ປາເຓສຸ ອສໍຍຕຕາ ປເຣສໍ ວິເຫສຕາ ທຸສ຺ສີລຕາ ລຸທ຺ທຕາ ຜຣຸສຕາ ອນາທໂຣ”ຕິ ຉພ຺ພິໂຘ ອາມຄນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິຯ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ຫິ ໂສຕູນໍ ໂສຕຸກາມຕາຍ ອວຘາຣຓຕາຍ ທຬ຺ຫີກຣຓຕາຍາຕິ ເອວມາທີຫິ ກາຣເຓຫິ ປຸນ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕເນວ ຈ ປຣໂຕ ວກ຺ຂຕິ “ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ, ອກ຺ຂາສິ ນໍ ເວທຍິ ມນ຺ຕປາຣຄູ”ຕິຯ

໘໕໑ຯເອເຕສຸ ຄິທ຺ຘາ ວິຣຸທ຺ຘາຕິປາຕິໂນຕິ ເອເຕສຸ ປາເຓສຸ ເຄເຘນ ຄິທ຺ຘາ, ໂທເສນ ວິຣຸທ຺ຘາ, ໂມເຫນ ອາທີນວໍ ອປ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຊ຺ຌາຈາຣປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕິປາຕິໂນ, ເອເຕສຸ ວາ “ປາຓາຕິປາໂຕ ວຘເຉທພນ຺ຘນ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ເຕສຸ ປາປກມ຺ເມສຸ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ເຍ ເຄຘວິໂຣຘາຕິປາຕສງ຺ຂາຕາ ຣາຄໂທສໂມຫາ, ເຕຫິ ຄິທ຺ຘາ ວິຣຸທ຺ຘາ ອຕິປາຕິໂນ ຈຯ ນິຈ຺ຈຸຍ຺ຍຸຕາຕິ ອກຸສລກຣເຓ ນິຈ຺ຈໍ ອຸຍ຺ຍຸຕາ, ກທາຈິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ອປ຺ປຏິວິຣຕາຯ ເປຈ຺ຈາຕິ ອສ຺ມາ ໂລກາ ປຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຯ ຕມໍ ວຊນ຺ຕິ ເຍ, ປຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ນິຣຍໍ ອວໍສິຣາຕິ ເຍ ໂລກນ຺ຕຣິກນ຺ຘກາຣສງ຺ຂາຕໍ ນິຈກຸລຕາທິເຠທໍ ວາ ຕມໍ ວຊນ຺ຕິ, ເຍ ຈ ປຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອວີຈິອາທິເຠທໍ ນິຣຍໍ ອວໍສິຣາ ອໂຘຄຕສີສາຯ ເອສາມຄນ຺ໂຘຕິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕມວຊນນິຣຍປຕນເຫຕຸ ເອສ ເຄຘວິໂຣຘາຕິປາຕເຠໂທ ສພ຺ພາມຄນ຺ຘມູລຠູໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຕ຺ເຖນ ຕິວິໂຘ ອາມຄນ຺ໂຘຯ ນ ຫິ ມໍສໂຠຊນນ຺ຕິ ມໍສໂຠຊນໍ ປນ ນ ອາມຄນ຺ໂຘຕິຯ

໘໕໒ຯ ເອວໍ ຠຄວາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອາມຄນ຺ຘໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທຸຄ຺ຄຕິມຄ຺ຄຠາວຎ຺ຈສ຺ສ ປກາເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ມິໍ ມຈ຺ຉມໍສໂຠຊເນ ຕາປໂສ ອາມຄນ຺ຘສຎ຺ຎີ ທຸຄ຺ຄຕິມຄ຺ຄສຎ຺ຎີ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອໂຠຊເນນ ສຸທ຺ຘິກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ນ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຈ ຕຖາວິທສ຺ສ ໂສເຘຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ນ ມຈ຺ຉມໍສ”ນ຺ຕິ ອິມໍ ຉປ຺ປທໍ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພປທານິ ອນ຺ຕິມປາເທນ ໂຍເຊຕພ຺ພານິ – ນ ມຈ຺ຉມໍສໍ ໂສເຘຕິ ມຈ຺ຈໍ ອວິຕິຓ຺ຓກງ຺ຂໍ, ນ ອາຫຸຕິຍຎ຺ຎມຸຕູປເສວນາ ໂສເຘຕິ ມຈ຺ຈໍ ອວິຕິຓ຺ຓກງ຺ຂນ຺ຕິ ເອວໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ນ ມຈ຺ຉມໍສນ຺ຕິ ອຂາທິຍມານໍ ມຈ຺ຉມໍສໍ ນ ໂສເຘຕິ, ຕຖາ ອນາສກຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ໂປຣາຓາ ວຓ຺ເຓນ຺ຕິຯ ເອວໍ ປນ ສຸນ຺ທຣຕຣໍ ສິຍາ “ນ ມຈ຺ຉມໍສານໍ ອນາສກຕ຺ຕໍ ນ ມຈ຺ຉມໍສານານາສກຕ຺ຕໍ, ມຈ຺ຉມໍສານໍ ອນາສກຕ຺ຕໍ ນ ໂສເຘຕິ, ມຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ອຖາປິ ສິຍາ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອນາສກຕ຺ຕໍ ໂຂທີຍຕິຕິ? ຕຎ຺ຈ ນ, ອມຣຕເປນ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ “ເຍ ວາປິ ໂລເກ ອມຣາ ພຫູ ຕປາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ຫິ ສພ຺ໂພປິ ວຸຕ຺ຕາວເສໂສ ອຕ຺ຕກິລມໂຖ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິຯ ນຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ອເຈລກຕ຺ຕໍຯ ມຸຓ຺ຑິຍນ຺ຕິ ມຸຓ຺ຑກໂຕຯ ຊຏາຊລ຺ລນ຺ຕິ ຊຏາ ຈ ຣໂຊຊລ຺ລຎ຺ຈຯ ຂຣາຊິນານີຕິ ຂຣານິ ອຊິນຈມ຺ມານິຯ ອຄ຺ຄິຫຸຕ຺ຕສ຺ສຸປເສວນາຕິ ອຄ຺ຄິປາຣິຈາຣິຍາຯ ອມຣາຕິ ອມຣຠາວປຕ຺ຖນຕາຍ ປວຕ຺ຕກາຍກິເລສາຯ ພຫູຕິ ອຸກ຺ກຸຏິກປ຺ປຘານາທິເຠທາ ອເນເກຯ ຕປາຕິ ສຣີຣສນ຺ຕາປາຯ ມນ຺ຕາຕິ ເວທາຯ ອາຫຸຕີຕິ ອຄ຺ຄິໂຫມກມ຺ມໍຯ ຍຎ຺ຎມຸຕູປເສວນາຕິ ອສ຺ສ ເມຘາທິຍຎ຺ຎາ ຈ ອຸຕູປເສວນາ ຈຯ ອຸຕູປເສວນາ ນາມ ຄິມ຺ເຫ ອາຕປຏ຺ຐານເສວນາ, ວສ຺ເສ ຣຸກ຺ຂມູລເສວນາ, ເຫມນ຺ເຕ ຊລປ຺ປເວສເສວນາຯ ນ ໂສເຘນ຺ຕິ ມຈ຺ຈໍ ອວິຕິຓ຺ຓກງ຺ຂນ຺ຕິ ກິເລສສຸທ຺ຘິຍາ ວາ ຠວສຸທ຺ຘິຍາ ວາ ອວິຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ຉໍ ມຈ຺ຈໍ ນ ໂສເຘນ຺ຕີຕິຯ ກງ຺ຂາມເລ ຫິ ສຕິ ນ ວິສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ສກງ຺ໂຂເຍວາຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ “ອວິຕິຓ຺ຓກງ຺ຂ”ນ຺ຕິ ເອຕໍ “ນ ມຈ຺ຉມໍສ”ນ຺ຕິອາທີນິ ສຸຕ຺ວາ “ກິ ນຸ ໂຂ ມຈ຺ຉມໍສານໍ ອໂຠຊນາທີນາ ສິຍາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ”ຕິ ຕາປສສ຺ສ ກງ຺ຂາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ສິຍາຕິ ໂນ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຍາ ຈສ຺ສ “ໂສ ມຈ຺ຉມໍສໍ ຠຸຎ຺ຊຕີ”ຕິ ສຸຕ຺ວາວ ພຸທ຺ເຘ ກງ຺ຂາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕໍ ສນ຺ຘາເຍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

໘໕໓ຯ ເອວໍ ມຈ຺ຉມໍສານາສກຕ຺ຕາທີນໍ ໂສເຘຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ໂສເຘຕຸໍ ສມຕ຺ເຖ ຘມ຺ເມ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂສເຕສຸ ຄຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ໂສເຕສູຕິ ຉສຸ ອິນ຺ທຣິເຍສຸຯ ຄຸຕ຺ໂຕຕິ ອິນ຺ທຣິຍສໍວຣຄຸຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິນ຺ທຣິຍສໍວຣສີລໍ ທສ຺ເສຕິຯ ວິທິຕິນ຺ທຣິໂຍ ຈເຣຕິ ຓາຕປຣິຎ຺ຎາຍ ຉຬ຺ອິນ຺ທຣິຍານິ ວິທິຕ຺ວາ ປາກຏານິ ກຕ຺ວາ ຈເຣຍ຺ຍ, ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ວິສຸທ຺ຘສີລສ຺ສ ນາມຣູປປຣິຈ຺ເຉທໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕຕິ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອຠິສເມຕພ຺ພຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ເມ ຐິໂຕຯ ເອເຕນ ໂສຕາປຕ຺ຕິຠູມິໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອຊ຺ຊວມທ຺ທເວ ຣໂຕຕິ ອຊ຺ຊຠາເວ ຈ ມຸທຸຠາເວ ຈ ຣໂຕຯ ເອເຕນ ສກທາຄາມິຠູມິໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສກທາຄາມີ ຫິ ກາຍວງ຺ກາທີກຣານໍ ຈິຕ຺ຕຖທ຺ຘຠາວກຣານຎ຺ຈ ຣາຄ ໂທສານໍ ຕນຸຠາວາ ອຊ຺ຊວມທ຺ທເວ ຣໂຕ ໂຫຕິຯ ສງ຺ຄາຕິໂຄຕິ ຣາຄໂທສສງ຺ຄາຕິໂຄຯ ເອເຕນ ອນາຄາມິຠູມິໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສພ຺ພທຸກ຺ຂປ຺ປຫີໂນຕິ ສພ຺ພສ຺ສ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ເຫຕຸປ຺ປຫາເນນ ປຫີນສພ຺ພທຸກ຺ໂຂຯ ເອເຕນ ອຣຫຕ຺ຕຠູມິໍ ທສ຺ເສຕິຯ ນ ລິປ຺ປຕິ ທິຏ຺ຐສຸເຕສຸ ຘີໂຣຕິ ໂສ ເອວໍ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ນິຕິສມ຺ປທາຍ ຘີໂຣ ທິຏ຺ຐສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ເກນຈິ ກິເລເສນ ນ

ລິປ຺ປຕິຯ ນ ເກວລຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐສຸເຕສຸ, ມຸຕວິຎ຺ຎາເຕສຸ ຈ ນ ລິປ຺ປຕິ, ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ປຣມວິສຸທ຺ທິປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏນ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສິຯ

໘໕໘-໕ຯ ອິໂຕ ປຣໍ "ອິຈ຺ເຈຕມຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ ທ຺ເວ ຄາຖາ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕາສມຕ຺ໂຖ – ອິຕິ ຠຄວາ ກສ຺ສໂປ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອເນກາຫິ ຄາຖາຫິ ຘມ຺ມາທິຏ຺ຐານາຍ ປຸຄ຺ຄລາທິຏ຺ຐານາຍ ຈ ເທສນາຍ ຍາວ ຕາປໂສ ອຎ຺ຎາສິ, ຕາວ ໂສ ອກ຺ຂາສິ ກເຖສິ ວິຕ຺ຖາເຣສີຯ ນໍ ເວທຍິ ມນ຺ຕປາຣຄູຕິ ໂສປີ ຕຎ຺ຈ ອຕ຺ຖໍ ມນ຺ຕປາຣຄູ, ເວທປາຣຄູ, ຕິສ຺ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເວທຍິ ອຎ຺ຎາສີຯ ກີ ກາຣຓາ? ຍສ຺ມາ ອຕ຺ຖໂຕ ຈ ປທໂຕ ຈ ເທສນານຍໂຕ ຈ ຈິຕ຺ຣາຫິ ຄາຖາຫິ ມຸນີ ປກາສຍີຯ ກິທີໂສ? ນິຣາມຄນ຺ໂຘ ອສີໂຕ ທຸຣນ຺ນໂຍ, ອາມຄນ຺ຘກິເລສາຠາວາ ນິຣາມຄນ຺ໂຘ, ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິນິສ຺ສຍາຠາວາ ອສີໂຕ, ພາຫິຣທິຏ຺ຐິວເສນ "ອິທໍ ເສຍ຺ໂຍ ອິທໍ ວຣ"ນ຺ຕິ ເກນຈິ ເນຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາ ທຸຣນ຺ນໂຍຯ ເອວໍ ປກາສິຕວໂຕ ຈສ຺ສ ສຸຕ຺ວານ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສຸຠາສິຕໍ ປທໍ ສຸກຖິຕໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ນິຣາມຄນ຺ຘໍ ນິກ຺ກິເລສໂຍຄໍ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂປ຺ປນູທນໍ ສພ຺ພວຏ຺ຏທຸກ຺ຂປ຺ປນູທນໍ, ນິຈມໂນ ນິຈຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວນ຺ທິ ຕຖາຄຕສ຺ສ, ຕິສ຺ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປາເທ ປຎ຺ຈປຕິຏ຺ຐິຕໍ ກຕ຺ວາ ວນ຺ທີຯ ຕຕ຺ເຖວ ປພ຺ພຊ຺ຊມໂຣຈຍິຕ຺ຖາຕິ ຕຕ຺ເຖວ ຈ ນໍ ອາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ຕິສ຺ໂສ ຕາປໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊມໂຣຈຍິຕ຺ຖ, ອຍາຈີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕໍ ຠຄວາ "ເອຫິ ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕງ຺ຂຓໍເຍວ ອຏ຺ຐປຣິກ຺ຂາຣຍຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ວສ຺ສສຕິກຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ກຕິປາເຫເນວ ສາວກປາຣມີຎາຓໍ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຕິສ຺ໂສ ນາມ ອຄ຺ຄສາວໂກ ອໂຫສິ, ປຸນ ທຸຕິໂຍ ຠາຣທ຺ວາໂຊ ນາມຯ ເອວໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ຕິສ຺ສຠາຣທ຺ວາຊໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິຯ

ອມ຺ຫາກໍ ປນ ຠຄວາ ຍາ ຈ ຕິສ຺ເສນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ອາທິໂຕ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາ, ຍາ ຈ ກສ຺ສເປນ ຠຄວຕາ ມຊ຺ເຌ ນວ, ຍາ ຈ ຕທາ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ອນ຺ເຕ ທ຺ເວ, ຕາ ສພ຺ພາປິ ຈຸທ຺ທສ ຄາຖາ ອາເນຕ຺ວາ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ອິມໍ ອາມຄນ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ ອາຈຣິຍປ຺ປມຸຂານໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຕາປສສຕານໍ ອາມຄນ຺ຘໍ ພ຺ຍາກາສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕເຖວ ນີຈມໂນ ຫຸຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ປາເທ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິ ສທ຺ຘີ ປຣິສາຍຯ "ເອຖ ຠິກ຺ຂເວ"ຕິ ຠຄວາ ອໂວຈຯ ເຕ ຕເຖວ ເອຫິຠິກ຺ຂຸຠາວໍ ປຕ຺ວາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ກຕິປາເຫເນວ ສພ຺ເພວ ອຄ຺ຄຜເລ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐຫີໍສູຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ອາມຄນ຺ຘສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ຫິຣິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ຫິຣີຕຣນ຺ຕນ຺ຕິ ຫິຣິສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ຠຄວຕິ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາໂລ ອຑ຺ໂຒ ອໂຫສິ ອສີຕິໂກຏິຘນວິຠໂວຯ ຕສ຺ສ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ອໂຫສິ ປິໂຍ ມນາໂປຯ ໂສ ຕໍ ເທວກຸມາຣໍ ວິຍ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ສຸຂູປກຣເຓຫິ ສໍວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ ຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ຕສ຺ສ ອນິຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາວ ກາລມກາສິ ສທ຺ຘີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາຯ ຕໂຕ ຕສ຺ສ ມາຕາວສ຺ສ ມາຕາປິຕູນໍ ອຈ຺ຈເຍນ ຠຓ຺ຑາຄາຣິໂກ ສາຣຄພ຺ຠໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ນິຍ຺ຍາເຕນ຺ໂຕ ອາຫ – "ອິທໍ ເຕ, ສາມິ, ມາຕາປິຕູນໍ ສນ຺ຕກໍ, ອິທໍ ອຍ຺ຍກປຍ຺ຍການໍ ສນ຺ຕກໍ, ອິທໍ ສຕ຺ຕກຸລປຣິວຏ຺ເຏນ ອາຄຕ"ນ຺ຕິຯ ມາຓໂວ ຘນໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – "ອິທໍ ຘນໍເຍວ ທິສ຺ສຕິ, ເຍຫິ ປນ ອິທໍ ສຎ຺ຈິຕໍ, ເຕ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພວ ມຈ຺ຈຸວສໍ ຄຕາຯ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຈ ນ ອິໂຕ ກິຎ຺ຈິ ອາທາຍ ອຄມໍສຸ, ເອວໍ ນາມ ໂຠເຄ ປຫາຍ ຄນ຺ຕພ຺ໂພ ປຣໂລໂກ, ນ ສກ຺ກາ ກິຎ຺ຈິ ອາທາຍ ຄນ຺ຕຸໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຸຈຣິເຕນຯ ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ຘນໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ສຸຈຣິຕຘນໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍໍ, ຍໍ ສກ຺ກາ ອາທາຍ ຄນ຺ຕຸ"ນ຺ຕິຯ ໂສ ທິວເສ ທິວເສ ສຕສຫສ຺ສໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ປຸນ ຈິນ຺ເຕສິ – "ປຫູຕມິທໍ ຘນໍ, ກີ ອິມິນາ ເອວມປ຺ປເກນ ປຣິຈ຺ຈາເຄນ, ຍໍນູນາຫໍ ມຫາທານໍ ທເທຍ຺ຍ"ນ຺ຕິຯ ໂສ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິ – "ມຫາຣາຊ, ມມ ຆເຣ ເອຕ຺ຕກໍ ຘນໍ ອຕ຺ຖິ, ອິຈ຺ຉາມິ ເຕນ ມຫາທານໍ ທາຕຸໍຯ ສາຘຸ, ມຫາຣາຊ, ນຄເຣ ໂຆສນໍ ກາຣາເປຖາ"ຕິຯ ຣາຊາ ຕຖາ ກາຣາເປສິຯ ໂສ ອາຄຕາຄຕານໍ ຠາຊນານິ ປູເຣຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຫິ ທິວເສຫິ ສພ຺ພຘນມທາສິ , ທຕ຺ວາ ຈ ຈິນ຺ເຕສິ – "ເອວໍ ມຫາປຣິຈ຺ຈາຄໍ ກຕ຺ວາ ອຍຸຕ຺ຕໍ ຆເຣ ວສິຕຸໍ, ຍໍນູນາຫໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍ"ນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ປຣິຊນສ຺ສ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິຯ ເຕ "ມາ, ຕ຺ວໍ ສາມິ, 'ຘນໍ ປຣິກ຺ຂີຓ'ນ຺ຕິ ຈິນ຺ຕຍິ, ມຍໍ ອປ຺ປເກເນວ ກາເລນ ນານາວິເຘຫິ ອຸປາເຍຫິ ຘນສຎ຺ຈຍໍ ກຣິສ຺ສາມາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ຕໍ ຍາຈິໍສຸຯ ໂສ ເຕສໍ ຍາຈນໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາວ ຕາປສປ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຑ຺ຒວິສາ ຕາປສາ – ສປຸຕ຺ຕກຣິຍາ, ອຸຄ຺ຄລາຈາຣິກາ, ສມ຺ປຕ຺ຕກາລິກາ, ອນຄ຺ຄິປກ຺ກິກາ, ອສ຺ສມມຸຑ຺ຖິກາ, ທນ຺ຕລຸຍ຺ຍກາ, ປວຕ຺ຕຜລິກາ, ວຕ຺ຑມຸຕ຺ຕິກາ ຈາຕິ (ທີ॰ ນິ॰ ອຑ຺ຖ॰ ໑॰໔໓໐)॰ ຕຕ຺ຖ ສປຸຕ຺ຕກຣິຍາຕິ ປຸຕ຺ຕທາເຣນ ສທ຺ຘຶ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກສິວຳິຊ຺ຊາທີຫິ ຊີວິກຳ ກປ຺ປຢມານາ ເກຕິຢຊຝິລາທໂຢ॰ ອຸຄ຺ຄລາຈາຣິກາຕິ ນຄຣທ຺ວາເຣ ອສ຺ສມຳ ກາຣາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຂຕ຺ຕິຢພ຺ຣາຫ຺ມຄກຸມາຣາທໂຢ ສິປ຺ປາທີນິ ສິກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ຫີຣຄ຺ຌສຸວຕ຺ຕຳ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕິລຕຕ຺ຫຸລາທີກປ຺ປີຢກຕ຺ຫປຝິຄ຺ຄາຫກາ, ເຕ ສປຸຕ຺ຕກາຣິເຢຫິ ເສຑ຺ຖຕຣາ॰ ສມ຺ປຕ຺ຕກາລິກາຕິ ອາຫາຣເວລາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕຳ ອາຫາຣຳ ຄເຫຕ຺ວາ ຍາເປນ຺ຕາ, ເຕ ອຸຄ຺ຄລາຈາຣິເກຫິ ເສຑ຺ຖຕຣາ॰ ອນຄ຺ຄິປກ຺ກິກາຕິ ອຄ຺ຄິນາ ອປກ຺ກປຕ຺ຕຜລານິ ຂາທິຕ຺ວາ ຍາເປນ຺ຕາ, ເຕ ສມ຺ປຕ຺ຕກາລິເກຫິ ເສຑ຺ຖຕຣາ॰ ອສ຺ສມມຸຑ຺ຖິກາຕິ ມຸຑ຺ຖິປາສາຕຳ ຄເຫຕ຺ວາ ອຄ຺ລຳ ວາ ກິຄ຺ຈິ ວາສິສຕ຺ຖກາທີ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕາ ຍທາ ຉາຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕທາ ສມ຺ປຕ຺ຕຣຸກ຺ຂໂຕ ຕຈຳ ຄເຫຕ຺ວາ ຂາທິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖງຄານິ ອຝິຑ຺ຖາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ກາເວນ຺ຕິ, ເຕ ອນຄ຺ຄິປກ຺ກິເກຫິ ເສຑ຺ຖຕຣາ॰ ທນ຺ຕລຸຍ຺ຍກາຕິ ມຸຑ຺ຖິປາສາຕາທີນິປິ ອຄເຫຕ຺ວາ ຈຣນ຺ຕາ ຊຸທາກາເລ ສມ຺ປຕ຺ຕຣຸກ຺ຂໂຕ ທນ຺ເຕຫິ ອຸປ຺ປາເຝຕ຺ວາ ຕຈຳ ຂາທິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖງຄານິ ອຝິຑ຺ຖາຍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ກາເວນ຺ຕິ, ເຕ ອສ຺ສມມຸຑ຺ຖິເກຫິ ເສຑ຺ຖຕຣາ॰ ປວຕ຺ຕຜລິກາຕິ ຊາຕສ຺ສຣຳ ວາ ວນສຕ຺ຫຳ ວາ ນິສ຺ສາຍ ວສນ຺ຕາ ຍຳ ຕຕ຺ຖ ສເຣ ກິສມຸລຸອາລາທີ, ຍຳ ວາ ວນສຕ຺ເຫ ປຸປ຺ຜກາເລ ປຸປ຺ຜຳ, ຜລກາເລ ຜລຳ, ຕເມວ ຂາທນ຺ຕິ॰ ປຸປ຺ຜຜເລ ອສຕິ ອນ຺ຕມໂສ ຕຕ຺ຖ ຣຸກ຺ຂປປຝິກມ຺ປິ ຂາທິຕ຺ວາ ວສນ຺ຕິ, ນ ຕ຺ເວວ ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ॰ ອຸໂປສຖງຄາຝິຑ຺ຖານຳ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣກາວນຳ ຈ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ທນ຺ຕລຸຍ຺ຍເກຫິ ເສຑ຺ຖຕຣາ॰ ວຕ຺ຑມຸຕ຺ຕິກາ ນາມ ວຕ຺ຑມຸຕ຺ຕານິ ກູມິຍຳ ປຕິຕານິ ປຕ຺ຕານິເຢວ ຂາທນ຺ຕິ, ເສສຳ ປຸຣິມສທິສເມວ, ເຕ ສພ຺ພເສຑ຺ຖາ॰

ອຍຳ ປນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກຸລປຸຕ຺ໂຕ “ຕາປສປພ຺ພຊ຺ຊາສຸ ອຄ຺ຄປພ຺ພຊ຺ຊຳ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ”ຕິ ວຕ຺ຑມຸຕ຺ຕິກປພ຺ພຊ຺ຊເມວ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ເຕ ທ຺ເວ ຕໂຢ ປພ຺ພເຕ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ອສ຺ສມຳ ກາຣາເປຕ຺ວາ ປຝິວສຕິ॰ ອຖ ກຄວາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ໂກ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສາວຕ຺ຖິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິຍຳ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ॰ ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຢນ ສາວຕ຺ຖິວາສີ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ປພ຺ພເຕ ຈນ຺ທນສາຣາທີນິ ຄເວສນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອສ຺ສມຳ ປຕ຺ວາ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕຳ ອຑ຺ຖາສິ॰ ໂສ ຕຳ ທິສ຺ວາ “ກຸໂຕ ອາຄໂຕສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິ॰ “ສາວຕ຺ຖິໂຕ, ກນ຺ເຕ”ຕິ॰ “ກາ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕິ”ຕິ? “ຕຕ຺ຖ, ກນ຺ເຕ, ມນຸສ຺ສາ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ທານາທີນິ ປຸຄ຺ຌານິ ກໂຣນ຺ຕີ”ຕິ॰ “ກສ຺ສ ໂອວາທຳ ສຸຕ຺ວາ”ຕິ? “ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ”ຕິ॰ ຕາປໂສ ພຸທ຺ຘສທ຺ທສ຺ສວເນນ ວິມ຺ຫິໂຕ “ພຸທ຺ໂຘຕິ ຕ຺ວຳ, ໂກ ປຸຣິສ, ວເທສີ”ຕິ ອາມຄນ຺ເຘ ວຸຕ຺ຕນເຢເນວ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸຳ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ໂຄໂສປິ ໂຂ ເອໂສ ທຸລ຺ລໂກ”ຕິ ອຕ຺ຕມໂນ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກຳ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ – “ນ ຍຸຕ຺ຕຳ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສນ຺ຕິກຳ ຕຸຈ຺ຉເມວ ຄນ຺ຕຸຳ, ກິຳ ນຸ ໂຂ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ॰ ປຸນ ຈິນ຺ເຕສີ – “ພຸທ຺ຘາ ນາມ ອາມິສຄຣຸກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ທນ຺ທາຫຳ ຘມ຺ມປຕ຺ຕາກາຣຳ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຄ຺ເຫ ອກິສງ຺ຂຣິ –

“ກິທິໂສ ມິຕ຺ໂຕ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ, ກິທິໂສ ມິຕ຺ໂຕ ເສວິຕພ຺ໂພ;

ກິທິໂສ ປໂຢໂຄ ປຢຸຄ຺ຊິຕພ຺ໂພ, ກິຳ ຣສານຳ ອຄ຺ຄ”ນ຺ຕິ॰

ໂສ ເຕ ປຄ຺ເຫ ຄເຫຕ຺ວາ ມຊ຺ຊິມເທສາກິມຸໂຂ ປກ຺ກມິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສາວຕ຺ຖິ ປຕ຺ວາ ເຊຕວນຳ ປວິຑ຺ໂຖ॰ ກຄວາປິ ຕສ຺ມິຳ ສມເຢ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖາຍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນເຢວ ໂຫຕິ॰ ໂສ ກຄວນ຺ຕຳ ທິສ຺ວາ ອວນ຺ທິຕ຺ວາວ ເອກມນ຺ຕຳ ອຑ຺ຖາສິ॰ ກຄວາ “ກຈ຺ຈິ, ອິສິ, ຂມນີຢ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຢນ ສມ຺ໂມທິ॰ ໂສປິ “ຂມນີຢຳ, ໂກ ໂຄຕມາ”ຕິອາທິນາ ນເຢນ ປຝິສມ຺ໂມທິຕ຺ວາ “ຍທິ ພຸທ຺ໂຘ ກວິສ຺ສຕິ, ມນສາ ປຸຈ຺ຉິເຕ ປຄ຺ເຫ ວາຈາຍ ເອວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສຕີ”ຕິ ມນສາ ເອວ ກຄວນ຺ຕຳ ເຕ ປຄ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉິ॰ ກຄວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ປຸຑ຺ໂຖ ອາທິປຄ຺ຫຳ ຕາວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸຳ ທີຣີ ຕຣນ຺ຕນ຺ຕີ ອາຣກິຕ຺ວາ ອຑ຺ຓເຕຢ຺ຍາ ຄາຖາໂຍ ອາຫ॰

໔໕໖॰ ຕາສຳ ອຕ຺ໂຖ – ທີຣີ ຕຣນ຺ຕນ຺ຕີ ທີຣີ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕຳ ອທີຣິກຳ ນິລ຺ລຊ຺ຊຳ॰ ວິຊິຄຸຈ຺ຉມານນ຺ຕີ ອສຸຈິມິວ ປສ຺ສມານຳ॰ ອທີຣິໂກ ທິ ທີຣີ ຊິຄຸຈ຺ຉຕີ ອສຸຈິມິວ ປສ຺ສຕິ, ເຕນ ນຳ ນ ກຊຕິ ນ ອລ຺ລີຍຕິ॰ ເຕນ ວຸຕ຺ຕຳ “ວິຊິຄຸຈ຺ຉມານ”ນ຺ຕິ॰ ຕວາຫມສ຺ມີ ອິຕິ ກາສມານນ຺ຕີ “ອຫຳ, ສມ຺ມ, ຕວ ສຫາໂຢ ທິຕກາໂມ ສຸຂກາໂມ, ຊີວິຕມ຺ປິ ເມ ຕຸຍ຺ຫຳ ອຕ຺ຖາຍ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຢນ ກາສມານຳ॰ ສຍ຺ຫານິ ກມ຺ມານິ ອນາທິຍນ຺ຕນ຺ຕິ ເອວຳ ກາສິຕ຺ວາປິ ຈ ສຍ຺ຫານິ ກາຕຸຳ ສກ຺ການິປິ ຕສ຺ສ ກມ຺ມານິ ອນາທິຍນ຺ຕຳ ກຣຕຕ຺ຖາຍ ອສມາທິຍນ຺ຕຳ॰ ອຖ ວາ ຈິຕ຺ເຕນ ຕຕ຺ຖ ອາທຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ອກໂຣນ຺ຕຳ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ກິຈ຺ເຈສຸ ພ຺ຍສນເມວ ທສ຺ເສນ຺ຕຳ॰ ເນໂສ ມມນ຺ຕິ ອິຕິ ນຳ ວິຊ຺ຄ຺ຌາຕິ ຕຳ ເອວຣູປິ “ມິຕ຺ຕປຝິຣູປໂກ ເອໂສ, ເນໂສ ເມ ມິຕ຺ໂຕ”ຕິ ເອວຳ

ປຕ຺ຫິໂຕ ປຸຣິໂສ ວິຊາເນຍ຺ຍ។

໘໕໗។ອນນ຺ວຍນ຺ຕິ ຍໍ ອຕ຺ຖໍ ຫສ຺ສາມິ, ກຣິສ຺ສາມີຕິ ຈ ກາສຕິ, ເຕນ ອນນຸຄຕໍ។ ປີຍໍ ວາຈໍ ໂຍ ມິຕ຺ເຕສຸ ປກຸພ຺ພຕີຕີ ໂຍ ອຕີ ຕານາຄເຕຫີ ປເຫຫີ ປຜິສນ຺ຖຣນ຺ໂຕ ນິຣຕ຺ຖເກນ ສງຄຕ຺ໜນ຺ໂຕ ເກວລໍ ພ຺ຍລ຺ຊນຈ຺ລາຍາມຕ຺ເຕເນວ ປີຍໍ ມິຕ຺ເຕສຸ ວາຈໍ ປວຕ຺ເຕຕິ។ ອກໂຣນ຺ຕໍ ກາສມານໍ, ປຣິຊານນ຺ຕິ ປຕ຺ຫິຕາຕີ ເອວຣູປໍ ຍໍ ກາສຕິ, ຕໍ ອກໂຣນ຺ຕໍ, ເກວລໍ ວາຈາຍ ກາສມານໍ ''ວຈີປຣໂມ ນາເມສ ອມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕປຜິຣູປໂກ''ຕິ ເອວໍ ປຣິຈ຺ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຕ຺ຫິຕາ ຊານນ຺ຕິ។

໘໕໘។ນ ໂສ ມິຕ຺ໂຕ ໂຍ ສທາ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ, ເກທາສງກີ ຣນ຺ຘເມວານຸປສ຺ສີຕີ ໂຍ ເກທເມວ ອາສງກມາໂນ ກຕມຊຸເຣນ ອຸປຈາເຣນ ສທາ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ, ຍໍກິລ຺ຈິ ອສ຺ສຕິຍາ ອມນສິກາເຣນ ກຕໍ, ອລ຺ລາຕເກນ ວາ ອກຕໍ, ''ຍທາ ມໍ ຄຣທິສ຺ສຕິ, ຕທາ ນໍ ເອເຕນ ປຜິໂຈເທສ຺ສາມີ''ຕິ ເອວໍ ຣນ຺ຘເມວ ອນຸປສ຺ສຕິ, ນ ໂສ ມິຕ຺ໂຕ ເສວິຕພ຺ໂພຕີ។

ເອວໍ ກຄວາ ''ກີທີໂສ ມິຕ຺ໂຕ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ''ຕິ ອິມໍ ອາທິປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທຸຕິຍໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ຸ ''ຍສ຺ມິລ຺ຈ ເສຕີ''ຕິ ອິມໍ ອຸປຫ຺ຌຄາຖມາຫ។ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ຍສ຺ມິລ຺ຈ ມິຕ຺ເຕ ມິຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຫທຍມນຸປວິສິຕ຺ວາ ສຍເນນ ຍຖາ ນາມ ປີຕ຺ ອຸຣສິ ປຸຕ຺ໂຕ ''ອິມສ຺ສ ມຍິ ອຸຣສີ ສຍນ຺ເຕ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອນຕ຺ຕມນຕາ ວາ ກເວຍ຺ຍາ''ຕິອາທີຫີ ອປຣິສງກມາໂນ ນິພ຺ພິສງໂກ ຫຸຕ຺ວາ ເສຕີ, ເອວເມວໍ ທາຣຜນຊີວິຕາທີສຸ ວິສ຺ສາສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕກາເວນ ນິພ຺ພິສງໂກ ເສຕີ។ ໂຍ ຈ ປເຣຫີ ກາຣຕາສຕໍ ກາຣຕາສຫສ຺ສມ຺ປີ ວຕ຺ວາ ອເກຊ຺ໂຊ, ສ ເວ ມິຕ຺ໂຕ ເສວິຕພ຺ໂພຕີ។

໘໕໙។ ເອວໍ ກຄວາ ''ກີທີໂສ ມິຕ຺ໂຕ ເສວິຕພ຺ໂພ''ຕິ ເອວໍ ທຸຕິຍປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕຕິຍໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ຸ ''ປາມຸຊ຺ຊກຣຕ''ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫ។ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ປາມຸຊ຺ຊໍ ກໂຣຕີຕິ ປາມຸຊ຺ຊກຣຕໍ។ ຖານນ຺ຕິ ກາຣຕໍ។ ກີ ປນ ຕນ຺ຕິ? ວີຣິຍໍ។ ຕລ຺ຫີ ຜມ຺ມູປສລ຺ຫິຕໍ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊສຸຂມຸປ຺ປາທນໂຕ ປາມຸຊ຺ຊກຣຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ຍຖາຫ ''ສ຺ວາຂາເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ຜມ຺ມວິນເຍ ໂຍ ອາຣທ຺ຜວີຣິໂຍ, ໂສ ສຸຂໍ ວິຫຣຕີ''ຕິ (ອ។ ນິ។ ໑។໖໑໙)។ ປສໍສໍ ອາວຫຕີຕີ ປສໍສາວຫນໍ។ ອາທີໂຕ ທິພ຺ພມານຸສກສຸຂານໍ , ປຣິໂຍສາເນ ນິພ຺ພານສຸຂສ຺ສ ອາວຫນໂຕ ຜລູປຈາເຣນ ສຸຂໍ។ ຜລໍ ປຜິກງຂມາໂນ ຜລານິສໍໂສ។ ກາເວຕີຕີ ວຫ຺ເຒຕິ។ ວຫນ຺ໂຕ ໂປຣິສໍ ຊຸຣນ຺ຕີ ປຸຣິສານຸຈ຺ລວິກໍ ກາຣໍ ອາທາຍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເອຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຜານວີຣິຍສງຂາຕໍ ຖານໍ ກາເວຕີ, ອີທີໂສ ປໂຍໂຄ ເສວິຕພ຺ໂພຕີ។

໘໖໐។ ເອວໍ ກຄວາ ''ກີທີໂສ ປໂຍໂຄ ປຍຸລ຺ຊິຕພ຺ໂພ''ຕິ ຕຕິຍປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ຸ ''ປວິເວກຣສ''ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ປວິເວໂກຕີ ກິເລສວິເວໂກ ຊາຕຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄຜລໍ ວຸຈ຺ຈຕີ, ຕສ຺ສ ຣໂສຕີ ອສ຺ສາທນຜ຺ເຖນ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ສຸຂໍ។ ອຸປສໂມປີ ກິເລສູປສມນ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພານສງຂາເຕົາປສມາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ວາ ຕເທວ, ຜມ຺ມປີຕິຣໂສປີ ອຣິຍຜມ຺ມໂຕ ອນເປຕາຍ ນິພ຺ພານສງຂາເຕ ຜມ຺ເມ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ປີຕິຍາ ຣສຕ຺ຕາ ຕເທວ។ ຕໍ ປວິເວກຣສໍ ອຸປສມສ຺ສ ຈ ຣສໍ ປີຕ຺ວາ ຕເທວ ຜມ຺ມປີຕິຣສໍ ປີວໍ ນິທ຺ທໂຣ ໂຫຕີ ນິປ຺ປາໂປ, ປີວິຕ຺ວາປີ ກິເລສປຣິລຸອາຫາກາເວນ ນິທ຺ທໂຣ, ປີວນ຺ໂຕປີ ປຫີນປາປຕ຺ຕາ ນິປ຺ປາໂປ ໂຫຕີ, ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ຣສານມຄ຺ຄນ຺ຕີ។ ເກຈິ ປນ ''ຊານນິພ຺ພານປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕານໍ ກາຍຈິຕ຺ເຕົາປສີວິເວການລ຺ຈ ວເສນ ປວິເວກຣສາທໂຍ ຕໂຍ ເອວ ເອເຕ ຜມ຺ມາ''ຕິ ໂຍເຊນ຺ຕີ , ປຸຣິມເມວ ສຸນ຺ທຣໍ។ ເອວໍ ກຄວາ ຈຕຸຕ຺ຖປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຜ຺ຖາເປສີ។ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກຕິປາເຫເນວ ປຜິສມ຺ກິທາປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣຫາ ອໂຫສີຕີ។

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຜ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຜ຺ຖກຖາຍ ທີຣິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

ປຖໂມ ກາໂຄ ນິຜ຺ຖິໂຕ។

ນໂມ ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ

ຂຸທ຺ທກນິກາເຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຍຸຖກຖາ

(ທຸຕິໂຍ ກາໂຄ)

໔ຯ ຈູລຸວຄຸໂຄ

໔ຯ ມງຄລສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນຸຕິ ມງຄລສຸຕຸຕໍຯ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ຊມຸພຸທີເປ ກິຣ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ນຄຣທຸວາຣສນຸຖາຄາຣສກາທີສຸ ມຫາຊນາ ສນຸນິປຕິຕຸວາ ທິຣຄຸສຸວຕຸຕໍ ທຕຸວາ ນານປຸປກາຣໍ ສີຕາຫຣຕາທິພາທິຣກກໍ ກຖາເປນຸຕິ, ເອເກກາ ກຖາ ຈຕຸມ ໄສຈຸຈເຍນ ນິຍຸຖາຕິຯ ຕຕຸຖ ເອກທິວສໍ ມງຄລກຖາ ສມຸຍຸຖາສີ – ''ກື ນຸ ໂຂ ມງຄລໍ, ກື ທິຍຸຖໍ ມງຄລໍ, ສຸຕໍ ມງຄລໍ, ມຸຕໍ ມງຄລໍ, ໂກ ມງຄລໍ ຊານາຕີ''ຕີ?

ອຖ ທິຍຸຖມງຄລິໂກ ນາເມໂກ ປຸຣິໂສ ອາຫ – ''ອຫໍ ມງຄລໍ ຊານາມິ, ທິຍຸຖໍ ໂລເກ ມງຄລໍ, ທິຍຸຖໍ ນາມ ອກິມງຄລສມຸມຕໍ ຣູປໍຯ ເສຍຸຍຖີທໍ – ອີເທກຈຸໂຈ ກາລສຸເສວ ວຸຍຸຖາຍ ຈາຕກສກຸຕໍ ວາ ປສຸສຕິ, ເພລຸວລຍຸຖີ ວາ ຄພຸກີນີ ວາ ກຸມາຣເກ ວາ ອລງກຕປຍິຍຕຸເຕ ປຸຕຸຕາໝໍ ວາ ອລລໂຣຫິຕມຈຸລໍ ວາ ອາຊລຸຄໍ ວາ ອາຊລຸຄຣຖໍ ວາ ອຸສກໍ ວາ ຄາວິ ວາ ກປິລໍ ວາ, ຍໍ ວາ ປນຸຍຸຄມຸປີ ກິຄຸຈິ ເອວຣູປໍ ອກິມງຄລສມຸມຕໍ ຣູປໍ ປສຸສຕິ, ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ ທິຍຸຖມງຄລ''ນຸຕິຯ ຕສຸສ ວຈນໍ ເອກຈຸເຈ ອຄຸຄເຫສຸໍ, ເອກຈຸເຈ ນາຄຸຄເຫສຸໍຯ ເຍ ນາຄຸຄເຫສຸໍ, ເຕ ເຕນ ສຫ ວິວທີສຸຯ

ອຖ ສຸຕມງຄລິໂກ ນາເມໂກ ປຸຣິໂສ ອາຫ – ''ຈກຸຂຸ ນາເມຕໍ, ໂກ, ສຸຈິມຸປີ ອສຸຈິມຸປີ ປສຸສຕິ, ຕຖາ ສຸນຸທຣມຸປີ ອສຸນຸທຣມຸປີ, ມນາປມຸປີ ອມນາປມຸປີຯ ຍທິ ເຕນ ທິຍຸຖໍ ມງຄລໍ ສິຍາ, ສພຸພມຸປີ ມງຄລໍ ສິຍາ, ຕສຸມາ ນ ທິຍຸຖໍ ມງຄລໍ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ສຸຕໍ ມງຄລໍ, ສຸຕໍ ນາມ ອກິມງຄລສມຸມໂຕ ສທຸໂທຯ ເສຍຸຍຖີທໍ – ອີເທກຈຸໂຈ ກາລສຸເສວ ວຸຍຸຖາຍ ວທຸຒາຕິ ວາ ວທຸຒມານາຕິ ວາ ປຸຕຸຕາຕິ ວາ ຟຸສຸສາຕິ ວາ ສຸມນາຕິ ວາ ສີຣີຕິ ວາ ສີຣິວທຸຒາຕິ ວາ ອຊຸຊ ສຸນກຸຂຕຸຕໍ ສຸມຸຫຸຕຸຕໍ ສຸທິວສໍ ສຸມງຄລນຸຕິ ເອວຣູປໍ ວາ ຍໍກິຄຸຈິ ອກິມງຄລສມຸມຕໍ ສທຸທໍ ສຸຕາຕິ, ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ ສຸຕມງຄລ''ນຸຕິຯ ຕສຸສປີ ວຈນໍ ເອກຈຸເຈ ອຄຸຄເຫສຸໍ, ເອກຈຸເຈ ນາຄຸຄເຫສຸໍຯ ເຍ ນາຄຸຄເຫສຸໍ, ເຕ ເຕນ ສຫ ວິວທີສຸຯ

ອຖ ມຸຕມງຄລິໂກ ນາເມໂກ ປຸຣິໂສ ອາຫ – ''ໂສຕມຸປີ ຫິ ນາເມຕໍ ໂກ ສາຊຸມຸປີ ອສາຊຸມຸປີ ມນາປມຸປີ ອມນາປມຸປີ ສຸຕາຕິຯ ຍທິ ເຕນ ສຸຕໍ ມງຄລໍ ສິຍາ, ສພຸພມຸປີ ມງຄລໍ ສິຍາ, ຕສຸມາ ນ ສຸຕໍ ມງຄລໍ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ມຸຕໍ ມງຄລໍ, ມຸຕໍ ນາມ ອກິມງຄລສມຸມຕໍ ຄນຸຣຣສໂຜຍຸຖພຸພໍຯ ເສຍຸຍຖີທໍ – ອີເທກຈຸໂຈ ກາລສຸເສວ ວຸຍຸຖາຍ ປທຸມຄນຸຣາທິປຸປຸຜຄນຸຣໍ ວາ ໝາຍຕິ, ຟຸສຸສທນຸຕກຍຸຖໍ ວາ ຂາທຕິ, ປຖວີ ວາ ອາມສຕິ, ຫຣິຕສສຸສໍ ວາ ອລລໂຄມຍໍ ວາ ກຈຸຉປໍ ວາ ຕີລວາຫໍ ວາ ປຸປຸຜໍ ວາ ຜລໍ ວາ ອາມສຕິ, ຟຸສຸສມຕຸຕິກາຍ ວາ ສມຸມາ ລິມຸປຕິ, ຟຸສຸສສາຍກໍ ວາ ນິວາເສຕິ, ຟຸສຸສເວຖນໍ ວາ ຊາເຣຕິ, ຍໍ ວາ ປນຸຍຸຄມຸປີ ກິຄຸຈິ ເອວຣູປໍ ອກິມງຄລສມຸມຕໍ ຄນຸຣໍ ວາ ໝາຍຕິ, ຣສໍ ວາ ສາຍຕິ, ໂຜຍຸຖພຸພໍ ວາ ຟຸສຕິ, ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ ມຸຕມງຄລ''ນຸຕິຯ ຕສຸສປີ ວຈນໍ ເອກຈຸເຈ ອຄຸຄເຫສຸໍ, ເອກຈຸເຈ ນາຄຸຄເຫສຸໍຯ

ຕຕຸຖ ນ ທິຍຸຖມງຄລິໂກ ສຸຕມຸຕມງຄລິເກ ອສກຸຂິ ສຄຸຄາເປຕຸໍຯ ນ ເຕສໍ ອຄຸຄຕໂຣ ອິຕເຣ ທຸເວຯ ເຕສຸ ຈ ມນຸສຸເສສຸ ເຍ ທິຍຸຖມງຄລິກສຸສ ວຈນໍ ຄຕຸທີສຸ, ເຕ ''ທິຍຸຖໍເຍວ ມງຄລ''ນຸຕິ ຄຕາຯ ເຍ ສຸຕມຸຕມງຄລິການໍ ວຈນໍ ຄຕຸທີສຸ, ເຕ ''ສຸຕໍເຍວ ມຸຕໍເຍວ ມງຄລ''ນຸຕິ ຄຕາຯ ເອວມຍໍ ມງຄລກຖາ ສກລຊມຸພຸທີເປ ປາກຍາ ຊາຕາຯ

ອຖ ສກລຊມຸພຸທີເປ ມນຸສຸສາ ຄຸມຸພຄຸມຸພາ ຫຸຕຸວາ ''ກື ນຸ ໂຂ ມງຄລ''ນຸຕິ ມງຄລານິ ຈິນຸຕຍີສຸ ຯ ເຕສໍ ມນຸສຸສານໍ ອາຣກຸຂ ເທວຕາ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ຕເຖວ ມງຄລານິ ຈິນຸຕຍີສຸຯ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ກຸມຸມເທວຕາ ມິຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ອຖ ຕໂຕ ສຸຕຸວາ ກຸມຸມ ເທວຕາປີ ຕເຖວ ມງຄລານິ ຈິນຸຕຍີສຸຯ ຕາສມຸປີ ເທວຕານໍ ອາກາສຍຸຖເທວຕາ ມິຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ອາກາສຍຸຖເທວຕານໍ ຈາ ຕຸມຫາຣາຊິກເທວຕາຯ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ຍາວ ສຸທສຸສີເທວຕານໍ ອກນິຍຸຖເທວຕາ ມິຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ອຖ ຕໂຕ ສຸຕຸວາ

ອກນິຏ຺ຐເທວຕາປິ ຕເຖວ ຄຸມ຺ພຄຸມ຺ພາ ຫຸຕ຺ວາ ມງ຺ຄລານິ ຈິນ຺ຕຍິໍສຸ. ເອວໍ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາຬເສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖ ມງ຺ຄລຈິນ຺ຕາ ອຸທປາທິ. ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຈ ສາ “ອິທໍ ມງ຺ຄລໍ ອິທໍ ມງ຺ຄລ”ນ຺ຕິ ວິນິຈ຺ຉິຍມານາປິ ອປ຺ປຕ຺ຕາ ເອວ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານິ ອຏ຺ຐາສິ. ສພ຺ເພ ມນຸສ຺ສາ ຈ ເທວາ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ຈ ຐເປຕ຺ວາ ອຣິຍສາວເກ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວເສນ ຕິຘາ ຠິນ຺ນາ. ເອໂກປິ “ອິທເມວ ມງ຺ຄລ”ນ຺ຕິ ຍຖາຠຸຈ຺ຈໂຕ ນິຏ຺ຐງ຺ຄໂຕ ນາໂຫສິ, ມງ຺ຄລໂກລາຫລໍ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ.

ໂກລາຫລໍ ນາມ ປຎ຺ຈວິຘໍ – ກປ຺ປໂກລາຫລໍ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂກລາຫລໍ, ພຸທ຺ຘໂກລາຫລໍ, ມງ຺ຄລໂກລາຫລໍ, ໂມເນຍ຺ຍໂກລາຫລນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ກາມາວຈຣເທວາ ມຸຕ຺ຕສິຣາ ວິກິຓ຺ຓເກສາ ຣຸທມ຺ມຸຂາ ອສ຺ສູນິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປຸຎ຺ຉມານາ ຣຕ຺ຕວຕ຺ຖນິວຕ຺ຖາ ອຕິວິຍ ວິຣູປເວສຘາຣິໂນ ຫຸຕ຺ວາ, “ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສສ຺ສ ອຈ຺ຈເຍນ ກປ຺ປຸຏ຺ຐານໍ ຠວິສ຺ສຕິ. ອຍໍ ໂລໂກ ວິນສ຺ສິສ຺ສຕິ, ມຫາສມຸທ຺ໂທ ສຸສ຺ສິສ຺ສຕິ, ອຍຎ຺ຈ ມຫາປຐວີ ສິເນຣຸ ຈ ປພ຺ພຕຣາຊາ ອຸຑ຺ຑຍ຺ຫິສ຺ສຕິ ວິນສ຺ສິສ຺ສຕິ, ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາ ໂລກວິນາໂສ ຠວິສ຺ສຕິ. ເມຕ຺ຕໍ, ມາຣິສາ, ຠາເວຖ, ກຣຸຓໍ ມຸທິຕໍ ອຸເປກ຺ຂໍ, ມາຣິສາ, ຠາເວຖ, ມາຕຣໍ ອຸປຏ຺ຐຫຖ, ປິຕຣໍ ອຸປຏ຺ຐຫຖ, ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິໂນ ໂຫຖ, ຊາຄຣຖ ມາ ປມາທຕ຺ຖາ”ຕິ ມນຸສ຺ສປເຖ ວິຈຣິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ. ອິທໍ ກປ຺ປໂກລາຫລໍ ນາມ.

ກາມາວຈຣເທວາເຍວ “ວສ຺ສສຕສ຺ສຈ຺ຈເຍນ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣາຊາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ”ຕິ ມນຸສ຺ສປເຖ ວິຈຣິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ. ອິທໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂກລາຫລໍ ນາມ.

ສຸທ຺ຘາວາສາ ປນ ເທວາ ພ຺ຣຫ຺ມາຠຣເຓນ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມເວຐນໍ ສີເສ ກຕ຺ວາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ພຸທ຺ຘຄຸຓວາທິໂນ “ວສ຺ສສຫສ຺ສສ຺ສ ອຈ຺ຈເຍນ ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ”ຕິ ມນຸສ຺ສປເຖ ວິຈຣິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ. ອິທໍ ພຸທ຺ຘໂກລາຫລໍ ນາມ.

ສຸທ຺ຘາວາສາ ເອວ ເທວາ ມນຸສ຺ສານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຎຕ຺ວາ “ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ມງ຺ຄລໍ ກເຖສ຺ສຕີ”ຕິ ມນຸສ຺ສປເຖ ວິຈຣິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ. ອິທໍ ມງ຺ຄລໂກລາຫລໍ ນາມ.

ສຸທ຺ຘາວາສາ ເອວ ເທວາ “ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມາຄມ຺ມ ໂມເນຍ຺ຍປຏິປທໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສຕີ”ຕິ ມນຸສ຺ສປເຖ ວິຈຣິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ. ອິທໍ ໂມເນຍ຺ຍໂກລາຫລໍ ນາມ. ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ໂກລາຫເລສຸ ທິຏ຺ຐມງ຺ຄລາທິວເສນ ຕິຘາ ຠິນ຺ເນສຸ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ອິທໍ ມງ຺ຄລໂກລາຫລໍ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ.

ອຖ ເທເວສຸ ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ວິຈິນິຕ຺ວາ ວິຈິນິຕ຺ວາ ມງ຺ຄລານິ ອລຠມາເນສຸ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ຕາວຕິໍສກາຍິກາ ເທວຕາ ສງ຺ຄມ຺ມ ສມາຄມ຺ມ ເອວໍ ສມຈິນ຺ເຕສຸໍ – “ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ, ມາຣິສາ, ຆຣສາມິໂກ ອນ຺ໂຕຆຣຊນານໍ, ຄາມສາມິໂກ ຄາມວາສີນໍ, ຣາຊາ ສພ຺ພມນຸສ຺ສານໍ, ເອວເມວໍ ອຍໍ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ອມ຺ຫາກໍ ອຄ຺ໂຄ ຈ ເສຏ຺ໂຐ ຈ ຍທິທໍ ປຸຎ຺ເຎນ ເຕເຊນ ອິສ຺ສຣິເຍນ ປຎ຺ຎາຍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເທວໂລການໍ ອຘິປຕິ. ຍໍນູນ ມຍໍ ສກ຺ກໍ ເທວານມິນ຺ທໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາມາ”ຕິ. ຕາ ສກ຺ກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກ຺ກໍ ເທວານມິນ຺ທໍ ຕງ຺ຂຓານຸຣູປນິວາສນາຠຣຓສ຺ສິຣິກສຣີຣໍ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍໂກຏິອຈ຺ຉຣາຄຓປຣິວຸຕໍ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກມູເລ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພລວຣາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຐຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ – “ຍຄ຺ເຆ, ມາຣິສ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ເອຕຣຫິ ມງ຺ຄລປຎ຺ຫາ ສມຸຏ຺ຐິຕາ, ເອເກ ທິຏ຺ຐໍ ມງ຺ຄລນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເອເກ ສຸຕໍ ມງ຺ຄລນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເອເກ ມຸຕໍ ມງ຺ຄລນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ມຍຎ຺ຈ ອຎ຺ເຎ ຈ ອນິຏ຺ຐງ຺ຄຕາ, ສາຘຸ ວຕ ໂນ ຕ຺ວໍ ຍາຖາວໂຕ ພ຺ຍາກໂຣຫີ”ຕິ. ເທວຣາຊາ ປກຕິຍາປິ ປຎ຺ຎວາ “ອຍໍ ມງ຺ຄລກຖາ ກຕ຺ຖ ປຐມໍ ສມຸຏ຺ຐິຕາ”ຕິ ອາຫ. “ມຍໍ ເທວ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ອສ຺ສຸມ຺ຫາ”ຕິ ອາຫໍສຸ. ຕໂຕ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ ອາກາສຏ຺ຐເທວຕານໍ, ອາກາສຏ຺ຐເທວຕາ ຄຸມ຺ພເທວຕານໍ, ຄຸມ຺ພເທວຕາ ມນຸສ຺ສາຣກ຺ຂເທວຕານໍ, ມນຸສ຺ສາຣກ຺ຂເທວຕາ “ມນຸສ຺ສໂລເກ ສມຸຏ຺ຐິຕາ”ຕິ ອາຫໍສຸ.

ອຖ ເທວານມິນ຺ໂທ “ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກຕ຺ຖ ວສຕີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. “ມນຸສ຺ສໂລເກ, ເທວາ”ຕິ ອາຫໍສຸ. “ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂກຈິ ປຸຈ຺ຉີ”ຕິ ອາຫ. “ນ ໂກຈິ ເທວາ”ຕິ. “ກິໍ ນຸ ໂຂ ນາມ ຕຸມ຺ເຫ ມາຣິສາ ອຄ຺ຄິໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຂຊ຺ໂຊປນກໍ ອຸຊ຺ຊາເລຖ, ເຍ ອນວເສສມງ຺ຄລເທສກໍ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎຖ? ອາຄຈ຺ຉຖ, ມາຣິສາ, ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມ, ອທ຺ຘາ ສສ຺ສິຣິກໍ ປຎ຺ຫພ຺ຍາກຣຓໍ ລຠິສ຺ສາມາ”ຕິ ເອກໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ອາຓາເປສິ – “ຕ຺ວໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉາ”ຕິ. ໂສ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຕງ຺ຂຓານຸຣູເປນ ອລງ຺ກາເຣນ ອຕ຺ຕານໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ວິຊ຺ຊຸຣິວ ວິຊ຺ໂຊຕມາໂນ ເທວຄຓປຣິວຸໂຕ ເຊຕວນມຫາວິຫາຣໍ

ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຐຕ຺ວາ ມງ຺ຄລປ຺ຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຌຠາສິຯ ຠຄວາ ຕສ຺ສ ຕໍ ປ຺ຎ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມຠາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທິນິທານຕ຺ໂຖ ສງ຺ເຂປໂຕ ກສິຠາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິຕ຺ຖາຣໍ ປນ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕຫິ ປປ຺ຎ຺ຈສູທນິຍາ ມຊ຺ຌິມຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ກສິຠາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ເຕ ຈ “ມຄເຘສຸ ວິຫຣຕິ ທກ຺ຂິຓາຄິຣິສ຺ມິໍ ເອກນາຬາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາເມ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິຘ “ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ”ຕິຯ ຕສ຺ມາ “ສາວຕ຺ຖິຍ”ນ຺ຕິ ອິມໍ ປທໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ອິຘ ອປຸພ຺ພປທວຓ຺ຓນໍ ກຣິສ຺ສາມຯ

ເສຍ຺ຍຖິທໍ, ສາວຕ຺ຖິຍນ຺ຕິ ເອວໍນາມເກ ນຄເຣຯ ຕໍ ກິຣ ສວຕ຺ຖສ຺ສ ນາມ ອິສິໂນ ນິວາສຏ຺ຐານໍ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາ ກຸສມ຺ພສ຺ສ ນິວາໂສ ໂກສມ຺ພີ, ກາກນ຺ທສ຺ສ ນິວາໂສ ກາກນ຺ທີຕິ, ເອວໍ ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄວເສນ “ສາວຕ຺ຖີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ໂປຣາຓາ ປນ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິ – ຍສ຺ມາ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ສຕ຺ຖສມາໂຍເຄ “ກິໍ ຠຓ຺ຑມຕ຺ຖີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິເຕ “ສພ຺ພມຕ຺ຖີ”ຕິ ອາຫໍສຸ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ວຈນມຸປາທາຍ “ສາວຕ຺ຖີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕສ຺ສໍ ສາວຕ຺ຖິຍໍຯ ເອເຕນສ຺ສ ໂຄຈຣຄາໂມ ທີປິໂຕ ໂຫຕິຯ ເຊໂຕ ນາມ ຣາຊກຸມາໂຣ, ເຕນ ໂຣປິຕສໍວຑ຺ຒິຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ເຊຕສ຺ສ ວນນ຺ຕິ ເຊຕວນໍ, ຕສ຺ມິໍ ເຊຕວເນຯ ອນາຖານໍ ປິຓ຺ໂຑ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຕສ຺ສ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສຯ ອນາຖປິຓ຺ຑິເກນ ຄຫປຕິນາ ຈຕຸປ຺ຓ຺ຓາສໂກຏິປຣິຈ຺ຈາເຄນ ນິຍ຺ຍາຕິຕາຣາເມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕນສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕານຸຣູປນິວາໂສກາໂສ ທີປິໂຕ ໂຫຕິຯ

ອຖາຕິ ອວິຈ຺ເຉທຕ຺ເຖ, ໂຂຕິ ອຘິກາຣນ຺ຕຣນິທສ຺ສນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ເຕນ ອວິຈ຺ຉິນ຺ເນເຍວ ຕຕ຺ຖ ຠຄວໂຕ ວິຫາເຣ “ອິມມຘິກາຣນ຺ຕຣໍ ອຸທປາທີ”ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກິໍ ຕນ຺ຕິ? ອຎ຺ຎຕຣາ ເທວຕາຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎຕຣາຕິ ອນິຍມິຕນິທ຺ເທໂສຯ ສາ ຫິ ນາມໂຄຕ຺ຕໂຕ ອປາກຏາ, ຕສ຺ມາ “ອຎ຺ຎຕຣາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ເທໂວ ເອວ ເທວຕາ, ອິຕ຺ຖິປຸຣິສສາຘາຣຓເມຕໍຯ ອິຘ ປນ ປຸຣິໂສ ເອວ ໂສ ເທວປຸຕ຺ໂຕ, ກິນ຺ຕຸ ສາຘາຣຓນາມວເສນ “ເທວຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຠິກ຺ກນ຺ຕສທ຺ໂທ ຂຍສຸນ຺ທຣາຠິຣູປພ຺ຠນຸໂມທນາທີສຸ ທິສ຺ສຕິຯ ຕຕ຺ຖ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕາ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕິ, ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປຐໂມ ຍາໂມ, ຈິຣນິສິນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆຯ ອຸທ຺ທິສຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິໂມກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸ (ຈູຬວຯ ໓໘໓; ອຯ ນິຯ ໘ຯ໒໐; ອຸທາຯ ໔໕) ຂເຍ ທິສ຺ສຕິຯ “ອຍໍ ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໐໐) ສຸນ຺ທເຣຯ

“ໂກ ເມ ວນ຺ທຕິ ປາທານິ, ອິທ຺ຘິຍາ ຍສສາ ຊລໍ;

ອຠິກ຺ກນ຺ເຕນ ວຓ຺ເຓນ, ສພ຺ພາ ໂອຠາສຍໍ ທິສາ”ຕິຯ (ວິຯ ວຯ ໘໕໗) –

ເອວມາທີສຸ ອຠິຣູເປຯ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໒ຯ໑໖; ປາຣາຯ ໑໕) ອພ຺ຠນຸໂມທເນຯ ອິຘ ປນ ຂເຍຯ ເຕນ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ, ປຣິກ຺ຂີຓາຍ ຣຕ຺ຕິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ອຠິກ຺ກນ຺ຕວຓ຺ຓາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຠິກ຺ກນ຺ຕສທ຺ໂທ ອຠິຣູເປ, ວຓ຺ຓສທ຺ໂທ ປນ ຉວິຖຸຕິກຸລວຄ຺ຄກາຣຓສຓ຺ຐານປ຺ປມາຓຣູປາຍຕນາທີສຸ ທິສ຺ສຕິຯ ຕຕ຺ຖ “ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓສິ ຠຄວາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໙໙; ສຸຯ ນິຯ ໕໕໓) ຉວິຍໍຯ “ກທາ ສຎ຺ຎູຬ຺ຫາ ປນ ເຕ, ຄຫປຕິ, ອິເມ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວຓ຺ຓາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໗໗) ຖຸຕິຍໍຯ “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວຓ຺ຓາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໑໕) ກຸລວຄ຺ເຄຯ “ອຖ ເກນ ນຸ ວຓ຺ເຓນ, ຄນ຺ຘຕ຺ເຖໂນຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓໔) ກາຣເຓຯ “ມຫນ຺ຕໍ ຫຕ຺ຖິຣາຊວຓ຺ຓໍ ອຠິນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓໘) ສຓ຺ຐາເນຯ “ຕໂຍ ປຕ຺ຕສ຺ສ ວຓ຺ຓາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ ປມາເຓຯ “ວຓ຺ໂຓ ຄນ຺ໂຘ ຣໂສ ໂອຊາ”ຕິ ເອວມາທີສຸ ຣູປາຍຕເນຯ ໂສ ອິຘ ຉວິຍໍ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເຕນ ອຠິກ຺ກນ຺ຕວຓ຺ຓາ ອຠິຣູປຈ຺ຉວີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ເກວລກປ຺ປນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເກວລສທ຺ໂທ ອນວເສສເຍຠຸຍ຺ຍອພ຺ຍາມິສ຺ສານຕິເຣກທຬ຺ຫຕ຺ຖວິສໍໂຍຄາທິອເນກຕ຺ໂຖຯ ຕຖາ ຫິສ຺ສ “ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ”ນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໙໔; ປາຣາຯ ໑) ອນວເສສຕາ ອຕ຺ໂຖຯ “ເກວລກປ຺

ປາ຺ ຈ ອງ຺ຄມາຄສາ ປ຺ຫູຕ຺ ຂາທນິຍ຺ ໂກຊນິຍ຺ ອາຫາຍ ອຸປ຺ສງ຺ກມິສ຺ສນ຺ຕິ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມຫາວ. ໔໓) ເຍກຸຍ຺ຍຕາ. ‘‘ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ສມຸທໂຍ ໂຫຕິ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ວິກ. ໘໔໕) ອພ຺ຍາມິສ຺ສຕາ. ‘‘ເກວລ຺ ສທ຺ຘາມຕ຺ຕກ຺ ນູນ ອຍ຺ ມາຍສ຺ມາ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມຫາວ. ໘໔໔) ອນຕິເຣກຕາ. ‘‘ອາຍສ຺ມໂຕ ກນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ພາຫິໂກ ນາມ ສທ຺ຘິວິຫາຣິໂກ ເກວລກປ຺ປ຺ ສງ຺ຄເກຫາຍ ຖິໂຕ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ອ. ນິ. ໔.໘໓) ທລ຺ຫຕ຺ຖຕາ. ‘‘ເກວລີ ວຸສິຕວາ ອຸຕ຺ຕມປ຺ຣິໂສຕິ ວຸຈ຺ຈ ຕີ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສ຺. ນິ. ໓.໕ກ) ວິສ຺ໂຍໂຄ. ອິຘ ປນສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ອຕ຺ໂຖ ອຘິປ຺ເປໂຕ.

ກປ຺ປສທ຺ໂທ ປນາຍ຺ ອກິສທ຺ທຫນໂວຫາຣກາລປຍ຺ຍຕ຺ຕິເຉທນວິກປ຺ປເລສສມນ຺ຕກາວາທິອເນກຕ຺ໂຖ. ຕຖາ ຫີສ຺ສ ‘ໂອກ ປ຺ປນີຍເມຕ຺ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ, ຍຕາ ຕ຺ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໓໗ກ) ອກິສທ຺ທຫນມຕ຺ ໂຖ. ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຍ຺ຈຫິ ສມຕາກປ຺ເປຫິ ຜລ຺ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕ຺’’ນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸ (ຈູລຸອວ. ໘໕໐) ໂວຫາໂຣ. ‘‘ເຍນ ສຸທ຺ ນິຈ຺ຈກປ຺ປ຺ ວິຫຣາມີ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໓໗ກ) ກາໂລ. ‘‘ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ກປ຺ໂປ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສຸ. ນິ. ໑໐໙໗; ຈູ ລຸອນິ. ກປ຺ປມາຕວປ຺ຈ຺ຉາ ໑໑໗) ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ. ‘‘ອລງ຺ກໂຕ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສູ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ຊາ. ໔.໘໔.໑໓໕໗) ເຉທນ຺. ‘‘ກປ຺ປຕິ ທ຺ວງ຺ຄຸລກປ຺ໂປ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ຈູລຸອວ. ໔໕໖) ວິກປ຺ໂປ. ‘‘ອຕ຺ຖິ ກປ຺ໂປ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺’’ນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸ (ອ. ນິ. ໗.໗໐) ເລໂສ. ‘‘ເກວລກປ຺ປ຺ ເວລຸວນ຺ ໂອກາເສຕ຺ວາ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສ຺. ນິ. ໑.໗໔) ສມນ຺ຕກາໂວ. ອິຘ ປນສ຺ສ ສມນ຺ຕກາໂວ ອຕ຺ໂຖຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ຍໂຕ ເກວລກປ຺ປ຺ ເຊຕວນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນວເສສ຺ ສມນ຺ຕໂຕ ເຊຕວນນ຺ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ.

ໂອກາເສຕ຺ວາຕິ ອາກາຍ ຜຣິຕ຺ວາ, ຈນ຺ທິມາ ວິຍ ສູຣິໂຍ ວິຍ ຈ ເອໂກກາສ຺ ເອກປ຺ຊ຺ໂຊຕ຺ ກຣິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປ຺ສງ຺ກມີຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນ຺, ຍໂຕ ຍຕ຺ຖ ກຄວາ, ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ສງ຺ກມີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ເຍນ ວາ ກາຣເຕນ ກຄວາ ເທວມນຸສ຺ເສຫີ ອຸປ຺ສງ຺ກມິຕພ຺ໂພ, ເຕເນວ ກາຣເຕນ ອຸປ຺ສງ຺ກມີຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ ໂພ. ເກນ ຈ ກາຣເຕນ ກຄວາ ອຸປ຺ສງ຺ກມິຕພ຺ໂພ? ນານປ຺ປກາຣຄຸຕວິເສສາຘິຄມາຘິປ຺ປາເຍນ ສາທຸຜລູປໂກຄາຘິປ຺ປາເຍນ ທິຊຄເຕຫິ ນິຈ຺ຈຜລິຕມຫາຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ. ອຸປ຺ສງ຺ກມີຕິ ຈ ຄຕາຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ ໂຫຕິ. ອຸປ຺ສງ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ສງ຺ກມນປຣິໂຍສານທີປ຺ ນ຺. ອຖ ວາ ເອວ຺ ຄຕາ ຕໂຕ ອາສນ຺ນຕຣ຺ ຖານ຺ ກຄວໂຕ ສມີປສງ຺ຂາຕ຺ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິປິ ວຸຕ຺ຕ຺ ໂຫຕິ. ກຄວນ຺ຕ຺ ອກິວາເທຕ຺ວາ ຕິ ກຄວນ຺ຕ຺ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຓມິຕ຺ວາ ນມສ຺ສິຕ຺ວາ.

ເອກມນ຺ຕນ຺ຕິ ກາວນປ຺ຊ຺ຸສກນິທ຺ເທໂສ, ເອໂກກາສ຺ ເອກປສ຺ສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ ໂຫຕິ. ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ວາ ອຸປໂຍຄວຈນ຺. ອຍ຺ຖາສີຕິ ນິສຊ຺ຊາທິປຜິກ຺ເຂໂປ, ຖານ຺ ກປ຺ເປສີ, ຖິຕາ ອໂຫສີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ກຖ຺ ຖິຕາ ປນ ສາ ເອກມນ຺ຕ຺ ຖິຕາ ອຫູຕິ?

‘‘ນ ປຈ຺ຉໂຕ ນ ປ຺ຣໂຕ, ນາປິ ອາສນ຺ນທູຣໂຕ;

ນ ກຈ຺ເຉ ໂນປິ ປຜິວາເຕ, ນ ຈາປິ ໂອຕຕ຺ຕຕເຕ;

ອິເມ ໂທເສ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ເອກມນ຺ຕ຺ ຖິຕາ ອຫູ’’ຕິ.

ກສ຺ມາ ປນາຍ຺ ອຍ຺ຖາສິ ເອວ, ນ ນິສີທີຕິ? ລທ຺ຸ ນິວຕ຺ຕິຕຸການຕາຍ. ເທວຕາ ຫິ ກລ຺ຈິເທວ ອຕ຺ຖວສ຺ ປຜິຈ຺ຈ ສຸຈິປ຺ຣິໂສ ວິຍ ວຈ຺ຈຍ຺ຖານ຺ ມນຸສ຺ສໂລກ຺ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ປກຕິຍາ ປເນຕາສ຺ ໂຍຊນສຕໂຕ ປກ຺ຕິ ມນຸສ຺ສໂລໂກ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘຕາຍ ປຜິກູໂລ ໂຫຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອກິຣມນ຺ຕິ. ເຕນ ສາ ອາຄຕກິຈ຺ຈ຺ ກຕ຺ວາ ລທ຺ຸ ນິວຕ຺ຕິຕຸການຕາຍ ນ ນິສີທີ. ຍສ຺ສ ຈ ຄມນາທິອິຣິ ຍາປຖປຣິສ຺ສມສ຺ສ ວິໂນທນຕ຺ຖ຺ ນິສີທນ຺ຕິ, ໂສ ເທວານ຺ ປຣິສ຺ສໂມ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາປິ ນ ນິສີທີ. ເຍ ຈ ມຫາສາວກາ ກຄວນ຺ຕ຺ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິຕາ, ເຕ ປຕິມາເນສິ, ຕສ຺ມາປິ ນ ນິສີທີ. ອປິຈ ກຄວຕິ ຄາຣເວເນວ ນ ນິສີທີ. ເທວານຍ຺ຫິ ນິສີທິຕຸການານ຺ ອາສນ຺ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ຕ຺ ອນິຈ຺ຉມານາ ນິສຊ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ອກຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕ຺ ອຍ຺ຖາສີ.

ເອກມນ຺ຕໍ ກິຕາ ໄຂ ສາ ເທວຕາຕິ ເອວໍ ອິເມຫິ ກາຣເຓຫິ ເອກມນ຺ຕໍ ກິຕາ ໄຂ ສາ ເທວຕາຯ ກຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຍ ອຊຼຊກາສິຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຍ ອກ຺ຂຣປຫນິຍມິຕຄນ຺ຖິເຕນ ວຈເນນ ອກາສິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໖໑ຯ ຕຕ຺ຖ ພຫູຕິ ອນິຍມິຕສງ຺ຂຍານິທ຺ເທໂສຯ ເຕນ ອເນກສຕາ ອເນກສຫສ຺ສາ ອເນກສຕສຫສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ທິພ຺ພນ຺ຕິຕິ ເທວາ, ປຌ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ກີລຸອນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ສິຣິຍາ ໄຊຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປິຈ ຕິວິຘາ ເທວາ ສມ຺ມຸຕິອຸປປ຺ຕ຺ຕິວິສຸທ຺ຘິວເສນຯ ຍຖາຫ –

‘‘ເທວາຕິ ຕໂຍ ເທວາ ສມ຺ມຸຕິເທວາ, ອຸປປ຺ຕ຺ຕິເທວາ, ວິສຸທ຺ຘິເທວາຯ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມຸຕິເທວາ ນາມ ຣາຊາໂນ, ເທວິໂຍ, ຣາຊກຸມາຣາຯ ອຸປປ຺ຕ຺ຕິເທວາ ນາມ ຈາຕຸມຫາຣາຊິເກ ເທເວ ອຸປາທາຍ ຕທຸຕ຺ຕຣິເທວາຯ ວິສຸທ຺ຘິເທວາ ນາມ ອຣຫນ຺ໂຕ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ’’ຕິ (ຈູລຸອນິຯ ໂຘຕກມາຓວປ຺ຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໖໔, ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໑໑໗)ຯ

ເຕສຸ ອິຘ ອຸປປ຺ຕ຺ຕິເທວາ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ມນຸໂນ ອປ຺ຈ຺ຈາຕິ ມນຸສ຺ສາຯ ໂປຣາຓາ ປນ ກຓນ຺ຕິ – ມນສ຺ສ ອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ມນຸສ຺ສາຯ ເຕ ຊມ຺ພຸທີປກາ, ອປຣໂຄຍານກາ, ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸກາ, ປຸພ຺ພວິເທຫກາຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘາຯ ອິຘ ຊມ຺ພຸທີປກາ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ມງ຺ຄລນ຺ຕິ ອິເມຫິ ສຕ຺ຕາຕິ ມງ຺ຄລານິ, ອິທ຺ຘີ ວຸທ຺ຘິຌ຺ຈ ປາປຸຓນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຈິນ຺ຕຍຸນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕສຸຯ ອາກງ຺ຂມານາຕິ ອິຈ຺ຉມານາ ປຕ຺ຖຍມານາ ປິຫຍມານາຯ ໂສຕ຺ຖານນ຺ຕິ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ, ສພ຺ເພສໍ ທິຜ຺ຖຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິການໍ ໂສກນານໍ ສຸນ຺ທຣານໍ ກລ຺ຍາຓານໍ ຘມ຺ມານມຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ພ຺ຣູຫີຕິ ເທເສຫິ ປກາເສຫິ ອາຈິກ຺ຂ ວິວຣ ວິກຊ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣຫີຯ ມງ຺ຄລນ຺ຕິ ອິທ຺ຘິກາຣຓໍ ວຸທ຺ຘິກາຣຓໍ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍຯ ອຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ວິສິຜ຺ຖໍ ປວຣໍ ສພ຺ພໂລກຫິຕສຸຂາວຫນ຺ຕິ ອຍໍ ຄາຖາຍ ອນຸປຸພ຺ພປທວຓ຺ຓນາຯ

ອຍໍ ປນ ປິຓ຺ຑຕ຺ໂຖ – ໂສ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ເທວຕາ ມງ຺ຄລປຌ຺ຫໍ ໂສຕຸກາມຕາຍ ອິມສ຺ມິ ເອກຈກ຺ກວາລຸເອ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ເອກວາລຄ຺ຄໂກຍິໂອກາສມຕ຺ເຕ ທສປິ ວີສມ຺ປິ ຕິສມ຺ປິ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ປຌ຺ຌາສມ຺ປິ ສຜ຺ຖິປິ ສຕ຺ຕຕິປິ ອສີຕິປິ ສຸຂຸມຕ຺ຕກາເວ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ສພ຺ພເທວມາຣພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ສິຣິຍາ ຈ ເຕຊສາ ຈ ອຘິຄຍ຺ຫ ວິໂຣຈມານໍ ປຌ຺ຌຕ຺ຕວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ກຄວນ຺ຕໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ກິຕາ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ມິ ຈ ສມເຍ ອນາຄຕານມ຺ປິ ສກລຊມ຺ພຸທີປການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຌ຺ຌາຍ ສພ຺ພເທວມນຸສ຺ສານໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາສລ຺ລສມຸທ຺ຘຣຓຕ຺ຖໍ ອາຫ – ‘‘ພຫູ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈ, ມງ຺ຄລານິ ອຈິນ຺ຕຍຸໍ, ອາກງ຺ຂມານາ ໂສຕ຺ຖານໍ ອຕ຺ຕໂນ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕາ, ພ຺ຣູຫີ ມງ຺ຄລມຸຕ຺ຕມໍ, ເຕສໍ ເທວານໍ ອນຸມຕິຍາ ມນຸສ຺ສານຌ຺ຈ ອນຸຄ຺ຄເຫນ ມຍາ ປຸຜ຺ໂຖ ສມາໂນ ຍໍ ສພ຺ເພສເມວ ອມ຺ຫາກໍ ເອກນ຺ຕຫິຕສຸຂາວຫນ຺ໂຕ ອຸຕ຺ຕມໍ ມງ຺ຄລໍ, ຕໍ ໂນ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ພ຺ຣູຫີ ກຄວາ’’ຕິຯ

໔໖໔ຯ ເອວເມຕໍ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ກຄວາ ‘‘ອເສວນາ ຈ ພາລານ’’ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອເສວນາຕິ ອກຊນາ ອປຍິຣຸປາສນາຯ ພາລານນ຺ຕິ ພລນ຺ຕິ ອສ຺ສສນ຺ຕີຕິ ພາລາ, ອສ຺ສສິຕປສ຺ສສິຕມຕ຺ເຕນ ຊີວນ຺ຕິ, ນ ປຌ຺ຌາຊີວິເຕນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕສໍ ພາລານໍ ປຓ຺ຑິຕານນ຺ຕິ ປຓ຺ຑນ຺ຕີຕິ ປຓ຺ຑິຕາ, ສນ຺ທິຜ຺ຖິກສມ຺ປຣາຍິເກສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ຌາຓຄຕິຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕສໍ ປຓ຺ຑິຕານໍຯ ເສວນາຕິ ກຊນາ ປຍິຣຸປາສນາ ຕໍສຫາຍຕາ ຕໍສມ຺ປວງ຺ກຕາຯ ປູຊາຕິ ສກ຺ກາຣຄຣຸກາຣມານນວນ຺ທນາຯ ປູຊເນຍ຺ຍານນ຺ຕິ ປູຊາຣຫານໍຯ ເອຕໍ ມງ຺ຄລມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ຍາ ຈ ພາລານໍ ອເສວນາ, ຍາ ຈ ປຓ຺ຑິຕານໍ ເສວນາ, ຍາ ຈ ປູຊເນຍ຺ຍານໍ ປູຊາ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ສມ຺ປິຓ຺ເຑຕ຺ວາ ອາຫ ເອຕໍ ມງ຺ຄລມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິຯ ຍໍ ຕຍາ ປຸຜ຺ຖໍ ‘‘ພ຺ຣູຫິ ມງ຺ຄລມຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິ, ເອຕ຺ຖ ຕາວ ເອຕໍ ມງ຺ຄລມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ຄຓ຺ຫາຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຍເມຕິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ປທວຓ຺ຓນາຯ

ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ປນສ຺ສາ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ເອວເມຕໍ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ກຄວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ຈຕຸພ຺ພິຘາ ກຖາ ປຸຈ຺ຉິຕກຖາ, ອປຸຈ຺ຉິຕກຖາ, ສານຸສນ຺ຘິກຖາ, ອນນຸສນ຺ຘິກຖາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ, ໂຄຕມ, ກູຣິປຌ຺ຌໍ, ກຖໍກໂຣ ສາວໂກ ສາຘຸ ໂຫຕີ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໓໘໙) ຈ, ‘‘ກຖໍ ນຸ ຕ຺ວໍ, ມາຣິສ, ໂອຘມຕຣີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑) ຈ ເອວມາທີສຸ ປຸຈ຺ຉິເຕນ ກຖິກາ ປຸຈ຺ຉິຕກຖາຯ ‘‘ຍໍ ປເຣ ສຸຂໂຕ ອາຫຸ, ຕທຣິຍາ ອາຫຸ ທຸກ຺ຂໂຕ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສຸຯ ນິຯ ກ໖໒) ອປຸຈ຺ຉິເຕນ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍວເສເນວ ກຖິຕາ ອປຸຈ຺ຉິຕກຖາຯ ສພ຺ພາປິ ພຸທ຺ຘານໍ ກຖາ ‘‘ສນິທານາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມໍ ເທເສມີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔໖; ກຖາຯ ໙໐໖) ວຈນໂຕ ສານຸສນ຺ຘິກຖາຯ ອນນຸສນ຺ຘິກຖາ ອິມສ຺ມິ ສາສເນ ນຕ຺ຖິຯ ເອວເມຕາສຸ ກຖາສຸ ອຍໍ ເທວປຸຕ຺ເຕນ ປຸຈ຺ຉິເຕນ ກຄວຕາ ກຖິຕຕ຺ຕາ ປຸຈ຺ຉິຕກຖາຯ ປຸຈ຺ຉິຕກຖາຍຌ຺ຈ ຍຖາ ເຉໂກ ປຸຣິໂສ ກຸສໂລ ມຄ຺ຄສ຺ສ, ກຸສໂລ

ອມຄ຺ຄສ຺ສ, ມຄ຺ຄໍ ປຸຏ຺ໂຐ ປຐມໍ ວິຊຫິຕພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຄເຫຕພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂຕິ – ‘‘ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ຄາເມ ທ຺ເວຘາປໂຖ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ວາມໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ, ເອວໍ ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ເພສຸ ອເສວິຕພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ເສວິຕພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂຕິຯ ຠຄວາ ຈ ມຄ຺ຄກຸສລປຸຣິສສທິໂສຯ ຍຖາຫ –

‘‘ປຸຣິໂສ ມຄ຺ຄກຸສໂລຕິ ໂຂ, ຕິສ຺ສ, ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໘໔)ຯ

ໂສ ຫິ ກຸສໂລ ອິມສ຺ສ ໂລກສ຺ສ, ກຸສໂລ ປຣສ຺ສ ໂລກສ຺ສ, ກຸສໂລ ມຈ຺ຈຸເຘຍ຺ຍສ຺ສ, ກຸສໂລ ອມຈ຺ຈຸເຘຍ຺ຍສ຺ສ, ກຸສໂລ ມາຣເຘຍ຺ຍສ຺ສ, ກຸສໂລ ອມາຣເຘຍ຺ຍສ຺ສາຕິຯ ຕສ຺ມາ ປຐມໍ ອເສວິຕພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ເສວິຕພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ອເສວນາ ຈ ພາລານໍ, ປຓ຺ຑິຕານຎ຺ຈ ເສວນາ’’ຕິຯ ວິຊຫິຕພ຺ພມຄ຺ໂຄ ວິຍ ຫິ ປຐມໍ ພາລາ ນ ເສວິຕພ຺ພາ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ພາ, ຕໂຕ ຄເຫຕພ຺ພມຄ຺ໂຄ ວິຍ ປຓ຺ຑິຕາ ເສວິຕພ຺ພາ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ພາຕິຯ

ກສ຺ມາ ປນ ຠຄວຕາ ມງ຺ຄລໍ ກເຖນ຺ເຕນ ປຐມໍ ພາລານໍ ອເສວນາ ປຓ຺ຑິຕານຎ຺ຈ ເສວນາ ກຖິຕາຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ຍສ຺ມາ ອິມໍ ທິຏ຺ຐາທີສຸ ມງ຺ຄລທິຏ຺ຐິ ພາລເສວນາຍ ເທວມນຸສ຺ສາ ຄຓ຺ຫີສຸ, ສາ ຈ ອມງ຺ຄລໍ, ຕສ຺ມາ ເນສໍ ຕໍ ອິຘໂລກຕ຺ຖປຣໂລກຕ຺ຖຠຎ຺ຊກໍ ອກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄໍ ຄຣຫນ຺ເຕນ ອຸຠຍໂລກຕ຺ຖສາຘກຎ຺ຈ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄໍ ປສໍສນ຺ເຕນ ຠຄວຕາ ປຐມໍ ພາລານໍ ອເສວນາ ປຓ຺ຑິຕານຎ຺ຈ ເສວນາ ກຖິຕາຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ພາລາ ນາມ ເຍ ເກຈິ ປາຓາຕິປາຕາທິອກຸສລກມ຺ມປຖສມນ຺ນາຄຕາ ສຕ຺ຕາຯ ເຕ ຕີຫາກາເຣຫິ ຊານິຕພ຺ພາຯ ຍຖາຫ – ‘‘ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາລສ຺ສ ພາລລກ຺ຂຓານີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໓; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໔໖) ສຸຕ຺ຕໍຯ ອປິຈ ປູຣຓກສ຺ສປາທໂຍ ຉ ສຕ຺ຖາໂຣ ເທວທຕ຺ຕໂກກາລິກກຏໂມທກຕິສ຺ສຂຓ຺ຑເທວິຍາປຸຕ຺ຕສມຸທ຺ທທຕ຺ຕຈິຎ຺ຈມາຓວິກາທໂຍ ອຕີຕກາເລ ຈ ທີຆວິທສ຺ສ ຠາຕາຕິ ອິເມ ອຎ຺ເຎ ຈ ເອວຣູປາ ສຕ຺ຕາ ພາລາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເຕ ອຄ຺ຄິປທິຕ຺ຕມິວ ອງ຺ຄາຣໍ ອຕ຺ຕນາ ທຸຄ຺ຄຫີເຕນ ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນກາຣເກ ຈ ວິນາເສນ຺ຕິ, ຍຖາ ທີຆວິທສ຺ສ ຠາຕາ ຈຕ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ສຏ຺ຐິໂຍຊນມຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕຠາເວນ ອຸຕ຺ຕາໂນ ປຕິໂຕ ມຫານິຣເຍ ປຈ຺ຈຕິ, ຍຖາ ຈ ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐິ ອຠິຣຸຈິການິ ປຎ຺ຈ ກຸລສຕານິ ຕສ຺ເສວ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ນ຺ນານິ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫຕໍ –

‘‘ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນຬາຄາຣາ ວາ ຕິຓາຄາຣາ ວາ ອຄ຺ຄິ ມຸຕ຺ໂຕ ກູຏາຄາຣານິປິ ຑຫຕິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕານິ ນິວາຕານິ ຜຸສິຕຄ຺ຄຬານິ ປິຫິຕວາຕປານານິ, ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ຠຍານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕຯ ເຍ ເກຈິ ອຸປທ຺ທວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ…ເປ… ເຍ ເກຈິ ອຸປສຄ຺ຄາ…ເປ… ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕຯ ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຕິຠໂຍ ພາໂລ, ອປ຺ປຕິຠໂຍ ປຓ຺ຑິໂຕຯ ເສົາປທ຺ທໂວ ພາໂລ, ອນຸປທ຺ທໂວ ປຓ຺ຑິໂຕ, ເສົາປສຄ຺ໂຄ ພາໂລ, ອນຸປສຄ຺ໂຄ ປຓ຺ຑິໂຕ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑)ຯ

ອປິຈ ປູຕິມຈ຺ຉສທິໂສ ພາໂລ, ປູຕິມຈ຺ຉພນ຺ຘປຕ຺ຕປຸຏສທິໂສ ໂຫຕິ ຕທຸປເສວີ, ຉຑ຺ຑນິຍຕໍ ຊິຄຸຈ຺ຉນິຍຕຎ຺ຈ ອາປຊ຺ຊຕິ ວິຎ຺ຎູນໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ –

‘‘ປູຕິມຈ຺ຉໍ ກຸສຄ຺ເຄນ, ໂຍ ນໂຣ ອຸປນຍ຺ຫຕິ;

ກຸສາປິ ປູຕິ ວາຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ພາລູປເສວນາ’’ຕິຯ (ອິຕິວຸຯ ໗໖; ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໑໘໓; ໒ຯ໒໒ຯ໑໒໔໗);

ອກິຕ຺ຕິປຓ຺ຑິໂຕ ຈາປິ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ວເຣ ທີຍ຺ຍມາເນ ເອວມາຫ –

‘‘ພາລໍ ນ ປສ຺ເສ ນ ສຸເຓ, ນ ຈ ພາເລນ ສໍວເສ;

ພາເລນລ຺ລາປສລ຺ລາປໍ, ນ ກເຣ ນ ຈ ໂຣຈເຍຯ

‘‘ກິນ຺ນຸ ເຕ ອກຣໍ ພາໂລ, ວທ ກສ຺ສປ ກາຣຓໍ;

ເກນ ກສ຺ສປ ພາລສ຺ສ, ທສ຺ສນໍ ນາກິກງ຺ຂສີ.

‘‘ອນຍໍ ນຍຕິ ທຸມ຺ເມໂຘ, ອທ຺ຣາຍໍ ນິຍຸຍ຺ຊຕິ;

ທຸນ຺ນໂຍ ເສຍ຺ຍໂສ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາ ວຸຕ຺ໂຕ ປກຸປ຺ປຕິ;

ວິນຍໍ ໂສ ນ ຊານາຕິ, ສາທຸ ຕສ຺ສ ອທສ຺ສນ’’ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໓.໘໐-໘໘);

ເອວໍ ກຄວາ ສພ຺ພາກາເຣນ ພາລູປເສວນໍ ຄຣຫນ຺ໂຕ ພາລານໍ ອເສວນໍ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ປຓ຺ທິຕເສວນໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ‘‘ປຓ຺ທິຕານຍ຺ຈ ເສວນາ ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຓ຺ທິຕາ ນາມ ເຍ ເກຈິ ປາຓາຕິປາຕາເວຣມຓິອາທິທສກຸສລກມ຺ມປຖສມນ຺ນາຄຕາ ສຕ຺ຕາ, ເຕ ຕີຫາກາເຣຫິ ຊານິຕພ຺ພາ. ຍຖາຫ – ‘‘ຕີຓິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ທິຕສ຺ສ ປຓ຺ທິຕລກ຺ຂຓານີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໓; ມ. ນິ. ໓.໒໕໓) ວຸຕ຺ຕໍ. ອປິຈ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘອສີຕິມຫາສາວກາ ອຍ຺ເຍ ຈ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສາວກາ ສ຺ເນຕ຺ຕມຫາໂຄວິນ຺ທວິຘຸຣສຣາງຄມໂຫສຘສຸຕໂສມນິມິຣາຊ- ອໂຍຊຣກຸມາຣອກິຕ຺ຕປຓ຺ທິຕາທໂຍ ຈ ປຓ຺ທິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ເຕ ກເຍ ວິຍ ຣກ຺ຂາ, ອນ຺ຘກາເຣ ວິຍ ປທີໂປ, ຊຸປ຺ປິປາສາທິທຸກ຺ຂາກິກເວ ວິຍ ອນ຺ນປານາທິປ຺ຜລາໂກ, ອຕ຺ຕໂນ ວຈນກຣານໍ ສພ຺ພກເຍາປທ຺ທວູປສ຺ຄຄວິທ຺ຘໍສນສມຕ຺ຖາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕຖາ ຫິ ຕຖາຄຕໍ ອາຄມ຺ມ ອສງ຺ຂເຍ຺ຍາ ອປ຺ປມາຓາ ເທວມນຸສ຺ສາ ອາສວກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ຕາ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ປຕິຏ຺ຘິຕາ, ເທວໂລເກ ປຕິຏ຺ຘິຕາ, ສຸຄຕິໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນາ. ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖເຣ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ເຖຣໍ ອຸປຏ຺ຘຫິຕ຺ວາ ອສີຕິ ກຸລສຫສ຺ສານິ ສຄ຺ເຄ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິ. ຕຖາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານມຫາກສ຺ສປປ຺ປກຸຕີສຸ ສພ຺ພມຫາສາວເກສຸ, ສ຺ເນຕ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖ຺ໂນ ສາວກາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ…ເປ… ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຄຫປຕິມຫາສາລກຸລານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສຸ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຈຕໍ –

‘‘ນຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ທິຕໂຕ ກຍໍ, ນຕ຺ຖິ ປຓ຺ທິຕໂຕ ອຸປທ຺ທໂວ, ນຕ຺ຖິ ປຓ຺ທິຕໂຕ ອຸປສ຺ຄ຺ໂຄ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໑).

ອປິຈ ຕຄຣມາລາທິຄນ຺ຘກາຕ຺ຫສທິໂສ ປຓ຺ທິໂຕ, ຕຄຣມາລາທິຄນ຺ຘກາຕ຺ຫປລິເວຖນປຕ຺ຕສທິໂສ ໂຫຕິ ຕທຸປເສວີ, ກາວນີຍໍ ຕໍ ມນຸລ຺ຸລຕຍ຺ຈ ອາປຊ຺ຊຕິ ວິຍ຺ຍູນໍ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຈຕໍ –

‘‘ຕຄຣຍ຺ຈ ປລາເສນ, ໂຍ ນໂຣ ອຸປນຍ຺ຫຕິ;

ປຕ຺ຕາປິ ສຸຣກີ ວາຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ຘີຣູປເສວນາ’’ຕິ. (ອິຕິວຸ. ໗໖; ຊາ. ໑.໑໕.໑໘໓; ໒.໒໒.໑໒໕໑);

ອກິຕ຺ຕປຓ຺ທິໂຕ ຈາປີ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ວເຣ ທີຍ຺ຍມາເນ ເອວມາຫ –

‘‘ຘີຣໍ ປສ຺ເສ ສຸເຓ ຘີຣໍ, ຘີເຣນ ສຫ ສໍວເສ;

ຘີເຣນລ຺ລາປສລ຺ລາປໍ, ຕໍ ກເຣ ຕຍ຺ຈ ໂຣຈເຍ.

‘‘ກິນ຺ນຸ ເຕ ອກຣໍ ຘີໂຣ, ວທ ກສ຺ສປ ກາຣຓໍ;

ເກນ ກສ຺ສປ ຘີຣສ຺ສ, ທສ຺ສນໍ ອກິກງ຺ຂສີ.

‘‘ນຢໍ ນຢຕິ ເມຂາວີ, ອຂຸຣາຢໍ ນ ຢຸຍຸຊຕິ;

ສຸນໂຢ ເສຍຸຍໂສ ໂຫຕິ, ສມຸມາ ວຸຕຸໂຕ ນ ກຸປຸປຕິ;

ວິນຢໍ ໂສ ປຊານາຕິ, ສາຂຸ ເຕນ ສມາຄໂມ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໓.໘໔-໘໖);

ເອວໍ ກຄວາ ສພຸພາກາເຣນ ປຕຸທິຕເສວນໍ ປສໍສນຸໂຕ, ປຕຸທິຕານໍ ເສວນໍ ‘‘ມງຄລ’’ນຸຕິ ວຕຸວາ ອິທານິ ຕາຍ ພາລານໍ ອເສວ ນາຍ ປຕຸທິຕານໍ ເສວນາຍ ຈ ອນຸປຸພຸເພນ ປູຊເນຍຍກາວໍ ອຸປຄຕານໍ ປູຊໍ ປສໍສນຸໂຕ ‘‘ປູຊາ ຈ ປູຊເນຍຍານໍ ເອຕໍ ມງຄລມຸຕຸຕມ’’ນຸຕິ ອາທ. ຕຕຸຖ ປູຊເນຍຍາ ນາມ ສພຸພໂທສວິຣຫິຕຕຸຕາ ສພຸພຄຸຕສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ຈ ພຸທຸຂາ ກຄວນຸ ໂຕ, ຕໂຕ ປຈຸຉາ ປຈຸເຈກພຸທຸຂາ ອຣິຢສາວກາ ຈ. ເຕສຄຸທິ ປູຊາ ອປຸປກາປິ ທີຟຣຕຸຕໍ ທິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ສຸມນມາລາ ກາຣມລຸລິກາທໂຢ ເຈຕຸຖ ນິທສຸສນໍ.

ຕຕຸເຖກໍ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ກຕາມ. ກຄວາ ກິຣ ເອກທິວສໍ ປຸພຸພຕຸຫສມຢໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄຫໍ ປິຕຸທາຍ ປາວິສິ. ອຖ ໂຂ ສຸມນມາລາກາໂຣ ຣຄຸໂຍ ມາຄຂສຸສ ເສນິຢສຸສ ພິມຸພິສາຣສຸສ ປຸປຸຟານິ ຄເຫຕຸວາ ຄຈຸຉນຸໂຕ ອທຸທສ ກຄວນຸຕໍ ນຄຣທຸວາຣໍ ອນຸປຸປຕຸຕໍ ປາສາທິກໍ ປສາທນິຢໍ ທຸວຕຸຕິໍສມຫາປຸຣິສລກຸຂຕາສີຕານຸພຸຍຄຸຊນປຜິມຕຸທິຕໍ ພຸທຸຂສິຣິຢາ ຊລນຸຕໍ. ທິສຸວານສຸສ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ຣາຊາ ປຸປຸຟານິ ຄເຫຕຸວາ ສຕໍ ວາ ສຫສຸສໍ ວາ ທເທຍຍ, ຕຄຸຈ ອິຂໂລກ ມຕຸຕເມວ ສຸຂໍ ກເວຍຍ, ກຄວໂຕ ປນ ປູຊາ ອປຸປເມຍຍອສງຂຸເຍຍຍຜລາ ທີຟຣຕຸຕໍ ທິຕສຸຂາວຫາ ໂຫຕິ. ຫນຸທາຫໍ ອິເມຫິ ປຸປຸເຜຫິ ກຄວນຸຕໍ ປູເຊມີ’’ຕິ ປສນຸນຈິຕຸໂຕ ເອກໍ ປຸປຸຜມຸຄຸຖິ ຄເຫຕຸວາ ກຄວໂຕ ປຜິມຸຂໍ ຂິປີ, ປຸປຸຟານິ ອາກາເສນ ຄນຸຕຸວາ ກຄວໂຕ ອຸປຣິ ມາລາວິຕານໍ ທຸຕຸວາ ອຜຸຖໍສຸ. ມາລາກາໂຣ ຕໍ ອານຸກາວໍ ທິສຸວາ ປສນຸນຕຣຈິຕຸໂຕ ປຸນ ເອກໍ ປຸປຸຜມຸຄຸຖິ ຂິປີ, ຕານິ ຄນຸຕຸວາ ມາລາກຄຸຈຸໂກ ທຸຕຸວາ ອຜຸຖໍສຸ. ເອວໍ ອຜຸຖ ປຸປຸຜມຸຄຸຖິໂຢ ຂິປີ, ຕານິ ຄນຸຕຸວາ ປຸປຸຜກູຜາຄາຣໍ ທຸຕຸວາ ອຜຸຖໍສຸ. ກຄວາ ອນຸໂຕກູຜາຄາເຣ ວິຢ ອໂຫສິ, ມຫາຊນກາໂຢ ສນຸນິປຕິ. ກຄວາ ມາລາກາຣໍ ປສສນຸໂຕ ສິຕໍ ປາຕຸວາກາສິ. ອານ ນຸທຕຸເຖໂຣ ‘‘ນ ພຸທຸຂາ ອເຫຕຸ ອປຸປຈຸຈຍາ ສິຕໍ ປາຕຸກໂຣນຸຕີ’’ຕິ ສິຕກາຣຕໍ ປຸຈຸຉິ. ກຄວາ ອາທ – ‘‘ເອໂສ, ອານນຸທ, ມາ ລາກາໂຣ ອິມິສຸສາ ປູຊາຍ ອານຸກາເວນ ສຕສຫສຸສກປຸເປ ເທເວສຸ ຈ ມນຸສຸເສສຸ ຈ ສໍສຣິຕຸວາ ປຣິໂຢສາເນ ສຸມນິສຸສໂຣ ນາມ ປຈຸເຈກພຸທຸໂຂ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ. ວຈນປຣິໂຢສາເນ ຈ ຂມຸມເທສນຕຸຖໍ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ຕຄຸຈ ກມຸມໍ ກຕໍ ສາຂຸ, ຢໍ ກຕຸວາ ນານຸຕປຸປຕິ;

ຢສຸສ ປຕີໂຕ ສຸມໂນ, ວິປາກໍ ປຜິເສວຕີ’’ຕິ. (ຂ. ປ. ໖໘);

ຄາຖາປຣິໂຢສາເນ ຈຕຸຣາສີຕິຢາ ປາຕາສຫສຸສານໍ ຂມຸມາກິສມໂຢ ອໂຫສິ, ເອວໍ ອປຸປກາປິ ເຕສໍ ປູຊາ ທີຟຣຕຸຕໍ ທິຕາຍ ສຸ ຂາຍ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພຸພາ. ສາ ຈ ອາມິສປູຊາວ ໂກ ປນ ວາໂທ ປຜິປຕຸຕິປູຊາຍ. ຢໂຕ ເຢ ກຸລປຸຕຸຕາ ສຣຕາຄມເນນ ສິກຸ ຂາປທປຜິຄຸຄທເຕນ ອຸໂປສຖງຄສມາທາເນນ ຈຕຸປາຣິສຸທຸຂິສີລາທີຫິ ຈ ອຕຸຕໂນ ຄຸເຕຫິ ກຄວນຸຕໍ ປູເຊນຸຕິ, ໂກ ເຕສໍ ປູ ຊາຍ ຜລໍ ວຕຸຕຸມີສຸສຕິ. ເຕ ຫິ ຕຖາຄຕໍ ປຣມາຍ ປູຊາຍ ປູເຊນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕາ. ຢຖາທ –

‘ໂຢ ໂຂ, ອານນຸທ, ກິກຸຂຸ ວາ ກິກຸຂຸນີ ວາ ອຸປາສໂກ ວາ ອຸປາສິກາ ວາ ຂມຸມານຸຂມຸມປຜິປນຸໂນ ວິທຣຕິ ສາມີຈິປຸປຜິປນຸໂນ ອນຸຂມຸມຈາຣີ, ໂສ ຕຖາຄຕໍ ສກຸກໂຣຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣຕິ ມາເນຕິ ປູເຊຕິ ອປຈິຢຕິ ປຣມາຍ ປູຊາຍາ’’ຕິ.

ເອເຕນານຸສາເຣນ ປຈຸເຈກພຸທຸຂອຣິຢສາວການມຸປິ ປູຊາຍ ທິຕສຸຂາວຫຕາ ເວທິຕພຸພາ.

ອປິຈ ຄຫຕຸຖານໍ ກນິຜຸຖສຸສ ເຊຜຸໂຖ ກາຕາປິ ກຄິນີປິ ປູຊເນຢຍາ, ປຸຕຸຕສຸສ ມາຕາປິຕໂຣ, ກຸລວຂູນໍ ສາມິກສສຸສສສຸຣາທີ ເອວມຸເປຕຸຖ ປູຊເນຍຍາ ເວທິຕພຸພາ. ເອເຕສມຸປິ ຫິ ປູຊາ ກຸສລຂມຸມສງຂາຕຕຸຕາ ອາຢຸອາທິວຸທຸຒິເຫຕຸຕຸຕາ ຈ ມງຄລ ເມວ. ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

‘‘ເຕ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຌ຺ຌາ ພ຺ຣຫ຺ມຌ຺ຌາ ກ຺ເລ ເຊຍ຺ຎາປ຺ຈາຍິໂນ, ອິທໍ ກ຺ສລໍ ຆມ຺ມໍ ສມາທາຍ ວຕ຺
ຕິສ຺ສນ຺ຕີ຺ ເຕ ເຕສໍ ກ຺ສລານໍ ຆມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕ຺ ອາຍ຺ນາປິ ວຑ຺ຒິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຕ຺ເຌນປິ ວຑ຺ຒິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິອາທີ຺

ເອວເມຕິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ພາລານໍ ອເສວນາ ປຕ຺ຑິຕານໍ ເສວນາ ປູຊເນຍ຺ຍານໍ ປູຊາຕິ ຕີຕິ ມງຄລານິ ວຸຕ຺ຕານີ຺ ຕຕ຺ຖ ພາລາ
ນໍ ອເສວນາ ພາລເສວນປ຺ຈ຺ຈຍກາຍາທິປ຺ຣິຕ຺ຕາເຌນ ອຸກາຍໂລກຫິຕເຫຕຸຕ຺ຕາ ປຕ຺ຑິຕານໍ ເສວນາ ປູຊເນຍ຺ຍານໍ ປູຊາ ຈ ຕາສໍ
ຜລວິກູຕິວຕ຺ຌນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ນິພ຺ພານສຸຄຕິເຫຕຸຕ຺ຕາ ‘‘ມງຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ອິໂຕ ປ຺ຣໍ ຕຸ ມາຕິກໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ
ເອວ ຍໍ ຍຕ຺ຖ ມງຄລໍ, ຕໍ ວວຕ຺ຖເປສ຺ສາມ, ຕສ຺ສ ຈ ມງຄລຕ຺ຕໍ ວິກາວຍິສ຺ສາມາຕີ຺

ນິຍ຺ຢິຕາ ອເສວນາ ຈ ພາລານນ຺ຕີ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຌນາ຺

໔໕໓຺ ເອວໍ ກຄວາ ‘‘ພ຺ຣູຫິ ມງຄລມຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິ ເອກໍ ອຊ຺ເຊສິໂຕປິ ອປ຺ປໍ ຍາຈິໂຕ ພຫຸທາຍໂກ ອຸລຸອາຣປ຺ຸຣິໂສ ວິຍ ເອກາຍ
ຄາຖາຍ ຕີຕິ ມງຄລານິ ວຕ຺ວາ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປິ ເທວຕານໍ ໂສຕຸກາມຕາຍ ມງຄລານຌ຺ຈ ອຕ຺ຖິຕາຍ ເຍສໍ ເຍສໍ ຍໍ ຍໍ ອນຸກູລໍ,
ເຕ ເຕ ສຕ຺ເຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ມງຄເລ ນິໂຍເຊຕຸກາມຕາຍ ຈ ‘‘ປ຺ຕິຮູປ຺ເທສວາໂສ ຈາ’’ຕິອາທິຫິ ຄາຖາຫິ ປຸນປິ ອເນການິ ມງຄ
ລານິ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຆ຺

ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ປ຺ຕິຮູໂປ຺ຕິ ອນຸຈ຺ຈວິໂກ຺ ເທໂສຕິ ຄາໂມປິ ນິຄໂມປິ ນຄຣມ຺ປິ ຊນປໂທປິ ໂຍ ໂກຈິ ສຕ຺ຕານໍ ນິວາ
ໂສກາໂສ຺ ວາໂສຕິ ຕຕ຺ຖ ນິວາໂສ຺ ປຸພ຺ເພຕິ ປຸຣາ ອຕີຕາສຸ ຊາຕີສ຺ຸ ກຕປຸຌ຺ຌຕາຕິ ອຸປຈິຕກຸສລຕາ຺ ອຕ຺ຕາຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈ
ຕິ, ສກໂລ ວາ ອຕ຺ຕກາໂວ຺ ສມ຺ມາປ຺ຕິຆີຕິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາ ປ຺ຕິຆານໍ ນິຍຸຌ຺ຊນໍ, ຖປນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ເສສໍ
ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ປທວຕ຺ຌນາ຺

ອຕ຺ຖວຕ຺ຌນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ ປ຺ຕິຮູປ຺ເທໂສ ນາມ ຍຕ຺ຖ ຈຕສ຺ໂສ ປ຺ຣິສາ ວິຈຣນ຺ຕິ, ທານາທີນິ ປຸຌ຺ຌກິຣິຍາວຕ຺ຖູນິ
ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນວງຄໍ ສຕ຺ຖຸ ສາສນໍ ທິປ຺ປຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ນິວາໂສ ສຕ຺ຕານໍ ປຸຌ຺ຌກິຣິຍາຍ ປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ‘‘ມງຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ຺ ສີຫ
ລຸອທີປ຺ປວິຍ຺ຢເກວຍ຺ຍາທໂຍ ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍ຺

ອປໂຣ ນໂຍ – ປ຺ຕິຮູປ຺ເທໂສ ນາມ ກຄວໂຕ ໂພຆິມຕ຺ຑປ຺ປເທໂສ, ຆມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕິຕປ຺ປເທໂສ, ທ຺ວາທສໂຍຊນາຍ ປ຺ຣິ
ສາຍ ມຊ຺ເຊ ສພ຺ພຕິຕ຺ຖິຍມຕໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຍມກປາຜິຫາຣິຍທສ຺ສິຕກຕ຺ຑມ຺ພຣຸກ຺ຂມູລປ຺ປເທໂສ, ເທໂວໂຣຫນປ຺ປເທໂສ, ໂຍ
ວາ ປນຌ຺ໂຌປິ ສາວຕ຺ຖິຣາຊຄຫາທິພຸທ຺ຆາທິວາສປ຺ປເທໂສ຺ ຕຕ຺ຖ ນິວາໂສ ສຕ຺ຕານໍ ວອນຸຕ຺ຕຣິຍປ຺ຜລາກປ຺ຈ຺ຈຍໂຕ
‘‘ມງຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ຺

ອປໂຣ ນໂຍ – ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ກຊງຄລໍ ນາມ ນິຄໂມ, ຕສ຺ສ ອປເຣນ ມຫາສາລາ, ຕໂຕ ປ຺ຣໍ ປ຺ຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣ
ໂຕ ມຊ຺ເຊ຺ ທກ຺ຂິຕປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ສລ຺ລວຕີ ນາມ ນທີ, ຕໂຕ ປ຺ຣໍ ປ຺ຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຊ຺ ທກ຺ຂິຕາຍ
ທິສາຍ ເສຕກຕ຺ຕິກໍ ນາມ ນິຄໂມ, ຕໂຕ ປ຺ຣໍ ປ຺ຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຊ຺ ປ຺ຈ຺ຆິມາຍ ທິສາຍ ຖູຕໍ ນາມ
ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄາໂມ, ຕໂຕ ປ຺ຣໍ ປ຺ຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຊ຺ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ອຸສີຣທ຺ຆໂຊ ນາມ ປພ຺ພໂຕ, ຕໂຕ
ປ຺ຣໍ ປ຺ຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ , ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຊ (ມຫາວ຺ ໒໕໙)຺ ອຍໍ ມຊ຺ຊິມປ຺ປເທໂສ ອາຍາເມນ ຕີຕິ ໂຍຊນສຕານິ,
ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍານິ, ປ຺ຣິກ຺ເຂເປນ ນວໂຍຊນສຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເອໂສ ປ຺ຕິຮູປ຺ເທໂສ ນາມ຺

ເອຕ຺ຖ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາທີປານໍ ທ຺ວິສຫສ຺ສານໍ ປ຺ຣິຕ຺ຕທີປານຌ຺ຈ ອິສ຺ສຣິຍາຆິປ຺ຈ຺ຈການກາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອກໍ
ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍໍ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຌ຺ຈ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ສາຣິປຸຕ຺ຕມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານາທໂຍ ມຫາສາວກາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ທ຺ເວ
ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຌ຺ຈ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຆາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອຍ຺ຖ ໂສລ຺ອສ ວາ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ
ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສຌ຺ຈ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆາ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ຺ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຌ຺ໂຌ ໂອວາທໍ ຄເຫຕ຺
ວາ ປຌ຺ຈສຸ ສີເລສຸ ປ຺ຕິຢ຺ຢາຍ ສຄ຺ຄປ຺ຣາຍຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຆານໍ ໂອວາເທ ປ຺ຕິຢ຺ຢາຍ຺ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆສາວກາ
ນໍ ປນ ໂອວາເທ ປ຺ຕິຢ຺ຢາຍ ສຄ຺ຄປ຺ຣາຍຕາ ນິພ຺ພານປ຺ຣາຍຕາ ຈ ໂຫນ຺ຕີ຺ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວາໂສ ອິມາສໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປ຺ຈ຺ຈຍ

ໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ປຸພ຺ເພ ກຕປຸ຦຺຦ຕາ ນາມ ອຕີຕຊາຕິຍໍ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘຂີຓາສເວ ອາຣພ຺ກ ອຸປຈິຕກຸສລຕາ, ສາປີ ມງ຺ຄລໍຯ ກສ຺ມາ? ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ສມ຺ມຸຂໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘານໍ ວາ ພຸທ຺ຘສາວການໍ ວາ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕາຍ ຈຕຸປ຺ປທິກາຍປີ ຄາຖາຍ ປຣິໂຍສາເນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາເປຕິຕິ ກຕ຺ວາຯ ໂຍ ຈ ມນຸສ຺ໂສ ປຸພ຺ເພ ກຕາຘິກາໂຣ ອຸສ຺ສນ຺ນກຸສລມູໂລ ໂຫຕິ, ໂສ ເຕເນວ ກຸສລມູເລນ ວິປສ຺ສນໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອາສວກ຺ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິ ຍຖາ ຣາຊາ ມຫາກປ຺ປິໂນ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຈຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕປຸ຦຺຦ຕາ ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິຯ

ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘິ ນາມ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອຕ຺ຕານໍ ທຸສ຺ສີລໍ ສີເລ ປຕິຎ຺ຖາເປຕິ, ອສ຺ສທ຺ຘໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາຍ ປຕິຎ຺ຖາເປຕິ, ມຈ຺ຉຣີຈາຄສມ຺ປທາຍ ປຕິຎ຺ຖາເປຕິຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ‘‘ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘີ’’ຕິຯ ເອໂສ ຈ ມງ຺ຄລໍຯ ກສ຺ມາ? ທິຎ຺ຖຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກເວຣປ຺ປຫານວິວິຘານິສໍສາຘິຄມເຫຕຸໂຕຕິຯ

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາປີ ຄາຖາຍ ປຕິຣູປເທສວາໂສ, ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕປຸ຦຺຦ຕາ, ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘີຕິ ຕີຓິເຍວ ມງ຺ຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ມງ຺ຄລຕ຺ຕ຦຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິການິຕເມວາຕິຯ

ນິຎ຺ຖິຕາ ປຕິຣູປເທສວາໂສ ຈາຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຯ

໒໖໔ຯ ອິທານິ ພາຫຸສ຺ຈ຦຺ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ພາຫຸສ຺ຈນ຺ຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕກາໂວຯ ສິປ຺ປນ຺ຕິ ຍໍກິ຦຺ຈິ ຫຕ຺ຖໂກສລ຺ລໍຯ ວິນໂຍຕິ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕວິນຍນໍຯ ສຸສິກ຺ຂິໂຕຕິ ສຸຎ຺ຖຸ ສິກ຺ຂິໂຕຯ ສຸການີຕາຕິ ສຸຎ຺ຖຸ ການີຕາຯ ຍາຕິ ອນິຍມນິທ຺ເທໂສຯ ວາຈາຕິ ຄິຣາ ພ຺ຍປ຺ປໂຖຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ປທວຓ຺ຓນາຯ

ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ພາຫຸສ຺ຈໍ ນາມ ຍໍ ຕໍ ‘‘ສຸຕຘໂຣ ໂຫຕິ ສຸຕສນ຺ນິຈໂຍ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໓໙; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໒໒) ຈ ‘‘ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ພຫຸກໍ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓ’’ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໖) ຈ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ສຕ຺ຖຸສາສນຘຣຕ຺ຕໍ ວຓ຺ຓິຕໍ, ຕໍ ອກຸສລປ຺ປຫານກຸສລາຘິຄມເຫຕຸໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຣມຕ຺ຖສ຺ຈສ຺ຈິກິຣິຍເຫຕຸໂຕ ຈ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວຸຕ຺ຕ຦຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ສຸຕວາ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ກາເວຕິ, ສາວຊ຺ຊໍ ປຊຫຕິ, ອນວຊ຺ຊໍ ກາເວຕິ, ສຸທ຺ຘມຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໖໗)ຯ

ອປຣມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ຘຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖມຸປປຣິກ຺ຂຕິ, ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ຘມ຺ມາ ນິຊ຺ຊານໍ ຂມນ຺ຕິ, ຘມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ສຕິ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ, ຉນ຺ທຊາໂຕ ອຸສ຺ສຫຕິ, ອຸສ຺ສຫນ຺ໂຕ ຕຸລຍຕິ, ຕຸລຍນ຺ໂຕ ປທຫຕິ, ປທຫນ຺ໂຕ ກາເຍນ ເຈວ ປຣມຕ຺ຖສ຺ຈໍ ສ຺ຈຉິກໂຣ ຕິ, ປ຦຺຦າຍ ຈ ອຕິວິຊ຺ຈ ປສ຺ສຕີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໔໓໒)ຯ

ອປີຈ ອຄາຣິກພາຫຸສ຺ຈມ຺ປີ ຍໍ ອນວຊ຺ຊໍ, ຕໍ ອຸກຍໂລກທິຕສຸຂາວຫນໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ສິປ຺ປີ ນາມ ອຄາຣິກສິປ຺ປ຦຺ຈ ອນຄາຣິກສິປ຺ປ຦຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອຄາຣິກສິປ຺ປີ ນາມ ຍໍ ປຣູປໂຣຘວິຣຫິຕໍ ອກຸສລວິວຊ຺ຊິຕໍ ມຓິການສຸວຓ຺ຓການກມ຺ມາທິ, ຕໍ ອິຘໂລກຕ຺ຖາວຫນໂຕ ມງ຺ຄລໍຯ ອນຄາຣິກສິປ຺ປີ ນາມ ຈີວຣວິຈາຣຓສິພ຺ພນາທິ ສມຓປຣິກ຺ຂາຣາກິສງ຺ຂຣຓໍ, ຍໍ ຕໍ ‘‘ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ຍານິ ຕານິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອຸຈ຺ຈາວຈານິ ກິກຣຓີຍານິ, ຕຕ຺ຖ ທກ຺ໂຂ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສໍວຓ຺ຓິຕໍ, ຍໍ ‘‘ນາຖກຣໂຓ ຘມ຺ໂມ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໔໕; ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໑໗) ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປເຣສ຦຺ຈ ອຸກຍໂລກທິຕສຸຂາວຫນໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ວິນໂຍ ນາມ ອຄາຣິກວິນໂຍ ຈ ອນຄາຣິກວິນໂຍ ຈ។ ຕຕຸຖ ອຄາຣິກວິນໂຍ ນາມ ທສອກຸສລກມຸມປຖວິຣມຕໍ, ໂສ ຕຕຸຖ ອສໍກິເລສາປຊຸຊເນນ ອາຈາຣຄຸຕວວຕຸຖາເນນ ຈ ສຸສິກຸຂິໂຕ ອຸກາຍໂລກທິຕສຸຂາວທນໂຕ ມງຄລໍ។ ອນຄາຣິກວິນໂຍ ນາມ ສຕຸຕາປຕຸຕິກຸຂນຸເຂ ອນາປຊຸຊນໍ, ໂສປິ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ສຸສິກຸຂິໂຕ។ ຈຕຸປາຣິສຸທຸຂີສີລໍ ວາ ອນຄາຣິກວິນໂຍ។ ໂສ ຍຖາ ຕຕຸຖ ປຕິຍຸຖາຍ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕາຕິ, ເອວໍ ສິກຸຂເນນ ສຸສິກຸຂິໂຕ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣສຸຂາຂີຄມເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງຄລ’’ນຸຕິ ເວທິຕພຸໂພ។

ສຸກາສິຕາ ວາຈາ ນາມ ມຸສາວາທາທິໂທສວິຣຫິຕາ ວາຈາ។ ຍຖາຫ – ‘‘ຈຕູຫິ, ກິກຸຂເວ, ອງເຄຫິ ສມນຸນາຄຕາ ວາຈາ ສຸກາສິຕາ ໂຫຕິ’’ຕິ។ ອສມຸຜປຸປລາປາ ວາຈາ ເອວ ວາ ສຸກາສິຕາ។ ຍຖາຫ –

‘‘ສຸກາສິຕໍ ອຸຕຸຕມມາຫຸ ສນຸໂຕ,

ຂມຸມໍ ກເຄ ນາຂມຸມໍ ຕໍ ທຸຕິຍໍ;

ປິຍໍ ກເຄ ນາປຸປິຍໍ ຕໍ ຕຕິຍໍ,

ສຈຸຈໍ ກເຄ ນາລິກໍ ຕໍ ຈຕຸຕຸຖ’’ນຸຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໘໑໓; ສຸ។ ນິ។ ໔໕໘);

ອຍມຸປິ ອຸກາຍໂລກທິຕສຸຂາວຫນໂຕ ‘‘ມງຄລ’’ນຸຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ຍສຸມາ ຈ ອຍໍ ວິນຍປຣິຍາປນຸນາ ເອວ, ຕສຸມາ ວິນຍຄຄຫເນນ ເອຕໍ ອສງຄຫິຕຸວາ ວິນໂຍ ສງຄເຫຕພຸໂພ។ ອຖວາ ກີ ອິມິນາ ປຣິສຸສເມນ ປເຣສໍ ຂມຸມເທສນາວາຈາ ອິຂ ‘‘ສຸກາສິຕາ ວາຈາ’’ຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ສາ ຫິ ຍຖາ ປຕິຣູປເທສວາໂສ, ເອວໍ ສຕຸຕານໍ ອຸກາຍໂລກທິຕສຸຂນິພຸພານາຂີຄມປຈຸຈຍໂຕ ‘‘ມງຄລ’’ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ອາຫ ຈ –

‘‘ຍໍ ພຸທຸໂຂ ກາສຕິ ວາຈໍ, ເຂມໍ ນິພຸພານປຕຸຕິຍາ;

ທຸກຸຂສຸສນຸຕກິຣິຍາຍ, ສາ ເວ ວາຈານມຸຕຸຕມາ’’ຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໘໑໓; ສຸ។ ນິ។ ໔໕໖);

ເອວໍ ອິມິສຸສາ ຄາຖາຍ ພາຫຸສຈຸຈໍ, ສິປຸປໍ, ວິນໂຍ ສຸສິກຸຂິໂຕ, ສຸກາສິຕາ ວາຈາຕິ ຈຕຸຕາຣິ ມງຄລານິ ວຸຕຸຕານິ, ມງຄລຕຸຕຍຸຈ ເນສໍ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ວິກາວິຕເມວາຕິ។

ນິຍຸຖິຕາ ພາຫຸສຈຸຈລຸຈາຕິ ອິມິສຸສາ ຄາຖາຍ ອຕຸຖວຕຸຕນາ។

໘໖໕។ ອິທານິ ມາຕາປິຕຸອຸປຍຸຖານນຸຕິ ເອຕຸຖ ມາຕຸ ຈ ປິຕຸ ຈາຕິ ມາຕາປິຕຸ។ ອຸປຍຸຖານນຸຕິ ອຸປຍຸຖຫນໍ។ ປຸຕຸຕານຸຈ ທາຣານຸຈາຕິ ປຸຕຸຕທາຣສຸສ។ ສງຄຫນໍ ສງຄໂຫ។ ນ ອາກຸລາ ອນາກຸລາ។ ກມຸມານິ ເອວ ກມຸມນຸຕາ។ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວາຕິ ອຍໍ ປທວຕຸຕນາ។

ອຕຸຖວຕຸຕນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພຸພາ – ມາຕາ ນາມ ຊນິກາ ວຸຈຸຈຕິ, ຕຖາ ປິຕາ។ ອຸປຍຸຖານໍ ນາມ ປາທໂຂວນສມຸພາຫນຫາປນນຫາປເນຫິ ຈຕຸປຈຸຈຍສມຸປທາເນນ ຈ ອຸປການກຣຕໍ។ ຕຕຸຖ ຍສຸມາ ມາຕາປິຕໂຣ ພຫູປການາ ປຸຕຸຕານໍ ອຕຸຖການາ ອນຸກມຸປກາ, ຍໍ ປຸຕຸຕເກ ພທີ ກີລຸອິຕຸວາ ປໍສຸມກຸຂິຕສຣີເຣເກ ອາຄເຕ ທິສຸວາ ປໍສຸກໍ ປຸຄຸລິຕຸວາ ມຕຸຖກໍ ອຸປສິງຈາຍນຸຕາ ປຣິຈຸມຸພນຸຕາ ຈ ສິເນຫໍ ອຸປຸປາເທນຸຕິ, ວສຸສສຕມຸປິ ມາຕາປິຕໂຣ ສີເສນ ປຣິຫຣນຸຕາ ປຸຕຸຕາ ເຕສໍ ປຕິກາຣໍ ກາຕຸໍ ອສມຕຸຖາ។ ຍສຸມາ ຈ ເຕ ອາປາທກາ ໂປສກາ ອິມສຸສ ໂລກສຸສ ທສຸເສຕາໂຣ ພຣຫຸມສມຸມຕາ ປຸພຸພາຈຣິຍສມຸມຕາ, ຕສຸມາ ເຕສໍ ອຸປຍຸຖານໍ ອິຂ ປສໍສໍ ເປຈຸຈ ສຄຸຄສຸຂລຸຈ ອາວຫຕິ, ເຕນ ‘‘ມງຄລ’’ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ພຸຣຫຸມາຕິ ມາຕາປິຕໂຣ, ປຸພຸພາຈຣິຍາຕິ ວຸຈຸຈເຣ;

ອາຫຸເນຍ່ຍາ ຈ ປຸຕ຺ຕານໍ, ປ໌ຊາຍ ອນຸກມ຺ປ໌ກາ໚

‘‘ຕສ຺ມາ ຫິ ເນ ນມສ຺ເສຍ຺ຍ, ສກ຺ກເຣຍ຺ຍ ຈ ປຕ຺ທິໂຕ;

ອນ຺ເນນ ອຖ ປາເນນ, ວຕ຺ເຖນ ສຍເນນ ຈ໚

‘‘ອຸຈ຺ຉາທເນນ ນ຺ຫາປເນນ, ປາທານໍ ໂຘວເນນ ຈ;

ຕາຍ ນໍ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ມາຕາປິຕູສຸ ປຕ຺ທິຕາ;

ອິເຘວ ນໍ ປສໍສນ຺ຕິ, ເປຈ຺ຈ ສຄ຺ເຄ ປໂມທຕີ’’ຕິ໚ (ອ໚ ນິ໚ ໓໚໓໑; ອິຕິວຸ໚ ໑໐໖; ຊາ໚ ໒໚໒໐໚໑໗໑-໑໗໓);

ອປໂຣ ນໂຍ – ອຸປ຺ຆຖານໍ ນາມ ກຣຕກິຈ຺ຈກຣຕກຸລວໍສຍຸຖປນາທິປ຺ຘຈວິຘໍ, ຕໍ ປາປ຺ນິວາຣຕາທິປຘ຺ຈວິຘທິຎຸຖຘມ຺ມິກ ຫິຕເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ວຸຕ຺ຕຘ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ປຘ຺ຈຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຖາເນຫິ ປຸຕ຺ເຕນ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ ມາຕາປິຕໂຣ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖາຕພ຺ພາ ‘ກໂຕ ເນ ກຣິສ຺ສາມິ, ກິຈ຺ຈໍ ເນສໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຸລວໍສໍ ຖເປສ຺ສາມິ, ທາຍຊ຺ຊໍ ປຏິປ຺ຊິສ຺ສາມິ, ອຖ ວາ ປນ ເປຕານໍ ກາລກຕານໍ ທກ຺ຂິຕໍ ອນຸປ຺ປທສ຺ສາມີ’ຕິ ໚ ອິເມຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ປຘ຺ຈຫິ ຖາເນຫິ ປຸຕ຺ເຕນ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ ມາຕາປິຕໂຣ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕາ ປຘ຺ຈຫິ ຖາເນຫິ ປຸຕ຺ຕໍ ອນຸກມ຺ປນ຺ຕິ, ປາປາ ນິວາເຣນ຺ຕິ, ກລ຺ຍາເຓ ນິເວເສນ຺ຕິ, ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕິ, ປຕິຣູເປນ ທາເຣນ ສໍໂຍເຊນ຺ຕິ, ສມເຍ ທາຍຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາເທນ຺ຕີ’’ຕິ (ທີ໚ ນິ໚ ໓໚໒໖໗)໚

ອປິຈ ໂຍ ມາຕາປິຕໂຣ ຕີສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ປສາທຸປ຺ປາທເນນ ສີລສມາທາປເນນ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ວາ ອຸປ຺ຆຖຫຕິ, ອຍໍ ມາຕາປິຕຸອຸປ຺ຆຖາການໍ ອຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ສ ຕໍ ມາຕາປິຕຸອຸປ຺ຆຖານໍ ມາຕາປິຕູຫິ ກຕສ຺ສ ອຸປການສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປການກູຕໍ ອເນເກສໍ ທິຎຸຖຘມ຺ມິການໍ ສມ຺ປຣາຍິການຘ຺ຈ ອຕ຺ຖານໍ ປທຎ຺ຖານໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚

ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຕນາ ຊນິຕາ ປຸຕ຺ຕາປິ ຘິຕໂຣປິ ‘‘ປຸຕ຺ຕາ’’ ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ໚ ທາຣາຕິ ວີສຕິຍາ ກຣິຍານໍ ຍາ ກາຈິ ກຣິຍາ໚ ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ຈ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ໚ ສງ຺ຄໂຫຕິ ສມ຺ມານນາທີຫິ ອຸປການກຣຓໍ໚ ຕໍ ສຸສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ຕຕາທິທິຎຸຖຘມ຺ມິກຫິຕເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ວຸຕ຺ຕຘ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ – ‘‘ປຈ຺ຉິມາ ທິສາ ປຸຕ຺ຕທາຣາ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິ (ທີ໚ ນິ໚ ໓໚໒໖໖) ເອຕ຺ຖ ອຸທ຺ທິຎຸຖໍ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ກຣິຍາສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິຕ຺ວາ –

‘‘ປຘ຺ຈຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຖາເນຫິ ສາມິເກນ ປຈ຺ຉິມາ ທິສາ ກຣິຍາ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖາຕພ຺ພາ, ສມ຺ມານນາຍ ອນວມານນາຍ ອນຕິຈຣິຍາຍ ອິສ຺ສຣິຍໂວສ຺ສຄ຺ເຄນ ອລງ຺ກາຣານຸປ຺ປທາເນນ໚ ອິເມຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ປຘ຺ຈຫິ ຖາເນຫິ ສາມິເກນ ປຈ຺ຉິມາ ທິສາ ກຣິຍາ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕາ ປຘ຺ຈຫິ ຖາເນຫິ ສາມິກໍ ອນຸກມ຺ປຕິ, ສຸສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ຕາ ຈ ໂຫຕິ, ສງ຺ຄຫິຕປ຺ຣິຊນາ ຈ, ອນຕິຈາຣິນີ ຈ, ສມ຺ກຕຘ຺ຈ ອນຸຣກ຺ຂຕິ, ທກ຺ຂາ ຈ ໂຫຕິ ອນລສາ ສພ຺ພກິຈ຺ເຈສູ’’ຕິ (ທີ໚ ນິ໚ ໓໚໒໖໙)໚

ອຍໍ ວາ ອປໂຣ ນໂຍ – ສງ຺ຄໂຫຕິ ຘມ຺ມິກາຫິ ທານປິຍວາຈອຕ຺ຖຈຣິຍາຫິ ສງ຺ຄຕ຺ຫນໍ໚ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ອຸໂປສຖທິວເສສຸ ປຣິພ຺ພຍທານໍ, ນກ຺ຂຕ຺ຕທິວເສສຸ ນກ຺ຂຕ຺ຕທສ຺ສາປນໍ, ມງ຺ຄລທິວເສສຸ ມງ຺ຄລກຣຓໍ, ທິຎຸຖຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິເກສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ໂອວາທານຸສາສນນ຺ຕິ໚ ຕໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ທິຎຸຖຘມ຺ມິກຫິຕເຫຕຸໂຕ ສມ຺ປຣາຍິກຫິຕເຫຕຸໂຕ ເທວຕາຫິປິ ນມສ຺ສນີຍກາວເຫຕຸໂຕ ຈ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ຍຖາຫ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ –

‘‘ເຍ ຄຫຎ຺ຖາ ປຸຘ຺ຘກຣາ, ສີລວນ຺ໂຕ ອຸປາສກາ;

ຘມ຺ເມນ ທາຣໍ ໂປເສນ຺ຕິ, ເຕ ນມສ຺ສາມິ ມາຕລີ’’ຕິ໚ (ສໍ໚ ນິ໚ ໑໚໒໖໔);

ອນາກຸລາກມ຺ມນ຺ຕາ ນາມ ກາລຍ຺ຍຸຕາຍ ປ຺ຕິຣູປກາຣິຕາຍ ອນລສຕາຍ ອຸຍ຺ຖານວິຣິຍສມ຺ປທາຍ ອພ຺ຍສນີຍຕາຍ ຈ ກາລາຕິກ຺ກມນອປ຺ປ຺ຕິຣູປກຣຕາກຣຕສິຖິລກຣຕາທິອາກຸລກາວິຣຫິຕາ ກສິໂຄຣກ຺ຂວຳິຊ຺ຊາທໂຍ ກມ຺ມນ຺ຕາ຺ ເອເຕ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ວາ ທາສກມ຺ມກຣານໍ ວາ ພ຺ຍຕ຺ຕຕາຍ ເອວໍ ປໂຍຊິຕາ ທິຍ຺ເຖວ ຄມ຺ເມ ຄນຄຍ຺ຍວຸທ຺ຒິປຜິລາກເຫຕຸໂຕ “ມງ຺ຄລ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຈຕໍ ກຄວຕາ –

“ປ຺ຕິຣູປກາຣີ ຄຸຣວາ, ອຸຍ຺ຖາຕາ ວິນ຺ທເຕ ຄນ”ນ຺ຕິ຺ (ສ຺ຸ ນິ຺ ໑໘ລ; ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໘໔໖) ຈ;

“ນ ທິວາ ໂສປ຺ປ຺ສີເລນ, ຣຕ຺ຕິມຸຍ຺ຖານເທສ຺ສິນາ;

ນິຈ຺ຈໍ ມຕ຺ເຕນ ໂສຕ຺ເຫນ, ສກ຺ກາ ອາວສິຕ຺ໍ ຄຣໍ຺

“ອຕິສີຕໍ ອຕິອຸຕ຺ຫໍ, ອຕິສາຍມິທໍ ອຫຸ;

ອິຕິ ວິສ຺ສຍ຺ຖກມ຺ມນ຺ເຕ, ອຕ຺ຖາ ອຈ຺ເຈນ຺ຕິ ມາຕເວ຺

“ໂຍຄ ສີຕຍ຺ຈ ອຸຕ຺ຫຍ຺ຈ, ຕິຕາ ກິຍ຺ໂຍ ນ ມຍ຺ຍຕິ;

ກຣໍ ປຸຣິສກິຈ຺ຈານິ, ໂສ ສຸຂາ ນ ວິຫາຍຕີ”ຕິ຺ ຈ (ທີ຺ ນິ຺ ໓຺໘໕໓);

“ໂກເຄ ສໍຫຣມານສ຺ສ, ກມຣສ຺ເສວ ອິຣີຍໂຕ;

ໂກຄາ ສນ຺ນິຈຍໍ ຍນ຺ຕິ, ວມ຺ມິໂກວູປຈີຍຕີ”ຕິ຺ (ທີ຺ ນິ຺ ໓຺໘໖໕) –

ຈ ເອວມາທີ຺

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາປີ ຄາຖາຍ ມາຕຸປຍ຺ຖານໍ, ປີຕຸປຍ຺ຖານໍ, ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ສງ຺ຄໂຫ, ອນາກຸລາ ຈ ກມ຺ມນ຺ຕາຕີ ຈຕ຺ຕາຣິ ມງ຺ຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ສງ຺ຄຫໍ ວາ ທ຺ວິຄາ ກຕ຺ວາ ປຍ຺ຈ, ມາຕາປີຕຸອຸປຍ຺ຖານໍ ວາ ເອກເມວ ກຕ຺ວາ ຕີຕີ຺ ມງ຺ຄລຕ຺ຕຍ຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິກາວິຕເມວາຕີ຺

ນິຍ຺ຖິຕາ ມາຕາປີຕຸອຸປຍ຺ຖານນ຺ຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ຺

໔໖໖຺ ອິທານິ ທານຍ຺ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ທີຍເຕ ອິມິນາຕີ ທານໍ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ປຣສ຺ສ ປ຺ຜິປາທີຍຕີຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺ ຄມ຺ມສ຺ສ ຈຣິຍາ, ຄມ຺ມາ ວາ ອນເປຕາ ຈຣິຍາ ຄມ຺ມຈຣິຍາ຺ ຍາຍນ຺ເຕ “ອມ຺ຫາກໍ ອິເມ”ຕິ ຍາຕກາ຺ ນ ອວຊ຺ຊານິ ອນວຊ຺ຊານິ, ອນິນ຺ທິຕານິ ອຄຣຫິຕານິຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕີ ອຍໍ ປທວຕ຺ຕນາ຺

ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ທານໍ ນາມ ປຣໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສຸພຸທ຺ຄິປຸພ຺ພິກາ ອນ຺ນາທິທສທານວຕ຺ຖຸປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ອໂລໂກ຺ ອໂລເກນ ຫິ ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ປຣສ຺ສ ປ຺ຜິປາເທຕີ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ທີຍເຕ ອິມິນາຕີ ທານ”ນ຺ຕິ຺ ຕໍ ພຫຸຊນປີຍມນາປຕາທີນໍ ທິຍ຺ຖຄມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິການໍ ຜລວິເສສານໍ ອຄິຄມເຫຕຸໂຕ “ມງ຺ຄລ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ “ທາຍໂກ ສີຫ ທານປຕີ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ປີໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ”ຕິ ເອວມາທີນີ ເຈຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕານີ (ອ຺ ນິ຺ ໕຺໓໔) ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພານີ຺

ອປໂຣ ນໂຍ – ທານໍ ນາມ ທຸວິຄໍ ອາມິສທານຍ຺ຈ, ຄມ຺ມທານຍ຺ຈ຺ ຕຕ຺ຖ ອາມິສທານໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ການເມວ຺ ອິຄໂລກປຣໂລກ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍສຸຂາວຫສ຺ສ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຄປ຺ປ຺ເວທິຕສ຺ສ ຄມ຺ມສ຺ສ ປເຣສໍ ຫິຕກາມຕາຍ ເທສນາ ຄມ຺ມທານໍ຺ ອິເມສຍ຺ຈ ທ຺

ວິນຸນໍ ທານານໍ ເອຕເທວ ອຄຸຄໍ។ ຍຖາຫ –

‘‘ສພ຺ພທານໍ ຘມ຺ມທານໍ ຊິນາຕິ,

ສພ຺ພຣສໍ ຘມ຺ມຣໂສ ຊິນາຕິ;

ສພ຺ພຣຕີ ຘມ຺ມຣຕິ ຊິນາຕິ,

ຕຕ຺ຫກ຺ຂໂຍ ສພ຺ພທຸກ຺ຂໍ ຊິນາຕີ’’ຕິ។ (ຘ។ ປ។ ໓໕໔);

ຕຕ຺ຖ ອາມິສທານສ຺ສ ມງ຺ຄລຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕເມວ។ ຘມ຺ມທານໍ ປນ ຍສ຺ມາ ອຕ຺ຖປຏິສໍເວທິຕາທີນໍ ຄຸຓານໍ ປທຏ຺ຖານໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ວຸຕ຺ຕຘ຺ເຫຕໍ ພຄວຕາ –

‘‘ຍຖາ ຍຖາ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ຍຖາສ຺ຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ປເຣສໍ ເທເສຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ໂສ ຕສ຺ມິ ຘມ຺ເມ ອຕ຺ຖປຏິສໍເວທີ ຈ ໂຫຕິ ຘມ຺ມປຏິສໍເວທີ ຈາ’’ຕິ ເອວມາທິ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໕໔; ອ។ ນິ។ ໕។໒໖)។

ຘມ຺ມຈຣິຍາ ນາມ ທສກຸສລກມ຺ມປຖຈຣິຍາ។ ຍຖາຫ – ‘‘ຕິວິຘໍ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ກາເຍນ ຘມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອວມາທິ។ ສາ ປເນສາ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສຄ຺ຄໂລກູປປຕ຺ຕິເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ວຸຕ຺ຕຘ຺ເຫຕໍ ພຄວຕາ – ‘‘ຘມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາເຫຕຸ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ເອວມິເຘກ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕີ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໔໔໑)។

ຌາຕກາ ນາມ ມາຕິໂຕ ວາ ປີຕິໂຕ ວາ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປີຕາມຫຍຸຄາ ສມ຺ພນ຺ຘາ។ ເຕສໍ ໂພຄປາຣິຊຸຌ຺ເຌນ ວາ ພ຺ຍາຘິປາຣິຊຸຌ຺ເຌນ ວາ ອພິຫຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ສມີປໍ ອາຄຕານໍ ຍຖາພລໍ ຆາສຈ຺ຉາທນຘນຘຌ຺ຌາທີຫິ ສງ຺ຄໂຫ ປສໍສາທີນໍ ທິຏ຺ຖຘມ຺ມິການໍ ສຸຄຕິຄມນາທີນຌ຺ຈ ສມ຺ປຣາຍິການໍ ວິເສສາຘິຄມານໍ ເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ອນວຊ຺ຊານິ ກມ຺ມານິ ນາມ ອຸໂປສຖງ຺ຄສມາທານເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣຓອາຣາມວນໂຣປນເສຕຸກຣຓາທີນິ ກາຍວຈີມໂນສຸຈຣິຕກມ຺ມານິ។ ຕານິ ຫິ ນານປ຺ປກາຣຫິຕສຸຂາຘິຄມເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ‘‘ຒານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອວມາທີນິ ເຈຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕານິ (ອ។ ນິ។ ໘។໔໓) ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພານິ។

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ທານໍ, ຘມ຺ມຈຣິຍາ, ຌາຕການໍ ສງ຺ຄໂຫ, ອນວຊ຺ຊານິ ກມ຺ມານີຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ມງ຺ຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ມງ຺ຄລຕ຺ຕຌ຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິພາວິຕເມວາຕິ។

ນິຏ຺ຖິຕາ ທານຌ຺ຈາຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ។

໔໖໗។ ອິທານິ ອາຣຕີ ວິຣຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຣຕີຕິ ອາຣມຓໍ។ ວິຣຕີຕິ ວິຣມຓໍ, ວິຣມນ຺ຕິ ວາ ເອຕາຍ ສຕ຺ຕາຕິ ວິຣຕິ។ ປາປາຕິ ອກຸສລາ។ ມຫນິຍ຺ຍເຄນ ມຊ຺ຊໍ, ມຊ຺ຊສ຺ສ ປານໍ ມຊ຺ຊປານໍ, ຕໂຕ ມຊ຺ຊປານາ។ ສໍຍມນໍ ສໍຍໂມ។ ອປ຺ປມຊ຺ຊນໍ ອປ຺ປມາໂທ។ ຘມ຺ເມສູຕິ ກຸສເລສຸ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ ອຍໍ ປທວຓ຺ຓນາ។

ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ອາຣຕິ ນາມ ປາເປ ອາທີນວທສ຺ສາວິໂນ ມນສາ ເອວ ອນພິຣຕິ។ ວິຣຕີ ນາມ ກມ຺ມທ຺ວາຣວເສນ ກາຍວາຈາຫິ ວິຣມຓໍ។ ສາ ເຈສາ ວິຣຕີ ນາມ ສມ຺ປຕ຺ຕວິຣຕິ ສມາທານວິຣຕີ ສມຸຈ຺ເຉທວິຣຕີຕິ ຕິວິຘາ ໂຫຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຍາ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິ ວາ ກຸລໍ ວາ ໂຄຕ຺ຕໍ ວາ ປຏິຈ຺ຈ ‘‘ນ ເມ ເອຕໍ ປຕິຣູປໍ, ຍ຺ວາຫໍ ອິມໍ ປາຓໍ ຫເນຍ຺ຍໍ, ອທິນ຺ນໍ ອາທິເຍຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສມ຺ປຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໂຕ ວິຣຕິ, ອຍໍ ສມ຺ປຕ຺ຕວິຣຕີ ນາມ។ ສິກ຺ຂາປທສມາທານວເສນ

ປນ ປວຕ຺ຕາ ສມາທານວິຣຕິ ນາມ, ຍສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິໂຕ ປຠຸຕິ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕາທີນິ ນ ສມາຈຣຕິຯ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ສມຸຈ຺ເຉທວິຣຕິ ນາມ, ຍສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິໂຕ ປຠຸຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ປຎ຺ຈ ຠຍານິ ເວຣານິ ວູປສນ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ປາປາ ນາມ ຍໍ ຕໍ ‘‘ປາຓາຕິປາໂຕ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມກິເລໂສ ອທິນ຺ນາທານໍ…ເປ… ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາໂຣ…ເປ… ມຸສາວາໂທ’’ຕິ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ –

‘‘ປາຓາຕິປາໂຕ ອທິນ຺ນາທານໍ, ມຸສາວາໂທ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ;

ປຣທາຣຄມນຎ຺ເຈວ, ນປ຺ປສໍສນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາ’’ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໔໕) –

ເອວໍ ຄາຖາຍ ສງ຺ຄຫິຕໍ ກມ຺ມກິເລສສງ຺ຂາຕໍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ອກຸສລໍ, ຕໂຕ ປາປາຯ ສພ຺ພາເປສາ ອາຣຕິ ຈ ວິຣຕິ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກຠຍເວຣປ຺ປຫານາທິນານປ຺ປກາຣວິເສສາຘິຄມເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ‘‘ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ອຣິຍສາວໂກ’’ຕິອາທີນິ ເຈຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕານິ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພານິຯ

ມຊ຺ຊປານາຈ ສໍຍໂມ ນາມ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ເວຣມຓີຍາເວຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ມຊ຺ຊປາຍີ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕິ, ຘມ຺ມໍ ນ ຊານາຕິ, ມາຕຸປິ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣຕິ, ປິຕຸ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘ຺ຕຖາຄຕສາວການມ຺ປິ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣຕິ, ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ຄຣຫໍ, ສມ຺ປຣາເຍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ, ອປຣາປຣິຍາເຍ ອຸມ຺ມາທຎ຺ຈ ປາປຸຓາຕິຯ ມຊ຺ຊປານາ ປນ ສໍຍໂຕ ເຕສໍ ໂທສານໍ ວູປສມໍ ຕພ຺ພິປຣີຕຄຸຓສມ຺ປທຎ຺ຈ ປາປຸຓາຕິຯ ຕສ຺ມາ ອຍໍ ມຊ຺ຊປານາ ສໍຍໂມ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອປ຺ປມາໂທ ນາມ ‘‘ກຸສລານໍ ວາ ຘມ຺ມານໍ ຠາວນາຍ ອສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍຕາ ອສາຕຈ຺ຈກິຣິຍຕາ ອນຏ຺ຐິຕກິຣິຍຕາ ໂອລີນວຸຕ຺ຕິຕາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉນ຺ທຕາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣຕາ ອນາເສວນາ ອຠາວນາ ອພຫຸລີກມ຺ມໍ ອນຘິຏ຺ຐານໍ ອນນຸໂຍໂຄ ປມາໂທຯ ໂຍ ເອວຣູໂປ ປມາໂທ ປມຊ຺ຊນາ ປມຊ຺ຊິຕຕ຺ຕໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປມາໂທ’’ຕິ (ວິຠຯ ໘໔໖) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປມາທສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂວເສນ ອຕ຺ຖໂຕ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສຕິຍາ ອວິປ຺ປວາໂສ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂສ ນານປ຺ປກາຣກຸສລາຘິຄມເຫຕຸໂຕ ອມຕາຘິຄມເຫຕຸໂຕ ຈ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໘-໑໙; ອຯ ນິຯ ໕ຯ໔໖) ຈ ‘‘ອປ຺ປມາໂທ ອມຕປທ’’ນ຺ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໑) ຈ ເອວມາທິ ສຕ຺ຖຸສາສນໍ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພໍຯ

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ປາປາ ວິຣຕິ, ມຊ຺ຊປານາ ສໍຍໂມ, ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອປ຺ປມາໂທຕິ ຕີຓິ ມງ຺ຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ມງ຺ຄລຕ຺ຕຎ຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິຠາວິຕເມວາຕິຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ອາຣຕິ ວິຣຕີຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຯ

໔໖໘ຯ ອິທານິ ຄາຣໂວ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ຄາຣໂວຕິ ຄຣຸກາໂວຯ ນິວາໂຕຕິ ນີຈວຸຕ຺ຕິຕາຯ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐີຕິ ສນ຺ໂຕໂສຯ ກຕສ຺ສ ຊານນຕາ ກຕຎ຺ຎຸຕາຯ ກາເລນາຕິ ຂເຓນ ສມເຍນຯ ຘມ຺ມສ຺ສ ສວນໍ ຘມ຺ມສ຺ສວນໍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ ອຍໍ ປທວຓ຺ຓນາຯ

ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ຄາຣໂວ ນາມ ຄຣຸກາຣປ຺ປໂຍຄາຣເຫສຸ ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘຕຖາຄຕສາວກອາຈຣິຍຸປຊ຺ຌາຍມາຕາປິຕຸເຊຏ຺ຐຠາຕິກຠຄິນີອາທີສຸ ຍຖານຸຣູປໍ ຄຣຸກາໂຣ ຄຣຸກຣຓໍ ສຄາຣວຕາຯ ສ຺ວາຍໍ ຄາຣໂວ ຍສ຺ມາ ສຸຄຕິຄມນາທີນໍ ເຫຕຸຯ ຍຖາຫ –

‘‘ຄຣຸກາຕພ຺ພໍ ຄຣຸໍ ກໂຣຕິ, ມາເນຕພ຺ພໍ ມາເນຕິ, ປູເຊຕພ຺ພໍ ປູເຊຕິຯ ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ…ເປ… ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ, ອຸຈ຺ຈາກຸລີໂນ ໂຫຕີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໙໕)ຯ

ຍຖາ ຈາຫ – ‘‘ສຕ຺ຕິເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາຯ ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ສຕ຺ຖຸຄາຣວຕາ’’ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໓໒-໓໓)ຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ນິວາໂຕ ນາມ ນິຈມນຕາ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິຕາ, ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ນິຫຕມາໂນ ນິຫຕຫປ຺ໂປ ປາທປຸຽ຺ຉນໂຈລຸອກສໂມ ຉິນ຺ນວິສາຕ຺ສກາສໂມ ອຸທ຺ຉຍທາຄຸສປ຺ປສໂມ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ສຕ຺ໂທ ສຂິໂລ ສຸຂສມ຺ກາໂສ ໂຫຕິ, ອຍໍ ນິວາໂຕ຺. ສຸວາຍໍ ຍສາທີ ຄຸຕປ຺ຝິລາກເຫຕຸໂຕ “ມງຄລ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺. ອາຫ ຈ – “ນິວາຕວຸຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖທ຺ໂຉ, ຕາທິໂສ ລກເຕ ຍສ”ນ຺ຕິ ເອວມາທີ (ທີ຺. ນິ຺. ຓ຺໔໗ຓ)຺.

ສນ຺ຕຸຍ຺ຖິ ນາມ ອິຕຣີຕຣປ຺ຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕໂສ, ໂສ ທ຺ວາທສວິໂຉ ໂຫຕິ຺. ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຈີວເຣ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ, ຍຖາພລສນ຺ໂຕໂສ, ຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕໂສຕິ ຕິວິໂຉ຺. ເອວໍ ປິຕ຺ຑປາຕາທີສ຺ຸ.

ຕສ຺ສາຍໍ ປເກທວຕ຺ຕນາ – ອິຉ ກິກ຺ຂຸ ຈີວຣໍ ລກຕິ ສຸນ຺ທຣໍ ວາ ອສຸນ຺ທຣໍ ວາ, ໂສ ເຕເນວ ຍາເປຕິ, ອຉ຺ຉໍ ນ ປຕ຺ເຖຕິ, ລກນ຺ໂຕປິ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອຍມສ຺ສ ຈີວເຣ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ຺. ອຖ ປນ ອາພາຉິໂກ ໂຫຕິ, ຄຣຸໍ ຈີວຣໍ ປາຣຸປນ຺ໂຕ ໂອຕມຕິ ວາ ກິລມຕິ ວາ຺. ໂສ ສກາເຄນ ກິກ຺ຂຸນາ ສທ຺ຉິ ຕໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ລຫຸເກນ ຍາເປນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ຈີວເຣ ຍຖາພລສນ຺ໂຕໂສ຺. ອປໂຣ ກິກ຺ຂຸ ປຕີຕປ຺ຈ຺ຈຍລາກີ ໂຫຕິ, ໂສ ປຍ຺ຍຈີວຣາທີນໍ ອຉ຺ຉຕຣໍ ມຫຄ຺ຑໍ ຈີວຣໍ ລກິຕ຺ວາ “ອິທໍ ເຖຣານໍ ຈິຣປ຺ພ຺ພຊິຕານໍ ພຫຸສ຺ສຸຕານຉ຺ຈ ອນຸຣູປ”ນ຺ຕິ ເຕສໍ ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ສງກາຣກູຍາ ວາ ອຉ຺ຉໂຕ ວາ ກຸໂຕຈິ ນນ຺ຕການິ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ສງຑາຝິ ກຕ຺ວາ ຉາເຣນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ຈີວເຣ ຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕໂສ຺.

ອິຉ ປນ ກິກ຺ຂຸ ປິຕ຺ຑປາຕໍ ລກຕິ ລູຂໍ ວາ ປຕີຕໍ ວາ, ໂສ ເຕເນວ ຍາເປຕິ, ອຉ຺ຉໍ ນ ປຕ຺ເຖຕິ, ລກນ຺ໂຕປິ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອຍມສ຺ສ ປິຕ຺ຑປາເຕ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ຺. ອຖ ປນ ອາພາຉິໂກ ໂຫຕິ, ລູຂໍ ປິຕ຺ຑປາຕໍ ກຸຉ຺ຊິຕ຺ວາ ພາລຸທໍ ໂຣຄາຕງກໍ ປາປຸຕາຕິ, ໂສ ສກາຄສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຕໍ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ສປ຺ປິມຊຸຂິຣາທີນິ ກຸຉ຺ຊິຕ຺ວາ ສມຕຉມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ປິຕ຺ຑປາເຕ ຍຖາພລສນ຺ໂຕໂສ຺. ອປໂຣ ກິກ຺ຂຸ ປຕີຕໍ ປິຕ຺ຑປາຕໍ ລກຕິ, ໂສ “ອຍໍ ປິຕ຺ຑປາໂຕ ເຖຣານໍ ຈິຣປ຺ພ຺ພຊິຕານໍ ອຉ຺ເຉສຉ຺ຈ ປຕີຕປິຕ຺ຑປາຕໍ ວິນາ ອຍາເປນ຺ຕານໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອນຸຣູໂປ”ຕິ ເຕສໍ ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ປິຕ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ມິສ຺ສກາຫາຣໍ ກຸຉ຺ຊນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ປິຕ຺ຑປາເຕ ຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕໂສ຺.

ອິຉ ປນ ກິກ຺ຂຸໂນ ເສນາສນໍ ປາປຸຕາຕິ, ໂສ ເຕເນວ ສນ຺ຕຸສ຺ສຕິ, ປຸນ ອຉ຺ຉໍ ສຸນ຺ທຣຕຣມ຺ປິ ປາປຸຕນ຺ຕໍ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອຍມສ຺ສ ເສນາສເນ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ຺. ອຖ ປນ ອາພາຉິໂກ ໂຫຕິ, ນິວາຕເສນາສເນ ວສນ຺ໂຕ ອຕິວິຍ ປິຕ຺ຕໂຣຄາທີຫິ ອາຕຸຣີຍຕິ, ໂສ ສກາຄສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຕໍ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປາປຸຕນເກ ສວາຕສີຕລເສນາສເນ ວສິຕ຺ວາ ສມຕຉມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ເສນາສເນ ຍຖາພລສນ຺ໂຕໂສ຺. ອປໂຣ ກິກ຺ຂຸ ສຸນ຺ທຣໍ ເສນາສນໍ ປຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉຕິ “ສຸນ຺ທຣເສນາສນໍ ປມາທຍ຺ຖານໍ, ຕຕ຺ຣ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຖິນມິທ຺ຉໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ນິທ຺ທາກິກູຕສ຺ສ ຈ ປຸນ ປຝິພຸຊ຺ຊໂຕ ກາມວິຕກ຺ກາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີ”ຕິ, ໂສ ຕໍ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອພ຺ໂກກາສຣຸກ຺ຂມູລປຕ຺ຕກຸຝິສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ນິວສນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ເສນາສເນ ຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕໂສ຺.

ອິຉ ປນ ກິກ຺ຂຸ ເກສຊ຺ຊໍ ລກຕິ ຫຣີຕກໍ ວາ ອາມລກໍ ວາ, ໂສ ເຕເນວ ຍາເປຕິ, ອຉ຺ເຉຫິ ລທ຺ຉໍ ສປ຺ປິມຊຸຜາຕີຕາທິມ຺ປິ ນ ປຕ຺ເຖຕິ, ລກນ຺ໂຕປິ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອຍມສ຺ສ ຄິລານປ຺ຈ຺ຈເຍ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ຺. ອຖ ປນ ອາພາຉິໂກ ເຕເລນ ອຕ຺ຖິໂກ ຜາຕີຕໍ ລກຕິ, ໂສ ຕໍ ສກາຄສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ເຕເລນ ເກສຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ສມຕຉມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ຄິລານປ຺ຈ຺ຈເຍ ຍຖາພລສນ຺ໂຕໂສ຺. ອປໂຣ ກິກ຺ຂຸ ເອກສ຺ມິ ກາຊເນ ປູຕິມຸຕ຺ຕຫຣີຕກໍ ຖເປຕ຺ວາ ເອກສ຺ມິ ຈຕຸມຊຸຣໍ “ຄຕ຺ຫຖ, ກນ຺ເຕ, ຍທິຈ຺ຉສີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ສຈສ຺ສ ເຕສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອຉ຺ຉຕເຣນປິ ພ຺ຍາຉິ ວູປສມ຺ມຕິ, ອຖ “ປູຕິມຸຕ຺ຕຫຣີຕກໍ ນາມ ພຸທ຺ຉາທີຫິ ວຕ຺ຕິຕໍ, ອຍຉ຺ຈ ປູຕິມຸຕ຺ຕເກສຊ຺ຊໍ ນິສ຺ສາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ, ຕຕ຺ຖ ເຕ ຍາວຊີວໍ ອຸສ຺ສາໂຫ ກຣຕີໂຍ”ຕິ (ມຫາວ຺. ໑໒໘) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ຈຕຸມຊຸຣເກສຊ຺ຊໍ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕຫຣີຕເກນ ເກສຊ຺ຊໍ ກໂຣນ຺ໂຕປິ ປຣມສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສ ຄິລານປ຺ຈ຺ຈເຍ ຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕໂສ຺.

ເອວໍ ປເກໂທ ສພ຺ໂພເປໂສ ສນ຺ໂຕໂສ ສນ຺ຕຸຍ຺ຖີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺. ສາ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາປາປິຈ຺ຉຕາມຫິຈ຺ຉຕາທີນໍ ປາປຉມ຺ມານໍ ປຫານິຄມເຫຕຸໂຕ ສຸຄຕິເຫຕຸໂຕ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ກາຣກາວໂຕ ຈາຕຸທ຺ທິສາທິກາວເຫຕຸໂຕ ຈ “ມງຄລ”ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຺. ອາຫ ຈ –

‘‘ຈາຕຸທຸທິໂສ ອປ຺ປ຺ຝິໂພ ຈ ໂຫຕິ,

ສນ຺ຕຸສ຺ສມາໂນ ອິຕຣີຕເຣນາ’’ຕິ។ (ສຸ។ ນິ។ ໔໘; ຈູລຸອນິ។ ຂຄ຺ຄວິສາຕາສຸຕ຺ຕນິທ຺ເທສ ໑໔໘) ເອວມາທີ;

ກຕລຸລຸຕາ ນາມ ອປ຺ປສ຺ສ ວາ ພຫຸສ຺ສ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ກຕສ຺ສ ອຸປກາຣສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອນຸສ຺ສຣຕາກາເວນ ຊານນຕາ។ ອປິຈ ເນຣຍິກາທິທຸກ຺ຂປຣິຕ຺ຕາຕາໂຕ ປຸລຸລານີ ເອວ ປາຕີນໍ ພຫູປກາຣານີ, ຕໂຕ ເຕສມ຺ປິ ອຸປກາຣານຸສ຺ສຣຕາ ‘‘ກຕລຸລຸຕາ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ສາ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ປສໍສນີຍຕາທິນານປ຺ປກາຣວິເສສາຂີຄມເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ອາຫ ຈ – ‘‘ທ຺ເວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ທຸລຸລກາ ໂລກສ຺ມິ។ ກຕເມ ທ຺ເວ? ໂຍ ຈ ປຸພ຺ພກາຣີ, ໂຍ ຈ ກຕລຸລູ ກຕເວທີ’’ຕິ (ອ។ ນິ។ ໒។໑໒໐)។

ກາເລນ ຂມ຺ມສ຺ສວນໍ ນາມ ຍສ຺ມີ ກາເລ ອຸທຸຈ຺ຈສຫຄຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກາມວິຕກ຺ກາທີນໍ ວາ ອລຸລຕເຣນ ອກິກູຕໍ, ຕສ຺ມີ ກາເລ ເຕສໍ ວິໂນທນຕ຺ຖໍ ຂມ຺ມສ຺ສວນໍ។ ອປເຣ ອາຫຸ – ປລຸຈເມ ປລຸຈເມ ທິວເສ ຂມ຺ມສ຺ສວນໍ ກາເລນ ຂມ຺ມສ຺ສວນໍ ນາມ។ ຍຖາຫ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຂ ‘‘ປລຸຈາຫິກໍ ໂຂ ປນ ມຍໍ, ກນ຺ເຕ, ສພ຺ພຣຕ຺ຕິໍ ຂມ຺ມີຍາ ກຖາຍ ສນ຺ນິສີທາມາ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໓໒໗; ມຫາວ។ ໔໖໖)។

ອປິຈ ຍສ຺ມີ ກາເລ ກລຸຍາຕມິຕ຺ເຕ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກງຂາປຝິວິໂນທກໍ ຂມ຺ມໍ ໂສຕຸໍ, ຕສ຺ມີ ກາເລປິ ຂມ຺ມສ຺ສວນໍ ‘‘ກາເລນ ຂມ຺ມສ຺ສວນ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ຍຖາຫ – ‘‘ເຕ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຊຕິ ປຣິປລຸຫຕິ’’ຕິອາທິ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໔໘)។ ຕເທຕໍ ກາເລນ ຂມ຺ມສ຺ສວນໍ ນີວຣຕປ຺ປຫານຈຕຸຣານິສໍສອາສວກ຺ຂຍາທິນານປ຺ປກາຣວິເສສາຂີຄມເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ວຸຕ຺ຕລຸເຫຕໍ –

‘‘ຍສ຺ມີ, ກິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ອຝຸຖິ ກຕ຺ວາ ມນສິ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ເຈຕໂສ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ໂອຫິຕໂສໂຕ ຂມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ, ປລຸຈສ຺ສ ນີວຣຕານີ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ນ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໒໑໙) ຈ។

‘‘ໂສຕານຸຄຕານໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຂມ຺ມານໍ…ເປ… ສຸປ຺ປຝິວິທ຺ຂານໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອານິສໍສາ ປາຝິກງຂາ’’ຕິ (ອ។ ນິ។ ໔។໑໙໑) ຈ។

‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຂມ຺ມາ ກາເລນ ກາລໍ ສມ຺ມາ ກາວິຍມານາ ສມ຺ມາ ອນຸປຣິວຕ຺ຕິຍມານາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປາເປນ຺ຕີ។ ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ກາເລນ ຂມ຺ມສ຺ສວນ’’ນ຺ຕິ ຈ ເອວມາທີນິ (ອ។ ນິ។ ໔។໑໔໗)។

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ຄາຣໂວ, ນິວາໂຕ, ສນ຺ຕຸຝຸກີ, ກຕລຸລຸຕາ, ກາເລນ ຂມ຺ມສ຺ສວນນ຺ຕິ ປລຸຈ ມງຄລານີ ວຸຕ຺ຕານີ, ມງຄລຕ຺ຕລຸຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິກາວິຕເມວາຕິ។

ນິຝຸກິຕາ ຄາຣໂວ ຈ ນິວາໂຕ ຈາຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ។

໔໖໙។ ອິທານີ ຂນ຺ຕີ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ຂມນໍ ຂນ຺ຕີ។ ປທກ຺ຂິຕຄ຺ຄາທີຕາຍ ສຸຂໍ ວໂຈ ອສ຺ມິນ຺ຕີ ສຸວໂຈ, ສຸວຈສ຺ສ ກມ຺ມໍ ໂສວຈສ຺ສໍ, ໂສວຈສ຺ສສ຺ສ ກາໂວ ໂສວຈສ຺ສຕາ។ ກິເລສານໍ ສມິຕຕ຺ຕາ ສມຕາ។ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ເປກ຺ຂນໍ។ ຂມ຺ມສ຺ສ ສາກຈ຺ຊາ ຂມ຺ມສາກຈ຺ຊາ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ ອຍໍ ປທວຕ຺ຕນາ។

ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ ຂນ຺ຕີ ນາມ ອຂິວາສນກ຺ຂນ຺ຕີ, ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ທສຫິ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູຫິ ອກ຺ໂກສນ຺ເຕ, ວຂພນ຺ຂາທີຫິ ວາ ວິຫີສນ຺ເຕ ປຸຄ຺ຄເລ ອສຸຕນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ນິພ຺ພິກາໂຣ ໂຫຕິ ຂນ຺ຕິວາທີ ວິຍ។ ຍຖາຫ –

‘‘ອຫູ ອຕີຕມທ຺ຂານໍ, ສມໂຕ ຂນ຺ຕິທີປໂນ;

ຕំ ຂនฺติยาเยว ถิตํ, กาสิราชา อเฉทยิ''ติฯ (ชาฯ ໑ฯ๔ฯ๔໑);

ກຫຸທກໂຕ ວາ ມນສິ ກໂຣຕິ ຕໂຕ ອຸຕຸຕຣີ ອປຣາຊາກາເວນ ອາຍສຸມາ ປຸຕຸຕຕຸເຖໂຣ ວິຍຯ ຍຖາຫ –

''ສເຈ ມំ, ການຸເຕ, ສຸນາປຣນຸຕກາ ມນຸສຸສາ ອກຸໂກສິສຸສນຸຕິ ປຣິກາສິສຸສນຸຕິ, ຕຕຸຖ ເມ ເອວំ ກວິສຸສຕິ 'ກຫຸທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນຸຕກາ ມນຸສຸສາ, ສຸກຫຸທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນຸຕກາ ມນຸສຸສາ, ຍំ ເມ ນຍິເມ ປາຕິນາ ປຫາຣំ ເທນຸຕີ'''ຕິອາທີ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໙໖; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໘໘)ຯ

ຍາຍ ຈ ສມນຸນາຄໂຕ ອິສີນມຸປີ ປສំສນີໂຍ ໂຫຕິຯ ຍຖາຫ ສຣກງໂຄ ອິສີ –

'ໂກធំ ວທິຕຸວາ ນ ກທາຈິ ໂສຈຕິ,

ມກຸຂປຸປຫານំ ອິສໂຍ ວຕຸຕຍນຸຕິ;

ສພຸເພສំ ວຸຕຸຕំ ຜຣຸສំ ຂເມຖ,

ເອຕំ ຂນຸຕີ ອຸຕຸຕມມາຫຸ ສນຸໂຕ''ຕິຯ (ຊາຯ ໒ຯ໑໗ຯ໖໔);

ເທວຕານມຸປີ ປສំສນີໂຍ ໂຫຕິຯ ຍຖາຫ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ –

'ໂຍ ຫເວ ພລວາ ສນຸໂຕ, ທຸພຸພລສຸສ ຕິຕິກຸຂຕິ;

ຕມາຫຸ ປຣມំ ຂນຸຕີ, ນິຈຸຈំ ຂມຕິ ທຸພຸພໂລ''ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໕໐-໒໕໑);

ພຸທຸຊານມຸປີ ປສំສນີໂຍ ໂຫຕິຯ ຍຖາຫ ກຄວາ –

''ອກຸໂກສំ ວຊພນຸຊຸຈ, ອທຸຜຸໂຖ ໂຍ ຕິຕິກຸຂຕິ;

ຂນຸຕີພລំ ພລານີກំ, ຕມຫំ ພຸຣູມິ ພຸຣາຫຸມຕ''ນຸຕິຯ (ຊຯ ປຯ ໓໙໙);

ສາ ປເນສາ ຂນຸຕີ ເອເຕສຸຈ ອິຊ ວຕຸຕິຕານំ ອຸເລສຸຈ ຄຸຕານំ ອທິຄມເຫຕຸໂຕ ''ມງຄລ''ນຸຕິ ເວທິຕພຸພາຯ

ໂສວຈສຸສຕາ ນາມ ສຫធມຸມິກំ ວຸຈຸຈມາເນ ວິກຸເຂປំ ວາ ຕຸຕຸຫີກາວំ ວາ ຄຸຕໂທສຈິນຸຕນំ ວາ ອນາປຊຸຊິຕຸວາ ອຕິວິຍ ອາທຣຸຈ ຄາຣວຸຈ ນີຈມນຕຸຈ ປຸຣກຸຂຕຸວາ ''ສາທູ''ຕິ ວຈນກຣຕາຕາຯ ສາ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນំ ສນຸຕິກາ ໂອວາທານຸສາສນີປຕິລາກເຫຕຸໂຕ ໂທສປຸປຫານຄຸຕາທິຄມເຫຕຸໂຕ ຈ ''ມງຄລ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິຯ

ສມຕານំທສຸສນំ ນາມ ອຸປສມິຕກິເລສານំ ກາວິຕກາຍວຈີຈິຕຸຕປຸຄຸຄານំ ອຸຕຸຕມທມຖສມຖສມນຸນາຄຕານំ ປພຸພຊິຕານំ ອຸປສງກມນຸປຸຄຸຄານອນຸສຸສຣຕາສວນທສຸສນំ, ສພຸພມຸປີ ໂອມກເທສນາຍ ''ທສຸສນ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕំຯ ຕំ ''ມງຄລ''ນຸຕິ ເວທິຕພຸພំຯ ກສຸມາ? ພຫູປກາຣຕຸຕາຯ ອາຫ ຈ – ''ທສຸສນມຸປហំ, ກິກຸຂເວ, ເຕສំ ກິກຸຂູນំ ພຫູປກາຣំ ວທາມີ''ຕິອາທີ (ອິຕິວຸຯ ໑໐໔)ຯ ຍໂຕ ຫິຕກາເມນ ກຸລປຸຕຸເຕນ ສີລວນຸເຕ ກິກຸຂູ ຊຣທຸວາຣំ ສມຸປຕຸເຕ ທິສຸວາ ຍທີ ເທຍຸຍທມຸໂມ ອຕຸຖິ, ຍຖາພລំ ເທຍຸຍທມຸເມນ ປຕິມາເນຕພຸພາຯ ຍທີ ນຕຸຖິ, ປຸຄຸຈປຕິຍຸກິຕំ ກຕຸວາ ວນຸທິຕພຸພາຯ ຕສຸມີ ອສມຸປຊຸຊມາເນ ອຸຄຸຊລີ ປຄຸຄເຫຕຸວາ ນມສຸສິຕພຸພາ, ຕສຸມິມຸປີ ອສມຸປຊຸຊມາເນ ປສນຸນຈິຕຸເຕນ ປີຍຈກຸຂູຫິ ສມຸປສຸສິຕພຸພາຯ ເອວំ ທສຸສນມູລເກນາປີ ຫີ ປຸຄຸເຄນ ອເນການິ ຊາຕິສຫສຸສານິ ຈກຸຂຸມຸຫິ ໂຣໂຄ ວາ ທາໂຫ ວາ ອຸສຸສທາ ວາ ປີລຸອກາ ວາ ນ ໂຫນຸຕິ, ວິປຸປສນຸນປຄຸຈວຕຸຕາສສຸສີ

ຣິການິ ໂຫນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸນິ ຣຕນວິມາເນ ອຸຄ຺ຆາຜິຕມຕິກວາຍສທິສານິ , ສຕສຫສ຺ສກປ຺ປມຕ຺ຕໍ ເທເວສຸ ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ລາກີ ໂຫຕິ។ ອນຈ຺ຉຣິຍລ຺ເຈຕໍ, ຍໍ ມນຸສ຺ສກູໂຕ ສປ຺ປລ຺ລຊາຕິໂກ ສມ຺ມາ ປວຕ຺ຕິເຕນ ສມຕາທສ຺ສນມເຍນ ປ຺ຸຍເລນ ເອວຣູປໍ ວິປາກສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸກເວຍ຺ຍ, ຍຕ຺ຖ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານມ຺ປີ ເກວລໍ ສທ຺ສາມຕ຺ຕກຊນິຕສ຺ສ ສມຕາທສ຺ສນສ຺ສ ເອວໍ ວິປາກສມ຺ປຕ຺ຕີ ວຕ຺ຕຍນ຺ຕິ –

‘‘ອຸລູໂກ ມຕ຺ໝລກ຺ຂິໂກ,

ເວຫິຍເກ ຈິຣທີພວາສິໂກ;

ສຸຂິໂຕ ວຕ ໂກສິໂຍ ອຍໍ,

ກາລຸຍ຺ຖິຕໍ ປສ຺ສຕິ ພຸທ຺ຜວຣໍ។

‘‘ມຍິ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ, ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ອນຸຕ຺ຕເຣ;

ກປ຺ປານໍ ສຕສຫສ຺ສານິ, ທຸຄ຺ຄຕີ ໂສ ນ ຄຈ຺ຉຕິ។

‘‘ເທວໂລກາ ຈວິຕ຺ວານ, ກຸສລກມ຺ເມນ ໂຈທິໂຕ;

ກວິສ຺ສຕິ ອນນ຺ຕ຺ຌາໂຕ, ໂສມນສ຺ໂສຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ’’ຕິ។ (ມ។ ນິ។ ອຝ຺ຖ។ ໑។໑໔໔; ຊ។ ປາ។ ອຝ຺ຖ។ ໔។໑໐);

ກາເລນ ສມ຺ມສາກຈ຺ຉາ ນາມ ປໂທເສ ວາ ປຈ຺ຈູເສ ວາ ທ຺ເວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກາ ກິກ຺ຂູ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ ສາກຈ຺ຉນ຺ຕິ, ວິນ ຍສຣາ ວິນຍໍ, ອາກິສມ຺ມິກາ ອກິສມ຺ມໍ , ຊາຕກການກາ ຊາຕກໍ, ອຝ຺ຖກຖິກາ ອຝ຺ຖກຖໍ, ລີນຸທ຺ສຕວິຈິກິ ຈ຺ຉາປເຣຕຈິຕ຺ຕວິໂສສນຕ຺ຖໍ ວາ ຕມ຺ຫີ ຕມ຺ຫີ ກາເລ ສາກຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍໍ ກາເລນ ສມ຺ມສາກຈ຺ຉາ។ ສາ ອາຄມພ຺ຍຕ຺ຕິອາທີນໍ ຄຸຕານໍ ເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ។

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ຂນ຺ຕິ, ໂສວຈສ຺ສຕາ, ສມຕາທສ຺ສນໍ, ກາເລນ ສມ຺ມສາກຈ຺ຉາຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ມງ຺ຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ມງ຺ຄລຕ຺ຕລ຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິກາວິຕເມວາຕິ។

ນິຝ຺ຖິຕາ ຂນ຺ຕີ ຈາຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ។

໔໑໐។ ອິທານິ ຕໂປ ຈາຕີ ເອຕ຺ຖ ປາປເກ ອກຸສເລ ສມ຺ເມ ຕປຕີຕີ ຕໂປ។ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ຈຣິຍໍ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ວາ ຈຣິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ເສຝ຺ຖຈຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ທສ຺ສນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານ ທສ຺ສນໍ។ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ ທສ຺ສນນ຺ຕິປິ ເອເກ, ຕໍ ນ ສຸນ຺ ທຣໍ។ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ວານໂຕຕິ ນິພ຺ພານໍ, ສຈ຺ຉິກຣຕໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ, ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ ອຍໍ ປທວຕ຺ຕນາ។

ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ຕໂປ ນາມ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາທີນໍ ຕປນໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ, ໂກສຊ຺ຊສ຺ສ ວາ ຕປນໂຕ ວີຣິຍໍ។ ເຕນ ຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຕາປີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ສ຺ວາຍໍ ອກິຊ຺ຊາທິປ຺ປຫານຊານາທິປ຺ຜລາກເຫຕຸໂຕ ‘‘ມງ຺ຄລ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນາມ ເມຖຸນວິຣຕິສມຕສມ຺ມສາສນມຄ຺ຄານໍ ອຘິວຈນໍ។ ຕຖາ ຫິ ‘‘ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂຫຕິ’’ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໑។໑໙໔; ມ។ ນິ។ ໑។໔໙໔) ເອວມາທີສຸ ເມຖຸນວິຣຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ‘‘ກຄວຕີ ໂນ, ອາວຸໂສ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕີ’’ຕີ ເອວມາທີສຸ (ມ។ ນິ។ ໑។໔໕໗) ສມຕສມ຺ໂມ។ ‘‘ນ ຕາວາຫໍ, ປາປີມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິ

ຍໍ ນ ອິທ຺ຘຎ຺ເຈວ ຠວິສ຺ສຕິ ຜີຕຎ຺ຈ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຎ຺ຎນ຺''ຕິ ເອວມາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໖໘; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໘໒໒; ອຸທາຯ ໕໑) ສາສນໍຯ ''ອິທເມວ ຫິ, ຠິກ຺ຂຸ, ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍຯ ເສຍ຺ຍຖີທໍ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ''ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໖) ມຄ຺ໂຄຯ ອິຘ ປນ ອຣິຍສຈ຺ຈທສ຺ສເນນ ປຣໂຕ ມຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫິຕ຺ຕາ ອວເສສໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕຎ຺ເຈຕໍ ອຸປຣູປຣິ ນານປ຺ປກາຣວິເສສາທິຄມເຫຕຸໂຕ ''ມງ຺ຄລ''ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອຣິຍສຈ຺ຈານທສ຺ສນໍ ນາມ ກຸມາຣປຎ຺ເຫ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອພິສມຍວເສນ ມຄ຺ຄທສ຺ສນໍຯ ຕໍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂວີຕິກ຺ກມເຫຕຸໂຕ ''ມງ຺ຄລ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ນາມ ອິຘ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ''ນິພ຺ພານ''ນ຺ຕິ ອທິປ຺ເປຕໍຯ ຕມ຺ປີ ຫີ ປຎ຺ຈຄຕິວານເນນ ວານສຎ຺ຎິຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ''ນິພ຺ພານ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິ ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ວາ ''ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອິຕຣສ຺ສ ປນ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ທສ຺ສເນເນວ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ສິທ຺ຘາ, ເຕເນຕໍ ອິຘ ນ ອທິປ຺ເປຕໍຯ ເອວເມສາ ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣາທິເຫຕຸໂຕ ''ມງ຺ຄລ''ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາປິ ຄາຖາຍ ຕໂປ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ອຣິຍສຈ຺ຈານ ທສ຺ສນໍ, ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ມງ຺ຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ມງ຺ຄລຕ຺ຕຎ຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິຠາວິຕເມວາຕິຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຕໂປ ຈາຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຯ

໑໑ຯ ອິທານິ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ໂລກຘມ຺ເມຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສາຕິ ຜຸສິຕສ຺ສ ຉຸປິຕສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕສ຺ສຯ ໂລເກ ຘມ຺ມາ ໂລກຘມ຺ມາ, ຍາວ ໂລກປ຺ປວຕ຺ຕິ, ຕາວ ອນິວຕ຺ຕກາ ຘມ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ມໂນ ມານສໍຯ ຍສ຺ສາຕິ ນວສ຺ສ ວາ ມຌ຺ຌິມສ຺ສ ວາ ເຖຣສ຺ສ ວາຯ ນ ກມ຺ປຕີຕິ ນ ຈລຕິ, ນ ເວຘຕິຯ ອໂສກນ຺ຕິ ນິສ຺ໂສກໍ ອພ຺ພູຬ຺ຫໂສກສລ຺ລໍຯ ວິຣຊນ຺ຕິ ວິຄຕຣຊໍ ວິທ຺ຘໍສິຕຣຊໍຯ ເຂມນ຺ຕິ ອຠຍໍ ນິຣຸປ຺ທ຺ທວໍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ ອຍໍ ຕາວ ປທວຓ຺ຓນາຯ

ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ໂລກຘມ຺ເມຫິ ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ກມ຺ປຕິ, ຍສ຺ສ ລາພາລາພາທີຫິ ອຏ຺ຐຫິ ໂລກຘມ຺ເມຫິ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ອຌ຺ໂຌຕ຺ຖຏສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ກມ຺ປຕິ, ນ ຈລຕິ, ນ ເວຘຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເກນຈິ ອກມ຺ປນິຍໂລກຸຕ຺ຕຣພາວາວຫນໂຕ ''ມງ຺ຄລ''ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ກສ຺ສ ປນ ເອເຕຫິ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ກມ຺ປຕິ? ອຣຫໂຕ ຂີຓາສວສ຺ສ, ນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ກສ຺ສຈິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

''ເສໂລ ຍຖາ ເອກຄ຺ຆໂນ, ວາເຕນ ນ ສມີຣຕິ;

ເອວໍ ຣູປາ ຣສາ ສທ຺ທາ, ຄນ຺ຘາ ຜສ຺ສາ ຈ ເກວລາຯ

''ອິຏ຺ຐາ ຘມ຺ມາ ອນິຏ຺ຐາ ຈ, ນ ປເວເຘນ຺ຕິ ຕາທິໂນ;

ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕໍ, ວຍຎ຺ຈສ຺ສານຸປສ຺ສຕີ''ຕິຯ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໕໕; ມຫາວຯ ໒໔໔);

ອໂສກໍ ນາມ ຂີຓາສວສ຺ເສວ ຈິຕ຺ຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ໂຍ ''ໂສໂກ ໂສຈນາ ໂສຈິຕຕ຺ຕໍ ອນ຺ໂຕໂສໂກ ອນ຺ໂຕປຣິໂສໂກ ເຈຕໂສ ປຣິນິຌ຺ຌາຍິຕຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິພຯ ໒໓໗) ນເຍນ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂສໂກ, ຕສ຺ສ ອພາວໂຕ ອໂສກໍຯ ເກຈິ ນິພ຺ພານໍ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ປຸຣິມປເທນ ນານຸສນ຺ຘິຍຕິຯ ຍຖາ ຈ ອໂສກໍ, ເອວໍ ວິຣຊໍ ເຂມນ຺ຕິປິ ຂີຓາສວສ຺ເສວ ຈິຕ຺ຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ຣາຄໂທສໂມຫຣຊານໍ ວິຄຕຕ຺ຕາ ວິຣຊໍ, ຈຕູຫິ ຈ ໂຍເຄຫິ ເຂມຕ຺ຕາ ເຂມໍຯ ຍໂຕ ເອຕໍ ເຕນ ເຕນາກາເຣນ ຕໍ ຕໍ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ຄເຫຕ຺ວາ ນິທ຺ທິຏ຺ຐວເສນ ຕິວິຘມ຺ປິ ອປ຺ປວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘຕາທິໂລກຸຕ຺ຕມພາວາວຫນໂຕ ອາຫຸເນຍ຺ຍາທິພາວາວຫນໂຕ ຈ ''ມງ຺ຄລ''ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເອວໍ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຍ຺ຄໂລກສມ຺ເມຫີ ອກມ຺ປິຕຈິຕ຺ຕໍ, ອໂສກຈິຕ຺ຕໍ, ວິຣຊຈິຕ຺ຕໍ, ເຂມຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ມງຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ມງຄລຕ຺ຕຍ຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິກາວິຕເມວາຕິຯ

ນິຍ຺ຖິຕາ ຟຸຍ຺ຄສ຺ສ ໂລກສມ຺ເມຫີຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາຯ

໔໗໔ຯ ເອວໍ ກຄວາ ''ອເສວນາ ຈ ພາລານ''ນ຺ຕິອາທີຫິ ທສຫິ ຄາຖາຫິ ອຍ຺ຄຕີສ ມງຄລານິ ກເຖຕ຺ວາ ອິທານິ ເອຕາເນວ ອຕ຺ຕນາ ວຸຕ຺ຕມງຄລານິ ຖຸນນ຺ໂຕ ''ເອຕາທິສານິ ກຕ຺ວານາ''ຕິ ອິມໍ ອວສານຄາຖມກາສິຯ

ຕສ຺ສາຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ເອຕາທິສານີຕິ ເອຕານິ ອີທິສານິ ມຍາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣານິ ພາລານໍ ອເສວນາທີນິຯ ກຕ຺ວານາຕິ ກຕ຺ວາຯ ກຕ຺ວານ ກຕ຺ວາ ກຣິຕ຺ວາຕິ ຫິ ອຕ຺ຖໂຕ ອນຍ຺ຍໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖມປຣາຊິຕາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຂນ຺ຈກິເລສາກິສງຂາຣ ເທວປຸຕ຺ຕມາຣປ຺ປເກເທສຸ ຈຕູສຸ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກສຸ ເອເກນປິ ອປຣາຊິຕາ ຫຸຕ຺ວາ, ສຍເມວ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເຣ ປຣາເຊຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ມກາໂຣ ເຈຕ຺ຖ ປທສນ຺ທິກຣຕມຕ຺ໂຕຕິ ວິຍ຺ຍາຕພ຺ໂພຯ

ສພ຺ພຕ຺ຖ ໂສຕ຺ຖິ ຄຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ເອຕາທິສານິ ມງຄລານິ ກຕ຺ວາ ຈຕູຫິ ມາເຣຫິ ອປຣາຊິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຊໂລກປຣໂລເກສຸ ຖານຈງກມນາທີສຸ ຈ ໂສຕ຺ຖິ ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ, ພາລເສວນາທີຫິ ເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຄາຕປຣິລຸອາຫາ , ເຕສໍ ອກາວາ ໂສຕ຺ຖິ ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ, ອນຸປທ຺ທຸຕາ ອນຸປສຍ຺ຄາ ເຂມິໂນ ອປ຺ປຝິກຍາ ຄຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອນຸນາສິໂກ ເຈຕ຺ຖ ຄາຖາພນ຺ຊ ສ຺ຂຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຕໍ ເຕສໍ ມງຄລມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ອິມິນາ ຄາຖາປາເທນ ກຄວາ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສິຯ ກຖໍ? ເອວໍ ເທວປຸຕ຺ຕ ເຍ ເອຕາທິສານິ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ຍສ຺ມາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ໂສຕ຺ຖິ ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ພາລານໍ ອເສວນາທິ ອຍ຺ຄຕີສວິຊມ຺ປິ ເຕສໍ ເອຕາທິສກາຣການໍ ມງຄລໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ເສຍ຺ຖໍ ປວຣນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫາຫີຕິຯ

ເອວຍ຺ຈ ກຄວຕາ ນິຍ຺ຖາປິຕາຍ ເທສນາຍ ປຣິໂຍສາເນ ໂກຝິສຕສຫສ຺ສເທວຕາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕິສຸ, ໂສຕາປຕ຺ຕິສກທາຄາ ມິອນາຄາມິຟລປ຺ປຕ຺ຕານໍ ຄຕນາ ອສງຂ຺ເຍຍ຺ຍາ ອໂຫສິຯ ອຖ ກຄວາ ທຸຕິຍທິວເສ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣໍ ອາມນ຺ເຕສິ – ''ອິມໍ, ອານນ຺ທ, ຣຕ຺ຕິ ອຍ຺ຍຕຣາ ເທວຕາ ມໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ມງຄລປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຊິຯ ອຖສ຺ສາຫໍ ອຍ຺ຄຕີສ ມງຄລານິ ອກາສີ, ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫ, ອານນ຺ທ, ອິມໍ ມງຄລປຣິຍາຍໍ, ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ວາເຈຫີ''ຕິຯ ເຖໂຣ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ວາເຈສິຯ ຕຍິທໍ ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາກຕໍ ຍາວຊ຺ຊຕນາ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອິທ຺ຊຍ຺ເຈວ ຟີຕຍ຺ຈ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຍ຺ຍໍ ປຸຖ຺ກູຕໍ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫີ ສຸປ຺ປກາສິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອິທານິ ເອເຕສ຺ເວວ ມງຄເລສຸ ຍາຕປຣິຈຍປາຝວຕ຺ຖໍ ອຍໍ ອາທິໂຕ ປກຸຕິ ໂຍຊນາ – ເອວມິເມ ອິຊໂລກປຣໂລກໂລກຸຕ຺ຕຣສຸຂ ກາມາ ສຕ຺ຕາ ພາລຊນເສວນໍ ປຫາຍ, ປຕ຺ທິເຕ ນິສ຺ສາຍ, ປູຊເນຍ຺ເຍ ປູເຊນ຺ຕາ, ປຕິຣູປເທສວາເສນ ປຸພ຺ເພ ກຕປຸຍ຺ຍຕາຍ ຈ ກຸສລປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ໂຈທິຍມານາ, ອຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມາ ປຕິຊາຍ, ພາຫຸສຈ຺ຈສິປ຺ປວິນເຍຫິ ອລງກຕຕ຺ຕກາວາ, ວິນຍານຸຣູປໍ ສຸກາສິຕໍ ກາສມານາ , ຍາວ ຄິຫິກາວໍ ນ ວິຊຫນ຺ຕິ, ຕາວ ມາຕາປິຕຸອຸປຍ຺ຖາເນນ ໂປຣາຕໍ ອິຕມູລໍ ວິໂສຊຍມານາ, ປຸຕ຺ຕ ທາຣສງຄເຫນ ນວໍ ອິຕມູລໍ ປໂຍຊຍມານາ, ອນາກຸລກມ຺ມນ຺ຕຕາຍ ຊນຍ຺ຍາທີສມິທ຺ຊີ ປາປຸຕນ຺ຕາ, ທາເນນ ໂກຄສາຣໍ ຊມ຺ມຈຣິຍາຍ ຊີວິຕສາຣຍ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ, ຍາຕິສງຄເຫນ ສກຊນຫິຕໍ ອນວຊ຺ຊກມ຺ມນ຺ຕຕາຍ ປຣຊນຫິຕຍ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕາ, ປາ ປວິຣຕິຍາ ປຣູປຄາຕໍ ມຊ຺ຊປານສໍຍເມນ ອຕ຺ຕູປຄາຕຍ຺ຈ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ຊມ຺ເມສຸ ອປ຺ປມາເທນ ກຸສລປກ຺ຂໍ ວຑ຺ເຕຕ຺ວາ, ວຑ຺ຕິຕກຸສລຕາຍ ຄິຫິພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ໂອຫາຍ ປພ຺ພຊິຕກາເວ ຖິຕາປິ ພຸທ຺ຊພຸທ຺ຊສາວກຸປຊ຺ຊາຈຣິຍາທີສຸ ຄາຣເວນ ນິວາເຕນ ຈ ວຕ຺ຕສມ຺ປທໍ ອາຣາເຊຕ຺ວາ, ສນ຺ຕຸຍ຺ຖິຍາ ປຈ຺ຈຍເຄຊໍ ປຫາຍ, ກຕຍ຺ຍຸຕາຍ ສປ຺ປຸຣິສກູມິຍໍ ຖຕ຺ວາ, ຊມ຺ມສ຺ສວເນນ ຈິຕ຺ຕ ລີນຕໍ ປຫາຍ, ຂນ຺ຕິຍາ ສພ຺ພປຣິສ຺ສເຍ ອກິກວິຕ຺ວາ, ໂສວຈສ຺ສຕາຍ ສນາຖມຕ຺ຕານໍ ກຕ຺ວາ, ສມຕທສ຺ສເນນ ປຝິປຕ຺ຕິປໂຍຄໍ ປສ຺ສນ຺ຕາ, ຊມ຺ມສາກຈ຺ຊາຍ ກງຂາຍ຺ຖານີເຍສຸ ຊມ຺ເມສຸ ກງຂໍ ປຝິວິໂນເທຕ຺ວາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣຕເປນ ສີລວິສຸທ຺ຊີ ສມຕຊມ຺ມພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຊີ ຕໂຕ ປຣາ ຈ ຈຕສ຺ໂສ ວິສຸທ຺ຊີໂຍ ສມ຺ປາເທນ຺ຕາ, ອິມາຍ ປຝິປທາຍ ອຣິຍສຈ຺ຈທສ຺ສນປຣິຍາຍໍ ຍາຕທສ຺ສນວິສຸທ຺ຊີ ປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕຟລສງຂາຕໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຊິກໂຣນ຺ຕິຯ ຍໍ ສຈ຺ຊິກຕ຺ວາ ສິເນ

ຣຸປ໌ພ຺ພໂຕ ວິຍ ວາຕວຸຎ຺ຖິຫິ ອຘ຺ຖຫິ ໂລກຘມ຺ເມຫິ ອວິກມ຺ປ໌ມານຈິຕ຺ຕາ ອໂສກາ ວິຣຊາ ເຂມິໂນ ໂຫນ຺ຕິ។ ເຍ ຈ ເຂມິໂນ, ເຕ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອເກນາປິ ອປ໌ຣາຊິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ໂສຕ຺ຖິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ។ ເຕນາຫ ພຄວາ –

‘‘ເອຕາທິສານິ ກຕ຺ວານ, ສພ຺ພຕ຺ຖມປ໌ຣາຊິຕາ;

ສພ຺ພຕ຺ຖ ໂສຕ຺ຖິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມງ຺ຄລມຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິ។

ອິຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຘ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຘ຺ຖກຖາຍ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕວຎ຺ຎນາ ນິຘ຺ຖິຕາ។

໘។ ສູຈິໂລມສຸຕ຺ຕວຎ຺ຎນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ສູຈິໂລມສຸຕ຺ຕໍ។ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕິ? ອຕ຺ຖວຎ຺ຎນານເຍເນວສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຕິ ອາວິ ພວິສ຺ສຕິ។ ອຕ຺ຖວຎ຺ຎນາຍຄ຺ຈ ‘‘ເອວໍ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ។ ຄຍາຍໍ ວິຫຣຕິ ຕງ຺ກິຕມຄ຺ເຈ ສູຈິໂລມສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພວເນຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ກາ ຄຍາ, ໂກ ຕງ຺ກິຕມຄ຺ໂຈ, ກສ຺ມາ ຈ ພຄວາ ຕສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພວເນ ວິຫຣຕີຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ຄຍາຕິ ຄາໂມປິ ຕິຕ຺ຖມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕທຸພຍມ຺ປິ ອິຘ ວຘ຺ຘຕິ។ ຄຍາຄາມສ຺ສ ຫິ ອວິທູເຣ ເທເສ ວິຫຣນ຺ໂຕປິ ‘‘ຄຍາຍໍ ວິຫຣຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ຄາມສ຺ສ ສມີເປ ອວິທູເຣ ທ຺ວາຣສນ຺ຕິເກ ໂສ ຕງ຺ກິຕມຄ຺ໂຈ។ ຄຍາຕິຕ຺ເຖ ວິຫຣນ຺ໂຕປິ ‘‘ຄຍາຍໍ ວິຫຣຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຍາຕິຕ຺ເຖ ຈ ໂສ ຕງ຺ກິຕມຄ຺ໂຈ។ ຕງ຺ກິຕມຄ຺ໂຈຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ປາສາຓານໍ ອຸປຣິ ວິຕ຺ຖຕໍ ປາສາຓໍ ອາໂຣເປ຺ຕ຺ວາ ກໂຕ ປາສາຓມຄ຺ໂຈ ។ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພວນໍ ອາລວກສ຺ສ ພວນໍ ວິຍ។ ຍສ຺ມາ ວາ ປນ ພຄວາ ຕໍ ທິວສໍ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ມຫາກຣຸຓາສມາປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ວຸຘ຺ຖາຍ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ສູຈິໂລມສ຺ສ ຈ ຂຣໂລມສ຺ສ ຈາຕິ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ຍກ຺ຂານໍ ໂສຕາປ຺ຕິຟລູປ຺ນິສ຺ສຍໍ ອທ຺ທສ, ຕສ຺ມາ ປ຺ຕ຺ຕຈີວຣໍ ອາທາຍ ອນ຺ໂຕອຣຸເຓເຍວ ນານາທິສາຫິ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕສ຺ສ ຊນສ຺ສ ເຂລຸອສິງ຺ຌາຕິກາທິນານປ຺ປ຺ການາສູຈິນິສ຺ສນ຺ທກິລິນ຺ນພູມິກາຄມ຺ປິ ຕໍ ຕິຕ຺ຖປ຺ປ຺ເທສໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ຕງ຺ກິຕມຄ຺ເຈ ນິສີທິ ສູຈິໂລມສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພວເນ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ຄຍາຍໍ ວິຫຣຕິ ຕງ຺ກິຕມຄ຺ເຈ ສູຈິໂລມສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ພວເນ’’ຕິ។

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນາຕິ ຍໍ ສມຍໍ ພຄວາ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ, ເຕນ ສມເຍນ។ ຂໂຣ ຈ ຍກ຺ໂຂ ສູຈິໂລໂມ ຈ ຍກ຺ໂຂ ພຄວໂຕ ອວິທູເຣ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິຕິ។ ເກ ເຕ ຍກ຺ຂາ, ກສ຺ມາ ຈ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕີຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ເຕສຸ ຕາວ ເອໂກ ອຕີເຕ ສງ຺ຌສ຺ສ ເຕລໍ ອ ນາປຸຈ຺ຉາ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣໍ ມກ຺ເຂສິ។ ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຄຍາໂປ໌ກ຺ຂຣຕີຕິເຣ ຍກ຺ຂໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ។ ຕສ຺ເສວ ຈສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກາວເສເສນ ວິຣູປານິ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ອເຫສຸໍ , ອິຘ຺ຖກຈ຺ຉທນສທິສຄ຺ຈ ຂຣສມ຺ຜສ຺ສໍ ຈມ຺ມໍ។ ໂສ ກິຣ ຍທາ ປຣໍ ພິສາເປ຺ຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕທາ ຉທນິຘ຺ຖກສທິສານິ ຈມ຺ມກປາລານິ ອຸກ຺ຂິປິ຺ຕ຺ວາ ພິສາເປ຺ຕິ។ ເອວໍ ໂສ ຂຣສມ຺ຜສ຺ສຕ຺ຕາ ຂໂຣ ຍກ຺ໂຂຕ຺ເວວ ນາມໍ ລພິ។

ອິຕໂຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ພຄວໂຕ ກາເລ ອຸປາສໂກ ຫຸຕ຺ວາ ມາສສ຺ສ ອຘ຺ຖ ທິວເສ ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ។ ໂສ ເອກທິວສໍ ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ໂຌສິເຕ ສງ຺ຌາຣາມທ຺ວາເຣ ອຕ຺ຕໂນ ເຂຕ຺ຕໍ ເກລາຍນ຺ໂຕ ອຸຄ຺ໂຌສນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ສເຈ ນ຺ຫາຍາມິ, ຈິຣໍ ພວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ກິລິຘ຺ຖຄຕ຺ໂຕວ ອຸໂປສຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຫຄ຺ເຌ ກຸມ຺ມຕ຺ຖຣເຓ ອນາທເຣນ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສຸປິ។ ພິກ຺ຂຸ ເອວາຍໍ, ນ ອຸປາສໂກຕິ ສໍຍຸຕ຺ຕກາຓກາ។ ໂສ ເຕນ ຈ ອຄ຺ເຄນ ກມ຺ເມນ ຈ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຄຍາໂປ໌ກ຺ຂຣຕີຍາ ຕີເຣ ຍກ຺ຂໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ។ ໂສ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກາວເສເສນ ທຸທ຺ທສິໂກ ອໂຫສິ, ສຣີເຣ ຈສ຺ສ ສູຈິສທິສານິ ໂລມານິ ອເຫສຸໍ។ ໂສ ຫິ ພິສາເປຕພ຺ພເກ ສຕ຺ເຕ ສູຈີຫິ ວິຊ຺ຊນ຺ໂຕ ວິຍ ພິສາເປຕິ។ ເອວໍ ໂສ ສູຈິສທິສໂລມຕ຺ຕາ ສູຈິໂລໂມ ຍກ຺ໂຂຕ຺ເວວ ນາມໍ ລພິ។ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ໂຄຈຣຕ຺ຖາຍ ກວນໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄຕມຄ຺ເຄເນວ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອິຕຣໍ ທິສາກາຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ພຄວໂຕ ອວິທູເຣ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິ។

ອຖ ໂຂ ຂໂຣຕິ ກສ຺ມາ ເຕ ເອວມາຫໍສຸ? ຂໂຣ ສມຓກປ຺ປິ ທິສ຺ວາ ອາຫ។ ສູຈິໂລໂມ ປນ ‘ໂຍ ກາຍຕິ ນ ໂສ ສມໂຓ, ສມຓປ຺ຜິຣູປກຕ຺ຕາ ປນ ສມຓໂກ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອວໍລທ຺ຘິໂກ។ ຕສ຺ມາ ຕາທິສໍ ພຄວນ຺ຕໍ ມຄ຺ຄມາໂນ ‘‘ເນໂສ ສມໂຓ, ສມຓໂກ

ເອໂສ’’ຕິ ສທສາວ ວຕ຺ວາປິ ປຸນ ວິນິສິຕຸກາໂມ ອາຫ – ‘‘ຍາວາທໍ ຊານາມີ’’ຕິ។ ‘‘ອຖ ໂຂ’’ຕິ ເອວໍ ວຕ຺ວາ ຕໂຕ។ ສູຈິໂລໂມ ຍກ຺ໂຂຕິ ອິໂຕ ປກຸຕິ ຍາວ ອປິຈ ໂຂ ເຕ ສມ຺ພສ຺ໂສ ປາປໂກຕິ, ຕາວ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ ເກວລຍ຺ເຈຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ກາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍໍ ກຄວໂຕ ອຸປນາເມສິຕິ ເອວໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ຕໂຕ ອກາຍນ຺ຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ປຍ຺ຫໍ ຕໍ ສມຕາ’’ຕິອາທິມາຫ។ ກິ ກາຣຕາ? ໂສ ຫິ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິມິນາປີ ນາມ ເມ ເອວໍ ຂເຣນ ອມນຸສ຺ສສມ຺ພສ຺ເສນ ມນຸສ຺ໂສ ສມາໂນ ອຍໍ ນ ກາຍຕິ, ຫນ຺ທາທໍ ເອຕໍ ພຸທ຺ຘວິສເຍ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉາມິ, ອທ຺ຘາ ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ນ ສມ຺ປາຍິສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ນໍ ເອວໍ ວິເຫເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ។ ກຄວາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ນ ຂ຺ວາທໍ ຕໍ ອາວຸໂສ’’ຕິອາທິມາຫ។ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອາລຸອວກສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສພ຺ພາກາເຣຫີ ເວທິຕພ຺ພໍ។

໔໗໓។ອຖ ໂຂ ສູຈິໂລໂມ ຍກ຺ໂຂ ກຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຊກາສີ ‘‘ຣາໂຄ ຈ ໂທໂສ ຈາ’’ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຣາຄໂທສາ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວ។ ກຸໂຕນິທານາຕິ ກິນິທານາ ກິເຫຕຸກາ។ ກຸໂຕຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນສ຺ສ ໂຕ-ອາເທໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ, ສມາເສ ຈສ຺ສ ໂລປາກາໂວ។ ອຖ ວາ ນິທານາຕິ ຊາຕາ ອຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ກຸໂຕນິທານາ, ກຸໂຕຊາຕາ, ກຸໂຕອຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ອຣຕີ ຣຕີ ໂລມຫໍໂສ ກຸໂຕຊາຕີ ຍາຍໍ ‘‘ປນ຺ເຕສຸ ວາ ເສນາສເນສຸ ອຍ຺ຍຕຣຍ຺ຍຕເຣສຸ ວາ ອຘິກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອຣຕີ ອຣຕິຕາ ອນກິຣຕິ ອນກິຣມຕາ ອຸກ຺ກຕ຺ກິຕາ ປຣິຕສ຺ສິຕາ’’ຕິ (ວິກ។ ໘໕໖) ເອວໍ ວິກຕ຺ຕາ ອຣຕີ, ຍາ ຈ ປຍ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຕສຸ ຣຕີ, ໂຍ ຈ ໂລມຫໍສສມ຺ຸຍ຺ຖາປນໂຕ ‘‘ໂລມຫໍໂສ’’ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄໂຕ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ។ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ກຸໂຕຊາ ກຸໂຕຊາຕາຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ ។ ກຸໂຕ ສມຸຍ຺ຖາຍາຕິ ກຸໂຕ ອຸປ຺ປ຺ຊິຕ຺ວາ។ ມໂນຕິ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍ, ວິຕກ຺ກາຕິ ອຸຣຄສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕາ ນວ ກາມວິຕກ຺ກາທໂຍ។ ກຸມາຣກາ ຘງ຺ກມິໂວສ຺ສຊນ຺ຕີຕິ ຍຖາ ຄາມທາຣກາ ກີລຸອນ຺ຕາ ກາກໍ ສຸຕ຺ເຕນ ປາເທ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ໂອສ຺ສຊນ຺ຕິ ຂິປນ຺ຕິ, ເອວໍ ກຸສລມນໍ ອກຸສລວິຕກ຺ກາ ກຸໂຕ ສມຸຍ຺ຖາຍ ໂອສ຺ສຊນ຺ຕີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ។

໔໗໔។ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ເຕ ປຍ຺ເຫ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ‘‘ຣາໂຄ ຈາ’’ຕິ ທຸຕິຍຄາຖມາກາສິ។ ຕຕ຺ຖ ອິໂຕຕິ ອຕ຺ຕກາວໍ ສນ຺ຘາຍາຫ។ ອຕ຺ຕກາວນິທານາ ຫິ ຣາຄໂທສາ។ ອຣຕິຣຕິໂລມຫໍສາ ຈ ອຕ຺ຕກາວໂຕ ຊາຕາ, ກາມວິຕກ຺ກາທິອກຸສລວິຕກ຺ກາ ຈ ອຕ຺ຕກາວໂຕເຍວ ສມຸຍ຺ຖາຍ ກຸສລມໂນ ໂອສ຺ສຊນ຺ຕິ, ເຕນ ຕທຍ຺ຍໍ ປກຕິອາທິກາຣຕໍ ປຝິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ອິໂຕນິທານາ ອິໂຕຊາ ອິໂຕ ສມຸຍ຺ຖາຍາ’’ຕິ។ ສທ຺ທສິທ຺ຘີ ເຈຕ຺ຖ ປຸຣິມຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ។

໔໗໕-໖។ ເອວໍ ເຕ ປຍ຺ເຫ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອິທານິ ຍ຺ວາຍໍ ‘‘ອິໂຕນິທານາ’’ຕິອາທີສຸ ‘‘ອຕ຺ຕກາວນິທານາ ອຕ຺ຕກາວໂຕ ຊາຕາ ອຕ຺ຕກາວໂຕ ສມຸຍ຺ຖາຍາ’’ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ສາເຘນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ສ຺ເນຫຊາ ອຕ຺ຕສມ຺ກູຕາ’’ຕິ។ ເອເຕ ຫິ ສພ຺ເພປິ ຣາຄາທໂຍ ວິຕກ຺ກປຣິໂຍສານາ ຕຕ຺ຫາສ຺ເນເຫນ ຊາຕາ, ຕຖາ ຊາຍນ຺ຕາ ຈ ປຍ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘເກເທ ອຕ຺ຕກາວປຣິຍາເຍ ອຕ຺ຕນິ ສມ຺ກູຕາ។ ເຕນາຫ – ‘‘ສ຺ເນຫຊາ ອຕ຺ຕສມ຺ກູຕາ’’ຕິ។ ອິທານິ ຕທຕ຺ຖໂຊຕິກໍ ອຸປມໍ ກໂຣຕິ ‘‘ນິຄ຺ໂຣຘສ຺ເສວ ຂນ຺ຘຊາ’’ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ເຘສຸ ຊາຕາ ຂນ຺ຘຊາ, ປາໂຣຫານເມຕໍ ອຘິວຈນໍ។ ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາ ນິຄ຺ໂຣຘສ຺ສ ຂນ຺ຘຊາ ນາມ ປາໂຣຫາ ອາໂປຣສສິເນເຫ ສຕິ ຊາຍນ຺ຕິ, ຊາຍນ຺ຕາ ຈ ຕສ຺ມິເຍວ ນິຄ຺ໂຣເຘ ເຕສຸ ເຕສຸ ສາຂປ຺ປເກເທສຸ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ເອວເມເຕປີ ຣາຄາທໂຍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຕຕ຺ຫາສ຺ເນເຫ ສຕິ ຊາຍນ຺ຕິ, ຊາຍນ຺ຕາ ຈ ຕສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ ເຕສຸ ເຕສຸ ຈກ຺ຂາທິເກເທສຸ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມຕາວຕ຺ຖູສຸ ສມ຺ກວນ຺ຕິ។ ຕສ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພເມຕໍ ‘‘ອຕ຺ຕກາວນິທານາ ອຕ຺ຕກາວຊາ ອຕ຺ຕກາວສມຸຍ຺ຖານາ ຈ ເອເຕ’’ຕິ។

ອວເສສທິຍທ຺ຍຄາຖາຍ ປນ ອຍໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ເອວໍ ອຕ຺ຕສມ຺ກູຕາ ຈ ເອເຕ ປຸຖູ ວິສຕ຺ຕາ ກາເມສຸ។ ຣາໂຄປີ ຫິ ປຍ຺ຈກາມຄຸຕິກາທິວເສນ, ໂທໂສປີ ອາຊາຕວຕ຺ຖາທິວເສນ, ອຣຕິອາທໂຍປີ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ເກທສ຺ສ ວເສນາຕິ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ເພປິເມ ກິເລສາ ປຸຖູ ອເນກປ຺ປກາຣາ ຫຸຕ຺ວາ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣາຣມ຺ມຕາທິວເສນ ເຕສຸ ເຕສຸ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ຕຖາ ຕຖາ ວິສຕ຺ຕາ ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ຖິຕາ។ ກິມິວ? ມາລຸວາວ ວິຕຕາ ວເນ, ຍຖາ ວເນ ວິຕຕາ ມາລຸວາ ເຕສຸ ເຕສຸ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ສາຂປສາຂາທິເກເທສຸ ວິສຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ຖິຕາ, ເອວໍ ປຸຖຸປ຺ປເກເທສຸ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ວິສຕ຺ຕໍ ກິເລສຄຕໍ ເຍ ນໍ ປຊານນ຺ຕິ ຍໂຕນິທານໍ, ເຕ ນໍ ວິໂນເທນ຺ຕິ ສຸໂຕຫິ ຍກ຺ຂ។

ຕຕ຺ຖ ຍໂຕນິທານນ຺ຕິ ກາວນປ຺ໍສກນິທ຺ເທໂສ, ເຕນ ກິ ທີເປຕິ? ເຍ ສຕ຺ຕາ ນໍ ກິເລສຄຕໍ ‘‘ຍໂຕນິທານໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ, ເຕ ນໍ ‘‘ຕຕ຺ຫາສ຺ເນຫສ຺ເນຫິເຕ ອຕ຺ຕກາເວ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ຍຕ຺ວາ ຕໍ ຕຕ຺ຫາສ຺ເນຫໍ ອາທີນວານຸປສ຺ສນາທິກາວ

ນາຄາຄຸຄິນາ ວິໂສເສນ຺ຕາ ວິໂນເທນ຺ຕິ ປ຺ຊຫນ຺ຕິ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣນ຺ຕິ ຈ, ເອຕໍ ອນ຺ຫາກໍ ສຸກາສິຕໍ ສຸໂຄຫິ ຍກ຺ຂາຕິ. ເອວ ເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຕກາວຊານເນນ ທຸກ຺ຂປ໌ຣິຍ຺ຄໍ ຄຕ຺ທາສຸເນທຣາຄາທິກິເລສຄຄວິໂນທເນນ ສມຸທຍປ຺ປ໌ຫານຍ຺ຈ ທີເປ໌ຕີ.

ເຍ ຈ ນໍ ວິໂນເທນ຺ຕິ, ເຕ ທຸຕ຺ຕຣໍ ໂອຝມິນໍ ຕຣນ຺ຕິ ອຕິຄ຺ຄປຸ໌ພ຺ພໍ ອປຸ໌ນພ຺ກວາຍ. ເອເຕນ ມຄ຺ຄກາວນໍ ນິໂຣຂສຈ຺ຈິກິຣິຍຍ຺ຈ ທີເປ໌ຕີ. ເຍ ຫີ ນໍ ກິເລສຄຄໍ ວິໂນເທນ຺ຕິ, ເຕ ອວສ຺ສໍ ມຄ຺ຄໍ ກາເວນ຺ຕິ. ນ ຫີ ມຄ຺ຄກາວນໍ ວິນາ ກິເລສວິໂນທນໍ ອຕ຺ຖີ. ເຍ ຈ ມຄ຺ຄໍ ກາເວນ຺ຕິ, ເຕ ທຸຕ຺ຕຣໍ ປ໌ກຕິລາເຕນ ກາໂມຝາທີ ຈຕຸພ຺ພິຂມ຺ປີ ໂອຝມິນໍ ຕຣນ຺ຕິ. ມຄ຺ຄກາວນາ ຫີ ໂອຝຕຣຕໍ. ອ ຕິຄ຺ຄປຸ໌ພ຺ພນ຺ຕິ ອິມິນາ ທີເພນ ອທ຺ຂຸນາ ສຸປີ໌ນນ຺ເຕນປີ ອວິຕິກ຺ກນ຺ຕປຸ໌ພ຺ພໍ. ອປຸ໌ນພ຺ກວາຍາຕິ ນິພ຺ພານາຍ. ເອວມິນໍ ຈຕຸສຈ຺ຈທີປີກໍ ຄາຖໍ ສຸຕນ຺ຕາ "ສຸຕ຺ວາ ຂມ຺ມໍ ຂາເຣນ຺ຕິ, ຂຕານໍ ຂມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖມຸປ໌ປ໌ຣິກ຺ຂນ຺ຕິ"ຕິອາທິກໍ ກາຖໍ ສຸກາວິນິຍາ ປ໌ຍ຺ຄາຍ ອນຸກ຺ກມມານາ ເຕ ທ຺ເວປີ ສຫາຍກາ ຍກ຺ຂາ ຄາຖາປ໌ຣິໂຍສາເນເຍວ ໂສຕາປຕ຺ຕິຟເລ ປ໌ຕິຍ຺ຄຫີສຸ, ປ໌າສາທິກາ ຈ ອເຫສຸໍ ສຸວຕ຺ຄວຕ຺ຕາ ທິພ຺ພາລງ຺ການວິກູສິຕາຕິ.

ປ໌ຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຄກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປ໌າຕ-ອຍ຺ຄກຖາຍ ສູຈິໂລມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຄນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

໖. ກປີ໌ລສຸຕ຺ຕ-(ຂມ຺ມຈຣິຍສຸຕ຺ຕ)-ວຕ຺ຄນາ

ຂມ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ກປີ໌ລສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິ? ເທມວຕສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປ໌ຣິນິພ຺ພຸເຕ ກສ຺ສເປ໌ ກຄວຕິ ທ຺ເວ ກຸລປຸ໌ຕ຺ຕາ ກາຕໂຣ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສາວການໍ ສນ຺ຕິເກ ປ໌ພ຺ພຊີສຸ. ເຊຍ຺ໂຄ ໂສຂໂນ ນາມ, ກນິຍ຺ໂຄ ກປີ໌ໂລ ນາມ. ເຕສໍ ມາຕາ ສາຂນີ ນາມ, ກນິຍ຺ຄກຄິນີ ຕາປ໌ນາ ນາມ. ຕາປີ ກິກ຺ຂຸນີສຸ ປ໌ພ຺ພຊີສຸ. ຕໂຕ ເຕ ທ຺ເວປີ ເທມວຕສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ "ສາສເນ ກຕິ ຂຸຣານີ"ຕິ ປຸ໌ຈ຺ຊິຕ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ເຊຍ຺ໂຄ "ວາສຂຸຣໍ ປູ໌ເຣສ຺ສາມີ"ຕິ ປ໌ຍ຺ຈ ວສ຺ສານິ ອາຈຣິຍຸປ໌ຊ຺ຊາຍານໍ ສນ຺ຕິເກ ວສິຕ຺ວາ ປ໌ຍ຺ຈວສ຺ໂສ ຫຸຕ຺ວາ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕໍ, ຕາວ ກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ສຸຕ຺ວາ ອຣຍ຺ຄໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ວາຍມນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປ໌າປຸ໌ຕິ. ກປີ໌ໂລ "ອຫໍ ຕາວ ຕຣຸໂຄ, ວຸທ຺ຒກາເລ ວາສຂຸຣໍ ປ໌ຣິປູ໌ເຣສ຺ສາມີ"ຕິ ຄນ຺ຖຂຸຣໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ເຕປີ໌ຝໂກ ອໂຫສິ. ຕສ຺ສ ປ໌ຣິຍຕ຺ຕີ ນິສ຺ສາຍ ປ໌ຣິວາໂຣ, ປ໌ຣິວາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ລາໂກ ຈ ອຸທປ໌າທີ.

ໂສ ພາຫຸສຈ຺ຈມເທນ ມຕ຺ໂຕ ປ໌ຕ຺ຑິຕມານີ ອນຍ຺ຄາເຕປີ ອຍ຺ຄາຕມານີ ຫຸຕ຺ວາ ປ໌ເຣຫີ ວຸຕ຺ຕໍ ກປ຺ປີ໌ຍມ຺ປີ ອກປ຺ປີ໌ຍໍ, ອກປ຺ປີ໌ຍມ຺ປີ ກປ຺ປີ໌ຍໍ, ສາວຊ຺ຊມ຺ປີ ອນວຊ຺ຊໍ, ອນວຊ຺ຊມ຺ປີ ສາວຊ຺ຊນ຺ຕິ ກຄຕີ. ໂສ ເປ໌ສເລຫິ ກິກ຺ຂູຫິ, "ມາ, ອາວຸໂສ ກປີ໌ລ, ເອວໍ ອວຈາ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ໂອວທິຍມາໂນ "ຕຸມ຺ເຫ ກີ ຊານາຖ ຣິຕ຺ຕມຸຍ຺ຄິສທິສາ"ຕິອາທີຫີ ວຈເນຫິ ຂຸໍເສນ຺ໂຕ ວມ຺ເກນ຺ໂຕເຍວ ຈຣຕິ. ກິກ຺ຂູ ຕສ຺ສ ກາຕຸໂນ ໂສຂນຕ຺ເຖຣສ຺ສາປີ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ. ໂສປີ ນໍ ອຸປ໌ສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫ – "ອາວຸໂສ ກປີ໌ລ, ສາສນສ຺ສ ອາຍຸ ນາມ ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ ສມ຺ມາປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິ. ມາ, ອາວຸໂສ ກປີ໌ລ, ກປ຺ປີ໌ຍມ຺ປີ ອກປ຺ປີ໌ຍໍ, ອກປ຺ປີ໌ຍມ຺ປີ ກປ຺ປີ໌ຍໍ, ສາວຊ຺ຊມ຺ປີ ອນວຊ຺ຊໍ, ອນວຊ຺ຊມ຺ປີ ສາວຊ຺ຊນ຺ຕິ ວເທຫີ"ຕິ. ໂສ ຕສ຺ສປີ ວຈນໍ ນາທິຍິ. ຕໂຕ ນໍ ໂສຂນຕ຺ເຖໂຣ ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ –

"ເອກວາຈມ຺ປີ ທ຺ວິວາຈໍ, ກເຕຍ຺ຍ ອນຸກມ຺ປ໌ໂກ;

ຕຕຸຕ຺ຕຣີ ນ ກາເສຍ຺ຍ, ທາໂສວຍ຺ຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ"ຕິ. (ຊາ. ໔.໑໙.໖໔) –

ປ໌ຣິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ "ຕ຺ວເມວ, ອາວຸໂສ, ສເກນ ກມ຺ເມນ ປ໌ຍ຺ຄາຍິສ຺ສສີ"ຕິ ປ໌ກ຺ກາມິ. ຕໂຕ ປ໌ກຸຕິ ນໍ ເປ໌ສລາ ກິກ຺ຂູ ຉທ຺ເຫສຸໍ.

ໂສ ທຸຣາຈາໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ທຸຣາຈາຣປ໌ຣິວຸໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເອກທິວສໍ "ອຸໂປ໌ສຖໍ ໂອສາເຣສ຺ສາມີ"ຕິ ສີຫາສນໍ ອກິຣຸຍ຺ຫ ຈິຕ຺ຣພີຊນີ ຄເຫຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ "ວຕ຺ຕຕິ, ອາວຸໂສ, ເອຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູນໍ ປ໌າຕິໂມກ຺ໂຂ"ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອາຫ. ອເຖໂກ ກິກ຺ຂຸປີ "ມຍ຺ຫໍ ວຕ຺ຕຕີ"ຕິ ນ ອໂວຈ. ນ ຈ ຕສ຺ສ ເຕສໍ ວາ ປ໌າຕິໂມກ຺ໂຂ ວຕ຺ຕຕິ. ຕໂຕ ໂສ "ປ໌າຕິໂມກ຺ເຂ ສຸເຕປີ ອສຸເຕປີ ວິນໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ອາສ ນາ ວຸຍ຺ຄາສີ. ເອວໍ ກສ຺ສປ໌ສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສນໍ ໂອສກ຺ກາເປ໌ສີ ວິນາເສສີ. ອຖ ໂສຂນຕ຺ເຖໂຣ ຕທເຫວ ປ໌ຣິນິພ຺ພາຍີ. ໂສປີ

ກປິໂລ ເອວໍ ຕໍ ສາສນໍ ໂອສກ຺ກາເປຕ຺ວາ ກາລກໂຕ ອວີຈິມຫານິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ສາປິສ຺ສ ມາຕາ ຈ ຠຄິນີ ຈ ຕສ຺ເສວ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເປສເລ ຠິກ຺ຂູ ອກ຺ໂກສມານາ ປຣິຠາສມານາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸຯ

ຕສ຺ມິໍເຍວ ຈ ກາເລ ປຎ຺ຈສຕາ ປຸຣິສາ ຄາມຆາຕາທີນິ ກຕ຺ວາ ໂຈຣິກາຍ ຊີວນ຺ຕາ ຊນປທມນຸສ຺ເສຫິ ອນຸພທ຺ຘາ ປລາຍມານາ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ຄຫນໍ ວາ ປຏິສຣຓໍ ວາ ອປສ຺ສນ຺ຕາ ອວິທູເຣ ປາສາເຓ ວສນ຺ຕໍ ອາຣຎ຺ຎິກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຏິສຣຓໍ ໂຫຖາ’’ຕິ ວທິໍສຸຯ ເຖໂຣ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ສີລສທິສໍ ປຏິສຣຓໍ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພ ປຎ຺ຈ ສີລານິ ສມາທິຍຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສີລານິ ສມາທິຍິໍສຸຯ ເຖໂຣ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ສີລວນ຺ໂຕ, ອິທານິ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ວິນາເສນ຺ເຕສຸປິ ມາ ມໂນ ປທູສຍິຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິໍສຸຯ ອຖ ເຕ ຊານປທາ ສມ຺ປຕ຺ຕາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ມຄ຺ຄມານາ ເຕ ໂຈເຣ ທິສ຺ວາ ສພ຺ເພວ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສຸໍຯ ເຕ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ກາມາວຈຣເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸຯ ເຕສຸ ເຊຏ຺ຐກໂຈໂຣ ເຊຏ຺ຐກເທວປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ອິຕເຣ ຕສ຺ເສວ ປຣິວາຣາຯ

ເຕ ອນຸໂລມປຏິໂລມໍ ສໍສຣນ຺ຕາ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ເທວໂລເກ ເຂເປຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຠຄວໂຕ ກາເລ ເທວໂລກໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ເຊຏ຺ຐກເທວປຸຕ຺ໂຕ ສາວຕ຺ຖິທ຺ວາເຣ ເກວຏ຺ຏຄາໂມ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຈສຕກຸລເຊຏ຺ຐກສ຺ສ ເກວຏ຺ຏສ຺ສ ປຊາປຕິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິໍ ອຄ຺ຄເຫສິ, ອິຕເຣ ອວເສສເກວຏ຺ຏປຊາປຕີນໍຯ ເອວໍ ເຕສໍ ເອກທິວສໍເຍວ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈ ຄພ຺ຠວຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ອໂຫສິຯ ອຖ ເກວຏ຺ຏເຊຏ຺ໂຐ ‘‘ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ມິໍ ຄາເມ ອຎ຺ເຎປິ ທາຣກາ ອຊ຺ຊ ຊາຕາ’’ຕິ ວິຈິນນ຺ໂຕ ເຕ ທາຣເກ ທິສ຺ວາ ‘‘ອິເມ ເມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຫາຍກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ສພ຺ເພສໍ ໂປສາວນິກໍ ອທາສິຯ ເຕ ສພ຺ເພ ສຫາຍກາ ສຫປໍສຸໍ ກີຬນ຺ຕາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍຯ ຍໂສໂຊ ເຕສໍ ອຄ຺ໂຄ ອໂຫສິຯ

ກປິໂລປິ ຕທາ ນິຣເຍ ປກ຺ກາວເສເສນ ອຈິຣວຕິຍາ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘມຸໂຂ ມຈ຺ໂຉ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ອເຖກທິວສໍ ສພ຺ເພປິ ເກວຏ຺ຏທາຣກາ ຊາລານິ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ມຈ຺ເຉ ພນ຺ຘິສ຺ສາມາ’’ຕິ ນທິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊາລານິ ປກ຺ຂິປິໍສຸຯ ເຕສໍ ຊາລໍ ໂສ ມຈ຺ໂຉ ປາວິສິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ສພ຺ໂພ ເກວຏ຺ຏຄາໂມ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ໂທ ອໂຫສິ – ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ຕາ ປຐມໍ ມຈ຺ເຉ ພນ຺ຘນ຺ຕາ ສຸວຓ຺ຓມຈ຺ຉໍ ພນ຺ຘິໍສຸ, ວຸທ຺ຒິ ເນສໍ ທາຣການໍ, ອິທານິ ຈ ໂນ ຣາຊາ ປຫູຕໍ ຘນໍ ທສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ອຖ ເຕ ປຎ຺ຈສຕາປິ ທາຣກສຫາຍກາ ມຈ຺ຉໍ ນາວາຍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ນາວໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມໍສຸຯ ຣາຊາ ທິສ຺ວາ ‘‘ກິໍ ເອຕໍ ຠເຓ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ມຈ຺ໂຉ ເທວາ’’ຕິຯ ຣາຊາ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓໍ ມຈ຺ຉໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຠຄວາ ເອຕສ຺ສ ວຓ຺ຓກາຣຓໍ ຊານິສ຺ສຕີ’’ຕິ ມຈ຺ຉໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ມຈ຺ຉສ຺ສ ມຸຂວິວຣຓກາເລ ເຊຕວນໍ ອຕິວິຍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ ໂຫຕິຯ

ຣາຊາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ກສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ມຈ຺ໂຉ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓ ຊາໂຕ, ກສ຺ມາ ຈສ຺ສ ມຸຂໂຕ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘ ວາຍຕີ’’ຕິ? ອຍໍ, ມຫາຣາຊ, ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ປາວຈເນ ກປິໂລ ນາມ ຠິກ຺ຂຸ ອໂຫສິ, ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ອາຄຕາຄໂມຯ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນໍ ອຄ຺ຄຫນ຺ຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອກ຺ໂກສກປຣິຠາສໂກຯ ຕສ຺ສ ຈ ຠຄວໂຕ ສາສນວິນາສໂກຯ ຍໍ ໂສ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ວິນາເສສິ, ເຕນ ກມ຺ເມນ ອວີຈິມຫານິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ວິປາກາວເສເສນ ຈ ອິທານິ ມຈ຺ໂຉ ຊາໂຕຯ ຍໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ພຸທ຺ຘວຈນໍ ວາເຈສິ, ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກເຖສິ, ຕສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນ ອິທິສໍ ວຓ຺ຓໍ ປຏິລຠິຯ ຍໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອກ຺ໂກສກປຣິຠາສໂກ ອໂຫສິ, ເຕນສ຺ສ ມຸຂໂຕ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘ ວາຍຕິຯ ‘‘ອຸລ຺ລປາເປມິ ນໍ ມຫາຣາຊາ’’ຕິ? ‘‘ອາມ ຠຄວາ’’ຕິຯ ອຖ ຠຄວາ ມຈ຺ຉໍ ອາລປິ – ‘‘ຕ຺ວໍສິ ກປິໂລ’’ຕິ? ‘‘ອາມ ຠຄວາ, ອຫໍ ກປິໂລ’’ຕິຯ ‘‘ກຸໂຕ ອາຄໂຕສີ’’ຕິ? ‘‘ອວີຈິມຫານິຣຍໂຕ ຠຄວາ’’ຕິຯ ‘‘ໂສຘໂນ ກຸຫິໍ ຄໂຕ’’ຕິ? ‘‘ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ຠຄວາ’’ຕິຯ ‘‘ສາຘນີ ກຸຫິໍ ຄຕາ’’ຕິ? ‘‘ມຫານິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຠຄວາ’’ຕິຯ ‘‘ຕາປນາ ກຸຫິໍ ຄຕາ’’ຕິ? ‘‘ມຫານິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຠຄວາ’’ຕິຯ ‘‘ອິທານິ ຕ຺ວໍ ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສສີ’’ຕິ? ‘‘ມຫານິຣຍໍ ຠຄວາ’’ຕິຯ ຕາວເທວ ວິປ຺ປຏິສາຣາຠິຠູໂຕ ນາວໍ ສີເສນ ປຫຣິຕ຺ວາ ກາລກໂຕ ມຫານິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ມຫາຊໂນ ສໍວິຄ຺ໂຄ ອໂຫສິ ໂລມຫຏ຺ຐຊາໂຕຯ ອຖ ຠຄວາ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕຄຫຏ຺ຐປພ຺ພຊິຕປຣິສາຍ ຕງ຺ຂຓານຸຣູປໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມາຫຯ

໒໗໗-໘ຯ ຘມ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ກາຍສຸຈຣິຕາທິ ຘມ຺ມຈຣິຍໍຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍຯ ເອຕທາຫຸ ວສຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ເອຕໍ ອຸຠຍມ຺ປິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຈຣິຕໍ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂສຸຂສມ຺ປາປກຕ຺ຕາ ວສຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ອາຫຸ ອຣິຍາຯ ວສຸຕ຺ຕມໍ ນາມ ອຸຕ຺ຕມຣຕ-ນໍ, ອນຸຄາມິກໍ ອຕ຺ຕາຘີນໍ ຣາຊາທີນໍ ອສາຘາຣຓນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ‘‘ຄຫຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິເຍວ ປຏິສຣຓ’’ນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປຏິປຕ຺ຕິວິຣຫິຕາຍ

ປັພພຊຊາຍ ອສາຣກຕຸຕຫສຸສເປນ ກປິລໍ ອລຸເລ ຈ ຕຖາຣູເປ ຄຣຫນຸໂຕ ‘‘ປັພພຊິໂຕປິ ເຈ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອວມາຫິມາຫ຺.

ຕຕຸຣາຍໍ ອຕຸຖວຕຸຕນາ – ໂຍ ຫີ ໂກຈີ ຄິຫີພຸຍລຸຊນານີ ອປເນຕຸວາ ກຕຸຫຸກາສາວາທິຄຫຕມຕຸຕໍ ອຸປສຽກມເປນ ປັພພຊິ ໂຕປິ ເຈໂຫຕິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕຕຸຖໍ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ, ໂສ ເຈ ມຸຂຣຊາຕິໂກ ໂຫຕິ ຜຣຸສວຈໂນ, ນານປຸປກາຣາຍ ວິເຫສາຍ ອກິຣຕຕຸຕາ ວິເຫສາກິຣໂຕ, ທີໂຣຕຸຕປຸປາກາເວນ ມຄສທິສຕຸຕາ ມໂຄ, ຊີວິຕໍ ຕສຸສ ປາປີໂຍ, ຕສຸສ ເອວຣູປສຸສ ຊີວິຕໍ ອຕິ ປາປໍ ອຕິຫີນໍ. ກສຸມາ? ຍສຸມາ ອິມາຍ ມິຈຸຉາປຜິປຕຸຕິຍາ ຣາຄາທິມເປກປຸປກາຣໍ ຣຊໍ ວຑຸເຒຕິ ອຕຸຕໂນ.

໔໗໙. ນ ເກວລລຸຈ ອິມິນາວ ກາຣເຕນສຸສ ຊີວິຕໍ ປາປີໂຍ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ອຍໍ ເອວຣູໂປ ມຸຂຣຊາຕິກຕຸຕາ ກລຫາກິຣໂຕ ກິກຸຂຸ ສຸກາສິຕສຸສ ອຕຸຖວິຊານນສມຸໂມຫເປນ ໂມຫສມຸເມນ ອາວຸໂຕ, ‘‘ມາ, ອາວຸໂສ ກປິລ, ເອວໍ ອວຈ, ອິມິນາປີ ປຣິຍາເຍນ ຕໍ ຄຕຸຫາຫີ’’ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ເປສເລຫີ ກິກຸຂູຫີ ອກຸຂາຕມຸປີ ນ ຊານາຕິ ສມຸມໍ ພຸທຸເສນ ເທສິຕໍ. ໂຍ ສມຸໂມ ພຸທຸເສນ ເທສິໂຕ, ຕໍ ນານປຸປກາເຣນ ອຕຸຕໂນ ວຸຈຸຈມານມຸປິ ນ ຊານາຕິ. ເອວມຸປີສຸສ ຊີວິຕໍ ປາປີໂຍ.

໔໘໐. ຕຖາ ໂສ ເອວຣູໂປ ວິເຫສາກິຣຕຕຸຕາ ວິເຫສໍ ກາວິຕຕຸຕານໍ ກາວິຕຕຸເຕ ຂີຕາສວກິກຸຂູ ໂສສນຕຸເຖຣປກຸຕິເກ ‘‘ນ ຕຸມຸເຫ ວິນຍໍ ຊານາຖ, ນ ສຸຕຸຕໍ ນ ອກິສມຸມໍ, ວຸຫຸຒປັພພຊິຕາ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວິເຫສນຸໂຕ ຯ ອຸປໂຍຄປຸປວຕຸຕິຍລຸຫີ ອິທໍ ສາມິວຈນໍ. ອຖ ວາ ຍຖາວຸຕຸເຕເນວ ນເຍນ ‘‘ວິເຫສໍ ກາວິຕຕຸຕານໍ ກໂຣນຸໂຕ’’ຕິ ປາຖເສໂສ ເວທິຕພຸໂພ. ເອວໍ ນິປຸປຣິຍາຍເມວ ສາມິວຈນໍ ສິຊຸຊຕິ. ອວິຊຸຊາຍ ປຸຣກຸຂໂຕຕິ ກາວິຕຕຸຕວິເຫສເນ ອາທີນວທສຸສນປຜິຈຸຉາທິກາຍ ອວິຊຸຊາຍ ປຸຣກຸຂໂຕ ເປສິໂຕ ປໂຍຊິໂຕ ເສສປັພພຊິຕານໍ ກາວິຕຕຸຕານໍ ວິເຫສກາເວນ ປວຕຸຕໍ ທິຜຸເຖວ ສມຸເມ ຈິຕຸຕວິພາສເປນ ສຽກິເລສໍ, ອາຍຕິລຸຈ ນິຣຍສມຸປາປເປນ ມຄຸຄໍ ນິຣຍຄາມິນໍ ນ ຊານາຕິ.

໔໘໑. ອຊານນຸໂຕ ຈ ເຕນ ມຄຸເຄນ ຈຕຸພຸພິສາປາຍເກທໍ ວິນິປາຕໍ ສມາປນຸໂນ. ຕຕຸຖ ຈ ວິນິປາເຕ ຄພຸກາ ຄພຸກໍ ຕມາ ຕມໍ ເອເກກນິກາເຍ ສຕກຸຂຕຸຕໍ ສຫສຸສກຸຂຕຸຕຸມຸປີ ມາຕຸກຸຈຸຉິໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຉິ ຈນຸທິມສູຣິເຍຫີປິ ອວິທຸສໍສນີຍາ ອສຸຣກາຍຕມາ ຕມລຸຈ ສມາປນຸໂນ. ສ ເວ ຕາທິສໂກກິກຸຂຸ ເປຈຸຈ ອິໂຕ ປຣໂລກໍ ຄນຸຕຸວາ ອຍໍ ກປິລມຈຸໂຉ ວິຍ ນານປຸປກາຣໍ ທຸກຸຂໍ ນິຄຈຸຉຕີ.

໔໘໔. ກຶ ກາຣຕາ? ຄູຖກູໂປ ຍຖາ ອສຸສ, ສມຸປຸຕຸໂຕ ຄຕາວສຸສິໂກ,ຍຖາ ວຈຸຈກຸຜີຄູຖກູໂປ ຄຕາວສຸສິໂກ ອເນກວສຸສິໂກ ພຫູນິ ວສຸສານິ ມຸຂໂຕ ຄູເຖນ ປູຣິຍມາໂນ ສມຸປຸຕຸໂຕ ອສຸສ, ໂສ ອຸທກກຸມຸກສເຕຫິ ອຸທກກຸມຸກສຫສຸເສຫິ ໂຊວິຍມາໂນປິ ທຸຄຸຄນຸສທຸພຸພຕຸຕິຍານປຄມາ ທຸພຸພິໂສໂຊ ໂຫຕິ, ເອວເມວ ໂຍ ເອວຣູໂປ ອສຸສ ທີຄຣຕຸຕໍ ສໍກິລິຜຸຖກມຸມນຸໂຕ ຄູຖກູໂປ ວິຍ ຄູເຖນ ປາເປນ ສມຸປຸຕຸຕຕຸຕາ ສມຸປຸຕຸໂຕ ປຸຄຸຄໂລ, ໂສ ທຸພຸພິໂສໂຊ ຫິ ສາງຄໂຕ, ຈິຣກາລໍ ຕສຸສ ອງຄຕສຸສ ວິປາກໍ ປຈຸຈນຸໂກນຸໂຕປິ ນ ສຸຊຸຊຕິ. ຕສຸມາ ວສຸສຄຕນາຍ ອປຣິມາຕມຸປິ ກາລໍ ສ ເວ ຕາທິສໂກ ກິກຸຂຸ ເປຈຸຈ ທຸກຸຂໍ ນິຄຈຸຉຕີຕິ. ອຖ ວາ ອຍໍ ອິມິສຸສາ ຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂຊ – ຍໍ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ສ ເວ ຕາທິສໂກ ກິກຸຂຸ, ເປຈຸຈ ທຸກຸຂໍ ນິຄຈຸຉຕີ’’ຕິ, ຕຕຸຣ ສິຍາ ຕຸມຸຫາກໍ ‘‘ສກຸກາ ປນາຍໍ ຕຖາ ກາຕຸໍ, ຍຖາ ເປຈຸຈ ທຸກຸຂໍ ນ ນິຄຈຸເຉຍຸຍາ’’ຕິ. ນ ສກຸກາ. ກສຸມາ? ຍສຸມາ ຄູຖກູໂປ…ເປ… ສາງຄໂຕຕິ.

໔໘໖-໔. ຍໂຕ ປຜິກຈຸເຈວ ຍໍ ເອວຣູປໍ ຊານາຖ, ກິກຸຂໂວ ເຄຫນິສຸສິຕໍ, ຍໍ ເອວຣູປໍ ປລຸຈກາມຄຸຕນິສຸສິຕໍ ຊາເນຍຸຍາຖ ອກູຕ ຄຸຕປຕຸຖນາກາຣປຸປວຕຸຕາຍ ປາປີກາຍ ອິຈຸຉາຍ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ປາປິຈຸຉໍ, ກາມວິຕກຸກາທີຫິ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ປາປສຽກປຸປໍ, ກາຍິກວິຕິກຸກມາທິນາ ເວລຸອຸທານາທິເກເທນ ຈ ປາປາຈາເຣນ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ປາປາຈາຣໍ, ເວສິຍາທິ ປາປໂຄຈຣໂຕ ປາປໂຄຈຣໍ, ສພຸເພ ສມຄຸຄາ ຫຸຕຸວານ ອກິນິພຸພຊຸຊິຍາຖ ນໍ. ຕຕຸຖ ອກິນິພຸພຊຸຊິຍາຖາຕິ ວິວຊຸເຊຍຸຍາຖ ມາ ກເຊຍຸຍາຖ, ມາ ຈສຸສ ອກິນິພຸພຊຸຊນມຕຸເຕເນວ ອປຸໂປສຸສຸກຸກຕໍ ອາປຊຸເຊຍຸຍາຖ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ກາຣຕຸຫວໍ ນິທຸສມຖ, ກສມຸພຸໍ ອປກສຸສຖ, ຕໍ ກຈວຣກູຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ກຈວຣມິວ ອນເປກຸຂາ ນິທຸສມຖ, ກສຜກູຕລຸຈ ນໍ ຂຕຸຕິຍາທີນໍ ມຊຸເຊ ປວິຜຸຖໍ ປກິນຸນປຄຸຄພຣິຕກຸຜຸຖໍ ຈຕຸຫາລໍ ວິຍ ອປກສຸສຖ, ຫຕຸເຖ ວາ ສີເສ ວາ ຄເຫຕຸວາ ນິກຸກຑຸເຒຖ. ເສຍຸຍຖາປິ ອາຍສຸມາ ມຫາ ໂມຄຸຄລຸລາໂນ ຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ປາປສມຸມໍ ພາຫາຍ ຄເຫຕຸວາ ພຫິທຸວາຣໂກຜຸຖກາ ນິກຸຂາເມຕຸວາ ສູຈິພຜິກໍ ອທາສິ, ເອວໍ ອປກສຸສຖາຕິ ທສຸເສຕິ. ກຶ ກາຣຕາ? ສຽພາຣາໂມ ນາມ ສີລວນຸຕານໍ ກໂຕ, ນ ທຸສຸສີລານໍ.

໔໗໘-໕໙. ຍໂຕ ເຂຕເຫວ ຕໂຕ ປລາເປ ວາເຫຖ, ອສ຺ສມເຄ ສມຕມານີເນ, ຍຖາ ຫິ ປລາປາ ອນ຺ໂຕ ຕຕ຺ທຸລຣຫີຕາປິ ພຫິ ຖຸ
ເສຫິ ວີຫີ ວິຍ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອວໍ ປາປກິກ຺ຂູ ອນ຺ໂຕ ສີລາທິວິຣຫີຕາປິ ພຫິ ກາສາວາທິປຣິກ຺ຂາເຣນ ກິກ຺ຂູ ວິຍ ທິສ຺ສນ຺ຕີ. ຕສ຺
ມາ "ປລາປາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ. ເຕ ປລາເປ ວາເຫຖ, ໂອປຸນາຖ, ວິຜມຖ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສ຺ສມເຄ ເວສມຕ຺ເຕນ ສມຕມານີເນ.
ເອວໍ ນິທ຺ຜມິຕ຺ວານ...ເປ... ປຕິສ຺ສຕາ. ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປຍວ຺ໂຫຕິ ກປ຺ເປຖ, ກໂຣຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປຕິສ຺ສຕາຕິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສ
ຄາຣວາ ສປ຺ປຕິສ຺ສາ. ຕໂຕ ສມຄ຺ຄາ ນິປກາ, ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຖາຕິ ອເຖວໍ ຕຸມ຺ເຫ ສຸທ຺ຜາ ສຸທ຺ເຜຫິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປນ຺ຕາ,
ທິຍ຺ຖິສີລສາມຍ຺ຍຕາຍ ສມຄ຺ຄາ, ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຣິປາກຄຕາຍ ປຍ຺ຍາຍ ນິປກາ, ສພ຺ພສ຺ເສວິມສ຺ສ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂາທິໂນ ທຸກ຺
ຂສ຺ສ ອນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຖາຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູຜເນວ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖເປສິ.

ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ເຕ ປຍ຺ຈສຕາ ເກວຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ ສໍເວຄມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກິຣິຍໍ ປຕ຺ຖຍມານາ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ
ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ນຈິຣສ຺ເສວ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ກຄວຕາ ສທ຺ຜິ ອາເນຍ຺ຊວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິຜມ຺ມປຣິໂກເຄນ ເອກປຣິໂກຄາ
ອເຫສຸໍ. ສາ ຈ ເນສໍ ເອວໍ ກຄວຕາ ສທ຺ຜິ ເອກປຣິໂກຄຕາ ອຸທາເນ ວຸຕ຺ຕຍໂສຂສຸຕ຺ຕວເສເນວ ເວທິຕພ຺ພາຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ກປິລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໗. ພ຺ຣາຫ຺ມຕຜມ຺ມິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຜມ຺ມິກສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຍເມວ ຍາສ຺ສ ນິທາເນ "ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ
ວຸຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ພຫຸລາຕິ ພຫູ ອເນເກ. ໂກສລກາຕິ ໂກສລຣຍ຺ຖວາສິໂນ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລາຕິ ຊາຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ
ມຫາສາຣຕາຍ ມຫາສາລາ. ເຍສໍ ກິຣ ນິທຫິຕ຺ວາ ຖປິຕໍເຍວ ອສີຕິໂກຜິສງ຺ຂຍໍ ຜນມຕ຺ຖິ, ເຕ "ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລາ"ຕິ
ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ. ອິເມ ຈ ຕາທິສາ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລາ"ຕິ. ຊິຕ຺ຕາຕິ ຊຊ຺ຊຣີກູຕາ ຊຣາຍ ຂຕ຺ຫິຈ຺ຈາທິກາວມາ
ປາທິຕາ. ວຸທ຺ຒາຕິ ອງ຺ຄປ຺ຈ຺ຈງ຺ຄານໍ ວຸທ຺ຒິມຣິຍາທໍ ປຕ຺ຕາ. ມຫລ຺ລກາຕິ ຊາຕິມຫລ຺ລກຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ, ຈິຣກາລປ຺ປ
ສ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອທ຺ຜຄຕາຕິ ອທ຺ຜານໍ ຄຕາ, ທ຺ເວ ຕໂຍ ຣາຊປຣິວຍ຺ເຜ ອຕີຕາຕິ ອພິປ຺ປາໂຍ. ວໂຍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາຕິ
ປຈ຺ຊິມວຍໍ ສມ຺ປຕ຺ຕາ. ອປິຈ ຊິຕ຺ຕາຕິ ໂປຣາຕາ, ຈິຣກາລປ຺ປວຕ຺ຕກຸລນ຺ວຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ວຸທ຺ຒາຕິ ສີລາຈາຣາທິ
ຄຸຕວຸທ຺ຒິຍຸຕ຺ຕາ. ມຫລ຺ລກາຕິ ວິກວມຫນ຺ຕຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ມຫທ຺ຜນາ ມຫາໂກຄາ. ອທ຺ຜຄຕາຕິ ມຄ຺ຄປຜິປນ຺ນາ
ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ວຕຈຣິຍາທິມຣິຍາທໍ ອວີຕິກ຺ກມ຺ມ ຈຣມານາ. ວໂຍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ຊາຕິວຸທ຺ຒກາວມ຺ປິ ອນ຺ຕິມວຍໍ ອນຸປ຺ປຕ຺
ຕາຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຜເມວ.

ກຄວຕາ ສທ຺ຜິ ສມ຺ໂມທິງ຺ສູຕິ ຂມນີຍາທີນິ ປຸຈ຺ຊນ຺ຕາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໂມທາ ອເຫສຸໍ. ຍາຍ ຈ "ກຈ຺ຈິ ໂກໂຕ
ໂຄຕມສ຺ສ ຂມນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ, ອປ຺ປາພາຜໍ, ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ, ພລໍ, ລຫຸຍ຺ຖານໍ, ຜາສຸວິຫາໂຣ"ຕິອາທິກາຍ ກຖາຍ ສມ຺ໂມທິງ຺ສຸ,
ຕໍ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊສງ຺ຂາຕສມ຺ໂມທຊນນໂຕ ສມ຺ໂມທິຕຸໍ ອຣຫໂຕ ຈ ສມ຺ໂມທນີຍໍ, ອຕ຺ຖພ຺ຍຍ຺ຊນມທຸຣຕາຍ ສຸຈິຣມ຺ປິ ກາລໍ ສາ
ເຣຕຸໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ ອຣຫໂຕ ສຣິຕພ຺ພກາວໂຕ ຈ ສາຣຕີຍໍ. ສຸຍ຺ຍມານສຸຂໂຕ ຈ ສມ຺ໂມທນີຍໍ, ອນຸສ຺ສຣິຍມານສຸຂໂຕ
ສາຣຕີຍໍ, ຕຖາ ພ຺ຍຍ຺ຊນປຣິສຸທ຺ຜຕາຍ ສມ຺ໂມທນີຍໍ, ອຕ຺ຖປຣິສຸທ຺ຜຕາຍ ສາຣຕີຍນ຺ຕິ ເອວໍ ອເນເກຫິ ປຣິຍາເຍຫິ ສມ຺
ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ປຣິໂຍສາເປຕ຺ວາ ນິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ເຍນຕ຺ເຖນ ອາຄຕາ, ຕໍ ປຸຈ຺ຊິຕຸກາມາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີ
ທິງ຺ສຸ. ຕໍ –

"ນ ປຈ຺ຊໂຕ ນ ປຸຣໂຕ, ນາປິ ອາສນ຺ນທູຣໂຕ;

ນ ປສ຺ເສ ນາປິ ປຜິວາເຕ, ນ ຈາປິ ໂອຕຕ຺ຕຕ຺ຕເຕ"ຕີ. –

ອາທິນາ ນເຍນ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ວຸຕ຺ຕເມວ.

ເອວໍ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘‘ກິ ຓ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ ນຸ ໂຂ’’ຕິອາທິ຺. ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ຺. ເກວລຍ຺ເຫຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ເມຕິ ເທສກາລາທິສມ຺ເມ ລຫ຺ເຫຕ຺ວາ ໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ໂມ, ຕສ຺ມິເມວ຺. ເຕນ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ຍສ຺ມາ ມໍ ຕຸມ຺ເຫ ຍາຈິຕ຺ຖ, ຕສ຺ມາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸຓາຖ, ໂສຕໍ ໂອທຫຖ, ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຖ຺. ຕຖາ ປໂຍຄສຸທ຺ທິຍາ ສຸຓາຖ, ອາສຍສຸທ຺ທິຍາ ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ຺. ອວິກ຺ເຂປນ ສຸຓາຖ, ປຄ຺ຄເຫນ ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖາຕິອາທິນາ ນເຍນ ເອເຕສໍ ປທານໍ ປຸພ຺ເພ ອວຸຕ຺ໂຕປິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺. ອຖ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ຕໍ ວຈນໍ ສມ຺ປຕິຈ຺ຉນ຺ຕາ ‘‘ເອວໍ ໂກ’’ຕິ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລາ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ, ກຄວໂຕ ວຈນໍ ອກິມຸຂາ ຫຸຕ຺ວາ ອສ຺ໂສສຸໍ຺. ອຖ ວາ ປຕິສ຺ສຸຕິສ຺. ‘‘ສຸຓາຖ ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ກຕ຺ຕຸກາມ ຕາຍ ປຕິຊານິສູຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺. ອຖ ເຕສໍ ເອວໍ ປຕິສ຺ສຸຕວຕໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ – ‘‘ກິ ຓ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ອິສໂຍ ປຸພ຺ພກາ’’ຕິອາທິ຺.

໔໗໗຺. ຕຕ຺ຖ ປຄມຄາຖາຍ ຕາວ ສຍ຺ຍຕຕ຺ຕາຕິ ສີລສໍຍເມນ ສໍຍຕຈິຕ຺ຕາ຺. ຕປສ຺ສິໂນຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣຕປຍຸຕ຺ຕາ຺. ອຕ຺ຕທຕ຺ຖມຈາຣິສ຺ນ຺ຕິ ມນ຺ຕຊ຺ເຊນພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣກາວນາທີ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖໍ ອກໍສ຺ຸ. ເສສໍ ປາກຍເມວ຺.

໔໗໘຺. ທຸຕິຍຄາຖາທິສຸປິ ອຍໍ ສງ຺ເຂປວຓ຺ຓນາ – ນ ປສູ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານາສຸນ຺ຕິ ໂປ຺ຣາຓານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ປສູ ນ ອາສຸໍ, ນ ເຕ ປສຸປຣິຄ຺ຄຫມກໍສ຺ຸ. ນ ຫິຣຍ຺ຍໍ ນ ຊານິຍນ຺ຕິ ຫິຣຍ຺ຍຍ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອນ຺ຕມໂສ ຊຕຸມາສໂກປິ ນາໂຫສິ , ຕຖາ ວີຫິສາ ລີຍວໂຄສູມາທິ ປຸພ຺ພຓ຺ຓາປຣຓ຺ຓເກທໍ ຊານິຍມ຺ປິ ເຕສໍ ນາໂຫສິ຺. ເຕ ຫິ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຊາຕຣູປຣຊຕາ ອສນ຺ນິຊິກາຣກາວ ຫຸຕ຺ວາ ເກວລໍ ສຊ຺ຊາຍຊນຊຍ຺ຍາ ອຕ຺ຕໂນ ມນ຺ຕຊ຺ເຊນສງ຺ຂາເຕເນວ ຊເນນ ຊຍ຺ເຍນ ຈ ສມນ຺ນາຄຕາ ອເຫສຸໍ຺. ໂຍ ຈາຍໍ ເມຕ຺ຕາທິວິຫາໂຣ ເສຍ຺ຖຕ຺ຕາ ອນຸຄາມິກຕ຺ຕາ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມນິຊີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຍ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ນິຊີມປາລຍຸໍ ສທາ ຕສ຺ສ ກາວນານຸໂຍເຄນ ຺.

໔໗໙຺. ເອວໍ ວິຫາຣີນໍ ຍໍ ເນສໍ ປກຕໍ ອາສີ, ຍໍ ເອເຕສໍ ປກຕໍ ເອເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກຕໍ ອໂຫສິ຺. ທ຺ວາຣກຕ຺ຕໍ ອຸປຍ຺ຖິຕນ຺ຕິ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ທສ຺ສາມາ’’ຕິ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເຕຫິ ເຕຫິ ທາຍເກຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຊຣທ຺ວາເຣ ຖປິຕກຕ຺ຕໍ຺. ສທ຺ຊາປກຕນ຺ຕິ ສທ຺ຊາຍ ປກຕໍ, ສທ຺ຊາເທຍ຺ຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺. ເອສານນ຺ຕິ ເອສນ຺ຕິຕິ ເອສາ, ເຕສໍ ເອສານໍ, ເອສມານານໍ ປຣິເຍສມານານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺. ທາຕເວຕິ ທາຕພ຺ພໍ຺. ຕທມຍ຺ຍິສຸນ຺ຕິ ຕໍ ອມຍ຺ຍິສຸ, ຕໍ ທ຺ວາເຣ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຖປິຕໍ ກຕ຺ຕໍ ສທ຺ຊາເທຍ຺ຍໍ ປຣິເຍສມານານໍ ເອເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ທາຕພ຺ພໍ ອມຍ຺ຍິສຸ ທາຍກາ ຊນາ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ຺. ອນຕ຺ຖິກາ ຫິ ເຕ ອຍ຺ເຍນ ອເຫສຸໍ, ເກວລໍ ຆາສຈ຺ຉາທນປຣມຕາຍ ສນ຺ຕຸຍ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺.

໔໘໐຺ນານາຣຕ຺ເຕຫີຕິ ນານາວິຊຣາຄຣຕ຺ເຕຫິ ວຕ຺ເຖຫິ ວິຈິຕ຺ຣຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖເຕຫີ, ສຍເນຫິ ເອກກູມິກທ຺ວິກູມິກາທິປາສາ ທວເຣຫິ຺. ອາວສເຖຫີຕິ ເອວຣູເປຫິ ອຸປກຣເຓຫິ຺. ຜີຕາ ຊນປທາ ຣຍ຺ຖາ ເອເກກປ຺ປເທສກູຕາ ຊນປທາ ຈ ເກຈິ ເກຈິ ສກລຣຍ຺ຖາ ຈ ‘‘ນໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານ’’ນ຺ຕິ ສາຍໍ ປາຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເທເວ ວິຍ ນມສ຺ສິສ຺ຸ.

໔໘໑຺. ເຕ ເອວໍ ນມສ຺ສິຍມານາ ໂລເກນ ອວຊ຺ຊາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອາສຸໍ, ນ ເກວລຍ຺ຈ ອວຊ຺ຊາ, ອເຊຍ຺ຍາ ວິຫຶສິຕຸມ຺ປິ ອນກິກວນິຍຕ຺ຕາ ອເຊຍ຺ຍາ ຈ ອເຫສຸໍ຺. ກິ ກາຣຓາ? ຊມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ, ຍສ຺ມາ ຊມ຺ເມນ ຣກ຺ຂິຕາ຺. ເຕ ຫິ ປຍ຺ຈ ວຣສີລຊມ຺ເມ ຣກ຺ຂິສຸ, ‘‘ຊມ຺ໂມ ຫເວ ຣກ຺ຂຕິ ຊມ຺ມຈາຣິ’’ນ຺ຕິ (ຊາ຺ ໑຺໑໐຺໑໐໒; ໑຺໑໕຺ມ໗໕) ຊມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອວຊ຺ຊາ ອເຊຍ຺ຍາ ຈ ອເຫສຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ນ ເນ ໂກຈິ ນິວາເຣສີຕິ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ກຸລານໍ ທ຺ວາເຣສຸ ສພ຺ພໂສ ພາຫິເຣສຸ ຈ ອພ຺ກນ຺ຕເຣສຸ ຈ ສພ຺ພທ຺ວາເຣສຸ ຍສ຺ມາ ເຕສຸ ປິຍສມ຺ມເຕສຸ ວຣສີລສມນ຺ນາຄເຕສຸ ມາຕາປິຕູສຸ ວິຍ ອຕິວິສ຺ສຕ຺ຖາ ມນຸສ຺ສາ ອເຫສຸໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອິທໍ ນາມ ຖານໍ ຕຍາ ນ ປວິສິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ນ ໂກຈິ ນິວາເຣສິ຺.

໔໘໔຺. ເອວໍ ຊມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ກຸລທ຺ວາເຣສຸ ອນິວາຣິຕາ ຈຣນ຺ຕາ ອຍ຺ຖ ຈ ຈຕ຺ຕາລີສຍ຺ຈາຕິ ອຍ຺ຖຈຕ຺ຕາລີສໍ ວສ຺ສານິ ກຸມ າຣກາວໂຕ ປກ຺ຕິ ຈຣເຓນ ໂກມາຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສຸ ເຕ຺. ເຍປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຈຕ຺ຫາລາ ອເຫສຸໍ, ໂກ ປນ ວາໂທ ພ຺ຣຫ຺ມສມາ ທີສູຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺. ເອວໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕາ ເອວ ຫິ ວິຊ຺ຊາຈຣຓປຣິເຍຍ຺ຖິ ອຈຣຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຸເຣ, ນ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີໂນ ຫຸຕ຺ວາ຺. ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊາປຣິເຍຍ຺ຖີຕິ ມນ຺ຕຊ຺ເຊນໍ຺. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຈຕໍ ‘‘ໂສ ອຍ຺ຖຈຕ຺ຕາລີສ ວສ຺ສານິ ໂກ ມາຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣຕິ ມນ຺ເຕ ອຊີຍມາໂນ’’ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໕຺໑໙໔)຺. ຈຣຓປຣິເຍຍ຺ຖີຕິ ສີລຣກ຺ຂຓໍ຺. ‘‘ວິຊ຺ ຊາຈຣຓປຣິເຍຍ຺ຖ’’ນ຺ຕິປິ ປາໂຖ, ວິຊ຺ຊາຈຣຓໍ ປຣິເຍສິຕຸໍ ອຈຣຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺.

໔໙໓. ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ຈ ກາລໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ພຣາວາສໍ ກປ຺ເປ຺ນ຺ຕາປິ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອສ຺ສມສ຺ສໍ ຂຕ຺ຕິຍໍ ວາ ເວສ຺ສາທີສ຺ ອສ຺ສຕຣໍ ວາ, ເຍ ອເຫສຸໍ ເທວສມາ ວາ ມຣິຍາທາ ວາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ. ຕຖາ ສຕໍ ວາ ສຫສ຺ສໍ ວາ ທຕ຺ວາ ນປິ ກຣິຍໍ ກີຕີສ຺ ເຕ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ເອກຈ຺ເຈ ກີຕນ຺ຕິ. ເຕ ທິ ສມ຺ເມນ ທາຣໍ ປຣິເຍສນ຺ຕີ. ກຖໍ? ອຍ຺ຄຈຕ຺ຕາລີສໍ ວສ຺ສານິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ກສ຺ສາກີກ຺ຂໍ ອາທິຕ຺ຫນ຺ຕິ – ‘‘ອຫໍ ອຍ຺ຄຈຕ຺ຕາລີສ ວສ຺ສານິ ຈິຕ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍ, ຍທິ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ທາຣິກາ ອຕ຺ຖິ, ເທຖ ເມ’’ຕິ. ຕໂຕ ຍສ຺ສ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ທາຣິກາ ໂຫຕິ, ໂສ ຕໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ນິຫຣິຕ຺ວາ ທ຺ວາເຣ ຄີຕສ຺ເສວ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ອຸທກໍ ອາສິຍ຺ຈນ຺ໂຕ ‘‘ອິມໍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ກຣິຍໍ ໂປສາວນຕ຺ຖາຍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເທຕິ.

ກສ຺ມາ ປນ ເຕ ເອວໍ ຈິຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາປິ ທາຣໍ ປຣິເຍສນ຺ຕິ, ນ ຍາວຊີວໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ມິຈ຺ຈາທິຍ຺ຖິວເສນ. ເຕສ຺ຫິ ເອວໍທິຍ຺ຖິ ໂຫຕິ – ‘‘ໂຍ ປ຺ຕ຺ຕໍ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ໂສ ກຸລວໍສຈ຺ເຊທກໂຣ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈຕິ’’ຕິ. ຈຕ຺ຕາໂຣ ກີຣ ອກາຍິຕພ຺ພໍ ກາຍນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫຸປ຺ປາໂທ ກີກີ ກຸນ຺ຕນີ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຕິ. ຄຕ຺ຫຸປ຺ປາທາ ກີຣ ມຫາປຖວີຍາ ຂຍກເຍນ ມຕ຺ຕໂກຊີໂນ ໂຫນ຺ຕີ, ນ ພຫຸໍ ມຕ຺ຕິກໍ ຂາທນ຺ຕີ. ກີກີ ສກ຺ຕິກາ ອາກາສປຕນກເຍນ ອຕ຺ຫສ຺ສ ອຸປຣິ ອຸຕ຺ຕານາ ເສຕິ. ກຸນ຺ຕນີ ສກ຺ຕິກາ ປຖວີກມ຺ປນກເຍນ ປາເທຫີ ກູມິ ນ ສຸຍ຺ຄ຺ ອກ຺ກມຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ກຸລວໍສູປຈ຺ເຊທກເຍນ ທາຣໍ ປຣິເຍສນ຺ຕີ. ອາຫ ເຈຕ຺ຖ –

‘‘ຄຕ຺ຫຸປ຺ປາໂທ ກີກີ ເຈວ, ກຸນ຺ຕີ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສມ຺ມິໂກ;

ເອເຕ ອກາຍໍ ກາຍນ຺ຕິ, ສມ຺ມູລຸຫາ ຈຕ຺ໂຣ ຊນາ’’ຕິ.

ເອວໍ ສມ຺ເມນ ທາຣໍ ປຣິເຍສິຕ຺ວາປິ ຈ ສມ຺ປີເຍເນວ ສໍວາສໍ ສງຄນ຺ຕ຺ວາ ສມໂຣຈຍຸໍ, ສມ຺ປີເຍເນວ ອສ຺ສມສ຺ສໍ ເປ໌ເມເນວ ກາເຍນ ຈ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ມິສ຺ສີກູຕາ ສງພຜິຕາ ສໍສຍ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ ສໍວາສໍ ສມໂຣຈຍຸໍ, ນ ອປ຺ປີເຍນ ນ ນິຄ຺ຄເຫນ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

໔໙໔. ເອວໍ ສມ຺ປີເຍເນວ ສໍວາສໍ ກໂຣນ຺ຕາປິ ຈ ອສ຺ສຕຣ ຕມ຺ຫາຕິ, ໂຍ ໂສ ອຸຕ຺ສມໂຍ, ຍມ຺ຫິ ສມເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພາ, ອສ຺ສຕຣ ຕມ຺ຫາ ສມຍາ ຄເປ໌ຕ຺ວາ ຕໍ ສມຍໍ ອຸຕ຺ໂຕ ວິຣຕໍ ອຸຕ຺ເວຣມຕີ ປຕິ ກຣິຍໍ, ຍາວ ປຸນ ໂສ ສມໂຍ ອາຄຈ຺ຊຕິ, ຕາວ ອຍ຺ຄຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາເຍວ. ເມຖຸນໍ ສມ຺ມນ຺ຕິ ເມຖຸນາຍ ສມ຺ມາຍ. ສມ຺ປທານວຈນປຕ຺ຕິຍາ ກີເຣຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍ. ນາສ຺ສຸ ຄຈ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເນວ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຕິ ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ເທວສມາ ຈ ມຣິຍາທາ ຈາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ.

໔໙໕. ອວິເສເສນ ປນ ສພ຺ເພປິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຍ຺ຈ…ເປ… ອວຕ຺ຕຍຸໍ. ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ເມຖຸນວິຣຕິ. ສີລນ຺ຕິ ເສສານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສິກ຺ຂາປທານິ. ອຊ຺ຊວນ຺ຕິ ອຸຊ຺ກາໂວ, ອຕ຺ຖໂຕ ອສຄ຺ຕາ ອມາຍາວິຕາ ຈ. ມທ຺ທວນ຺ຕິ ມຸທຸກາໂວ, ອຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖທ຺ທຕາ ອນຕິມານິຕາ ຈ. ຕໂປ໌ຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ. ໂສຣຈ຺ຈນ຺ຕິ ສ຺ຣຕກາໂວ ສ຺ຂສີລຕາ ອປ຺ປຜິກູລສມາຈາຣຕາ. ອວິຫີສາຕິ ປາຕິອາທີຫິ ອວິເຫສິກຊາຕິກຕາ ສກຣ຺ຕກາໂວ. ຂນ຺ຕິຕິ ອສິວາສນກ຺ຂນ຺ຕິ. ອິຈ຺ເຈເຕ ຄ຺ເຕ ອວຕ຺ຕຍຸໍ. ເຍປິ ນາສກ຺ຂີສ຺ ສພ຺ພໂສ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອາຣາເຊຕຸໍ, ເຕປິ ຕຕ຺ຖ ສາຣທສ຺ສິໂນ ຫຸຕ຺ວາ ວາຈາຍ ວຕ຺ຕາຍີສ຺ ປສໍສີສ຺.

໔໙໖. ເອວໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕານສ຺ຈ ໂຍ ເນສໍ…ເປ… ນາຄມາ, ໂຍ ເອເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ປຣໂມ ພ຺ຣຫ຺ມາ ອໂຫສິ, ພ຺ຣຫ຺ມສໂມ ນາມ ອຸຕ຺ຕໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອໂຫສິ, ທລ຺ເຫນ ປຣກ຺ກເມນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ທລ຺ຫປຣກ຺ກໂມ. ສ ວາຕິ ວິກາວເນ ວາ-ສທ຺ໂທ, ເຕນ ໂສ ເອວຣູໂປ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕຕິ ຕເມວ ວິກາເວຕິ. ເມຖຸນໍ ສມ຺ມນ຺ຕິ ເມຖຸນສມາປຕ຺ຕີ. ສຸປິນນ຺ເຕປິ ນາຄມາຕິ ສຸປິເນປິ ນ ອຄມາສີ.

໔໙໗. ຕໂຕ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ…ເປ… ອວຕ຺ຕຍຸໍ. ອິມາຍ ຄາຖາຍ ນວມຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຕເຍວ ອາທິອນ຺ຕວເສນ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ເທວສເມ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ປກາເສຕິ. ເຕ ທິ ວິຍ຺ຍ຺ຊາຕິກາ ປຕ຺ຫິຕາ ຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມສມສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ອນ຺ສິກ຺ຂນ຺ຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຊານກາວນາຍ ຈ, ເຕ ຈ ອິເມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາທີຄ຺ເຕ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ເອວ ວຕ຺ຕາຍນ຺ຕີຕິ. ເຕ ສພ຺ເພປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ປຍ຺ຈກນິປາເຕ ໂທຕສ຺ຕ຺ເຕ (ອ. ນິ. ໕.໑໙໔) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ.

໔ໞໞ໗. ອິທານິ ມຣິຍາເທ ພຸຣາໜມເດ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາທ – ''ຕຕ຺ຖຸລໍ ສຍນ''ນ຺ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຕສ຺ ເຍ ໂທນ຺ຕິ ມຣິຍາທາ, ເຕ ພຸຣາໜມຕາ ສເຈ ຍລ຺ຸລໍ ກປ຺ເປ຺ຕຸກາມາ ໂທນ຺ຕິ, ອຖ ອາມກສລ຺ຸລປ຺ຜິຕຸຄຫຕາ ປ຺ຜິວິຣຕຕ຺ຕາ ນານປ຺ປການກໍ ຕຕ຺ຖຸລລ຺ຸຈ, ມລ຺ຸຈປີຖາທິເກຫ໌ ສຍນລ຺ຸຈ, ໂຂມາທິເກຫ໌ ວຕ຺ຖລ຺ຸຈ, ໂຄສປ຺ປີຕິລເຕລາທິເກຫ໌ ສປ຺ປີເຕລລ຺ຸຈ ຍາຈິຍ ສມ຺ເມນ, ''ອຸທຸທິສ຺ສ ອຣິຍາ ຕິຝ຺ຖນ຺ຕິ, ເອສາ ອຣິຍານ ຍາຈນາ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕນ ອຸທຸທິສ຺ສຖານສງ຺ຂາເຕນ ສມ຺ເມນ ຍາຈິຕ຺ວາ, ອຖ ໂຍ ຍໍ ອິຈ຺ຉຕິ ທາຕຸໍ, ເຕນ ຕໍ ທິນ຺ນຕຕ຺ຖຸລາທີ ສໂມສາເນຕ຺ວາ ສໍກຫຸດິຕ຺ວາ. ''ສມ຺ທາເນຕ຺ວາ''ຕິປີ ປາໂຖ, ເອໂກເຍວຕ຺ໂຖ. ຕໂຕ ຍລ຺ຸລມກປ຺ປຍຸນ຺ຕິ ຕໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ທານມກໍສຸ .

໔ໞໞ. ກໂຣນ຺ຕາ ຈ ເອວເມຕສ຺ມີ ອຸປ຺ຜຸກິຕສ຺ມີ ທານສງ຺ຂາເຕ ຍລ຺ຸລສ຺ມີ ນາສ຺ສ຺ ຄາໂວ ຫນີສຸ ເຕ, ນ ເຕ ຄາວີໂຍ ຫນີສຸ. ຄາ ວິມ຺ເຂນ ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ພປາດາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ກີການຣດາ ນ ຫນີສູຕິ? ພຸຣຫ຺ມຈຣິຍາທິຄຸຕຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ອປີຈ ວິເສສໂຕ ຍຖາ ມາຕາ...ເປ... ນາສ຺ສ຺ ຄາໂວ ຫນີສຸ ເຕ. ຕຕ຺ຖ ຍາສ຺ ຊາຍນ຺ຕິ ໂອສຣາຕິ ຍາສ຺ ປີຕ຺ຕາທີນໍ ເກສຊ຺ຊກູຕາ ປລ຺ຸຈ ໂຄຣສາ ຊາຍນ຺ຕິ.

໓໐໐. ອນ຺ນທາຕິອາທີສຸ ຍສ຺ມາ ປລ຺ຸຈ ໂຄຣເສ ປຣິກຸລ຺ຸຊນ຺ຕານໍ ຊຸທາ ວູປສມ຺ມຕິ, ພລໍ ວທຸດຕິ, ຉວິວຕ຺ໂດ ວິປ຺ປສີທຕິ, ກາຍິກມານສິກໍ ສຸຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ , ຕສ຺ມາ ອນ຺ນທາ ພລທາ ວດ຺ດທາ ສຸຂທາ ເຈຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ເສສເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖ ເມວ.

໓໐໑. ເອວໍ ເຕ ຍລ຺ຸເລສ຺ ຄາໂວ ອຫນນ຺ຕາ ປຸລ຺ຸລປ຺ປກາວານຸຄຸຄທີຕສຣີຣາ ສຸຂຸມາລາ...ເປ... ສຸຂເມທິຕ຺ຖ ຍໍ ປ຺ຊາ. ຕຕ຺ຖ ສຸ ຂຸມາລາ ມຸທຸຕລຸຕຫຕ຺ຖປາທາທິຕາຍ, ມທາກາຍາ ອາໂຣຫປຣິດາຫສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ວຕ຺ດວນ຺ໂຕ ສຸວດ຺ດວດ຺ດຕາຍ ສຕ຺ຖານຍຸຕ຺ຕຕາຍ ຈ, ຍສສ຺ສິໂນ ລາກປຣິວາຣສມ຺ປທາຍ. ເສທີ ສມ຺ເມທີຕິ ສເກຫິ ຈາຣິຕ຺ເຕຫີ. ກິຈ຺ຈາກິຈ຺ເຈສຸ ອຸສ຺ສຸກາຕິ ກິຈ຺ເຈສຸ ''ອິທໍ ກາຕພ຺ພໍ'', ອກິຈ຺ເຈສຸ ''ອິທໍ ນ ກາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມາປນ຺ນາ ທຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ເຕ ໂປຣາດາ ພຸຣາໜມດາ ເອວຣູປາ ທຸຕ຺ວາ ທສ຺ສນີຍາ ປສາທນີຍາ ໂລກສ຺ສ ປຣມທກຸຂິເຕຍ຺ຍາ ອິມາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ຍາວ ໂລເກ ອວຕ຺ຕິສຸ, ຕາວ ວິຄຕອີຕິກຍຸປທ຺ທວາ ທຸຕ຺ວາ ນານປ຺ປການກໍ ສຸຂໍ ເອທິຕ຺ຖ ປາປຸດີ, ສຸຂໍ ວາ ເອທິຕ຺ຖ ສຸຂໍ ວຸທຸດີ ອຄມາສີ. ອຍໍ ປ຺ ຊາຕິ ສຕ຺ຕໂລກໍ ນິທສ຺ເສຕິ.

໓໐໘-໓. ກາລຈ຺ຈເຍນ ປນ ສມ຺ກິນ຺ນມຣິຍາທກາວໍ ອາປ຺ຊ຺ຊິຕຸກາມານໍ ເຕສໍ ອາສີ ວິປ຺ລຸລາໂສ...ເປ... ກາຄໂສ ມິເຕ. ຕຕ຺ຖ ວິປ຺ລຸລາໂສຕິ ວິປ຺ຣີຕສລ຺ຸລາ. ອຕ຺ໂຕ ອຕ຺ນ຺ຕິ ລາມກຜຸເຖນ ປຣິຕ຺ຕຜຸເຖນ ອປ຺ປສ຺ສາທຜຸເຖນ ອຕ຺ກູຕໂຕ ການຄຸດໂດ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຊານສາມລ຺ຸລນິພ຺ພານສຸຂານິ ອຸປ຺ນິສາຍ ສງ຺ຂຍມ຺ປີ ອນ຺ປຄມເນນ ອຕ຺ນໍ ການສຸຂໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣສຸຂໍ ວາ ອຸປ຺ນິສາຍ ອຕ຺ກູຕໂຕ ອຕ຺ຕນາ ປຜິລທສໂລກິຍສມາປຕ຺ຕິສຸຂໂຕ ອຕ຺ນໍ ອປ຺ປກໂຕປີ ອປ຺ປກໍ ການສຸຂໍ ທິສ຺ວາຕິ ອສີປ຺ປາໂຍ. ຣາຊີໂນ ຈາ ຕິ ຣລ຺ຸໂລ ຈ. ວິຍາການນ຺ຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕີ. ອາຊລ຺ຸລສໍຍຸຕ຺ເຕຕິ ອສ຺ສາຊານີຍສໍຍຸຕ຺ເຕ. ສຸກເຕຕິ ທາຣຸກມ຺ມໂລຫກມ຺ເມນ ສຸນິຜຸກິ ເຕ. ຈິຕ຺ຕສິພ຺ພເນຕິ ສີຫຈມ຺ມາທີຫີ ອລງ຺ກຕວາເສນ ຈິຕ຺ຣສິພ຺ພເນ. ນິເວສເນຕິ ຆຣວຕ຺ຖູນິ. ນິເວເສຕິ ຕຕ຺ຖ ປ຺ ຕິຜຸຖາປິຕຆຣານິ. ວິກຕ຺ເຕຕິ ອາຍາມວິຕ຺ຖາຣວເສນ ວິກຕ຺ຕານິ. ກາຄໂສ ມິເຕຕິ ອງ຺ຄດາທວາຣປາສາທກູຍາຄາຣາທິວເສນ ໂກຍຸຖາສໍ ໂກຍຸຖາສໍ ກຕ຺ວາ ມິຕານິ. ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ເຕສໍ ພຸຣາໜມດານໍ ອຕ຺ໂຕ ອຕ຺ສລ຺ຸຄິຕໍ ການສຸຂລ຺ຸຈ ຣລ຺ຸໂລ ພ຺ຍາ ການລ຺ຸຈ ອລງ຺ກຕນາຣິໂຍ ຈ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ຣເຖ ຈ ນິເວສເນ ນິເວເສ ຈ ທິສ຺ວາ ທຸກ຺ເຂສ຺ເຍວ ເອເຕສ຺ ວຕ຺ຖູສ຺ ''ສຸຂ''ນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພ ປວຕ຺ຕເນກ຺ຂມ຺ມສລ຺ຸລາວິປ຺ລຸລາສສງ຺ຂາຕາ ວິປ຺ຣີຕສລ຺ຸລາ ອາສີ.

໓໐໔. ເຕ ເອວໍ ວິປ຺ຣີຕສລ຺ຸລາ ທຸຕ຺ວາ ໂຄມຕ຺ຫລປຣິພ຺ຍູລ຺ຸຫໍ...ເປ... ພຸຣາໜມດາ. ຕຕ຺ຖ ໂຄມຕ຺ຫລປຣິພ຺ຍູລ຺ຸຫນ຺ຕິ ໂຄຍູເຖ ຫິ ປຣິກິຕ຺ດໍ. ນາຣີວຣຄດາຍຸຕນ຺ຕິ ວຣນາຣີຄດາສໍຍຸຕ຺ຕໍ. ອຸລ຺ຸອາຣນ຺ຕິ ວິປ຺ລໍ . ມານຸສໍ ໂກຄນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສານໍ ນິເວສນາ ທີໂກຄວຕ຺ຖຸໍ. ອກິຊ຺ຊາຍີສູຕິ ''ອໂຫ ວຕິທໍ ອມ຺ຫາກໍ ອສ຺ສາ''ຕິ ຕທຫໍ ວທຸເດຕ຺ວາ ອກິປ຺ຕ຺ຖຍມານາ ຊາຍີສ຺.

໓໐໔. ເອວໍ ອກິຊ຺ຊາຍນ຺ຕາ ຈ ''ເອເຕ ມນຸສ຺ສາ ສຸນ຺ຫາຕາ ສຸວິລິຕ຺ຕາ ກປ຺ປີຕເກສມສ຺ສູ ອາມຸຕ຺ຕມດີອາກຣດາ ປລ຺ຸຈທີ ການຄຸເດຫິ ປຣິຈາເຣນ຺ຕິ, ມຍໍ ປນ ເອວໍ ເຕຫີ ນມສ຺ສິຍມານາປີ ເສທມລກິລິຜຸຄຕຕ຺ຕາ ປຣູລ຺ຸຫກຈ຺ຉນຂໂລມາ ໂກຄຣທິຕາ ປຣມການຸລ຺ຸລຕໍ ປຕ຺ຕາ ວິຫຣາມ. ເອເຕ ຈ ຫຕ຺ຖິກຸຂນ຺ສອສ຺ສປີຜຸກິສີວິກາສຸວດ຺ດຄຣຖາທີຫີ ວິຈຣນ຺ຕິ, ມຍໍ ປາເທທີ. ເອເຕ ທວິກູມິກາທີປາສາທຕເລສຸ ວສນ຺ຕິ, ມຍໍ ອຣລ຺ຸລຣຸກ຺ຂມູລາທີສຸ. ເອເຕ ຈ ໂຄນກາທີຫິ ອຕ຺ຖຣເດຫີ ອຕ຺ຖຕາສຸ ວຣເສຍ຺ຍາສຸ

ສຍນ຺ຕິ, ມຍໍ ຕຘຜິກາຈມ຺ມຂຕ຺ຫາທິນິ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ກູມິຍໍ຺ ເອເຕ ນານາຣສານິ ໂກຊນານິ ກຸລ຺ຊນ຺ຕິ, ມຍໍ ອຸລ຺ລາຈຣິຍາຍ
ຍາເປມ຺ ກາຖໍ ນຸ ໂຂ ມຍມ຺ປີ ເອເຕຫິ ສທິສາ ກເວຍ຺ຍາມາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ຌນໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ນ ສກ຺ກາ ຌນຣທີເຕຫິ ອຍໍ
ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປາປຸຄິຕຸ''ນ຺ຕິ ຈ ອວຌາເຣຕ຺ວາ ເວເທ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຌມ຺ມຍຸຕ຺ເຕ ປຸຣາຓມນ຺ເຕ ນາເສຕ຺ວາ ອຌມ຺ມຍຸຕ຺ເຕ ກູຜມນ຺ເຕ
ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ຌນຕ຺ຖິກາ ໂອກ຺ກາກຣາຊານມຸປສງ຺ກມ຺ມ ໂສຕ຺ຖິວຈນາທີນິ ປຍຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ''ອມ຺ຫາກໍ, ມຫາຣາຊ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓວໍເສ
ປເວຕິຍາ ອາຄຕໍ ໂປຣາຓມນ຺ຕປທໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ມຍໍ ອາຈຣິຍມຸຜກ຺ຕາຍ ນ ກສ຺ສຈິ ກເຕິມ຺ຫາ, ຕໍ ມຫາຣາຊາ ໂສຕຸມຣຫຕີ''ຕິ ຈ
ວຕ຺ວາ ອສ຺ສເມຌາທິຍລ຺ລໍ ວຕ຺ຕຍີສ຺ຸ ວຕ຺ຕຍິຕ຺ວາ ຈ ຣາຊານໍ ອຸສ຺ສາເຫນ຺ຕາ ''ຍຊ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ປຫູຕຌນຌລ຺ໂລ
ຕ຺ວໍ, ນຕ຺ຖິ ເຕ ຍລ຺ລສມ຺ກາຣເວກລ຺ລໍ, ເອວລ຺ຫິ ເຕ ຍຊໂຕ ສຕ຺ຕກຸລປຣິວຜ຺ຜາ ສຄ຺ເຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ອໂວຈ຺ຸ ເຕນ ເນ
ສໍ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ກຄວາ ''ເຕ ຕຕ຺ຖ ມນ຺ເຕ...ເປ... ພຫຸ ເຕ ຌນ''ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ, ຍໍ ໂກຄມກິຊ຺ຊາຍີສຸ, ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ຫິ ເອຕໍ ກຸມ຺ມວຈນໍ຺ ຕທຸປາຄມຸນ຺ຕິ
ຕທາ ອຸປາຄມຸໍ຺ ປຫູຕຌນຌລ຺ໂລສີຕິ ປຫູຕຌນຌລ຺ໂລ ກວິສ຺ສສິ, ອກິສມ຺ປຣາຍນ຺ຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ຺ ອາສໍສາຍລ຺ຫິ ອນາຄເຕປີ
ວຕ຺ຕມານວຈນໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ ສທ຺ທໂກວິທາ຺ ຍຊສ຺ສູຕິ ຍຊາຫີ຺ ວິຕ຺ຕໍ ຌນນ຺ຕິ ຊາຕຣູປາທິຣຕນເມວ ວິຕ຺ຕິກາຣຕາໂຕ ວິຕ຺ຕໍ, ສ
ມິທ຺ຌິການຕາໂຕ ຌນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຖ ວາ ວິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຕ຺ຕິກາຣຕກູຕເມວ ອາກຣຕາທິ ອຸປກຣຕໍ, ຍໍ ''ປຫູຕວິຕ຺ຕູປກໂຣ''ຕິ
ອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໓໓໑) ອາຄຈ຺ຉຕິ຺ ຌນນ຺ຕິ ຫິຣລ຺ລສຸວຕ຺ຕາທີ຺ ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ມນ຺ເຕ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ
ຕທາ ໂອກ຺ກາກໍ ອຸປາຄມຸໍ຺ ກິນ຺ຕິ? ''ມຫາຣາຊ, ພຫູ ເຕ ວິຕ຺ຕລ຺ຈ ຌນລ຺ຈ, ຍຊສ຺ສຸ, ອາຍຕິມ຺ປີ ປຫູຕຌນຌລ຺ໂລ ກວິສ຺ສ
ສີ''ຕິ຺

໓໐໖຺ ເອວໍ ກາຣຕໍ ວຕ຺ວາ ສລ຺ລາເປນ຺ເຕຫິ ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ...ເປ... ອທາ ຌນໍ຺ ຕຕ຺ຖ ສລ຺ລຕ຺ໂຕຕິ ລາປີໂຕ຺ ຣເຖສໂກຕິ ມ
ຫາຣເຖສຸ ຂຕ຺ຕິເຍສຸ ອກມ຺ປີຍຜ຺ເຖນ ອຸສກາສທິໂສ຺ ''ອສ຺ສເມຌ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ອສ຺ສເມຕ຺ຖ ເມຌນ຺ຕີຕິ ອສ຺ສເມໂຌ, ທ຺ວີຫິ
ປຣິຍລ຺ເລຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ເອກວີສຕິຍູປສ຺ສ ຄເປຕ຺ວາ ກູມິລ຺ຈ ປຸຣິເສ ຈ ອວເສສສພ຺ພວິກວທກ຺ຂິຕາສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ເສຕໍ ອຌິວຈ
ນໍ຺ ປຸຣິສເມຕ຺ຖ ເມຌນ຺ຕີຕິ ປຸຣິສເມໂຌ, ຈຕູຫິ ປຣິຍລ຺ເລຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ສທ຺ຌິ ກູມິຍາ ອສ຺ສເມເຌ ວຸຕ຺ຕວິກວທກ຺ຂິຕາສ຺ສ
ຍລ຺ລສ຺ເສຕໍ ອຌິວຈນໍ຺ ສມ຺ມເມຕ຺ຖ ປາສນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມາປາໂສ, ທິວເສ ທິວເສ ສມ຺ມໍ ຂິປິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຕິໂຕກາເສ ເວທິໍ ກຕ຺ວາ
ສໍຫາຣິເມຫິ ຍູປາທີຫິ ສຣສ຺ສຕິນທິຍາ ນິມຸຄ຺ໂຄກາສໂຕ ປກ຺ຕິ ປຜິໂລມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ສຕ຺ຣຍາຄສ຺ເສຕໍ ອຌິວຈນໍ຺
ວາຊເມຕ຺ຖ ປີວນ຺ຕີຕິ ວາຊເປຍ຺ໂຍ຺ ເອເກນ ປຣິຍລ຺ເລນ ສຕ຺ຕຣສຫິ ປສູຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ເພລຸວຍູປສ຺ສ
ສຕ຺ຕຣສກາທກ຺ຂິຕາສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ເສຕໍ ອຌິວຈນໍ຺ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອຄ຺ຄລໍອາຕິ ນິຣຄ຺ຄໂລ, ນວຫິ ປຣິຍລ຺ເລຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ
ສທ຺ຌິ ກູມິຍາ ຈ ປຸຣິເສຫິ ຈ ອສ຺ສເມເຌ ວຸຕ຺ຕວິກວທກ຺ຂິຕາສ຺ສ ສພ຺ພເມຌປຣິຍາຍນາມສ຺ສ ອສ຺ສເມຌວິກປ຺ປສ຺ເສຕໍ ອຌິວຈນໍ຺
ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຜເມວ຺

໓໐໗-໘຺ ອິທານິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ພ຺ຣາຫ຺ມຕານມທາ ຌນ''ນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຄາໂວ ສຍນລ຺ຈາ''ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ຺ ໂສ ຫິ
ຣາຊາ ''ທີຆຣຕ຺ຕໍ ລູຂາຫາເຣນ ກິລນ຺ຕາ ປລ຺ຈ ໂຄຣເສ ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕູ''ຕິ ເນສໍ ສປ຺ປຄວານິ ໂຄຍູຖາເນວ ອທາສິ, ຕຖາ
''ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຖຕ຺ທີລສາຍິຕາຍ ຖູລສາຜກນິວາສເນນ ເອກເສຍ຺ຍາຍ ປາທຈາເຣນ ຣຸກ຺ຂມູລາທິວາເສນ ຈ ກິລນ຺ຕາ ໂຄນກາ
ທິອຕ຺ຖຕວຣສຍນາທີສຸ ສຸຂໍ ອນຸໂກນ຺ຕູ''ຕິ ເນສໍ ມຫຄ຺ຆານິ ສຍນາທີນິ ຈ ອທາສີ຺ ເອວເມຕໍ ນານປ຺ປກາຣກໍ ອລ຺ລລ຺ຈ
ຫິຣລ຺ລສຸວຕ຺ຕາທິຌນໍ ອທາສີ຺ ເຕນາຫ ກຄວາ – ''ຄາໂວ ສຍນລ຺ຈ ວຕ຺ຖລ຺ຈ...ເປ... ພ຺ຣາຫ຺ມຕານມທາ ຌນ''ນ຺ຕິ຺

໓໐໙-໑໐຺ ເອວໍ ຕສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກາ ເຕ ຈ ຕຕ຺ຖ...ເປ... ປຸນ ມຸປາຄມຸໍ຺ ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຕສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກາ ເຕ
ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເຕສຸ ຍາເຄສຸ ຌນໍ ລກິຕ຺ວາ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ທິວເສ ທິວເສ ເອວເມວ ຆາສຈ຺ຉາທນໍ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາຣກໍ ວຕ຺
ຖຸການ ສນ຺ນິຌິສມໂຣຈຍຸໍ຺ ຕໂຕ ເຕສໍ ອິຈ຺ຉາວຕິຕ຺ຕານໍ ຂີຣາທິປລ຺ຈໂຄຣສສ຺ສາທວເສນ ຣສຕຕ຺ຫາຍ ໂອຕິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ
''ຂີຣາທີນິປີ ຕາວ ຄຸນ຺ນໍ ສາທູນິ, ອທ຺ຌາ ອິມາສໍ ມໍສໍ ສາທຸຕຣໍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ເອວໍ ມໍສໍ ປຜິຈ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ ຕຕ຺ຫາ ປວຑ຺ຒຖ຺
ຕໂຕ ຈິນ຺ເຕສຸໍ – ''ສເຈ ມຍໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຂາທິສ຺ສາມ, ຄາຣຍ຺ຫາ ກວິສ຺ສາມ, ຍໍນູນ ມນ຺ເຕ ຄນ຺ເຖຍ຺ຍາມາ''ຕິ຺ ອຖ ປຸນປິ ເວທໍ
ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕທນຸຣູເປ ເຕ ຕຕ຺ຖ ມນ຺ເຕ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕໍ ກູຜມນ຺ເຕ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ໂອກ຺ກາກຣາຊານໍ
ປຸນ ອຸປາຄມີສ຺ຸ ອິມມຕ຺ຖໍ ກາສມານາ ''ຍຖາ ອາໂປ ຈ...ເປ... ພຫຸ ເຕ ຌນ''ນ຺ຕິ຺

ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ອມ຺ຫາກໍ, ມຫາຣາຊ, ມນ຺ເຕສຸ ເອຕທາຄຕໍ ຍຖາ ອາໂປ ຫຕ຺ຖໂຌວນາທິສພ຺ພກິຈ຺ເຈສຸ ປາຕີນໍ ອຸປໂຍຄໍ ຄຈ຺ຉ

ຕິ, ນຕ຺ຖິ ເຕສໍ ຕໂຕນິຫານໍ ປາປໍ໌ຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ປໍຣິກ຺ຂາໂຣ ໂສ ຫິ ປາຕິນໍ, ອຸປກຣຓຕ຺ຖາຍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ອນິປ຺ປາໂຍຯ ຍຖາ ຈາຍໍ ມຫາປຖວີ ຄມນຍ຺ຖານາທິສພ຺ພກິຈ຺ເຈສຸ ກຫາປຕາສງ຺ຂາຕໍ ຫິຣລ຺ລໍ ສຸວຕ຺ຕຣຊຕາທິໂກຫໍ ສນໍ, ຍວໂຄສູມາທິໂກຫໍ ສານິຍລ຺ຈ, ສໍໂວຫາຣາທິສພ຺ພກິຈ຺ເຈສຸ ອຸປໂຍຄໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ຄາໂວ ມນຸສ຺ສານໍ ສພ຺ພກິຈ຺ເຈສຸ ອຸປໂຍຄຄມນຕ຺ຖາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາຯ ຕສ຺ມາ ເອຕາ ຫນິຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາຣເກ ຍາເຄ ຍຊສ຺ສຸ ພຫຸ ເຕ ວິຕ຺ຕໍ, ຍຊສ຺ສຸ ພຫຸ ເຕ ສນນ຺ຕິຯ

໙໑໑-໑໔ຯ ເອວໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ...ເປ... ອຈາຕຍິ, ຍໍ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ກລ຺ຈິ ສຕ຺ຕໍ ນ ປາຫາ...ເປ... ຈາຕຍິຯ ຕທາ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຍລ຺ລາວາຜໍ ຄາວິນໍ ປູເຣຕ຺ວາ ມງ຺ຄເລົາສກໍ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ມູລໍ ເນຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ໂຄເມສຍລ຺ລໍ ຍຊສ຺ສຸ, ເອວໍ ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ ວິສຸທ຺ໂຊ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ ຣາຊາ ກຕມງ຺ຄລກິຈ຺ໂຈ ຂຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸງ຺ຄເວນ ສຫ ອເນກສຕສຫສ຺ສາ ຄາໂວ ມາເຣສິຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຍລ຺ລາວາເຜ ມໍສານິ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ຂາທິສຸ, ປີຕໂກທາຕຣຕ຺ຕກມ຺ພເລ ຈ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ມາເຣສຸໍຯ ຕທຸປາທາຍ ກິຣ ຄາໂວ ປາຣຸເຕ ທິສ຺ວາ ອຸພ຺ພິຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ກຄວາ – ‘‘ນ ປາທາ...ເປ... ຈາຕຍິ’’ຕິຯ

໙໑໙ຯຕໂຕ ເທວາຕິ ເອວໍ ຕສ຺ມີ ຣາຊິນິ ຄາວີໂຍ ຈາເຕຕ຺ວາຣທ຺ເສ ອຖ ຕທນນ຺ຕຣເມວ ຕໍ ໂຄຈາຕກໍ ທິສ຺ວາ ເອເຕ ຈາຕ຺ຸມຫາຣາຊິກາທໂຍ ເທວາ ຈ, ປິຕໂຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ລທ຺ສໂວຫາຣາ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ຈ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ຈ, ປພ຺ພຕປາທນິວາສິໂນ ທານວຍກ຺ຂສລ຺ລິຕາ ອສຸຣຣກ຺ຂສາ ຈ ‘‘ອສມ຺ໂມ ອສມ຺ໂມ’’ຕິ ເອວໍ ວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣນ຺ຕາ ‘‘ສີ ມນຸສ຺ສາ, ສີ ມນຸສ຺ສາ’’ຕິ ຈ ວທນ຺ຕາ ປກ຺ກນ຺ທຸໍຯ ເອວໍ ກູມິໂຕ ປກ຺ຸຕິ ໂສ ສທ຺ໂທ ມຸຫຸຕ຺ເຕນ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາ ອຄມາສິ, ເອກສີກ຺ການປໍຣິປຸຕ຺ໂຕ ໂລໂກ ອໂຫສິຯ ກີ ກາຣຕໍ? ຍໍ ສຕ຺ຖໍ ນິປ຺ຕິ ຄເວ, ຍສ຺ມາ ຄາວິມ຺ຫີ ສຕ຺ຖໍ ນິປ຺ຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໙໑໔ຯ ນ ເກວລລ຺ຈ ເທວາທໂຍ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ອຍມລ຺ໂລປີ ໂລເກ ອນຕ຺ໂຖ ອຸທປາທິ – ເຍ ຫິ ເຕ ຕໂຍ ໂຣຄາ ປຸເຣ ອາສຸໍ, ອິຈ຺ຉາ ອນສນໍ ຊຣາ, ກິລ຺ຈິ ກິລ຺ຈິເທວ ປຕ຺ຖນຕຕ຺ຫາ ຈ ຊຸທາ ຈ ປໍຣິປາກຊຣາ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕ ປສູນລ຺ຈ ສມາຣມ຺ກາ, ອຍ຺ຖານວຸຕິມາຄມຸ໋, ຈກ຺ຂຸໂຣຄາທີນາ ເກເທນ ອຍ຺ຖນວຸຕິກາວໍ ປາປຸຕີສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໙໑໕ຯ ອິທານິ ກຄວາ ຕໍ ປສຸສມາຣມ຺ກໍ ນິນ຺ທນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ເອໂສ ອສມ຺ໂມ’’ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ເອໂສ ປສຸສມາຣມ຺ກສງ຺ຂາໂຕ ກາຍທຕ຺ຫາທີນໍ ຕິຕ຺ຕໍ ທຕ຺ຫານໍ ອລ຺ລຕຣທຕ຺ຫກູໂຕ ສມ຺ມໂຕ ອເປຕຕ຺ຕາ ອສມ຺ໂມ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ອຫຸ, ປວຕ຺ໂຕ ອາສິ, ໂສ ຈ ໂຂ ຕໂຕ ປກ຺ຸຕິ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຸຣາໂຕ, ຍສ຺ສ ໂອກ຺ກມນໂຕ ປກ຺ຸຕິ ເກນຈິ ປາທາທີນາ ອທີສນໂຕ ອທູສິກາໂຍ ຄາໂວ ຫລ຺ລນ຺ຕິຯ ຍາ ຈາເຕນ຺ຕາ ສມ຺ມາ ສໍສນ຺ຕິ ຈວນ຺ຕິ ປໍຣິຫາຍນ຺ຕິ ຍາຊກາ ຍລ຺ລຍາຊິໂນ ຊນາຕິຯ

໙໑໖ຯເອວເມໂສ ອຕຸສມ຺ໂມຕິ ເອວໍ ເອໂສ ລາມກສມ຺ໂມ ຫີນສມ຺ໂມ, ອສມ຺ໂມຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍສ຺ມາ ວາ ເອຕ຺ຖ ທານສມ຺ໂມປີ ອປ຺ປໂກ ອຕ຺ຖິ , ຕສ຺ມາ ຕໍ ສນ຺ທາຍາຫ ‘‘ອຕຸສມ຺ໂມ’’ຕິຯ ໂປຣາໂຕຕິ ຕາວ ຈິຣກາລໂຕ ປກ຺ຸຕິ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂປຣາໂຕຯ ວິລ຺ລູຫີ ປນ ຄຣຫິຕຕ຺ຕາ ວິລ຺ລູຄຣຫິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍສ຺ມາ ຈ ວິລ຺ລຸຄຣຫິໂຕ, ຕສ຺ມາ ຍຕ຺ຖ ເອທິສກໍ ປສ຺ສຕິ, ຍາຊກໍ ຄຣຫຕິ ຊໂນຯ ກຖໍ? ‘‘ອພ຺ພຸທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕຫິ ອຸປ຺ປາທິຕໍ, ຄາໂວ ວທິຕ຺ວາ ມໍສໍ ຂາທນ຺ຕີ’’ຕິ ເອວມາທີນິ ວຕ຺ວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອນຸສ຺ສໂວຯ

໙໑໗ຯເອວໍ ສມ຺ເມ ວິຍາປນ຺ເນຕິ ເອວໍ ໂປຣາເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສມ຺ເມ ນຍ຺ເຖຯ ‘‘ວິຍາວຕ຺ເຕ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ວິປໍຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອລ຺ລຖາ ກູເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິກິນ຺ນາ ສຸທ຺ທເວສ຺ສິກາຕິ ປຸພ຺ເພ ສມຄ຺ຄາ ວິຫຣນ຺ຕາ ສຸທ຺ທາ ຈ ເວສ຺ສາ ຈ ເຕ ວິກິນ຺ນາຯ ປຸຖູວິກິນ຺ນາ ຂຕ຺ຕິຍາຕິ ຂຕ຺ຕິຍາປີ ພຫູ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ກິນ຺ນາຯ ປຕີ ກຣິຍາວມລ຺ລຖາຕິ ກຣິຍາ ຈ ສຣາວາສຕ຺ຖໍ ອິສ຺ສຣິຍພເລຖປີຕາ ປຸຕ຺ຕພລາທີຫີ ອຸເປຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຕີ ອວມລ຺ລຖ, ປໍຣິກວິ ອວມລ຺ລິ ນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸປຍ຺ຖາສິຯ

໙໑໘ຯ ເອວໍ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ວິກິນ຺ນາ ສມານາ ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ສູ ຈ...ເປ... ກາມານໍ ວສມນ຺ວຄຸນ຺ຕິຯ ຂຕ຺ຕິຍາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ ເຍ ຈລ຺ເລ ເວສ຺ສສຸທ຺ທາ ຍຖາ ສງ຺ກຣໍ ນາປ຺ຊຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ໂຄຕ຺ເຕນ ຣກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາຯ ເຕ ສພ຺ເພປີ ຕໍ ຊາຕິວາທໍ ນິຣໍກຕ຺ວາ, ‘‘ອຫໍ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ’’ຕິ ເອຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ນາເສຕ຺ວາ ປລ຺ຈກາມຄຸຕສງ຺ຂາຕານໍ ກາມານໍ ວສໍ ອນ຺ວຄຸ ອາສຕ຺ຕໍ ປາປຸຕີສຸ, ກາມເຫຕຸ ນ ກິລ຺ຈິ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ ນາກໍສູຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ເອວເມຕ຺ຖ ກຄວາ ‘‘ອິສໂຍ ປຸພ຺ພກາ’’ຕິອາທີຫິ ນວຫິ ຄາຖາຫິ ໂປຣາຓານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວຓ຺ຓໍ ກາສິຕ຺ວາ ‘‘ໂຍ ເນສໍ ປຣ
ໂມ’’ຕິ ຄາຖາຍ ພ຺ຣຫ຺ມສມໍ, ‘‘ຕສ຺ສ ວຕ຺ຕມນຸສິກ຺ຂນ຺ຕາ’’ຕິ ຄາຖາຍ ເທວສມໍ, ‘‘ຕຓ຺ທຸລໍ ສຍນ’’ນ຺ຕິອາທີກາຫິ ຈຕູຫິ ຄາຖາຫິ
ມຣິຍາທໍ, ‘‘ເຕສໍ ອາສີ ວິປ຺ລ຺ລາໂສ’’ຕິອາທີຫິ ສຕ຺ຕຣສຫິ ຄາຖາຫິ ສມ຺ກິນ຺ນມຣິຍາທໍ, ຕສ຺ສ ວິປ຺ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ເທວາທີນໍ
ປກ຺ການ຺ທນາທີຫິປນ຺ຕ຺ຖຍ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສິ໚ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຈຓ຺ຑາໂລ ປນ ອິຜ ອວຸຕ຺ໂຕເຍວ໚ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ
ວິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ອກາຣຓໍ໚ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຜມ຺ມສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມສມເທວສມມຣິຍາທາ ກາຣຓໍ ໂຫນ຺ຕິ, ວິປ຺ຕ຺ຕິຍາ
ສມ຺ກິນ຺ນມຣິຍາໂທ໚ ອຍໍ ປນ ໂທຕສຸຕ຺ເຕ (ອ໚ ນິ໚ ໕໚໑໙໘) ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຈຓ຺ຑາໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຜມ຺ມວິປ຺ຕ຺ຕິ
ຍາປິ ອກາຣຓໍ໚ ກສ຺ມາ? ວິປ຺ນ຺ເນ ຜມ຺ເມ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນຕ຺ຕາ໚ ຕສ຺ມາ ຕໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາວ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສິ໚ ເອຕຣຫິ ປນ ໂສປິ
ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຈຓ຺ຑາໂລ ທຸລ຺ລໂກ໚ ເອວມຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ຜມ຺ໂມ ວິນຍ຺ໂຖ໚ ເຕເນວາຫ ໂທໂຓ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ – ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ
ມຍໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຈຓ຺ຑາລມ຺ປິ ນ ປູເຣມາ’’ຕິ໚ ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ໚

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຜມ຺ມິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

໗໚ ຜມ຺ມສຸຕ຺ຕ-(ນາວາສຸຕ຺ຕ)-ວຓ຺ຓນາ

໓໑໙໚ຍສ຺ມາຫິ ຜມ຺ມນ຺ຕິ ຜມ຺ມສຸຕ຺ຕໍ, ‘‘ນາວາສຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺
ເຖຣໍ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອຄ຺ຄສາວການໍ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ປກ຺ກຸຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ເສຍ຺ຍຖີທໍ
– ອນຸປ຺ປ຺ນ຺ເນ ກິຣ ກຄວຕິ ທ຺ເວ ອຄ຺ຄສາວກາ ເອກໍ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍໍ ກປ຺ປ຺ສຕສຫສ຺ສຍ຺ຈ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ເທວໂລເກ
ນິພ຺ພຕ຺ຕາ໚ ເຕສໍ ປຖ຺ໂມ ຈວິຕ຺ວາ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອວິທູເຣ ອຸປຕິສ຺ສຄາໂມ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ໂກຄຄາໂມ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ
ສຍ຺ຖິອຜິກປຍ຺ຈໂກຜິສຕຜນວິກວສ຺ສ ຄາມສາມິໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຣູປສາຣີ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ, ຕສ຺ສາ ກ຺ຈ຺ຈິຍໍ ປຜິສນ຺ຜີ
ອຄ຺ຄເຫສິ໚ ທຸຕິໂຍ ຕສ຺ເສວາວິທູເຣ ໂກລິຕຄາໂມ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ໂກຄຄາໂມ ອຕ຺ຖິ໚ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຣູປວິກວສ຺ເສວ ຄາມ
ສາມິໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ໂມຄ຺ຄລ຺ລານີ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ, ຕສ຺ສາ ກ຺ຈ຺ຈິຍໍ ຕໍ ທິວສເມວ ປຜິສນ຺ຜີ ອຄ຺ຄເຫສິ໚ ເອວໍ ເຕສໍ ເອກ
ທິວສເມວ ປຜິສນ຺ຜິຄ຺ຄຫຓຍ຺ຈ ຄພ຺ກວຸຍ຺ຖານຍ຺ຈ ອໂຫສິ໚ ເອກທິວເສເຍວ ຈ ເນສໍ ເອກສ຺ສ ອຸປຕິສ຺ສຄາເມ ຊາຕຕ຺ຕາ ອຸປ
ຕິສ຺ໂສ, ເອກສ຺ສ ໂກລິຕຄາເມ ຊາຕຕ຺ຕາ ໂກລິໂຕຕິ ນາມມກໍສຸ໚

ເຕ ສຫປໍສຸ ກີລ຺ອນ຺ຕາ ສຫາຍກາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ວຸຫ຺ຒີ ປາປຸຓີສຸ, ເອກເມກສ຺ສ ຈ ປຍ຺ຈປຍ຺ຈມາຓວກສຕານິ ປຣິວາຣາ ອເຫ
ສຸໍ໚ ເຕ ອຸຍ຺ຍານໍ ວາ ນທີຕິຕ຺ຖໍ ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ສປຣິວາຣາເຍວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ໚ ເອໂກ ປຍ຺ຈຫິ ສຸວຓ຺ຓສິວິກາສເຕຫິ, ທຸຕິໂຍ ປຍ຺ຈ
ຫິ ອາຊຍ຺ຍຣຖສເຕຫິ໚ ຕທາ ຈ ຣາຊຄເຫ ກາລານຸກາລໍ ຄິຣຄ຺ຄສມຊ຺ໂຊ ນາມ ໂຫຕິ໚ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ນຄຣເວມຊ຺ເຊ ຍຕ຺ຖ
ສກລອງຄມຄຜວາສິໂນ ອກິຍ຺ຍາຕາ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາຣາທໂຍ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ສຸປຍ຺ຍຕ຺ເຕສຸ ມຍ຺ຈປີຖາທີສຸ ນິສີນ຺ນາ ສມຊ຺ຊວິກູ
ຕີ ປສ຺ສນ຺ຕິ໚ ອຖ ເຕ ສຫາຍກາ ເຕນ ປຣິວາເຣນ ສທ຺ຜີ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຍ຺ຍຕ຺ຕາສເນສຸ ນິສີທິໍສຸ໚ ຕໂຕ ອຸປຕິສ຺ໂສ
ສມຊ຺ຊວິກູຕີ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ມຫາຊນກາຍໍ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເອຕ຺ຕໂກ ຊນກາໂຍ ວສ຺ສສຕໍ ອປ຺ປ຺ຕ຺ວາວ ມຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕ
ສິ໚ ຕສ຺ສ ມຣຓໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນລາຜນ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຖິຕໍ ວິຍ ອໂຫສິ, ຕຖາ ໂກລິຕສ຺ສ໚ ເຕສໍ ອເນກປ຺ປ຺ກາເຣສຸ ນເຜສຸ ນຈ຺ຈນ຺ເຕສຸ
ທສ຺ສນມຕ຺ເຕປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ນມິ, ອຍ຺ຍທຕ຺ຖຸ ສໍເວໂຄເຍວ ອຸທປາທິ໚

ອຖ ວຸຍ຺ຖິເຕ ສມຊ຺ເຊ ປກ຺ການ຺ຕາຍ ປຣິສາຍ ສກປຣິວາເຣນ ປກ຺ການ຺ເຕສຸ ເຕສຸ ສຫາເຍສຸ ໂກລິໂຕ ອຸປຕິສ຺ສໍ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ກີ,
ສມ຺ມ, ນາຜກາທີທສ຺ສເນນ ຕວ ປໂມທນມຕ຺ຕມ຺ປິ ນາໂຫສີ’’ຕິ? ໂສ ຕສ຺ສ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຕມ຺ປິ ຕເຖວ ປຜິປຸຈ຺ຉິ໚
ໂສປິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕີ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ເອຫິ, ສມ຺ມ, ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອມຕໍ ຄເວສາມາ’’ຕິ ອາຫ໚ ‘‘ສາຜຸ ສມ຺ມາ’’ຕິ ອຸປ
ຕິສ຺ໂສ ຕໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິ໚ ຕໂຕ ທ຺ເວປີ ຊນາ ຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ຉຫ຺ເທຕ຺ວາ ປຸນເທວ ຣາຊຄຫມນຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕາ໚ ເຕນ ຈ ສມເຍນ
ຣາຊຄເຫ ສຍ຺ຈໂຍ ນາມ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ປຜິວສຕິ໚ ເຕ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປຍ຺ຈຫິ ມາຓວກສເຕຫິ ສທ຺ຜີ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກຕິປາເຫ
ເນວ ຕໂຍ ເວເທ ສພ຺ພຍ຺ຈ ປຣິພ຺ພາຊກສມຍໍ ອຸຄ຺ຄເຫສຸໍ໚ ເຕ ເຕສໍ ສຕ຺ຖານໍ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານໍ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ຕາ ປຣິໂຍສາ
ນໍ ອທິສ຺ວາ ອາຈຣິຍໍ ປຸຈ຺ຉີສຸ – ‘‘ອິເມສໍ ສຕ຺ຖານໍ ອາທິມຊ຺ຊໍ ທິສ຺ສຕິ, ປຣິໂຍສານໍ ປນ ນ ທິສ຺ສຕິ ‘ອິທໍ ນາມ ອິເມຫິ ສຕ຺ເຖຫິ
ປາປຸເຓຍ຺ຍາຕິ, ຍໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ປາປຸກິຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ’’’ຕິ໚ ໂສປິ ອາຫ – ‘‘ອຫມ຺ປິ ເຕສໍ ຕຖາວິຜໍ ປຣິໂຍສານໍ ນ ປສ຺ສາມີ’’ຕິ໚ ເຕ

ອາຫັສ – ‘‘ເຕນ ຫິ ມຍໍ ອິເມສໍ ປໍຣິໂຍສານໍ ຄເວສາມາ’’ຕິ។ ເຕ ອາຈຣິໂຍ ‘‘ຍຖາສຸຂໍ ຄເວສຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ເອວໍ ເຕ ເຕນ ອນຸຎຸາຕາ ອມຕໍ ຄເວສມານາ ອາຫິຕຸໜນຸຕາ ຊມຸພູທີເປ ປາກຜາ ອເຫສຸໍ។ ເຕຫິ ຂຕຸຕິຍປຕຸຫິຕາຫໂຍ ປຎຸຫໍ ປຸຜຸຖາ ອຸຕຸຕຣຸຕຸຕຣີ ນ ສມຸປາຍນຸຕິ។ ‘‘ອຸປຕິສຸໂສ ໂກລິໂຕ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ປນ ‘‘ເກ ເອເຕ, ນ ໂຂ ມຍໍ ຊານາມາ’’ຕິ ກຕນຸຕາ ນຕຸຖິ, ເອວໍ ວິສຸສຸຕາ ອເຫສຸໍ។

ເອວໍ ເຕສຸ ອມຕປໍຣິເຍສນໍ ຈຣມາເນສຸ ອມຸຫາກໍ ກຄວາ ໂລເກ ອຸປຸປຊຸຊິຕຸວາ ປວຕຸຕິຕວຣຘມຸມຈກຸໂກ ອນຸປຸພຸເພນ ຣາຊຄຫມນຸປຸປຕຸໂຕ។ ເຕ ຈ ປໍຣິພຸພາຊກາ ສກລຊມຸພູທີປໍ ຈຣິຕຸວາ ຕິຜຸຄຕຸ ອມຕໍ, ອນຸຕມໂສ ປໍຣິໂຍສານ ປຎຸຫວິສຸສຊຸຊນມຕຸຕມຸປິ ອລກນຸຕາ ປຸນເທວ ຣາຊຄຫໍ ອຄມໍສຸ។ ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອສຸສຊິ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາຕິ ຍາວ ເຕສໍ ປພຸພຊຸຊາ, ຕາວ ສພຸພໍ ປພຸພຊຸຊາກຸຂນຸຘເກ (ມຫາວ។ ໖໐) ອາຄຕນເຍເນວ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທຜຸຄພຸພໍ។

ເອວໍ ປພຸພຊິເຕສຸ ເຕສຸ ທຸວິສຸ ສຫາຍເກສຸ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ອຑຸຒມາເສນ ສາວກປາຣມີຎາຕໍ ສຈຸຉາກາສີ។ ໂສ ຍທາ ອສຸສຊິຕຸເຖເຣນ ສທຸຘີ ເອກວິຫາເຣ ວສຕິ, ຕທາ ກຄວໂຕ ອຸປຜຸຖານໍ ຄນຸຕຸວາ ອນນຸຕຣໍ ເຖຣສຸສ ອຸປຜຸຖານໍ ຄຈຸຉຕິ ‘‘ປຸພຸ ພາຈຣິໂຍ ເມ ອຍມາຍສຸມາ, ເອຕມຫໍ ນິສຸສາຍ ກຄວໂຕ ສາສນໍ ອຎຸຎາສີ’’ນຸຕິ ຄາຣເວນ។ ຍທາ ປນ ອສຸສຊິຕຸເຖເຣນ ສທຸຘີ ເອກວິຫາເຣ ນ ວສຕິ, ຕທາ ຍສຸສໍ ທິສາຍໍ ເຖໂຣ ວສຕິ, ຕໍ ທິສໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ປຎຸຈປຕິຜຸຖິເຕນ ວນຸທິຕຸວາ ອຎຸຊລີ ປຄຸຄຍຸຫ ນມສຸສຕິ។ ຕໍ ທິສຸວາ ເກຈິ ກິກຸຂູ ກຄໍ ສມຸຜຸຖາເປສຸໍ – ‘‘ສາຣິປຸຕຸໂຕ ອຄຸຄສາວໂກ ຫຸຕຸວາ ທິສໍ ນມສຸສຕິ, ອຊຸຊາປິ ມຎຸເຍ ພຸຣາຫຸມຕາທິຜຸຖິ ອປຸປຫີນາ’’ຕິ។ ອຖ ກຄວາ ທິພຸພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ຕໍ ກຖາສລຸລາປໍ ສຸຕຸວາ ປຎຸຎຕຸຕວຣພຸທຸຘາສເນ ນິສິນຸ ນໍເຍວ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສນຸໂຕ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ – ‘‘ກາຍ ນຸຕຸຖ, ກິກຸຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນຸນິສິນຸນາ’’ຕິ ? ເຕ ຕໍ ປວຕຸຕິ ອາຈິກຸຂິສຸ។ ຕໂຕ ກຄວາ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ ທິສໍ ນມສຸສຕິ, ຍໍ ນິສຸສາຍ ສາສນໍ ອຎຸຎາສິ, ຕໍ ອຕຸຕໂນ ອາຈຣິຍໍ ວນຸທຕິ ນມສຸສຕິ ສມຸມາເນຕິ, ອາຈຣິຍປູຊໂກ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ’’ຕິ ວຕຸວາ ຕຕຸຖ ສນຸນິປຕິຕານໍ ຘມຸມເທສນຕຸຖໍ ອິມໍ ສຸຕຸຕມກາສິ។

ຕຕຸຖ ຍສຸມາ ທິ ຘມຸມໍ ປຸຣິໂສ ວິຊຎຸຎາຕິ ຍໂຕ ປຸຄຸຄລາ ປີຜກຕຸຕຍປຸປເກທໍ ປໍຣິຍຕຸຕິຘມຸມໍ ວາ, ປໍຣິຍຕຸຕິ ສຸຕຸວາ ອຘິຄນຸຕພຸພໍ ນວໂລກຸຕຸຕຣປຸປເກທໍ ປຜິເວຘຘມຸມໍ ວາ ປຸຣິໂສ ວິຊຎຸຎາ ຊາເນຍຸຍ ເວເທຍຸຍ។ ‘‘ຍສຸສາ’’ຕິປິ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕຸໂຖ។ ອິນຸທໍວ ນໍ ເທວຕາ ປູຊເຍຍຸຍາຕິ ຍຖາ ສກຸກໍ ເທວານມິນຸທໍ ທຸວິສຸ ເທວໂລເກສຸ ເທວຕາ ປູເຊນຸຕິ, ເອວໍ ໂສ ປຸຄຸຄໂລ ຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ກາລສຸເສວ ວຸຜຸຖາຍ ອຸປາຫນໂອມຸຎຸຈນາທີ ສພຸພໍ ວຕຸຕປຜິວຕຸຕໍ ກໂຣນຸໂຕ ປູເຊຍຸຍ ສກຸກເຣຍຸຍ ຄຣຸກເຣຍຸຍ។ ກີ ກາຣຕໍ? ໂສ ປູຊິໂຕ…ເປ… ປາຕຸກໂຣຕິ ຘມຸມໍ, ໂສ ອາຈຣິໂຍ ເອວໍ ປູຊິໂຕ ຕສຸມີ ອນຸເຕວາສິມຸຫິ ປສນຸນຈິຕຸໂຕ ປໍຣິຍຕຸ ຕິປຜິເວຘວເສນ ພຫຸສຸສຸໂຕ ເທສນາວເສເນວ ປໍຣິຍຕຸຕິຘມຸມຎຸຈ, ເທສນໍ ສຸຕຸວາ ຍຖານຸສິຜຸຖໍ ປຜິປຕຸຕິຍາ ອຘິຄນຸຕພຸພໍ ປຜິເວຘຘມຸມຎຸຈ ປາຕຸກໂຣຕິ ເທເສຕິ, ເທສນາຍ ວາ ປໍຣິຍຕຸຕິຘມຸມໍ, ອຸປມາວເສນ ອຕຸຕນາ ອຘິຄຕປຜິເວຘຘມຸມໍ ປາຕຸກໂຣ ຕິ។

໓໘໐។ຕທຜຸຖິກຕຸວານ ນິສມຸມ ຘີໂຣຕິ ເອວໍ ປສນຸເນນ ອາຈຣິເຍນ ປາຕຸກຕໍ ຘມຸມໍ ອຜຸຖິກຕຸວານ ສຸຕິຕຸວາ ອຸປຘາຣຕສມຕຸຖຕາຍ ຘີໂຣ ປຸຣິໂສ។ ຘມຸມານຸຘມຸມໍ ປຜິປຊຸຊມາໂນຕິ ໂລກຸຕຸຕຣຘມຸມສຸສ ອນຸໂລມຕຸຕາ ອນຸຘມຸມກູຕໍ ວິປສຸສນໍ ກາວຍມາໂນ។ ວິຎຸຎູ ວິກາວີ ນິປຸໂຕ ຈ ໂຫຕິຕິ ວິຎຸຎຸຕາສງຂາຕາຍ ປຎຸຎາຍ ອຘິຄເມນ ວິຎຸຎູ, ວິກາເວຕຸວາ ປເຣສມຸປິ ປາກຜໍ ກຕຸວາ ຎາປນສມຕຸຖຕາຍ ວິກາວີ, ປຣມສຸຂຸມຕຸຖປຜິເວຘຕາຍ ນິປຸໂຕ ຈ ໂຫຕິ។ ໂຍ ຕາທິສໍ ກຊຕິ ອປຸປມຕຸໂຕຕິ ໂຍ ຕາທິສໍ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕປຸປກາຣໍ ພຫຸສຸສຸຕໍ ອປຸປມຕຸໂຕ ຕປຸປສາທນປໂຣ ຫຸຕຸວາ ກຊຕິ។

໓໘໑។ ເອວໍ ປຕຸຫິຕາຈຣິຍເສວນໍ ປສໍສິຕຸວາ ອິທານິ ພາລາຈຣິຍເສວນໍ ນິນຸທນຸໂຕ ‘‘ຊຸທຸທຎຸຈ ພາລ’’ນຸຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ຊຸທຸທນຸຕິ ຊຸທຸເທນ ກາຍກມຸມາທີນາ ສມນຸນາຄຕໍ, ປຎຸຎາກາວໂຕ ພາລໍ។ ອນາຄຕຕຸຖນຸຕິ ອນຘິຄຕປໍຣິຍຕຸ ຕິປຜິເວຘຕຸຖໍ។ ອຸສູຍກນຸຕິ ອິສຸສາມນກຕາຍ ອນຸເຕວາສິກສຸສ ວຸຑຸຒີ ອສຫມານໍ។ ເສສເມຕຸຖ ປາກຜເມວ ປທໂຕ។ ອຘິປຸ ປາຍໂຕ ປນ ໂຍ ພຫຸຈີວຣາທິລາກີ ອາຈຣິໂຍ ອນຸເຕວາສິການໍ ຈີວຣາທີນິ ນ ສກຸໂກຕິ ທາຕຸໍ, ຘມຸມທາເນ ປນ ອນິຈຸຈທຸກຸຂານ ຕຸຕວຈນມຕຸຕມຸປິ ນ ສກຸໂກຕິ។ ເອເຕຫິ ຊຸທຸທຕາທິຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ຕໍ ຊຸທຸທໍ ພາລໍ ອນາຄຕຕຸຖໍ ອຸສູຍກໍ ອາຈຣິຍໍ ອຸປເສວມາໂນ ‘‘ປູຕິມຈຸຉໍ ກຸສຄຸເຄນາ’’ຕິ (ອິຕິວຸ។ ກ໖; ຊາ។ ໑។໑໘។໑໗໓) ວຸຕຸຕນເຍນ ສຍມຸປິ ພາໂລ ໂຫຕິ។ ຕສຸມາ ອິຘ ສາສເນ ກິຎຸຈິ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ປໍຣິຍຕຸຕິຘມຸມໍ ປຜິເວຘຘມຸມໍ ວາ ອວິກາວຍິຕຸວາ ຈ ອວິຊານິຕຸວາ ຈ ຍສຸສ ຘມຸເມສຸ ກງຂາ,

ຕໍ ອຕຣິຕ຺ວາ ມຣຕໍ ອຸເປ໌ຕິຕິ ເອວມສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໓໒໒-໓ຯ ອິທານິ ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ປາກຏກຣຓຕ຺ຖໍ ''ຍຖາ ນເຣ''ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອາປຄນ຺ຕິ ນທີຯ ມໂຫທກນ຺ຕິ ພຫຸອຸທກໍຯ ສລິລນ຺ຕິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ຄຕໍ, ວິຕ຺ຖິຕ຺ຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ''ສຣິຕ''ນ຺ຕິປິ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖຯ ສີຆໂສຕນ຺ຕິ ຫາຣຫາຣິກໍ, ເວຄວຕິນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກີ ໂສຕິ ເອຕ຺ຖ ''ໂສ ວຸຍ຺ຫມາໂນ''ຕິ ອິມິນາ ຈ ໂສກາເຣນ ຕສ຺ສ ນຣສ຺ສ ນິທ຺ທິຏ຺ຖຕ຺ຕາ ນິປາຕມຕ຺ໂຕ ໂສກາໂຣຯ ກີ ສູຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ຍຖາ ''ນ ກວິສ຺ສາມິ ນາມ ໂສ, ວິນສ຺ສິສ຺ສາມິ ນາມ ໂສ''ຕິຯ ຨມ຺ມນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ທຸວິຨເມວຯ ອນິສາມຍຕ຺ຖນ຺ຕິ ອນິສາເມຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໍຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຏເມວ ປທໂຕຯ

ອຨິປ຺ປາຍໂຕ ປນ ຍຖາ ໂຍ ໂກຈິເທວ ນໂຣ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ນທີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຕາຍ ນທິຍາ ວຸຍ຺ຫມາໂນ ອນຸໂສຕຄາມີ ໂສຕເມວ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປເຣ ປາຣຕ຺ຖິເກ ກີ ສກ຺ຂຕິ ປາຣໍ ເນຕຸໍຯ ''ສກ຺ກຕິ''ຕິປິ ປາໂຖຯ ຕເຖວ ທຸວິຨມ຺ປິ ຨມ຺ມໍ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຍາຍ ອວິກາວຍິຕ຺ວາ ພຫຸສ຺ສຸຕານ຺ຍ຺ຈ ສນ຺ຕິເກ ອຕ຺ຖໍ ອນິສາເມຕ຺ວາ ສຍໍ ອວິກາວິຕຕ຺ຕາ ອຊານນ຺ໂຕ ອນິສາມິຕຕ຺ຕາ ຈ ອວິຕິຕ຺ຓກງ຺ໂຂ ປເຣ ກີ ສກ຺ຂຕິ ນິຊ຺ຊາເປຕຸໍ ເປກ຺ຂາເປຕຸນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຖພ຺ໂພຯ ''ໂສ ວຕ, ຈຸນ຺ທ, ອຕ຺ຕນາ ປລິປປລິປນ຺ໂນ''ຕິອາທິກຍ຺ເຈຕ຺ຖ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໙໗) ສຸຕ຺ຕປທໍ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພໍຯ

໓໒໒-໔ຯ ເອວໍ ພາລເສວນາຍ ພາລສ຺ສ ປຣໍ ນິຊ຺ຊາເປຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ປາກຏກຣຓຕ຺ຖໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ 'ໂຍ ຕາທິສໍ ກຊຕິ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ປເຣ ນິຊ຺ຊາເປຕຸໍ ສມຕ຺ຖຕາຍ ປາກຏກຣຓຕ຺ຖໍ ''ຍຖາປິ ນາວ''ນ຺ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຜິເຍນາຕິ ທພ຺ພິປເທເຣນຯ ຣິຕ຺ເຕນາຕິ ເວລຸອຸທຕ຺ເຫນຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ສໍ ນາວາຍໍຯ ຕຕ຺ຣູປຍ຺ຍູຕິ ຕສ຺ສາ ນາວາຍ ອາຫຣຓປຜິຫຣຓາທິອຸປາຍຊານເນນ ມຕ຺ຄປຜິປາທເນນ ອຸປາຍຍ຺ຍູຯ ສິກ຺ຂິຕສິກ຺ຂຕາຍ ສຸກ຺ສລຫຕ຺ຖຕາຍ ຈ ກຸສໂລຯ ອຸປ຺ປນ຺ນຸປທ຺ທວປຜິກາຣສມຕ຺ຖຕາຍ ມຸຕີມາຯ ເວທຄູຕິ ເວທສງ຺ຂາເຕຫິ ຈຕູຫິ ມຕ຺ຄຍາເຕຫິ ຄໂຕຯ ກາວິຕຕ຺ໂຕຕິ ຕາເຍວ ມຕ຺ຄກາວນາຍ ກາວິຕຈິຕ຺ໂຕຯ ພຫຸສ຺ສຸໂຕຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ອເວຨມ຺ໂມຕິ ອຏ຺ຖຫິ ໂລກຨມ຺ເມຫິ ອກມ຺ປນິຍສກາໂວຯ ໂສຕາວຨານູປນິສູປປນ຺ເນຕິ ໂສຕໂອທຫເນນ ຈ ມຕ຺ຄຜລານໍ ອຸປນິສ຺ສເຍນ ຈ ອຸປປນ຺ເນຯ ເສສໍ ອຕ຺ຕານປທຕ຺ຖເມວຯ ອຨິປ຺ປາຍໂຍຊນາປິ ສກ຺ກາ ປຸຣິມນເຍເນວ ຊານິຕຸນ຺ຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣິຕາຯ

໓໒໕ຯ ເອວໍ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ປເຣ ນິຊ຺ຊາເປຕຸໍ ສມຕ຺ຖກາວປາກຏກຣຓຕ຺ຖໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ປຕ຺ທິຕເສວນາຍ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ''ຕສ຺ມາ ຫເວ''ຕິ ອິມໍ ອວສານຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ມາ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນາ ປຕ຺ທິຕເສວເນນ ວິເສສໍ ປາປຸຓນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຫເວ ສປ຺ປຸຣິສໍ ກເຊຖຯ ກີທິສໍ ສປ຺ປຸຣິສໍ ກເຊຖ? ເມຨາວິນຍ຺ເຈວ ພຫຸສ຺ສຸຕຍ຺ຈ, ປ຺ຍາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ເມຨາວີນໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣສຸຕທ຺ວເຍນ ຈ ພຫຸສ຺ສຸຕໍຯ ຕາທິສຍ຺ຫິ ກຊມາໂນ ເຕນ ກາສິຕສ຺ສ ຨມ຺ມສ຺ສ ອ຺ຍາຍ ອຕ຺ຖໍ ເອວໍ ຍຕ຺ວາ ຈ ຍຖານຸສິຏ຺ຖໍ ປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ຕາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ປຜິເວຨວເສນ ວິຍ຺ຍາຕຨມ຺ໂມ ໂສ ມຕ຺ຄຜລນິພ຺ພານປ຺ປເກທໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສຸຂໍ ລເກຖ ອຨິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ປາປຸເຓຍ຺ຍາຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ສມາເປສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຖກຖາຍ ຨມ຺ມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໙ຯ ກີສີລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໒໖ຯກີສີໂລຕິ ກີສີລສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຄິຫິສຫາຍໂກ ເອໂກ ເຖຣສ຺ເສວ ປິຕຸໂນ ວງ຺ຄນ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສຫາຍສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ສຏ຺ຖິໂກຜິອຨິກໍ ປຍ຺ຈສຕໂກຜິຨນໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ພຸທ຺ຨວຈນໍ ປຣິຍາປຸຓິຯ ຕສ຺ສ ເຖໂຣ ພຫຸໂສ ໂອວທິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຖານມທາສິ, ໂສ ເຕນ ວິເສສໍ ນາຨິຄຈ຺ຉຕິຯ ຕໂຕ ເຖໂຣ ''ພຸທ຺ຨເວເນຍ຺ໂຍ ເອໂສ''ຕິ ຍຕ຺ວາ ຕໍ ອາທາຍ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ກ ປຸຄ຺ຄລໍ ອນິຍເມຕ຺ວາ ''ກີສີໂລ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ຕໂຕ ປຣໍ ອກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ກີສີໂລຕິ ກີທິເສນ ວາຣິຕ຺ຕສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ກີທິສປກຕິໂກ ວາຯ ກີສມາຈາໂຣຕິ ກີທິເສນ ຈາຣິຕ຺ເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ການິ ກມ຺ມານິພ຺ຣູຫຍນ຺ຕິ ການິ ກາຍກມ຺ມາທີນີ ວທ຺ເຍນ຺ໂຕຯ ນໂຣ ສມ຺ມາ ນິວິຏ຺ຖສ຺ສາຕິ ອກິຣໂຕ ນໂຣ ສາສເນ ສມ຺ມາ ປຕິຏ຺ຖິໂຕ ກເວຍ຺ຍຯ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖຍ຺ຈ ປາປຸເຓຕິ

ສພ຺ພຕ຺ຖານໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລຎ຺ຈ ປາປຸເຓຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໑໔໘ຯ ຕໂຕ ຠຄວາ "ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອຑ຺ຒມາສູປສມ຺ປນ຺ໂນ ສາວກປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ກສ຺ມາ ອາທິກມ຺ມິກປຸຖ຺ຊຊນປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉ
ຕີ"ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ "ສທ຺ຘິວິຫາຣິກໍ ອາຣພ຺ຠາ"ຕິ ຎຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ຈາຣິຕ຺ຕສີລໍ ອວິຠຊິຕ຺ວາວ ຕສ຺ສ ສປ຺ປາຍວເສນ
ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ "ວຸຑ຺ຒາປຈາຍີ"ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາວຸຑ຺ໂຒ, ຄຸຓວຸຑ຺ໂຒ, ຊາຕິວຸຑ຺ໂຒ, ວໂຍວຸຑ຺ໂຒຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຸຑ຺ຒາຯ ຊາຕິຍາ ຫິ ທຫໂຣປິ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຠິກ຺ຂຸ
ອປ຺ປສ຺ສຸຕມຫລ຺ລກຠິກ຺ຂູນມນ຺ຕເຣ ພາຫຸສຈ຺ຈປຎ຺ຎາຍ ວຸຑ຺ຒຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາວຸຑ຺ໂຒຯ ຕສ຺ສ ຫິ ສນ຺ຕິເກ ມຫລ຺ລກຠິກ຺ຂູປິ
ພຸທ຺ຘວຈນໍ ປຣິຍາປຸຓນ຺ຕິ, ໂອວາທວິນິຈ຺ຉຍປຎ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊນານິ ຈ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕີຯ ຕຖາ ທຫໂຣປິ ຠິກ຺ຂຸ ອຘິຄມສມ຺ປນ຺ໂນ
ຄຸຓວຸຑ຺ໂຒ ນາມຯ ຕສ຺ສ ຫິ ໂອວາເທ ປຕິຏ຺ຐາຍ ມຫລ຺ລກາປິ ວິປສ຺ສນາຄພ຺ຠໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ປາປຸຓນ຺ຕີຯ ຕຖາ
ທຫໂຣປິ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເສສຊນສ຺ສ ວນ຺ທນາຣຫໂຕ ຊາຕິວຸຑ຺ໂຒ ນາມຯ ສພ຺ເພ ປນ ປຐມ
ຊາໂຕ ວໂຍວຸຑ຺ໂຒ ນາມຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ປຎ຺ຎາຍ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ສທິໂສ ນຕ຺ຖິ ຐເປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ, ຕຖາ ຄຸເຓນປິ
ອຑ຺ຒມາເສນ ສພ຺ພສາວກປາຣມີຎາຓສ຺ສ ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ຊາຕິຍາປິ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕສ຺ມາ
ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວເຍນ ສມາໂນປິ ໂສ ອິເມຫິ ຕີຫິ ກາຣເຓຫິ ວຸຑ຺ໂຒຯ ອິມສ຺ມິ ປນຕ຺ເຖ ປຎ຺ຎາຄຸເຓຫິ ເອວ ວຸຑ຺ຒຠາວໍ
ສນ຺ຘາຍ ຠຄວາ ອາຫ – "ວຸຑ຺ຒາປຈາຍີ"ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຕາທິສານໍ ວຸຑ຺ຒານໍ ອປຈິຕິກຣເຓນ ວຸຑ຺ຒາປຈາຍີ, ເຕເນວ
ວຸຑ຺ຒານໍ ລາຠາທີສຸ ອຸສູຍວິຄເມນ ອນຸສູຍໂກ ຈ ສິຍາຕິ ອຍມາທິປ຺ປາຍສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຯ

ກາລຎ຺ຎູ ຈສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຣາເຄ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕສ຺ສ ວິໂນທນຕ຺ຖາຍ ຄຣູນໍ ທສ຺ສນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ກາລຎ຺ຎູ, ໂທເສ…
ໂມເຫ… ໂກສຊ຺ເຊ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕສ຺ສ ວິໂນທນຕ຺ຖາຍ ຄຣູນໍ ທສ຺ສນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ກາລຎ຺ຎູ, ຍໂຕ ເອວໍ ກາລຎ຺ຎູ ຈ ອສ຺ສ ຄຣູ
ນໍ ທສ຺ສນາຍຯ ຘມ຺ມີ ກຖນ຺ຕິ ສມຖວິປສ຺ສນາຍຸຕ຺ຕໍຯ ເອຣຍິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຂຓຎ຺ຎູຕິ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ຂຓເວທີ, ທຸລ຺ລໂຠ ວາ
ອຍໍ ອີທິສາຍ ກຖາຍ ສວນກ຺ຂໂຓຕິ ຊານນ຺ໂຕຯ ສຸເຓຍ຺ຍ ສກ຺ກຈ຺ຈາຕິ ຕໍ ກຖໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສຸເຓຍ຺ຍຯ ນ ເກວລຎ຺ຈ ຕເມວ,
ອຎ຺ຎານິປິ ພຸທ຺ຘຄຸຓາທິປຏິສໍຍຸຕ຺ຕານິ ສຸຠາສິຕານິ ສກ຺ກຈ຺ຈເມວ ສຸເຓຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໔໙ຯ "ກາລຎ຺ຎູ ຈສ຺ສ ຄຣູນໍ ທສ຺ສນາຍາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ປນ຺ນຣາຄາທິວິໂນທນຠາວໍ ຎຕ຺ວາປິ ຄຣູນໍ
ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ກາເລນ ຄຈ຺ເຉ ຄຣູນໍສກາສໍ, "ອຫໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານິໂກ ຘຸຕງ຺ຄຘໂຣ ຈາ"ຕິ ກຕ຺ວາ ນ ເຈຕິຍວນ຺ທນ
ໂພຘິຍງ຺ຄຓຠິກ຺ຂາຈາຣມຄ຺ຄອຕິມຊ຺ຊນ຺ຫິກເວລາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຐິຕມາຈຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ປຣິປຸຈ຺ຉນຕ຺ຖາຍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍ,
ສກເສນາສເນ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ອາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ວູປສນ຺ຕທຣຖໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານາທິວິນິປຸຈ຺ຉນຕ຺ຖໍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາຕິ
ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ອຸປສງ຺ກມນ຺ໂຕປິ ຈ ຖມ຺ຠໍ ນິຣໍກຕ຺ວາ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິ ຖທ຺ຘຠາວກຣໍ ມານໍ ວິນາເສຕ຺ວາ ນີຈວຸຕ຺ຕິ ປາທປຸຎ຺ຉນໂຈ
ຬກຉິນ຺ນວິສາຓຸສເຠາທ຺ຘຏທາຐສປ຺ປສທິໂສ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍຯ ອຖ ເຕນ ຄຣຸນາ ວຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມໍ…ເປ… ສ
ມາຈເຣ ຈຯ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ຠາສິຕຕ຺ຖໍຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ປາຬິຘມ຺ມໍຯ ສໍຍມນ຺ຕິ ສີລໍຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ອວເສສສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍຯ
ອນຸສ຺ສເຣ ເຈວ ສມາຈເຣ ຈາຕິ ອຕ຺ຖໍ ກຖິໂຕກາເສ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍ, ຘມ຺ມໍ ສໍຍມໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ກຖິໂຕກາເສ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍ,
ອນຸສ຺ສຣຓມຕ຺ເຕເນວ ຈ ອຕ຺ຕສນ຺ໂຕ ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ສມາຈເຣ ສມາຈເຣຍ຺ຍ ສມາທາຍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍຯ ຕາສໍ ກຖານໍ ອຕ຺ຕນິ
ປວຕ຺ຕເນ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຫິ ກິຈ຺ຈກໂຣ ໂຫຕີຯ

໑໕໐ຯ ຕໂຕ ປຣຎ຺ຈ ຘມ຺ມາຣາໂມ ຘມ຺ມຣໂຕ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕ ຘມ຺ມວິນິຈ຺ຉຍຎ຺ຎູ ຠເວຍ຺ຍຯ ສພ຺ພປເທສຸ ເຈຕ຺ຖ ຘມ຺ໂມຕິ
ສມຖວິປສ຺ສນາ, ອາຣາໂມ ຣຕີຕິ ເອໂກວ ອຕ຺ໂຖ, ຘມ຺ເມ ອາຣາໂມ ອສ຺ສາຕິ ຘມ຺ມາຣາໂມຯ ຘມ຺ເມ ຣໂຕ, ນ ອຎ຺ຎໍ ປີເຫຕີຕິ
ຘມ຺ມຣໂຕຯ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕ ຘມ຺ມໍ ວຕ຺ຕນ຺ໂຕຯ ຘມ຺ມວິນິຈ຺ຉຍໍ ຊານາຕິ "ອິທໍ ອຸທຍຎາຓໍ ອິທໍ ວຍຎາຓ"ນ຺ຕິ ຘມ຺ມວິນິ
ຈ຺ຉຍຎ຺ຎູ, ເອວຣູໂປ ອສ຺ສຯ ອຖ ຍາຍໍ ຣາຊກຖາທິຕິຣຈ຺ຉານກຖາ ຕຣຸຓວິປສ຺ສກສ຺ສ ພຫິທ຺ຘາຣູປາທີສຸ ອຠິນນ຺ຫນຸປ຺ປາຫ
ເນນ ຕໍ ສມຖວິປສ຺ສນາຘມ຺ມໍ ສນ຺ທູເສຕິ, ຕສ຺ມາ "ຘມ຺ມສນ຺ໂທສວາໂທ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ເນວາຈເຣ ຘມ຺ມສນ຺ໂທສວາທໍ,
ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ອາວາສໂຄຈຣາທິສປ຺ປາຍານິ ເສວນ຺ໂຕ ຕຈ຺ເຉຫິ ນີເຍຖ ສຸຠາສິເຕຫີຯ ສມຖວິປສ຺ສນາປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາເນເວຕ຺ຖ
ຕຈ຺ຉານິ, ຕຖາຣູເປຫິ ສຸຠາສິເຕຫິ ນີເຍຖ ນີເຍຍ຺ຍ, ກາລໍ ເຂເປຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໕໑ຯ ອິທານິ "ຘມ຺ມສນ຺ໂທສວາທ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕິສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕໍ ສມຖວິປສ຺ສນາຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປາກຏໍ

ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຫລ຺ເລນປິ ອຸປ຺ກ຺ກິເລເສນ ສທ຺ຘິ ‘‘ຫສ຺ສໍ ຊຸປ຺ປ໌’’ນ຺ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ. ຫາສມ຺ຕິປິ ປາໂຖ. ວິປ຺ສ຺ສເກນ ຫິ ກິກ຺ຂຸນາ ຫສນີຍສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສິຕມຕ຺ຕເມວ ກາຕພ຺ພໍ, ນິຣຕ຺ຖກກຖາຊຸປ຺ໂປ ນ ກາສິຕພ຺ໂພ, ຌາຕິພ຺ຍສນາທິສຸ ປຣິເທໂວ ນ ກາຕພ຺ໂພ, ຂາຕ຺ກຕ຺ຍກາທີມ຺ຫີ ມໂນປໂທໂສ ນ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ໂພ. ມາຍາກຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ມາຍາ, ຕີວິຌໍ ກຸຫນໍ, ປຈ຺ຈເຍສຸ ຄິທ຺ຌີ, ຊາຕິອາທີຫີ ມາໂນ, ປຈ຺ຈນີກສາຕຕາສງຂາໂຕ ສາຣມ຺ໂກ, ພຣຸສວຈນລກ຺ຂຕໍ ກກ຺ກສໍ, ຣາຄາທໂຍ ກສາວາ, ອຌິມຕ຺ຕຕຕ຺ຫາ ລກ຺ຂຕາ ມຸຈ຺ຌາຕິ ອິເມ ຈ ໂທສາ ສຸຂກາເມນ ອງຄາຣກາສຸ ວິຍ, ສຸຈິກາເມນ ຄູຖຖານໍ ວິຍ, ຊີວິຕຸກາເມນ ອາສີວິສາທໂຍ ວິຍ ຈ ປຫາຕພ຺ພາ. ຫິຕ຺ວາ ຈ ອາໂຣຄ຺ຍມທາທິວິຄມາ ວີຕມເທນ ຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂປາກາວາ ຖິຕຕ຺ເຕນ ຈຣິຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ປຜິປນ຺ໂນ ຫິ ສພ຺ພຸປກ຺ກິເລສປຣິສຸທ຺ຌາຍ ກາວນາຍ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕາຕີ. ເຕນາຫ ກຄວາ – ‘‘ຫສ຺ສໍ ຊຸປ຺ປໍ…ເປ… ຖິຕຕ຺ໂຕ’’ຕີ.

໑໑໔. ອິທານິ ຍ຺ວາຍໍ ‘‘ຫສ຺ສໍ ຊຸປ຺ປ໌’’ນ຺ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອຸປ຺ກ຺ກິເລໂສ ວຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຍສ຺ມາ ສາຫໂສ ໂຫຕິ ອວິມໍສກາຣີ, ຣຕ຺ໂຕ ຣາຄວເສນ ທຸຍ຺ໂຖ ໂທສວເສນ ຄຈ຺ຌຕິ, ປມຕ຺ໂຕ ຈ ໂຫຕິ ກຸສລານໍ ຌມ຺ມານໍ ກາວນາຍ ອສາຕຈ຺ຈກາຣີ, ຕຖາຣູປສ຺ສ ຈ ‘‘ສຸເຕຍ຺ຍ ສກ຺ກຈ຺ຈ ສຸກາສິຕານີ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ໂຕ ໂອວາໂທ ນິຣຕ຺ຖໂກ, ຕສ຺ມາ ອິມສ຺ສ ສໍກິເລສສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລາຌິຍ຺ຖານາຍ ເທສນາຍ ສຸຕາທິວຸທ຺ຌິປຜິປກ຺ຂກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວິຍ຺ຌາຕສາຣານີ’’ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍານິ ເທຕານິ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາປຜິສໍຍຸຕ຺ຕານິ ສຸກາສິຕານິ, ເຕສໍ ວິຊານນໍ ສາໂຣ. ຍທິ ວິຍ຺ຌາຕານີ ສາຌຸ, ອຖ ສທ຺ທມຕ຺ຕເມວ ຄທິຕໍ, ນ ກິຍ຺ຈິ ກຕໍ ໂຫຕິ, ເຍນ ເອຕານິ ສຸຕມເຍນ ຌາເຕນ ວິຍ຺ຌາຍນ຺ຕິ, ຕໍ ສຸຕໍ, ເອຕຍ຺ຈ ສຸຕມຍຌາຕໍ ວິຍ຺ຌາຕສມາຌິສາຣໍ, ເຕສຸ ວິຍ຺ຌາເຕສຸ ຌມ຺ເມສຸ ໂຍ ສມາຌິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາວິກ຺ເຂໂປ ຕຖຕ຺ຕາຍ ປຜິປຕ຺ຕິ, ອຍມສ຺ສ ສາໂຣ. ນ ຫິ ວິຊານນມຕ຺ເຕເນວ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ສິຊ຺ຊຕີ. ໂຍ ປນາຍໍ ນໂຣ ຣາຄາທິວເສນ ວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ສາຫໂສ, ກຸສລານໍ ຌມ຺ມານໍ ກາວນາຍ ອສາຕຈ຺ຈກາຣິຕາຍ ປມຕ຺ໂຕ, ໂສ ສທ຺ທມຕ຺ຕຄາທີເຍວ ໂຫຕີ. ເຕນ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວິຊານນາກາວໂຕ ສາ ສຸກາສິຕວິຊານນປຍ຺ຌາ ຈ, ຕຖຕ຺ຕາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ ສຸຕຍ຺ຈ ນ ວທ຺ຌຕີຕິ.

໑໑໑. ເອວໍ ປມຕ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຌາປຣິຫານິ ສຸຕປຣິຫານິຍ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອປ຺ປມຕ຺ຕານໍ ຕທຸກຍສາຣາຌິຄມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ຌມ຺ເມ ຈ ເຍ…ເປ… ສາຣມຊ຺ຊຄູ’’ຕີ. ຕຕ຺ຖ ອຣິຍປ຺ປເວທິໂຕ ຌມ຺ໂມ ນາມ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຌມ຺ໂມ. ເອໂກປິ ຫິ ພຸທ຺ໂຌ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຌມ຺ມໍ ອເທເສຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ຕສ຺ມາ ເອຕສ຺ມິ ຌມ຺ເມ ຈ ເຍ ອຣິຍປ຺ປເວທິເຕຣຕາ ນິຣຕາ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ສາຕຈ຺ຈານຸໂຍຄິໂນ, ອນຸຕ຺ຕຣາ ເຕ ວຈສາ ມນສາ ກມ຺ມຸນາ ຈ, ເຕ ຈຕຸພ຺ພິເຌນ ວຈີສຸຈຣິເຕນ ຕິວິເຌນ ມໂນສຸຈຣິເຕນ ຕິວິເຌນ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ຈ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ວຈສາ ມນສາ ກມ຺ມຸນາ ຈ ອນຸຕ຺ຕຣາ, ອວເສສສຕ຺ເຕຫິ ອສມາ ອຄ຺ຄາວິສິຍ຺ຖາ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ສທ຺ຌິ ປຸພ຺ພກາຄສີເລນ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ສີລໍ ທສ຺ເສຕີ. ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຌສີລາ ເຕ ສນ຺ຕິໂສຣຈ຺ຈສມາຌິສຕ຺ຖິຕາ, ສຸຕສ຺ສ ປຍ຺ຌາຍ ຈ ສາຣມຊ຺ຊຄູ, ເຍ ອຣິຍປ຺ປເວທິເຕ ຌມ຺ເມ ຣຕາ, ເຕ ນ ເກວລໍ ວາຈາທີຫີ ອນຸຕ຺ຕຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ສນ຺ຕິໂສຣຈ຺ເຈ ສມາຌິມ຺ຫີ ຈ ສຕ຺ຖິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສຸຕສ຺ສ ປຍ຺ຌາຍ ຈ ສາຣມຊ຺ຊຄູ ອຌິຄຕາ ອິຈ຺ເຈວ ເວທິຕພ຺ພາ. ອາສໍສາຍໍ ກູຕວຈນໍ. ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຕີຕິ ນິພ຺ພານໍ, ໂສຣຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຸນ຺ທເຣ ຣຕກາເວນ ຍຖາກູຕປຜິເວຌິກາ ປຍ຺ຌາ, ສນ຺ຕິຍາ ໂສຣຈ຺ຈນ຺ຕິ ສນ຺ຕິໂສຣຈ຺ຈໍ, ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕາຍ ມຄ຺ຄປຍ຺ຌາເຍຕໍ ອຌິວຈນໍ. ສມາຌີຕິ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕວ ມຄ຺ຄສມາຌີ. ສຕ຺ຖິຕາຕິ ຕທຸກເຍ ປຕິຍ຺ຖິຕາ. ສຸຕປຍ຺ຌານໍ ສາຣໍ ນາມ ອຣຫຕ຺ຕຜລວິມຸຕ຺ຕິ. ວິມຸຕ຺ຕິສາຣຍ຺ຫິ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ.

ເອວເມຕ຺ຖ ກຄວາ ຌມ຺ເມນ ປຸພ຺ພກາຄປຜິປທໍ, ‘‘ອນຸຕ຺ຕຣາ ວຈສາ’’ຕິອາທີຫີ ສີລກ຺ຂນ຺ຌໍ, ສນ຺ຕິໂສຣຈ຺ຈສມາຌີຫີ ປຍ຺ຌາກ຺ຂນ຺ຌສມາຌິກ຺ຂນ຺ເຌຕິ ຕີຫິປິ ອິເມຫີ ຂນ຺ເຌຫີ ອປຣກາຄປຜິປທຍ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສຸຕປຍ຺ຌາສາເຣນ ອກຸປ຺ປວິມຸຕ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍນ ເທສນໍ ສມາເປສີ. ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໍ ປຕ຺ວາ ປຸນ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອຄ຺ຄຜເລ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຖາສີຕີ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ກິໍສີລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໐ຯ ອຸຍ຺ຍານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໓໘ຯອຸຍ຺ຍຫຖາຕິ ອຸຍ຺ຍານສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕິ? ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຣຕ຺ຕິ ເຊຕວນວິຫາເຣ ວສິຕ຺ວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປາຈີນທ຺ວາເຣນ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມິຄາຣມາຕຸປາສາທໍ ອຄມາສິ ທິວາວິຫາຣຕ຺ຖາຍຯ ອາຈິຓ຺ຓໍ ກິເຣຕໍ ຠຄວໂຕ ຣຕ຺ຕິ ເຊຕວນວິຫາເຣ ວສິຕ຺ວາ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ທິວາວິຫາຣູປຄມນໍ, ຣຕ຺ຕິມ຺ຈ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ວສິຕ຺ວາ ເຊຕວເນ ທິວາວິຫາຣູປຄມນໍຯ ກສ຺ມາ? ທ຺ວິນ຺ນໍ ກຸລານໍ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ມຫາປຣິຈ຺ຈາຄຄຸຓປຣິທີປນຕ຺ຖາຍ ຈຯ ມິຄາຣມາຕຸປາສາທສ຺ສ ຈ ເຫຏ຺ຐາ ປຎ຺ຈ ກູຏາຄາຣຄພ຺ຠສຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເຍສຸ ປຎ຺ຈສຕາ ຠິກ຺ຂູ ວສນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ຠຄວາ ເຫຏ຺ຐາປາສາເທ ວສຕິ, ຕຖາ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຄາຣເວນ ອຸປຣິປາສາທໍ ນາ ຣຸຫນ຺ຕິຯ ຕໍ ທິວສໍ ປນ ຠຄວາ ອຸປຣິປາສາເທ ກູຏາຄາຣຄພ຺ຠໍ ປາວິສິ, ເຕນ ເຫຏ຺ຐາປາສາເທ ປຎ຺ຈປິ ຄພ຺ຠສຕານິ ປຎ຺ຈສ ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປວິສິສຸຯ ເຕ ຈ ສພ຺ເພວ ນວາ ໂຫນ຺ຕິ ອຘຸນາຄຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອຸທ຺ຘຕາ ອຸນ຺ນລ຺ອາ ປາກຕິນ຺ທ຺ຣິຍາຯ ເຕ ປວິສິຕ຺ວາ ທິວາເສຍ຺ຍໍ ສຸປິຕ຺ວາ ສາຍໍ ອຸຏ຺ຐາຍ ມຫາຕເລ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ກຕ຺ຕຄ຺ເຄ ຕຸຍ຺ຫໍ ກີ ອໂຫສິ, ຕ຺ວໍ ກຕ຺ຖ ອຄ ມາສິ, ອຫໍ ອາວຸໂສ ໂກສລຣຎ຺ໂຎ ຆຣໍ, ອຫໍ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ, ຕຕ຺ຖ ເອວຣູໂປ ຈ ເອວຣູໂປ ຈ ໂກຊນວິຘິ ອໂຫສີ’’ຕິ ນານປ຺ປ ກາຣໍ ອາມິສກຖໍ ກເຖນ຺ຕາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາ ອເຫສຸໍຯ

ຠຄວາ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອິເມ ມຍາ ສທ຺ຘິ ວສນ຺ຕາປິ ເອວໍ ປມຕ຺ຕາ, ອໂຫ ອຍຸຕ຺ຕກາຣິໂນ’’ຕິ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອາຄມນໍ ຈິນ຺ເຕສິຯ ຕາວເທວ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຠຄວໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ຎຕ຺ວາ ອິທ຺ຘິຍາ ອາຄມ຺ມ ປາທມູເລ ວນ຺ທມາ ໂນເຍວ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ນໍ ຠຄວາ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘‘ເອເຕ ເຕ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ, ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ປມຕ຺ຕາ, ສາຘຸ ເນ ສໍເວເຊຫີ’’ຕິຯ ‘‘ເອວໍ ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ໂຂ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຓິຕ຺ວາ ຕາວເທວ ອາໂປກສິຓໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກຣີສຠູມິຍໍ ຄີຕໍ ມຫາປາສາທໍ ນາວໍ ວິຍ ມຫາວາໂຕ ປາທງ຺ຄຸຏ຺ຐເກນ ກມ຺ເປສິ ສທ຺ຘິ ປຕິຏ຺ຐິຕປຖວິປ຺ປເທເສນຯ ອຖ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠີຕາ ວິສ຺ສຣໍ ກໂຣນ຺ຕາ ສກສກຈີວຣານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຈຕູຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ນິກ຺ຂມິສຸຯ ຠຄວາ ເຕສໍ ອຕ຺ຕາໂນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຎ຺ເຎນ ທ຺ວາເຣນ ຄນ຺ຘກຸຏິ ປວິສນ຺ໂຕ ວິຍ ອໂຫສິ, ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐໍສຸ ຯ ຠຄວາ ‘‘ກີ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠີຕຕ຺ຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ, ເຕ ‘‘ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ ກມ຺ປິໂຕ’’ຕິ ອາຫໍສຸ ຯ ‘‘ຊານາຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເກນາ’’ຕິ? ‘‘ນ ຊາ ນາມ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິຯ ອຖ ຠຄວາ ‘‘ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕີນໍ ອສມ຺ປຊານານໍ ປມາທວິຫາຣີນໍ ສໍເວຄຊນນຕ຺ຖໍ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນນ ກມ຺ປິໂຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຸຍ຺ຍຫຖາຕິ ອາສນາ ອຸຍ຺ຍຫຖ ຆຍຖ ວາຍມຖ, ມາ ກຸສີຕາ ໂຫຖຯ ນິສີທຖາຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານານຸ ໂຍຄຕ຺ຖາຍ ນິສີທຖຯ ໂກ ອຕ຺ໂຖ ສຸປິເຕນ ໂວຕິ ໂກ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານຕ຺ຖາຍ ປພ຺ພຊິຕານໍ ສຸປິເຕນ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ຫິ ສກ຺ກາ ສຸປນ຺ເຕນ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ປາປຸຓິຕຸໍຯ ອາຕຸຣານຎ຺ຫິ ກາ ນິທ຺ທາ, ສລ຺ລວິທ຺ຘານ ຣຸປ຺ປຕນ຺ຕິ ຍຕ຺ຣ ຈ ນາມ ອປ຺ປເກປີ ສຣີຣປ຺ປເທເສ ອຸຏ຺ຐິເຕນ ຈກ຺ຂຸໂຣຄາທິນາ ໂຣເຄນ ອາຕຸຣານໍ ເອກທ຺ວງ຺ຄຸລມຕ຺ຕມ຺ປິ ປວິຏ຺ເຐນ ອຍສລ຺ລອຏ຺ຐິສລ຺ລທນ຺ຕສລ຺ລວິສາຓສລ຺ລກຏ຺ຐສລ຺ລານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ສລ຺ເລນ ຣຸປ຺ປມານານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ນິທ຺ທາ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສກລຈິຕ຺ຕສຣີຣສນ຺ຕານໍ ຠຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ນານປ຺ປກາຣກິເລສໂຣເຄຫິ ອາຕຸຣານຎ຺ຫິ ກາ ນິທ຺ທາ ຣາຄສລ຺ລາທີຫິ ຈ ປຎ຺ຈຫິ ສລ຺ເລຫິ ອນ຺ໂຕຫທຍໍ ປວິສິຍ ວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ສລ຺ລວິທ຺ຘານໍ ຣຸປ຺ປຕໍຯ

໓໓໘ຯ ເອວໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຠຄວາ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອຸສ຺ສາເຫນ຺ໂຕ ສໍເວເຊນ຺ໂຕ ຈ ອາຫ – ‘‘ອຸຍ຺ຍຫຖ…ເປ… ວ ສານຸເຄ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ສາຘິປ຺ປາຍໂຍຊນາ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ – ເອວໍ ກິເລສສລ຺ລວິທ຺ຘານຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາໂລ ປພ຺ພຊິຕໍຯ ກີ ກາຣຓໍ? ມຕ຺ຆເປຍ຺ຍມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ສຕ຺ຖາ ສມ຺ມຸຂີຠູໂຕ, ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ປນ ໂວ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ, ຄິຣີສຸ ສຸຕ຺ຕໍ, ນທີສຸ ສຸຕ຺ຕໍ, ສເມສຸ ສຸຕ຺ຕໍ, ວິສເມສຸ ສຸຕ຺ຕໍ, ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຄສຸປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອທສ຺ສນາ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສາ ນິທ຺ທາຍ ອນ຺ຕກິຣິຍຕ຺ຖໍ ອຸຍ຺ຍຫຖ ນິສີທຖ ທລ຺ຫໍ ສິກ຺ຂຖ ສນ຺ຕິຍາຯ

ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມປາທສ໌ສຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ຕນໂຍ ເອວຯ ທຸຕິຍປາເທ ປນ ສນ຺ຕິຕິ ຕິສ຺ໂສ ສນ຺ຕິໂຍ – ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິ, ຕທງ຺ຄສນ຺ຕິ, ສມ຺ມຸ ຕິສນ຺ຕິຕິ, ນິພ຺ພານວິປ຺ສ຺ສນາທິຏ຺ຐິຄຕານເມຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ອິຘ ປນ ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິ ນິພ຺ພານມຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ ນິພ຺ພານຕ຺ຖໍ ທລ຺ຫໍ ສິກ຺ຂຖ, ອສິຖິລປຣກ຺ກມາ ຫຸຕ຺ວາ ສິກ຺ຂຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກີ ກາຣຓໍ? ມາ ໂວ ປມຕ຺ເຕ ວິຎ຺ຎາຍ, ມຈ຺ຈຸຣາຊາ ອໂມ ຫຍິຕ຺ຖ ວສານຸເຄ, ມາ ຕຸມ຺ເຫ ‘‘ປມຕ຺ຕາ ເອເຕ’’ຕິ ເອວໍ ຎຕ຺ວາ ມຈ຺ຈຸຣາຊປຣິຍາຍນາໂມ ມາໂຣ ວສານຸເຄ ອໂມຫຍິຕ຺ຖ, ຍຖາ

ຕສ຺ສ ວສໍ ຄຈ຺ຉຖ, ເອວໍ ວສານ຺ເຄ ກໂຣນ຺ໂຕ ມາ ອໂມຫຍິຕ຺ຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໓໓໗ຯ ຍໂຕ ຕສ຺ສ ວສໍ ອນຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຍາຍ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈ...ເປ... ສມປ຺ປິຕາ, ຍາຍ ເທວາ ຈ ມນຸສ຺ສາ ຈ ອຕ຺ຖິກາ ຣູປສທ຺ທຄນ຺ຘຣສໂຜຏ຺ຐພ຺ພຕ຺ຖິກາ, ຕໍ ຣູປາທິໍ ສິຕາ ນິສ຺ສິຕາ ອລ຺ລີນາ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ຕຣຖ ສມຕິກ຺ກມຖ ເອຕໍ ນານປ຺ປການເຣສຸ ວິສເຍສຸ ວິສຍວິຕ຺ຖິຕ຺ຕວິສາລຕ຺ຕາ ວິສຕ຺ຕິກໍ ລວໂກຕຕ຺ຫໍຯ ຂໂຓ ໂວ ມາ ອຸປ຺ຈ຺ຈຄາ, ອຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສມຓສມ຺ມກຣຓກ຺ຂໂຓ ມາ ອຕິກ຺ກມິຯ ເຍສລ຺ຫິ ອຍເມວຣູໂປ ຂໂຓ ອຕິກ຺ກມຕິ, ເຍ ຈ ອິມໍ ຂຓໍ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິ, ເຕ ຂຓາຕີຕາ ຫິ ໂສຈນ຺ຕິ ນິຣເຍສ຺ຫິ ສມປ຺ປິຕາ, ນິຣສ຺ສາທຍ຺ເຄນ ນິຣຍສລ຺ລິເຕ ຈຕ຺ພ຺ພິເຜປິ ອປາເຍ ປຕິຍ຺ຄິຕາ "ອກຕໍ ວຕ ໂນ ກລ຺ຍາຓ"ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ໂສຈນ຺ຕີຯ

໓໓໘ຯ ເອວໍ ກຄວາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອຸສ຺ສາເຫຕ຺ວາ ສໍເວເຊຕ຺ວາ ຈ ອິທານິ ເຕສໍ ຕໍ ປມາທວິຫາຣໍ ວິຄຣຫິຕ຺ວາ ສພ຺ເພວ ເຕ ອປ຺ປມາເທ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ "ປມາໂທ ຣໂຊ"ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປມາໂທຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ສຕິວິປ຺ປວາໂສ, ໂສ ຈິຕ຺ຕມລິນຍ຺ເຄນ ຣໂຊຯ ຕໍ ປມາທມນຸປຕິໂຕ ປມາທານຸປຕິໂຕ, ປມາທານຸປຕິຕຕ຺ຕາ ອປຣາປຣຸປ຺ປນ຺ໂນ ປມາໂທ ເອວ, ໂສປິ ຣໂຊຯ ນ ຫິ ກທາຈິ ປມາໂທ ນາມ ອຣໂຊ ອຕ຺ຖິຯ ເຕນ ກິໍ ທີເປຕິ? ມາ ຕຸມ຺ເຫ "ທຫຣາ ຕາວ ມຍໍ ປຈ຺ຉາ ຊານິສ຺ສາມາ"ຕິ ວິສ຺ສາສມາປຊ຺ຊິຕ຺ຖຯ ທຫຣກາເລປິ ຫິ ປມາໂທ ຣໂຊ, ມຊ຺ຊິມກາເລປິ ເຖຣກາເລປິ ປມາທານຸປຕິຕຕ຺ຕາ ມຫາຣໂຊ ສງ຺ກາຣກູໂຜ ເອວ ໂຫຕິ, ຍຖາ ຆເຣ ເອກທ຺ເວທິວສິໂກ ຣໂຊ ຣໂຊ ເອວ, ວຑ຺ຒມາໂນ ປນ ຄຕາວສ຺ສິໂກ ສງ຺ກາຣກູໂຜ ເອວ ໂຫຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ປນ ປຖມວເຍ ພຸທ຺ທວຈນໍ ປຣິຍາປ຺ປຸຕິຕ຺ວາ ອິຕຣວເຍສຸ ສມຓທມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ, ປຖມວເຍ ວາ ປຣິຍາປ຺ປຸຕິຕ຺ວາ ມຊ຺ຊິມວເຍ ສຸຕິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມວເຍ ສມຓທມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕປິ ກິກ຺ຂຸ ປມາທວິຫາຣີ ນ ໂຫຕິ ອປ຺ປມາທານຸໂລມປຝິປທໍ ປຝິປນ຺ນຕ຺ຕາຯ ໂຍ ປນ ສພ຺ພວເຍສຸ ປມາທວິຫາຣີ ທິວາເສຍ຺ຍໍ ອາມິສກຖຄ຺ຈ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕຸມ຺ເຫ, ຕສ຺ເສວ ໂສ ປຖມວເຍ ປມາໂທ ຣໂຊ, ອິຕຣວເຍສຸ ປມາທານຸປຕິໂຕ ມຫາປມາໂທ ຈ ມຫາຣໂຊ ເອວາຕິຯ

ເອວໍ ເຕສໍ ປມາທວິຫາຣໍ ວິຄຣຫິຕ຺ວາ ອປ຺ປມາເທ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ອາຫ – "ອປ຺ປມາເທນ ວິຊ຺ຊາຍ, ອພ຺ພເຫ ສລ຺ລມຕ຺ຕໂນ"ຕິ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ມາ ເອວເມໂສ ສພ຺ພທາປິ ປມາໂທ ຣໂຊ, ຕສ຺ມາ ສຕິອວິປ຺ປວາສສງ຺ຂາເຕນ ອປ຺ປມາເທນ ອາສວານໍ ຂຍຄາຓສງ຺ຂາຕາຍ ຈ ວິຊ຺ຊາຍ ປຕ຺ຫິໂຕ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອຸທ຺ທເຣ ອຕ຺ຕໂນ ຫທຍນິສ຺ສິຕໍ ຣາຄາທິປລ຺ຈວິທໍ ສລ຺ລນ຺ຕິ ອຣຫຕ຺ຕ ນິກູເຝນ ເທສນໍ ສມາເປສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ສໍເວຄມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕເມວ ທມ຺ມເທສນໍ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມານາ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ປລ຺ຈສຕາປິ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຖຫິໍສູຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ອຸຏ຺ຐານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໑ຯ ຣາຫຸລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໓໙ຯກຈ຺ຈິອກິຓ຺ຫສໍວາສາຕິ ຣາຫຸລສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທິໍ ອກິສມ຺ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂພທິມຓ຺ຑໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ກປິລວຕ຺ຖຸໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຣາຫຸລກຸມາເຣນ "ທາຍຊ຺ຊໍ ເມ ສມຓ ເທຫີ"ຕິ ທາຍຊ຺ຊໍ ຍາຈິໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣໍ ອາຓາເປສິ – "ຣາຫຸລກຸມາຣໍ ປພ຺ພາເຊຫີ"ຕິຯ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຂນ຺ຘກຏ຺ຐກຖາຍໍ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໐໕) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ປນ ຣາຫຸລກຸມາຣໍ ວຸທ຺ທິມປ຺ປຕ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣວ ອຸປສມ຺ປາເທສິ, ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ອສ຺ສ ກມ຺ມວາຈາຈຣິໂຍ ອໂຫສິຯ ຕໍ ກຄວາ "ອຍໍ ກຸມາໂຣ ຊາຕິອາທິສມ຺ປນ຺ໂນ, ໂສ ຊາຕິໂຄຕ຺ຕກຸລວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາທີນິ ນິສ຺ສາຍ ມານໍ ວາ ມທໍ ວາ ມາ ອກາສີ"ຕິ ທຫຣກາລໂຕ ປກຸຕິ ຍາວ ນ ອຣິຍກູມີ ປາປຸຕິ, ຕາວ ໂອວທນ຺ໂຕ ອກິຓ຺ຫໍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສີຯ ຕສ຺ມາ ເຈຕໍ ສຸຕ຺ຕປຣິໂຍສາເນປິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິຕ຺ຖໍ ສຸທໍ ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອກິຓ຺ຫໍ ໂອວທຕີ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍໍ ອຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ "ກຈ຺ຈິ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ອກິຓ຺ຫໍ ສໍວາສເຫຕຸ ຊາຕິອາທີນໍ ອລ຺ລຕເຣນ ວຕ຺ຖຸນາ ນ ປຣິກວສິ ປຓ຺ຑິຕໍ, ລາຕປທີປສ຺ສ ທມ຺ມເທສນາປທີປສ຺ສ ຈ ຘາຣຄາໂຕ ອຸກ຺ກາຘາໂຣ ມນຸສ຺ສານໍກຈ຺ຈິ ອປຈິໂຕ ຕຍາ, ກຈ຺ຈິ ນິຈ຺ຈໍ ປູຊິໂຕ ຕຍາ"ຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ກຓຕິຯ

໓໓໙។ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ “ນາຫໍ ກຄວາ ນິຈ຺ປ຺ຣິໂສ ວິຍ ສໍວາສເຫຕຸ ມານໍ ວາ ມຫໍ ວາ ກໂຣມີ”ຕິ ທີເປນ຺ໂຕ ອິມໍ ປ຺ຜິຄາຖມາຫ “ນາຫໍ ອກິຕ຺ຫສໍວາສາ”ຕິ។ ສາ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາ ເອວ។

໓໔໐។ ຕໂຕ ນໍ ກຄວາ ອຸຕ຺ຕຣີ ໂອວທນ຺ໂຕ ປຏ຺ຈ ກາມຄຸເຄາຕິອາທິກາ ອວເສສຄາຖາໂຍ ອາຫ។ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ປຏ຺ຈ ກາມ ຄຸຕາ ສຕ຺ຕານໍ ປີຍຣູປ຺າ ປີຍຊາຕິກາ ອຕິວິຍ ສຕ຺ເຕຫິ ອິຈ຺ຊິຕາ ປຕ຺ຖິຕາ , ມໂນ ຈ ເນສໍ ຣມຍນ຺ຕິ, ເຕ ຈາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ຫິຕ຺ວາ ສທ຺ຮາຍ ฆຣາ ນິກ຺ຂມ຺ໂຕ, ນ ຣາຊາກິນີໂຕ, ນ ໂຈຣາກິນີໂຕ, ນ ອິຕຜ຺ໂຜ, ນ ກຍຜ຺ໂຜ, ນ ຊີວິກາປ຺ກໂຕ, ຕສ຺ມາ ນໍ ກຄວາ “ປຏ຺ຈ ກາມຄຸເຄ ຫິຕ຺ວາ, ປີຍຣູເປ ມໂນຣເມ, ສທ຺ຮາຍ ฆຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມາ”ຕິ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ອິມສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສ ປ຺ຕິຣູປ຺າຍ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ອາຫ – “ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ກວາ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສິຍາ “ນນຸ ຈາຍສ຺ມາ ທາຍຊຊໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ພລກ຺ກາເຣນ ປ຺ພ຺ພາຊິໂຕ, ອຖ ກສ຺ມາ ກຄວາ ອາຫ – ‘ສທ຺ຮາຍ ฆຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມາ’”ຕິ ວຸຈ຺ຈເຕ – ເນກ຺ຂມ຺ມານິສຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ອຍຏ຺ຫິ ອາຍສ຺ມາ ທິฆຣຕ຺ຕໍ ເນກ຺ຂມ຺ມານິສຸຕ຺ໂຕ ປທຸມຸຕ຺ຕຣສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮສ຺ສ ປຸຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ເຣວຕໍ ນາມ ສາມເຕຣໍ ທິສ຺ວາ ສຽໂຂ ນາມ ນາຄຣາຊາ ຫຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຕ ທິວເສ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຕຖາກາວໍ ປຕ຺ເຖຕ຺ວາ ຕໂຕ ປ຺ກຸຕິ ປຕ຺ຖນາສມ຺ປນ຺ໂນ ອກິນີຫາຣສມ຺ປນ຺ໂນ ສຕສຫສ຺ສກປ຺ເປ ປ຺າຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອນ຺ຕິມກວໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ។ ເອວໍ ເນກ຺ຂມ຺ມານິສຸຕ຺ຕຕຏ຺ຈສ຺ສ ກຄວາ ຊານາຕິ។ ຕຖາຄຕພລຏ຺ຜຕຣຏ຺ຫີ ເອຕໍ ຌາຕໍ។ ຕສ຺ມາ ອາຫ – “ສທ຺ຮາຍ ฆຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມາ”ຕິ។ ອຖ ວາ ທິฆຣຕ຺ຕໍ ສທ຺ຮາເຍວ ฆຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ອິທານິ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ກວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຊິປ຺ປ຺າ ໂຍ។

໓໔໑។ ອິທານິສ຺ສ ອາທິໂຕ ປ຺ກຸຕິ ວຜ຺ຜທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາຍ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕື ທສ຺ເສຕຸ໌ “ມິຕ຺ເຕ ກຊສ຺ສຸ ກລ຺ຍາເຄ”ຕິອາທິ ມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ສີລາທິຫິ ອຊິກາ ກລ຺ຍາຄມິຕ຺ຕາ ນາມ, ເຕ ກຊນ຺ໂຕ ຫິມວນ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ມຫາສາລາ ມູລາທິຫິ ວິຍ ສີລາທິຫິ ວທ຺ຒຕິ។ ເຕນາຫ – “ມິຕ຺ເຕ ກຊສ຺ສຸ ກລ຺ຍາເຄ”ຕິ។ ປນ຺ຕຏ຺ຈ ສຍນາສນໍ, ວິວິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂฆສນ຺ຕິ ຍຏ຺ຈ ສຍນາສນໍ ປນ຺ຕໍ ທູຣໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປາກິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂฆສໍ, ຍຕ຺ຖ ມິຄສູກຣາທິສທ຺ເທນ ອຣຏ຺ຜສຏ຺ຌາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາຣູປໍ ສຍນາສນຏ຺ຈ ກຊສ຺ສຸ។ ມຕ຺ຕຏ຺ຎູ ໂຫຫິ ໂກຊເນຕິ ປມາຄຏ຺ຎູ ໂຫຫິ, ປ຺ຜິຄ຺ຄຫຄມຕ຺ຕໍ ປ຺ຣິໂກຄມຕ຺ຕຏ຺ຈ ຊານາຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຕ຺ຖ ປ຺ຜິຄ຺ຄຫຄມຕ຺ຕຏ຺ຌຸນາ ເທຍ຺ຍຮມ຺ເມປີ ອປ຺ເປ ທາຍເກປີ ອປ຺ປີ ທາຕຸກາເມ ອປ຺ປເມວ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ເທຍ຺ຍຮມ຺ເມ ອປ຺ເປ ທາຍ ເກ ປນ ພຫຸໍ ທາຕຸກາເມປີ ອປ຺ປເມວ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ເທຍ຺ຍຮມ຺ເມ ປນ ພຫຸເກ ທາຍເກປີ ອປ຺ປີ ທາຕຸກາເມ ອປ຺ປເມວ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ເທຍ຺ຍຮມ຺ເມປີ ພຫຸເກ ທາຍເກປີ ພຫຸໍ ທາຕຸກາເມ ອຕ຺ຕໂນ ພລໍ ຊານິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ។ ອປີຈ ມຕ຺ຕາເຍວ ວຕ຺ຕິຕາ ກຄວຕາຕິ ປ຺ຣິໂກຄມຕ຺ຕຏ຺ຌຸນາ ປຸຕ຺ຕມໍສໍ ວິຍ ອກ຺ຂພ຺ກຏ຺ຊນມິວ ຈ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ໂກຊນໍ ປ຺ຣິກຸຏ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ។

໓໔໒។ ເອວມິມາຍ ຄາຖາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ອຸປກາຣກູຕາຍ ກລ຺ຍາຄມິຕ຺ຕເສວນາຍ ນິໂຍເຊຕ຺ວາ ເສນາສນໂກຊນມຸເຂນ ຈ ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິໂກຄປາຣິສຸທ຺ຮິສີເລ ສມາທເປຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ຈີວຣາທີສຸ ຕຕ຺ຫາຍ ມິຈ຺ຊາອາຊີໂວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ປ຺ຜິເສເຊຕ຺ວາ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຮິສີເລ ສມາທເປນ຺ໂຕ “ຈີວເຣ ປີຕ຺ຫປ຺າເຕ ຈາ”ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ປ຺ຈ຺ຈເຍຕິ ຄິລານ ປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍ។ ເອເຕສູຕິ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ຈີວຣາທີສຸ ກິກ຺ຂູນໍ ຕຕ຺ຫຸປ຺ປາທວຕ຺ຖູສຸ។ ຕຕ຺ຫໍ ມາກາສີຕິ “ຫີຣິໂກປີນປ຺ຜິຈ຺ຊາທນາ ທິອຕ຺ຖເມວ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປ຺ຈ຺ຈຍາ ນິຈ຺ຈາຕຸຣານໍ ປຸຣິສານໍ ປ຺ຜິກາຣກູຕາ ຊຊຊຣฆຣສ຺ເສວິມສ຺ສ ອຕິທຸພ຺ພລສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກກູຕາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອາທີນວໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫໍ ມາ ຊເນສິ, ອຊເນນ຺ໂຕ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ວິຫຣາຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫ ຕິ។ ກິ ການຄໍ? ມາໂລກໍ ປຸນຣາຄມິ។ ເອເຕສຸ ຫິ ຕຕ຺ຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫາຍ ອາກຑ຺ຒິຍມາໂນ ປຸນປີ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄຈ຺ຊຕິ។ ໂສ ຕ຺ວໍ ເອເຕສຸ ຕຕ຺ຫໍ ມາກາສິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ນ ປຸນ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄມິສ຺ສສີຕິ។

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ “ຈີວເຣ ຕຕ຺ຫໍ ມາກາສີຕິ ມໍ ກຄວາ ອາຫາ”ຕິ ຈີວຣປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ຕານິ ທ຺ເວ ຮຸຕງ຺ຄານິ ສມາທິຍິ ປໍສຸກູລິກງ຺ຄຏ຺ຈ, ເຕຈີວຣິກງ຺ຄຏ຺ຈ។ “ປີຕ຺ຫປ຺າເຕ ຕຕ຺ຫໍ ມາກາສີຕິ ມໍ ກຄວາ ອາຫາ”ຕິ ປີຕ຺ຫປ຺າຕປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ຕານິ ປຏ຺ຈ ຮຸຕງ຺ຄານິ ສມາທິຍິ – ປີຕ຺ຫປ຺າຕິກງ຺ຄໍ, ສປທານຈາຣິກງ຺ຄໍ, ເອກາສນິກງ຺ຄໍ, ປຕ຺ຕປີຕ຺ຫິກງ຺ຄໍ, ຂລຸປ຺ຈ຺ຊາກຕ຺ຕິກງ຺ຄນ຺ຕິ។ “ເສນາສເນ ຕຕ຺ຫໍ ມາກາສີຕິ ມໍ ກຄວາ ອາຫາ”ຕິ ເສນາສນປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ຕານິ ໖ ຮຸຕງ຺ຄານິ ສມາທິຍິ – ອາຣຏ຺ຌິກງ຺ຄໍ, ອພ຺ໂກກາສິກງ຺ຄໍ, ຣຸກ຺ຂມູລິກງ຺ຄໍ, ຍຖາສນ຺ຖຕິກງ຺ຄໍ, ໂສສານິກງ຺ຄໍ, ເນສຊຊິກງ຺ຄນ຺ຕິ។ “ຄິລານປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍ ຕຕ຺ຫໍ ມາກາສີຕິ ມໍ ກຄວາ ອາຫາ”ຕິ ສພ຺ພປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍສຸ ຍຖາລາກໍ ຍຖາພລໍ ຍຖາສາຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ຕີຫິ ສນ຺ໂຕເສຫິ ສນ຺ຕຸຜ຺ໂຄ ອໂຫສິ, ຍຖາ ຕໍ ສຸພ຺ພໂຈ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປທກ຺ຂິຕຄ຺ຄາທີ ອນຸສາສນິນ຺ຕິ។

໓໔໓. ເອວໍ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ທິສີເລ ສມາທເປຕ຺ວາ ອິທານິ ອວເສສສີເລ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາສຸ ຈ ສມາທເປຕຸໍ ''ສໍວຸໂຕ ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ມິ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສໍວຸໂຕ ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ມິນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຠວສ຺ສູຕິ ປາຐເສໂສ. ຠວາຕິ ອນ຺ຕິມປເທນ ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ, ຕຖາ ທຸຕິຍປເທ. ເອວເມເຕຫິ ທ຺ວີຫິ ວຈເນຫິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສີເລ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣສີເລ ຈ ສມາທເປສິ. ປາກຏວເສນ ເຈຕ຺ຖ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ວຸຕ຺ຕານິ. ລກ຺ຂຓໂຕ ປນ ຉຏ຺ຐມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍເຍວ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສຕິ ກາຍຄຕາ ຕ຺ຍຕ຺ຖູຕິ ເອວໍ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ທິສີເລ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ສ ຕຸຍ຺ຫໍ ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖານຈຕຸພ຺ພິຘສມ຺ປຊຎ຺ຎາ ນາປານສ຺ສຕິອາຫາເຣປຏິກູລສຎ຺ຎາຠາວນາທິເຠທາ ກາຍຄຕາ ສຕິ ອຕ຺ຖຸ ຠວຕຸ, ຠາເວຫິ ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິພ຺ພິທາພຫຸໂລ ຠວາຕິ ສໍສາຣວຏ຺ເຏ ອຸກ຺ກຓ຺ຐນພຫຸໂລ ສພ຺ພໂລເກ ອນຠິຣຕສຎ຺ຎີ ໂຫຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໔໔. ເອຕ຺ຕາວຕາ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍໍ ອຸປຈາຣຠູມິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອປ຺ປນາຠູມິໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ນິມິຕ຺ຕໍ ປຣິວຊ຺ເຊຫີ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຣາຄຏ຺ຐານິຍໍ ສຸຠນິມິຕ຺ຕໍ. ເຕເນວ ນໍ ປຣໂຕ ວິເສເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ສຸຠໍ ຣາຄູປສງ຺ຫິຕ''ນ຺ຕິ. ປຣິວຊ຺ເຊຫີຕິ ອມນສິກາເຣນ ປຣິຈ຺ຈຊາຫິ. ອສຸຠາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຫີຕິ ຍຖາ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ອວິຎ຺ຎາຓເກ ວາ ກາເຍ ອສຸຠຠາວນາ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຫິ. ເອກຄ຺ຄໍ ສຸສມາຫິຕນ຺ຕິ ອຸປຈາຣສມາຘິນາ ເອກຄ຺ຄໍ, ອປ຺ປນາສມາຘິນາ ສຸສມາຫິຕໍ. ຍຖາ ເຕ ອີທິສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ນໍ ຠາເວຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໔໕. ເອວມສ຺ສ ອປ຺ປນາຠູມິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອນິມິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອນິມິຕ຺ຕຎ຺ຈ ຠາເວຫີຕິ ເອວໍ ນິພ຺ເພຘຠາຄິເຍນ ສມາຘິນາ ສມາຫິຕຈິຕ຺ໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ຠາເວຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ວິປ຺ສ຺ສນາ ຫິ ''ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ນິຈ຺ຈນິມິຕ຺ຕໂຕ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ອນິມິຕ຺ໂຕ ວິໂມກ຺ໂຂ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຣາຄນິມິຕ຺ຕາທີນໍ ວາ ອຄ຺ຄຫເຓນ ອນິມິຕ຺ຕໂວຫາຣໍ ລຠຕິ. ຍຖາຫ –

''ໂສ ຂ຺ວາຫໍ, ອາວຸໂສ, ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານໍ ອມນສິກາຣາ ອນິມິຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມາຘິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອາວຸໂສ, ອິມິນາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣໂຕ ນິມິຕ຺ຕານຸສາຣິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕີ''ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໐).

ມານານຸສຍມຸຊ຺ຊຫາຕີຕິ ອິມາຍ ອນິມິຕ຺ຕຠາວນາຍ ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ''ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎິໂນ, ເມຆິຍ, ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎາ ສຓ຺ຐາຕິ, ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອສ຺ມິມານສມຸຄ຺ຆາຕໍ ປາປຸຓາຕີ''ຕິ ເອວມາທິນາ (ອ. ນິ. ໙.໓; ອຸທາ. ໓໑) ອນຸກ຺ກເມນ ມານານຸສຍໍ ອຸຊ຺ຊຫ ປຊຫ ປຣິຈ຺ຈຊາຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຕ ມານາຠິສມຍາ, ອຸປສນ຺ໂຕ ຈຣິສ຺ສສີຕິ ອເຖວໍ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ມານສ຺ສ ອຠິສມຍາ ຂຍາ ວຍາ ປຫານາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ອຸປສນ຺ໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕິຠູໂຕ ສພ຺ພທຣຖປຣິຬາຫວິຣຫິໂຕ ຍາວ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາສິ, ຕາວ ສຸຎ຺ຎຕານິມິຕ຺ຕາປ຺ປຓິຫິຕານໍ ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣນ ຝລສມາປຕ຺ຕິວິຫາເຣນ ຈຣິສ຺ສສິ ວິຫຣິສ຺ສສີຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏນ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສິ.

ຕໂຕ ປຣໍ ''ອິຕ຺ຖໍ ສຸທໍ ຠຄວາ''ຕິອາທິ ສງ຺ຄີຕິກາຣານໍ ວຈນໍ. ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖໍ ສຸທນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖໍ ສຸ ອິທໍ, ເອວເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເສສເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ. ເອວໍ ໂອວທິຍມາໂນ ຈາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ປຣິປາກຄເຕສຸ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈູຬຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕປຣິໂຍສາເນ ອເນເກຫິ ເທວຕາສຫສ຺ເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐາສີຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ຣາຫຸລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໔. ນິຄ຺ໂຣຘກປ຺ປສຸຕ຺ຕ-(ວງ຺ຄີສສຸຕ຺ຕ)-ວຓ຺ຓນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ນິຄ຺ໂຣຘກປ຺ປສຸຕ຺ຕໍ, ''ວງ຺ຄີສສຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຍເມວ ຍາສ຺ສ ນິທາເນ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ເມຕິອາທີນິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາເນວ, ຍໂຕ ຕານິ ອຎ຺ຎານິ ຈ ຕຖາວິຘານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ອວຸຕ຺ຕນຍເມວ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມ. ອຄ຺ຄາຬເວ ເຈຕິເຍຕິ ອາຬວິຍໍ ອຄ຺ຄເຈຕິເຍ. ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ຫິ ຠຄວຕິ ອຄ຺ຄາຬວໂຄຕມກາທີນິ ອເນການິ ເຈຕິຍານິ ອເຫສຸໍ ຍກ຺ຂ

ນາຄາທີນັ ກາວນານີ ຯ ຕານິ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ກາລວຕີ ມນຸສ຺ສາ ວິນາເສຕ຺ວາ ວິຫາເຣ ອກັສຸ, ເຕເນວ ຈ ນາເມນ ໂວຫຣີສຸ ຯ ຕໂຕ ອຄ຺ຄາລຸອວເຈຕິຍສງຂາເຕ ວິຫາເຣ ວິຫຣຕີຕິ ວຸຕ຺ຕັ ໂຫຕິ ຯ ອາຍສ຺ມໂຕ ວງ຺ຄີສສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຍສ຺ມາຕິ ປິຍວຈນັ, ວງ຺ຄີໂສຕິ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ນາມັ ຯ ໂສ ຊາຕິໂຕ ປກຸຕິ ເອວັ ເວທິຕພ຺ໂພ – ໂສ ກິຣ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ຊາໂຕ ອຄ຺ຄຕຣັ ວິຊ຺ຊັ ຊານາຕິ, ຍສ຺ສານຸກາເວນ ຉວສີສັ ອາໂກເຜຕ຺ວາ ສຕ຺ຕານັ ຄຕິ ຊານາຕິ ຯ ມນຸສ຺ສາປິ ສຸທັ ອຕ຺ຕໂນ ຄາຕິນັ ກາລກຕານັ ສຸສານໂຕ ສີສານິ ອາເນຕ຺ວາ ຕັ ເຕສັ ຄຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ຯ ໂສ ‘‘ອສຸກນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ອສຸກມນຸສ຺ສໂລເກ’’ຕິ ວທຕິ ຯ ເຕ ເຕນ ວິມ຺ຫິຕາ ຕສ຺ສ ພຫຸ ຄນັ ເທນ຺ຕິ ຯ ເອວັ ໂສ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ປາກໂຍ ອໂຫສິ ຯ

ໂສ ສຕສຫສ຺ສກປ຺ປີ ປູຣິຕປາຣມີ ອກິນີຫາຣສມ຺ປນ຺ໂນ ປຄ຺ຈຫີ ປຸຣິສສຫສ຺ເສຫິ ປຣິວຸໂຕ ຄາມນິຄມຊນປທຣາຊຄານີສຸ ວິຈຣນ຺ໂຕ ສາວຕ຺ຖີ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ກາລວາ ສາວຕ຺ຖີຍັ ວິຫຣຕິ, ສາວຕ຺ຖີວາສີໂນ ປຸເຣກຕ຺ຕັ ທານັ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕັ ສຸນິວຕ຺ຖາ ສຸປາຣຸຕາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຄາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມ຺ມສ຺ສວນຕ຺ຖາຍ ເຊຕວນັ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຯ ໂສ ເຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ມ ຫາຊນກາໂຍ ກຸຫິ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ ຯ ອຖສ຺ສ ເຕ ອາຈິກ຺ຂິສຸ – ‘‘ພຸທ຺ໂຄ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ໂສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ຄມ຺ມັ ເທເສຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ຯ ໂສປິ ເຕຫິ ສທ຺ຄີ ສປຣິວາໂຣ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກາລວຕາ ສທ຺ຄີ ສມ຺ໂມທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕັ ນິສີທີ ຯ ອຖ ນັ ກາລວາ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘‘ກີ, ວງ຺ຄີສ, ຊານາສິ ກິຣ ຕ຺ວັ ວິຊ຺ຊັ, ຍາຍ ສຕ຺ຕານັ ຉວສີສານີ ອາໂກເຜຕ຺ວາ ຄຕິ ປເວເທສີ’’ຕິ? ‘‘ເອວັ, ໂກ ໂຄຕມ, ຊານາມີ’’ຕິ ຯ ກາລວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ສີສັ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ທສ຺ເສສິ, ໂສ ນເຂນ ອາໂກເຜຕ຺ວາ ‘‘ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ສີສັ ໂກ ໂຄຕມາ’’ຕິ ອາຫ ຯ ເອວັ ສພ຺ພຄຕີນິພ຺ພຕ຺ຕານັ ສີສານິ ທສ຺ເສສິ, ໂສປິ ຕເຖວ ລຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສີ ຯ ອຖສ຺ສ ກາລວາ ຂີຕາສວສີສັ ທສ຺ເສສິ, ໂສ ປຸນປ຺ປຸນັ ອາໂກເຜຕ຺ວາ ນ ອຄ຺ຄາສີ ຯ ຕໂຕ ກາລວາ ‘‘ອວິສໂຍ ເຕ ເອຕ຺ຖ ວງ຺ຄີສ, ມເມເວໂສ ວິສໂຍ, ຂີຕາສວສີສ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມັ ຄາຖມກາສິ –

‘‘ຄຕິ ມິຄານັ ປວນັ, ອາກາໂສ ປກ຺ຂີນັ ຄຕິ;

ວິກໂວ ຄຕິ ຄມ຺ມານັ, ນິພ຺ພານັ ອຣຫໂຕ ຄຕີ’’ຕິ ຯ (ປຣິ ຯ ໓໓໙);

ວງ຺ຄີໂສ ຄາຖັ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອິມັ ເມ, ໂກ ໂຄຕມ, ວິຊ຺ຊັ ເທຫີ’’ຕິ ອາຫ ຯ ກາລວາ ‘‘ນາຍັ ວິຊ຺ຊາ ອປ຺ພ຺ພຊິຕານັ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ອາຫ ຯ ໂສ ‘‘ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ວາ ມັ, ໂກ ໂຄຕມ, ຍັ ວາ ອິຈ຺ຉສິ, ຕັ ກຕ຺ວາ ອິມັ ວິຊ຺ຊັ ເທຫີ’’ຕິ ອາຫ ຯ ຕທາ ຈ ກາລວໂຕ ນິຄ຺ໂຣຄກປ຺ປຕ຺ເຖໂຣ ສມີເປ ໂຫຕິ, ຕັ ກາລວາ ອາຕາເປສິ – ‘‘ເຕນ ຫິ, ນິຄ຺ໂຣຄກປ຺ປ, ອິມັ ປພ຺ພາເຊຫີ’’ຕິ ຯ ໂສ ຕັ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ຕຈປຄ຺ຈກກມ຺ມຄ຺ຖານັ ອາຈິກ຺ຂິ ຯ ວງ຺ຄີໂສ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຄິສມ຺ກິທາປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣຫາ ອໂຫສິ ຯ ເອຕທຄ຺ເຄ ຈ ກາລວຕາ ນິທ຺ທິຄ຺ໂຄ ‘‘ເອຕທຄ຺ຄັ, ກິກ຺ຂເວ, ມມ ສາວການັ ກິກ຺ຂູນັ ປຄິການວນ຺ຕານັ ຍທິທັ ວງ຺ຄີໂສ’’ຕິ (ອ ຯ ນິ ຯ ໑໗໘໑໘) ຯ

ເອວັ ສມຸທາຄຕສ຺ສ ອາຍສ຺ມໂຕ ວງ຺ຄີສສ຺ສ ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ວຊ຺ຊາວຊ຺ຊາທີອຸປ຺ນີຊ຺ຊາຍເນນ ເອວັ ລທ຺ຄໂວຫາໂຣ ນິຄ຺ໂຣຄກປ຺ໂປ ນາມ ເຖໂຣ ຯ ກປ຺ໂປຕິ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ນາມັ, ນິຄ຺ໂຣຄມູເລ ປນ ອຣຫຕ຺ຕັ ອຄີຄຕຕ຺ຕາ ‘‘ນິຄ຺ໂຣຄກປ຺ໂປ’’ຕິ ກາລວຕາ ວຸຕ຺ໂຕ ຯ ຕໂຕ ນັ ກິກ຺ຂູປີ ເອວັ ໂວຫຣນ຺ຕິ ຯ ສາສເນ ຖີຣກາວັ ປຕ຺ໂຕຕິ ເຖໂຣ ຯ ອຄ຺ຄາລຸອເວ ເຈຕິເຍ ອຈິຣປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ມີ ເຈ ຕິເຍ ອຈິຣປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຫຕິ ຯ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຄິສລ຺ລີນສ຺ສາຕິ ຄຕມ຺ຫາ ວູປກຄ຺ຖຕ຺ຕາ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ກາເຍນ, ປຄິສລ຺ລີນສ຺ສ ຈິຕ຺ເຕນ ເຕຫິ ເຕຫິ ວິສເຍຫິ ປຄິນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສລ຺ລີນສ຺ສ ຯ ເອວັ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທີຕິ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ວິຕກ຺ໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ ຯ ກສ຺ມາ ປນ ອຸທປາທີຕິ ຯ ອສມ຺ມຸຂຕ຺ຕາ ທິຄ຺ຖາເສວນຕ຺ຕາ ຈ ຯ ອຍຄ຺ຫິ ຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານກາເລ ນ ສມ຺ມຸຂາ ອໂຫສິ, ທິຄ຺ຖປຸພ຺ພຄ຺ຈາເນນ ອສ຺ສ ຫຕ຺ຖກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາທີປຸພ຺ພາເສວນັ, ຕາທິສຄ຺ຈ ອຂີຕາສວານມ຺ປີ ໂຫຕິ ຂີຕາສວານມ຺ປີ ປຸພ຺ພປຣິຈເຍນ ຯ

ຕຖາ ຫິ ປີຕ຺ໂຫລກາຣທ຺ວາໂຊ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕັ ທິວາວິຫາຣຕ຺ຖາຍ ອຸເທນສ຺ສ ອຸຍ຺ຍານເມວ ຄຈ຺ຉຕິ ປຸພ຺ເພ ຣາຊາ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຣິຈາເຣສີຕິ ອິມິນາ ປຸພ຺ພປຣິຈເຍນ, ຄວມ຺ປຕິຕ຺ເຖໂຣ ຕາວຕິສກວເນ ສຸຄ຺ຄັ ເທວວິມານັ ຄຈ຺ຉຕິ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຣິຈາເຣສີຕິ ອິມິນາ ປຸພ຺ພປຣິຈເຍນ ຯ ປີລິນ຺ທວຈ຺ໂຉ ກິກ຺ຂູ ວສລວາເທນ ສມຸທາຈຣຕິ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕານີ ປຄ຺ຈ ຊາຕິສຕານີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕຖາ ອກາສີຕິ ອິມິນາ ປຸພ຺ພປຣິຈເຍນ ຯ ຕສ຺ມາ ອສມ຺ມຸຂຕ຺ຕາ ທິຄ຺ຖາເສວນຕ຺ຕາ ຈສ຺ສ ເອວັ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທີ ‘‘ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ນຸ ໂຂ ເມ ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ, ອຸທາຫຸ ໂນ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ’’ຕິ ຯ ຕໂຕ ປຣັ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ ຯ ເອກັສັ ຈີວຣັ ກຕ຺ວາຕີ ເອຕ຺ຖ ປນ ປຸນ ສຕ຺ຖາປເນນ ເອວັ ວຸຕ຺ຕັ ຯ ເອກັສນ຺ຕິ ຈ ວາມັສັ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຖິຕສ຺ເສຕັ ອສີວຈນັ ຯ ຍໂຕ ຍຖາ

ວາມັສໍ ປາຣຸປິຕຸວາ ກິຕໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຈີວຣໍ ກຕຸວາຕິ ເອວມສຸສຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ເສສໍ ປາກຍເມວ.

໒໔໖.ອໂນມປຍຸຍນຸຕິ ໂອມໍ ວຸຈຸຈຕິ ປຣິຕຸຕໍ ລາມກໍ, ນ ໂອມປຍຸຍໍ, ອໂນມປຍຸຍໍ, ມຫາປຍຸຍນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ທິຍຸເຖວ ສມຸເມຕິ ປຈຸຈກຸຂເມວ, ອິມສຸມິເຍວ ອຕຸຕກາເວຕິ ວາ ອຕຸໂຖ. ວິຈິກິຈຸຊານນຸຕິ ເອວຮູປານໍ ປຣິວິຕກຸການໍ. ສາໂຕຕິ ປາກໂຍ. ຍສສຸສີ ຕິ ລາກປຣິວາຣສມຸປນຸໂນ ອກີນີພຸພຸຕຕຸໂຕຕິ ຄຸຕຸຕຈິຕຸໂຕ ອປຣິຫຍຸຫມານຈິຕຸໂຕ ວາ.

໒໔໗.ຕຍາ ກຕນຸຕິ ນິຄຸໂຣຂມູເລ ນີສິນຸນຕຸຕາ “ນິຄຸໂຣຂກປຸໂປ”ຕິ ວທຕາ ຕຍາ ກຕນຸຕິ ຍຖາ ອຕຸຕນາ ອຸປລກຸເຂຕິ, ຕຖາ ກຕຕິ. ກຄວາ ປນ ນ ນີສິນຸນຕຸຕາ ເອວ ຕໍ ຕຖາ ອາລປີ, ອປີຈ ໂຂ ຕຕຸຖ ອຣຫຕຸຕໍ ປຕຸຕຕຸຕາ. ພຸຣາຫຸມຕສຸສາຕິ ຊາຕິ ສນຸສາຍ ກຕຕິ. ໂສ ກິຣ ພຸຣາຫຸມຕມຫາສາລກຸລາ ປພຸພຊິໂຕ. ນມສຸສໍ ອຈຣີຕິ ນມສຸສມາໂນ ວິຫາສີ. ມຸຕຸຍເປກຸເຂຕິ ນິພຸ ພານສງຂາຕໍ ວິມຸຕຸຕິ ອເປກຸຂມາໂນ, ນິພຸພານໍ ປຕຸເຖນຸໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ທລຸຫສມຸມທສຸສີຕິ ກຄວນຸຕໍ ອາລປຕິ. ທລຸຫສມຸ ໂມ ຫິ ນິພຸພານໍ ອກີຊຊນຍຸເຖນ, ຕສຸຈ ກຄວາ ທສຸເສຕິ. ຕສຸມາ ຕໍ “ທລຸຫສມຸມທສຸສີ”ຕິ ອາຫ.

໒໔໘.ສກຸຍາຕິປີ ກຄວນຸຕເມວ ກຸລນາເມນ ອາລປຕິ. ມຍມຸປີ ສພຸເພຕິ ນິຣວເສສປຣິສໍ ສງຄຕຸຫິຕຸວາ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສນຸໂຕ ກຕຕິ. ສມນຸຕຈກຸຂູຕິປີ ກຄວນຸຕເມວ ສພຸພຍຸຍຸຕຍຸຍາເຕນ ອາລປຕິ. ສມວຍຸກິຕາຕິ ສມຸມາ ອວຍຸກິຕາ ອາໂກຄໍ ກຕຸວາ ກິຕາ. ໂນຕິ ອມຸຫາກໍ. ສວນາຍາຕິ ອິມສຸສ ປຍຸຫສຸສ ເວຍຸຍາກຣຕສຸສວນຕຸຖາຍ. ໂສຕາຕິ ໂສຕິນຸທຸຣີຍານີ. ຕຸວໍ ໂນ ສຕຸຖາ ຕຸວມນຸຕຸຕໂຣສີຕິ ຖຸຕິວຈນມຕຸຕເມເວຕໍ.

໒໔໙.ຊິນຸເທວໂນ ວິຈິກິຈຸຉນຸຕິ ອກຸສລວິຈິກິຈຸຊາຍ ນິພຸພິຈິກິຈຸໂຊ ໂສ, ວິຈິກິຈຸຊາປຕິຣູປກໍ ປນ ຕໍ ປຣິວິຕກຸກໍ ສນຸສາເຍວ ມາຫ. ພຸຣູຫີ ເມຕນຸຕິ ພຸຣູຫີ ເມ ເອຕໍ, ຍໍ ມຍາ ຍາຈິໂຕສີ “ຕໍ ສາວກໍ ສກຸຍ, ມຍມຸປີ ສພຸເພ ອຍຸຍາຕຸມິຈຸຊາມາ”ຕິ, ພຸຣູວນຸ ໂຕ ຈ ຕໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ປຣິນິພຸພຸຕໍ ເວທຍ ກູຣິປຍຸຍ ມຊເຊວ ໂນ ກາສ, ປຣິນິພຸພຸຕໍ ຍຕຸວາ ມຫາປຍຸຍໍ ກຄວາ ມຊເຊວ ອມຸຫາ ກໍ ສພຸເພສໍ ກາສ, ຍຖາ ສພຸເພວ ມຍໍ ຊາເນຍຸຍາມ. ສກຸໂກວ ເທວານ ສຫສຸສເນຕຸໂຕຕິ ອິທໍ ປນ ຖຸຕິວຈນເມວ. ອປີຈສຸສ ອຍໍ ອຊິປຸປາໂຍ – ຍຖາ ສກຸໂກ ສຫສຸສເນຕຸໂຕ ເທວານໍ ມຊເຊ ເຕຫິ ສກຸກຈຸຈໍ ສມຸປຜິຈຸຊິຕວຈໂນ ກາສຕິ, ເອວໍ ອມຸຫາກໍ ມຊເຊ ອມຸເຫຫິ ສມຸປຜິຈຸຊິຕວຈໂນ ກາສາຕິ.

໒໕໐.ເຍ ເກຈີຕິ ອິມມຸປີ ຄາຖໍ ກຄວນຸຕໍ ຖຸນນຸໂຕເຍວ ວຕຸຕຸການມຕໍ ຊເນຕຸໍ ກຕຕິ. ຕສຸສຕຸໂຖ ເຍ ເກຈີ ອກີຊຊາທໂຍ ຄນຸຖາ ເຕສໍ ອປຸປຫາເນ ໂມຫວິຈິກິຈຸຊານໍ ປຫານາກາວໂຕ “ໂມຫມຄຸຄາ”ຕິ ຈ “ອຍຸຍາຕປກຸຂາ”ຕິ ຈ “ວິຈິກິຈຸຊຍຸຖານາ”ຕິ ຈ ວຸຈຸຈນຸຕິ. ສພຸເພ ເຕ ຕຖາຄຕໍ ປຕຸວາ ຕຖາຄຕສຸສ ເທສນາພເລນ ວິທຸສໍສິຕາ ນ ກວນຸຕິ ນສຸສນຸຕິ. ກິໍ ກາຣຕໍ? ຈກຸຂຸຍຸຫີ ເອຕໍ ປຣມໍ ນຣານໍ, ຍສຸມາ ຕຖາຄໂຕ ສພຸພຄນຸຖວິສມນປຍຸຍາຈກຸຂຸຊນນໂຕ ນຣານໍ ປຣມໍ ຈກຸຂຸນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ.

໒໕໑.ໂນ ເຈ ຫິ ຊາຕູຕິ ອິມມຸປີ ຄາຖໍ ຖຸນນຸໂຕເຍວ ວຕຸຕຸການມຕໍ ຊເນນຸໂຕວ ກຕຕິ. ຕຕຸຖ ຊາຕູຕິ ເອກໍສວຈນໍ. ປຸຣິໂສຕິ ກ ຄວນຸຕໍ ສນຸສາຍາຫ. ໂຊຕິມນຸໂຕຕິ ປຍຸຍາໂຊຕິສມນຸນາຄຕາ ສາຣິປຸຕຸຕາທໂຍ. ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ຍທິ ກຄວາ ຍຖາ ປຸຣຕຸຖິມາທິເກໂທ ວາໂຕ ອພຸກພນໍ ວິຫນຕິ, ເອວໍ ເທສນາເວເຄນ ກິເລເສ ນ ວິຫເນຍຸຍ . ຕຖາ ຍຖາ ອພຸກພເນນ ນິວຸໂຕ ໂລ ໂກ ຕໂມວ ໂຫຕິ ເອກນຸສກາໂຣ, ເອວໍ ອຍຸຍາຕນິວຸໂຕປີ ຕໂມວສຸສ. ເຍປີ ອິເມ ທານິ ໂຊຕິມນຸໂຕ ຂາຍນຸຕິ ສາຣິປຸຕຸຕາທໂຍ, ເຕປີ ນຣາ ນ ຕເປຍຸຍຸນຸຕິ.

໒໕໒.ສິຣາ ຈາຕິ ອິມມຸປີ ຄາຖໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ກຕຕິ. ຕສຸສຕຸໂຖ ສິຣາ ຈ ປຕຸທິຕາ ປຸຣິສາ ປຊໂຊຕກຣາ ກວນຸຕິ, ປຍຸຍາປຊໂຊຕໍ ອຸປຸປາເທນຸຕີ. ຕສຸມາ ອຫໍ ຕໍ ວີຣ ປສານວິຣິຍສມນຸນາຄໂຕ ກຄວາ ຕເຖວ ມຍຸເຍ ສີໂຣຕິ ຈ ປຊ ໂຊຕກໂຣຕຸເວວ ຈ ມຍຸຍາມິ. ມຍຍຸຫີ ວິປສຸສິນໍ ສພຸພສມຸເມ ຍຖາກູຕໍ ປສຸສນຸຕໍ ກຄວນຸຕໍ ຊານນຸຕາ ເອວ ອຸປາຄມຸມຸຫາ, ຕສຸມາ ປຣິສາສຸ ໂນ ອາວິກໂຣຫິ ກປຸປໍ, ນິຄຸໂຣຂກປຸປໍ ອາຈິກຸຂ ປກາເສຫີຕິ.

໒໕໓.ຂິປຸປນຸຕິ ອິມມຸປີ ຄາຖໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ກຕຕິ. ຕສຸສຕຸໂຖ ຂິປຸປໍ ຄິຣໍ ເອຣຍ ລຫຸໍ ອຈິຣາຍມາໂນ ວຈນໍ ກາສ, ວຄຸຄຸໍ ມ ໂນຣມໍ ກຄວາ. ຍຖາ ສຸວຕຸຕຫໍໂສ ໂຄຈຣປຜິກຸກນຸໂຕ ຊາຕສຸສຣວນສຕຸສໍ ທິສຸວາ ຄີວໍ ປຄຸຄຍຸຫ ອຸຈຸຈາເຣຕຸວາ ຣຕຸຕຕຸຕຸເທນ ສຕິກໍ ອຕຣມາໂນ ວຄຸຄຸໍ ຄີຣໍ ນິກູຊຕິ ນິຈຸຊາເຣຕິ, ເອວເມວ ຕຸວມຸປີ ສຕິກໍ ນິກູຊ, ອິມິນາ ມຫາປຸຣິສ

ລກ຺ຂຓລ຺ຸລຕເຣນ ພິນ຺ທຸສ຺ສເຣນ ສຸວິກ຺ປ຺ປິເຕນ ສຸຜ຺ຸຎວິກ຺ປ຺ປິເຕນ ອກິສຽຂເຕນຯ ເອເຕ ມຍໍ ສພ຺ເພວ ອຸຊຸຄຕາ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕ ມານສາ ຫຸຕ຺ວາ ຕວ ນິກ຺ກູຊິຕໍ ສຸໂຕມາຕິຯ

໒໔໔ຯປຫີນຊາຕິມຣຓນ຺ຕິ ອິມມ຺ປິ ຄາຖໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ກຓຕິຯ ຕຕ຺ຖ ນ ເສເສຕີຕິ ອເສໂສ, ຕໍ ອເສສໍຯ ໂສຕາປນ຺ນາທໂຍ ວິຍ ກິລ຺ຸຈິ ອເສເສຕ຺ວາ ປຫີນຊາຕິມຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫາຕິ ສຸຜ຺ຸຎ ຍາຈິຕ຺ວາ ນິພນ຺ຘິຕ຺ວາຯ ໂຆສນ຺ຕິ ຆຸຕສພ຺ພປາປີຯ ວເທສ຺ສາມີຕິ ກຖາເປສ຺ສາມີ ຆມ຺ມໍຯ ນ ກາມກາໂຣ ຫີ ປຸຖຸຊ຺ຊນານນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນານເມວ ຫີ ກາມກາໂຣ ນຕ຺ຖິ, ຍໍ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ ລາຕຸໍ ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ວາ, ຕໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ ສຽເຂຍ຺ຍກາໂຣ ຈ ຕຖາຄຕານນ຺ຕິ ຕຖາຄຕານໍ ປນ ວີມໍສກາໂຣ ປລ຺ຸລາປ຺ຸພ຺ຸພຽຄມາ ກີຣິຍາຯ ເຕ ຍໍ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ ລາຕຸໍ ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ວາ, ຕໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ອຆິປ຺ປາໂຍຯ

໒໔໕ຯ ອິທານີ ຕໍ ສຽເຂຍ຺ຍກາຣໍ ປກາເສນ຺ໂຕ "ສມ຺ປນ຺ນເວຍ຺ຍາກຣຓ"ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຕຖາ ຫີ ຕວ ກຄວາ ອິທໍ ສມຸຊ຺ຊຸປລ຺ຸລສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມຸຄ຺ຄຫີຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມ຺ປນ຺ນເວຍ຺ຍາກຣຓໍ, "ສນ຺ຕິມຫາມຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຕາລມຕ຺ຕໍ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ສຸປ຺ປພ຺ຸຫ຺ໂຆ ສກ຺ໂກ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ປຖວິໍ ປວິສິສ຺ສຕີ"ຕິ ເອວມາທີສຸ ອວິປຣີຕໍ ທິຜ຺ຸຎໍຯ ຕໂຕ ປນ ສຸຜ຺ຸຎຕຣໍ ອລ຺ຸຊລີ ປຓາເມຕ຺ວາ ອາຫ – ອຍມລ຺ຸຊລີ ປຈ຺ຈິໂມ ສຸປ຺ປຓາມິໂຕ, ອຍມ຺ປິ ໂຣປິ ອລ຺ຸຊລີ ສຸຜ຺ຸຎຕຣໍ ປຓາມິໂຕຯ ມາ ໂມຫຍີຕິ ມາ ໂນ ອກຖເນນ ໂມຫຍີ ຊານໍ ຊານນ຺ໂຕ ກປ຺ປສ຺ສ ຄຕີຯ ອໂນມປລ຺ຸລາຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອາລປຕິຯ

໒໔໖ຯປໂຣວຣນ຺ຕິ ອິມໍ ປນ ຄາຖໍ ອປເຣນປິ ປຣິຍາເຍນ ອໂມຫນເມວ ຍາຈນ຺ໂຕ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປໂຣວຣນ຺ຕິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣວເສນ ສຸນ຺ທຣາສຸນ຺ທຣໍ ທູເຣສນ຺ຕິກໍ ວາຯ ອຣິຍຆມ຺ມນ຺ຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈຆມ຺ມໍຯ ວິທິຕ຺ວາຕິ ປຜິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາຯ ຊານນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ເລຍ຺ຍຆມ຺ມໍ ຊານນ຺ໂຕຯ ວາຈາກິກຽຂາມີຕິ ຍຖາ ຆມ຺ມນີ ຆມ຺ມຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ກິລນ຺ໂຕ ຕສິໂຕ ວາຣີ, ເອວໍ ເຕ ວາຈໍ ອກິກຽຂາມິຯ ສຸຕໍ ປວສ຺ສາຕີ ສຸຕສຽຂາຕໍ ສທ຺ທາຍຕນໍ ປວສ຺ສ ປຄ຺ຆຣ ມຸລ຺ຸຈ ປວຕ຺ເຕຫີຯ "ສຸຕສ຺ສ ວສ຺ສາ"ຕິປິ ປາໂຖ, ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣສ຺ສ ສທ຺ທາຍຕນສ຺ສ ວຸຜ຺ຸຎິ ວສ຺ສາຕີ ອຕ຺ໂຖຯ

໒໔໗ຯ ອິທານີ ຍາທິສໍ ວາຈໍ ອກິກຽຂຕິ, ຕໍ ປກາເສນ຺ໂຕ –

"ຍທຕ຺ຖິກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຈຣິ,

ກປ຺ປາຍໂນ ກຈ຺ຈິສ຺ສ ຕໍ ອໂມຆໍ;

ນິພ຺ພາຍິ ໂສ ອາທຸ ເສົາປາທິເສໂສ,

ຍຖາ ວິມຸຕ຺ໂຕ ອຫຸ ຕໍ ສຸໂຕມາ"ຕິຯ –

ຄາຖມາຫ ຯ ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປາຍໂນຕິ ກປ຺ປເມວ ປູຊາວເສນ ກຓຕິຯ ຍຖາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ "ກິໍ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຆາຕຸຍາ ຍຖາ ອເສກ຺ຂາ, ອຸທາຫຸ ອຸປາທິເສສາຍ ຍຖາ ເສກ຺ຂາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຜເມວຯ

໒໔໘ຯ ເອວໍ ທ຺ວາທສຫິ ຄາຖາຫິ ຍາຈິໂຕ ກຄວາ ຕໍ ວິຍາກໂຣນ຺ໂຕ –

"ອຈ຺ເຉຈ຺ຉິ ຕຓ຺ຫໍ ອິຆ ນາມຣູເປ, (ອິຕິ ກຄວາ)

ກຓ຺ຫສ຺ສ ໂສຕໍ ທີຆຣຕ຺ຕານຸສຍິຕໍ;

ອຕາຣິ ຊາຕີ ມຣຓໍ ອເສສໍ,

ອິຈ຺ຈພ຺ຣວີ ກຄວາ ປລ຺ຸຈເສຜ຺ໂຎ"ຕິຯ –

ຄາຖມາຫ຺ຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມປທສ຺ສ ຕາວ ອຕ຺ໂຖ – ຍາປີ ອິມສ຺ມິ ນາມຣູເປ ການມຕຕ຺ຫາທິເກຫາ ຕຕ຺ຫາທິພຣຕ຺ຕໍ ອປ຺ປ຺ທິນ ຍ຺ເຖນ ອນຸສຍິຕາ ກຕ຺ທນາມກສ຺ສ ມາຣສ຺ສ "ໂສຕ"ນ຺ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ກຕ຺ຫສ຺ສ ໂສຕກູຕໍ ທິພຣຕ຺ຕານຸສຍິຕໍ ອິຄ ນາມຣູເປ ຕຕ຺ທໍ ກປ຺ປາຍໂນ ຝິນ຺ທິຕິຯ ອິຕິ ກຄວາຕິ ອິທໍ ປເນຕ຺ຖ ສງ຺ຄິຕິການານໍ ວຈນໍຯ ອຕາຣິ ຊາຕິ ມຣຕໍ ອເສສນ຺ຕິ ໂສ ຕໍ ຕຕ຺ທໍ ເຂຕ຺ວາ ອເສສໍ ຊາຕິມຣຕໍ ອຕາຣິ, ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຄາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອິຈ຺ຈພຸຣວິ ກຄວາ

ປຄ຺ຈເສຍ຺ໂຖຕິ ວງ຺ຄີເສນ ປຸຍ຺ໂຖ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ປຖມສີສ຺ສານໍ ປຄ຺ຈວຄ຺ຄີຍານໍ ເສຍ຺ໂຖ, ປຄ຺ຈທີ ວາ ສທ຺ຄາທີ ທີ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍທີ, ສີລາທີທີ ວາ ຂນ຺ມກ຺ຂນ຺ເຂທີ ອຕິວິສິຍ຺ເຖທີ ຈກ຺ຂູທີ ຈ ເສຍ຺ໂຖຕິ ສງ຺ຄີຕິການານເມວິທໍ ວຈນໍຯ

໖໕໙ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຄວໂຕ ກາສິຕມກິນນ຺ທມາໂນ ວງ຺ຄີໂສ "ເອສ ສຸຕ຺ວາ"ຕິອາທິຄາຖາໂຍ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ອິສິສຕ຺ຕມາຕິ ກຄວາ ອິສິ ຈ ສຕ຺ຕໂມ ຈ ອຸຕ຺ຕມຍ຺ເຖນ ວິປສ຺ສີສິຂິເວສ຺ສກູກຸສນ຺ຄໂກຕາຄມນກສ຺ສປນາມເກ ໖ ອິສໂຍ ອຕ຺ຕນາ ສທ ສຕ຺ຕ ກໂຣນ຺ໂຕ ປາຕຸກູໂຕຕິປີ ອິສິສຕ຺ຕໂມ, ຕໍ ອາລປນ຺ໂຕ ອາຫຯ ນ ມໍ ວຄ຺ເຈສີຕິ ຍສ຺ມາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພຸຕກາວໍ ອິຈ຺ຝນ຺ຕໍ ມໍ ນ ວຄ຺ເຈສິ, ນ ວິສໍວາເທສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຍເມວຯ

໖໖໐ຯ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ຍສ຺ມາ ມຸຕ຺ຍເປກ຺ໂຂ ວິຫາສິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ສນ຺ຄາຍາຫ "ຍຖາວາທີ ຕຖາກາຣີ, ອຫຸ ພຸທ຺ຄສ຺ສ ສາວໂກ"ຕິຯ ມຈ຺ຈຸໂນ ຊາລໍ ຕຕນ຺ຕິ ເຕກູມກວຍ຺ເຍ ວິຕ຺ຖຕໍ ມາຣສ຺ສ ຕຕ຺ຫາຊາລໍຯ ມາຍາວິໂນຕິ ພທຸມາຍສ຺ສຯ "ຕຖາ ມາຍາວິໂນ"ຕິປີ ເກຈິ ປຖນ຺ຕິ, ເຕສໍ ໂຍ ອເນກາທີ ມາຍາທີ ອເນກກ຺ຂຕ຺ຕຸມ຺ປີ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິ, ຕສ຺ສ ຕຖາ ມາຍາວິໂນຕິ ອຄີປ຺ປາໂຍຯ

໖໖໑ຯ ຕຕິຍຄາຖາຍ ອາທິຕິ ການຕໍຯ ອຸປາທານສ຺ສາຕິ ວຍ຺ຍສ຺ສຯ ວຍ຺ຍຄ຺ທີ ອຸປາທາຕພ຺ພຍ຺ເຖນ ອິຄ "ອຸປາທານ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ເສວ ອຸປາທານສ຺ສ ອາທິ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫາທິເກທໍ ການຕໍ ອທ຺ທສ ກປ຺ໂປຕິ ເອວໍ ວຕ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ ກຄວາຕິ ອຄີປ຺ປາເຍນ ວທຕິຯ ອຈ຺ຈຄາ ວຕາຕິ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ວຕຯ ມຈ຺ຈຸເຄຍ຺ຍນ຺ຕິ ມຈ຺ຈຸ ເອຕ຺ຖ ຄີຍຕິຕິ ມຈ຺ຈຸເຄຍ຺ຍໍ, ເຕກູມກວຍ຺ຍສ຺ເສຕໍ ອຄີວຈ ນໍຯ ຕໍ ສຸທ຺ຕຕ຺ຕຣໍ ມຈ຺ຈຸເຄຍ຺ຍໍ ອຈ຺ຈຄາ ວຕາຕິ ເວທຊາໂຕ ກຕາຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຍເມວາຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ນິຄ຺ໂຣຄກປ຺ປສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໓ຯ ສມ຺ມາປຣິພ຺ພາຊນີຍສຸຕ຺ຕ-(ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕ)-ວຕ຺ຕນາ

໖໖໔ຯປຸຈ຺ຝາມິມຸນິ ປທູຕປຄ຺ຄນ຺ຕິ ສມ຺ມາປຣິພ຺ພາຊນີຍສຸຕ຺ຕໍ, "ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຫາສມຍທິວເສ ກຖິຕຕ຺ຕາຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ປຸຈ຺ຝາວສິກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ ນິມ຺ມິຕພຸທ຺ເຄນ ທິ ປຸຍ຺ໂຖ ກຄວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິ, ຕໍ ສທ຺ຄີ ປຸຈ຺ຝາຍ "ສມ຺ມາປຣິພ຺ພາຊນີຍສຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ສາກິຍໂກລິຍານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປກ຺ຕິ ໂປຣາເຕທີ ວຕ຺ຕີຍຕິຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຸທ຺ເທສມຕ຺ຄວຕ຺ຕນາ – ປຖມກປ຺ປີການໍ ກິຣ ຣຄ຺ໂຍ ມຫາສມ຺ມຕສ຺ສ ໂຣໂຊ ນາມ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ໂຣຊສ຺ສ ວຣ ໂຣໂຊ, ວຣໂຣຊສ຺ສ ກລ຺ຍາໂຕ, ກລ຺ຍາຕສ຺ສ ວຣກລ຺ຍາໂຕ, ວຣກລ຺ຍາຕສ຺ສ ມນ຺ຄາຕາ, ມນ຺ຄາຕຸສ຺ສ ວຣມນ຺ຄາຕາ, ວຣມນ຺ຄາຕຸສ຺ສ ອຸໂປສໂຖ, ອຸໂປສຖສ຺ສ ວໂຣ, ວຣສ຺ສ ອຸປວໂຣ, ອຸປວຣສ຺ສ ມຄເທໂວ, ມຄເທວສ຺ສ ປຣມ຺ປຣາ ຈຕຸຣາສີຕິ ຂຕ຺ຕິຍສທສ຺ສານິ ອເຫສຸໍຯ ເຕສໍ ປຣໂຕ ຕໂຍ ໂອກ຺ກາກວໍສາ ອເຫສຸໍຯ ເຕສຸ ຕຕິຍໂອກ຺ກາກສ຺ສ ປຄ຺ຈ ມເຫສິໂຍ ອເຫສຸໍ – ຫຕ຺ຖາ, ຈິຕ຺ຕາ, ຊນ຺ຕຸ, ຊາລີນີ, ວິສາຂາຕິຯ ເອເກກິສ຺ສາ ປຄ຺ຈ ປຄ຺ຈ ອິຕ຺ຖິສຕານິ ປຣິວາຣາຯ ສພ຺ພເຊຍ຺ຖາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຕ຺ຕາ – ໂອກ຺ກາມຸໂຂ, ກຣກຕ຺ທຸ, ຫຕ຺ຖິນິໂກ, ສິນິປຸໂຣຕິ; ປຄ຺ຈ ຄີຕໂຣ – ປີຍາ, ສຸປ຺ປີຍາ, ອານນ຺ທາ, ວິຊິຕາ, ວິຊິຕເສນາຕິຯ ເອວໍ ສາ ນວ ປຸຕ຺ເຕ ລກິຕ຺ວາ ກາລມກາສິຯ

ອຖ ຣາຊາ ອຄ຺ຄໍ ທຫຣໍ ອກິຣູປໍ ຣາຊຄີຕຣໍ ອາເນຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມເຫສິຍ຺ຖາເນ ຖເປສິຯ ສາປີ ຊນ຺ຕຸໍ ນາມ ເອກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິຯ ຕໍ ຊນ຺ຕຸກຸມາຣໍ ປຄ຺ຈມທິວເສ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຍ ທສ຺ເສສິຯ ຣາຊາ ຕຸຍ຺ໂຖ ມເຫສິຍາ ວຣໍ ອທາສິຯ ສາ ຄາຕເກທິ ສທ຺ຄີ ມນ຺

ເຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ຍາຈິ. ຣາຊາ "ນສ຺ສ ວສລິ, ມມ ປຸຕ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣາຍມິຈ຺ຉສີ"ຕິ ນາຫາສີ. ສາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຣໂຫ ຣາຊານໍ ປຣິໂຕເສຕ຺ວາ "ນ, ມຫາຣາຊ, ມຸສາວາໂທ ວຎ຺ຎຕິ"ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ຍາຈຕິ ເອວ. ອຖ ຣາຊາ ປຸຕ຺ເຕ ອາມນ຺ເຕສິ – "ອຫໍ, ຕາຕາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ກນິຎ຺ຖໍ ຊນ຺ຕຸກຸມາຣໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສ ມາຕຸຍາ ສຫສາ ວຣໍ ອທາສີ. ສາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ປຣິຓາເມຕຸໍ ອິຈ຺ຉຕິ. ຕຸມ຺ເຫ ມມຈ຺ຈເຍນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຍ຺ຍາຖາ"ຕິ ອຎ຺ຖຫິ ອມຈ຺ເຈຫິ ສທ຺ຘຶ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີ. ເຕ ກຄິນິໂຍ ອາທາຍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິສ຺ຸ. "ກຸມາຣາ ປິຕຸອຈ຺ຈເຍນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສ຺ສນ຺ຕິ, ຄຈ຺ຉາມ ເນ ອຸປ຺ຎ຺ຖຫາມາ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ອນຸພນ຺ຘິສ຺ຸ. ປຖມທິວເສ ໂຍຊນມຕ຺ຕາ ເສນາ ອໂຫສິ, ທຸຕິຍທິວເສ ທ຺ວິໂຍຊນມຕ຺ຕາ, ຕຕິຍທິວເສ ຕິໂຍຊນມຕ຺ຕາ. ກຸມາຣາ ຈິນ຺ເຕສຸໍ – "ມຫາ ອຍໍ ພລກາໂຍ, ສເຈ ມຍໍ ກຍ຺ຈິ ສາມນ຺ຕຣາຊານໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ຊນປທໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມ, ໂສປິ ໂນ ນ ປໂຫສ຺ສຕິ, ກຶ ປເຣສໍ ປີລໍອໍ ກຕ຺ວາ ລທ຺ຘຣຊ຺ເຊນ, ມຫາ ຊມ຺ພຸທີໂປ, ອຣຍ຺ເຍ ນຄຣໍ ມາເປສ຺ສາມາ"ຕິ ຫິມວນ຺ຕາກິມຸຂາ ອຄມິສ຺ຸ.

ຕຕ຺ຖ ນຄຣມາປໂນກາສໍ ປຣິເຍສມານາ ຫິມວຕິ ກປິໂລ ນາມ ໂຝຣຕໂປ ຕາປໂສ ປຎິວສຕິ ໂປກ຺ຂຣຕີຕີເຣ ມຫາສາກສຕ຺ເຫ, ຕສ຺ສ ວສໂນກາສໍ ຄຕາ. ໂສ ເຕ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ປວຕ຺ຕຶ ສຸຕ຺ວາ ເຕສຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອກາສິ. ໂສ ກິຣ ກຸມ຺ມຊາລໍ ນາມ ວິຊ຺ຊໍ ຊານາຕິ, ຍາຍ ອຸທ຺ຘໍ ອສີຕິຫຕ຺ເຖ ອາກາເສ ຈ ເຫຎ຺ຖາ ກູມິຍຍ຺ຈ ຄຸຓໂທເສ ປສ຺ສຕິ. ອເຖກສ຺ມິ ປເທເສ ສູກຣມິຄາ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທໂຍ ຕາເສຕ຺ວາ ປຣິປາເຕນ຺ຕິ, ມຕ຺ຑູກມູສິກາ ສປ຺ເປ ກີສາເປນ຺ຕິ. ໂສ ເຕ ທິສ຺ວາ "ອຍໍ ກູມິປ຺ປເທໂສ ປຖວິອຄ຺ຄ"ນ຺ຕິ ຕສ຺ມິ ປເທເສ ອສ຺ສມໍ ມາເປສິ. ຕໂຕ ໂສ ຣາຊກຸມາເຣ ອາຫ – "ສເຈ ມມ ນາເມນ ນຄຣໍ ກໂຣຖ, ເທມິ ໂວ ອິມໍ ໂອກາສ"ນ຺ຕິ. ເຕ ຕຖາ ປຎິຊານິສ຺ຸ. ຕາປໂສ "ອິມສ຺ມິ ໂອກາເສ ຖຕ຺ວາ ຈຕ຺ຫາລປຸຕ຺ໂຕປິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕຶ ພເລນ ອຕິເສຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ອສ຺ສເມ ຣຍ຺ໂຍ ຆຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ມາເປຖາ"ຕິ ຕໍ ໂອກາສໍ ທຕ຺ວາ ສຍໍ ອວິທູເຣ ປພ຺ພຕປາເທ ອສ຺ສມໍ ກຕ຺ວາ ວສີ. ຕໂຕ ກຸມາຣາ ຕຕ຺ຖ ນຄຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ກປິລສ຺ສ ວຸຕ຺ໂຖກາເສ ກຕຕ຺ຕາ "ກປິລວຕ຺ຖູ"ຕິ ນາມໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິວາສໍ ກປ຺ເປສຸໍ.

ອຖ ອມຈ຺ຈາ "ອິເມ ກຸມາຣາ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ, ຍທິ ເນສໍ ປິຕາ ສນ຺ຕິເກ ກເວຍ຺ຍ, ໂສ ອາວາຫວິວາຫໍ ກາເຣຍ຺ຍ. ອິທານິ ປນ ອມ຺ຫາກໍ ກາໂຣ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກຸມາເຣຫິ ສທ຺ຘຶ ມນ຺ເຕສຸໍ. ກຸມາຣາ "ອມ຺ຫາກໍ ສທິສາ ຂຕ຺ຕິຍທິຕໂຣ ນ ປສ຺ສາມ, ຕາສມ຺ປິ ກຄິນີນໍ ສທິເສ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາເຣ, ຊາຕິສມ຺ເກທລຍ຺ຈ ນ ກໂຣມາ"ຕິ. ເຕ ຊາຕິສມ຺ເກທກເຍນ ເຊຎ຺ຖກຄິນິ ມາຕຸຎ຺ຖາເນ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສາຫິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປສຸໍ. ເຕສໍ ປິຕາ ຕໍ ປວຕ຺ຕຶ ສຸຕ຺ວາ "ສກ຺ຍາ ວຕ, ໂກ ກຸມາຣາ, ປຣມສກ຺ຍາ ວຕ, ໂກ ກຸມາຣາ"ຕິ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ. ອຍໍ ຕາວ ສກ຺ຍານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ກຄວຕາ –

"ອຖ ໂຂ, ອມ຺ພຎ຺ຖ, ຣາຊາ ໂອກ຺ກາໂກ ອມຈ຺ເຈ ປາຣິສຊ຺ເຊ ອາມນ຺ເຕສິ – 'ກຫໍ ນຸ ໂຂ, ໂກ, ເອຕຣຫິ ກຸມາຣາ ສມ຺ມນ຺ຕີ'ຕິ. ອຕ຺ຖິ, ເທວ, ຫິມວນ຺ຕປສ຺ເສ ໂປກ຺ຂຣຕີຍາ ຕີເຣ ມຫາສາກສຕ຺ໂຫ, ຕຕ຺ເຖຕຣຫິ ກຸມາຣາ ສມ຺ມນ຺ຕິ. ເຕ ຊາຕິສມ຺ເກທກຍາ ສກາຫິ ກຄິນີຫິ ສທ຺ຘຶ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປນ຺ຕີຕິ. ອຖ ໂຂ, ອມ຺ພຎ຺ຖ, ຣາຊາ ໂອກ຺ກາໂກ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ – 'ສກ຺ຍາ ວຕ, ໂກ ກຸມາຣາ, ປຣມສກ຺ຍາ ວຕ, ໂກ ກຸມາຣາ'ຕິ, ຕທຄ຺ເຄ ໂຂ ປນ , ອມ຺ພຎ຺ຖ, ສກ຺ຍາ ປຍ຺ຍາຍນ຺ຕິ, ໂສ ຈ ສກ຺ຍານໍ ປຸພ຺ພປຸຣິໂສ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໒໘ຜິກ).

ຕໂຕ ເນສໍ ເຊຎ຺ຖກຄິນີຍາ ກຸຎ຺ຖໂຣໂຄ ອຸທປາທີ, ໂກວິລຸອາຣປຸປ຺ຜສທິສານິ ຄຕ຺ຕານິ ອເຫສຸໍ. ຣາຊກຸມາຣາ "ອິມາຍ ສທ຺ຘຶ ເອກໂຕ ນິສຊ຺ຊຎ຺ຖານໂກຊນາທີນິ ກໂຣນ຺ຕານມ຺ປິ ອຸປຣິ ເອສ ໂຣໂຄ ສງ຺ກມຕີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານກີລຸອໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ວິຍ ຕໍ ຍາເນ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຣຍ຺ຍໍ ປວິສິຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຕຶ ຂຓາເປຕ຺ວາ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຂາທນີຍໂກຊນີເຍຫິ ສທ຺ຘຶ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸປຣິ ປທຣໍ ປຎິຈ຺ຉາທາເປຕ຺ວາ ປໍສຸໍ ທຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສ຺ຸ. ເຕນ ຈ ສມເຍນ ຣາໂມ ນາມ ຣາຊາ ກຸຎ຺ຖໂຣຄີ ໂອໂຣເຘຫິ ຈ ນາຝເກຫິ ຈ ຊິຄຸຈ຺ຉິຍມາໂນ ເຕນ ສໍເວເຄນ ເຊຎ຺ຖປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ອຣຍ຺ຍໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ຕມູລຜລານິ ປຣິກຸຍ຺ຊນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ອໂຣໂຄ ສຸວຕ຺ຓວຕ຺ໂຓ ຫຸຕ຺ວາ, ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຈຣນ຺ໂຕ ມຫນ຺ຕໍ ສຸສິຣຣຸກ຺ຂໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສພ຺ການ຺ຕເຣ ໂສລຸອສຫຕ຺ຖປ຺ປມາຓໍ ຕໍ ໂກລາປໍ ໂສເຘຕ຺ວາ, ທ຺ວາຣຍ຺ຈ ວາຕປານຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ນິສ຺ເສຓຶ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວາສໍ ກປ຺ເປສິ. ໂສ ອງ຺ຄາຣກຍາເຫ ອຄ຺ຄຶ ກຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕຶ ວິສ຺ສຣຍ຺ຈ ສຸສ຺ສຣຍ຺ຈ ສຸຓນ຺ໂຕ ສຍຕິ. ໂສ "ອສຸກສ຺ມິ ປເທເສ ສີໂຫ ສທ຺ທມກາສິ, ອສຸກສ຺ມິ ພ຺ຍຄ຺ໂຆ"ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ປກາເຕ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິຆາສມໍສໍ ອາທາຍ ປຈິຕ຺ວາ ຂາທຕິ.

ອເຖກທິວສໍ ໂສ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ອຄ຺ຄຶ ຊາເລຕ຺ວາ ນິສີທິ. ເຕນ ຈ ສມເຍນ ຕສ຺ສາ ຣາຊທິຕາຍ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ ພ຺ຍຄ຺ໂຆ ຕໍ ປ

ເທສໍ ຂຕິຕ຺ວາ ປຫຣຕ຺ຖເຣ ວິວຣມກາສີ ຯ ເຕນ ວິວເຣນ ສາ ພ຺ຍຄ຺ຆໍ ທິສ຺ວາ ກີຕາ ວິສ຺ສຣມກາສີ ຯ ໂສ ຕໍ ສຫ຺ທໍ ສ຺ຕ຺ວາ
‘‘ອິຕ຺ຖິສທ຺ໂທ ເອໂສ’’ຕິ ຈ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ປໍາໂຕວ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ໂກ ເອຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາຫ ຯ ‘‘ມາຕ຺ຄາໂມ ສາມີ’’ຕິ ຯ ‘‘ນິກ຺ຂ
ມາ’’ຕິ ຯ ‘‘ນ ນິກ຺ຂມາມີ’’ຕິ ຯ ‘‘ກິ ກາຣຕາ’’ຕິ? ‘‘ຂຕ຺ຕິຍກລ຺ຍາ ອຫ’’ນ຺ຕິ ຯ ເອວໍ ໂສພ຺ເກ ນິຂາຕາປີ ມານເມວ ກໂຣຕິ ຯ ໂສ ສພ຺
ພໍ ປ຺ຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອຫມ຺ປີ ຂຕ຺ຕິໂຍ’’ຕິ ຊາຕິ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ‘‘ເອທິ ທານິ ຊິເຣ ປກ຺ຂິຕ຺ຕສປ຺ປີ ວິຍ ຊາຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫ ຯ ສາ ‘‘ກ຺ຜຸຄ
ໂຣຄິນີມ຺ຫິ ສາມີ, ນ ສກ຺ກາ ນິກ຺ຂມິຕ຺’’ນ຺ຕິ ອາຫ ຯ ໂສ ‘‘ກຕກມ຺ໂມ ທານິ ອຫໍ ສກ຺ກາ ຕິກິຈ຺ຉິຕ຺’’ນ຺ຕິ ນິສ຺ເສຕີ ທຕ຺ວາ ຕໍ
ອຸທ຺ຆຣິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສໂນກາສໍ ເນຕ຺ວາ ສຍໍ ປຣິກ຺ຕ຺ຕເກສຊ຺ຊານີ ເອວ ທຕ຺ວາ ນຈິຣສ຺ເສວ ອໂຣຄໍ ສ຺ວຕ຺ຓາວຕ຺ຓມກາສີ ຯ
ໂສ ຕາຍ ສທ຺ຌີ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປສີ ຯ ສາ ປຖມສໍວາເສເນວ ຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ປ຺ຕ຺ເຕ ວິຊາຍິ, ປ຺ນປີ ທ຺ເວຕິ ເອວໍ ໂສ
ລ຺ອສກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ ວິຊາຍິ ຯ ເອວໍ ເຕ ທ຺ວຕ຺ຕີສ ກາຕໂຣ ອເຫສ຺ຸໍ ຯ ເຕ ອນ຺ປ຺ພ຺ເພນ ວ຺ຑ຺ຒິປ຺ປຕ຺ເຕ ປີຕາ ສພ຺ພສິປ຺ປານິ ສິກ຺ຂາເປສີ ຯ

ອເຖກທິວສໍ ເອໂກ ຣາມຣຄ຺ໂຄ ນຄຣວາສີ ປພ຺ພເຕ ຣຕນານີ ຄເວສນ຺ໂຕ ຕໍ ປເທສໍ ອາຄໂຕ ຣາຊານໍ ທິສ຺ວາ ອຄ຺ລາສີ ຯ ‘‘ຊາ
ນາມຫໍ, ເທວ, ຕຸມ຺ເຫ’’ຕິ ອາຫ ຯ ‘‘ກ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ ອາຄໂຕສີ’’ຕິ ຈ ເຕນ ປ຺ຌໂຖ ‘‘ນຄຣໂຕ ເທວາ’’ຕິ ອາຫ ຯ ຕໂຕ ນໍ ຣາຊາ ສພ຺ພໍ
ປວຕ຺ຕີ ປ຺ຈ຺ຉີ ຯ ເອວໍ ເຕສ຺ ສມ຺ລ຺ລປມາເນສ຺ ເຕ ທາຣກາ ອາຄມີສ຺ ຯ ໂສ ເຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ອິເມ ເກ ເທວາ’’ຕິ ປ຺ຈ຺ຉີ ຯ ‘‘ປ຺ຕ຺ຕາ ເມ
ກເຕ’’ຕິ ຯ ‘‘ອິເມຫິ ທານິ, ເທວ, ທ຺ວຕ຺ຕີສກ຺ມາເຣຫິ ປຣິວ຺ໂຕ ວເນ ກິ ກຣິສ຺ສສີ, ເອຫິ ຣຊ຺ຊມນ຺ສາສາ’’ຕິ? ‘‘ອລໍ, ກເຕ,
ອິເຮວ ສ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ຯ ໂສ ‘‘ລທ຺ຌໍ ທານິ ເມ ກຖາປາກຕ’’ນ຺ຕິ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຄ ປ຺ຕ຺ຕສ຺ສາໂຣເຈສີ ຯ ຣຄ຺ໂຄ ປ຺ຕ຺ໂຕ ‘‘ປີຕຣໍ
ອາເນສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈຕ຺ຣງ຺ຄິນີຍາ ເສນາຍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ປີຕຣໍ ຍາຈີ ຯ ໂສປີ ‘‘ອລໍ, ຕາຕ ກ຺ມາຣ, ອິເຮວ ສ຺ຂ’’ນ຺
ຕິ ເນວ ອິຈ຺ຉີ ຯ ຕໂຕ ຣາຊປ຺ຕ຺ໂຕ ‘‘ນ ທານິ ຣາຊາ ອາຄນ຺ຕ຺ໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ຫນ຺ທສ຺ສ ອິເຮວ ນຄຣໍ ມາເປມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ໂກລ
ຣ຺ກ຺ຂໍ ອ຺ທ຺ຆຣິຕ຺ວາ ຆຣໍ ກຕ຺ວາ ນຄຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ໂກລຣ຺ກ຺ຂໍ ອປເນຕ຺ວາ ກຕຕ຺ຕາ ‘‘ໂກລນຄຣ’’ນ຺ຕິ ຈ ພ຺ຍຄ຺ຆປເຖ ກຕຕ຺ຕາ
‘‘ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ຈາຕິ ທ຺ເວ ນາມານິ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຄມາສີ ຯ

ຕໂຕ ວຍປ຺ປຕ຺ເຕ ກ຺ມາເຣ ມາຕາ ອາຕາເປສີ – ‘‘ຕາຕາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ກປິລວຕ຺ຖ຺ວາສິໂນ ສກ຺ຍາ ມາຕ຺ລາ ໂຫນ຺ຕິ, ຌິຕໂຣ ເນສໍ
ຄຕ຺ຫຖາ’’ຕິ ຯ ເຕ ຍໍ ທິວສໍ ຂຕ຺ຕິຍກລ຺ຍາໂຍ ນທີກີລ຺ອນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ທິວສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນທີຕິຕ຺ຖໍ ອ຺ປຣ຺ນ຺ຌິຕ຺ວາ ນາມານິ ສາ
ເວຕ຺ວາ ປຕ຺ຖິຕາ ປຕ຺ຖິຕາ ຣາຊຌິຕໂຣ ຄເຫຕ຺ວາ ອຄມໍສ຺ ຯ ສກ຺ຍຣາຊາໂນ ສ຺ຕ຺ວາ ‘‘ໂຫຕ຺ ກເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ຌາຕກາ ເອວາ’’ຕິ
ຕ຺ຕ຺ຫີ ອເຫສ຺ໍ ຯ ອຍໍ ໂກລິຍານໍ ອ຺ປ຺ປຕ຺ຕິ ຯ

ເອວໍ ເຕສໍ ສາກິຍໂກລິຍານໍ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ອາວາຫວິວາຫໍ ກໂຣນ຺ຕານໍ ອາຄໂຕ ວໍໂສ ຍາວ ສີຫຫນ຺ຣາຊາ, ຕາວ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ
ເວທິຕພ຺ໂພ – ສີຫຫນ຺ຣຄ຺ໂຄ ກິຣ ປລ຺ຈ ປ຺ຕ຺ຕາ ອເຫສ຺ໍ – ສ຺ທ຺ໂຌທໂນ, ອມິໂຕທໂນ, ໂຌໂຕທໂນ, ສກ຺ໂກທໂນ, ສ຺ກ຺ໂກທໂນຕິ ຯ
ເຕສ຺ ສ຺ທ຺ໂຌທເນ ຣຊ຺ຊໍ ກາຣຍມາເນ ຕສ຺ສ ປຊາປຕີຍາ ອລ຺ຊນຣຄ຺ໂຄ ຌິຕາຍ ມຫາມາຍາເທວີຍາ ກ຺ຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປູຣິຕປາຣມີ ມ
ຫາປ຺ຣິໂສ ຊາຕກນິທາເນ ວຕ຺ຕນເຍນ ຕ຺ສິຕປ຺ຣາ ຈວິຕ຺ວາ ປຕິສນ຺ຌິ ຄເຫຕ຺ວາ ອນ຺ປ຺ພ຺ເພນ ກຕມຫາກິນິກ຺ຂມໂນ ສມ຺ມາສມ຺
ໂພຌີ ອກິສມ຺ພ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣທມ຺ມຈກ຺ໂກ ອນ຺ກ຺ກເມນ ກປິລວຕ຺ຖ຺ໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສ຺ທ຺ໂຌທນມຫາຣາຊາທໂຍ ອຣິຍຜເລ ປ
ຕິຜ຺ຖາເປຕ຺ວາ ຊນປທຈາຣິກໍ ປກ຺ກມິຕ຺ວາ ປ຺ນປີ ອປເຣນ ສມເຍນ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ປນ຺ນຣສຫິ ກິກ຺ຂ຺ສເຕຫິ ສທ຺ຌີ ກປິລວຕ຺
ຖ຺ສ຺ມິ ວິຫຣຕິ ນິຄ຺ໂຣຌາຣາເມ ຯ

ຕຕ຺ຖ ວິຫຣນ຺ເຕ ຈ ກຄວຕິ ສາກິຍໂກລິຍານໍ ອ຺ທກໍ ປຕິຈ຺ຈ ກລໂຫ ອໂຫສິ ຯ ກຖໍ? ເນສໍ ກິຣ ອ຺ກິນ຺ນມ຺ປີ ກປິລປ຺ຣໂກລິຍປ຺ຣານໍ
ອນ຺ຕເຣ ໂຣຫີຕີ ນາມ ນທີ ປວຕ຺ຕຕິ ຯ ສາ ກທາຈິ ອປ຺ໂປທກາ ໂຫຕິ, ກທາຈິ ມໂຫທກາ ຯ ອປ຺ໂປທກກາເລ ເສຕ຺ ກຕ຺ວາ ສາກີ
ຍາປີ ໂກລິຍາປີ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສສ຺ສປາຍນຕ຺ຖໍ ອ຺ທກໍ ອາເນນ຺ຕິ ຯ ເຕສໍ ມນ຺ສ຺ສາ ເອກທິວສໍ ເສຕ຺ ກໂຣນ຺ຕາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ
ກຕ຺ຫນ຺ຕາ ‘‘ອເຣ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣາຊກ຺ລໍ ກຄິນີຫິ ສທ຺ຌີ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປສີ ກ຺ກ຺ກ຺ຜໂສຕສິງຄາລາທິຕິຣຈ຺ຉານາ ວິຍ, ຕຸມ຺ຫາກໍ
ຣາຊກ຺ລໍ ສ຺ສິຣຣ຺ກ຺ເຂ ວາສໍ ກປ຺ເປສີ ປີສາຈິລ຺ລິກາ ວິຍາ’’ຕິ ເອວໍ ຊາຕິວາເທນ ຂໍເສຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊູນໍ ອາໂຣເຈ
ສ຺ໍ ຯ ເຕ ກ຺ທ຺ຌາ ຍຸທ຺ຌສຊ຺ຊາ ຫຸຕ຺ວາ ໂຣຫີຕີນທີຕີຣໍ ສມ຺ປຕ຺ຕາ ຯ ເອວໍ ສາຄຣສທິສໍ ພລໍ ອຜ຺ຖາສີ ຯ

ອຖ ກຄວາ ‘‘ຌາຕກາ ກລຫໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຫນ຺ທ, ເນ ວາເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເສນານໍ ມຊ຺ເຊ ອຜ຺ຖາສີ ຯ
ຕມ຺ປີ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ອາຄໂຕຕິ ເອເກ ຯ ເອວໍ ກຕ຺ວາ ຈ ປນ ອຕ຺ຕທຕ຺ຫສ຺ຕ຺ຕໍ (ສ຺ ຯ ນິ ຯ ໔໔໑ ອາທໂຍ) ອກາສີ ຯ
ຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ສໍເວຄປ຺ປຕ຺ຕາ ອາວ຺ຌານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ນມສ຺ສມານາ ອຜ຺ຖໍສ຺, ມຫຄ຺ຆລ຺ຈ ອາສນໍ ປລ຺ຌາເປສ຺ໍ ຯ
ກຄວາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປລ຺ຌຕ຺ຕາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ‘‘ກ຺ຖາຣິຫຕ຺ໂຖ ປ຺ຣິໂສ’’ຕິອາທິກໍ ຜນ຺ທນຊາຕກໍ (ຊາ ຯ ໑ ຯ ໑໖ ຯ ໑໔), ‘‘ວນ຺ທານີ

ຕໍ ກຸຓ຺ຊຣາ''ຕິອາທິກໍ ລຓຸກິກຊາຕກໍ (ຊາ຺ ໑຺໔຺໓໙)຺

''ສມ຺ໂມທມານາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຊາລມາທາຍ ປກ຺ຂິໂນ;

ຍທາ ເຕ ວິວທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕທາ ເອຫິນ຺ຕິ ເມ ວສ''ນ຺ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໑຺໓໓) –

ອິມໍ ວຓ຺ຓກຊາຕກຓ຺ຈ ກເຖຕ຺ວາ ປຸນ ເຕສໍ ຈິຣກາລປ຺ປວຕ຺ຕໍ ຓາຕິກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ມຫາວໍສໍ ກເຖສິ຺ ເຕ ''ປຸພ຺ເພ ກິຣ ມຍໍ ຓາຕກາ ເອວາ''ຕິ ອຕິວິຍ ປສີທິໍສ຺ຸ ຕໂຕ ສກ຺ຍາ ອ຋຺ຒເຕຍ຺ຍກຸມາຣສເຕ, ໂກລິຍາ ອ຋຺ຒເຕຍ຺ຍກຸມາຣສເຕຕິ ປຓ຺ຈ ກຸມາຣສເຕ ກຄວໂຕ ປຣິວາຣຕ຺ຖາຍ ອທໍສ຺ຸ ກຄວາ ເຕສໍ ປຸພ຺ພເຫຕຸໍ ທິສ຺ວາ ''ເອຖ ກິກ຺ຂໂວ''ຕິ ອາຫ຺ ເຕ ສພ຺ເພ ອິທ຺ຘິຍາ ນິພ຺ພຕ຺ຕອຓ຺ຖປຣິກ຺ຂາຣຍຸຕ຺ຕາ ອາກາເສ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຄມ຺ມ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຓ຺ຖໍສ຺ຸ ກຄວາ ເຕ ອາທາຍ ມ ຫາວນໍ ອຄມາສິ຺ ເຕສໍ ປຊາປຕິໂຍ ທູເຕ ປາເຫສຸໍ, ເຕ ຕາຫິ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ປໂລກິຍມານາ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິສ຺ຸ ກຄວາ ເຕສໍ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິຕກາວໍ ຓຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກຸຓາລຊາຕກກຖາຍ (ຊາ຺ ໔຺໔໑຺໔໗ລ ກຸຓາລຊາຕກໍ) ເຕສໍ ອນກິຣຕິ ວິໂນເທຕ຺ວາໂມ ອາຫ – ''ທິຓ຺ຖປຸພ຺ໂພ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ຫິມວາ''ຕິ? ''ນ ກຄວາ''ຕິ຺ ''ເອຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເປກ຺ຂຖາ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຘິຍາ ເຕ ອາກາເສນ ເນນ຺ໂຕ ''ອຍໍ ສຸວຕ຺ຕປພ຺ພໂຕ, ອຍໍ ຣຊຕປພ຺ພໂຕ, ອຍໍ ມຕິປພ຺ພໂຕ''ຕິ ນານປ຺ປກາເຣ ປພ຺ພເຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກຸຓາລທເທ ມໂນສິລາຕເລ ປຈ຺ຈຸຓ຺ຖາສິ຺ ຕໂຕ ''ຫິມວນ຺ເຕ ສພ຺ເພ ຈຕຸປ຺ປທພທ຺ປ຺ປທາທິເກທາ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຕາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕຸ, ສພ຺ເພສຓ຺ຈ ປຈ຺ຉໂຕ ກຸຓາລສກ຺ໂຕ''ຕິ ອຘິຓ຺ຖາສິ຺ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຈ ເຕ ຊາຕິນາມນິຣຸຕ຺ຕິວເສນ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ''ເອເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ຫໍສາ, ເອເຕ ໂກຓ຺ຈາ , ເອເຕ ຈກ຺ກວາກາ, ກຣວິກາ, ຫຕ຺ຖິໂສຕ຺ຘກາ, ໂປກ຺ຂຣສາຕກາ''ຕິ ເຕ ສໍ ທສ຺ເສສິ຺

ເຕ ວິມ຺ຫິຕຫທຍາ ປສ຺ສນ຺ຕາ ສພ຺ພປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທ຺ວິຫິ ທິຊກຓ຺ຓາຫິ ມຸຂຕຸຕ຺ຘເກນ ຫໍສິຕ຺ວາ ຄຫິຕກຓ຺ຖເວມຊເຊ ນິສິນ຺ນໍ ສຫສ຺ສທິຊກຓ຺ຓາປຣິວາຣໍ ກຸຓາລສກ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ກຸຕຈິຕ຺ຕຊາຕາ ກຄວນ຺ຕໍ ອາຫໍສຸ – ''ກຈ຺ຈິ, ກນ຺ເຕ, ກ ຄວາປີ ອິຘ ກຸຓາລຣາຊາ ກູຕປຸພ຺ໂພ''ຕິ? ''ອາມ, ກິກ຺ຂເວ, ມຍາເວສ ກຸຓາລວໍໂສ ກໂຕ຺ ອຕິເຕ ຫິ ມຍໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ອິຘ ວສິມ຺ຫາ – ນາຣໂທ ເທວິໂລ ອິສິ, ອານນ຺ໂທ ຄິຊ຺ຊຣາຊາ, ປຸຕ຺ຕມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ, ອຫໍ ກຸຓາໂລ ສກ຺ໂຕ''ຕິ ສພ຺ພໍ ມຫາກຸ ຓາລຊາຕກໍ ກເຖສິ຺ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປຸຣາຕທຸຕິຍິກາໂຍ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອນກິຣຕິ ວູປສນ຺ຕາ຺ ຕໂຕ ເຕສໍ ກ ຄວາ ສຈ຺ຈກຖໍ ກເຖສິ, ກຖາປຣິໂຍສາເນ ສພ຺ພປຈ຺ຉິມໂກ ໂສຕາປນ຺ໂນ, ສພ຺ເຜີາປຣິໂມ ອນາຄາມີ ອໂຫສິ, ເອໂກປີ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ວາ ອຣຫາ ວາ ນຕ຺ຖິ຺ ຕໂຕ ກຄວາ ເຕ ອາທາຍ ປຸນເທວ ມຫາວເນ ໂອຣຸຫິ຺ ອາຄຈ຺ຉມານາ ຈ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອຕ຺ຕໂນວ ອິທ຺ຘິຍາ ອາຄຈ຺ຉີສ຺ຸ

ອຖ ເນສໍ ກຄວາ ອຸປຣິມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ປຸນ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ຺ ເຕ ປຓ຺ຈສຕາປີ ວິປ຺ສສ຺ນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຓ຺ຖຫິໍສ຺ຸ ປຖມໍ ປຕ຺ໂຕ ປຖມເມວ ອຄມາສິ ''ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສ຺ສາມີ''ຕິ຺ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຈ ''ອກິຣມາມຫໍ ກຄວາ, ນ ອຸກ຺ກຕ຺ຖາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ຺ ເອວໍ ເຕ ສພ຺ເພປີ ອນຸກ຺ກເມນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສີທິໍສຸ ເຊຓ຺ຖ ມາເສີາໂປສຖທິວເສ ສາຍນ຺ຫສມເຍ຺ ຕໂຕ ປຓ຺ຈສຕຂິຕາສວປຣິວຸຕໍ ວຣພ຺ທ຺ຘາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ກຄວນ຺ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ອສຓ຺ຓສຕ຺ເຕ ຈ ອຣູປພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ຈ ສກລທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອ ອວເສສເທວຕາທໂຍ ມງຄລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຸຂຸມຕ຺ຕກາເວ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ສມ຺ປຣິວາເຣສຸໍ ''ວິຈິຕ຺ຣປຜິການໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ໂສສ຺ສາມາ''ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂີຕາສວພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຓ຺ຖາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຄຄໍ ອປ຺ສສນ຺ຕາ ''ກຸຫິໍ ຄຕາ''ຕິ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ຓຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ອລກມານາ ຈກ຺ກວາລຸອມ຺ທ຺ຘນິ ຖຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກຄາຖາໂຍ ອກາສີສ຺ຸ ຍຖາຫ –

''ອຖ ໂຂ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຸທ຺ຘາວາສກາຍິການໍ ເທວຕານໍ ເອຕທໂຫສິ – 'ອຍໍ, ໂຂ, ກຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ມຫາວເນ ມຫຕາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຜນ ສທ຺ຘິ ປຓ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສພ຺ເພເຫວ ອຣຫນ຺ເຕຫິ຺ ທສຫິ ຈ ໂລກຘາຕູຫິ ເທວຕາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຝຓ຺ຈ ຺ ຍໍນູນ ມຍມ຺ປີ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປຈ຺ເຈກໍ ຄາຖໍ ກາເສຍ຺ຍາມາ'''ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ໔຺໓໓໑; ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໓໗)຺

ສພ຺ພໍ ສຄາຖາວຄ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ເອວໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈ ຕຕ຺ຖ ເອໂກ ພ຺ຣຫ຺ມາ ປຸຣຕ຺ຖິມຈກ຺ກວາລຸອມ຺ທ຺ຘນິ ໂອກາ

ສໍ ລກິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄິໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ມຫາສມໂຍ ປວນສ຺ມິ…ເປ…

ຫກ຺ຂິຕາເຍ ອປຣາຊິຕສງ຺ຆ’’ນ຺ຕິ຺. (ທີ. ນິ. ໒.໓໓໒; ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

ອິມຄຸຈສ຺ສ ຄາຖໍ ກາສມານສ຺ສ ປຈ຺ຈິມຈກ຺ກວາລຸອປ຺ພຸພເຕ ຄິໂຕ ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິ.

ທຸຕິໂຍ ປຈ຺ຈິມຈກ຺ກວາລຸອມຸທ຺ຮນິ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄິໂຕ ຕໍ ຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ຕຕ຺ຣ ກິກ຺ຂໂວ ສມາທຫໍສ຺…ເປ…

ອິນ຺ທຣິຍານິ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ. (ທີ. ນິ. ໒.໓໓໒; ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

ຕຕິໂຍ ທກ຺ຂິຕາຈກ຺ກວາລຸອມຸທ຺ຮນິ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄິໂຕ ຕໍ ຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ –

‘‘ເຊຕ຺ວາ ຂິລໍ ເຊຕ຺ວາ ປລິຆໍ…ເປ… ສຸສຸນາຄາ’’ຕິ. (ທີ. ນິ. ໒.໓໓໒; ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອຸຕ຺ຕຣຈກ຺ກວາລຸອມຸທ຺ຮນິ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄິໂຕ ຕໍ ຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມກາສິ –

‘‘ເຍ ເກຈິ ພຸທ຺ຜໍ ສຣຕໍ ຄຕາເສ…ເປ…

ເທວກາຍໍ ປຣິປູເຣສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ. (ທີ. ນິ. ໒.໓໓໒; ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

ຕສ຺ສປິ ຕໍ ສທ຺ທໍ ທກ຺ຂິຕາຈກ຺ກວາລຸອມຸທ຺ຮນິ ຄິໂຕ ອສ຺ໂສສິ. ເອວໍ ຕທາ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ປຣິສໍ ໂຖເມຕ຺ວາ ຄິຕາ ອເຫສຸໍ, ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ເອກຈກ຺ກວາລຸອໍ ຉາເທຕ຺ວາ ອຍ຺ກໍສຸ.

ອຖ ກຄວາ ເທວປຣິສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂຣເຈສິ – ‘‘ເຍປິ ເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ຮານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮາ, ເຕສມ຺ປິ ກຄວນ຺ຕານໍ ເອຕປ຺ປຣມາເຍວ ເທວຕາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເຫສຸໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຍ຺ທໍ ເອຕຣທິ, ເຍປິ ເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ຮານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮາ, ເຕສມ຺ປິ ກຄວນ຺ຕານໍ ເອຕປ຺ປຣມາເຍວ ເທວຕາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຍ຺ທໍ ເອຕຣທີ’’ຕິ. ຕໂຕ ຕໍ ເທວປຣິສໍ ກພ຺ພາກພ຺ພວເສນ ທ຺ວິຮາ ວິກຊິ ‘‘ເອຕ຺ຕກາ ກພ຺ພາ, ເອຕ຺ຕກາ ອກພ຺ພາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ອກພ຺ພປຣິສາ ພຸທ຺ຜສເຕປິ ຜມ຺ມໍ ເທເສນ຺ເຕ ນ ພຸຊ຺ຊຕິ, ກພ຺ພປຣິສາ ສກ຺ກາ ໂພເຜຕຸ’’ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ປຸນ ກພ຺ພປຸຄ຺ຄເລ ຈຣິຍວເສນ ຉຮາ ວິກຊິ ‘‘ເອຕ຺ຕກາ ຣາຄຈຣິຕາ, ເອຕ຺ຕກາ ໂທສ-ໂມຫ-ວິຕກ຺ກ-ສທ຺ຮາ-ພຸທ຺ຮິຈຣິຕາ’’ຕິ. ເອວໍ ຈຣິຍວເສນ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ອສ຺ສາ ປຣິສາຍ ກິທິສາ ຜມ຺ມເທສນາ ສປ຺ປາຍາ’’ຕິ ຜມ຺ມກາຖໍ ວິຈິນິຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ປຣິສໍ ມນສາກາສິ – ‘‘ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສເຍນ ນຸ ໂຂ ຊາເນຍ຺ຍ, ປຣຊ຺ຊາສເຍນ, ອຍ຺ຖຸປ຺ປັຕ຺ຕິວເສນ, ປຸຈ຺ຉາວເສນາ’’ຕິ. ຕໂຕ ‘‘ປຸຈ຺ຉາວເສນ ຊາເນຍ຺ຍາ’’ຕິ ລຕ຺ວາ ‘‘ປລ຺ທໍ ປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ, ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ປຸນ ສກລປຣິສໍ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ‘‘ນຕ຺ຖິ ໂກຈີ’’ຕິ ລຕ຺ວາ ‘‘ສເຈ ອຫເມວ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອຫເມວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍໍ, ເອວມສ຺ສາ ປຣິສາຍ ສປ຺ປາຍໍ ນ ໂຫຕີ. ຍໍນູນາທໍ ນິມ຺ມິຕພຸທ຺ຜໍ ມາເປຍ຺ຍນ຺ຕິ ປາທກຊ຺ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຍ຺ຖາຍ ມໂນມຍິທ຺ຮິຍາ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ນິມ຺ມິຕພຸທ຺ຜໍ ມາເປສິ. ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄີ ລກ຺ຂຕສມ຺ປນ຺ໂນ ປຕ຺ຕຈີວຣຜໂຣ ອາໂລກິຕວິໂລກິຕາທີສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕູ’’ຕິ ອຜິຍ຺ຖານຈິຕ຺ເຕນ ສຫ ປາຕຸຣໂຫສິ. ໂສ ປາຈີນໂລກຜາຕຸໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ສມສເມ ອາສເນ ນິສີນ຺ໂນ ເອວໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານິ ກຄວຕາ ອິມມ຺ທິ ສມາຄເມ ຈຣິຍວເສນ ຉ ສຸຕ຺ຕານິ (ສຸ. ນິ. ໗໔໘ ອາທໂຍ, ໗໖໗ ອາທໂຍ, ໗໗໔ ອາທໂຍ, ໘໐໑ ອາທໂຍ, ໘໔໑ ອາທໂຍ) ກຖິຕານິ. ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ປຸຣາເກທສຸຕ຺ຕໍ ກລຫວິວາທສຸຕ຺ຕໍ ຈູລຸອພ຺ຍູທໍ ມຫາພ຺ຍູທໍ ຕຸວຍກໍ ອິທເມວ ສມ຺ມາປຣິພ຺ພາຊນີຍນ຺ຕິ. ເຕສຸ ຣາຄຈຣິຕເທວຕານໍ ສປ຺ປາຍວເສນ ກເຖຕພ຺ພສ຺ສ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ປລ຺ທໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ‘‘ປຸຈ຺ຉາມິ ມຸນິ ປ

ຫູຕປຌ຺ຌ''ນ຺ຕິ ອິມំ ຄາຖມາຫ។

ຕຕ຺ຖ ປຫູຕປຌ຺ຌນ຺ຕິ ມຫາປຌ຺ຌំ។ ຕິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈຕ຺ໂຣຆຕິຕ຺ຕំ។ ປາຣຽຄຕນ຺ຕິ ນິພ຺ພານປ຺ປ຺ຕំ។ ປຣິນິພ຺ພຸຕນ຺ຕິ ເສົາປາ ທິເສສນິພ຺ພານວເສນ ປຣິນິພ຺ພຸຕំ។ ກິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂລກສມ຺ເມຕິ ອກມ຺ປນີຍຈິຕ຺ຕំ។ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຆຣາ ປນ຺ຊຊ ກາເມຕິ ວຕ຺ຖ຺ກາເມ ປນ຺ທິຕ຺ວາ ຆຣາວາສາ ນິກ຺ຂມ຺ມ។ ກຖំ ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາ ໂສ ໂລເກ ປຣິພ຺ພເຊຍ຺ຍາຕິ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ກຖំ ໂລເກ ສມ຺ມາ ປຣິພ຺ພເຊຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ ອນຸປລິຕ຺ໂຕ ໂລເກນ ຫຸຕ຺ວາ, ໂລກំ ອຕິກ຺ກເມຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕិ។ ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

໓໖໓។ ອຖ ກຄວາ ຍສ຺ມາ ອາສວກ຺ຂຍំ ອປ຺ປຕ຺ວາ ໂລເກ ສມ຺ມາ ປຣິພ຺ພຊນ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖិ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ມិ ຣາຄຈຣິຕາທິວ ເສນ ປຣິຄ຺ຄຫິເຕ ສພ຺ພປຸຄ຺ຄລສມູເຫ ຕំ ຕំ ເຕສំ ເຕສំ ສມານໂທສານំ ເທວຕາຄຕານំ ອາຈິຕ຺ຕໂທສປ຺ປຫານຕ຺ຖំ ''ຍສ຺ສ ມງ຺ຄລາ''ຕិ ອາຣກິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຝເນວ ຊິຕາສວປຝິປທំ ປກາເສນ຺ໂຕ ປນ຺ນຣສ ຄາຖາໂຍ ອກາສិ។

ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ມງ຺ຄລາຕិ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕານំ ທິຝ຺ຖມງ຺ຄລາທີນເມຕំ ອທິວຈນំ។ ສມູຫຕາຕិ ສຸຝ຺ຖຸ ອູຫຕາ ປຌ຺ຌາສຕ຺ເຖນ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ນາ។ ອຸປ຺ປາຕາຕិ ''ອຸກ຺ກາປາຕທິສາຫາຫາທໂຍ ເອວំ ວິປາກາ ໂຫນ຺ຕិ''ຕិ ເອວំ ປວຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປາ ຕາກິນິເວສາ។ ສຸປີນາຕិ ''ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມເຍ ສຸປີນំ ທິສ຺ວາ ອິທំ ນາມ ໂຫຕិ, ມຊ຺ຊນ຺ທິກາທິສຸ ອິທំ, ວາມປສ຺ເສນ ສຍຕາ ທິຝ຺ເຖ ອິທំ ນາມ ໂຫຕិ, ທກ຺ຂິຕປສ຺ສາທີຫິ ອິທំ, ສຸປີນນ຺ເຕ ຈນ຺ທំ ທິສ຺ວາ ອິທំ ນາມ ໂຫຕិ, ສູຣິຍາທໂຍ ທິສ຺ວາ ອິທ''ນ຺ຕិ ເອວំ ປວຕ຺ ຕາ ສຸປີນາກິນິເວສາ។ ລກ຺ຂຕາຕិ ທຕ຺ຫລກ຺ຂຕາວຕ຺ຖລກ຺ຂຕາທີປາກំ ປກິຕ຺ວາ ''ອິມិນາ ອິທំ ນາມ ໂຫຕិ''ຕិ ເອວំ ປວຕ຺ຕາ ລກ຺ຂຕາກິນິເວສາ។ ເຕ ສພ຺ເພປិ ພຸຣຫ຺ມຊາເລ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ។ ໂສ ມງ຺ຄລໂທສວິປ຺ປຫີໂນຕិ ອຝ຺ຖຕີສ ມຫາມງ຺ຄ ລານិ ກເປຕ຺ວາ ອວເສສາ ມງ຺ຄລໂທສາ ນາມ។ ຍສ຺ສ ປເນເຕ ມງ຺ຄລາທໂຍ ສມູຫຕາ, ໂສ ມງ຺ຄລໂທສວິປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕិ។ ອຖ ວາ ມງ຺ຄລານຌ຺ຈ ອຸປ຺ປາຕາທີໂທສານຌ຺ຈ ປຫີນຕ຺ຕາ ມງ຺ຄລໂທສວິປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕិ, ນ ມງ຺ຄລາທີຫិ ສຸທ຺ຣិ ປຈ຺ເຈຕិ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອຣິຄຕຕ຺ຕາ។ ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາ ໂສ ໂລເກ ປຣິພ຺ພເຊຍ຺ຍ, ໂສ ຊິຕາສໂວ ສມ຺ມາ ໂລເກ ປຣິພ຺ພເຊຍ຺ຍ ອນຸປລິຕ຺ໂຕ ໂລເກນາຕិ។

໓໖໔។ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ຣາຄំ ວິນເຍຖ ມານຸເສສຸ, ທິພ຺ເພສຸ ກາເມສຸ ຈາປិ ກິກ຺ຂູຕិ ມານຸເສສຸ ຈ ທິພ຺ເພສຸ ຈ ກາມຄຸເຕສຸ ອນາຄາ ມិມຄ຺ເຄນ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕិຘມ຺ມຕំ ເນນ຺ໂຕ ຣາຄំ ວິນເຍຖ។ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ກວំ ສເມຈ຺ຈ ຘມ຺ມນ຺ຕិ ເອວំ ຣາຄំ ວິເນຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣំ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພປ຺ປກາຣໂຕ ປຣິຌ຺ຌາກິສມຍາທໂຍ ສາເຘນ຺ໂຕ ຈຕຸສຈ຺ຈເກທມ຺ປិ ສເມຈ຺ຈ ຘມ຺ມំ ອິມາຍ ປຝິປທາຍ ຕិ ວິຘມ຺ປិ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ກວំ។ ສມ຺ມາ ໂສຕិ ໂສປិ ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາ ໂລເກ ປຣິພ຺ພເຊຍ຺ຍ។

໓໖໕។ ຕຕິຍຄາຖາຍ ''ອນຸໂຣຘວິໂຣຘວິປ຺ປຫີໂນ''ຕិ ສພ຺ພວຕ຺ຖູສຸ ປຫີນຣາຄໂທໂສ។ ເສສំ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ ສພ຺ພຄາຖາສຸ ຈ ''ໂສປិ ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາ ໂລເກ ປຣິພ຺ພເຊຍ຺ຍາ''ຕិ ໂຍເຊຕພ຺ພំ។ ອິໂຕ ປຣຌ຺ຫិ ໂຍຊນມ຺ປិ ອວຕ຺ວາ ອວຸຕ຺ຕນຍເມວ ວຕ຺ຕາຍិສ຺ສາມ។

໓໖໖។ ຈຕຸຕ຺ຖຄາຖາຍ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣວເສນ ທຸວິຘំ ປີຍຌ຺ຈ ອປ຺ປີຍຌ຺ຈ ເວທິຕພ຺ພំ, ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທຣາຄປຝິຆປ຺ປຫາເນນ ຫິຕ຺ວາ។ ອນຸປາທາຍາຕិ ຈຕູຫិ ອຸປາທາເນຫិ ກຌ຺ຈិ ຘມ຺ມំ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ។ ອນິສ຺ສິໂຕກ຺ຫິຌ຺ຈີຕិ ອຝ຺ຖສຕເກເທນ ຕຕ຺ຫານິສ຺ສເຍນ ທ຺ວາສຝ຺ຖິເກເທນ ທິຝ຺ຖິນິສ຺ສເຍນ ຈ ກຸຫិຌ຺ຈិ ຣູປາທິຘມ຺ເມ ກເວ ວາ ອນິສ຺ສິໂຕ។ ສំໂຍຊນິເຍຫិ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕຕិ ສພ຺ເພປិ ເຕກູມກຘມ຺ມາ ທສວິຘສំໂຍຊນສ຺ສ ວິສຍຕ຺ຕາ ສំໂຍຊນິຍາ, ເຕຫិ ສພ຺ພປ຺ປກາຣໂຕ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ປຣິຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາ ຈ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕຕិ ອຕ຺ໂຖ។ ປຖມປາເທນ ເຈຕ຺ຖ ຣາຄໂທສປ຺ປຫານំ ວຸຕ຺ຕំ, ທຸຕິເຍນ ອຸປາທານນິສ຺ສຍາກາໂວ, ຕຕິເຍນ ເສສາກຸສເລຫិ ອກຸສລວຕ຺ຖູຫិ ຈ ວິປ຺ປໂມກ຺ໂຂ។ ປຖເມນ ວາ ຣາຄໂທສປ຺ປຫານំ, ທຸຕິເຍນ ຕທຸປາໂຍ, ຕຕິເຍນ ເຕສំ ປຫີນຕ຺ຕາ ສំໂຍຊນິເຍຫិ ວິປ຺ປໂມກ຺ໂຂຕិ ເວທິຕພ຺ໂພ។

໓໖໗។ ປຌ຺ຈມຄາຖາຍ ອຸປຘີສູຕិ ຂນ຺ຘຸປຘីສຸ។ ອາທານນ຺ຕិ ອາທາຕພ຺ພຝ຺ເຖນ ເຕເຍວ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕិ។ ອນຌ຺ຌເນຍ຺ໂຍຕិ ອນິຈ຺ຈາທີ ນំ ສຸທິຝ຺ຖຕ຺ຕາ ''ອິທំ ເສຍ຺ໂຍ''ຕិ ເກນຈិ ອເນຕພ຺ໂພ។ ເສສំ ອຸຕ຺ຕານປທຕ຺ຖເມວ។ ອິທំ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕិ – ອາທາເນສຸ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ຉນ຺ທຣາຄំ ວິເນຕ຺ວາ ໂສ ວິນີຕຉນ຺ທຣາໂຄ, ເຕສຸ ອຸປຘីສຸ ນ ສາຣເມຕិ, ສພ຺ເພ ອຸປຘី ອສາຣກຕ຺ເຕເນວ ປສ຺ສ ຕិ។ ຕໂຕ ເຕສຸ ທຸວິເຘນປិ ນິສ຺ສເຍນ ອນິສ຺ສິໂຕ ອຌ຺ເຌນ ວາ ເກນຈិ ''ອິທំ ເສຍ຺ໂຍ''ຕិ ອເນຕພ຺ໂພ ຊິຕາສໂວ ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາ ໂສ ໂລເກ ປຣິພ຺ພເຊຍ຺ຍ។

໓໖໘។ ຉຏ຺ຐຄາຖາຍ ອວິຣຸທ຺ໂຘຕິ ເອເຕສໍ ຕິຓ຺ຓໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ ສຸຈຣິເຕຫິ ສທ຺ຘຶ ອວິຣຸທ຺ໂຘ។ ວິທິຕ຺ວາ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ມຄ຺ເຄນ ຈຕຸສ຺ຈ຺ຈຘມ຺ມໍ ຎຕ຺ວາ។ ນິພ຺ພານປທາຠິປ຺ຕ຺ຖຍາໂນຕິ ອນຸປາທິເສສໍ ຂນ຺ຘປຣິນິພ຺ພານປທໍ ປຕ຺ຖຍມາໂນ។ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ។

໓໖໙។ ສຕ຺ຕມຄາຖາຍ ອກ຺ກຸຏ຺ໂຐຕິ ທສຫິ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູຫິ ອຠິສຕ຺ໂຕ។ ນ ສນ຺ຘິເຍຖາຕິ ນ ອຸປນຍ຺ເຫຖ ນ ກຸປ຺ເປຍ຺ຍ។ ລທ຺ຘາ ປຣໂຠຊນໍນ ມຊ຺ເຊຕິ ປເຣຫິ ທິນ຺ນໍ ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍໍ ລຠິຕ຺ວາ "ອຫໍ ຎາໂຕ ຍສສ຺ສີ ລາຠີ"ຕິ ນ ມຊ຺ເຊຍ຺ຍ។ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ។

໓໗໐។ ອຏ຺ຐມຄາຖາຍ ໂລຠນ຺ຕິ ວິສມໂລຠໍ។ ຠວນ຺ຕິ ກາມຠວາທິຠວໍ។ ເອວໍ ທ຺ວິຫິ ປເທຫິ ຠວໂຠຄຕຓ຺ຫາ ວຸຕ຺ຕາ។ ປຸຣິເມນ ວາ ສພ຺ພາປິ ຕຓ຺ຫາ, ປຈ຺ຉິເມນ ກມ຺ມຠໂວ។ ວິຣໂຕ ເຉທນພນ຺ຘນາ ຈາຕິ ເອວເມເຕສໍ ກມ຺ມກິເລສານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ ປຣສຕ຺ຕເຉທນພນ຺ຘນາ ຈ ວິຣໂຕຕິ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

໓໗໑។ ນວມຄາຖາຍ ສາຣຸປ຺ປໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິທິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຠິກ຺ຂຸຠາວສ຺ສ ປຕິຣູປໍ ອເນສນາຫິ ປຫາຍ ສມ຺ມາເອສນາຫິອາຊີວສຸທ຺ຘຶ ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕຶ ຕຕ຺ຖ ປຕິຏ຺ຐຫເນນ ວິທິຕ຺ວາ។ ນ ຫິ ຎາຕມຕ຺ເຕເນວ ກິຎ຺ຈິ ໂຫຕິ។ ຍຖາຕຖິຍນ຺ຕິ ຍຖາຕຖໍ ຍຖາຠູຕໍ។ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ຂນ຺ຘາຍຕນາທິເຠທໍ ຍຖາຠູຕຎາເຓນ, ຈຕຸສ຺ຈ຺ຈຘມ຺ມໍ ວາ ມຄ຺ເຄນ ວິທິຕ຺ວາ។ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ។

໓໗໒។ ທສມຄາຖາຍ ໂສ ນິຣາໂສ ອນາສິສາໂນຕິ ຍສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ວິນາສິຕຕ຺ຕາ ອນຸສຍາ ຈ ນ ສນ຺ຕິ, ອກຸສລມູລາ ຈ ສມູຫຕາ, ໂສ ນິຣາໂສ ນິຕ຺ຕຓ຺ໂຫ ໂຫຕິ។ ຕໂຕ ອາສາຍ ອຠາເວນ ກິຎ຺ຈິ ຣູປາທິຘມ຺ມໍ ນາສີສຕີ។ ເຕນາຫ "ນິຣາໂສ ອນາສິສາໂນ"ຕິ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

໓໗໓។ ເອກາທສມຄາຖາຍ ອາສວຂີໂຓຕິ ຂີຓຈຕຸຣາສໂວ។ ປຫີນມາໂນຕິ ປຫີນນວວິຘມາໂນ។ ຣາຄປຖນ຺ຕິ ຣາຄວິສຍຠູຕໍ ເຕຠູມກຘມ຺ມຊາຕໍ។ ອຸປາຕິວຕ຺ໂຕຕິ ປຣິຎ຺ຎາປຫາເນຫິ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ។ ທນ຺ໂຕຕິ ສພ຺ພທ຺ວາຣວິເສວນໍ ຫິຕ຺ວາ ອຣິເຍນ ທມເຖນ ທນ຺ຕຠູມຶ ປຕ຺ໂຕ។ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ ກິເລສຄ຺ຄິວູປສເມນ ສີຕິຠູໂຕ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

໓໗໔។ ທ຺ວາທສມຄາຖາຍ ສທ຺ໂຘຕິ ພຸທ຺ຘາທິຄຸເຓສຸ ປຣປ຺ປຈ຺ຈຍວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປນ຺ເນນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ນ ປຣສ຺ສ ສທ຺ຘາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ຄມນຠາເວນ។ ຍຖາຫ – "ນ ຂ຺ວາຫໍ ເອຕ຺ຖ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ສທ຺ຘາຍ ຄຈ຺ຉາມີ"ຕິ (ອ។ ນິ។ ໕។໓໘)។ ສຸຕວາຕິ ໂວສິຕສຸຕກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ປຣມຕ຺ຖິກສຸຕສມນ຺ນາຄໂຕ។ ນິຍາມທສ຺ສີຕິ ສໍສາຣກນ຺ຕາຣມູຬ຺ເຫ ໂລເກ ອມຕປຸຣຄາມິໂນ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາມຠູຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ທສ຺ສາວີ, ທິຏ຺ຐມຄ຺ໂຄຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ວຄ຺ຄເຕສຸ ນ ວຄ຺ຄສາຣີຕິ ວຄ຺ຄຄຕາ ນາມ ທ຺ວາສຏ຺ຐິທິຏ຺ຐິຄຕິກາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປຏິໂລມຕ຺ຕາ, ເອວໍ ວຄ຺ຄາຫິ ທິຏ຺ຐີຫິ ຄເຕສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ນ ວຄ຺ຄສາຣີ – "ອິທໍ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ອິທໍ ຕເຖວ ຠວິສ຺ສຕີ"ຕິ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິວເສນ ອຄມນໂຕ។ ປຏິຆນ຺ຕິ ປຏິຆາຕກໍ, ຈິຕ຺ຕວິຆາຕກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ໂທສວິເສສນເມເວຕໍ។ ວິເນຍ຺ຍາຕິ ວິເນຕ຺ວາ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

໓໗໕។ ເຕຣສມຄາຖາຍ ສໍສຸທ຺ຘຊິໂນຕິ ສໍສຸທ຺ເຘນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ວິຊິຕກິເລໂສ។ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທຕິ ວິວຏຣາຄໂທສໂມຫຉທໂນ។ ຘມ຺ເມສຸ ວສີຕິ ຈຕຸສ຺ຈ຺ຈຘມ຺ເມສຸ ວສິປ຺ປຕ຺ໂຕ។ ນ ຫິສ຺ສ ສກ຺ກາ ເຕ ຘມ຺ມາ ຍຖາ ຎາຕາ ເກນຈິ ອຎ຺ຎຖາ ກາຕຸໍ, ເຕນ ຂີຓາສໂວ "ຘມ຺ເມສຸ ວສີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ປາຣຄູຕິ ປາຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ນິພ຺ພານໍ, ຕໍ ຄໂຕ, ເສາປາທິເສສວເສນ ອທິຄໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ອເນໂຊຕິ ອປຄຕຕຓ຺ຫາຈລໂນ។ ສງ຺ຂາຣນິໂຣຘຎາຓກຸສໂລຕິ ສງ຺ຂາຣນິໂຣໂຘ ວຸຈ຺ຈຕິ ນິພ຺ພານໍ, ຕມ຺ຫິ ຎາຓໍ ອຣິຍມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ, ຕຕ຺ຖ ກຸສໂລ, ຈຕຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ເຉໂກຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

໓໗໖។ ຈຸທ຺ທສມຄາຖາຍ ອຕີເຕສູຕິ ປວຕ຺ຕີ ປຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕສຸ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ເຘສຸ។ ອນາຄເຕສູຕິ ປວຕ຺ຕີ ອປ຺ປຕ຺ເຕສຸ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ເອວ។ ກປ຺ປາຕີໂຕຕິ "ອຫໍ ມມ"ນ຺ຕິ ກປ຺ປນໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ວາ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິກປ຺ປໍ ອຕີໂຕ។ ອຕິຈ຺ຈ ສຸທ຺ຘິປຎ຺ໂຎຕິ ອຕີວ ສຸທ຺ຘິປຎ຺ໂຎ, ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ວາ ສຸທ຺ຘິປຎ຺ໂຎ។ ກຶ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ? ອທ຺ຘຕ຺ຕຍໍ។ ອຣຫາ ຫິ ຍ຺ວາຍໍ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣສງ

ຂາໂຕ ອຕີໂຕ ອທຸສາ, ຊາຕິຊຣາມຣຕາສງຂາໂຕ ອນາຄໂຕ ອທຸສາ, ວິລຸລາຕາທິກາວປຣິຍນຸໂຕ ປຈຸຈຸປຸປນຸໂນ ຈ ອທຸສາ, ຕໍ ສພຸພມຸປິ ອຕິກຸກມຸມ ກງຂໍ ວິຕຣິຕຸວາ ປຣມສຸທຸສິປຸປຕຸຕປລຸໂລ ທຸຕຸວາ ຄິໂຕ។ ເຕນ ວຸຈຸຈຕີ ''ອຕິຈຸຈ ສຸທຸສີປລຸໂລ''ຕີ។ ສພຸພາຍຕເນທີຕິ ທຸວາທສຫາຍຕເນທີ។ ອຣທາ ທີ ເອວໍ ກປຸປາຕີໂຕ។ ກປຸປາຕີຕຕຸຕາ ອຕິຈຸຈ ສຸທຸສີປລຸລຕຸຕາ ຈ ອາຍຕີ ນ ກິລຸຈິ ອາຍຕນໍ ອຸເປຕີ។ ເຕນາຫ – ''ສພຸພາຍຕເນທີ ວິປຸປມຸຕຸໂຕ''ຕີ។

໓໑໗។ ປນຸນຣສມຄາຖາຍ ອລຸລາຍ ປທນຸຕິ ເຍ ເຕ ''ສຈຸຈານໍ ຈຕຸໂຣ ປທາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ, ເຕສຸ ເອເກກປທໍ ປຸພຸພກາຄສຈຸຈວວຕຸຖາປນປລຸລາຍ ລຕຸວາ។ ສເມຈຸຈ ສມຸມນຸຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ຈຕູທີ ອຣີຍມຄຸເຄທີ ຈຕຸສຈຸຈສມຸມໍ ສເມຈຸຈ។ ວິວຜໍ ທີສຸວານ ປທານມາສວານນຸຕິ ອຖ ປຈຸຈເວກຸຂຕລາເຕນ ອາສວກຸຂຍສລຸລິຕໍ ນິພຸພານໍ ວິວຜໍ ປາກຜມນາວຜໍ ທີສຸວາ។ ສພຸພຸປຜີນໍ ປຣີກຸຂຍາຕີ ສພຸເພສໍ ຂນຸຮກາມຄຸຕກິເລສາກິສງຂາຣເກທານໍ ອຸປຜີນໍ ປຣີກຸຂີຕາຕຸຕາ ກຕຸຖຈິ ອສຊຸຊມາໂນ ກິກຸຂຸ ສມຸມາ ໂສ ໂລເກ ປຣີພຸພເຊຍຸຍ ວິທເຣຍຸຍ, ອນລຸລີຍນຸໂຕ ໂລກໍ ຄຈຸເຊຍຸຍາຕີ ເທສນໍ ນິຜຸຖາເປສີ។

໓໑໘។ ຕໂຕ ໂສ ນິມຸມິໂຕ ສມຸມເທສນໍ ໂຖເມນຸໂຕ ''ອທຸສາ ທີ ກຄວາ''ຕິ ອີມໍ ຄາຖມາທ។ ຕຕຸຖ ໂຍ ໂສ ເອວໍ ວິທາຣີຕິ ໂຍ ໂສ ມງຄລາທີນີ ສມູທນິຕຸວາ ສພຸພມງຄລໂທສປຸປທານວິທາຣີ, ໂຍປີ ໂສ ທີພຸພມານຸສເກສຸ ກາເມສຸ ຣາຄໍ ວິເນຍຸຍ ກວາຕິກຸກມຸມ ສມຸມາກິສມຍວິທາຣີຕີ ເອວໍ ຕາຍ ຕາຍ ຄາຖາຍ ນິທຸທີຜຸຖກິກຸຂຸໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາທ។ ເສສໍ ອຸຕຸຕານເມວ។ ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ອທຸສາ ທີ ກຄວາ ຕເຖວ ເອຕໍ ຍໍ ຕຸວໍ ''ຍສຸສ ມງຄລາ ສມູທຕາ''ຕີອາທີນີ ວຕຸວາ ຕສຸສາ ຕສຸສາ ຄາຖາຍ ປຣີໂຍສາເນ ''ສມຸມາ ໂສ ໂລເກ ປຣີພຸພເຊຍຸຍາ''ຕິ ອວຈ។ ກີ ການຣຕໍ? ໂຍ ໂສ ເອວໍວິທາຣີ ກິກຸຂຸ, ໂສ ອຸຕຸຕເມນ ທມເຖນ ທນຸໂຕ, ສພຸພານີ ຈ ທສປີ ສໍໂຍຊນານີ ຈຕຸໂຣ ຈ ໂຍເຄ ວີຕິວຕຸໂຕ ໂທຕີ។ ຕສຸມາ ສມຸມາ ໂສ ໂລເກ ປຣີພຸພເຊຍຸຍ, ນຕຸຖິ ເມ ເອຕຸຖ ວິຈິກິຈຸຊາຕີ ອີຕິ ເທສນາໂຖມນຄາຖມຸປີ ວຕຸວາ ອຣທຕຸຕນິກູເຜເນວ ເທສນໍ ນິຜຸຖາເປສີ។ ສຸຕຸຕປຣີໂຍສາເນ ໂກຜິສຕສທສຸສເທວຕານໍ ອຣຸຄຜລປຸປຕຸຕິ ອໂທສີ, ໂສຕາປຕຸຕິສກທາຄາມິອນາຄາມິຜລປຸປຕຸຕາ ປນ ຄຕນໂຕ ອສງຂຸເຍຍຸຍາຕີ។

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຜຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຜຸຖກຖາຍ ສມຸມາປຣີພຸພາຊນີຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ນິຜຸຖິຕາ។

໑໔។ ສມຸມິກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນຸຕີ ສມຸມິກສຸຕຸຕໍ។ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ຕີຜຸຖເມເນ ກີຣ ກຄວຕິ ໂລກນາເຖ ສມຸມິໂກ ນາມ ອຸປາສໂກ ອໂທສີ ນາເມນ ຈ ປຜິປຕຸຕິຍາ ຈ។ ໂສ ກີຣ ສຣຕສມຸປນຸໂນ ສີລສມຸປນຸໂນ ພທຸສຸສຸໂຕ ປີຜກຕຸຕຍສໂຣ ອນາຄາມີ ອກິລຸລາລາກີ ອາກາສຈາຣີ ອໂທສີ។ ຕສຸສ ປຣີວາຣາ ປລຸຈສຕາ ອຸປາສກາ, ເຕປີ ຕາທີສາ ເອວ ອເທສຸໍ។ ຕສຸເສກທິວສໍ ອຸໂປສຖິກສຸສ ຣໂທຄຕສຸສ ປຜິສລຸລີນສຸສ ມຊຊິມຍາມາວສານສມເຍ ເອວໍ ປຣີວິຕກຸໂກ ອຸທປາທິ – ''ຍໍນູນາທໍ ອຄາຣິຍອນຄາຣີຍານໍ ປຜິປທໍ ປຸຈຸເຊຍຸຍ''ນຸຕີ។ ໂສ ປລຸຈທີ ອຸປາສກສເຕທີ ປຣີວຸໂຕ ກຄວນຸຕໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ປຸຈຸຊີ, ກຄວາ ຈສຸສ ພຸຍາກາສີ។ ຕຕຸຖ ປຸພຸເພ ວຕຸຕິຕສທີສໍ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ, ອປຸພຸພໍ ວຕຸຕຍິສຸສາມ។

໓໑໙។ ຕຕຸຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ກຖໍກໂຣຕີ ກຖໍ ກໂຣນຸໂຕ ກຖໍ ປຜິປຊຊນຸໂຕ។ ສາຂຸ ໂທຕີຕີ ສຸນຸທໂຣ ອນວຊໂຊ ອຕຸຖສາຂ ໂນ ໂທຕີ។ ອຸປາສກາເສຕີ ອຸປາສກາອີຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕີ។ ເສສມຕຸຖໂຕ ປາກຜເມວ។ ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ໂຍ ວາ ອຄາຣາ ອນຄາຣເມຕີ ປພຸພຊຕີ, ເຍ ວາ ອຄາຣີໂນ ອຸປາສກາ, ເອເຕສຸ ທຸວິເຣສຸ ສາວເກສຸ ກຖໍກໂຣ ສາວໂກ ສາຂຸ ໂທຕີຕີ។

໓໒໐-໑។ ອີທານີ ເອວໍ ປຸຜຸຖສຸສ ກຄວໂຕ ພຸຍາກຣຕສມຕຸຖຕໍ ທີເປນຸໂຕ ''ຕຸວລຸທີ''ຕີ ຄາຖາທຸວຍມາທ។ ຕຕຸຖ ຄຕີນຸຕີ ອຊຸຊາສຍຄຕີ។ ປຣາຍນນຸຕີ ນິປຸຜຕຸຕີ។ ອຖ ວາ ຄຕີນຸຕີ ນິຣຍາທີປລຸຈປຸປເກທໍ។ ປຣາຍນນຸຕີ ຄຕີໂຕ ປຣໍ ອຍນໍ ຄຕີວິປຸປໂມກຸຂໍ ປຣີນິພຸພານໍ, ນ ຈຕຸຖິ ຕຸລຸໂຍຕີ ຕຍາ ສທີໂສ ນຕຸຖີ។ ສພຸພໍ ຕຸວໍ ລາຕມເວຈຸຈ ສມຸມໍ, ປກາເສສີ ສຕຸເຕ ອນຸກມຸປມາໂນຕີ ຕຸວໍ ກຄວາ ຍທຕຸຖີ ເລຍຸຍໍ ນາມ, ຕໍ ອນວເສສໍ ອເວຈຸຈ ປຜິວິຊຊິຕຸວາ ສຕຸເຕ ອນຸກມຸປມາໂນ ສພຸພໍ ລາຕລຸຈ

ຣມຸມລຸຈ ປກາເສສິ. ຍໍ ຍໍ ຍສຸສ ທິຕໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ຕໍ ຕສຸສ ອາວິກາສິເຍວ ເທເສສິເຍວ, ນ ເຕ ອຕຸຖິ ອາຈຣິຍມຸຜຸຖິຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ວິໂຣຈສີ ວິມໂລຕິ ຮູມຣຊາທິວິຣຫິໂຕ ວິຍ ຈນຸໂທ, ຮາຄາທິມລາກາເວນ ວິມໂລ ວິໂຣຈສີ. ເສສເມຕຸຖ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ.

ລ໑໘. ອິທານິ ເຍສໍ ຕທາ ກຄວາ ຣມຸມໍ ເທເສສິ, ເຕ ເທວປຸຕຸເຕ ກິຕຸເຕຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ປສໍສນຸໂຕ "ອາຄລຸຊິ ເຕ ສນຸຕິເກ"ຕິ ຄາຖາທຸວຍມາຫ. ຕຕຸຖ ນາຄຣາຊາ ເອຣາວໂຕ ນາມາຕິ ອຍໍ ກິຣ ເອຣາວໂຕ ນາມ ເທວປຸຕຸໂຕ ກາມຣູປີ ທິພຸເພ ວິມາເນ ວສຕິ. ໂສ ຍທາ ສກຸໂກ ອຸຍຸຍານກິລຸອໍ ຄຈຸລຕິ, ຕທາ ທິຍຫຸຍສຕໂຍຊນໍ ກາຍໍ ອກິນິມຸມິນິຕຸວາ ເຕຕຸຕິສ ກຸມຸເກ ມາເປຕຸວາ ເອຣາວໂຕ ນາມ ຫຕຸຖີ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ເອເກກສຸມີ ກຸມຸເກ ທຸເວ ທຸເວ ທນຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ເອເກກສຸມີ ທນຸເຕ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ໂປກຸຂຣຕິໂຍ, ເອເກກິສຸສາ ໂປກຸຂຣຕິຍາ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ປທຸມິນິໂຍ, ເອເກກິສຸສາ ປທຸມິນິຍາ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ປຸປຸຜານິ, ເອເກກສຸມີ ປຸປຸເຜ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ປຕຸຕານິ, ເອເກກສຸມີ ປຕຸເຕ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ອຈຸລຣາໂຍ ນຈຸຈນຸຕິ ປທຸມຈຸລຣາໂຍຕຸເວວ ວິສຸສຸຕາ ສກຸກສຸສ ນາຜກິຕຸຖິໂຍ, ຍາ ຈ ວິມານວຕຸຖຸສຸມິມຸປີ "ກມນຸຕິ ກລຸລາ ປທຸເມສຸ ສິກຸຂິຕາ"ຕິ (ວິ. ວ. ໑໐ລ໔) ອາຄຕາ. ເຕສໍ ປນ ເຕຕຸຕິສໍກຸມຸການໍ ມຊຸເຊ ສຸທສຸສນກຸມຸໂກ ນາມ ຕິສໂຍຊນມຕຸໂຕ ໂຫຕິ, ຕຕຸຖ ໂຍຊນປຸປມາໂຕ ມຕິປລຸລງໂກ ຕິໂຍຊນຸພຸເພເຮ ປຸປຸຜມຕຸຫເປ ອຕຸຖຣິຍຕິ. ຕຕຸຖ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ອຈຸລຣາສງຸຜປຣິວຸໂຕ ທິພຸພສມຸປຕຸຕິ ປຈຸຈນຸໂກຕິ. ສກຸເກ ປນ ເທວານມິນຸເທ ອຸຍຸຍານກິລຸອາໂຕ ປຜິນິວຕຸເຕ ປຸນ ຕໍ ຣູປໍ ສໍຫຣິຕຸວານ ເທວປຸຕຸໂຕວ ໂຫຕິ. ຕໍ ສນຸຣາຍາຫ – "ອາຄລຸຊິ ເຕ ສນຸຕິເກ ນາຄຣາຊາ ເອຣາວໂຕ ນາມາ"ຕິ. ຊິໂນຕິ ສຸຕຸວາຕິ "ວິຊິຕປາປຣມຸໂມ ເອສ ກຄວາ"ຕິ ເອວໍ ສຸຕຸວາ. ໂສປີ ຕຍາ ມນຸຕຍິຕຸວາຕິ ຕຍາ ສທຸຣີ ມນຸຕຍິຕຸວາ, ປລຸຫໍ ປຸຈຸລິຕຸວາຕິ ອຣິປຸປາໂຍ. ອຊຸຊຄມາຕິ ອຣິອຄມາ, ຄໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ສາຊູຕິ ສຸຕຸວານ ປຕິຕຣູໂປຕິ ຕໍ ປລຸຫໍ ສຸຕຸວາ "ສາຊຸ ກນຸເຕ"ຕິ ອກິນນຸທິຕຸວາ ຕຸຜຸຖຣູໂປ ຄໂຕຕິ ອຕຸໂຖ.

ລ໑ລ. ຣາຊາປີ ຕໍ ເວສຸສວໂຕ ກຸເວໂຣຕິ ເອຕຸຖ ໂສ ຍກຸຂ ຣລຸຊນຜຸເຖນ ຣາຊາ, ວິສາຕາຍ ຣາຊຣານິຍາ ຣຊຸຊໍ ກາເຣຕີຕິ ເວສຸສວໂຕ, ປຸຣິມນາເມນ ກຸເວໂຣຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ໂສ ກິຣ ກຸເວໂຣ ນາມ ພຸຣາຫຸມຕມຫາສາໂລ ຫຸຕຸວາ ທານາທີນິ ປຸລຸລານິ ກຕຸວາ ວິສາຕາຍ ຣາຊຣານິຍາ ອຣິປຕິ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸໂຕ. ຕສຸມາ "ກຸເວໂຣ ເວສຸສວໂຕ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິ. ວຸຕຸຕລຸເຈຕໍ ອາຜານາຜິຍສຸຕຸເຕ –

"ກຸເວຣສຸສ ໂຂ ປນ, ມາຣິສ, ມຫາຣາຊສຸສ ວິສາຕາ ນາມ ຣາຊຣານີ, ຕສຸມາ ກຸເວໂຣ ມຫາຣາຊາ 'ເວສຸສວໂຕ'ຕິ ປວຸຈຸຈຕີ"ຕິ (ທີ. ນິ. ລ.໘ລ໑) –

ເສສເມຕຸຖ ປາກຜເມວ.

ຕຕຸຖ ສິຍາ – ກສຸມາ ປນ ທູຣຕເຣ ຕາວຕິສກວເນ ວສນຸໂຕ ເອຣາວໂຕ ປຖມໍ ອາຄໂຕ, ເວສຸສວໂຕ ປຈຸລາ, ເອກນຄເຣວ ວສນຸໂຕ ອຍໍ ອຸປາສໂກ ສພຸພປຈຸລາ, ກຖລຸຈ ໂສ ເຕສໍ ອາຄມນໍ ອລຸລາສິ, ເຍນ ເອວມາຫາຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ເວສຸສວໂຕ ກິຣ ຕທາ ອເນກສຫສຸສປວາລຸອປລຸລງກໍ ທຸວາທສໂຍຊນໍ ນາຣິວາຫນໍ ອກິຣຸຍຸຫ ປວາລຸອກຸນຸຕໍ ອຸຈຸຈາເຣຕຸວາ ທສສຫສຸສ ໂກຜິຍກຸເຂທິ ປຣິວຸໂຕ "ກຄວນຸຕໍ ປລຸຫໍ ປຸຈຸລິສຸສາມີ"ຕິ ອາກາສຜຸຖກວິມານານິ ປຣິຫຣິຕຸວາ ມຕຸເຄນ ມຕຸຄໍ ອາຄຈຸລນຸໂຕ ເວລຸອຸກຕຸຫກນຄເຣ ນນຸທມາຕາຍ ອຸປາສິກາຍ ນິເວສນສຸສ ອຸປຣິກາຄໍ ສມຸປຕຸໂຕ. ອຸປາສິກາຍ ອຍມານຸກາໂວ – ປຣິສຸທຸຣ ສີລາ ໂຫຕິ, ນິຈຸຈໍ ວິກາລໂກຊນາ ປຜິວິຣຕາ, ປັຜກຕຸຕຍຣາຣິນີ, ອນາຄາມິຜເລ ປຕິຜຸຖິຕາ. ສາ ຕມຸທີ ສມເຍ ສີຫປລຸຊຣໍ ອຸຄຸຜາເຜຕຸວາ ອຸຕຸຄຸຄຫາຕຸຖາຍ ມາລຸເຕຣິໂຕກາເສ ຖຕຸວາ ອຜຸຖກປາຣາຍນວຄຸເຄ ປຣິມຕຸຫເລທິ ປທພຸຍລຸຊເນທີ ມຣຸເຣນ ສເຣນ ກາສຕິ. ເວສຸສວໂຕ ຕຕຸເຖວ ຍານານິ ຖເປຕຸວາ ຍາວ ອຸປາສິກາ "ອິທມໂວຈ ກຄວາ ມຄເຣສຸ ວິຫຣນຸໂຕ ປາສາຕເກ ເຈຕິເຍ ປຣິຈາຣກໂສລຸອສນຸນໍ ພຸຣາຫຸມຕານ"ນຸຕິ ນິຄມນໍ ອກາສິ, ຕາວ ສພຸພໍ ສຸຕຸວາ ວຄຸຄປຣິໂຍສາເນ ສຸວຕຸຕມຸຣຊສທິສໍ ມຫນຸຕໍ ຄີວໍ ປຄຸຄເຫຕຸວາ "ສາຊຸ ສາຊຸ ກຄິນີ"ຕິ ສາຊຸກາຣມທາສິ. ສາ "ໂກ ເອຕຸຖາ"ຕິ ອາຫ. "ອຫໍ ກຄິນິ ເວສຸສວໂຕ"ຕິ. ອຸປາສິກາ ກິຣ ປຖມໍ ໂສຕາປນຸນາ ອໂຫສິ, ປຈຸລາ ເວສຸສວໂຕ. ຕໍ ໂສ ຣມຸມໂຕ ສໂຫທຣກາວໍ ສນຸຣາຍ ອຸປາສິກໍ ກຄິນິວາເທນ ສມຸທາຈຣຕິ. ອຸປາສິກາຍ ຈ "ວິກາໂລ, ກາຕິກ ກທຸຣມຸຂ, ຍສຸສ ທານິ ກາລໍ ມລຸລສີ"ຕິ ວຸຕຸໂຕ "ອຫໍ ກຄິນິ ຕຍິ ປສນຸໂນ ປສນຸນາກາຣໍ ກໂຣມີ"ຕິ ອາຫ. ເຕນ ຫິ ກທຸຣມຸຂ, ມມ ເຂຕຸເຕ ນິປຸຜນຸນໍ ສາລີ ກມຸມກຣາ ອາຫຣິຕຸໍ ນ ສກຸໂກນຸຕິ, ຕໍ ຕວ ປຣິສາຍ ອາຕາເປທີຕິ. ໂສ "ສາຊຸ ກຄິນີ"ຕິ ຍກຸເຂ ອາຕາເປສິ. ເຕ ອຫຸລເຕຣສ ໂກຜຸຖາຄາຣສຕານິ ປູເຣສຸໍ. ຕໂຕ ປກຸຕິ ໂກຜຸຖາຄາຣໍ ອູນໍ ນາມ ນາໂຫສິ, "ນນຸທມາຕຸ ໂກຜຸຖາຄາຣໍ ວິຍາ"ຕິ ໂລເກ ນິທສຸສນໍ ອໂຫສິ. ເວສຸສວໂຕ ໂກຜຸຖາຄາຣານິ ປູເຣຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອຸປສງກມິ. ກຄວາ "ວິກາເລ ອາຄໂຕສີ"ຕິ ອາຫ. ອຖ ກຄວໂຕ ສພຸພໍ ອາໂຣເຈສິ. ອິມິນາ ກາຣເຕນ

ອາສນ຺ນຕເຣປີ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາວເນ ວສນ຺ໂຕ ເວສ຺ສວໂຓ ປຈ຺ຉາ ອາຄໂຕຯ ເອຣາວຓສ຺ສ ປນ ນ ກິຍ຺ຈິ ອນ຺ຕຣາ ກຣຕີຍໍ ອໂຫສີ, ເຕນ ໂສ ປຖມຕຣໍ ອາຄໂຕຯ

ອຍໍ ປນ ອຸປາສໂກ ກິຍ຺ຈາປີ ອນາຄາມີ ປກຕິຍາວ ເອກາກຕ຺ຕິໂກ, ຕຖາປີ ຕທາ ອຸໂປສຖທິວໂສຕິ ກຕ຺ວາ ອຸໂປສຖງຄານິ ອຘິຘ຺ຖາຍ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ສຸນິວຕ຺ໂຖ ສຸປາຣຸໂຕ ປຍ຺ຈສເຕົາປາສກປຣິວຸໂຕ ເຊຕວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໝຣໍ ອາຄມ຺ມ ເຕສໍ ອຸປາສການໍ ສຣຕາສີເລົາໂປສຖານີສໍສາທິເກາທໍ ອຸປາສກຘມ຺ມໍ ກເຖຕ຺ວາ ເຕ ອຸປາສເກ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີຯ ເຕສຍ຺ຈ ຕສ຺ເສວ ໝເຣ ມຸຘ຺ຖິຫຕ຺ຖປ຺ປມາຓປາຫການີ ປຍ຺ຈ ກປ຺ປີຍມຍ຺ຈສຕານີ ປາເຜກ຺ໂກວຣເກສຸ ປຍ຺ລຕ຺ຕານີ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ໂອວຣກໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສມາປຕ຺ຕິໍ ອປ຺ເປຕ຺ວາ ນິສີທິສຸ, ອຸປາສໂກປີ ຕເຖວາກາສີຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ສາວ ຕ຺ຖິນຄເຣ ສຕ຺ຕປຍ຺ຍາສ ກຸລສຕສຫສ຺ສານິ ວສນ຺ຕິ, ມນຸສ຺ສຄຓນາຍ ອຘ຺ຖາຣສໂກຜິມນຸສ຺ສາຯ ເຕນ ປຖມຍາເມ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສມນຸສ຺ສເກາຣິສທ຺ທາທີຫີ ສາວຕ຺ຖິນຄຣໍ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ວິຍ ເອກາສທ຺ທໍ ໂຫຕິຯ ມຊ຺ຊິມຍາມສມນນ຺ຕເຣ ໂສ ສທ຺ໂທ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກຕິ ຯ ຕສ຺ມິ ກາເລ ອຸປາສໂກ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຘ຺ຖາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຓ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ "ເຍນາຫໍ ມຄ຺ຄສ຺ເຂນ ຜລສ຺ເຂນ ສຸຂິໂຕ ວິຫຣາມິ, ອິທໍ ສຸຂໍ ກໍ ນິສ຺ສາຍ ລທ຺ຘ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ "ກຄວນ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍາ"ຕິ ກຄວຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ "ກຄວາ ເອຕຣຫິ ກຕເມນ ວິຫາເຣນ ວິຫຣຕີ"ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ເອຣາວຓເວສ຺ສວເຓ ທິສ຺ວາ ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ເຈໂຕປຣິຍຍາເຓນ ເຕສໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕຕໍ ຍຕ຺ວາ "ຍໍນູນາຫມ຺ປີ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸກຍຫິຕໍ ປຜິປຫໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕສີຯ ຕສ຺ມາ ໂສ ເອກນຄເຣ ວສນ຺ໂຕປີ ສພ຺ພປຈ຺ຉາ ອາຄໂຕ, ເອວຍ຺ຈ ເນສໍ ອາຄມນໍ ອຍ຺ຍາສີຯ ເຕນາຫ – "ອາຄຍ຺ຉິ ເຕ ສນ຺ຕິເກ ນາຄຣາຊາ…ເປ… ໂສ ຈາປີ ສຸຕ຺ວານ ປຕີຕຣູໂປ"ຕີຯ

໓໗໔ຯ ອິທານິ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ໂລກສມ຺ມເຕຫິ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ອຸກ຺ກຘ຺ຖກາເວນ ກຄວນ຺ຕໍ ປສໍສນ຺ໂຕ "ເຍ ເກຈິເມ"ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຖິຍາຕິ ນນ຺ທວຈ຺ຉສໍກິຈ຺ເຈຫິ ອາທິປຸຄ຺ຄເລຫິ ຕີຫິ ຕິຕ຺ຖກເຣຫິ ກເຕ ທິຘ຺ຖິຕິຕ຺ເຖ ຊາຕາ, ເຕສໍ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕາ ປູຣຕາທໂຍ ຉ ສຕ຺ຖາໂຣຯ ຕຕ຺ຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ ນິຄຕ຺ໂຖ, ອວເສສາ ອາຊີວກາຕິ ເຕ ສພ຺ເພ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ເຍ ເກຈິເມ ຕິຕ຺ຖິຍາ ວາທສີລາ"ຕິ, "ມຍໍ ສມ຺ມາ ປຜິປນ຺ນາ, ອຍ຺ເຍ ມິຈ຺ຉາ ປຜິປນ຺ນາ"ຕິ ເອວໍ ວາທກຣຓສີລາ ໂລກໍ ມຸຂສຕ຺ຕິຫີ ວິຕ຺ທນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕີຯ ອາຊີວກາ ວາຕິ ເຕ ເອກຊ຺ຊມຸທ຺ທິຘ຺ເຖ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ ນາຕິຕຣນ຺ຕີຕິ ນາຕິກ຺ກມນ຺ຕີຯ ສພ຺ເພຕິ ອຍ຺ເຍປີ ເຍ ເກຈິ ຕິຕ຺ຖິຍສາວກາທໂຍ, ເຕປີ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອາຫຯ "ຖິໂຕ ວຊນ຺ຕໍ ວິຍາ"ຕິ ຍຖາ ໂກຈິ ຖິໂຕ ຄ ຕິວິກໂລ ສີໝຄາມິນໍ ປຸຣິສໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ນາຕິຕເຣຍ຺ຍ, ເອວໍ ເຕ ປຍ຺ຍາຄຕິຍາ ອກາເວນ ເຕ ເຕ ອຕ຺ຖປ຺ປເກາເທ ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວຸ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ຖິຕາ, ອຕິຊວນປຍ຺ຍໍ ກຄວນ຺ຕໍ ນາຕິຕຣນ຺ຕີຕີ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໗໕ຯພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາທສີລາ ວຸທ຺ຘາ ຈາຕິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈງກີຕາຣຸກ຺ຂໂປກ຺ຂຣສາຕິຊາຕຸສ຺ໂສຓີອາທໂຍ ທສ຺ເສຕິ, ອປີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສນ຺ຕິ ເກຈີຕິ ອິມິນາ ມຊ຺ຊິມາປີ ທຫຣາປີ ເກວລໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ ອຸປລພ຺ກນ຺ຕິ ເກຈີຕິ ເອວໍ ອສ຺ສລາຍ ນວາເສຘ຺ຖອມ຺ພຘ຺ເຖົາຕ຺ຕຣມາຓວກາທໂຍ ທສ຺ເສຕິຯ ອຕ຺ຖພທ຺ຘາຕິ "ອປີ ນຸ ໂຂ ອິມໍ ປຍ຺ຫໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ, ອິມໍ ກງຂໍ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍາ"ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຖພທ຺ຘາ ກວນ຺ຕີຯ ເຍ ຈາປີ ອຍ຺ເຍຕິ ອຍ຺ເຍປີ ເຍ "ມຍໍ ວາທິໂນ"ຕິ ເອວໍ ມຍ຺ຍມານາ ວິຈຣນ຺ຕິ ຂຕ຺ ຕິຍປຕ຺ຫິຕພ຺ຣາຫ຺ມຓພ຺ຣຫ຺ມເທວຍກ຺ຂາທໂຍ ອປ຺ຣິມາຓາຯ ເຕປີ ສພ຺ເພ ຕຍິ ອຕ຺ຖພທ຺ຘາ ກວນ຺ຕີຕີ ທສ຺ເສຕິຯ

໓໗໖-໗ຯ ເອວໍ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ກຄວນ຺ຕໍ ປສໍສິຕ຺ວາ ອິທານິ ຘມ຺ເມເນວ ຕໍ ປສໍສິຕ຺ວາ ຘມ຺ມກຖໍ ຍາຈນ຺ໂຕ "ອຍຍ຺ຫີ ຘມ຺ໂມ"ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຍຍ຺ຫີ ຘມ຺ໂມຕິ ສຕ຺ຕຕິໍສ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ເມ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ນິປຸໂຓຕິ ສຕ຺ໂຫ ທຸປ຺ປຜິວິຊ຺ໂຊຯ ສຸໂຂຕິ ປຜິວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂລກຸຕ຺ຕຣສຸຂມາວຫຕິ, ຕສ຺ມາ ສຸຂາວຫຕ຺ຕາ "ສຸໂຂ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສຸປ຺ປວຸຕ຺ໂຕຕິ ສຸ ເທສິໂຕຯ ສຸສ຺ສູສມານາຕິ ໂສຕຸກາມມ຺ຫາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ໂນ ວທາຕິ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ອມ຺ຫາກໍ ວທຯ "ຕ຺ວໍ ໂນ"ຕິປີ ປາໂຖ, ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ວທາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ເພປິເມ ກິກ຺ຂໂວຕິ ຕງຂຓໍ ນິສິນ຺ນານິ ກິຣ ປຍ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສຕານີ ໂຫນ຺ຕິ, ຕານີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຍາຈຕິຯ ອຸ ປາສກາ ຈາປີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິວາເຣ ອຍ຺ເຍ ຈ ທສ຺ເສຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຘເມວຯ

໓໗໗ຯ ອຖ ກຄວາ ອນຄາຣິຍປຜິປທໍ ຕາວ ທສ຺ເສຕຸໍ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ສຸຓາຖ ເມ ກິກ຺ຂໂວ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມໍ ຘຸຕໍ ຕຍ຺ຈ ຈຣາຖ ສພ຺ເພຕິ ກິເລເສ ຘຸນາຕີຕິ ຘຸໂຕ, ເອວຣູປໍ ກິເລສຘຸນນກໍ ປຜິປທາຘມ຺ມໍ ສາວຍາມິ ໂວ, ຕຍ຺ຈ ມຍາ ສາວິຕໍ ສພ຺ເພ ຈຣຖ ປຜິປຊ຺ຊຖ, ມາ ປມາທິຕ຺ຖາຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິຣິຍາປຖນ຺ຕິ ຄມນາທິຈຕຸພ຺ພິຘໍຯ ປພ຺ພຊິຕານຸໂລມິກນ຺ຕິ ສມຓສາ ຣຸປ຺ປໍ ສຕິສມ຺ປຊຍ຺ລຍຸຕ຺ຕໍຯ ອຣຍ຺ເຍ ກມ຺ມຘ຺ຖານານຸໂຍຄວເສນ ປວຕ຺ຕເມວາຕິ ອປ຺ເຣຯ ເສເວຖ ນນ຺ຕິ ຕໍ ອິຣິຍາປຖໍ ກ

ເຊຍຸຍ ฯ ອຕຸຖຸທໂສຕິ ທີຕານຸປສຸສີฯ ມຸຕິມາຕິ ພຸທຸທິມາฯ ເສສເມຕຸຖ ຄາຖາຍ ປາກຍເມວฯ

໓໒໙ฯໂນ ເວ ວິກາເລຕິ ເອວໍ ປພຸພຊິຕານຸໂລມິກໍ ອິຣິຍາປຖໍ ເສວມາໂນ ຈ ທິວາມຊຸຊນຸຫິກາວິຕິກຸກມໍ ອຸປາທາຍ ວິກາເລ ນ ຈເຣຍຸຍ ກິກຸຂຸ, ຍຸຕຸຕກາເລ ເອວ ປນ ຄາມໍ ປີດາຫາຍ ຈເຣຍຸຍฯ ກິ ກາຣຕໍ? ອກາລຈາຣິຍຸທິ ສຊນຸຕິ ສງຄາ, ອກາລຈາຣີ ປຸຄຸຄລໍ ຣາຄສງຄາທໂຍ ອເນເກ ສງຄາ ສຊນຸຕິ ປຣິສຸສຊນຸຕິ ອຸປຄຸຫນຸຕິ ອລຸລີຍນຸຕິฯ ຕສຸມາ ວິກາເລ ນຈຣນຸຕິ ພຸທຸທາ, ຕສຸມາ ເຍ ຈຕຸສຈຸຈພຸທຸທາ ອຣິຍປຸຄຸຄລາ, ນ ເຕ ວິກາເລ ປີດາຫາຍ ຈຣນຸຕີຕິฯ ເຕນ ກິຣ ສມເຍນ ວິກາລໂກຊນສິກຸຂາປທໍ ອປຸປ່ລຸລຕຸຕໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ສມຸມເທສນາວເສເນເວຕຸຖ ປຸຖຸຊຸຊນານໍ ອາທີນວໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫฯ ອຣິຍາ ປນ ສຫ ມຄຸຄປຜິລາກາ ເອວ ຕໂຕ ປຜິວິຣຕາ ໂຫນຸຕິ, ເອສາ ສມຸມຕາฯ

໓໒໐ฯ ເອວໍ ວິກາລຈຣິຍໍ ປຜິເສເຮຕຸວາ "ກາເລ ຈຣນຸເຕນປີ ເອວໍ ຈຣິຕພຸພ"ນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ "ຣູປາ ຈ ສທຸທາ ຈາ"ຕິฯ ຕສຸສຕຸໂຖ – ເຍ ເຕ ຣູປາທໂຍ ນານປຸປກາຣກໍ ມທໍ ຊເນນຸຕາ ສຕຸເຕ ສມຸມທຍນຸຕິ, ເຕສຸ ປີດາຫປາຕປາຣິສຸທຸທິສຸຕຸຕາທີສຸ (ມฯ ນິฯ ໓ฯ໔໓໘ ອາທໂຍ) ວຸຕຸຕນເຍນ ຉນຸທໍ ວິໂນເທຕຸວາ ຍຸຕຸຕກາເລເນວ ປາຕຣາສໍ ປວິເສຍຸຍາຕິฯ ເອຕຸຖ ຈ ປາໂຕ ອສິຕພຸໂພຕິ ປາຕຣາໂສ, ປີດາຫປາຕສຸເສຕໍ ນາມໍฯ ໂຍ ຍຕຸຖ ລພຸກຕິ, ໂສ ປເທໂສປີ ຕໍ ໂຍເຄນ "ປາຕຣາໂສ"ຕິ ອິຮ ວຸຕຸໂຕฯ ຍໂຕ ປີດາຫປາຕໍ ລກຕິ, ຕໍ ໂອກາສໍ ຄຈຸເຉຍຸຍາຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພฯ

໓໒໑ฯ ເອວໍ ປວິຍຸໂຖ –

"ປີດາຫລຸຈ ກິກຸຂຸ ສມເຍນ ລທຸຮາ,

ເອໂກ ປຜິກຸກມຸມ ຣໂຫ ນິສີເທ;

ອຊຸຊຕຸຕຈິນຸຕີ ນ ມໂນ ພທິທຸຮາ,

ນິຈຸຉາຣເຍ ສງຄຫີຕຕຸຕກາໂວ"ฯ

ຕຕຸຖ ປີດາຫນຸຕິ ມິສຸສກກິກຸຂໍ, ສາ ທິ ຕໂຕ ຕໂຕ ສໂມຮາເນຕຸວາ ສມຸປີດາທິຕຍຸເຄນ "ປີດາໂຫ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິฯ ສມເຍນາຕິ ອນຸໂຕມຊຸຊນຸຫິກກາເລฯ ເອໂກ ປຜິກຸກມຸມາຕິ ກາຍວິເວກໍ ສມຸປາເທນຸໂຕ ອທຸຕິໂຍ ນິວຕຸຕິຕຸວາฯ ອຊຸຊຕຸຕຈິນຸຕີຕິ ຕິລກຸຂຕໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ຂນຸຮສນຸຕານໍ ຈິນຸເຕນຸໂຕฯ ນ ມໂນ ພທິທຸຮານິຈຸຉາຣເຍຕິ ພທິທຸຮາ ຣູປາທີສຸ ຣາຄວເສນ ຈິຕຸຕໍ ນ ນີຫເຣฯ ສງຄຫີຕຕຸຕກາໂວຕິ ສຸຜຸຖຸ ຄຫີຕຈິຕຸໂຕฯ

໓໒໔ฯ ເອວໍ ວິຫຣນຸໂຕ ຈ –

"ສເຈປີ ໂສ ສລຸລເປ ສາວເກນ,

ອລຸເລນ ວາ ເກນຈິ ກິກຸຂຸນາ ວາ;

ສມຸມໍ ປຕີຕໍ ຕມຸທາຫເຣຍຸຍ,

ນ ເປສຸຕໍ ໂນປີ ປຣູປວາທໍ"ฯ

ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ໂສ ໂຍຄາວຈໂຣ ກິລຸຈິເທວ ໂສຕຸກາມຕາຍ ອຸປຄເຕນ ສາວເກນ ວາ ເກນຈິ ອລຸລຕິຕຸຖິຍຄຫຜຸຖາທີນາ ວາ ອິເຮວ ປພຸພຊິເຕນ ກິກຸຂຸນາ ວາ ສທຸຮີ ສເຈປີ ສລຸລເປ, ອຖ ຍວາຍໍ ມຄຸຄຜລາທິປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ທສກຖາວຕຸຖຸເກໂທ ວາ ອຕປຸປກາຍເຄນ ປຕີໂຕ ສມຸໂມฯ ຕໍ ສມຸມໍ ປຕີຕໍ ອຸທາຫເຣຍຸຍ, ອລຸລໍ ປນ ປີສຸຕາວຈນໍ ວາ ປຣູປວາທໍ ວາ ອປຸປມຕຸຕກມຸປີ ນ

ອຸທາຫເຣຍ຺ຍາຕິ.

໓໙໓. ອິທານິ ຕສ຺ມິໍ ປຣູປວາເທ ໂທສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ວາທຎ຺ຫິ ເອເກ’’ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອິເຒກ຺ເຈ ໂມຆປຸຣິສາ ປຣູປວາທສຸທິຕໍ ນານປ຺ປກາຣໍ ວິຄ຺ຄາຫິກກຖາເກາທໍ ວາທໍ ປຏິເສນິຍນ຺ຕິ ວິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ຍຸຊ຺ຌິຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ເສນາຍ ປຏິມຸຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ມຍໍ ລາມກປ຺ຎເຍ ນ ປສໍສາມ. ກິໍ ກາຣຓໍ? ຕໂຕ ຕໂຕ ເນ ປສຊນ຺ຕິ ສງ຺ຄາ, ຍສ຺ມາ ເຕ ຕາທິສເກ ປຸຄ຺ຄເລ ຕໂຕ ຕໂຕ ວຈນປ຺ປໂຖ ສມຸຏ຺ຐາຍ ວິວາທສງ຺ຄາ ສຊນ຺ຕິ ອລ຺ລີຍນ຺ຕິ. ກິໍ ກາຣຓາ ສຊນ຺ຕີຕິ? ຈິຕ຺ຕຎ຺ຫິ ເຕ ຕຕ຺ຖ ຄເມນ຺ຕິ ທູເຣ, ຍສ຺ມາ ເຕ ປຏິເສນິຍນ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຄເມນ຺ຕິ, ຍຕ຺ຖ ຄຕໍ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນານໍ ທູເຣ ໂຫຕີຕິ.

໓໙໔-໕. ເອວໍ ປຣິຕ຺ຕປຎ຺ຎານໍ ປວຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ມຫາປຎ຺ຎານໍ ປວຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ປິຓ຺ຑໍ ວິຫາຣໍ... ເປ... ສາວໂກ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ວິຫາເຣນ ປຕິສ຺ສໂຍ, ສຍນາສເນນ ມຎ຺ຈປີຐນ຺ຕິ ຕີຫິປິ ປເທຫິ ເສນາສນເມວ ວຸຕ຺ຕໍ. ອາປນ຺ຕິ ອຸທກໍ. ສງ຺ຆາຏິຣຊູປວາຫນນ຺ຕິ ປໍສຸມລາທີໂນ ສງ຺ຆາຏິຣຊສ຺ສ ໂທວນໍ. ສຸຕ຺ວານ ທມ຺ມໍ ສຸຄເຕນ ເທສິຕນ຺ຕິ ສພ຺ພາສວສໍວຣາທີສຸ ‘‘ປຏິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ຈີວຣໍ ປຏິເສວຕິ ສີຕສ຺ສ ປຏິຆາຕາຍາ’’ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໑.໒໓; ອ. ນິ. ໖.໕໘) ນເຍນ ຠຄວຕາ ເທສິຕໍ ທມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ. ສງ຺ຂາຍ ເສເວ ວຣປຎ຺ຎສາວໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ອິທ ປິຓ຺ຑນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ, ວິຫາຣາທີຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ, ອາປມຸເຂນ ທສ຺ສິຕໍ ຄິລານປຈ຺ຈຍໍ, ສງ຺ຆາຏິຍາ ຈີວຣນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິທມ຺ປິ ປຈ຺ຈຍໍ ສງ຺ຂາຍ ‘‘ຍາວເທວ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ຐິຕິຍາ’’ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໑.໒໓; ອ. ນິ. ໖.໕໘) ນເຍນ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ເສເວ ວຣປຎ຺ຎສາວໂກ, ເສວິຕຸໍ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ວຣປຎ຺ຎສ຺ສ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສາວໂກ ເສກ຺ໂຂ ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ວາ, ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ຈ ອຣຫາ. ໂສ ຫິ ຈຕຸຣາປສ຺ເສໂນ ‘‘ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຏິເສວຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ອທິວາເສຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ວິໂນເທຕີ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໓໐໘; ມ. ນິ. ໒.໑໖໘; ອ. ນິ. ໑໐.໒໐) ວຸຕ຺ໂຕ. ຍສ຺ມາ ຈ ສງ຺ຂາຍ ເສເວ ວຣປຎ຺ຎສາວໂກ, ຕສ຺ມາ ຫິ ປິຓ຺ເຑ...ເປ... ຍຖາ ໂປກ຺ຂເຣ ວາຣິພິນ຺ທຸ, ຕຖາ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໓໙໖. ເອວໍ ຂີຓາສວປຏິປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏນ ອນຄາຣິຍປຏິປທໍ ນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອິທານິ ອຄາຣິຍປຏິປທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຄຫຏ຺ຐວຕ຺ຕໍ ປນ ໂວ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຐມຄາຖາຍ ຕາວ ສາວໂກຕິ ອຄາຣິຍສາວໂກ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ. ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ໂຍ ມຍາ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ເກວໂລ ອພ຺ຍາມິສ຺ໂສ ສກໂລ ປຣິປຸຓ຺ໂຓ ຠິກ຺ຂຸທມ຺ໂມ ກຖິໂຕ. ເອສ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸອາທິປຣິຄ຺ຄເຫຫິ ສປຣິຄ຺ຄເຫນ ນ ລພ຺ຠາ ຜສ຺ເສຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ ອທິຄນ຺ຕຸນ຺ຕິ.

໓໙໗. ເອວໍ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸທມ຺ມໍ ປຏິເສເທຕ຺ວາ ຄຫຏ຺ຐທມ຺ມເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ປາຓໍ ນ ຫເນ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມຑ຺ເຒນ ຕິໂກຏິປຣິສຸທ຺ທາ ປາຓາຕິປາຕາເວຣມຓີ ວຸຕ຺ຕາ, ປຈ຺ຉິມຑ຺ເຒນ ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕປຏິປຕ຺ຕີ. ຕຕິຍປາໂທ ເຈຕ຺ຖ ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ເຕ (ສຸ. ນິ. ໓໕ ອາທໂຍ) ຈຕຸຕ຺ຖປາເທ ຖາວຣຕສເກໂຫ ເມຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ (ສຸ. ນິ. ໑໔໓ ອາທໂຍ) ສພ຺ພປ຺ປກາເຣໂຕ ວຓ຺ຓິໂຕ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ. ອຸປ຺ປຏິປາຏິຍາ ປນ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາ – ຕສຖາວເຣສຸ ສພ຺ເພສຸ ຠູເຕສຸ ນິທາຍ ທຓ຺ຑໍ ນ ຫເນ ນ ຆາຕເຍຍ຺ຍ ນານຸຊຄ຺ຄາຕີ. ‘‘ນິທາຍ ທຓ຺ຑ’’ນ຺ຕິ ອິໂຕ ວາ ປທໍ ‘‘ວຕ຺ເຕຍ຺ຍາ’’ຕິ ປາຖເສໂສ ອາຫຣິຕພ຺ໂພ. ອິຕຣຖາ ຫິ ນ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ສນ຺ທິຍຕີ.

໓໙໘. ເອວໍ ປຐມສິກ຺ຂາປທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຕໂຕ ອທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈີຕິ ອປ຺ປໍ ວາ ພຫຸໍ ວາ. ກ຺ວຈີຕິ ຄາເມ ວາ ອຣຎ຺ເຎ ວາ. ສາວໂກຕິ ອຄາຣິຍສາວໂກ. ພຸຊ຺ຌມາໂນຕິ ‘‘ປຣສນ຺ຕກມິທ’’ນ຺ຕິ ຊານມາໂນ. ສພ຺ພໍ ອທິນ຺ນໍ ປຣິວຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ເອວຎ຺ຫິ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ ສພ຺ພໍ ອທິນ຺ນໍ ປຣິວຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ໂນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ທີເປຕິ. ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍຎ຺ຈ ປາກຏຎ຺ຈາຕິ.

໓໙໙. ເອວໍ ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປທມ຺ປິ ຕິໂກຏິປຣິສຸທ຺ທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຈທໂຕ ປກ຺ຕິ ຕຕິຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ’’ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ອສກ຺ກຸຓນ຺ໂຕຕິ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ.

໔໐໐. ອິທານິ ຈຕຸຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສຠາຄ຺ຄໂຕ ວາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສຠາຄ຺ຄໂຕຕິ ສນ຺ຖາຄາຣາທິຄ຺ຄໂຕ. ປຣິສຄ຺ຄໂຕຕິ ປູຄມຊ຺ຌຄ຺ຄໂຕ. ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍຎ຺ຈ ປາກຏຎ຺ຈາຕິ.

໔໐໑ຯ ເອວໍ ຈຕ຺ຕຸຖສິກ຺ຂາປທມ຺ປິ ຕິໂກຏິປຣິສຸທ຺ທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຎ຺ຈມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ມຊ຺ຊຎ຺ຈ ປານ”ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ມຊ຺ຊຎ຺ຈ ປານນ຺ຕິ ຄາຖາພນ຺ຘສຸຂຕ຺ຖໍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ “ມຊ຺ຊປານຎ຺ຈ ນ ສມາຈເຣຍ຺ຍາ”ຕິຯ ຘມ຺ມໍ ອິມນ຺ຕິ ອິມໍ ມຊ຺ຊປານເວຣມຓີຘມ຺ມໍຯ ອຸມ຺ມາທນນ຺ຕນ຺ຕິ ອຸມ຺ມາທນປຣິໂຍສານໍຯ ໂຍ ຫິ ສພ຺ພລຫຸໂກ ມຊ຺ຊປານສ຺ສ ວິປາໂກ, ໂສ ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິຯ ອິຕິ ນໍ ວິທິຕ຺ວາຕິ ອິຕິ ນໍ ມຊ຺ຊປານໍ ຎຕ຺ວາຯ ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍຎ຺ຈ ປາກ ຏຎ຺ຈາຕິຯ

໔໐໒ຯ ເອວໍ ປຎ຺ຈມສິກ຺ຂາປທມ຺ປິ ຕິໂກຏິປຣິສຸທ຺ທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປຸຣິມສິກ຺ຂາປທານມ຺ປິ ມຊ຺ຊປານເມວ ສໍກິເລສກຣຎ຺ຈ ເກຫກຣຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ທຬ຺ຫຕຣໍ ຕໂຕ ເວຣມຓີຍໍ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ອາຫ “ມທາ ຫິ ປາປານິ ກໂຣນ຺ຕິ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ມທາຕິ ມທເຫຕຸຯ ຫິກາໂຣ ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ ນິປາໂຕຯ ປາປານິ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ປາຓາຕິປາຕາທີນິ ສພ຺ພາກຸສລານິ ກໂຣນ຺ຕິຯ ອຸມ຺ມາທນໍ ໂມຫນນ຺ຕິ ປຣໂລເກ ອຸມ຺ມາທນໍ ອິທໂລເກ ໂມຫນໍຯ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

໔໐໓-໔ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອຄາຣິຍສາວກສ຺ສ ນິຈ຺ຈສີລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຸໂປສຖງ຺ຄານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປາຓໍ ນ ຫເນ”ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາຕິ ອເສຏ຺ຐຈຣິຍຠູຕາຯ ເມຖຸນາຕິ ເມຖຸນຘມ຺ມສມາປຕ຺ຕິໂຕຯ ຣຕ຺ຕິໍ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ວິກາລໂຠຊນນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕິມ຺ປິ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ທິວາປິ ກາລາຕິກ຺ກນ຺ຕໂຠຊນໍ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍຯ ນ ຈ ຄນ຺ຘນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄນ຺ຘຄ຺ຄຫເຓນ ວິເລປນຈຸຓ຺ຓາທີນິປິ ຄຫິຕາເນວາຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ມຎ຺ເຈຕິ ກປ຺ປິຍມຎ຺ເຈຯ ສນ຺ຖເຕຕິ ຕຏ຺ຏິກາທີຫິ ກປ຺ປິຍຕ຺ຖຣເຓຫິ ອຕ຺ຖເຕຯ ຉມາຍໍ ປນ ໂຄນກາທິສນ຺ຖຕາຍປິ ວຏ຺ຏຕິຯ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກນ຺ຕິ ປຎ຺ຈງ຺ຄິກໍ ວິຍ ຕູຣິຍໍ, ນ ອງ຺ຄວິນິມຸຕ຺ຕໍຯ ທຸກ຺ຂນ຺ຕຄຸນາຕິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕຄເຕນຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ ປຈ຺ຈິມຑ຺ຒໍ ປນ ສງ຺ຄີຕິກາຣເກຫິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິປິ ອາຫຸຯ

໔໐໕ຯ ເອວໍ ອຸໂປສຖງ຺ຄານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຸໂປສຖກາລໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຕໂຕ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສາ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕໂຕຕິ ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ ນິປາໂຕຯ ປກ຺ຂສ຺ສຸປວສ຺ສຸໂປສຖນ຺ຕິ ເອວໍ ປຣປເທນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ “ປກ຺ຂສ຺ສ ຈາຕຸທ຺ທສີ ປຎ຺ຈທສີ ອຏ຺ຐມີນ຺ຕິ ເອເຕ ຕໂຍ ທິວເສ ອຸປວສ຺ສ ອຸໂປສຖໍ, ເອຕໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິເກົາໂປສຖໍ ອຸປຄມ຺ມ ວສິຕ຺ວາ”ຕິຯ ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂຎ຺ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ປຸຣິມຠາເຄ ອາສາຬ຺ຫມາໂສ, ອນ຺ໂຕວສ຺ສໍ ຕໂຍ ມາສາ, ກຕ຺ຕິກມາໂສຕິ ອິເມ ປຎ຺ຈ ມາສາ “ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ໂຂ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອາສາຬ຺ຫກຕ຺ຕິກຜ຺ຄຸຓມາສາ ຕໂຍ ເອວາຕິ ອປເຣຯ ປກ຺ຂຸໂປສຖທິວສານໍ ປຸຣິມປຈ຺ຈິມທິວສວເສນ ປກ຺ເຂ ປກ຺ເຂ ເຕຣສີປາຏິປທສຕ຺ຕມີນວມີສງ຺ຂາຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທິວສາຕິ ອປເຣຯ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ພໍ ວາ ປນ ປຸຎ຺ຎກາມິນໍ ກາສິຕພ຺ພໍຯ ເອວເມຕໍ ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂຎ຺ຈ ປສນ຺ນມານໂສ ສຸສມຕ຺ຕຣູປໍ ສຸປຣິປຸຓ຺ຓຣູປໍ ເອກມ຺ປິ ທິວສໍ ອປຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸເປຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ

໔໐໖ຯ ເອວໍ ອຸໂປສຖກາລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕສຸ ກາເລສຸ ເອຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສ຺ສ ຍໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຕໂຕ ຈ ປາໂຕ”ຕິຯ ເອຕ຺ຖາປິ ຕໂຕຕິ ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ ນິປາໂຕ, ອນນ຺ຕຣໍ ວາ, ອຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປາໂຕຕິ ອປຣຊ຺ຊທິວສປຸພ຺ພຠາເຄຯ ອຸປວຸຕ຺ຖຸໂປສໂຖຕິ ອຸປວສິເຕົາໂປສໂຖຯ ອນ຺ເນນາຕິ ຍາຄຸຠຕ຺ຕາທິນາຯ ປາເນນາຕິ ອຏ຺ຐວິຘປາເນນຯ ອນຸໂມທມາໂນຕິ ອນຸປໂມທມາໂນ, ນິຣນ຺ຕຣໍ ໂມທມາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາຣຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣູເປນ, ຍຖາສຕ຺ຕິ ຍຖາພລນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສໍວິຠເຊຖາຕິ ຠາເຊຍ຺ຍ ປຏິມາເນຍ຺ຍຯ ເສສໍ ປາກຏເມວຯ

໔໐໗ຯ ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ຖຸໂປສຖສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຍາວຊີວິກໍ ຄຣຸວຕ຺ຕໍ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ທິຎ຺ຈ ກເຖຕ຺ວາ ຕາຍ ປຏິປທາຍ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພຏ຺ຐານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຘມ຺ເມນ ມາຕາປິຕໂຣ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ເມນາຕິ ຘມ຺ມລທ຺ເຘນ ໂຠເຄນ ຯ ຠເຣຍ຺ຍາຕິ ໂປເສຍ຺ຍຯ ຘມ຺ມິກໍ ໂສ ວຓິຊ຺ຊນ຺ຕິ ສຕ຺ຕວຓິຊ຺ຊາ, ສຕ຺ຖວຓິຊ຺ຊາ, ວິສວຓິຊ຺ຊາ, ມໍສວຓິຊ຺ຊາ, ສຸຣາວຓິຊ຺ຊາຕິ ອິມາ ປຎ຺ຈ ອຘມ຺ມວຓິຊ຺ຊາ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອວເສສາ ຘມ຺ມິກວຓິຊ຺ຊາຯ ວຓິຊ຺ຊາມຸເຂນ ເຈຕ຺ຖ ກສິໂຄຣກ຺ຂາທິ ອປເຣປິ ຘມ຺ມິກາ ໂວຫາໂຣ ສງ຺ຄຫິໂຕຯ ເສສມຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ໂສ ນິຈ຺ຈສີເລົາໂປສຖສີລທານຘມ຺ມສມ຺ປນ຺ໂນ ອຣິຍສາວໂກ ປໂຍຊເຍ ຘມ຺ມິກໍ ວຓິຊ຺ຊໍ, ຕໂຕ ລທ຺ເຘນ ຈ ຘມ຺ມໂຕ ອນເປຕຕ຺ຕາ ຘມ຺ເມນ ໂຠເຄນ ມາຕາປິຕໂຣ ຠເຣຍ຺ຍຯ ອຖ ໂສ ຄິຫີ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາທິໂຕ ປກຸຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອິມໍ ວຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຕຍນ຺ໂຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ເຍ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອາຠາຍ ອນ຺ຘກາຣໍ ວິຘເມຕ຺ວາ ອາໂລກກຣເຓນ ສຍມ຺ປຠາຕິ ລທ຺ຘນາມາ ຉ ກາມາວຈຣເທວາ, ເຕ ສຍມ຺ປເຠ ນາມ ເທເວ ອຸເປຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ອລ຺ລິຍຕິ, ເຕສໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ຘມ຺ມິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ຿

ນິຏ຺ຐິໂຕ ຈ ທຸຕິໂຍ ວຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນານຍໂຕ, ນາເມນ

ຈູຬວຄ຺ໂຄຕິ຿

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓ຯ ມຫາວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ປພ຺ພຊ຺ຊາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໐໗ຯປພ຺ພຊ຺ຊໍກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມີຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວຕິ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ – ‘‘ສາຣິປຸຕ຺ຕາທີນໍ ມຫາສາວການໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ກິຕ຺ຕິຕາ, ຕໍ ກິກ຺ຂູ ຈ ອຸປາສກາ ຈ ຊານນ຺ຕິຯ ກຄວໂຕ ປນ ອກິຕ຺ຕິຕາ, ຍໍນູນາຫໍ ກິຕ຺ເຕຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິຯ ໂສ ເຊຕວນວິຫາເຣ ອາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕພີຊນີ ຄເຫຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູນໍ ກຄວໂຕ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ກິຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ກິຕ຺ເຕນ຺ເຕນ ຍຖາ ປພ຺ພຊີ, ຕໍ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ ຍຖາ ຈ ປພ຺ພຊີ, ຕໍ ກິຕ຺ເຕນ຺ເຕນ ຍຖາ ວີມໍສມາໂນ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ໂຣເຈສີ, ຕໍ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຍຖາ ປພ຺ພຊີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຈກ຺ຂຸມາຕິ ປຌ຺ຈຫິ ຈກ຺ຂູຫິ ຈກ຺ຂຸມາ ຈກ຺ຂຸສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສມາທິຄາຖາຍ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ

໔໐໘ຯ ອິທານິ ‘‘ຍຖາ ວີມໍສມາໂນ’’ຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສມ຺ພາໂຘຍ’’ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ພາໂຘຕິ ປຸຕ຺ຕທາຣາທິສມ຺ປີລຸອເນນ ກິເລສສມ຺ປີລຸອເນນ ຈ ກຸສລກິຣິຍາຍ ໂອກາສຣຫິໂຕຯ ຣຊສ຺ສາຍຕນນ຺ຕິ ກມ຺ໂພຊາທໂຍ ວິຍ ອສ຺ສາທີນໍ, ຣາຄາທິຣຊສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທໂສຯ ອພ຺ໂພກາໂສຕິ ວຸຕ຺ຕສມ຺ພາຘປຝິປກ຺ຂກາເວນ ອາກາໂສ ວິຍ ວິວໂຝຯ ອິຕິ ທິສ຺ວານ ປພ຺ພຊີຕິ ອິຕິ ຆຣາວາສປພ຺ພຊ຺ຊາສຸ ພ຺ຍາສິຊຣາມຣເຓຫິ ສຸຝ຺ຖຕຣໍ ໂຈທິຍມານຫທໂຍ ອາທີນວມານິສໍສຌ຺ຈ ວີມໍສິຕ຺ວາ, ມຫາກິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ , ອໂນມານທີຕີເຣ ຂຄ຺ເຄນ ເກເສ ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ, ຕາວເທວ ຈ ທຸວງ຺ຄຸລມຕ຺ຕສຕ຺ຖິຕສມຕາສາຣຸປ຺ປເກສມສ຺ສຸ ຫຸຕ຺ວາ ຆຝິກາເຣນ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ອຸປນີເຕ ອຝ຺ຖ ປຣິກ຺ຂາເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ເອວໍ ນິວາເສຕພ຺ພໍ ປາຣຸປີຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ເກນຈິ ອນນຸສິຝ຺ໂຖ ອເນກຊາຕິສຫສ຺ສປວຕ຺ຕິເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ປພ຺ພຊ຺ຊາຈິຕ຺ເຕເນວ ສິກ຺ຂາປີຍມາໂນ ປພ຺ພຊີຯ ເອກໍ ກາສາວໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເອກໍ ຈີວຣໍ ຂນ຺ເຘ ກຣິຕ຺ວາ ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ຕໍ ອໍເສ ອາລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕເວສໍ ອຌິຝ຺ຖາສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ

໔໑໐ຯ ເອວໍ ກຄວໂຕ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ປພ຺ພຊິຕປຝິປຕ຺ຕິ ອໂນມານທີຕີຣໍ ທິຕ຺ວາ ປຆານາຍ ຄມນຌ຺ຈ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ປພ຺ພຊິຕ຺ວານ ກາເຍນາ’’ຕິອາທີ ສພ຺ພມກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ກາເຍນ ປາປກມ຺ມໍ ວິວຊ຺ຊຍີຕິ ຕິວິຘໍ ກາຍທ຺ຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຊ຺ເຊສິຯ ວຈີທ຺ຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ວຈີທ຺ຸຈ຺ຈຣິຕໍຯ ອາຊີວໍ ປຣິໂສຘຍີຕິ ມິຈ຺ຉາຊີວໍ ຫິຕ຺ວາ ສມ຺ມາຊີວເມວ ປວຕ຺ຕຍີຯ

໔໑໑ຯ ເອວໍ ອາຊີວຝ຺ຖມກສີລໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ອໂນມານທີຕີຣໂຕ ຕີສໂຍຊນປ຺ປມາຓໍ ສຕ຺ຕາເຫນ ອຄມາ ຣາຊຄຫໍ ພຸທ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ກິຌ຺ຈາປີ ຍທາ ຣາຊຄຫໍ ອຄມາສິ, ຕທາ ພຸທ຺ໂຘ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາປີ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປຸພ຺ພຈຣິຍາຕິ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ກຕິ – ‘‘ອິຘ ຣາຊາ ຊາໂຕ, ອິຘ ຣຊ຺ຊໍ ອຄ຺ຄເຫສີ’’ຕິອາທິ ໂລກິຍໂວຫາຣວຈນໍ ວິຍຯ ມຄຘານນ຺ຕິ ມຄຘານໍ ຊນປທສ຺ສ ນຄຣນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຄິຣິພ຺ພຊນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິ ຕສ຺ສ ນາມໍຯ ຕຌ຺ຫິ ປຓ຺ຑວຄິຊ຺ຊກູຝເວກາໂຣສິຄິລິເວປຸລ຺ລນາມການໍ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ຄິຣີນໍ ມຊ຺ເຊ ວໂຊ ວິຍ ຖິຕໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຄິຣິພ຺ພຊ’’ນ຺ຕິ ວ຺ຸຈ຺ຈຕິຯ ປິຓ຺ຑາຍ ອກິຫາເຣສີຕິ ກິກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ຕສ຺ມິ ນຄເຣ ຈຣິຯ ໂສ ກິຣ ນຄຣທ຺ວາເຣ ຖຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ສຈາຫໍ ຣຌ຺ໂຍ ພິມ຺ພິສາຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄມນໍ ນິເວເທຍ຺ຍໍ, ‘ສຸທ຺ໂຘທນສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ສິທ຺ຘຕ຺ໂຖ ນາມ ກຸມາໂຣ ອາຄໂຕ’ຕິ ພຫຸມ຺ປິ ເມ ປ຺ຈ຺ຈຍໍ ອກິຫເຣຍ຺ຍຯ ນ ໂຂ ປນ ເມ ຕໍ ປຕິຣູປໍ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ຈຍຄຫຓໍ, ຫນ຺ທາຫໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣາມີ’’ຕິ ເທວທຕ຺ຕິຍໍ ປໍສຸກູລຈີວຣໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປາຈີນທ຺ວາເຣນ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອນຸຆຣໍ ປິຓ຺ຑາຍ ອຈຣິຯ ເຕນາຫ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ – ‘‘ປິຓ຺ຑາຍ ອກິຫາເຣສີ’’ຕິຯ ອາກິຓ຺ຓວຣລກ຺ຂໂຓຕິ ສຣີເຣ ອາກິຣິຕ຺ວາ ວິຍ ຖປິຕວຣລກ຺ຂໂຓ ວິປຸລວຣລກ຺ຂໂຓ ວາຯ ວິປຸລມ຺ປິ ຫິ ‘‘ອາກິຓ຺ຓ’’ນ຺ຕິ ວ຺ຸຈ຺ຈຕິຯ ຍຖາຫ – ‘‘ອາກິຓ຺ຓລຸທ຺ໂທ ປຸຣິໂສ, ຘາຕິເຈລໍວ ມກ຺ຂິໂຕ’’ຕິ (ຊາ. ໑ຯ໖ຯ໑໑໗; ໑ຯ໙ຯ໑໐໖)ຯ ວິປຸລລຸທ຺ໂທຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໑໔ຯຕມທ຺ທສາຕິ ຕໂຕ ກິຣ ປຸຣິມານິ ສຕ຺ຕ ທິວສານິ ນຄເຣ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ໂຆສິຕໍ ອໂຫສິຯ ຕໍ ທິວສໍ ປນ ‘‘ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ວີຕິວຕ຺ຕໍ, ກມ຺ມນ຺ຕາ ປໂຍເຊຕພ຺ພາ’’ຕິ ເກຣີ ຈຣິຯ ອຖ ມຫາຊໂນ ຣາຊງ຺ຄເຓ ສນ຺ນິປຕິຯ ຣາຊາປິ ‘‘ກມ຺ມນ຺ຕໍ ສໍວິທຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ

ສີຫປຎ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ພລກາຍໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຕໍ ປິຓ຺ຑາຍ ອຠິຫາເຣນ຺ຕໍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອທ຺ທສຯ ເຕນາຫ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ –
‘‘ຕມທ຺ທສາ ພິມ຺ພິສາໂຣ, ປາສາທສ຺ມິໍ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ’’ຕິຯ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຠາສຖາຕິ ອິມໍ ອຕ຺ຖໍ ອມຈ຺ຈານໍ ອຠາສິຯ

໔໑໓ຯ ອິທານິ ຕໍ ເຕສໍ ອມຈ຺ຈານໍ ຠາສິຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ອິມໍ ໂຠນ຺ໂຕ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອິມນ຺ຕິ ໂສ ຣາຊາ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ໂຠນ຺ໂຕຕິ ອມຈ຺ເຈ ອາລປຕິຯ ນິສາເມຖາຕິ ປສ຺ສຖຯ ອຠິຣູໂປຕິ ທສ຺ສນີຍງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ໂຄຯ ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນຯ ສຸຈີຕິ ປຣິສຸທ຺ຘຉວິວຓ຺ໂຓຯ ຈຣເຓນາຕິ ຄມເນນຯ

໔໑໔-໕ຯນີຈກຸລາມິວາຕິ ນີຈກຸລາ ອິວ ປພ຺ພຊິໂຕ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣຯ ກຸຫິໍ ຠິກ຺ຂຸ ຄມິສ຺ສຕີຕິ ອຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ອຊ຺ຊ ກຕ຺ຖ ວສິສ຺ສຕີຕິ ຊານິຕຸໍ ຣາຊທູຕາ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕຸຯ ທສ຺ສນກາມາ ຫິ ມຍໍ ອສ຺ສາຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອາຫຯ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸຕາຍ, ສຸສໍວຸໂຕ ສຕິຍາຯ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ວາ ສຕິຍາ, ສຸສໍວຸໂຕ ປາສາທິເກນ ສງ຺ຆາຏິຈີວຣຘາຣເຓນຯ

໔໑໖ຯຂິປ຺ປໍ ປຕ຺ຕໍ ອປູເຣສີຕິ ສມ຺ປຊານຕ຺ຕາ ປຕິສ຺ສຕຕ຺ຕາ ຈ ອຘິກໍ ອຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ‘‘ອລໍ ເອຕ຺ຕາວຕາ’’ຕິ ອຊ຺ຌາສຍປູຣເຓນ ຂິປ຺ປໍ ປຕ຺ຕໍ ອປູເຣສິຯ ມຸນີຕິ ໂມນຕ຺ຖາຍ ປຕິປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອປ຺ປຕ຺ຕມຸນິຠາໂວປິ ມຸນີອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂລກໂວຫາເຣນ ວາຯ ໂລກິຍາ ຫິ ອໂມນສມ຺ປຕ຺ຕມ຺ປິ ປພ຺ພຊິຕໍ ‘‘ມຸນີ’’ຕິ ຠຓນ຺ຕິຯ ປຓ຺ຑວໍ ອຠິຫາເຣສີຕິ ຕໍ ປພ຺ພຕໍ ອຠິຣຸຫິຯ ໂສ ກິຣ ມນຸສ຺ເສ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ອິມສ຺ມິໍ ນຄເຣ ປພ຺ພຊິຕາ ກຕ຺ຖ ວສນ຺ຕີ’’ຕິຯ ອຖສ຺ສ ເຕ ‘‘ປຓ຺ຑວສ຺ສ ອຸປຣິ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸຂປພ຺ຠາເຣ’’ຕິ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ຕສ຺ມາ ຕເມວ ປຓ຺ຑວໍ ອຠິຫາເຣສິ ‘‘ເອຕ຺ຖ ວາໂສ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຯ

໔໑໙-໒໓ຯພ຺ຍຄ຺ຆຸສໂຠວ ສີໂຫວ ຄິຣິຄພ຺ຠເຣຕິ ຄິຣິຄຸຫາຍໍ ພ຺ຍຄ຺ໂຆ ວິຍ ອຸສໂຠ ວິຍ ສີໂຫ ວິຍ ຈ ນິສິນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕ ຫິ ຕໂຍ ເສຏ຺ຐາ ວິຄຕຠຍເຠຣວາ ຄິຣິຄພ຺ຠເຣ ນິສີທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ອຸປມໍ ອກາສິຯ ຠທ຺ທຍາເນນາຕິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖສິວິກາທີນາ ອຸຕ຺ຕມຍາເນນຯ ສຍານຠູມິໍ ຍາຍິຕ຺ວາຕິ ຍາວຕິກາ ຠູມິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີນາ ຍາເນນ ສກ຺ກາ ຄນ຺ຕຸໍ, ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຯ ອາສຊ຺ຊາຕິ ປຕ຺ວາ, ສມີປມສ຺ສ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປາວິສີຕິ ນິສີທິຯ ຍຸວາຕິ ໂຍພ຺ພນສມ຺ປນ຺ໂນຯ ທຫໂຣຕິ ຊາຕິຍາ ຕຣຸໂຓຯ ປຖມຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ສຸສູຕິ ທຫຣວິເສສນເມວຯ ຍຸວາ ສຸສູຕິ ອຕິໂຍພ຺ພໂນຯ ປຖມຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຕິ ປຖເມນ ໂຍພ຺ພນເວເຄນ ອຸຏ຺ຐິໂຕຯ ທຫໂຣ ຈາສີຕິ ສຕິ ຈ ທຫຣຕ຺ເຕ ສຸສຸ ພາລໂກ ວິຍ ຂາຍສີຕິຯ

໔໒໔-໕ຯອນີກຄ຺ຄນ຺ຕິ ພລກາຍໍ ເສນາມຸຂໍຯ ທທາມິ ໂຠເຄ ຠຸຎ຺ຊສ຺ສູຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ອຫໍ ເຕ ອງ຺ຄມຄເຘສຸ ຍາວິຈ຺ຉສິ, ຕາວ ທທາມິ ໂຠເຄຯ ຕໍ ຕ຺ວໍ ໂສຠຍນ຺ໂຕ ອນີກຄ຺ຄໍ ນາຄສງ຺ຆປຸຣກ຺ຂໂຕ ຠຸຎ຺ຊສ຺ສູ’’ຕິ ເອວໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຸຊຸໍ ຊນປໂທ ຣາຊາຕິ ‘‘ທທາມິ ໂຠເຄ ຠຸຎ຺ຊສ຺ສຸ, ຊາຕິໍ ອກ຺ຂາຫິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ’’ຕິ ເອວໍ ກິຣ ວຸຕ຺ໂຕ ມຫາປຸຣິໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ສເຈ ອຫໍ ຣຊ຺ເຊນ ອຕ຺ຖິໂກ ອສ຺ສໍ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທໂຍປິ ມໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ເຊນ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍຸໍ, ເຄເຫ ຐິໂຕ ເອວ ວາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຍ຺ຍໍຯ ອຍໍ ປນ ຣາຊາ ອຊານນ຺ໂຕ ເອວມາຫ – ‘ຫນ຺ທາຫໍ, ຕໍ ຊານາເປມິ’’’ຕິ ພາຫໍ ອຸຈ຺ຈາເຣຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄຕທິສາຠາຄໍ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ‘‘ອຸຊຸໍ ຊນປໂທ ຣາຊາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຫິມວນ຺ຕສ຺ສ ປສ຺ສໂຕຕິ ຠຓນ຺ໂຕ ສສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິເວກລ຺ລາຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຫິມວນ຺ຕຎ຺ຫິ ນິສ຺ສາຍ ປາສາຓວິວຣສມ຺ຠວາ ມຫາສາລາປິ ປຎ຺ຈຫິ ວຸທ຺ຘີຫິ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ເຂຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕານິ ສສ຺ສານິຯ ຘນວີຣິເຍນ ສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ຠຓນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ອເວກລ຺ລຕ຺ຕໍ, ປຣຣາຊູຫິ ອຕກ຺ກນິຍໍ ວີຣປຸຣິສາຘິຏ຺ຐິຕຠາວຎ຺ຈສ຺ສ ທສ຺ເສຕິຯ ໂກສເລສຸ ນິເກຕິໂນຕິ ຠຓນ຺ໂຕ ນວກຣາຊຠາວໍ ປຕິກ຺ຂິປຕິຯ ນວກຣາຊາ ຫິ ນິເກຕີຕິ ນ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍສ຺ສ ປນ ອາທິກາລໂຕ ປຠຸຕິ ອນ຺ວຍວເສນ ໂສ ເອວ ຊນປໂທ ນິວາໂສ, ໂສ ນິເກຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຖາຣູໂປ ຈ ຣາຊາ ສຸທ຺ໂທທໂນ, ຍໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ໂກສເລສຸ ນິເກຕິໂນ’’ຕິຯ ເຕນ ອນ຺ວຍາຄຕມ຺ປິ ໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທີເປຕິຯ

໔໒໖ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທີເປຕ຺ວາ ‘‘ອາທິຈ຺ຈາ ນາມ ໂຄຕ຺ເຕນ, ສາກິຍາ ນາມ ຊາຕິຍາ’’ຕິ ອິມິນາ ຊາຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຎ຺ຈ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຣຎ຺ຎາ ‘‘ທທາມິ ໂຠເຄ ຠຸຎ຺ຊສ຺ສູ’’ຕິ, ຕໍ ປຕິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ຕມ຺ຫາ ກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫິ, ນ ກາເມ ອຠິປຕ຺ຖຍ’’ນ຺ຕິຯ ຍທິ ຫິ ອຫໍ ກາເມ ອຠິປຕ຺ເຖຍ຺ຍໍ, ນ ອີທິສໍ ຘນວີຣິຍສມ຺ປນ຺ນໍ ທ຺ວາສີຕິສຫສ຺ສ ວີຣປຸຣິສສມາກຸລໍ ກຸລໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຍໍ ກິເຣຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໔໒໗ຯ ເອວໍ ຣຎ຺ໂຎ ວຈນໍ ປຕິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ອຕ຺ຕໂນ ປພ຺ພຊ຺ຊາເຫຕຸໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ກາເມສ຺ວາທີນວໍ ທິສ຺ວາ,

ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ທຍຸຖ຺ ເຂມໂຕ''ຕິ. ເອຕໍ ''ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫີ''ຕິ ອີມິນາ ສມ຺ພນ຺ທິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ທຍຸຖ຺ຕິ ທິສ຺ວາ ฯ ເສສເມຕ຺ຖ ອີໂຕ ປຸຣິມຄາຖາສຸ ຈ ຍໍ ຍໍ ນ ວິຈາຣິຕໍ, ຕໍ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ເອວ ນ ວິຈາຣິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ເຫຕຸໍ ວຕ຺ວາ ປທານຕ຺ຖາຍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ຣາຊານໍ ອາມນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ປທານາຍ ຄມິສ຺ສາມິ, ເອຕ຺ຖ ເມ ຣຊ຺ຊຕິ ມໂນ''ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ມາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ທຍຸຖ຺ ເຂມໂຕ ປພ຺ພຊິໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ປຣມຕ຺ຖເນກ຺ຂມ຺ມໍ ນິພ຺ພານາມຕໍ ສພ຺ພສມ຺ມານໍ ອຄ຺ຄຍຸເຄນ ປທານໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ປທານຕ຺ຖາຍ ຄມິສ຺ສາມິ, ເອຕ຺ຖ ເມ ປທາເນ ຣຊ຺ຊຕິ ມໂນ, ນ ກາເມສູຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກິຣ ຣາຊາ ໂພນ຺ທິສຕ຺ຕໍ ອາຫ – ''ປຸພ຺ເພວ ເມຕໍ, ການ຺ເຕ, ສຸຕໍ 'ສຸທ຺ໂທທນຣຊ຺ໂຍ ກິຣ ປຸຕ຺ໂຕ ສີຫຼຕ຺ຖກຸມາໂຣ ຈຕ຺ຕາຣີ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ທິສ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ພຸທ຺ໂທ ກວິສ຺ສຕີ'ຕິ, ໂສຫໍ, ການ຺ເຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ອະນິມຸຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ເອວໍປສນ຺ໂນ 'ອທ຺ທາ ພຸທ຺ທຕ຺ຕໍ ປາປຸຕິສ຺ສຖາ'ຕິ. ສາຣຸ, ການ຺ເຕ, ພຸທ຺ທຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ປຖມໍ ມມ ວິຊິຕໍ ໂອກ຺ກເມຍ຺ຍາຖາ''ຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍຸຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍຸຖກຖາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໒. ປທານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໒໕.ຕໍມໍ ປທານປທິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ປທານສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ''ປທານາຍ ຄມິສ຺ສາມິ, ເອຕ຺ຖ ເມ ຣຊ຺ຊຕິ ມໂນ''ຕິ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປພ຺ພຊ຺ຊາສຸຕ຺ຕໍ ນິຍ຺ຖາເປສິ. ກຄວາ ຄນ຺ທກຸຝິຍໍ ນິສິນ຺ໂນ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ມຍາ ຉພ຺ພສ຺ສານິ ປທານໍ ປຕ຺ຖຍມາເນນ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາ ກຕາ, ຕໍ ອຊ຺ຊ ກິກ຺ຂູນໍ ກເຖສ຺ສາມີ''ຕິ. ອຖ ຄນ຺ທກຸຝິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຸທ຺ທາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ''ຕໍ ມໍ ປທານປ ທິຕຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອາຣກິຕ຺ວາ ອີມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິ.

ຕຕ຺ຖ ຕໍ ມນ຺ຕິ ທ຺ວີຫິປີ ວຈເນຫິ ອຕ຺ຕານເມວ ນິທ຺ທິສຕິ. ປທານປທິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິພ຺ພານຕ຺ຖາຍ ເປສິຕຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕອຕ຺ຕກາວໍ ວາ. ນທີ ເນຣຍ຺ຊຣໍ ປຕິຕິ ລກ຺ຂຕໍ ນິທ຺ທິສຕິ. ລກ຺ຂຕລຍ຺ຫິ ປທານປທິຕຕ຺ຕາຍ ເນຣຍ຺ຊຣາ ນທີ. ເຕ ເນວ ເຈຕ຺ຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍ. ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ ''ນທິຍາ ເນຣຍ຺ຊຣາຍາ''ຕິ, ເນຣຍ຺ຊຣາຍ ຕີເຣຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ວິປຣກ຺ກມ຺ມາຕິ ອ ຕິວ ປຣກ຺ກມິຕ຺ວາ. ຊາຍນ຺ຕນ຺ຕິ ອປ຺ປາຕກຊ຺ຊານມນ຺ຍຸຍຊ຺ຊນ຺ຕໍ ฯ ໂຍຄກ຺ເຂມສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາຕິ ຈຕູຫິ ໂຍເຄຫິ ເຂມສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອະທິຄມຕ຺ຖໍ.

໔໒໖.ນມຸຈີຕິ ມາໂຣ. ໂສ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ວິສຍາ ນິກ຺ຂມິຕຸກາເມ ເທວມນຸສ຺ເສ ນ ມຸຍ຺ຈຕິ, ອນ຺ຕຣາຍໍ ເນສໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ມາ ''ນມຸຈີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຣຸຕໍ ວາຈນ຺ຕິ ອນຸທ຺ທຍາຍຸຕ຺ຕໍ ວາຈໍ. ກາສມາໂນ ອຸປາຄມີຕິ ອີທໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ. ກສ຺ມາ ປນ ອຸປາຄ ໂຕ? ມຫາປຸຣິໂສ ກິຣ ເອກທິວສໍ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ສພ຺ພທາ ອາຫາຣໍ ປຣິເຍສມາໂນ ຊີວິເຕ ສາເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ນ ຈ ສກ຺ກາ ຊີວິເຕ ສາເປກ຺ເຂນ ອມຕໍ ອະທິຄນ຺ຕຸ''ນ຺ຕິ ฯ ຕໂຕ ອາຫາຣຸປຈ຺ເຈທາຍ ປຝິປ຺ຊຊິ, ເຕນ ກິໂສ ທຸພ຺ພຕ຺ໂຕ ຈ ອໂຫສິ. ອຖ ມາໂຣ ''ອຍໍ ສມ຺ໂພທາຍ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ, ນ ໂຫຕີຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ອຕິໂພຣໍ ຕປໍ ກໂຣຕິ, ກທາຈິ ມມ ວິສຍໍ ອຕິກ຺ກເມຍ຺ຍາ''ຕິ ກີໂຕ ''ອິທລ຺ຈິທລ຺ຈ ວຕ຺ວາ ວາເຣສ຺ສາມີ''ຕິ ອາຄໂຕ. ເຕເນວາຫ – ''ກິໂສ ຕ຺ວມສີ ທຸພ຺ພຕ຺ໂຕ, ສນ຺ຕິເກ ມຣຕໍ ຕວາ''ຕິ.

໔໒໗. ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ອຖສ຺ສ ມຣຕສນ຺ຕິກກາວໍ ສາເວນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ສຫສ຺ສກາໂຄ ມຣຕສ຺ສ, ເອກໍໂສ ຕວ ຊີວິຕ''ນ຺ ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສຫສ຺ສໍ ກາຄານໍ ອສ຺ສາຕິ ສຫສ຺ສກາໂຄ. ໂກ ໂສ ? ມຣຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ປາຖເສໂສ. ເອໂກ ອໍໂສຕິ ເອກໍໂສ. ອີທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຍໍ ອປ຺ປາຕກຊ຺ຊານາທິສຫສ຺ສກາໂຄ ຕວ ມຣຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ, ຕໂຕ ປນ ເຕ ເອໂກ ເອວ ກາໂຄ ຊີວິຕໍ, ເອວໍ ສນ຺ຕິເກ ມຣຕໍ ຕວາຕິ. ເອວໍ ມຣຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກກາວໍ ສາເວຕ຺ວາ ອຖ ນໍ ຊີວິເຕ ສມ຺ສ຺ສາເຫນ຺ໂຕ ອາຫ ''ຊີວ ໂກ ຊີວິຕໍ ເສຍ຺ໂຍ''ຕິ. ກາໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ ເຈ. ຊີວໍ ປຸລ຺ຍານິ ກາຫສີຕິ.

໔໒໘. ອຖ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ມຕານິ ປຸລ຺ຍານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ຈຣໂຕ ຈ ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ''ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ກາ ເລນ ກາລໍ ເມຖຸນວິຣຕີ ສນ຺ທາຍາຫ, ຍໍ ຕາປສາ ກໂຣນ຺ຕິ. ຊູຫໂຕຕິ ຊຸຫນ຺ຕສ຺ສ. ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຝເມວ.

໔໒໙.ທຸຄ຺ໂຄ ມຄ຺ໂຄຕິ ອີມໍ ປນ ອຫຸຕຄາຖໍ ປທານວິຈ຺ຈນ຺ທໍ ຊເນນ຺ໂຕ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປາຕກຊ຺ຊານາທິຄຫນຕ຺ຕາ ທຸກ຺

ເຂນ ຄນ຺ຕພ຺ໂພຕິ ທຸຄ຺ໂຄ, ທຸກ຺ຂິຕກາຍຈິຕ຺ເຕນ ກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກໂຣ, ສມ຺ຕິກມຣເຕນ ຕາທິເສນາປິ ປາປຸຕິຕຸ໌ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍໂຕ ທຸຣກິສມ຺ກໂວຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ອີໂຕ ປຣໍ ອິມາ ຄາຖາ ກຕໍ ມາໂຣ, ອຬຸຖາ ພຸທ຺ຘສຸສ ສມ຺ຕິເກຕິ ອຍມຸປ຺ຑຸຒຄາຖາ ສງຄີຕິກາເຣຫີ ວຸຕ຺ຕາ຺ ສກລຄາຖາປີຕິ ເອເກ຺ ກຄວຕາ ເອວ ປນ ປຣໍ ວິຍ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສນ຺ເຕນ ສພ຺ພ ເມຕ຺ຖ ເອວໍຊາຕິກໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຍມມ຺ຫາກໍ ຂນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ອຬຸຖາຕິ ອຬຸຖາສິ຺ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ຺

໔໓໓຺ ລຬຸຖຄາຖາຍ ເຍນຕ຺ເຖນາຕິ ເອຕ຺ຖ ປເຣສໍ ອນ຺ຕຣາຍກຣເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ເຖນ ຕຸວໍ, ປາປິມ, ອາຄໂຕສີຕິ ອຍມຘິປ຺ ປາໂຍ ຺ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ຺

໔໓໔຺ ''ຊີວໍ ປຸລຸລານິ ກາຫສີ''ຕິ ອິທໍ ປນ ວຈນໍ ປຜິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ''ອຕຸມຕ຺ໂຕປີ''ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ປຸລຸເລນາຕິ ວຬຸຍ ຄາມີ ມາເຣນ ວຸຕ຺ຕໍ ປຸລຸລໍ ສນ຺ຘາຍ ກຕຕິ຺ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ຺

໔໓໔຺ ອິທານິ ''ເອກໍໂສ ຕວ ຊີວິຕ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ ອາຣພ຺ກ ມາຣໍ ສນ຺ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ''ອຕ຺ຖິ ສທ຺ຘາ''ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ຺ ຕຕ຺ຣາຍມຘິປ຺ປາໂຍ – ອເຣ, ມາຣ, ໂຍ ອນຸຕ຺ຕເຣ ສນ຺ຕິວຣປ຺ເທ ອສຸສທ຺ໂຘ ກເວຍ຺ຍ, ສທ຺ໂຘປີ ວາ ກຸສີໂຕ, ສທ຺ໂຘ ອາຣທ຺ຘວິ ຣິໂຍ ສມາໂນປີ ວາ ທຸປ຺ປລຸໂລ, ຕໍ ຕຸວໍ ຊີວິຕມນຸປ຺ຸຈ຺ລມາໂນ ໂສເກຍ຺ຍາສິ, ມຍ຺ຫໍ ປນ ອນຸຕ຺ຕເຣ ສນ຺ຕິວຣປ຺ເທ ໂອກ ປ຺ປນສທ຺ຘາ ອຕ຺ຖິ, ຕຖາ ກາຍິກເຈຕສິກມສິຖິລປຣກ຺ກມຕາສງຂາຕໍ ວີຣິຍໍ, ວຊິຣູປມາ ປລຸລາ ຈ ມມ ວິຊ຺ຊຕິ, ໂສ ຕຸວໍ ເອວໍ ມໍ ປຫິຕຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕມຊ຺ຊາສຍໍ ກີ ຊີວມນຸປ຺ຸຈ຺ລສີ, ກສ຺ມາ ຊີວິຕໍ ປ຺ຸຈ຺ລສີ຺ ປລຸລາຈ ມມາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ສທ຺ເທນ ສຕິ ສມາຘິ ຈ຺ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ເຍຫິ ປລຸຈຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ນິພ຺ພານໍ ປາປຸຕນ຺ຕິ, ເຕສຸ ເອເກນາປີ ອວິຣຫິຕໍ ເອວໍ ມໍ ປຫິຕຕ຺ຕໍ ກີ ຊີວມນຸປ຺ຸຈ຺ລສີ? ນນຸ – ເອກາຫໍ ຊີວິຕໍ ເສຍ຺ໂຍ, ວີຣິຍມາຣກໂຕ ທລຸຫໍ (ຘ຺ ປ຺ ໑໑໔)຺ ປລຸລວນ຺ຕສຸສ ຊາຍິໂນ, ປສ຺ສໂຕ ອຸທຍພ຺ພຍນ຺ຕິ (ຘ຺ ປ຺ ໑໑໑, ໑໑໓)຺

໔໓໖-໗຺ ເອວໍ ມາຣໍ ສນ຺ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເທຫຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ນທີນມປີ''ປີ ຄາຖາຕ຺ຕຍມາຫ຺ ຕມຕ຺ຖໂຕ ປາກຍເມວ຺ ອຍໍ ປນ ອຘິປ຺ປາຍວຕ຺ຕນາ – ຍ຺ວາຍໍ ມມ ສຣີເຣ ອປ຺ປາຕກຊ຺ຊານວີຣິຍເວຄສມຸຬຼິໂຕ ວາໂຕ ວຕ຺ຕຕິ, ໂລເກ ຄງຄາຍມຸນາທີນໍ ນທີນມ຺ປີ ໂສຕານິ ອຍໍ ວິໂສສເຍ, ກີລຸຈ ເມ ເອວໍ ປຫິຕຕ຺ຕສຸສ ຈຕຸນາລຸອິມຕ຺ຕໍ ໂລຫິຕໍ ນ ອຸປໂສເສຍ຺ຍ຺ ນ ເກວລລຸຈ ເມ ໂລຫິຕເມວ ສຸສຸສຕິ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ຕມ຺ຫິ ໂລຫິເຕ ສຸສຸສມານມ຺ຫິ ພທ຺ຘາພທ຺ຘເກທໍ ສຣີຣານຸຄຕໍ ປີຕ຺ຕໍ, ອສິຕ ປີຕາທິປ຺ຜິຈ຺ລາທກໍ ຈຕຸນາລຸອິມຕ຺ຕເມວ ເສມ຺ຫລຸຈ, ກີລຸຈາປຣໍ ຕຕ຺ຕກເມວ ມຸຕ຺ຕລຸຈ ໂອຊລຸຈ ສຸສຸສຕິ, ເຕສຸ ຈ ສຸສຸສມາ ເນສຸ ມໍສານິປີ ຂີຍນ຺ຕິ, ຕສຸສ ເມ ເອວໍ ອນຸປຸພ຺ເພນ ມໍເສສຸ ຂີຍມາເນສຸ ກີຍ຺ໂຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ນ ຕ຺ເວວ ຕປ຺ປ຺ຈຈຍາ ສໍສີທຕິ຺ ໂສ ຕຸວໍ ອິທິສໍ ຈິຕ຺ຕມຊານນ຺ໂຕ ສຣີຣມຕ຺ຕເມວ ທິສ຺ວາ ກຕາສິ ''ກີໂສ ຕ຺ວມສີ ທຸພ຺ພຕ຺ໂຕ, ສນ຺ຕິເກ ມຣຕໍ ຕວາ''ຕິ຺ ນ ເກວລລຸຈ ເມ ຈິຕ຺ຕເມວ ປສີທຕິ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ກີຍ຺ໂຍ ສຕິ ຈ ປລຸລາ ຈ ສມາຘິ ມມ ຕິຬຸຖຕິ, ອຕຸມຕ຺ໂຕປີ ປມາໂທ ວາ ສມ຺ ໂມໂຫ ວາ ຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂໂປ ວາ ນຕ຺ຖິ, ຕສຸສ ມຍ຺ຫໍ ເອວໍ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເກຈິ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອຕີຕໍ ວາ ອທ຺ຘານໍ ອນາຄຕໍ ວາ ເອຕຣຫິ ວາ ໂອປ຺ກ຺ກມິກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ຕາສໍ ນິທສ຺ສນກູຕໍ ປຕ຺ຕສຸສ ອຸຕ຺ຕມເວທນໍ຺ ຍຖາ ອລຸເລສໍ ທຸກ຺ເຂນ ຟຸຬຸຖາ ນໍ ສຸຂໍ, ສີເຕນ ອຸຕຸຫໍ, ອຸຕຸເຫນ ສີຕໍ, ຂຸທາຍ ໂກຊນໍ, ປີປາສາຍ ຟຸຬຸຖານໍ ອຸທກໍ ອເປກ຺ຂເຕ ຈິຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ປລຸຈສຸ ກາມຄຸເຕສຸ ເອກກາມມ຺ປີ ນາເປກ຺ຂເກ ຈິຕ຺ຕໍ຺ ''ອໂທ ວຕາຫໍ ສຸໂກຊນໍ ກຸລຸຊິຕ຺ວາ ສຸຂເສຍ຺ຍໍ ສເຍຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ອິທິເສນາກາເຣນ ມມ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ປສ຺ສ, ຕຸວໍ ມາຣ, ສຕ຺ຕສຸສ ສຸທ຺ຘຕນ຺ຕິ຺

໔໓໘-໔໑຺ ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຸທ຺ຘຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ''ນິວາເຣສ຺ສາມິ ຕ''ນ຺ຕິ ອາຄຕສຸສ ມາຣສຸສ ມໂນຣຖກລຸຊນຕ຺ຖໍ ມາຣເສນໍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕາຍ ອປຣາຊິຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ກາມາ ເຕ ປຖມາ ເສນາ''ຕິອາທິກາ ລ ຄາຖາໂຍ ອາຫ຺

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ອາທິໂຕວ ອຄາຣິຍກູເຕ ສຕ຺ເຕ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ກິເລສກາມາ ໂມຫຍນ຺ຕິ, ເຕ ອກິກຸຍ຺ຍ ອນຄາຣິຍກາວໍ ອຸປຄຕາ ນໍ ປນ຺ເຕສຸ ວາ ເສນາສເນສຸ ອລຸລຕຣລຸລຕເຣສຸ ວາ ອຘິກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອຣຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ຺ ວຸຕ຺ຕລຸເຈຕໍ ''ປພ຺ພຊິເຕນ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອກິຣຕິ ທຸກ຺ກຣາ''ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໓໓໑)຺ ຕໂຕ ເຕ ປຣປ຺ຜິພທ຺ຘຊີວິກຕ຺ຕາ ຂຸປ຺ປີປາສາ ພາເຘຕິ, ຕາຍ ພາຘິຕານໍ ປຣິເຍສນຕຕ຺ຫາ ຈິຕ຺ຕໍ ກິລມຍຕິ, ອຖ ເນສໍ ກິລນ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ ຖີນມິທ຺ຘໍ ໂອກ຺ກມຕິ຺ ຕໂຕ ວິເສສມນຘິຄຈ຺ລນ຺ຕານໍ ທຸຣກິສມ຺ກເວສຸ ອຣລຸລວນປຕ຺ເຖສຸ ເສນາສເນສຸ ວິຫຣຕໍ ອຸຕ຺ຣາສສລຸລິຕາ ກີຣຸ ຊາຍຕິ, ເຕສໍ ອຸສ຺ສງກິຕປຣິສງກິຕານໍ ທີຘຣຕ຺ຕໍ ວິເວກຣສມນສ຺ສາທຍມານານໍ ວິຫຣຕໍ ''ນ ສີຍາ ນຸ ໂຂ ເອສ ມຄ຺ໂຄ''ຕິ ປຜິປຕ຺ຕິຍໍ ວິຈິກິຈ຺ລາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ວິໂນ

ເຫຕ຺ວາ ວິຫຣຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກນ ວິເສສາຬິຄເມນ ມານມກ຺ຂຖມ຺ກາ ຊາຍນ຺ຕິ, ເຕປິ ວິໂນເຫຕ຺ວາ ວິຫຣຕໍ ຕໂຕ ອຬິກຕຣໍ ວິເສສາຬິຄມໍ ນິສ຺ສາຍ ລາກສກ຺ການສິໂລກາ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ລາກາທິມຸຈ຺ຉິຕາ ຆມ຺ມປຕິຣູປການິ ປກາເສນ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາຍສໍ ອຬິຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄິຕາ ຊາຕິອາທີຫິ ອຕ຺ຕານໍ ອຸກ຺ກໍເສນ຺ຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເກນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ການາທີນໍ ປຖມເສນາທິກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ຯ

໔໔໘-໓຺ຯ ເອວເມຕໍ ທສວິຬໍ ເສນໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຍສ຺ມາ ສາ ກຕ຺ຫຆມ຺ມສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ກຕ຺ຫສ຺ສ ນມຸຈິໂນ ອຸປການາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ນໍ ຕວ ເສນາຕິ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ເອສາ ນມຸຈິ ເຕ ເສນາ, ກຕ຺ຫສ຺ສາກິປ຺ປ໌ຫາຣິນີ''ຕິ຺ຯ ຕຕ຺ຖ ອກິປ຺ປ ຫາຣິນີຕິ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ຆາຕນີ ນິປ຺ໂປ໌ຖນີ, ອນ຺ຕຣາຍກຣີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ນ ນໍ ອສູໂຣ ຊິນາຕິ, ເຊຕ຺ວາ ຈ ລກເຕ ສຸຂນ຺ຕິ ເອວໍ ຕວ ເສນໍ ອສູໂຣ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ສາເປກ຺ໂຂ ປຸຣິໂສ ນ ຊິນາຕິ, ສູໂຣ ປນ ຊິນາຕິ, ເຊຕ຺ວາ ຈ ມຄ຺ຄສຸຂໍ ຜລສຸຂຍ຺ຈ ອຬິຄຈ຺ຉຕິ຺ຯ ຍສ຺ມາ ຈ ລກເຕ ສຸຂໍ, ຕສ຺ມາ ສຸຂໍ ປຕ຺ຖຍມາໂນ ອຫມ຺ປິ ເອສ ມຸຍ຺ຊໍ ປຣິຫເຣຕິ຺ຯ ສງ຺ຄາມາວຈຣາ ອນິວຕ຺ຕິໂນ ປຸຣິສາ ອຕ຺ຕໂນ ອນິວຕ຺ຕນກການວິຍ຺ຍາປນຕ຺ຖໍ ສີເສ ວາ ຆເຊ ວາ ອາວຸເຬ ວາ ມຸຍ຺ຊຕິຕໍ ພນ຺ຬນ຺ຕິ, ຕໍ ອຍມ຺ປິ ປຣິຫຣ ຕິຈ຺ເຈວ ມໍ ຆາເຣຫີ຺ຯ ຕວ ເສນາຍ ປຣາຊິຕສ຺ສ ຜິຣຕ຺ຖຸ ມມ ຊີວິຕໍ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ຆາເຣຫີ – ສງ຺ຄາເມ ເມ ມຕໍ ເສຍ຺ໂຍ, ຍຍ຺ເຈ ຊີເວ ປຣາຊິໂຕ, ເຍນ ຊີວິເຕນ ປຣາຊິໂຕ ຊີເວ, ຕສ຺ມາ ຊີວິຕາ ຕຍາ ສມ຺ມາປຜິປນ຺ນານໍ ອນ຺ຕຣາຍກເຣນ ສທ຺ຬີ ສງ຺ຄາເມ ມຕໍ ມມ ເສຍ຺ໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

໔໔໔຺ຯ ກສ຺ມາ ມຕໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ ເຈ? ຍສ຺ມາ ປຄາລ຺ເຫຕ຺ຖ…ເປ… ສຸພ຺ພຕາ, ເອຕ຺ຖ ການາທິກາຍ ອຕ຺ຕຸກ຺ ກໍສນປຣວມ຺ການປຣິໂຍສານາຍ ຕວ ເສນາຍ ປຄາລ຺ຫາ ນິມຸຄ຺ຄາ ອນຸປວິຍ຺ຖາ ເອເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ສີລາທີຫິ ຄຸເຕຫິ ນປ຺ປ໌ກາສນ຺ຕິ, ອນ຺ຬກາຣໍ ປວິຍ຺ຖາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕິ຺ຯ ເອເຕ ເອວໍ ປຄາລ຺ຫາ ສມານາ ສເຈປິ ກທາຈິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິມຸຊ຺ຊນປຸຣິໂສ ວິຍ ''ສາຫຸ ສທ຺ຆາ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຖາປີ ຕາຍ ເສນາຍ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຍຕ຺ຕາ ຕຍ຺ຈ ມຄ຺ຄໍ ນ ຊານນ຺ຕິ ເຂມໍ ນິພ຺ພານຄາມີນໍ, ສພ຺ເພປີ ພຸທ຺ຆປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຆາທໂຍ ເຍນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ສຸພ຺ພຕາຕິ຺ຯ ອິມໍ ປນ ຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມາໂຣ ປຸນ ກິຍ຺ຈິ ອວຕ຺ວາ ເອວ ປກ຺ກາມີ຺ຯ

໔໔໕-໖຺ຯ ປກ຺ກນ຺ເຕ ປນ ຕສ຺ມິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕາຍ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ກິຍ຺ຈິປິ ວິເສສໍ ອນຬິຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ''ສິຍາ ນຸ ໂຂ ອຍ຺ໂຍ ມຄ຺ໂຄ ໂພຬາຍາ''ຕິອາທີນີ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ໂອລຸອາຣິກາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕ຺ວາ, ພລໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ວິສາຂປຸຕ຺ຕມທິວເສ ປເຄວ ສຸຊາຕາຍ ປາຍາສໍ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ, ກທ຺ຣວນສຕ຺ເຫ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຄ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ທິວ ສໍ ວິຕິນາເມຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ມຫາໂພຬິມຕ຺ຆາກິມຸໂຂ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິເຍນ ທິນ຺ນາ ອຍ຺ຄ ຕິຕມຸຍ຺ຄິໂຍ ໂພຬິມູເລ ວິກິຣິຕ຺ ວາ ທສສຫສ຺ສໂລກຆາຕ຺ເທວຕາຫິ ກຕສກ຺ການພຫຸມາໂນ –

''ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ ຈ, ອຍ຺ຄິ ຈ ອວສິສ຺ສຕ຺;

ອຸປສ຺ສ຺ສຕ຺ ນິສ຺ເສສໍ, ສຣີເຣ ມໍສໂລຫິຕ''ນ຺ຕິ຺ຯ –

ຈຕ຺ຣງ຺ຄວິຣິຍໍ ອຬິຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ''ນ ທານິ ພຸທ຺ຆຕ຺ຕໍ ອປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປລ຺ລງ຺ກໍ ກິນ຺ທິສ຺ສາມີ''ຕິ ປຜິຍ຺ຍໍ ກຕ຺ວາ ອປຣາຊິຕປລ຺ລງ຺ ເກ ນິສີທິ຺ຯ ຕໍ ຍຕ຺ວາ ມາໂຣ ປາປິມາ ''ອຊ຺ຊ ສິທ຺ຆຕ຺ໂຖ ປຜິຍ຺ຍໍ ກຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ, ອຊ຺ເຊວ ທານິສ຺ສ ສາ ປຜິຍ຺ຍາ ປຜິພາ ຫິຕພ຺ພາ''ຕິ ໂພຬິມຕ຺ຆໂຕ ຍາວ ຈກ຺ກວາລຸອມາຍຕໍ ທ຺ວາທສໂຍຊນວິຕ຺ຖາຣໍ ອຸທ຺ຬໍ ນວໂຍຊນມຸຄ຺ຄຕໍ ມາຣເສນໍ ສມຸຍ຺ຖາ ເປຕ຺ວາ ທິຍທ຺ຍໂຍຊນສຕປ຺ປມາຕໍ ຄິຣິເມຂລໍ ຫຕ຺ຖິຣາຊານໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ພາຫຸສຫສ຺ສໍ ມາເປຕ຺ວາ ນານາວຸຆານິ ຄເຫຕ຺ວາ ''ຄຕ຺ຫຖ, ຫນຖ, ປຫຣຖາ''ຕິ ກຕນ຺ໂຕ ອາລຸອວກສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ໌ກາຣາ ວຸຍ຺ຖິໂຍ ມາເປສິ, ຕາ ມຫາປຸຣິສໍ ປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ໌ກາຣາ ເອວ ສມ຺ປຊ຺ຊີສ຺ຸຯ ຕໂຕ ວຊິຣງ຺ກຸເສນ ຫຕ຺ຖິ ກຸມ຺ເກ ປຫຣິຕ຺ວາ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ສມີປໍ ເນຕ຺ວາ ''ອຸຍ຺ເຖຫິ, ໂກ ສິທ຺ຆຕ຺ຖ, ປລ຺ລງ຺ກາ''ຕິ ອາຫ຺ຯ ມຫາປຸຣິໂສ ''ນ ອຸຍ຺ຖຫາມິ ມາຣາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ຆຊິນີ ສມນ຺ຕາ ວິໂລເກນ຺ໂຕ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ ''ສມນ຺ຕາ ຆຊິນີ''ນ຺ຕິ຺ຯ

ຕຕ຺ຖ ຆຊິນິນ຺ຕິ ເສນໍ຺ຯ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕໍ຺ຯ ສວາຫນນ຺ຕິ ຄິຣິເມຂລນາຄຣາຊສຫິຕໍ຺ຯ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຈ຺ຉາມີຕິ ອກິມຸໂຂ ອຸປຣິ ຄມິສ຺ ສາມິ, ໂສ ຈ ໂຂ ເຕເຊເນວ, ນ ກາເຍນ຺ຯ ກສ຺ມາ? ມາ ມໍ ຖານາ ອຈາວຍິ, ມໍ ເອຕສ຺ມາ ຖານາ ອປຣາຊິຕປລ຺ລງ຺ກາ ມາໂຣ ມາ

ຈາເລສີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ນປຸປສຫຕີຕີ ສທີຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕີ, ນາກີກວຕີ ວາ។ ອາມໍ ປຕຸຕນຸຕີ ກາຈຊາຕໍ ມຕຸຕິກາການຊນໍ។ ອສຸມ ນາຕີ ປາສາເຕນ។ ເສສເມຕຸຖ ປາກຜເມວ។

໔໔໗-໘។ ອິທານີ ''ເອຕໍ ເຕ ມາຣເສນໍ ກີນຸທີຕຸວາ ຕໂຕ ປຣໍ ວີຊີຕສງຄາໂມ ສມຸປຕຸຕສມຸມຣາຊາກີເສໂກ ອີທໍ ກຣີສຸສາມີ''ຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ''ວສີກຣີຕຸວາ''ຕີ។ ຕຕຸຖ ວສີກຣີຕຸວາ ສງກປຸປນຸຕີ ມຄຸຄກາວນາຍ ສພຸພໍ ມິຈຸຊາສງກປຸປໍ ປຫາຍ ສມຸ ມາສງກປຸປສຸເສວ ປວຕຸຕເນນ ວສີກຣີຕຸວາ ສງກປຸປໍ។ ສຕິຜຸຈ ສູປຕິຜຸຖິຕນຸຕີ ກາຍາທີສຸ ຈຕູສຸ ຖາເນສຸ ອຕຸຕໂນ ສຕິຜຸຈ ສຸຜຸຖຸ ອຸປຜຸຖິຕໍ ກຣີຕຸວາ ເອວໍ ວສີກຕສງກປຸໂປ ສຸປຸປຕິຜຸຖິຕສຸສຕິ ຣຜຸຖາ ຣຜຸຖໍ ວິຈຣີສຸສາມີ ເທວມນຸສຸສເກເທ ປຸຖູ ສາວເກ ວິນຍນຸໂຕ។ ອຖ ມຍາ ວິນີຍມານາ ເຕ ອປຸປມຕຸຕາ...ເປ... ນ ໂສຈເຣ, ຕໍ ນິພຸພານມຕເມວາຕີ ອຜີປຸປາໂຍ។

໔໔໙-໕໑។ ອຖ ມາໂຣ ອີມາ ຄາຖາໂຍ ສຸຕຸວາ ອາຫ – ''ເອວຣູປໍ ປກຸຂໍ ທີສຸວາ ນ ກາຍສີ ກີກຸຂູ''ຕີ? ''ອາມ, ມາຣ, ນ ກາຍາ ມີ''ຕີ។ ''ກສຸມາ ນ ກາຍສີ''ຕີ? ''ທານາທີນໍ ປາຣມີປຸຜຸຜານໍ ກຕຕຸຕາ''ຕີ។ 'ໂກ ເອຕໍ ຊານາຕີ ທານາທີນີ ຕຸວມກາສີ''ຕີ? ''ກີ ເອຕຸຖ ປາປີມ ສກຸຂີກີຈຸເຈນ, ອປີຈ ເອກສຸມິເຍວ ກເວ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຫຸຕຸວາ ຍໍ ທານມທາສີ, ຕສຸສານຸກາເວນ ສຕຸຕກຸຂຕຸຕຸໍ ຉທີ ປກາເຣຫີ ສຜຸຊາຕກມຸປາ ອຍໍ ມຫາປຖວິເຍວ ສກຸຂີ''ຕີ។ ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ອຸທກປຣິຍນຸຕໍ ກຕຸວາ ມຫາປຖວີ ກມຸປີ ເກຣວສທຸ ທໍ ມຸຜຸຈມານາ, ຍໍ ສຸຕຸວາ ມາໂຣ ອສນິຫໂຕ ວິຍ ກີໂຕ ຊຊໍ ປຕາເມຕຸວາ ປລາຍີ ສທຸຜີ ປຣີສາຍ។ ອຖ ມຫາປຸຣິໂສ ຕີຫີ ຍາເມ ຫີ ຕີສຸໂສ ວິຊຊາ ສຈຸຜິກຕຸວາ ອຣຸຕຸຄຸຄມເນ ''ອເນກຊາຕິສໍສາຣໍ...ເປ... ຕຕຸຫານໍ ຂຍມຊຸຊຄາ''ຕີ ອີມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສີ។ ມາໂຣ ອຸທານສທຸເທນ ອາຄນຸຕຸວາ ''ອຍໍ'ພຸທຸໂຮ ອຫ'ນຸຕີ ປຜິຊານາຕີ, ຫນຸທ ນໍ ອນຸພນຸສາມີ ອາກີສມາຈາຣີກໍ ປສຸສີຕຸໍ។ ສຈສຸສ ກີຜຸຈີ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ຂລີຕໍ ກວີສຸສຕີ, ວິເຫເຖສຸສາມີ ນ''ນຸຕີ ປຸພຸເພ ໂພຜີສຕຸຕກູມິຍໍ ລພຸພສຸສານີ ອນຸພນຸຜີຕຸວາ ພຸທຸຜຕຸຕໍ ປຕຸຕໍ ເອກໍ ວສຸສໍ ອນຸພນຸຜີ។ ຕໂຕ ກຄວໂຕ ກີຜຸຈີ ຂລີຕໍ ອປສຸສນຸໂຕ ''ສຕຸຕ ວສຸສານີ''ຕີ ອີມາ ນິພຸ ເພຊນີຍຄາຖາໂຍ ອກາສີ។

ຕຕຸຖ ໂອຕາຣນຸຕີ ຣນຸຜໍ ວິວຣໍ។ ນາຜິຄຈຸຜິສຸສນຸຕີ ນາຜິຄມີ។ ເມທວຕຸຕນຸຕີ ເມທປີຕຸຫສທີສໍ។ ອນຸປຣິຍຄາຕີ ປຣິໂຕ ປຣິໂຕ ອຄມາສີ។ ມຸທຸນຸຕີ ມຸທຸກໍ។ ວິນຸເທມາຕີ ອຜິຄຈຸເຉຍຸຍາມ។ ອສຸສາທນາຕີ ສາທຸກາໂວ។ ວາຍເສຕຸໂຕຕີ ວາຍໂສ ເອຕຸໂຕ។ ເສສ ເມຕຸຖ ປາກຜເມວ។

ອຍໍ ປນ ໂຍຊນາ – ສຕຸຕ ວສຸສານີ ກຄວນຸຕໍ ໂອຕາຣາເປກຸໂຂ ອນຸພນຸຜີ ກຕຸຖຈີ ອວິຊຫນຸໂຕ ປທາປທໍ, ເອວໍ ອນຸພນຸຜີຕຸວາປີ ຈ ໂອຕາຣໍ ນາຜິຄມີ។ ໂສທໍ ຍຖາ ນາມ ເມທວຕຸຕໍ ປາສາຕໍ ເມທສຜຸຜີ ວາຍໂສ ເອກສຸມິ ປສຸເສ ມຸຂຕຸຕຸຫເກນ ວິຊຊີຕຸວາ ອສຸສາທໍ ອວິນຸທມາໂນ ''ອປຸເປວ ນາມ ເອຕຸຖ ມຸທຸ ວິນຸເທມ, ອປີ ອີໂຕ ອສຸສາທນາ ສີຍາ''ຕີ ສມນຸຕາ ຕເຖວ ວິຊຊນຸໂຕ ອນຸປຣິຍາຍີຕຸວາ ກຕຸຖຈີ ອສຸສາທໍ ອລທຸຜາ ''ປາສາໂຕວາຍ''ນຸຕີ ນິພຸພິຊຊ ປກຸກເມຍຸຍ, ເອວເມວາຫໍ ກຄວນຸຕໍ ກາຍກມຸມາ ທີສຸ ອຕຸຕໂນ ປຣີຕຸຕປຜຸຜາມຸຂຕຸຕຸຫເກນ ວິຊຊນຸໂຕ ສມນຸຕາ ອນຸປຣິຍຄາ ''ອປຸເປວ ນາມ ກຕຸຖຈີ ອປຣີສຸທຸທກາຍສມາຈາ ຣາທີມຸທຸກາວໍ ວິນຸເທມ, ກຸໂຕຈີ ອສຸສາທນາ ສີຍາ''ຕີ, ເຕ ທານີ ມຍໍ ອສຸສາທໍ ອລກມານາ ກາໂກວ ເສລມາສຊຊ ນິພຸພິຊຊາ ເປມ ໂຄຕມໍ ອາສຊຊ ຕໂຕ ໂຄຕມາ ນິພຸພິຊຊ ອເປມາຕີ។ ເອວໍ ວທໂຕ ກີຣ ມາຣສຸສ ສຕຸຕ ວສຸສານີ ນິປຸຫລປຣີສຸສມໍ ນີສຸ ສາຍ ພລວໂສໂກ ອຸທປາທີ។ ເຕນສຸສ ວີສີທມານງຄປຈຸຈງຄສຸສ ເພລຸວປຕຸທຸ ນາມ ວີຕາ ກຈຸຉໂຕ ປຕີຕາ។ ຍາ ສກີ ກຸສເລຫີ ວາທີຕາ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ມນຸຣສຸສຣໍ ມຸຜຸຈຕີ, ຍໍ ຄເຫຕຸວາ ສກຸໂກ ປຜຸຈສີຂສຸສ ອທາສີ។ ຕໍ ໂສ ປຕມານມຸປີ ນ ພຸຊຊີ។ ເຕ ນາຫ ກຄວາ –

໔໕໔។

''ຕສຸສ ໂສກປເຣຕສຸສ, ວີຕາ ກຈຸຉາ ອກສຸສຖ;

ຕໂຕ ໂສ ທຸມຸມໂນ ຍກຸໂຂ, ຕຕຸເຖວນຸຕຣຜາຍຖາ''ຕີ។

ສງຄີຕີກາຣກາ ອາຫໍສູຕີ ເອເກ, ອມຸຫາກໍ ປເນຕໍ ນກຸຂມຕີຕີ។

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ປຘານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ສຸຠາສິຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ສຸຠາສິຕສຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍໂຕ ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ ຠຄວາ ຫິ ສຸຠາສິຕປ຺ປິໂຍ, ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ສຸຠາສິຕສມຸທາຈາຣປ຺ປກາສເນນ ສຕ຺ຕານໍ ທຸພ຺ຠາສິຕສມຸທາຈາຣໍ ປຏິເສເຘນ຺ໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມຠາສິຯ ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທິ ສງ຺ຄີຕິກາຣວຈນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ…ເປ… ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູຕິ ເອຕໍ ອປຸພ຺ພໍ, ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ ຕສ຺ມາ ອປຸພ຺ພປທວຓ຺ຓນຕ຺ຖມິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ – ຕຕ຺ຣາຕິ ເທສກາລປຣິທີປນໍຯ ຕຎ຺ຫິ ຍໍ ສມຍໍ ວິຫຣຕິ, ຕຕ຺ຣ ສມເຍ, ຍສ຺ມິຎ຺ຈ ອາຣາເມ ວິຫຣຕິ, ຕຕ຺ຣ ອາຣາເມຕິ ທີເປຕິຯ ຠາສິຕພ຺ພຍຸຕ຺ເຕ ວາ ເທສກາເລ ທີເປຕິຯ ນ ຫິ ຠຄວາ ອຍຸຕ຺ເຕ ເທເສ ກາເລ ວາ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິຯ ‘‘ອກາໂລ ໂຂ, ຕາວ, ພາຫິຍາ’’ຕິອາທິ (ອຸທາຯ ໑໐) ເຈຕ຺ຖ ສາຘກໍຯ ໂຂຕິ ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ ອວຘາຣຓາທິກາລຕ຺ເຖ ວາ ນິປາໂຕຯ ຠຄວາຕິ ໂລກຄຣຸປຣິທີປນໍຯ ຠິກ຺ຂູຕິ ກຖາສວນຍຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລປຣິທີປນໍຯ ອາມນ຺ເຕສີຕິ ອາລປິ ອຠາສິ ສມ຺ໂພເຘສິຯ

ຠິກ຺ຂໂວຕິ ອາມນ຺ຕນາກາຣປຣິທີປນໍຯ ຕຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂນສີລຕາທິຄຸຓໂຍຄສິທ຺ຘຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ເນສໍ ຫີນາຘິກຊນເສວິຕໍ ວຸຕ຺ຕິໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອຸທ຺ຘຕທີນຠາວນິຄ຺ຄຫໍ ກໂຣຕິຯ ‘‘ຠິກ຺ຂໂວ’’ຕິ ອິມິນາ ຈ ກຣຸຓາວິປ຺ຜາຣໂສມ຺ມຫທຍນຍນນິປາຕປຸພ຺ພງ຺ຄເມນ ວຈເນນ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂາຠິມຸເຂ ກຣິຕ຺ວາ ເຕເນວ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາທີປເກນ ວຈເນນ ເຕສໍ ໂສຕຸກມ຺ຍຕໍ ຊເນຕິ, ເຕເນວ ຈ ສມ຺ໂພຘນຕ຺ເຖນ ວຈເນນ ສາຘຸກສວນມນສິກາເຣປິ ເຕ ນິໂຍເຊຕິຯ ສາຘຸກສວນມນສິກາຣາຍຕ຺ຕາ ຫິ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ອປເຣສຸປິ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ກສ຺ມາ ຠິກ຺ຂູ ເອວ ອາມນ຺ເຕສີຕິ ເຈ? ເຊຏ຺ຐເສຏ຺ຐາສນ຺ນສທາສນ຺ນິຫິຕຠາວໂຕຯ ສພ຺ພປຣິສສາຘາຣຓາ ຫິ ອຍໍ ຘມ຺ມເທສນາ, ນ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາຯ ປຣິສາຍ ຈ ເຊຏ຺ຐາ ຠິກ຺ຂູ ປຐມຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ, ເສຏ຺ຐາ ອນຄາຣິຍຠາວໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ຈຣິຍານຸວິຘາຍກຕ຺ຕາ ສກລສາສນປຏິຄ຺ຄາຫກຕ຺ຕາ ຈຯ ອາສນ຺ນາ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ເນສຸ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກຕ຺ຕາ, ສທາ ສນ຺ນິຫິຕາ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກາວຈຣຕ຺ຕາຯ ເຕນ ຠຄວາ ສພ຺ພປຣິສສາຘາຣຓໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂູ ເອວ ອາມນ຺ເຕສິຯ ອປິຈ ຠາຊນໍ ເຕ ອິມາຍ ກຖາຍ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໂຕຕິປິ ເຕ ເອວ ອາມນ຺ເຕສິຯ ຠທນ຺ເຕຕິ ຄາຣວາຘິວຈນເມຕໍຯ ເຕ ຠິກ຺ຂູຕິ ເຍ ຠຄວາ ອາມນ຺ເຕສິ, ເຕ ເອວໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອາລປນ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸນ຺ຕິຯ

ຈຕູຫິອງ຺ເຄຫີຕິ ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫິ ອວຍເວຫິ ວາຯ ມຸສາວາທາເວຣມຓີອາທີນິ ຫິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຸຠາສິຕວາຈາຍ ກາຣຓານິຯ ສຈ຺ຈວຈນາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອວຍວາ, ກາຣຓຕ຺ເຖ ຈ ອງ຺ຄສທ຺ໂທຯ ຈຕູຫີຕິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ ໂຫຕິ, ອວຍວຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນໍຯ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ ສມນ຺ນຸອາຄຕາ ປວຕ຺ຕາ ຍຸຕ຺ຕາ ຈຯ ວາຈາຕິ ສມຸລ຺ລປນວາຈາຯ ຍາ ສາ ‘‘ວາຈາ ຄິຣາ ພ຺ຍປ຺ປໂຖ’’ຕິ (ຘຯ ສຯ ໖໓໖) ຈ, ‘‘ເນລາ ກຓ຺ຓສຸຂາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໙; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔) ຈ ເອວມາທີສຸ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ຍາ ປນ ‘‘ວາຈາຍ ເຈ ກຕໍ ກມ຺ມ’’ນ຺ຕິ (ຘຯ ສຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ ກາຍກມ຺ມທ຺ວາຣ) ເອວໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈ, ‘‘ຍາ ຈຕູຫິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕຫິ ອາຣຕິ ວິຣຕິ…ເປ… ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາວາຈາ’’ຕິ (ຘຯ ສຯ ໒໙໙; ວິຠຯ ໒໐໖) ເອວໍ ວິຣຕິ ຈ, ‘‘ຜຣຸສວາຈາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາເສວິຕາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກາ ໂຫຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໔໐) ເອວໍ ເຈຕນາ ຈ ວາຈາຕິ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ສາ ອິຘ ນ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ກສ຺ມາ? ອຠາສິຕພ຺ພໂຕຯ ສຸຠາສິຕາ ໂຫຕີຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ຠາສິຕາ ໂຫຕິຯ ເຕນສ຺ສາ ອຕ຺ຖາວຫນ຺ຕໍ ທີເປຕິຯ ນ ທຸພ຺ຠາສິຕາຕິ ນ ທຸຏ຺ຐຸ ຠາສິຕາຯ ເຕນສ຺ສາ ອນຕ຺ຖານາວຫນ຺ຕໍ ທີເປຕິຯ ອນວຊ຺ຊາຕິ ວຊ຺ຊສງ຺ຂາຕຣາຄາທິໂທສວິຣຫິຕາຯ ເຕນສ຺ສາ ກາຣຓສຸທ຺ຘິໍ ວຸຕ຺ຕໂທສາຠາວຎ຺ຈ ທີເປຕິຯ ອນນຸວຊ຺ຊາ ຈາຕິ ອນຸວາທວິມຸຕ຺ຕາຯ ເຕນສ຺ສາ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທີເປຕິຯ ວິຎ຺ຎູນນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕານໍຯ ເຕນ ນິນ຺ທາປສໍສາສຸ ພາລາ ອປ຺ປມາຓາຕິ ທີເປຕິຯ

ກຕເມຫີ ຈຕູຫີຕິ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາປຸຈ຺ຉາຯ ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສາສເນຯ ຠິກ຺ຂເວຕິ ເຍສໍ ກເຖຕຸກາໂມ, ຕທາລປນໍຯ ຠິກ຺ຂູຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣວາຈາຠາສນກປຸຄ຺ຄລນິທສ຺ສນໍຯ ສຸຠາສິຕໍເຍວ ຠາສຕີຕິ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເທສນາຍ ຈຕູສຸ ວາຈງ຺ເຄສຸ ອຎ຺ຎຕຣງ຺ຄນິທ຺ເທສວຈນໍຯ ໂນ ທຸພ຺ຠາສິຕນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ວາຈງ຺ຄສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂຠາສນນິວາຣຓໍຯ ເຕນ ‘‘ມຸສາວາທາທໂຍປິ ກທາຈິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ’’ຕິ ທິຏ຺ຐິໍ ນິເສເຘຕິຯ ‘‘ໂນ ທຸພ຺ຠາສິຕ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ວາ ມິຈ຺ຉາວາຈປ຺ປຫານໍ ທີເປຕິ, ‘‘ສຸຠາສິຕ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປຫີນມິຈ຺ຉາວາເຈນ ສຕາ ຠາສິຕພ຺ພວຈນລກ຺ຂຓໍຯ ຕຖາ ປາປສ຺ສ ອກຣຓໍ, ກຸສລສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທໍ ຯ ອງ຺ຄປຣິທີປນຕ຺ຖໍ ປນ

ອກາສິຕພຸພໍ ປຸພຸເພ ອວຕຸວາ ກາສິຕພຸພເມວາຫ. ເອສ ນໂຍ ສມຸມໍເຍວາຕິອາທີສຸປີ.

ເອຕຸຖ ຈ ''ສຸກາສິຕໍເຍວ ກາສຕິ ໂນ ທຸພຸກາສິຕ''ນຸຕິ ອິມິນາ ປີສຸຕາໂທສຣຫິຕໍ ສມຄຸຄກຣຕາວຈນໍ ວຸຕຸຕໍ, ''ສມຸມໍເຍວ ກາສຕິ ໂນ ອສມຸມ''ນຸຕິ ອິມິນາ ສມຸຜໂທສຣຫິຕໍ ສມຸມໂຕ ອນເປຕໍ ມນຸຕາວຈນໍ ວຸຕຸຕໍ, ອິຕເຣຫີ ທຸວີຫີ ຜຣຸສາລິກຣຫິຕານິ ປີຍສຈຸຈວຈນານິ ວຸຕຸຕານິ. ອິເມຫິ ໂຂຕິອາທີນາ ປນ ຕານິ ອງຄານິ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ທສຸເສນຸໂຕ ຕໍ ວາຈໍ ນິຄເມຕິ. ວິເສສໂຕ ເຈຕຸຖ ''ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ , ຈຕູຫິ ອງເຄຫິ ສມນຸນາຄຕາ ວາຈາ ສຸກາສິຕາ ໂຫຕີ''ຕີ ກຕນຸໂຕ ຍທລຸເລ ປຜິລຸລາທີຫີ ອວຍເວຫີ ນາມາທີຫີ ປເທຫີ ລິງຄວຈນວິກຕຸຕິກາລກາຣກາທີຫີ ສມຸປຕຸຕີຫີ ຈ ສມນຸນາຄຕໍ ວາຈໍ ''ສຸກາສິຕ''ນຸຕິ ມລຸລນຸຕິ, ຕໍ ສມຸມໂຕ ປຜິເສເຣຕິ. ອວຍວາທີສມຸປນຸນາປີ ຫິ ເປສຸລຸລາທີສມນຸນາຄຕາ ວາຈາ ທຸພຸກາສິຕາວ ໂຫຕິ ອຕຕໂນ ປເຣສລຸຈ ອນຕຸຖາວຫຕຸຕາ. ອິເມຫີ ປນ ຈຕູຫິ ອງເຄຫິ ສມນຸນາຄຕາ ສເຈປີ ມິລກຸຂຸກາສາປຣິຍາປນຸນາ ພຜເຈຜິກາຄີຕິກປຣິຍາປນຸນາ ວາ ໂຫຕິ, ຕຖາປີ ສຸກາສິຕາ ເອວ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣຫິຕສຸຂາວຫຕຸຕາ. ສີຫລຸອທີເປ ມຄຸຄປສຸເສ ສສຸສໍ ຣກຸຂນຸຕິຍາ ສີຫ ລຸອເຈຜິກາຍ ສີຫລຸອເກເນວ ຊາຕິຊຣາມຣຕາປຜິສໍຍຸຕຸຕໍ ຄີຕໍ ຄາຍນຸຕິຍາ ສຸຕຸວາ ມຄຸຄໍ ຄຈຸຉນຸຕາ ສຜຸຖິມຕຸຕາ ວິປສຸສກາກິກຸຂູ ເຈຕຸຖ ອຣຫຕຸຕໍ ປຕຸຕາ ນິຫສຸສນໍ. ຕຖາ ຕິສຸໂສ ນາມ ອາຣທຸສວິປສຸສໂກ ກິກຸຂຸ ປທຸມສຣສມີເປນ ຄຈຸຉນຸໂຕ ປທຸມສເຣ ປທຸມານິ ກລຸຊິຕຸວາ ກລຸຊິຕຸວາ –

''ປາໂຕ ຜຸລລໍ ໂກກນທໍ, ສູຣິຍາໂລເກນ ກຊຊິຍເຕ;

ເອວໍ ມນຸສຸສຕຸຕຄຕາ ສຕຸຕາ, ຊຣາກິເວເຄນ ມທຸທິຍນຸຕີ''ຕີ. –

ອິມໍ ຄີຕໍ ຄາຍນຸຕິຍາ ເຈຜິກາຍ ສຸຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ປຕຸໂຕ, ພຸທຸສນຸຕເຣ ຈ ອລຸລຕໂຣ ປຸຣິໂສ ສຕຸຕຫີ ປຸຕຸເຕຫີ ສທຸລີ ວນາ ອາຄມຸມ ອລຸລຕຣາຍ ອິຕຸຖິຍາ ມຸສເລນ ຕຖຸຫລ ໂກຜຸເຜນຸຕິຍາ –

''ຊຣາຍ ປຣິມທຸທິຕໍ ເອຕໍ, ມິລາຕຉວິຈມຸມນິສຸສິຕໍ;

ມຣເຄນ ກິຊຊຕິ ເອຕໍ, ມຈຸຈຸສຸສ ພສມາມິສໍ.

''ກິມີນໍ ອາລຍໍ ເອຕໍ, ນານາກຸຕາເປນ ປູຣິຕໍ;

ອສຸຈິສຸສ ກາຊນໍ ເອຕໍ, ກທລິກຸຂນຸຄສມໍ ອິທ''ນຸຕີ. –

ອິມໍ ຄີຕິກໍ ສຸຕຸວາ ສຫ ປຸຕຸເຕຫີ ປຈຸເຈກໂພລີ ປຕຸໂຕ, ອລຸເລ ຈ ອີທິເສຫີ ອຸປາເຍຫີ ອຣິຍກູມີ ປຕຸຕາ ນິທສຸສນໍ. ອນຈຸລຣິຍໍ ປເນຕໍ, ຍໍ ກຄວຕາ ອາສຍານຸສຍກຸສເລນ ''ສພຸເພ ສງຂາຣາ ອນິຈຸຈາ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວຸຕຸຕາ ຄາຖາໂຍ ສຸຕຸວາ ປລຸຈສຕາ ກິກຸຂູ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕິສຸ, ອລຸເລ ຈ ຂນຸສາຍຕນາທິປຜິສໍຍຸຕຸຕາ ກຖາ ສຸຕຸວາ ອເນເກ ເທວມນຸສຸສາຕີ. ເອວໍ ອິເມຫີ ຈຕູຫິ ອງເຄຫິ ສມນຸນາຄຕາ ວາຈາ ສເຈປີ ມິລກຸຂຸກາສາປຣິຍາປນຸນາ, ພຜເຈຜິກາຄີຕິກປຣິຍາປນຸນາ ວາ ໂຫຕິ, ຕຖາປີ ''ສຸກາສິຕາ''ຕີ ເວທິຕພຸພາ. ສຸກາສິຕຕຸຕາ ເອວ ຈ ອນວຊຊາ ຈ ອນນຸວຊຊາ ຈ ວິລຸລູນໍ ອຕຸຖຕຸຖິການໍ ກຸລປຸຕຸຕານໍ ອຕຸຖປຜິສຣຕານໍ, ໂນ ພຸຍລຸຊນປຜິສຣຕານນຸຕີ.

ອິທມໂວຈກຄວາຕີ ອິທໍ ສຸກາສິຕລກຸຂຕໍ ກຄວາ ອໂວຈ. ອິທໍ ວຕຸວານ ສຸຄໂຕ, ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕຸຖາຕີ ອິທລຸຈ ລກຸຂຕໍ ວຕຸວາ ອຖ ອລຸລມຸປີ ເອຕໍ ອໂວຈ ສຕຸຖາ. ອິທານິ ວຕຸຕພຸພຄາຖໍ ທສຸເສຕຸວາ ສພຸພເມຕໍ ສງຄີຕິກາຣກາ ອາຫໍສຸ. ຕຕຸຖ ອປຣນຸຕີ ຄາຖາພນຸຣວຈນໍ ສນຸສາຍ ວຸຈຸຈຕີ. ຕໍ ທຸວິສໍ ໂຫຕິ – ປຈຸຉາ ອາຄຕປຣິສໍ ອສຸສວນສຸສຸສວນອາສາຣຕາທລຸ ທີກຣຕາທີນີ ວາ ສນຸສາຍ ຕທຕຸຖທີປກເມວ ຈ. ປຸພຸເພ ເກນຈິ ກາຣເຄນ ປຣິທາປີຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ທີປເນນ ອຕຸຖວິເສສ ທີປກລຸຈ ''ປຸຣິສສຸສ ຫິ ຊາຕສຸສ, ກຸຖາຣີ ຊາຍເຕ ມຸເຂ''ຕິອາທີສຸ (ສຸ. ນິ. ໖໖໘) ວິຍ. ອິສ ປນ ຕທຕຸຖທີປກເມວ.

໔໕໑. ຕຕຸຖ ສນຸໂຕຕີ ພຸທຸສາທໂຍ. ເຕ ຫີ ສຸກາສິຕໍ ''ອຸຕຸຕມໍ ເສຜຸຖ''ນຸຕີ ວຕຸຕຍນຸຕີ. ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍໍ ຈຕຸຕຸຖນຸຕີ ອິທໍ ປນ

ປຸພ຺ເພ ນິຫ຺ທິຍ຺ຖກ຺ການໍ ອຸປາທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ປນ ວຽຄິສຕ຺ເຖໂຣ ກຄວໂຕ ສຸກາສິເຕ ປສີທິ໚

ໂສ ຍໍ ປສນ຺ນາກາຣໍ ອກາສິ, ຍສ຺ຈ ວຈນໍ ກຄວາ ອກາສິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ຕາ ສງ຺ຄີຕິກາຣກາ "ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ"ຕິອາທິມາຫໍສຸ໚
ຕຕ຺ຖ ປຕິກາຕິ ມນ຺ຕິ ມມ ກາໂຄ ປກາສຕິ ໚ ປຕິກາຕຸ ຕນ຺ຕິ ຕວ ກາໂຄ ປກາສຕຸ໚ ສາຣຸປ຺ປາທີຕິ ອນຸຈ຺ຉວິກາທີ໚ ອກິຕ຺ຖວິ
ຕິ ປສໍສິ໚

໔໕໔໚ນ ຕາປເຍຕິ ວິປ຺ປຕິສາເຣນ ນ ຕາເປຍ຺ຍ໚ ນ ວິຫິເສຍ຺ຍາຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ກິນ຺ທນ຺ໂຕ ນ ພາເຣຍ຺ຍ໚ ສາ ເວ ວາຈາຕິ ສາ
ວາຈາ ເອກໍເສເນວ ສຸກາສິຕາ໚ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອປີສຸຕວາຈາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມຕິ໚

໔໕໕໚ປຕິນນ຺ທິຕາຕິ ໜຍ຺ເຖນ ໜທເຍນ ປຕິມຸຂໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນນ຺ທິຕາ ສມ຺ປີຍາຍິຕາ໚ ຍໍ ອນາທາຍ ປາປານິ, ປເຣສໍ ກາສເຕ
ປີຍນ຺ຕິ ຍໍ ວາຈໍ ກາສນ຺ໂຕ ປເຣສໍ ປາປານິ ອປ຺ປີຍານິ ປຕິກ຺ກູລານິ ຟຣຸສວຈນານິ ອນາທາຍ ອຕ຺ຖພ຺ຍຄ຺ຊນມທຸຣໍ ປີຍເມວ ວຈ
ນໍ ກາສຕິ, ຕໍ ປີຍວາຈເມວ ກາເສຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປີຍວຈເນນ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຖວິ໚

໔໕໖໚ອມຕາຕິ ອມຕສທິສາ ສາທຸກາເວນ໚ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ "ສຈ຺ຈໍ ໜເວ ສາທຸຕຣໍ ຣສານ"ນ຺ຕິ (ສໍ໚ ນິ໚ ໑໚໗໓; ສຸ໚ ນິ໚
໑໘໔)໚ ນິພ຺ພານາມຕປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ວາ ອມຕາ໚ ເອສ ຆມ຺ໂມ ສນນ຺ຕໂນຕິ ຍາຍໍ ສຈ຺ຈວາຈາ ນາມ, ເອສ ໂປຣາໂຕ ຆມ຺ໂມ ຈຣິ
ຍາ ປເວຕີ, ອິທເມວ ຫິ ໂປຣາຕານໍ ອາຈິຕ຺ຕໍ, ນ ເຕ ອລີກໍ ກາສິສຸ໚ ເຕເນວາໜ – "ສຈ຺ເຈ ອຕ຺ເຖ ຈ ຆມ຺ເມ ຈ, ອໜຸ ສນ຺ໂຕ ປ
ຕິຍ຺ກິຕາ"ຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ເຈ ປຕິຍ຺ກິຕຕ຺ຕາ ເອວ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປເຣສຄ຺ຈ ອຕ຺ເຖ ປຕິຍ຺ກິຕາ໚ ອຕ຺ເຖ ປຕິຍ຺ກິຕຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ຆມ຺
ເມ ປຕິຍ຺ກິຕາ ໂໜນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ປຣໍ ວາ ທ຺ວຍໍ ສຈ຺ຈວິເສສນມິຈ຺ເຈວ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ສຈ຺ເຈ ປຕິຍ຺ກິຕາ໚ ກີທິເສ? ອຕ຺ເຖ ຈ
ຆມ຺ເມ ຈ, ຍໍ ປເຣສໍ ອຕ຺ຖໂຕ ອນເປຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖໍ ອນຸປໂຣຆໍ ກໂຣຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ສຕິປີ ຈ ອນຸປໂຣຆກຣຕ຺ເຕ ຆມ຺ມໂຕ ອນ
ເປຕຕ຺ຕາ ຆມ຺ມໍ, ຍໍ ຆມ຺ມິກເມວ ອຕ຺ຖໍ ສາເຆຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ສຈ຺ຈວຈເນນ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຖວິ໚

໔໕໗໚ເຂມນ຺ຕິ ອກຍໍ ນິຣຸປທ຺ທວໍ໚ ເກນ ກາຣເຕນາຕິ ເຈ? ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກິຣິຍາຍ, ຍສ຺ມາ ກິເລສນິພ຺ພານໍ
ປາເປຕິ, ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕກິຣິຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຖ ວາ ຍໍ ພຸທ຺ໂຆ ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກິຣິຍາຍາ
ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ນິພ຺ພານຆາຕູນມຕ຺ຖາຍ ເຂມມຄ຺ຄປ຺ປກາສນໂຕ ເຂມໍ ວາຈໍ ກາສຕິ, ສາ ເວ ວາຈານມຸຕ຺ຕມາຕິ ສາ ວາຈາ ສພ຺ພ
ວາຈານໍ ເສຍ຺ຖາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ມນ຺ຕາວຈເນນ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຖວນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕນິກູ
ເຍນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອປຸພ຺ພປທວຕ຺ຕນາ໚ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ໚

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ສຸກາສິຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ໚

໔໚ ປູຣລຸອາສສຸຕ຺ຕ-(ສຸນ຺ທຣິກກາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ຕ)-ວຕ຺ຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ປູຣລຸອາສສຸຕ຺ຕໍ໚ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕກິຈ຺ຈາວສາເນ ພຸທ຺ຆຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ສຸນ຺
ທຣິກກາຣທ຺ວາຊພ຺ຣາໝ຺ມຕໍ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ "ຕຕ຺ຖ ມຍິ ຄເຕ ກຖາ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ກຖາວສາ
ເນ ຆມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ເອສ ພ຺ຣາໝ຺ມໂຕ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕິສ຺ສຕີ"ຕິ ຈ ລຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຖໍ ສມຸຍ຺ຖາ
ເປຕ຺ວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິ໚

ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທິ ສງ຺ຄີຕິກາຣການໍ ວຈນໍ໚ ກີຊຈ຺ໂຈ ກວນ຺ຕິອາທິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາໝ຺ມຕສ຺ສ, ນ ພ຺ຣາໝ຺ມໂຕ ໂນມ຺ຫີຕິ
ອາທິ ກຄວໂຕ໚ ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ສໂມຆາເນຕ຺ວາ "ປູຣລຸອາສສຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕສທິສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ,
ອວຸຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຕຍິສ຺ສາມ, ຕຄ຺ຈ ໂຂ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖານິ ປທານິ ອນາມສນ຺ຕາ໚ ໂກສເລສູຕິ ໂກສລາ ນາມ ຊານປທິໂນ ຣາຊກຸມ
າຣາ໚ ເຕສໍ ນິວາໂສ ເອໂກປີ ຊນປໂທ ຣຸລ຺ຫີສທ຺ເທນ "ໂກສລາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ຕສ຺ມີ ໂກສເລສຸ ຊນປເທ໚ ເກຈິ ປນ "ຍສ຺ມາ ປຸພ຺
ເພ ມຫາປນາທໍ ຣາຊກຸມາຣໍ ນານານາຍກາທີນິ ທິສ຺ວາ ສີຕມຕ຺ຕມ຺ປີ ອກໂຣນ຺ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອາຕາເປສີ 'ໂຍ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ໜ

ສາເປຕິ, ສພ຺ພາກາຣເຕຫີ ນໍ ອລງ຺ກໂຣນ຺ຕີ’ຕິ. ຕໂຕ ນງ຺ຄລານິ ຉທ຺ເທຕ຺ວາ ມຫາຊນກາໂຍ ສນ຺ນິປ຺ຕິ. ເຕ ຈ ມນຸສ຺ສາ ອຕິ ເຣາສຕ຺ຕວສ຺ສານິ ນານາກິລຸອິກາທໂຍ ທສ຺ເສນ຺ຕາປິ ຕໍ ນາສກ຺ຂິສ຺ ທສາເປຕຸ໌. ຕໂຕ ສກ຺ໂກ ເທວນ຺ຍໍ ເປເສສິ, ໂສ ທິພ຺ພນາຍ ກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ທສາເປສິ. ອຖ ເຕ ມນຸສ຺ສາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວສໂນກາສາກິມ຺ຂາ ປກ຺ກມິສ຺. ເຕ ປຝິປເຖ ມິຕ຺ຕສ຺ທຊ ຊາທໂຍ ທິສ຺ວາ ປຝິສນ຺ຖາຣມກໍສ຺ ‘ກຈ຺ຈິ ໂກ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ໂກ ກຸສລ’ນ຺ຕິ ฯ ຕສ຺ມາ ຕໍ ‘ກຸສລ’ນ຺ຕິ ສທ຺ທໍ ອຸປາທາຍ ໂສ ປ ເທໂສ ‘ໂກສໂລ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ວຕ຺ຕຍນ຺ຕິ. ສຸນ຺ທຣິກາຍ ນທິຍາ ຕີເຣຕິ ສຸນ຺ທຣິກາຕິ ເອວໍນາມິກາຍ ນທິຍາ ຕີເຣ.

ເຕນ ໂຂ ປນາຕິ ເຍນ ສມເຍນ ກຄວາ ຕໍ ພ຺ຣາທ຺ມຕໍ ວິເນຕ຺ກາໂມ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ນທິຍາ ຕີເຣ ສສີສໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສຊ຺ຊາສງ຺ຂາເຕນ ອິຣິຍາປຖວິຫາເຣນ ວິຫຣຕິ. ສຸນ຺ທຣິກາກາຣທ຺ວາໂຊຕິ ໂສ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ຕສ຺ສາ ນທິຍາ ຕີເຣ ວສຕິ ອຄ຺ຄິລ຺ຈ ຊຫຕິ, ກາຣທ຺ວາໂຊຕິ ຈສ຺ສ ໂຄຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຄ຺ຄິ ຊຫຕີຕິ ອາທຸຕິປກ຺ຂິປເນນ ຊາເລຕິ. ອຄ຺ຄິທຸຕ຺ຕໍ ປຣິຈຣຕີຕິ ອຄ຺ຍາຍຕນໍ ສມ຺ມຊ຺ຊນູປເລປນພລິກມ຺ມາທີນາ ປຝິຣຸປາສຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມໍ ທພ຺ຍເສສໍ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ໂສ ກິຣ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ອຄ຺ຄິມ຺ທີ ຊຸຫິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ປາຍາສໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຄ຺ຄິມ຺ທີ ຕາວ ປກ຺ຂິຕ຺ຕປາຍາໂສ ມຫາພ຺ຣທ຺ມຸນາ ກຸຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ປນ ອວເສໂສ ອຕ຺ຖິ. ຕໍ ຍທີ ພ຺ຣທ຺ມຸໂນ ມຸຂໂຕ ຊາຕສ຺ສ ພ຺ຣາທ຺ມຕສ຺ເສວ ທເທຍ຺ຍໍ, ເອວໍ ເມ ປິຕຣາ ສທ ປຸຕ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕປ຺ປິໂຕ ກເວຍ຺ຍ, ສຸວິໂສທິໂຕ ຈ ພ຺ຣທ຺ມໂລກຄາມິມຄ຺ໂຄ ອສ຺ສ, ທນ຺ທາທໍ ພ຺ຣາທ຺ມຕໍ ຄເວສາມີ’’ຕິ. ຕໂຕ ພ຺ຣາທ຺ມຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ຈຕ຺ທ຺ທິສາ ອນຸວິໂລເກສິ – ‘‘ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມໍ ທພ຺ຍເສສໍ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ.

ອລ຺ລຕຣສ຺ມິ ຣຸກ຺ຂມູເລຕິ ຕສ຺ມິ ວນສຕ຺ເທ ເສຝ຺ຖຣຸກ຺ຂມູເລ. ສສີສໍ ປາຣຸຕນ຺ຕິ ສທ ສີເສນ ປາຣຸຕກາຍໍ. ກສ຺ມາ ປນ ກຄວາ ເອວມກາສິ, ກິໍ ນາຣາຍນສງ຺ຂາຕພໂລປິ ທຸຕ຺ວາ ນາສກ຺ຂິ ທິມປາຕໍ ສີຕວາຕລ຺ຈ ປຝິພາທິຕ຺ນ຺ຕິ? ອຕ຺ເຖຕໍ ກາຣຕໍ. ນ ທິ ພຸທ຺ຘາ ສພ຺ພໂສ ກາຍປຝິຊຄ຺ຄນໍ ກໂຣນ຺ຕິ ເອວ, ອປິຈ ກຄວາ ‘‘ອາຄເຕ ພ຺ຣາທ຺ມເຕ ສີສໍ ວິວຣິສ຺ສາມິ, ມໍ ທິສ຺ວາ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ກຖໍ ປວຕ຺ເຕສ຺ສຕິ, ອຖສ຺ສ ກຖານຸສາເຣນ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ກຖາປວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ເອວມກາສິ. ທິສ຺ວານ ວາ ເມນ…ເປ… ເຕນຸປສງ຺ກມີຕິ ໂສ ກິຣ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ‘‘ອຍໍ ສສີສໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິໍ ປຘານມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອິມສ຺ສ ທກ຺ຂິໂຕທກໍ ທຕ຺ວາ ອິມໍ ທພ຺ຍເສສໍ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ພ຺ຣາທ຺ມຕສລ຺ລິ ທຸຕ຺ວາ ເອວ ອຸປສງ຺ກມິ. ມຸຕ຺ໂທ ອຍໍ ກວໍ, ມຸຕ຺ທໂກ ອຍໍ ກວນ຺ຕິ ສີເສ ວິວຣິຕມຕ຺ເຕວ ເກສນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ມຸຕ຺ໂທ’’ຕິ ອາທ. ຕໂຕ ສຸຝ຺ຖຸຕຣໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ປຣິຕ຺ຕມ຺ປິ ສິ ຂໍ ອທິສ຺ວາ ທີລຸເອນ຺ໂຕ ‘‘ມຸຕ຺ທໂກ’’ຕິ ອາທ. ເອວຣູປາ ທິ ເນສໍ ພ຺ຣາທ຺ມຕານໍ ທິຝ຺ຖິ. ຕໂຕ ວາຕິ ຍຕ຺ຖ ຖິໂຕ ອທ຺ທສ, ຕມ຺ທາ ປເທສາ ມຸຕ຺ທາປີຕິ ເກນຈິ ກາຣເຕນ ມຸຕ຺ທິຕສີສາປີ ໂທນ຺ຕິ.

໔໔໗. ນ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ໂນມ຺ທີຕິ ເອຕ຺ຖ ນກາໂຣ ປຝິເສເຘ, ໂນກາໂຣ ອວຘາຣເຕ ‘‘ນ ໂນ ສມ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຂຸ. ປາ. ໖.໓; ສຸ. ນິ. ໒໒໔) ວິຍ. ເຕນ ເນວມ຺ທີ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິ. ນ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕຕິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ນມ຺ທີ. ນ ເວສ຺ສາຍໂນຕິ ເວສ຺ໂສປິ ນມ຺ທີ. ອຸທໂກຈິ ໂນມ຺ທີຕິ ອລ຺ໂລປິ ສຸທ຺ໂທ ວາ ຈຕ຺ຑາໂລ ວາ ໂກຈິ ນ ໂທມີຕິ ເອວໍ ເອກໍເສເນວ ຊາຕິວາທສມຸທາຈາຣໍ ປຝິກ຺ຂິປຕິ. ກສ຺ມາ? ມທາສມຸທ຺ທໍ ປຕ຺ຕາ ວິຍ ທີ ນທິໂຍ ປພ຺ພຊ຺ຊູປຄຕາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ຊຫນ຺ຕິ ປຸຣິມານິ ນາມໂຄຕ຺ຕານິ. ປທາຣາທ ສຸຕ຺ຕລ຺ເຈຕ຺ຖ (ອ. ນິ. ໘.໑໙) ສາຘກໍ. ເອວໍ ຊາຕິວາທໍ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຍຖາກູຕມຕ຺ຕານໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ອາທ – ‘‘ໂຄຕ຺ຕໍ ປຣິລ຺ລາຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ, ອກິລ຺ຈໂນ ມນ຺ຕ ຈຣາມິ ໂລເກ’’ຕິ. ກຖໍ ໂຄຕ຺ຕໍ ປຣິລ຺ລາສີຕິ ເຈ? ກຄວາ ທິ ຕີທິ ປຣິລ຺ລາທິ ປລ຺ຈກ຺ຂນ຺ເຘ ປຣິລ຺ລາສິ, ເຕສຸ ຈ ປຣິລ຺ລາເຕສຸ ໂຄຕ຺ຕໍ ປຣິລ຺ລາຕເມວ ໂທຕິ. ຣາຄາທີກິລ຺ຈນານໍ ປນ ອກາເວນ ໂສ ອກິລ຺ຈໂນ ມນ຺ຕາ ຊານິຕ຺ວາ ລາຕານຸປຣິວຕ຺ຕີທິ ກາຍກມ຺ມາທີທິ ຈຣຕິ. ເຕນາທ – ‘ໂຄຕ຺ຕໍ…ເປ… ໂລເກ’’ຕິ. ມນ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປລ຺ລາ, ຕາຍ ເຈສ ຈຣຕິ. ເຕເນວາທ – ‘‘ມນ຺ຕໍ ຈຣາມິ ໂລເກ’’ຕິ ຉນ຺ທວເສນ ຣສ຺ສໍ ກຕ຺ວາ.

໔໔໙-໖໐. ເອວໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາວິກຕ຺ວາ ອິທານິ ‘‘ເອວໍ ໂອລຸອາຣິກໍ ລິງ຺ຄມ຺ປິ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ນ ຊານາສີ’’ຕິ ພ຺ຣາທ຺ມຕສ຺ສ ອຸປາຣມ຺ກໍ ອາໂຣເປນ຺ໂຕ ອາທ – ‘‘ສງ຺ໝາຝິວາສີ…ເປ… ໂຄຕ຺ຕປລ຺ທ’’ນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ຉິນ຺ນສງ຺ໝຝິຕຝ຺ເຖນ ຕິຕິປິ ຈີວຣານິ ‘‘ສງ຺ໝາຝີ’’ຕິ ອທິປ຺ເປຕານິ, ຕານິ ນິວາເສຕິ ປຣິທຫຕີຕິ ສງ຺ໝາຝິວາສີ. ອຄໂທຕິ ອເຄໂທ, ນິຕ຺ຕຕ຺ໂທຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ນິວາສາຄາຣໍ ປນ ກຄວໂຕ ເຊຕວເນ ມຫາຄນ຺ຘກຸຝິກເຣຣິມຕ຺ທລມາລຸອໂກສມ຺ພກຸຝິຈນ຺ທນມາລາທີອເນກປ຺ປ ກາຣໍ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ນິວຸຕ຺ຕເກໂສຕິ ອປນິຕເກໂສ, ໂອທາຣິຕເກສມສ຺ສູຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ. ອກິນິພ຺ພຸຕຕ຺ໂຕຕິ ອຕິວ ວູປສນ຺ຕປຣິລຸອາທຈິຕ຺ໂຕ, ຄຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວາ. ອລິປ຺ປມາໂນ ອິຘ ມາຕເວທີຕິ ອຸປກຣຕສິເນທສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ເສທີ ອລິຕ຺ໂຕ ອສໍສຝ຺ໂຖ ເອການ຺ຕວິວິຕ຺ໂຕ. ອກລ຺ລໍ ມໍ ພ຺ຣາທ຺ມຕາຕິ ຍ຺ວາທໍ ເອວໍ ສງ຺ໝາຝິວາສີ…ເປ… ອລິປ຺ປມາໂນ ອິຘ ມາຕເວທີ, ຕໍ ມໍ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາທ຺ມຕ, ປາກຕິການິ ນາມໂຄຕ຺ຕານິ ອຕີຕໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ສມານໍ ອປ຺ປຕິຣູປໍ ໂຄຕ຺ຕປລ຺ທໍ ປຸຈ຺ຉສີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຸປາຣມ຺ភໍ ໂມເຈນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຫ – ປຸຈ຺ឆນ຺ຕິ ເວ, ໂភ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ພ຺ຣາຫ຺ມເຓភິ ສຫ “ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂນ ភວ”ນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂນຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນູຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ນາຫໍ ໂភ ອភລ຺ລໍ ປຸຈ຺ឆາມິ។ ອມ຺ຫາភລ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓហិ ສຫ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ “ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນຸ ភວໍ, ភາຣຫ຺ວາໄຊ ນຸ ភວ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ຊາ ຕິມ຺ປິ ໂຄຕ຺ຕມ຺ປິ ປຸຈ຺ឆນ຺ຕິ ເອວາຕິ។

໔໖໑-໒។ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ភຄວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຈິຕ຺ຕມ຺ຫຸភາວភຣຓຕ຺ຖໍ ມນ຺ເຕສຸ ອຕ຺ຕໂນ ປភຕລ຺ລຕໍ ປភາເສນ຺ໂຕ ອາຫ – “ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຫិ ເຈ ຕ຺ວໍ ພ຺ຣູສិ...ເປ... ຈຕຸວີສຕភ຺ຂຣ”ນ຺ຕິ។ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສເຈ ຕ຺ວໍ “ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຫໍ”ຕິ ພ຺ຣູສិ, ມລ຺ຈ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ພ຺ຣູສិ, ຕສ຺ມາ ភວນ຺ຕໍ ສາວិត຺ຕិ ປຸຈ຺ឆາມិ ຕិປທໍ ຈຕຸວីສតភ຺ຂຣໍ, ຕໍ ເມ ພ຺ຣູហិតិ។ ເອត຺ຖ ຈ ភຄວາ ປຣមត຺ຖເວ ທានំ តិត຺ຓំ បិដកានំ អាតិភូតំ ປຣមត຺ຖພ຺ຣាហ຺មណេហិ ສព຺ពពុទ຺ធេហិ ປភាសិតំ អត຺ថសម຺ប៊ុណ្ណំ ພយ຺ឆនសម຺ប៊ុណ្ណំ ຈ “ពុទ຺ធំ សរណំ គច຺ឆាមិ, ធម຺មំ សរណំ គច຺ឆាមិ, សង຺ឃំ សរណំ គច຺ឆាមិ”តិ ឥមំ អរិយសាវិត຺តឹ សន຺ធាយ បុច຺ឆតិ។ ຍທិປិ ហិ ພ຺ຣាហ຺មໂຓ ອລ຺លំ វេទយ຺យ, អទ຺ធា នំ ភគវា “នាយំ, ພ຺ຣាហ຺មណ, អរិយស຺ស វិនយេ សាវិត຺តីតិ វុច຺ចតិ”តិ តស຺ស អសារភាវំ ទស຺សេត຺វា ឥធេវ ປតិឞ຺ឞាបេយ຺យ។ ພ຺ຣាហ຺មໂຓ បន “សាវិត຺តឹ បុច຺ឆាមិ តិបទំ ចតុវីសតក຺ខរ”ន຺តិ ឥទំ អត຺តនោ សមយសិទ຺ធំ សាវិត຺តិលក຺ខណព຺យញ຺ជនកំ ព຺រហ຺មស຺សេរន និច຺ឆារិតវចនំ ស຺ត຺វាវ “អទ຺ធាយំ សមណោ ພ຺ຣាហ຺មណសមយេ និឞ຺ឋំ គតោ, អហំ បន អល຺លាពេន ‘អព຺រាហ຺មណោ អយ’ន຺តិ ប៊ីរិភាវី, សាធុរូបោ មន຺តបារគូ ພ຺ຣាហ຺មណោវ ເອໂສ”ຕិ និឞ຺ឋំ គន຺ត຺វា “ហន຺ទ នំ យល຺លវិធី ហរក຺ខេត຺យ຺យវិធិល຺ច បុច຺ឆាមិ”តិ តមត຺ថំ បុច຺ឆន຺តោ “កឹនិស຺សិតា...ເປ... លោកេ”តិ ឥមំ វិសមគាថា បទត຺តយមាហ។ តស຺សត຺ថោ – កឹនិស຺សិតា កិមភិប຺បាយា កឹ បត຺ថយន຺តា ឥសយោ ច ខត຺តិយា ច ພ຺ຣាហ຺មណា ច អល຺លេ ច មនុជា ទេវតានំ អត຺ថាយ យល຺លំ អកប຺បយឹសុ។ យល຺លមកប຺បយឹសូតិ មការោ បទសន຺ធិករោ។ អកប຺បយឹសូតិ សំវិទហឹសុ អកំសុ។ បុថូតិ ពហូ អន຺នបានហានាទិនា ភេទេន អនេកប຺បការេ បុថូ វា ឥសយោ មនុជា ខត຺តិយា ພ຺ຣាហ຺មណា ច កឹនិស຺សិតា យល຺លមកប຺បយឹសុ។ ភគំ ເນສំ តំ គម຺មំ សមិជ຺ឈតីតិ ឥមិនាភិប຺បាយេន បុច຺ឆតិ។

໔໖໓។ អថស຺ស ភគវា ຕមត຺ថំ ព຺យាករោន຺តោ “យទន຺តគូ វេទគូ យល຺លកាលេ។ យស຺សាហុតឹ លភេ តស຺សិជ຺ឈេតិ ព຺រូមិ”តិ ឥទំ គេសបទទ຺វយមាហ។ តត຺ថ យទន຺តគូតិ ໂຍ អន຺តគូ, ឯការស຺ស អការោ, ទការោ ច បទសន຺ធិករោ “អសាធារណមល຺លេស”ន຺តិអាទិសុ (ខុ។ បា។ ៨។៩) មការោ វិយ។ អយំ បន អត຺ថោ – ຍោ វដ຺ដទុក຺ខស຺ស តីហិ បរិល຺លាហិ អន຺តគតត຺តា អន຺តគូ, ຈតូហិ ຈ មគ຺គលាណេហិ កិលេសេ វិជ຺ឈិត຺វា គតត຺តា វេទគូ, សោ យស຺ស ឥសិមនុជខត຺តិយព຺រាហ຺មណានំ អល຺លតរស຺ស យល຺លកាលេ យស຺មឹ កិស຺មិល຺ចិ អាហារេ បច຺ចុបដ຺ឋិតេ អន຺តមសោ វនបត຺តមូលផលាទិម຺ហិបិ អាហុតឹ លភេ, តតោ កិល຺ចិ ទេយ຺យធម຺មំ លភេយ຺យ, តស຺ស តំ យល຺លកម຺មំ ឥជ຺ឈេ សមិជ຺ឈេយ຺យ, មហប຺ផលំ ភវេយ຺យាតិ ព຺រូមីតិ។

໔໖໔។ អថ ພ຺ຣាហ຺មណោ តំ ភគវតោ បរមត຺ថយោគគម຺ភីរំ អតិមធុរតិរនិព຺ពិការស຺សរសម຺បន຺នំ ទេសនំ ស຺ត຺វា សរីរសម຺បត຺តិ-ស៊ូចិតល຺ចស຺ស សព຺ពគុណសម຺បត຺តឹ សម຺ភាវយមានោ បីតិសោមនស຺សជាតោ “អទ຺ធា ហិ តស຺សា”តិ គាថមាហ។ តត຺ថ ឥតិ ພ຺ຣាហ຺មណោតិ សង຺គីតិការានំ វចនំ, សេសំ ພ຺ຣាហ຺មណស຺ស។ តស຺សត຺ថោ – អទ຺ធា ហិ តស຺ស មយ຺ហំ ហុតមិជ຺ឈេ, អយំ អជ຺ជ ទេយ຺យធម຺មោ ឥជ຺ឈិស຺សតិ សមិជ຺ឈិស຺សតិ មហប຺ផលោ ភវិស຺សតិ យំ តាទិសំ វេទគុមទ຺ទសាម, យស຺មា តាទិសំ ភវន຺តរូបឹ វេទគុំ អទ຺ទសាម។ ត຺វល຺លេវ ហិ សោ វេទគូ, ន អល຺លោ។ ឥតោ បុព຺ពេ បន តុម຺ហាទិសានំ វេទគូនំ អន຺តគូនល຺ច អទស຺សនេន អម຺ហាទិសានំ អល຺លោ ជនោ ភុល຺ជតិ បូរឡាសំ ចរុភល຺ច បូវល຺ចាតិ។

໔໖໕។ តតោ ភគវា អត຺តនិ បសន຺នំ វចនបដិគ຺គហណសជ຺ជំ ພ຺ຣាហ຺មណំ វិទិត຺វា យថាស຺ស សុឞ຺ឋុ បាភដា ហោន຺តិ, ເອວំ នាន-ប຺បការេហិ ហរក຺ខេត຺យ຺យេ បភាសេន຺តោ “តស຺មាតិហ ត຺វ”ន຺តិ គាថមាហ។ តស຺សត຺ថោ – យស຺មា មយិ បសន຺នោសិ, តស຺មា បន ឥហ ត຺វំ, ພ຺ຣាហ຺មណ, ឧបស຺គម຺ម បុច຺ឆាតិ អត຺តានំ ទស຺សេន຺តោ អាហ។ ឥធានិ ឥតោ បុព຺ពំ អត຺ថេនអត຺ថិកបទំ បរបទេន សម຺ពន຺ធិតព຺ពំ – អត຺ថេន អត຺ថិកោ តស຺ស អត຺ថត຺ថិកភាវស຺ស អនុរូបំ កិលេសគ຺គិវូបសមេន សន຺តំ, កោធធូមវិគមេន វិធូមំ, ទុក຺ខាភាវេន អនីឃំ, អនេកវិធអាសាភាវេន និរាសំ អប຺បេវិធ ເອທំເສນ ឥធ គិតោវ ឥធ វា សាសនេ អភិវិន຺ទេ លច຺ឆសិ អរិតច຺ឆិស຺សសិ ស៊ុមេធំ វរបល຺លំ ខិណាសវហរក຺ខេត຺យ຺យន຺តិ។ អថ វា យស຺មា មយិ បសន຺នោសិ, តស຺មាតិហ, ត຺វំ ພ຺ຣាហ຺មណ, អត຺ថេន អត຺ថិកោ សមានោ ឧបស຺គម຺ម បុច຺ឆ សន຺តំ វិធូមំ អនីឃំ និរាសន຺តិ អត຺តានំ ទស຺សេន຺តោ អាហ។ ເອວំ បុច຺ឆន຺តោ អប຺បេវិធ អភិវិន຺ទេ ស៊ុមេធំ ខិណាសវហរក຺ខេត຺យ຺យន຺តិ ເອວមត຺ថោ យោជនា វេទិតព຺ពា។

໘໖໖໋ ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ ປ໌ຝິປ຺ຊຊມາໂນ ກຄວນ຺ຕໍ ອາຫ – ‘‘ຍຄ຺ເຄ ຣໂຕທໍ…ເປ໌… ພ຺ຣູຫິ ເມຕ’’ນ຺ຕິ໋ ຕຕ຺ຖ ຍຄ຺ໂຄ ຍາໂຄ ທານນ຺ຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກໍ໋ ຕສ຺ມາ ທານຣໂຕ ອທໍ, ຕາຍ ເອວ ທານາຣາມຕາຍ ທານໍ ທາຕຸກາໂມ, ນ ປນ ຊານາມິ, ເອວໍ ອຊານນ຺ຕໍ ອນຸສາສຕຸ ມໍ ກວໍ໋ ອນຸສາສນ຺ໂຕ ຈ ອຸຕ຺ຕາເນເນວ ນເຍນ ຍຕ຺ຖ ຫຸຕໍ ອິຊ຺ຊເຕ ພ຺ຣູຫິ ເມຕນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ໋ ‘‘ຍຖາຫຸຕ’’ນ຺ຕິປິ ປາໂຖ໋

໘໖໗໋ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ອາຫ – ‘‘ເຕນ ຫິ…ເປ໌… ເທເສສ຺ສາມິ’’ຕິ໋ ໂອຫິຕໂສຕສ຺ສ ຈສ຺ສ ອນຸສາສນຕ຺ຖໍ ຕາວ ‘‘ມາ ຊາຕິໍ ປ຺ຸຈ຺ຆ’’ຕິ ຄາຖມາຫ໋ ຕຕ຺ຖ ມາ ຊາຕິໍ ປ຺ຸຈ຺ຆີຕິ ຍທິ ຫຸຕສມິທ຺ຆ ທານມຫປ຺ຜລຕໍ ປຈ຺ຈາສີສສິ, ຊາຕິໍ ມາ ປ຺ຸຈ຺ຆ໋ ອ ກາຣຓຄ຺ຫິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍວິຈາຣຓາຍ ຊາຕິ໋ ຈຣຓຄ຺ຈ ປ຺ຸຈ຺ຆາຕິ ອປິຈ ໂຂ ສີລາທິຄຸຓເກທໍ ຈຣຓໍ ປ຺ຸຈ຺ຆ໋ ເອຕຄ຺ຫິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍວິຈາຣຓາຍ ກາຣຓໍ໋

ອິທານິສ຺ສ ຕມຕ຺ຖໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ນິທສ຺ສນມາຫ – ‘‘ກຏ຺ຖາ ຫເວ ຊາຍຕິ ຊາຕເວໂທ’’ຕິອາທິ໋ ຕຕ຺ຣາຍມະິປ຺ປາໂຍ – ອິຊ ກຏ຺ຖາ ອຄ຺ຄິ ຊາຍຕິ, ນ ຈ ໂສ ສາລາທິກຏ຺ຖາ ຊາໂຕ ເອວ ອຄ຺ຄິກິຈ຺ຈໍ ກໂຣຕິ, ສາປານໂທຓິອາທິກຏ຺ຖາ ຊາໂຕ ນ ກໂຣຕິ, ອປິຈ ໂຂ ອຕ຺ຕໂນ ອຈ຺ຈິອາທິຄຸຓສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ເອວ ກໂຣຕິ໋ ເອວໍ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາທິສຸ ຊາໂຕ ເອວ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ, ຈຕ຺ຫາລກຸລາທິສຸ ຊາໂຕ ນ ໂຫຕິ, ອປິຈ ໂຂ ນີຈາກຸລີໂນປິ ອຸຈ຺ຈາກຸລີໂນປິ ຂີຓາສວມຸນິ ຮິຕິມາ ຫິຣີນິເສໂຮ ອາຊານີໂຍ ໂຫຕິ, ອິມາຍ ຮິຕິຫິຣີປມຸຂາຍ ຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຊາຕິມາ ອຸຕ຺ຕມທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ໋ ໂສ ຫິ ຮິຕິຍາ ຄຸເຓ ຮາຣຍຕິ, ຫິຣິຍາ ໂທເສ ນິເສເຮຕິ໋ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຈຕໍ ‘‘ຫິຣິຍາ ຫິ ສນ຺ໂຕ ນ ກໂຣນ຺ຕິ ປາປ’’ນ຺ຕິ໋ ເຕນ ເຕ ພ຺ຣູມິ –

‘‘ມາ ຊາຕິໍ ປ຺ຸຈ຺ຆ ຈຣຓຄ຺ຈ ປ຺ຸຈ຺ຆ,

ກຏ຺ຖາ ຫເວ ຊາຍຕິ ຊາຕເວໂທ;

ນີຈາກຸລີໂນປິ ມຸນີ ຮິຕິມາ,

ອາຊານີໂຍ ໂຫຕິ ຫິຣີນິເສໂຮ’’ຕິ໋ –

ເອສ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ອສ຺ສລາຍນສຸຕ຺ຕານຸສາເຣນ (ມ໋ ນິ໋ ໒໋໔໐໑ ອາທໂຍ) ເວທິຕພ຺ໂພ໋

໘໖໘໋ ເອວເມຕໍ ກຄວາ ຈາຕຸວຕ຺ຓິສຸທ຺ຮິຍາ ອນຸສາສິຕ຺ວາ ອິທານິ ຍຕ຺ຖ ຫຸຕໍ ອິຊ຺ຊເຕ, ຍຖາ ຈ ຫຸຕໍ ອິຊ຺ຊເຕ, ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຈ຺ເຈນ ທນ຺ໂຕ’’ຕິອາທິຄາຖມາຫ໋ ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ເຈນາຕິ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ເຈນ໋ ຕຄ຺ຫິ ປຕ຺ໂຕ ທນ຺ໂຕ ໂຫຕິ໋ ເຕນາຫ – ‘‘ສຈ຺ເຈນ ທນ຺ໂຕ’’ຕິ໋ ທມສາ ອຸເປໂຕຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍທເມນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໋ ເວທນ຺ຕຄູຕິ ເວເທຫິ ວາ ກິເລສານໍ ອນ຺ຕໍ ຄໂຕ, ເວ ທານໍ ວາ ອນ຺ຕໍ ຈຕ຺ຕຸມຄ຺ຄຄາຓໍ ຄໂຕ໋ ວູສິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍຕິ ປຸນ ວສິຕພ຺ພາກາວໂຕ ວຸຕ຺ຖມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍ໋ ກາເລນ ຕມ຺ຫິ ຫພ຺ຍໍ ປເວຈ຺ເຆຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເທຍ຺ຍຮມ຺ມຍ຺ກິຕກາລໍ ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຂີກາວກາລຄ຺ຈ ອຸປລກ຺ເຂຕ຺ວາ ເຕນ ກາເລນ ຕາທິເສ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍ ເທຍ຺ຍຮມ຺ມໍ ປເວຈ຺ເຆຍ຺ຍ, ປເວເສຍ຺ຍ ປຝິປາເທຍ຺ຍ໋

໘໖໙-໗໑໋ກາເມຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມ ຈ ກິເລສກາເມ ຈ໋ ສຸສມາຫິຕິນ຺ທ຺ຣິຍາຕິ ສຸຝ຺ຖຸ ສມາຫິໄຕນ຺ທ຺ຣິຍາ, ອວິກ຺ຂິຕ຺ໄຕນ຺ທ຺ຣິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໋ ຈນ຺ໂທວ ຣາຫຸຄ຺ຄຫຓາ ປມຸຕ຺ຕາຕິ ຍຖາ ຈນ຺ໂທ ຣາຫຸຄ຺ຄຫຓາ, ເອວໍ ກິເລສຄ຺ຄຫຓາ ປມຸຕ຺ຕາ ເຍ ອຕິວ ກາສນ຺ຕິ ເຈວ ຕປນ຺ຕິ ຈ໋ ສຕາຕິ ສຕິສມ຺ປນ຺ນາ໋ ມມາຍິຕານີຕິ ຕຕ຺ຫາທິຝ຺ຖິມມາຍິຕານິ໋

໘໗໒໋ໂຍ ກາເມ ຫິຕ຺ວາຕິ ອິໂຕ ປກຸຕິ ອຕ຺ຕານໍ ສນ຺ຮາຍ ວທຕິ໋ ຕຕ຺ຖ ກາເມ ຫິຕ຺ວາຕິ ກິເລສກາເມ ປຫາຍ໋ ອກິກຸຍ຺ຍຈາຣີຕິ ເຕສໍ ປທີນຕ຺ຕາ ວຕ຺ຖຸກາເມ ອກິກຸຍ຺ຍຈາຣີ໋ ຊາຕິມຣຓສ຺ສ ອນ຺ຕໍ ນາມ ນິພ຺ພານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຄ຺ຈ ໂຍ ເວທິ ອຕ຺ຕໂນ ປຄ຺ຄາພເລນ ອຄ຺ຄາສິ໋ ອຸທກຣຫໂທ ວາຕິ ເຍ ອິເມ ອໂນຕຕ຺ຕທໂທ ກຕ຺ຕມຸຕ຺ຆທໂທ ຣຖກາຣທໂທ ຉທ຺ທນ຺ຕທໂທ ກຸຓາລທໂທ ມນ຺ທາກິນີທໂທ ສີທປ຺ປປາຕທໂທຕິ ທິມວຕິ ສຕ຺ຕ ມຫາຣຫທາ ອຄ຺ຄິສູຣິຍສນ຺ຕາເປທິ ອສມ຺ຜຸຝ຺ຖຕ຺ຕາ ນິຈ຺ຈໍ

ສີຕລາ, ເຕສໍ ອຌ຺ຌຕໂຣ ອຸທກຣຫໂທ ສີໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸຕກິເລສປຣິລຸອາຫຕ຺ຕາຯ

໔໗໓ຯສໂມຕິ ຕຸລ຺ໂຍຯ ສເມຫີຕິ ວິປ຺ສ຺ສີອາທີຫີ ພຸທ຺ເທຫີຯ ເຕ ຫິ ປຕິເວທສມຕ຺ຕາ “ສມາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ນຕ຺ຖິ ເຕສໍ ປຕິເວເທ ນານິຄນ຺ຕພ຺ເພສຸ ຄຸເຕສຸ, ປຫາຕພ຺ເພສຸ ວາ ໂທເສສຸ ເວມຕ຺ຕຕາ , ອທ຺ທານອາຍຸກຸລປ຺ປມານາກິນິກ຺ຂມນປທານໂພທິຣສ຺ມິຫີ ປນ ເນສໍ ເວມຕ຺ຕຕາ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ຫີ ເຕ ເຫຍ຺ຖິມປຣິຈ຺ເຣເທນ ຈຕູຫີ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ເຍຫິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ເສນ ຈ ປາຣມີໂຍ ປູເຣນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປຣິມປຣິຈ຺ເຣເທນ ໂສລສຫິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ເຍຫິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ເສນ ຈຯ ອຍໍ ເນສໍ ອທ຺ທານເວມຕ຺ຕຕາຯ ເຫຍ຺ຖິມປຣິຈ຺ເຣເທນ ຈ ວສ຺ສສຕາຍຸກກາເລ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປຣິມປຣິຈ຺ເຣເທນ ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສາຍຸກກາເລຯ ອຍໍ ເນສໍ ອາຍຸເວມຕ຺ຕຕາຯ ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກຸເລ ວາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ອຍໍ ກຸລເວມຕ຺ຕຕາຯ ອຸຈ຺ຈາ ວາ ໂຫນ຺ຕິ ອຌຸຄາສີຕິຫຕ຺ຖປ຺ປມານາ, ນີຈາ ວາ ປນ຺ນຣສອຌຸຄາຣສຫຕ຺ຖປ຺ປມານາຯ ອຍໍ ປມານເວມຕ຺ຕຕາຯ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖສິວິກາທີຫິ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ ເວຫາເສນ ວາຯ ຕຖາ ຫີ ວິປ຺ສ຺ສີກກຸສນ຺ທາ ອສ຺ສຣເຖນ ນິກ຺ຂມີສຸ, ສິຂີໂກຕາຄມນາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເທນ, ເວສ຺ສພູ ສິວິກາຍ, ກສ຺ສໂປ ເວຫາເສນ, ສກ຺ຍມຸນິ ອສ຺ສປິຍ຺ຖິຍາຯ ອຍໍ ເນກ຺ຂມ຺ມເວມຕ຺ຕຕາຯ ສຕ຺ຕາຫໍ ວາ ປທານມນຸຍຸຍ຺ຊນ຺ຕິ, ອທ຺ຒມາສໍ, ມາສໍ, ທ຺ເວມາສໍ, ເຕມາສໍ, ຈຕຸມາສໍ, ປຌ຺ຈມາສໍ, ຉມາສໍ, ເອກວສ຺ສໍ ທ຺ວິຕິຈຕຸປຌ຺ຈຉວສ຺ສານິ ວາຯ ອຍໍ ປທານເວມຕ຺ຕຕາຯ ອສ຺ສຕ຺ໂຖ ວາ ໂພທິຣຸກ຺ໂຂ ໂຫຕິ ນິຄ຺ໂຣທາທີນໍ ວາ ອຌ຺ຌຕໂຣຯ ອຍໍ ໂພທິເວມຕ຺ຕຕາຯ ພ຺ຍາມາສີຕິອນນ຺ຕປ຺ກາຍຸຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍາມປ຺ປກາ ວາ ອສີຕິປ຺ປກາ ວາ ສພ຺ເພສໍ ສມານາ, ອນນ຺ຕປ຺ປກາ ປນ ທູຣມ຺ປີ ຄຈ຺ຉຕິ ອາສນ຺ນມ຺ປີ, ເອກຄາວຸຕໍ ທ຺ວິຄາວຸຕໍ ໂຍຊນໍ ອເນກໂຍຊນໍ ຈກ຺ກວາລຸອປຣິຍນ຺ຕມ຺ປີ, ມງ຺ຄລສ຺ສ ພຸທ຺ທສ຺ສ ສຣີຣປ຺ປກາ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸອໍ ອຄມາສິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ມນສາ ຈິນ຺ຕາຍຕ຺ຕາວ ສພ຺ພພຸທ຺ທານໍ, ໂຍ ຍຕ຺ຕກມິຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຕກໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ອຍໍ ຣສ຺ມິເວມຕ຺ຕຕາຯ ອິມາ ອຍ຺ຖ ເວມຕ຺ຕຕາ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສເສສຸ ປຕິເວເທນານິຄນ຺ຕພ຺ເພສຸ ຄຸເຕສຸ, ປຫາຕພ຺ເພສຸ ວາ ໂທເສສຸ ນຕ຺ຖິ ເນສໍ ວິເສໂສ, ຕສ຺ມາ “ສມາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເອວເມເຕຫີ ສໂມ ສເມຫີຯ

ວິສເມຫີທູເຣຕິ ນ ສມາ ວິສມາ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທາທໂຍ ອວເສສສພ຺ພສຕ຺ຕາຯ ເຕຫີ ວິສເມຫີ ອສທິສຕາຍ ທູເຣຯ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ປູເຣຕ຺ວາ ປລ຺ລງ຺ເກນ ປລ຺ລງ຺ກໍ ສງ຺ຆຍ຺ເຍຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທາປີ ຫີ ຄຸເຕຫີ ເອກສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ກລໍ ນາຄ຺ຆນ຺ຕິ ໂສລຸອສີ , ໂກ ປນ ວາໂທ ສາວກາທີສຸຯ ເຕນາຫ – “ວິສເມຫີ ທູເຣ”ຕິຯ ຕຖາຄໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຸກາຍປເທຫີ ທູເຣຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອນນ຺ຕປຌ຺ໂຌຕິ ອປຣິມິຕປຌ຺ໂຌຯ ໂລກີຍມນຸສ຺ສານຌ຺ຫີ ປຌ຺ຌໍ ອຸປ຺ນິທາຍ ອຌ຺ຄມກສ຺ສ ປຌ຺ຌາ ອທິກາ, ຕສ຺ສ ປຌ຺ຌໍ ອຸປ຺ນິທາຍ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສຯ ເອວໍ ຍາວ ອຣຫໂຕ ປຌ຺ຌໍ ອຸປ຺ນິທາຍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທສ຺ສ ປຌ຺ຌາ ອທິກາ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທສ຺ສ ປຌ຺ຌໍ ປນ ອຸປ຺ນິທາຍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຌ຺ຌາ ອທິກາຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ອນນ຺ຕາ ອິຈ຺ເຈວ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ເຕນາຫ –
“ອນນ຺ຕປຌ຺ໂຌ”ຕິຯ ອນູປລິຕ຺ໂຕຕິ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິເລເປຫີ ອລິຕ຺ໂຕຯ ອິທ ວາ ຫຸຣໍ ວາຕິ ອິທໂລເກ ວາ ປຣໂລເກ ວາຯ ໂຍຊນາ ປເນຕ຺ຖ – ສໂມ ສເມຫີ ວິສເມຫີ ທູເຣ ຕຖາຄໂຕ ໂຫຕິຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອນນ຺ຕປຌ຺ໂຌ ອນຸປລິຕ຺ໂຕ ອິທ ວາ ຫຸຣໍ ວາ, ເຕນ ຕຖາຄໂຕ ອຣຫຕິ ປູຣລຸອາສນ຺ຕິຯ

໔໗໔ຯຍມ຺ຫິນ ມາຍາຕິ ອຍໍ ປນ ຄາຖາ ອຌ຺ຌາ ຈ ອິທິສາ ມາຍາທີໂທສຍຸຕ຺ເຕສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍສຌ຺ຌາປຫານຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ ອມໂມຕິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣສຸ “ອິທໍ ມມາ”ຕິ ປຫີນມມາຍິຕກາໂວຯ

໔໗໕ຯນິເວສນນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິນິເວສນໍຯ ເຕນ ຫິ ມໂນ ຕີສຸ ກເວສຸ ນິວິສຕິ, ເຕນ ຕໍ “ນິເວສນໍ ມນໂສ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຕ຺ເຖວ ວາ ນິວິສຕິ ຕໍ ທິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍຯ ເຕນປີ “ນິເວສນ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປຣິຄ຺ຄຫາຕິ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິໂຍ ເອວ, ຕາຫິ ປຣິຄ຺ຄຫີຕທ຺ມ຺ມາ ວາຯ ເກຈີຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕກາປີຯ ອນຸປາທິຍາໂນຕິ ເຕສໍ ນິເວສນປຣິຄ຺ຄຫານໍ ອກາວາ ກລ຺ຈິ ທ຺ມ຺ມໍ ອນຸປາທິຍມາໂນຯ

໔໗໖ຯສມາຫິໂຕ ມຄ຺ຄສມາທິນາຯ ອຸທຕາຣີຕິ ອຸຕ຺ຕິຕ຺ໂຕາຯ ທ຺ມ຺ມໍ ຈຌ຺ຌາສີຕິ ສພ຺ພຌ຺ຈ ເຌຍ຺ຍທ຺ມ຺ມໍ ອຌ຺ຌາສິຯ ປຣມາຍ ທິຍ຺ຖິຍາຕິ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາເຕນຯ

໔໗໗ຯກວາສວາຕິ ກວຕຕ຺ຫາຊານນິກນ຺ຕິສ຺ສຕທິຍ຺ຖິສຫຄຕາ ຣາຄາຯ ວຈີຕິ ວາຈາຯ ຂຣາຕິ ກກ຺ຂລຸອາ ຜຣຸສາຯ ວິທ຺ຘູປີຕາຕິ ທທ຺ຒາຯ ອຕ຺ຖຄຕາຕິ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕາຯ ນ ສນ຺ຕີຕິ ວິທ຺ຘູປີຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕຕ຺ຕາ ຈຯ ອຸກເຍຫີ ປນ ອຸກຍໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ສພ຺ພທີຕິ ສພ຺ເພສຸ ຂນ຺ທາຍຕນາທີສຸຯ

໔໖໘ຯມານສຕ຺ເຕສູຕິ ມາເນນ ລຄ຺ເຄສຸຯ ທຸກ຺ຂໍ ປຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໍ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຊານິຕ຺ວາຯ ສເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ສເຫຕຸປ຺ປຈ຺ຈຍໍ, ສຫ຺ສີ ກມ຺ມກິເລເສຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໔໖໙ຯອາສໍ ອນິສ຺ສາຍາຕິ ຕຓ຺ຫໍ ອນລ຺ລີຍິຕ຺ວາຯ ວິເວກທສ຺ສີຕິ ນິພ຺ພານທສ຺ສີຯ ປຣເວທິຍນ຺ຕິ ປເຣຫິ ຎາເປຕພ຺ພໍຯ ທິຏ຺ຐິມຸ ປາຕິວຕ຺ໂຕຕິ ທ຺ວາສຏ຺ຐິເກທມ຺ປິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕຯ ອາຣມ຺ມຓາຕິ ປຈ຺ຈຍາ, ປຸນ຺ພ຺ກວກາຣຓານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໔໗໐ຯປໂຣປຣາຕິ ວຣາວຣາ ສຸນ຺ທຣາສຸນ຺ທຣາຯ ປຣາ ວາ ພາຫິຣາ, ອປຣາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຯ ສເມຈ຺ຈາຕິ ຎາເຓນ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາຯ ຘມ຺ມາຕິ ຂນ຺ຘາຍຕນາທໂຍ ຘມ຺ມາຯ ອຸປາທານຂເຍ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ນິພ຺ພາເນ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓວິມຸຕ຺ຕິລາກີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໗໑ຯສໍໂຍຊນໍຊາຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສີຕິ ສໍໂຍຊນກ຺ຂຍນ຺ຕທສ຺ສີ ຊາຕິກ຺ຂຍນ຺ຕທສ຺ສີ ຈຯ ສໍໂຍຊນກ຺ຂຍນ຺ເຕນ ເຈຕ຺ຖ ເສົາປາທິເສສາ ນິພ຺ພານຘາຕຸ, ຊາຕິກ຺ຂຍນ຺ເຕນ ອນຸປາທິເສສາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຂຍນ຺ໂຕຕິ ຫິ ອຈ຺ຈນ຺ຕຂຍສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈ ນໍຯ ອນຸນາສິກໂລໂປ ເຈຕ຺ຖ ‘‘ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ນ ກໂຕຯ ໂຍປານຸທີຕິ ໂຍ ອປ຺ປນຸທີຯ ຣາຄປ຺ຖນ຺ຕິ ຣາຄາຣມ຺ມຓໍ, ຣາຄເມວ ວາຯ ຣາໂຄປີ ຫິ ທຸຄ຺ຄຕີນໍ ປຖຕ຺ຕາ ‘‘ຣາຄປ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ກມ຺ມປ຺ໂຖ ວິຍຯ ສຸທ຺ໂຘ ນິໂທ຺ໂສ ວິມໂລ ອກາໂຈຕິ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍສມາຈາຣາທີຕາຍ ສຸທ຺ໂຘຯ ເຍຫິ ‘‘ຣາຄໂທສາ ອຍໍ ປຊາ, ໂທສໂທສາ, ໂມຫໂທສາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕສໍ ອກາວາ ນິ ໂທ຺ໂສຯ ອຏ຺ຐປຸຣິສມລວິຄມາ ວິມໂລ, ອຸປກ຺ກິເລສາກາວໂຕ ອກາໂຈຯ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ໂຐ ຫິ ອຸປກ຺ກິເລເສນ ‘‘ສກາໂຈ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສຸທ຺ໂຘ ວາ ຍສ຺ມາ ນິທ຺ໂທໂສ, ນິທ຺ໂທສຕາຍ ວິມໂລ, ພາຫິຣມລາກາເວນ ວິມລຕ຺ຕາ ອກາໂຈຯ ສມໂລ ຫິ ‘‘ສກາໂຈ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິມລຕ຺ຕາ ວາ ອາຄຸໍ ນ ກໂຣຕິ, ເຕນ ອກາໂຈຯ ອາຄຸກິຣິຍາ ຫິ ອຸປຆາຕກຣຓໂຕ ‘‘ກາໂຈ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

໔໗໒ຯອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕານໍ ນານຸປ຺ປສ຺ສຕີຕິ ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຂນ຺ເຘສຸ ອຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນາມ ນ ປສ຺ສຕິ, ຂນ຺ຘມຕ຺ຕເມວ ປສ຺ສຕິຯ ຍາ ຈາຍໍ ‘‘ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ສຎ຺ຊານາມີ’’ຕິ ຕສ຺ສ ສຈ຺ຈໂຕ ເຖຕໂຕ ທິຏ຺ຐີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສາ ອກາວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕານໍ ນານຸປ຺ປສ຺ສຕິ, ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ປຎ຺ຎາຍ ຂນ຺ເຘ ປສ຺ສຕີຯ ມຄ຺ຄສມາຘິນາ ສມາຫິໂຕ, ກາຍວງ຺ກາທີນໍ ອກາວາ ອຸຊ຺ຊຸຄໂຕ, ໂລກຘມ຺ເມຫິ ອກມ຺ປນິຍໂຕ ຖິຕຕ຺ໂຕ, ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕາຍ ເອຊາຍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ເຈໂຕຂີລານຎ຺ຈ ອຌ຺ຌຄ຺ຄານາຍ ກງ຺ຂາຍ ຈ ອກາວາ ອເນໂຊ ອຂີໂລ ອກງ຺ໂຂຯ

໔໗໓ຯໂມຫນ຺ຕຣາຕິ ໂມຫກາຣຓາ ໂມຫປ຺ປຈ຺ຈຍາ, ສພ຺ພກິເລສານເມຕໍ ອທິວຈນໍຯ ສພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈ ຎາຓທສ຺ສີຕິ ສຈ຺ຉິກຕສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາໂຓຯ ຕຎ຺ຫິ ສພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຎາຓໍ, ຕຎ຺ຈ ກຄວາ ປສ຺ສີ, ‘‘ອທິຄຕໍ ເມ’’ຕິ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ວິຫາສີຯ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ‘‘ສພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈ ຎາຓທສ຺ສີ’’ຕີຯ ສມ຺ໂພທິນ຺ຕິ ອຣຫຕ຺ຕໍຯ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສາວເກຫິ ອ ສາຘາຣຓໍຯ ສິວນ຺ຕິ ເຂມໍ ນິຣຸປທ຺ທວໍ ສສ຺ສິຣິກໍ ວາຯ ຍກ຺ຂສ຺ສາຕິ ປຸຣິສສ຺ສຯ ສຸທ຺ທີຕິ ໂວທານຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ ໂມຫນ຺ຕຣາກາ ເວນ ສພ຺ພໂທສາກາໂວ, ເຕນ ສໍສາຣກາຣຓສມຸຈ຺ເຉໂທ ອນ຺ຕິມສຣີຣຘາຣິຕາ, ຎາຓທສ຺ສິຕາຍ ສພ຺ພຄຸຓສມ຺ກໂວຯ ເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣາ ສມ຺ໂພທິປ຺ຕ຺ຕິ, ອິໂຕ ປຣຎ຺ຈ ປຫາຕພ຺ພມທິຄນ຺ຕພ຺ພໍ ວາ ນຕ຺ຖີຯ ເຕນາຫ – ‘‘ເອຕ຺ຕາວຕາ ຍກ຺ຂສ຺ສ ສຸທ຺ທີ’’ຕີຯ

໔໗໔ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກີຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ກຄວຕິ ປສນ຺ໂນ ປສນ຺ນາກາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຫຸຕຎ຺ຈ ມຍ຺ຫ’’ນ຺ຕີຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍມຫໍ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ພ຺ຣາຫ຺ມານໍ ອາຣພ຺ກ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ອຊຸຫໍ, ຕໍ ເມ ຫຸຕໍ ສຈ຺ຈໍ ວາ ໂຫຕິ, ອລິກໍ ວາຕິ ນ ຊານາມີຯ ອຊ຺ຊ ປນ ອິທໍ ຫຸຕຎ຺ຈ ມຍ຺ຫໍ ຫຸຕມຕ຺ຖຸ ສຈ຺ຈໍ, ສຈ຺ຈຫຸຕເມວ ອຕ຺ຖູຕິ ຍາຈນ຺ໂຕ ກຓຕີຯ ຍໍ ຕາທິສໍ ເວທຄຸນໍ ອລຕ຺ຖໍ, ຍສ຺ມາ ອິເຘວ ກິໂຕ ກວນ຺ຕຣູປໍ ເວທຄຸໍ ອລຕ຺ຖໍຯ ພ຺ຣຫ຺ມາ ຫິ ສກ຺ຂີ, ປຈ຺ຈກ຺ຂເມວ ຫິ ຕ຺ວໍ ພ຺ຣຫ຺ມາ, ຍໂຕ ປຏິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕຸ ເມ ກຄວາ, ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຈ ກຸຎ຺ຊຕຸ ເມ ກຄວາ ປູຣຬາສນ຺ຕິ ຕໍ ຫພ຺ຍເສສໍ ອຸປນາເມນ຺ໂຕ ອາຫຯ

໔໗໕ຯ ອຖ ກຄວາ ກສິກາຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄາຖາທ຺ວຍມກາສິຯ ຕໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ‘‘ອຍໍ ອຕ຺ຕນາ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ກມ຺ປິ ຈຎ຺ຎໍ ສນ຺ຘາຍ ‘ເກວລິນໍ ມເຫສີ ຂີຓາສວໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈວູປສນ຺ຕໍ ອນ຺ເນນ ປາເນນ ອຸປຏ຺ຐຫສ຺ສູ’ຕິ ກຓຕີ’’ຕິ ເອວໍ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖໍ ອສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຕໍ ຎາຕຸກາໂມ ອາຫ ‘‘ສາຘາຫໍ ກຄວາ’’ຕີຯ ຕຕ຺ຖ ສາຘູຕິ ອາຍາຈນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ຕຖາຕິ ເຍນ ຕ຺ວໍ ມາຫ, ເຕນ ປກາເຣນຯ ວິຊຎ຺ຎນ຺ຕິ ຊາເນຍ຺ຍໍຯ ຍນ຺ຕິ ຍໍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ຍຎ຺ຎກາເລ ປຣິເຍສມາໂນ ອຸປຏ຺ຐເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ

ປາຖເສໂສ. ປປ຺ປຸຍ຺ຍາຕິ ປຕ຺ວາ. ຕວ ສາສນນ຺ຕິ ຕວ ໂອວາທໍ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສາຘາຫໍ ຠຄວາ ຕວ ໂອວາທໍ ອາຄມ຺ມ ຕຖາ ວິຊ຺ຎໍ ອາໂຣເຈຫິ ເມ ຕໍ ເກວລິນນ຺ຕິ ອນິປ຺ປາໂຍ. ໂຍ ທກ຺ຂິຓໍ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ມາທິສສ຺ສ, ຍໍ ຈາຫໍ ຍຎ຺ຎກາເລ ປຣິເຍສ ມາໂນ ອຸປຌ຺ຖເຫຍ຺ຍໍ, ຕຖາຣູປໍ ເມ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຫີ, ສເຈ ຕຸວໍ ນ ຠຸຎ຺ຊສີຕິ.

໔໗໗-໘໐. ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ປາກເຓນ ນເຍນ ຕຖາຣູປໍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສາຣມ຺ຠາ ຍສ຺ສາ"ຕິ ຄາຖາຕ຺ຕຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສີມນ຺ຕານໍ ວິເນຕາຣນ຺ຕິ ສີມາຕິ ມຣິຍາທາ ສາສຸຊນວຸຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສາ ອນ຺ຕາ ປຣິໂຍສານາ ອປຣາຄາຕິ ຠຕ຺ວາ ສີມນ຺ ຕາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິເລສາ, ເຕສໍ ວິເນຕາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສີມນ຺ຕາຕິ ພຸທ຺ຘເວເນຍ຺ຍາ ເສກ຺ຂາ ຈ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ຈ, ເຕສໍ ວິເນຕາຣນ຺ຕິປິ ເອເກ. ຊາຕິມຣຓໂກວິທນ຺ຕິ "ເອວໍ ຊາຕິ ເອວໍ ມຣຓ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຸສລໍ. ໂມເນຍ຺ຍສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ນໍ, ກາຍໂມ ເນຍ຺ຍາທິສມ຺ປນ຺ນໍ ວາ. ຠກຸຎີ ວິນຍິຕ຺ວານາຕິ ຍໍ ເອກຈ຺ເຈ ທຸພ຺ພຸທ຺ຘິໂນ ຍາຈກໍ ທິສ຺ວາ ຠກຸຎີ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕໍ ວິນຍິຕ຺ວາ, ປສນ຺ນມຸຂາ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຎ຺ຊລິກາຕິ ປຄ຺ຄຫິຕອຎ຺ຊລິໂນ ຫຸຕ຺ວາ.

໔໘໑. ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຖມຍມາໂນ "ພຸທ຺ໂຘ ຠວ"ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອາຍາໂຄຕິ ອາຍຊິຕພ຺ໂພ, ຕໂຕ ຕໂຕ ອາຄມ຺ມ ວາ ຍຊິຕພ຺ພເມຕ຺ຖາຕິປິ ອາຍາໂຄ, ເທຍ຺ຍຘມ຺ມານໍ ອຘິຍ຺ຖານຠູໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ . ເສສເມຕ຺ຖ ອິໂຕ ປຸຣິມຄາຖາສຸ ຈ ຍໍ ນ ວຓ຺ຓິຕໍ, ຕໍ ສກ຺ກາ ອວຓ຺ຓິຕມ຺ປິ ຊານິຕຸນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖຕ຺ຕາເຍວ ນ ວຓ຺ຓິຕໍ. ອິໂຕ ປຣໍ ປນ ກສີການຣທ຺ວາຊສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຓ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຓ຺ຖກຖາຍ ປູຣລຸອາສສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຓ຺ຖິຕາ.

໕. ມາຆສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ມາຆສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຍເມວ ຍາສ຺ສ ນິທາເນ ວຸຕ຺ຕາ. ອຍຎ຺ຫິ ມາໂຆ ມາຓໂວ ທາຍໂກ ອໂຫສິ ທານປຕິ. ຕສ຺ເສຕທໂຫສິ – "ສມ຺ປຕ຺ຕກປຓທ຺ຘິກາທີນໍ ທານໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ໂນຕິ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ສມໂຓ ກິຣ ໂຄຕໂມ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ຊານາຕີ"ຕິ. ໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ. ຠ ຄວາ ຈສ຺ສ ປຸຈ຺ຉານຸຣູປໍ ພ຺ຍາກາສິ. ຕຍິທໍ ສງ຺ຄີຕິການຣານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຠຄວໂຕຕິ ຕິຓ຺ຓມ຺ປິ ວຈນໍ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ "ມາຆສຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຣາຊຄເຫຕິ ເອວໍນາມເກ ນຄເຣ. ຕຎ຺ຫິ ມນ຺ຘາຕຸມຫາໂຄວິນ຺ທາທີຫິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ "ຣາຊຄຫ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຎ຺ເຎ ເປຕ຺ຖ ປກາເຣ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິ. ກິໍ ເຕຫິ, ນາມເມຕໍ ຕສ຺ສ ນຄຣສ຺ສ? ຕໍ ປເນຕໍ ພຸທ຺ຘກາເລ ຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາເລ ຈ ນຄຣໍ ໂຫຕິ, ເສສກາເລ ສຸຎ຺ຎໍ ໂຫຕິ ຍກ຺ຂປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ເຕສໍ ວສນ຺ຕວນໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຓ຺ຖຕິ. ເອວໍ ໂຄຈຣຄາມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ນິວາສຓ຺ຖານມາຫ – "ຄິຊ຺ຊກູເຓ ປພ຺ພເຕ"ຕິ. ໂສ ຈ ຄິຊ຺ຊາ ຕສ຺ສ ກູເຓສຸ ວສຶສຸ, ຄິຊ຺ຊສທິສານິ ວາສ຺ສ ກູຓານິ, ຕສ຺ມາ "ຄິຊ຺ຊກູໂຓ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ອຖ ໂຂ…ເປ… ອໂວຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ມາໂຆຕິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ນາມໍ. ມາຓໂວຕິ ອນ຺ເຕວາສິວາສໍ ອນຕີຕກາເວນ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຊາຕິຍາ ປນ ມຫລ຺ລໂກ. "ປຸພ຺ພາຈິຕ຺ຕາວເສນາ"ຕິ ເອເກ ປິງ຺ຄິໂຍ ມາຓໂວ ວິຍ. ໂສ ຫິ ວີສວສ຺ສສຕິໂກປິ ປຸພ຺ພາຈິຕ຺ຕາວເສນ "ປິງ຺ຄິໂຍ ມາຓໂວ" ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ອຄມາສິ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ອຫຎ຺ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ…ເປ… ປສວາມີຕິ ເອຕ຺ຖ ທາຍໂກ ທານປຕີຕິ ທາຍໂກ ເຈວ ທານປຕິ ຈ. ໂຍ ຫິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ເຕ ນາຕຕ຺ໂຕ ເທຕິ, ໂສປິ ທາຍໂກ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມີ ປນ ທາເນ ອິສ຺ສຣິຍາຠາວໂຕ ນ ທານປຕິ. ອຍໍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍເຍວ ເທ ຕີ. ເຕນາຫ – "ອຫຎ຺ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ , ທາຍໂກ ທານປຕີ"ຕິ. ອຍເມວ ຫິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ປນ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ມຈ຺ເຉເຣນ ອຠິຠຸຍ຺ຍມາໂນ ທາຍໂກ ອນຠິຠູໂຕ ທານປຕີຕິອາທີນາປິ ນເຍນ ວຕ຺ຕຸໍ ວຓ຺ຓຕິ. ວທຎ຺ຎູຕິ ຍາຈການໍ ວຈນໍ ຊານາມິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ເຕເຍວ "ອຍມິທມຣຫຕິ ອຍມິທ"ນ຺ຕິ ປຸຣິສວິເສສາວສາຣເຓນ ພຫູປກາຣກາວຄຫເຓນ ວາ. ຍາຈໂຍໂຄຕິ

ຍາຈິຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕ. ໂຍ ຫິ ຍາຈເກ ທິສ຺ວາ ຠກຸຏິໍ ກຕ຺ວາ ຜຣຸສວຈນາທີນິ ຠຓຕິ, ໂສ ນ ຍາຈໂຍໂຄ ໂຫຕີຕິ. ອຫໍ ປນ ນ ຕາທິໂສ
ຕິ ທີເປຕິ. ຘມ຺ເມນາຕິ ອທິນ຺ນາທານນິກຕິວຎ຺ຈນາທີນິ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍາຍ, ຍາຈນາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍາຈນາ ຫິ
ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ໂຠຄປຣິເຍສເນ ຘມ຺ໂມ, ຍາຈມານານຎ຺ຈ ເນສໍ ປເຣຫິ ອນຸຄ຺ຄຫກາເມຫິ ທິນ຺ນາ ໂຠຄາ ຘມ຺ມລທ຺ຘາ ນາມ ຘມ຺
ມາຘິຄຕາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ລຠິ. ເຕນາຫ – "ຘມ຺ເມນ ໂຠເຄ ປຣິເຍສາມິ…ເປ… ຘມ຺ມາຘິຄເຕຫີ"ຕິ.
ຠິຍ຺ໂຍປີ ທທາມິຕິ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປີ ທທາມິ, ປມາຓໍ ນຕ຺ຖິ, ເອຕ຺ຖ ລທ຺ຘໂຠຄປ຺ປມາເຓນ ທທາມິຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ຕຄ຺ຆາຕິ ເອກໍສວຈເນ ນິປາໂຕ. ເອກໍເສເນວ ຫິ ສພ຺ພພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສາວເກຫິ ປສຕ຺ຖໍ ທານໍ ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຉານຄ
ຕານມ຺ປີ ທີຍມານໍ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ "ສພ຺ພຕ຺ຖ ວຓ຺ຓິຕໍ ທານໍ, ນ ທານໍ ຄຣຫິຕໍ ກ຺ວຈີ"ຕິ. ຕສ຺ມາ ຠຄວາປີ ເອກໍເສເນວ ຕໍ ປ
ສໍສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ ມາຓວ…ເປ… ປສວສີ"ຕິ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ. ເອວໍ ຠຄວຕາ "ພຫຸໍ ໂສ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕີ"ຕິ
ວຸຕ຺ເຕປີ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໂຕ ທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘີ ໂສຕຸກາໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ. ເຕນາຫຸ ສງ຺ຄີຕິກາຣາ – "ອຖ
ໂຂ ມາໂຆ ມາຓໂວ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຊຠາສີ"ຕິ. ຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

໔໙໒. ປຸຈ຺ຉາມຫນ຺ຕິອາທີຄາຖາສຸ ປນ ວທຎ຺ຎຸນ຺ຕິ ວຈນວິທຸໍ, ສພ຺ພາກາເຣນ ສຕ຺ຕານໍ ວຸຕ຺ຕວຈນາຘິປ຺ປາຍຎ຺ຎຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ
ໂຫຕິ. ສຸຊ຺ເຊຕິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍວເສນ ສຸຘ຺ຘໍ ມຫປ຺ຜລໍ ຠເວຍ຺ຍ. ໂຍຊນາ ປເນຕ຺ຖ – ໂຍ ຍາຈໂຍໂຄ ທານປຕິ ຄຫຎ຺ໂຖ
ປຸຎ຺ຎຕ຺ຖິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ປເຣສໍ ອນ຺ນປານໍ ທທໍ ຍຊຕິ, ນ ອຄ຺ຄິມ຺ຫີ ອາຫຸຕິມຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂິປນ຺ໂຕ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ປຸຎ຺ຎເປກ຺ໂຂວ ນ ປຈ຺
ຈຸປກາຣກລ຺ຍາຓກິຕ຺ຕິສທ຺ທາທິອເປກ຺ໂຂ, ຕສ຺ສ ເອວຣູປສ຺ສ ຍຊມານສ຺ສ ຫຸຕໍ ກຖໍ ສຸຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ?

໔໙໓. ອາຣາຘເຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍຫິ ຕາທີຕິ ຕາທິໂສ ຍາຈໂຍໂຄ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍຫິ ອາຣາຘເຍ ສມ຺ປາທເຍ ໂຕສເຍ, ມຫປ຺ຜລໍ ຕໍ ຫຸ
ຕໍ ຠເວຍ຺ຍ, ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິມິນາສ຺ສ "ກຖໍ ຫຸຕໍ ຍຊມານສ຺ສ ສຸຊ຺ເຊ" ອິຈ຺ເຈຕໍ ພ຺ຍາກຕໍ ໂຫຕິ.

໔໙໔. ອກ຺ຂາຫິ ເມ ຠຄວາ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ຍາຈໂຍໂຄ ທທໍ ປເຣສໍ ຍຊຕິ, ຕສ຺ສ ເມ ຠຄວາ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍ ອກ຺ຂາຫີ
ຕິ ເອວໍ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ.

໔໙໕. ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ນເຍຫິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍ ປກາເສນ຺ໂຕ "ເຍ ເວ ອສຕ຺ຕາ"ຕິອາທິກາ ຄາຖາໂຍ ອຠາສີ.
ຕຕ຺ຖ ອສຕ຺ຕາຕິ ຣາຄາທີສງ຺ຄວເສນ ອລຄ຺ຄາ. ເກວລິໂນຕິ ປຣິນິຏ຺ຐິຕກິຈ຺ຈາ. ຍຕຕ຺ຕາຕິ ຄຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ.

໔໙໖-໗. ທນ຺ຕາ ອນຸຕ຺ຕເຣນ ທມເຖນ, ວິມຸຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີຫິ, ອນີຆາ ອາຍຕິໍ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂາຠາເວນ, ນິຣາສາ ສມ຺ປ
ຕິ ກິເລສາຠາເວນ. ອິມິສ຺ສາ ປນ ຄາຖາຍ ທຸຕິຍຄາຖາ ຠາວນານຸຠາວປ຺ປກາສນເຍນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. "ຠາວນານຸ
ໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ວິຫຣໂຕ ກິຎ຺ຈາປີ ນ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ 'ອໂຫ ວຕ ເມ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ
ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍາ'ຕິ (ອ. ນິ. ໗.໗໑), ອຖ ຂ຺ວາສ຺ສ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ ອິທໍ ເຈຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕໍ ສາທກໍ.

໔໙໘-໕໐໔. ຣາຄຎ຺ຈ…ເປ… ເຍສຸ ນ ມາຍາ…ເປ… ນ ຕຓ຺ຫາສຸ ອຸປາຕິປນ຺ນາຕິ ກາມຕຓ຺ຫາທີສຸ ນາຘິມຸຕ຺ຕາ. ວິຕເຣຍ຺ຍາ
ຕິ ວິຕຣິຕ຺ວາ. ຕຓ຺ຫາຕິ ຣູປຕຓ຺ຫາທິຆພ຺ພິຘາ . ຠວາຠວາຍາຕິ ສສ຺ສຕາຍ ວາ ອຸຈ຺ເຈທາຍ ວາ. ອຖ ວາ ຠວສ຺ສ ອຠວາຍ
ຠວາຠວາຍ, ປຸນພ຺ຠວາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອິຘ ວາ ຫຸຣໍ ວາຕິ ອິທໍ ປນ "ກຸຫິຎ຺ຈິ ໂລເກ"ຕິ ອິມສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣວຈນໍ.

໕໐໕. ເຍ ວີຕຣາຄາ…ເປ… ສມິຕາວິໂນຕິ ສມິຕວນ຺ໂຕ, ກິເລສວູປສມກາຣິໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສມິຕາວິຕຕ຺ຕາ ຈ ວີຕຣາຄາ ອໂກ
ປາ. ອິຘ ວິປ຺ປຫາຍາຕິ ອິຘໂລເກ ວຕ຺ຕມາເນ ຂນ຺ເຘ ວິຫາຍ, ຕໂຕ ປຣໍ ເຍສໍ ຄມນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອິໂຕ ປຣໍ "ເຍ ກາເມ
ຫິຕ຺ວາ ອຄຫາ ຈຣນ຺ຕິ, ສຸສຎ຺ຎຕຕ຺ຕາ ຕສຣໍວ ອຸຊ຺ຊຸ"ນ຺ຕິ ອິມມ຺ປີ ຄາຖໍ ເກຈີ ປຐນ຺ຕິ.

໕໐໖-໘. ຊຫິຕ຺ວາຕິ ຫິຕ຺ວາ. "ຊຫິຕ຺ວານາ"ຕິປີ ປາໂຐ, ອຍເມວຕ຺ໂຖ. ອຕ຺ຕທີປາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຓ ເອວ ອຕ຺ຕໂນ ທີປໍ ກຕ຺
ວາ ວິຈຣນ຺ຕາ ຂີຓາສວາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ. ເຍ ເຫຕ຺ຖາຕິ ຫກາໂຣ ນິປາໂຕ ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ. ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ – ເຍ ເອຕ຺ຖ ຂນ຺ຘາຍຕ
ນາທີສນ຺ຕາເນ ຍຖາ ອິທໍ ຂນ຺ຘາຍຕນາທີ ຕຖາ ຊານນ຺ຕິ, ຍໍສຠາວໍ ຕໍສຠາວໍເຍວ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຊານນ຺ຕາ.
ອຍມນ຺ຕິມາ ນຕ຺ຖິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ ອຍໍ ໂນ ອນ຺ຕິມາ ຊາຕິ, ອິທານິ ນຕ຺ຖິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ ເອວຎ຺ຈ ເຍ ຊານນ຺ຕີຕິ.

໔໐໙។ ໂຍ ເວທຄູຕິ ອິທານີ ອຕຸຕານໍ ສນ຺ຮາຍ ກຄວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ສຕິມາຕິ ລສຕຕວິຫາຣສຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ។ ສມ຺ໂພຂິປຕຸໂຕຕິ ສພ຺ພລຸລຸຕໍ ປຕຸໂຕ។ ສຣຕໍ ພຫູນນ຺ຕິ ພຫູນໍ ເທວມນຸສຸສານໍ ກຍວິທີສເນນ ສຣຕາກູໂຕ។

໔໑໐។ ເອວໍ ທກຸຂິເຄຍຸເຍ ສຸຕຸວາ ອຕຸຕມໂນ ພຸຮາຫຸມໂຕ ອາຫ – ''ອທຸສາ ອໂມພາ''ຕິ។ ຕຕຸຖ ຕຸວລຸເທຕຸຖ ຊານາສິ ຍຖາ ຕຖາ ອິທນ຺ຕິ ຕຸວລຸທີ ເອຕຸຖ ໂລເກ ອິທໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ເລຍຸຍໍ ຍຖາ ຕຖາ ຊານາສີ ຍາຖາວໂຕ ຊານາສິ, ຍາທີສໍ ຕໍ ຕາທີສເມວ ຊານາສີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ຕຖາ ຫີ ເຕ ວິທິໂຕ ເອສ ສມ຺ໂມຕິ ຕຖາ ຫີ ເຕ ເອສາ ສມຸມສາຕຸ ສຸປຸປຜິວິທຸສາ, ຍສຸສາ ສຸປຸປຜິວິທຸສ ຕາ ຍໍ ຍໍ ອິຈຸລສິ, ຕໍ ຕໍ ຊານາສີຕິ ອຂິປຸປາໂຍ។

໔໑໑។ ເອວໍ ໂສ ພຸຮາຫຸມໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ປສໍສິຕຸວາ ທກຸຂິເຄຍຸຍສມ຺ປທາຍ ຍລຸລສມ຺ປທໍ ລຕຸວາ ທາຍກສມ຺ປທາຍປີ ຕໍ ລ ລຸອຽຄປຣິປູຣໍ ຍລຸລສມ຺ປທໍ ໂສຕຸກາໂມ 'ໂຍ ຍາຈໂຍໂຄ'ຕິ ອຸຕຸຕຣິປລຸທໍ ປຸຈຸລິ។ ຕຕຸຣາຍໍ ໂຍຊນາ – ໂຍ ຍາຈໂຍໂຄ ທທໍ ປເຣ ສໍ ຍຊຕິ, ຕສຸສ ອກຸຂາຫີ ເມ ກຄວາ ຍລຸລສມ຺ປທນ຺ຕິ។

໔໑໔។ ອຖສຸສ ກຄວາ ທຸວິທີ ຄາຖາຫີ ອກຸຂາສີ។ ຕຕຸຖາຍໍ ອຕຸຖໂຍຊນາ – ຍຊສຸສຸ ມາໝ, ຍຊມາໂນ ຈ ສພ຺ພຕຸຖ ວິປຸປສາເທ ຫີ ຈິຕຸຕໍ, ຕີສຸປີ ກາເລສຸ ຈິຕຸຕໍ ປສາເທຫີ។ ເອວໍ ເຕ ຍາຍໍ –

''ປຸພ຺ເພວ ທານາ ສຸມໂນ, ທທໍ ຈິຕຸຕໍ ປສາທເຍ;

ທຕຸວາ ອຕຸຕມໂນ ໂຫຕິ, ເອສາ ຍລຸລສຸສ ສມ຺ປທາ''ຕິ។ (ອ។ ນິ។ ຝ។ລັ໗; ເປ។ ວ។ ລ໐໔) –

ຍລຸລສມ຺ປທາ ວຸຕຸຕາ, ຕາຍ ສມ຺ປນ຺ໂນ ຍລຸໂລ ກວິສຸສຕີ។ ຕຕຸຖ ສີຍາ ''ກຖໍ ຈິຕຸຕໍ ປສາເທຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ? ໂທສປຸປຫາເນນ។ ກຖໍ ໂທສປຸປຫານໍ ໂຫຕິ? ຍລຸລາຣມຸມຕາຕາຍ។ ອຍລຸທີ ອາຣມຸມຕໍ ຍຊມານສຸສ ຍລຸໂລ ເອຕຸຖ ປຕິຍຸຖາຍ ຊຫາຕິ ໂທສໍ, ອຍລຸທີ ສຕຸເຕສຸ ເມຕຸຕາປຸພ຺ພງຄເມນ ສມຸມາທິຍຸຖິປຸທີປວິຫຕໂມຫນ຺ຣກາເຣນ ຈິຕຸເຕນ ຍຊມານສຸສ ເທຍຸຍຮມຸມສງຂາໂຕ ຍລຸໂລ ອາຣມຸມຕໍ ໂຫຕິ, ໂສ ເອຕຸຖ ຍລຸເລ ອາຣມຸມຕາເສນ ປວຕຸຕິຍາ ປຕິຍຸຖາຍ ເທຍຸຍຮມຸມປຈຸຈຍໍ ໂລກໍ, ປຜິຄຸຄາຫກປຈຸຈຍໍ ໂກສໍ, ຕທຸກຍນິທານໍ ໂມຫນ຺ຕິ ເອວໍ ຕີວິຮມ຺ປີ ຊຫາຕິ ໂທສໍ។ ໂສ ເອວໍ ໂກເຕສຸ ວິຕຣາໂຄ, ສຕຸເຕສຸ ຈ ປວິເນຍຸຍ ໂທສໍ ຕປຸປຫາເນເນວ ປທີນປລຸຈນີວຣໂຕ ອນຸກຸກເມນ ອຸປຈາຣປຸປນາເກທໍ ອປຣິມາຕສຕຸຕຜຣເຕນ ເອກສຕຸເຕ ວາ ອນວເສສຜຣເຕນ ອປຸປມາຕໍ ເມຕຸຕໍ ຈິຕຸຕໍ ກາເວນ຺ໂຕ ປຸນ ກາວນາເວປຸລຸລຕຸຖໍ, ຣຕຸຕິນ຺ທີວໍ ສຕຕໍ ສພ຺ໂພຣິຍາປເຖສຸ ອປຸປມຕຸໂຕ ຫຸຕຸວາ ຕເມວ ເມຕຸຕຊຊານສງຂາຕໍ ສພ຺ພາ ທີສາ ຜຣເຕ ອປຸປມລຸລນ຺ຕິ។

໔໑໔។ ອຖ ພຸຮາຫຸມໂຕ ຕໍ ເມຕຸຕໍ ''ພຸຣຫຸມໂລກມຄຸໂຄ ອຍ''ນ຺ຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ເກວລໍ ອຕຸຕໂນ ວິສຍາຕີຕໍ ເມຕຸຕາກາວນໍ ສຸຕຸ ວາ ສຸຍຸກູຕຣໍ ສລຸຊາຕສພ຺ພລຸລສມ຺ກາວໂນ ກຄວຕິ ອຕຸຕນາ ພຸຮຫຸມໂລກາລິມຸຕຸຕຕຸຕາ ພຸຮຫຸມໂລກູປປຕຸຕິເມວ ຈ ສຸທຸລີ ມຸຕຸຕີລຸຈ ມລຸລມາໂນ ພຸຮຫຸມໂລກມຄຸຄໍ ປຸຈຸລນ຺ໂຕ ''ໂກ ສຸຊຊຕີ''ຕິ ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຣ ຈ ພຸຮຫຸມໂລກຄາມີ ປຸລຸລໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ສນ຺ຮາຍາຫ – 'ໂກ ສຸຊຊຕີ ມຸຈຸຈຕີ''ຕິ, ອກໂຣນ຺ຕໍ ສນ຺ຮາຍ ''ພຊຊຕີ ຈາ''ຕີ។ ເກນຕຸຕນາຕີ ເກນ ການເຣນ។ ສກຸຂີ ພຸຮຫຸມຊຊທີຍຸໂຖຕິ ພຸຮຫຸມາ ອຊຊ ສກຸຂີ ທີຍຸໂຖ។ ສຈຸຈນ຺ຕິ ກຄວໂຕ ພຸຮຫຸມສມຕຸຕໍ ອາຣພຸກ ອຈຸຈາທເຣນ ສປໍຖໍ ກໂຣຕີ។ ກຖໍ ອຸປປຊຊຕີຕິ ອຈຸຈາທເຣເນວ ປຸນປີ ປຸຈຸລຕິ។ ຊຸຕິມາຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອາລປຕີ។

ຕຕຸຖ ຍສຸມາ ໂຍ ກິກຸຂຸ ເມຕຸຕາຍ ຕິກຈຕຸກຸກຊຊານໍ ອຸປຸປາເທຕຸວາ ຕເມວ ປາທກໍ ກຕຸວາ ວິປສສນ຺ໂຕ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕາຕິ, ໂສ ສຸຊຊຕີ ມຸຈຸຈຕີ ຈ, ຕຖາຣູໂປ ຈ ພຸຮຫຸມໂລກໍ ນ ຄຈຸລຕີ។ ໂຍ ປນ ເມຕຸຕາຍ ຕິກຈຕຸກຸກຊຊານໍ ອຸປຸປາເທຕຸວາ ''ສນ຺ຕາ ເອ ສາ ສມາປຕຸຕີ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ຕໍ ອສຸສາເທຕີ, ໂສ ພຊຊຕີ។ ອປຣິຫີນຊຊາໂນ ຈ ເຕເນວ ຊາເນນ ພຸຮຫຸມໂລກໍ ຄຈຸລຕີ, ຕສຸມາ ກຄວາ ໂຍ ສຸຊຊຕີ ມຸຈຸຈຕີ ຈ, ຕສຸສ ພຸຮຫຸມໂລກຄມນໍ ອນນຸຊານນ຺ໂຕ ອນາມສິຕຸວາວ ຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ໂຍ ພຊຊຕີ។ ຕສຸສ ເຕນ ຊາເນນ ພຸຮຫຸມໂລກຄມນໍ ທສຸເສນ຺ໂຕ ພຸຮາຫຸມຕສຸສ ສປຸປາເຍນ ນເຍນ 'ໂຍ ຍຊຕີ''ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ។

໔໑໔។ ຕຕຸຖ ຕີວິຮນ຺ຕິ ຕິກາລປຸປສາທໍ ສນ຺ຮາຍາຫ។ ເຕນ ທາຍກໂຕ ອຽຄຕຸຕຍໍ ທສຸເສຕີ។ ອາຣາຮເຍ ທກຸຂິເຄຍຸເຍກີ ຕາທີ

ຕິ ຕລຸຈ ໂສ ຕາທິໂສ ຕິວິຣສມຸປຕຸຕິສາຣໂກ ປຸຄຸຄໂລ ຕິວິຣໍ ຍລຸລສມຸປທໍ ທກຸຂິເຕຍຸເຍທິ ຊິຕາສເວທິ ສາເຣຍຸຍ ສມຸປາ ເທຍຸຍໆ ອິມິນາ ປຜິຕຸຄາທາກໂຕ ອງຄຕຸຕຍໍ ທສຸເສຕິໆ ເອວໍ ຍຊິຕຸວາ ສມຸມາ ຍາຈໂຍໂຄຕິ ເອວໍ ເມຕຸຕຊຸຊານປທຍຸຖານກາ ເວນ ຉລຸອງຄສມນຸນາຄຕໍ ຍລຸລໍ ສມຸມາ ຍຊິຕຸວາ ໂສ ຍາຈໂຍໂຄ ເຕນ ຉລຸອງຄຍລຸລູປນິສຸສເຍນ ເມຕຸຕຊຸຊາເນນ ອຸປປຊຸຊ ຕິ ພຸຣຫຸມໂລກນຸຕິພຸຣູມິຕິ ພຸຣາຫຸມຕໍ ສມຸສຸສາເທນຸໂຕ ເທສນໍ ສມາເປສິໆ ເສສໍ ສພຸພຄາຖາສຸ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວໆ ອິໂຕ ປຣລຸຈ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນຍເມວາຕິໆ

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຜຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຜຸຖກຖາຍ ມາຆສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາໆ

໖ໆ ສກິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນຸຕິ ສກິຍສຸຕຸຕໍໆ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ອຍເມວ ຍາສຸສ ນິທາເນ ວຸຕຸຕາໆ ອຕຸຖວຕຸຕນາກຸກເມປິ ຈສຸສ ປຸພຸພສທິສໍ ປຸພຸ ເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍໆ ຍໍ ປນ ອປຸພຸພໍ, ຕໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖານິ ປທານິ ປຣິຫຣນຸຕາ ວຕຸຕາຍິສຸສາມໆ ເວລຸອຸວເນ ກລນຸທກນິວາເປຕິ ເວລຸອຸວນນຸຕິ ຕສຸສ ອຸຍຸຍານສຸສ ນາມໍໆ ຕໍ ກິຣ ເວລຸອູທິ ຈ ປຣິກຸຂິຕຸຕໍ ອໂຫສິ ອຜຸຖາຣສຫຕຸເຖນ ຈ ປາ ກາເຣນ, ໂຄປຸຣທຸວາຣຜຸຜາລກຍຸຕຸຕໍ ນີໂລກາສໍ ມໂນຣມໍ, ເຕນ “ເວລຸອຸວນ”ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິໆ ກລນຸທການລຸເຈຕຸຖ ນິວາປໍ ອທໍ ສຸ, ເຕນ “ກລນຸທກນິວາໂປ”ຕິ ວຸຈຸຈຕິໆ ກລນຸທກາ ນາມ ກາລຸອກາ ວຸຈຸຈນຸຕິໆ ປຸພຸເພ ກິຣ ອລຸລຕໂຣ ຣາຊາ ຕຕຸຖ ອຸຍຸຍານ ກີລຸອນຕຸຖໍ ອາຄໂຕ ສຸຣາມເທນ ມຕຸໂຕ ທິວາເສຍຸຍໍ ສຸປີໆ ປຣິຊໂນປີສຸສ “ສຸຕຸໂຕ ຣາຊາ”ຕິ ປຸປຸຜຜລາທີຫິ ປໂລກິຍມາໂນ ອິ ໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປກຸກາມິໆ ອຖ ສຸຣາຄນຸເຣນ ອລຸລຕຣສຸມາ ສຸສິຣຣຸກຸຂາ ກຕຸທສປຸໂປ ນິກຸຂມິຕຸວາ ຣລຸໂລ ອກິມຸໂຂ ອາຄຈຸຉຕິໆ ຕໍ ທິສຸວາ ຣຸກຸຂເທວຕາ “ຣລຸໂລ ຊີວິຕໍ ທສຸສາມິ”ຕິ ກາລຸອກເວເສນ ອາຄນຸຕຸວາ ກຕຸຕມູເລ ສທຸທມກາສິໆ ຣາຊາ ປຜິ ພຸຊຸຊິ, ກຕຸທສປຸໂປ ນິວຕຸໂຕໆ ໂສ ຕໍ ທິສຸວາ “ອິມາຍ ມມ ກາລຸອກາຍ ຊີວິຕໍ ທິນຸນ”ນຸຕິ ກາລຸອການໍ ຕຕຸຖ ນິວາປໍ ປຜຸຖ ເປສິ, ອກຍໂຜສນລຸຈ ໂຜສາເປສິໆ ຕສຸມາ ຕໍ ຕໂຕ ປກຸຕິ “ກລນຸທກນິວາໂປ”ຕິ ສງຂໍ ຄຕໍໆ

ສກິຍສຸສ ປຣິພຸພາຊກສຸສາຕິ ສກິໂຍຕິ ຕສຸສ ນາມໍ, ປຣິພຸພາຊໂກຕິ ພາຫິຣ ປພຸພຊຸຊໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈຸຈຕິໆ ປຸຣາຕສາໂລຫິຕາຍ ເທວຕາຍາຕິ ນ ມາຕາ ນ ປີຕາ, ອປີຈ ໂຂ ປນສຸສ ມາຕາ ວິຍ ປີຕາ ວິຍ ຈ ຫິຕຊຸຊາສຍຕຸຕາ ໂສ ເທວປຸຕຸໂຕ “ປຸຣາຕສາໂລຫິ ຕາ ເທວຕາ”ຕິ ວຸຕຸໂຕໆ ປຣິນິພຸພຸເຕ ກິຣ ກສຸສເປ ກຄວຕິ ປຕິຜຸຖິເຕ ສຸວຕຸຕເຈຕິເຍ ຕໂຍ ກຸລປຸຕຸຕາ ສມຸມຸຂສາວການໍ ສນຸ ຕິເກ ປພຸພຊິຕຸວາ ຈຣິຍານຸຣູປານິ ກມຸມຜຸຖານານິ ຄເຫຕຸວາ ປຈຸຈນຸຕຊນປທໍ ຄນຸຕຸວາ ອຣລຸລາຍຕເນ ສມຕຣມຸມໍ ກໂຣນຸ ຕິ, ອນຸຕຣນຸຕຣາ ຈ ເຈຕິຍວນຸທນຕຸຖາຍ ຣມຸມສຸສວນຕຸຖາຍ ຈ ນຄຣໍ ຄຈຸຉນຸຕິໆ ອປເຣນ ຈ ສມເຍນ ຕາວຕກມຸປິ ອຣລຸເລ ວິປຸປວາສໍ ອໂຣຈຍມານາ ຕຕຸເຖວ ອປຸປມຕຸຕາ ວິຫຣີສຸ, ເອວໍ ວິຫຣນຸຕາປີ ນ ຈ ກິລຸຈິ ວິເສສໍ ອຣິຄມີສຸໆ ຕໂຕ ເນສໍ ອໂຫສິ – “ມຍໍ ປີຕຸຫາຍ ຄຈຸຉນຸຕາ ຊີວິເຕ ສາເປກຸຂາ ໂຫມ, ຊີວິເຕ ສາເປກຸເຂນ ຈ ນ ສກຸກາ ໂລກຸຕຸຕຣຣມຸໂມ ອຣິຄນຸຕຸໍ, ປຸຖຸຊຸຊນ ກາລກິຣິຍາປີ ທຸກຸຂາ, ຫນຸທ ມຍໍ ນິສຸເສຕີ ພນຸຮິຕຸວາ ປພຸພຕໍ ອກິຣຸຍຸຫ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອນເປກຸຂາ ສມຕຣມຸມໍ ກໂຣມ າ”ຕິໆ ເຕ ຕຖາ ອກໍສຸໆ

ອຖ ເນສໍ ມຫາເຖໂຣ ອຸປນິສຸສຍສມຸປນຸນຕຸຕາ ຕທເຫວ ຉລຸອກິລຸລາປຣິວາຣໍ ອຣຫຕຸຕໍ ສຈຸຉາກາສິໆ ໂສ ອິທຸຣິຍາ ທີມວນຸຕໍ ຄນຸຕຸວາ ອໂນຕຕຸເຕ ມຸຂໍ ໂຣວິຕຸວາ ອຸຕຸຕຣກຸຣູສຸ ປີຕຸຫາຍ ຈຣິຕຸວາ ກຕກຕຸຕກິຈຸໂຈ ປຸນ ອລຸລມຸປີ ປເທສໍ ຄນຸຕຸວາ ປຕຸຕໍ ປູເຣຕຸວາ ອໂນຕຕຸເຕາທກລຸຈ ນາຄລຕາທນຸຕໂປຕລຸຈ ຄເທຕຸວາ ເຕສໍ ສນຸຕິກໍ ອາຄນຸຕຸວາ ອາທ – “ປສຸສຖາວຸໂສ ມມານຸ ກາວໍ, ອຍໍ ອຸຕຸຕຣກຸຣຸໂຕ ປີຕຸທປາໂຕ, ອິທໍ ທີມວນຸຕໂຕ ອຸທກທນຸຕໂປຕໍ ອາກຕໍ, ອິມໍ ກຸລຸຊິຕຸວາ ສມຕຣມຸມໍ ກໂຣຖ, ເອວາຫໍ ຕຸມຸເທ ສທາ ອຸປຜຸຖຫິສຸສາມີ”ຕິໆ ເຕ ຕໍ ສຸຕຸວາ ອາທໍສຸ – “ຕຸມຸເທ, ກນຸເຕ, ກຕກິຈຸຈາ, ຕຸມຸເທຫິ ສທ ສລ ລາປມຕຸຕມຸປີ ອມຸທາກໍ ປປລຸໂຈ, ມາ ທານິ ຕຸມຸເທ ປຸນ ອມຸທາກໍ ສນຸຕິກໍ ອາຄມິຕຸຖາ”ຕິໆ ໂສ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ເຕ ສມຸປຜິຈຸຉາເປຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ປກຸກາມິໆ

ຕໂຕ ເຕສໍ ເອໂກ ທຸວິຫຕີຫຈຸຈເຍນ ປລຸຈາກິລຸໂລ ອນາຄາມີ ອໂຫສິໆ ໂສປີ ຕເຖວ ອກາສີ, ອິຕເຣນ ຈ ປຜິກຸຂິຕຸໂຕ ຕເຖວ ອຄມາສິໆ ໂສ ຕໍ ປຜິກຸຂິປີຕຸວາ ວາຍມນຸໂຕ ປພຸພຕໍ ອາຣຸຫນທິວສໂຕ ສຕຸຕເມ ທິວເສ ກິລຸຈິ ວິເສສໍ ອນຣິຄນຸຕຸວາວ ກາລກ

ໂຕ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ຂີຓາສວຕ຺ເຖໂຣປິ ຕໍ ທິວສເມວ ປຣິນິພ຺ພາຍິ, ອນາຄາມີ ສຸທ຺ຘາວາເສສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຉສຸ ກາມາວຈຣເທວໂລເກສຸ ອນຸໂລມປຏິໂລເມນ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸຠວິຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຠຄວໂຕ ກາເລ ເທວໂລກາ ຈວິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣິສ຺ສາ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິໍ ອຄ຺ຄເຫສິຯ ສາ ກິຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ຘີຕາ, ຕໍ ມາຕາປິຕໂຣ “ອມ຺ຫາກໍ ຘີຕາ ສມຍນ຺ຕຣໍ ຊານາຕູ”ຕິ ເອກສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ນິຍ຺ຍາເຕສຸໍຯ ຕສ຺ເສໂກ ອນ຺ເຕວາສິໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ວິປ຺ປຏິປຊ຺ຊິຯ ສາ ເຕນ ຄພ຺ຠໍ ຄຓ຺ຫິຯ ຕໍ ຄພ຺ຠິນິໍ ທິສ຺ວາ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ນິກ຺ກຖ຺ຖຍິໍສຸຯ ສາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ອນ຺ຕ ຣາມຄ຺ເຄ ສຠາຍໍ ວິຊາຍິ, ເຕນສ຺ສ “ສຠິໂຍ”ຕ຺ເວວ ນາມໍ ອກາສິຯ ໂສປິ ສຠິໂຍ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພາຊກປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ນານາສຕ຺ຖານິ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ມຫາວາທີ ຫຸຕ຺ວາ ວາທກ຺ຂິຕ຺ຕຕາຍ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ວິຈຣນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ສທິສໍ ວາທິໍ ອທິສ຺ວາ ນຄຣທ຺ວາເຣ ອສ຺ສມໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາຣາທໂຍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາເປນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ວສຕິຯ

ອຖ ຠຄວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ໂກ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຣາຊຄຫໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເວຬຸວເນ ວິຫຣຕິ ກລນ຺ທກນິວາເປຯ ສຠິໂຍ ປນ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທໍ ນ ຊານາຕິຯ ອຖ ໂສ ສຸທ຺ຘາວາສພ຺ຣຫ຺ມາ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ “ອິມາຫໍ ວິເສສໍ ກສ຺ສານຸຠາເວນ ປຕ຺ໂຕ”ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສເນ ສມຓຘມ຺ມກິຣິຍໍ ເຕ ຈ ສຫາເຍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ “ເຕສຸ ເອໂກ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ເອໂກ ອິທານິ ກຕ຺ຖາ”ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ “ເທວໂລກາ ຈວິຕ຺ວາ ຊມ຺ພຸທີເປ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທມ຺ປິ ນ ຊານາຕີ”ຕິ ຎຕ຺ວາ “ຫນ຺ທ ນໍ ພຸທ຺ຘຸປເສວນາຍ ນິໂຍເຊມີ”ຕິ ວິສຕິ ປຎ຺ເຫ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຠາເຄ ຕສ຺ສ ອສ຺ສມມາຄມ຺ມ ອາກາເສ ຐຕ຺ວາ “ສຠິຍ, ສຠິຍາ”ຕິ ປກ຺ໂກສິຯ ໂສ ນິທ຺ທາຍມາໂນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ໂອກາສໍ ທິສ຺ວາ ປຎ຺ຊລິໂກ ອຏ຺ຐາສິຯ ຕໂຕ ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມາ ອາຫ – “ອຫໍ ສຠິຍ ຕວຕ຺ຖາຍ ວິສຕິ ປຎ຺ເຫ ອາຫຣິໍ, ເຕ ຕ຺ວໍ ອຸຄ຺ຄຫ຺ຫຯ ໂຍ ຈ ເຕ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອິເມ ປຎ຺ເຫ ປຸຏ຺ໂຐ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈເຣຍ຺ຍາສີ”ຕິຯ ອິມໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຸຣາຓສາໂລຫິຕາຍ ເທວຕາຍ ປຎ຺ຫາ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕິ”ຕິຯ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐາຕິ ອຸທ຺ເທສມຕ຺ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ວິຠງ຺ເຄນຯ

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຈ ເນ ສຠິໂຍ ເອກວຈເນເນວ ປທປຏິປາຏິຍາ ອຸຄ຺ຄເຫສິຯ ອຖ ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ຊານນ຺ໂຕປິ ຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທໍ ນາຈິກ຺ຂິຯ “ອຕ຺ຖໍ ຄເວສມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສຍເມວ ສຕ຺ຖາຣໍ ລສ຺ສຕິຯ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ຕຸຈ຺ຉຠາວ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປນາຘິປ຺ປາເຍນ ເອວມາຫ – “ໂຍ ເຕ ສຠິຍ…ເປ… ຈເຣຍ຺ຍາສີ”ຕິຯ ເຖຣຄາຖາສຸ ປນ ຈຕຸກ຺ກນິປາເຕ ສຠິຍຕ຺ເຖຣາປທານໍ ວຓ຺ເຓນ຺ຕາ ກເຖນ຺ຕິ “ສາ ຈສ຺ສ ມາຕາ ອຕ຺ຕໂນ ວິປ຺ປຏິປຕ຺ຕິໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ຊິຄຸຈ຺ຉມານາ ຌານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕາຍ ພ຺ຣຫ຺ມເທວຕາຍ ເຕ ປຎ຺ຫາ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐາ”ຕິຯ

ເຍ ເຕຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພານໍ ອຸທ຺ເທສປຈ຺ຈຸທ຺ເທໂສຯ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊູປຄມເນນ ໂລກສມ຺ມຸຕິຍາ ຈ ສມຓາ ເຈວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈຯ ສງ຺ຆິໂນຕິ ຄຓວນ຺ໂຕຯ ຄຓິໂນຕິ ສຕ຺ຖາໂຣ, “ສພ຺ພຎ຺ຎຸໂນ ມຍ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ປຏິຎ຺ຎາຕາໂຣຯ ຄຓາຈຣິຍາຕິ ອຸທ຺ເທສປຣິປຸຈ຺ຉາທິວເສນ ປພ຺ພຊິຕຄຫຏ຺ຐຄຓສ຺ສ ອາຈຣິຍາຯ ຎາຕາຕິ ອຠິຎ຺ຎາຕາ, ວິສ຺ສຸຕາ ປາກຏາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍສ຺ສິໂນຕິ ລາຠປຣິວາຣສມ຺ປນ຺ນາຯ ຕິຕ຺ຖກຣາຕິ ເຕສໍ ທິຏ຺ຐານຸຄຕີ ອາປຊ຺ຊນ຺ເຕຫິ ໂອຕຣິຕພ຺ພານໍ ໂອຄາຫິຕພ຺ພານໍ ທິຏ຺ຐິຕິຕ຺ຖານໍ ກຕ຺ຕາໂຣຯ ສາຘຸສມ຺ມຕາ ພຫຸຊນສ຺ສາຕິ “ສາຘໂວ ເອເຕ ສນ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິສາ”ຕິ ເອວໍ ພຫຸຊນສ຺ສ ສມ຺ມຕາຯ

ເສຍ຺ຍຖິທນ຺ຕິ ກຕເມ ເຕຕິ ເຈ-ອິຈ຺ເຈຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ປູຣໂຓຕິ ນາມໍ, ກສ຺ສໂປຕິ ໂຄຕ຺ຕໍຯ ໂສ ກິຣ ຊາຕິຍາ ທາໂສ, ທາສສຕໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ຊາໂຕຯ ເຕນສ຺ສ “ປູຣໂຓ”ຕິ ນາມມກໍສຸຯ ປລາຍິຕ຺ວາ ປນ ນຄ຺ເຄສຸ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ “ກສ຺ສໂປ ອຫ”ນ຺ຕິ ໂຄຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສິ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິຯ ມກ຺ຂລິຕິ ນາມໍ, ໂຄສາລາຍ ຊາຕຕ຺ຕາ ໂຄສາໂລຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ໂສປິ ກິຣ ຊາຕິຍາ ທາໂສ ເອວ, ປລາຍິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິຯ ອຊິໂຕຕິ ນາມໍ, ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ເກສກມ຺ພລໍ ຘາເຣຕິ, ເຕນ ເກສກມ຺ພໂລຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສປິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິ ຯ ປກຸໂຘຕິ ນາມໍ, ກຈ຺ຈາຍໂນຕິ ໂຄຕ຺ຕໍຯ ອປ຺ປິຈ຺ຉວເສນ ອຸທເກ ຊີວສຎ຺ຎາຍ ຈ ນ຺ຫານມຸຂໂຘວນາທິ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ໂສປິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິຯ ສຎ຺ຈໂຍຕິ ນາມໍ, ເພລຏ຺ໂຐ ປນສ຺ສ ປິຕາ, ຕສ຺ມາ ເພລຏ຺ຐປຸຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສປິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິຯ ນິຄຓ຺ໂຐຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊານາເມນ, ນາຏປຸຕ຺ໂຕຕິ ປິຕຸນາເມນ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ນາໂຏຕິ ກິຣ ນາມສ຺ສ ປິຕາ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕຕິ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ, ໂສປິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິຯ ສພ຺ເພປິ ປຎ຺ຈສຕປຎ຺ຈສຕສິສ຺ສປຣິວາຣາ ອເຫສຸໍຯ ເຕຕິ ເຕ ຉ ສຕ຺ຖາໂຣຯ ເຕ ປຎ຺ເຫຕິ ເຕ ວິສຕິ ປຎ຺ເຫຯ ເຕຕິ ເຕ ຉ ສຕ຺ຖາໂຣຯ ນ ສມ຺ປາຍນ຺ຕີຕິ ນ ສມ຺ປາເທນ຺ຕິຯ ໂກປນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ອາວິລຠາວໍຯ ໂທສນ຺ຕິ ປທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ຕຕໍ, ຕທຸຠຍມ຺ເປຕໍ ມນ຺ທຕິກ຺ຂເກາທສ຺ສ ໂກຘສ຺ເສວາຘິວຈນໍຯ ອປ຺ປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອປ຺ປຕີຕຕາ, ໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕີຕິ ກາຍວຈີວິກາເຣນ ປກາເສນ຺ຕິ, ປາກຏໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ

ທີນາຍາຕິ ຄຫຍຸຖກາວາຍ។ ຄຫຍຸຖກາໂວ ທີ ປພຸພຊຊໍ ອຸປນີສາຍ ສີລາທີຄຸຕທີນໂຕ ທີນກາມສຸຂປຜິເສວນໂຕ ວາ ''ທີໂນ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ອຸຈຸຈາ ປພຸພຊຊາ។ ອາວຕຸຕິຕຸວາຕິ ໂອສກຸກິຕຸວາ។ ກາເມ ປຣິກຸລຸເຊຍຸຍນຸຕິ ກາເມ ປຜິເສເວຍຸຍໍ។ ອິຕິ ກິຣສຸສ ສພຸພລຸລຸປຜິລຸລານມຸປິ ປພຸພຊິຕານໍ ຕຸຈຸລກຕຸຕໍ ທິສຸວາ ອໂຫສິ។ ອຸປຸປນຸນປຣິວິຕກຸກວເສເນວ ຈ ອາຄນຸຕຸວາ ປຸນປຸປຸນໍ ວິ ມໍສມານສຸສ ອຖ ໂຂ ສກິຍສຸສ ປຣິພຸພາຊກສຸສ ເອຕທໂຫສິ – ''ອຍມຸປິ ໂຂ ສມໂຕ''ຕິ ຈ ''ເຍປີ ໂຂ ເຕ ໂກນຸໂຕ''ຕິ ຈ ''ສມໂຕ ໂຂ ທຫໂຣຕິ ນ ອຸລຸລາຕພຸໂພ''ຕິ ຈາຕິ ເອວມາທີ។ ຕຕຸຖ ຊິຕຸຕາຕິອາທີນິ ປທານີ ວຸຕຸຕນຍາເນວ។ ເຖຣາຕິ ອຕຸຕໂນ ສມຕສມຸເມ ຖິຣກາວປຸປຕຸຕາ។ ຣຕຸຕລຸລູຕິ ຣຕນລຸລູ, ''ນິພຸພານຣຕນໍ ຊານາມ ມຍ''ນຸຕິ ເອວໍ ສກາຍ ປຜິລຸລາຍ ໂລເກ ນາປີ ສມຸມຕາ, ພທຸຣຕຸຕິວິທູ ວາ។ ຈິຣໍ ປພຸພຊິຕານໍ ເອເຕສນຸຕິ ຈິຣປພຸພຊິຕາ។ ນ ອຸລຸລາຕພຸໂພຕິ ນ ອວຊານິຕພຸໂພ, ນ ນີ ຈໍ ກຕຸວາ ຊານິຕພຸໂພຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ນ ປຣິໂກຕພຸໂພຕິ ນ ປຣິກວິຕພຸໂພ, ''ກິເມສ ລສຸສຕີ''ຕິ ເອວໍ ນ ຄເຫຕພຸໂພຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។

໔໑໖។ກງຊິ ເວຈິກິຈຸລີຕິ ສກິໂຍ ກຄວຕາ ສທຸລື ສມຸໂມທມາໂນ ເອວໍ ກຄວໂຕ ຣູປສມຸປຕຸຕິທມູປສມສູຈິຕໍ ສພຸພລຸລຸຕໍ ສມຸກາວຍມາໂນ ວິຄຕຸທຸສຈຸໂຈ ທຸຕຸວາ ອາທ – ''ກງຊິ ເວຈິກິຈຸລີ''ຕີ។ ຕຕຸຖ ''ລເກາຍຸຍໍ ນຸ ໂຂ ອິເມສໍ ພຸຍາກຣຕ''ນຸຕິ ເອວໍ ປລຸຫານໍ ພຸຍາກຣຕກງຂາຍ ກງຊີ។ ''ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສຸສິມສຸສ ຈ ປລຸຫສຸສ ອຕຸໂຖ''ຕິ ເອວໍ ວິຈິກິຈຸລາຍ ເວຈິກິຈຸລີ។ ທຸພຸພລວິຈິກິຈຸລາຍ ວາ ເຕສໍ ປລຸຫານໍ ອຕຸເຖ ກງຂນໂຕ ກງຊີ, ພລວຕິຍາ ວິຈິນນຸໂຕ ກິຈຸລຕິເຍວ, ນ ສກຸໂກຕິ ສນຸນິຜຸຖາຕຸນຸຕິ ເວຈິກິຈຸລີ។ ອກິກງຂມາໂນຕິ ອຕິວິຍ ປຕຸຖຍມາໂນ។ ເຕສນຸຕກໂຣຕິ ເຕສໍ ປລຸຫານໍ ອນຸຕກໂຣ។ ກວນຸໂຕວ ເອວໍ ກວາທີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາທ ''ປລຸເຫ ເມ ປຸຜຸໂຖ…ເປ… ພຸຍາກໂຣທີ ເມ''ຕີ។ ຕຕຸຖ ປລຸເຫ ເມຕິ ປລຸເຫ ມຍາ។ ປຸຜຸໂຖຕິ ປຸຈຸລິໂຕ។ ອນຸປຸພຸພນຸຕິ ປລຸຫປຜິປາຜິຍາ ອນຸສມຸມນຸຕິ ອຕຸຖານຸຣູປໍ ປາລຸອິ ອາໂຣເປນຸໂຕ។ ພຸຍາກໂຣທີ ເມຕິ ມຍຸຫໍ ພຸຍາກໂຣທີ។

໔໑໗។ທູຣໂຕຕິ ໂສ ກິຣ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈາທີຕຸໜນຸໂຕ ສຕຸຕໂຍຊນສຕມຄຸຄໂຕ ອາຄໂຕ។ ເຕນາທ – ກຄວາ ''ທູຣໂຕ ອາຄໂຕສີ''ຕີ, ກສຸສປສຸສ ກຄວໂຕ ວາ ສາສນໂຕ ອາຄຕຕຸຕາ ''ທູຣໂຕ ອາຄໂຕສີ''ຕິ ນໍ ອາທ។

໔໑໘។ປຸຈຸລ ມນຸຕິ ອິມາຍ ປນສຸສ ຄາຖາຍ ສພຸພລຸລຸປວາຣຕໍ ປວາເຣຕີ។ ຕຕຸຖ ມນສິຈຸລສີຕິ ມນສາ ອິຈຸລສີ។

ຍໍ ວຕາໜນຸຕິ ຍໍ ວຕ ອຫໍ។ ອຕຸຕມໂນຕິ ປີຕິປາໂມຊຊໂສມນສຸເສທີ ຜຸຜຈິຕຸໂຕ។ ອຸທຄຸໂຄຕິ ກາເຍນ ຈິຕຸເຕນ ຈ ອພຸກຸນຸນໂຕ។ ອິທໍ ປນ ປທໍ ນ ສພຸພປາເຖສຸ ອຕຸຖິ។ ອິທານີ ເຍທີ ສມຸເມທີ ອຕຸຕມໂນ, ເຕ ທສຸເສນຸໂຕ ອາທ – ''ປມຸທິໂຕ ປີຕິໂສມນສຸສ ຊາໂຕ''ຕີ។

໔໑໙។ກິໍ ປຕຸຕິນນຸຕິ ກິໍ ປຕຸຕໍ ກິມຜິຄຕໍ។ ໂສຣຕນຸຕິ ສຸວູປສນຸຕໍ។ ''ສຸຣຕ''ນຸຕິປີ ປາໂຖ, ສຸຜຸຖຸ ອຸປຣຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ທນຸຕນຸຕິ ທມິຕໍ។ ພຸທຸໂຜຕິ ວິພຸທຸໂຜ, ພຸທຸຜໂພທຸຜພຸໂພ ວາ។ ເອວໍ ສກິໂຍ ເອເກກາຍ ຄາຖາຍ ຈຕຸຕາໂຣ ຈຕຸຕາໂຣ ກຕຸວາ ປລຸຈທີ ຄາຖາທີ ວີສຕິ ປລຸເຫ ປຸຈຸລີ។ ກຄວາ ປນສຸສ ເອກເມກໍ ປລຸຫໍ ເອກເມກາຍ ຄາຖາຍ ກຕຸວາ ອຣຫຕຸຕນີກູເຜເນວ ວີສຕິຍາ ຄາຖາທີ ພຸຍາກາສີ។

໔໒໐។ ຕຕຸຖ ຍສຸມາ ກິນຸນກິເລໂສ ປຣມຕຸຖກິກຸຂຸ, ໂສ ຈ ນິພຸພານປຸປຕຸໂຕ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ອສຸສ ''ກິໍ ປຕຸຕິນມາຫຸ ກິກຸຂຸນ''ນຸຕິ ອິມໍ ປລຸຫໍ ພຸຍາກໂຣນຸໂຕ ''ປຊເຊນາ''ຕິອາທິມາທ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ໂຍ ອຕຸຕນາ ກາວິເຕນ ມຄຸເຄນ ປຣິນິພຸພານຄໂຕ ກິເລສປຣິນິພຸພານໍ ປຕຸໂຕ, ປຣິນິພຸພານຄຕຕຸຕາ ເອວ ຈ ວິຕິຕຸຕກງໂຂ ວິປຕຸຕິສມຸປຕຸຕິທານີ ພຸທຸຜິອຸຈຸເລທສສຸສຕອປຸລຸລປຸລຸລເກທໍ ວິກວລຸຈ ກວລຸຈ ວິປຸປທາຍ, ມຄຸຄວາສໍ ວຸສິຕວາ ຂີຕປຸນພຸກໂວຕິ ຈ ເອເຕສໍ ຖຸຕິວຈນານໍ ອຣໂທ, ໂສ ກິກຸຂູຕີ។

໔໒໑។ ຍສຸມາ ປນ ວິປຸປຜິປຕຸຕິໂຕ ສຸຜຸຖຸ ອຸປຣຕກາເວນ ນານປຸປກາຣກິເລສວູປສເມນ ຈ ໂສຣໂຕ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ສພຸພຕຸຖ ອຸເປກຸຂໂກ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ທຸຕິຍປລຸຫພຸຍາກຣຕມາທ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ໂຍ ສພຸພຕຸຖ ຣູປາທີສຸ ອາຣມຸມເຕສຸ ''ຈກຸຂຸນາ ຣູປໍ ທິສຸວາ ເນວ ສຸມໂນ ໂຫຕິ, ນ ທຸມຸມໂນ''ຕິ ເອວໍ ປວຕຸຕາຍ ລລຸອງຄຸເປກຸຂາຍ ອຸເປກຸຂໂກ, ເວປຸລຸລປຸປຕຸຕາຍ ສຕິຍາ ສຕິມາ, ນ ໂສ ທິໍສຕິ ເນວ ທິໍສຕິ ກລຸຈິ ຕສຖາວຣາທີເກທໍ ສຕຸຕໍ ສພຸພໂລເກ ສພຸພສຸມິມຸປີ ໂລເກ,

ຕິຕຸໂຕໜຕຸຕາ ຕິຕຸໂຕ, ສມິຕປາປຸຕຸຕາ ສມໂຕ, ອາວິລສງກປຸປປຸປ໌ຫານາ ອນາວິໂລ። ຍສຸສ ຈິເມ ຣາຄໂທສໂມຫມານ ທິຍຸຖິກິເລສທຸຈຸຈຣິຕສງຂາຕາ ສຕຸຕຸສຸສທາ ເກຈີ ໂອລຸອາຣິກາ ວາ ສຸຂຸມາ ວາ ນ ສນຸຕິ, ໂສ ອິມາຍ ອຸເປກຸຂາວິຫາຣິຕາຍ ສຕິເວປຸລຸລຕາຍ ອທີນສກຕາຍ ຈ ວິປຸປຜິປຸຕຸຕິໂຕ ສຸຍຸຖຸ ອຸປຣຕກາເວນ ອິມິນາ ໂອໜາທິນານປຸປການຣກິເລສວູປສເມນ ຈ ໂສຣໂຕ ຕິ።

໔໘໔። ຍສຸມາ ຈ ກາວິຕິນຸທຸຣິໂຍ ນິພຸກໂຍ ນິພຸພິກາໂຣ ທນຸໂຕ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຍສຸສິນຸທຸຣິຍານີ''ຕິ ຄາຖາຍ ຕຕິຍປທຸຫໍ ພຸຍາກາສິ። ຕສຸສຕຸໂຖ – ຍສຸສ ຈກຸຂາທີນິ ຉລຸອິນຸທຸຣິຍານິ ໂຄຈຣກາວນາຍ ອນິຈຸຈາທິຕິລກຸຂຕຳ ອາໂຣເປຕຸວາ ວາສນາກາວນາຍ ສຕິສມຸປຊຸຍຸລຄນຸສໍ ຄາຫາເປຕຸວາ ຈ ກາວິຕານິ, ຕານິ ຈ ໂຂ ຍຖາ ອຊຸຊຕຸຕໍ ໂຄຈຣກາວນາຍ, ເອວໍ ປນ ພຫິທຸຣາ ຈ ສພຸພໂລເກຕິ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ອິນຸທຸຣິຍານໍ ເວກລຸລຕາ ເວກລຸລຕາຍ ວາ ສມຸກໂວ, ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ນາກິຊຸຊາທິວເສນ ກາວິຕານິຕິ ເອວໍ ນິພຸພິຊຸຊ ລຕຸວາ ປຜິວິຊຸຊິຕຸວາ ອິມໍ ປຣລຸຈ ໂລກໍ ສກສນຸຕຕິກຸຂນຸທໂລກໍ ປຣສນຸຕຕິກຸຂນຸທໂລກລຸຈ ອທນຸສມຣຕຳ ມຣິຕຸກາໂມ ກາລໍ ກງຂຕິ, ຊີວິຕກຸຂຍກາລໍ ອາຄເມຕິ ປຕິມາເນຕິ, ນ ກາຍຕິ ມຣຕາສຸສ። ຍຖາຫ ເຖໂຣ –

''ມຣເຄ ເມ ກຍໍ ນຕຸຖິ, ນິກນຸຕິ ນຕຸຖິ ຊີວິເຕ''; (ເຖຣຄາ። ໔໐);

''ນາກິກງຂາມິ ມຣຕໍ, ນາກິກງຂາມິ ຊີວິຕໍ;

ກາລລຸຈ ປຜິກງຂາມິ, ນິພຸພິສໍ ກຕໂກ ຍຖາ''ຕິ። (ເຖຣຄາ። ໒໐໒);

ກາວິໂຕ ສ ທນຸໂຕຕິ ເອວໍ ກາວິຕິນຸທຸຣິໂຍ ໂສ ທນຸໂຕຕິ።

໔໘໒። ຍສຸມາ ປນ ພຸທຸໂຣ ນາມ ພຸທຸນິສມຸປນຸໂນ ກິເລສນິທຸທາ ວິພຸທຸໂຣ ຈ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ກປຸປານີ''ຕິ ຄາຖາຍ ຈຕຸຕຸຖປທຸຫໍ ພຸຍາກາສິ። ຕຕຸຖ ກປຸປານີຕິ ຕຕຸຫາທິຍຸຖິໂຍ። ຕາ ຫິ ຕຖາ ຕຖາ ວິກປຸປນໂຕ ''ກປຸປານີ''ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ። ວິເຈຍຸຍາຕິ ອນິຈຸຈາທິກາເວນ ສມຸມສິຕຸວາ። ເກວລານີຕິ ສກລານີ። ສໍສາຣນຸຕິ ໂຍ ຈາຍໍ –

''ຂນຸຫານລຸຈ ປຜິປາຜິ, ຫາຕຸອາຍຕນານ ຈ;

ອພຸໂພຈຸຊິນຸນໍ ວຕຸຕມານາ, ສໍສາໂຣຕິ ປວຸຈຸຈຕີ''ຕິ። –

ເອວໍ ຂນຸຫາທິປຜິປາຜິສງຂາໂຕ ສໍສາໂຣ, ຕໍ ສໍສາຣລຸຈ ເກວລໍ ວິເຈຍຸຍ። ເອຕຸຕາວຕາ ຂນຸຫານໍ ມູລກູເຕສຸ ກມຸມກິເລເສສຸ ຂນຸເທສຸ ຈາຕິ ເອວໍ ຕີສຸປີ ວຜຸເຜສຸ ວິປສຸສນໍ ອາຫ። ທຸກຍໍ ຈຸຕູປປາຕນຸຕິ ສຕຸຕານໍ ຈຸຕີ ອຸປປາຕນຸຕິ ອິມລຸຈ ອຸກຍໍ ວິເຈຍຸຍລຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ። ເອເຕນ ຈຸຕູປປາຕລາຕໍ ອາຫ። ວິຄຕຣຊມນງຄຕໍ ວິສຸທຸຫນຸຕິ ຣາຄາທິຣຊານໍ ວິຄມາ ອງຄຕານໍ ອກາວາ ມລານລຸຈ ວິຄມາ ວິຄຕຣຊມນງຄຕໍ ວິສຸທຸຫໍ። ປຕຸຕໍ ຊາຕິຂຍນຸຕິ ນິພຸພານໍ ປຕຸຕໍ። ຕມາຫຸ ພຸທຸຫນຸຕິ ຕໍ ອິມາຍ ໂລກຸຕຸຕຣວິປສຸສນາຍ ຈຸຕູປປາຕລາຕເກທາຍ ພຸທຸທິຍາ ສມຸປນຸນຕຸຕາ ອິມາຍ ຈ ວິຄຕຣຊາທິຕາຍ ກິເລສນິທຸທາ ວິພຸທຸຫຕຸຕາ ຕາຍ ປຜິປທາຍ ຊາຕິກຸຂຍໍ ປຕຸຕໍ ພຸທຸຫມາຫຸ።

ອຖ ວາ ກປຸປານີ ວິເຈຍຸຍ ເກວລານີຕິ ''ອເນເກປີ ສໍວຸຍຸຜວິວຸຍຸຜກປຸເປ ອນຸຕຸຣາສີ''ນຸຕິອາທິນາ (ອີຕິວຸ። ໙໙; ປາຣາ። ໑໒) ນເຍນ ວິຈີນິຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ። ເອເຕນ ປຖມວິຊຸຊມາຫ። ສໍສາຣໍ ທຸກຍໍ ຈຸຕູປປາຕນຸຕິ ສຕຸຕານໍ ຈຸຕີ ອຸປປາຕນຸຕິ ອິມລຸຈ ອຸກຍໍ ສໍສາຣໍ ''ອິເມ ວຕ ໂກນຸໂຕ ສຕຸຕາ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວິຈີນິຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ። ເອເຕນ ທຸຕິຍວິຊຸຊມາຫ። ອວເສເສນ ຕຕິຍວິຊຸຊມາຫ። ອາສວກຸຂຍລາເຄນ ຫິ ວິຄຕຣຊາທິຕາ ຈ ນິພຸພານປຸປຕຸຕິ ຈ ໂຫຕີຕິ። ຕມາຫຸ ພຸທຸຫນຸຕິ ເອວໍ ວິຊຸຊຕຸຕຍເກທພຸທຸນິສມຸປນຸນໍ ຕໍ ພຸທຸຫມາຫູຕິ።

໔໘໕። ເອວໍ ປຖມຄາຖາຍ ວຸຕຸຕປລຸເຫ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ວຸຕຸຕປລຸເຫສຸປີ ຍສຸມາ ພຸຣຫຸມກາວໍ ເສຍຸຖກາວໍ ປຕຸໂຕ ປຣມຕຸຖພຸຣາຫຸມໂຕ ພາຫິຕສພຸພປາໂປ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ພາຫິຕຸວາ''ຕິ ຄາຖາຍ ປຖມໍ ປລຸຫໍ ພຸຍາກາ

ສີຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນ ພາຫິຕ຺ວາ ສພ຺ພປາປການິ ຄິຕ຺ໂຕ, ຄິໂຕ ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ພາຫິຕປາປ຺ຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ວິມໂລ, ວິມລກາວໍ ພ຺ຣຫ຺ມກາວໍ ເສຏ຺ຄກາວໍ ປຕ຺ໂຕ, ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຆສມາຘິວິກ຺ເຂປກຣກິເລສມເລນ ອຄ຺ຄຜລສມາຘິນາ ສາຘຸສມາຫິໂຕ, ສໍສາຣເຫຕຸສມຕິກ຺ກເມນ ສໍສາຣມຕິຈ຺ຈ ປຣິນິຍ຺ຄິຕກິຈ຺ຈຕາຍ ເກວລີ, ໂສ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຄີຫິ ອນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອສິ ໂຕ, ໂລກຜມ຺ເມຫິ ນິພ຺ພິກາຣຕ຺ຕາ “ຕາທີ”ຕິ ຈ ປວຸຈ຺ຈຕິຯ ເອວໍ ຖຸຕິຣໂຫ ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕຕິຯ

໕໒໒ຯ ຍສ຺ມາ ປນ ສມິຕປາປຕາຍ ສມໂຕ, ນ຺ຫາຕປາປຕາຍ ນ຺ຫາຕໂກ, ອາຄູນໍ ອກຣເຕນ ຈ ນາໂຄຕິ ປວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຕໂຕ ອປຣາຫິ ຕີຫິ ຄາຖາຫິ ຕໂຍ ປຌ຺ເຫ ພ຺ຍາກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ສມິຕາວີຕິ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ກິເລເສ ສເມຕ຺ວາ ຄິໂຕຯ ສມໂຕ ປວຸຈ຺ຈເຕ ຕຖຕ຺ຕາຕິ ຕຖາຣູໂປ ສມໂຕ ປວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຌ຺ໂຫ ພ຺ຍາກໂຕ ໂຫຕິ, ເສສໍ ຕສ຺ເມວ ສມເຕ ສກິຍສ຺ສ ພຫຸມານຊນນຕ຺ຖໍ ຖຸຕິວຈນໍຯ ໂຍ ຫິ ສມິຕາວີ, ໂສ ປຸຌ຺ຌປາປານໍ ອປຜິສນ຺ຘິກຣເຕນ ປຫາຍ ປຸຌ຺ຌປາປໍ ຣຊານໍ ວິຄເມນ ວິຣໂຊ, ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຌຕ຺ວາ ອິມໍ ປຣຌ຺ຈ ໂລກໍ ຊາຕິມຣຕໍ ອຸປາຕິວຕ຺ໂຕ ຕາທີ ຈ ໂຫຕິຯ

໕໒໓ຯນິນ຺ຫາຍ…ເປ… ນ຺ຫາຕໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ໂຍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາສງ຺ຂາເຕ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປີ ອາຍຕນໂລເກ ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາຣມ຺ມຕາວເສນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຣຫານິ ສພ຺ພປາປການິ ມຄ຺ຄຌາເຕນ ນິນ຺ຫາຍ ໂຘວິຕ຺ວາ ຕາຍ ນິນ຺ຫາຕປາປກຕາຍ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຄິກປ຺ເປຫິ ກປ຺ປິເຍສຸ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ກປ຺ປໍ ນ ເອຕິ, ຕໍ ນ຺ຫາຕກມາຫູຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ

໕໒໔ຯ ຈຕຸຕ຺ຖຄາຖາຍປີ ອາຄຸໍ ນ ກໂຣຕິ ກິຌ຺ຈີ ໂລເກຕິ ໂຍ ໂລເກ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ປາປສງ຺ຂາຕໍ ອາຄຸໍ ນ ກໂຣຕິ, ນາໂຄ ປວຸຈ຺ຈເຕ ຕຖຕ຺ຕາຕິ ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຌ຺ໂຫ ພ຺ຍາກໂຕ ໂຫຕິ, ເສສໍ ປຸພ຺ພນເຍເນວ ຖຸຕິວຈນໍຯ ໂຍ ຫິ ມຄ຺ເຄນ ປຫີນອາຄຸຕ຺ຕາ ອາຄຸໍ ນ ກໂຣຕິ, ໂສ ກາມໂຍຄາທິເກ ສພ຺ພໂຍເຄ ທສສໍໂຍຊນເກທານິ ຈ ສພ຺ພພນ຺ຘນານິ ວິສຊ຺ຊ ຊຫິຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຂນ຺ຘາທີສຸ ເກນຈິ ສງ຺ເຄນ ນ ສຊ຺ຊຕິ, ທ຺ວີຫີ ຈ ວິມຸຕ຺ຕີຫິ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ຕາທີ ຈ ໂຫຕີຕິຯ

໕໒໕ຯ ເອວໍ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕປຌ຺ເຫ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕຕິຍຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕປຌ຺ເຫສຸປິ ຍສ຺ມາ “ເຂຕ຺ຕານີ”ຕິ ອາຍຕນານິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຍຖາຫ – “ຈກ຺ຂຸເປຕໍ ຈກ຺ຂາຍຕນໍເປຕໍ…ເປ… ເຂຕ຺ຕມ຺ເປຕໍ ວຕ຺ຖຸເປຕ”ນ຺ຕິ (ຘ. ສ. ໕໙໖-໕໙໗)ຯ ຕານິ ວິເຊຍ຺ຍ ວິເຊຕ຺ວາ ອກິກວິຕ຺ວາ, ວິເຈຍ຺ຍ ວາ ອນິຈ຺ຈາທິກາເວນ ວິຈິນິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ເກວລານິ ອນວເສສານິ, ວິເສສໂຕ ປນ ສງ຺ຄເຫຕຸກູຕໍ ທິພ຺ພໍ ມານຸສກຌ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມເຂຕ຺ຕໍ, ຍໍ ທິພ຺ພໍ ທ຺ວາທສາຍຕນເກທໍ ຕຖາ ມານຸສກຌ຺ຈ, ຍຌ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມເຂຕ຺ຕໍ ຉ ລ຺ອາຍຕເນ ຈກ຺ຂາຍຕນາທິທ຺ວາທສາຍຕນເກທໍ, ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ວິເຊຍ຺ຍ ວິເຈຍ຺ຍ ວາຯ ຍໂຕ ຍເທຕໍ ສພ຺ເພສໍ ເຂຕ຺ຕານໍ ມູລພນ຺ຘນໍ ອວິຊ຺ຊາກວຕຕ຺ຫາທິ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພເຂຕ຺ຕມູລພນ຺ຘນາ ປມຸຕ຺ໂຕຯ ເອວເມເຕສໍ ເຂຕ຺ຕານໍ ວິຊິຕຕ຺ຕາ ວິຈິນິຕຕ຺ຕາ ວາ ເຂຕ຺ຕຊິໂນ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ເຂຕ຺ຕານີ”ຕິ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປຖມປຌ຺ຫໍ ພ຺ຍາກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ເກຈິ “ກມ຺ມໍ ເຂຕ຺ຕໍ, ວິຌ຺ຌາຕໍ ພີຊໍ, ຕຕ຺ຫາ ສ຺ເນໂຫ”ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໗໗) ວຈນໂຕ ກມ຺ມານິ ເຂຕ຺ຕານີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ທິພ຺ພໍ ມານຸສກຌ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ເທວູປຄໍ ກມ຺ມໍ ທິພ຺ພໍ, ມນຸສ຺ສູປຄໍ ກມ຺ມໍ ມານຸສກໍ, ພ຺ຣຫ຺ມູປຄໍ ກມ຺ມໍ ພ຺ຣຫ຺ມເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ

໕໒໖ຯ ຍສ຺ມາ ປນ ສກຍ຺ເຍນ ໂກສສທິສຕ຺ຕາ “ໂກສານີ”ຕິ ກມ຺ມານິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເຕສຌ຺ຈ ລຸນນາ ສມຸຈ຺ເຉທນາ ກຸສໂລ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂກສານີ”ຕິ ຄາຖາຍ ທຸຕິຍປຌ຺ຫໍ ພ຺ຍາກາສິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວິສຍໂຕ ກິຈ຺ຈໂຕ ຈ ອນິຈ຺ຈາທິກາເວນ ກຸສລາກຸສລກມ຺ມສງ຺ຂາຕານິ ໂກສານິ ວິເຈຍ຺ຍ ເກວລານິ, ວິເສສໂຕ ປນ ສງ຺ຄເຫຕຸກູຕໍ ອຜ຺ຄກາມາວຈຣກຸສລເຈຕນາເກທໍ ທິພ຺ພໍ ມານຸສກຌ຺ຈ ນວມຫຄ຺ຄຕກຸສລເຈຕນາເກທຌ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມໂກສໍ ວິເຈຍ຺ຍຯ ຕໂຕ ອິມາຍ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ອວິຊ຺ຊາກວຕຕ຺ຫາທິເກທາ ສພ຺ພໂກສານໍ ມູລພນ຺ຘນາ ປມຸຕ຺ໂຕ, ເອວເມເຕສໍ ໂກສານໍ ລຸນນາ “ກຸສໂລ”ຕິ ປວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖຕ຺ຕາ ຕາທີ ຈ ໂຫຕີຕິຯ ອຖ ວາ ສຕ຺ຕານໍ ຘມ຺ມານຌ຺ຈ ນິວາສຍ຺ເຍນ ອສີໂກສສທິສຕ຺ຕາ “ໂກສານີ”ຕິ ຕໂຍ ກວາ ທ຺ວາທສາຍຕນານິ ຈ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ເອວເມຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາຯ

໕໒໗ຯ ຍສ຺ມາ ຈ ນ ເກວລໍ ປຕ຺ຫຕີຕິ ອິມິນາວ “ປຕ຺ຫິໂຕ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ປຕ຺ຫຣານິ ອິໂຕ ອຸປ຺ຄໂຕ ປວິຈຍປຌ຺ຌາຍ ອລຸລີໂນຕິປິ “ປຕ຺ຫິໂຕ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ທຸກຍານີ”ຕິ ຄາຖາຍ ຕຕິຍປຌ຺ຫໍ ພ຺ຍາກາສິ ຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພຫິທ຺ຘາ ຈາຕິ ເອວໍ ອຸກຍານິ ອນິຈ຺ຈາທິກາເວນ ວິເຈຍ຺ຍຯ ປຕ຺ຫຣານີຕິ ອາຍຕນານິຯ ຕານິ ຫິ ປກຕິປຣິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ຣຸລຸຫິຍາ ຈ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕານິ ວິເຈຍ຺ຍ ອິມາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ນິທ຺ຘນ຺ຕມລຕ຺ຕາ ສຸທ຺ຘິປຌ຺ໂຌ ປຕ຺ຫິ

ໂຕຕິ ປວຸຈຸຈຕິ ຕຖຕຸຕາ, ຍສຸມາ ຕານິ ປຕຸທຣານິ ປຌຸຌາຍ ອີໂຕ ໂຫຕິ, ເສສມສຸສ ຖຸຕິວຈນໍ។ ໂສ ທີ ປາປປຸຌຸຌສງຂາຕໍ ກຕຸທສຸກຸກໍ ອຸປາຕິວຕຸໂຕ ຕາທີ ຈ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ເອວໍ ຖຸໂຕ។

៥៣៦។ ຍສຸມາ ປນ "ໂມນໍ ວຸຈຸຈຕິ ຌາຕໍ, ຍາ ປຌຸຌາ ປຊານນາ...ເປ... ສມຸມາທິຏຸຖິ, ເຕນ ຌາເຕນ ສມນຸນາຄໂຕ ມຸນີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອສຕຌຸຈາ"ຕິ ຄາຖາຍ ຈຕຸຕຸຖປຌຸຫໍ ພຸຍາກາສີ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ຍວາຍໍ ອກຸສ ລກຸສລປຸປເກໂທ ອສຕຌຸຈ ສຕຌຸຈ ຌມຸໂມ, ຕໍ ອຊຸຊຕຸຕໍ ພຫິທຸຌາຕິ ອິມສຸມີ ສພຸພໂລເກ ປວິຈຍຌາເຕນ ອສຕຌຸຈ ສຕຌຸຈ ຌຕຸວາ ຌມຸມໍ ຕສຸສ ຌາຕຕຸຕາ ເອວ ຣາຄາທິເກຫໂຕ ສຕຸຕວິສໍ ສງຄໍ ຕຕຸຫາທິຏຸຖິເກຫໂຕ ທຸວິສໍ ຊາລຌຸຈ ອຕິຈຸຈ ອຕິກຸກ ມິຕຸວາ ຖິໂຕ។ ໂສ ເຕນ ໂມນສງຂາເຕນ ປວິຈຍຌາເຕນ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ມຸນີ។ ເທວມນຸສຸເສຫິ ປູຊນີໂຍຕິ ອິທໍ ປນສຸສ ຖຸຕິວຈນໍ។ ໂສ ທີ ອິຕາສວມຸນິຕຸຕາ ເທວມນຸສຸສານໍ ປູຊາຣໂຫ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ເອວໍ ຖຸໂຕ។

៥៣៥។ ເອວໍ ຕຕິຍຄາຖາຍ ວຸຕຸຕປຌຸເຫ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ຈຕຸຕຸຖຄາຖາຍ ວຸຕຸຕປຌຸເຫສຸປິ ຍສຸມາ ໂຍ ຈຕູຫີ ມຕຸຄຌາເຕເຫທິ ກິເລສກຸຂຍໍ ກໂຣນຸໂຕ ຄໂຕ, ໂສ ປຣມຕຸຖໂຕ ເວທຄູ ນາມ ໂຫຕິ។ ໂຍ ຈ ສພຸພສມຌພຸຣາຫຸມຌານໍ ສຕຸຖສຌຸຌິຕານີ ເວທານີ, ຕາເຍວ ມຕຸຄການາຍ ກິຈຸຈໂຕ ອນິຈຸຈາທິວເສນ ວິເຈຍຸຍ។ ຕຕຸຖ ຌນຸທຣາຄປຸປຫາເນນ ຕເມວ ສພຸພໍ ເວທນມຕິຈຸຈ ຍາ ເວທປຈຸຈຍາ ວາ ອຌຸຌຖາ ວາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ເວທນາ , ຕາສຸ ສພຸພເວທນາສຸ ວີຕຣາໂຄ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອິທໍ ປຕຸຕິນ"ນຸຕິ ອວຕຸວາ "ເວທານີ"ຕິ ຄາຖາຍ ປຖມປຌຸຫໍ ພຸຍາກາສີ។ ຍສຸມາ ວາ ໂຍ ປວິຈຍປຌຸຌາຍ ເວທານີ ວິເຈຍຸຍ, ຕຕຸຖ ຌນຸທຣາຄປຸປຫາເນນ ສພຸພໍ ເວທນມຕິຈຸຈ ວຕຸຕຕີ, ໂສ ສຕຸຖສຌຸຌິຕານີ ເວທານີ ຄໂຕ ຌາໂຕ ອຕິກຸກນຸໂຕ ຈ ໂຫຕິ។ ໂຍ ເວທນາສຸ ວີຕຣາໂຄ, ໂສປິ ເວທນາສຌຸຌິຕານີ ເວທານີ ຄໂຕ ອຕິກຸກນຸໂຕ ຈ ໂຫຕິ។ ເວທານີ ຄໂຕຕິປິ ເວທຄູ, ຕສຸມາ ຕມຸປິ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອິທໍ ປຕຸຕິນ"ນຸຕິ ອວຕຸວາ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປຖມປຌຸຫໍ ພຸຍາກາສີ។

៥៣៦។ ຍສຸມາ ປນ ທຸຕິຍປຌຸເຫ "ອນຸວິທິໂຕ"ຕິ ອນຸພຸທຸໂຌ ວຸຈຸຈຕິ, ໂສ ຈ ອນຸວິຈຸຈ ປປຌຸຈນາມຣູປໍ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕາເນ ຕຕຸຫາມານທິຏຸຖິເກຫໍ ປປຌຸຈໍ ຕປຸປຈຸຈຍາ ນາມຣູປຌຸຈ ອນິຈຸຈານຸປສຸສນາທີຫິ ອນຸວິຈຸຈ ອນຸວິທິຕຸວາ, ນ ເກວລຌຸຈ ອຊຸຊຕຸຕໍ, ພຫິທຸຌາ ຈ ໂຣຄມູລໍ, ປຣສນຸຕາເນ ຈ ອິມສຸສ ນາມຣູປໂຣຄສຸສ ມູລໍ ອວິຊຸຊາກວຕຕຸຫາທີ, ຕເມວ ວາ ປປຌຸຈໍ ອນຸວິຈຸຈ ຕາຍ ກາວນາຍ ສພຸເພສໍ ໂຣຄານໍ ມູລພນຸຌນາ, ສພຸພສຸມາ ວາ ໂຣຄານໍ ມູລພນຸຌນາ, ອວິຊຸຊາກວຕຕຸຫາທິເກຫາ, ຕສຸມາ ເອວ ວາ ປປຌຸຈາ ປມຸຕຸໂຕ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອນຸວິຈຸຈາ"ຕິ ຄາຖາຍ ທຸຕິຍປຌຸຫໍ ພຸຍາກາສີ។

៥៣៧។ "ກຖຌຸຈ ວີຣິຍວາ"ຕິ ເອຕຸຖ ປນ ຍສຸມາ ໂຍ ອຣິຍມຕຸເຄນ ສພຸພປາປເກຫິ ວິຣໂຕ, ຕຖາ ວິຣຕຕຸຕາ ຈ ອາຍຕີ ອປຜິສນຸຌິຕາຍ ນິຣຍທຸກຸຂໍ ອຕິຈຸຈ ຖິໂຕ ວີຣິຍວາໂສ ວີຣິຍນິເກໂຕ, ໂສ ອິຕາສໂວ "ວີຣິຍວາ"ຕິ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອຣຫຕິ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ວິຣໂຕ"ຕິ ຄາຖາຍ ຕຕິຍປຌຸຫໍ ພຸຍາກາສີ។ ປຫານວາ ສີໂຣ ຕາທີຕິ ອິມານິ ປນສຸສ ຖຸຕິວຈນານິ។ ໂສ ທີ ປຫານວາ ມຕຸຄຊານປຫາເນນ, ສີໂຣ ກິເລສາຣິວິທຸສໍສນສມຕຸຖຕາຍ, ຕາທີ ນິພຸພິກາຣຕາຍ, ຕສຸມາ ເອວໍ ຖຸໂຕ។ ເສສໍ ໂຍ ເຊຕຸວາ ວຕຸຕພຸພໍ។

៥៣៨។ "ອາຊານີໂຍ ກິນຸຕິ ນາມ ໂຫຕິ"ຕິ ເອຕຸຖ ປນ ຍສຸມາ ປທີນສພຸພວງກໂທໂສ ກາຣຕາກາຣຕຌຸຌູ ອສຸໂສ ວາ ຫຕຸຖີ ວາ "ອາຊານີໂຍ ໂຫຕີ"ຕິ ໂລເກ ວຸຈຸຈຕິ, ນ ຈ ຕສຸສ ສພຸພໂສ ເຕ ໂທສາ ປທີນາ ເອວ, ອິຕາສວສຸສ ປນ ເຕ ປທີນາ, ຕສຸມາ ໂສ "ອາຊານີໂຍ"ຕິ ປຣມຕຸຖໂຕ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອຣຫຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ຍສຸສາ"ຕິ ຄາຖາຍ ຈຕຸຕຸຖປຌຸຫໍ ພຸຍາກາສີ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ອຊຸຊຕຸຕໍ ພຫິທຸຌາ ຈາຕິ ເອວໍ ອຊຸຊຕຸຕພຫິທຸຌາສຌຸໂຌຊນສງຂາຕານີ ຍສຸສ ອສຸສຸ ລຸນານິ ພນຸຌນານິ ປຌຸຌາສຕຸເຖນ ຌິນຸນານິ ປທາລິຕານີ។ ສງຄມູລນຸຕິ ຍານີ ເຕສຸ ເຕສຸ ວຕຸຖູສຸ ສງຄສຸສ ສຊຸຊນາຍ ອນຕິກຸກມນາຍ ມູລໍ ໂຫນຸຕິ, ອຖ ວາ ຍສຸສ ອສຸສຸ ລຸນານິ ຣາຄາທີນິ ພນຸຌນານິ ຍານີ ອຊຸຊຕຸຕໍ ພຫິທຸຌາ ຈ ສງຄມູລານີ ໂຫນຸຕິ, ໂສ ສພຸພສຸມາ ສງຄານໍ ມູລກູຕາ ສພຸພສງຄານໍ ວາ ມູລກູຕາ ພນຸຌນາ ປມຸຕຸໂຕ "ອາຊານີໂຍ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕຖຕຸຕາ ຕາທີ ຈ ໂຫຕີຕິ។

៥៤០។ ເອວໍ ຈຕຸຕຸຖຄາຖາຍ ວຸຕຸຕປຌຸເຫ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ປຌຸຈມຄາຖາຍ ວຸຕຸຕປຌຸເຫສຸປິ ຍສຸມາ ຍໍ ຌນຸທຊຸເຊນມຕຸເຕນ ອກຸຂຣຈິນຸຕກາ ໂສຕຸຕິຍໍ ວຕຸຕາຍນຸຕິ, ໂວຫາຣມຕຸຕໂສຕຸຕິໂຍ ໂສ។ ອຣິໂຍ ປນ ພາຫຸສຈຸເຈນ ນິສຸສຸຕປາປຕາຍ ຈ ປຣມຕຸຖໂສຕຸຕິໂຍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອິທໍ ປຕຸຕິນ"ນຸຕິ ອວຕຸວາ "ສຸຕຸວາ"ຕິ ຄາຖາຍ ປຖມປຌຸຫໍ ພຸຍາກາສີ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ໂຍ ອິມສຸມີ ໂລເກ ສຸຕມຍປຌຸຌາກິຈຸຈວເສນ ສຸຕຸວາ ກາເຕພຸພກິຈຸຈວເສນ ວາ ສຸຕຸວາ ວິປສຸສນູປຄໍ ສພຸພສມຸ

ນໍ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ອກິລ຺ຌາຍ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊໍ ຍທຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈິ, ອິມາຍ ປຏິປທາຍ ກິເລເສ ກິເລສຍ຺ຖານິເຍ ຈ ຌມ຺ເມ ອກິກວິຕ຺ວາ ອກິກູຕິ ສງ຺ຂໍ ຄໂຕ, ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ພຌມ຺ມໍ ອກິລ຺ຌາຍ ໂລເກ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊໍ ຍທຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈິ, ອກິກໍ ສຸຕວຕ຺ຕາ ໂສຕ຺ຕິໂຍຕິ ອາຫຸ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຍ ອກຖໍກຖີ ກິເລສພນ຺ຌເນຫິ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ຣາຄາທິຫິ ອິເຌຫິ ອນີໂຌ ຈ ໂຫຕິ ສພ຺ພຌິ ສພ຺ເພສຸ ຌມ຺ເມສຸ ຂນ຺ຌາຍຕນາທິສຸ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອກຖໍກຖີ ວິມຸຕ຺ຕໍ ອນີຌໍ ສພ຺ພຌິ ນິສ຺ສຸຕປ຺ປກຕ຺ຕາປີ “ໂສຕ຺ຕິໂຍ”ຕິ ອາຫູຕິ.

໕໔໑. ຍສ຺ມາ ປນ ຫິຕການເນນ ຊເນນ ອຣຕີຍໂຕ ອຣິໂຍ ໂຫຕິ, ອກິຄມນີຍໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕສ຺ມາ ເຍຫິ ຄຸເຕຫິ ໂສ ອຣຕີໂຍ ໂຫຕິ, ເຕ ທສ຺ເສນ຺ຕາ “ເຂຕ຺ວາ”ຕິ ຄາຖາຍ ທຸຕິຍປລ຺ຫໍ ພ຺ຍາກາສີ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຈຕ຺ຕາຣິ ອາສວານິ ທຸເວ ຈ ອາລຍານິ ປລ຺ຌາສຕ຺ເຖນ ເຂຕ຺ວາ ວິທຸວາ ວິລ຺ຌູ ວິກາວີ ຈຕຸມຄ຺ຄລາຕິ ໂສ ປຸນພ຺ກວວເສນ ນ ອຸເປຕິຄພ຺ກເສຍ຺ຍໍ, ກລ຺ຈິ ໂຍນີ ນ ອຸປຄຈ຺ຉຕິ, ການາທິເກທລ຺ຈ ສລ຺ລໍ ຕິວິຌໍ. ການຄຸຕສງ຺ຂາຕລ຺ຈ ປງ຺ກໍ ປນ຺ຊ຺ຊ ປນ຺ທິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິກປ຺ປານໍ ອລ຺ລຕຣມ຺ປີ ກປ຺ປໍ ນ ເອຕິ, ເອວໍ ອາສວຈ຺ເຂທາທິຄຸຕສມນ຺ນາຄຕໍ ຕມາຫຸ ອຣິໂຍຕິ. ຍສ຺ມາ ວາ ປາປເກຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣິໂຍ ໂຫຕິ ອນເຍ ຈ ອນີຣີຍນາ, ຕສ຺ມາ ຕມ຺ປີ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ທຸຕິຍປລ຺ຫໍ ພ຺ຍາກາສີ. ອາສວາທໂຍ ຫິ ປາປກາ ຌມ຺ມາ ອນຍສມ຺ມຕາ, ເຕ ຈາເນນ ຌີນ຺ນາ ປນ຺ນຸນ຺ນາ, ນ ຈ ເຕຫິ ກມ຺ປຕິ, ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເຕ ອາຣກາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ຈ ເຕສຸ ອີຣີຍຕິ ຕສ຺ມາ ອາຣກາສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ປາປກາ ຌມ຺ມາຕິ ອິມີນາປຕ຺ເຖນ. ອນເຍ ນ ອີຣີຍຕີຕິ ອິມີນາປຕ຺ເຖນ ຕມາຫຸ ອຣິໂຍຕິ ຈ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ. “ວິທຸວາ ໂສ ນ ອຸເປຕິ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ອິມສ຺ມີ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ຖຸຕິວຈນເມວ ໂຫຕີ.

໕໔໒. “ກຖໍ ຈຣຌວາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຍສ຺ມາ ຈຣເຌຫິ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຕ຺ໂຕ “ຈຣຌວາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂຍ ອິຌ”ຕິ ຄາຖາຍ ຕຕິຍປລ຺ຫໍ ພ຺ຍາກາສີ. ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອິຌາຕິ ໂຍ ອິມສ຺ມີ ສາສເນ. ຈຣເຌສູຕິ ສີລາທິສຸ ເຫມວຕສຸຕ຺ເຕ (ສຸ. ນິ. ໑໔໙ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕປນ຺ນຣສຌມ຺ເມສຸ. ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ. ປຕ຺ຕິປຕ຺ໂຕຕິ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຕ຺ໂຕ. ໂຍ ຈຣຌນິມິຕ຺ຕໍ ຈຣຌເຫຕຸ ຈຣຌປຈ຺ຈຍາ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຈຣຌວາ ໂສຕິ ໂສ ອິມາຍ ຈຣເຌຫິ ປຕ຺ຕພ຺ພປຕ຺ຕິຍາ ຈຣຌວາ ໂຫຕີຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ປລ຺ໂຫ ພ຺ຍາກໂຕ ໂຫຕິ, ເສສມສ຺ສ ຖຸຕິວຈນໍ. ໂຍ ຫິ ຈຣເຌຫິ ປຕ຺ຕິປຕ຺ໂຕ, ໂສ ກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ ເຂໂກ, ສພ຺ພທາ ຈ ອາຊານາຕິ ນິພ຺ພານຌມ຺ມໍ, ນິຈ຺ຈໍ ນິພ຺ພານນິນ຺ນຈິຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ຂນ຺ຌາທີສຸ ນ ສຊ຺ຊຕີ. ທຸວິຫີ ຈ ວິມຸຕ຺ຕີຫິ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ປຏິຆາ ຍສ຺ສ ນ ສນ຺ຕີຕິ.

໕໔໓. ຍສ຺ມາ ປນ ກມ຺ມາທີນໍ ປຣິພ຺ພາຊເນນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ທຸກ຺ຂເວປກ຺ກ”ນ຺ຕິ ຄາຖາຍ ຈຕ຺ຕຸຖປລ຺ຫໍ ພ຺ຍາກາສີ. ຕຕ຺ຖ ວິປາໂກ ເອວ ເວປກ຺ກໍ, ທຸກ຺ຂໍ ເວປກ຺ກມສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂເວປກ຺ກໍ. ປວຕ຺ຕິທຸກ຺ຂຊນນ຺ໂຕ ສພ຺ພມ຺ປີ ເຕຌາຕຸກກມ຺ມໍ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຸທ຺ຌນ຺ຕິ ອຕີຕໍ. ອໂຌຕິ ອນາຄຕໍ. ຕິຣີຍໍ ວາປີ ມຊ຺ເຊຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ. ຕລ຺ຫີ ນ ອຸທ຺ຌໍ ນ ອໂຌ, ຕິຣີຍໍ ອຸກິນ຺ນລ຺ຈ ອນ຺ຕຣາ, ເຕນ “ມຊ຺ເຊ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຣິພ຺ພາຊຍິຕ຺ວາຕິ ນິກ຺ຂາເມຕ຺ວາ ນິທ຺ຌເມຕ຺ວາ . ປຣິລ຺ລຈາຣີຕິ ປລ຺ລາຍ ປຣິຈ຺ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ ຈຣນ຺ໂຕ. ອຍໍ ຕາວ ອປຸພ຺ພປທວຕ຺ຌນາ. ອຍໍ ປນ ອຌິປ຺ປາຍໂຍຊນາ – ໂຍ ຕິຍທ຺ຌປຣິຍາປນ຺ນມ຺ປີ ທຸກ຺ຂຊນກໍ ຍທຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈິ ກມ຺ມໍ, ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ຕຕ຺ຫາວິຊ຺ຊາສິເນເຫ ໂສເສນ຺ໂຕ ອປຏິສນ຺ຌິຊນກກາວກຣເຕນ ປຣິພ຺ພາຊຍິຕ຺ວາ ຕຖາ ປຣິພ຺ພາຊິຕຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຣິລ຺ລາຍ ຈຣຌໂຕ ປຣິລ຺ລຈາຣີ. ນ ເກວລລ຺ຈ ກມ຺ມເມວ, ມາຍໍ ມານມໂຖປີ ໂລກໂກຌໍ ອິເມປີ ຌມ຺ເມ ປທານປຣິລ຺ລາຍ ປຣິລ຺ລຈາຣີ, ປຣິຍນ຺ຕມກາສີ ນາມຣູປໍ, ນາມຣູປສ຺ສ ຈ ປຣິຍນ຺ຕມກາສີ ປຣິພ຺ພາເຊສີ ອິຈ຺ເຈວຕ຺ໂຖ. ອິເມສໍ ກມ຺ມາທີນໍ ປຣິພ຺ພາຊເນນ ຕໍ ປຣິພ຺ພາຊກມາຫຸ. ປຕ຺ຕິປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິທໍ ປນສ຺ສ ຖຸຕິວຈນໍ.

໕໔໔. ເອວໍ ປລ຺ຫພ຺ຍາກຣເຕນ ຕຸຍ຺ຖສ຺ສ ປນ ສກິຍສ຺ສ “ຍານິ ຈ ຕີຕິ”ຕິອາທີສຸ ອກິຕ຺ຖວນຄາຖາສຸ ໂອສຣຕານີຕິ ໂອຄຫຕານີ ຕິຕ຺ຖານີ, ທິຍ຺ຖິໂຍຕີ ອຕ຺ໂຖ. ຕານີ ຍສ຺ມາ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິຍາ ສຫ ພ຺ຣຫ຺ມຊາເລ ວຸຕ຺ຕທ຺ວາສຍ຺ຖິທິຍ຺ຖິຄຕານີ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕສຍ຺ຖິ ໂຫນ຺ຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ຕານີ ອລ຺ລຕິຕ຺ຖິຍສມຕານໍ ປວາທກູຕານີ ສຕ຺ຖານີ ສີຕານີ ອຸປທິສິຕພ຺ພວເສນ, ນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ. ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ປນ ຍເທຕໍ “ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິໂສ”ຕິ ສລ຺ລກ຺ຂຣໍ ໂວຫາຣນາມໍ, ຍາ ຈາຍໍ ມິຈ຺ຉາປຣິວິຕກ຺ການຸສ຺ສ ວາທິວເສນ “ເອວຣູເປນ ອຕ຺ຕນາ ກວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ພາລານໍ ວິປຣີຕສລ຺ລາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕທຸກຍນິສ຺ສິຕານີ ເຕສໍ ວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂານີ. ຕານີ ຈ ກຄວາ ວິເນຍ຺ຍ ວິນຍິຕ຺ວາ ໂອຆຕມຄາ ໂອຆຕມໍ ໂອຆນ຺ຌກາຣໍ ອຄາ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ. “ໂອຆນ຺ຕມຄາ”ຕິປີ ປາໂຖ, ໂອຆານໍ ອນ຺ຕໍ ອຄາ, ຕສ຺ມາ ອາຫ “ຍານິ ຈ ຕີຕີ…ເປ… ຕມຄາ”ຕີ.

໕໔໕ຯ ຕໂຕ ປຣໍ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕໍ ປາຣຄ຺ຈ ນິພ຺ພານໍ ຕປ຺ປ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ຂາກາວໂຕ ຕປ຺ປ຺ຜິປກ຺ຂໂຕ ຈ ຕໍ ສນ຺ຮາຍາຫ, "ອນ຺ຕຄູສິ ປາຣຄູ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ"ຕິຯ ອຖ ວາ ປາຣຄູ ກຄວາ ນິພ຺ພານໍ ຄຕຕ຺ຕາ, ຕໍ ອາລປນ຺ໂຕ ອາຫ, "ປາຣຄູ ອນ຺ຕຄູສິ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ"ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສມ຺ພນ຺ໂຮຯ ສມ຺ມາ ຈ ພຸທ຺ໂຮ ສາມຄ຺ຈ ພຸທ຺ໂຮຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຮຯ ຕໍ ມຄ຺ເຄຕິ ຕເມວ ມຄ຺ຄາມິ, ນ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຈ຺ຈາຫເຣນ ກຄຕິຯ ຊຸຕິມາຕິ ປເຣສມ຺ປິ ອນ຺ຮກາຣວິຮມເນນ ຊຸຕິສມ຺ປນ຺ໂນຯ ມຸຕິມາຕິ ອປ຺ຣປ຺ປ຺ຈຍເຄຍ຺ຍຄາຕສມຕ຺ຖາຍ ມຸຕິຍາ ປຄ຺ຄາຍ ສມ຺ປນ຺ໂນຯ ປຫູຕປຄ຺ໂຄຕິ ອນນ຺ຕປຄ຺ໂຄຯ ອິຮ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕຄ຺ຄາຕມຮິປ຺ເປຕໍຯ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກຣາຕິ ອາມນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອາຫຯ ອຕາເຣສີ ມນ຺ຕິ ກຽຂາໂຕ ມໍ ຕາເຣສິຯ

໕໔໖-໗ຯ ຍໍ ເມຕິອາທິຄາຖາຍ ນມກ຺ກາຣກຣຕໍ ກຄຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກຽຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິສຕິປຄ຺ຫນິສ຺ສິຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສນ຺ຮາຍາຫຯ ໂສ ຫິ ເຕນ ກຽຂິໂຕ ອໂຫສິຯ ໂມນປເຖສູຕິ ຄາຕປເຖສຸຯ ວິນລຸອິກຕາຕິ ວິຄຕນລຸອາ ກຕາ, ອຸຈ຺ຈິນ຺ນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ນາຄ ນາຄສ຺ສາຕິ ເອກໍ ອາມນ຺ຕນວຈນໍ, ເອກສ຺ສ "ກາສໂຕ ອນຸໂມທນ຺ຕິ"ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຮຯ "ຮມ຺ມເທສນ"ນ຺ຕິ ປາຄເສໂສຯ ສພ຺ເພ ເທວາຕິ ອາກາສຄ຺ຄາ ຈ ກູມຄ຺ຄາ ຈຯ ນາຣທປພ຺ພຕາຕິ ເຕປິ ກິຣ ທ຺ເວ ເທວຄຕາ ປຄ຺ຄວນ຺ໂຕ, ເຕປິ ອນຸໂມທນ຺ຕີຕິ ສພ຺ພໍ ປສາເທນ ຈ ນມກ຺ກາຣກຣຕໍ ກຄຕິ ຯ

໕໔໐-໕໙ຯ ອນຸໂມທນາຣຫໍ ພ຺ຍາກຣຕສມ຺ປທໍ ສຸຕ຺ວາ "ນໂມ ເຕ"ຕິ ອຄ຺ຊລີ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຫຯ ປ຺ຣິສາຊຄ຺ຄາຕິ ປ຺ຣິເສສ຺ຊາຕິສມ຺ປນ຺ນໍຯ ປຜິປ຺ຄ຺ຄໂລຕິ ປຜິກາໂຄ ປ຺ຄ຺ຄໂລ ຕ຺ວໍ ພຸທ຺ໂຮ ຈຕຸສຈ຺ຈປຜິເວເຮນ, ສຕ຺ຖາ ອນຸສາສນິຍາ ສຕ຺ຖວາຫຕາຍ ຈ, ມາຣາກິກູ ຈຕຸມາຣາກິກເວນ, ມຸນິ ພຸທ຺ຮມຸນິຯ ອຸປ຺ຮີຕິ ຂນ຺ຮກິເລສກາມຄຸຕາກິສງຂາຣເກທາ ຈຕ຺ຕາໂຣຯ ວຄ຺ຄູຕິ ອກິຣູປີຯ ປຸຄ຺ເຄ ຈາຕິ ໂລກິເຍ ນ ລິມ຺ປສີ ເຕສໍ ອກຣເຕນ, ປຸພ຺ເພ ກຕານມ຺ປີ ວາ ອາຍຕິ ຜລູປໂກຄາກາເວນຯ ຕໍນິມິຕ຺ເຕນ ວາ ຕຕ຺ຫາທິຄ຺ຄິເລເປນຯ ວນ຺ທຕິ ສຕ຺ຖ຺ໂນຕິ ເອວໍ ກຕນ຺ໂຕ ໂຄປ຺ຜເກສຸ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຄ຺ຈປຕິຄ຺ຄິຕໍ ວນ຺ທິຯ

ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ໂພຕິ ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິໂຍ ເອວຯ ອາກຽຂຕີຕິ ອິຈ຺ຊຕິຯ ອາຣທ຺ຮຈິຕ຺ຕາຕິ ອກິຣາຮິຕຈິຕ຺ຕາຯ ອປິຈ ເມຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລເວມຕ຺ຕຕາ ວິທິຕາຕິ ອປິຈ ມຍາ ເອຕ຺ຖ ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິວາເສ ປຸຄ຺ຄລນານຕ຺ຕໍ ວິທິຕໍ, ນ ສພ຺ເພເນວ ປຣິວສິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ ເກນ ປນ ນ ປຣິວສິຕພ຺ພໍ? ອຄ຺ຄິເຍຫິ ຊຜິເລຫິ, ສາກິເຍນ ຊາຕິຍາ, ລິງຄໍ ວິຊຫິຕ຺ວາ ອາຄເຕນຯ ອວິຊຫິຕ຺ວາ ອາຄໂຕປິ ຈ ໂຍ ມຄ຺ຄຜລປຜິລາກາຍ ເຫຕຸສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຕາທິໂສວ ສກິໂຍ ປຣິພ຺ພາຊໂກຯ ຕສ຺ມາ ກຄວາ "ຕວ ປນ, ສກິຍ, ຕິຕ຺ຖິຍວຕ຺ຕປູຣຕຕ຺ຖາຍ ປຣິວາສກາຣຕໍ ນຕ຺ຖິ, ອຕ຺ຖຕ຺ຖິໂກ ຕ຺ວໍ 'ມຄ຺ຄຜລປຜິລາກາຍ ເຫຕຸສມ຺ປນ຺ໂນ'ຕິ ວິທິຕເມຕໍ ມຍາ"ຕິ ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອນຸຊານນ຺ໂຕ ອາຫ – "ອປິຈ ເມຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລເວມຕ຺ຕຕາ ວິທິຕາ"ຕິຯ ສກິໂຍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ອາທຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ສເຈ ກນ຺ເຕ"ຕິຯ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຄ຺ຄຄ຺ຈ ຕຖາຣູປໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ຈ ອິຮ ນ ວຕ຺ຕິ ຕໍ, ຍໂຕ ປຸພ຺ເພ ວຕ຺ຕິຕານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຄ຺ຄກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຄ຺ຄກຖາຍ ສກິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຄ຺ຄິຕາຯ

ກຯ ເສລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ເສລສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕິ? ອຍເມວ ຍາສ຺ສ ນິທາເນ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາກ຺ກເມປິ ຈສ຺ສ ປຸພ຺ພສທິສໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຍໍ ປນ ອປຸພ຺ພໍ, ຕໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖານິ ປທານິ ປຣິຫຣນ຺ຕາ ວຕ຺ຕຍິສ຺ສາມຯ ອງຄຸຕ຺ຕຣາເປສູຕິ ອງຄາ ເອວ ໂສ ຊນປໂທ, ຄງຄາຍ ປນ ຍາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ອາໂປ, ຕາສໍ ອວິທູຣຕ຺ຕາ "ອຸຕ຺ຕຣາໂປ"ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ກຕຣຄງຄາຍ ອຸຕ຺ຕເຣນ ຍາ ອາໂປຕິ? ມຫາມຫີຄງຄາຍຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ຕສ຺ສາ ນທິຍາ ອາວິກາວຕ຺ຖໍ ອາທິໂຕ ປກ຺ຖິ ວຕ຺ຕນາ – ອຍໍ ກິຣ ຊມ຺ພຸທີໂປ ທສສຫສ຺ສໂຍຊນປຣິມາໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ຈຕຸສຫສ຺ສໂຍຊນປຣິມາໂຕ ປເທໂສ ອຸທເກນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖໂຜ "ສມຸທ຺ໂທ"ຕິ ສງຂໍ ຄໂຕຯ ຕິສຫສ຺ສໂຍຊນປ຺ມາເຕ ມນຸສ຺ສາ ວສນ຺ຕິຯ ຕິສຫສ຺ສໂຍຊນປ຺ມາເຕ ຫິມວາ ປຕິຄ຺ຄິໂຕ ອຸພ຺ເພເຮນ ປຄ຺ຈໂຍຊນສຕິໂກ ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສກູເຜຫິ ປຜິມຕ຺ຑິໂຕ ສມນ຺ຕໂຕ ສນ຺ທມານປຄ຺ຈສຕນທີວິຈິຕ຺ໂຕຯ ຍຕ຺ຖ ອາຍາມວິຕ຺ຖາເຣນ ຄມ຺ກີຣຕາຍ ຈ ປຄ຺ຄາສປຄ຺ຄາສໂຍຊນາ

ທິຍຫ຺ຌໂຍຊນສຕປ໌ຣິມຕ຺ໞລາ ປູ໌ຣລຸອາສສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ ອໂນຕຕ຺ຕາຫໂຍ ສຕ຺ຕ ມໞາສຣາ ປ໌ຕິຍຸຄິຕາຯ

ເຕສຸ ອໂນຕຕ຺ໂຕ ສຸທສ຺ສນກູຜໍ, ຈິຕ຺ຣກູຜໍ, ກາລຸອກູຜໍ, ຄນ຺ຘມາທນກູຜໍ, ເກລາສກູຜນ຺ຕິ ອິເມຫິ ປ໌ຍ຺ຈຫິ ປ໌ພ຺ພເຕຫິ ປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ສຸທສ຺ສນກູຜໍ ສຸວຕ຺ຕມຍໍ ທ຺ວິໂຍຊນສຕຸພ຺ເພທໍ ອນ຺ໂຕວງກໍ ກາກມຸຂສຕ຺ຖານໍ ຕເມວ ສຣໍ ປ໌ຜິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ຄິຕໍ, ຈິຕ຺ຣກູຜໍ ສພ຺ພຣຕນມຍໍ, ກາລຸອກູຜໍ ອຌ຺ຊນມຍໍ, ຄນ຺ຘມາທນກູຜໍ ສານຸມຍໍ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ມຸຄ຺ຄວຕ຺ຕໍ ນານປ໌ປ໌ກາຣ ໂອສຘສຌ຺ຉນ຺ນໍ ກາລຸອປ໌ກ຺ຂຸໂປ໌ສຖທິວເສ ອາທິຕ຺ຕມິວ ອຽຄາຣໍ ຊລນ຺ຕໍ ຕິຜຄຕິ, ເກລາສກູຜໍ ຣຊຕມຍໍຯ ສພ຺ພານິ ສຸທສ຺ສເນນ ສມານຸພ຺ເພຘສຕ຺ຖານານິ ຕເມວ ສຣໍ ປ໌ຜິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ຄິຕານິຯ ສພ຺ພານິ ເທວານຸກາເວນ ນາຄານຸກາເວນ ຈ ວສ຺ສນ຺ຕິ, ນທິໂຍ ຈ ເຕສຸ ສນ຺ທນ຺ຕິຯ ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ອຸທກໍ ອໂນຕຕ຺ຕເມວ ປ໌ວິສຕິຯ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ທກ຺ຂິເຕນ ວາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ປ໌ພ຺ພຕນ຺ຕເຣນ ຕໍ ໂອກາເສນ຺ຕິ, ອຸຊຸໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ນ ໂອກາເສນ຺ຕິຯ ເຕເນວສ຺ສ "ອໂນຕຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ສງຂາ ອຸທປາທິຯ

ຕຕ຺ຖ ມໂນຫຣສິລາຕລານິ ນິມ຺ມຈ຺ຉກຈ຺ຉປານິ ຜລິກສທິສນິມ຺ມລູທການິ ນໞານຕິຕ຺ຖານິ ສຸປ໌ປ໌ຜິຍຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເຍສຸ ພຸທ຺ຘປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘຂີຕາສວາ ອິສິຄຕາ ຈ ນ຺ຫາຍນ຺ຕິ, ເທວຍກ຺ຂາທໂຍ ຈ ອຸຍ຺ຍານກີລຸອິກໍ ກີລຸອນ຺ຕິຯ

ຈຕູສຸ ຈສ຺ສ ປ໌ສ຺ເສສຸ ສີຫມຸຂໍ, ຫຕ຺ຖິມຸຂໍ, ອສ຺ສມຸຂໍ, ອຸສກມຸຂນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເຍຫິ ຈຕສ຺ໂສ ນທິໂຍ ສນ຺ທນ຺ຕິຯ ສີຫມຸເຂນ ນິກ຺ຂນ຺ຕນທີຕີເຣ ສີຫາ ພຫຸຕຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖິມຸຂາທີຫິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ເສາສກາຯ ປຸ໌ຣຕ຺ຖິມທິສໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕນທີ ອໂນຕຕ຺ຕໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ອິຕຣາ ຕິສ຺ໂສ ນທິໂຍ ອນຸປ໌ຄມ຺ມ ປາຈີນຫິມວນ຺ເຕເນວ ອມນຸສ຺ສປຖໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມໞາສມຸທ຺ທໍ ປ໌ວິສຕິຯ ປ໌ຈ຺ຉິມທິສໂຕ ຈ ອຸຕ຺ຕຣທິສໂຕ ຈ ນິກ຺ຂນ຺ຕນທິໂຍປິ ຕເຖວ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ຈ຺ຉິມຫິມວນ຺ເຕເນວ ອຸຕ຺ຕຣຫິມວນ຺ເຕເນວ ຈ ອມນຸສ຺ສປຖໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມໞາສມຸທ຺ທໍ ປ໌ວິສນ຺ຕິຯ ທກ຺ຂິພທິສໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕນທີ ປ໌ນ ຕໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຕນ ອຸຊຸກໍ ປາສາຕປິຜ຺ເຖເນວ ສຜ຺ຄິໂຍຊນານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຕໍ ປ໌ຫຣິຕ຺ວາ ວຸຜ຺ຖາຍ ປ໌ຣິຕາເໞນ ຕິຄາວຸຕປ໌ມາຕາ ອຸທກທາຣາ ຫຸຕ຺ວາ ອາກາເສນ ສຜ຺ຄິ ໂຍຊນານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິຍຄ຺ຄລຸເອ ນາມ ປາສາເຕ ປ໌ຕິຕາ, ປາສາໂຕ ອຸທກທາຣາເວເຄນ ກິນ຺ໂນຯ ຕຕ຺ຣ ປ໌ຍ຺ຌາສໂຍຊນປ໌ມາຕາ ຕິຍຄ຺ຄລຸອາ ນາມ ໂປ໌ກ຺ຂຣຕີ ຊາຕາຯ ໂປ໌ກ຺ຂຣຕິຍາ ກູລໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາສາຕໍ ປ໌ວິສິຍ ສຜ຺ຄິ ໂຍຊນານິ ຄຕາຯ ຕໂຕ ໝນປຖວີ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸມງ຺ເຄນ ສຜ຺ຄິ ໂຍຊນານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິຌ຺ຊໍ ນາມ ຕິຣຈ຺ຉານປ໌ພ຺ພຕໍ ປ໌ຫຣິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖຕເລ ປ໌ຍ຺ຈງ຺ຄຸລິສທິສາ ປ໌ຍ຺ຈທາຣາ ຫຸຕ຺ວາ ປ໌ວຕ຺ຕຕິຯ ສາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອໂນຕຕ຺ຕໍ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ຄຕຜ຺ຖາເນ "ອາວຜ຺ຜຄງ຺ຄາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຯ ອຸຊຸກໍ ປາສາຕປິຜ຺ເຖນ ສຜ຺ຄິ ໂຍຊນານິ ຄຕຜ຺ຖາເນ "ກຕ຺ໞຄງ຺ຄາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອາກາເສນ ສຜ຺ຄິ ໂຍຊນານິ ຄຕຜ຺ຖາເນ "ອາກາສຄງ຺ຄາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕິຍຄ຺ຄລຸອປາສາເຕ ປ໌ຍ຺ຌາສໂຍຊໂນກາເສ "ຕິຍຄ຺ຄລຸອໂປ໌ກ຺ຂຣຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ກູລໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາສາຕໍ ປ໌ວິສິຍ ສຜ຺ຄິ ໂຍຊນານິ ຄຕຜ຺ຖາເນ "ພໞລຄງ຺ຄາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປ໌ຖວີ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸມງ຺ເຄນ ສຜ຺ຄິ ໂຍຊນານິ ຄຕຜ຺ຖາເນ "ອຸມງ຺ຄຄງ຺ຄາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິຌ຺ຊໍ ນາມ ຕິຣຈ຺ຉານປ໌ພ຺ພຕໍ ປ໌ຫຣິຕ຺ວາ ປ໌ຍ຺ຈທາຣາ ຫຸຕ຺ວາ ປ໌ວຕ຺ຕຜ຺ຖາເນ "ຄງ຺ຄາ, ຍມຸນາ, ອຈິຣວຕີ, ສຣກູ, ມຫີ"ຕິ ປ໌ຍ຺ຈທາ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເອວເມຕາ ປ໌ຍ຺ຈ ມໞາຄງ຺ຄາ ຫິມວຕາ ສມ຺ກວນ຺ຕິຯ ຕາສຸ ຍາ ອຍໍ ປ໌ຍ຺ຈມີ ມຫີ ນາມ, ສາ ອິທ "ມໞາມຫີຄງ຺ຄາ"ຕິ ອທິປ຺ເປຕາຯ ຕສ຺ສາ ຄງ຺ຄາຍ ອຸຕ຺ຕເຣນ ຍາ ອາໂປ໌, ຕາສໍ ອວິທູຣຕ຺ຕາ ໂສ ຊນປ໌ໂທ "ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາໂປ໌"ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມີ ຊນປ໌ເທ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາເປ໌ສຸຯ

ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນຕິ ອທ຺ຘານຄມນໍ ກຸຣຸມາໂນ ຯ ຕຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ທ຺ວິທາ ຈາຣິກາ ຕຸຣິຕຈາຣິກາ, ອຕຸຣິຕຈາຣິກາ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ທູເຣປິ ກພ຺ພປຸ໌ຄ຺ຄເລ ທິສ຺ວາ ສໞສາ ຄມນໍ ຕຸຣິຕຈາຣິກາຯ ສາ ມໞາກສ຺ສປ໌ປ໌ຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນາທີສຸ ທຜ຺ຖພ຺ພາຯ ຕໍ ປ໌ຈ຺ຈຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຫິ ກຄວາ ມຸຫຸຕ຺ເຕເນວ ຕິຄາວຸຕໍ ອຄມາສິ, ອາລຸອວກທມນຕ຺ຖໍ ຕິໍສໂຍຊນໍ, ຕຖາ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສຕ຺ຖາຍຯ ປຸ໌ກ຺ກຸສາຕິສ຺ສ ປ໌ນ ປ໌ຍ຺ຈຕ຺ຕາລີສໂຍຊນໍ, ມໞາກປ໌ປິນສ຺ສ ວີສໂຍຊນສຕໍ, ຘນິຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ສຕ຺ຕໂຍຊນສຕໍ ອທ຺ຘານໍ ອຄມາສິຯ ອຍໍ ຕຸຣິຕຈາຣິກາ ນາມຯ ຄາມນິຄມນຄຣປ໌ຜິປາຜິຍາ ປ໌ນ ປິຕ຺ໞປາຕຈຣິຍາທີຫິ ໂລກໍ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ໞນ຺ຕສ຺ສ ຄມນໍ ອຕຸຣິຕຈາຣິກາ ນາມຯ ອຍໍ ອິທ ອທິປ຺ເປຕາຯ ເອວໍ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນຯ ມໞຕາຕິ ສງ຺ຂຍາມໞຕາ ຄຸຕມໞຕາ ຈຯ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນາຕິ ສມຕາຄເຕນຯ ອຑ຺ຌເຕລຸອເສຫີຕິ ອຑ຺ເຌນ ເຕລຸອສຫີ, ທ຺ວາທສຫີ ສເຕຫິ ປ໌ຍ຺ຌາສາຍ ຈ ກິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຍນ...ເປ໌... ຕທວສຣີຕິ ອາປ໌ຕພຫຸລຕາຍ ໂສ ນິຄໂມ "ອາປໂຕ" ຕ຺ເວວ ນາມໍ ລກິຯ ຕສ຺ມີ ກິຣ ວິສຕິອາປ໌ຕມຸຂສໞສ຺ສານິ ວິກຕ຺ຕານິ ອເໞສຸໍຯ ເຍນ ທິສາກາເຄນ ມຄ຺ເຄນ ວາ ໂສ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາປານໍ ຣຜ຺ຖສ຺ສ ນິຄໂມ ໂອສຣິຕພ຺ໂພ, ເຕນ ອວສຣີ ຕທວສຣີ ອຄມາສິ, ຕໍ ນິຄມໍ ອນຸປາປຸ໌ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ເກຕົໂຍ ຊຜິໂລຕິ ເກຕົໂຍຕິ ນາເມນ, ຊຜິໂລຕິ ຕາປໂສ. ໂສ ກິຣ ພຸຣາຫມຸນກາເລ ອຣຸປຖຸຍາ ປນ ຕາປສປພຸພຊຸຊໍ ສມາທາຍ ຣຄຸໂລ ປຕຸຕກາກາຣັ ທຕຸວາ ກຸມກາຄໍ ຄເທຕຸວາ ຕຕຸຖ ອຸສສມໍ ການເຣຕຸວາ ວສຕິ ກຸລສທາສຸສສຸສ ນິສຸສໂຍ ຫຸຕຸວາ. ອຸສສເມປີ ຈສຸສ ເອໂກ ຕາລຣຸກຸໂຂ ທິວເສ ທິວເສ ເອກໍ ສຸວຕຸຕາຜລໍ ມຸລຸຈຕິຕິ ວທນຸຕິ. ໂສ ທິວາ ການສາ ຍານີ ສາເຣຕີ ຊຜາ ຈ ພນຸສຕິ, ຣຕຸຕຶ ຍຖາສຸຂໍ ປລຸຈຫິ ການມຄຸເຄທິ ສມປຸປິໂຕ ສມງຄີກູໂຕ ປຣິຈາເຣຕີ. ສກຸຍປຸຕຸໂຕຕິ ອຸຈຸ ຈາກຸລປຣິຫີປນໍ. ສກຸຍກຸລາ ປພຸພຊິໂຕຕິ ສທຸສາຍ ປພຸພຊິຕການປຣິຫີປນໍ, ເກນຈິ ປາຣິຊຸລຸເຄນ ອນກິກູໂຕ ອປຣິກຸຂີຕໍເຍວ ຕໍ ກຸລໍ ປທາຍ ສທຸສາຍ ປພຸພຊິໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ. ຕໍ ໂຂ ປນາຕິ ອິຕຸຖມຸກູຕາຂຍານຕຸເຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ຕສຸສ ໂຂ ປນ ໂກໂຕ ໂຄຕມສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ. ກລຸຍາໂຕຕິ ກລຸຍາຕຄຸຕສມນຸນາຄໂຕ, ເສຜຸໂຖຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ. ກິຕຸຕິສທຸໂທຕິ ກິຕຸຕິເຍວ ຖຸຕິໂຜໂສ ວາ.

ອິຕິປີ ໂສ ກຄວາຕິ ອາທີມຸຫີ ປນ ອຍໍ ຕາວ ໂຍຊນາ – ໂສ ກຄວາ ອິຕິປີ ອຣທໍ, ອິຕິປີ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂສ...ເປ... ອິຕິປີ ກ ຄວາຕິ, ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ການເຣນາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ. ຕຕຸຖ ອາຣກຕຸຕາ, ອຣີນໍ ອຣານລຸຈ ຫຕຕຸຕາ ປຈຸຈຍາທີນໍ ອຣທຕຸ ຕາ, ປາປກຣເຄ ຣທາກາວາຕິ ອິເມທີ ຕາວ ການເຣທີ ໂສ ກຄວາ ອຣທນຸຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ອາຣກາ ຫີ ໂສ ສພຸພກິເລເສທີ ມຄຸ ເຄນ ສວາສນານໍ ກິເລສານໍ ວິທຸສິຕຕຸຕາຕິ ອາຣກຕຸຕາ ອຣທໍ. ເຕ ຈາເນນ ກິເລສາຣໂຍ ມຄຸເຄນ ຫຕາຕິ ອຣີນໍ ຫຕຕຸຕາປີ ອຣທໍ. ຍລຸເຈຕໍ ອວິຊຊາກວຕຕຸຫາມຍນາກິ, ປຸລຸລາທິອກິສງຂາຣານໍ ຊຣາມຣຄເນມິ, ອາສວສມຸທຍມເຍນ ອກຸເຂນ ວິຊຊິຕຸວາ ຕິກວຣເຖ ສມາໂຍຊິຕໍ ອນາທິການປວຕຸຕໍ ສໍສາຣຈກຸກໍ. ຕສຸສາເນນ ໂພຂິມຄເຫ ວິຣິຍປາເທທີ ສີລປຖວິຍໍ ປ ຕິຜຸຖາຍ ສທຸສາຫຕຸເຖນ ກມຸມກຸຂຍກຣລາຄຜຣສຸ ຄເທຕຸວາ ສພຸເພ ອຣາ ຫຕາຕິ ອຣານໍ ຫຕຕຸຕາຕິປີ ອຣທໍ .
ອຄຸຄທກຸຂີເນຍຸຍຕຸຕາ ຈ ຈີວຣາທິປຈຸຈເຍ ສກຸການຄຣຸການາທີນີ ຈ ອຣຫຕິຕິ ປຈຸຈຍາທີນໍ ອຣຫຕຸຕາປີ ອຣທໍ. ຍຖາ ຈ ໂລ ເກ ເກຈິ ປຕຸທິຕມານິໂນ ພາລາ ອສິໂລກກເຍນ ຣໂທ ປາປໍ ກໂຣນຸຕິ, ເອວໍ ນາຍໍ ກທາຈິ ກໂຣຕິຕິ ປາປກຣເຄ ຣທາກາວໂຕປີ ອຣທໍ. ໂທຕິ ເຈຕຸຖ –

‘‘ອາຣກຕຸຕາ ຫຕຕຸຕາ ຈ, ກິເລສາຣີນ ໂສ ມຸນີ;

ຫຕສໍສາຣຈກຸການໂຣ, ປຈຸຈຍາທີນ ຈາຣໂທ;

ນ ຣໂທ ກໂຣຕິ ປາປານິ, ອຣທໍ ເຕນ ປວຸຈຸຈຕີ’’ຕິ.

ສມຸມາ ສາມລຸຈ ສຈຸຈານໍ ພຸທຸສຕຸຕາ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂສ. ອຕິສຍວິສຸທຸສາທີ ວິຊຊາທີ ອພຸກຸຕຸຕເມນ ຈຣເຄນ ຈ ສມນຸ ນາຄຕຕຸຕາ ວິຊຊາຈຣຄສມຸປນຸໂນ. ໂສການຄມນຕຸຕາ ສຸນຸທຣັ ຖານໍ ຄຕຕຸຕາ ສຸຜຸຖຸ ຄຕຕຸຕາ ສມຸມາ ຄທຕຸຕາ ຈ ສຸຄໂຕ. ສພຸພຖາປີ ວິທິຕໂລກຕຸຕາ ໂລກວິທູ. ໂສ ຫີ ກຄວາ ສກາວໂຕ ສມຸທຍໂຕ ນິໂຣຂໂຕ ນິໂຣຂູປາຍໂຕຕິ ສພຸພຖາ ຂນຸສາຍຕນາ ທິເກທໍ ສງຂາຣໂລກໍ ອເວທິ, ‘‘ເອໂກ ໂລໂກ ສພຸເພ ສຕຸຕາ ອາຫາຣຜຸຖິຕິການ. ທຸເວ ໂລກາ ນາມລຸຈ ຣູປລຸຈ. ຕໂຍ ໂລກາ ຕິສຸໂສ ເວທນາ. ຈຕຸຕາໂຣ ໂລກາ ຈຕຸຕາໂຣ ອາຫາຣາ. ປລຸຈ ໂລກາ ປລຸຈຸປາທານກຸຂນຸສາ. ຉ ໂລກາ ຉ ອຊຊຕຸຕິການີ ອາຍຕນານີ. ສຕຸຕ ໂລກາ ສຕຸຕ ວິລຸລາຄຜຸຖິຕິໂຍ. ອຜຸຖ ໂລກາ ອຜຸຖ ໂລກສມຸມາ. ນວ ໂລກາ ນວ ສຕຸຕາວາສາ. ທສ ໂລກາ ທສາຍຕນານີ. ທຸວາທສ ໂລກາ ທຸວາທສາຍຕນານີ. ອຜຸຖາຣສ ໂລກາ ອຜຸຖາຣສ ສາຕຸໂຍ’’ຕິ (ປຜິ. ມ. ໑.໑໑໘) ເອວໍ ສພຸພຖາ ສງຂາຣໂລກໍ ອເວທິ. ສຕຸຕານໍ ອາສຍໍ ຊານາຕິ, ອນຸສຍໍ ຊານາຕິ, ຈຣິຕໍ ຊານາຕິ, ອຂິມຸຕຸຕຶ ຊານາຕິ, ອປຸປຣຊກຸເຂ ມຫາຣຊກຸເຂ ຕິກຸຂິນຸທຸຣິເຍ ມຸທິນຸທຸຣິເຍ ສຸວາກາເຣ ທຸວາກາເຣ ສຸວິລຸລາປເຍ ທຸວິລຸລາປເຍ ກພຸເພ ອກພຸເພ ສຕຸເຕ ຊານາຕິຕິ ສພຸພຖາ ສຕຸຕໂລກໍ ອເວທິ. ຕຖາ ເອກໍ ຈກຸກວາລຸອໍ ອາຍາມໂຕ ວິຕຸຖາຣໂຕ ຈ ໂຍຊນານໍ ທຸວາທສ ສຕສຫສຸສານິ ຕິຕີ ສຫສຸສານິ ອຫຸຜປລຸຈມານີ ຈ ສຕານິ, ປຣິກຸເຂປໂຕ ຉຕຸຕຶສ ສຕສຫສຸສານິ ທສ ສຫສຸສານິ ອທຸຜຸທຸຜານີ ຈ ສຕານິ.

ຕຕຸຖ –

ທຸເວ ສຕສຫສຸສານິ, ຈຕຸຕາຣີ ນຫຸຕານິ ຈ;

ເອຕຸຕກໍ ພຫລຕຸເຕນ, ສງຂາຕາຍໍ ວສຸນຸຬຣາ຿

ຈຕຸຕາຣີ ສຕສຫສຸສານີ, ອຜຸເຖວ ນຫຸຕານີ ຈ;

ເອຕຸຕກໍ ພຫລຕຸເຕນ, ຊລໍ ວາເຕ ປຕິຜຸຖິຕໍ຿

ນວ ສຕສຫສຸສານີ, ມາລຸໂຕ ນກມຸຄຸຄໂຕ;

ສຜຸຖີ ເຈວ ສຫສຸສານີ, ເອສາ ໂລກສຸສ ສຕຸຖິຕີ’’຿

ເອວໍ ສຕຸຖິເຕ ເຈຕຸຖ ໂຍຊນານໍ –

ຈຕຸຣາສີຕີ ສຫສຸສານີ, ອຊຸໂຊຄາລຸໂຫ ມຫຕຸຓເວ;

ອຈຸຈຸຄຸຄໂຕ ຕາວເທວ, ສີເນຣຸ ປພຸພຕຸຕຸຕໂມ຿

ຕໂຕ ອຸປຑຸຌຸປຑເຌນ, ປມາເຓນ ຍຖາກຸກມໍ;

ອຊຸໂຊຄາລຸຫຸຄຸຄຕາ ທິພຸພາ, ນານາຣຕນຈິຕຸຕິຕາ຿

ຍຸຄນຸຬໂຣ ອີສຬໂຣ, ກຣວີໂກ ສຸທສຸສໂນ;

ເນມິນຸຬໂຣ ວິນຕໂກ, ອສຸສກຕຸໂຓ ຄິຣີ ພຸຣຫາ຿

ເອເຕ ສຕຸຕ ມຫາເສລາ, ສີເນຣຸສຸສ ສມນຸຕໂຕ;

ມຫາຣາຊານມາວາສາ, ເທວຍກຸຂນິເສວິຕາ຿

ໂຍຊນານໍ ສຕານຸຈຸໂຈ, ຫິມວາ ປຌຸຈ ປພຸພໂຕ;

ໂຍຊນານໍ ສຫສຸສານີ, ຕີຓີ ອາຍຕວິຕຸຖໂຕ຿

ຈຕຸຣາສີຕິສຫສຸເສຫີ, ກູເຜຫິ ປຜິມຓຸທິໂຕ;

ຕິປຌຸຈໂຍຊນກຸຂນຸຬ-ປຣິກຸເຂປາ ນຄວຸຫຍາ຿

ປຌຸຌາສໂຍຊນກຸຂນຸຬ-ສາຂາຍາມາ ສມນຸຕໂຕ;

ສຕຸຕໂຍຊນວິຕຸຖິຓຸຓາ, ຕາວເທວ ຈ ອຸຄຸຄຕາ຿

ຊມຸພູ ຍສຸສານຸພາເວນ, ຊມຸພຸທີໂປ ປກາສິໂຕ;

ທຸເວ ອສີຕິສຫສຸສານີ, ອຊຸໂຊຄາລຸໂຫ ມຫຕຸຓເວ຿

ອຈຈຸຄຸຄໂຕ ຕາວເທວ, ຈກຸກວາລອສິລຸຈຈໂຍ;

ປຣິກຸຂິປີຕຸວາ ຕໍ ສພຸພໍ, ຈກຸກວາລອມຍໍ ກິໂຕ’’ຯ

ຕຕຸຖ ຈນຸທມຕຸຫລໍ ເອກູນປຸຄຸຄາສໂຍຊນໍ, ສູຣິຍມຕຸຫລໍ ປຸຄຸຄາສໂຍຊນໍ, ຕາວຕີສກວນໍ ທສສຫສຸສໂຍຊນໍ, ຕຖາ ອສຸຣກວນໍ ອວີຈິມຫານິຣໂຍ ຊມຸພຸທີໂປ ຈຯ ອປຣໂຄຍານໍ ສຕຸຕສຫສຸສໂຍຊນໍ, ຕຖາ ປຸພຸພວິເທໂຫ, ອຸຕຸຕຣກຸຣຸ ອຄຸຄສຫສຸສໂຍຊໂນຯ ເອກເມໂກ ເຈຕຸຖ ມຫາທີໂປ ປຸຈສຕປຸຈສຕປຣິຕຸຕທີປປຣິວາໂຣຯ ຕໍ ສພຸພມຸປີ ເອກໍ ຈກຸກວາລອໍ ເອກາ ໂລກຮາຕຸຯ ຈກຸກວາລອນຸຕເຣສຸ ໂລກນຸຕຣິກນິຣຍາຯ ເອວໍ ອນນຸຕານິ ຈກຸກວາລອານິ ອນນຸຕາ ໂລກຮາຕຸໂຍ, ອນນຸເຕນ ພຸທຸຮຄາເຕນ ອຄຸຄາສິຕິ ສພຸພຖາ ໂອກາສໂລກໍ ອເວທີຯ ເອວໍ ໂສ ກຄວາ ສພຸພຖາຯ ວິທິຕໂລກຕຸຕາ ໂລກວິທູຕິ ເວທິຕພຸໂພຯ

ອຕຸຕໂນ ປນ ຄຸເຕທິ ວິສິຄຸຄຕຣສຸສ ກສຸສຈິ ອກາວາ ອນຸຕຸຕໂຣຯ ວິຈິຕຸເຕທິ ວິນຍນູປາເຍທີ ປຸຣິສທມຸເມ ສາເຣຕີຕີປຸຣິສທມຸມສາຣຖິຯ ທິຄຸກຄມຸມິກສມຸປຣາຍິກປຣມຕຸເຖຫີ ຍຖາຣຫໍ ອນຸສາສຕີ ນິຕຸຖາເຣຕີ ຈາຕີ ສຕຸຖາຯ ເທວມນຸສຸສຄຸຄຫຕໍ ອຸກຸກຄຸຄປຣິຈຸເຂທວເສນ ກພຸພປຸຄຸຄລປຣິຄຸຄຫວເສນ ຈ ກຕໍ, ນາຄາທິເກປີ ປນ ເອສ ໂລກິຍຕຸເຖນ ອນຸສາສຕິຯ ຍທຕຸຖິ ເນຍຸຍໍ ນາມ, ສພຸພສຸສ ພຸທຸຮຕຸຕາ ວິໂມກຸຂນຸຕິກລາຄາວເສນ ພຸທຸໂຮຯ ຍໂຕ ປນ ໂສ –

‘‘ກຄຸຍວາ ກຄຸຄວາ ຍຸຕຸໂຕ, ກເຄຫີ ຈ ວິກຕຸຕວາ;

ກຕຸຕວາ ວນຸຕຄມໂນ, ກເວສຸ ກຄວາ ຕໂຕ’’ຕິຯ

ອຍເມຕຸຖ ສງເຂໂປ, ວິຕຸຖາຣໂຕ ປເນຕານິ ປທານິ ວິສຸທຸຮິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸຮິຯ ໑ຯ໑໒໘-໑໒໘) ວຸຕຸຕານິຯ

ໂສ ອິມໍ ໂລກນຸຕິ ໂສ ກຄວາ ອິມໍ ໂລກໍຯ ອິທານິ ວຸຕຸຕພຸພໍ ນິທສຸເສຕິຯ ສເທວກນຸຕິອາທີນິ ກສິກາຣທຸວາຊອາລອວກສຸຕຸເຕສຸ ວຸຕຸຕນຍາເນວຯ ສຍນຸຕິ ສາມໍ ອປຣເນຍຸໂຍ ຫຸຕຸວາຯ ອກິຄຸຄາຕິ ອກິຄຸຄາຍຯ ສຈຸຈິກຕຸວາຕິ ປຈຸຈກຸຂໍ ກຕຸວາຯ ປເວເທຕີຕີ ໂພເຣຕິ ຄາເປຕິ ປກາເສຕິຯ ໂສ ຄມຸມໍ ເທເສຕິ...ເປ... ປຣິໂຍສານກລຸຍາຄານຸຕິ ໂສ ກຄວາ ສຕຸເຕສຸ ກາຣຸຄຸຄໍ ປຜິຈຸຈ ອນຸຕຸຕຣໍ ວິເວກສຸຂໍ ຫິຕຸວາປີ ຄມຸມໍ ເທເສຕິຯ ຕຄຸຈ ໂຂ ອປຸປໍ ວາ ພຫຸໍ ວາ ເທເສນຸໂຕ ອາທິກລຸຍາຄາທິປຸປກາຣເມວ ເທເສຕິຯ ກຖໍ? ເອກຄາຖາປີ ຫີ ສມນຸຕກຸທຸທກຕຸຕາ ຄມຸມສຸສ ປຖມປາເທນ ອາທິກລຸຍາຄາ, ທຸຕິຍຕຕິຍປາເທຫີ ມຊເຊກລຸຍາຄາ, ປຈຸຈິມປາເທນ ປຣິໂຍສານກລຸຍາຄາຯ ເອການຸສນຸຂິກໍ ສຸຕຸຕໍ ນິທາເນນ ອາທິກລຸຍາຄໍ, ນິຄມເນນ ປຣິໂຍສານກລຸຍາຄໍ, ເສເສນ ມຊເຊກລຸຍາຄໍຯ ນານານຸສນຸຂິກໍ ປຖມານຸສນຸຂິນາ ອາທິກລຸຍາຄໍ, ປຈຸຈິເມນ ປຣິໂຍສານກລຸຍາຄໍ, ເສເສຫີ ມຊເຊກລຸຍາຄໍຯ ສກໂລປີ ສາສນຄມຸໂມ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຖກູເຕນ ສີເລນ ອາທິກລຸຍາໂຄ, ສມຖວິປສຸສນາມຄຸຄຜເລຫິ ມຊເຊກລຸຍາໂຄ, ນິພຸພາເນນ ປຣິໂຍສານກລຸຍາໂຄຯ ສີລສມາຮີຫີ ວາ ອາທິກລຸຍາໂຄ, ວິປສຸສນາມຄຸເຄຫີ ມຊເຊກລຸຍາໂຄ, ຜລນິພຸພາເນຫີ ປຣິໂຍສານກລຸຍາໂຄຯ ພຸທຸຮສຸໂພຮິຕາຍ ວາ ອາທິກລຸຍາໂຄ, ຄມຸມສຸຄມຸມຕາຍ ມຊເຊກລຸຍາໂຄ, ສງຆສຸປຸປຜິປຕຸຕິຍາ ປຣິໂຍສານກລຸຍາໂຄ ຯ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຕຖຕຸຕາຍ ປຜິປນຸເນນ ອຄິຄນຸຕພຸພາຍ ອກິສມຸໂພຮິຍາ ວາ ອາທິກລຸຍາໂຄ, ປຈຸເຈກໂພຮິຍາ ມຊເຊກລຸຍາໂຄ, ສາວກໂພຮິຍາ ປຣິໂຍສານກລຸຍາໂຄ ຯ ສຸຍຸຍມາໂນ ເຈສ ນີວຣຄາທິວິກຸຂມຸກນໂຕ ສວເນນປີ ກລຸຍາຄເມວ ອາວຫຕີຕິ ອາທິກລຸຍາໂຄ, ປຜິປຊຊມາໂນ ສມຖວິປສຸສນາສຸຂາວຫນໂຕ ປຜິປຕຸຕິຍາປີ ກລຸຍາຄເມວ ອາວຫຕີຕິ ມຊເຊກລຸຍາໂຄ, ຕຖາ ປຜິປນຸໂນ ຈ ປຜິປຕຸຕິຜເລ ນິຄຸກິເຕ ຕາທິກາວາວຫນໂຕ ປຜິປຕຸຕິຜເລນປີ ກລຸຍາຄເມວ ອາວຫຕີຕິ ປຣິໂຍສານກລຸຍາໂຄຯ ນາຖປຸປກວຕຸຕາ ຈ ປກວສຸທຸຮິຍາ ອາທິກລຸຍາໂຄ, ອຕຸຖສຸທຸຮິຍາ ມຊເຊກລຸຍາໂຄ, ກິຈຈສຸທຸຮິຍາ ປຣິໂຍສານກລຸຍາໂຄຯ ຍໂຕ ອປຸປໍ ວາ ພຫຸໍ ວາ ເທເສນຸໂຕ ອາທິກລຸຍາຄາທິປຸປກາຣເມວ ເທເສຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພຯ

ສາຕຸຖໍ ສພຸຍຄຸຊນນຸຕິ ເອວມາທີສຸ ປນ ຍສຸມາ ອິມໍ ຄມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ສາສນພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ມຄຸຄພຸຣຫຸມຈຣິຍຄຸຈ ປກາເສຕິ, ນານານເຍຫີ ທີເປຕິ, ຕຄຸຈ ຍຖາສມຸກວໍ ອຕຸຖສມຸປຕຸຕິຍາ ສາຕຸຖໍ, ພຸຍຄຸຊນສມຸປຕຸຕິຍາ ສພຸຍຄຸຊນໍຯ ສງກາສນປກາສນວິວຣຄວິກຊເນົາຕຸຕານີກຣຄປຸຄຸຄຕຸຕິອຕຸຖປທສມາໂຍຄໂຕ ສາຕຸຖໍ, ອກຸຂຣປທພຸຍຄຸຊນາກາຣນິຣຸຕຸຕິນິທຸເທສສມຸປຕຸຕິຍາ ສພຸຍຄຸຊນໍຯ ອຕຸຖຄມຸກີຣຕາປຜິເວຂຄມຸກີຣຕາຫີ ສາຕຸຖໍ, ຄມຸມຄມຸກີຣຕາເທສນາຄມຸກີຣຕາຫີ ສພຸຍຄຸຊ

ນំ។ ອຕ຺ຖປຓິການປຓິສມ຺ກິທາວິສຍໂຕ ສາຕ຺ຖំ, ឍម຺មນິຣຸຕ຺ຕິປຓິສມ຺ກິທາວິສຍໂຕ ສພ຺ຍຌ຺ຊນំ។ ປຕ຺ឍິຕເວທນີຍໂຕ ສຣິກ຺ຂກຊນປ຺ປສາທການ຺ຕິ ສາຕ຺ຖំ, ສທ຺ឍេຍ຺ຍໂຕ ໂລກິຍຊນປ຺ປສາທການ຺ຕິ ສພ຺ຍຌ຺ຊນំ។ ឣມ຺ກີຣາຌີປ຺ປາຍໂຕ ສາຕ຺ຖំ, ຂຸຕ຺ຕານປທໂຕ ສພ຺ຍຌ຺ຊນំ។ ຂຸປເນຕພ຺ພສ຺ສາກາວໂຕ ສກລປຣິປຸຕ຺ຕກາເວນ ເກວລປຣິປຸຕ຺ຕំ, ອປເນຕພ຺ພສ຺ສ ອກາວໂຕ ນິທ຺ໂທສກາເວນ ປຣິສຸທ຺ឍំ។ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມກູເຕຫិ ເສຍ຺ເຖຫິ ຈຣິຕພ຺ພໂຕ ເຕສຌ຺ຈ ຈຣິຍກາວໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍំ។ ຕສ຺ມາ "ສາຕ຺ຖំ ສພ຺ຍຌ຺ຊນំ...ເປ... ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍំ ປກາເສຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ອປິຈ ຍສ຺ມາ ສນິທານំ ເສົາປ຺ປຕ຺ຕິກຌ຺ຈ ເທເສນ຺ໂຕ ອາທິກລ຺ຍາណំ ເທເສຕິ, ວິເນຍ຺ຍានំ ອນຸຣູປໂຕ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິປຣີຕຕາຍ ເຫຕຸທາຫຣណໂຍຄໂຕ ຈ ມຊ຺ເຊກລ຺ຍາណំ , ໂສຕູນំ ສທ຺ឍາປຓິລາເກນ ນិຄມເນນ ຈ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍាណំ។ ເອວំ ເທເສນ຺ໂຕ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣិຍំ ປກາເສຕິ។ ຕຌ຺ຈ ປຓິປຕ຺ຕິຍາ ອធິຄមພ຺ຍຕ຺ຕິໂຕ ສາຕ຺ຖំ, ປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ອາຄມພ຺ຍຕ຺ຕິໂຕ ສພ຺ຍຌ຺ຊນំ, ສີລາທິປຌ຺ຈធມ຺ມກ຺ຂន຺ធຍຸຕ຺ຕໂຕ ເກວລປຣິປຸຕ຺ຕំ, ນិຣຸປກ຺ກິເລສໂຕ ນິຕ຺ຖຣណຕ຺ຖາຍ ປວຕ຺ຕິໂຕ ໂລການិສນិຣເປກ຺ຂໂຕ ຈ ປຣິສຸທ຺ធំ, ເສຍ຺ຖຍ຺ເຖນ ພ຺ຣຫ຺ມກູຕານំ ພຸທ຺ធປຈ຺ເຈກພຸທ຺ធສາວການំ ຈຣិຍໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍន຺ຕិ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາປີ 'ໂສ ធມ຺មំ ເທເສຕິ...ເປ... ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍំ ປກາເສຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ສາធຸ ໂຂ ປນາຕິ ສຸນ຺ທរំ ໂຂ ປន, ອຕ຺ຖາວហំ ສຸຂາວហន຺ຕិ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ។ ធម຺មិຍា ກຖາຍាຕិ ປານການិສំສປຓິសំຍຸຕ຺ຕាຍ។ ອຍຌ຺ຫិ ເກຕິໂຍ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ກຄວໂຕ ອាຄមនំ ອស຺ໂສສិ។ "ຕຸຈ຺ឆຫຕ຺ໂຖ ກຄວន຺ຕំ ທສ຺ສនាយ ຄន຺ຕុំ ລຊ຺ຊមាໂນ វិການໂກຊនា វិຣຕានម຺ປີ ປານកំ ກប຺ປតិ"ຕិ ຈិន຺ເຕត຺វា ປຌ຺ຈហិ ກាຊសេຕេហិ ສຸສ຺ເຂតំ ພຫຣປានំ ຄាហាເປត຺វា ອຄមាសិ។ យຖាហ ເກສ຺ຊຊກ຺ຂន຺ធេ "ອຖ ໂຂ ເກតិយស຺ស ຊຓិលស຺ស ເອតទហោសិ, ກិំ នុ ໂຂ ອហំ ສមណស຺ស ໂគតមស຺ស ហរាເປយ຺យ"ន຺តិ (ម ហាវ។ ៣០០) ສព຺ពំ ເវទិតព຺ពំ។ តໂត ນំ ກຄວា យຖា ເສກ຺ຂស຺ຕេ (ម។ និ។ ៤។៤៤ ອាហោ) សាកិយេ ອາວសຖាຎិສំສប໓ិສំຍຸត຺តាយ កຖាយ, ໂគសិງគសាលវេ (ម។ និ។ ១។៣៤៤ ອាហោ) តໂយ ກុលປុត຺ເត សាមគ຺គិຣសាដិສំສປຓិສំຍុត຺តាយ, ຣຖវិនិເត (ម។ និ។ ១។២៥២ ອាហោ) ຊាតិភូមកេ ភិក຺ខុ ទសកຖាវត຺ຖុប໓ិສំຍຸត຺តាយ, ເອວំ តង຺ខណានុຣូបាយ ປານການិສំສປຓិສំຍຸត຺តាយ កຖាយ ປានកហານានិសំសំ สន຺ទស຺សេសិ, ຕຖារូបានំ ປុញ຺ញានំ ປុនប៊ី ກត຺តព຺ពតាយ និໂយເຊន຺ໂត ສមាទបេសិ, ອព຺ភុស຺សាហំ ຊនេន຺ໂត ສមុត຺តេជេសិ, សន຺ទិស຺ឋិកសម຺បរាយិເកន ផលវិសេសេន ປហំសេន຺ໂត ສម຺ປហំសេសិ។ ເຕនាហ "ធម຺មិយា កຖាយ...ເប... សម຺បហំសេសី"តិ។ ໂສ ភិយ຺យោໂສមត຺តាយ កគវតិ ប្បសន຺ໂນ កគវន຺តំ និមន຺ເតសិ, ກគວា ຈ ស຺ស តិក຺ខត຺តុំ ປ໓ិក຺ខិបិត຺វា ອធិវាເសសិ។ ເຕនាហ "ອຖ ໂຂ ເកតិໂយ ຊ໓ិໂល...ເប... ອធិវាເសសិ ກគវា ຕុណ຺ហិការເវນា"តិ។

ກិមត຺ຖំ ປន ປ໓ិក຺ខិបិ ກគວាតិ? ປុនប຺ປុនំ យាຈនាយ ຈ ស຺ស ປុញ຺ញវុឌ຺ឍិ ភវិស຺សតិ, ພហុតរញ຺ຈ ປ໓ិយាເທស຺សតិ, ตໂຕ ອព຺ភុណ຺ហ ເຕលសានំ ភិក຺ខុសតានំ ປ໓ិយត຺តំ ອព຺ភុណ຺ໂຫលុອສន຺នំ ປាປុណិស຺សតីតិ។ កុໂຕ ອປរានិ តីណិ សតានិតិ ເຈ? ອប຺ប໓ិយត຺ເតយេវ ហិ ກត຺ເត ເສໂລ ພ຺រាហ຺មໂណ តីហិ មាណវកសេតហិ ສទ຺ធិំ ປព຺ពជិស຺សតិ, តំ ທិស຺វា ກគវា ເອວមាហាតិ។ និត຺តាមញ຺ເຈតិ និត຺ເຕ ຈ ກម຺មកេ ຈ។ ញាតិសាໂលហិເតតិ សមានໂລហិເត ເອກໂຍនិសម຺ពន຺ເធ ປុត຺តនត់ាហໂຍ ອវេសេសព ន຺ເធ ຈ។ យេនាតិ យស຺មា។ ເມតិ មយ຺ហំ។ ກាយເវយ຺យាវ໓ិកន຺តិ ກាເយន ເវយ຺យាវច຺ចំ។ មណ຺ឌលមាលន຺តិ ປ໓ិយាເທតីតិ ເສតវិតានមណ຺ឌបំ ករោតិ។

តិណ຺ណំ ເវທានន຺តិ ອិរុព຺ເពទយជុព຺ເពទសាមເវទានំ។ សហ និឃណ຺ឌុនា ຈ ເកឍុເកន ຈ សនិឃណ຺ឌុເកឍុភានំ។ និឃណ຺ឌូតិ នាមនិឃណ຺ឌុរុក຺ខាទិនំ ເវវចនប຺បកាសកំ សត຺ຖំ។ ເកឍុភន຺តិ កិរិយាកប຺បវិកប຺ໂប កវីនំ ອុបការាយ សត຺ຖំ។ សហ ອក຺ខរប຺បເភເທន សាក຺ខរប຺បເភទានំ។ ອក຺ខរប຺បເភໂທតិ សិក຺ខា ຈ និរុត຺តិ ຈ។ ອិតិហាសបញ຺ຈមានន຺តិ ອຖព຺ពនវេទំ ຈតុត຺ຖំ កត຺វា "ອិតិហ ອាស ອិតិហ ອាសា"តិ ອិទិសវចនប໓ិສំຍុត຺ໂត ປុរាណកຖាសង຺ខាໂត ອិតិហាໂស ປញ຺ຈໂម ເອເតសន຺តិ ອិតិហាសបញ຺ຈមា។ ເតសំ ອិតិហាសបញ຺ຈមានំ។ ປទំ តទវសេសញ຺ຈ ព຺យាករណំ ອជ຺ເឈតិ វេទេតិ ຈាតិ ປទໂក ເវយ຺យាករໂណ។ ໂលកាយເຕ វិតណ຺ឌវាទសត຺ເຖ មហាປុរិសលក຺ខណានិការេ ຈ ទ຺វាទសសហស຺សេ មហាປុរិសលក຺ខណសត຺ເຖ ອនូໂນ ປរិປូរការីតិ ໂលកាយតមហាປុរិសលក຺ខເណសុ ອនវໂយ, ອវໂយ ន ໂហតីតិ វុត຺តំ ໂហតិ។ ອវໂយ នាម ໂយ តានិ ອត຺ຖໂត ຈ គន຺ຖໂត ຈ សន຺ធាເរតុំ ន សក຺ໂកតិ។

ຊງ຺ឃាយ ហិតំ វិហារំ ຊង຺ឃាវិហារំ, ຈិរាសនាទិជនិតំ បរិស຺សមំ វិໂនເທតុំ ຊង຺ឃាປសារណត຺ຖំ ອធិឃាຈារិកន຺តិ វុត຺តំ ໂហតិ។ ອនុຈង຺កមមាໂនតិ ຈង຺កមមាໂន ເອវ។ ອនុវិຈរមាໂនតិ ອិໂត ຈិໂត ຈ ຈរមាໂន។ ເកតិយស຺ស ຊ໓ិលស຺ស ອស຺សໂមតិ ເកតិយស຺ស ອស຺សមំ និເវសនំ។ ອាវាໂហតិ ກញ຺ញាគហណំ។ វិវាໂហតិ ກញ຺ញាទានំ។ មហាយញ຺ໂញតិ មហាយជនំ។ មាគໂធតិ មគធានំ

ອິສ຺ສໂຣຯ ມຫຕິຍາ ເສນາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເສນິໂຍຯ ພິມ຺ພີຕິ ສຸວຓ຺ຓໍ, ຕສ຺ມາ ສາຣສຸວຓ຺ຓສທິສວຓ຺ຓຕາຍ ພິມ຺ພິສາໂຣຯ ໂສ ເມ ນິມນ຺ຕິໂຕຕິ ໂສ ມຍາ ນິມນ຺ຕິໂຕຯ

ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຸພ຺ເພ ກຕາຘິກາຣຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາວ ອມເຕເນວາຠິສິຕ຺ໂຕ ວິມ຺ຫຍຣູປຕ຺ຕາ ອາຫ – ‘‘ພຸທ຺ໂຘຕິ, ໂຠ ເກຓິຍ, ວເທສີ’’ຕິຯ ອິຕໂຣ ຍຖາຠູຕໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ພຸທ຺ໂຘຕິ, ໂຠ ເສລ, ວທາມີ’’ຕິຯ ຕໂຕ ນໍ ປຸນປິ ທລ຺ຫີກຣຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິ, ອິຕໂຣປິ ຕເຖວ ອາໂຣເຈສິຯ ອຖ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ເສຫິປິ ພຸທ຺ຘສທ຺ທສ຺ສ ທຸລ຺ລຠຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ໂຆໂສປິ ໂຂ ເອໂສ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລກສ຺ມິໍ ຍທິທໍ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍທິທນ຺ຕິ ນິປາໂຕ, ໂຍ ເອໂສຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພຸທ຺ຘສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ໂສ ສຈ຺ຈເມວ ພຸທ຺ໂຘ, ອຸທາຫຸ ນາມມຕ຺ຕເມວສ຺ສ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ວີມໍສິຕຸກາໂມ ຈິນ຺ເຕສິ, ອຠາສິ ເອວ ວາ ‘‘ອາຄຕານິ ໂຂ ປນ…ເປ… ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ມນ຺ເຕສູ’’ຕິ ເວເທສຸຯ ‘‘ຕຖາຄໂຕ ກິຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຏິກຈ຺ເຈວ ສຸທ຺ຘາວາສເທວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓເວເສນ ລກ຺ຂຓານິ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເວເທ ວາເຈນ຺ຕິ ‘‘ຕທນຸສາເຣນ ມເຫສກ຺ຂາ ສຕ຺ຕາ ຕຖາຄຕໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິຯ ເຕນ ປຸພ຺ເພ ເວເທສຸ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ປນ ຕຖາຄເຕ ກເມນ ອນ຺ຕຣຘາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ເອຕຣຫິ ນຕ຺ຖິຯ ມຫາປຸຣິສສ຺ສາຕິ ປກິຓ຺ຓກສມາທານຎາຓສມາທານກຣຸຓາທິຄຸຓມຫໂຕ ປຸຣິສສ຺ສ ຯ ທ຺ເວວ ຄຕິໂຍຕິ ທ຺ເວ ເອວ ນິຏ຺ຐາຯ ກາມຎ຺ຈາຍໍ ຄຕິສທ຺ໂທ ‘‘ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິມາ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຄຕິໂຍ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໓) ຠວເຠເທ, ‘‘ຄຕິ ມິຄານໍ ປວນ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ປຣິຯ ໓໓໙) ນິວາສຏ຺ຐາເນ, ‘‘ເອວໍ ອຘິມຕ຺ຕຄຕິມນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໑) ປຎ຺ຎາຍໍ, ‘‘ຄຕິຄຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຈູລ຺ວຯ ໔໐໔) ວິສຏຠາເວ ວຕ຺ຕຕິ, ອິຘ ປນ ນິຏ຺ຐາຍໍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປີ ເຍຫິ ລກ຺ຂເຓຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ, ນ ເຕຫິ ເອວ ພຸທ຺ໂຘຯ ຊາຕິສາມຎ຺ຎໂຕ ປນ ຕານິ ເຍວ ຕານີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສາ’’ຕິຯ

ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕີຕິ ຍທິ ອຄາເຣ ວສຕິຯ ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ ຈຕູຫິ ອຈ຺ຉຣິຍຘມ຺ເມຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ຈ ໂລກໍ ຣຎ຺ຊນໂຕ ຣາຊາຯ ຈກ຺ກຣຕນໍ ວຕ຺ເຕຕິ, ຈຕູຫິ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ເກຫິ, ວຕ຺ຕຕິ, ເຕຫິ ຈ ປຣໍ ວຕ຺ເຕຕິ, ປຣຫິຕາຍ ຈ ອິຣິຍາປຖຈກ຺ການໍ ວຕ຺ໂຕ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຖີຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຣາຊາຕິ ສາມຎ຺ຎໍ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ ວິເສສນໍຯ ຘມ຺ເມນ ຈຣຕີຕິ ຘມ຺ມິໂກ, ຎາເຍນ ສເມນ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ລຠິຕ຺ວາ ຣາຊາ ຊາໂຕຕິ ຘມ຺ມຣາຊາຯ ປຣຫິຕຘມ຺ມກຣເຓນ ວາ ຘມ຺ມິໂກ, ອຕ຺ຕຫິຕຘມ຺ມກຣເຓນ ຘມ຺ມຣາຊາຯ ຈຕຸຣນ຺ຕາຍ ອິສ຺ສໂຣຕິ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ, ຈຕຸສມຸທ຺ທນ຺ຕາຍ ຈຕຸພ຺ພິຘທີປວິຠູສິຕາຍ ຈ ປຖວິຍາ ອິສ຺ສໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ໂກຘາທິປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພຣາຊາໂນ ວິເຊສີຕິ ວິຊິຕາວີຯ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ຊນປເທ ຘຸວຠາວໍ ຖາວຣຠາວໍ ປຕ຺ໂຕ, ນ ສກ຺ກາ ເກນຈິ ຈາເລຕຸໍ, ຊນປໂທ ວາ ຕມ຺ຫິ ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ອນຸສ຺ສຸກ຺ໂກ ສກມ຺ມນິຣໂຕ ອຈໂລ ອສມ຺ປເວຘີຕິປິ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕຯ

ເສຍ຺ຍຖີທນ຺ຕິ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ສ ເອຕານິ ກຕມານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈກ຺ກຣຕນໍ…ເປ… ປຣິຓາຍກຣຕນເມວ ສຕ຺ຕມນ຺ຕິ ຕານິ ສພ຺ພປ຺ປກາຣໂຕ ຣຕນສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕານິຯ ເຕສຸ ອຍໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣາຊາ ຈກ຺ກຣຕເນນ ອຊິຕໍ ຊິນາຕິ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຕເນຫິ ວິຊິເຕ ຍຖາສຸຂໍ ອນຸວິຈຣຕິ, ປຣິຓາຍກຣຕເນນ ວິຊິຕມນຸຣກ຺ຂຕິ, ເສເສຫິ ອຸປໂຠຄສຸຂມນຸຠວຕິຯ ປຐເມນ ຈສ຺ສ ອຸສ຺ສາຫສຕ຺ຕິໂຍໂຄ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຄຫປຕິຣຕເນຫິ ປຠຸສຕ຺ຕິໂຍໂຄ, ປຣິຓາຍກຣຕເນນ ມນ຺ຕສຕ຺ຕິໂຍໂຄ ສຸປຣິປຸຓ຺ໂຓ ໂຫຕິ, ອິຕ຺ຖິມຓິຣຕເນຫິ ຈ ຕິວິຘສຕ຺ຕິໂຍຄຜລໍຯ ໂສ ອິຕ຺ຖິມຓິຣຕເນຫິ ໂຠຄສຸຂມນຸໂຠຕິ, ເສເສຫິ ອິສ຺ສຣິຍສຸຂໍຯ ວິເສສໂຕ ຈສ຺ສ ປຸຣິມານີ ຕີຓິ ອໂທສກຸສລມູລຊນິຕກມ຺ມານຸຠາເວນ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ມຊ຺ຌິມານີ ອໂລຠກຸສລມູລຊນິຕກມ຺ມານຸຠາເວນ, ປຈ຺ຉິມເມກໍ ອໂມຫກຸສລມູລຊນິຕກມ຺ມານຸຠາເວນາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ປໂຣສຫສ຺ສນ຺ຕິ ອຕິເຣກສຫສ຺ສໍຯ ສູຣາຕິ ອຠີຣຸກຊາຕິກາຯ ວີຣງ຺ຄຣູປາຕິ ເທວປຸຕ຺ຕສທິສກາຍາ, ເອວໍ ຕາເວເກຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ສຠາໂວ ວີຣາຕິ ອຸຕ຺ຕມສູຣາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ວີຣານໍ ອງ຺ຄໍ ວີຣງ຺ຄໍ, ວີຣກາຣຓໍ ວີຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ວີຣງ຺ຄໍ ຣູປໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ວີຣງ຺ຄຣູປາ, ວີຣິຍມຍສຣີຣາ ວິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາຕິ ສເຈ ປຏິມຸຂໍ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ປຣເສນາ, ຕໍ ປມທ຺ທິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຘມ຺ເມນາຕິ ‘‘ປາໂຓ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ’’ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໔໔; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໕໖) ປຎ຺ຈສີລຘມ຺ເມນຯ ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທຕິ ເອຕ຺ຖ ຣາຄໂທສໂມຫມານທິຏ຺ຐິອວິຊ຺ຊາທຸຈ຺ຈຣິຕຉທເນຫິ ສຕ຺ຕຫິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ກິເລສນ຺ຘກາເຣ ໂລເກ ຕໍ ຉທນໍ ວິວຏ຺ເຏຕ຺ວາ ສມນ຺ຕໂຕ ສຎ຺ຊາຕາໂລໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຐິໂຕຕິ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທຯ ຕຕ຺ຖ ປຐເມນ ປເທນ ປູຊາຣຫຕາ, ທຸຕິເຍນ ຕສ຺ສາ ເຫຕຸ ຍສ຺ມາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິຯ ຕຕິເຍນ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕເຫຕຸ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉທ

ຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ອຖ ວາ ວິວຍ຺ໂຍ ຈ ວິຈ຺ຉໂທ ຈາຕິ ວິວຍ຺ຍຈ຺ຉໂທ, ວຍ຺ຍຣທີໂຕ ຉທນຣທີໂຕ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ເຕນ ອຣທໍ ວຍ຺ຍາກາເວນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຉທນາກາເວນາຕິ ເອວໍ ປຸຣິມປທທ຺ວຍສ຺ເສວ ເຫຕຸທ຺ວຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ທຸຕິເຍນ ເວສາຣຊ຺ເຊນ ເຈຕ຺ຖ ປຸຣິມສິທ຺ທິ, ປຖເມນ ທຸຕິຍສິທ຺ທິ, ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ເຖຫິ ຕຕິຍສິທ຺ທີ ໂຫຕິ។ ປຸຣິມສ຺ສ ສມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ, ທຸຕິຍໍ ພຸທ຺ທຈກ຺ຂຸໍ, ຕຕິຍໍ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸໍ ສາເຜຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ອິທານິ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາກາໂມ ອາຫ – ''ກທໍ ປນ ໂກ…ເປ… ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ''ຕິ។ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕຕິອາທີສຸ ເຍເນສາຕິ ເຍນ ທິສາກາເຄນ ເອສາ។ ນິລວນຣາຊິຕິ ນິລວຕ຺ຕຣຸກ຺ຂປນ຺ຕິ។ ວນໍ ກິຣ ເມຆປນ຺ຕິສທິສໍ។ ຍຕ຺ຖ ກຄວາ ຕທາ ວິຫາສີ, ຕໍ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ເຍເນສາ ໂກ, ເສລ, ນິລວນຣາຊີ''ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ''ໂສ ວິຫຣຕີ''ຕິ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ປາຖເສໂສ, ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ວາ ກຣຕາວຈນໍ។ ປເທ ປທນ຺ຕີ ປທສມີເປ ປທໍ។ ເຕນ ຕຸຣິຕຄມນໍ ປຝິເສເຜຕິ។ ທຸຣາສທາ ທີຕິ ກາຣຕໍ ອາຫ, ຍສ຺ມາ ເຕ ທຸຣາສ ທາ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ໂກນ຺ໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕູຕິ។ ກິ ປນ ກາຣຕາ ທຸຣາສທາຕິ ເຈ? ສີຫາວ ເອກຈຣາ។ ຍຖາ ທິ ສີຫາ ສຫາຍກິຈ຺ ຈາກາວໂຕ ເອກຈຣາ, ເອວໍ ເຕປີ ວິເວກກາມຕາຍ។ ''ຍທາ ຈາທ''ນ຺ຕິອາທີນາ ປນ ເຕ ມາຕາວເກ ອຸປຈາຣໍ ສິກ຺ຂາເປຕິ។ ຕຕ຺ຖ ມາ ໂອປາເຕຖາຕິ ມາ ປເວເສຖ, ມາ ກເຖຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ອາຄເມນ຺ຕູຕິ ປຝິມາເນນ຺ຕຸ, ຍາວ ກຖາ ປຣິໂຍສານໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວ ຕຸຕ຺ທີ ກວນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ສມນ຺ເນສີຕິ ຄເວສີ។ ເຍກຸຍ຺ເຍນາຕິ ພຫຸການິ ອທ຺ທສ, ອປ຺ປການິ ນາທ຺ທສ។ ຕໂຕ ຍານິ ນ ອທ຺ທສ , ຕານິ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ ''ຖເປຕ຺ວາ ທ຺ເວ''ຕິ។ ກງ຺ຂຕີຕິ ກງ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ ປຕ຺ຖນໍ ''ອໂຫ ວຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ។ ວິຈິກິຈ຺ຉຕີຕິ ຕໂຕ ຕໂຕ ຕານິ ວິຈິນນ຺ ໂຕ ກິຈ຺ຉຕິ ນ ສກ຺ໂກຕິ ທຍ຺ຖຸໍ។ ນາຝິມ຺ຈຈຕີຕິ ຕາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ສນ຺ນິຍ຺ຖານໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ។ ນ ສມ຺ປສີທຕີຕິ ຕໂຕ ''ປຣິປຸຕ຺ຕາ ລກ຺ຂໂຓ ອຍ''ນ຺ຕິ ກຄວຕິ ປສາທໍ ນາປ຺ຊ຺ຊຕິ។ ກງ຺ຂາຍ ວາ ສຸທ຺ທຸພ຺ພລວິມຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ມຊ຺ຊິມາ, ອນຝິມ຺ຈຈນຕາຍ ພລວຕີ, ອສມ຺ປສາເທນ ເຕຫິ ຕີຫີ ສມ຺ເມທີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກາລຸສ຺ສິຍກາໂວ។

ໂກໂສຫີເຕຕິ ວຕ຺ຖິໂກເສນ ປຝິຈ຺ຉນ຺ເນ។ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ເຫຕິ ອງ຺ຄຊາເຕ។ ກຄວໂຕ ຫີ ວຣວາຣຕາສ຺ເສວ ໂກໂສຫີຕໍ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ຫໍ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ຕໍ ປທຸມຄພ຺ກສມານໍ។ ຕໍ ໂສ ວຕ຺ຖປຝິຈ຺ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ອນ຺ໂຕມຸຂຕາຍ ຈ ຊິວ຺ຫາຍ ປຫູຕກາວໍ ອສລ຺ ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ ເຕສຸ ທ຺ວີສຸ ລກ຺ຂເຓສຸ ກງ຺ຂີ ອໂຫສິ ວິຈິກິຈ຺ຉີ។ ຕຖາຣູປນ຺ຕິ ກຖໍ ຣູປີ? ກິເມຕ຺ຖ ອມ຺ເຫຫິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ວຸຕ຺ຕເມຕໍ ນາຄເສນຕ຺ເຖເຣເນວ ມິລິນ຺ທຣຍ຺ຍາ ປຸຍ຺ເຖນ (ມິ។ ປ។ ໔។໓។໓) –

''ທຸກ຺ກຣໍ, ກນ຺ເຕ ນາຄເສນ, ກຄວຕາ ກຕນ຺ຕິ។ ກິ, ມຫາຣາຊາຕິ? ມຫາຊເນນ ຫິຣິກຣໂຕກາສໍ ພຣຫ຺ມາຍຸພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສ ຈ ອນ຺ເຕວາສິອຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ຈ ພາວຣິສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສີນໍ ໂສລສຸອສນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານສ຺ຈ ເສລສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສີນໍ ຕິສຕມາຕາວານສ຺ຈ ທສ຺ເສສິ, ກນ຺ເຕຕິ។ ນ, ມຫາຣາຊ, ກຄວາ ຄຸຍ຺ຫໍ ທສ຺ເສຕິ, ຉາຍໍ ກຄວາ ທສ຺ເສຕິ, ອິທ຺ທິຍາ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ນິວາສນນິວຕ຺ຖໍ ກາຍພນ຺ຮນພທ຺ຮໍ ຈີວຣປາຣຸຕໍ ຉາຍາຣູປກມຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ມຫາຣາຊາຕິ។ ຉາຍາຣູເປ ທິຍ຺ເຖ ສຕິ ທິຍ຺ໂຖ ເອວ ນນຸ, ກນ຺ເຕຕິ។ ຕິຍ຺ຖເຕຕໍ, ມຫາຣາຊ, ຫທຍຣູປີ ທິສ຺ວາ ພຸຊ຺ຊນກສຕ຺ໂຕ ກເວຍ຺ຍ, ຫທຍມໍສໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຍ຺ຍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທຕິ។ ກລ຺ໂລສິ, ກນ຺ເຕ, ນາຄເສນາ''ຕິ (ມິ។ ປ។ ໔។໓។໓)។

ນິນ຺ນາເມຕ຺ວາຕິ ນີຫຣິຕ຺ວາ។ ກຕ຺ຕໂສຕານ຺ມສເນນ ເຈຕ຺ຖ ທີຆກາໂວ, ນາສິກາໂສຕານ຺ມສເນນ ຕນ຺ກາໂວ, ນລາຝຈ຺ຉາທ ເນນ ປຸຖຸລກາໂວ ປກາສີໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານນ຺ຕິ ອາຈຣິຍານຍ຺ເຈວ ອາຈຣິຍາຈຣິຍານສ຺ຈ។ ສເກ ວຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຕ។

໔໔໔។ປຣິປຸຕ຺ຕກາໂຍຕິ ລກ຺ຂເຓຫິ ປຣິປຸຕ຺ຕຕາຍ ອຫີນງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄຕາຍ ຈ ປຣິປຸຕ຺ຕສຣີໂຣ ។ ສຸຣຸຈິຕີ ສຸນ຺ທຣສຣີຣປ຺ປໂກ។ ສຸຊາໂຕຕິ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຕ຺ຖານສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ສຸນິພ຺ພຕ຺ໂຕ។ ຈາຣຸທສ຺ສໂນຕິ ສຸຈິຣມ຺ປິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ອຕິຕ຺ ຕິຊນກໍ ອປ຺ປຝິກູລໍ ຣມເຕິຍໍ ຈາຣຸ ເອວ ທສ຺ສນໍ ອສ຺ສາຕິ ຈາຣຸທສ຺ສໂນ។ ເກຈິ ປນ ກຕນ຺ຕິ ''ຈາຣຸທສ຺ສໂນຕິ ສຸນ຺ທຣເນຕ຺ ໂຕ''ຕິ។ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ໂຕຕິ ສຸວຕ຺ຕສທິສວຕ຺ໂຕ។ ອສີຕິ ກວສີ។ ເອຕໍ ສພ຺ພປເທຫິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ສຸສຸກ຺ກທາໂຖຕິ ສຸຍ຺ຖ຺ ສຸກ຺ກ ທາໂຖ។ ກຄວໂຕ ຫີ ທາຖາຫີ ຈນ຺ທກິຣຕາ ວິຍ ອຕິວິຍ ປຕ຺ທຣຣໍສີໂຍ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕິ។ ເຕນາຫ – ''ສຸສຸກ຺ກທາໂຖສີ''ຕິ។

໔໔໕។ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕາຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕພ຺ຍລ຺ຊນາເນວ ວຈນນ຺ຕເຣນ ນິຄເມນ຺ໂຕ ອາຫ។

໕໕໖ຯ ອິທານິ ເຕສຸ ລກ຺ຂເຓສຸ ອຕ຺ຕໂນ ອກິຣຸຈິເຕຫິ ລກ຺ຂເຓຫິ ກຄວນ຺ຕໍ ຖຸນນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ປສນ຺ນເນຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິຯ ກ ຄວາ ຫິ ປຍ຺ຈວຓ຺ຓປສາທສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປສນ຺ນເນຕ຺ໂຕ, ປຣິປຸຓ຺ຓຈນ຺ທມຓ຺ຑລສທິສມຸຂຕ຺ຕາ ສຸມຸໂຂ, ອາ ໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣຫາ, ພຫ຺ມຸຊຄຕ຺ຕຕາຍ ອຸຊຸ, ຊຸຕິມນ຺ຕຕາຍ ປຕາປວາຯ ຍມ຺ປີ ເຈຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ‘‘ມຊ຺ເຊ ສມຓສງ຺ຄສ຺ສາ’’ຕິ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ຖຸນຕາ ປຸນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທິໂສ ຫິ ເອວໍ ວິໂຣຈຕິຯ ເອສ ນໂຍ ອຸຕ຺ຕຣຄາຖາຍປີຯ

໕໕໗-໘ຯອຸຕ຺ຕມວຓ຺ຓີໂນຕິ ອຸຕ຺ຕມວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ນສ຺ສຯ ຊມ຺ພຸສຓ຺ຑສ຺ສາຕິ ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສຯ ປາກເຍນ ອິສ຺ສຣິຍໍ ວຓ຺ຓຍນ຺ໂຕ ອາຫ, ອປີຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ທີປານໍ ອິສ຺ສໂຣ ໂຫຕິຯ

໕໕໙ຯຂຕ຺ຕິຍາຕິ ຊາຕິຂຕ຺ຕິຍາຯ ໂກຊາຕິ ໂກຄິຍາຯ ຣາຊາໂນຕິ ເຍ ເກຈິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ຕາຯ ອນຸຍນ຺ຕາຕິ ອນຸຄາມິໂນ ເສວ ກາຯ ຣາຊາກິຣາຊາຕິ ຣາຊູນໍ ປູຊນີໂຍ ຣາຊາ ຫຸຕ຺ວາ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ມນຸຊິນ຺ໂທຕິ ມນຸສ຺ສາທິປຕິ ປຣມິສ຺ສໂຣ ຫຸຕ຺ວາຯ

໕໖໐ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຄວາ ‘‘ເຍ ເຕ ກວນ຺ຕິ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕ ສເກ ວຓ຺ເຓ ກຍ຺ຍມາເນ ອຕ຺ຕານໍ ປາ ຕຸກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມໍ ເສລສ຺ສ ມໂນຣຖໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຣາຊາຫມສ຺ມີ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຣາຍມທິປ຺ປາໂຍ – ຍໍ ໂຂ ມໍ ຕ຺ວໍ ເສລ ຍາຈສິ ‘‘ຣາຊາ ອຣຫສິ ກວິຕຸໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ’’ຕິ, ເອຕ຺ຖ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ໂຫຕິ, ຣາຊາຫມສ຺ມິ, ສຕິ ຈ ຣາຊຕ຺ເຕ ຍຖາ ອຍ຺ໂຍ ຣາຊາ ສ ມາໂນປີ ໂຍຊນສຕໍ ວາ ອນຸສາສຕິ, ທ຺ເວ ຕີຓິ ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ວາ ປຍ຺ຈ ວາ ໂຍຊນສຕານິ ໂຍຊນສຫສ຺ສໍ ວາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຫຸຕ຺ ວາປີ ຈຕຸທີປປຣິຍນ຺ຕມຕ຺ຕໍ ວາ, ນາຫເມວໍ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ນວິສໂຍຯ ອຫຍ຺ຫິ ຘມ຺ມຣາຊາ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ກວຄ຺ຄໂຕ ອວີຈິປຣິຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ ວາ ຕິຣິຍໍ ອປ຺ປເມຍ຺ຍາ ໂລກຘາຕຸໂຍ ອນຸສາສາມິຯ ຍາວຕາ ຫິ ອປທຫ຺ວິປທາທິເກທາ ສຕ຺ຕາ, ອຫໍ ເຕສໍ ອຄ຺ໂຄຯ ນ ຫິ ເມ ໂກຈິ ສີເລນ ວາ...ເປ... ວິມຸຕ຺ຕິຍາຓທສ຺ສເນນ ວາ ປຝິກາໂຄ ອຕ຺ຖິຯ ສ຺ວາຫໍ ເອວໍ ຘມ຺ມຣາຊາ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ອນຸຕ຺ຕເຣເນວ ຈຕຸສຕິປຝ຺ຖານາທິເກທໂພຘິປກ຺ຂິຍສງ຺ຂາເຕນ ຘມ຺ເມນ ຈກ຺ກໍ ວຕ຺ເຕມິ ‘‘ອິທໍ ປຊຫຖ, ອິທໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາ’’ຕິອາທິນາ ອາຓາຈກ຺ກໍ, ‘‘ອິທໍ ໂຂ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໘໑; ມຫາວຯ ໑໔) ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ເມນ ຘມ຺ມຈກ຺ກເມວ ວາຯ ຈກ຺ກໍ ອປ຺ປຝິວຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ຍໍ ຈກ຺ກໍ ອປ຺ປຝິວຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕິ ສມເຓນ ວາ...ເປ... ເກນຈິ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິຯ

໕໖໑-໔ຯ ເອວໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາວິກໂຣນ຺ຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ເສໂລ ທລ຺ຫີກຣຓຕ຺ຖໍ ‘‘ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປຝິຊານາ ສີ’’ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ໂກ ນຸ ເສນາປຕີຕິ ຘມ຺ມຣຍ຺ໂຍ ໂກໂຕ, ຘມ຺ເມນ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ຘມ຺ມຈກ຺ກສ຺ສ ອນຸປ຺ປວຕ຺ຕໂກ ເສນາປຕິ ໂກຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ

໕໖໕ຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ກຄວໂຕ ທກ຺ຂິຓປສ຺ເສ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ສ຺ວຓ຺ຓປຸຍ຺ໂຊ ວິຍ ສິຣິຍາ ໂສກມາ ໂນ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກຄວາ ‘‘ມຍາ ປວຕ຺ຕິຕ’’ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອນຸຊາໂຕ ຕຖາຄຕນ຺ຕິ ຕຖາຄຕເຫຕຸ ອນຸຊາໂຕ, ຕຖາຄ ເຕນ ເຫຕຸນາ ຊາໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໕໖໖ຯ ເອວໍ ‘‘ໂກ ນຸ ເສນາປຕີ’’ຕິ ປຍ຺ຫໍ ພ຺ຍາກຣິຕ຺ວາ ຍໍ ເສໂລ ອາຫ – ‘‘ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປຝິຊານາສີ’’ຕິ, ຕຕ຺ຣ ນໍ ນິກ຺ກງ຺ຂໍ ກາຕຸ ກາໂມ ‘‘ນາຫໍ ປຝິຍ຺ຍາມຕ຺ເຕເນວ ປຝິຊານາມິ, ອປີຈາຫໍ ອິມິນາ ກາຣເຓນ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ຍາເປຕຸໍ ‘‘ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຄາຖ ມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈຯ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈສມຸທຍສຈ຺ຈານິ ປນ ກາເວຕພ຺ພປຫາຕພ຺ພານິ, ເຫຕຸວຈເນນ ປນ ຝລສິທ຺ຘິໂຕ ເຕສໍ ຝລານິ ນິໂຣຘສຈ຺ຈທຸກ຺ຂສຈ຺ຈານິປີ ວຸຕ຺ຕາເນວ ກວນ຺ຕິຯ ຍໂຕ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ສຈ຺ຉິກຕໍ, ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ ປຣິຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕິຯ ເອວໍ ຈຕຸສຈ຺ຈກາວນາຝລຍ຺ຈ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ພຸທ຺ໂຘ ຊາໂຕສ຺ມິ’’ຕິ ຍຸຕ຺ເຕນ ເຫຕຸນາ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕໍ ສາເຘຕິຯ

໕໖໗-໘ຯ ເອວໍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ຕານໍ ປາຕຸກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓຕ຺ຖໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອກິຕ຺ຖຣຍມາໂນ ‘‘ວິນຍສ຺ສູ’’ຕິ ຄາຖາຕ຺ຕຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕຕິ ຣາຄສລ຺ລາທິສຕ຺ຕສລ຺ລກຕ຺ຕໂນຯ ພ຺ຣຫ຺ມກູໂຕຕິ ເສຝ຺ຖກູໂຕຯ ອຕິຕຸໂລຕິ ຕຸລໍ ອ ຕີໂຕ ອຸປມໍ ອຕີໂຕ, ນິຣູປໂມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມາຣເສນປ຺ປມທ຺ທໂນຕິ ‘‘ກາມາ ເຕ ປຖມາ ເສນາ’’ຕິອາທິກາຍ ‘‘ປເຣ ຈ ອວຊານາ ຕີ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໔໔໐; ມຫານິຯ ໔໘; ຈູລຸອນິຯ ນນ຺ທມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໔໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຍ ມາຣປຣິສສງ຺ຂາຕາຍ ມາຣ

ເສນາຍ ປໍມຫຸທໂນ. ສພຸພາມິຕຸເຕຕິ ຂນຸຘກິເລສາກິສງຂາຣມຈຸຈຸເທວປຸຕຸຕມາຣາທິເກ ສພຸພປຈຸຈຕຸຖິເກ. ວສີກຕຸວາຕິ ອຕຸຕ ໂນ ວເສ ວຕຸເຕຕຸວາ. ອກຸໂຕກໂຍຕິ ກຸໂຕຈິ ອກໂຍ.

໕໙໘-໖໐. ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ເສໂລ ພຸຣາຫຸມໂຕ ຕາວເທວ ກຄວຕິ ສຄຸຊາຕປຸປສາໂທ ປພຸພຊຸຊາເປກຸໂຂ ຫຸຕຸວາ ''ອິມໍ ກວນຸໂຕ''ຕິ ຄາຖາຕຸຕຍມາຫ ຍຖາ ຕໍ ປຣິປາກຄຕາຍ ອຸປນິສຸສຍສມຸປຕຸຕິຍາ ສມຸມາ ໂຈທິຍມາໂນ. ຕຕຸຖ ກຕຸຫາກິຊາຕິໂກຕິ ຈຕຸຫາລາ ທີນິຈກຸເລ ຊາໂຕ.

໕໖໑. ຕໂຕ ເຕປີ ມາຕວກາ ຕເຖວ ປພຸພຊຸຊາເປກຸຂາ ຫຸຕຸວາ ''ເອຕຄຸເຈ ຣຸຈຸຈຕິ ໂກໂຕ''ຕິ ຄາຖມາຫໍສຸ ຍຖາ ຕໍ ເຕນ ສຫຸສີ ກຕາສິການາ ກຸລປຸຕຸຕາ.

໕໖໔. ອຖ ເສໂລ ເຕສຸ ມາຕວເກສຸ ຕຸຍຸຖຈິຕຸໂຕ ເຕ ທສຸເສນຸໂຕ ປພຸພຊຸຊໍ ຍາຈມາໂນ ''ພຸຣາຫຸມຕາ''ຕິ ຄາຖມາຫ.

໕໖໙. ຕໂຕ ກຄວາ ຍສຸມາ ເສໂລ ອຕີເຕ ປທຸມຸຕຸຕຣສຸສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ເຕສໍເຍວ ຕິຕຸຕໍ ປຸຣິສສຕານໍ ຄຕເສຍຸໂຄ ຫຸຕຸວາ ເຕຫີ ສຫຸສີ ປຣິເວຕໍ ການາເປຕຸວາ ທານາທີນິ ປຸຄຸຄານິ ຈ ກຕຸວາ ກເມນ ເທວມນຸສຸສສມຸປຕຸຕື ອນຸກວມາໂນ ປຈຸສິເມ ກເວ ເຕສໍເຍວ ອາຈຣິໂຍ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸໂຕ, ຕຄຸຈ ເນສໍ ກມຸມໍ ວິມຸຕຸຕິປຣິປາກາຍ ປຣິປກຸກໍ ເອຫິກິກຸຂຸກາວສຸສ ຈ ອຸປນິສຸສຍກູຕໍ, ຕສຸມາ ເຕ ສພຸເພວ ເອຫິກິກຸຂຸປພຸພຊຸຊາຍ ປພຸພາເຊນຸໂຕ ''ສຸວາກຸຂາຕ''ນຸຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕຸຖ ສນຸທິຍຸຖິກນຸຕິ ປຈຸຈກຸຂໍ. ອ ກາລິກນຸຕິ ມຄຸຄານນຸຕຣຜລຸປຸປຕຸຕິໂຕ ນ ກາລນຸຕເຣ ປຕຸຕພຸພຜລໍ. ຍຕຸຖາຕິ ຍນຸນິມິຕຸຕາ. ມຄຸຄພຸຣຫຸມຈຣິຍນິມິຕຸຕາ ຫີ ປພຸພຊຸຊາ ອປຸປມຕຸຕສຸສ ສຕິວິປຸປວາສວິຣຫິຕສຸສ ຕິສຸ ສິກຸຂາສຸ ສິກຸຂໂຕ ອໂມຆາ ໂຫຕີ. ເຕນາຫ – ''ສຸວາກຸຂາຕໍ…ເປ… ສິກຸຂໂຕ''ຕິ.

ເອວຄຸຈ ວຕຸວາ ''ເອຖ ກິກຸຂໂວ''ຕິ ກຄວາ ອໂວຈ. ເຕ ສພຸເພ ປຕຸຕຈີວຣທຣາ ຫຸຕຸວາ ອາກາເສນາຄມຸມ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທ ສຸໍ. ເອວມິມໍ ເຕສໍ ເອຫິກິກຸຂຸກາວໍ ສນຸຘາຍ ສງຄີຕິການາ ''ອລຕຸຖ ໂຂ ເສໂລ…ເປ… ອຸປສມຸປທ''ນຸຕິ ອາຫໍສຸ.

ກຸຕຸຕາວີນຸຕິ ກຸຕຸຕວນຸຕໍ. ໂອນີຕປຕຸຕປາຕິນຸຕິ ປຕຸຕໂຕ ໂອນີຕປາຕື, ອປນີຕຫຕຸຖນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ. ຕຕຸຖ ''ອຸປຄນຸຕຸ ວາ''ຕິ ປາຖເສໂສ ທຍຸຖພຸໂພ. ອິຕຣຖາ ຫີ ກຄວນຸຕໍ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທີຕິ ນ ຍຸຊຸຊຕິ.

໕໖໔.ອຄຸຄິຫຸຕຸຕມຸຂາຕິ ກຄວາ ເກຕິຍສຸສ ຈິຕຸຕານຸກູລວເສນ ອນຸໂມທນຸໂຕ ເອວມາຫ. ຕຕຸຖ ອຄຸຄິປຣິຈຣິຍໍ ວິນາ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ຍຄຸຄາກາວໂຕ ''ອຄຸຄິຫຸຕຸຕມຸຂາ ຍຄຸຄາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອຄຸຄິຫຸຕຸຕເສຍຸຖາ ອຄຸຄິຫຸຕຸຕປຘານາຕິ ອຕຸໂຖ. ເວເທ ສຊຸຊາຍນຸເຕຫີ ປຖມໍ ສຊຸຊາຍິຕພຸພໂຕ ສາວິຕຸຕີ ''ຉນຸທໂສ ມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ. ມນຸສຸສານໍ ເສຍຸຖໂຕ ຣາຊາ ''ມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸໂຕ. ນທີນໍ ອາຘາຣໂຕ ປຕິສຣຕໂຕ ຈ ສາຄໂຣ ''ມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸໂຕ. ຈນຸທໂຍຄວເສນ ''ອຊຸຊ ກຕຸຕິກາ ອຊຸຊ ໂຣຫິນີ''ຕິ ສຄຸ ຊານນໂຕ ອາໂລກກຣຕໂຕ ໂສມຸມກາວໂຕ ຈ ''ນກຸຂຕຸຕານໍ ມຸຂໍ ຈນຸໂທ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ. ຕປນຸຕານໍ ອຄຸຄຕຸຕາ ອາທິຈຸໂຈ ''ຕປຕໍ ມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸໂຕ. ທກຸຂິເຕຍຸຍານໍ ປນ ອຄຸຄຕຸຕາ ວິເສເສນ ຕສຸມີ ສມເຍ ພຸທຸຘປຸປມຸຂໍ ສງຆໍ ສນຸຘາຍ ''ປຸຄຸຄໍ ອາກງຂມານາ ນໍ, ສງໂຆ ເວ ຍຊຕໍ ມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸໂຕ. ເຕນ ສງໂຆ ປຸຄຸຄສຸສ ອາຍມຸຂນຸຕິ ທສຸເສຕິ.

໕໖໙.ຍໍ ຕໍ ສຣຕນຸຕິ ອຄຸຄພຸຍາກຣຕຄາຖມາຫ. ຕສຸສຕຸໂຖ – ປຄຸຈຫີ ຈກຸຂູຫີ ຈກຸຂຸມາ ກຄວາ, ຍສຸມາ ມຍໍ ອິໂຕ ອຍຸຖເມ ທິວເສ ຕໍ ສຣຕໍ ອຄມມຸຫ, ຕສຸມາ ສຕຸຕຣຕຸເຕນ ຕວ ສາສເນ ອນຸຕຸຕເຣນ ທມເຖນ ທນຸຕມຸຫ. ອໂຫ ເຕ ສຣຕສຸສ ອານຸ ກາໂວຕິ.

໕໖໖-໘. ຕໂຕ ປຣໍ ກຄວນຸຕໍ ທຸວີຫີ ຄາຖາຫີ ຖຸນິຕຸວາ ຕຕິຍາຍ ວນຸທນໍ ຍາຈຕິ –

໕໖໗.

''ກິກຸຂໂວ ຕິສຕາ ອິເມ, ຕິຍຸຖນຸຕິ ປຄຸຊລິກຕາ;

ປາເທ ວິຣ ປສາເຣທີ, ນາຄາ ວນ຺ທນ຺ຕ຺ ສຕ຺ຖ຺ເນ’’ຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຄກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຄກຖາຍ ເສລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໗. ສລ຺ລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໕໗໐.ອນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສລ຺ລສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວໂຕ ກິຣ ອຸປຏ຺ຖາໂກ ເອໂກ ອຸປາສໂກ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ກາລມກາສິ. ໂສ ປຸຕ຺ຕໂສກາກິກູໂຕ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາຫາໂຣ ອໂຫສິ. ຕໍ ອນຸກມ຺ປນ຺ໂຕ ກຄວາ ຕສ຺ສ ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂສກວິໂນທນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິ.

ຕຕ຺ຖ ອນິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ກິຣິຍາກາຣນິມິຕ຺ຕວິຣຫິຕໍ. ຍຖາ ຫິ ‘‘ຍທາຫໍ ອກ຺ຂີ ວາ ນິຂຕິສ຺ສາມິ, ກມ຺ກໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປິສ຺ສາມິ, ເຕນ ນິມິຕ຺ເຕນ ຕໍ ກຕ຺ຫໍ ອວຫຣາ’’ຕິອາທີສຸ ກິຣິຍາກາຣນິມິຕ຺ຕມຕ຺ຖິ, ນ ເອວໍ ຊີວິເຕ. ນ ຫິ ສກ຺ກາ ລທ຺ຊໍ ‘‘ຍາວາຫໍ ອິທໍ ວາ ອິທໍ ວາ ກໂຣມິ, ຕາວ ຕ຺ວໍ ຊີວ, ມາ ມີຍາ’’ຕິ. ອນຄ຺ລາຕນ຺ຕິ ອໂຕ ເອວ ນ ສກ຺ກາ ເອກໍເສນ ອຄ຺ລາຕຸໍ ‘‘ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ກາລໍ ອິມິນາ ຊີວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຄຕິຍາ ອາຍຸປຣິຍນ຺ຕວເສນ ວາ. ຍຖາ ຫິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທີນໍ ປຣິມິຕໍ ອາຍຸ, ນ ຕຖາ ມຈ຺ຈານໍ, ເອວມ຺ປິ ເອກໍເສນ ອນຄ຺ລາຕໍ.

ກສິຣນ຺ຕິ ອເນກປຈ຺ຈຍປຝິພທ຺ຂວຸຕ຺ຕິກາວໂຕ ກິຈ຺ຊໍ ນ ສຸຂຍາປນີຍໍ. ຕຖາ ຫິ ຕໍ ອສ຺ສາສປຝິພທ຺ຂຄ຺ຈ, ປສ຺ສາສປຝິພທ຺ຂຄ຺ຈ, ມຫາກູຕປຝິພທ຺ຂຄ຺ຈ, ກພລ຺ອີກາຣາຫາຣປຝິພທ຺ຂຄ຺ຈ, ອຸສ຺ມາປຝິພທ຺ຂຄ຺ຈ, ວິຄ຺ລາຕາປຝິພທ຺ຂຄ຺ຈ. ອນສ຺ສສນ຺ໂຕປີ ຫິ ນ ຊີວຕິ ອປສ຺ສສນ຺ໂຕປີ. ຈຕູສຸ ຈ ຮາຕູສຸ ກຏ຺ຄມຸຂາທິອາສີວິສທຏ຺ໂຖ ວິຍ ກາໂຍ ປຖວີຮາຕຸປ຺ປໂກເປນ ຕາວ ຖທ຺ໂຮ ໂຫຕິ ກລິງຄຣສທິໂສ. ຍຖາຫ –

‘‘ປຕ຺ຖທ຺ໂຮ ກວຕີ ກາໂຍ, ທຏ຺ໂຖ ກຏ຺ຄມຸເຂນ ວາ;

ປຖວີຮາຕຸປ຺ປໂກເປນ, ໂຫຕິ ກຏ຺ຄມຸເຂວ ໂສ’’ຕິ. (ຮ. ສ. ອຏ຺ຄ. ໕໗໔);

ອາໂປຮາຕຸປ຺ປໂກເປນ ປູຕິກາວໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຄ຺ຆຣິຕປຸພ຺ພມໍສໂລຫິໂຕ ອຏ຺ຖິຈມ຺ມາວເສໂສ ໂຫຕິ. ຍຖາຫ –

‘‘ປູຕິໂກ ກວຕີ ກາໂຍ, ທຏ຺ໂຖ ປູຕິມຸເຂນ ວາ;

ອາໂປຮາຕຸປ຺ປໂກເປນ, ໂຫຕິ ປູຕິມຸເຂວ ໂສ’’ຕິ. (ຮ. ສ. ອຏ຺ຄ. ໕໗໔);

ເຕໂຊຮາຕຸປ຺ປໂກເປນ ອງຄາຣກາສຸຍໍ ປກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ວິຍ ສມນ຺ຕາ ປຣິທຍ຺ຫຕິ. ຍຖາຫ –

‘‘ສນ຺ຕຕ຺ໂຕ ກວຕີ ກາໂຍ, ທຏ຺ໂຖ ອຄ຺ຄິມຸເຂນ ວາ;

ເຕໂຊຮາຕຸປ຺ປໂກເປນ, ໂຫຕິ ອຄ຺ຄິມຸເຂວ ໂສ’’ຕິ. (ຮ. ສ. ອຏ຺ຄ. ໕໗໔);

ວາໂຍຮາຕຸປ຺ປໂກເປນ ສຄ຺ອິຊ຺ຊມານສນ຺ຮິພນ຺ຮໂນ ປາສາເຕທີ ໂກຍ຺ເຜຕ຺ວາ ສຄ຺ຈຸຕ຺ຕິຍມານຍ຺ຖິໂກ ວິຍ ຈ ໂຫຕິ. ຍຖາຫ –

‘‘ສຄ຺ອິນ຺ໂນ ກວຕີ ກາໂຍ, ທຏ຺ໂຖ ສຕ຺ຖມຸເຂນ ວາ;

ວາໂຍສາຕຸປ຺ປ໌ໂກເປ຺ນ, ໂຫຕິ ສຕ຺ຖມຸເຂວ ໂສ’’ຕິ။ (ສ໌។ ສ។ ອຜ຺ຄ໌។ ໔໗໔);

ສາຕຸປ຺ປ໌ໂກປ໌ພຸຍາປ຺ນ຺ນກາໂຍປີ ຈ ນ ຊີວຕິ។ ຍທາ ປ຺ນ ຕາ ສາຕຸໂຍ ອຄ຺ຄມຄ຺ລໍ ປ໌ຕິຜ຺ຄານາທິກິຈ຺ຈໍ ສາເສນ຺ຕາປີ ສມໍ ວຫນ຺ຕິ, ຕທາ ຊີວິຕໍ ປ໌ວຕ຺ຕຕິ។ ເອວໍ ມຫາພູຕປ໌ຜິພທ຺ສຄ຺ຈ ຊີວິຕໍ។ ທຸພ຺ກິກ຺ຂາທິສຸ ປ຺ນ ອາຫາຣຸປ໌ຈ຺ເຂເທນ ສຕ຺ຕານໍ ຊີວິຕກ຺ຂໂຍ ປ໌າກໂຜ ເອວ។ ເອວໍ ກພລຸອີກາຣາຫາຣປ໌ຜິພທ຺ສຄ຺ຈ ຊີວິຕໍ។ ຕຖາ ອສິຕປີຕາທິປ໌ຣິປ໌າເກ ກມ຺ມຊເຕເຊ ຂີເຕ ສຕ຺ຕາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປ໌າປຸຕນ຺ຕາປີ ປ໌າກຜາ ເອວ។ ເອວໍ ອຸສ຺ມາປ໌ຜິພທ຺ສຄ຺ຈ ຊີວິຕໍ។ ວິຄ຺ຄາເຕ ປ຺ນ ນິຣຸທ຺ເສ ນິຣຸທ຺ສໂຕ ປ໌ກຸຕິ ສຕ຺ຕານໍ ນ ໂຫຕິ ຊີວິຕນ຺ຕິ ເອວມ຺ປີ ໂລເກ ປ໌າກຜເມວ។ ເອວໍ ວິຄ຺ຄາຕປ໌ຜິພທ຺ສຄ຺ຈ ຊີວິຕໍ។ ເອວໍ ອເນກປ໌ຈ຺ຈຍປ໌ຜິພທ຺ສວຸຕ຺ຕິກາວໂຕ ກສິຣໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ປ໌ຣິຕ຺ຕຄ຺ຈາຕິ ອປ຺ປ໌ກໍ, ເທວານໍ ຊີວິຕໍ ອຸປ໌ນິສາຍ ຕິຕຄ຺ເຄ ອຸສ຺ສາວພິນ຺ທຸສທິສໍ, ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕໂຕ ອຸທ຺ສໍ ອກາເວນ ວາ ປ໌ຣິຕ຺ຕໍ។ ອຕິທີຌາຍຸໂກປີ ຫິ ສຕ຺ໂຕ ອຕິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ຊີວິຕ຺ຖ ນ ຊີວຕິ ນ ຊີວິສ຺ສຕິ, ອນາຄເຕນ ຊີວິສ຺ສຕິ ນ ຊີວຕິ ນ ຊີວິຕ຺ຖ, ປ໌ຈ຺ຈຸປ຺ປ໌ນ຺ເນນ ຊີວຕິ ນ ຊີວິຕ຺ຖ ນ ຊີວິສ຺ສຕິ។ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຈຕໍ –

‘‘ຊີວິຕໍ ອຕ຺ຕກາໂວ ຈ, ສຸຂທຸກ຺ຂາ ຈ ເກວລາ;

ເອກຈິຕ຺ຕສມາຍຸຕ຺ຕາ, ລຫຸໂສ ວຕ຺ຕເຕ ຂໂຕ។

‘‘ຈຸລ຺ລາສີຕິສຫສ຺ສານິ , ກປ຺ປ໌າ ຕິຜ຺ຄນ຺ຕິ ເຍ ມຣູ;

ນຕ຺ເວວ ເຕປີ ຊີວນ຺ຕິ, ທ຺ວີຫີ ຈິຕ຺ເຕຫິ ສໍຍຸຕາ’’ຕິ។ (ມຫານິ។ ໑໐);

ຕຄ຺ຈ ທຸກ຺ເຂນ ສໍຍຸຕນ຺ຕິ ຕຄ຺ຈ ຊີວິຕໍ ເອວໍ ອນິມິຕ຺ຕມນຄ຺ລາຕໍ ກສິຣໍ ປ໌ຣິຕ຺ຕຄ຺ຈ ສມານມ຺ປີ ສີຕຸຕ຺ຫຫໍສມກສາທິສມ຺ຜສ຺ສຂຸປ຺ປີປ໌າສາສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂວິປ໌ຣິຕາມທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂທຸກ຺ເຂຫິ ສໍຍຸຕໍ។ ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍສ຺ມາ ອີທິສໍ ມຈ຺ຈານໍ ຊີວິຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ຍາວ ຕໍ ປ໌ຣິກ຺ຂຍໍ ນ ຄຈ຺ສຕິ, ຕາວ ສມ຺ມຈຣິຍເມວ ພ຺ຣູຫຍ, ມາ ປຸຕ຺ຕມນ຺ໂສຈາຕິ។

໔໗໑។ ອຖາປີ ມຄ຺ເລຍ຺ຍາສິ ‘‘ສພ຺ພູປ໌ກຣເຕຫິ ປຸຕ຺ຕໍ ອນຸຣກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສາປີ ເມ ໂສ ມໂຕ, ເຕນ ໂສຈາມີ’’ຕິ, ເອວມ຺ປີ ມາ ໂສຈີ។ ນ ຫິ ໂສ ອຸປ໌ກ຺ກໂມ ອຕ຺ຖິ, ເຍນ ຊາຕາ ນ ມີຍ຺ຍເຣ, ນ ຫິ ສກ຺ກາ ເກນຈິ ອຸປ໌ກ຺ກເມນ ຊາຕາ ສຕ຺ຕາ ມາ ມຣນ຺ຕູຕິ ຣກ຺ຂິຕຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຕໂຕ ຍສ຺ມາ ໂສ ‘‘ຊຣໍ ປ໌ຕ຺ວາ ນາມ, ກນ຺ເຕ, ມຣຕໍ ອນຸຣູປ໌, ອຕິທຫໂຣ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ມໂຕ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘‘ຊຣມ຺ປີ ປ໌ຕ຺ວາ ມຣຕໍ, ເອວໍຫມ຺ມາ ຫິ ປ໌າຕິໂນ’’ຕິ, ຊຣໍ ປ໌ຕ຺ວາປີ ອປ຺ປ໌ຕ຺ວາປີ ມຣຕໍ, ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ນິຍໂມຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

໔໗໔។ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ສເນນ ສາເສນ຺ໂຕ ‘‘ຜລານມິວ ປ໌ກ຺ການ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ຜລານໍ ປ໌ກ຺ການໍ ຍສ຺ມາ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນໂຕ ປ໌ກຸຕິ ສູຣິຍາຕເປ຺ນ ສນ຺ຕປ຺ປ໌ມາເນ ຣຸກ຺ເຂ ປ໌ຖວິຣໂສ ຈ ອາໂປ໌ຣໂສ ຈ ປ໌ຕ຺ຕໂຕ ສາຂໍ ສາຂໂຕ ຂນ຺ສໍ ຂນ຺ສໂຕ ມູລນ຺ຕິ ເອວໍ ອນຸກ຺ກເມນ ມູລໂຕ ປ໌ຖວິເມວ ປ໌ວິສຕິ, ໂອຄມນໂຕ ປ໌ກຸຕິ ປ຺ນ ປ໌ຖວິໂຕ ມູລໍ ມູລໂຕ ຂນ຺ສນ຺ຕິ ເອວໍ ອນຸກ຺ກເມນ ສາຂາປ໌ຕ຺ຕປ໌ລ຺ລວາທີນິ ປ຺ຸນ ອາໂຣຫຕິ, ເອວໍ ອາໂຣຫນ຺ໂຕ ຈ ປ໌ຣິປ໌າກຄເຕ ຜເລ ວຕ຺ຜມູລໍ ນ ປ໌ວິສຕິ។ ອຖ ສູຣິຍາຕເປ຺ນ ຕປ຺ປ໌ມາເນ ວຕ຺ຜມູເລ ປ໌ຣິລຸອາໂຫ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ។ ເຕນ ຕານີ ຜລານີ ປ໌າໂຕ ປ໌າໂຕ ນິຈ຺ຈກາລໍ ປ໌ຕນ຺ຕິ, ເນສໍ ປ໌າໂຕ ປ໌ຕນໂຕ ກຍໍ ໂຫຕິ, ປ໌ຕນາ ກຍໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເອວໍ ຊາຕານໍ ມຈ຺ຈານໍ ນິຈ຺ຈໍ ມຣຕໂຕ ກຍໍ ។ ປ໌ກ຺ກຜລສທິສາ ຫິ ສຕ຺ຕາຕິ។

໔໗໖-໖។ ກິຄ຺ຈ ກີຍ຺ໂຍ ‘‘ຍຖາປີ ກຸມ຺ກກາຣສ຺ສ...ເປ໌... ຊີວິຕ’’ນ຺ຕິ។ ຕສ຺ມາ ‘‘ທຫຣາ ຈ...ເປ໌... ປ໌ຣາຍຕາ’’ຕິ ເອວໍ ຄຕ຺ຫ, ເອວຄ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ເຕສໍ ມຈ຺ຈຸ...ເປ໌... ຌາຕີ ວາ ປ຺ນ ຌາຕເກ’’ຕິ ເອວມ຺ປີ ຄຕ຺ຫ។ ຍສ຺ມາ ຈ ນ ປີຕາ ຕາຍເຕ ປຸຕ຺ຕໍ, ຌາຕີ ວາ ປ຺ນ ຌາຕເກ, ຕສ຺ມາ ເປ໌ກ຺ຂຕໍເຍວ...ເປ໌... ນິຍຕິ។

ຕຕຸຖ ອຍໍ ໂຍຊນາ – ປສສມານານໍເຍວ ລາຕີນໍ ‘‘ອມຸມ, ຕາຕາ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ປຸຖຸ ອເນກປຸປກາຣກໍ ລາລປຕໍເຍວ ມຈຸຈາ ນໍ ເອກເມໂກ ມຈຸໂຈ ຍຖາ ໂຄ ວຊໂຊ ເອວໍ ນິຍຕິ, ເອວໍ ປສຸສ, ອຸປາສກ, ຍາວ ອຕາໂດ ໂລໂກຕິ຺

໕໑໗຺ ຕຕຸຖ ເຍ ພຸທຸຂປຈຸເຈກພຸທຸຂາຫໂຍ ຂີຕີສມຸປນຸນາ, ເຕ ‘‘ເອວມພຸກາທໂຕ ໂລໂກ ມຈຸຈຸນາ ຈ ຊຣາຍ ຈ, ໂສ ນ ສກຸກາ ເກນຈິ ປຣິຕຸຕາຕໍ ກາຕຸ’’ນຸຕິ ຍສຸມາ ຊານນຸຕິ, ຕສຸມາ ຂີຣາ ນ ໂສຈນຸຕິ ວິທິຕຸວາ ໂລກປຣິຍາຍໍ຺ ອິມໍ ໂລກສກາວໍ ຄຕຸວາ ນ ໂສຈນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺

໕໑໘຺ ຕວໍ ປນ ຍສຸສ ມຄຸຄໍ…ເປ… ປຣິເທວສີ຺ ກິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ຍສຸສ ມາຕຸກຸຈຸຊີ ອາຄຕສຸສ ອາຄຕມຄຸຄໍ ວາ ອິໂຕ ຈວິຕຸວາ ອລຸລຕຸຖ ຄຕສຸສ ຄຕມຄຸຄໍ ວາ ນ ຊານາສິ, ຕສຸສ ອິເມ ອຸໂກ ອນຸເຕ ອສມຸປສຸສໍ ນິຣຕຸຖໍ ປຣິເທວສີ຺ ຂີຣາ ປນ ເຕ ປສຸສນຸຕາ ວິທິຕຸວາ ໂລກປຣິຍາຍໍ ນ ໂສຈນຸຕີຕິ຺

໕໑໙຺ ອິທານິ ‘‘ນິຣຕຸຖໍ ປຣິເທວສີ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕປຣິເທວນາຍ ນິຣຕຸຖກກາວໍ ສາເຂນຸໂຕ ‘‘ປຣິເທວຍມາໂນ ເຈ’’ຕິອາທິ ມາຫ຺ ຕຕຸຖ ອຸທພຸພເຫຕີ ອຸພຸພເຫຍຸຍ ຂາເຣຍຸຍ, ອຕຸຕນີ ສລຸຊເນຍຸຍາຕີ ອຕຸໂຖ຺ ສມຸມູລຸໂຫ ຫີສມຕຸຕານນຸຕີ ສມຸມູລຸໂຫ ຫຸຕຸວາ ອຕຸຕານໍ ພາເຂນຸໂຕ຺ ກຍິຣາ ເຈ ນໍ ວິຈກຸຂໂຕາຕີ ຍທິ ຕາທິໂສ ກລຸຈີ ອຕຸຖໍ ອຸທພຸພເຫ, ວິຈກຸຂໂຕາປີ ນໍ ປຣິເທວໍ ກເຣຍຸຍ຺

໕໒໐຺ນ ຫີ ຣຸຕຸເຕນາຕີ ເອຕຸຖາຍໍ ໂຍຊນາ – ນ ປນ ໂກຈິ ຣຸຕຸເຕນ ວາ ໂສເກນ ວາ ເຈຕໂສ ສນຸຕີ ປປຸໂປຕີ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ໂຣທໂຕ ໂສຈໂຕ ຈ ກີຍຸໂຍ ອສຸສ ອຸປຸປຊຊເຕ ທຸກຸຂໍ, ສຣີຣລຸຈ ທຸພຸພຕຸຕີຍາທີຫີ ອຸປຫລຸລຕີຕິ຺

໕໒໑຺ນ ເຕນ ເປຕາຕິ ເຕນ ປຣິເທວເນນ ກາລກຕາ ນ ປາເລນຸຕິ ນ ຍາເປນຸຕິ, ນ ຕໍ ເຕສໍ ອຸປກາຣາຍ ໂຫຕິ຺ ຕສຸມາ ນິຣຕຸຖາ ປຣິເທວນາຕິ຺

໕໒໒຺ ນ ເກວລລຸຈ ນິຣຕຸຖາ, ອນຕຸຖມຸປີ ອາວຫຕິ຺ ກສຸມາ? ຍສຸມາ ໂສກມປຸປຊຫໍ…ເປ… ວສມນຸວຄ຺ູ ຕຕຸຖ ອນຸຕຸຖນນຸ ໂຕຕີ ອນຸໂສຈນຸໂຕ຺ ວສມນຸວຄູຕິ ວສໍ ຄໂຕ຺

໕໒໓຺ ເອວມຸປີ ນິຣຕຸຖກຕຸຕໍ ອນຕຸຖາວຫຕຸຕລຸຈ ໂສກສຸສ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ໂສກວິນຍຕຸຖໍ ໂອວທນຸໂຕ ‘‘ອລຸເລປີ ປສຸສາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕຸຖ ຄມິເນຕີ ຄມິເກ, ປຣໂລກຄມນສຊເຊ ຄິເຕຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺ ຜນຸທນຸເຕວິຂ ປາຕີໂນຕີ ມຣຕາເຍນ ຜນຸທມາເນເຍວ ອິຂ ສຕຸເຕ຺

໕໒໔຺ເຍນ ເຍນາຕີ ເຍນາກາເຣນ ມລຸລນຸຕີ ‘‘ທີຟາຍຸໂກ ກວິສຸສຕີ, ອໂຣໂຄ ກວິສຸສຕີ’’ຕີ຺ ຕໂຕ ຕໍ ອລຸລຖາເຍວ ໂຫຕີ, ໂສ ເອວໍ ມລຸລິໂຕ ມຣຕິປີ, ໂຣຄີປີ ໂຫຕິ຺ ເອຕາທິໂສ ອຍໍ ວິນາກາໂວ ມລຸລິຕປຸປຈຸຈນີເກນ ໂຫຕີ, ປສຸສ, ອຸປາສກ, ໂລກສກາວນຸຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຂີປຸປາຍໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ຺

໕໒໕຺ອຣຫໂຕ ສຸຕຸວາຕິ ອິມໍ ເອວຣູປໍ ອຣຫໂຕ ຂມຸມເທສນໍ ສຸຕຸວາ຺ ເນໂສ ລພຸກາ ມຍາ ອິຕີຕິ ໂສ ເປໂຕ ‘‘ອິທານິ ມຍາ ປຸນ ຊີວຕູ’’ຕິ ນ ລພຸກາ ອິຕີ ປຣິຊານນຸໂຕ, ວິເນຍຸຍ ປຣິເທວິຕນຸຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺

໕໒໗຺ ກິລຸຈ ກີຍຸໂຍ – ‘‘ຍຖາ ສຣຕມາທິຕຸຕໍ…ເປ… ຂໍສເຍ’’ຕິ຺ ຕຕຸຖ ຂີໂຣ ຂີຕີສມຸປທາຍ, ສປລຸໂລ ສາກາວິກປລຸລາຍ, ປຕຸທິໂຕ ພາຫຸສຈຸຈປລຸລາຍ, ກຸສໂລ ຈິນຸຕກຊາຕິກຕາຍ ເວທິຕພຸໂພ຺ ຈິນຸຕາມຍສຸຕມຍກາວນາມຍປລຸລາຫີ ວາ ໂຍເຊຕພຸພໍ຺

໕໒໗-໘຺ ນ ເກວລລຸຈ ໂສກເມວ, ປຣິເທວໍ…ເປ… ສລຸລມຕຸຕໂນ຺ ຕຕຸຖ ປຊປຸປນຸຕີ ຕຕຸຫໍ຺ ໂທມນສຸສນຸຕີ ເຈຕສິກທຸກຸຂໍ຺ ອພຸພເຫຕີ ອຸທຸຂເຣ຺ ສລຸລນຸຕີ ເອຕເມວ ຕິປຸປກາຣໍ ທຸນຸນິຫຣຕາຍຸເຄນ ອນຸໂຕວິຊຊນຍຸເຄນ ຈ ສລຸລໍ຺ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕໍ ສຕຸຕວິຂໍ ຣາຄາທິສລຸລໍ ວາ຺ ເອຕສຸມິລຸທີ ອພຸພູລຸເຫ ສລຸເລ ອພຸພູລຸຫສລຸໂລ…ເປ… ນິພຸພຸໂຕຕີ ອຣຫຕຸຕນິກູເຍນ ເທສນໍ ນິຍຸຖາເປສິ຺

ຕຕ຺ຖ ອສີໂຕຕິ ຕຕ຺ທາທິຍ຺ຖິທີ ອນິສ຺ສິໂຕ຺ ປປ຺ປຸຍ຺ຍາຕິ ປາປຸຕິຕ຺ວາ຺ ເສສໍ ອິຣ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ, ຕສ຺ມາ ນ ວຕ຺ຕິຕໍ຺

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ສລ຺ລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

໙຺ ວາເສຍ຺ຖສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ວາເສຍ຺ຖສຸຕ຺ຕໍ຺ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອຍເມວ ຍາສ຺ສ ນິທາເນ ວຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນໍ ປນສ຺ສ ວຸຕ຺ຕນຍານີ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖານີ ຈ ປທານີ ປຣິຫຣນ຺ຕາ ກຣິສ຺ສາມ຺ ອິຈ຺ຆານງ຺ຄໂລຕິ ຄາມສ຺ສ ນາມໍ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາມຫາສາລານໍ ຈງ຺ກີ ຕາຣຸກ຺ໂຂ ໂຕເທຍ຺ໂຍຕິ ໂວຫາຣນາມເມຕໍ຺ ໂປ຺ກ຺ຂຣສາຕິ ຊາຕຸສ຺ໂສຕິຕິ ເນມິຕ຺ຕິກໍ຺ ເຕສຸ ກິຣ ເອໂກ ທີມວນ຺ຕປ຺ສ຺ເສ ໂປ຺ກ຺ຂຣຕີຍາ ປທຸເມ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ອລ຺ລຕໂຣ ຕາປໂສ ຕໍ ປທຸມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສຍິຕໍ ທາຣກໍ ທິສ຺ວາ ສໍວທ຺ເຒຕ຺ວາ ຣສ຺ໂລ ທສ຺ເສສີ຺ ໂປ຺ກ຺ຂເຣ ສຍິຕຕ຺ຕາ ''ໂປ຺ກ຺ຂຣສາຕິ''ຕິ ຈສ຺ສ ນາມມກາສີ຺ ເອກສ຺ສ ຖານນ຺ຕເຣ ເນມິຕ຺ຕິກໍ຺ ເຕນ ກິຣ ຊາຕຸສ຺ໂສຕິນາມກໍ ປຸໂຣຫິຕຍ຺ຖານໍ ລທ຺ຆໍ, ໂສ ເຕເນວ ປ຺ລ຺ລາຍິ຺

ເຕ ສພ຺ເພປີ ອລ຺ເລ ຈ ອກີລ຺ລາຕາ ອກີລ຺ລາຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາມຫາສາລາ ກສ຺ມາ ອິຈ຺ຆານງ຺ຄເລ ປຍິວສນ຺ຕີຕິ? ເວທສຊ຺ຊາຍນປຣິວີມໍສນຕ຺ຖໍ຺ ເຕນ ກິຣ ສມເຍນ ໂກສລຊນປເທ ເວທກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເວທານໍ ສຊ຺ຊາຍກຣຕຕ຺ຖລ຺ຈ ອຕ຺ຖປ຺ປຣິກ຺ຂຕຕ຺ຖລ຺ຈ ຕສ຺ມີເຍວ ຄາເມ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕິ຺ ເຕນ ເຕປີ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ອຕ຺ຕໂນ ໂກຄາມໂຕ ອາຄມ຺ມ ຕຕ຺ຖ ປຍິວສນ຺ຕິ຺

ວາເສຍ຺ຖກາຣທ຺ວາຊານນ຺ຕິ ວາເສຍ຺ຖສ຺ສ ຈ ກາຣທ຺ວາຊສ຺ສ ຈ຺ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາຕິ ຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຫາຍກກາວານຸຮູປໍ ກຖໍ ກເຖນ຺ຕາ ອນຸວິຈຣີສຸ, ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອນ຺ຕຣາ ເວມຊ຺ເຊເຍວ ອຍໍ ອລ຺ລາ ກຖາ ອຸທປາທີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ສໍສຸທ຺ຆຄຫຕິໂກຕິ ສໍສຸທ຺ຆກຸຈ຺ຆິໂກ, ສໍສຸທ຺ຆາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີຍາ ເອວ ກຸຈ຺ຆິສ຺ມີ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ອຆິປ຺ປາໂຍ຺ ''ສມເວປາກີນິຍາ ຄຫຕີຍາ''ຕິອາທີສຸ ທີ ອຸທຣຄ຺ຄິ ''ຄຫຕີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ອິຣ ປນ ມາຕຸກຸຈ຺ຆິ຺ ຍາວ ສຕ຺ຕມາຕິ ມາຕຸ ມາຕາ, ປີຕຸ ປີຕາຕິ ເອວໍ ປຍິໂລເມນ ຍາວ ສຕ຺ຕຊາຕິໂຍ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ປີຕາມໂຫ ຈ ປີຕາມທີ ຈ ປີຕາມຫາ, ຕຖາ ມາຕາມໂຫ ຈ ມາຕາມທີ ຈ ມາຕາມຫາ, ປີຕາມຫາ ຈ ມາຕາມຫາ ຈ ປີຕາມຫາເຍວ຺ ປີຕາມຫານໍ ຍຸຄໍ ປີຕາມຫຍຸຄໍ຺ ຍຸຄນ຺ຕິ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ຺ ອກີລາປມຕ຺ຕເມວ ເຈຕໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປີຕາມຫາເຍວ ປີຕາມຫຍຸຄໍ຺ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ຊາຕີ ອາຣພ຺ກ ''ກີ ໂສ''ຕິ ເກນຈິ ອນວລ຺ລາໂຕ ຺ ອນຸປກ຺ກຸຍ຺ໂຖຕິ ຊາຕິສນ຺ໂທສວາເທນ ອນຸປກ຺ກຸຍ຺ຖປຸພ຺ໂພ຺ ວຕສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນ຺ ສລ຺ລາເປຕຸນ຺ຕິ ລາເປຕຸໍ ໂພເຣຕຸໍ, ນິຣນ຺ຕຣໍ ກາຕຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ອາຍາມາຕິ ຄຈ຺ຆາມ຺

໖໐໐຺ອນຸລ຺ລາຕປຍິລ຺ລາຕາຕິ ''ເຕວິຊ຺ຊາ ຕຸມ຺ເຫ''ຕິ ເອວໍ ມຍໍ ອາຈຣິເຍຫີ ຈ ອນຸລ຺ລາຕາ ອຕ຺ຕນາ ຈ ປຍິຊານິມ຺ຫາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອສ຺ມາຕິ ກວາມ຺ ອຸໂກຕິ ທ຺ເວປີ ຊນາ຺ ອຫໍ ໂປ຺ກ຺ຂຣສາຕິສ຺ສ, ຕາຣຸກ຺ຂສ຺ສາຍໍ ມາຕໂວຕິ ອຫໍ ໂປ຺ກ຺ຂຣສາຕິສ຺ສ ເຊຍ຺ຖນ຺ເຕວາສີ ອຄ຺ຄສິສ຺ໂສ, ອຍໍ ຕາຣຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ອຆິປ຺ປາເຍນ ກຕາຕິ ອາຈຣິຍສມ຺ປຕ຺ຕີ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປຕ຺ຕິລ຺ຈ ທີເປນ຺ໂຕ຺

໖໐໑຺ເຕວິຊ຺ຊານນ຺ຕິ ຕິເວທານໍ຺ ເກວລິໂນຕິ ນິຍ຺ຖງ຺ຄຕາ຺ ອສ຺ມເສຕິ ອມ຺ຫ ກວາມ຺ ອິທານີ ຕໍ ເກວລີກາວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ປທກສ຺ມາ...ເປ... ສາທີສາ''ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ຊປ຺ເປຕິ ເວເທ຺ ກມ຺ມຸນາຕິ ທສວິເຣນ ກຸສລກມ຺ມປຖກມ຺ມຸນາ຺ ອຍລ຺ທີ ປຸພ຺ເພ ສຕ຺ຕວິຮໍ ກາຍວຈີກມ຺ມໍ ສນ຺ຮາຍ ''ຍໂຕ ໂຂ ໂກ ສີລວາ ໂຫຕິ''ຕິ ອາຫ຺ ຕິວິຮໍ ມໂນກມ຺ມໍ ສນ຺ຮາຍ ''ວຕສມ຺ປນ຺ໂນ''ຕິ ອາຫ຺ ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ທີ ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ຺

໖໐໔-໕຺ ອິທານີ ຕໍ ວຈນນ຺ຕເຣນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ອຫລ຺ຈ ກມ຺ມຸນາ ພ຺ຣູມີ''ຕິ຺ ຂຍາຕິຕນ຺ຕິ ອູນກາວໍ ອຕີຕໍ, ປຣິປຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເປຈ຺ຈາຕິ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ຺ ນມສ຺ສນ຺ຕີຕິ ນໂມ ກໂຣນ຺ຕິ຺ ຈກ຺ຂຸໍ ໂລເກ ສມຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊນ຺ຌກາເຣ ໂລເກ, ຕໍ ອນ຺ຌກາຣໍ ວິຌມິຕ຺ວາ ໂລກສ຺ສ ທິຍ຺ຖຌມ຺ມິກາທິອຕ຺ຖສນ຺ທສ຺ສເນນ ຈກ຺ຂຸ ຫຸຕ຺ວາ ສມຸປ຺ປນ຺ນໍ຺

໖໐໖ຯ ເອວໍ ອກິຕຸຖວິຕຸວາ ວາເສຍຸເຄຍ ຍາຈິໂຕ ກຄວາ ທເວປີ ຊເນ ສງຄຕຸໜນຸໂຕ ອາໜ – ''ເຕສໍ ໂວ ອຫໍ ພຸຍກຸຂິສຸສ''ນຸຕິ ອາທິຯ ຕຕຸຖ ພຸຍກຸຂິສຸສນຸຕິ ພຸຍາກຣິສຸສາມິຯ ອນຸປຸພຸພນຸຕິ ຕິຍຸຄຕຸ ຕາວ ພຸຣາໝຸມຕາຈິນຸຕາ, ກິຍປຍງຄຕິຕຣຸກຸຂໂຕ ປກຸຕິ ໂວ ອນຸປຸພຸພໍ ພຸຍກຸຂິສຸສນຸຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຊິປຸປາໂຍ ເວທິຕພຸໂພ, ເອວໍ ວິຕຸຖາຣກຖາຍ ວິເນຕພຸພາ ທີ ເຕ ມາຕາວກາຯ ຊາຕິ ວິກງຄນຸຕິ ຊາຕິວິຕຸຖາຣໍຯ ອຍຸຍມຍຸຍາ ທີ ຊາຕິໂຍຕິ ເຕສໍ ເຕສຍຸທີ ປາຕານໍ ຊາຕິໂຍ ອຍຸຍາ ອຍຸຍາ ນານປຸປກາຣາຕິ ອຕຸໂຖຯ

໖໐໗ຯ ຕໂຕ ປາຕານໍ ຊາຕິວິກງເຄ ກເຖຕພຸເພ ''ຕິຕຣຸກຸເຂປີ ຊານາຖາ''ຕິ ອນຸປາທິນຸນການໍ ຕາວ ກເຖຕຸໍ ອາຣທຸໂຮຯ ຕໍ ກິມຕຸຖມິຕິ ເຈ? ອຸປາທິນຸເນສຸ ສຸຂລາປນຕຸຖໍຯ ອນຸປາທິນຸເນສຸ ທີ ຊາຕິເກເທ ຄທີເຕ ອຸປາທິນຸເນສຸ ໂສ ປາກຍຕໂຣ ໂຫຕິຯ ຕຕຸຖ ຕິຕານິ ນາມ ອນຸໂຕເຍຄຸຄູນິ ພທິສາຣານິຯ ຕສຸມາ ຕາລນາລຸອິເກຣາທໂຍປີ ຕິຕສງຄຫໍ ຄຈຸຊນຸຕິຯ ຣຸກຸຂາ ນາມ ພທິ ເຍຄຸຄູ ອນຸໂຕສາຣາຯ ຕິຕານິ ຈ ຣຸກຸຂາ ຈ ຕິຕຣຸກຸຂາຯ ເຕ ອຸປໂຍຄພຫຸວຈເນນ ທສຸເສນຸໂຕ ອາໜ – ''ຕິຕຣຸກຸເຂປີ ຊານາຖາ''ຕິຯ ນ ຈາປີ ປຜິຊານເຣຕິ ''ມຍໍ ຕິຕາ, ມຍໍ ຣຸກຸຂາ''ຕິ ເອວມຸປີ ນ ປຜິຊານນຸຕິຯ ລິງຄໍ ຊາຕິມຍນຸຕິ ອປຜິຊານນຸຕານ ມຸປີ ຈ ເຕສໍ ຊາຕິມຍເມວ ສຕຸຖານໍ ອຕຸຕໂນ ມູລກູຕຕິຕາທິສທິສເມວ ໂຫຕິຯ ກິ ການຕໍ? ອຍຸຍມຍຸຍາ ທີ ຊາຕິໂຍ, ຍສຸມາ ອຍຸຍາ ຕິຕຊາຕິ, ອຍຸຍາ ຣຸກຸຂຊາຕິ; ຕິເຕສຸປີ ອຍຸຍາ ຕາລຊາຕິ, ອຍຸຍາ ນາລຸອິເກຣຊາຕິຕິ ເອວໍ ວິຕຸຖາເຣຕພຸພໍຯ

ເຕນ ກິ ທີເປຕິ? ຍໍ ຊາຕິວເສນ ນານາ ໂຫຕິ, ຕໍ ອຕຸຕໂນ ປຜິລຸລໍ ປເຣສໍ ວາ ອຸປເທສໍ ວິນາປີ ອຍຸຍຊາຕິໂຕ ວິເສເສນ ຄຍຸໜ ຕິຯ ຍທິ ຈ ຊາຕິຍາ ພຸຣາໝຸມໂຕ ກເວຍຸຍ, ໂສປີ ອຕຸຕໂນ ປຜິລຸລໍ ປເຣສໍ ວາ ອຸປເທສໍ ວິນາ ຂຕຸຕິຍໂຕ ເວສຸສສຸທຸທໂຕ ວາ ວິເສເສນ ຄຍຸເໜຍຸຍ, ນ ຈ ຄຍຸຫຕິ, ຕສຸມາ ນ ຊາຕິຍາ ພຸຣາໝຸມໂຕຕິຯ ປຣໂຕ ປນ ''ຍຖາ ເອຕາສຸ ຊາຕີສູ''ຕິ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ເອຕມຕຸຖໍ ວຈີເກເທເນວ ອາວິກຣິສຸສຕິຯ

໖໐໘ຯ ເອວໍ ອນຸປາທິນຸເນສຸ ຊາຕິເກທໍ ທສຸເສຕຸວາ ອຸປາທິນຸເນສຸ ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຕໂຕ ກີເຜ''ຕິ ເອວມາທິມາໜຯ ຕຕຸຖ ກີຜາ ຕິ ກິມໂຍຯ ປຜງຄາຕິ ປຜງຄາເຍວຯ ຍາວ ກຸນຸຖກິປີລຸລິເກຕິ ກຸນຸຖກິປີລຸລິກໍ ປຣິຍນຸຕໍ ກຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖຯ

໖໐໙ຯຂຸທຸທເກຕິ ກາລຸອກກຕຸໜກາທໂຍຯ ມໜລຸລເກຕິ ສສພິລຸອາຣາທໂຍຯ ສພຸເພ ທີ ເຕ ອເນກວຕຸຕາຯ

໖໑໐ຯປາທູທເຣຕິ ອຸທຣປາເທ, ອຸທຣໍເຍວ ເຍສໍ ປາທາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິຯ ທີຆປີຜຸກິເກຕິ ສປຸປານຍຸທີ ສີສໂຕ ຍາວ ນງຄຸຍຸຄາ ປີຜຸກິ ເອວ ໂຫຕິ, ເຕນ ເຕ ''ທີຆປີຜຸກິກາ''ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິຯ ເຕປີ ອເນກປຸປກາຣາ ອາສີວິສາທິເກເທນຯ

໖໑໑ຯໂອທເກຕິ ອຸທກມຸທີ ຊາເຕຯ ມຈຸຊາປີ ອເນກປຸປກາຣາ ໂຣຫິຕມຈຸຊາທິເກເທນຯ

໖໑໒ຯປກຸຂີຕິ ສກຸເຕຯ ເຕ ທີ ປກຸຂານໍ ອຕຸຖິຕາຍ ''ປກຸຂີ''ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິຯ ປຕຸເຕທີ ຍນຸຕີຕິ ປຕຸຕຍານາຯ ເວໜາເສ ຄຈຸຊນຸຕີຕິ ວິໜງຄມາຯ ເຕປີ ອເນກປຸປກາຣາ ກາກາທິເກເທນຯ

໖໑໓ຯ ເອວໍ ຖລຊລາກາສໂຄຈຣານໍ ປາຕານໍ ຊາຕິເກທໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ເຍນາຊິປຸປາເຍນ ຕໍ ທສຸເສສິ, ຕໍ ອາວິກໂຣນຸໂຕ ''ຍຖາ ເອຕາສູ''ຕິ ຄາຖມາໜຯ ຕສຸສຕຸໂຖ ສງເຂປໂຕ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕາຊິປຸປາຍວຕຸຕນາວເສເນວ ເວທິຕພຸໂພຯ

໖໑໔-໖ຯ ວິຕຸຖາຣໂຕ ປເນຕຸຖ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ສຍເມວ ທສຸເສນຸໂຕ ''ນ ເກເສທີ''ຕິອາທິມາໜຯ ຕຕຸຣາຍໍ ໂຍຊນາ – ຍໍ ວຸຕຸຕໍ ''ນຕຸຖິ ມນຸສຸເສສຸ ລິງຄໍ ຊາຕິມຍໍ ປຸຖູ''ຕິ, ຕໍ ເອວໍ ນຕຸຖີຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ ເສຍຸຍຖີທໍ, ນ ເກເສທີຕິຯ ນ ທີ ''ພຸຣາໝຸມຕານໍ ອີທີ ສາ ເກສາ ໂໜນຸຕິ, ຂຕຸຕິຍານໍ ອີທີສາ''ຕິ ນິຍໂມ ອຕຸຖິ ຍຖາ ໜຕຸຖິອສຸສມິຄາທີນນຸຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ສພຸພໍ ໂຍເຊຕພຸພໍຯ ລິງຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເນວ, ຍຖາ ອຍຸຍາສຸ ຊາຕີສູຕິ ອິທໍ ປນ ວຸຕຸຕສຸເສວຕຸຖສຸສ ນິຄມນນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ ຕສຸສ ໂຍຊນາ – ຕເທວ ຍສຸມາ ອິເມທີ ເກສາທີທີ ນຕຸຖິ ມນຸສຸເສສຸ ລິງຄໍ ຊາຕິມຍໍ ປຸຖຸ, ຕສຸມາ ເວທິຕພຸພເມຕໍ ''ພຸຣາໝຸມຕາທິເກເທສຸ ມນຸສຸເສສຸ ລິງຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເນວ ຍຖາ ອຍຸຍາສຸ ຊາຕີສູ''ຕິຯ

໖໑໗ຯ ອິທານິ ເອວໍ ຊາຕິເກເຫ ອສ຺ເຕປີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊຕ຺ຕິໂຍຕິ ອິທໍ ນານຕ຺ຕໍ ຍຖາ ຊາຕໍ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ “ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເອຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານານໍ ວິຍ ໂຍນິສິທ຺ຘເມວ ເກສາທິສຕ຺ຖານາຕ຺ຕໍ ມນຸສ຺ເສສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາທີນໍ ອຕ຺ຕ ໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີເຣສຸ ນ ວິຊ຺ຊຕິຯ ອວິຊ຺ຊມາເນປີ ປນ ເອຕສ຺ມິ ຍເທຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊຕ຺ຕິໂຍຕິ ນານຕ຺ຕວິສານປ຺ຣີຍາຍໍ ໂວກ າຣໍ, ຕໍ ໂວກາຣລ຺ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ ສມລ຺ລາຍ ປວ຺ຸຈ຺ຈຕິ, ໂວຫາຣມຕ຺ເຕນ ວ຺ຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

໖໑໙-໖໒໕ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ກຄວາ ກາຣທ຺ວາຊສ຺ສ ວາທໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອິທານິ ຍທິ ຊາຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກເວຍ຺ຍ, ອາຊີວສີ ລາຈາຣວິປ຺ນ຺ໂນປີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກເວຍ຺ຍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ໂປ຺ຣາຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກາວໍ ນ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ ໂລເກ ຈ ອຄ຺ເຄປີ ປຕ຺ຫິຕມນຸສ຺ສາ, ຕສ຺ມາ ວາເສຕ຺ຖສ຺ສ ວາທປ຺ຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສູ”ຕິອາທິກາ ອຕ຺ຖ ຄາຖາໂຍ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ໂຄຣກ຺ຂນ຺ຕິ ເຂຕ຺ຕຣກ຺ຂໍ, ກສິກມ຺ມນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຖວີ ຫິ “ໂຄ”ຕິ ວ຺ຸຈ຺ຈຕິ, ຕປ຺ປເກໂທ ຈ ເຂຕ຺ຕໍຯ ປຸຖຸສິປ຺ເປນາຕິ ຕນ຺ຕວາຍກມ຺ມາທິນານາສິປ຺ເປນຯ ໂວຫາຣນ຺ຕິ ວຓິຊ຺ຊໍຯ ປຣເປ຺ສເສນາຕິ ປເຣສໍ ເວຍ຺ຍາວ຺ຈ຺ເຈນຯ ອິສ຺ສຕ຺ຖມ຺ຕິ ອາວຸຘຊີວິກໍ, ອຸສ຺ສຸລ຺ຈ ສຕ຺ຕິລ຺ຈາຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂປ຺ໂຣຫິຈ຺ເຈນາຕິ ປ຺ໂຣຫິຕກມ຺ເມນຯ

໖໒໖ຯ ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມເຍນ ຈ ໂລກໂວຫາເຣນ ຈ ອາຊີວສີລາຈາຣວິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓກາວໍ ສາເຘຕ຺ວາ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ນ ຊາຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ຄຸເຓຫິ ປນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ກຸເລ ຊາໂຕ ໂຍ ຄຸຓວາ, ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ອຍ ເມຕ຺ຖ ຎາໂຍຕິ ເອວເມຕໍ ຎາຍໍ ອຕ຺ຖໂຕ ອາປ຺າເທຕ຺ວາ ປຸນ ຕເທວ ຎາຍໍ ວຈີເກເທນ ປ຺ກາເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ນ ຈາຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ພ຺ຣູມີ”ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຫໍ ປນ ຍ຺ວາຍໍ ຈຕູສຸ ໂຍນີສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຊາໂຕ, ຕຕ຺ຣາປີ ວາ ວິເສເສນ ໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມລ຺ລິຕາຍ ມາຕຣິ ສມ຺ກູໂຕ, ຕໍ ໂຍນິຊໍ ມຕ຺ຕິສມ຺ກວໍ ຍາ ຈາຍໍ “ອຸກໂຕ ສຸຊາໂຕ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໓໐໓; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໔໒໔) ນເຍນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປ຺ຣິສຸທ຺ເຘາປ຺ປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສງ຺ຂາຕາ ໂຍນິ ກຖິຍຕິ, “ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓີໂກ”ຕິ ອິມິນາ ຈ ມາຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິ, ຕໂຕປີ ຊາຕສມ຺ກູຕຕ຺ຕາ “ໂຍນິໂຊ ມຕ຺ຕິສມ຺ກໂວ”ຕິ ຈ ວ຺ຸຈ຺ຈຕິ, ຕມ຺ປີ ໂຍນິຊໍ ມຕ຺ຕິສມ຺ກວໍ ອິມິນາ ຈ ໂຍນິຊມຕ຺ຕິສມ຺ກວມຕ຺ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ນ ພ຺ຣູມິຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ “ໂກ ໂກ”ຕິ ວຈນມຕ຺ເຕນ ອຄ຺ເຄຫິ ສກິລ຺ຈເນຫິ ວິສິຕ຺ຖຕ຺ຕາ ໂກ ວາທີ ນາມ ໂສ ໂຫຕິ, ສເຈ ໂຫຕິ ສກິລ຺ຈໂນຯ ໂຍ ປນາຍໍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກຸເລ ຊາໂຕປີ ຣາຄາທິກິລ຺ຈນາກາເວນ ອກິລ຺ຈໂນ, ສພ຺ພຄຫຓປຕິນິສ຺ສຄ຺ເຄນ ຈ ອນາທາໂນ, ອກິລ຺ຈນໍ ອນາທານໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ພາຫິຕປ຺າໂປ຺ຕິຯ

໖໒໗ຯ ກິລ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ – “ສພ຺ພສໍໂຍຊນໍ ເຉຕ຺ວາ”ຕິອາທິກາ ສຕ຺ຕວີສຕິ ຄາຖາຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພສໍໂຍຊນນ຺ຕິ ທສວິຘໍ ສໍໂຍຊນໍຯ ນ ປ຺ຣິຕສ຺ສຕີຕິ ຕຕ຺ຫາຍ ນ ຕສ຺ສຕິຯ ຕມຫນ຺ຕິ ຕໍ ອຫໍ ຣາຄາທີນໍ ສງ຺ຄານໍ ອຕີກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາ ສງ຺ຄາຕິຄໍ, ຈຕູນ຺ນມ຺ປີ ໂຍຄານໍ ອກາເວນ ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໒໘ຯນທ຺ຘິນ຺ຕິ ນຍ຺ຫນກາເວນ ປວຕ຺ຕໍ ໂກຘໍຯ ວຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ພນ຺ຘນກາເວນ ປວຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຫໍຯ ສນ຺ທານໍ ສຫນຸກ຺ກມນ຺ຕິ ອນຸສ ຍານຸກ຺ກມສຫິຕໍ ທ຺ວາສຕ຺ຖິທິຕ຺ຖິສນ຺ທານໍ, ອິທໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ຖິຕໍ ອວິຊ຺ຊາປລິຘສ຺ສ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕປລິຘໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານ຺ນໍ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘໍ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໒໙ຯອທຸຕ຺ໂຖຕີ ເອວໍ ທສຫິ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູຫິ ອກ຺ໂກສລ຺ຈ ປາຓິອາທີຫິ ໂປ຺ຖນລ຺ຈ ອນ຺ທຸພນ຺ຘນາທີຫິ ພນ຺ຘນລ຺ຈ ໂຍ ອກ຺ທຸຘມານໂສ ທຸຕ຺ວາ ອຘິວາເສສິ, ຂນ຺ຕິພເລນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຂນ຺ຕິພລໍ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອພິກ຺ກູເຕນ ເຕເນວ ຂນ຺ຕິພລານີເກນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ພລານີກໍ ຕໍ ເອວຣູປໍ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໐ຯວຕນ຺ຕນ຺ຕິ ຘຸຕວເຕນ ສມນ຺ນາຄຕໍ, ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີເລນ ສີລວນ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຫາອຸສ຺ສທາກາເວນ ອນຸສ຺ສທໍ, ຉລຸອິນ຺ທ຺ຣິຍທມເນນ ທນ຺ຕໍ, ໂກຍິຍໍ ຖິເຕນ ອຕ຺ຕກາເວນ ອນ຺ຕິມສາຣີຣໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໑ຯໂຍນ ລິມ຺ປຕີຕິ ເອວເມວ ໂຍ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ທຸວິເຘປີ ກາເມ ນ ລິມ຺ປຕິ, ຕສ຺ມິ ກາເມ ນ ສຕ຺ຖາຕິ, ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໒ຯທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ຂນ຺ຘທຸກ຺ຂສ຺ສຯ ປນ຺ນການ຺ຕິ ໂອຫິຕກ຺ຂນ຺ຘການ໌ ຈຕູຫີ ໂຍເຄຫີ ສພ຺ພກິເລເສຫີ ວາ ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໓ຯຄມ຺ຠີຣປຎ຺ຎນ຺ຕິ ຄມ຺ຠີເຣສຸ ຂນ຺ຘາທີສຸ ປວຕ຺ຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄຕໍ, ຘມ຺ໂມຊປຎ຺ຎາຍ ເມຘາວິໍ, “ອຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິຍາ, ອຍໍ ສຸຄຕິຍາ, ອຍໍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ, ອຍໍ ອມຄ຺ໂຄ”ຕິ ເອວໍ ມຄ຺ເຄ ອມຄ຺ເຄ ຈ ເຉກຕາຍ ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄສ຺ສໂກວິທໍ, ອຣຫຕ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖມນຸປ຺ປຕ຺ຕໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໔ຯອສໍສຏ຺ຐນ຺ຕິ ທສ຺ສນສວນສມ຺ລ຺ລາປປຣິໂຠຄກາຍສໍສຄ຺ຄານໍ ອຠາເວນ ອສໍສຏ຺ຐໍຯ ອຸຠຍນ຺ຕິ ຄິຫີຫີ ຈ ອນຄາເຣຫີ ຈາຕິ ອຸຠເຍຫິປິ ອສໍສຏ຺ຐໍຯ ອໂນກສາຣິນ຺ຕິ ອນາລຍຈາຣີ, ຕໍ ເອວຣູປໍ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໕ຯນິຘາຍາຕິ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ໂອໂຣເປຕ຺ວາຯ ຕເສສຸ ຖາວເຣສຸ ຈາຕິ ຕຓ຺ຫາຕາເສນ ຕເສສຸ ຕຓ຺ຫາຠາເວນ ຖິຣຕາຍ ຖາວເຣສຸຯ ໂຍ ນ ຫນ຺ຕີຕິ ໂຍ ເອວໍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ວິຄຕປຏິຆຕາຍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕທຓ຺ໂຑ ເນວ ກຎ຺ຈິ ສຍໍ ຫນຕິ, ນ ອຎ຺ເຎນ ຆາເຕຕິ, ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໖ຯອວິຣຸທ຺ຘນ຺ຕິ ອາຆາຕວເສນ ວິຣຸທ຺ເຘສຸປິ ໂລກິຍມຫາຊເນສຸ ອາຆາຕາຠາເວນ ອວິຣຸທ຺ຘໍ, ຫຕ຺ຖເຄ ທຓ຺ເຑ ວາ ສຕ຺ເຖ ວາ ອວິຊ຺ຊມາເນປິ ປເຣສໍ ປຫາຣທານໂຕ ອວິຣຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕທຓ຺ເຑສຸ ຊເນສຸ ນິພ຺ພຸຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕທຓ຺ຑໍ, ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຂນ຺ຘານໍ “ອຫໍ ມມ”ນ຺ຕິ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ສາທາເນສຸ, ຕສ຺ສ ຄຫຓສ຺ສ ອຠາເວນ ອນາທານໍ ຕໍ ເອວຣູປໍ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໗ຯອາຣຄ຺ຄາຕິ ຍສ຺ເສເຕ ຣາຄາທໂຍ ອຍຎ຺ຈ ປຣຄ຺ຕມກ຺ຂຓລກ຺ຂໂຓ ມກ຺ໂຂ ອາຣຄ຺ຄາ ສາສໂປ ວິຍ ປປ຺ຕິໂຕ, ຍຖາ ສາສໂປ ອາຣຄ຺ເຄ ນ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ, ເອວໍ ຈິຕ຺ເຕ ນ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໘ຯອກກ຺ກສນ຺ຕິ ອຜຣຸສໍຯ ວິຎ຺ຎາປນິນ຺ຕິ ອຕ຺ຖວິຎ຺ຎາປນິໍຯ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ຠູຕໍຯ ນາຠິສເຊຕິ ຍາຍ ຄິຣາຍ ອຎ຺ຎໍ ກຸຊ຺ຌາປນວເສນ ນ ລຄ຺ຄາເປຍ຺ຍຯ ຂີຓາສໂວ ນາມ ເອວຣູປເມວ ຄິຣໍ ຠາເສຍ຺ຍຯ ຕສ຺ມາ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໓໙ຯ ສາຏກາຠຣຓາທີສຸ ທີຆໍ ວາ ຣສ຺ສໍ ວາ, ມຓິມຸຕ຺ຕາທີສຸ ອຓຸໍ ວາ ຖູລໍ ວາ ມຫຄ຺ຆອປ຺ປຄ຺ຆວເສນ ສຸຠໍ ວາ ອສຸຠໍ ວາ ໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ນາທິຍຕິ, ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໐ຯນິຣາສາສນ຺ຕິ ນິຕ຺ຕຓ຺ຫໍຯ ວິສໍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສພ຺ພກິເລເສຫີ ວິຍຸຕ຺ຕໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໑ຯອາລຍາຕິ ຕຓ຺ຫາຯ ອຎ຺ຎາຍ ອກຖໍກຖີຕິ ອຏ຺ຐ ວຕ຺ຖູນິ ຍຖາຠູຕໍ ຊານິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ນິພ຺ພິຈິກິຈ຺ໂຉຯ ອມໂຕຄຘມນຸປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ ໂອຄເຫຕ຺ວາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໒ຯອຸໂຠຕິ ທ຺ເວປິ ປຸຎ຺ຎານິ ປາປານິ ຈ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສງ຺ຄນ຺ຕິ ຣາຄາທິເພທໍ ສງ຺ຄໍຯ ອຸປ຺ຈ຺ຈຄາຕິ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕຯ ຕມຫໍ ວຏ຺ຏມູລໂສເກນ ອໂສກໍ, ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ຣາຄຣຊາທີນໍ ອຠາເວນ ວິຣຊໍ, ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕາຍ ສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໓ຯວິມລນ຺ຕິ ອພ຺ຠາທິມລວິຣຫິຕໍຯ ສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ນິຣຸປກ຺ກິເລສໍຯ ວິປ຺ປສນ຺ນນ຺ຕິ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໍຯ ອນາວິລນ຺ຕິ ກິເລສາວິລຕ຺ຕວິຣຫິຕໍຯ ນນ຺ທີຠວປຣິກ຺ຂີຓນ຺ຕິ ຕີສຸ ຠເວສຸ ປຣິກ຺ຂີຓຕຓ຺ຫໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໔ຯໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອິມໍ ຣາຄປລິປ຺ຖຎ຺ເຈວ ກິເລສທຸຄ຺ຄຎ຺ຈ ສໍສາຣວຏ຺ຏຎ຺ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌນກໂມຫຎ຺ຈ ອຕີໂຕ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂອເຆ ຕິຓ຺ໂຓ ຫຸຕ຺ວາ ປາຣໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ທຸວິເຘນ ຌາເນນ ຌາຍີ, ຕຓ຺ຫາຍ ອຠາເວນ ອເນໂຊ, ກຖໍກຖາຍ ອຠາເວນ ອກຖໍກຖີ, ອຸປາທານານໍ ອຠາເວນ ອນຸປາທິຍິຕ຺ວາ ກິເລສນິພ຺ພາເນນ ນິພ຺ພຸໂຕ, ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໕ຯໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ, ອິຘ ໂລເກ, ອຸໂຠປິ ກາເມ ຫິຕ຺ວາ ອນາຄາໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພຊຕິ, ຕໍ ປຣິກ຺ຂີຓກາມຎ຺ເຈວ ປຣິກ຺ຂີຓຠວຎ຺ຈ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໖ຯໂຍອິຘ ໂລເກ ຉທ຺ວາຣິກໍ ຕຓ຺ຫໍ ຊຫິຕ຺ວາ ຆຣາວາເສນ ອນຕ຺ຖິໂກ ອນາຄາໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພຊຕິ, ຕຓ຺ຫາຍ ເຈວ ຠວສ຺ສ ຈ ປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ ຕຓ຺ຫາຠວປຣິກ຺ຂີຓໍ ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໗ຯມານຸສກໍ ໂຍຄນ຺ຕິ ມານຸສກໍ ອາຍຸຎ຺ເຈວ ປຎ຺ຈວິຘກາມຄຸເຓ ຈຯ ທິພ຺ພໂຍເຄປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຸປ຺ຈ຺ຈຄາຕິ ໂຍ ມານຸສກໍ ໂຍຄໍ ຫິຕ຺ວາ ທິພ຺ພໍ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ຕໍ ສພ຺ເພຫິ ຈຕູຫິ ໂຍເຄຫິ ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໘ຯຣຕິນ຺ຕິ ປຎ຺ຈກາມຄຸຓຣຕິໍຯ ອຣຕິນ຺ຕິ ອຣຎ຺ຎວາເສ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕຕ຺ຕໍຯ ສີຕິຠູຕນ຺ຕິ ນິພ຺ພຸຕໍ, ນິຣຸປຘິນ຺ຕິ ນິຣຸປກ຺ກິເລສໍ, ວີຣນ຺ຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ສພ຺ພໍ ຂນ຺ຘໂລກໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ຐິຕໍ ວີຣິຍວນ຺ຕໍ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໙ຯໂຍ ເວທິຕິ ໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສພ຺ພາກາເຣນ ຈຸຕິຎ຺ຈ ປຏິສນ຺ຘິຎ຺ຈ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ຊານາຕິ, ຕມຫໍ ອລຄ຺ຄຕາຍ ອສຕ຺ຕໍ, ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສຸຏ຺ຐຸ ຄຕຕ຺ຕາ ສຸຄຕໍ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ພຸທ຺ຘຕາຍ ພຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໕໐ຯຍສ຺ສາຕິ ຍສ຺ເສເຕ ເທວາທໂຍ ຄຕິໍ ນ ຊານນ຺ຕິ, ຕມຫໍ ອາສວານໍ ຂີຓຕາຍ ຂີຓາສວໍ, ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣຫນ຺ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໕໑ຯປຸເຣຕິ ອຕີຕກ຺ຂນ຺ເຘສຸຯ ປຈ຺ຉາຕິ ອນາຄເຕສຸຯ ມຊ຺ເຌຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸຯ ກິຎ຺ຈນນ຺ຕິ ຍສ຺ເສເຕສຸ ຐາເນສຸ ຕຓ຺ຫາ ຄາຫສງ຺ຂາຕໍ ກິຎ຺ຈນໍ ນຕ຺ຖິຯ ຕມຫໍ ຣາຄກິຎ຺ຈນາທີຫິ ອກິຎ຺ຈນໍຯ ກສ຺ສຈິ ຄຫຓສ຺ສ ອຠາເວນ ອນາທານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໕໒ຯ ອຈ຺ຉມ຺ຠິຕຕ຺ເຕນ ອຸສຠສທິສຕາຍ ອຸສຠໍ, ອຸຕ຺ຕມຏ຺ເຐນ ປວຣໍ, ວີຣິຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວີຣໍ, ມຫນ຺ຕານໍ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີນໍ ເອສິຕຕ຺ຕາ ມເຫສິໍ, ຕິຓ຺ຓໍ ມາຣານໍ ວິຊິຕຕ຺ຕາ ວິຊິຕາວິນໍ, ນິນ຺ຫາຕກິເລສຕາຍ ນ຺ຫາຕກໍ, ຈຕຸສຈ຺ຈພຸທ຺ຘຕາຍ ພຸທ຺ຘໍ ຕໍ ເອວຣູປໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໕໓ຯໂຍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ຊານາຕິ, ຉພ຺ພີສຕິເທວໂລກເຠທໍ ສຄ຺ຄໍ, ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ອປາຍຎ຺ຈ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ປສ຺ສຕິ, ອໂຖ ຊາຕິກ຺ຂຍສງ຺ຂາຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ, ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໕໔ຯ ເອວໍ ຠຄວາ ຄຸຓໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວຕ຺ວາ ‘‘ເຍ ‘ຊາຕິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ’ຕິ ອຠິນິເວສໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ອິທໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ອຊານນ຺ຕາ, ສາ ຈ ເນສໍ ທິຏ຺ຐິ ທຸທ຺ທິຏ຺ຐີ’’ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສມຎ຺ຎາ ເຫສາ’’ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ‘‘ຍທິທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຠາຣທ຺ວາໄຊ ວາເສຏ຺ໂຐ’’ຕິ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ປກປ຺ປິຕໍ, ສມຎ຺ຎາ ເຫສາ ໂລກສ຺ມິໍ, ປຎ຺ຎຕ຺ຕິໂວຫາຣມຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ສມ຺ມຸຈ຺ຈາ ສມຸທາຄຕໍ ສມນຸຎ຺ຎາຍ ອາຄຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຊາຕກາເລເຍວສ຺ສ ຎາຕິ ສາໂລຫິເຕຫິ ປກປ຺ປິຕໍ ກຕໍຯ ໂນ ເຈຕໍ ເອວໍ ປກປ຺ເປຍ຺ຍຸໍ, ນ ໂກຈິ ກຎ຺ຈິ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ’’ຕິ ວາ ‘‘ຠາຣທ຺ວາໄຊ’’ຕິ ວາ ຊາເນຍ຺ຍຯ

໖໕໕ຯ ເອວໍ ປກປ຺ປິຕຎ຺ເຈຕໍ ທີຆຣຕ຺ຕມນຸສຍິຕໍ ທິຏ຺ຐິຄຕມຊານຕໍ, ‘‘ປກປ຺ປິຕໍ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ, ນາມໂຄຕ຺ຕມຕ຺ຕເມຕໍ ສໍໂວຫາຣຕ຺ຖໍ ປກປ຺ປິຕ’’ນ຺ຕິ ອຊານນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຫທເຍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ທິຏ຺ຐິຄຕມນຸສຍິຕໍ, ຕສ຺ສ ອນຸສຍິຕຕ຺ຕາ ຕໍ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ອຊານນ຺ຕາ ເຕ ປພ຺ຣຸວນ຺ຕິ ‘‘ຊາຕິຍາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ’’ຕິ, ອຊານນ຺ຕາເຍວ ເອວໍ ວທນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໖໕໖-໗ຯ ເອວໍ ‘‘ເຍ ‘ຊາຕິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ’ຕິ ອຠິນິເວສໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ອິທໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕມຊານນ຺ຕາ, ສາ ຈ ເນສໍ ທິຏ຺ຐິ ທຸທ຺ທິຏ຺ຐີ’’ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ນິປ຺ປຣິຍາຍເມວ ຊາຕິວາທໍ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ກມ຺ມວາທຎ຺ຈ ນິໂຣເປນ຺ໂຕ ‘‘ນ ຊຈ຺ຈາ’’ຕິອາທິ

ມາຫ຺. ຕຕ຺ຖ ''ກມ຺ມຸນາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ໂຫຕິ, ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ ອພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ''ຕິ ອິມິສ຺ສາ ອຸປ຺ຑ຺ຌຄາຖາຍ ອຕ຺ຖວິຕ຺ຖາຣຕຕ຺ຖໍ ''ກສ຺ສໂກ ກມ຺ມຸນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມຸນາຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນນ ກສິກມ຺ມາທິນິພ຺ພຕ຺ຕກເຈຕນາກມ຺ມຸນາ.

໖໕໙.ປຎິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທທສ຺ສາຕິ ''ອິມິນາ ປຈ຺ຈເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ''ຕິ ເອວໍ ປຎິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທທສ຺ສາວິໂນ. ກມ຺ມວິປາກໂກວິທາ ຕິ ສມ຺ມານາວມານາຣເຫ ກຸເລ ກມ຺ມວເສນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ອຌ຺ຌາປິ ຫີນປ຺ປຶຕຕາ ຫີນປ຺ປຶເຕ ກມ຺ເມ ວິປ຺ຈມາເນ ໂຫຕີຕິ ເອວໍ ກມ຺ມວິປາກກຸສລາ.

໖໖໐.''ກມ຺ມຸນາວຕ຺ຕຕີ''ຕິ ຄາຖາຍ ປນ ''ໂລໂກ''ຕິ ວາ ''ປຊາ''ຕິ ວາ ''ສຕ຺ຕາ''ຕິ ວາ ເອໂກເຍວ ອຕ຺ໂຖ, ວຈນມຕ຺ຕເມວ ນານໍ. ປຸຣິມປເທນ ເຈຕ຺ຖ ''ອຕ຺ຖິ ພ຺ຣຫ຺ມາ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ...ເປ... ເສຎ຺ໂຖ ສຊິຕາ ວສີ ປິຕາ ພູຕພ຺ຍານ''ນ຺ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໔໒) ອິມິສ຺ສາ ທິຎ຺ຖິຍາ ນິເສໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກມ຺ມຸນາ ຫິ ວຕ຺ຕຕິ ຕາສຸ ຕາສຸ ຄຕີສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂລໂກ, ຕສ຺ສ ໂກ ສຊິຕາຕິ? ທຸຕິເຍນ ''ເອວໍ ກມ຺ມຸນາ ອຸປ຺ປນ຺ໂນປິ ຈ ປວຕ຺ຕິຍມ຺ປິ ອຕີຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນເກເຫນ ກມ຺ມຸນາ ເອວ ປວຕ຺ຕຕິ, ສຸຂທຸກ຺ຂານິ ປຈ຺ຈນຸໂກນ຺ໂຕ ຫີນປ຺ປຶຕາທິກາວໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ປວຕ຺ຕຕີ''ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕຕິເຍນ ຕເມວຕ຺ຖໍ ນິຄເມຕິ ''ເອວໍ ສພ຺ພຖາປິ ກມ຺ມນິພນ຺ຘນາ ສຕ຺ຕາ ກມ຺ເມເນວ ພທ຺ຘາ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ອຌ຺ຌຖາ''ຕິ. ຈຕຸຕ຺ເຖນ ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕິ ຣຖສ຺ສາຌິວ ຍາຍໂຕຕິ. ຍຖາ ຣຖສ຺ສ ຍາຍໂຕ ອາຌີ ນິພນ຺ຘນໍ ໂຫຕິ, ນ ຕາຍ ອນິພທ຺ໂຘ ຍາຕິ, ເອວໍ ໂລກສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊໂຕ ຈ ປວຕ຺ຕໂຕ ຈ ກມ຺ມໍ ນິພນ຺ຘນໍ, ນ ເຕນ ອນິພທ຺ໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕີ.

໖໖໑. ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເອວໍ ກມ຺ມນິພນ຺ໂຘ ໂລໂກ, ຕສ຺ມາ ເສຎ຺ເຖນ ກມ຺ມຸນາ ເສຎ຺ຖກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕເປນາ''ຕິ ຄາຖາ ທ຺ວຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຕເປນາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣນ. ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນາຕິ ສິກ຺ຂານິສ຺ສິເຕນ ວຕ຺ຕາວເສສເສຎ຺ຖຈຣິເຍນ. ສໍຍເມນາຕິ ສີເລນ. ທເມນາຕິ ປຌ຺ຌາຍ. ເອເຕນ ເສຎ຺ເຖນ ພ຺ຣຫ຺ມພູເຕນ ກມ຺ມຸນາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ໂຫຕິ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ເອຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຌມຸຕ຺ຕມໍ, ຍສ຺ມາ ເອຕໍ ກມ຺ມໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຌກາໂວຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ''ພ຺ຣຫ຺ມານ''ນ຺ຕິປິ ປາໂຖ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ພ຺ຣຫ຺ມໍ ອາເນຕີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ, ພ຺ຣຫ຺ມກາວໍ ອາເນຕິ ອາວຫຕິ ເທຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

໖໖໒. ທຸຕິຍຄາຖາຍ ສນ຺ໂຕຕິ ສນ຺ຕກິເລໂສ. ພ຺ຣຫ຺ມາ ສກ຺ໂກຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາ ຈ ສກ຺ໂກ ຈ. ໂຍ ເອວຣູໂປ, ໂສ ນ ເກວລໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ, ອປິຈ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາ ຈ ສກ຺ໂກ ຈ ໂສ ວິຊານຕໍ ປຕ຺ຌິຕານໍ, ເອວໍ ວາເສຎ຺ຖ ຊານາຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຎ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຎ຺ຖກຖາຍ ວາເສຎ຺ຖສຸຕ຺ຕວຌ຺ຌນາ ນິຎ຺ຖິຕາ.

໑໐. ໂກກາລິກສຸຕ຺ຕວຌ຺ຌນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນ຺ຕິ ໂກກາລິກສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖວຌ຺ຌນາຍເມວ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ. ອຕ຺ຖວຌ຺ຌນາຍ ຈສ຺ສ ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ອຖ ໂຂ ໂກກາລິໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ໂກ ອຍໍ ໂກກາລິໂກ, ກສ຺ມາ ຈ ອຸປສງ຺ກມິຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອຍໍ ກິຣ ໂກກາລິກຣຎ຺ເຖ ໂກກາລິກນຄເຣ ໂກກາລິກເສຎ຺ຖິສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ປິຕຣາ ກາຣາປິເຕ ວິຫາເຣເຍວ ປຎິວສຕິ ''ຈູລກໂກກາລິໂກ''ຕິ ນາເມນ, ນ ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ສິສ຺ໂສ. ໂສ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຌປຸຕ຺ໂຕ ''ມຫາໂກກາລິໂກ''ຕິ ປຌ຺ຌາຍິ.

ກຄວຕິ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ທ຺ເວ ອຄ຺ຄສາວກາ ປຌ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສທ຺ຘິ ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣມານາ ອຸປກຎ຺ຖາຍ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ວິເວກວາສໍ ວສິຕຸກາມາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຕສ຺ມິໍ ຊນປເທ ຕໍ ນຄຣໍ ປຕ຺ວາ ຕໍ ວິຫາຣໍ ອຄມໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ເຕ ໂກກາລິເກນ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິຕ຺ວາ ຕໍ ອາຫໍສຸ – ''ອາວຸໂສ, ມຍໍ ອິຘ ເຕມາສໍ ວສິສ຺ສາມ, ມາ ກສ຺ສຈິ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີ''ຕິ. ໂສ ''ສາຘູ''ຕິ ປຎິສ຺ສຸຌິຕ຺ວາ ເຕມາເສ ອຕີເຕ ອິຕຣທິວສໍ ປເຄວ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສິ – ''ຕຸມ຺ເຫ ອຄ຺ຄສາວເກ ອິຘາຄນ຺ຕ຺ວາ ວສມາເນ ນ ຊານິຕ຺ຖ, ນ ເຕ ໂກຈິ ປຈ຺ຈເຍນາປິ ນິມນ຺ເຕຕີ''ຕິ. ນຄຣ

ວາສີໂນ ‘‘ກສ຺ມາ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ນາໂຣຈຍິຕ຺ຖາ’’ຕິ។ ກຶ ອາໂຣຈິເຕນ, ກຶ ນາທ຺ທສຖ ທ຺ເວ ກິກ຺ຂູ ວສນ຺ເຕ, ນນຸ ເອເຕ ອຄ຺ຄສາວ
ກາຕິ។ ເຕ ຂິປ຺ປໍ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ສປ຺ປິຄຸລຸອວຕ຺ຖາທີນິ ອາເນຕ຺ວາ ໂກກາລິກສ຺ສ ປຸຣໂຕ ນິກ຺ຂິປິສຸ។ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ –
‘‘ປຣມປ຺ປິຈ຺ຉາ ອຄ຺ຄສາວກາ ‘ປຍຸຕ຺ຕວາຈາຍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ລາໂກ’ຕິ ຌຕ຺ວາ ນ ສາທິຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ອສາທິຍນ຺ຕາ ອທ຺ຉາ ‘ອາວາ
ສິກສ຺ສ ເທຖາ’ຕິ ກຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ໜນ຺ທາຫໍ ອິມໍ ລາກໍ ຄາໜາເປຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉາມີ’’ຕິ ។ ໂສ ຕຖາ ອກາສິ, ເຖຣາ ທິສ຺ວາວ ປຍຸຕ຺ຕວາ
ຈາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນກາວໍ ຌຕ຺ວາ ‘‘ອິເມ ປຈ຺ຈຍາ ເນວ ອມ຺ຫາກໍ ນ ໂກກາລິກສ຺ສ ວຜ຺ຜນ຺ຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອາວາສິກສ຺ສ
ເທຖາ’’ຕິ ອວຕ຺ວາ ປຜິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສຸ។ ເຕນ ໂກກາລິໂກ ‘‘ກຖຌ຺ຫີ ນາມ ອຕ຺ຕນາ ອຄ຺ຄຕ຺ໜນ຺ຕາ ມຍ຺ໜມ຺ປິ ນ ທາເປ
ສຸ’’ນ຺ຕິ ໂທມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປາເທສິ។

ເຕ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມໍສຸ។ ກຄວາ ຈ ປວາເຣຕ຺ວາ ສເຈ ອຕ຺ຕນາ ຊນປທຈາຣິກໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຄ຺ຄສາວເກ ເປເສຕິ –
‘‘ຈຣຖ, ກິກ຺ຂເວ, ຈາຣິກໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍາ’’ຕິອາທີນິ (ມຫາວ។ ໓໒) ວຕ຺ວາ ។ ອິທມາຈິຕ຺ຕໍ ຕຖາຄຕານໍ។ ເຕນ ໂຂ ປນ
ສມເຍນ ອຕ຺ຕນາ ອຄນ຺ຕຸກາໂມ ໂຫຕິ។ ອຖ ໂຂ ອິເມ ປຸນເທວ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ – ‘‘ຄຈ຺ຉຖ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຣຖ ຈາຣິກ’’ນ຺ຕິ។ ເຕ
ປຌ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສທ຺ຘຶ ຈາຣິກໍ ຈຣມານາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຕສ຺ມຶ ຣຜ຺ເຖ ຕເມວ ນຄຣໍ ອຄມໍສຸ។ ນາຄຣາ ເຖເຣ ສຌ຺ຊານິ
ຕ຺ວາ ສຫ ປຣິກ຺ຂາເຣຫິ ທານໍ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ນຄຣມຊ຺ເຊ ມຕ຺ໝປໍ ກຕ຺ວາ ທານໍ ອທໍສຸ, ເຖຣານຌ຺ຈ ປຣິກ຺ຂາເຣ ອຸປນາເມສຸໍ។
ເຖຣາ ຄເຫຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ໝສ຺ສ ອທໍສຸ។ ຕໍ ທິສ຺ວາ ໂກກາລິໂກ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິເມ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປິຈ຺ຉາ ອເຫສຸໍ, ອິທານິ ໂລກາກິກູ
ຕາ ປາປິຈ຺ຉາ ຊາຕາ, ປຸພ຺ເພປິ ອປ຺ປິຈ຺ຉສນ຺ຕຸຜ຺ຖປວິວິຕ຺ຕສທິສາ ມຌ຺ເຌ, ອິເມ ປາປິຈ຺ຉາ ອສນ຺ຕຄຸຕາປຣິທີປກາ
ປາປກິກ຺ຂູ’’ຕິ។ ໂສ ເຖເຣ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ອາວຸໂສ, ຕຸມ຺ເຫ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປິຈ຺ຉາ ສນ຺ຕຸຜ຺ຖາ ປວິວິຕ຺ຕາ ວິຍ ອໜຸວຕ຺ຖ, ອິທານິ
ປນຕ຺ຖ ປາປກິກ຺ຂູ ຊາຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຕາວເທວ ຕຣມານຣູໂປ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ
ອາໂຣເຈສ຺ສາມີ’’ຕິ ສາວຕ຺ຖາກິມຸໂຂ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິ។ ອຍເມຕ຺ຖ ໂກກາລິໂກ, ອິມິນາ ກາຣເຕນ
ອຸປສງ຺ກມິ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຖ ໂຂ ໂກກາລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມີ’’ຕິອາທີ។

ກຄວາ ຕໍ ຕຸຣິຕຕຸຣິຕໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາວ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຌ຺ຌາສິ – ‘‘ອຄ຺ຄສາວເກ ອກ຺ໂກສິຕຸກາໂມ ອາຄໂຕ’’ຕິ។ ‘‘ສກ຺
ກາ ນຸ ໂຂ ປຜິເສເຜຕຸ’’ນ຺ຕິ ຈ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເຖເຣສຸ ອປຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາຄໂຕ, ເອກໍເສນ ປທຸມນິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສ
ຕີ’’ຕິ ອທ຺ທສ។ ເອວໍ ທິສ຺ວາປິ ປນ ‘‘ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນປິ ນາມ ຄຣຫນ຺ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ນ ນິເສເຜຕີ’’ຕິ ປຣູປວາທໂມຈນຕ຺ຖໍ
ອຣິຍູປວາທສ຺ສ ມຫາສາວຊ຺ຊກາວທສ຺ສນຕ຺ຖຌ຺ຈ ‘‘ມາ ເຫວ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ນເຍນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຜິເສເຜສິ។ ຕຕ຺ຖ ມາ ເຫວນ຺ຕິ
ມາ ເອວມາໜ, ມາ ເອວໍ ອກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເປສລາຕິ ປິຍສີລາ។ ສທ຺ຘາຍິໂກຕິ ສທ຺ຘາຄມກໂຣ, ປສາທາວໂຫຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។
ປຈ຺ຈຍິໂກຕິ ປຈ຺ຈຍກໂຣ, ‘‘ເອວເມຕ’’ນ຺ຕິ ສນ຺ນິຜ຺ຖາວໂຫຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສາຕິ ປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ສໂຕ ນ ຈິເຣເນວ ສພ຺ໂພ ກາໂຍ ຜຸໂຜ ອໂຫສີຕິ ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປິ ໂອກາສໍ ອວຊ຺ເຊຕ຺ວາ
ສກລສຣີຣໍ ອຜ຺ຖິມິ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄຕາຫິ ປີລຸອກາຫິ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຜໍ ອໂຫສີ។ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ພຸທ຺ຘານຸກາເວນ ຕຖາຣູປໍ ກມ຺ມໍ
ພຸທ຺ຘານໍ ສມ຺ມຸຂີກາເວ ວິປາກໍ ນ ເທຕິ, ທສ຺ສນູປຈາເຣ ປນ ວິຊຫິຕມຕ຺ເຕ ເທຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ປີລຸອກາ
ອຸຜ຺ຖຫຶສຸ។ ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຈ ໂກກາລິກສ຺ສາ’’ຕິ។ ອຖ ກສ຺ມາ ຕຕ຺ເຖວ ນ ອຜ຺ຖາສີຕິ ເຈ? ກມ຺ມານຸກາເວນ
។ ໂອກາສກຕຌ຺ຫິ ກມ຺ມໍ ອວສ຺ສໍ ວິປຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຖາຕຸໍ ນ ເທຕິ។ ໂສ ກມ຺ມານຸກາເວນ ໂຈທິຍມາໂນ ອຸຜ຺ຖາຍາສນາ
ປກ຺ກາມິ។ ກລຸອາຍມຕ຺ຕິໂຍຕິ ຈຕກມຕ຺ຕິໂຍ ។ ເພລຸວສລາຜຸກມຕ຺ຕິໂຍຕິ ຕຣຸຕເພລຸວມຕ຺ຕິໂຍ។ ປກິຊ຺ຊິສູຕິ ກິຊ຺ຊິສຸ។ ຕາສຸ
ກິນ຺ນາສຸ ສກລສຣີຣໍ ປນສປກ຺ກໍ ວິຍ ອໂຫສີ។ ໂສ ປກ຺ເກນ ຄຕ຺ເຕນ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂາກິກູໂຕ ເຊຕວນທ຺ວາຣໂກຜ຺ຖ
ເກ ສຍິ។ ອຖ ຆມ຺ມສ຺ສວນຕ຺ຖໍ ອາຄຕາຄຕາ ມນຸສ຺ສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຘິ ໂກກາລິກ, ຘິ ໂກກາລິກ, ອຍຸຕ຺ຕມກາສິ, ອຕ຺ຕໂນເຍວ
ມຸຂໍ ນິສ຺ສາຍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປຕ຺ໂຕສີ’’ຕິ ອາໜໍສຸ។ ເຕສໍ ສຸຕ຺ວາ ອາຣກ຺ຂເທວຕາ ຘິກ຺ກາຣໍ ອກໍສຸ, ອາຣກ຺ຂເທວຕານໍ ອາ
ກາສຜ຺ຖເທວຕາຕິ ອິມິນາ ອຸປາເຍນ ຍາວ ອກນິຜ຺ຖກວນາ ເອກຘິກ຺ກາໂຣ ອຸທປາທິ។

ຕທາ ຈ ຕຸຣູ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ໂກກາລິກສ຺ສ ອຸປ຺ຊຊາໂຍ ອນາຄາມິຜລໍ ປຕ຺ວາ ສຸທ຺ຘາວາເສສຸ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ។ ໂສປິ ສມາປຕ຺ຕິ
ຍາ ວຸຜ຺ຖິໂຕ ຕໍ ຘິກ຺ກາຣໍ ສຸຕ຺ວາ ອາຄມ຺ມ ໂກກາລິກໍ ໂອວທິ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນສຸ ຈິຕ຺ຕປ຺ປສາທຊນນຕ຺ຖໍ។ ໂສ ຕສ຺ສາປິ
ວຈນໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຌ຺ຌທຕ຺ຖຸ ຕເມວ ອປຣາເຜຕ຺ວາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ປທຸມນິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ។ ເຕນາໜ – ‘‘ອຖ ໂຂ ໂກກາລິໂກ
ກິກ຺ຂຸ ເຕເນວາພາເຍນ…ເປ… ອາໝາເຕຕ຺ວາ’’ຕິ។

ອຖ ໂຂ ພຸຣຫຸມາ ສຫມຸປ໌ຕິຕິ ໂກ ອຍໍ ພຸຣຫຸມາ, ກສຸມາ ຈ ກຄວນຸຕໍ ອຸປ໌ສງກມິຕຸວາ ເອຕທໂວຈາຕິ? ອຍໍ ກສຸສປ໌ສຸສ ກຄວ ໂຕ ສາສເນ ສຫໂກ ນາມ ກິກຸຂຸ ອນາຄາມີ ຫຸຕຸວາ ສຸທຸຜາວາເສສຸ ອຸປຸ໌ປ໌ນຸໂນ, ຕຕຸຖ ນໍ "ສຫມຸປ໌ຕິ ພຸຣຫຸມາ"ຕິ ສຍຸຊານນຸຕິ។ ໂສ ປ໌ນ "ອຫໍ ກຄວນຸຕໍ ອຸປ໌ສງກມິຕຸວາ ປ໌ທຸມນິຣຍໍ ກິຕຸເຕສຸສາມິ, ຕໂຕ ກຄວາ ກິກຸຂູນໍ ອາໂຣເຈສຸສຕິ។ ກຖານຸສນຸຜິກຸສລາ ກິກຸຂູ ຕຕຸຖາຍຸປຸ໌ປ໌ນາຕໍ ປຸ໌ຈຸຈິສຸສນຸຕິ, ກຄວາ ອາຈິກຸຂນຸໂຕ ອຣິຍູປ໌ວາເທ ອາທີນວໍ ປ໌ກາເສສຸສຕີ"ຕິ ອິມິນາ ການເຣນ ກ ຄວນຸຕໍ ອຸປ໌ສງກມິຕຸວາ ເອຕທໂວຈ។ ກຄວາ ຕເຖວ ອກາສີ, ອຍຸລຕໂຣປິ ກິກຸຂຸ ປຸ໌ຈຸຈີ។ ເຕນ ຈ ປຸ໌ຍຸໂຄ "ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂູ"ຕິ ອາທິມາຫ។

ຕຕຸຖ ວິສຕິຂາຣິໂກຕີ ມາຄຜເກນ ປ໌ຕຸເຖນ ຈຕຸຕາໂຣ ປ໌ຕຸຖາ ໂກສລຣຍຸເຖ ເອໂກ ປ໌ຕຸໂຖ ໂຫຕິ, ເຕນ ປ໌ຕຸເຖນ ຈຕຸຕາໂຣ ປ໌ຕຸຖາ ອາລຸຫກໍ, ຈຕຸຕາຣີ ອາລຸຫການີ ໂທຕໍ, ຈຕຸໂທຕາ ມານິກາ, ຈຕຸມານິກາ ຂາຣີ, ຕາຍ ຂາຣີຍາ ວິສຕິຂາຣິໂກ។ ຕີລວາ ໂຫຕິ ຕິລສກໍ។ ອພຸພຸໂທ ນິຣໂຍຕິ ອພຸພຸໂທ ນາມ ໂກຈິ ປ໌ຈຸເຈກນິຣໂຍ ນຕຸຖິ, ອວີຈິມຸຫິເຍວ ອພຸພຸທຄຜນາຍ ປ໌ຈຸຈໂນກາໂສ ປ໌ນ "ອພຸພຸໂທ ນິຣໂຍ"ຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ເອສ ນໂຍ ນິຣພຸພຸທາທີສຸ។

ຕຕຸຖ ວສຸສຄຜນາປິ ເອວໍ ເວທິຕພຸພາ – ຍເຖວ ຫິ ສຕໍ ສຕສຫສຸສານິ ໂກຜີ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສຕໍ ສຕສຫສຸສໂກຜິໂຍ ປໂກຜີ ນາມ ໂຫຕິ, ສຕໍ ສຕສຫສຸສປໂກຜິໂຍ ໂກຜິປຸ໌ປໂກຜີ ນາມ, ສຕໍ ສຕສຫສຸສໂກຜິປຸ໌ປໂກຜິໂຍ ນຫຸຕໍ, ສຕໍ ສຕສຫສຸສນຫຸຕານິ ນິນຸນຫຸ ຕໍ, ສຕໍ ສຕສຫສຸສນິນຸນຫຸຕານິ ເອກໍ ອພຸພຸທໍ, ຕໂຕ ວີສຕິຄຸຕໍ ນິຣພຸພຸທໍ។ ເອສ ນໂຍ ສພຸພຕຸຖ។ ເກຈິ ປ໌ນ "ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ປ໌ຣິ ເທວນານຕຸເຕນປິ ກມຸມກຣຜນານຕຸເຕນປິ ອິມານິ ນາມານິ ລທຸຜານີ"ຕິ ວທນຸຕິ, ອປ໌ເຣ "ສີຕນຣກາ ເອວ ເອເຕ"ຕິ។

ອຖາປ໌ຣນຸຕິ ຕທຕຸຖວິເສສຕຸຖທີປ໌ກໍ ຄາຖາພນຸຜໍ ສນຸຜາຍ ວຸຕຸຕໍ។ ປ໌າຄວເສນ ວຸຕຸຕວິສຕິຄາຖາສຸ ຫິ ເອຕຸຖ "ສຕໍ ສຫສຸ ສານ"ນຸຕິ ອຍເມກາ ເອວ ຄາຖາ ວຸຕຸຕຕຸຖທີປິກາ, ເສສາ ວິເສສຕຸຖທີປິກາ ເອວ, ອວສາເນ ຄາຖາທຸວຍເມວ ປ໌ນ ມ ຫາອຍຸຖກຖາຍໍ ວິນິຈຸຈິຕປ໌າເຖ ນຕຸຖິ។ ເຕນາໂວຈຸມຸຫ "ວິສຕິຄາຖາສູ"ຕິ។

໑໗໓។ ຕຕຸຖ ກຸຖາຣີຕິ ອຕຸຕຈຸເຂທກຍຸເຖນ ກຸຖາຣີສທິສາ ຜຣຸສວາຈາ។ ຈິນຸທຕີຕິ ກຸສລມູລສງຂາຕໍ ອຕຸຕໂນ ມູລໍເຍວ ນິກ ນຸຕຕິ។

໑໗໔។ນິນຸທິຍນຸຕິ ນິນຸທິຕພຸພໍ។ ຕໍ ວາ ນິນຸທຕິ ໂຍ ປ໌ສໍສີໂຍຕິ ໂຍ ອຸຕຸຕມຍຸເຖນ ປ໌ສໍສາຣໂຫ ປຸ໌ຄຸຄໂລ, ຕໍ ວາ ໂສ ປ໌າປີຈຸຉຕາ ທີນີ ອາໂຣເປ໌ຕຸວາ ຄຣຫຕິ។ ວິຈິນາຕີຕິ ອຸປ໌ຈິນາຕິ។ ກລິນຸຕິ ອປ໌ຣາຜໍ។

໑໗໔។ອຍໍ ກລີຕິ ອຍໍ ອປ໌ຣາໂຜ។ ອກຸເຂສູຕິ ຊູຕກີລອນອກຸເຂສຸ។ ສພຸພສຸສາປິ ສຫາປິ ອຕຸຕນາຕິ ສພຸເພນ ອຕຸຕໂນ ຜເນນປິ ອຕຸຕນາປິ ສທຸຜີ។ ສຸຄເຕສູປິ ສຸຍຸຖຸ ຄຕຕຸຕາ, ສຸນຸທຣຍຸຈ ຖານໍ ຄຕຕຸຕາ ສຸຄຕນາມເກສຸ ພຸທຸຜປ໌ຈຸເຈກພຸທຸຜສາວເກສຸ។ ມນໍ ປໂທສເຍຕິ ໂຍ ມນໍ ປ໌ທູເສຍຸຍ។ ຕສຸສາຍໍ ມໂນປໂທໂສ ເອວ ມຫຕຸຕໂຣ ກລີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។

໑໗໖។ ກສຸມາ? ຍສຸມາ ສຕໍ ສຫສຸສານໍ...ເປ໌... ປ໌າປ໌ກໍ, ຍສຸມາ ວສຸສຄຜນາຍ ເອຕຸຕໂກ ໂສ ກາໂລ, ຍໍ ກາລໍ ອຣິຍຄຣຫີວາຈໍ ມນຍຸຈ ປ໌ຕິຜາຍ ປ໌າປ໌ກໍ ນິຣຍໍ ອຸເປ໌ຕິ, ຕຕຸຖ ປ໌ຈຸຈຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ອິທລຸທີ ສງເຂເປ໌ນ ປ໌ທຸມນິຣເຍ ອາຍຸປຸ໌ປ໌ມາຕໍ។

໑໗໗។ ອິທານິ ອປ໌ເຣນປິ ນເຍນ "ອຍເມວ ມຫຕຸຕໂຣ ກລີ, ໂຍ ສຸຄເຕສຸ ມນໍ ປ໌ທູສເຍ"ຕິ ອິມມຕຸຖໍ ວິກາເວນຸໂຕ "ອກູຕ ວາທີ"ຕິ ອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ອກູຕວາທີຕີ ອຣິຍູປ໌ວາທວເສນ ອລີກວາທີ។ ນິຣຍນຸຕິ ປ໌ທຸມາທີ។ ເປ໌ຈຸຈ ສມາ ກວນຸຕີຕິ ອິໂຕ ປ໌ຜິຄນຸຕຸວາ ນິຣຍູປ໌ປ໌ຕຸຕິຍາ ສມາ ກວນຸຕິ។ ປ໌ຣຕຸຖາຕິ ປ໌ຣໂລເກ។

໑໗໘។ ກີລຸຈ ກີຍຸໂຍ – ໂຍ ອປຸ໌ປ໌ທຸຜຸຖສຸສາຕີ។ ຕຕຸຖ ມໂນປໂທສາກາເວນ ອປຸ໌ປ໌ທຸຜຸໂຖ, ອວິຊຊາມລາກາເວນ ສຸທຸໂຜ, ປ໌າ ປີຈຸຉາກາເວນ ອນງຄໂຕຕີ ເວທິຕພຸໂພ។ ອປຸ໌ປ໌ທຸຜຸຖຕຸຕາ ວາ ສຸທຸຜສຸສ, ສຸທຸຜຕຸຕາ ອນງຄຕສຸສາຕີ ເອວມຸເປ໌ຕຸຖ ໂຍເຊຕພຸ ພໍ។

໑໗໙។ ເອວໍ ສຸຄເຕສຸ ມໂນປໂທສສຸສ ມຫຕຸຕຣກລີກາວໍ ສາເຜຕຸວາ ອິທານິ ວາຣິຕວຕຸຖຸຄາຖາ ນາມ ຈຸທຸທສ ຄາຖາ ອາຫ។

ອິມາ ກິຣ ໂກກາລິກໍ ນິຍມານເມວ ໂອວທນ຺ເຕນາຍສ຺ມຕາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນນ ວຸຕ຺ຕາ, ''ມຫາພ຺ຣຫ຺ມ຺ນາ''ຕິ ເອເກ. ຕາສໍ ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ສີ ເອກສ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ອຍມ຺ທ຺ເທໂສ ''ໂຍ ໂລກຄ຺ເຄ ອນ຺ຍຸຕ຺ໂຕ''ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ''ຄ຺ໂຄ''ຕິ ນິທ຺ທິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ອເນກກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ ປ໌ວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວາ ໂລໂກເຍວ ໂລກຄ຺ໂຄ, ຕຕ຺ຫາເຍຕໍ ອຣິວຈນໍ. ອວທລ຺ຍູຕິ ອວຈນລ຺ຍູ ພ຺ທ຺ຂານມ຺ປີ ໂອວາທໍ ອຄ຺ຄຫເຕນ. ມຈ຺ຉຣີຕິ ປລ຺ຈວິຂມຈ຺ຉຣິເຍນ. ເປສຸຕິຍໍ ອນ຺ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອຄ຺ຄສາວການໍ ເກທການຕາຍ. ເສສໍ ປາກຍເມວ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ໂຍ, ອາວຸໂສ ໂກກາລິກ, ຕຸມ຺ຫາທິໂສ ອນ຺ຍຸຕ຺ຕໂລກຕຕ຺ຫາຍ ໂລກຄ຺ເຄ ອນ຺ຍຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສທ຺ໂຂ ກທຣິໂຍ ອວທລ຺ຍູ ມຈ຺ຉຣີ ເປສຸຕິຍໍ ອນ຺ຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ວຈສາ ປຣິກາສຕິ ອລ຺ລໍ ອກາສເນຍ຺ຍມ຺ປີ ປຸຄ຺ຄລໍ. ເຕນ ຕໍ ວທາມີ ''ມ຺ຂທ຺ຄ຺ຄາ''ຕິ ຄາຖາຕ຺ຕຍໍ.

ຝຖ໐. ຕສ຺ສາຍໍ ອນ຺ຕ຺ຕານປທຕ຺ໂຖ – ມ຺ຂທ຺ຄ຺ຄ ມ຺ຂວິສມ, ວິກູຕ ວິຄຕກູຕ, ອລິກວາທິ, ອນຣິຍ ອສປ຺ປຸຣິສ, ກູນຫ຺ ກູຕິໜກ, ວຸທ຺ໜິນາສກ, ປຸຣິສນ຺ຕ ອນ຺ຕິມປຸຣິສ, ກລິ ອລກ຺ຂິປຸຣິສ, ອວຊາຕ ພ຺ທ຺ຂສ຺ສ ອວຊາຕປຸຕ຺ຕ.

ຝຖ໑.ຣຊມາກິຣສີຕິ ກິເລສຣຊໍ ອຕ຺ຕນີ ປກ຺ຂິປສີ. ປປຕນ຺ຕິ ໂສພ຺ກໍ. ''ປປາຕ''ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖ. ''ປປທ''ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ, ມຫານິຣຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຝຖ໔.ເອຕິ ຫຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຫ-ອິຕິ ນິປາໂຕ, ຕນ຺ຕິ ຕໍ ກຸສລາກຸສລກມ຺ມໍ. ອຖ ວາ ຫຕນ຺ຕິ ຄຕໍ ປຝິປນ຺ນໍ, ອຸປຈິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສ຺ວາມີຕິ ສາມີ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ. ໂສ ຫິ ຕໍ ກມ຺ມໍ ລກເຕວ, ນາສ຺ສ ຕໍ ນສ຺ສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ລກຕິ, ຕສ຺ມາ ທ຺ກ຺ຂໍ ມນ຺ໂທ...ເປ... ກິພ຺ພິສກາຣີ.

ຝຖ໖. ອິທານີ ຍໍ ທ຺ກ຺ຂໍ ມນ຺ໂທ ປສ຺ສຕິ, ຕໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ''ອໂຍສ຺ກຸສມາຫຕຝ຺ຖານ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຸຣິເມົາປຫ຺ໝ ຄາຖາຍ ຕາວ ອຕ຺ໂຖ – ຍໍ ຕໍ ອໂຍສ຺ກຸສມາຫຕຝ຺ຖານໍ ສນ຺ຂາຍ ກຄວຕາ ''ຕເມນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ປລ຺ຈວິຂພນ຺ຂນໍ ນາມ ການຕໍ ກໂຣນ຺ຕີ''ຕິ (ມ. ນິ. ໖.໔໕໐; ອ. ນິ. ໖.໖໖) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຸເປຕິ, ເອວໍ ອຸເປນ຺ໂຕ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ອາທິຕ຺ຕາຍ ໂລຫປຖວິຍາ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ນິຣຍປາເລຫິ ປລ຺ຈສ຺ ຖາເນສ຺ ອາໂກຝິຍມານໍ ຕຕ຺ຕໍ ຂິລສ຺ຂາຕໍ ຕິຕ຺ຫຂາຣມຍສູລມ຺ເປຕິ, ຍໍ ສນ຺ຂາຍ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເມນ຺ຕີ''ຕິອາທິ. ຕໂຕ ປຣາ ອຸປຫ຺ໝຄາຖາ ອເນການິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ປກ຺ກາວເສສານຸກວນຕ຺ຖໍ ອນ຺ປຸພ຺ເພນ ຂາໂຣທກນທິຕີຣໍ ຄຕສ຺ສ ຍໍ ຕໍ ''ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຄ຺ລຸອໍ ມ຺ເຂ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕໍ ຕມ຺ພໂລຫໍ ມ຺ເຂ ອາສິລ຺ຈນ຺ຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສນ຺ຂາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອໂຍຕິ ໂລຫໍ. ຄ຺ລຸອສນ຺ນິກນ຺ຕິ ເພລຸວສຕ຺ຖານໍ. ອໂຍຄຫເຕນ ເຈຕ຺ຖ ຕມ຺ພໂລຫໍ, ອິຕເຣນ ອໂຍຄ຺ລຸອໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ປຕິຣູປນ຺ຕິ ກຕກມ຺ມານຸຣູປໍ.

ຝຖ໔. ຕໂຕ ປຣາສ຺ ຄາຖາສ຺ ນ ຫິ ວຄ຺ຄູຕິ ''ຄຕ຺ຫຖ, ປຫຣຖາ''ຕິອາທີນີ ວທນ຺ຕາ ນິຣຍປາລາ ມຊຸຣວາຈໍ ນ ວທນ຺ຕີ. ນາກິຊວນ຺ຕີຕິ ນ ສ຺ມ຺ຂກາເວນ ອກິມ຺ຂາ ຊວນ຺ຕິ, ນ ສ຺ມ຺ຂາ ອຸປສ຺ກມນ຺ຕີ, ອນຍພ຺ຍສນມາວຫນ຺ຕາ ເອວ ອຸປສ຺ກມນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ນ ຕາຕມ຺ເປນ຺ຕີຕິ ຕາຕໍ ເລຕໍ ປຝິສຣຕໍ ທຸຕ຺ວາ ນ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕີ, ຄຕ຺ໜນ຺ຕາ ໜນນ຺ຕາ ເອວ ອຸເປນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອ຺ຄາເຣ ສນ຺ຖເຕ ສຍນ຺ຕີຕິ ອ຺ຄາຣປພ຺ພຕໍ ອາໂຣປີຕາ ສມານາ ອເນການິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ສນ຺ຖເຕ ອ຺ຄາເຣ ເສນ຺ຕີ. ຄິນິສມ຺ປຊ຺ຊລິຕນ຺ຕີ ສມນ຺ຕໂຕ ຊລິຕໍ ສພ຺ພທິສາສ຺ ຈ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ອຄ຺ຄີ. ປວິສນ຺ຕີຕິ ມຫານິຣເຍ ປກ຺ຂິຕ຺ຕາ ສມານາ ໂອຄາໜນ຺ຕີ. ມຫານິຣໂຍ ນາມ ໂຍ ໂສ ''ຈຕ຺ກ຺ກຕ຺ໂຄ''ຕິ (ອ. ນິ. ໖.໖໖) ວຸຕ຺ໂຕ, ນໍ ໂຍຊນສເຕ ຖຕ຺ວາ ປສ຺ສຕໍ ອກ຺ຂີນິ ກິຊ຺ຊນ຺ຕີ.

ຝຖ໕.ຊາເລນ ຈ ໂອນຫິຍານາຕີ ອໂຍຊາເລນ ປລິເວເຖຕ຺ວາ ມິຄລ຺ທ຺ທກາ ມິຄໍ ວິຍ ໜນນ຺ຕີ. ອິທໍ ເທວທູເຕ ອວຸຕ຺ຕກມ຺ມກາຣຕໍ. ອນ຺ຂໍວ ຕິມິສມາຍນ຺ຕີຕິ ອນ຺ຂກາເຣນ ອນ຺ຂເມວ ພຫລນ຺ຂກາຣຕ຺ຕາ ''ຕິມິສ''ນ຺ຕິ ສລ຺ລິຕໍ ລູມໂຣຣຸວໍ ນາມ ນຣກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ. ຕຕ຺ຣ ກິຣ ເນສໍ ຂຣສູມໍ ຟາຍິຕ຺ວາ ອກ຺ຂີນິ ກິຊ຺ຊນ຺ຕີ, ເຕນ ''ອນ຺ຂໍວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕໍ ວິຕຕລ຺ຫິ ຍຖາ ມຫິກາໂຍຕິ ຕລ຺ຈ ອນ຺ຂຕິມິສໍ ມຫິກາໂຍ ວິຍ ວິຕຕໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ''ວິຕ຺ຖຕ''ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ. ອິທມ຺ປີ ເທວທູເຕ ອວຸຕ຺ຕກມ຺ມກາຣຕເມວ.

ຝຖ໖.ອຖ ໂລຫມຍນ຺ຕິ ອຍໍ ປນ ໂລຫກຸມ຺ກີ ປຖວິປຣິຍນ຺ຕິກາ ຈຕຸນຫຸຕາຂິການິ ທ຺ເວໂຍຊນສຕສຫສ຺ສານິ ຄມ຺ກີຣາ ສມຕິຕ຺ຕິກາ ຕຕ຺ຣໂລຫປູຣາ ໂຫຕິ. ປຈ຺ຈນ຺ຕິ ຫິ ຕາສ຺ ຈິຣຣຕ຺ຕນ຺ຕີ ຕາສ຺ ກຸມ຺ກີສ຺ ທີຟຣຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕີ. ອຄ຺ຄິນິສມາສູຕີ ອຄ຺ຄິສມາສ຺. ສມ຺ປ຺ປີລວາເຕຕິ ສມ຺ປ຺ປີລວນ຺ຕາ , ສກິມ຺ປີ ອຸທ຺ຂໍ ສກິມ຺ປີ ອໂຂ ຄຈ຺ຉມານາ ເຟຕ຺ທ຺ເທຫກໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເທວທູ

ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

໒໗໗ຯປຸພ຺ພໂລຫິຕມິສ຺ເສຕິ ປຸພ຺ພໂລຫິຕມິສ຺ສາຍ ໂລຫກຸມ຺ກິຍາຯ ຕຕ຺ຖ ກິນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖຯ ຍໍ ຍໍ ທິສການ຺ຕິ ທິສໍ ວິທິສໍຯ ອຘິເສຕິຕິ ຄຈ຺ຉຕິຯ ''ອກິເສຕິ''ຕິປິ ປາໂຖ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຍໍ ທິສໍ ອລ຺ລີຍຕິ ອປ຺ສ຺ສຍຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິລິສ຺ສຕິຕິ ພາຬີຍຕິຯ ''ກິລິຊ຺ຊຕິ''ຕິປິ ປາໂຖ, ປູຕີ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ຟຸສມາໂນຕິ ເຕນ ປຸພ຺ພໂລຫິເຕນ ຟຸຜ຺ໂຖ ສມາໂນຯ ອິທມ຺ປິ ເທວທູເຕ ອວຸຕ຺ຕກມ຺ມການຕໍຯ

໒໗໘ຯປຸລຸວການສເຖຕິ ປຸລຸວານໍ ອາວາເສຯ ອຍມ຺ປິ ໂລຫກຸມ຺ກີເຍວ ເທວທູເຕ ''ສູຖນິຣໂຍ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຕ຺ຖ ປຕິຕສ຺ສ ສູຈິມຸຂປາຓາ ວວິອາທີນີ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຜ຺ກິມິຍ຺ຊໍ ຂາທນ຺ຕີຯ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ທີ ຕີຣມປ຺ຕຖີຕິ ອປ຺ຄນ຺ຕຸໍ ນ ທີ ຕີຣໍ ອຕ຺ຖີຯ ''ຕີຣວມຕ຺ຖີ''ຕິປີ ປາໂຖ, ໂສເຍວຕ຺ໂຖຯ ຕີຣເມວ ເອຕ຺ຖ ''ຕີຣວ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພສມາ ທີ ສມນ຺ຕາປລ຺ລາຕິ ຍສ຺ມາ ຕສ຺ສາ ກຸມ຺ກິຍາ ອຸປ຺ຣິກາເຄປິ ນິກ຺ຊຊິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສມາ ສມນ຺ຕໂຕ ກຍາຫາ, ຕສ຺ມາ ອປ຺ຄນ຺ຕຸໍ ຕີຣໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ

໒໗໙ຯອສິປ຺ຕຕວນໍ ເທວທູເຕ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ ຕລ຺ທີ ທູຣໂຕ ຣມຕີຍໍ ອມ຺ພວນໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ອເຖຕ຺ຖ ໂລເກນ ເນຣຍິກາ ປວິສນ຺ຕິ, ຕໂຕ ເນສໍ ວາເຕຣິຕານີ ປຕ຺ຕານີ ປຕິຕ຺ວາ ອງຄປ຺ຈຈງຄານີ ຊິນ຺ທນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ – ''ຕໍ ປວິສນ຺ຕິ ສມຸຈ຺ຊິທຄຕ຺ຕາ''ຕິຯ ຕໍ ປວິສນ຺ຕິ ຕໂຕ ສຸຜ຺ຖຸ ຊິນ຺ນຄຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ຊິວ຺ຫໍ ພລຸອິເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຣຊຍາຣຊຍາ ວິຫນນ຺ຕີຕິ ຕຕ຺ຖ ອສິປ຺ຕຕວເນ ເວເຄນ ສາວິຕ຺ວາ ປຕິຕານໍ ມຸສາວາທີນໍ ເນຣຍິການໍ ນິຣຍປາລາ ຊິວ຺ຫໍ ພລຸອິເສນ ນິກ຺ກາຫ຺ຌິຕ຺ວາ ຍຖາ ມນຸສ຺ສາ ອລ຺ລຈມ຺ມໍ ກູມິຍໍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຂິເລທີ ອາໂກເຜນ຺ຕິ, ເອວໍ ອາໂກເຜຕ຺ວາ ຜຣສູທີ ຜາເລຕ຺ວາ ຜາເລຕ຺ວາ ເອກເມກໍ ໂກຜິ ຊິນ຺ເທຕ຺ວາ ວິຫນນ຺ຕິ, ຊິນ຺ນຊິນ຺ນາ ໂກຜິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສມຸຜ຺ຖາຕີຯ ''ອາຣຈຍາຣຈຍາ''ຕິປີ ປາໂຖ, ອາວິລ຺ຊິຕ຺ວາ ອາວິລ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕມ຺ປີ ເທວທູເຕ ອວຸຕ຺ຕກມ຺ມການຕໍຯ

໒໘໐ຯເວຕຣຕິນ຺ຕິ ເທວທູເຕ ''ນທີ ຂາໂຣທກາ ນທີ''ຕິ (ມຯ ນີຯ ໒ຯ໔໘໒໙) ວຸຕ຺ຕນທີຯ ສາ ກິຣ ຄງຄາ ວິຍ ອຸທກາກີຣິຕາ ທິສ຺ສຕິຯ ອເຖຕ຺ຖ ນ຺ຫາຍິສ຺ສາມ ປີວິສ຺ສາມາຕິ ເນຣຍິກາ ປຕນ຺ຕິຯ ຕິຕ຺ຫຂາຣຂຸຣຂາຣນ຺ຕິ ຕິຕ຺ຫຂາຣໍ ຂຸຣຂາຣໍ, ຕິກ຺ຂຂາຣຂຸຣຂາຣວຕິນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ ຕສ຺ສາ ກິຣ ນທີຍາ ອຸທ຺ຂມໂຂ ອຸກາຍຕີເຣສຸ ຈ ຕິຕ຺ຫຂາຣາ ຂຸຣາ ປຜິປາຜິຍາ ຖປີຕາ ວິຍ ຕີຜ຺ຖນ຺ຕິ, ເຕນ ສາ ''ຕິຕ຺ຫຂາຣາ ຂຸຣຂາຣາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ຕໍ ຕິຕ຺ຫຂາຣຂຸຣຂາຣໍ ອຸທກາສາຍ ອຸເປນ຺ຕິ ອລ຺ລີຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ອຸເປນ຺ຕາ ຈ ປາປກມ຺ເມນ ໂຈທິຕາ ຕຕ຺ຖ ມນ຺ທາ ປປຕນ຺ຕີ ພາລາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໒໘໑ຯສາມາ ສພລາຕິ ເອຕໍ ປຣໂຕ ''ໂສຕາ''ຕິ ອິມີນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ສາມວຕ຺ຕາ ກມ຺ມາສວຕ຺ຕາ ຈ ໂສຕາ ຂາທນ຺ຕີຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ ຯ ກາໂກລຄຕາຕິ ກຕ຺ຫກາກຄຕາຯ ປຜິຄິທ຺ຂາຕີ ສຸຜ຺ຖຸ ສລ຺ຊາຕເຄຂາ ຫຸຕ຺ວາ, ''ມຫາຄິຊ຺ຊາ''ຕິ ເອເກຯ ກຸລລາຕິ ກຸລລປກ຺ຂິໂນ, ''ເສນານເມຕໍ ນາມ''ນ຺ຕິ ເອເກຯ ວາຍສາຕິ ອກຕ຺ຫກາກາຯ ອິທມ຺ປີ ເທວທູເຕ ອວຸຕ຺ຕກມ຺ມການຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕານິປີ ປນ ການິຈິ ອິຂ ນ ວຸຕ຺ຕານີ, ຕານີ ເອເຕສໍ ປຸຣິມປ຺ຈຊິມກາຄຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາເນວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພານີຯ

໒໘໔ຯ ອິທານີ ສພ຺ພເມເວຕໍ ນຣກວຸຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ໂອວທນ຺ໂຕ ''ກິຈ຺ຉາ ວຕາຍ''ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກິຈ຺ຉາ ວຕ ອຍໍ ອິຂ ນຣເກ ນານປ຺ປການກມ຺ມກຣຕເກທາ ວຸຕ຺ຕິ, ຍໍ ຊໂນ ຟຸສຕິ ກິພ຺ພິສການີຯ ຕສ຺ມາ ອິຂ ຊີວິຕເສເສ ຊີວິຕສນ຺ຕຕິຍາ ວິຊ຺ຊມານາຍ ອິຂ ໂລເກ ຖິໂຕເຍວ ສມາໂນ ສຣຕຄມນາທີກຸສລຂມ຺ມານຸຜ຺ຖາເນນ ກິຈ຺ຈກໂຣ ນໂຣ ສິຍາ ກເວຍ຺ຍຯ ກິຈ຺ຈກໂຣ ກວນ຺ໂຕປີ ຈ ສາຕຈ຺ຈກາຣິຕາວເສເນວ ກເວຍ຺ຍ, ນ ປມຊ຺ເຊ ມຸຫຸຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ປມາທມາປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕີ ອຍເມຕ຺ຖ ສມຸຈ຺ຈຍວຕ຺ຕນາຯ ຍສ຺ມາ ປນ ວຸຕ຺ຕາວເສສານີ ປທານີ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຈ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາເນວ, ຕສ຺ມາ ອນຸປທວຕ຺ຕນາ ນ ກຕາຕີຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຜ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຜ຺ຖກຖາຍ ໂກກາລິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

໑໑ຯ ນາລກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໒໗໘ຯອານນ຺ທຊາເຕຕິ ນາລກສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ? ປທຸມຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ກິຣ ກຄວໂຕ ສາວກໍ ໂມເນຍ຺ຍປ຺ຜິປ຺ທໍ ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ຕຖຕ຺ຕໍ ອກິກງ຺ຂມາໂນ ຕໂຕ ປກ຺ຕິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສໍ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອສິຕສ຺ສ ອິສິໂນ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ນາລໂກ ນາມ ຕາປໂສ ກຄວນ຺ຕໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕິຕທິວສໂຕ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ‘‘ອຌ຺ຌາຕເມຕ’’ນ຺ຕິອາທີຫິ ທ຺ວີຫິ ຄາຖາຫິ ໂມເນຍ຺ຍປ຺ຜິປ຺ທໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ຕສ຺ສ ກຄວາ ‘‘ໂມເນຍ຺ຍໍ ເຕ ອຸປ຺ຌ຺ຌິສ຺ສ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ນເຍນ ຕໍ ພ຺ຍາກາສິຯ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ປນ ກຄວຕິ ສງ຺ຄີຕິ ກໂຣນ຺ເຕນາຍສ຺ມຕາ ມຫາກສ຺ສເປນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕເມວ ໂມເນຍ຺ຍປ຺ຜິປ຺ທໍ ປຸຜ຺ໂຖ ເຍນ ຍທາ ຈ ສມາທປີໂຕ ນາລໂກ ກຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ ຯ ຕໍ ສພ຺ພໍ ປາກຜໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸກາໂມ ‘‘ອານນ຺ທຊາເຕ’’ຕິອາທິກາ ວີສຕິ ວຕ຺ຖຸຄາຖາໂຍ ວຕ຺ວາ ອການສິຯ ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ‘‘ນາລກສຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອານນ຺ທຊາເຕຕິ ສມິທ຺ຌິຊາເຕ ວຸທ຺ຌິປ຺ປ຺ຕ຺ເຕຯ ປຕີເຕຕິ ຕຸຜ຺ເຖຯ ອຖ ວາ ອານນ຺ທຊາເຕຕິ ປມຸທິເຕຯ ປຕີເຕຕິ ໂສມ ນສ຺ສຊາເຕຯ ສຸຈິວສເນຕິ ອກິລິຜ຺ຖວສເນຯ ເທວານ຺ຌຫິ ກປ຺ປຣຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ວສນານິ ຣຊໍ ວາ ມລໍ ວາ ນ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິຯ ທຸສ຺ສໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອິຌ ທຸສ຺ສສທ຺ເທນ ‘‘ທຸສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຌໂວຫາຣໍ ທິພ຺ພວຕ຺ຖໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ອສິໂຕ ອິສີຕິ ກຕ຺ຫສຣີຣວຕ຺ຕາຕ຺ ຕາ ເອວໍລທ຺ຌນາໂມ ອິສິຯ ທິວາວິຫາເຣຕິ ທິວາວິຫາຣຜ຺ຖາເນຯ ເສສໍ ປທໂຕ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ

ສມ຺ພນ຺ຌໂຕ ປນ – ອຍໍ ກິຣ ສຸທ຺ໂຌທນສ຺ສ ປິຕຸ ສີຫຫນຸຣຌ຺ໂຌ ປຸໂຣຫິໂຕ ສຸທ຺ໂຌທນສ຺ສປິ ອນກິສິຕ຺ຕກາເລ ສິປ຺ປາຈຣິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ອກິສິຕ຺ຕກາເລ ປຸໂຣຫິໂຕເຍວ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ສ ສາຍໍ ປາຕໍ ຣາຊຸປຜ຺ຖານໍ ອາຄຕສ຺ສ ຣາຊາ ທຫຣກາເລ ວິຍ ນິປ຺ຈຈ ກາຣໍ ອກຕ຺ວາ ອຌ຺ຊລິກມ຺ມມຕ຺ຕເມວ ກໂຣຕິຯ ຌມ຺ມຕາ ກິເຣສາ ປຕ຺ຕາກິເສການໍ ສກ຺ຍຣາຊູນໍຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ເຕນ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ ວາ ‘‘ປພ຺ພຊ຺ຊາມຫໍ ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ນິຈ຺ຉຍໍ ຌຕ຺ວາ ‘‘ເຕນ ຫິ, ອາຈຣິຍ, ມເມວ ອຸຍ຺ຍາເນ ວສິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ເຕ ອຫໍ ອກິຕ຺ຫໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຍາຈິຯ ໂສ ‘‘ເອວໍ ໂຫຕູ’’ຕິ ປຜິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ຕາປສປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຣຌ຺ຌາ ອຸປຜ຺ຖຫິຍມາ ໂນ ອຸຍ຺ຍາເນເຍວ ວສນ຺ໂຕ ກສິຕປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອຜ຺ຖ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ປຌ຺ຈາກິຌ຺ຌາໂຍ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສິຯ ໂສ ຕໂຕ ປກ຺ຕິ ຣາຊກຸເລ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕຈາຕຸມຫາຣາຊິກກວນາທີນໍ ອຌ຺ຌຕຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທິວາວິຫາຣໍ ກໂຣຕິຯ ອເຖກທິວສໍ ຕາວຕິໍສກວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຕນວິມານໍ ປວິສິຕ຺ວາ ທິພ຺ພຣຕນປລ຺ລງ຺ເກ ນິສິນ຺ໂນ ສມາທິສຸຂໍ ອນຸກວິຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ວຸຜ຺ຖາຍ ວິມານທ຺ວາເຣ ຖຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິໂລເກນ຺ໂຕ ສຜ຺ຖິໂຍຊນາຍ ມຫາວີຖິຍາ ເຈລຸກ຺ເຂປໍ ກຕ຺ວາ ໂພທິສຕ຺ຕຄຸຕປສໍ ສິຕານິ ຖຸຕິວຈນານິ ວຕ຺ວາ ກີລຸອນ຺ເຕ ສກ຺ກປ຺ປມຸເຂ ເທເວ ອທ຺ທສຯ ເຕນາຫ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ – ‘‘ອານນ຺ທຊາເຕ… ເປ… ທິວາວິຫາເຣ’’ຕິຯ

໒໗໒ຯ ຕໂຕ ໂສ ເອວໍ ທິສ຺ວານ ເທເວ…ເປ… ກີ ປຜິຈ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອຸທຄ຺ເຄຕິ ອພ຺ກຸນ຺ນຕກາເຍຯ ຈິຕ຺ຕີ ກຣິຕ຺ວານາຕິ ອາທຣໍ ກຕ຺ວາຯ ກລ຺ຍຣູໂປຕິ ຕຸຜ຺ຖຣູໂປຯ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

໒໗໙ຯ ອິທານິ ‘‘ຍທາປີ ອາສີ’’ຕິອາທິຄາຖາ ອຸຕ຺ຕານສມ຺ພນ຺ຌາ ເອວຯ ປທຕ຺ໂຖ ປນ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ສງ຺ຄໂມຕິ ສງ຺ຄາ ໂມຯ ຊໂຍ ສຸຣານ຺ຕິ ເທວານໍ ຊໂຍຯ

ຕສ຺ສາວິກາວຕ຺ຖໍ ອຍມນຸປຸພ຺ພິກຖາ ເວທິຕພ຺ພາ – ສກ຺ໂກ ກິຣ ມຄຌຣຜ຺ເຖ ມຈລຄາມວາສີ ເຕຕ຺ຕິໍສມນຸສ຺ສເສຜ຺ໂຖ ມໂພ ນາມ ມາຕໂວ ຫຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຕ ວຕ຺ຕປທານິ ປູເຣຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສກວເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ສທ຺ຌິໍ ປຣິສາຍຯ ຕໂຕ ປຸພ຺ພເທວາ ‘‘ອາຄນ຺ຕຸກເທວປຸຕ຺ຕາ ອາຄຕາ, ສກ຺ການໍ ເນສໍ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ທິພ຺ພປທຸມານິ ອຸປນາເມສຸໍ, ອຸປຑ຺ຌຣຊ຺ຊໍ ຈ ນິມນ຺ເຕສຸໍຯ ສກ຺ໂກ ອຸປຑ຺ຌຣຊ຺ຊໍ ອສນ຺ຕຸຜ຺ໂຖ ສກປຣິສໍ ສຌ຺ຌາເປຕ຺ວາ ເອກທິວສໍ ສຸຣາມທມຕ຺ເຕ ເຕ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ ສິ ເນຣຸປພ຺ພຕປາເທ ຂິປິຯ ເຕສໍ ສິເນຣຸສ຺ສ ເຫຜ຺ຖິມຕເລ ທສສຫສ຺ສໂຍຊນໍ ອສຸຣກວນໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ນກູ ຕາຍ ຈິຕ຺ຣປາຜລິຍາ ອຸປໂສກິຕໍຯ ຕໂຕ ເຕ ສຕີ ປຜິລກິຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສກວນໍ ອປສ຺ສນ຺ຕາ ‘‘ອໂຫ ເຣ ນຜ຺ຖາ ມຍໍ ປານມທໂທ ເສນ, ນ ທານິ ມຍໍ ສຸຣໍ ປິວິມ຺ຫາ, ອສຸຣໍ ປິວິມ຺ຫາ, ນ ທານິມ຺ຫາ ສຸຣາ, ອສຸຣາ ທານິ ຊາຕມ຺ຫາ’’ຕິຯ ຕໂຕ ປກ຺ຕິ ‘‘ອ ສຸຣາ’’ອິຈ຺ເຈວ ອຸປ຺ປນ຺ນສມຌ຺ຌາ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ຫນ຺ທ ທານິ ເທເວຫິ ສທ຺ຌິໍ ສງ຺ຄາເມມາ’’ຕິ ສິເນຣຸໍ ປຣິໂຕ ອາໂຣຫິໍສຸຯ ຕໂຕ ສກ຺ໂກ ອສຸເຣ ຍຸທ຺ເຌນ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນປິ ສມຸທ຺ເທ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອຕ຺ຕນາ ສທິສໍ ອິນ຺ທປຜິມໍ ມາເປຕ຺ວາ ຖເປສິຯ ຕໂຕ ອສຸຣາ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວຕາຍໍ ສກ຺ໂກ ນິຈ຺ຈໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ຕິຜ຺ຖຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸນເທວ ນຄຣໍ ອຄມີສຸຯ ຕໂຕ ເທວາ ອຕ຺ຕໂນ ຊຍໍ ໂພເສນ຺ຕາ ມຫາວີຖິຍໍ ເຈລຸກ຺ເຂປໍ ກໂຣນ຺ຕາ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ກີລຸອິສຸຯ ອຖ ອສິໂຕ ອຕີຕານາຄເຕ ຈຕ຺ຕາລີສກປ຺ເປ ອນຸສ຺ສຣິຕຸໍ ສມຕ຺ຖຕາຍ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ອິເມຫິ ປຸພ຺ເພປິ ເອວໍ ກີລຸອິຕປຸພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ເທວາສຸຣສງ຺ຄາເມ ເທວວິຊຍໍ

ທີສ຺ວາ ອາຫ –

‘‘ຍທາປິ ອາສີ ອສຸເຣຫິ ສງ຺ຄໂມ,

ຊໂຍ ສຸຣານំ ອສຸຣາ ປຣາຊິຕາ;

ຕທາປິ ເນຕາທິໂສ ໂລມຫំສໂນ’’ຕິຯ

ຕສ຺ມິມ຺ປິ ກາເລ ເອຕາທິໂສ ໂລມຫំສໂນ ປໂມໂທ ນ ອາສິຯ ກິມພ຺ກຸຕំ ທຍ຺ຄ຺ ມຣູ ປໂມທິຕາຕິ ອຊ຺ຊ ປນ ກີ ອພ຺ກຸຕំ ທິສ຺ວາ ເອວំ ເທວາ ປມ຺ຸທິຕາຕິຯ

໒໘໘ຯ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ເສລຸເອນ຺ຕີຕິ ມ຺ເຂນ ອຸສ຺ເສລຸອນສທ຺ທំ ມ຺ຍ຺ຈນ຺ຕີຯ ຄາຍນ຺ຕິ ນານາວິຣານິ ຄີຕານິ, ວາທຍນ຺ຕິ ອຍ຺ຄສຍ຺ກິ ຕູຣິຍສຫສ຺ສານິ, ໂຜເຍນ຺ຕີຕິ ອປ຺ໂຜເຍນ຺ຕີຯ ປ຺ຸຈ຺ຉາມິ ໂວໜນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຌາຕຸំ ສມຕ຺ໂຖປິ ເຕສំ ວຈນំ ໂສຕ຺ກາມຕາຍ ປ຺ຸຈ຺ຉຕີຯ ເມຣຸມຸທ຺ຣວາສິເນຕີ ສິເນຣຸມຸທ຺ຣນິ ວສນ຺ເຕຯ ສິເນຣຸສ຺ສ ຫິ ເຫຍ຺ກິມຕເລ ທສໂຍຊນສຫສ຺ສំ ອສຸຣກວນំ, ມຊ຺ຊິມຕເລ ທ຺ວິສຫສ຺ສປຣິຕ຺ຕທີປປຣິວາຣາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາທີປາ, ອຸປຣິມຕເລ ທສໂຍຊນສຫສ຺ສំ ຕາວຕິ຺ສກວນំຯ ຕສ຺ມາ ເທວາ ‘‘ເມຣຸມຸທ຺ຣວາສິໂນ’’ຕິ ວ຺ຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ ມາຣິສາຕິ ເທເວ ອາມນ຺ເຕຕິ, ນິທຸກ຺ຂາ ນິຣາພາຣາຕິ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິຯ

໒໘໙ຯ ອຖສ຺ສ ຕມຕ຺ຖំ ອາໂຣເຈນ຺ເຕຫີ ເທເວຫີ ວຸຕ຺ຕາຍ ຕຕິຍຄາຖາຍ ໂພຣິສຕ຺ໂຕຕິ ພຸຊ຺ຊນກສຕ຺ໂຕ, ສມ຺ມາສມ຺ໂພຣິ ຄນ຺ຕຸំ ອຣໂຫ ສຕ຺ໂຕ ຣຕນວໂຣຕິ ວຣຣຕນພູໂຕຯ ເຕນມ຺ຫ ຕຸຍ຺ຄາຕິ ເຕນ ກາຣເຕນ ມຍំ ຕຸຍ຺ຄາຯ ໂສ ຫິ ພຸທ຺ຣຕ຺ຕំ ປຕ຺ວາ ຕຖາ ຣມ຺ມំ ເທເສສ຺ສຕິ, ຍຖາ ມຍຍ຺ຈ ອຍ຺ເຍ ຈ ເທວຄຕາ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂກູມີ ປາປ຺ຸຕິສ຺ສາມຯ ມນຸສ຺ສາປິສ຺ສ ຣມ຺ມំ ສຸຕ຺ວາ ເຍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ປຣິນິພ຺ພາຕຸំ, ເຕ ທານາທີນິ ກຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ປຣິປູເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຍំ ກິຣ ເນສំ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ຕຸຍ຺ຄາ ກລ຺ຍຣູປາ’’ຕິ ກິຍ຺ຈາປິ ອິທំ ປທທ຺ວຍំ ອຕ຺ຖໂຕ ອກິນ຺ນំ, ຕຖາປິ ‘‘ກິມພ຺ກຸຕំ ທຍ຺ຄ຺ ມຣູ ປໂມທິຕາ, ກີ ເທວສງ຺ໂຜ ອຕິຣິວ ກລ຺ຍຣູໂປ’’ຕິ ອິມສ຺ສ ປຍ຺ຫທ຺ວຍສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊນຕ຺ຖំ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພំຯ

໒໙໐ຯ ອິທານິ ເຍນ ອຣິປ຺ປາເຍນ ໂພຣິສຕ຺ເຕ ຊາເຕ ຕຸຍ຺ຄາ ອເຫສຸំ, ຕំ ອາວິກໂຣນ຺ເຕຫິ ວຸຕ຺ຕາຍ ຈຕ຺ຕຸຖຄາຖາຍ ສຕ຺ຕຄ຺ຄໜເຕນ ເທວມນຸສ຺ສຄ຺ຄໜຕំ, ປຊາຄໜເຕນ ເສສຄຕິຄ຺ຄໜຕំຯ ເອວំ ທ຺ວີຫິ ປເທຫິ ປຍ຺ຈສຸປິ ຄຕີສຸ ເສຍ຺ຄກາວំ ທສ຺ເສຕິຯ ຕິຣຈ຺ຉານາປິ ຫິ ສີຫາທໂຍ ອສນ຺ຕາສາທິຄ຺ຕຍຸຕ຺ຕາ, ເຕປິ ອຍເມວ ອຕິເສຕິຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ປຊານມຸຕ຺ຕໂມ’’ຕິ ວຸຕ຺ ໂຕຯ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ປນ ເຍ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຜິປນ຺ນາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ, ເຕສຸ ອຸກາຍຫິຕປຜິປນ຺ໂນ ອຄ຺ຄປຸຄ຺ຄໂລ ອຍំ, ນເຣສຸ ຈ ອຸສກາສທິສຕ຺ຕາ ນຣາສໂກຯ ເຕນສ຺ສ ຖຸຕີ ກຕນ຺ຕາ ອິທມ຺ປິ ປທທ຺ວຍມາຫំສຸຯ

໒໙໑ຯ ປຍ຺ຈມຄາຖາຍ ຕំ ສທ຺ທນ຺ຕິ ຕំ ເທເວຫິ ວຸຕ຺ຕວຈນສທ຺ທំຯ ອວສຣີຕິ ໂອຕຣິຯ ຕທ ກວນ຺ຕິ ຕທາ ກວនំຯ

໒໙໒ຯ ຉຍ຺ຄຄາຖາຍ ຕໂຕຕິ ອສິຕສ຺ສ ວຈນໂຕ ອນນ຺ຕຣំຯ ອຸກ຺ກາມຸເຂວາຕິ ອຸກ຺ກາມຸເຂ ເອວ, ມູສາມຸເຂຕິ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິຯ ສຸກ຺ ສລສມ຺ປຫຍ຺ຄນ຺ຕິ ສຸກຸສເລນ ສຸວຕ຺ຕກາເຣນ ສງ຺ພຍ຺ຜິຕំ, ສງ຺ພຍ຺ເຍນ຺ເຕນ ຕາປິຕນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ ທທ຺ທລ຺ລມານນ຺ຕິ ວິຊ ໂຊຕມານំຯ ອສິຕວ຺ທຍສ຺ສາຕິ ອສິຕນາມສ຺ສ ທຸຕິເຍນ ນາເມນ ກຕ຺ໜເທວິລສ຺ສ ອິສິໂນຯ

໒໙໓ຯ ສຕ຺ຕມຄາຖາຍ ຕາຣາສກំ ວາຕິ ຕາຣານំ ອຸສກາສທິສំ, ຈນ຺ທນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ ວິສຸທ຺ຣນ຺ຕິ ອພ຺ກາທິອຸປກ຺ກິເລສຣຫິຕំຯ ສຣທຣິວາຕິ ສຣເທ ອິວຯ ອານນ຺ທຊາໂຕຕິ ສວນມຕ຺ເຕເນວ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ປີຕິຍາ ປີຕິຊາໂຕຯ ອລຕ຺ຖ ປີຕິນ຺ຕິ ທິສ຺ວາ ປຸນປິ ປີ ຕີ ລກិຯ

໒໙໔ຯ ຕໂຕ ປຣំ ໂພຣິສຕ຺ຕສ຺ສ ເທເວຫິ ສທາ ປຍຸຊ຺ຊມານສກ຺ກາຣທີປນຕ຺ຖំ ວຸຕ຺ຕອຍ຺ຄມຄາຖາຍ ອເນກສາຂນ຺ຕິ ອເນກສ ລາກំຯ ສຫສ຺ສມຕ຺ໝລນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕສຸວຕ຺ຕມຍສຫສ຺ສມຕ຺ໝລຍຸຕ຺ຕំຯ ຉຕ຺ຕນ຺ຕິ ທິພ຺ພເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕំຯ ວິຕິປຕນ຺ຕີຕິ ສຣີຣំ ພີຊ ມານາ ປຕນ຺ປ຺ປຕນំ ກໂຣນ຺ຕີຯ

໖໕໔ຯ ນວມຄາຖາຍ ຊຜິຕິ ຊຜິໂລຯ ກຕ຺ຫສິຣິວ຺ຫໂຍຕິ ກຕ຺ຫສທ຺ເທນ ຈ ສິຣິສທ຺ເທນ ຈ ອວ຺ຫຍມາໂນຯ ຕໍ ກິຣ "ສິຣິກຕ຺ໂຫ"ຕິປີ ອວ຺ຫຍນ຺ຕິ ອາມນ຺ເຕນ຺ຕິ, ອາລປນ຺ຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຕ຺ຫຸກມ຺ພເລຕິ ຣຕ຺ຕກມ຺ພເລຯ ອຊີການໂຕ ເຈຕ຺ຖ "ກຸມາຣ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ປາຖເສໂສ ວາ ກາຕພ຺ໂພຯ ປຸຣິມຄາຖາຍ ຈ ອຫຕ຺ຖປາສຄຕໍ ສນ຺ຊາຍ "ທິສ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຊ ປນ ຫຕ຺ຖປາສຄຕໍ ປຜິຄ຺ຄຫຕຕ຺ຖໍ ອຸປນີຕໍ, ຕສ຺ມາ ປຸນ ວຈນໍ "ທິສ຺ວາ"ຕິຯ ປຸຣິມໍ ວາ ທສ຺ສນປີຕິລາກາເປກ຺ຂໍ ຄາຖາວສາເນ "ວິປຸລມລຕ຺ຖ ປີຕິ"ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ, ອິທໍ ປຜິຄ຺ຄຫາເປກ຺ຂໍ ອວສາເນ "ສຸມໂນ ປຜິຄ຺ຄເຫ"ຕິ ວຈນໂຕຯ ປຸຣິມຄ຺ຈ ກຸມາຣສມ຺ພນ຺ຊ ເມວ, ອິທໍ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ຊມ຺ປີຯ ທິສ຺ວາຕິ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຄນເກ ຄນ຺ຊາຣຣຕ຺ຕກມ຺ພເລ ສຸວຕ຺ຕນິກ຺ຂໍ ວິຍ ກຸມາຣໍ "ຉຕ຺ຕໍ ມຣູ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປການໍ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ຊາຣີຍນ຺ຕໍ ມຸທ຺ຊນິ ທິສ຺ວາຯ ເກຈິ ປນ "ອິທໍ ມານຸສກໍ ຉຕ຺ຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ກຕນ຺ຕິຯ ຍເຖວ ທິ ເທວາ, ເອວໍ ມນຸສ຺ສາປີ ຉຕ຺ຕຈາມຣໂມຣຫຕ຺ຖຕາລວຕ຺ຍວາລຸອພີຊນີຫຕ຺ຖາ ມຫາປຸຣິສໍ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ນ ຕສ຺ສ ວຈເນນ ໂກຈິປີ ອຕິສໂຍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕເມວ ສຸນ຺ທຣໍຯ ປຜິຄ຺ຄເຫຕິ ອຸໂກຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປຜິຄ຺ຄເຫສິຯ ອິສີ ກິຣ ວນ຺ທາເປຕຸໍ ກຸມາຣໍ ອຸປເນສຸໍຯ ອຖສ຺ສ ປາທາ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອິສິສ຺ສ ມຕ຺ຖເກ ປຕິຜ຺ຖຫີສຸຯ ໂສ ຕມ຺ປີ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ສຸມໂນ ປຜິຄ຺ຄເຫສິຯ

໖໕໖ຯ ທສມຄາຖາຍໍ ຊິຄີສໂກຕິ ຊິຄີສນ຺ໂຕ ມຄ຺ຄນ຺ໂຕ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ, ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ລກ຺ຂຕມນ຺ຕປາຣຄູຕິ ລກ຺ຂຕານໍ ເວທານຄ຺ຈ ປາຣໍ ຄໂຕຯ ອນຸຕ຺ຕຣາຍນ຺ຕິ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ອຍໍຯ ໂສ ກິຣ ອຕ຺ຕໂນ ອກິມຸຂາຄເຕສຸ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາທຕເລສຸ ຈກ຺ການິ ທິສ຺ວາ ຕທນຸສາເຣນ ເສສລກ຺ຂຕານິ ຊິຄີສນ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ລກ຺ຂຕສມ຺ປຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ "ອທ຺ຊາຍໍ ພຸທ຺ໂຊ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ຄຕ຺ວາ ເອວມາຫຯ

໖໕໗ຯ ເອກາທສາຍໍ ອຖຕ຺ຕໂນ ຄມນນ຺ຕິ ປຜິສນ຺ຊິວເສນ ອຣູປຄມນໍຯ ອກລຸຍຣູໂປ ຄລຸອຍຕິ ອສ຺ສຸການິຕິ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຣູປູປປຕ຺ຕີ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ "ນ ທານາທໍ ອສ຺ສ ສມ຺ມເທສນໍ ໂສຕຸໍ ລຈ຺ຉາມິ"ຕິ ອຕ຺ຜຖຣູໂປ ພລວໂສກາກິກເວນ ໂທມນສ຺ສຊາໂຕ ທຸຕ຺ວາ ອສ຺ສູນິ ປາເຕຕິ ຄລຸອຍຕິຯ "ຄຣຍຕິ"ຕິປີ ປາໂຖຯ ຍທິ ປເນສ ຣູປກເວ ຈິຕ຺ຕໍ ນເມຍ຺ຍ, ກີ ຕຕ຺ຖ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເຍ ເນວໍ ໂຣທຕີຕິ? ນ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ອກຸສລຕາຍ ປເນຕໍ ວິຊີ ນ ຊານາຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ໂທມນສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕາ ສມາປຕ຺ຕິລາເກນ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາຕີ ເຈ? ນ, ວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາ ເອວຯ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ທີ ກິເລສາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ສມາປຕ຺ຕິລາກີນໍ ປນ ພລວປ຺ຈ຺ຈເຍນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ກິເລເສ ປຣິຫີນຊ຺ຊານຕ຺ຕາ ກຸຕສ຺ສ ອຣູປຄມນນ຺ຕິ ເຈ? ອປ຺ປກາສິເຣນ ປຸນາຊິຄມໂຕຯ ສມາປຕ຺ຕິລາກີໂນ ທີ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ກິເລເສ ພລວວິຕິກ຺ກມໍ ອນາປຊ຺ຊນ຺ຕາ ວູປສນ຺ຕມຕ຺ເຕເຍວ ກິເລສເວເຄ ປຸນ ຕໍ ວິເສສໍ ອປ຺ປກາສິເຣເນວາຊິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, "ປຣິຫີນວິເສສາ ອິເມ"ຕິປີ ທຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕາທີໂສ ຈ ເອໂສຯ ໂນ ເຈ ກຸມາເຣ ກວິສ຺ສຕີ ອນ຺ຕຣາໂຍຕິ ນ ກວິສ຺ສຕີ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ມີ ກຸມາເຣ ອນ຺ຕຣາໂຍຯ

໖໕໘ຯ ທ຺ວາທສາຍໍ ນ ໂອຣກາຍນ຺ຕິ ອຍໍ ໂອຣໂກ ປຣິຕ຺ໂຕ ນ ໂຫຕິຯ ອຸຕ຺ຕຣຄາຖາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ພຸທ຺ຊກາວໍ ສນ຺ຊາຍາຫຯ

໖໕໙ຯ ເຕຣສາຍໍ ສມ຺ໂພຊິຍຄ຺ຄນ຺ຕິ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕ຺ຕຄ຺ຄຸຕາຕໍຯ ຕຄ຺ຫີ ອວິປຣີຕກາເວນ ສມ຺ມາ ພຸຊ຺ຊນ຺ໂຕ ສມ຺ໂພຊີ, ກຕ຺ຖຈິ ອາວ ຣຕາກາເວນ ສພ຺ພລາຕ຺ຕຸຕມ຺ໂຕ "ອຄ຺ຄ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຜຸສິສ຺ສຕີຕິ ປາປຸຕິສ຺ສຕິຯ ປຣມວິສຸທ຺ຊທສ຺ສີຕິ ນິພ຺ພານທສ຺ສີຯ ຕຄ຺ຫີ ເອການ຺ຕວິສຸທ຺ຊຕ຺ຕາ ປຣມວິສຸທ຺ຊໍຯ ວິຕ຺ຖາຣິກສ຺ສາຕິ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ອສ຺ສຯ ພຣທ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ສາສນໍຯ

໑໐໐ຯ ຈຸທ຺ທສາຍໍ ອຖນ຺ຕຣາຕິ ອນ຺ຕຣາເຍວ ອສ຺ສ, ສມ຺ໂພຊີປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ໂອຣໂຕ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ນ ໂສສ຺ສນ຺ຕິ ນ ສຸຕິສ຺ສໍຯ ອສມຊຣສ຺ສາຕິ ອສມວິຣິຍສ຺ສຯ ອຜ຺ໂຜຕິ ອາຕ຺ໂຣຯ ພ຺ຍສນໍ ຄໂຕຕິ ສຸຂວິນາສໍ ປຕ຺ໂຕຯ ອໝາວິຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕ, ສພ຺ພໍ ໂທມ ນສ຺ສຸປ຺ປາທເມວ ສນ຺ຊາຍາຫຯ ໂທມນສ຺ເສນ ທີ ໂສ ອາຕ຺ໂຣຯ ຕຄ຺ຈສ຺ສ ສຸຂພ຺ຍສນ຺ໂຕ ພ຺ຍສນໍ, ສຸຂວິນາສນ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫ ຕິຯ ເຕນ ຈ ໂສ ເຈຕສິກອໝກູເຕນ ອໝາວີຯ

໑໐໑ຯ ປນ຺ນຣສາຍໍ ວິປຸລໍ ຊເນຕ຺ວານາຕິ ວິປຸລໍ ຊເນຕ຺ວາຯ ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ນິຄ຺ຄມາຕິ ນິຄ຺ຄໂຕຯ ເອວໍ ນິຄ຺ຄໂຕ ຈ ໂສ ກາຄິເນຍ຺ຍໍ ສຍນ຺ຕິ ສກໍ ກາຄິເນຍ຺ຍໍ, ອຕ຺ຕໂນ ກຄິນິຍາ ປຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສມາທເປສີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ປາຍຸກກາວໍ ຄຕ຺ວາ ກນິຜ຺ຖາຄຄິນິຍາ ຈ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ນາລກສ຺ສ ມາຕາວກສ຺ສ ອຸປຈິຕປຸຄ຺ຄຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ຄຕ຺ວາ "ວຸທ຺ຒີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປ຺ມາທມ຺ປີ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ"ຕິ ນໍ ອນຸກມ຺ປມາໂນ ກຄິນິຍາ ພຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ "ກທໍ ນາລໂກ"ຕິຯ "ພທີ, ກນ຺ເຕ, ກີລອຕິ"ຕິຯ "ອາ

ເນຖ ນ''ນ຺ຕິ ອາຓາເປຕ຺ວາ ຕງ຺ຂເຓເຍວ ຕາປສປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ສມາທເປສີ ໂອວທິ ອນຸສາສິຯ ກຖໍ? ''ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຆສໍ...ເປ... ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ''ນ຺ຕິ ໂສຬສມຄາຖມາຫຯ

໗໐໒ຯ ຕຕ຺ຖ ຍທ ປຣໂຕຕິ ຍທາ ປຣໂຕຯ ຘມ຺ມມຄ຺ຄນ຺ຕິ ປຣມຘມ຺ມສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ, ຘມ຺ມໍ ວາ ອຄ຺ຄໍ ສຫ ປຏິປທາຍ ນິພ຺ພານໍຯ ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ສມຓຘມ຺ມໍຯ

໗໐໓ຯ ສຕ຺ຕຣສາຍໍ ຕາທິນາຕິ ຕສ຺ສຕ຺ຖິເຕນ, ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ຠເນ ສມາຘິລາເຠ ຈ ສຕິ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕກິເລເສນ ສມາຫິຕຈິຕ຺ເຕນ ຈາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອນາຄເຕ ປຣມວິສຸທ຺ຘທສ຺ສິນາຕິ ''ອຍໍ ນາລໂກ ອນາຄເຕ ກາເລ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປຣມວິສຸທ຺ຘໍ ນິພ຺ພານໍ ປສ຺ສິສ຺ສຕີ''ຕິ ເອວໍ ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ໂສ ອິສິ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ''ອນາຄເຕ ປຣມວິສຸທ຺ຘທສ຺ສີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນ ອນາຄເຕ ປຣມວິສຸທ຺ຘທສ຺ສິນາຯ ອຸປ຺ຈິຕປຸຎ຺ຎສຎ຺ຈໂຍຕິ ປທຸມຸຕ຺ຕຣໂຕ ປຠຸຕິ ກຕປຸຎ຺ຎສຎ຺ຈໂຍຯ ປຕິກ຺ຂນ຺ຕິ ອາຄມຍມາໂນຯ ປຣິວສີຕິ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຕາປສເວເສນ ວສິຯ ຣກ຺ຂິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍຕິ ຣກ຺ຂິຕໂສຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ຫຸຕ຺ວາຯ ໂສ ກິຣ ຕໂຕ ປຠຸຕິ ອຸທເກ ນ ນິມຸຊ຺ຊິ ''ອຸທກໍ ປວິສິຕ຺ວາ ໂສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວິນາເສຍ຺ຍ, ຕໂຕ ຘມ຺ມສ຺ສວນພາຘິໂຣ ຠເວຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຯ

໗໐໔ຯ ອຏ຺ຐາຣສາຍໍ ສຸຕ຺ວານ ໂຆສນ຺ຕິ ໂສ ນາລໂກ ເອວໍ ປຣິວສນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຠຄວຕາ ສມ຺ໂພຘິໍ ປຕ຺ວາ ພາຣາຓສິຍໍ ຘມ຺ມຈກ຺ເກ ປວຕ຺ຕິເຕ ຕໍ ''ຠຄວຕາ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວຕ ໂສ ຠຄວາ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຊິນວຣຈກ຺ກວຕ຺ຕເນ ປວຕ຺ຕໂຆສໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖກາມາຫິ ເທວຕາຫິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣຈິຕໍ ສຸຕ຺ວາຯ ຄນ຺ຕ຺ວານ ທິສ຺ວາ ອິສິນິສຠນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຫໍ ເທວຕາຫິ ໂມເນຍ຺ຍໂກລາຫເລ ກຍິຣມາເນ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ອິສິປຕນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ນາລໂກ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສາມີ''ຕິ ອິມິນາ ຈ ອຠິສນ຺ຘິນາ ວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ນິສຠສທິສໍ ອິສິນິສຠໍ ຠຄວນ຺ຕໍຯ ປສນ຺ໂນຕິ ສຫ ທສ຺ສເນເນວ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາຯ ໂມເນຍ຺ຍເສຏ຺ຐນ຺ຕິ ຎາຓຸຕ຺ຕມໍ, ມຄ຺ຄຎາຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສມາຄເຕ ອສິຕາວ຺ຫຍສ຺ສ ສາສເນຕິ ອສິຕສ຺ສ ອິສີໂນ ໂອວາທກາເລ ອນຸປ຺ປຕ຺ເຕຯ ເຕນ ຫິ – ''ຍທາ ວິວຣຕິ ຘມ຺ມມຄ຺ຄໍ, ຕທາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສມຍໍ ປຣິປຸຈ຺ຉມາໂນ ຈຣສ຺ສຸ ຕສ຺ມິໍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ''ນ຺ຕິ ອນຸສິຏ຺ໂຐ, ອຍຎ຺ຈ ໂສ ກາໂລຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ສມາຄເຕ ອສິຕາວ຺ຫຍສ຺ສ ສາສເນ''ຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ອຍໍ ຕາວ ວຕ຺ຖຸຄາຖາວຓ຺ຓນາຯ

໗໐໕ຯ ປຸຈ຺ຉາຄາຖາທ຺ວເຍ ອຎ຺ຎາຕເມຕນ຺ຕິ ວິທິຕໍ ມຍາ ເອຕໍຯ ຍຖາຕຖນ຺ຕິ ອວິປຣີຕໍຯ ໂກ ອຘິປ຺ປາໂຍ? ຍໍ ອສິໂຕ ''ສມ຺ໂພຘິຍຄ຺ຄໍ ຜຸສິສ຺ສຕາຍໍ ກຸມາໂຣ''ຕິ ຎຕ຺ວາ ''ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຆສໍ ຍທ ປຣໂຕ ສຸໂຓສິ, ສມ຺ໂພຘິປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິວຣຕິ ຘມ຺ມມຄ຺ຄ''ນ຺ຕິ ມໍ ອວຈ, ຕເທຕໍ ມຍາ ອສິຕສ຺ສ ວຈນໍ ອຊ຺ຊ ຠຄວນ຺ຕໍ ສກ຺ຂີ ທິສ຺ວາ ''ຍຖາຕຖເມວາ''ຕິ ອຎ຺ຎາຕນ຺ຕິຯ ຕໍ ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ຕໍຯ ສພ຺ພຘມ຺ມານ ປາຣຄຸນ຺ຕິ ເຫມວຕສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຉຫິ ອາກາເຣຫິຯ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ປາຣຄຕໍຯ

໗໐໖ຯອນຄາຣິຍຸເປຕສ຺ສາຕິ ອນຄາຣິຍໍ ອຸເປຕສ຺ສ, ປພ຺ພຊິຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ຊິຄີສໂຕຕິ ອຣິເຍຫິ ອາຈິຓ຺ຓໍ ອນຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐໍ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ປຣິເຍສມານສ຺ສຯ ໂມເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ມຸນີນໍ ສນ຺ຕກໍຯ ອຸຕ຺ຕມໍ ປທນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມປຏິປທໍຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

໗໐໗ຯ ອຖສ຺ສ ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ຠຄວາ ''ໂມເນຍ຺ຍໍ ເຕ ອຸປຎ຺ຎິສ຺ສ''ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ໂມເນຍ຺ຍປຏິປທໍ ພ຺ຍາກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸປຎ຺ຎິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸປຎ຺ຎາເປຍ຺ຍໍ, ວິວເຣຍ຺ຍໍ ປຎ຺ຎາເປຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸກ຺ກຣໍ ທຸຣຠິສມ຺ຠວນ຺ຕິ ກາຕຸຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂໍ ກຍິຣມານຎ຺ຈ ສມ຺ຠວິຕຸໍ ສຫິຕຸໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ອຫໍ ເຕ ໂມເນຍ຺ຍໍ ປຎ຺ຎາເປຍ຺ຍໍ, ຍທິ ນໍ ກາຕຸໍ ວາ ອຠິສມ຺ໂຠຕຸໍ ວາ ສກ຺ເກຍ຺ຍ, ເອວໍ ປນ ທຸກ຺ກຣໍ ທຸຣຠິສມ຺ຠວໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນກາລໂຕ ປຠຸຕິ ກິລິຏ຺ຐຈິຕ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ນໍ ເອກສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເອໂກວ ສາວໂກ ກໂຣຕິ ຈ ສມ຺ໂຠຕິ ຈາຕິຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ໂມເນຍ຺ຍສ຺ສ ທຸກ຺ກຣຠາວໍ ທຸຣຠິສມ຺ຠວຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ນາລກສ຺ສ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕ຺ວາ ຕມສ຺ສ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ອາຫ ''ຫນ຺ທ ເຕ ນໍ ປວກ຺ຂາມິ, ສນ຺ຖມ຺ຠສ຺ສຸ ທລ຺ໂຫ ຠວາ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫນ຺ທາຕິ ພ຺ຍວສາຍຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ເຕ ນໍ ປວກ຺ຂາມີຕິ ຕຸຍ຺ຫໍ ຕໍ ໂມເນຍ຺ຍໍ ປວກ຺ຂາມິຯ ສນ຺ຖມ຺ຠສ຺ສູຕິ ທຸກ຺ກຣກຣຓສມຕ຺ເຖນ ວິຣິຍູປຕ຺ຖມ຺ເຠນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠຍຯ ທລ຺ໂຫ ຠ

ວາຕິ ທຸຣກິສມ຺ກວສໜສມຕ຺ຖາຍ ອສິຖິລປຣກ຺ກມຕາຍ ຖິໂຣ ໂຫຕິ. ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ອຸປ຺ຈິຕປ຺ຸຍ຺ສມ຺ກາໂຣ, ຕສ຺ມາຫໍ ເອກນ຺ຕພ຺ຍວສິໂຕວ ໜຸຕ຺ວາ ເອວໍ ທຸກ຺ກຣໍ ທຸຣກິສມ຺ກວມ຺ປີ ສມານໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ຕໍ ໂມເນຍ຺ຍໍ ປວກ຺ຂາມິ, ສນ຺ຖມ຺ກສ຺ສ ທ ລຸໂຫ ກວາຕິ.

ກ຺໐໗. ເອວໍ ປຣມສລ຺ເລຂໍ ໂມເນຍ຺ຍວຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ນາລກໍ ສນ຺ຖມ຺ກເນ ທລ຺ຫີກາເວ ຈ ນິໂຍເຊຕ຺ວາ ປຄ຺ມໍ ຕາວ ຄາມູ ປນິພທ຺ຄກິເລສປ຺ປຫານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສມານກາຄ’’ນ຺ຕິ ອຸປ຺ຫ຺ຒຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສມານກາຄນ຺ຕິ ສມກາຄໍ ເອກສທິສໍ ນິນ຺ນານາກຣຕໍ. ອກ຺ກຸຍ຺ຖວນ຺ທິຕນ຺ຕິ ອກ຺ໂກສລ຺ຈ ວນ຺ທນລ຺ຈ.

ອິທານິ ຍຖາ ຕໍ ສມານກາຄໍ ກຍິຣຕິ, ຕໍ ອຸປາຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມໂນປໂທສ’’ນ຺ຕິ ອຸປ຺ຫ຺ຒຄາຖມາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອກ຺ກຸຍ຺ໂຖ ມໂນປໂທສໍ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍ, ວນ຺ທິໂຕ ສນ຺ໂຕ ອນຸຕ຺ຕໂຕ ຈເຣ, ຣລ຺ຌາປີ ວນ຺ທິໂຕ ສມາໂນ ‘‘ມໍ ວນ຺ທຕີ’’ຕິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ນາປ຺ຊ ເຊຍ຺ຍ.

ກ຺໐໘. ອິທານິ ອຣລ຺ລູປນິພທ຺ຄກິເລສປ຺ປຫານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຸຈ຺ຈາວຈາ’’ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຣລ຺ລສລ຺ລິເຕ ທາ ເຍປີ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ຖວເສນ ອຸຈ຺ຈາວຈາ ນານປ຺ປກາຣາ ອາຣມ຺ມຕາ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕິ, ຈກ຺ຂາທີນໍ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕ ຈ ໂຂ ອຄ຺ຄິສິຂູປມາ ປຣິລຸອາຫຊນກຍ຺ເຖນ. ຍຖາ ວາ ໜຍ຺ໜມາເນ ວເນ ອຄ຺ຄິສິຂາ ນານປ຺ປກາຣຕາຍ ອຸຈ຺ຈາວຈາ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕິ, ສນູມາປີ, ວິສູມາປີ, ນີລາປີ, ປີຕາປີ, ຣຕ຺ຕາປີ, ຂຸທ຺ທກາປີ, ມໜນ຺ຕາປີ, ເອວໍ ສີຫພ຺ຍຄ຺ໝມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສວິວິຘວິຫງຄວິຣຸຕປ຺ຸປ຺ຜຜລປລ຺ລວາທິເກທວເສນ ນານປ຺ປກາຣຕາຍ ທາເຍ ອຸຈ຺ຈາວຈາ ອາຣມ຺ມຕາ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕິ ກຶສນກາປີ, ຣຊນິຍາປີ, ໂທສນິຍາປີ, ໂມໜນິຍາປີ. ເຕນາຫ – ‘‘ອຸຈ຺ຈາວຈາ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕິ, ທາເຍ ອຄ຺ຄິສິຂູປມາ’’ຕິ. ເອວໍ ນິຈ຺ຉຣນ຺ເຕສຸ ຈ ອຸຈ຺ຈາວເຈສຸ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ຍາ ກາຈິ ອຸຍ຺ຍານວນຈາຣິກໍ ຄຕາ ສມານາ ປກຕິຍາ ວາ ວນຈາຣິນິໂຍ ກຍ຺ຖຫາຣິກາທໂຍ ຣໂຫຄຕໍ ທິສ຺ວາ ໜສິຕລປິຕຣຸທິຕທຸນ຺ນິວຕ຺ຖາທີຫິ ນາຣິໂຍ ມຸນິ ປໂລເກນ຺ຕິ, ຕາ ສຸ ຕໍ ມາ ປໂລກຍຸໍ, ຕາ ນາຣິໂຍ ຕໍ ມາ ປໂລກຍຸໍ. ຍຖາ ນ ປໂລເກນ຺ຕິ, ຕຖາ ກໂຣຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ກ຺໑໐-໑໑. ເອວມສ຺ສ ກຄວາ ຄາເມ ຈ ອຣລ຺ເລ ຈ ປຜິປຕ຺ຕິວິຘີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສີລສໍວຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວິຣໂຕ ເມຖຸນາ ຘມ຺ມາ’’ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຫິຕ຺ວາ ກາເມ ປໂຣປເຣຕິ ເມຖຸນຘມ຺ມໂຕ ອວເສເສປີ ສຸນ຺ທເຣ ຈ ອສຸນ຺ທເຣ ຈ ປລ຺ຈກາມຄຸເຕ ຫິຕ຺ວາ. ຕປ຺ປຫາເນນ ຫິ ເມຖຸນວິຣຕິ ສຸສມ຺ປນ຺ນາ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ – ‘‘ຫິຕ຺ວາ ກາເມ ປໂຣປເຣ’’ຕິ. ອຍເມຕ຺ຖ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ‘‘ອວິຣຸທ຺ໂຘ’’ຕິອາທີນິ ປນ ປທານິ ‘‘ນ ຫເນຍ຺ຍ, ນ ຘາຕເຍ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕາຍ ປາຕາຕິປາຕາເວຣມຕິຍາ ສມ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕານິ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປວຕ຺ຕນາ – ປຣປກ຺ຂິເຍສຸ ປາເຕສຸ ອວິຣຸທ຺ໂຘ, ອຕ຺ຕປກ຺ຂິເຍສຸ ອສາຣຕ຺ໂຕ, ສພ຺ເພປີ ສຕຕ຺ໜນິຕ຺ຕຕ຺ຫຕາຍ ຕສຖາວເຣ ປາເຕ ຊີວິຕຸກາມຕາຍ ອມຣິຕຸກາມຕາຍ ສຸຂກາມຕາຍ ທຸກ຺ຂປຜິກູລຕາຍ ຈ ‘‘ຍຖາ ອຫໍ ຕຖາ ເອເຕ’’ຕິ ອຕ຺ຕສມານຕາຍ ເຕສຸ ວິໂຣຘໍ ວິເນນ຺ໂຕ ເຕເນວ ປກາເຣນ ‘‘ຍຖາ ເອເຕ ຕຖາ ອຫ’’ນ຺ຕິ ປເຣສໍ ສມານຕາຍ ຈ ອຕ຺ຕນິ ອນຸໂຣຘໍ ວິເນນ຺ໂຕ ເອວໍ ອຸກຍຖາປີ ອນຸໂຣຘວິໂຣຘວິປ຺ປຫີໂນ ໜຸຕ຺ວາ ມຣຕາປຜິກູລຕາຍ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປມໍ ກຕ຺ວາ ປາເຕສຸ ເຍ ເກຈິ ຕເສ ວາ ຖາວເຣ ວາ ປາເຕ ນ ຫເນຍ຺ຍ ສາຫຕ຺ຖິກາທີຫີ ປໂຍເຄຫີ, ນ ຘາຕເຍ ອາຕຕ຺ຕິກາທີຫີຕິ.

ກ຺໑໘. ເອວມສ຺ສ ເມຖຸນວິຣຕິປາຕາຕິປາຕວິຣຕິມຸເຂນ ສງ຺ເຂປໂຕ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສີລໍ ວຕ຺ວາ ‘‘ຫິຕ຺ວາ ກາເມ’’ຕິອາທີຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣລ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຫິຕ຺ວາ ອິຈ຺ຉລ຺ຈາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍາຍໍ ຕຕ຺ໜາ ເອກໍ ລທ຺ຘາ ທຸຕິຍໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ທ຺ເວ ລທ຺ຘາ ຕຕິຍໍ, ສຕສຫສ຺ສໍ ລທ຺ຘາ ຕທຸຕ຺ຕຣິມ຺ປີ ອິຈ຺ຉຕີຕິ ເອວໍ ອປ຺ປຜິລທ຺ຘວິສຍໍ ອິຈ຺ຉນໂຕ ‘‘ອິຈ຺ຉາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ປຜິລທ຺ຘວິສຍລຸພ຺ກໂນ ໂລໂກ. ຕໍ ຫິຕ຺ວາ ອິຈ຺ຉລ຺ຈ ໂລກລ຺ຈ ຍຕ຺ຖ ສຕ຺ໂຕ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ, ຍສ຺ມິ ຈີວຣາທິປຈ຺ຈເຍ ເຕຫິ ອິຈ຺ຉາໂລເກຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ສຕ຺ໂຕ ລຄ຺ໂຄ ປຜິພທ຺ໂຘ ຕິຍ຺ຖຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕໍ ອຸກຍມ຺ປີ ຫິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຖໍ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິ ອວິໂຣເຘນ຺ໂຕ ຌາຕຈກ຺ຂຸນາ ຈກ຺ຂຸມາ ໜຸຕ຺ວາ ອິມໍ ໂມເນຍ຺ຍປຜິປທໍ ປຜິປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ເອວລ຺ຫິ ປຜິປນ຺ໂນ ຕເຣຍ຺ຍ ນຣກໍ ອິມໍ, ທຸປ຺ປູຣຕຍ຺ເຖນ ນຣກສລ຺ລິຕໍ ມິຈ຺ຉາຊີວເຫຕຸກູຕໍ ອິມໍ ປຈ຺ຈຍຕຕ຺ຫໍ ຕເຣຍ຺ຍ, ອິມາຍ ວາ ປຜິປທາຍ ຕເຣຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ກ຺໑໙. ເອວໍ ປຈ຺ຈຍຕຕ຺ຫາປ຺ຫານມຸເຂນ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລຸຕາມຸເຂນ ປຈ຺ຈຍປຣິໂກຄສີລໍ ຕທນຸສາເຣນ ຈ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິ, ຕາວ ປຜິປທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອູນູທໂຣ’’ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຘມ຺ເມນ ສເມນ

ລທ຺ເຂສຸ ອິຕຣີຕຣຈີວຣາທີສຸ ປຈ຺ຈເຍສຸ ອາຫາຣໍ ຕາວ ອາຫາເຣນ຺ໂຕ –

‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຍ຺ຈ ອາໂລເປ, ອກຸຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປິເວ;

ອລໍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ, ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ’’ຕິຯ (ເຖຣຄາຯ ໙໘໓) –

ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອູເນົາທໂຣ ອສ຺ສ, ນ ວາຕກາຣິຕກາສ຺ຕາ ວິຍ ອຸທ຺ຂຸມາຕຸທໂຣ, ກຕ຺ຕສມ຺ມທປຈ຺ຈຍາ ຖີນມິທ຺ຂໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອູນູທໂຣ ໂຫນ຺ໂຕປິ ຈ ມິຕາຫາໂຣ ອສ຺ສ ໂກຂເນ ມຕ຺ຕຍ຺ຍູ, ‘‘ເນວ ທວາຍາ’’ຕິອາທິນາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຕນ ຄຸຕ຺ໂຕ ໂທສໂຕ ຈ ປຣິຈ຺ຂິນ຺ນາຫາໂຣຯ ເອວໍ ມິຕາຫາໂຣ ສມາໂນປິ ປຈ຺ຈຍສຸຕງ຺ຄປຣິຍຕ຺ຕິອຂີຄມວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຂາຍ ອປ຺ປິຈ຺ຂຕາຍ ອປ຺ປິຈ຺ໂຂ ອສ຺ສຯ ເອກໍເສນ ຫິ ໂມເນຍ຺ຍປຝິປທໍ ປຝິປນ຺ເນນ ກິກ຺ຂຸນາ ເອວໍ ອປ຺ປິຈ຺ເຂນ ກວິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ເອເກາກສ຺ມິ ປຈ຺ຈເຍ ຕີຫິ ສນ຺ໂຕເສຫິ ສນ຺ຕຸສ຺ສນາ ປຈ຺ຈຍປ຺ປິຈ຺ຂຕາຯ ສຸຕງ຺ຄສຣສ຺ເສວ ສໂຕ ‘‘ສຸຕວາຕີ ມໍ ປເຣ ຊານນ຺ຕູ’’ຕິ ອນິຈ຺ຂນຕາ ສຸຕງ຺ຄປ຺ປິຈ຺ຂຕາຯ ພຫຸສ຺ສຸຕສ຺ເສວ ສໂຕ ‘‘ພຫຸສ຺ສຸໂຕຕິ ມໍ ປເຣ ຊານນ຺ຕູ’’ຕິ ອນິຈ຺ຂນຕາ ປຣິຍຕ຺ຕິອປ຺ປິຈ຺ຂຕາ ມຊ຺ຊນ຺ຕິກຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວິຍຯ ອຂີຄມສມ຺ປນ຺ນສ຺ເສວ ສໂຕ ‘‘ອຂີຄໂຕ ອຍໍ ກຸສລໍ ຂມ຺ມນ຺ຕິ ມໍ ປເຣ ຊານນ຺ຕູ’’ຕິ ອນິຈ຺ຂນຕາ ອຂີຄມປ຺ປິຈ຺ຂຕາຯ ສາ ຈ ອຣຫຕ຺ຕາຂີຄມໂຕ ໂອຣໍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຣຫຕ຺ຕາຂີຄມຕ຺ຖຍ຺ຫີ ອຍໍ ປຝິປທາຕິຯ ເອວໍ ອປ຺ປິຈ຺ໂຂປິ ຈ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ຕຕ຺ຫາໂລລຸປ຺ປໍ ຫິຕ຺ວາ ອໂລລຸໂປ ອສ຺ສຯ ເອວໍ ອໂລລຸໂປ ຫິ ສທາ ອິຈ຺ຂາຍ ນິຈ຺ຂາໂຕ ອນິຈ຺ໂຂ ໂຫຕິ ນິພ຺ພຸໂຕ, ຍາຍ ອິຈ຺ຂາຍ ຂາຕາ ໂຫນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ຂຸປ຺ປິປາສາຕຸຣາ ວິຍ ອຕິຕ຺ຕາ, ຕາຍ ອິຈ຺ຂາຍ ອນິຈ຺ໂຂ ໂຫຕິ ອນິຈ຺ຂຕ຺ຕາ ຈ ນິຈ຺ຂາໂຕ ໂຫຕິ ອນາຕຸໂຣ ປຣມຕິຕ຺ຕິປ຺ປຕ຺ໂຕຯ ເອວໍ ນິຈ຺ຂາຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພຸໂຕ ໂຫຕິ ວູປສນ຺ຕສພ຺ພກິເລສປຣິຬາໂຫຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຝິປາຝິຍາ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ກ໑໘ຯ ເອວໍ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິ, ຕາວປຝິປທໍ ກເຖຕ຺ວາ ອິທານິ ຕໍ ປຝິປທໍ ປຝິປນ຺ນສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິນິຍຸກໍ ສຸຕງ຺ຄສມາທານໍ ເສນາສນວຕ຺ຕຍ຺ຈ ກເຖນ຺ໂຕ ‘‘ສ ປິຕ຺ຑຈາຣ’’ນ຺ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສ ປິຕ຺ຑຈາຣໍ ຈຣິຕ຺ວາຕິ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ວາ ກຕ຺ວາຯ ວນນ຺ຕມກິຫາຣເຍຕິ ອປ຺ປຍ຺ຈິໂຕ ຄິຫິປ຺ປຍ຺ເຈນ ວນໍ ເອວ ຄຈ຺ເຂຍ຺ຍຯ ອຸປຍ຺ຄິໂຕ ຣຸກ຺ຂມູລສ຺ມິນ຺ຕິ ຣຸກ຺ຂມູເລ ຄິໂຕ ວາ ຫຸຕ຺ວາຯ ອາສນູປຄໂຕຕິ ອາສນໍ ອຸປຄໂຕ ວາ ຫຸຕ຺ວາ, ນີສິນ຺ໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ມຸນີຕິ ໂມເນຍ຺ຍປຝິປທໍ ປຝິປນ຺ໂນຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ປິຕ຺ຑຈາຣໍ ຈຣິຕ຺ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ປິຕ຺ຑປາຕິກງ຺ຄໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອຸກ຺ກຍ຺ຄປິຕ຺ຑປາຕິໂກ ສປທານຈາຣີ ເອກາສນິໂກ ປຕ຺ຕປິຕ຺ຑິໂກ ຂລຸປຈ຺ຂາກຕ຺ຕິໂກ ຈ ໂຫຕິເຍວ, ເຕຈີວຣິກປໍສຸກູລມ຺ປິ ຈ ສມາຫິຍເຕວ, ຕສ຺ມາ ອິມານິປິ ຂ ວຸຕ຺ຕາເນວ ໂຫນ຺ຕິຯ ‘‘ວນນ຺ຕມກິຫາຣເຍ’’ຕິ ອິມິນາ ປນ ອາຣຍ຺ຍິກງ຺ຄໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ‘‘ອຸປຍ຺ຄິໂຕ ຣຸກ຺ຂມູລສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຣຸກ຺ຂມູລິກງ຺ຄໍ, ‘‘ອາສນູປຄໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄໍຯ ຍຖາກ຺ກມໍ ປນ ເອເຕສໍ ອນ຺ໂລມຕ຺ຕາ ອພ຺ໂກກາສິກຍຖາສນ຺ຖຕິກໂສສານິກງ຺ຄານິ ວຸຕ຺ຕານິເຍວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເອວເມຕາຍ ຄາຖາຍ ເຕຣສ ສຸຕງ຺ຄານິ ນາລກຕ຺ເຖຣສ຺ສ ກເຖສິຯ

ກ໑໘ຯສ ຊານປສຸໂຕ ສີໂຣຕິ ໂສ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຊານສ຺ສ ອຸປ຺ປາທເນນ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອາວຊ຺ຊນສມາປຊ຺ຊນາຂິຍ຺ຄານວຸຍ຺ຄານປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຕຫິ ຈ ຊາເນສຸ ປສຸໂຕ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕຯ ສີໂຣຕິ ສິຕິສມ຺ປນ຺ໂນຯ ວນນ຺ເຕ ຣມິໂຕ ສິຍາຕິ ວເນ ອກິຣໂຕ ສິຍາ, ຄາມນ຺ຕເສນາສເນ ນາກິຣເມຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຊາເຍຖຣຸກ຺ຂມູລສ຺ມີ, ອຕ຺ຕານມກິໂຕສຍນ຺ຕີ ນ ເກວລໍ ໂລກິຍຊ຺ຊານປສຸໂຕເຍວ ສິຍາ, ອປິຈ ໂຂ ຕສ຺ມີເຍວ ຣຸກ຺ຂມູເລ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄາທິສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊ຺ຊາເນນາປິ ອຕ຺ຕານໍ ອຕີວ ໂຕເສນ຺ໂຕ ຊາເຍຖຯ ປຣມສ຺ສາສປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຫິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊ຺ຊາເນເນວ ຈິຕ຺ຕໍ ອຕີວ ຕຸສ຺ສຕີ, ນ ອຍ຺ເຍນຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອຕ຺ຕານມກິໂຕສຍ’’ນ຺ຕີຯ ເອວມິມາຍ ຄາຖາຍ ຊານປສຸຕຕາຍ ວນນ຺ຕເສນາສນາກິຣຕີ ອຣຫຕ຺ຕຍ຺ຈ ກເຖສິຯ

ກ໑໙ຯ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ອິມໍ ຂມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ນາລກຕ຺ເຖໂຣ ວນນ຺ຕມກິຫາເຣຕ຺ວາ ນິຣາຫາໂຣປິ ປຝິປທາປູຣເກ ອຕີວ ອຸສ຺ສຸກ຺ໂກ ອໂຫສີ, ນິຣາຫາເຣນ ຈ ສມຕຂມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຯ ຕຖາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຫິ ຊີວິຕໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ, ກິເລເສ ປນ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ເຕນ ອາຫາໂຣ ປຣິເຍສິຕພ຺ໂພ, ອຍເມຕ຺ຖ ຍາໂຍຯ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ກຄວາ ອປຣາປເຣສຸປິ ທິວເສສຸ ປິຕ຺ຑາຍ ຈຣິຕພ຺ພໍ, ກິເລສາ ປນ ນ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິນິຍຸກໍເຍວ ກິກ຺ຂາຈາຣວຕ຺ຕໍ ກເຖນ຺ໂຕ ‘‘ຕໂຕ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ’’ຕິອາທິກາ ຂ ຄາຖາໂຍ ອກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ຕໂຕຕິ ‘‘ສ ປິຕ຺ຑຈາຣໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ວນນ຺ຕມກິຫາຣເຍ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປິຕ຺ຑຈາຣວນນ຺ຕາກິຫາຣໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປີຯ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນຕິ ຣຕ຺ຕິສມຕິກ຺ກເມ, ທຸຕິຍທິວເສຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຄາມນ຺ຕມກິຫາຣເຍຕິ

ອາກິສມາຈາຣິກາວຕຸຕໍ ກຕຸວາ ຍາວ ກິກຸຂາຈາຣເວລາ, ຕາວ ວິເວການປຸພຸຣູເຫຕຸວາ ຄຕປຈຸຈາຄຕວຕຸເຕ ວຸຕຸຕນເຍນ ການຸມຜຸຖານໍ ມນສີ ກໂຣນຸໂຕ ຄານໍ ຄຈຸເຉຍຸຍ។ ອວຸຫານໍ ນາກິບນຸເທຍຸຍາຕິ ''ການຸເຕ, ອມຸຫາກໍ ໝເຣ ກຸລຸຊິຕພຸພ''ນຸຕິ ນິມນຸຕນໍ, ''ເທຕິ ນຸ ໂຂ ນ ເທຕິ ນຸ ໂຂ ສຸນຸທຣໍ ນຸ ໂຂ ເທຕິ ອສຸນຸທຣໍ ນຸ ໂຂ ເທຕິ''ຕິ ເອວຣູປໍ ວິຕກຸກໍ ໂກຊນລຸຈ ປຜິປຫາ ປູຣໂກ ກິກຸຂຸ ນາກິບນຸເທຍຸຍ, ນປຸປຜິຄຸຄຕຸເຫຍຸຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ຍທິ ປນ ພລກຸກາເຣນ ປຕຸຕໍ ຄເຫຕຸວາ ປູເຣຕຸວາ ເທນຸຕິ, ປຣິກຸລຸຊິຕຸວາ ສມຜສມຸໂມ ກາຕພຸໂພ, ຊຕຸງຄໍ ນ ກຸປຸປຕິ, ຕທຸປາຫາຍ ປນ ຕໍ ຄາມໍ ນ ປວິສິຕພຸພໍ។ ອກິຫາຣລຸຈ ຄາມໂຕຕິ ສເຈ ຄາມໍ ປວິຜຸຖສຸສ ປາຕິສເຕທີປິ ກຕຸຕໍ ອກິຫຣນຸຕິ , ຕມຸປິ ນາກິບນຸເທຍຸຍ, ຕໂຕ ເອກາສິຕຸຖມຸປິ ນປຸປຜິຄຸຄຕຸເຫຍຸຍ, ອລຸລຫຕຸຖ ໝຣປຜິປາຜິຍາ ປີຕຸຫປາຕເມວ ຈເຣຍຸຍາຕິ។

ກ໑ກ໗ນມຸນີ ຄາມມາຄມຸມ, ກຸເລສຸ ສຫສາ ຈເຣຕິ ໂສ ຈ ໂມນຕຸຖາຍ ປຜິປນຸນໂກ ມຸນີ ຄາມໍ ຄໂຕ ສມາໂນ ກຸເລສຸ ສຫສາ ນ ຈເຣ, ສຫໂສກິຕາທິອນນຸໂລມິກໍ ຄິຫິສໍສຄຸຄໍ ນ ອາປຊຸເຊຍຸຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ໝາເສສນໍ ລິນຸນກໂຖ, ນ ວາຈໍ ປຍຸຕໍ ກເຕຕິ ລິນຸນກໂຖ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ໂອກາສປຣິກຖານິມິຕຸຕວິລຸລຕຸຕິປຍຸຕຸຕໍ ໝາເສສນວາຈໍ ນ ກເຕຍຸຍ។ ສເຈ ອາກຸເຊຍຸຍ, ຄິລາໂນ ສ ມາໂນ ເຄລລຸລປຜິພາຫນຕຸຖາຍ ກເຕຍຸຍ។ ເສນາສນຕຸຖາຍ ວາ ວິລຸລຕຸຕີ ຄເປຕຸວາ ໂອກາສປຣິກຖານິມິຕຸຕປຍຸຕຸຕໍ, ອວເສສປຈຸຈຍຕຸຖາຍ ປນ ອຄິລາໂນ ເນວ ກິລຸຈິ ກເຕຍຸຍາຕິ។

ກ໑໗໘-໙។ອລຕຸຖໍ ຍທິທນຸຕິ ອິມິສຸສາ ປນ ຄາຖາຍ ອຍມຕຸໂຖ – ຄາມໍ ປີຕຸທາຍ ປວິຜຸໂຖ ອປຸປມຕຸຕເກປີ ກິສຸມິລຸຈິ ລທຸເຜ ''ອລຕຸຖໍ ຍໍ ອິທໍ ສາຣູ''ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອລທຸເຜ ''ນາລຕຸຖໍ ກຸສລ''ນຸຕິ ຕມຸປິ ''ສຸນຸທຣ''ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອຸກເຍເນວ ລາກາ ລາເກນ ໂສ ຕາທີ ນິພຸພິກາໂຣ ຫຸຕຸວາ ຣຸກຸຂໍວຸປນິວຕຸຕຕິ, ຍຖາປີ ປຸຣິໂສ ຜລຄເວສີ ຣຸກຸຂໍ ອຸປຄມຸມ ຜລໍ ລທຸສາປີ ອລທຸສາປີ ອນນຸນີໂຕ ອປຸປຜິຫໂຕ ມຊຸຊຕຸໂຕເຍວ ຫຸຕຸວາ ຄຈຸລຕິ, ເອວໍ ກຸລໍ ອຸປຄມຸມ ລາກໍ ລທຸສາປີ ອລທຸສາປີ ມຊຸຊຕຸໂຕວ ຫຸຕຸວາ ຄຈຸລຕີຕິ។ ສ ປຕຸຕປາຕີ ຕິ ຄາຖາ ອຸຕຸຕານຕຸຖາວ។

ກ໘໐។ອຸຈຸຈາວຈາຕີ ອິມິສຸສາ ຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂຜ – ເອວໍ ກິກຸຂາຈາຣວຕຸຕສມຸປນຸໂນ ຫຸຕຸວາປີ ຕາວຕເກເນວ ຕຸຜຸຖິ ອນາປຊຸ ຊິຕຸວາ ປຜິປທໍ ອາໂຣເຜຍຸຍ។ ປຜິປຕຸຕິສາຣລຸຫິ ສາສນໍ។ ສາ ຈາຍໍ ອຸຈຸຈາວຈາ...ເປ... ມຸຕນຸຕີ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ສາ ຈາຍໍ ມຄຸຄປຜິປທາ ອຸຕຸຕມນິຫີນເກທໂຕ ອຸຈຸຈາວຈາ ພຸທຸຜສມເຕນ ປກາສິຕາ។ ສຸຂາປຜິປທາ ທີ ຂິປຸປາກິລຸລາ ອຸຈຸຈາ, ທຸກຸ ຂາປຜິປທາ ທນຸຂາກິລຸລາ ອວຈາ។ ອິຕຣາ ທຸເວ ເອເກນງເຄນ ອຸຈຸຈາ, ເອເກນ ອວຈາ។ ປຖມາ ເອວ ວາ ອຸຈຸຈາ, ອິຕຣາ ຕິສຸໂສປີ ອວຈາ។ ຕາຍ ເຈຕາຍ ອຸຈຸຈາຍ ອວຈາຍ ວາ ປຜິປທາຍ ນ ປາຣໍ ທິຄຸຄໍ ຍນຸຕີ។ ''ທຸຄຸຕ''ນຸຕິ ວາ ປາໂຖ, ເອກມຄຸ ເຄນ ທຸວິກຸຂຕຸຕຸໍ ນິພຸພານໍ ນ ຍນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ກສຸມາ? ເຍນ ມຄຸເຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ, ເຕສໍ ປຸນ ອປຸປຫາຕພຸພໂຕ។ ເອ ເຕນ ປຣິຫານຜສມຸມາກາວໍ ທີເປຕິ។ ນຍິທໍ ເອກຄຸຄໍ ມຸຕນຸຕີ ຕລຸຈ ອິທໍ ປາຣໍ ເອກກຸຂຕຸຕຸໍເຍວ ຟຸສນາຣຫມຸປີ ນ ໂຫຕິ។ ກສຸ ມາ? ເອເກນ ມຄຸເຄນ ສພຸພກິເລສປຸປຫານາກາວໂຕ។ ເອເຕນ ເອກມຄຸເຄເນວ ອຣຫຕຸຕາກາວໍ ທີເປຕິ។

ກ໘໑។ ອິທານິ ປຜິປທານິສໍສໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຍສຸສ ຈ ວິສຕາ''ຕິ ຄາຖມາຫ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ຍສຸສ ຈ ເອວໍ ປຜິປນຸນສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ຕາຍ ປຜິປທາຍ ປຫີນຕຸຕາ ອຜຸຖສຕຕຕຸຫາວິຈຣິຕກາເວນ ວິສຕຕຸຕາ ວິສຕາ ຕຕຸຫາ ນຕຸຖິ, ຕສຸສ ກິເລສໂສຕຈຸເຉເທນ ລິນຸນໂສຕສຸສ ກຸສລາກຸສລປຸປຫາເນນ ກິຈຸຈາກິຈຸຈປຸປຫີນສຸສ ຣາຄໂຊ ວາ ໂທສໂຊ ວາ ອປຸປມຕຸຕໂກປີ ປຣິລຸອາໂຫ ນ ວິຊຊຕີ ຕີ។

ກ໘໔។ ອິທານິ ຍສຸມາ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ສຸຕຸວາ ນາລກຕຸເຖຣສຸສ ຈິຕຸຕໍ ອຸທປາທີ – ''ຍທິ ເອຕຸຕກໍ ໂມເນຍຸຍໍ ສຸກຣໍ ນ ທຸກຸກຣໍ, ສກຸກາ ອປຸປກສິເຣນ ປູເຣຕຸ''ນຸຕິ, ຕສຸມາສຸສ ກຄວາ ''ທຸກຸກຣເມວ ໂມເນຍຸຍ''ນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ປຸນ ''ໂມເນຍຸຍໍ ເຕ ອຸປລຸລິສຸສ''ນຸຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ອຸປລຸລິສຸສນຸຕິ ອຸປລຸລາເປຍຸຍໍ, ກຖຍິສຸສນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ຂຸຣຜາຣາ ອຸປມາ ອຂສາຕິ ຂຸຣຜາຣູປໂມ។ ກເວຕິ ກເວຍຸຍ។ ໂກ ອຂິປຸປາໂຍ? ໂມເນຍຸຍໍ ປຜິປນຸໂນ ກິກຸຂຸ ຂຸຣຜາຣໍ ອຸປມໍ ກຕຸວາ ປຈຸຈເຍສຸ ວຕຸເຕຍຸຍ។ ຍຖາ ມຊຸທິທຸຜໍ ຂຸຣຜາຣໍ ລິຫນຸໂຕ, ເຉທໂຕ, ຊິວຸຫໍ ຣກຸຂຕິ, ເອວໍ ຜມຸເມນ ລທຸເຜ ປຈຸຈເຍ ປຣິກຸລຸຊນຸໂຕ ຈິຕຸຕໍ ກິເລສຸປຸປຕຸຕິ ໂຕ ຣກຸເຂຍຸຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ປຈຸຈຍາ ທີ ປຣິສຸທຸເຜນ ລາເຍນ ລທຸຜລຸຈ ອນວຊຊປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸລຸຊິຕຸລຸຈ ນ ສຸເຂນ ສກຸ ກາຕິ ກຄວາ ປຈຸຈຍນິສຸສິຕເມວ ພທຸໂສ ກຕຕີ។ ຊິວຸຫາຍ ຕາລຸມາຫຈຸຈ, ອຸທເຣ ສລຸລໂຕ ສິຍາຕິ ຊິວຸຫາຍ ຕາລຸໍ ອຸປປີລຸເອຕຸ ວາປີ ຣສຕຕຸຫໍ ວິໂນເທນຸໂຕ ກິລີຜຸເຖນ ມຄຸເຄນ ອຸປຸປນຸນປຈຸຈເຍ ອເສວນຸໂຕ ອຸທເຣ ສໍຍໂຕ ສິຍາ។

໗໔໓໚ອລີນຈິຕ຺ໂຕ ຈ ສິຍາຕິ ນິຈ຺ຈໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ກາວນາຍ ອຘຸຖິຕກາຣິຕາຍ ອກຸສີຕຈິຕ຺ໂຕ ຈ ກເວຍ຺ຍ໚ ນ ຈາປີ ພຫຸ ຈິນ຺ຕເຍຕິ ຌາຕິຊນປທານຮວິຕກ຺ກວເສນ ຈ ພຫຸំ ນ ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍ໚ ນິຣາມຄນ຺ໂຘ ອສີໂຕ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປ຺ຣາຍໂຌຕິ ນິກ຺ກິເລໂສ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫາທິຘ຺ຖິຫີ ກິສ຺ມິຌ຺ຈິ ກເວ ອນິສ຺ສິໂຕ ສິກ຺ຂາຕ຺ຕຍສກລສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປ຺ຣາຍໂຌ ເອວ ກເວຍ຺ຍ໚

໗໔໔-໕໚ເອກາສນສ຺ສາຕິ ວິວິຕ຺ຕາສນສ຺ສ໚ ອາສນມ຺ເຂນ ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ໃພຣິຍາປຖາ ວຸຕ຺ຕາ໚ ຍໂຕ ສພ຺ໃພຣິຍາປເຖສ຺ ເອກີ ກາວສ຺ສ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ເອກາສນສ຺ສາຕິ ຈ ສມ຺ປທານວຈນເມຕໍ໚ ສມຕ຺ປາສນສ຺ສຈາຕິ ສມເຕຫີ ອຸປາສິຕພ຺ພສ຺ສ ອຘຸຖຕີສາຣມ຺ມຕກາວນານ຺ໂຍຄສ຺ສ, ສມຕານໍ ວາ ອຸປາສນກູຕສ຺ສ ອຘຸຖຕີສາຣມ຺ມຕເກາທສ຺ເສວ໚ ອິທມ຺ປີ ສມ຺ປທານວຈນເມວ, ອຸປາສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກາສເນນ ກາຍວິເວໂກ, ສມຕ຺ປາສເນນ ຈິຕ຺ຕວິເວໂກ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ເອກຕ຺ຕໍ ໂມນມກ຺ຂາຕນ຺ຕິ ເອວມິທໍ ກາຍຈິຕ຺ຕວິເວກວເສນ ‘‘ເອກຕ຺ຕໍ ໂມນ’’ນ຺ຕິ ອກ຺ຂາຕໍ໚ ເອໂກ ເຈ ອກິຣມິສ຺ສສີຕິ ອິທໍ ປນ ອຸຕ຺ຕຣຄາຖາເປກ຺ຂໍ ປທໍ, ‘‘ອຖ ກາຫິສິ ທສທິສາ’’ຕິ ອິມິນາ ອສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໚

ກາຫິສີຕິ ກາສິສ຺ສສິ ປກາເສສ຺ສສິ໚ ອິມໍ ປຝິປທໍ ກາເວນ຺ໂຕ ສພ຺ພທິສາສ຺ ກິຕ຺ຕິຍາ ປາກໂຝ ກວິສ຺ສສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ສຸຕ຺ວາ ຘີຣານນ຺ຕິອາທີນໍ ປນ ຈຕຸນ຺ນໍ ປທານໍ ອຍມຕ຺ໂຖ – ເຍນ ຈ ກິຕ຺ຕິໂຘເສນ ກາຫິສິ ທສທິສາ ຕໍ ຘີຣານໍ ຊາຍິນໍ ກາມຈາຄີນໍ ນິໂຘສໍ ສຸຕ຺ວາ ອຖ ຕ຺ວໍ ເຕນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ອນາປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ກິຍ຺ໂຍ ຫີຣິຌ຺ຈ ສທ຺ຘຌ຺ຈ ກເຣຍ຺ຍາສິ, ເຕນ ໂຘເສນ ຫຣາຍມາໂນ ‘‘ນິຍ຺ຍານິກປຝິປທາ ອຍ’’ນ຺ຕິ ສທ຺ຘໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣີ ປຝິປຕ຺ຕິເມວ ພ຺ຣູເຫຍ຺ຍາສີ໚ ມາມໂກຕິ ເອວຌ຺ຫິ ສນ຺ເຕ ມມ ສາວໂກ ໂຫຕີຕິ໚

໗໔໖໚ຕໍ ນທີຫີຕິ ຍໍ ຕໍ ມຍາ ‘‘ຫີຣິຌ຺ຈ ສທ຺ຘຌ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ ກຸພ຺ເພຖາ’’ຕິ ວທຕາ ‘‘ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ນ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອິມິນາ ນທີນິທສ຺ສເນນາປີ ຊານາຖ, ຕພ຺ພິປຣີຍາຍຌ຺ຈ ໂສພ຺ເກສ຺ ຈ ປທເຣສ຺ຈ ຊານາຖ໚ ໂສພ຺ເກສູຕິ ມາຕິກາສ຺ ໚ ປທເຣສູຕິ ທຣີສ຺໚ ກຖໍ? ສຕນ຺ຕາ ຍນ຺ຕິ ກຸໂສພ຺ກາ, ຕຸຕ຺ຫີ ຍນ຺ຕິ ມໂຫທຘີຕິ໚ ກຸໂສພ຺ກາ ຫິ ໂສພ຺ກປທຣາທິເກາທາ ສພ຺ພາປີ ກຸນ຺ນທິໂຍ ສຕນ຺ຕາ ສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕາ ອຸທ຺ຘຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຍນ຺ຕິ, ຄ຺ງຄາທິເກາທາ ປນ ມຫານທິໂຍ ຕຸຕ຺ຫີ ຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ‘ໂມເນຍ຺ຍໍ ປູເຣມີ’ຕິ ອຸທ຺ຘໂຕ ໂຫຕິ ອມາມໂກ, ມາມໂກ ປນ ຫີຣິຌ຺ຈ ສທ຺ຘ຺ຈ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ນິຈຈິຕ຺ໂຕວ ໂຫຕີ໚

໗໔໗-໘໚ ກິຌ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ – ຍທູນກໍ…ເປ… ປຕ຺ຫິໂຕຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ສິຍາ – ສເຈ ອຫ຺ຌກຸມ຺ກູປໂມ ພາໂລ ສຕນ຺ຕຕາຍ, ຣຫໂທ ປູໂຣວ ປຕ຺ຫິໂຕ ສນ຺ຕຕາຍ, ອຖ ກສ຺ມາ ພຸທ຺ຘສມໂຕ ເອວໍ ຘມ຺ມເທສນາພ຺ຍາວໂຝ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸំ ກາສຕີຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ເຘນ ‘‘ຍໍ ສມໂຕ’’ຕິ ຄາຖມາຫ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍໍ ພຸທ຺ຘສມໂຕ ພຫຸំ ກາສຕິ ອຸເປຕໍ ອຕ຺ຖສຌ຺ຫິຕໍ, ອຕ຺ຖຸເປຕໍ ຘມ຺ມຸເປຕຌ຺ຈ ຫິເຕນ ຈ ສໍຫິຕໍ, ຕໍ ນ ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈນ, ອປີຈ ໂຂ ຊານໍ ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ທິວສມ຺ປີ ເທເສນ຺ໂຕ ນິປ຺ປປຌ຺ໂຈວ ຫຸຕ຺ວາ໚ ຕສ຺ສ ຫິ ສພ຺ພໍ ວຈີກມ຺ມໍ ຌາຕານຸປຣິວຕ຺ຕີ໚ ເອວໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຈ ‘‘ອິທມສ຺ສ ຫິຕໍ ອິທມສ຺ສ ຫິຕ’’ນ຺ຕິ ນານປ຺ປກາຣໂຕ ຊານໍ ໂສ ພຫຸ ກາສຕິ, ນ ເກວລໍ ພຫຸກາຕິຕາຍ໚ ອວສານຄາຖາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ – ເອວໍ ຕາວ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພຸທ຺ຘສມໂຕ ຊານໍ ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຊານໍ ໂສ ພຫຸ ກາສຕິ໚ ເຕນ ເທສິຕໍ ປນ ຘມ຺ມໍ ນິພ຺ເພຘກາຄີເຍເນວ ຌາເຕນ ໂຍ ຈ ຊານໍ ສໍຍຕຕ຺ໂຕ, ຊານໍ ນ ພຫຸ ກາສຕິ, ສ ມຸນີ ໂມນມຣຫຕິ, ສ ມຸນີ ໂມນມຊ຺ຊຄາຕິ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຕໍ ຘມ຺ມໍ ຊານນ຺ໂຕ ສໍຍຕຕ຺ໂຕ ຄຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຍໍ ກາສິຕໍ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕສ຺ຂາວຫໍ ນ ໂຫຕິ, ຕໍ ຊານໍ ນ ພຫຸ ກາສຕິ໚ ໂສ ເອວໍວິໂຘ ໂມນຕ຺ຖໍ ປຝິປນ຺ນໂກ ມຸນີ ໂມເນຍ຺ຍປຝິປທາສງ຺ຂາຕໍ ໂມນໍ ອຣຫຕິ໚ ນ ເກວລຌ຺ຈ ອຣຫຕິເຍວ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ສ ມຸນີ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຌາຕສງ຺ຂາຕໍ ໂມນໍ ອຊ຺ຊຄາ ອິຈ຺ເຈວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຝນ ເທສນໍ ນິຘຸຖາເປສິ໚

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ນາລກຕ຺ເຖໂຣ ຕີສ຺ ຖາເນສ຺ ອປ຺ປິຈ຺ໂຈ ອໂຫສິ ທສ຺ສເນ ສວເນ ປຸຈ຺ຉາຍາຕິ໚ ໂສ ຫິ ເທສນາປຣີໂຍສາເນ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ວນໍ ປວິຘຸໂຖ, ປຸນ ‘‘ອໂຫ ວຕາຫໍ ກຄວນ຺ຕໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ໂລລກາວໍ ນ ຊເນສິ໚ ອຍມສ຺ສ ທສ຺ສເນ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ໚ ຕຖາ ‘‘ອໂຫ ວຕາຫໍ ປຸນ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸເຕຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ໂລລກາວໍ ນ ຊເນສິ໚ ອຍມສ຺ສ ສວເນ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ໚ ຕຖາ ‘‘ອໂຫ ວຕາຫໍ ປຸນ ໂມເນຍ຺ຍປຝິປທໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ໂລລກາວໍ ນ ຊເນສິ໚ ອຍມສ຺ສ ປຸຈ຺ຉາຍ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ໚

ໂສ ເອວໍ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ສມາໂນ ປພ຺ພຕປາທໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເອກວນສຕ຺ເຫ ທ຺ເວ ທິວສານິ ນ ວສີ , ເອກຣຸກ຺ຂມູເລ ທ຺ເວ ທິວສານິ ນ ນິສີທິ, ເອກຄາເມ ທ຺ເວ ທິວສານິ ປິຕ຺ຫາຍ ນ ປາວິສິ໚ ອິຕິ ວນໂຕ ວນໍ, ຣຸກ຺ຂໂຕ ຣຸກ຺ຂໍ, ຄາມໂຕ ຄາມໍ ອາຫິຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອນຸຣູປປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄຜເລ ປຕິຘຸຖາສິ໚ ອຖ ຍສ຺ມາ ໂມເນຍ຺ຍປຝິປທໍ ອຸກ຺ກຘຸຄໍ ກຕ຺ວາ ປູເຣນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ເຕວ

ມາສານີ ອີວຕີ, ມຊຊີມໍ ກຕວາ ປູເຣນໂຕ ສຕຕ ວສສານີ, ມນທໍ ກຕວາ ປູເຣນໂຕ ໂສລອສ ວສສານີ. ອຍຽຈ ອຸກກຍຄໍ ກຕວາ ປູເຣສີ, ຕສມາ ສຕຕ ມາເສ ຄຕວາ ອຕຕໂນ ອາຍຸສງຂາຣປຣິກຂຍໍ ລຕວາ ນຫາຍິຕວາ ນິວາເສຕວາ ກາຍພນຜນໍ ພນຜິຕວາ ທິຄຸຕໍ ສງພາຝີ ປາຣຸປີຕວາ ທສພລາກິມຸໂຂ ປຍຈປຕິຍຄີຕໍ ວນທິຕວາ ອຍຊລີ ປຄຸຄເຫຕວາ ຫີງຄຸລາປພພຕໍ ນິສສາຍ ຄິຕໂກວ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພພານທາຕຸຍາ ປຣິນິພພາຍິ. ຕສສ ປຣິນິພພຸຕກາວໍ ລຕວາ ກຄວາ ກິກຂຸສງເພນ ສທຸທີ ຕຕຖ ຄນຕວາ ສຣີຣກິຈຈໍ ກຕວາ ທາຕໂຍ ຄາຫາເປຕວາ ເຈຕິຍໍ ປຕິຍຖາເປຕວາ ອຄມາສິຕິ.

ປຣມຕຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທທກ-ອຍຄກຖາຍ

ສຸຕຕນິປາຕ-ອຍຄກຖາຍ ນາລກສຸຕຕວຕຕນາ ນິຍຄິຕາ.

໑໘. ທວຍຕານຸປສສນາສຸຕຕວຕຕນາ

ເອວໍເມ ສຸຕນຕິ ທວຍຕານຸປສສນາສຸຕຕໍ. ກາ ອຸປປຕຕິ? ອິມສສ ສຸຕຕສສ ອຕຕຊຊາສຍໂຕ ອຸປປຕຕິ. ອຕຕຊຊາສເຍນ ຫິ ກຄວາ ອິມໍ ສຸຕຕໍ ເທເສສີ. ອຍເມຕຖ ສງເຂໂປ, ວິຕຖາໂຣ ປນສສ ອຕຖວຕຕນາຍເມວ ອາວິ ກວິສສຕິ. ຕຕຖ ເອວໍ ເມ ສຸຕນຕິອາທີນິ ວຸຕຕນຍາເນວ. ປຸພພາຣາເມຕິ ສາວຕຖິນຄຣສສ ປຸຣຕຖິມທິສາຍໍ ອາຣາເມ. ມິຄາຣມາຕຸ ປາສາເທຕິ ເອຕຖ ວິສາຂາ ອຸປາສິກາ ອຕຕໂນ ສສຸເຣນ ມິຄາເຣນ ເສຍຄິນາ ມາຕຸຍຖາເນ ຄປິຕຕຕາ "ມິຄາຣມາຕາ"ຕິ ວຸຈຈຕິ. ຕາຍ ມິຄາຣ ມາຕຸຍາ ນວໂກຍິອຄພນກໍ ມຫາລຕາປີລອນຜນໍ ວິສສຊຊຕວາ ກາຣາປິໂຕ ປາສາໂທ ເຫຍຖາ ຈ ອຸປຣິ ຈ ປຍຈ ປຍຈ ຄພກສຕານິ ກຕວາ ສຫສສກູຍາຄາຣຄພໂກ, ໂສ "ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ"ຕິ ວຸຈຈຕິ. ຕສມີ ມິຄາຣມາຕຸ ປາສາເທ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກຄວາຕິ ຍໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕຖີ ນິສສາຍ ປຸພພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸ ປາສາເທ ວິຫຣຕິ, ເຕນ ສມເຍນ. ຕທຫຸໂປສເຖຕິ ຕສມີ ອຫຸ ອຸໂປສເຖ, ອຸໂປສຖທິວເສຕິ ວຸຕຕໍ ໂຫຕິ. ປນນຣເສຕິ ອິທໍ ອຸໂປສຖຄຄຫເຕນ ສມປຕ ຕາວເສສຸໂປສຖປຍິກຂເປວຈນໍ. ປຸຕຕາຍ ປຸຕຕມາຍ ຣຕຕິຍາຕິ ປນນຣສທິວສຕຕາ ທິວສຄຕນາຍ ອພກາທິອຸປກກິເລ ສວິຣຫຕຕາ ຣຕຕິຄຸຕສມປຕຕິຍາ ຈ ປຸຕຕາຕຕາ ປຸຕຕາຍ, ປຣິປຸຕຕາຈນທຕຕາ ປຸຕຕມາຍ ຈ ຣຕຕິຍາ. ກິກຂຸສງພປຣິວຸໂຕຕິ ກິກຂຸສງເພນ ປຣິວຸໂຕ. ອພໂກກາເສ ນິສິນໂນ ໂຫຕິຕິ ມິຄາຣມາຕຸ ຣຕນປາສາທປຣິເວເຕ ອພໂກກາເສ ອຸປຣິ ອປປຍິຈຈນເນ ໂອກາເສ ປຍລຕຕວຣພຸທທາສເນ ນິສິນໂນ ໂຫຕິ. ຕຸຕຫີກູຕໍ ຕຸຕຫີກູຕນຕິ ອຕີວ ຕຸຕຫີກູຕໍ, ຍໂຕ ຍໂຕ ວາ ອນຸວິໂລເກຕິ , ຕໂຕ ຕໂຕ ຕຸຕຫີກູຕໍ, ຕຸຕຫີກູຕໍ ວາຈາຍ, ປຸນ ຕຸຕຫີກູຕໍ ກາເຍນ. ກິກຂຸສງພໍ ອນຸວິໂລເກຕວາຕິ ຕໍ ປຣິວາ ເຣຕວາ ນິສິນນໍ ອເນກສຫສສກິກຂຸປຣິມາຕໍ ຕຸຕຫີກູຕໍ ຕຸຕຫີກູຕໍ ກິກຂຸສງພໍ "ເອຕຕກາ ເອຕຖ ໂສຕາປນນາ, ເອຕຕກາ ສກທາຄາມິໂນ, ເອຕຕກາ ອນາຄາມິໂນ ເອຕຕກາ ອາຣທຸທວິປສສກາ ກລຍາຕປຸຖຸຊຊນາ, ອິມສສ ກິກຂຸສງພສສ ກີທິສີ ທມມເທສນາ ສປປາຍາ"ຕິ ສປປາຍທມມເທສນາປຣິຈເຈທນຕຖໍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິໂລເກຕວາ.

ເຍເຕ, ກິກຂເວ, ກຸສລາ ທມມາຕິ ເຍ ເຕ ອາໂຣຄຍຍຍເຖນ ອນວຊຊຍເຖນ ອິຍຖຜລຍເຖນ ໂກສລລສມກູຕຍເຖນ ຈ ກຸສລາ ສຕຕຕີສໂພທິປກຂິຍທມມາ, ຕຊໂຊຕກາ ວາ ປຣິຍຕຕິທມມາ. ອຣິຍານິຍຍານິກາ ສມໂພທຄາມິໂນຕິ ອຸປຄນຕພພຍເຖນ ອຣິຍາ, ໂລກໂຕ ນິຍຍານຍເຖນ ນິຍຍານິກາ, ສມໂພທສງຂາຕໍ ອຣຫຕຕໍ ຄມນຍເຖນ ສມໂພທຄາມິໂນ. ເຕສໍ ໂວ ກິກຂເວ… ເປ… ສວນາຍ, ເຕສໍ ກິກຂເວ ກຸສລານໍ…ເປ… ສມໂພທຄາມິນໍ ກາ ອຸປນິສາ, ກີ ກາຣຕໍ, ກີ ປໂຍຊນໍ ຕຸມຫາກໍ ສວນາຍ, ກິມຕຖໍ ຕຸມເຫ ເຕ ທມເມ ສຸຕາຖາຕິ ວຸຕຕໍ ໂຫຕິ. ຍາວເທວ ທວຍຕານໍ ທມມານໍ ຍຖາກູຕໍ ຍາຕາຍາຕິ ເອຕຖ ຍາວເທວາຕິ ປຣິຈເຈທາວທາຣຕາວຈນໍ. ທເວ ອວຍວາ ເອເຕສນຕິ ທວຍາ, ທວຍາ ເອວ ທວຍຕາ, ເຕສໍ ທວຍຕານໍ. "ທວຍານ"ນຕິປີ ປາໂຖ. ຍຖາກູຕໍ ຍາຕາຍາຕິ ອວິປຣີຕຍາຕາຍ. ກີ ວຸຕຕໍ ໂຫຕິ? ຍເທຕໍ ໂລກິຍໂລກຸຕຕຣາທິເກເທນ ທຸວິທາ ວວຕຖິຕານໍ ທມມານໍ ວິປສສນາສງຂາຕໍ ຍຖາກູຕຍາຕໍ, ເອຕທຕຖາຍ ນ ອິໂຕ ກິຍໂຍຕິ, ສວເນນ ຫິ ເອຕຕກໍ ໂຫຕິ, ຕທຸຕຕຣິ ວິເສ ສາທິຄໂມ ກາວນາຍາຕິ. ກິຍຈ ທວຍຕໍ ວເທຖາຕິ ເອຕຖ ປນ ສເຈ, ໂວ ກິກຂເວ, ສິຍາ, ກິຍຈ ຕຸມເຫ, ກນເຕ, ທວຍຕໍ ວເທ ຖາຕິ ອຍມຜິປປາໂຍ. ປທຕໂຖ ປນ "ກິຍຈ ທວຍຕາກາວໍ ວເທຖາ"ຕິ.

(໑) ຕໂຕ ກຄວາ ທວຍຕໍ ທສເສນໂຕ "ອິທໍ ທຸກຂ"ນຕິ ເອວມາທິມາຫ. ຕຕຖ ທວຍຕານໍ ຈຕຸສຈຈທມມານໍ "ອິທໍ ທຸກຂໍ, ອຍໍ ທຸກຂສມຸທໂຍ"ຕິ ເອວໍ ໂລກິຍສສ ເອກສສ ອວຍວສສ ສເຫຕຸກສສ ວາ ທຸກຂສສ ທສສເນນ ອຍໍ ເອການຸປສສນາ,

ອິຕຣາ ໂລກຸຕຸຕຣສຸສ ທຸຕິຍສຸສ ອວຍວສຸສ ເສົາປາຍສຸສ ວາ ນິໂຣຄສຸສ ທສຸສເນນ ທຸຕິຍານຸປສຸສນາ។ ປຖມາ ເຈຕຸຖ ຕ ຕິຍຈຕຸຕຸຖວິສຸທຸຮິທີ ໂຫຕິ, ທຸຕິຍາ ປຄຸຈມວິສຸທຸຮິຍາ។ ເອວໍ ສມຸມາ ທຸວຍຕານຸປສຸສີໂນຕິ ອິມິນາ ວຸຕຸຕນເຍນ ສມຸມາ ທຸວຍສມຸເມ ອນຸປສຸສນຸຕສຸສ ສຕິຍາ ອວິປຸປວາເສນ ອປຸປມຕຸຕສຸສ, ກາຍິກເຈຕສິກວິຣິຍາຕາເປນ ອາຕາປີໂນ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ນິຣເປກຸຂຕຸຕາ , ປຫິຕຕຸຕສຸສ។ ປາຜິກງຂນຸຕິ ອິຈຸຝິຕພຸພໍ។ ທິຜຸເຖວ ສມຸເມ ອຄຸຄາຕິ ອສຸມີເຍວ ອຕຸຕກາເວ ອຣຫຕຸຕໍ។ ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາຕິ "ອຸປາທິເສສ"ນຸຕິ ປຸນພຸກວວເສນ ອຸປາທາຕພຸພກຸຂນຸຄເສສໍ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມີ ວາ ສຕິ ອນາຄາມິກາໂວ ປຜິກງໂຂຕິ ທສຸເສຕິ។ ຕຕຸຖ ກິຄຸຈາປິ ເຫຜຸຖິມຜລານິປີ ເອວໍ ທຸວຍຕານຸປສຸສີໂນວ ໂຫນຸຕິ, ອຸປຣິມຜເລສຸ ປນ ອຸສຸສາຫໍ ຊເນນຸໂຕ ເອວມາຫ។

ອິທມໂວຈາຕິອາທິ ສງຄີຕິກາຣານໍ ວຈນໍ។ ຕຕຸຖ ອິທນຸຕິ "ເຍ ເຕ, ກິກຸຂເວ"ຕິອາທິວຸຕຸຕນິທສຸສນໍ។ ເອຕນຸຕິ ອິທານິ "ເຍ ທຸກຸຂ"ນຸຕິ ເອວມາທິວຕຸຕພຸພຄາຖາພນຸຄນິທສຸສນໍ។ ອິມາ ຈ ຄາຖາ ຈຕຸສຈຸຈທີປກຕຸຕາ ວຸຕຸຕຕຸຖທີປີກາ ເອວ, ເອວໍ ສນຸເຕປີ ຄາຖາຣຸຈິການໍ ປຈຸຊາ ອາຄຕານໍ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕໍ ອສມຕຸຖຕາຍ ອນຸຄຸຄເຫຕຸວາ "ອິທານິ ຍທິ ວເທຍຸຍ ສຸນຸທຣ"ນຸຕິ ອາກງຂນຸຕານໍ ວິກຸຂິຕຸຕຈິຕຸຕານຄຸຈ ອຕຸຖາຍ ວຸຕຸຕາ។ ວິເສສຕຸຖທີປີກາ ວາຕິ ອວິປສຸສເກ ວິປສຸສເກ ຈ ທສຸເສຕຸວາ ເຕສໍ ວຜຸຜວິວຜຸຜທສຸສນໂຕ, ຕສຸມາ ວິເສສຕຸຖທສຸສນຕຸຖເມວ ວຸຕຸຕາ។ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປຣມຸປີ ຄາຖາວຈເນສຸ។

ກຸ໒໐។ ຕຕຸຖ ຍຕຸຖ ຈາຕິ ນິພຸພານໍ ທສຸເສຕິ។ ນິພຸພາເນ ຫິ ທຸກຸຂໍ ສພຸພໂສ ອຸປຣຸຊຸຊຕິ, ສພຸພປຸປກາຣໍ ອຸປຣຸຊຸຊຕິ, ສເຫຕຸກໍ ອຸປຣຸຊຸຊຕິ, ອເສສຄຸຈ ອຸປຣຸຊຸຊຕິ។ ຕຄຸຈ ມຄຸຄນຸຕິ ຕຄຸຈ ອຜຸຖງຄິກໍ ມຄຸຄໍ។

ກຸ໒໑-໒។ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິຫີນາ ເຕ, ອໂຖ ປຄຸຄາວິມຸຕຸຕິຍາຕິ ເອຕຸຖ ອຣຫຕຸຕຜລສມາຄິ ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ອຣຫຕຸຕຜລປຄຸຄາ ອວິຊຸຊາວິຣາຄາ ປຄຸຄາວິມຸຕຸຕີຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ຕຕຸຫາຈຣິເຕນ ວາ ອປຸປນາຊານພເລນ ກິເລເສ ວິກຸຂມຸເກຕຸວາ ອຄິຄຕໍ ອຣຫຕຸຕຜລໍ ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ທິຜຸຖິຈຣິເຕນ ອຸປຈາຣຊຸຊານມຕຸຕໍ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ວິປສຸສິຕຸວາ ອຄິຄຕໍ ອຣຫຕຸຕຜລໍ ອວິຊຸຊາວິຣາຄາ ປຄຸຄາວິມຸຕຸຕິ។ ອນາຄາມິຜລໍ ວາ ກາມຣາຄໍ ສນຸຄາຍ ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ອຣຫຕຸຕຜລໍ ສພຸພປຸປກາຣໂຕ ອວິຊຸຊາວິຣາຄາ ປຄຸຄາວິມຸຕຸຕີຕິ។ ອນຸຕກິຣິຍາຍາຕິ ວຜຸຜທຸກຸຂສຸສ ອນຸຕກຣຕຸຖາຍ ។ ຊາຕິຊຣູປຄາຕິ ຊາຕິຊຣໍ ອຸປຄຕາ, ຊາຕິຊຣາຍ ວາ ອຸປຄຕາ, ນ ປຣິມຸຈຸຈນຸຕິ ຊາຕິຊຣາຍາຕິ ເອວໍ ເວທິຕພຸພາ។ ເສສເມຕຸຖ ອາທິໂຕ ປກຸຕິ ປາກຜເມວ។ ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ຈ ສຜຸຖິມຕຸຕາ ກິກຸຂູ ຕໍ ເທສນໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ວິປສຸສິຕຸວາ ຕສຸມີເຍວ ອາສເນ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕີສຸ។ ຍຖາ ເຈຕຸຖ, ເອວໍ ສພຸພວາເຣສຸ។

(໔) ອໂຕ ເອວ ກຄວາ "ສິຍາ ອຄຸເຄນປີ ປຣິຍາເຍນາ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ນານປຸປກາຣໂຕ ທຸວຍຕານຸປສຸສນໍ ອາຫ។ ຕຕຸຖ ທຸຕິຍວາເຣ ອຸປຄີປຈຸຈຍາຕິ ສາສວກມຸມປຈຸຈຍາ។ ສາສວກມຸມຄຸຫິ ອິຄ "ອຸປຄີ"ຕິ ອຄິປຸເປຕໍ។ ອເສສວິຣາຄນິໂຣຄາຕິ ອເສສໍ ວິຣາເຄນ ນິໂຣຄາ, ອເສສວິຣາຄສງຂາຕາ ວາ ນິໂຣຄາ។

ກຸ໒໔។ອຸປຄີນິທານາຕິ ກມຸມປຈຸຈຍາ។ ທຸກຸຂສຸສ ຊາຕິປຸປກວານຸປສຸສີຕິ ວຜຸຜທຸກຸຂສຸສ ຊາຕິກາຣຕໍ "ອຸປຄີ"ຕິ ອນຸປສຸສນຸໂຕ។ ເສສເມຕຸຖ ປາກຜເມວ។ ເອວໍ ອຍມຸປີ ວາໂຣ ຈຕຸຕາຣິ ສຈຸຈານິ ທີເປຕຸວາ ອຣຫຕຸຕນິກູເຜເນວ ວຸຕຸໂຕ។ ຍຖາ ຈາຍໍ, ເອວໍ ສພຸພວາຣາ។

(໖) ຕຕຸຖ ຕຕິຍວາເຣ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາຕິ ກວຄາມິກມຸມສມຸກາຣອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ។ ທຸກຸຂໍ ປນ ສພຸພຕຸຖ ວຜຸຜທຸກຸຂເມວ។

ກຸ໒໕។ຊາຕິມຣຕສໍສາຣນຸຕິ ຂນຸຄນິພຸພຕຸຕີ ຊາຕີ ຂນຸຄເກທໍ ມຣຕໍ ຂນຸຄປຜິປາຜີ ສໍສາຣຄຸຈ។ ວຊນຸຕີຕິ ຄຈຸຉນຸຕິ ອຸເປນຸຕິ។ ອິຕຸຖກາວຄຸຄຖາກາວນຸຕິ ອິມໍ ມນຸສຸສກາວໍ ອິໂຕ ອວເສສອຄຸຄນິກາຍກາວຄຸຈ។ ຄຕີຕິ ປຈຸຈຍກາໂວ។

ກຸ໒໖។ອວິຊຸຊາ ຫາຍນຸຕິ ອວິຊຸຊາ ຫີ ອຍໍ។ ວິຊຸຊາຄຕາ ຈ ເຍ ສຕຸຕາຕິ ເຍ ຈ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄວິຊຸຊາຍ ກິເລເສ ວິຊຸຊິຕຸວາ ຄຕາ ຂີຕາສວສຕຸຕາ។ ເສສມຸຕຸຕານຕຸຖເມວ។

(໔) ຈຕຸຕຸຖວາເຣ ສງຂາຣປຈຸຈຍາຕິ ປຸຄຸຄາປຸຄຸຄາເນຄຸຊາກີສງຂາຣປຈຸຈຍາ។

໗໖໘-໙ຯເອຕມາທີນວໍ ຎຕ຺ວາຕິ ຍທິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ສງ຺ຂາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ, ເອຕໍ ອາທີນວນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາຯ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມຖາຕິ ສພ຺ເພສໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ກາຣານໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ສມຖາ, ອຸປ຺ຫຕຕາຍ ຜລສມຕ຺ຖຕາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສຎ຺ຎານນ຺ຕິ ການ ສຎ຺ຎາທີນໍ ມຄ຺ເຄເນວ ອຸປ຺ໂຣຘນາຯ ເອຕໍ ຎຕ຺ວາ ຍຖາຕຖນ຺ຕິ ເອຕໍ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍໍ ອວິປ຺ຣີຕໍ ຎຕ຺ວາຯ ສມ຺ມທ຺ທສາຕິ ສມ຺ມາທສ຺ສນາຯ ສມ຺ມທຎ຺ຎາຍາຕິ ສງ຺ຂຕໍ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ, ອສງ຺ຂຕຎ຺ຈ ນິຈ຺ຈາທິໂຕ ຎຕ຺ວາຯ ມາຣສໍໂຍຄນ຺ຕິ ເຕພູມກວຎ຺ຜໍຯ ເສສມຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

(໕) ປຎ຺ຈມວາເຣ ວິຎ຺ຎາຓປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ກມ຺ມສຫຊາຕອກິສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓປ຺ຈ຺ຈຍາຯ

໗໕໑ຯນິຈ຺ຉາໂຕຕິ ນິຕ຺ຕຕ຺ໂຫຯ ປໍຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ ກິເລສປໍຣິນິພ຺ພາເນນ ປໍຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຫຕິຯ ເສສໍ ປາກຎເມວຯ

(໖) ຉຎ຺ຐວາເຣ ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ອກິສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ເອຕ຺ຖ ປທປຕິປາຕິຍາ ວຕ຺ຕພ຺ພານິ ນາມຣູປສລາຍຕນານິ ອວຕ຺ວາ ຜສ຺ໂສ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕານິ ຫິ ຣູປມິສ຺ສກຕ຺ຕາ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາເນວ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ອິທຎ຺ຈ ວຎ຺ຎທຸກ຺ຂໍ ກມ຺ມໂຕ ວາ ສມ຺ກເວຍ຺ຍ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມໂຕ ວາຕິຯ

໗໕໘-໖ຯກວໂສຕານຸສາຣິນນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫານຸສາຣິນໍຯ ປໍຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ຕີຫິ ປໍຣິຎ຺ຎາຫິ ປໍຣິຊານິຕ຺ວາຯ ອຎ຺ຎາຍາຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ຎຕ຺ວາຯ ອຸປ຺ສເມ ຣຕາຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິວເສນ ນິພ຺ພາເນ ຣຕາຯ ຜສ຺ສາກິສມຍາຕິ ຜສ຺ສນິໂຣຘາຯ ເສສໍ ປາກຎເມວຯ

(໗) ສຕ຺ຕມວາເຣ ເວທນາປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເວທນາປ຺ຈ຺ຈຍາຯ

໗໕໕-໕ຯອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ສຫາຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸເຂນ ສຫຯ ເອຕໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຎຕ຺ວານາຕິ ເອຕໍ ສພ຺ພໍ ເວທຍິຕໍ "ທຸກ຺ຂການຓ"ນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ, ວິປ຺ຣີຓາມຎ຺ກິຕິອຎ຺ຎາຓທຸກ຺ຂຕາຫີ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ຎຕ຺ວາຯ ໂມສຘມ຺ມນ຺ຕິ ນສ຺ສນຘມ຺ມໍຯ ປໂລກິນນ຺ຕິ ຊຣາມຣເຓຫິ ປ໌ລຸຊ຺ຊນຘມ຺ມໍຯ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສາຕິ ອຸທຍພ຺ພຍຎາເຓນ ຜຸສິຕ຺ວາ ຜຸສິຕ຺ວາຯ ວຍໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ ອນ຺ເຕ ກງ຺ຄເມວ ປສ຺ສນ຺ໂຕຯ ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ວິຊານຕີຕິ ເອວໍ ຕາ ເວທນາ ວິຊານາຕິ, ຕຕ຺ຖ ວາ ທຸກ຺ຂການໍ ວິຊານາຕິຯ ເວທນານໍ ຂຍາຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ເວທນານໍ ຂຍາຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໘) ອຎ຺ຐມວາເຣ ຕຕ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ກມ຺ມສມ຺ກາຣຕຕ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ ຯ

໗໕໗ຯເອຕມາທີນວໍ ຎຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຫໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ກວນ຺ຕິ ເອຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ກວໍ ຕຕ຺ຫາຍ ອາທີນວໍ ຎຕ຺ວາຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໙) ນວມວາເຣ ອຸປາທານປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ກມ຺ມສມ຺ກາເຣາປາທານປ຺ຈ຺ຈຍາຯ

໗໕໘-໙ຯກໂວຕິ ວິປາກກໂວ ຂນ຺ຘປາຕຸກາໂວຯ ກູໂຕ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ກູໂຕ ສມ຺ກູໂຕ ວຎ຺ຎທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ຉຕິຯ ຊາຕສ຺ສ ມຣຓນ຺ຕິ ຍຕ຺ຣາປິ "ກູໂຕ ສຸຂໍ ນິຄຈ຺ຉຕີ"ຕິ ພາລາ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣາປິ ທຸກ຺ຂເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ຊາຕສ຺ສ ມຣຓໍ ໂຫຕີ"ຕິຯ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ໂຍຊນາ – ອນິຈ຺ຈາທີຫິ ສມ຺ມທຎ຺ຎາຍ ປຕ຺ຑິຕາ ອຸປາທານກ຺ຂຍາ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ນິພ຺ພານໍ ອກິຎ຺ຎາຍ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ປຸນພ຺ກວນ຺ຕິຯ

(໑໐) ທສມວາເຣ ອາຣມ຺ກປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕວີຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍາຯ

໗໕໑ຯອນາຣມ຺ເກ ວິມຸຕ຺ຕີໂນຕິ ອນາຣມ຺ເກ ນິພ຺ພາເນ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໑໑) ເອກາທສມວາເຣ ອາຫາຣປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຫາຣປ຺ຈ຺ຈຍາຯ ອປໂຣ ນໂຍ – ຈຕຸພ຺ພິຘາ ສຕ຺ຕາ ຣູປູປ຺ຄາ, ເວທນູປ຺ຄາ, ສຍ຺ຍູປ຺ຄາ, ສງ຺ຂາຣູປ຺ຄາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເອກາທສວິຘາຍ ກາມຘາຕຸຍາ ສຕ຺ຕາ ຣູປູປ຺ຄາ ກພລີການາຫາຣເສວນໂຕຯ ຣູປ຺ຘາຕຸຍາ ສຕ຺ຕາ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ອສຍ຺ເຍຫິ ເວທນູປ຺ຄາ ຜສ຺ສາຫາຣເສວນໂຕຯ ເຫຕ຺ຖາ ຕິວິຘາຍ ອຣູປ຺ຘາຕຸຍາ ສຕ຺ຕາ ສຍ຺ຍູປ຺ຄາ ສຍ຺ຍາກິນິພ຺ພຕ຺ຕມໂນສຍ຺ເຈຕນາຫາຣເສວນໂຕ ຯ ກວຕ຺ເຄ ສຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣູປ຺ຄາ ສງ຺ຂາຣາກິນິພ຺ພຕ຺ຕວິຍ຺ຍາຕາຫາຣເສວນໂຕຕິຯ ເອວມ຺ປິ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ທຸກ຺ຂໍ ສມ຺ໂກຕິ, ສພ຺ພໍ ອາຫາຣປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

໙໕໕ຯອາໂຣຕ຺ຍນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍຯ ສງ຺ຂາຍ ເສວິຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປ຺ຈ຺ຈເຍ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ເສວມາໂນ, ''ປຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ທ຺ວາທສາຍຕນານີ ອຏ຺ຖາຣສຘາຕ຺ໂຍ''ຕິ ເອວໍ ວາ ໂລກໍ ສງ຺ຂາຍ ''ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຕ຺ຕາ''ຕິ ຍາເຕ຺ວ ເສວມາໂນຯ ຘມ຺ມຏ຺ໂຖຕິ ຈຕຸສ຺ຈ຺ຈຘມ຺ເມ ຖິໂຕຯ ສງ຺ຂຸຍໍ ໂນເປ຺ຕີຕິ ''ເທໂວ''ຕິ ວາ ''ມນຸສ຺ໂສ''ຕິ ວາ ອາທິກໍ ສງ຺ຂຸຍໍ ນ ຄ຺ຈ຺ຉຕິຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໑໒) ທ຺ວາທສມວາເຣ ອິຍ຺ຊິຕປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ຕຕ຺ຫາມານທິຏ຺ຖິກມ຺ມກິເລໄສຍ຺ຊິເຕສຸ ຍໂຕ ກຸໂຕຈິ ກມ຺ມສມ຺ກາຣິຍ຺ຊິຕປ຺ຈ຺ຈຍາຯ

໙໕໙ຯເອຊໍ ໂວສ຺ສຊ຺ຊາຕິ ຕຕ຺ຫໍ ຈຊິຕ຺ວາຯ ສງ຺ຂາເຣ ອຸປ຺ຣຸນ຺ຘິຍາຕິ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ຈ ສງ຺ຂາເຣ ນິໂຣເຘຕ຺ວາຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໑໓) ເຕຣສມວາເຣ ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຈລິຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາຍ ຕຕ຺ຫາທິຏ຺ຖີຫິ ວາ ຂນ຺ເຘ ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ສິຫສ຺ຕ຺ເຕ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໙໗) ເທວານໍ ວິຍ ກາຍຈລນໍ ໂຫຕິຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໑໔) ຈຸທ຺ທສມວາເຣ ຣູເປ຺ຫີຕິ ຣູປ຺ກເວຫີ ຣູປ຺ສມາປ຺ຕ຺ຕີຫິ ວາຯ ອຣູປ຺າຕິ ອຣູປ຺ກວາ ອຣູປ຺ສມາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ວາຯ ນິໂຣໂຘຕິ ນິພ຺ພານໍຯ

໙໖໑ຯມຈ຺ຈຸຫາຍິໂນຕິ ມຣຕມຈ຺ຈຸ ກິເລສມຈ຺ຈຸ ເທວປຸຕ຺ຕມຈ຺ຈຸຫາຍິໂນ, ຕິວິຘມ຺ປິ ຕໍ ມຈ຺ຈຸໍ ຫິຕ຺ວາ ຄາມິໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໑໕) ປນ຺ນຣສມວາເຣ ຍນ຺ຕິ ນາມຣູປໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຕຍ຺ຫິ ໂລເກນ ຊວສ຺ກສ຺ຂຕ຺ຕວເສນ ''ອິທໍ ສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ ອຸປ຺ນິຊ຺ຊາຍິຕໍ ທິຏ຺ຖມາໂລກິຕໍຯ ຕທມຣິຍານນ຺ຕິ ອິທໍ ອຣິຍານໍ, ອນຸນາສິໂກການໂລປິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕໍ ມຸສາຕິ ເອຕໍ ຊວາທິວເສນ ຄຫິຕມ຺ປິ ມຸສາ, ນ ຕາທິສໍ ໂຫຕີຕິຯ ປຸນ ຍນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຕຍ຺ຫິ ໂລເກນ ຣູປເວທນາທີນມກາວໂຕ ''ອິທໍ ມຸສາ ນຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີ''ຕິ ອຸປ຺ນິຊ຺ຊາຍິຕໍຯ ຕທມຣິຍານໍ ເອຕໍ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ຕໍ ອິທໍ ອຣິຍານໍ ເອຕໍ ນິກ຺ກິເລສສງ຺ຂາຕາ ສຸກກາວາ, ປ຺ວຕ຺ຕິທຸກ຺ຂປ຺ຜິປ຺ກ຺ຂສງ຺ຂາຕາ ສຸຂກາວາ, ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິສງ຺ຂາຕາ ນິຈ຺ຈກາວາ ຈ ອນປ຺ຄມເຍນ ປ຺ຣມຕ຺ຖໂຕ ''ສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປ຺ຍ຺ຍາຍ ສຸທິຏ຺ຖໍຯ

໙໖໒-໓ຯອນຕ຺ຕນິ ອຕ຺ຕມານີນ຺ຕິ ອນຕ຺ຕນິ ນາມຣູເປ ອຕ຺ຕມານີຯ ອິທໍ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ມຍ຺ຍຕີຕິ ອິທໍ ນາມຣູປໍ ຊວາທິວເສນ ''ສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ ມຍ຺ຍຕິຯ ເຍນ ເຍນ ຫີຕິ ເຍນ ເຍນ ຣູເປ ວາ ເວທນາຍ ວາ ''ມມ ຣູປໍ, ມມ ເວທນາ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ມຍ຺ຍນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ຕນ຺ຕິ ຕໂຕ ມຍ຺ຍິຕາການາ ຕໍ ນາມຣູປໍ ໂຫຕິ ອຍ຺ຍຖາຯ ກີ ການຕໍ? ຕຍ຺ຫິ ຕສ຺ສ ມຸສາ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມາ ຕໍ ຍຖາມ຺ຍຍິຕາການາ ມຸສາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອຍ຺ຍຖາ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກສ຺ມາ ປນ ມຸສາ ໂຫຕີຕິ? ໂມສຘມ຺ມຍ຺ຫິ ອິຕ຺ຕຣໍ, ຍສ຺ມາ ຍໍ ອິຕ຺ຕຣໍ ປ຺ຣິຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຖານໍ, ຕໍ ໂມສຘມ຺ມໍ ນສ຺ສນຘມ຺ມໍ ໂຫຕິ, ຕຖາຣູປ຺ຍ຺ຈ ນາມຣູປນ຺ຕິຯ ສຈ຺ຈາກິສມຍາຕິ ສຈ຺ຈາວໂພຘາຯ ເສສມຸຕ຺ຕານເມວຯ

(໑໖) ໂສລສມວາເຣ ຍນ຺ຕິ ຉພ຺ພິຘມິຏ຺ຖາຣມ຺ມຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຕຍ຺ຫິ ໂລເກນ ສລການຈ຺ຉມກ຺ກຍາທີຫິ ປ຺ທີປ຺ພລຸອິສເລປາທໂຍ ວິຍ ''ອິທໍ ສຸຂ''ນ຺ຕິ ອຸປ຺ນິຊ຺ຊາຍິຕໍຯ ຕທມຣິຍານໍ ເອຕໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຕໍ ອິທໍ ອຣິຍານໍ ''ກາມາ ຫິ ຈິຕ຺ຣາ ມຘຸຣາ ມໂນຣມາ, ວິຣູປ຺ຣູເປນ ມເຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ສຸຯ ນິຯ ໕໐; ຈູລອນິຯ ຂຄ຺ຄວິສາຕສຸຕ຺ຕນິທ຺ເທສ ໑໓໖) ນເຍນ ''ເອຕໍ ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປ຺ຍ຺ຍາຍ ສຸທິຏ຺ຖໍຯ ປຸນ ຍນ຺ຕິ ນິພ຺ພານເມວ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຕຍ຺ຫິ ໂລເກນ ການຕຸຕາກາວາ ''ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ອຸປ຺ນິຊ຺ຊາຍິຕໍຯ ຕທມຣິຍານນ຺ຕິ ຕໍ ອິທໍ ອຣິຍານໍ ປ຺ຣມຕ຺ຖສຸຂໂຕ ''ເອຕໍ ສຸຂ''ນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປ຺ຍ຺ຍາຍ ສຸທິຏ຺ຖໍຯ

໑໒໘-໒ຯເກວລາຕິ ອນວເສສາຯ ອິຏ຺ຐາຕິ ອິຈ຺ຉິຕາ ປຕ຺ຖິຕາຯ ກນ຺ຕາຕິ ປີຍາຯ ມນາປາຕິ ມນວຑ຺ຒິກາຯ ຍາວຕຕ຺ຖີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຍາວຕາ ເອເຕ ຉ ອາຣມ຺ມຓາ ອຕ຺ຖີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ວຈນພ຺ຍຕ຺ຕໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອເຕ ໂວຕິ ເອຕ຺ຖ ໂວຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ

໑໒໑-໓ຯສຸຂນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐມຣິເຍຫີ, ສກ຺ກາຍສ຺ສຸປໂຣຘນນ຺ຕິ "ສຸຂ"ນ຺ຕິ ອຣິເຍຫີ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘນິໂຣໂຘ ທິຏ຺ໂຐ, ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຈ຺ຈນີກມິທໍ ໂຫຕີຕິ ປຏິໂລມມິທໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕິຯ ປສ຺ສຕນ຺ຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ, ປຕ຺ທິຕານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍໍ ປເຣຕິ ເອຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ປຸນ ຍໍ ປເຣຕິ ເອຕ຺ຖ ນິພ຺ພານໍຯ

໑໒໕-໑໐ຯປສ຺ສາຕິ ໂສຕາຣໍ ອາລປຕິຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ນິພ຺ພານຘມ຺ມໍຯ ສມ຺ປມູລ຺ເຫຕ຺ຖວິທ຺ທສູຕິ ສມ຺ປມູລ຺ຫາ ເອຕ຺ຖ ອວິທ຺ທສູ ພາລາຯ ກີກາຣຓໍ ສມ຺ປມູລ຺ຫາ? ນິວຸຕານໍ ຕໂມ ໂຫຕິ, ອນ຺ຘກາໂຣ ອປ຺ສ຺ສຕໍ, ພາລານໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ນິວຸຕານໍ ໂອຕ຺ຖຏານໍ ອນ຺ຘກາວກຣໂຓ ຕໂມ ໂຫຕິ, ເຍນ ນິພ຺ພານຘມ຺ມໍ ທຏ຺ຐຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ ສຕຎ຺ຈ ວິວຏໍ ໂຫຕິ, ອາໂລໂກ ປສ຺ສຕາມິວາຕິ ສຕຎ຺ຈ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ປຎ຺ຎາທສ຺ສເນນ ປສ຺ສຕໍ ອາໂລໂກວ ວິວຏໍ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໍຯ ສນ຺ຕິເກ ນ ວິຊານນ຺ຕິ, ມຄາ ຘມ຺ມສ຺ສໂກວິທາຕິ ຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີເຣ ຕຈປຎ຺ຈກມຕ຺ຕໍ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ອນນ຺ຕຣເມວ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ, ອຕ຺ຕໂນ ຂນ຺ຘານໍ ວາ ນິໂຣຘມຕ຺ຕໂຕ ສນ຺ຕິເກ ນິພ຺ພານໍ, ຕໍ ເອວໍ ສນ຺ຕິເກ ສນ຺ຕມ຺ປິ ນ ວິຊານນ຺ຕິ ມຄພູຕາ ຊນາ ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄຘມ຺ມສ຺ສ ສຈ຺ຈຘມ຺ມສ຺ສ ວາ ອໂກວິທາ, ສພ຺ພທາ ຠວຣາຄ...ເປ... ສຸສມ຺ພຸໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ມາຣເຘຍ຺ຍານຸປ຺ປນ຺ເນຫີຕິ ເຕຠູມກວຏ຺ຏໍ ອນຸປ຺ປນ຺ເນຫີຯ

໑໑໔ຯ ປຈ຺ຈິມຄາຖາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ "ເອວໍ ອສຸສມ຺ພຸຘໍ ໂກ ນຸ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ມຣິເຍຫີ"ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຐເປຕ຺ວາ ອຣິເຍ ໂກ ນຸ ອຎ຺ໂຎ ນິພ຺ພານປທໍ ຊານິຕຸໍ ອຣຫຕິ, ຍໍ ປທໍ ຈຕຸຕ຺ເຖນ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ສມ຺ມທຎ຺ຎາຍ ອນນ຺ຕຣເມວ ອນາສວາ ຫຸຕ຺ວາ ກິເລສປຣິນິພ຺ພາເນນ ປຣິນິພ຺ພນ຺ຕິ, ສມ຺ມທຎ຺ຎາຍ ວາ ອນາສວາ ຫຸຕ຺ວາ ອນ຺ເຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພນ຺ຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏນ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສິຯ

ອຕ຺ຕມນາຕິ ຕຸຏ຺ຐມນາຯ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ ອຠິນນ຺ທີສຸຯ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ປນ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ມິນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິໍ ໂສລສເກ ເວຍ຺ຍາກຣເຓຯ ຠຎ຺ຎມາເນຕິ ກຕິຍມາເນຯ ເສສໍ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ສພ຺ເພສຸປິ ໂສລສສຸ ເວຍ຺ຍາກຣເຓສຸ ສຏ຺ຐິມຕ຺ເຕ ສຏ຺ຐິມຕ຺ເຕ ກຕ຺ວາ ສຏ຺ຐິອສີການໍ ນວນ຺ນໍ ຠິກ຺ຂຸສຕານໍ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫີ ຈິຕ຺ຕານິ ວິມຸຈ຺ຈິໍສຸ, ໂສລສກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈຕ຺ຕາຣິ ກຕ຺ວາ ຈຕຸສຏ຺ຐິ ສຈ຺ຈາເນຕ຺ຖ ເວເນຍ຺ຍວເສນ ນານປ຺ປ຺ກາຣໂຕ ເທສິຕານີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ທ຺ວຍຕານຸປສ຺ສນາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຏ຺ຐິໂຕ ຈ ຕຕິໂຍ ວຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນານຍໂຕ, ນາເມນ

ມຫາວຄ຺ໂຄຕິຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔ຯ ອຒ຺ຖກວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ກາມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໗໗໒ຯກາມໍກາມຍມານສ຺ສາຕິ ກາມສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວຕິ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ອຍ຺ຍຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສາວຕ຺ຖິຍາ ເຊຕວນສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ອຈິຣວຕີນທີຕີເຣ “ຍວໍ ວປີສ຺ສາມີ”ຕິ ເຂຕ຺ຕໍ ກສຕິຯ ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຄປຣິວຸໂຕ ປີຓ຺ຫາຍ ປວິສນ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອທ຺ທສ – “ອສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຍວາ ວິນສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ, ປຸນ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕີ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຈສ຺ສ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍໍ ອທ຺ທສຯ “ກທາ ປາປຸເຓຍ຺ຍາ”ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ “ສສ຺ເສ ວິນຒ຺ເຖ ໂສກາກິກູໂຕ ຌມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ”ຕິ ອທ຺ທສຯ ຕໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – “ສຈາຫໍ ຕທາ ເອວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມິ, ນ ເມ ໂອວາທໍ ໂສຕພ຺ພໍ ມຍ຺ຍິສ຺ສຕິຯ ນານາຣຸຈິກາ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ຫນ຺ທ, ນໍ ອິໂຕ ປກ຺ກຸຕິເຍວ ສງ຺ຄຓ຺ຫາມິ, ເອວໍ ມຍິ ມຸທ຺ຸຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕທາ ໂອວາທໍ ໂສສ຺ສຕີ”ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫ – “ກິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກໂຣສີ”ຕີຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ “ເອວໍ ອຸຈ຺ຈາກຸລີໂນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ມຍາ ສທ຺ຌີ ປຓິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣຕີ”ຕິ ຕາວຕເກເນວ ກຄວຕິ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ “ເຂຕ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ກສາມິ ຍວໍ ວປີສ຺ສາມີ”ຕິ ອາຫຯ ອຖ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ຈິນ຺ເຕສິ – “ກຄວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ສທ຺ຌີ ປຓິສນ຺ຖາຣໍ ອກາສິ, ນ ຈ ອເຫຕຸ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຕຖາຄຕາ ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຫນ຺ທາຫມ຺ປີ ເຕນ ສທ຺ຌີ ປຓິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣມີ”ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕເຖວ ປຓິສນ຺ຖາຣມກາສິຯ ເອວໍ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ເສສາ ຈ ອສີຕິ ມຫາສາວກາຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຕີວ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິຯ

ອຖ ກຄວາ ສມ຺ປຊ຺ຊມາເນປີ ສສ຺ເສ ເອກທິວສໍ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ສາວຕ຺ຖີໂຕ ເຊຕວນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຫ – “ສຸນ຺ທຣໍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍວກ຺ເຂຕ຺ຕ”ນ຺ຕີຯ “ເອວໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ສຸນ຺ທຣໍ, ສເຈ ສມ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ຕຸມ຺ຫາກມ຺ປີ ສໍວິກາຄໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕີຯ ອຖສ຺ສ ຈຕຸມາສຈ຺ຈເຍນ ຍວາ ນິປ຺ຜຊ຺ຊິສ຺ຸຯ ຕສ຺ສ “ອຊ຺ຊ ວາ ສ຺ເວ ວາ ລາຍິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ກຸຣຸມານສ຺ເສວ ມຫາເມໂຜ ອຸຒ຺ຖຫິຕ຺ວາ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິໍ ວສ຺ສິຯ ອຈິຣວຕີ ນທີ ປູຣາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ຍວໍ ວຫີຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສພ຺ພຣຕ຺ຕີໍ ອນຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປກາເຕ ນທີຕີຣໍ ຄໂຕ ສພ຺ພໍ ສສ຺ສວິປຕ຺ຕີໍ ທິສ຺ວາ “ວິນຒ຺ໂຖມ຺ຫິ, ກຖໍ ທານິ ຊີວິສ຺ສາມີ”ຕິ ພລວໂສກໍ ອຸປ຺ປາເທສິ ຯ ກຄວາປີ ຕເມວ ຣຕ຺ຕີໍ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ພຸທ຺ຌຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ “ອຊ຺ຊ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຌມ຺ມເທສນາກາໂລ”ຕິ ຍຕ຺ວາ ກິກ຺ຂາຈາຣວຕ຺ເຕນ ສາວຕ຺ຖີໍ ປວິສິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຜຣທ຺ວາເຣ ອຒ຺ຖາສິຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ “ໂສກາກິກູຕໍ ມໍ ອສ຺ສາເສຕຸກາໂມ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອາຄໂຕ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາສນໍ ປຍ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ນິສີທາເປສິຯ ກຄວາ ຊານນ຺ໂຕວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຸຈ຺ຉິ – “ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປທ຺ຸຒ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ວິຫາສີ”ຕິ? ອາມ, ໂກ ໂຄຕມ, ສພ຺ພໍ ເມ ຍວກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ອຸທເກນ ວູລ຺ຫນ຺ຕີຯ ອຖ ກຄວາ “ນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ວິປ຺ນ຺ເນ ໂທມ ນສ຺ສໍ, ສມ຺ປນ຺ເນ ຈ ໂສມນສ຺ສໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ກາມາ ຫິ ນາມ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີປີ ວິປຊ຺ຊນ຺ຕີປີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສປ຺ປາຍໍ ຍຕ຺ວາ ຌມ຺ມເທສນາວເສນ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປໂຕ ປທຕ຺ຖສມ຺ພນ຺ຌມຕ຺ຕເມວ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ນິທ຺ເທເສ (ມຫານິຯ ໑) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍຖາ ຈ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ, ເອວໍ ອິໂຕ ປຣໍ ສພ຺ພສຸຕ຺ເຕສຸຯ

ຕຕ຺ຖ ກາມນ຺ຕີ ມນາປີຍຣູປາທິເຕພູມກຌມ຺ມສງ຺ຂາຕໍ ວຕ຺ຖຸກາມໍ, ກາມຍມານສ຺ສາຕິ ອິຈ຺ຉມານສ຺ສຯ ຕສ຺ສ ເຈ ຕໍ ສມິຊ຺ຊຕີຕິ ຕສ຺ສ ກາມຍມານສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍ ກາມສງ຺ຂາຕໍ ວຕ຺ຖຸ ສມິຊ຺ຊຕິ ເຈ, ສເຈ ໂສ ຕໍ ລກຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ ອທ຺ຌາ ປີຕິມໂນ ໂຫຕີຕິ ເອກໍສໍ ຕຸຒ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິຯ ລທ຺ຌາຕິ ລກິຕ຺ວາຯ ມຈ຺ໂຈຕິ ສຕ຺ໂຕຯ ຍທິຈ຺ຉຕີຕິ ຍໍ ອິຈ຺ຉຕິຯ

໗໗໔ຯຕສ຺ສ ເຈ ກາມຍານສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ກາເມ ອິຈ຺ຉມານສ຺ສ, ກາເມນ ວາ ຍາຍມານສ຺ສຯ ຉນ຺ທຊາຕສ຺ສາຕິ ຊາຕຕຓ຺ຫສ຺ສຯ ຊນ຺ຕຸໂນຕິ ສຕ຺ຕສ຺ສຯ ເຕ ກາມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ ເຕ ກາມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເຈຯ ສລ຺ລວິທ຺ໂຣວ ຣຸປ຺ປຕີຕິ ອຖ ອໂຍມຍາທິນາ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ໂຌ ວິຍ ປີລຸອິຍຕີຯ

໗໗໔ຯ ຕຕິຍຄາຖາຍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ໂຍ ປນ ອິເມ ກາເມ ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທຣາຄວິກ຺ຂມ຺ກເນນ ວາ ສມຸຈ຺ເຉເທນ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປາເທນ ສປ຺ປສ຺ສ ສິຣໍ ອິວ ປຣິວຊ຺ເຊຕີຯ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໍ ໂລກໍ ວິສຣິຕ຺ວາ ຄິຕ຺ຕຕາ ໂລເກ ວິສຕ຺ຕິກາສງ຺ຂາຕໍ ຕຓ຺ຫໍ ສໂຕ ຫຸຕ຺

ວາ ສມຕິວຕ຺ຕຕີຕິຯ

ກກຝ-໗ຯ ຕໂຕ ປຣາສ໌ ຕິສ຺ສນ຺ນ໌ ຄາຖານ໌ ອຍ໌ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ໂຍ ເອຕ໌ ສາລິກ຺ເຂຕ຺ຕາທີ ເຂຕ຺ຕ໌ ວາ ຆຣວຕ຺ຖາທີ ວຕ຺ຖ໌ ວາ ກ ຫາປຕສງ຺ຂາຕ໌ ຫິຣຎ຺ຎ໌ ວາ ໂຄອສ຺ສາທ໌ ຄວາສ຺ສ໌ ວາ ອິຕ຺ຖີສຎ຺ຎິກາ ຖິໂຍ ວາ ຎາຕິພນ຺ຘວາທີ ພນ຺ຘູ ວາ ອຎ຺ເຎ ວາ ມນາ ປີຍຣູປາທີ ປຸຖູ ກາເມ ອນຸຄິຊ຺ຊຕິ, ຕ໌ ປຸຄ຺ຄລ໌ ອພລສງ຺ຂາຕາ ກິເລສາ ພລີຍນ຺ຕິ ສຫນ຺ຕິ ມທ຺ທນ຺ຕິ, ສທ຺ຘາພລາທີວິຣເຫນ ວາ ອພລ໌ ຕ໌ ປຸຄ຺ຄລ໌ ອພລາ ກິເລສາ ພລີຍນ຺ຕິ, ອພລຕ຺ຕາ ພລີຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ຕ໌ ກາມຄິທ຺ຘ໌ ກາເມ ຣກ຺ຂນ຺ຕ໌ ປຣິເຢສນ຺ຕຎ຺ຈ ສີຫາທໂຍ ຈ ປາກຎປຣິສ຺ສຍາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທໂຍ ຈ ອປາກຎປຣິສ຺ສຍາ ມທ຺ທນ຺ຕິ, ຕໂຕ ອປາກຎປຣິສ຺ສເຍ ຫິ ອກິກູຕ໌ ຕ໌ ປຸຄ຺ຄລ໌ ຊາຕິອາທິທຸກ຺ຂ໌ ກິນ຺ນ໌ ນາວ໌ ອຸທກ໌ ວິຍ ອນ຺ເວຕິຯ ຕສ຺ມາ ກາຍຄຕາສຕິອາທີກາວນາຍ ຊນ຺ຕຸ ສທາ ສໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິກ຺ຂມ຺ກນສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ຣູປາທີສຸ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ສພ຺ພປ຺ປກາຣມ຺ປິ ກິເລສກາມ໌ ປຣິວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ກາມານິ ປຣິວຊ຺ຊເຢຯ ເອວ໌ ເຕ ກາເມ ປຫາຍ ຕປ຺ປຫານກຣມຄ຺ເຄເນວ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ຕເຣ ໂອຆ໌ ຕເຣຍ຺ຍ ຕຣິຕຸ໌ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຯ ຕໂຕ ຍຖາ ປຸຣິໂສ ອຸທກຄຣຸກ໌ ນາວ໌ ສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ລຫຸກາຍ ນາວາຍ ອປ຺ປກສິເຣເນວ ປາຣຄູ ກເວຍ຺ຍ, ປາຣ໌ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເອວເມວ ອຕ຺ຕກາວນາວ໌ ກິເລສູທກຄຣຸກ໌ ສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ລຫຸເກນ ອຕ຺ຕກາເວນ ປາຣຄູ ກເວຍ຺ຍ, ສພ຺ພຘມ຺ມປາຣ໌ ນິພ຺ພານ໌ ຄໂຕ ກເວຍ຺ຍ, ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຈ, ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາເຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຎນ ເທສນ໌ ນິຍ຺ຍາເປສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ຈ ໂສຕາປຕ຺ຕິຟເລ ປຕິຍ຺ຍຫີສູຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ກາມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ຄຸຫຍ຺ຖກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ກກຎຯສຕ຺ໂຕຄຸຫາຍນ຺ຕິ ຄຸຫຍ຺ຖກສຸຕ຺ຕ໌ຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວຕິ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍ໌ ວິຫຣນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ປິຕ຺ໂຫລກາຣທ຺ວາໂຊ ໂກສມ຺ພິຍ໌ ຄ໌ງຄາຕີເຣ ອາວຍ຺ຍກ໌ ນາມ ອຸເຕນສ຺ສ ອຸຍ຺ຍານ໌, ຕຕ຺ຖ ອຄມາສິ ສີຕເລ ປເທເສ ທິວາວິຫາຣ໌ ນິສີທິຕ຺ການເມຯ ອຎ຺ຎທາປີ ຈາຍ໌ ຄຈ຺ຉເຕວ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພາເສວເນນ ຍຖາ ຄວມ຺ປຕິຕ຺ເຖເຣ ຕາວຕີສກວນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນຍເມຕ໌ ວງຄີສ ສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ໌ຯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຄງຄາຕີເຣ ສີຕເລ ຣຸກ຺ຂມູເລ ສມາປຕ຺ຕີ ອປ຺ເປຕ຺ວາ ທິວາວິຫາຣ໌ ນິສີທິຯ ຣາຊາປິ ໂຂ ອຸເຕໂນ ຕ໌ ທິວສ໌ເຍວ ອຸຍ຺ຍານກີລຸອິກ໌ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພຫຸເທວ ທິວສກາຄ໌ ນຈ຺ຈຄີຕາທີຫິ ອຸຍ຺ຍາເນ ກີລຸອິຕ຺ວາ ປານມທມຕ຺ໂຕ ເອກິສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ອງເກ ສີສ໌ ກຕ຺ວາ ສຍິຯ ເສສິຕ຺ຖິໂຍ “ສຸຕ຺ໂຕ ຣາຊາ”ຕີ ອຸຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ປຸປ຺ຜຟລາທີນິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີໂຍ ເຖຣ໌ ທິສ຺ວາ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ອຸປຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ “ມາ ສທ຺ທ໌ ອກຕ຺ຖາ”ຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎ໌ ນິວາເຣຕ຺ວາ ອປ຺ປສທ຺ທາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຖຣ໌ ສມ຺ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສີທິສຸຯ ເຖໂຣ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຍ຺ຖາຍ ຕາສ໌ ຘມ຺ມ໌ ເທເສສິ, ຕາ ຕຸຍ຺ຖາ “ສາຘຸ ສາຘູ”ຕິ ວຕ຺ວາ ສຸຕນ຺ຕິຯ

ຣຎ຺ໂຎ ສີສ໌ ອງເກນາທາຍ ນິສິນ຺ນິຕ຺ຖີ “ອິມາ ມໍ ໂອຫາຍ ກີລຸອນ຺ຕີ”ຕິ ຕາສຸ ອິສ຺ສາປກຕາ ອູຣຸ໌ ຈາເລຕ຺ວາ ຣາຊານ໌ ປ ໂພເຘສິຯ ຣາຊາ ປຝິພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອິຕ຺ຖາຄາຣ໌ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ “ກຸຫິ ອິມາ ວສລິໂຍ”ຕິ ອາຫຯ ສາ ອາຫ – “ຕຸມ຺ເຫສຸ ອພຫຸກຕາ ‘ສມຕ໌ ຣມຍິສ຺ສາມາ’ຕິ ຄຕາ”ຕີຯ ໂສ ກຸທ຺ໂຘ ເຖຣາກິມຸໂຂ ອຄມາສິຯ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຣາຊານ໌ ທິສ຺ວາ ເອກຈ຺ຈາ ອຸຍ຺ຖຫິສຸ, ເອກ ຈ຺ຈາ “ມຫາຣາຊ, ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມ໌ ສຸຕາມາ”ຕິ ນ ອຸຍ຺ຖຫິສຸຯ ໂສ ເຕນ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ກຸທ຺ໂຘ ເຖຣ໌ ອວນ຺ທິຕ຺ວາວ “ກິມຕ຺ຖ໌ ອາຄໂຕສີ”ຕິ ອາຫຯ “ວິເວກຕ຺ຖ໌ ມຫາຣາຊາ”ຕີຯ ໂສ “ວິເວກຕ຺ຖາຍ ອາຄຕາ ເອວ໌ ອິຕ຺ຖາຄາຣປຣິວຸຕາ ນິ ສີທນ຺ຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ຕວ ວິເວກ໌ ກເຖຫີ”ຕິ ອາຫຯ ເຖໂຣ ວິສາຣໂທປິ ວິເວກກຖາຍ “ນາຍ໌ ອຎ຺ຎາຕຸກາໂມ ປຸຈ຺ຉຕີ”ຕິ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິຯ ຣາຊາ “ສເຈ ນ ກເຖສິ, ຕມ຺ພກີປີລ຺ລິເກຫິ ຕ໌ ຂາທາເປສ຺ສາມີ”ຕິ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິ ອໂສກຣຸກ຺ເຂ ຕມ຺ພກີປີລ຺ລິກປຸຍ໌ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນວ ອຸປຣິ ວິກິຣິຯ ໂສ ສຣີຣ໌ ປຸຎ຺ຉິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎ໌ ປຸຍ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ເຖຣາກິມຸໂຂ ອຄມາສິຯ ເຖໂຣ “ສຈາຍ໌ ຣາຊາ ມຍິ ອປຣຊ຺ເຊຍ຺ຍ , ອປາຍາກິມຸໂຂ ກເວຍ຺ຍາ”ຕິ ຕ໌ ອນຸກມ຺ປມາໂນ ອິທ຺ຘິຍາ ອາກາສ໌ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄໂຕຯ

ຕໂຕ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອາຫ໌ສຸ – “ມຫາຣາຊ, ອຎ຺ເຎ ຣາຊາໂນ ອີທິສ໌ ປພ຺ພຊິຕ໌ ທິສ຺ວາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທີຫິ ປູເຊນ຺ຕິ, ຕ຺ວ໌ ຕມ຺ພກີປີລ຺ ລິກປຸເຎນ ອາສາເທຕຸ໌ ອາຣທ຺ໂຘ ອໂຫສິ, ກຸລວ໌ສ໌ ນາເສຕຸ໌ ອຸຍ຺ຖິໂຕ”ຕີຯ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ໂທສ໌ ຎຕ຺ວາ ຕຸຕ຺ຫີ ຫຸຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານປາ

ລໍ ປຸຈ‌ຉິ – ‘‘ອ‌ຕ຺ຕ‌ມ຺ປີ ທິວສໍ ເຖ‌ໂຣ ອິ‌ຆາຄ‌ຈ຺ຉຕີ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິຯ ເຕນ ຫິ ຍທາ ອາຄ‌ຈ຺ຉຕິ, ຕທາ ເມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີຕິຯ ໂສ ເອກ‌ທິວສໍ ເຖເຣ ອາຄເຕ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາປີ ເຖຣໍ ອຸປ‌ສ‌ງ‌ກມິຕ຺ວາ ປ‌ຕ຺ຫໍ ປຸຈ‌ຉິຕ຺ວາ ປາເຕ‌ຫິ ສ‌ຣ‌ຕໍ ຄໂຕ ອ‌ໂຫສິຯ ຕມ຺‌ພ‌ກີປີ‌ລຸ‌ລິ‌ກ‌ປຸ‌ເ‌ຜ‌ນ ອາສາທິຕ‌ທິວເສ ປ‌ນ ເຖ‌ໂຣ ອາກາເສ‌ນາ‌ຄ‌ນ຺ຕ຺ວາ ປຸ‌ນ ປ‌ຖ‌ວິ‌ຍໍ ນິມ຺‌ຊ຺ຊິ‌ຕ຺ວາ ກ‌ຄ‌ວ‌ໂຕ ຄ‌ນ຺‌ຆ‌ກ຺ຍິ‌ຍໍ ອຸມ຺ມຸ‌ຊ຺ຊິຯ ກ‌ຄ‌ວາ‌ປີ ໂຂ ທກ຺ຂິ‌ເຕ‌ນ ປ‌ສ຺‌ເສ‌ນ ສ‌ໂຕ ສມ຺ປ‌ຊາ‌ໂນ ສີ‌ຫ‌ເສ‌ຍ຺‌ຍໍ ກ‌ປ຺ປ‌ຍ‌ມາ‌ໂນ ເຖ‌ຣໍ ທິ‌ສ຺ວາ ‘‘ກີ, ກາ‌ຣ‌ທ຺‌ວາ‌ຊ, ອ‌ກາ‌ເລ ອາ‌ຄ‌ໂຕ‌ສີ’’ຕິ ອາ‌ຫຯ ເຖ‌ໂຣ ‘‘ອາມ ກ‌ຄ‌ວາ’’ຕິ ວ‌ຕ຺ວາ ສ‌ພ຺‌ພໍ ຕໍ ປ‌ວ‌ຕ຺ຕິ ອາ‌ໂຣ‌ເຈ‌ສິຯ ຕໍ ສຸ‌ຕ຺ວາ ກ‌ຄ‌ວາ ‘‘ກີ ກ‌ຣິ‌ສ຺‌ສ‌ຕິ ຕ‌ສ຺ສ ວິ‌ເວ‌ກ‌ກ‌ຖາ ກາ‌ມ‌ຄຸ‌ຕ຺ຕິ‌ທ຺‌ຆ‌ສ຺‌ສາ’’ຕິ ວ‌ຕ຺ວາ ທກ຺ຂິ‌ເຕ‌ນ ປ‌ສ຺‌ເສ‌ນ ນິ‌ປ‌ນ຺ໂນ ເອ‌ວ ເຖ‌ຣ‌ສ຺ສ ຆມ຺ມ‌ເທ‌ສ‌ນ‌ຕ຺ຖໍ ອິ‌ມໍ ສຸ‌ຕ຺ຕ‌ມ‌ກາ‌ສິຯ

ຕ‌ຕ຺ຖ ສ‌ຕ຺ໂຕ‌ຕິ ລ‌ຄ຺ໂຄຯ ຄຸ‌ຫາ‌ຍ‌ນ຺ຕິ ກາ‌ເຍຯ ກາ‌ໂຍ ຫິ ຣາ‌ຄາ‌ທີ‌ນໍ ວາ‌ລຸ‌ອາ‌ນໍ ວ‌ສ‌ໂນ‌ກາ‌ສ‌ໂຕ ‘‘ຄຸ‌ຫາ’’ຕິ ວຸ‌ຈ຺‌ຈ‌ຕິຯ ພ‌ຫຸ‌ນາ‌ຆິ‌ຉ‌ນ຺ໂນ‌ຕິ ພ‌ຫຸ‌ນາ ຣາ‌ຄາ‌ທີ‌ກິ‌ເລ‌ສ‌ຊາ‌ເລ‌ນ ອ‌ພິ‌ຈ຺‌ຉ‌ນ຺ໂນຯ ເອ‌ເຕ‌ນ ອ‌ຊ຺ຌ‌ຕ຺ຕ‌ພ‌ນ຺ຆ‌ນໍ ວຸ‌ຕ຺ຕໍຯ ຕິ‌ຏ຺‌ຄ‌ນ຺ຕິ ຣາ‌ຄາ‌ທິ‌ວ‌ເສ‌ນ ຕິ‌ຏ຺‌ຄ‌ນ຺ໂຕຯ ນ‌ໂຣ‌ຕິ ສ‌ຕ຺ໂຕຯ ໂມ‌ຫ‌ນ‌ສ຺‌ມິ ປ‌ຄາ‌ລ຺‌ໂຫ‌ຕິ ໂມ‌ຫ‌ນໍ ວຸ‌ຈ຺‌ຈ‌ຕິ ກາ‌ມ‌ຄຸ‌ຓາຯ ເອ‌ຕ຺ຖ ຫິ ເທ‌ວ‌ມ‌ນຸ‌ສ຺‌ສາ ມຸ‌ຍ຺‌ຫ‌ນ຺ຕິ, ເຕ‌ສຸ ອ‌ຊ຺‌ໂຌ‌ຄາ‌ລ຺‌ໂຫ ຫຸ‌ຕ຺‌ວາ ຯ ເອ‌ເຕ‌ນ ພ‌ຫິ‌ທ຺‌ຆາ‌ພ‌ນ຺‌ຆ‌ນໍ ວຸ‌ຕ຺ຕໍຯ ທູ‌ເຣ ວິ‌ເວ‌ກາ ຫິ ຕ‌ຖາ‌ວິ‌ໂຆ ໂສ‌ຕິ ໂສ ຕ‌ຖາ‌ຣູ‌ໂປ ນ‌ໂຣ ຕິ‌ວິ‌ຆາ‌ປີ ກາ‌ຍ‌ວິ‌ເວ‌ກາ‌ທິ‌ກາ ວິ‌ເວ‌ກາ ທູ‌ເຣ ອ‌ນາ‌ສ‌ນ຺‌ເນຯ ກີ‌ກາ‌ຣ‌ຓາ? ກາ‌ມາ ຫິ ໂລ‌ເກ ນ ຫິ ສຸ‌ປ຺‌ປ‌ຫາ‌ຍາ, ຍ‌ສ຺‌ມາ ໂລ‌ເກ ກາ‌ມາ ສຸ‌ປ຺‌ປ‌ຫາ‌ຍາ ນ ໂຫ‌ນ຺‌ຕີ‌ຕິ ວຸ‌ຕ຺ຕໍ ໂຫ‌ຕິຯ

໗໗໐ຯ ເອ‌ວໍ ປ‌ຖ‌ມ‌ຄາ‌ຖາ‌ຍ ‘‘ທູ‌ເຣ ວິ‌ເວ‌ກາ ຕ‌ຖາ‌ວິ‌ໂຆ’’ຕິ ສາ‌ເຆ‌ຕ຺ວາ ປຸ‌ນ ຕ‌ຖາ‌ວິ‌ຆາ‌ນໍ ສ‌ຕ຺ຕາ‌ນໍ ຆມ຺ມ‌ຕໍ ອາ‌ວິ‌ກ‌ໂຣ‌ນ຺‌ໂຕ ‘‘ອິ‌ຈ຺ຉາ‌ນິ‌ທາ‌ນາ’’ຕິ ຄາ‌ຖ‌ມາ‌ຫຯ ຕ‌ຕ຺ຖ ອິ‌ຈ຺ຉາ‌ນິ‌ທາ‌ນາ‌ຕິ ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ເຫ‌ຕຸ‌ກາຯ ກ‌ວ‌ສາ‌ຕ‌ພ‌ທ຺‌ຆາ‌ຕິ ສຸ‌ຂ‌ເວ‌ທ‌ນາ‌ທີ‌ສຸ ຫີ ກ‌ວ‌ສາ‌ເຕ ພ‌ທ຺‌ຆາຯ ເຕ ທຸ‌ປ຺‌ປ‌ມຸ‌ຈ຺‌ຈາ‌ຕິ ເຕ ກ‌ວ‌ສາ‌ຕ‌ວ‌ຕ຺‌ຖຸ‌ກູ‌ຕາ ຆ‌ມ຺‌ມາ, ເຕ ວາ ຕ‌ຕ຺ຖ ພ‌ທ຺‌ຆາ ອິ‌ຈ຺ຉາ‌ນິ‌ທາ‌ນາ ສ‌ຕ຺ຕາ ທຸ‌ປ຺ປ‌ໂມ‌ຈ‌ຍາຯ ນ ຫິ ອ‌ຕ຺ຕ‌ໂມ‌ກ຺‌ຂາ‌ຕິ ອ‌ຕ຺‌ເຕ‌ນ ຈ ໂມ‌ເຈ‌ຕຸ‌ໍ ນ ສ‌ກ຺‌ໂກ‌ນ຺‌ຕີຯ ກາ‌ຣ‌ຓ‌ວ‌ຈ‌ນໍ ວາ ເອ‌ຕໍ, ເຕ ສ‌ຕ຺ຕາ ທຸ‌ປ຺ປ‌ມຸ‌ຈ຺‌ຈາຯ ກ‌ສ຺‌ມາ? ຍ‌ສ຺‌ມາ ອ‌ຕ຺‌ເຕ‌ນ ໂມ‌ເຈ‌ຕ‌ພ຺‌ພາ ນ ໂຫ‌ນ຺‌ຕີຯ ຍ‌ທິ ປ‌ນ ມຸ‌ຕ຺‌ເຈ‌ຍ຺‌ຍຸໍ, ສ‌ເກ‌ນ ຖາ‌ເມ‌ນ ມຸ‌ຕ຺‌ເຈ‌ຍ຺‌ຍຸ‌ນ຺‌ຕີ ອ‌ຍ‌ມ‌ສ຺‌ສ ອ‌ຕ຺‌ໂຖຯ ປ‌ຈ຺‌ຉາ ປຸ‌ເຣ ວາ‌ປີ ອ‌ເປ‌ກ຺‌ຂ‌ມາ‌ນາ‌ຕິ ອ‌ນາ‌ຄ‌ເຕ ອ‌ຕີ‌ເຕ ວາ ກາ‌ເມ ອ‌ເປ‌ກ຺‌ຂ‌ມາ‌ນາຯ ອິ‌ເມ‌ວ ກາ‌ເມ ປຸ‌ຣິ‌ເມ‌ວ ຊ‌ປ຺ປ‌ນ຺‌ຕີ ອິ‌ເມ ວາ ປ‌ຈ຺‌ຈຸ‌ປ຺ປ‌ນ຺‌ເນ ກາ‌ເມ ປຸ‌ຣິ‌ເມ ວາ ທຸ‌ວິ‌ເຆ‌ປີ ອ‌ຕີ‌ຕາ‌ນາ‌ຄ‌ເຕ ພ‌ລ‌ວ‌ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ຍ ປ‌ຕ຺‌ຖ‌ຍ‌ມາ‌ນາຯ ອິ‌ເມ‌ສ‌ຕ຺‌ຈ ທ຺‌ວິ‌ນ຺‌ນໍ ປ‌ທາ‌ນໍ ‘‘ເຕ ທຸ‌ປ຺ປ‌ມຸ‌ຈ຺‌ຈາ ນ ຫິ ອ‌ຕ຺ຕ‌ໂມ‌ກ຺‌ຂາ’’ຕິ ອິ‌ມິ‌ນາ ສ‌ຫ ສ‌ມ຺‌ພ‌ນ຺‌ໂຆ ເວ‌ທິ‌ຕ‌ພ຺‌ໂພ, ອິ‌ຕ‌ຣ‌ຖາ ‘‘ອ‌ເປ‌ກ຺‌ຂ‌ມາ‌ນາ ຊ‌ປ຺‌ປີ ກີ ກ‌ໂຣ‌ນ຺‌ຕີ ກີ ວາ ກ‌ຕາ’’ຕິ ນ ປ‌ຕ຺ຖາ‌ເຍ‌ຍ຺‌ຍຸໍຯ

໗໗໑-໔ຯ ເອ‌ວໍ ປ‌ຖ‌ມ‌ຄາ‌ຖາ‌ຍ ‘‘ທູ‌ເຣ ວິ‌ເວ‌ກາ ຕ‌ຖາ‌ວິ‌ໂຆ’’ຕິ ສາ‌ເຆ‌ຕ຺ວາ ທຸ‌ຕິ‌ຍ‌ຄາ‌ຖາ‌ຍ ຈ ຕ‌ຖາ‌ວິ‌ຆາ‌ນໍ ສ‌ຕ຺ຕາ‌ນໍ ຆ‌ມ຺‌ມ‌ຕໍ ອາ‌ວິ‌ກ‌ຕ຺ວາ ອິ‌ທາ‌ນິ ເນ‌ສໍ ປາ‌ປ‌ກ‌ມ຺ມ‌ກ‌ຣ‌ຕໍ ອາ‌ວິ‌ກ‌ໂຣ‌ນ຺‌ໂຕ ‘‘ກາ‌ເມ‌ສຸ ຄິ‌ທ຺‌ຆາ’’ຕິ ຄາ‌ຖ‌ມາ‌ຫຯ ຕ‌ສ຺‌ສ‌ຕ຺‌ໂຖ – ເຕ ສ‌ຕ຺ຕາ ກາ‌ເມ‌ສຸ ປ‌ຣິ‌ໂພ‌ຄ‌ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ຍ ຄິ‌ທ຺‌ຆາ ປ‌ຣິ‌ເຍ‌ສ‌ນາ‌ທີ‌ມ‌ນຸ‌ຍຸ‌ຕ຺ຕ‌ຕ຺ຕາ ປ‌ສຸ‌ຕາ ສ‌ມ຺‌ໂມ‌ຫ‌ມາ‌ປ‌ນ຺‌ນ‌ຕ຺ຕາ ປ‌ມູ‌ລ຺‌ຫາ ອ‌ວ‌ທ‌ມ‌ນ‌ຕາ‌ຍ ມ‌ຈ຺‌ຉ‌ຣິ‌ຕາ‌ຍ ພຸ‌ທ຺‌ຆາ‌ທີ‌ນໍ ວ‌ຈ‌ນໍ ອ‌ນາ‌ທິ‌ຍ‌ນ‌ຕາ‌ຍ ຈ ອ‌ວ‌ທາ‌ນິ‌ຍາຯ ກາ‌ຍ‌ວິ‌ສ‌ມາ‌ທີ‌ສຸ ຫີ ວິ‌ສ‌ເມ ນິ‌ວິ‌ຏ຺‌ຖາ ອ‌ນ຺‌ຕ‌ກາ‌ເລ ມ‌ຣ‌ຓ‌ທຸ‌ກ຺‌ຂູ‌ປ‌ນີ‌ຕາ ‘‘ກີ‌ສູ ກ‌ວິ‌ສ຺‌ສາ‌ມ ອິ‌ໂຕ ຈຸ‌ຕາ‌ເສ’’ຕິ ປ‌ຣິ‌ເທ‌ວ‌ຍ‌ນ຺‌ຕີ‌ຕິຯ ຍ‌ສ຺‌ມາ ເອ‌ຕ‌ເທ‌ວ, ຕ‌ສ຺‌ມາ ຫິ ສິ‌ກ຺‌ເຂ‌ຖ…ເປ… ມາ‌ຫຸ ຆີ‌ຣາ‌ຕິຯ ຕ‌ຕ຺ຖ ສິ‌ກ຺‌ເຂ‌ຖາ‌ຕິ ຕິ‌ສ຺‌ໂສ ສິ‌ກ຺‌ຂາ ອາ‌ປ‌ຊ຺‌ເຊ‌ຍ຺‌ຍຯ ອິ‌ເຆ‌ວາ‌ຕິ ອິ‌ມ‌ສ຺‌ມິ‌ເຍ‌ວ ສາ‌ສ‌ເນຯ ເສ‌ສ‌ມຸ‌ຕ຺‌ຕາ‌ນ‌ເມ‌ວຯ

໗໗໖ຯ ອິ‌ທາ‌ນິ ເຍ ຕ‌ຖາ ນ ກ‌ໂຣ‌ນ຺‌ຕີ, ເຕ‌ສໍ ພ‌ຍ‌ສ‌ນ‌ປ຺‌ປ‌ຕ຺‌ຕີ ທ‌ສ຺‌ເສ‌ນ຺‌ໂຕ ‘‘ປ‌ສ຺‌ສາ‌ມີ’’ຕິ ຄາ‌ຖ‌ມາ‌ຫຯ ຕ‌ຕ຺ຖ ປ‌ສ຺‌ສາ‌ມີ‌ຕິ ມໍ‌ສ‌ຈ‌ກ຺‌ຂຸ‌ອາ‌ທີ‌ຫີ ເປ‌ກ຺‌ຂາ‌ມິຯ ໂລ‌ເກ‌ຕິ ອ‌ປາ‌ຍາ‌ທີ‌ສຸ ຫີຯ ປ‌ຣິ‌ຜ‌ນ຺‌ທ‌ມາ‌ນ‌ນ຺‌ຕີ ອິ‌ໂຕ ຈິ‌ໂຕ ຈ ຜ‌ນ຺‌ທ‌ມາ‌ນໍຯ ປ‌ຊໍ ອິ‌ມ‌ນ຺‌ຕີ ອິ‌ມໍ ສ‌ຕ຺ຕ‌ກາ‌ຍໍຯ ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ຄ‌ຕ‌ນ຺‌ຕີ ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ຍ ຄ‌ຕໍ ອ‌ພິ‌ພູ‌ຕໍ, ນິ‌ປາ‌ຕິ‌ຕ‌ນ຺‌ຕີ ອ‌ຆິ‌ປ຺‌ປາ‌ໂຍຯ ພ‌ເວ‌ສູ‌ຕິ ກາ‌ມ‌ພ‌ວາ‌ທີ‌ສຸຯ ຫີ‌ນາ ນ‌ຣາ‌ຕິ ຫີ‌ນ‌ກ‌ມ຺‌ມ‌ນ຺‌ຕາ ນ‌ຣາຯ ມ‌ຈ຺‌ຈຸ‌ມຸ‌ເຂ ລ‌ປ‌ນ຺‌ຕີ‌ຕິ ອ‌ນ຺‌ຕ‌ກາ‌ເລ ສ‌ມ຺‌ປ‌ຕ຺‌ເຕ ມ‌ຣ‌ຓ‌ມຸ‌ເຂ ປ‌ຣິ‌ເທ‌ວ‌ນ຺‌ຕີຯ ອ‌ວີ‌ຕ‌ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ເສ‌ຕິ ອ‌ວິ‌ຄ‌ຕ‌ຕ‌ຕ຺‌ຫາຯ ພ‌ວາ‌ພ‌ເວ‌ສູ‌ຕິ ກາ‌ມ‌ພ‌ວາ‌ທີ‌ສຸຯ ອ‌ຖ ວາ ພ‌ວາ‌ພ‌ເວ‌ສູ‌ຕິ ພ‌ວ‌ພ‌ເວ‌ສຸ, ປຸ‌ນ‌ປ຺‌ປຸ‌ນ‌ພ‌ເວ‌ສູ‌ຕິ ວຸ‌ຕ຺‌ຕໍ ໂຫ‌ຕິຯ

໗໗໘ຯ ອິ‌ທາ‌ນິ ຍ‌ສ຺‌ມາ ອ‌ວີ‌ຕ‌ຕ‌ຕ຺‌ຫາ ເອ‌ວໍ ຜ‌ນ຺‌ທ‌ນ຺‌ຕີ ຈ ລ‌ປ‌ນ຺‌ຕີ ຈ, ຕ‌ສ຺‌ມາ ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ວິ‌ນ‌ເຍ ສ‌ມາ‌ທ‌ເປ‌ນ຺‌ໂຕ ‘‘ມ‌ມາ‌ຍິ‌ເຕ’’ຕິ ຄາ‌ຖ‌ມາ‌ຫຯ ຕ‌ຕ຺ຖ ມ‌ມາ‌ຍິ‌ເຕ‌ຕິ ຕ‌ຕ຺‌ຫາ‌ທິ‌ຏ຺‌ຄິ‌ມ‌ມ‌ຕ຺‌ເຕ‌ຫິ ‘‘ມ‌ມ’’ນ຺‌ຕີ ປ‌ຣິ‌ຄ຺‌ຄ‌ຫີ‌ເຕ ວ‌ຕ຺‌ຖຸ‌ສ຺‌ມິຯ ປ‌ສ຺‌ສ‌ຖາ‌ຕິ ໂສ‌ຕາ‌ເຣ ອາ‌ລ‌ປ‌ນ຺‌ໂຕ ອາ‌ຫຯ ເອ‌ຕ‌ມ຺‌ປີ‌ຕິ ເອ‌ຕ‌ມ຺‌ປີ ອາ‌ທີ‌ນ‌ວໍຯ ເສ‌ສໍ ປາ‌ກ‌ຏ‌ເມ‌ວຯ

໗໗໘ຯ ເອ‌ວ‌ເມ‌ຕ຺‌ຖ ປ‌ຖ‌ມ‌ຄາ‌ຖາ‌ຍ ອ‌ສ຺‌ສາ‌ທໍ, ຕ‌ໂຕ ປ‌ຣາ‌ຫິ ຈ‌ຕູ‌ຫິ ອາ‌ທີ‌ນ‌ວ‌ຕ຺‌ຈ ທ‌ສ຺‌ເສ‌ຕ຺ວາ ອິ‌ທາ‌ນິ ເສ‌ປ‌ຍໍ ນິ‌ສ຺‌ສ‌ຣ‌ຕໍ ນິ‌ສ຺‌ສ‌ຣ‌ຓາ‌ນິ‌ສໍ‌ສ‌ຕ຺‌ຈ ທ‌ສ຺‌ເສ‌ຕຸໍ ສ‌ພ຺‌ພາ‌ຫິ ວາ ເອ‌ຕາ‌ຫິ ກາ‌ມາ‌ນໍ ອາ‌ທີ‌ນ‌ວໍ ໂອ‌ກາ‌ຣໍ ສໍ‌ກິ‌ເລ‌ສ‌ຕ຺‌ຈ ທ‌ສ຺‌ເສ‌ຕ຺ວາ ອິ‌ທາ‌ນິ ເນ‌ກ຺‌ຂ‌ມ຺‌ເມ

ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຸໂກສ຺ ອນ຺ເຕສູ’’ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຸໂກສ຺ ອນ຺ເຕສູຕິ ຜສ຺ສຜສ຺ສສມ຺ຫຍາທີສ຺ ທ຺ວີສ຺ ປຣິຈ຺ເຉເທສ຺ຯ ວິເນຍ຺ຍ ຉນ຺ທນ຺ຕິ ຉນ຺ທຣາຄໍ ວິເນຕ຺ວາຯ ຜສ຺ສໍ ປຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທິຜສ຺ສໍ, ຜສ຺ສານຸສາເຣນ ວາ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ສພ຺ເພປິ ອຣູປຘມ຺ເມ, ເຕສໍ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓາວເສນ ຣູປຘມ຺ເມ ຈາຕິ ສກລມ຺ປິ ນາມຣູປໍ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຊານິຕ຺ວາຯ ອນານຸຄິທ຺ໂຘຕິ ຣູປາທີສ຺ ສພ຺ພຘມ຺ເມສ຺ ອຄິທ຺ໂຘຯ ຍທຕ຺ຕຄຣຫີ ຕທກຸພ຺ພມາໂນຕິ ຍໍ ອຕ຺ຕນາ ຄຣຫຕິ, ຕໍ ອກຸຣຸມາໂນຯ ນລິປ຺ປຕີ ທິຍ຺ຖສ຺ເຕສ຺ ຘີໂຣຕິ ໂສ ເອວຣູໂປ ຘີຕິສມ຺ປນ຺ໂນ ຘີໂຣ ທິຍ຺ເຖສ຺ ຈ ສ຺ເຕສ຺ ຈ ຘມ຺ເມສ຺ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເລປານໍ ເອເກນປິ ເລເປນ ນ ລິປ຺ປຕິຯ ອາກາສມິວ ນິຣຸປລິຕ຺ໂຕ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂວທານປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິຯ

ກຸຌຯສລ຺ລໍ ປຣິຎ຺ຎາຕິ ຄາຖາຍ ປນ ອຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ນ ເກວລຍ຺ຈ ຜສ຺ສເມວ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ການສຍ຺ຎາທິເກຫໍ ສຍ຺ຎມ຺ປິ, ສຍ຺ຎານຸສາເຣນ ວາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ນາມຣູປໍ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຊານິຕ຺ວາ ອິມາຍ ປຕິປທາຍ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ວິຕເຣຍ຺ຍ ໂອຄໍ, ຕໂຕ ໂສ ຕິຕ຺ໂຕໂຄ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິປຣິຕ຺ຄເຫສ຺ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິເລປປ຺ປຫາເນນ ໂນປລິຕ຺ໂຕ ຂີຓາສວມຸນິ ຣາຄາທິສລ຺ລານໍ ອພ຺ພູລ຺ຫຕ຺ຕາ ອພ຺ພູລ຺ຫສລ຺ໂລ ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຈຣໍ, ປຸພ຺ພກາເຄ ວາ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຈຣໍ ເຕນ ອປ຺ປມາທຈາເຣນ ອພ຺ພູລ຺ຫສລ຺ໂລ ຫຸຕ຺ວາ ສກປຣຕ຺ຕກາວາທິເກຫໍ ນາສີສຕິ ໂລກມິມໍ ປຣຍ຺ຈ, ອຍ຺ຍທຕ຺ຖຸ ຈຣິມຈິຕ຺ຕນິໂຣຘາ ນິຣຸປາທາໂນ ຊາຕເວໂທວ ປຣິນິພ຺ພາຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຓນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີ ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິຍ຺ຖປນເມວ ກໂຣນ຺ໂຕ, ນ ອຸຕ຺ຕຣີ ອິມາຍ ເທສນາຍ ມຄ຺ຄໍ ວາ ຜລໍ ວາ ອຸປ຺ປາເທສີ ຂີຓາສວສ຺ສ ເທສິຕຕ຺ຕາຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ຄຸຫຍ຺ຖກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໓ຯ ທຸຍ຺ຖຍ຺ຖກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ກຸຌກຯວທນ຺ຕິເວ ທຸຍ຺ຖມນາປີຕິ ທຸຍ຺ຖຍ຺ຖກສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອາທິຄາຖາຍ ຕາວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ – ມຸນິສຸຕ຺ຕນເຍນ ກຄວໂຕ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນລາກສກ຺ກາຣໍ ອສຫມານາ ຕິຕ຺ຖິຍາ ສຸນ຺ທຣີ ປຣິພ຺ພາຊິກໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສຸໍຯ ສາ ກິຣ ຊນປທກລ຺ຍາຕີ ເສຕວຕ຺ຖປຣິພ຺ພາຊິກາວ ອໂຫສິຯ ສາ ສຸນ຺ທາຕາ ສຸນິວຕ຺ຖາ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນວິກູສິຕາ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິວາສີນໍ ເຊຕວນໂຕ ນິກ຺ຂມນເວລາຍ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເຊຕວນາກິມຸຂີ ຄຈ຺ຉຕິຯ ມນຸສ຺ເສຫິ ຈ ‘‘ກຸຫີ ຄຈ຺ຉສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕາ ‘‘ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ສາວເກ ຈສ຺ສ ຣມຍິຕຸໍ ຄຈ຺ຉາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຊຕວນທ຺ວາຣໂກຍ຺ຖເກ ວິຈຣິຕ຺ວາ ເຊຕວນທ຺ວາຣໂກຍ຺ຖເກ ປີທຫິເຕ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປາເຕ ປຸນ ເຊຕວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄນ຺ຘກຸຍິສມີເປ ປຸປ຺ຜານິ ວິຈິນນ຺ຕີ ວິຍ ຈຣຕິ ຯ ພຸທ຺ຘຸປຍ຺ຖານໍ ອາຄເຕຫິ ຈ ມນຸສ຺ເສຫິ ‘‘ກິມຕ຺ຖໍ ອາຄຕາສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕາ ຍໍກິຍ຺ຈິເທວ ກຓຕິຯ ເອວໍ ອຑ຺ຍມາສມຕ຺ເຕ ວີຕິກ຺ກນ຺ເຕ ຕິຕ຺ຖິຍາ ຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ປຣິຂາຕເຍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປາເຕ ‘‘ສຸນ຺ທຣີ ນ ປສ຺ສາມາ’’ຕິ ໂກລາຫລໍ ກຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ຈ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ເຕນ ອນຸຍ຺ຎາຕາ ເຊຕວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ວິຈິນນ຺ຕາ ວິຍ ຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຍ຺ຖານາ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ມຍ຺ຈກໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ອກິຫຣິຕ຺ວາ ອຸປກ຺ໂກສໍ ອກໍສຸຯ ສພ຺ພໍ ປາລຸອິຍໍ (ອຸທາຯ ໓໘) ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ກຄວາ ຕໍ ທິວສໍ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ‘‘ຕິຕ຺ຖິຍາ ອຊ຺ຊ ອຍສໍ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ຍຕ຺ວາ ‘‘ເຕສໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ມາທິເສ ຈິຕ຺ຕໍ ປໂກເປຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ອປາຍາກິມຸໂຂ ມາ ອໂຫສີ’’ຕິ ຄນ຺ຘກຸຍິທ຺ວາຣໍ ປີທຫິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕຄນ຺ຘກຸຍິຍໍເຍວ ອຈ຺ຉິ, ນ ນຄຣໍ ປີຕ຺ຑາຍ ປາວິສີຯ ກິກ຺ຂູ ປນ ທ຺ວາຣໍ ປີທຫິຕໍ ທິສ຺ວາ ປຸພ຺ພສທິສເມວ ປວິສີສ຺ຯ ມນຸສ຺ສາ ກິກ຺ຂູ ທິສ຺ວາ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ອກ຺ໂກສີສ຺ຯ ອຖ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ຕິຕ຺ຖິເຍຫິ, ກນ຺ເຕ, ມຫາອຍໂສ ອຸປ຺ປາທິໂຕ, ນ ສກ຺ກາ ອິຘ ວສິຕຸໍ, ວິປຸໂລ ຊມ຺ພຸທີໂປ, ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖປີ ອຍເສ ອຸຍ຺ຖິເຕ ກຸຫີ ຄມິສ຺ສສິ ອານນ຺ທາຕິ? ‘‘ອຍ຺ຍໍ ນຄຣໍ ກຄວາ’’ຕິຯ ອຖ ກຄວາ ‘‘ອາຄເມຫີ, ອານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາຫເມວາຍໍ ສທ຺ໂທ ກວິສ຺ສຕິ, ສຕ຺ຕາຫຈ຺ຈເຍນ ເຍຫີ ອຍໂສ ກໂຕ, ເຕສໍເຍວ ອຸປຣິ ປຕິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ‘‘ວທນ຺ຕິ ເວ’’ຕິ ອິມໍ ຄາຖມກາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ວທນ຺ຕີຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆຍ຺ຈ ອຸປວທນ຺ຕິຯ ທຸຍ຺ຖມນາປີ ເອເກ ອໂຖປີ ເວ ສຈ຺ຈມນາຕິ ເອກຈ຺ເຈ ທຸຍ຺ຖຈິຕ຺ຕາ, ເອກຈ຺ເຈ ຕຖສຍ຺ຎິໂນປີ ຫຸຕ຺ວາ, ຕິຕ຺ຖິຍາ ທຸຍ຺ຖຈິຕ຺ຕາ, ເຍ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ສທ຺ທຫີສຸ, ເຕ ສຈ຺ຈມນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ວາຫລ຺ຈ ຊາຕນ຺ຕິ ເອວໍ ອກ຺ໂກສວາທໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ມຸນີ ໂມ ອຸເປຕີຕິ ອກາຣກຕາຍ ຈ ອກຸປ຺ປນຕາຍ ຈ ພຸທ຺ຘມຸນີ ນ ອຸເປຕີຯ ຕສ຺ມາ ມຸນີ ນຕ຺ຖິ ຂີໂລ ກຸຫິລ຺ຈິຕີ ເຕນ ກາຣເຕນ ອຍໍ ມຸນີ ຣາຄາທິຂີເລຫີ ນຕ຺ຖິ ຂີໂລ ກຸຫິລ຺ຈິຕີ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໑໗໗ຯ ອິມລ຺ຈ ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ກຄວາ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣໍ ປ຺ຸຈ຺ຉິ, ‘‘ເອວໍ ຂຸໍເສຕ຺ວາ ວມ຺ເກຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານາ ກິກ຺ຂູ, ອານນ຺ທ, ກິໍ ວທນ຺ຕີ’’ຕິຯ ນ ກິລ຺ຈິ ກຄວາຕິຯ ‘‘ນ, ອານນ຺ທ, ‘ອຫໍ ສີລວາ’ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຕຸຕ຺ຫີ ກວິຕພ຺ພໍ, ໂລເກ ຫິ ນາກາສມານໍ ຊານນ຺ຕິ ມິສ຺ສໍ ພາເລຫີ ປຕ຺ຫິຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ, ‘‘ກິກ຺ຂູ, ອານນ຺ທ, ເຕ ມນຸສ຺ເສ ເອວໍ ປຜິໂຈເທນ຺ຕູ’’ຕິ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖາຍ ‘‘ອກູຕວາທີ ນິຣຍໍ ອຸເປຕີ’’ຕິ ອິມໍ ຄາຖມກາສິຯ ເຖໂຣ ຕໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອາຫ – ‘‘ມນຸສ຺ສາ ຕຸມ຺ເຫຫິ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປຜິໂຈເທຕພ຺ພາ’’ຕິຯ ກິກ຺ຂູ ຕຖາ ອກໍສຸຯ ປຕ຺ຫິຕມນຸສ຺ສາ ຕຸຕ຺ຫີ ອເຫສຸໍຯ ຣາຊາປີ ຣາຊປຸ໌ຣິເສ ສພ຺ພໂຕ ເປເສຕ຺ວາ ເຍສໍ ຮຸຕ຺ຕານໍ ລລ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຖິຍາ ຕໍ ມາຣາເປສຸໍ, ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ລຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຖິເຍ ປຣິກາສິຯ ມນຸສ຺ສາປີ ຕິຕ຺ຖິເຍ ທິສ຺ວາ ເລຫ຺ທຸນາ ປຫຣນ຺ຕິ, ປໍສຸນາ ໂອກິຣນ຺ຕິ ‘‘ກຄວໂຕ ອຍສໍ ອຸປ຺ປາເທສຸ’’ນ຺ຕິຯ ອານນ຺ທຕ຺ເຖໂຣ ຕໍ ທິສ຺ວາ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ, ກຄວາ ເຖຣສ຺ສ ອິມໍ ຄາຖມກາສິ ‘‘ສກລ຺ຫິ ທິຜ຺ຖິ…ເປ… ວເທຍ຺ຍາ’’ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍາຍໍ ທິຜ຺ຖິ ຕິຕ຺ຖິຍຊນສ຺ສ ‘‘ສຸນ຺ທຣີ ມາເຣຕ຺ວາ ສມຕານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ອວຕ຺ຕໍ ປກາເສຕ຺ວາ ເອເຕນຸປາເຍນ ລທ຺ຫໍ ສກ຺ກາຣໍ ສາທິຍິສ຺ສາມາ’’ຕິ, ໂສ ຕໍ ທິຜ຺ຖິ ກຕໍ ອຕິກ຺ກເມຍ຺ຍ, ອຖ ໂຂ ໂສ ອຍໂສ ຕເມວ ຕິຕ຺ຖິຍຊນໍ ປຈ຺ຈາຄໂຕ ຕໍ ທິຜ຺ຖິ ອຈ຺ເຈຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕໍຯ ໂຍ ວາ ສສ຺ສຕາທິວາທີ, ໂສປີ ສກໍ ທິຜ຺ຖິ ກຕໍ ອຈ຺ຈເຍຍ຺ຍ ເຕນ ທິຜ຺ຖິຈ຺ຉນ຺ເທນ ອນຸນີໂຕ ຕາຍ ຈ ທິຜ຺ຖິຣຸຈິຍາ ນິວິຜ຺ໂຖ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ສຍໍ ສມຕ຺ຕານິປກຸພ຺ພມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ປຣິປຸຕ຺ຕານິ ຕານິ ທິຜ຺ຖິຄຕານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ຍຖາ ຊາເນຍ຺ຍ, ຕເຖວ ວເທຍ຺ຍາຕິຯ

໑໗໘ຯ ອຖ ຣາຊາ ສຕ຺ຕາຫຈ຺ຈເຍນ ຕໍ ກຸຕປໍ ຉຫ຺ຫາເປຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ນນຸ, ກນ຺ເຕ, ອິທິເສ ອຍເສ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ມຍ຺ຫມ຺ປີ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ ສິຍາ’’ຕິຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຄວາ, ‘‘ນ, ມຫາຣາຊ, ‘ອຫໍ ສີລວາ ຄຸຕສມ຺ປນ຺ໂນ’ຕິ ປເຣສໍ ອາໂຣເຈຕຸໍ ອຣິຍານໍ ປຕິຣູປ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອຜ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ‘‘ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສີລວຕານີ’’ຕິ ອວເສສຄາຖາໂຍ ອກາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ສີລວຕານີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂາທີນິ ສີລານິ ອາຣລ຺ຍິກາທີນິ ຮຸຕງຄວຕານິ ຈຯ ອນານຸປຸຜ຺ໂຖຕິ ອປ຺ຸຈ຺ຉິໂຕຯ ປາວາຕິ ວທຕິຯ ອນຣິຍຘມ຺ມໍ ກຸສລາ ຕມາຫຸ, ໂຍ ອາຕຸມານໍ ສຍເມວ ປາວາຕີ ໂຍ ເອວໍ ອຕ຺ຕານໍ ສຍເມວ ວທຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ວາທໍ ‘‘ອນຣິຍຘມ຺ໂມ ເອໂສ’’ຕິ ກຸສລາ ເອວໍ ກເຖນ຺ຕິຯ

໑໘໐ຯສນ຺ໂຕຕິ ຣາຄາທິກິເລສວູປສເມນ ສນ຺ໂຕ, ຕຖາ ອກິນິພ຺ພຸຕຕ຺ໂຕຯ ອິຕິຫນ຺ຕີ ສີເລສຸ ອກຕ຺ຖມາໂນຕິ ‘‘ອຫມສ຺ມິ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອິຕິ ສີເລສຸ ອກຕ຺ຖມາໂນ, ສີລນິມິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕູປນາຍິກໍ ວາຈໍ ອກາສມາໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕມຣິຍຘມ຺ມໍ ກຸສລາ ວທນ຺ຕີຕິ ຕສ຺ສ ຕໍ ອກຕ຺ຖນໍ ‘‘ອຣິຍຘມ຺ໂມ ເອໂສ’’ຕິ ພຸທ຺ຘາທໂຍ ຂນ຺ຘາທິກຸສລາ ວທນ຺ຕີຯ ຍສ຺ສຸສ຺ສທາ ນຕ຺ຖິ ກຸຫິລ຺ຈິ ໂລເກຕິ ຍສ຺ສ ຂີຕາສວສ຺ສ ຣາຄາທໂຍ ສຕ຺ຕ ອຸສ຺ສທາ ກຸຫິລ຺ຈິ ໂລເກ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ອກຕ຺ຖນໍ ‘‘ອຣິຍຘມ຺ໂມ ເອໂສ’’ຕິ ເອວໍ ກຸສລາ ວທນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໑໘໑ຯ ເອວໍ ຂີຕາສວປຜິປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ທິຜ຺ຖິຄຕິການໍ ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຜິປຕ຺ຕິໍ ຣລ຺ໂລ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ປກປ຺ປິຕາ ສງ຺ຂຕາ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປກປ຺ປິຕາຕິ ປຣິກປ຺ປິຕາຯ ສງ຺ຂຕາຕິ ປຈ຺ຈຍາກິສງ຺ຂຕາຯ ຍສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ທິຜ຺ຖິຄຕິກສ຺ສຯ ຘມ຺ມາຕິ ທິຜ຺ຖິໂຍຯ ປຸຣກ຺ຂຕາຕິ ປຸຣໂຕ ກຕາຯ ສນ຺ຕີຕິ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕີຯ ອວີວທາຕາຕິ ອໂວທາຕາຯ ຍທຕ຺ຕນິ ປສ຺ສຕິ ອານິສໍສໍ, ຕໍ ນິສ຺ສິໂຕ ກຸປ຺ປປຜິຈ຺ຈສນ຺ຕິນ຺ຕິ ຍສ຺ເສເຕ ທິຜ຺ຖິຘມ຺ມາ ປຸຣກ຺ຂຕາ ອໂວທາຕາ ສນ຺ຕິ, ໂສ ເອວໍວິໂຘ ຍສ຺ມາ ອຕ຺ຕນິ ຕສ຺ສາ ທິຜ຺ຖິຍາ ທິຜ຺ຖິຘມ຺ມິກລ຺ຈ ສກ຺ກາຣາທິໍ, ສມ຺ປຣາຍິກລ຺ຈ ຄຕິວິເສສາທິໍ ອານິສໍສໍ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ຕລ຺ຈ ອານິສໍສໍ, ຕລ຺ຈ ກຸປ຺ປຕາຍ ຈ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນຕາຍ ຈ ສມ຺ມຸຕິສນ຺ຕິຕາຍ ຈ ກຸປ຺ປປຜິຈ຺ຈສນ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ທິຜ຺ຖິໍ ນິສ຺ສິໂຕວ ໂຫຕິ, ໂສ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕານໍ ວາ ອຸກ຺ກໍເສຍ຺ຍ ປເຣ ວາ ວມ຺ເກຍ຺ຍ ອກູເຕຫິປີ ຄຸຕໂທເສຫີຯ

໑໘໔ຯ ເອວໍ ນິສ຺ສິເຕນ ຈ ທິຜ຺ຖິນິເວສາ…ເປ… ອາທິຍຕີ ຈ ຘມ຺ມນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ທິຜ຺ຖິນິເວສາຕິ ອິທໍສຈ຺ຈາກິນິເວສສງ຺ຂາຕານິ ທິຜ຺ຖິນິເວສນານິຯ ນ ຫິ ສ຺ວາຕິວຕ຺ຕາຕິ ສຸເຂນ ອຕິວຕ຺ຕິຕພ຺ພາ ນ ໂຫນ຺ຕິຯ ຘມ຺ເມສຸ ນິຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສມຸຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ ທ຺

ວາສຍຸກິທິຍຸກິສມຸເມສຸ ຕໍ ຕໍ ສມຸຄຸຄຫິຕໍ ອກິນິວິຍຸກໍ ສມຸມໍ ນິຈຸຆິນິຕຸວາ ປວຕຸຕຕຸຕາ ທິຍຸກິນິເວສາ ນ ຫິ ສຸວາຕິວຕຸຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ຕສຸມາ ນໂຣ ເຕສຸ ນິເວສເນສຸ, ນິຣສຸສຕິ ອາທິຍຕິ ຈ ສມຸມນຸຕິ ຍສຸມາ ນ ຫິ ສຸວາຕິວຕຸຕາ , ຕສຸມາ ນໂຣ ເຕສຸ ເຍວ ທິຍຸກິນິເວສເນສຸ ອຊສີລໂຄສີລກຸກຸກຸຣສີລປຸຈາຕປມຣຸປຸປປາເຕາກຸກຸຍິກປຸປສານກາຕຸຍກາປສຸສຍາທິເກທໍ ສຕຸຖາຣສມຸມກຸຂານຄຕາທິເກາຫລຸຈ ຕໍ ຕໍ ສມຸມໍ ນິຣສຸສຕິ ຈ ອາທິຍຕິ ຈ ຊຫຕິ ຈ ຄຕຸຫາຕິ ຈ ວນມກຸກໂຍ ວິຍ ຕໍ ຕໍ ສາຂນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ນິຣສຸສນຸໂຕ ຈ ອາທິຍນຸໂຕ ຈ ອນວຍຸກິຕຈິຕຸຕຕຸຕາ ອສນຸເຕທິປິ ຄຸຕໂທເສທິ ອຕຸຕໂນ ວາ ປຣສຸສ ວາ ຍສາຍສໍ ອຸປຸປາເທຍຸຍ.

ກຸລສ໗. ໂຍ ປນາຍໍ ສພຸພທິຍຸກິຄຕາທິໂທສສຸນນາຍ ປຸຍຸລາຍ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ໂສໂນ, ຕສຸສ ໂສນສຸສ ທີ...ເປ... ອນູປໂຍ ໂສ. ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ໂສນສມຸມສມນຸນາຄມາ ໂສນສຸສ ສຸຕສພຸພປາປສຸສ ອຣຫໂຕ ກຕຸຖຈິ ໂລເກ ເຕສຸ ເຕສຸ ກເວສຸ ປກປຸປິ ຕາ ທິຍຸກິ ນຕຸຖິ, ໂສ ຕສຸສາ ທິຍຸກິຍາ ອກາເວນ, ຍາຍ ຈ ອຕຸຕນາ ກຕໍ ປາປກມຸມໍ ປຍິຈຸຊາເທນຸຕາ ຕິຕຸຖິຍາ ມາຍາຍ ມາ ເນນ ວາ ເອຕໍ ອຄຕີ ຄຈຸຈນຸຕິ, ຕມຸປິ ມາຍລຸຈ ມານລຸຈ ປຫາຍ ໂສໂນ ຣາຄາທິນໍ ໂທສານໍ ເກນ ຄຈຸເຊຍຸຍ, ທິຍຸຄສມຸເມ ສມຸປຣາເຍ ວາ ນິຣຍາທິສຸ ຄຕິວິເສເສສຸ ເກນ ສງຂໍ ຄຈຸເຊຍຸຍ, ອນູປໂຍ ໂສ, ໂສ ຫິ ຕຕຸຫາທິຍຸກິອຸປຍານໍ ທຸວິນຸນໍ ອກາເວນ ອນູປໂຍຕິ.

ກຸລ໘. ໂຍ ປນ ເຕສໍ ທຸວິນຸນໍ ກາເວນ ອຸປໂຍ ໂຫຕິ, ໂສ ອຸປໂຍ ຫິ...ເປ... ທິຍຸກິມິເສວ ສພຸພນຸຕິ. ຕຕຸຖ ອຸປໂຍຕິ ຕຕຸຫາ ທິຍຸກິນິສຸສິໂຕ. ສມຸເມສຸ ອຸເປຕິ ວາທນຸຕິ "ຣຕຸໂຕ"ຕິ ວາ "ທຸຍຸໂຖ"ຕິ ວາ ເອວໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ສມຸເມສຸ ອຸເປຕິ ວາທໍ. ອນູປຍໍ ເກນ ກຖໍ ວເທຍຸຍາຕິ ຕຕຸຫາທິຍຸກິປຫາເນນ ອນູປຍໍ ຂີຕາສວໍ ເກນ ຣາເຄນ ວາ ໂທເສນ ວາ ກຖໍ "ຣຕຸໂຕ"ຕິ ວາ "ທຸຍຸໂຖ"ຕິ ວາ ວເທຍຸຍ, ເອວໍ ອນຸປວຊໂຊ ຈ ໂສ ກີ ຕິຕຸຖິຍາ ວິຍ ກຕປຍິຈຸຊາທໂກ ກວິສຸສຕິຕິ ອສິປຸປາໂຍ. ອຕຸຕາ ນິຣຕຸຕາ ນ ຫິ ຕສຸສ ອຕຸຖິຕິ ຕສຸສ ຫິ ອຕຸຕທິຍຸກິ ວາ ອຸຈຸເຊທທິຍຸກິ ວາ ນຕຸຖິ, ຄຫຕໍ ມຸລຸຈນໍ ວາປິ ອຕຸຕນິຣຕຸຕສລຸລິຕໍ ນຕຸຖິ. ກີ ກາຣຕາ ນຕຸຖິຕິ ເຈ? ອໂສສິ ໂສ ທິຍຸກິມິເສວ ສພຸພໍ, ຍສຸມາ ໂສ ອິເສວ ອຕຸຕກາເວ ລາຕວາເຕນ ສພຸພໍ ທິຍຸກິຄຕໍ ອໂສສິ, ປຊຫີ, ວິໂນເທສີຕິ ອຣຫຕຸຕນິກູເຍນ ເທສນໍ ນິຍຸຖາເປສີ. ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ອຕຸຕມໂນ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ປກຸກາມີຕິ.

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຍຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຍຸຖກຖາຍ ທຸຍຸຖຍຸຖກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ.

໘. ສຸທຸຣຍຸຖກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ກຸລ໘.ປສຸສາມິສຸທຸຣນຸຕິ ສຸທຸຣຍຸຖກສຸຕຸຕໍ. ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ອຕີເຕ ກີຣ ກສຸສປສຸສ ກຄວໂຕ ກາເລ ພາຣາຕສິວາສີ ອຄຸລຕໂຣ ກຸຍຸມຸພິໂກ ປລຸຈຫິ ສກຍສເຕຫິ ປຈຸຈນຸຕຊນປທໍ ອຄມາສິ ກຕຸຫຄຄຸຫຕຸຖໍ. ຕຕຸຖ ວນຈຣເກນ ສທຸຂີ ມິຕຸຕໍ ກຕຸວາ ຕສຸສ ປຕຸຕາກາຣໍ ທຕຸວາ ປຸຈຸຊິ – "ກຈຸຈິ, ເຕ ສມຸມ, ຈນຸທນສາຣໍ ທິຍຸຖປຸພຸພ"ນຸຕິ? "ອາມ ສາມີ"ຕິ ຈ ວຸຕຸເຕ ເຕ ເນວ ສທຸຂີ ຈນຸທນວນໍ ປວິສິຕຸວາ ສພຸພສກຍານິ ຈນຸທນສາຣສຸສ ປູເຣຕຸວາ ຕມຸປິ ວນຈຣກໍ "ຍທາ, ສມຸມ, ພາຣາຕສີ ອາຄຈຸຊສີ, ຕທາ ຈນຸທນສາຣໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຄຈຸເຊຍຸຍາສີ"ຕິ ວຕຸວາ ພາຣາຕສີເຍວ ອຄມາສີ. ອຖາປເຣນ ສມເຍນ ໂສປິ ວນຈຣໂກ ຈນຸທນສາຣໍ ຄເຫຕຸວາ ຕສຸສ ຆຣໍ ອຄມາສີ. ໂສ ຕໍ ທິສຸວາ ສພຸພໍ ປຍິສນຸຖາຣໍ ກຕຸວາ ສາຍນຸຫສມເຍ ຈນຸທນ ສາຣໍ ປີສາເປຕຸວາ ສມຸຄຸຄໍ ປູເຣຕຸວາ "ຄຈຸຊ, ສມຸມ, ນຸຫາຍິຕຸວາ ອາຄຈຸຊາ"ຕິ ອຕຸຕໂນ ປຸຣິເສນ ສທຸຂີ ນຸຫານຕິຕຸຖໍ ເປເສສີ. ເຕນ ຈ ສມເຍນ ພາຣາຕສີຍໍ ອຸສຸສໂວ ໂຫຕິ. ອຖ ພາຣາຕສີວາສີໂນ ປາໂຕວ ທານໍ ທຕຸວາ ສາຍໍ ສຸທຸຣວຕຸຖນິວຕຸຖາ ມາ ລາຄນຸຣາທີນິ ຄເຫຕຸວາ ກສຸສປສຸສ ກຄວໂຕ ມຫາເຈຕິຍໍ ວນຸທິຕຸໍ ຄຈຸຊນຸຕິ. ໂສ ວນຈຣໂກ ເຕ ທິສຸວາ "ມຫາຊໂນ ກຸຫີ ຄຈຸຊຕິ"ຕິ ປຸຈຸຊິ. "ວິຫາຣໍ ເຈຕິຍວນຸທນຕຸຖາຍາ"ຕິ ຈ ສຸຕຸວາ ສຍມຸປິ ອຄມາສີ. ຕຕຸຖ ມນຸສຸເສ ຫຣິຕາລມໂນສິລາທີຫິ ນານປຸປກາເຣຫິ ເຈຕິເຍ ປູຊໍ ກໂຣນຸເຕ ທິສຸວາ ກິລຸຈິ ຈິຕຸຣໍ ກາຕຸໍ ອຊານນຸໂຕ ຕໍ ຈນຸທນໍ ຄເຫຕຸວາ ມຫາເຈຕິເຍ ສຸວຕຸຕິຍຸຖ ການໍ. ອຸປຣິ ກໍສປາຕິມຕຸຕໍ ມຕຸທລໍ ອກາສີ. ອຖ ຕຕຸຖ ສູຣິຍຸຄຸຄມນເວລາຍໍ ສູຣິຍຣສຸມິໂຍ ອຸຍຸຖຫີສຸ. ໂສ ຕໍ ທິສຸວາ ປສີທິ, ປຕຸຖນລຸຈ ອກາສີ "ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ນິພຸພຕຸຕາມິ, ອີທິສາ ເມ ຣສຸມິໂຍ ອຸເຣ ອຸຍຸຖຫນຸຕູ"ຕິ. ໂສ ກາລໍ ກຕຸວາ ຕາວຕິເສສຸ ນິພຸພຕຸຕິ. ຕສຸສ ອຸເຣ ຣສຸມິໂຍ ອຸຍຸຖຫີສຸ, ຈນຸທມຕຸທລໍ ວິຍສຸສ ອຸຣມຕຸທລໍ ວິໂຣຈຕິ, "ຈນຸທາໂກ ເທວປຸຕຸໂຕ"ຕຸເວວ ຈ ນໍ ສລຸຊານີສຸ.

ໂສ ຕາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ລສຸ ເທວໂລເກສຸ ອນຸໂລມປ຺ຜິໂລມໂຕ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ເຂເປຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວຕິ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ສາວ
ຕ຺ຖິຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕເຖວສ຺ສ ອຸເຣ ຈນ຺ທມຕ຺ຑລສທິສໍ ຣສ຺ມິມຕ຺ຑລໍ ອໂຫສິ຺ ນາມກຣຕທິວເສ
ຈສ຺ສ ມງຄລໍ ກຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຕໍ ມຕ຺ຑລໍ ທິສ຺ວາ “ຘລ຺ລປ຺ລ຺ລລກ຺ຂໂຕ ອຍໍ ກຸມາໂຣ”ຕິ ວິມ຺ທິຕາ “ຈນ຺ທາໂກ” ຕ຺ເວວ
ນາມໍ ອກໍສ຺ຸ ຕໍ ວຍປ຺ປຕ຺ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຄເຫຕ຺ວາ ອລງກຣິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕກລ຺ຈຸກໍ ປາຣຸປາເປຕ຺ວາ ຣເຖ ອາໂຣເປຕ຺ວາ “ມ
ຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ອຍ”ນ຺ຕິ ປູເຊຕ຺ວາ ‘ໂຍ ຈນ຺ທາກໍ ປສ຺ສຕິ, ໂສ ຍສຘນາທິນິ ລກຕິ, ສມ຺ປຣາຍລ຺ຈ ສຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉຕິ’’ຕິ ອຸຄ຺ໂຜເສນ຺
ຕາ ຄາມນິຄມຣາຊຘານີສຸ ອາຫິຕ຺ຑນ຺ຕິ຺ ຄຕຄຕຎ຺ຖາເນ ມນຸສ຺ສາ “ເອສ ກີຣ ໂກ ຈນ຺ທາໂກ ນາມ, ໂຍ ເອຕໍ ປສ຺ສຕິ, ໂສ
ຍສຘນສຄ຺ຄາທີນິ ລກຕິ”ຕິ ອຸປຣູປິຣິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ສກລຊມ຺ພຸທີໂປ ຈລິ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຕຸຈ຺ຉຫຕ຺ຖການໍ ອາຄຕານໍ ນ
ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ສຕໍ ວາ ສຫສ຺ສໍ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕານເມວ ທສ຺ເສນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ຈນ຺ທາກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນຸວິຈຣນ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ
ກເມນ ສາວຕ຺ຖິ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ຺

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ກຄວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ໂກ ອນຸປ຺ພ຺ເພນ ສາວຕ຺ຖິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ພຫຸຊນຫິ
ຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ຺ ອຖ ຈນ຺ທາໂກ ສາວຕ຺ຖິ ປຕ຺ວາ ສມ຺ທ຺ທປ຺ກຂນ຺ຕກຸນ຺ນທີ ວິຍ ອປາກໂຜ ອໂຫສິ, ຈນ຺ທາໂກຕິ ກຕນ຺
ໂຕປິ ນຕ຺ຖິ຺ ໂສ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ມຫາຊນກາຍໍ ມາລາຄນ຺ຘາທີນິ ອາທາຍ ເຊຕວນາກິມຸຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ “ກຸຫິ ຄຈ຺ຉຖາ”ຕິ
ປຸຈ຺ຉິ຺ “ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ໂສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຕໍ ໂສຕຸໍ ເຊຕວນໍ ຄຈ຺ຉາມາ”ຕິ ຈ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ
ໂສປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄຕປຣິວຸໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ອຄມາສິ຺ ກຄວາ ຈ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຘມ຺ມສກາຍໍ ວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສິນ຺ໂນວ ໂຫຕິ຺ ຈນ຺
ທາໂກ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງກມ຺ມ ມຘຸຣປ຺ຜິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ, ຕາວເທວ ຈສ຺ສ ໂສ ອາໂລໂກ ອນ຺ຕຣທິໂຕ຺
ພຸທ຺ຘາໂລກສ຺ສ ຫິ ສມີເປ ອສີຕິຫຕ຺ຖພ຺ກນ຺ຕເຣ ອລ຺ໂລ ອາໂລໂກ ນາກິໂກຕິ຺ ໂສ “ອາໂລໂກ ເມ ນຎ຺ໂຖ”ຕິ ນິສີທິຕ຺ວາວ
ອຸຎ຺ຖາສິ, ອຸຎ຺ຖຫິຕ຺ວາ ຈ ຄນ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຘ຺ ອຖ ນໍ ອລ຺ລຕໂຣ ປຸຣິໂສ ອາຫ – “ກີ ໂກ ຈນ຺ທາກ, ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ກີໂຕ
ຄຈ຺ຉສີ”ຕິ຺ ນາຫໍ ກີໂຕ ຄຈ຺ຉາມີ, ອປີຈ ເມ ອິມສ຺ສ ເຕເຊນ ອາໂລໂກ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ປຸນເທວ ກຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ນິສີທິຕ຺ວາ
ປາທຕລາ ປຎ຺ຖາຍ ຍາວ ເກສຄ຺ຄາ ຣູປຣໍສິລກ຺ຂຕາທິສມ຺ປຕ຺ຕິ ທິສ຺ວາ “ມເຫສກ຺ໂຂ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ, ມມ ອຸເຣ ອປ຺ປມຕ຺ຕ
ໂກ ອາໂລໂກ ອຸຎ຺ຖິໂຕ, ຕາວຕເກນປິ ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ວິຈຣນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ວຣລກ຺ຂຕສມ຺ປຕ຺ຕິສມນ຺
ນາຄຕສ຺ສ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ເນວ ມາໂນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ອທ຺ຘາ ອຍໍ ອໂນມຄ຺ຕສມນ຺ນາຄໂຕ ກວິສ຺ສຕິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺
ສານ”ນ຺ຕິ ອຕີວິຍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິ຺ ກຄວາ ອລ຺ລຕຣໍ ເຖຣໍ ອາຕາເປສິ – “ປພ຺ພາເຊຫິ
ນ”ນ຺ຕິ຺ ໂສ ຕໍ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ຕຈປລ຺ຈກກມ຺ມຎ຺ຖານໍ ອາຈິກ຺ຂິ຺ ໂສ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ນ ຈິເຣເນວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ
“ຈນ຺ທາກຕ຺ເຖໂຣ”ຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ ອໂຫສິ຺ ຕໍ ອາຣພ຺ກ ກີກ຺ຂູ ກຖໍ ສມຸຎ຺ຖາເປສຸໍ “ກີ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຍ ຈນ຺ທາກໍ ອທ຺ທສໍສ຺ຸ ເຕ
ຍສໍ ວາ ຘນໍ ວາ ລກີສຸ, ສຄ຺ຄໍ ວາ ຄຈ຺ຉີສຸ, ວິສຸທ຺ຘີ ວາ ປາປຸຕີສຸ ເຕນ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣິກຣູປທສ຺ສເນນາ”ຕິ຺ ກຄວາ ຕສ຺ສໍ
ອຎ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິ຺

ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວຕ຺ໂຖ – ນ, ກິກ຺ຂເວ, ເອວຣູເປນ ທສ຺ສເນນ ສຸທ຺ຘິ ໂຫຕິ຺ ອປີຈ ໂຂ ກິເລສມລິນຕ຺ຕາ ອສຸທ຺ຘໍ, ກິ
ເລສໂຣຄານໍ ອວິຄມາ ສໂຣຄເມວ ຈນ຺ທາກໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອລ຺ລໍ ວາ ເອວຣູປໍ ທິສ຺ວາ ທິຎ຺ຖິຄຕິໂກ ພາໂລ ອກິຊານາຕິ “ປສ຺ສາ
ມິ ສຸທ຺ຘໍ ປຣມໍ ອໂຣຄໍ, ເຕນ ຈ ທິຎ຺ຖິສງຂາເຕນ ທສ຺ສເນນ ສໍສຸທ຺ຘີ ນຣສ຺ສ ໂຫຕີ”ຕິ, ໂສ ເອວໍ ອກິຊານນ຺ໂຕ ຕໍ ທສ຺ສນໍ
“ປຣມ”ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ທສ຺ສເນ ສຸທ຺ຘານຸປສ຺ສີ ສມາໂນ ຕໍ ທສ຺ສນໍ “ມຄ຺ຄລາຕ”ນ຺ຕິ ປຈ຺ເຈຕິ຺ ຕໍ ປນ ມຄ຺ຄລາຕໍ ນ ໂຫ
ຕິ຺ ເຕນາຫ – “ທິຎ຺ເຖນ ເຈ ສຸທ຺ຘີ”ຕິ ທຸຕິຍຄາຖໍ຺

ກຸລຝິ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຕນ ຣູປທສ຺ສນສງຂາເຕນ ທິຎ຺ເຖນ ຍທິ ກິເລສສຸທ຺ຘີ ນຣສ຺ສ ໂຫຕິ຺ ເຕນ ວາ ລາເຕນ ໂສ ຍທິ ຊາຕິ
ອາທິທຸກ຺ຂໍ ປຊຫາຕິ຺ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອຣິຍມຄ຺ຄໂຕ ອລ຺ເລນ ອສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄເນວ ໂສ ສຸຊ຺ຊຕິ, ຣາຄາທິຫິ ອຸປຘີຫີ ເສົາປຘີໂກ
ເອວ ສມາໂນ ສຸຊ຺ຊຕີຕິ ອາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ນ ຈ ເອວໍວິໂຘ ສຸຊ຺ຊຕິ຺ ຕສ຺ມາ ທິຎ຺ຖິ ຫິ ນໍ ປາວ ຕຖາ ວທານໍ, ສາ ນໍ ທິຎ຺ຖິເຍວ
“ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຖິໂກ ອຍ”ນ຺ຕິ ກເຖຕິ ທິຎ຺ຖິອນຸຣູປໍ “ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຕຖາ ຕຖາ ວທນ຺ຕິ຺

ກຸລກ຺ຑນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕຕິ ຕຕິຍຄາຖາ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ປນ ພາຫິຕປາປຕ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ມຄ຺ເຄນ ອຘິຄຕາ
ສວກ຺ຂໂຍ ຂີຕາສວພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຣິຍມຄ຺ຄລາຕໂຕ ອລ຺ເລນ ອກິມງຄລສມ຺ມຕຣູປສງຂາເຕ ທິຎ຺ເຖ ຕຖາວິຘສທ຺ທສງຂາເຕ
ສຸເຕ ອວິຕິກ຺ກມສງຂາເຕ ສີເລ ຫຕ຺ຖິວຕາທິເກເທ ວເຕ ປຖວີອາທິເກເທ ມຸເຕ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ມິຈ຺ຉາລາເຕນ ສຸທ຺ຘີ ນ

ອາຫ។ ເສສມສຸສ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ວຕຸຕາກາຕນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕໍ។ ໂສ ຫິ ເຕສາຕຸກປຸລຸເລ ສພຸພສຸມິລຸຈ ປາເປ ອນູປລິຕຸໂຕ, ຕສຸສ ປ ຫີນຕຸຕາ ອຕຸຕທິຍຸຖິຍາ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ວາ ຄຫາຕາສຸສ ປຫີນຕຸຕາ ອຕຸຕລຸຊໂຫ, ປຸລຸລາກິສາຊາຣາທີນໍ ອກາຣຕາໂຕ ນຍິສ ປກຸພຸພມາໂນຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ຕສຸມາ ນໍ ເອວໍ ປສໍສນຸໂຕ ອາຫ។ ສພຸພສຸເສວ ຈສຸສ ປຸຣິມປາເທນ ສມຸພນຸໂສ ເວທິຕພຸໂພ – ປຸລຸເລ ຈ ປາເປ ຈ ອນູປລິຕຸໂຕ, ອຕຸຕລຸຊໂຫ ນຍິສ ປກຸພຸພມາໂນ, ນ ພຸຣາຫຸມໂຕ ອລຸລໂຕ ສຸທຸສິມາຫາຕິ។

ກຸລ໗។ ເອວໍ ນ ພຸຣາຫຸມໂຕ ອລຸລໂຕ ສຸທຸສິມາຫາຕິ ວຕຸວາ ອິທານິ ເຍ ທິຍຸຖິຕຕິກາ ອລຸລໂຕ ສຸທຸສີ ພຸຣຸວນຸຕິ, ເຕສໍ ຕສຸສາ ທິຍຸຖິຍາ ອນິພຸພາຫກກາວໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ປຸຣິມໍ ປຫາຍາ"ຕິ ຄາຖມາຫ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ເຕ ຫິ ອລຸລໂຕ ສຸທຸສິວາທາ ສມານາປິ ຍສຸສາ ທິຍຸຖິຍາ ອປຸປຫີນຕຸຕາ ຄຫາຕມຸລຸຈນໍ ໂຫຕິ។ ຕາຍ ປຸຣິມໍ ສຕຸຖາຣາທິໍ ປຫາຍ ອປຣໍ ນິສຸສິຕາ ເອຊາສາຊາຕາຍ ຕຕຸ ຫາຍ ອນຸຄຕາ ອກິກູຕາ ຣາຄາທິເກທິ ນ ຕຣນຸຕິ ສາຄໍ, ຕລຸຈ ອຕຣນຸຕາ ຕໍ ຕໍ ສມຸມໍ ອຸຄຸຄຕຸຫນຸຕິ ຈ ນິຣສຸສຊນຸຕິ ຈ ມກຸກໂຜວ ສາຂນຸຕິ។

ກຸລລ។ ປລຸຈມຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂສ – ໂຍ ຈ ໂສ "ທິຍຸຖີ ຫິ ນໍ ປາວ ຕຖາ ວທານ"ນຸຕິ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ສຍໍ ສມາທາຍາຕິ។ ຕຕຸຖ ສຍນຸຕິ ສາມໍ។ ສມາທາຍາຕິ ຄເຫຕຸວາ។ ວຕານິຕິ ຫຕຸຖິວຕາທີນິ។ ອຸຈຸຈາວຈນຸຕິ ອປຣາປຣໍ ຫີນປຕີຕໍ ວາ ສຕຸຖາຣໂຕ ສຕຸຖາຣາທິ។ ສລຸລສຕຸໂຕຕິ ກາມສລຸລາທີສຸ ລຄຸໂຄ។ ວິທຸວາ ຈ ເວເທຫີ ສເມຈຸຈ ຂມຸມນຸຕິ ປຣມຕຸຖວິທຸວາ ຈ ອຣຫາ ຈຕູ ຫິ ມຄຸຄລາຕເວເທຫີ ຈຕຸສຈຸຈຂມຸມໍ ອກິສເມຈຸຈາຕິ។ ເສສໍ ປາກຍເມວ។

໗໐໐។ສ ສພຸພຂມຸເມສຸ ວິເສນິກູໂຕ, ຍໍກິລຸຈິ ທິຍຸຖໍວ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວາຕິ ໂສກູຣິປລຸໂລ ຂີຕາສໂວ ຍໍ ກິລຸຈິ ທິຍຸຖໍ ວາ ສຸຕໍ ວາ ມຸ ຕໍ ວາ ເຕສຸ ສພຸພຂມຸເມສຸ ມາຣເສນໍ ວິນາເສຕຸວາ ຖິຕກາເວນ ວິເສນິກູໂຕ។ ຕເມວທສຸສິນຸຕິ ຕໍ ເອວໍ ວິສຸທຸຂທສຸສີ។ ວິວຍໍ ຈຣນຸຕນຸຕິຕຕຸຫາຈຸຊທນາທີວິຕເມນ ວິວຍໍ ຫຸຕຸວາ ຈຣນຸຕໍ។ ເກນິສ ໂລກສຸມີ ວິກປຸປເຍຍຸຍາຕິ ເກນ ອິສ ໂລເກ ຕຕຸຫາກປຸ ເປນ ວາ ທິຍຸຖິກປຸເປນ ວາ ໂກຈິ ວິກປຸເປຍຸຍ, ເຕສໍ ວາ ປຫີນຕຸຕາ ຣາຄາທິນາ ປຸພຸເພ ວຸຕຸເຕນາຕິ។

໗໐໑។ນ ກປຸປຍນຸຕີຕິ ຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂສ ອຕຸໂຖ ຈ – ກິລຸຈ ກີຍຸໂຍ? ເຕ ຫິ ຕາທິສາ ສນຸໂຕ ທຸວິນຸນໍ ກປຸປານໍ ປຸເຣກຸຂາ ຣານລຸຈ ເກນຈິ ນ ກປຸປຍນຸຕິ ນ ປຸເຣກຸຂໂຣນຸຕິ, ປຣມຕຸຖອຈຸຈນຸຕສຸທຸສິອສິຄຕຸຕາ ອນຈຸຈນຸຕສຸທຸສີເຍວ ອກິຣິຍສສຸສຕທິຍຸຖີ ອຈຸຈນຸຕ ສຸທຸສີຕິ ນ ເຕ ວທນຸຕິ។ ອາທານຄນຸຖໍ ຄຖິຕໍ ວິສຊຸຊາຕິ ຈຕຸພຸພິສມຸປີ ຣູປາທີນໍ ອາທາຍກຕຸ ຕາ ອາທານຄນຸຖໍ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸຕສນຸຕາເນ ຄຖິຕໍ ພທຸສໍ ອຣິຍມຄຸຄສຕຸເຖນ ວິສຊຸຊ ຊິນຸທິຕຸວາ។ ເສສໍ ປາກຍເມວ។

໗໐໔។ສີມາຕີໂຄຕິ ຄາຖາ ເອກປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖານາຍ ເທສນາຍ ວຸຕຸຕາ។ ປຸພຸພສທິໂສ ເອວ ປນສຸສາ ສມຸພນຸໂສ, ໂສ ເອວໍ ອຕຸຖວຕຸຕນາຍ ສທຸສີ ເວທິຕພຸໂພ – ກິລຸຈ ກີຍຸໂຍ ໂສ ອິທີໂສ ກູຣິປລຸໂລ ຈຕຸນຸນໍ ກິເລສສີມານໍ ອຕີຕຕຸຕາ ສີມາຕີໂຄ ພາ ຫິຕປາປຕຸຕາ ຈ ພຸຣາຫຸມໂຕ, ອີຕຸມຸກູຕສຸສ ຈ ຕສຸສ ນຕຸຖິ ປຣຈິຕຸຕປຸພຸເພນິວາສລາເຕຫິ ລຕຸວາ ວາ ມໍສຈກຸຂຸທິພຸພຈກຸຂູ ຫິ ທິສຸວາ ວາ ກິລຸຈິ ສມຸຄຸຄຫີຕໍ, ອກິນິວິຍຸຖນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ໂສ ຈ ກາມຣາຄາກາວໂຕ ນ ຣາຄຣາຄີ, ຣູປາຣູປຣາຄາກາວ ໂຕ ນ ວິຣາຄຣຕຸໂຕ។ ຍໂຕ ເອວໍວິຂສຸສ "ອິທໍ ປຣ"ນຸຕິ ກິລຸຈິ ອີສ ອຸຄຸຄຫີຕໍ ນຕຸຖີຕີ ອຣຫຕຸຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຍຸຖາເປສີ។

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຍຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຍຸຖກຖາຍ ສຸທຸຂຍຸຖກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔។ ປຣມຍຸຖກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໗໐໕។ປຣມນຸຕິທິຍຸຖີສູຕີ ປຣມຍຸຖກສຸຕຸຕໍ។ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ກຄວຕິ ກິຣ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣນຸເຕ ນານາຕິຕຸຖິຍາ ສນຸນິປຕິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ທິຍຸຖີ ທີເປນຸຕາ "ອິທໍ ປຣມໍ, ອິທໍ ປຣມ"ນຸຕິ ກລທໍ ກຕຸວາ ຣລຸໂລ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ຣາຊາ ສມຸພທຸເລ ຊຈຸຈນຸເຂ ສນຸນິປາຕາເປຕຸວາ "ອິເມສໍ ຫຕຸຖີ ທສຸເສຖາ"ຕິ ອາຕາເປສີ។ ຣາຊປຸຣິສາ ອນຸເຂ ສນຸນິປາຕາເປຕຸວາ ຫຕຸຖີ ປຸຣໂຕ ສຍາເປຕຸວາ "ປສຸສຖາ"ຕິ ອາຫໍສຸ។ ເຕ ຫຕຸຖີສຸສ ເອກເມກໍ ອຊຄໍ ປຣາມສີສຸ។ ຕໂຕ ຣລຸລາ "ກີທີໂສ, ກເຕ, ຫຕຸຖີ"ຕິ ປຸຖໍໂຖ ໂຍ ໂສຕຸທໍ ປຣາມສີ, ໂສ "ເສຍຍຖາປີ, ມຫາຣາຊ, ນງຄລີສາ"ຕິ ກຄີ។ ເຍ ທນຸຕາທີນີ ປຣາມສີສຸ, ເຕ ອິຕຣໍ "ມາ ໂກ ຣລຸໂລ

ປຸຣໂຕ ມຸສາ ກຕີ''ຕິ ປຣິກາສິຕ຺ວາ ''ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມຫາຣາຊ, ກິຕ຺ຕິຂີໂລ''ຕິອາທີນິ ອາຫໍສຸຯ ຣາຊາ ຕໍ ສພ຺ພໍ ສຸຕ຺ວາ ''ອີທີເສ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສມໂຍ''ຕິ ຕິຕ຺ຖິເຍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິຯ ອລ຺ລຕໂຣ ປິຕ຺ຫຈາຣິໂກ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ຄຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິຯ ກຄວາ ຕສ຺ສໍ ອຜ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ຍຖາ, ກິກ຺ຂເວ, ຊຈ຺ຈນ຺ຊາ ຫຕ຺ຖີ ອຊານນ຺ຕາ ຕໍ ຕໍ ອງ຺ຄໍ ປຣາມສິຕ຺ວາ ວິວທິສຸ, ເອວໍ ຕິຕ຺ຖິຍາ ວິໂມກ຺ຂນ຺ຕິກຊມ຺ມໍ ອຊານນ຺ຕາ ຕໍ ຕໍ ທິຜ຺ຖິ ປຣາມສິຕ຺ວາ ວິວທນ຺ຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຊມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ປຣມນ຺ຕິ ທິຜ຺ຖີສຸ ປຣິພ຺ພສາໂນຕິ ''ອິທໍ ປຣມ''ນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ສກາຍ ສກາຍ ທິຜ຺ຖິຍາ ວສມາໂນຯ ຍທຸຕ຺ຕຣິ ກຸຣຸເຕຕິ ຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຕ຺ຖາຣາທີ ເສຜ຺ຖໍ ກໂຣຕິຯ ຫີນາຕິ ອລ຺ເລ ຕໂຕ ສພ຺ພມາຫາຕິ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຕ຺ຖາຣາທີ ຖເປຕ຺ວາ ຕໂຕ ອລ຺ເລ ສພ຺ເພ ''ຫີນາ ອິເມ''ຕິ ອາຫຯ ຕສ຺ມາ ວິວາທານິ ອວີຕິວຕ຺ໂຕຕິ ເຕນ ກາຣເຕນ ໂສ ທິຜ຺ຖິກລເຫ ອວີຕິວຕ຺ໂຕວ ໂຫຕິຯ

໓໐໔ຯ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ – ເອວໍ ອວີຕິວຕ຺ໂຕ ຈ ຍໍ ທິຜ຺ເຖ ສຸເຕ ສີລວເຕ ມຸເຕຕິ ເອເຕສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນທິຜ຺ຖິສງ຺ຂາເຕ ອຕ຺ຕນິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອານິສໍສໍ ປສ຺ສຕິຯ ຕເທວ ໂສ ຕຕ຺ຖ ສກາຍ ທິຜ຺ຖິຍາ ອານິສໍສໍ ''ອິທໍ ເສຜ຺ຖ''ນ຺ຕິ ອກິນິວິສິຕ຺ວາ ອລ຺ລໍ ສພ຺ພໍ ປຣສຕ຺ຖາຣາທິກໍ ນິຫີນໂຕ ປສ຺ສຕິຯ

໓໐໔ຯ ຕຕິຍຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ – ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ຈສ຺ສ ຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຕ຺ຖາຣາທີ ນິສ຺ສິໂຕ ອລ຺ລໍ ປຣສຕ຺ຖາຣາທີ ຫີນໍ ປສ຺ສຕິ ຕໍ ປນ ທສ຺ສນໍ ຄນ຺ຖເມວ ກຸສລາ ວທນ຺ຕີ, ພນ຺ຊນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ຯ ຍສ຺ມາ ເອຕເທວ, ຕສ຺ມາ ຫິ ທິຜ຺ຖໍວ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວາ ສີລພ຺ພ ຕໍ ກິກ຺ຂຸ ນ ນິສ຺ສເຍຍ຺ຍ, ນາກິນິເວເສຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໓໐໕ຯ ຈຕ຺ຕຸຖຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ – ນ ເກວລໍ ທິຜ຺ຖສຸຕາທີ ນ ນິສ຺ສເຍຍ຺ຍ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ອສລ຺ຊາຕໍ ອຸປຣູປຣິ ທິຜ຺ຖິມ຺ປິ ໂລກສ຺ມິ ນ ກປ຺ປເຍຍ຺ຍ, ນ ຊເນຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກີທິສໍ? ລາເຕນ ວາ ສີລວເຕນ ວາປີ, ສມາປຕ຺ຕິລາຕາທິນາ ລາເຕນ ວາ ສີລວເຕນ ວາ ຍາ ກປ຺ປີຍຕິ, ເອຕໍ ທິຜ຺ຖິ ນ ກປ຺ເປຍ຺ຍຯ ນ ເກວລລ຺ຈ ທິຜ຺ຖິ ນ ກປ຺ປເຍຍ຺ຍ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ມາເນນປິ ຊາຕິອາທີຫິ ວຕ຺ຖູຫີ ສໂມຕິ ອຕ຺ຕານມຸປເນຍ຺ຍ, ຫີໂນ ນ ມລ຺ເລຖ ວິເສສີ ວາປີຕິຯ

໓໐໖ຯ ປລ຺ຈມຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ – ເອວລ຺ຫິ ທິຜ຺ຖິ ອກປ຺ເປນ຺ໂຕ ອມລ຺ລມາໂນ ຈ ອຕ຺ຕໍ ປຫາຍ ອນຸປາທິຍາໂນ ອິຊ ວາ ຍໍ ປຸພ຺ເພ ຄຫີຕໍ, ຕໍ ປຫາຍ ອປຣໍ ອຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຕສ຺ມິມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ລາເຕ ທຸວິຊໍ ນິສ຺ສຍໍ ໂນ ກໂຣຕິຯ ອກໂຣນ຺ໂຕ ຈ ສ ເວ ວິຍຕ຺ເຕສຸ ນານາທິຜ຺ຖິວເສນ ກິນ຺ເນສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ນ ວຄ຺ຄສາຣີ ຉນ຺ທາທິວເສນ ອຄຈ຺ຉນ຺ຊມ຺ໂມ ຫຸຕ຺ວາ ທ຺ວາສຜ຺ຖິຍາ ທິຜ຺ຖີສຸ ກິລ຺ຈິປິ ທິຜ຺ຖິ ນ ປຈ຺ເຈຕິ, ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໓໐໗-໑໐ຯ ອິທານິ ໂຍ ໂສ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ວຸຕ຺ໂຕ ຂີຕາສໂວ, ຕສ຺ສ ວຕ຺ຕາກຕນຕ຺ຖໍ ''ຍສ຺ສູກຍນ຺ເຕ''ຕິອາທິກາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຸກຍນ຺ເຕຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕຜສ຺ສາທິເກເທຯ ປຕິຊີຕິ ຕຕ຺ຫາຯ ກວາກວາຍາຕິ ປຸນປ຺ປຸນກວາຍຯ ອິຊ ວາ ຫຸຣໍ ວາຕິ ສກຕ຺ຕກາວາທິເກເທ ອິຊ ວາ ປຣຕ຺ຕກາວາທິເກເທ ປຣຕ຺ຖ ວາຯ ທິຜ຺ເຖ ວາຕິ ທິຜ຺ຖສຸທ຺ຊິຍາ ວາຯ ເອສ ນໂຍ ສຸຕາທີສຸຯ ສລ຺ລາຕິ ສລ຺ລາສມຸຜ຺ຖາປິກາ ທິຜ຺ຖິຯ ຊມ຺ມາປີເຕສໍ ນ ປຜິຈ຺ຉິຕາເສຕິ ທ຺ວາສຜ຺ຖິທິຜ຺ຖິຄຕຊມ຺ມາປີ ເຕສໍ ''ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຄມລ຺ລ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ນ ປຜິຈ຺ຉິຕາຯ ປາຣງ຺ຄໂຕ ນ ປຈ຺ເຈຕິ ຕາທີຕິ ນິພ຺ພານປາຣໍ ຄໂຕ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ປຫີເນ ກິເລເສ ປຸນ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ປລ຺ຈຫິ ຈ ອາກາເຣຫິ ຕາທີ ໂຫຕີຕິຯ ເສສໍ ປາກຜເມວາຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຜ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຜ຺ຖກຖາຍ ປຣມຜ຺ຖກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

໕ຯ ຊຣາສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໑໑ຯອປ຺ປໍວຕ ຊີວິຕນ຺ຕິ ຊຣາສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວສ຺ສໍ ວສິຕ຺ວາ ຍານິ ຕານິ ພຸທ຺ຊານໍ ສຣີຣາໂຣຄຍສມ຺ປາທນໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນສິກ຺ຂາປທປລ຺ລາປນໍ ເວເນຍ຺ຍທມນໍ ຕຖາຣູປາຍ ອຜ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຊາຕກາທິກຖນ຺ຕິອາທີນິ ຊນປທຈາຣິການິມິຕ຺ຕານິ, ຕານິ ສມເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຊນປທຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິຯ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ສາຍໍ ສາເກຕໍ

ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຎ຺ຊນວນໍ ປາວິສິຯ ສາເກຕວາສິໂນ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອກາໂລ ອິທານິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍາ’’ຕິ ວິຠາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ມາລາຄນ຺ຘາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປູຊນວນ຺ທນສມ຺ໂມທນາທີນິ ກຕ຺ວາ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອຏ຺ຐໍສຸ ຍາວ ຠຄວໂຕ ຄາມປ຺ປເວສນເວລາ, ອຖ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິຯ ຕໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ສາເກຕໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາໂລ ນຄຣາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ນຄຣທ຺ວາເຣ ອທ຺ທສຯ ທິສ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສິເນຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ‘‘ຈິຣທິຏ຺ໂຐສິ, ປຸຕ຺ຕ, ມຍາ’’ຕິ ປຣິເທວຍມາໂນ ອຠິມຸໂຂ ອຄມາສິຯ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ສຎ຺ຎາເປສິ – ‘‘ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຍໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ກໂຣຕຸ, ນ ວາເຣຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ວຈ຺ຉຄິທ຺ຘິນີວ ຄາວີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ກາຍໍ ປຸຣໂຕ ຈ ປຈ຺ຉໂຕ ຈ ທກ຺ຂິຓໂຕ ຈ ວາມໂຕ ຈາຕິ ສມນ຺ຕາ ອາລິງ຺ຄິ ‘‘ຈິຣທິຏ຺ໂຐສິ, ປຸຕ຺ຕ, ຈິຣໍ ວິນາ ອໂຫສີ’’ຕິ ຠຓນ຺ໂຕຯ ຍທິ ປນ ໂສ ຕຖາ ກາຕຸໍ ນ ລເຠຍ຺ຍ, ຫທຍໍ ຜາເລຕ຺ວາ ມເຣຍ຺ຍຯ ໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ອໂວຈ – ‘‘ຠຄວາ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິ ອາຄຕຠິກ຺ຂູນໍ ອຫເມວ ຠິກ຺ຂໍ ທາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ, ມເມວ ອນຸຄ຺ຄຫໍ ກໂຣຖາ’’ຕິຯ ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ເປເສສິ – ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ເມ ອາຄໂຕ, ອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ສາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ອາຄມນໍ ປສ຺ສນ຺ຕີ ຐິຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ເຍວ ທິສ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສິເນຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ‘‘ຈິຣທິຏ຺ໂຐສິ, ປຸຕ຺ຕ, ມຍາ’’ຕິ ປາເທສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຣທິຕ຺ວາ ຆຣໍ ອຕິເນຕ຺ວາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ໂຠເຊສິຯ ຠຸຕ຺ຕາວິໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຕ຺ຕໍ ອປນາເມສິຯ ຠຄວາ ເຕສໍ ສປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ, ເທສນາ ປຣິໂຍສາເນ ອຸໂຠປິ ໂສຕາປນ຺ນາ ອເຫສຸໍຯ ອຖ ຠຄວນ຺ຕໍ ຍາຈິສຸ – ‘‘ຍາວ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິມໍ ນຄຣໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ, ອມ຺ຫາກໍເຍວ ຆເຣ ຠິກ຺ຂາ ຄເຫຕພ຺ພາ’’ຕິຯ ຠຄວາ ‘‘ນ ພຸທ຺ຘາ ເອວໍ ເອກໍ ນິພທ຺ຘຏ຺ຐານໍເຍວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ’’ຕິ ປຏິກ຺ຂິປີຯ ເຕ ອາຫໍສຸ – ‘‘ເຕນ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາປິ ຕຸມ຺ເຫ ອິເຘວ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ຘ຺ມມໍ ເທເສຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉຖາ’’ຕິຯ ຠຄວາ ເຕສໍ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ຕຖາ ອກາສິຯ ມນຸສ຺ສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຎ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຎ຺ຈ ‘‘ພຸທ຺ຘປິຕາ ພຸທ຺ຘມາຕາ’’ ຕ຺ເວວ ໂວຫຣິໍສຸຯ ຕມ຺ປິ ກຸລໍ ‘‘ພຸທ຺ຘກຸລ’’ນ຺ຕິ ນາມໍ ລຠິຯ

ອານນ຺ທຕ຺ເຖໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ອຫໍ ຠຄວໂຕ ມາຕາປິຕໂຣ ຊານາມິ, ອິເມ ປນ ກສ຺ມາ ວທນ຺ຕິ ‘ອຫໍ ພຸທ຺ຘມາຕາ ອຫໍ ພຸທ຺ຘປິຕາ’’’ຕິຯ ຠຄວາ ອາຫ – ‘‘ນິຣນ຺ຕຣໍ ເມ, ອານນ຺ທ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈ ປຎ຺ຈ ຊາຕິສຕານິ ມາຕາປິຕໂຣ ອເຫສຸໍ, ປຎ຺ຈ ຊາຕິສຕານິ ມາຕາປິຕູນໍ ເຊຏ຺ຐກາ, ປຎ຺ຈ ຊາຕິສຕານິ ກນິຏ຺ຐກາຯ ເຕ ປຸພ຺ພສິເນເຫເນວ ຠຓນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມຎ຺ຈ ຄາຖມຠາສິ –

‘‘ປຸພ຺ເພວ ສນ຺ນິວາເສນ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຫິເຕນ ວາ;

ເອວໍ ຕໍ ຊາຍເຕ ເປມໍ, ອຸປ຺ປລໍວ ຍໂຖທເກ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໒ຯ໑໗໔);

ຕໂຕ ຠຄວາ ສາເກເຕ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ປຸນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ສາວຕ຺ຖິເມວ ອຄມາສິຯ ໂສປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ຈ ຠິກ຺ຂູ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຏິຣູປໍ ຘ຺ມມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ເສສມຄ຺ເຄ ປາປຸຓິຕ຺ວາ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍິໍສຸຯ ນຄເຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສນ຺ນິປຕິສຸ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຎາຕເກ ສກ຺ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິຯ ໂສຕາປນ຺ນສກທາຄາມິອນາຄາມິໂນ ອຸປາສກາປິ ສນ຺ນິປຕິສຸ ອຸປາສິກາໂຍ ຈ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ສຫຘມ຺ມິເກ ສກ຺ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິຯ ເຕ ສພ຺ເພປິ ກມ຺ພລກູຏາຄາຣໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ມາລາຄນ຺ຘາທີຫິ ປູເຊນ຺ຕາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂາເມສຸໍຯ

ຠຄວາປິ ຕໍ ທິວສໍ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ເຕສໍ ປຣິນິພ຺ພານຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ‘‘ຕຕ຺ຖ ມຍິ ຄເຕ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ພຫຸຊນສ຺ສ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຬາຫນເມວ ປາວິສິຯ ມນຸສ຺ສາ ທິສ຺ວາ ‘‘ມາຕາປິຕູນໍ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸກາໂມ ຠຄວາ ອາຄໂຕ’’ຕິ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐໍສຸຯ ນາຄຣາປິ ກູຏາຄາຣໍ ປູເຊນ຺ຕາ ອາຬາຫນໍ ອາເນຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິໍສຸ – ‘‘ຄຫຏ຺ຐອຣິຍສາວກາ ກຖໍ ປູເຊຕພ຺ພາ’’ຕິຯ ຠຄວາ ‘‘ຍຖາ ອເສກ຺ຂາ ປູຊິຍນ຺ຕິ, ຕຖາ ປູເຊຕພ຺ພາ ອິເມ’’ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ເຕສໍ ອເສກ຺ຂມຸນິຠາວໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອຫິໍສກາ ເຍ ມຸນໂຍ, ນິຈ຺ຈໍ ກາເຍນ ສໍວຸຕາ;

ເຕ ຍນ຺ຕິ ອຈ຺ຈຸຕໍ ຐານໍ, ຍຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນ ໂສຈເຣ’’ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໒໒໕);

ຕສ຺ຈ ປຣິສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕຽຂຕານຸຣູປໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປໍ ວຕ ຊີວິຕໍ ອິທນ຺ຕິ "ອິທໍ ວຕ ມນຸສ຺ສານໍ ຊີວິຕໍ ອປ຺ປໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ຐິຕິປຣິຕ຺ຕຕາຍ ສຣສປຣິຕ຺ຕຕາຍາ"ຕິ ສລ຺ລສຸຕ຺ເຕປິ ວຸຕ຺ຕນຍເມຕໍຯ ໂອຣໍ ວສ຺ສສຕາປິ ມິຍ຺ຍຕີຕິ ວສ຺ສສຕາ ໂອຣໍ ກລລາທິກາເລປິ ມິຍ຺ຍຕິຯ ອຕິຈ຺ຈາຕິ ວສ຺ສສຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຯ ຊຣສາປິ ມິຍ຺ຍຕີຕິ ຊຣາຍປິ ມິຍ຺ຍຕິຯ

໘໑໒-໖ຯມມາຍິເຕຕິ ມມາຍິຕວຕ຺ຖຸການຕາຯ ວິນາການສນ຺ຕເມວິທນ຺ຕິ ສນ຺ຕວິນາການໍ ວິຊ຺ຊມານວິນາການເມວ ອິທໍ, ນ ສກ຺ກາ ອວິນາກາເວນ ກວິຕຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ມາມໂກຕິ ມມ ອຸປາສໂກ ກິກ຺ຂຸ ວາຕິ ສງ຺ຂໍ ຄໂຕ, ພຸທ຺ຘາທີນິ ວາ ວຕ຺ຖູນິ ມມາຍມາໂນຯ ສງ຺ຄຕນ຺ຕິ ສມາຄຕໍ ທິຏ຺ຐປຸພ຺ພໍ ວາຯ ປິຍາຍິຕນ຺ຕິ ປິຍໍ ກຕໍຯ ນາມໍເຍວາວສິສ຺ສຕິ ອກ຺ເຂຍ຺ຍນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ຣູປາທິຘມ຺ມຊາຕໍ ປຫີຍຕິ, ນາມມຕ຺ຕເມວ ຕຸ ອວສິສ຺ສຕິ "ພຸທ຺ຘຣກ຺ຂິໂຕ, ຘມ຺ມຣກ຺ຂິໂຕ"ຕິ ເອວໍ ສງ຺ຂາຕຸໍ ກເຖຕຸໍຯ ມຸນໂຍຕິ ຂີຓາສວມຸນໂຍຯ ເຂມທສ຺ສິໂນຕິ ນິພ຺ພານທສ຺ສິໂນຯ

໘໑໗ຯ ສຕ຺ຕມຄາຖາ ເອວໍ ມຣຓພ຺ກາຫເຕ ໂລເກ ອນຸຣູປປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ປຕິລີນຈຣສ຺ສາຕິ ຕໂຕ ຕໂຕ ປຕິລີນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຈຣນ຺ຕສ຺ສຯ ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ເສກ຺ຂສ຺ສ ວາຯ ສາມຄ຺ຄິຍມາຫຸ ຕສ຺ສຕໍ,ໂຍ ອຕ຺ຕານໍ ກວເນ ນ ທສ຺ສເຍຕິ ຕສ຺ເສຕໍ ປຕິຣູປມາຫຸ, ໂຍ ເອວໍປຏິປນ຺ໂນ ນິຣຍາທິເກເທ ກວເນ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສຍ຺ຍຯ ເອວຣູໂປ ໂສ ອິມມ຺ຫາ ມຣຓາ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໘໑໘-໒໐ຯ ອິທານີ ໂຍ "ອຕ຺ຕານໍ ກວເນ ນ ທສ຺ສເຍ"ຕິ ເອວໍ ຂີຓາສໂວ ວິການິໂຕ, ຕສ຺ສ ວຓ຺ຓການຕ຺ຖໍ ອິໂຕ ປຣາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ທ຺ວາທສສຸ ອາຍຕເນສຸຯ ຍທິທໍ ທິຏ຺ຐສຸຕໍ ມຸເຕສຸ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຍທິທໍ ທິຏ຺ຐສຸຕໍ, ເອຕ຺ຖ ວາ ມຸເຕສຸ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ເອວໍ ມຸນິ ນ ອຸປລິມ຺ປຕີຕິ ເອວໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂຘໂນ ນ ຫິ ເຕນ ມຄ຺ຄຕິ, ຍທິທໍ ທິຏ຺ຐສຸຕໍ ມຸເຕສຸ ວາຕິ ອຕ຺ຣາປິ ຍທິທໍ ທິຏ຺ຐສຸຕ຺ຕໍ, ເຕນ ວຕ຺ຖຸນາ ນ ມຄ຺ຄຕິ, ມຸເຕສຸ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ນ ມຄ຺ຄຕີຕິ ເອວເມວ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ນ ຫິ ໂສ ຣຊ຺ຊຕິ ໂນ ວິຣຊ຺ຊຕີຕິຯ ພາລປຸຖຸຊ຺ຊນາ ວິຍ ນ ຣຊ຺ຊຕິ, ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊນເສກ຺ຂາ ວິຍ ນ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ຣາຄສ຺ສ ປນ ຂີຓຕ຺ຕາ "ວິຣາໂຄ"ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວາຕິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈຕ຺ຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ຊຣາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໒໑ຯເມຖຸນມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍຯ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກຄວຕິ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ນາມ ທ຺ເວ ສຫາຍາ ສາວຕ຺ຖີ ອຄມໍສຸຯ ເຕ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ມຫາຊນໍ ເຊຕວນາກິມຸຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ "ກຸຫີ ຄຈ຺ຉຖາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິສຸຯ ຕໂຕ ເຕຫິ "ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ພຫຸຊນຫິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຕໍ ໂສຕຸໍ ເຊຕວນໍ ຄຈ຺ຉາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ມຍມ຺ປິ ໂສສ຺ສາມາ"ຕິ ອຄມໍສຸຯ ເຕ ອວລຸຊຘມ຺ມເທສກສ຺ສ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ປຣິສນ຺ເຕຣ ນິສິນ຺ນາວ ຈິນ຺ເຕສຸໍ – "ນ ສກ຺ກາ ອຄາຣມຊ຺ເຊ ກິເຕນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ປຣິປູເຣຕຸ"ນ຺ຕິຯ ອຖ ປກ຺ກນ຺ເຕ ມຫາຊເນ ກຄວນ຺ຕໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິສຸຯ ກຄວາ "ອິເມ ປພ຺ພາເຊຫີ"ຕິ ອລ຺ລຕຣໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອາຕາເປສິຯ ໂສ ເຕ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ຕຈປລ຺ຈກກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ທຕ຺ວາ ອຣລ຺ລວາສໍ ຄນ຺ຕຸມ ້ຣທ຺ໂຘຯ ເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ຕິສ຺ສໍ ອາຫ – "ອາວຸໂສ, ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ອຣລ຺ລໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ມຍມ຺ປິ ຄຈ຺ຉາມາ"ຕິຯ ຕິສ຺ໂສ "ອລໍ ອາວຸໂສ, ກຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ຘມ຺ມສ຺ສວນລ຺ຈ ອຫໍ ປິເຫມິ, ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ນ ອຄມາສິຯ ເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ອຸປ຺ຊ຺ຊາເຍນ ສຫ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຣລ຺ເລ ສມຓຘມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິ ສທ຺ຘິໍ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາເຍຫິຯ ຕິສ຺ສສ຺ສາປິ ເຊຏ຺ຐກາຕາ ພ຺ຍາຘິນາ ກາລມກາສິຯ ໂສ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຄາມໍ ອຄມາສິ, ຕຕ຺ຣ ນໍ ຣາຕກາ ປໍໂລເກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປພ຺ພາເຊສຸໍຯ ເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍປິ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາເຍຫິ ສທ຺ຘິໍ ສາວຕ຺ຖີ ອາຄໂຕຯ ອຖ ກຄວາ ວຸຕ຺ຖວສ຺ໂສ ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຕໍ ຄາມໍ ປາປຸຓິຯ

ຕຕ຺ຖ ເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ “ອິມສ຺ມີ, ການ຺ເຕ, ຄາເມ ມມ ຄິຫິສຫາໂຍ ອຕ຺ຖິ, ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຕາວ ອາຄເມຖ ອນ຺ກມ຺ປິ ອຸປ຺າຫາຍາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາມໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອາເນຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ກິໂຕ ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍ ອາທິຄາຖາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ປລ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ។ ຕສ຺ສ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ໂຕ ອວເສສຄາຖາໂຍ ອກາສິ។ ອຍມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ເມຖຸນມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເມຖຸນສມ຺ມສມາຍຸຕ຺ຕສ຺ສ។ ອິຕິຕິ ເອວມາຫ។ ອາຍສ຺ມາຕິ ປິຍວຈນເມຕໍ, ຕິສ຺ໂສຕິ ນາມໍ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ។ ໂສ ຫິ ຕິສ຺ໂສຕິ ນາເມນ។ ເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍຕິ ໂຄຕ຺ຕໍ, ໂຄຕ຺ຕວເສເນວ ເຈສ ປາກໂຍ ອໂຫສິ។ ຕສ຺ມາ ອຍຸຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ນາມ ທ຺ເວ ສຫາຍາ”ຕິ។ ວິຆາຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ຆາຕໍ។ ພຣູຫີຕິ ອາຈິກ຺ຂ។ ມາຣິສາຕິ ປິຍວຈນເມຕໍ, ນິທ຺ທຸກ຺ຂາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ສຸຕ຺ວານ ຕວ ສາສນນ຺ຕິ ຕວ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ។ ວິເວເກ ສິກ຺ຂິສ຺ສາມເສຕິ ສຫາຍໍ ອາຣພ຺ກ ຊມ຺ມເທສນໍ ຍາຈນ຺ໂຕ ກຕາຕິ។ ໂສ ປນ ສິກ຺ຂິຕສິກ຺ໂຂເຍວ។

໒໘໔។ມຸສ຺ສເຕວາປິ ສາສນນ຺ຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິປຕິປຕ຺ຕິໂຕ ທຸວິທມ຺ປິ ສາສນໍ ນສ຺ສຕິ។ ວາປີຕິ ປທປູຣຕມຕ຺ຕໍ។ ເອຕໍ ຕສ຺ມີ ອນາຣິຍນ຺ຕິ ຕສ຺ມີ ປຸຄ຺ຄເລ ເອຕໍ ອນຣິຍໍ, ຍທິທໍ ມິຈ຺ຉາປຕິປທາ។

໒໘໕។ເອໂກປຸພ຺ເພ ຈຣິຕ຺ວານາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາສງ຺ຂາເຕນ ວາ ຄຕໂວສ຺ສຄ຺ຄຍ຺ເຄນ ວາ ປຸພ຺ເພ ເອໂກ ວິຫຣິຕ຺ວາ។ ຍານໍ ກນ຺ຕໍວ ຕໍ ໂລເກ, ຫີນມາຫຸ ປຸຖຸຊ຺ຊນນ຺ຕິ ຕໍ ວິພ຺ການ຺ຕກໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ຍຖາ ຫຕ຺ຖິຍານາທີຍານໍ ອທນ຺ຕໍ ວິສມໍ ອາໂຣຫຕິ, ອາໂຣຫກມ຺ປິ ກລ຺ຊຕິ, ປປາເຕປິ ປປຕຕິ។ ເອວໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິວິສມາໂຣຫເນນ ນຣກາທີສຸ, ອຕ຺ຖາກລ຺ຊເນນ ຊາຕິປປາຕາທີສຸ ປປຕເນນ ຈ ຍານໍ ກນ຺ຕໍວ ອາຫຸ ຫີນໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນລ຺ຈ ອາຫູຕິ។

໒໘໔-໔។ຍໂສ ກິຕ຺ຕິ ຈາຕິ ລາກສກ຺ກາໂຣ ປສໍສາ ຈ។ ປຸພ຺ເພຕິ ປພ຺ພຊິຕກາເລ។ ຫາຍເຕ ວາປີ ຕສ຺ສ ສາຕິ ຕສ຺ສ ວິພ຺ການ຺ຕກສ຺ສ ສໂຕ ໂສ ຈ ຍໂສ ສາ ຈ ກິຕ຺ຕິ ຫາຍຕິ។ ເອຕມ຺ປີ ທິສ຺ວາຕິ ເອຕມ຺ປີ ປຸພ຺ເພ ຍສກິຕ຺ຕິນໍ ກາວໍ ປຈ຺ຉາ ຈ ຫານິ ທິສ຺ວາ។ ສິກ຺ເຂຖ ເມຖຸນໍ ວິປ຺ປຫາຕເວຕິ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ເຂຖ។ ກີ ກາຣຕໍ? ເມຖຸນໍ ວິປ຺ປຫາຕເວ, ເມຖຸນປ຺ປຫານຕ຺ຖາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ໂຍ ຫິ ເມຖຸນໍ ນ ວິປ຺ປຊຫຕິ, ສງ຺ກປ຺ເປຫີ...ເປ... ຕຖາວິໂຊ។ ຕຕ຺ຖ ປເຣໂຕຕິ ສມນ຺ນາຄໂຕ។ ປເຣສໍ ນິຄ຺ໂຆສນ຺ຕິ ອຸປຊ຺ຊາຍາທີນໍ ນິນ຺ທາວຈນໍ។ ມງ຺ກຸ ໂຫຕີຕິ ທຸມ຺ມໂນ ໂຫຕິ។

໒໘໖។ ອິໂຕ ປຣາ ຄາຖາ ປາກຍສມ຺ພນ຺ຊາ ເອວ។ ຕາສຸ ສຕ຺ຖານີຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນິ។ ຕານິ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ປເຣສລ຺ຈ ເວທນຍ຺ເຄນ “ສຕ຺ຖານີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ។ ເຕສຸ ຈາຍໍ ວິເສສໂຕ ໂຈທິໂຕ ມຸສາວຈນສຕ຺ຖາເນວ ກໂຣຕິ – “ອິມິນາ ກາຣເຄນາຫໍ ວິພ຺ການ຺ໂຕ”ຕິ ກຄານ຺ໂຕ។ ເຕເນວາຫ – “ເອສ ຂ຺ວສ຺ສ ມຫາເຄໂຊ, ໂມສວຊ຺ຊໍ ປຄາຫຕິ”ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ເອສ ຂ຺ວສ຺ສາຕິ ເອສ ໂຂ ອສ຺ສ។ ມຫາເຄໂຊຕິ ມຫາພນ຺ຊນໍ។ ກຕໂມຕິ ເຈ? ຍທິທໍ ໂມສວຊ຺ຊໍ ປຄາຫຕິ, ສ຺ວາສ຺ສ ມຸສາວາທຊ຺ໂຊຄາໂຫ ມຫາເຄໂຊຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។

໒໘໗។ມນ຺ໂທວ ປຣິກິສ຺ສຕີຕິ ປາຕາວສາທີນິ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕໂຕນິທານລ຺ຈ ທຸກ຺ຂມນຸໂກນ຺ໂຕ ໂກຄປຣິເຍສນຣກ຺ຂນານິ ຈ ກໂຣນ຺ໂຕ ໂມມູໂຫ ວິຍ ປຣິກິລິສ຺ສຕິ។

໒໘໘-໙។“ເອຕມາທີນວໍ ລຕ຺ວາ, ມຸນິ ປຸພ຺ພາປເຣ ອິຊາ”ຕິ ເອຕໍ “ຍໂສ ກິຕ຺ຕິ ຈ ຍາ ປຸພ຺ເພ, ຫາຍເຕວາປີ ຕສ຺ສ ສາ”ຕິ ອິໂຕ ປກຸຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຸພ຺ພາປເຣ ອິຊ ອິມສ຺ມີ ສາສເນ ປຸພ຺ພໂຕ ອປເຣ ສມຕາກາວໂຕ ວິພ຺ການ຺ຕກກາເລ ອາທີນວໍ ມຸນິ ລຕ຺ວາ។ ເອຕທຣິຍານມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ຍທິທໍ ວິເວກຈຣິຍາ , ເອຕໍ ພຸທ຺ຊາທີນໍ ອຣິຍານໍ ອຸຕ຺ຕມໍ, ຕສ຺ມາ ວິເວກລ຺ເລວ ສິກ຺ເຂຖາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ។ ນ ເຕນ ເສຍ຺ໂຖ ມລ຺ເລຖາຕິ ເຕນ ຈ ວິເວເກນ ນ ອຕ຺ຕານໍ “ເສຍ຺ໂຖ ອຫ”ນ຺ຕິ ມລ຺ເລຍ຺ຍ, ເຕນ ຖທ຺ໂຊ ນ ກເວຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

໒໙໐។ຣິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີຫິ ວິຣຫິຕສ຺ສ។ ໂອຆຕິຕ຺ຕາສ຺ສ ປິຫຍນ຺ຕິ, ກາເມສຸ ຄຊິຕາ ປຊາຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ລຄ຺ຄາ ສຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຈຕ຺ໂຣຆຕິຕ຺ຕາສ຺ສ ປິຫຍນ຺ຕິ ອິຕາຍິກາ ວິຍ ອາຕຕ຺ຍສ຺ສາຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກ຺ເຍນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີ។ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຕິສ຺ໂສ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໍ ປຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສຈ຺ຉາກາສີຕິ។

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໘. ປສູຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໖໑.ອິເຘວສຸທ຺ຘີຕິ ປສູຣສຸຕ຺ຕໍ. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ຠຄວຕິ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ປສູໂຣ ນາມ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ມຫາວາທີ, ໂສ ‘‘ອຫມສ຺ມິ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ວາເທນ ອຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສ ຊມ຺ພຸປຎ຺ຎາຓໍ, ເອວໍ ມມາປີ ກວິຕໍ ອຣຫຕີ’’ຕິ ຊມ຺ພຸສາຂໍ ຘຊໍ ກຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ປຏິວາທໍ ອນາສາເທນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສາວຕ຺ຖິໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນຄຣທ຺ວາເຣ ວາລິກຕ຺ຖລໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສາຂໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ‘‘ໂຍ ມຍາ ສທ຺ຘິໍ ວາທໍ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ, ໂສ ອິມໍ ສາຂໍ ຠຎ຺ຊຕູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປາວິສິ. ຕໍ ຐານໍ ມຫາຊໂນ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິ. ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ນິກ຺ຂມຕິ. ໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ ສມ຺ພຫຸເລ ຄາມທາຣເກ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ກິໍ ເອຕໍ ທາຣກາ’’ຕິ, ເຕ ສພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂິໍສຸ. ‘‘ເຕນ ຫິ ນໍ ຕຸມ຺ເຫ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ປາເທຫິ ຠຎ຺ຊຖ, ‘ວາທຕ຺ຖິໂກ ວິຫາຣໍ ອາຄຈ຺ຉຕູ’ຕິ ຈ ຠຓຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ປຣິພ຺ພາຊໂກ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ກຕຠຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຠຄ຺ຄໍ ສາຂໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເກນິທໍ ກາຣິຕ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ‘‘ພຸທ຺ຘສາວເກນ ສາຣິປຸຕ຺ເຕນາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ປມຸທິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ມມ ຊຍໍ ສມຓສ຺ສ ຈ ປຣາຊຍໍ ປຓ຺ຑິຕາ ປສ຺ສນ຺ຕູ’’ຕິ ປຎ຺ຫວີມໍສເກ ກາຣຓິເກ ອາເນຕຸໍ ສາວຕ຺ຖິໍ ປວິສິຕ຺ວາ ວີຖິສິງ຺ຆາຏກຈ຺ຈເຣສຸ ວິຈຣນ຺ໂຕ ‘‘ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອຄ຺ຄສາວເກນ ສຫ ວາເທ ປຎ຺ຎາປຏິກາມໍ ໂສຕຸກາມາ ໂຠນ຺ໂຕ ນິກ຺ຂມນ຺ຕູ’’ຕິ ອຸຄ຺ໂຆເສສິ. ‘‘ປຓ຺ຑິຕານໍ ວຈນໍ ໂສສ຺ສາມາ’’ຕິ ສາສເນ ປສນ຺ນາປິ ອປ຺ປສນ຺ນາປິ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ນິກ຺ຂມິໍສຸ. ຕໂຕ ປສູໂຣ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ‘‘ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເອວໍ ຠຓິສ຺ສາມີ’’ຕິອາທີນິ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ວິຫາຣໍ ອຄມາສິ. ເຖໂຣ ‘‘ວິຫາເຣ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ໂທ ຊນພ຺ຍາກຸລຎ຺ຈ ມາ ອໂຫສີ’’ຕິ ເຊຕວນທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ນິສີທິ.

ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຖຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ, ໂຠ, ປພ຺ພຊິຕ, ມຍ຺ຫໍ ຊມ຺ພຸຘຊໍ ຠຎ຺ຊາເປສີ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ອາມ ປຣິພ຺ພາຊກາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ໂຫຕຸ ໂນ, ໂຠ, ກາຈິ ກຖາປວຕ຺ຕີ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ໂຫຕຸ ປຣິພ຺ພາຊກາ’’ຕິ ຈ ເຖເຣນ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິເຕ ‘‘ຕ຺ວໍ, ສມຓ, ປຸຈ຺ຉ, ອຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ. ຕໂຕ ນໍ ເຖໂຣ ອວຈ ‘‘ກິໍ, ປຣິພ຺ພາຊກ, ທຸກ຺ກຣໍ ປຸຈ຺ຉາ, ອຸທາຫຸ ວິສ຺ສຊ຺ຊນ’’ນ຺ຕິ. ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ໂຠ, ປພ຺ພຊິຕ, ປຸຈ຺ຉາຍ ກິໍ ທຸກ຺ກຣໍ. ຕໍ ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ປຣິພ຺ພາຊກ, ຕ຺ວໍ ປຸຈ຺ຉ, ອຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ‘‘ສາຘຸຣູໂປ ຠິກ຺ຂຸ ຐາເນ ສາຂໍ ຠຎ຺ຊາເປສີ’’ຕິ ວິມ຺ຫິຕຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ເຖຣໍ ປຸຈ຺ຉິ – ‘ໂກ ປຸຣິສສ຺ສ ກາໂມ’’ຕິ. ‘‘ສງ຺ກປ຺ປຣາໂຄ ປຸຣິສສ຺ສ ກາໂມ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໖.໖໓) ເຖໂຣ ອາຫ. ໂສ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຖເຣ ວິຣຸທ຺ຘສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ ປຣາຊຍໍ ອາໂຣເປຕຸກາໂມ ອາຫ – ‘‘ຈິຕ຺ຣວິຈິຕ຺ຣາຣມ຺ມຓໍ ປນ ໂຠ, ປພ຺ພຊິຕ, ປຸຣິສສ຺ສ ກາມໍ ນ ວເທສີ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ປຣິພ຺ພາຊກ, ນ ວເທມີ’’ຕິ. ຕໂຕ ນໍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຍາວ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຏິຎ຺ຎໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ສຸຓນ຺ຕຸ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓສ຺ສ ວາເທ ໂທສ’’ນ຺ຕິ ປຎ຺ຫວີມໍສເກ ອາລປິຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ໂຠ, ປພ຺ພຊິຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ອຣຎ຺ເຎ ວິຫຣນ຺ຕີ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ປຣິພ຺ພາຊກ, ວິຫຣນ຺ຕີ’’ຕິ. ‘‘ເຕ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣນ຺ຕາ ກາມວິຕກ຺ກາທໂຍ ວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກນ຺ຕີ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ປຣິພ຺ພາຊກ, ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ສຫສາ ວິຕກ຺ເກນ຺ຕີ’’ຕິ. ‘‘ຍທິ ເອວໍ ເຕສໍ ສມຓຠາໂວ ກຸໂຕ? ນນຸ ເຕ ອຄາຣິກາ ກາມໂຠຄິໂນ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ –

‘‘ນ ເຕ ເວ ກາມາ ຍານິ ຈິຕ຺ຣານິ ໂລເກ,

ສງ຺ກປ຺ປຣາຄຎ຺ຈ ວເທສິ ກາມໍ;

ສງ຺ກປ຺ປຍໍ ອກຸສເລ ວິຕກ຺ເກ,

ຠິກ຺ຂຸປິ ເຕ ເຫສ຺ສຕິ ກາມໂຠຄີ’’ຕິ. (ສໍ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໑.໖໔);

ອຖ ເຖໂຣ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ວາເທ ໂທສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ກິ, ປຣິພ຺ພາຊກ, ສຽກປ຺ປຣາຄໍ ປຸຣິສສ຺ສ ກາມໍ ນ ວເທສີ, ຈິຕ຺ຣວິຈິຕ຺ຣາຣມ຺ມຕໍ ວເທສີ''ຕິ? ''ອາມ, ໂກ, ປພ຺ພຊິຕາ''ຕິ។ ຕໂຕ ນໍ ເຖໂຣ ຍາວ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຜິລ຺ລໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ''ສຸຕາຖ, ອາວຸໂສ, ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ວາເທ ໂທສ''ນ຺ຕິ ປລ຺ຫວິມໍສເກ ອາລປິຕ຺ວາ ອາຫ – ''ອາວຸໂສ ປສູຣ, ຕວ ສຕ຺ຖາ ອຕ຺ຖິ''ຕິ? ''ອາມ, ປພ຺ພຊິຕ, ອຕ຺ຖິ''ຕິ។ ''ໂສ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປາຣມ຺ມຕໍ ປສ຺ສຕິ ສທ຺ທາຣມ຺ມຕາທີນິ ວາ ເສວຕິ''ຕິ? ''ອາມ, ປພ຺ພຊິຕ, ເສວຕິ''ຕິ។ ''ຍທິ ເອວໍ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸກາໂວ ກຸໂຕ, ນນຸ ໂສ ອຄາຣິໂກ ກາມໂກຄີ ໂຫຕີ''ຕິ ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ –

''ເຕ ເວ ກາມາ ຍານິ ຈິຕ຺ຣານິ ໂລເກ,

ສຽກປ຺ປຣາຄໍ ນ ວເທສີ ກາມໍ;

ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຣູປານິ ມໂນຣມານິ,

ສຸຕນ຺ໂຕ ສທ຺ທານິ ມໂນຣມານິ។

''ຆາຍນ຺ໂຕ ຄນ຺ຘານິ ມໂນຣມານິ,

ສາຍນ຺ໂຕ ຣສານິ ມໂນຣມານິ;

ຜຸສນ຺ໂຕ ຜສ຺ສານິ ມໂນຣມານິ,

ສຕ຺ຖາປີ ເຕ ເຫສ຺ສຕິ ກາມໂກຄີ''ຕິ។

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ນິປ຺ປຜິກາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ''ອຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ມຫາວາທີ, ອິມສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວາທສຕ຺ຖໍ ສິກ຺ຂິສ຺ສາມີ''ຕິ ສາວຕ຺ຖິໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປຣິເຢສິຕ຺ວາ ເຊຕວນໍ ປວິຍ຺ໂດ ຕຕ຺ຖ ລາລຸທາຍີ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ຕໍ ກາຍູປປ຺ນ຺ນໍ ສຣິຣາ ກາຣາກປ຺ເປສ຺ ສມ຺ນ຺ຕປາສາທິກໍ ທິສ຺ວາ ''ອຍໍ ກິກ຺ຂຸ ມຫາປລ຺ໂລ ມຫາວາທີ''ຕິ ມນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຕໍ ວາ ເທນ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສລິງເຄນ ຕໍເຍວ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ປກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸນ ''ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘີ ວາທໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ສາວຕ຺ຖິໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ອຸຄ຺ໂຟເສຕ຺ວາ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ''ເອວໍ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ນິຄ຺ຄເຫສ຺ສາມີ''ຕິອາທີນິ ວທນ຺ໂຕ ເຊຕວນໍ ອຄມາສີ។ ເຊຕວນທ຺ວາຣໂກຍ຺ກເກ ອທິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ''ອຍໍ ອກາຊນກູໂຕ''ຕິ ມຸຂພນ຺ຘມສ຺ສ ອກາສີ។ ໂສ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສຽກມິຕ຺ວາ ມູໂຄ ວິຍ ນິສີທີ។ ມນຸສ຺ສາ ''ອິທານິ ປ຺ຸຈ຺ຊິສ຺ສຕີ, ອິທານິ ປ຺ຸຈ຺ຊິສ຺ສຕີ''ຕິ ຕສ຺ສ ມຸຂໍ ອຸລ຺ໂລເກຕ຺ວາ ''ວເທຫິ, ໂກ ປສູຣ, ວເທຫິ, ໂກ ປສູຣາ''ຕິ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາ ອເຫສຸໍ។ ອຖ ກຄວາ ''ກິ ປສູໂຣ ວທິສ຺ສຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອກາສີ។

ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ອຍໍ ສຽເຂໂປ – ອິເມ ທິຍ຺ກິຄຕິກາ ອຕ຺ຕໂນ ທິຍ຺ກີ ສນ຺ຘາຍ ອິເຜວ ສຸທ຺ຘີ ອິຕິ ວາທຍນ຺ຕິ ນາລ຺ເລສ຺ ຘມ຺ເມສຸ ວິສຸທ຺ຘິມາຫຸ។ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ສຕ຺ຖາຣາທີນິ ນິສ຺ສິຕາ ຕຕ຺ເຖວ ''ເອສ ວາໂທ ສຸໂກ''ຕິ ເອວໍ ສຸກໍ ວທານາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸຖູ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ''ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ''ຕິອາທີສຸ ປຈ຺ເຈກສຈ຺ເຈສຸ ນິວິຍ຺ຖາ។

໒໘໔៖ ເອວໍ ນິວິຍ຺ຖາ ຈ – ເຕ ວາທກາມາຕິ ຄາຖາ។ ຕຕ຺ຖ ພາລໍ ທຫນ຺ຕິ ມິຖູ ອລ຺ລມລ຺ລນ຺ຕິ ''ອຍໍ ພາໂລ ອຍໍ ພາໂລ''ຕິ ເອວໍ ທ຺ເວປີ ຊນາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ພາລໍ ທຫນ຺ຕິ, ພາລໂຕ ປສ຺ສນ຺ຕິ។ ວທນ຺ຕິ ເຕ ອລ຺ລສິຕາ ກໂຖຊ຺ຊນ຺ຕິ ເຕ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສຕ຺ຖາຣາທີ ນິສ຺ສິຕາ ກລຫໍ ວທນ຺ຕິ។ ປສໍສກາມາ ກຸສລາ ວທານາຕິ ປສໍສຕ຺ຖິກາ ອຸໂກປີ ''ມຍໍ ກຸສລວາທາ ປຕ຺ທິຕວາ ທາ''ຕິ ເອວໍສລ຺ລິໂນ ຫຸຕ຺ວາ។

໒໘໕៖ ເອວໍ ວທາເນສຸ ຈ ເຕສຸ ເອໂກ ນິຍມໂຕ ເອວ – ຍຸຕ຺ໂຕ ກຖາຍນ຺ຕິ ຄາຖາ។ ຕຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ໂຕ ກຖາຍນ຺ຕິ ວິວາທກຖາຍ ອຸສ຺

ສຸກໂກ. ປສໍສມິຈຸລໍ ວິນິພາຕິ ໂຫຕີຕິ ອຕຸຕໂນ ປສໍສໍ ອິຈຸລນໂຕ "ກຖໍ ນຸ ໂຂ ນິຄຸຄເຫສຸສາມີ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປຸພເພວ ສລຸລາປໍ ກຖໍກຖິ ວິນິພາຕີ ໂຫຕິ. ອປາຫຕສຸມິນຸຕິ ປລຸຫວິມໍສເກທີ "ອຕຸຖາປຄຕໍ ເຕ ກຄີຕໍ, ພຸຍລຸຊນາປຄຕໍ ເຕ ກຄີຕ"ນຸຕິ ອາທີນາ ນເຍນ ອປຫາຣິເຕ ວາເທ. ນິນຸທາຍ ໂສ ກຸປຸປຕີຕິ ເອວໍ ອປາຫຕສຸມິລຸຈ ວາເທ ອຸປຸປນຸນາຍ ນິນຸທາຍ ໂສ ກຸປຸປຕີ. ຣນຸຜເມສີຕິ ປຣສຸສ ຣນຸຜເນວ ຄເວສນຸໂຕ.

໒໓໔. ນ ເກວລລຸຈ ກຸປຸປຕີ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ຍມສຸສ ວາທນຸຕິ ຄາຖາ. ຕຕຸຖ ປຣິຫີນມາຫຸ ອປາຫຕນຸຕິ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນາທີໂຕ ອປາຫຕໍ ປຣິຫີນໍ ວທນຸຕີ. ປຣິເທວຕີຕິ ຕໂຕ ນິມິຕຸຕໍ ໂສ "ອລຸລໍ ມຍາ ອາວຊຊິຕ"ນຸຕິອາທິທີ ວິປຸປລປຕີ. ໂສຈຕີຕິ "ຕສຸສ ຊໂຍ"ຕິອາທີນີ ອາຣພຸກ ໂສຈຕິ. ອຸປຈຸຈຄາ ມນຸຕິ ອນຸຕຸຖຸນາຕີຕິ "ໂສ ມໍ ວາເທນ ວາທໍ ອຕິກຸກນຸໂຕ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ສຸຜຸກູຕຣໍ ວິປຸປລປຕີ.

໒໓໕.ເອເຕ ວິວາທາ ສມເຕສູຕິ ເອຕຸຖ ປນ ສມຕາ ວຸຈຸຈນຸຕິ ພາທີຣປຣິພຸພາຊກາ. ເອເຕສຸ ອຸຄຸພາຕີ ນິພາຕີ ໂຫຕີຕິ ເອເຕສຸ ວາເທສຸ ຊຍປຣາຊຍາທິວເສນ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸຄຸພາຕໍ ນິພາຕລຸຈ ປາປຸຕນຸໂຕ ອຸຄຸພາຕີ ນິພາຕີ ຈ ໂຫຕີ. ວິຣເມ ກໂຖຊຊນຸຕິ ປຊເຫຍຸຍ ກລຫໍ. ນ ຫລຸລທຕຸຖຕຸຖີ ປສໍສລາກາຕີ ນ ທີ ເອຕຸຖ ປສໍສລາກໂຕ ອລຸໂລ ອຕຸໂຖ ອຕຸຖີ.

໒໓໖-໗. ຂຸຜຸຖຄາຖາຍ ອຕຸໂຖ – ຍສຸມາ ຈ ນ ຫລຸລທຕຸຖຕຸຖີ ປສໍສລາກາ, ຕສຸມາ ປຣມໍ ລາກໍ ລກນຸໂຕປີ "ສຸນຸທໂຣ ອຍ"ນຸຕິ ຕຕຸຖ ທິຜຸຖິຍາ ປສໍສີໂຕ ວາປນ ໂຫຕິ ຕໍ ວາທໍ ປຣິສາຍ ມຊເຊ ທິເປຕຸວາ, ຕໂຕ ໂສ ເຕນ ຊຍຕຸເຖນ ຕຸຜຸຖີ ວາ ທນຸຕວິທໍສກໍ ວາ ອາປຊຊນຸໂຕ ຫສຕີ, ມາເນນ ຈ ອຸຕຸຕານມຕິ. ກີ ກາຣຕໍ? ຍສຸມາ ຕໍ ຊຍຕຸຖໍ ປປຸປຸຍຸຍ ຍຖາມາໂນ ຊາໂຕ, ເອວໍ ອຸຕຸຕານໂຕ ຈ ຍາ ອຸຕຸຕາຕີຕິ ຄາຖາ. ຕຕຸຖ ມານາຕິມານໍ ວທເຕ ປເນໂສຕິ ເອໂສ ປນ ຕໍ ອຸຕຸຕາຕີ "ວິພາຕກູມີ"ຕີ ອພຸຊຊ ມາໂນ ມານລຸຈ ອຕິມານລຸຈ ວທຕີເຍວ.

໒໓໘. ເອວໍ ວາເທ ໂທສໍ ທສຸເສຕຸວາ ອີທານີ ຕສຸສ ວາທໍ ອສມຸປຜິຈຸລນໂຕ "ສູໂຣ"ຕີ ຄາຖມາຫ. ຕຕຸຖ ຣາຊຂາທາຍາຕີ ຣາຊຂາທນີເຍນ, ກຕຸຕເວຕເນນາຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ. ອກີຄຊຊເມຕີ ປຜິສູຣມິຈຸລນຸຕີ ຍຖາ ໂສ ປຜິສູຣໍ ອິຈຸລນຸໂຕ ອກີຄຊຊນຸໂຕ ເອຕີ, ເອວໍ ທິຜຸຖິຄຕິໂກ ທິຜຸຖິຄຕິກນຸຕິ ທສຸເສຕີ. ເຍເນວ ໂສ, ເຕນ ປເລທີຕີ ເຍນ ໂສ ຕຸຍຸທໍ ປຜິສູໂຣ, ເຕນ ຄຈຸລ. ປຸພຸເພວນຕຸຖີ ຍທີທໍ ຍຸຊາຍາຕີ ຍໍ ປນ ອີທໍ ກິເລສຊາຕໍ ຍຸທຸຊາຍ ສິຍາ, ຕໍ ເອຕໍ ປຸພຸເພວ ນຕຸຖີ, ໂພຣິມູເລເຍວ ປຫີນນຸຕິ ທສຸເສ ຕີ. ເສສຄາຖາ ປາກຜສມຸພນຸຣາເຍວ.

໒໓໙-໔໐. ຕຕຸຖ ວິວາທຍນຸຕີຕິ ວິວທນຸຕີ. ປຜິເສນິກຕຸຕາຕີ ປຜິໂລມກາຣໂກ. ວິເສນິກຕຸວາຕີ ກິເລສເສນໍ ວິນາເສຕຸວາ. ກີ ລເກໂຖຕິ ປຜິມລຸລໍ ກີ ລກີສຸສສີ. ປສູຣາຕີ ຕໍ ປຣິພຸພາຊກໍ ອາລປຕີ. ເຍສີຣ ນຕຸຖີຕີ ເຍສໍ ອີຮ ນຕຸຖີ.

໒໔໑.ປວິຕກຸກນຸຕິ "ຊໂຍ ນຸ ໂຂ ເມ ກວິສຸສຕີ"ຕີ ອາທີນີ ວິຕກຸເກນຸໂຕ. ໂຜເນນ ຍຸຄໍ ສມາຄມາຕີ ຂຸຕກິເລເສນ ພຸທຸເຜນ ສທຸຊີ ຍຸຄຄຸຄາຫໍ ສມາປນຸໂນ. ນ ທີ ຕຸວໍ ສກຸຂສີ ສມຸປຍາຕເວຕີ ໂກຕຸຖຸກາທໂຍ ວິຍ ສີຫາທີທີ, ໂຜເນນ ສທ ຍຸຄໍ ຄເຫຕຸວາ ເອກປທມຸປີ ສມຸປຍາຕຸ ຍຸຄຄຸຄາຫເມວ ວາ ສມຸປາເທຕຸ ນ ສກຸຂິສຸສສີຕີ. ເສສໍ ສພຸພຕຸຖ ປາກຜເມວາຕີ.

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຜຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຜຸຖກຖາຍ ປສູຣສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໙. ມາຄຕຸທິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໒໔໒.ທິສຸວານຕຕຸຫນຸຕິ ມາຄຕຸທິຍສຸຕຸຕໍ. ກາ ອຸປຸປຕຸຕີ? ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິທຣນຸໂຕ ປຈຸຈູສສມເຍ ພຸທຸຜຈກຸຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນຸໂຕ ກຸຣູສຸ ກມຸມາສຜມຸມນິຄມວາສີໂນ ມາຄຕຸທິຍສຸສ ນາມ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ສປຊາປຕິກສຸສ ອຣຫຕຸຕູປນິສຸສຍໍ ທິສຸວາ ຕາວເທວ ສາວຕຸຖິໂຕ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ກມຸມາສຜມຸມສຸສ ອວິທູເຣ ອລຸລຕຣສຸມີ ວນສຕຸເຫ ນິສີທິ ສຸວຕຸໂຕກາສໍ ມຸລຸຈມາໂນ. ມາຄຕຸທິໂຍປີ ຕງຂຕໍ ຕຕຸຖ ມຸຂໂຜວນຕຸຖໍ ຄໂຕ ສຸວຕຸໂຕກາສໍ ທິສຸວາ "ກີ ອິທ"ນຸຕິ ອີໂຕ ຈິ

ໂຕ ຈ ເປກ຺ຂມາໂນ ກຄວນ຺ຕ໌ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ។ ຕສ຺ສ ກິຣ ສີຕາ ສ຺ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕາ, ຕໍ ພຫູ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາຣາທໂຍ ວາຣຍນ຺ຕາ ນ ລກນ຺ຕິ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເອວໍລທ຺ທີໂກ ໂຫຕິ "ສມຕສ຺ເສວ ນໍ ສ຺ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສາມິ"ຕິ។ ໂສ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ "ອຍໍ ເມ ສີຕາຍ ສມານວຕ຺ໂຕ, ອິມສ຺ສ ນໍ ທສ຺ສາມິ"ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິ។ ຕສ຺ມາ ທິສ຺ວາວ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ។ ໂສ ເວເຄນ ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິໍ ອາຫ – "ໂກຕິ ໂກຕິ ມຍາ ສີຕາຍ ສມານວຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ທິຎ຺ໂຖ, ອລງ຺ກໂຣຫິ ທາຣິກໍ, ຕສ຺ສ ນໍ ທສ຺ສາມາ"ຕິ។ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາ ທາຣິກໍ ຄນ຺ໂທທເກນ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ວຕ຺ຖປຸປ຺ຜາລງ຺ການາທີຫີ ອລງ຺ກໂຣນ຺ຕິຍາ ເອວ ກຄວໂຕ ກິກ຺ຂາຈາຣເວລາ ສມ຺ປຕ຺ຕາ។ ອຖ ກຄວາ ກມ຺ມາສທມ຺ມໍ ປິຕ຺ທາຍ ປາວິສິ។

ເຕປີ ໂຂ ສີຕຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ນິສິນ຺ໂນກາສໍ ອຄມໍສ຺។ ຕຕ຺ຖ ກຄວນ຺ຕໍ ອທິສ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິໂລເກນ຺ຕີ ກຄວໂຕ ນິສຊ຺ຊຎ຺ຖານໍ ຕິຕສນ຺ຖາຣກໍ ອທ຺ທສ។ ພຸທ຺ຣານຍ຺ຈ ອຘິຎ຺ຖານພເລນ ນິສິນ຺ໂນກາໂສ ປທນິກ຺ເຂໂປ ຈ ອພ຺ຍາກຸລາ ໂຫນ຺ຕິ។ ສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອາຫ – "ເອສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ຕສ຺ສ ຕິຕສນ຺ຖາໂຣ"ຕິ? "ອາມ, ໂກຕິ"ຕິ។ "ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອມ຺ຫາກໍ ອາຄມນກມ຺ມໍ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ"ຕິ។ "ກສ຺ມາ ໂກຕີ"ຕິ? "ປສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອພ຺ຍາກຸໂລ ຕິຕສນ຺ຖາໂຣ, ເນໂສ ການ ໂກຄິໂນ ປຣິກຸຕ຺ໂຕ"ຕິ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ "ມາ, ໂກຕິ ມງ຺ຄເລ ປຣິເຍສິຍມາເນ ອວມງ຺ຄລໍ ອກຄີ"ຕິ ອາຫ។ ປຸນປີ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຈຣນ຺ຕີ ກຄວໂຕ ປທນິກ຺ເຂປໍ ທິສ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອາຫ "ອຍໍ ຕສ຺ສ ປທນິກ຺ເຂໂປ"ຕິ? "ອາມ, ໂກຕິ"ຕິ។ "ປສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ປທນິກ຺ເຂປໍ, ນາຍໍ ສຕ຺ໂຕ ກາເມສຸ ຄທິໂຕ"ຕິ។ "ກຖໍ ຕ຺ວໍ ໂກຕິ ຊານາສີ"ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຨາຕພລໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ອາຫ –

"ຣຕ຺ຕສ຺ສ ຫິ ອຸກ຺ກຸຝິກໍ ປທໍ ກເວ,

ທຸຎ຺ຖສ຺ສ ໂຫຕິ ອນ຺ກຫ຺ຌິຕໍ ປທໍ;

ມູລ຺ຫສ຺ສ ໂຫຕິ ສຫສານ຺ປີລ຺ອິຕໍ,

ວິວຎ຺ຎຈ຺ຉທສ຺ສ ອິທມີທິສໍ ປທ"ນ຺ຕິ។ (ອ។ ນິ។ ອຎ຺ຖ។ ໑។໑។໔໖໐-໔໖໑; ສ។ ປ។ ອຎ຺ຖ។ ໑។໔ ສາມາວຕີວຕ຺ຖຸ; ວິສຸທ຺ທິ។ ໑។໔໕);

ອຍຍ຺ຈຣຫິ ເຕສໍ ກຖາ ວິປ຺ປກຕາ, ອຖ ກຄວາ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ຕເມວ ວນສຕ຺ທໍ ອາຄໂຕ។ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ກຄວໂຕ ວຣ ລກ຺ຂຕຂຈິຕໍ ພ຺ຍາມປ຺ປກາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອາຫ – "ເອສ ຕຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ທິຎ຺ໂຖ"ຕິ? "ອາມ ໂກ ຕີ"ຕິ។ "ອາຄຕກມ຺ມໍ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສເຕວ, ເອວຣູໂປ ນາມ ກາເມ ປຣິກຸຍ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕີ"ຕິ។ ເຕສໍ ເອວໍ ວທນ຺ ຕານຍ຺ເຍວ ກຄວາ ຕິຕສນ຺ຖາຣເກ ນິສີທີ។ ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສີຕຣໍ ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ກມຕ຺ທລຸ ທກ຺ຂິເຕນ ຫຕ຺ ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ "ໂກ, ປພ຺ພຊິຕ, ຕ຺ວຍ຺ຈ ສ຺ວຕ຺ຕາວຕ຺ໂຕ ອຍຍ຺ຈ ທາຣິກາ, ອນຸຈ຺ຉວິກາ ເອສາ ຕວ, ອິມາທໍ ໂກໂຕ ກຣິຍໍ ໂປສາວນຕ຺ຖາຍ ທມ຺ມີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທາຕຸກາໂມ ອຎ຺ຖາສິ។ ກຄວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອນາລປິຕ຺ວາ ອຍ຺ເຍນ ສທ຺ທີ ສລ຺ລປມາໂນ ວິຍ "ທິສ຺ວານ ຕຕ຺ຫ"ນ຺ຕິ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຊປາລນິຄ຺ໂຣທມູເລ ນານາຣູປານິ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ອກິການມາຄຕໍ ມາຣທີຕຣໍ ທິສ຺ວານ ຕຕ຺ຫໍ ອຣຕີ ຣຄຍ຺ຈ ຉນ຺ທມຕ຺ຕມ຺ປີ ເມ ເມຖຸນສ຺ມິ ນາໂຫສິ, ກິເມວິທໍ ອິມິສ຺ສາ ທາຣິກາຍ ມຸຕ຺ຕກຣີສປຸຕ຺ຕໍ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ກວິສ຺ສຕິ ສພ຺ພຖາ ປາ ທາປີ ນໍ ສມ຺ຜຸສິຕຸໍ ນ ອິຈ຺ເຉ, ກຸໂຕເນນ ສໍວສິຕຸນ຺ຕິ។

໗໔໖។ ຕໂຕ ມາຄນ຺ທີໂຍ "ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ມານຸສເກ ກາເມ ປຫາຍ ທິພ຺ພການຕ຺ຖາຍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ອຍຍ຺ຈ ທິພ຺ເພປີ ກາເມ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ອິທມ຺ປີ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ, ກາ ນຸ ອສ຺ສ ທິຎ຺ຖິ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ເອຕາທີສໍ ເຈ ຣຕນນ຺ຕິ ທິພ຺ ພິຕ຺ຖິຣຕນໍ ສນ຺ທາຍ ກຕຕິ, ນາຣິນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສີຕຣໍ ສນ຺ທາຍ។ ທິຎ຺ຖິຄຕໍ ສີລວຕໍ ນຸ ຊີວິຕນ຺ຕິ ທິຎ຺ຖິຍ຺ຈ ສີລຍ຺ຈ ວຕຍ຺ຈ ຊີວິຕຍ຺ຈ។ ກວູປປຕ຺ຕິຍ຺ຈ ວເທສິ ກີທິສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກວູປປຕ຺ຕິຍ຺ຈ ກີທິສໍ ວທສີຕິ។

໗໔໗។ ອິໂຕ ປຣາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ວິສຊ຺ຊນປຸຈ຺ຉານເຍນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາກຍສມ຺ພນ຺ທາເຍວ។ ຕາສຸ ປຖມຄາຖາຍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ –

ຕສຸສ ມຍຸຫໍ, ມາຄຕຸທິຍ, ທຸວາສຍຸກິທິຍຸກິຄຕສມຸເມສຸ ນິຈຸຊິນິຕຸວາ ''ອິທເມວ ສຈຸຈໍ, ໂມໝມຍຸຍ''ນຸຕິ ເອວໍ ອິທໍ ວທາມີຕິ ສມຸຄຸຄທີຕໍ ນ ໂທຕິ ນຕຸຖິ ນ ວິຊຸຊຕີ ກືການະຕາ ? ອທຍຸທີ ປສຸສນຸໂຕ ທິຍຸກິສຸ ອາທີນວໍ ກລຸຈີ ທິຍຸກິ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ສຈຸ ຈານີ ປວິຈິນນຸໂຕ ອຊຸຊຕຸຕໍ ຣາຄາທີນໍ ສນຸຕິການເວນ ອຊຸຊຕຸຕສນຸຕິສງຂາຕໍ ນິພຸພານເມວ ອທຸທສນຸຕີ

໒໘໕ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ສງເຂປຕຸໂຖ – ຍານິມານີ ທິຍຸກິຄຕານິ ເຕທີ ເຕທີ ສຕຸເຕທີ ວິນິຈຸຊິນິຕຸວາ ຄທີຕຕຸຕາ ວິນິຈຸຊຍາຕີ ຈ ອຕຸຕໂນ ປຈຸຈເຍທີ ອກິສງຂຕກາວາທີນາ ນເຍນ ປກປຸປິຕານິ ຈາຕີ ວຸຈຸຈນຸຕີ ເຕ ຕຸວໍ ມຸນີ ທິຍຸກິຄຕສມຸເມ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ອຊຸຊຕຸຕສນຸຕິຕິ ຍເມຕມຕຸຖໍ ພຸຣູສີ, ອາຈິກຸຂ ເມ, ກຖໍ ນຸ ສິເຣທີ ປເວທິຕໍ ກຖໍ ປກາສິຕໍ ສິເຣທີ ຕໍ ປທນຸຕີ

໒໘໖ ອຖສຸສ ກຄວາ ຍຖາ ເຍນ ອຸປາເຍນ ຕໍ ປທໍ ສິເຣທີ ປກາສິຕໍ, ຕໍ ອຸປາຍໍ ສປຜິປກຸຂໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ນ ທິຍຸກິຍາ''ຕິ ຄາຖ ມາທ ຕຕຸຖ ''ນ ທິຍຸກິຍາ''ຕິອາທີທີ ທິຍຸກິສຸຕິອຍຸກສມາປຕຸຕິລາຕພາທີຣສີລພຸພຕານິ ປຜິກຸຂິປຕີ ''ສຸທຸສິມາທາ''ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕໍ ອາທ-ສທຸທໍ ສພຸພຕຸຖ ນການະນ ສທຸສີ ໂຍເຊຕຸວາ ປຸຣິສພຸຍຕຸຕຍໍ ກຕຸວາ ''ທິຍຸກິຍາ ສຸທຸສີ ນາທໍ ກເຖມີ''ຕິ ເອວມຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ ຍຖາ ເຈຕຸຖ, ເອວໍ ອຸຕຸຕຣປເທສຸປີ ຕຕຸຖ ຈ ອທິຍຸກິຍາ ນາທາຕິ ທສວຕຸຖຸກໍ ສມຸມາທິຍຸກິ ວິນາ ນ ກເຖມີ ຕຖາ ອສຸສຸຕິຍາຕິ ນວງຄໍ ສວນໍ ວິນາ ອຍາຕາຕິ ກມຸມສຸສ ກຕສຈຸຈານຸໂລມິກຍາຕໍ ວິນາ ອສີລຕາຕິ ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣໍ ວິນາ ອພຸພຕາຕິ ສຸຕງຄວຕໍ ວິນາ ໂນປີ ເຕນາຕິ ເຕສຸ ເອກເມເກນ ທິຍຸກິອາທິມຕຸເຕນາປີ ໂນ ກເຖມີຕິ ເອວມຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ ເອເຕ ຈ ນິສຸສຊຸຊ ອນຸຄຸຄທາຍາຕິ ເອເຕ ຈ ປຸຣິເມ ທິຍຸກິອາທີເກເທ ກຕຸທປກຸຂິເຍ ສມຸເມ ສມຸຄຸຄາຕກະເຕນ ນິສຸສຊຸຊ, ປຈຸຊິເມ ອທິຍຸກິອາທີເກເທ ສຸກຸກປກຸຂິເຍ ອຕມຸມຍຕາປຊຸຊເນນ ອນຸຄຸຄທາຍ ສນຸໂຕ ອນິສຸສາຍ ກວໍ ນຊປຸເປຕີ ອິມາຍ ປຜິປຕຸຕິຍາ ຣາຄາທີວູປສເມນ ສນຸໂຕ ຈກຸຂາທີສຸ ກລຸຈີ ສມຸມໍ ອນິສຸສາຍ ເອກມຸປີ ກວໍ ອປີເທຕຸໍ ອປຕຸເຖຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ສິຍາ, ອຍມສຸສ ອຊຸຊຕຸຕສນຸຕິຕິ ອສິປຸປາໂຍ

໒໘໗ ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ວຈນຕຸຖໍ ອສລຸລກຸເຂນຸໂຕ ມາຄຕຸທີໂຍ 'ໂນ ເຈ ກິຣາ''ຕິ ຄາຖມາທ ຕຕຸຖ ທິຍຸກາທີນີ ວຸຕຸຕນຍາເມວ ກຕຸທປກຸຂິຍານິເຍວ ປນ ສນຸສາຍ ອຸກຍຕຸຣາປີ ອາທ ອາທ-ສທຸທໍ ປນ ໂນເຈກິຣ-ສທຸເທນ ໂຍເຊຕຸວາ 'ໂນ ເຈ ກິຣາທ ໂນ ເຈ ກິຣ ກເຖສີ''ຕິ ເອວໍ ອຕຸໂຖ ທຍຸກພຸໂພ ໂມມຸທນຸຕິ ອຕິມູລຸທໍ, ໂມທນໍ ວາ ປຈຸເຈນຸຕິຕິ ຊານນຸຕີ

໒໘໘ ອຖສຸສ ກຄວາ ຕໍ ທິຍຸກິ ນິສຸສາຍ ປຸຈຸຈໍ ປຜິກຸຂິປນຸໂຕ ''ທິຍຸກິຍຸຈ ນິສຸສາຍາ''ຕິ ຄາຖມາທ ຕສຸສຕຸໂຖ – ຕຸວໍ, ມາຄຕຸທິຍ, ທິຍຸກິ ນິສຸສາຍ ປຸນປຸປຸນໍ ປຸຈຸຊມາໂນ ຍານິ ເຕ ທິຍຸກິຄຕານິ ສມຸຄຸຄທີຕານິ, ເຕສຸເວວ ສມຸຄຸຄທີເຕສຸ ເອວໍ ປໂມ ທໍ ອາຄໂຕ, ອິໂຕ ຈ ມຍາ ວຸຕຸຕອຊຸຊຕຸຕສນຸຕິໂຕ ປຜິປຕຸຕິໂຕ ສມຸມເທສນໂຕ ວາ ອຕຸມຸປີ ຍຸຕຸຕສຍຸຍໍ ນ ປສຸສສີ, ເຕນ ການະເຕນ ຕຸວໍ ອິມໍ ສມຸມໍ ໂມມຸທໂຕ ປສຸສສີຕີ

໒໘໙ ເອວໍ ສມຸຄຸຄທີເຕສຸ ປໂມເທນ ມາຄຕຸທິຍສຸສ ວິວາທາປຕຸຕີ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານີ ເຕສຸ ອຍຸເຍສຸ ຈ ສມຸເມສຸ ວິຄຕປຸປ ໂມທສຸສ ອຕຸຕໂນ ນິພຸພິວາທຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ສໂມ ວິເສສີ''ຕິ ຄາຖມາທ ຕສຸສຕຸໂຖ – ໂຍ ເອວໍ ຕິວິສມາເນນ ວາ ທິຍຸກິຍາ ວາ ມຍຸຍຕິ, ໂສ ເຕນ ມາເນນ ຕາຍ ທິຍຸກິຍາ ເຕນ ວາ ປຸຄຸຄເລນ ວິວເທຍຸຍ ໂຍ ປນ ອມຸຫາທີໂສ ອິມາສຸ ຕີສຸ ວິສາສຸ ອວິກມຸປມາໂນ, ສໂມ ວິເສສີຕິ ນ ຕສຸສ ໂທຕິ, ນ ຈ ທີໂນຕິ ປາຄເສໂສ

໒໘໐ ກິຍຸຈ ກິຍຸໂຍ – ສຈຸຈນຸຕິ ໂສຕິ ຄາຖາ ຕສຸສຕຸໂຖ – ໂສ ເອວຣູໂປ ປຫີນມານທິຍຸກິໂກ ມາທີໂສ ພາທີຕປາປຕຸຕາທີນາ ນເຍນ ພຸຣາຫຸມໂຕ ''ອິທເມວ ສຈຸຈ''ນຸຕິ ກີ ວເທຍຸຍ ກີ ວຕຸຖຸໍ ກເຕຍຸຍ, ເກນ ວາ ການະເຕນ ກເຕຍຸຍ, ''ມຍຸທໍ ສຈຸຈໍ, ຕຸຍຸທໍ ມຸສາ''ຕິ ວາ ເກນ ມາເນນ ທິຍຸກິຍາ ປຸຄຸຄເລນ ວາ ວິວເທຍຸຍ? ຍສຸມີ ມາທີເສ ຂີຕາສເວ ''ສທີໂສຫມສຸມີ''ຕິ ປວຕຸຕິຍາ ສມໍ ວາ, ອິຕຣທຸວຍການເວນ ປວຕຸຕິຍາ ວິສມໍ ວາ ມຍຸລິຕໍ ນຕຸຖິ, ໂສ ສມານາທີສຸ ເກນ ວາທໍ ປຜິສໍຍຸເຊຍຸຍ ປຜິປຸຜເຣຍຸຍາຕີ ນນຸ ເອກໍເສເນວ ເອວຣູໂປ ປຸຄຸຄໂລ – ໂອກໍ ປຫາຍາຕິ ຄາຖາ?

໒໘໑ ຕຕຸຖ ໂອກໍ ປຫາຍາຕິ ຣູປວຕຸຖາທີວິຍຸຍາຕສຸສ ໂອກາສໍ ຕຕຸຣ ຊນຸທຣາຄປຸປຫາເນນ ຊທຸເຫຕຸວາ ອນິເກຕສາຣີຕິ ຣູປນິມິຕຸຕນິເກຕາທີນິ ຕຕຸທາວເສນ ອສຣນຸໂຕ ຄາເມ ອກຸພຸພໍ ມຸນີ ສນຸຖວານີຕິ ຄາເມ ຄິທີສນຸຖວານີ ອກໂຣນຸໂຕ ກາເມ ທີ ຣິຕຸໂຕຕິ ກາເມສຸ ຊນຸທຣາຄາການເວນ ສພຸພກາເມທີ ປຸຖຸກູໂຕ ອປຸເຣກຸຂຣາໂນຕິ ອາຍຕີ ອຕຸຕກາວໍ ອນກິນິພຸພຕຸເຕນຸໂຕ ກຖໍ ນ ວິຄຸຄຍຸທ ຊເນນ ກຍິຣາຕິ ຊເນນ ສທຸສີ ວິຄຸຄາທີກກຖໍ ນ ກເຖຍຸຍ ໂສ ເອວຣູໂປ – ເຍທີ ວິວິຕຸໂຕຕິ ຄາຖາ

໗໘໔။ ຕຕ຺ຖ ເຍຫີຕີ ເຍຫິ ທິຝ຺ຖິຄເຕຫີ။ ວິວິຕ຺ໂຕ ວິຈເຣຍ຺ຍາຕີ ຣິຕ຺ໂຕ ຈເຣຍ຺ຍ။ ນ ຕານີ ອຸຄ຺ຄຍ຺ຫ ວເທຍ຺ຍ ນາໂຄຕີ “ອາຄຸ ນ ກໂຣຕີ”ຕິອາທີນາ (ຈູລຸອນິ။ ກທ຺ຣາວຸຜມາຕວປ຺ຈ຺ຈານິທ຺ເທສ ກ໐; ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໑໐໘) ນເຍນ ນາໂຄ ຕານີ ທິຝ຺ຖິຄຕານີ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນ ວເທຍ຺ຍ။ ຊລມ຺ພຸຊນ຺ຕີ ຊລສຍ຺ພິເຕ ອມ຺ພຸມ຺ທີ ຊາຕຳ ກຕ຺ຍການາລຸອໍ ວາຣິຊໍ, ປທຸມນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ။ ຍຖາ ຊເລນ ປ຺ເກນ ຈ ນູປລິຕ຺ຕນ຺ຕີ ຕໍ ປທຸມໍ ຍຖາ ຊເລນ ຈ ປ຺ເກນ ຈ ອນຸປລິຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ, ເອວໍ ມຸນີ ສນ຺ຕິວາ ໂທ ອຄິທ຺ໂຜຕີ ເອວໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສນ຺ຕິວາໂທ ມຸນີ ເຄຫາກາເວນ ອຄິທ຺ໂຜ။ ກາເມຈ ໂລເກ ຈອນູປລິຕ຺ໂຕຕີ ທຸວິເຜປິ ກາເມ ອປາ ຍາທິເກ ຈ ໂລເກ ທ຺ວິທີປິ ເລເປຫິ ອນຸປລິຕ຺ໂຕ ໂຫຕີ။

໗໘໕။ ກິຝ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ – ນ ເວທຄູຕີ ຄາຖາ။ ຕຕ຺ຖ ນ ເວທຄູ ທິຝ຺ຖິຍາຍໂກຕີ ຈຕຸມຄ຺ຄເວທຄູ ມາທີໂສ ທິຝ຺ຖິຍາຍໂກ ນ ໂຫຕີ, ທິຝ຺ຖິຍາ ຄຈ຺ຈນ຺ໂຕ ວາ, ຕໍ ສາຣໂຕ ປ຺ຈເຈນ຺ໂຕ ວາ ນ ໂຫຕີ။ ຕຕ຺ຖ ວຈນຕ຺ໂຖ – ຍາຍຕີຕີ ຍາຍໂກ, ກຣຕາວຈເນນ ທິຝ຺ຖິຍາ ຍາຕີຕີ ທິຝ຺ຖິຍາຍໂກ။ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ສາມິວຈເນນ ທິຝ຺ຖິຍາ ຍາຕີຕີປິ ທິຝ຺ຖິຍາຍໂກ။ ນ ມຸຕິຍາ ສ ມານເມຕີຕີ ມຸຕຣູປາທິເກ ທາຍ ມຸຕິຍາປີ ໂສ ມານໍ ນ ເອຕີ။ ນ ຫີ ຕມ຺ມໂຍ ໂສຕີ ຕຕ຺ຫາທິຝ຺ຖິວເສນ ຕມ຺ມໂຍ ໂຫຕີ ຕປ຺ປຣາຍໂຕ, ອຍໍ ປນ ນ ຕາ ທີໂສ။ ນ ກມ຺ມຸນາ ໂນປີ ສຸເຕນ ເນຍ຺ໂຍຕີ ປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາຣາທິນາ ກມ຺ມຸນາ ວາ ສຸຕສຸທ຺ຜິອາທິນາ ສຸເຕນ ວາ ໂສ ເນຕພ຺ໂພ ນ ໂຫຕີ။ ອນູປນີໂຕ ສ ນິເວສເນສູຕີ ໂສ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ອຸປຍານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ ສພ຺ເພສຸ ຕຕ຺ຫາທິຝ຺ຖິນິເວສເນສຸ ອນູປນີໂຕ။ ຕສ຺ສ ຈ ເອວໍວິຜສ຺ສ – ສຍ຺ຍາວິຣຕ຺ຕສ຺ສາຕີ ຄາຖາ။

໗໘໖။ ຕຕ຺ຖ ສຍ຺ຍາວິຣຕ຺ຕສ຺ສາຕີ ເນກ຺ຂມ຺ມສຍ຺ຍາປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ກາວນາຍ ປຫີນກາມາທິສຍ຺ຍສ຺ສ။ ອິມິນາ ປເທນ ອຸກ ໂຕກາຄວິມຸຕ຺ໂຕ ສມຖຍານິໂກ ອະສິປ຺ເປໂຕ။ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕສ຺ສາຕີ ວິປ຺ສ຺ສນາປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ກາວນາຍ ສພ຺ພກິເລເສຫິ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ။ ອິມິນາ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສໂກ ອະສິປ຺ເປໂຕ။ ສຍ຺ຍຍ຺ຈ ທິຝ຺ຖິຍ຺ຈ ເຍ ອຄ຺ຄເຫສຸໍ, ເຕ ຆຝ຺ຝຍນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕີ ໂລເກຕີ ເຍ ກາມສຍ຺ຍາທິກໍ ສຍ຺ຍໍ ອຄ຺ຄເຫສຸໍ, ເຕ ວິເສສໂຕ ຄຫຝ຺ຖາ ກາມາທິກຣຕໍ, ເຍ ຈ ທິຝ຺ຖິ ອຄ຺ຄເຫສຸໍ, ເຕ ວິເສສໂຕ ປພ຺ພຊິຕາ ຜມ຺ມາທິກຣຕໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ຆຝ຺ເຝນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕີຕີ။ ເສສເມຕ຺ຖ ຍໍ ອວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕານຸສາເຣເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ເທສນາ ປຣິໂຍສາເນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ຈ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕິສູຕີ။

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຝ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຝ຺ຖກຖາຍ ມາຄຕ຺ຫິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ။

໑໐။ ປຸຣາເກທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໗໘໘။ກຖໍທສ຺ສີຕີ ປຸຣາເກທສຸຕ຺ຕໍ။ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອິໂຕ ປເຣສຍ຺ຈ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ກລຫວິວາທຈູລຸອພ຺ຍູຫມ ຫາພ຺ຍູຫຕຸວຝກອຕ຺ຕທຕ຺ຫສຸຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມາປຣິພ຺ພາຊນີຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສາມຍ຺ຍໂຕ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ။ ວິເສສໂຕ ປນ ຍເຖວ ຕສ຺ມິ ມຫາສມເຍ ຣາຄຈຣິຕເທວຕານໍ ສປ຺ປາຍວເສນ ຜມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ ນິມ຺ມິຕພຸທ຺ເຜນ ອຕ຺ຕານໍ ປຸຈ຺ຈາ ເປຕ຺ວາ ສມ຺ມາປຣິພ຺ພາຊນີຍສຸຕ຺ຕມກາສີ, ເອວໍ ຕສ຺ມິເຍວ ມຫາສມເຍ “ກຶ ນຸ ໂຂ ປຸຣາ ສຣີຣເກທາ ກຕ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕານໍ ເທວຕານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຍຕ຺ວາ ຕາສໍ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ອຫ຺ຍເຕລຸອສກິກ຺ຂຸສຕປຣິວາຣໍ ນິມ຺ມິຕພຸທ຺ຜໍ ອາກາເສນ ອາ ເນຕ຺ວາ ເຕນ ອຕ຺ຕານໍ ປຸຈ຺ຈາເປຕ຺ວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສີ။

ຕຕ຺ຖ ປຸຈ຺ຈາຍ ຕາວ ໂສ ນິມ຺ມິໂຕ ກຖໍທສ຺ສີຕີ ອະສິປຍ຺ຍໍ ກຖໍສີໂລຕີ ອະສີສິລໍ, ອຸປສນ຺ໂຕຕີ ອະສິຈິຕ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຈຕີ။ ເສສໍ ປາກຍ ເມວ။

໗໘໙။ ວິສຸສຊ຺ຊເນ ປນ ກຄວາ ສຣູເປນ ອະສິປຍ຺ຍາທີນິ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາວ ອະສິປຍ຺ຍາທິປ຺ປກາເວນ ເຍສໍ ກິເລສານໍ ອຸປສມາ “ອຸປສນ຺ໂຕ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ, ນານາເທວຕານໍ ອາສຍານຸໂລເມນ ເຕສໍ ອຸປສມເມວ ທີເປນ຺ໂຕ “ວີຕຕ຺ໂຫ”ຕິອາທິກາ ຄາຖາໂຍ ອກາສີ။ ຕຕ຺ຖ ອາທີໂຕ ອຝ຺ຖນ຺ນໍ ຄາຖານໍ “ຕໍ ພ຺ຣູມິ ອຸປສນ຺ໂຕ”ຕິ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຜ ເວທິຕພ຺ໂພ။ ຕໂຕ ປຣາສໍ “ສ ເວ ສນ຺ໂຕຕີ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພປ຺ຈ຺ຈິເມນ ປເທນ။

ອນຸປ຺ປທວຕ຺ຕນານເຍນ ຈ – ວິຕຕຕ຺ໂຫ ປຸຣາ ເກຫາຕິ ໂຍ ສຣີຣເກຫາ ປຸພ຺ພເມວ ປ຺ຫີນຕຕ຺ໂຫ. ປຸພ຺ພມນ຺ຕມນິສ຺ສິໂຕຕິ ອ ຕີຕຫ຺ຬາທີເກຫໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕມນິສ຺ສິໂຕ. ເວມຊ຺ເຊນຸປ຺ສງ຺ເຂຍ຺ໂຍຕິ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນປີ ອຫ຺ຬນິ "ຣຕ຺ໂຕ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ນ ອຸປ຺ສງ຺ ຂາຕພ຺ໂພ. ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ປຸຣກ຺ຂຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ອຣຫໂຕ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຸເຣກ຺ຂາຣານໍ ອກາວາ ອນາຄເຕ ອຫ຺ຬນິ ປຸຣກ຺ຂຕມ຺ປີ ນຕ຺ຖິ, ຕໍ ພ຺ຣູມິ ອຸປ຺ສນ຺ໂຕຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ. ອີໂຕ ປຣໍ ປນ ໂຍຊນໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕານ ປທວຕ຺ຕນໍເຍວ ກຣິສ຺ສາມ.

໒໘໗. ອສນ຺ຕາສີຕິ ເຕນ ເຕນ ອລາກເກນ ອສນ຺ຕສນ຺ໂຕ. ອວິກຕ຺ຖີຕິ ສີລາທີທີ ອວິກຕ຺ຖນສີໂລ ໆ ອກຸກ຺ກຸໂຈຕິ ຫຕ຺ຖກຸກ຺ກຸ ຈາທີວິຣຫີໂຕ ໆ ມນ຺ຕກາຕີຕິ ມນ຺ຕາຍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວາຈໍ ກາສິຕາ. ອນຸທ຺ຬໂຕຕິ ອຸທ຺ຬຈ຺ຈວິຣຫີໂຕ. ສ ເວ ວາຈາຍໂຕຕິ ໂສ ວາຈາຍ ຍໂຕ ສໍຍໂຕ ຈຕຸໂທສວິຣຫີຕໍ ວາຈໍ ກາສິຕາ ໂຫຕິ.

໒໘໘. ນິຣາສຕ຺ຕີຕິ ນິຕ຺ຕຕ຺ໂຫ. ວິເວກທສ຺ສີ ຜສ຺ເສສູຕິ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທີສຸ ອຕ຺ຕາທິກາວວິເວກໍ ປສ຺ສຕິ. ທີຍ຺ຖີສຸ ຈ ນ ນີຍຕີຕິ ທ຺ວາສຍ຺ຖີທີຍ຺ຖີສຸ ກາຍຈິ ທີຍ຺ຖິຍາ ນ ນີຍຕີ.

໒໘໙. ປຕິລີໂນຕິ ຣາຄາທີນໍ ປ຺ຫີນຕ຺ຕາ ຕໂຕ ອປ຺ຄໂຕ. ອກຸຫໂກຕິ ອວິມ຺ຫາປໂກ ຕີຫີ ກຸຫນວຕ຺ຖູຫີ. ອປີຫາລູຕິ ອປີຫນສີໂລ, ປຕ຺ຖນາຕຕ຺ຫາຍ ຣຫີໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອມຈ຺ຊຣີຕິ ປ຺ຄ຺ຈມຈ຺ເຊຣວິຣຫີໂຕ. ອປ຺ປຄພ຺ໂກຕິ ກາຍປາຄພ຺ກິຍາທີວິຣຫີໂຕ. ອເຊ ຄຸຈ຺ໂຊຕິ ສມ຺ປນ຺ນສີລາທີຕາຍ ອເຊຄຸຈ຺ຊນີໂຍ ອເສຈນໂກ ມນາໂປ. ເປສຸເຕຍ຺ເຍ ຈ ໂນ ຍຸໂຕຕິ ທ຺ວີຫີ ອາກາເຣຫີ ອຸປ຺ສໍຫຣິຕພ຺ເພ ປີສຸຕກມ຺ເມ ອຍຸຕ຺ໂຕ.

໒໙໐. ສາຕິເຍສຸ ອນສ຺ສາວີຕິ ສາຕວຕ຺ຖູສຸ ກາມຄຸເຕສຸ ຕຕ຺ຫາສນ຺ຖວວິຣຫີໂຕ. ສຕ຺ໂຫຕິ ສຕ຺ເຫຫີ ກາຍກມ຺ມາທີຫີ ສມນ຺ ນາຄໂຕ. ປຜິການວາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິປຣິປຸຈ຺ຊາສິຄມປ຺ຜິການເນຫີ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ນ ສທ຺ໂຬຕິ ສາມໍ ອສິຄຕສມ຺ມໍ ນ ກສ຺ສຈິ ສທ຺ທຫຕິ. ນ ວິຣຊ຺ຊຕີຕິ ຂຍາ ຣາຄສ຺ສ ວິຣຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິທານິ ນ ວິຣຊ຺ຊຕິ.

໒໙໑. ລາກກມ຺ຍາ ນ ສິກ຺ຂຕີຕິ ນ ລາກປ຺ຕ຺ຖນາຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາທີນິ ສິກ຺ຂຕິ. ອວິຣຸທ຺ໂຬ ຈ ຕຕ຺ຫາຍ, ຣເສສຸ ນານຸຄິຊ຺ຊຕີຕິ ວິໂຣຬາກາເວນ ຈ ອວິຣຸທ຺ໂຬ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫາຍ ມູລຣສາທີສຸ ເຄຳ ນາປ຺ຊ຺ຊຕິ.

໒໙໒. ອຸເປກ຺ຂໂກຕິ ຈລຸອງ຺ຄຸເປກ຺ຂາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ສໂຕຕິ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາທີສຕິຍຸຕ຺ໂຕ.

໒໙໓. ນິສ຺ສຍນາຕິ ຕຕ຺ຫາທີຍ຺ຖິນິສ຺ສຍາ. ລຕ຺ວາ ຬມ຺ມນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈາທີຫີ ອາກາເຣຫີ ຬມ຺ມໍ ຊານິຕ຺ວາ. ອນິສ຺ສິໂຕຕິ ເອວໍ ເຕຫີ ນິສ຺ສເຍຫີ ອນິສ຺ສິໂຕ. ເຕນ ອລ຺ລຕ຺ຣ ຬມ຺ມລາຕາ ນຕ຺ຖິ ນິສ຺ສຍານໍ ອກາໂວຕິ ທີເປຕິ ກວາຍ ວິກວາຍ ວາຕິ ສສ຺ສ ຕາຍ ອຸຈ຺ເຈທາຍ ວາ.

໒໙໔. ຕໍ ພ຺ຣູມິ ອຸປ຺ສນ຺ໂຕຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ເອເກກຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ສນ຺ໂຕຕິ ກເຖມິ. ອຕຣີ ໂສ ວິສຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ໂສ ອິມໍ ວິສຕາ ທີກາເວນ ວິສຕ຺ຕິກາສງ຺ຂາຕໍ ມຫາຕຕ຺ຫໍ ອຕຣີ.

໒໙໕. ອິທານິ ຕເມວ ອຸປ຺ສນ຺ຕໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ອາຫ "ນ ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ"ຕິ ເອວມາທີ. ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຣຊາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຕ຺ຕປ຺ປຣິຄ຺ຄຫາທໂຍ ປຸຕ຺ຕາທີນາເມນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ເຕ ຫີສ຺ສ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວາ ອກາເວນ ປຸຕ຺ ຕາທໂຍ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ.

໒໙໖. ເຍນ ນໍ ວຊ຺ຊຸໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ, ອໂຖ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາຕີ ເຍນ ຕໍ ຣາຄາທີນາ ວຊ຺ເຊນ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ສພ຺ເພປີ ເທວມນຸສ຺ສາ ອິ ໂຕ ພຫີທ຺ຬາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ ຣຕ຺ໂຕ ວາ ທຸຍ຺ໂຖ ວາຕິ, ວເທຍ຺ຍຸໍ. ຕໍ ຕສ຺ສ ອປຸຣກ຺ຂຕນ຺ຕິ ຕໍ ຣາຄາທີວຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສ ອຣຫ ໂຕ ອປຸຣກ຺ຂຕໍ ຕສ຺ມາ ວາເທສຸ ເນຊຕີຕິ ຕໍ ກາຣຕາ ນິນ຺ທາວຈເນສຸ ນ ກມ຺ປຕິ.

໗໒໑໗໙ ອຸສຸເສສຸ ວທເຕຕິ ວິສີຍຸເຖສຸ ອຕຸຕານໍ ອນຸໂຕກຕຸວາ ‘‘ອຫໍ ວິສີຍຸໂດ’’ຕິ ອຕິມານວເສນ ນ ວທຕິ។ ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣ ສຸ ທຸວີສຸ។ ກປຸປໍ ເນຕິ ອກປຸປີໂຍຕິ ໂສ ເອວຣູໂປ ທຸວີສມຸປີ ກປຸປໍ ນ ເອຕິ។ ກສຸມາ? ຍສຸມາ ອກປຸປີໂຍ, ປຫີນກປຸໂປຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។

໗໒໑໘໗สກນຸຕິ ມຍຸໜນຸຕິ ປຣິຄຸຄຫິຕໍ។ ອສຕາ ຈ ນ ໂສຈຕີຕິ ອວິຊຊມານາທີນາ ອສຕາ ຈ ນ ໂສຈຕິ។ ຄມຸເມສຸ ຈ ນ ຄຈຸຉຕີຕິ ສພຸເພສຸ ຄມຸເມສຸ ຉນຸທາທິວເສນ ນ ຄຈຸຉຕິ។ ສ ເວ ສນຸໂຕຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ ໂສ ເອວຣູໂປ ນຣຸຕຸຕໂມ ‘‘ສນຸໂຕ’’ຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ ອຣຫຕຸຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຍຸຖາເປສີ។ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ໂກຜິສຕສຫສຸສເທວຕານໍ ອຣຫຕຸຕປຸປຕຸຕິ ອໂຫສິ, ໂສຕາປນຸນາທີນໍ ຄຓນາ ນຕຸຖີຕິ។

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຍຸຄກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຍຸຄກຖາຍ ປຸຣາເກທສຸຕຸຕວຓຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑໑។ ກລຫວິວາທສຸຕຸຕວຓຸຓນາ

໗໒໑໙។ກຸໂຕປຫູຕາ ກລຫາ ວິວາທາຕິ ກລຫວິວາທສຸຕຸຕໍ។ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ອິທມຸປີ ຕສຸມິເຍວ ມຫາສມເຍ ‘‘ກຸໂຕ ນຸ, ໂຂ, ກລຫາທໂຍ ອຍຸຄ ຄມຸມາ ປວຕຸຕນຸຕີ’’ຕິ ອຸປຸປນຸນຈິຕຸຕານໍ ເອກຈຸຈານໍ ເທວຕານໍ ເຕ ຄມຸເມ ອາວິກາຕຸໍ ປຸຣີມນເຍເນວ ນິມຸມິຕພຸທຸເຣນ ອຕຸຕານໍ ປຸຈຸຉາເປຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ຕຕຸຖ ປຸຈຸຉາວິສຸສຊຊນກຸກເມນ ຖິຕຕຸຕາ ສພຸພຄາຖາ ປາກຍສມຸພນຸສາເຍວ។

ອນຸຕຸຕານປທວຓຸຓນາ ປເນຕາສໍ ເອວໍ ເວທິຕພຸພາ – ກຸໂຕປຫູຕາ ກລຫາ ວິວາທາຕິ ກລໂຫ ຈ ຕສຸສ ປຸພຸພກາໂຄ ວິວາໂທ ຈາຕິ ອິເມ ກຸໂຕ ຊາຕາ។ ປຣິເທວໂສກາ ສຫມຈຸຉຣາ ຈາຕີ ປຣິເທວໂສກາ ຈ ມຈຸຉຣາ ຈ ກຸໂຕປຫູຕາ។ ມານາຕິມານາ ສຫເປສຸຄາ ຈາຕີ ມານາ ຈ ອຕິມານາ ຈ ເປສຸຄາ ຈ ກຸໂຕປຫູຕາ។ ເຕຕິ ເຕ ສພຸເພປີ ອຍຸຄ ກິເລສຄມຸມາ។ ຕທິງຆ ພຸຣູຫີຕິ ຕໍ ມຍາ ປຸຈຸຉິຕມຕຸຖໍ ພຸຣູຫີ ຍາຈາມິ ຕໍ ອຫນຸຕິ។ ຍາຈນຕຸໂຖ ຫີ ອິງຆາຕິ ນິປາໂຕ។

໗໒໒໐។ປິຍປຸປຫູຕາຕີ ປິຍວຕຸຖຸໂຕ ຊາຕາ។ ຍຸຕຸຕີ ປເນຕຸຖ ນິທຸເທເສ (ມຫານິ។ ໙໗) ວຸຕຸຕາ ເອວ។ ມຈຸເຉຣຍຸຕຸຕາ ກລຫາ ວິວາທາຕິ ອິມິນາ ກລຫວິວາທາທີນໍ ນ ເກວລໍ ປິຍວຕຸຖຸເມວ, ມຈຸຉຣິຍມຸປີ ປຈຸຈຍໍ ທສຸເສຕິ។ ກລຫວິວາທສີເສນ ເຈຕຸຖ ສພຸເພປີ ເຕ ຄມຸມາ ວຸຕຸຕາຕີ ເວທິຕພຸພາ។ ຍຖາ ຈ ເອເຕສໍ ມຈຸຉຣິຍໍ, ຕຖາ ເປສຸຄານນຸຈ ວິວາທໍ។ ເຕນາຫ – ‘‘ວິວາທຊາເຕສຸ ຈ ເປສຸຄານີ’’ຕິ។

໗໒໒໑។ປິຍາສຸ ໂລກສຸມິ ກຸໂຕນິທານາ ເຍ ຈາປິ ໂລກາ ວິຈຣນຸຕີ ໂລເກຕິ ‘‘ປິຍາ ປຫູຕາ ກລຫາ’’ຕິ ເຍ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕາ។ ເຕ ປິຍາ ໂລກສຸມິ ກຸໂຕນິທານາ, ນ ເກວລຍຸຈ ປິຍາ, ເຍ ຈາປິ ຂຕຸຕິຍາທໂຍ ໂລກາ ວິຈຣນຸຕີ ໂລກເຫຕຸກາ ໂລເກນາກິກູຕາ ວິຈຣນຸຕີ, ເຕສໍ ໂສ ໂລໂກ ຈ ກຸໂຕນິທາໂນຕິ ທຸເວ ອຕຸເຖ ເອກາຍ ປຸຈຸຉາຍ ປຸຈຸຉຕິ។ ອາສາ ຈ ນິຍຸຄາ ຈາຕີ ອາສາ ຈ ຕສຸສາ ອາສາຍ ສ ມິທຸນິ ຈ។ ເຍ ສມຸປຣາຍາຍ ນຣສຸສ ໂຫນຸຕີຕິ ເຍ ນຣສຸສ ສມຸປຣາຍາຍ ໂຫນຸຕິ, ປຣາຍນາ ໂຫນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ເອກາ ເອວາຍມຸປີ ປຸຈຸຉາ។

໗໒໒໒។ຉນຸທານິທານານີຕີ ກາມຈຸຉນຸທາທິຉນຸທນິທານານີ។ ເຍ ຈາປີ ໂລກາ ວິຈຣນຸຕີຕີ ເຍ ຈາປີ ຂຕຸຕິຍາທໂຍ ໂລກາ ວິຈຣນຸຕີ ເຕສໍ ໂລໂກປີ ຉນຸທນິທາໂນຕີ ທຸເວປີ ອຕຸເຖ ເອກໂຕ ວິສຸສຊຸເຊຕິ។ ອິໂຕນິທານາຕີ ຉນຸທນິທານາ ເອວາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ‘‘ກຸໂຕນິທານາ ກຸໂຕນິທານາ’’ຕິ (ສຸ។ ນິ។ ໘໗໑) ເອເຕສຸ ຈ ສທຸທສີທຸນີ ສູຈິໂລມສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາ។

໗໒໒໓។ວິນິຈຸຉຍາຕີ ຕຓຸຫາທິຍຸຄີວິນິຈຸຉຍາ។ ເຍ ວາປີ ຄມຸມາ ສມເຄນ ວຸຕຸຕາຕີ ເຍ ຈ ອຍຸເຍປີ ໂກຣາທີຫີ ສມຸປຍຸຕຸຕາ, ຕຖາຣູປາ ວາ ອກຸສລາ ຄມຸມາ ພຸທຸຄສມເຄນ ວຸຕຸຕາ, ເຕ ກຸໂຕປຫູຕາຕິ។

໗໒໒໔។ຕມູປນິສຸສາຍ ປໂຫຕິ ຉນຸໂທຕິ ຕໍ ສຸຂທຸກຸຂເວທນໍ។ ຕທຸກຍວຕຸຖຸສງຂາຕໍ ສາຕາສາຕໍ ອຸປນິສຸສາຍ ສໍໂຍຄວິໂຍຄປຕຸຖ

ນາວເສນ ຉນ຺ໂທ ປໂຫຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ “ຉນ຺ໂທ ນຸ ໂລກສ຺ມິ ກຸໂຕນິທາໂນ”ຕິ ອຍໍ ປຎ຺ໂຫ ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕ ໂຫຕິຯ ຣູເປສຸ ທິສ຺ວາ ວິຠວໍ ຠວຎ຺ຈາຕິ ຣູເປສຸ ວຍຎ຺ຈ ອຸປ຺ປາທຎ຺ຈ ທິສ຺ວາຯ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ກຸພ຺ພຕິ ຊນ຺ຕຸ ໂລເກຕິ ອປາຍາທິເກ ໂລເກ ອຍໍ ຊນ຺ຕຸ ໂກ ຄາສີຄມນຕ຺ຖໍ ຕຓ຺ຫາວິນິຈ຺ຉຍໍ “ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ທິຏ຺ຐິວິນິຈ຺ຉຍຎ຺ຈ ກຸຣຸເຕຯ ຍຸຕ຺ຕິ ປເນຕ຺ຖ ນິທ຺ເທເສ (ມຫານິ. ໑໐໘) ວຸຕ຺ຕາ ເອວຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ “ວິນິຈ຺ຉຍາ ຈາປິ ກຸໂຕປ຺ປຫູຕາ”ຕິ ອຍໍ ປຎ຺ໂຫ ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕ ໂຫຕິຯ

໒໗໔ຯເອເຕປິ ຉນ຺ທາ ທຸວຍເມວ ສນ຺ເຕຕິ ເອເຕປິ ໂກຘາທໂຍ ຉນ຺ທາ ສາຕາສາຕທຸວເຍ ສນ຺ເຕ ເອວ ປໂຫນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ ເນສໍ ນິທ຺ເທເສ (ມຫານິ. ໑໐໙) ວຸຕ຺ຕາເຍວຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຕຕິຍປຎ຺ໂຫປິ ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕ ໂຫຕິຯ ອິທານິ ໂຍ ເອວໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊິເຕສຸ ເອເຕສຸ ປຎ຺ເຫສຸ ກຖໍກຖີ ກເວຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ກຖໍກຖາປຫານູປາຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – “ກຖໍກຖີ ຎາຓປຖາຍ ສິກ຺ເຂ”ຕິ, ຎາຓທສ຺ສນຎາຓາຘິຄມນຕ຺ຖໍ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກິໍ ການຓໍ? ຎຕ຺ວາ ປວຸຕ຺ຕາ ສມເຓນ ຘມ຺ມາຯ ພຸທ຺ຘສມເຓນ ຫິ ຎຕ຺ວາວ ຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ, ນຕ຺ຖິ ຕສ຺ສ ຘມ຺ເມສຸ ອຎ຺ຎາຓໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ປນ ຎາຓາຠາເວນ ເຕ ອຊານນ຺ໂຕ ນ ຊາເນຍ຺ຍ, ນ ເທສນາ ໂທເສນ, ຕສ຺ມາ ກຖໍກຖີ ຎາຓປຖາຍ ສິກ຺ເຂ, ຎຕ຺ວາ ປວຸຕ຺ຕາ ສມເຓນ ຘມ຺ມາຕິຯ

໒໗໕-໗ຯສາຕໍອສາຕຎ຺ຈ ກຸໂຕນິທານາຕິ ເອຕ຺ຖ ສາຕໍ ອສາຕນ຺ຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນາ ເອວ ອທິປ຺ເປຕາຯ ນ ຠວນ຺ຕິ ເຫເຕຕິ ນ ຠວນ຺ຕິ ເອເຕຯ ວິຠວໍ ຠວຎ຺ຈາປິ ຍເມຕມຕ຺ຖໍ ເອຕໍ ເມ ປພ຺ຣູຫິ ຍໂຕນິທານນ຺ຕິ ສາຕາສາຕານໍ ວິຠວໍ ຠວຎ຺ຈ ເອຕມ຺ປິ ຍໍ ອຕ຺ຖໍຯ ລິງຄພ຺ຍຕ຺ຕໂຍ ເອຕ຺ຖ ກໂຕຯ ອິທໍ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສາຕາສາຕານໍ ວິຠໂວ ຠໂວ ຈາຕິ ໂຍ ເອສ ອຕ຺ໂຖ, ເອວໍ ເມ ປພ຺ຣູຫິ ຍໂຕນິທານນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສາຕາສາຕານໍ ວິຠວຠວວຕ຺ຖຸກາ ວິຠວຠວທິຏ຺ຐິໂຍ ເອວ ວິຠວຠວາຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕຖາ ຫິ ອິມສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊນປກ຺ເຂ “ຠວທິຏ຺ຐິປິ ຜສ຺ສນິທານາ, ວິຠວທິຏ຺ຐິປິ ຜສ຺ສນິທານາ”ຕິ ນິທ຺ເທເສ (ມຫານິ. ໑໐໘) ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິໂຕນິທານນ຺ຕິ ຜສ຺ສນິທານໍຯ

໒໗໘ຯກິສ຺ມິ ວິຠູເຕ ນ ຝຸສນ຺ຕິ ຜສ຺ສາຕິ ກິສ຺ມິ ວິຕິວຕ຺ເຕ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທໂຍ ປຎ຺ຈ ຜສ຺ສາ ນ ຝຸສນ຺ຕິຯ

໒໗໙ຯນາມຎ຺ຈ ຣູປຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈາຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກນາມໍ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓຣູປຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈຯ ຣູເປ ວິຠູເຕ ນ ຝຸສນ຺ຕິ ຜສ຺ສາຕິ ຣູເປ ວິຕິວຕ຺ເຕ ປຎ຺ຈ ຜສ຺ສາ ນ ຝຸສນ຺ຕິຯ

໒໘໐ຯກຖໍ ສເມຕສ຺ສາຕິ ກຖໍ ປຏິປນ຺ນສ຺ສຯ ວິໂຠຕິ ຣູປນ຺ຕິ ຣູປ ວິຠວຕິ, ນ ຠເວຍ຺ຍ ວາຯ ສຸຂໍ ທຸກ຺ຂຎ຺ຈາຕິ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐໍ ຣູປ ເມວ ປຸຈ຺ຉຕິຯ

໒໘໑ຯນ ສຎ຺ຎສຎ຺ຎີຕິ ຍຖາ ສເມຕສ຺ສ ວິໂຠຕິ ຣູປໍ, ໂສ ປກຕິສຎ຺ຎາຍ ສຎ຺ຎີປິ ນ ໂຫຕິຯ ນ ວິສຎ຺ຎສຎ຺ຎີຕິ ວິສຎ຺ຎາຍປິ ວິຣູປາຍ ສຎ຺ຎາຍ ສຎ຺ຎີ ນ ໂຫຕິ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວາ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວາຯ ໂນປິ ອສຎ຺ຎີຕິ ສຎ຺ຎາວິຣຫິໂຕປິ ນ ໂຫຕິ ນິໂຣຘສມາປນ຺ໂນ ວາ ອສຎ຺ຎສຕ຺ໂຕ ວາຯ ນ ວິຠູຕສຎ຺ຎີຕິ “ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ຘ ສ. ໒໖໕; ວິຠ. ໕໐໘) ນເຍນ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕສຎ຺ຎີປິ ນ ໂຫຕິ ອຣູປຊ຺ຊານລາຠີຯ ເອວໍ ສເມຕສ຺ສ ວິໂຠຕິ ຣູປນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິ ສຎ຺ຎສຎ຺ຎີຕາທິກາເວ ອຍ຺ຖຕ຺ວາ ຍເທຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິປຏິລາຠຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕິ’’ຕິຯ ເອວໍ ສເມຕສ຺ສ ອຣູປມຄ຺ຄສມງ຺ຄິໂນ ວິໂຠຕິ ຣູປໍຯ ສຎ຺ຎານິທານາ ຫິ ປປຎ຺ຈສງ຺ຂາຕິ ເອວໍ ປຏິປນ຺ນສ຺ສາປິ ຍາ ສຎ຺ຎາ, ຕນ຺ນິທານາ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິປປຎ຺ຈາ ອປ຺ປຫີນາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໒໘໒-໓ຯເອຕ຺ຕາວຕຄ຺ຄໍນຸ ວທນ຺ຕີ, ເຫເກ ຍກ຺ຂສ຺ສ ສຸທ຺ຘີ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕາເສຯ ອຸທາຫຸ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ວທນ຺ຕິເອຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຄ຺ຄໍ ສຸທ຺ຘີ ສຕ຺ຕສ຺ສ ວທນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ເອຕ຺ໂຕ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິໂຕ ອທິກໍ ວທນ຺ຕີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕຄ຺ຄມ຺ປິ ວທນ຺ຕິ ເຫເກຕິ ເອເກ ສສ຺ສຕວາທາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຓ຺ຑິຕມານິໂນ ເອຕ຺ຕາວຕາປິ ອຄ຺ຄໍ ສຸທ຺ຘີ ວທນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ປເນເກ ສມຍໍ ວທນ຺ຕີຕິ ເຕສໍເຍວ ເອເກ ອຸຈ຺ເຉທວາທາ ສມຍໍ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວທນ຺ຕິຯ ອນຸປາທິເສເສ ກຸສລາ ວທານາຕິ ອນຸປາທິເສເສ ກຸສລວາທາ ສມານາຯ

໒໘໔ຯເອເຕ ຈ ຎຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສິຕາຕິ ເອເຕ ຈ ທິຏ຺ຐິຄຕິເກ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐິໂຍ ນິສ຺ສິຕາຕິ ຎຕ຺ວາຯ ຎຕ຺ວາ ມຸນິ ນິສ຺ສເຍ ໂສ ວິມໍສີຕິ ນິສ຺ສເຍ ຈ ຎຕ຺ວາ ໂສ ວິມໍສີ ປຓ຺ຑິໂຕ ພຸທ຺ຘມຸນິຯ ຎຕ຺ວາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ທຸກ຺ຂານິຈ຺ຈາທິໂຕ ຘມ຺ເມ ຎຕ຺ວາ ວິມຸຕ຺

ໂຕ។ ກວາກວາຍ ນ ສເມຕິຕິ ປຸນປຸ໌ປຸນໍ ອຸປ໌ປຕຸຕິຍາ ນ ສມາຄຈຸລຕິຕິ ອຣຫຕຸຕນິກູເຜນ ເຫສນໍ ນິຍຸຖາເປສິ។ ເທສນາປຣິໂຍ ສາເນ ປຸຣາເກຫສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕສຫິໂສເຍວາກິສມໂຍ ອໂຫສິຕິ។

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຍຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຍຸຖກຖາຍ ກລຫວິວາທສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑໔។ ຈູລພຸຍູຫສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໘໘໔-໖។ສກໍສກໍທິຍຸຖິປຣິພຸພສານາຕິ ຈູລຸອພຸຍູຫສຸຕຸຕໍ។ ກາ ອຸປຸ໌ປຕຸຕິ? ອິທມຸປີ ຕສຸມິເຍວ ມຫາສມເຍ "ສພຸເພປີ ອິເມ ທິຍຸຖິຄຕິກາ 'ສາຂຸຮູປມຸຫາ'ຕິ ກຕນຸຕິ, ກີ ນຸ ໂຂ ສາຂຸຮູປາວ ອິເມ ອຕຸຕໂນເຍວ ທິຍຸຖິຍາ ປຕິຍຸຖຫນຸຕິ, ອຸທາຫຸ ອຍຸຍມຸປີ ທິຍຸຖິ ຄຕຸຫນຸຕີ"ຕິ ອຸປຸ໌ປນຸນຈິຕຸຕານໍ ເອກຈຸຈານໍ ເທວຕານໍ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສຕຸໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ນິມຸມິຕພຸທຸເຜນ ອຕຸຕານໍ ປຸຈຸລາເປຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ។

ຕຕຸຖ ອາທິໂຕ ທຸເວປີ ຄາຖາ ປຸຈຸລາຄາຖາເຍວ។ ຕາສຸ ສກໍສກໍທິຍຸຖິປຣິພຸພສານາຕິ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ທິຍຸຖິຍາ ວສມານາ។ ວິຄຸຄຍຸຫ ນານາ ກຸສລາ ວທນຸຕິຕິ ທິຍຸຖິພລຄຸຄາຫໍ ຄເຫຕຸວາ, ຕຕຸຖ "ກຸສລາມຸຫາ"ຕິ ປຜິຊານມານາ ປຸຖຸ ປຸຖຸ ວທນຸຕິ ເອກໍ ນ ວທນຸຕິ។ ໂຍ ເອວໍ ຊານາຕິ ສ ເວທິ ຜມຸມໍ ອິທໍ ປຜິໂກສມເກວລີ ໂສຕິ ຕຍຸຈ ທິຍຸຖີ ສນຸສາຍ ໂຍ ເອວໍ ຊານາຕິ, ໂສ ຜມຸມໍ ເວທີ។ ອິທໍ ປນ ປຜິກຸໂກສນຸໂຕ ຫີໂນ ໂຫຕິຕິ ວທນຸຕິ។ ພາໂລຕິ ຫີໂນ។ ອກຸກຸສໂລຕິ ອວິທຸວາ។

໘໘ກ-໘។ ອິທານິ ຕິສຸໂສ ວິສຸສຊຸຊນຄາຖາ ໂຫນຸຕີ។ ຕາ ປຸຣິມຫຸເຜນ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ປຈຸລິມຫຸເຜນ ປຜິພຸຍູຫິຕຸວາ ກິຕາ។ ເຕນ ພຸຍູເຫນ ອຸຕຸຕຣສຸຕຸຕໂຕ ຈ ອປຸ໌ປກຕຸຕາ ອິທໍ ສຸຕຸຕໍ "ຈູລຸອພຸຍູຫ"ນຸຕິ ນາມໍ ລກຕິ។ ຕຕຸຖ ປຣສຸສ ເຈ ຜມຸມມນຸຕິ ປຣສຸສ ທິຍຸຖີ។ ສພຸເພວ ພາລາຕິ ເອວໍ ສນຸເຕ ສພຸເພວ ອິເມ ພາລາ ໂຫນຸຕິຕິ ອຊີປຸ໌ປາໂຍ។ ກີ ກາຣຕໍ? ສພຸເພວິເມ ທິຍຸຖິປຣິພຸພສານາຕິ ສນຸທິຍຸຖິຍາ ເຈວ ນ ວິວທາຕາ។ ສໍສຸທຸຜປຍຸລາ ກຸສລາ ມຸຕີມາຕິ ສກາຍ ທິຍຸຖິຍາ ນ ວິວທາຕາ ນ ໂວທາຕາ ສໍກິ ລິຍຸຖາວ ສມານາ ສໍສຸທຸຜປຍຸລາ ຈ ກຸສລາ ຈ ມຸຕິມນຸໂຕ ຈ ເຕ ໂຫນຸຕິ ເຈ។ ອຖ ວາ "ສນຸທິຍຸຖິຍາ ເຈ ປນ ວິວທາຕາ" ຕິປີ ປາໂຖ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ສກາຍ ປນ ທິຍຸຖິຍາ ໂວທາຕາ ສໍສຸທຸຜປຍຸລາ ກຸສລາ ມຸຕິມນຸໂຕ ໂຫນຸຕິ ເຈ។ ນ ເຕສໍ ໂກຈິຕິ ເອວໍ ສນຸ ເຕ ເຕສໍ ເອໂກປີ ຫີນປຍຸໂຍ ນ ໂຫຕິ។ ກີກາຣຕາ? ທິຍຸຖິ ຫີ ເຕສມຸປີ ຕຖາ ສມຕຸຕາ, ຍຖາ ອິຕເຣສນຸຕິ។

໘໘໙។ ນ ວາຫເມຕນຸຕິ ຄາຖາຍ ສງເຂປຕຸໂຖ – ຍໍ ເຕ ມິຖຸ ທຸເວ ທຸເວ ຊນາ ອຍຸຍມຍຸຍໍ "ພາໂລ"ຕິ ອາຫຸ, ອຫໍ ເອຕໍ ຕຖິຍໍ ຕຈຸຈນຸຕິ ເນວ ພຣູມິ។ ກີກາຣຕາ? ຍສຸມາ ສພຸເພ ເຕ ສກໍ ສກໍ ທິຍຸຖີ "ອິທເມວ ສຈຸຈໍ ໂມຜມຍຸຍ"ນຸຕິ ອກໍສຸ។ ເຕນ ຈ ກາຣເຕນ ປຣໍ "ພາໂລ"ຕິ ທທນຸຕິ។ ເອຕຸຖ ຈ "ຕຖິຍ"ນຸຕິ "ກຖິວ"ນຸຕິ ທຸເວປີ ປາຖາ។

໘໙໐។ຍມາຫູຕິ ປຸຈຸລາຄາຖາຍ ຍໍ ທິຍຸຖິສຈຸຈໍ ຕຖິຍນຸຕິ ເອເກ ອາຫຸ។

໘໙໑។ເອກໍຫິ ສຈຸຈນຸຕິ ວິສຸສຊຸຊນຄາຖາຍ ເອກໍ ສຈຸຈໍ ນິໂຣໂຜ ມຄຸໂຄ ວາ។ ຍສຸມີ ປຊາ ໂນ ວິວເທ ປຊານນຸຕິ ຍມຸຫິ ສຈຸເຈ ປຊານນຸໂຕ ປຊາ ໂນ ວິວເທຍຍ។ ສຍໍ ຖຸນນຸຕິຕິ ອຕຸຕນາ ວທນຸຕິ។

໘໙໔។ກສຸມາ ນູຕິ ປຸຈຸລາຄາຖາຍ ປວາທິຍາເສຕີ ວາທີໂນ។ ອຸທາຫຸ ເຕ ຕກຸກມນຸສຸສຣນຸຕິຕິ ເຕ ວາທີໂນ ອຸທາຫຸ ອຕຸຕໂນ ຕກຸກມຕຸຕໍ ອນຸຄຈຸລນຸຕີ។

໘໙໖។ນເຫວາຕິ ວິສຸສຊຸຊນຄາຖາຍ ອຍຸຍຕຣ ສຍຸລາຍ ນິຈຸຈານີຕີ ຖເປຕຸວາ ສຍຸລາມຕຸເຕນ ນິຈຸຈນຸຕິ ຄຫິຕຄຸຄຫານິ។ ຕກຸກຍຸຈ ທິຍຸຖີສຸ ປກປຸ໌ປຍິຕຸວາຕິ ອຕຸຕໂນ ມິຈຸລາສງກປຸ໌ປມຕຸຕໍ ທິຍຸຖີສຸ ຊເນຕຸວາ។ ຍສຸມາ ປນ ທິຍຸຖີສຸ ວິຕກຸກໍ ຊເນນຸຕາ ທິຍຸຖິໂຍປີ ຊເນນຸຕິ, ຕສຸມາ ນິທຸເທເສ ວຸຕຸຕໍ "ທິຍຸຖີຄຕານິ ຊເນນຸຕິ ສຍຸຊເນນຸຕີ"ຕິອາທິ (ມຫານິ។ ໑໔໑)។

໗໙໔-໕໑ ອິທານີ ເອວໍ ນານາສຈ຺ເຈສຸ ອສມ຺ເຕສຸ ຕກ຺ກມຕ຺ຕມນຸສ຺ສຣມ຺ຕານໍ ທິຍ຺ຄິຄຕິການໍ ວິປ຺ປຜິປ຺ຕຶ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ທິຍ຺ເຖ ສ຺ເຕ"ຕິອາທິກາ ຄາຖາໂຍ ອການີ຺ ຕຕ຺ຖ ທິຍ຺ເຖຕິ ທິຍ຺ຖໍ, ທິຍ຺ຖສຸທ຺ນິມ຺ຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍ຺ ເອສ ນໂຍ ສຸຕາທີສ຺ຸ ເອເຕ ຈ ນິສ຺ ສາຍ ວິມານທສ຺ສີຕິ ເອເຕ ທິຍ຺ຄິຊມ຺ເມ ນິສ຺ສຍິຕ຺ວາ ສຸທ຺ນິກາວສຽຂາຕໍ ວິມານໍ ອສມ຺ມານໍ ປສ຺ສມ຺ໂຕປີ຺ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຄຕ຺ວາ ປຫສ຺ສມາໂນ, ພາໂລ ປໂຣ ອກ຺ກຸສໂລຕິ ຈາທາຕິ ເອວໍ ວິມານທສ຺ສີປິ ຕສ຺ມຶ ທິຍ຺ຄິວິນິຈ຺ຉເຍ ຄຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ຄິຊາໂຕ ທາສຊາໂຕ ທຸຕ຺ວາ "ປໂຣ ຫີໂນ ຈ ອວິທ຺ວາ ຈາ"ຕິ ເອວໍ ວທຕິເຍວ຺ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ເຍເນວາຕິ ຄາຖາ຺ ຕຕ຺ຖ ສຍມຕ຺ຕນາຕິ ສຍເມວ ອຕ຺ ຕານໍ຺ ວິມາເນຕີຕິ ຄຣຫຕິ຺ ຕເທວ ປາວາຕິ ຕເທວ ວຈນໍ ທິຍ຺ຄຶ ວທຕິ, ຕໍ ວາ ປຸຄ຺ຄລໍ຺

໗໙໖຺ອຕິສາຣທິຍ຺ຄິຍາຕິ ຄາຖາຍຕ຺ໂຖ – ໂສ ເອວໍ ຕາຍ ລກ຺ຂຕາຕິສາຣີນິຍາ ອຕິສາຣທິຍ຺ຄິຍາ ສມຕ຺ໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸທ຺ຊຸມາ ໂຕ, ເຕນ ຈ ທິຍ຺ຄິມາເນນ ມຕ຺ໂຕ "ປໍຣິປຸຕ຺ໂຕ ອຫໍ ເກວລີ"ຕິ ເອວໍ ປໍຣິປຸຕ຺ຕມານີ ສຍເມວ ອຕ຺ຕານໍ ມນສາ "ອຫໍ ປຕ຺ທິ ໂຕ"ຕິ ອກິສິຍ຺ຈຕິ຺ ກິການຕາ? ທິຍ຺ຄິ ຫີ ສາ ຕສ຺ສ ຕຖາ ສມຕ຺ຕາຕິ຺

໗໙໗຺ປຣສ຺ສ ເຈຕິ ຄາຖາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຊ ອຕ຺ໂຖ ຈ – ກິຍ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ? ໂຍ ໂສ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຄຕ຺ວາ ປຫສ຺ສມາໂນ "ພາໂລ ປໂຣ ອກ຺ກຸສໂລ"ຕິ ຈາຫ຺ ຕສ຺ສ ປຣສ຺ສ ເຈ ຫີ ວຈສາ ໂສ ເຕນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ນິຫີໂນ ໂຫຕິ຺ ຕຸໂມ ສຫາ ໂຫຕິ ນິຫີນປຍ຺ໂຍ, ໂສປີ ເຕ ເນວ ສຫ ນິຫີນປຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ຺ ໂສປີ ຫີ ນໍ "ພາໂລ"ຕິ ວທຕິ຺ ອຖສ຺ສ ວຈນໍ ອປ຺ປມາຕໍ, ໂສ ປນ ສຍເມວ ເວທຄູ ຈ ນີໂຣ ຈ ໂຫ ຕິ຺ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ນ ໂກຈິ ພາໂລ ສມເຕາສຸ ອຕ຺ຖິ຺ ສພ຺ເພປີ ຫີ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ຉາຍ ປຕ຺ທິຕາ຺

໗໙໘຺ອຍ຺ຍໍອິໂຕຕິ ຄາຖາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຊ ອຕ຺ໂຖ ຈ – "ອຖ ເຈ ສຍໍ ເວທຄູ ໂຫຕິ ນີໂຣ, ນ ໂກຈິ ພາໂລ ສມເຕາສຸ ອຕ຺ຖິ"ຕິ ເອວຍ຺ຫິ ວຸຕ຺ເຕປີ ສິຍາ ກສ຺ສຈິ "ກສ຺ມາ"ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ວຸຈ຺ຈເຕ – ຍສ຺ມາ ອຍ຺ຍໍ ອິໂຕ ຍາກິວທນ຺ຕິ ຊມ຺ມໍ ອປຣທ຺ຊາ ສຸທ຺ນິມ ເກວລີ ເຕ, ເອວມ຺ປີ ຕິຕ຺ຖິຍາ ປຸຖ຺ໂສ ວທນ຺ຕິ, ເຍ ອິໂຕ ອຍ຺ຍໍ ທິຍ຺ຄຶ ອກິວທນ຺ຕິ, ເຍ ອປຣທ຺ຊາ ວິຣທ຺ຊາ ສຸທ຺ນິມຄຄໍ, ອເກວ ລິໂນ ຈ ເຕຕິ ເອວໍ ປຸຖ຺ຕິຕ຺ຖິຍາ ຍສ຺ມາ ວທນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ກສ຺ມາ ປເນວໍ ວທນ຺ຕີຕິ ເຈ? ສນ຺ທິຍ຺ຄິຣາເຄນ ຫີ ເຕ ກິຣຕ຺ ຕາ, ຍສ຺ມາ ສເກນ ທິຍ຺ຄິຣາເຄນ ອກິຣຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺

໗໙໙-໘໐໐຺ ເອວໍ ອກິຣຕ຺ຕາ ຈ – ອິເຊວ ສຸທ຺ນິມ຺ຕິ ຄາຖາ຺ ຕຕ຺ຖ ສການເນຕິ ສການຄ຺ເຄ ທລ຺ຫໍ ວທານາຕິ ທລ຺ຫວາທາ຺ ເອວຍ຺ຈ ທລ຺ຫວາເທສຸ ເຕສຸ ໂຍ ໂກຈິ ຕິຕ຺ຖິໂຍ ສການເນ ວາປີ ທລ຺ຫໍ ວທາໂນ ກເມຕ຺ຖ ພາໂລຕິ ປຣໍ ທເຫຍ຺ຍ, ສຽເຂປໂຕ ຕຕ຺ຖ ສສ຺ສຕ຺ຈ຺ເຉທສຽຂາເຕ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວາ ນຕ຺ຖິໂກສ຺ສຣການຕນິຍຕາທິເກເທ ສເກ ອາຍຕເນ "ອິທເມວ ສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ທລ຺ ຫໍ ວທາໂນ ກໍ ປຣໍ ເອຕ຺ຖ ທິຍ຺ຄິຄເຕ "ພາໂລ"ຕິ ສຫ ຊມ຺ເມນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ນນຸ ສພ຺ໂພປີ ຕສ຺ສ ມເຕນ ປຕ຺ທິໂຕ ເອວ ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ເອວ ຈ຺ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຈ ສຍເມວ ໂສ ເມຊຄມາວເທຍ຺ຍ ປຣໍ ວທໍ ພາລມສຸທ຺ນິຊມ຺ມໍ, ໂສປີ ປຣໍ "ພາໂລ ຈ ອ ສຸທ຺ນິຊມ຺ໂມ ຈ ອຍ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕນາວ ກລຫໍ ອາວເຫຍ຺ຍ຺ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ສພ຺ໂພປີ ຕສ຺ສ ມເຕນ ປຕ຺ທິໂຕ ເອວ ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ເອວ ຈ຺

໘໐໑຺ ເອວໍ ສພ຺ພຖາປີ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຄຕ຺ວາ ສຍໍ ປມາຍ ອຸທ຺ຊໍສ ໂລກສ຺ມຶ ວິວາທເມຕິ, ທິຍ຺ຄິຍໍ ຄຕ຺ວາ ສຍຍ຺ຈ ສຕ຺ຖາຣາທີນິ ມິ ນິຕ຺ວາ ໂສ ກິຍ຺ໂຍ ວິວາທເມຕີຕິ຺ ເອວໍ ປນ ວິນິຈ຺ຉເຍສຸ ອາທີນວໍ ຍຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ທິຕ຺ວານ ສພ຺ພານິ ວິນິຈ຺ຉຍານິ ນ ເມຊຄໍ ກຸພ຺ພຕິ ຊນ຺ຕຸ ໂລເກຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີ຺ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປຸຣາເກທສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ເອ ວາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ຺

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ຈູລຸອພ຺ຍູຫສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ຺

໑໒຺ ມຫາພ຺ຍູຫສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໐໔຺ເຍເກຈິເມຕິ ມຫາພ຺ຍູຫສຸຕ຺ຕໍ຺ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອິທມ຺ປີ ຕສ຺ມິເຍວ ມຫາສມເຍ "ກິ ນຸ ໂຂ ອິເມ ທິຍ຺ຄິປໍຣິພ຺ພສານາ ວິຍ຺ຍູນໍ ສນ຺ຕິກາ ນິນ຺ທເມວ ລກນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ປສໍສມ຺ປີ"ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕານໍ ເອກຈ຺ຈານໍ ເທວຕານໍ ຕມຕ຺ຖໍ ອາວິກາຕຸໍ

ປ຺ຣິມນເຍນ ນິມ຺ມິຕພ຺ຫ຺ເສນ ອຕ຺ຕານໍ ປ຺ຈ຺ຈາເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ວານຍນ຺ຕິຕິ ອນ຺ ອານຍນ຺ຕິ, ປ຺ນປ຺ປ຺ນໍ ອາຫຣນ຺ຕິ຺

ລ໐໓຺ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເຕ "ອິທເມວ ສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕາ ທິຏ຺ຆິຄຕິກາ ວາທີໂນ ກທາຈິ ກຕ຺ຖຈິ ປສໍສມ຺ປິ ລກນ຺ຕິ, ຍໍ ເອຕໍ ປ຺ສໍສາສງ຺ຂາຕໍ ວາທຜລໍ, ຕໍ ອປ຺ປໍ ຣາຄາທີນໍ ສມາຍ ສມຕ຺ຖໍ ນ ໂຫຕິ, ໂກ ປນ ວາໂທ ທຸຕິເຍ ນິນ຺ທາຜເລ, ຕສ຺ມາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຕາວ ວິສ຺ສຊ຺ຊນຄາຖມາຫ຺ "ອປ຺ປຢ຺ຫິ ເອຕໍ ນ ອລໍ ສມາຍ, ທຸເວ ວິວາທສ຺ສ ຜລານິ ພ຺ຣູມິ"ຕິອາທິ຺ ຕຕ຺ຖ ທຸເວ ວິວາທສ຺ສ ຜລານີຕິ ນິນ຺ທາ ປສໍສາ ຈ, ຊຍປຣາຊຍາທີນິ ວາ ຕໍສກາຄານິ຺ ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວາຕິ "ນິນ຺ທາ ອນິຏ຺ຐາ ເອວ, ປສໍສາ ນາລໍ ສມາຍາ"ຕິ ເອຕມ຺ປິ ວິວາທຜເລ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ຺ ເຂມາກິປສ຺ສໍ ອວິວາທກູມິນ຺ຕິ ອວິວາທກູມີ ນິພ຺ພານໍ "ເຂມ"ນ຺ຕິ ປສ຺ສມາໂນ຺

ລ໐໔຺ ເອວຳ຺ຫິ ອວິວທມາໂນ – ຍາ ກາຈິມາຕິ ຄາຖາ຺ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມຸຕິໂຍຕິ ທິຏ຺ຆິໂຍ຺ ປ຺ຖຸຊ຺ຊາຕິ ປ຺ຖຸຊ຺ຊນສມ຺ກວາ຺ ໂສ ອຸປ຺ຍໍ ກິເມຍ຺ຍາຕິ ໂສ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ອຸປຍໍ ຣູປາທີສຸ ເອກມ຺ປິ ຆມ຺ມໍ ກີ ອຸເປຍ຺ຍ, ເກນ ວາ ກາຣເຓນ ອຸເປຍ຺ຍ຺ ທິຏ຺ເຆ ສຸເຕ ຂນ຺ຕິມກຸພ຺ພມາໂນຕິ ທິຏ຺ຆສຸຕສຸທ຺ຆີສຸ ເປມໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ຺

ລ໐໕຺ ອິໂຕ ພາຫິຣາ ປນ – ສີລຸຕ຺ຕມາຕິ ຄາຖາ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສີລໍເຍວ "ອຸຕ຺ຕມ"ນ຺ຕິ ມຢ຺ຢມານາ ສີລຸຕ຺ຕມາ ເອເກ ໂກນ຺ໂຕ ສໍຍມມຕ຺ເຕນ ສຸທ຺ຆີ ວທນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖິວຕາທີຢ຺ຈ ວຕໍ ສມາທາຍ ອຸປຏ຺ຆິຕາ, ອິເຆວ ທິຏ຺ຆິຍໍ ອສ຺ສ ສຕ຺ຖຸໂນ ສຸທ຺ຆິນ຺ຕິ ກວູປນີຕາ ກວຊ຺ໂຊສິຕາ ສມານາ ວທນ຺ຕິ, ອປິຈ ເຕ ກຸສລາ ວທານາ "ກຸສລາ ມຍ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ວາທາ຺

ລ໐໖຺ ເອວໍ ສີລຸຕ຺ຕເມສຸ ຈ ເຕສຸ ຕຖາ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຍ ໂກຈິ – ສເຈ ຈຸໂຕຕິ ຄາຖາ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສເຈ ຕໂຕ ສີລວຕໂຕ ປຣວິຈ຺ຉນ຺ທເນນ ວາ ອນກິສມ຺ກຸຓນ຺ໂຕ ວາ ຈຸໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຕໍ ສີລພ຺ພຕາທິກມ຺ມໍ ປຸຢ຺ຢາກິສງ຺ຂາຣາທິກມ຺ມໍ ວາ ວິຣາຆຍິຕ຺ວາ ປເວຆຕິ຺ ນ ເກວລຢ຺ຈ ເວຆຕິ, ອປິຈ ໂຂ ຕໍ ສີລພ຺ພຕສຸທ຺ຆີ ປຊປ຺ປຕີ ຈ ວິປ຺ປລປຕີ ປຕ຺ຖຍຕີ ຈ຺ ກິມິວ? ສຕ຺ຖາວ ຫີໂນ ປວສໍ ຆຣມ຺ຫາ຺ ຆຣມ຺ຫາ ປວສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖໂຕ ຫີໂນ ຍຖາ ຕໍ ຆຣໍ ວາ ສຕ຺ຖໍ ວາ ປຕ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ຺

ລ໐໗຺ ເອວໍ ປນ ສີລຸຕ຺ຕມານໍ ເວຆກາຣຕໍ ອຣິຍສາວໂກ – ສີລພ຺ພຕໍ ວາປີ ປຫາຍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ຄາຖາ຺ ຕຕ຺ຖ ສາວຊ຺ຊນວຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ພາກຸສລໍ ໂລກິຍກຸສລຢ຺ຈ຺ ເອຕໍ ສຸທ຺ຆີ ອສຸທ຺ຆິນ຺ຕິ ອປຕ຺ຖຍາໂນຕິ ປຢ຺ຈກາມຄຸຓາທິເກຫໍ ເອຕໍ ສຸທ຺ຆີ, ອກຸສລາທິເກຫໍ ອສຸທ຺ຆີຢ຺ຈ ອປຕ຺ຖຍມາໂນ຺ ວິຣໂຕ ຈເຣຕິ ສຸທ຺ຆິຍາ ອສຸທ຺ຆິຍາ ຈ ວິຣໂຕ ຈເຣຍ຺ຍ຺ ສນ຺ຕິມນຸຄ຺ຄຫາຍາຕິ ທິຏ຺ຆີ ອຄເຫຕ຺ວາ຺

ລ໐໘຺ ເອວໍ ອິໂຕ ພາຫິຣເກ ສີລຸຕ຺ຕເມ ສໍຍເມນ ວິສຸທ຺ຆິວາເທ ເຕສໍ ວິຆາຕໍ ສີລພ຺ພຕປ຺ປຫາຍີໂນ ອຣຫໂຕ ຈ ປຏິປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຢ຺ຢຖາປີ ສຸທ຺ຆິວາເທ ພາຫິຣເກ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕມູປນິສ຺ສາຍາ"ຕິ ຄາຖມາຫ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສນ຺ຕຢ຺ເຍປີ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເຕ ຊິຄ຺ຈ຺ຉິຕໍ ອມຣນ຺ຕປໍ ວາ ທິຏ຺ຆສຸທ຺ຆິອາທີສຸ ວາ ອຢ຺ຢຕຣຢ຺ຢຕຣໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ອກິຣິຍທິຏ຺ຆິຍາ ວາ ອຸທ຺ຆໍສຣາ ຫຸຕ຺ວາ ກວາກເວສຸ ອວີຕຕຓ຺ຫາເສສຸທ຺ຆິມນຸຕ຺ຖຸນນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕີຕິ຺

ລ໐໙຺ ເອວໍ ເຕສໍ ອວີຕຕຓ຺ຫານໍ ສຸທ຺ຆີ ອນຸຕ຺ຖຸນນ຺ຕານໍ ໂຍປີ ສຸທ຺ຆິປ຺ປຕ຺ຕເມວ ອຕ຺ຕານໍ ມຢ຺ເຍຍ຺ຍ, ຕສ຺ສປີ ອວີຕຕຓ຺ຫຕ຺ຕາ ກວາກເວສຸ ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສ ຫີ ຊປ຺ປີຕານິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ໂຫນ຺ຕິເຍວາຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍ຺ ຕຓ຺ຫາ ຫິ ອາເສວິຕາ ຕຓ຺ຫໍ ວທ຺ຒຍເຕວ຺ ນ ເກວລຢ຺ຈ ຊປ຺ປີຕານິ, ປເວທິຕໍ ວາປີ ປກປ຺ປີເຕສຸ, ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຆີຫິ ຈສ຺ສ ປກປ຺ປີເຕສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ປເວທິຕມ຺ປີ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ກວາກເວສຸ ປນ ວີຕຕຓ຺ຫຕ຺ຕາ ອາຍຕີ ຈຸຕູປປາໂຕ ອິຘ ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ສເກນ ເວເຆຍ຺ຍ ກຸຫີວ ຊປ຺ເປຕິ ອຍເມຕິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຆ຺ ເສສໍ ນິທ຺ເທເສ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ຺

ລ໑໐-໑໑຺ຍມາຫູຕິ ປ຺ຈ຺ຉາຄາຖາ຺ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເອໂກປີ ເອຕ຺ຖ ວາໂທ ສຈ຺ໂຈ ນຕ຺ຖິ, ເກວລໍ ທິຏ຺ຆິມຕ຺ຕເກນ ຫິ ເຕ ວທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສກຢ຺ຫິ"ຕິ ອິມໍ ຕາວ ວິສ຺ສຊ຺ຊນຄາຖມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມຸຕິນ຺ຕິ ທິຏ຺ຆີ຺

ລ໑໔຺ ເອວເມເຕສຸ ສກໍ ຆມ຺ມໍ ປຣິປ຺ຓ຺ຓໍ ພ຺ຣູວນ຺ເຕສຸ ອຢ຺ຢສ຺ສ ປນ ຆມ຺ມໍ "ຫີນ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ເຕສຸ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ – ປຣສ຺ສ ເຈ ວມ຺ກຍິເຕນ ຫີໂນຕິ ຄາຖາ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍທິ ປຣສ຺ສ ນິນ຺ທິຕກາຣຓາ ຫີໂນ ກເວຍ຺ຍ, ນ ໂກຈິ ຆມ຺ເມສຸ ວິເສສີ ອຄ຺ໂຄ

ກເວຍຸຍຯ ກຶ ກາຣຕ໌? ປຸຖຸ ທິອລຸລສຸສ ວທນຸຕິ ສມຸມໍ, ນິທີນໂຕ ສພຸເພວ ເຕ ສມຸທີ ທລຸທໍ ວທານາ ສກສມຸເມ ທລຸທວາທາ ເຂວຯ

ລ໑໓ຯ ກິລຸຈ ກິຍຸໂຍ – ສທຸສມຸມປູຊາຕິ ຄາຖາຯ ຕສຸສຕຸໂຖ – ເຕ ຈ ຕິຕຸຖິຍາ ຍຖາ ປສໍສນຸຕິ ສກາຍນານີ, ສທຸສມຸມປູຊາປີ ເນສໍ ຕເຖວ ວຕຸຕຕີຯ ເຕ ຫີ ອຕິວິຍ ສຕຸຖາຣາທີນີ ສກຸກໂຣນຸຕິຯ ຕຕຸຖ ຍທີ ເຕ ປມາຕາ ສີຍຸໍ, ເອວໍ ສນຸເຕ ສພຸເພວ ວາທາ ຕຖິຍາ ກເວຍຸຍຸໍຯ ກຶ ກາຣຕ໌? ສຸທຸສີ ຫີ ເນສໍ ປຈຸຈຕຸຕເມວ, ນ ສາ ອລຸລຕຸຣ ສີຊຸຊຕິ, ນາປີ ປຣມຕຸຖໂຕຯ ອຕຸຕນີ ທິຍຸຖິຄາ ໜມຕຸຕເມວ ຫີ ຕໍ ເຕສໍ ປຣປຈຸຈຍເນຍຸຍພຸທຸສີນໍຯ

ລ໑໔ຯ ໂຍ ວາ ປນ ວິປຣີໂຕ ພາທິຕປາປຕຸຕາ ພຸຣາຫຸມໂຕ, ຕສຸສ – ນ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ປຣເນຍຸຍມຕຸຖິຕິ ຄາຖາຯ ຕສຸສຕຸໂຖ – ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ຫີ "ສພຸເພ ສງຂາຣາ ອນິຈຸຈາ"ຕິອາທີນາ (ສຯ ປຯ ໒໗໗; ເນຕຸຕິຯ ໕) ນເຍນ ສຸທິຍຸຖຸຕຸຕາ ປເຣນ ເນຕພຸພໍ ລາຕໍ ນຕຸຖິ, ທິຍຸຖິສມຸເມສຸ "ອິທເມວ ສຈຸຈ"ນຸຕິ ນິຈຸລິນິຕຸວາ ສມຸຄຸຄຫີຕມຸປີ ນຕຸຖີຯ ຕໍກາຣຕາ ໂສ ທິຍຸຖິກລຫານິ ອຕີໂຕ, ນ ຈ ໂສ ເສຍຸຖໂຕ ປສຸສຕິ ສມຸມມລຸລໍ ອລຸລຕຸຣ ສຕິປຍຸຖານາທີທີຯ

ລ໑໕ຯຊານາມີຕິ ຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂສ ອຕຸໂຖ ຈ – ເອວໍ ຕາວ ປຣມຕຸຖພຸຣາຫຸມໂຕ ນ ຫີ ເສຍຸຖໂຕ ປສຸສຕິ ສມຸມມລຸລໍ, ອລຸເລ ປນ ຕິຕຸຖິຍາ ປຣຈິຕຸຕລາຕາທີຫີ ຊານນຸຕາ ປສຸສນຸຕາປີ "ຊານາມິ ປສຸສາມິ ຕເຖວ ເອຕ"ນຸຕິ ເອວໍ ວທນຸຕາປີ ຈ ທິຍຸຖິຍາ ສຸທຸສີ ປຈຸເຈນຸຕິຯ ກສຸມາ? ຍສຸມາ ເຕສຸ ເອໂກປີ ອທຸທກຸຂິ ເຈ ອທຸທສ ເຈປີ ເຕນ ປຣຈິຕຸຕລາຕາທີນາ ຍຖາກູຕໍ ອຕຸຖໍ, ກິລຸທີ ຕຸມສຸສ ເຕນ ຕສຸສ ເຕນ ທສຸສເນນ ກຶ ກຕໍ, ກຶ ທຸກຸຂປຣິລຸລາ ສາຣິຕາ, ອຸທາຫຸ ສມຸທຍປຫານາທີນໍ ອລຸລຕຣໍ, ຍໂຕ ສພຸພຖາປີ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ອຣິຍມຄຸຄໍ ເຕ ຕິຕຸຖິຍາ ອລຸເລເນວ ວທນຸຕິ ສຸທຸສີ, ອຕິກຸກມິຕຸວາ ວາ ເຕ ຕິຕຸຖິເຍ ພຸທຸຣາທໂຍ ອລຸເລເນວ ວທນຸຕິ ສຸທຸສີນຸຕິຯ

ລ໑໖ຯປສຸສໍ ນໂຣຕິ ຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂສ ອຕຸໂຖ ຈຯ ກິລຸຈ ກິຍຸໂຍ? ຍຸວາຍໍ ປຣຈິຕຸຕລາຕາທີຫີ ອທຸທກຸຂິ, ໂສ ປສຸສໍ ນໂຣ ທກຸຂຕິ ນາມຣູປໍ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ ທີສຸວານ ວາ ລສຸສຕິ ຕານິເມວ ນາມຣູປານີ ນິຈຸຈໂຕ ສຸຂໂຕ ວາ ນ ອລຸລຖາຯ ໂສ ເອວໍ ປສຸສນຸໂຕ ກາມໍ ພຫຸໍ ປສຸສຕຸ ອປຸປກໍ ວາ ນາມຣູປໍ ນິຈຸຈໂຕ ສຸຂໂຕ ຈ, ອຖສຸສ ເອວຣູເປນ ທສຸສເນນ ນ ຫີ ເຕນ ສຸທຸສີ ກຸສລາ ວທນຸຕີຕິຯ

ລ໑໗ຯນິວິສຸສວາທີຕິ ຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂສ ອຕຸໂຖ ຈ – ເຕນ ຈ ທສຸສເນນ ສຸທຸສິຍາ ອສຕິຍາປີ ໂຍ "ຊານາມິ ປສຸສາມິ ຕເຖວ ເອຕ"ນຸຕິ ເອວໍ ນິວິສຸສວາທີ, ເອຕໍ ວາ ທສຸສນໍ ປຜິຈຸຈ ທິຍຸຖິຍາ ສຸທຸສີ ປຈຸເຈນຸໂຕ "ອິທເມວ ສຈຸຈ"ນຸຕິ ເອວໍ ນິວິສຸສວາທີ, ໂສ ສຸພຸພິນໂຍ ນ ໂຫຕິ ຕໍ ຕຖາ ປກປຸປີຕໍ ອກິສງຂຕໍ ທິຍຸຖີ ປຸເຣກຸຂຣາໂນຯ ໂສ ຫີ ຍໍ ສຕຸຖາຣາທີ ນິສຸສີໂຕ, ຕຕຸເຖວ ສຸກໍ ວ ທາໂນ ສຸທຸສີ ວໂທ, "ປຣິສຸທຸລວາໂທ ປຣິສຸທຸສທສຸສໂນ ວາ ອຫ"ນຸຕິ ອຕຸຕານໍ ມລຸລມາໂນ ຕຕຸຖ ຕຖທຸທສາ ໂສ, ຕຕຸຖ ສ ກາຍ ທິຍຸຖິຍາ ອວິປຣີຕເມວ ໂສ ອທຸທສຯ ຍຖາ ສາ ທິຍຸຖິ ປວຕຸຕຕິ, ຕເຖວ ນໍ ອທຸທສ, ນ ອລຸລຖາ ປສຸສີຕຸໍ ອິຈຸລຕີຕິ ອທີປຸປາໂຍຯ

ລ໑໘ຯ ເອວໍ ປກປຸປີຕໍ ທິຍຸຖີ ປຸເຣກຸຂຣາເນສຸ ຕິຕຸຖິເຍສຸ – ນ ພຸຣາຫຸມໂຕ ກປຸປມຸເປຕິ ສງຂາຕິ ຄາຖາຯ ຕຕຸຖ ສງຂາຕິ ສງ ຂາຍ, ຊານິຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖຯ ນປີ ລາຕພນຸທູຕິ ສມາປຕຸຕິລາຕາທີນາ ອກຕຕຸຫາທິຍຸຖິພນຸທຸຯ ຕຕຸຖ ວິຄຸຄໂທ – ນາປີ ອສຸສ ລາເຕນ ກໂຕ ພນຸທຸ ອຕຸຖີຕິ ນປີ ລາຕພນຸທຸຯ ສມຸມຸຕີໂຍຕິ ທິຍຸຖິສມຸມຸຕີໂຍຯ ປຸຖຸຊຊາຕິ ປຸຖຸຊຊນສມຸກວາຯ ອຸຄຸຄຫຕນຸຕິ ມລຸເລຕິ ອຸຄຸຄຫຕນຸຕິ ອລຸເລ, ອລຸເລ ຕາ ສມຸມຸຕີໂຍ ອຸຄຸຄຕຸຫນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິຯ

ລ໑໙ຯ ກິລຸຈ ກິຍຸໂຍ – ວິສຸສຊຸຊ ຄນຸຖານີຕິ ຄາຖາຯ ຕຕຸຖ ອນຸຄຸຄໂຫຕິ ອຸຄຸຄຫຕວິຣຫີໂຕ, ໂສປີ ນາສຸສ ອຸຄຸຄໂຫຕິ ອນຸຄຸຄໂຫ, ນ ວາ ອຸຄຸຄຕຸຫາຕີຕິ ອນຸຄຸຄໂຫຯ

ລ໒໐ຯ ກິລຸຈ ກິຍຸໂຍ – ໂສ ເອວຣູໂປ – ປຸພຸພາສເວຕິ ຄາຖາຯ ຕຕຸຖ ປຸພຸພາສເວຕິ ອຕີຕຣູປາທີນິ ອາຣພຸກ ອຸປຸປຊຊມານສມຸເມ ກິເລເສຯ ນເວຕິ ປຈຸຈຸປຸປນຸນຣູປາທີນິ ອາຣພຸກ ອຸປຸປຊຊມານສມຸເມຯ ນ ລນຸທຄູຕິ ລນຸທາທິວເສນ ນ ຄຈຸລຕີຯ ອນຕຸຕຄຣທີຕີ ກຕາກຕວເສນ ອຕຸຕານໍ ອຄຣທນຸໂຕຯ

໘໔໑໊. ເອວໍ ອນຸຕຕຣຫີ ຈ – ສ ສພ຺ພສມ຺ເມສູຕິ ຄາຖາ໊. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພສມ຺ເມສູຕິ ທ຺ວາສຍ຺ຖິຫິຍ຺ຖິສມ຺ເມສຸ ''ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ທິຍ຺ຖໍ ວາ''ຕິ ເອວໍປເກເທສຸ໊. ປນ຺ນກາໂຣຕິ ປຕິຕກາໂຣ໊. ນ ກປ຺ເປຕິຕິ ນ ກປ຺ປີໂຍ, ທຸວິສມ຺ປີ ກປ຺ປໍ ນ ກໂຣຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ໊. ນູປຣໂຕຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລຍາຕາກເສກ຺ຂາ ວິຍ ອຸປຣຕິສມ຺ງຄີປີ ນ ໂຫຕິ໊. ນ ປຕ຺ຖິໂຍຕິ ນິຕ຺ຕຕ຺ໂຫ໊. ຕຕ຺ຫາ ຫິ ປຕ຺ຖິຍຕິຕິ ປຕ຺ຖິຍາ, ນາສ຺ສ ປຕ຺ຖິຍາຕິ ນ ປຕ຺ຖິໂຍຕິ໊. ເສສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປາກຍເມວາຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ໊. ເອວໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີ, ເທສນາ ປຣີໂຍສາເນ ປຸຣາເກທສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ເອວາກິສມໂຍ ອໂຫສິຕິ໊.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ມຫາພ຺ຍູຫສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໊.

໑໔໊. ຕຸວຍກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໔໔໊ປ຺ຸຈ຺ຸຈາມິຕນ຺ຕິ ຕຸວຍກສຸຕ຺ຕໍ໊. ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ອິທມ຺ປີ ຕສ຺ມິເຍວ ມຫາສມເຍ ''ກາ ນຸ ໂຂ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຝິປຕ຺ຕິ''ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕານໍ ເອກຈ຺ຈານໍ ເທວຕານໍ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສຕຸໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ນິມ຺ມິຕພຸທ຺ເຜນ ອຕ຺ຕານໍ ປ຺ຸຈຸາເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ໊.

ຕຕ຺ຖ ອາທິຄາຖາຍ ຕາວ ປ຺ຸຈຸາມິຕິ ເອຕ຺ຖ ອທິຍ຺ຖໂຊຕນາທິວເສນ ປ຺ຸຈຸາ ວິກຊິຕາ໊. ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຊຸນ຺ຕິ ອາທິຈ຺ຈສ຺ສ ໂຄຕ຺ຕພນ຺ຊຸໍ໊. ວິເວກໍ ສນ຺ຕິປທຍ຺ຈາຕິ ວິເວກຍ຺ຈ ສນ຺ຕິປທຍ຺ຈ໊. ກຖໍ ທິສ຺ວາຕິ ເກນ ກາຣເຕນ ທິສ຺ວາ, ກຖໍ ປວຕ຺ຕທສ຺ສໂນ ຫຸຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໊.

໘໔໕໊. ອຖ ພຄວາ ຍສ຺ມາ ຍຖາ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ກິເລເສ ອຸປຣຸນ຺ຊຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕທສ຺ສໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ນານປ຺ປກາເຣນ ຕໍ ເທວປຣິສໍ ກິເລສປ຺ປຫາເນ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ''ມູລໍ ປປ຺ຍ຺ຈສງ຺ຂາຍາ''ຕິ ອາຣກິຕ຺ວາ ປຍ຺ຈ ຄາຖາ ອກາສິ໊.

ຕຕ຺ຖ ອາທິຄາຖາຍ ຕາວ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ປປ຺ຍ຺ຈາຕິ ສງ຺ຂາຕຕ຺ຕາ ປປ຺ຍ຺ຈາ ເອວ ປປ຺ຍ຺ຈສງ຺ຂາ໊. ຕສ຺ສາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ກິເລສາ ມູລໍ, ຕໍ ປປ຺ຍ຺ຈສງ຺ຂາຍ ມູລໍ ອສ຺ມິຕິ ປວຕ຺ຕມານຍ຺ຈ ສພ຺ພໍ ມນ຺ຕາຍ ອຸປຣຸນ຺ເຊ໊. ຍາ ກາຈິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຫາ ອຸປ຺ຊເຊຍ຺ຍຸໍ, ຕາສໍ ວິນຍາ ສທາ ສໂຕ ສິກ຺ເຂ ອຸປຍ຺ຖິຕສ຺ສຕິ ຫຸຕ຺ວາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ໊.

໘໔໔໊. ເອວໍ ຕາວ ປຖມຄາຖາຍ ເອວ ຕິສິກ຺ຂາຍຸຕ຺ຕໍ ເທສນໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍນ ເທເສຕ຺ວາ ປຸນ ມານປ຺ປຫານວເສນ ເທເສຕຸໍ ''ຍໍ ກິຍ຺ຈິ''ຕິ ຄາຖມາຫ໊. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຣມ຺ມມກິຊຍ຺ຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາທິກໍ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຕໍ ຊາເນຍ຺ຍ ອຖ ວາປີ ພຫິທ຺ຊາຕິ ອຖ ວາ ພຫິທ຺ຊາປີ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊາຍານໍ ວາ ຄຸຕໍ ຊາເນຍ຺ຍ໊. ນ ເຕນ ຖາມໍ ກຸພ຺ເພຖາຕິ ເຕນ ຄຸເຕນ ຖາມໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ໊.

໘໔໕໊. ອິທານິສ຺ສ ອກຣຕວິຊີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເສຍ຺ໂຍ ນ ເຕນາ''ຕິ ຄາຖມາຫ໊. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຕນ ຈ ມາເນນ ''ເສຍ຺ໂຍຫ''ນ຺ຕິ ວາ ''ນີໂຈຫ''ນ຺ຕິ ວາ ''ສຣິກ຺ໂຂຫ''ນ຺ຕິ ວາປີ ນ ມຍ຺ເຍຍ຺ຍ, ເຕຫິ ຈ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາທິຫີ ຄຸເຕຫິ ຟຸຍ຺ໂຖ ອເນກຣູເປຫິ ''ອຫໍ ອຸຈ຺ຈາກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຕ຺ຕານໍ ວິກປ຺ເປນ຺ໂຕ ນ ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍ໊.

໘໔໕໊. ເອວໍ ມານປ຺ປຫານວເສນປີ ເທເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສພ຺ພກິເລສູປສມວເສນປີ ເທເສຕຸໍ ''ອຊ຺ຊຕ຺ຕເມວາ''ຕິ ຄາຖມາຫ໊. ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ຊຕ຺ຕເມວຸປສເມຕິ ອຕ຺ຕນິ ເອວ ຣາຄາທິສພ຺ພກິເລເສ ອຸປສເມຍ຺ຍ໊. ນ ອຍ຺ຍໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕິເມເສຍ຺ຍາຕິ ຖເປຕ຺ວາ ຈ ສຕິປຍ຺ຖານາທີນີ ອຍ຺ເຍນ ອຸປາເຍນ ສນ຺ຕີ ນ ປຣິເຍເສຍ຺ຍ໊. ກຸໂຕ ນິຣຕ຺ຕາ ວາຕິ ນິຣຕ຺ຕາ ກຸໂຕ ເອວ໊.

໘໔໗໊. ອິທານິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸປສນ຺ຕສ຺ສ ຂີຕາສວສ຺ສ ຕາທິກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ມຊ຺ເຊ ຍຖາ''ຕິ ຄາຖມາຫ໊. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ

ມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ອຸປຣິມເທຍ຺ຖິມກາຄານໍ ເວມຊຸຊສ຺ງຂາເຕ ຈຕຸໂຍຊນສຫສ຺ສປ຺ປມາເຕ ມຊ຺ເຊ ປພ຺ພຕນ຺ຕເຣ ຖິຕສ຺ສ ວາ ມຊ຺ເຊ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ອູມິ ນ ຊາຍຕິ, ຖິໂຕວ ໂສ ໂຫຕິ ອວິກມ຺ປມາໂນ, ເອວໍ ອເນໂຊ ຊິຕາສໂວ ລາກາທີສຸ ຖິໂຕ ອສ຺ສ ອວິກມ຺ປ ມາໂນ, ໂສ ຕາທີໂສ ຣາຄາທີອຸສ຺ສທໍ ກິຍ຺ຊຸ ນ ກເຣຍ຺ຍ ກຸຫິຍ຺ຈິຕິ຺

ລ໘໘຺ ອິທານິ ເອຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສິຕໍ ຊມ຺ມເທສນໍ ອພ຺ການຸໂມທນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຈ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ອາທິປຜິປທໍ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ນິມ຺ມິຕພ຺ທ຺ໂຮ "ອກິຕ຺ຕຍິ"ຕິ ຄາຖມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ອກິຕ຺ຕຍີຕິ ອາຈິກ຺ຂີ຺ ວິວຜຈກ຺ຂູຕິ ວິວເຜທີ ອນາວຣເຕຫີ ປຍ຺ຈຫີ ຈກ຺ຂູຫີ ສມນ຺ນາຄໂຕ຺ ສກ຺ຂິຊມ຺ມນ຺ຕິ ສຍໍ ອກິຍ຺ຍາຕໍ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ຊມ຺ມໍ຺ ປຣິສ຺ສຍວິນຍນ຺ຕິ ປຣິສ຺ສຍວິນຍນໍ຺ ປຜິປທໍ ວເທທີຕິ ອິທານິ ປຜິປຕ຺ຕິ ວເທຫີ຺ ກທ຺ທນ຺ເຕຕິ "ກທ຺ທໍ ຕວ ອຕ຺ຖູ"ຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອາລປນ຺ໂຕ ອາຫ຺ ອຖ ວາ ກທ຺ທໍ ສຸນ຺ທຣໍ ຕວ ປຜິປທໍ ວເທທີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຖ ວາປິ ສມາຊິນ຺ຕິ ຕເມວ ປຜິປທໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຊຕິ຺ ປຜິປທນ຺ຕິ ເອເຕນ ວາ ມຄ຺ຄໍ ປຸຈ຺ຊຕິ຺ ອິຕເຣຫີ ສີລໍ ສມາຊິຍ຺ຈ ປຸຈ຺ຊຕິ຺

ລ໘໙-໙໐຺ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ຍສ຺ມາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ສີລສ຺ສ ຣກ຺ຂາ , ຍສ຺ມາ ວາ ອິມິນາ ອນຸກ຺ກເມນ ເທສິຍມານາ ອຍໍ ເທສ ນາ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ສປ຺ປາຍາ, ຕສ຺ມາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣໂຕ ປກ຺ຕິ ປຜິປທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຈກ຺ຂູຫີ"ຕິອາທິມາຣທ຺ໂຮ຺ ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ຂູ ຫີ ເນວ ໂລລສ຺ສາຕິ ອທິຍຸຖທກ຺ຂິຕພ຺ພາທິວເສນ ຈກ຺ຂູຫີ ໂລໂລ ເນວສ຺ສ຺ ຄາມກຖາຍ ອາວຣເຍ ໂສຕນ຺ຕິ ຕິຣຈ຺ຊານກຖາໂຕ ໂສຕໍ ອາວເຣຍ຺ຍ຺ ຜສ຺ເສນາຕິ ໂຣຄຜສ຺ເສນ຺ ກວຍ຺ຈນາກິຊປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ຕສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ວິໂນທນຕ຺ຖາຍ ກາມກວາທິກວຍ຺ຈ ນ ປຕ຺ເຖຍ຺ຍ຺ ເກຣເວສຸ ຈ ນ ສມ຺ປເວເຊຍ຺ຍາຕິ ຕສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູເຕສຸ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທີສຸ ເກຣເວສຸ ຈ ນ ສມ຺ປເວເຊຍ຺ຍ, ອວເສເສສຸ ວາ ຆານິນ຺ທ຺ຣິຍມນິນ຺ທ຺ຣິຍວິສເຍສຸ ນປ຺ປເວເຊຍ຺ຍ຺ ເອວໍ ປຣິປູໂຣ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ຺ ປຸຣິເມຫີ ວາ ອິນ຺ ທ຺ຣິຍສໍວຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິມິນາ "ອຣຍ຺ເຍ ວສຕາ ເກຣວໍ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ນ ເວຊິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ຺

ລ໙໑຺ລທ຺ຊາ ນ ສນ຺ນິຊີ ກຍິຣາຕິ ເອເຕສໍ ອນ຺ນາທີນໍ ຍໍກິຍ຺ຈິ ຊມ຺ເມນ ລກິຕ຺ວາ "ອຣຍ຺ເຍ ຈ ເສນາສເນ ວສຕາ ສທາ ທຸລ຺ລກ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສນ຺ນິຊີ ນ ກເຣຍ຺ຍ຺

ລ໙໔຺ຊາຍີນ ປາທໂລລສ຺ສາຕິ ຊານາກິຣໂຕ ຈ ນ ປາທໂລໂລ ອສ຺ສ຺ ວິຣເມ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ຫຕ຺ຖກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາທິ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ວິໂນເທຍ຺ຍ຺ ສກ຺ກຈ຺ຈກາຣິຕາຍ ເຈຕ຺ຖ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍ຺

ລ໙໙຺ຕນ຺ທີ ມາຍໍ ຫສ຺ສໍ ຂິຫ຺ຫນ຺ຕິ ອາລສິຍຍ຺ຈ ມາຍຍ຺ຈ ຫສ຺ສຍ຺ຈ ກາຍິກເຈຕສິກຂິຫ຺ຫຍ຺ຈ຺ ສວິກູສນ຺ຕິ ສທ຺ຊີ ວິກູສາຍ຺

ລ໙໘-໗຺ອາຖພ຺ພຕນ຺ຕິ ອາຖພ຺ພຕິກມນ຺ຕປ຺ປໂຍຄໍ຺ ສຸປີນນ຺ຕິ ສຸປີນສຕ຺ຖໍ຺ ລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ມຕີລກ຺ຂຕາທີ຺ ໂນ ວິທເຫຕິ ນປ຺ປໂຍເຊຍ຺ຍ຺ ວິຣຸຕນ຺ຕິ ມິຄາທີນໍ ວສ຺ສິຕໍ຺ ເປສ຺ຕິຍນ຺ຕິ ເປສ຺ຍສໍ຺ ກຍວິກ຺ກເຍຕິ ປຍ຺ຈຫີ ສຫຊມ຺ມິເກຫີ ສທ຺ຊີ ວຍ຺ຈນາວ ເສນ ວາ ອຸທຍປຕ຺ຖນາວເສນ ວາ ນ ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍ຺ ອຸປວາທໍ ກິກ຺ຊຸ ນ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອຸປວາທກເຣ ກິເລເສ ອນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕນີ ປເຣຫີ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕຫີ ອຸປວາທໍ ນ ຊເນຍ຺ຍ຺ ຄາເມ ຈ ນາກິສຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ຄາເມ ຈ ຄິຫີສໍສຄ຺ຄາທີຫີ ນາກິສຊ຺ ເຊຍ຺ຍ຺ ລາກກມ຺ຍາ ຊນໍ ນ ລປເຍຍ຺ຍາຕິ ລາກການຕາຍ ຊນໍ ນາລປເຍຍ຺ຍ຺ ປຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈີວຣາທີຫີ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ , ຕທຕ຺ຖໍ ວາ ປໂຍຊິຕໍ຺

ລ໙໗-ລ຺ໂມສວຊ຺ເຊ ນ ນີເຍຖາຕິ ມຸສາວາເທ ນ ນີເຍຖ຺ ຊີວິເຕນາຕິ ຊີວິກາຍ຺ ສຸຕ຺ວາ ຣຸສິໂຕ ພທຸໍ ວາຈໍ, ສມຕານໍ ວາ ປຸ ຖຸຊນານນ຺ຕິ ຣຸສິໂຕ ຆຍ຺ຜິໂຕ ປເຣຫີ ເຕສ ສມຕານໍ ວາ ຂຕ຺ຕິຍາທິເກທານໍ ວາ ອຍ຺ເຍສໍ ປຸຖຸຊນານໍ ພທຸມ຺ປີ ອນິຍ຺ຖວາຈໍ ສຸຕ຺ວາ຺ ນ ປຜິວຊ຺ຊາຕິ ນ ປຜິວເທຍ຺ຍ຺ ກີ ກາຣຕໍ? ນ ຫິ ສນ຺ໂຕ ປຜິເສນິກໂຣນ຺ຕິ຺

ລ໘໐຺ເອຕຍ຺ຈ ຊມ຺ມມຍ຺ຍາຍາຕິ ສພ຺ພເມຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຊມ຺ມໍ ຍຕ຺ວາ຺ ວິຈິນນ຺ຕິ ວິຈິນນ຺ໂຕ຺ ສນ຺ຕີຕິ ນິພ຺ພຸຕີ ຍຕ຺ວາຕິ ນິພ຺ພຸຕີ ຣາຄາທີນໍ ສນ຺ຕີຕິ ຍຕ຺ວາ຺

ລ໘໑຺ ກີກາຣຕາ ນປ຺ປມຊ຺ເຊອີຕິ ເຈ – ອກິກູ ຫີ ໂສຕິ ຄາຖາ຺ ຕຕ຺ຖ ອກິກູຕິ ຣູປາທີນໍ ອກິກວິຕາ຺ ອນກິກູໂຕຕິ ເຕຫີ ອນກິກູໂຕ຺ ສກ຺ຂິຊມ຺ມມນິຕິຫມທສ຺ສີຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂເມວ ອນີຕິຫໍ ຊມ຺ມມທ຺ທກ຺ຂີ຺ ສທາ ນມສ຺ສມນຸສິກ຺ເຂຕິ ສທາ ນມສ຺ສນ຺

ໂຕ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາໂຍ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ໚ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຍເມວ໚

ເກວລໍ ປນ ເຍຕ຺ຖ ‘‘ຈກ຺ຂູຫິ ເນວ ໂລໂລ’’ຕິອາທີຫິ ອິນ຺ທຣິຍສໍວໂຣ, ‘‘ອນ຺ນານມໂຖ ປານານ’’ນ຺ຕິອາທີຫິ ສນ຺ນິສິປຍິກ຺ເຂປມ຺ເຂນ ປຈ຺ຈຍປຍິເສວນສີລໍ, ເມຖຸນໂມສວຊ຺ຊເປສຸຕິຍາທີຫິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສີລໍ, ‘‘ອາຖພ຺ພຕໍ ສຸປີນໍ ລກ຺ຂຓ’’ນ຺ຕິອາທີຫິ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ທິສີລໍ, ‘‘ຊາຍີ ອສ຺ສາ’’ຕິ ອິມິນາ ສມາທີ, ‘‘ວິຈິນໍ ກິກ຺ຂູ’’ຕິ ອິມິນາ ປຍ຺ຍາ, ‘‘ສທາ ສໂຕ ສິກ຺ເຂ’’ຕິ ອິມິນາ ປຸນ ສງ຺ເຂປໂຕ ຕິສ຺ໂສປີ ສິກ຺ຂາ, ‘‘ອຖ ອາສເນສຸ ສຍເນສຸ, ອປ຺ປສທ຺ເທສຸ ກິກ຺ຂຸ ວິຫເຣຍ຺ຍ, ນິທ຺ທໍ ນ ພຫຸລີກເຣຍ຺ຍາ’’ຕິອາທີຫິ ສີລສມາທິປຍ຺ຍານໍ ອຸປກາຣາປກາຣສງ຺ຄຕ຺ໜນວິໂນທນານິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ໚ ເອວໍ ກຄວາ ນິມ຺ມິຕສ຺ສ ປຣິປຸຕ຺ຓາປຍິປທໍ ວຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສິ, ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປຸຣາເກທສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕສທິໂສເຍວາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ໚

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ຕຸວຍກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ກິຕາ໚

໑໕໚ ອຕ຺ຕທຓ຺ໜສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໕໔໚ອຕ຺ຕທຓ຺ໜາກຍໍ ຊາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕທຓ຺ໜສຸຕ຺ຕໍ໚ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ໂຍ ໂສ ສມ຺ມາປຣິພ຺ພາຊນີຍສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ວຸຈ຺ຈມານາຍ ສາກິຍໂກລິຍານໍ ອຸທກໍ ປຍິຈ຺ຈ ກລໂຫ ວຕ຺ຕິໂຕ, ຕໍ ຍຕ຺ວາ ກຄວາ ‘‘ຍາຕກາ ກລທໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ໜນ຺ທ ເນ ວາເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເສນານໍ ມຊ຺ເຊ ຖຕ຺ວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສີ໚

ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍຕ຺ໂຖ – ຍໍ ໂລກສ຺ສ ທິຍ຺ຖຍມ຺ມິກໍ ວາ ສມ຺ປຣາຍິກໍ ວາ ກຍໍ ຊາຕໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຕທຓ຺ໜາ ກຍໍ ຊາຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ທຸຈ຺ຈຣິຕກາຣຓາ ຊາຕໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ຊນໍ ປສ຺ສຖ ເມຍຄໍ, ອິມໍ ສາກິຍາທິຊນໍ ປສ຺ສຖ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ເມຍຄໍ ຫີສກໍ ພາຍກນ຺ຕິ໚ ເອວໍ ຕໍ ປຍິວິຣຸທ຺ຍໍ ວິປ຺ປຍິປນ຺ນໍ ຊນໍ ປຣິກາສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາປຍິປຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ຕສ຺ສ ສໍເວຄໍ ຊເນຕ຺ຸ ອາຫ ‘‘ສໍເວຄໍ ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມີ, ຍຖາ ສໍວິຊິຕໍ ມຍາ’’ຕິ, ປຸພ຺ເພ ໂພຣິສຕ຺ເຕເນວ ສຕາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ໚

໙໕໖໚ ອິທານິ ຍຖາເນນ ສໍວິຊິຕໍ, ຕໍ ປກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຜນ຺ທມານ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ໚ ຕຕ຺ຖ ຜນ຺ທມານນ຺ຕິ ຕຓ຺ໜາທີຫິ ກມ຺ປມານໍ໚ ອປ຺ໂປທເກຕິ ອປ຺ເປາທເກ໚ ອຍ຺ຍມຍ຺ເຍຫີ ພ຺ຍາຣຸທ຺ເຍ ທິສ຺ວາຕິ ນານາສຕ຺ເຕ ຈ ອຍ຺ຍມຍ຺ເຍຫີ ສທ຺ຍີ ວິຣຸທ຺ເຍ ທິສ຺ວາ໚ ມໍ ກຍມາວິສີຕິ ມໍ ກຍໍ ປວິຍ຺ຖໍ໚

໙໕໔໚ສມນ຺ຕມສາໂຣ ໂລໂກຕິ ນິຣຍໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ສມນ຺ຕໂຕ ໂລໂກ ອສາໂຣ ນິຈ຺ຈສາຣາທິຣຫິໂຕ໚ ທິສາ ສພ຺ພາ ສເມຣິຕາຕິ ສພ຺ພາ ທິສາ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ກມ຺ປີຕາ໚ ອິຈ຺ຉໍ ກວນມຕ຺ຕໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຕາຓໍ ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ໚ ນາທ຺ທສາສີ ອໂນສິຕນ຺ຕິ ກິຍ຺ຈິ ຖານໍ ຊຣາທີຫິ ອນຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖໍ ນາທ຺ທກ຺ຂີ໚

໙໕໕໚ໂອສາເນຕ຺ເວວ ພ຺ຍາຣຸທ຺ເຍ, ທິສ຺ວາ ເມ ອຣຕີ ອຫູຕິ ໂຍພ຺ພຍ຺ຍາທີນໍ ໂອສາເນ ເອວ ອນ຺ຕຄມເກ ເອວ ວິນາສເກ ເອວ ຊຣາທີຫິ ພ຺ຍາຣຸທ຺ເຍ ອາຫຕຈິຕ຺ເຕ ສຕ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ອຣຕີ ເມ ອໂຫສີ໚ ອເຖຕ຺ຖ ສລ຺ລນ຺ຕິ ອຖ ເອເຕສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ຣາຄາທິສລ຺ລໍ໚ ໜທຍນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕນິສ຺ສິຕໍ໚

໙໕໖໚ ‘‘ເຍນ ສລ຺ເລນ’’ນ຺ຕິ ເຈ – ເຍນ ສລ຺ເລນ ໂອຕິຓ຺ໂຓຕິ ຄາຖາ໚ ຕຕ຺ຖ ທິສາ ສພ຺ພາ ວິທາວຕີຕິ ສພ຺ພາ ທຸຈ຺ຈຣິຕທິສາປີ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິທິສາວິທິສາປີ ຮາວຕິ໚ ຕເມວ ສລ຺ລມພ຺ພຸຍ຺ຫ, ນ ຮາວຕິ ນ ສີທຕີຕິ ຕເມວ ສລ຺ລໍ ອຸທ຺ທຣິຕ຺ວາ ຕາ ຈ ທິສາ ນ ຮາວຕິ, ຈຕ຺ໂຣເຍ ຈ ນ ສີທຕີຕິ໚

໙໕໗໚ ເອວໍມຫານຸກາເວນ ສລ຺ເລນ ໂອຕິຓ຺ເຓສ຺ວປີ ຈ ສຕ຺ເຕສຸ – ຕຕ຺ຖ ສິກ຺ຂານຸຄີຍນ຺ຕິ, ຍານິ ໂລເກ ຄຘິຕານີຕິ ຄາຖາ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຍ ໂລເກ ປຍ຺ຈ ກາມຄຸຓາ ປຍິລາກາຍ ຄິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ຄຘິຕານີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຈິຣກາລາເສວິຕຕ຺ຕາ ວາ ‘‘ຄຘິຕານີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ໜຕ຺ຖິສິກ຺ຂາທິກາ ອເນກາ ສິກ຺ຂາ ກຄີຍນ຺ຕິ ອຸຄ຺ຄຍ຺ໜນ຺ຕິ ວາ໚ ປສ຺ສຖ ຍາວ ປມຕ຺

ໂຕ ວາຍໍ ໂລໂກ, ຍໂຕ ປຓຶທິໂຕ ກຸລປຸຕຸໂຕ ເຕສຸ ວາ ຄຫິເຕສຸ ຕາສຸ ວາ ສິກຸຂາສຸ ອຫິມຸຕຸໂຕ ນ ສິຍາ, ອລຸລທຕຸຖຸ ອນິຈຸຈາ ທິທສຸສເນນ ນິພຸພິຊຊ ສພຸພໂສ ກາເມ ອຕຸຕໂນ ນິພຸພານເມວ ສິກຸເຂຕິ។

ລ໔໑។ ອິທານິ ຍຖາ ນິພຸພານາຍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ສຈຸໂຈ ສິຍາ"ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ສຈຸໂຈຕິ ວາຈາສຈຸເຈນ ຍາຕາສຈຸເຈນ ມຄຸຄສຈຸເຈນ ຈ ສມນຸນາຄໂຕ។ ຣິຕຸຕເປສຸໂຕາຕິ ປຫິນເປສຸໂຕາ។ ເວວິຈຸລນຸຕິ ມຈຸລຣິຍໍ។

ລ໔ລ។ນິທຸທໍ ຕນຸທີ ສເທ ຖີນນຸຕິ ປຈລາຍິກລຸຈ ກາຍາລສິຍລຸຈ ຈິຕຸຕາລສິຍລຸຈາຕິ ອິເມ ຕໂຍ ຂມຸເມ ອກິກເວຍຍ។ ນິພຸ ພານມນໂສຕິ ນິພຸພານນິນຸນຈິຕຸໂຕ។

ລ໔໐-໔໑។ສາຫສາຕິ ຣຕຸຕສຸສ ຣາຄຈຣິຍາທິເກຫາ ສາຫສກຣຕາ។ ປຸຣາຕໍ ນາກິນນຸເທຍຍາຕິ ອຕີຕຣູປາທີ ນາກິນນຸ ເທຍຍ។ ນເວຕິ ປຈຸຈຸປຸປນຸເນ។ ທີຍຍມາເນຕິ ວິນສຸສມາເນ។ ອາກາສໍ ນ ສິໂຕ ສິຍາຕິ ຕຕຸຫານິສຸສິໂຕ ນ ກເວຍຍ។ ຕຕຸຫາ ທີ ຣູປາທີນໍ ອາກາສນໂຕ "ອາກາໂສ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິ។

ລ໔໔។ "ກີກາຣຕາ ອາກາສໍ ນ ສີໂຕ ສິຍາ"ຕິ ເຈ – "ເຄຣໍ ພຸຣູມິ"ຕິ ຄາຖາ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ອຫລຸທີ ອິມໍ ອາກາສສງຂາຕໍ ຕຕຸ ທໍ ຣູປາທີສຸ ຄິຊຊນໂຕ ເຄຣໍ ພຸຣູມິ "ເຄໂຣ"ຕິ ວທາມິ។ ກິລຸຈ ກີຍຸໂຍ – ອວໝນຍຸເຄນ "ໂອໂຝ"ຕິ ຈ ອາຊວນຍຸເຄນ "ອາຊວ"ນຸຕິ ຈ "ອິທໍ ມຍຸທໍ, ອິທໍ ມຍຸທາ"ນຸຕິ ຊປຸປກາຣຕາໂຕ "ຊປຸປນ"ນຸຕິ ຈ ທຸມຸມຸລຸຈນຍຸເຄນ "ອາຣມຸມຕາ"ນຸຕິ ຈ ກມຸປກຣເຄນ "ປກມຸປນ"ນຸຕິ ຈ ພຸຣູມິ, ເອສາ ຈ ໂລກສຸສ ປລິໂພຂຍຸເຄນ ທຸຣຕິກຸກມນີຍຍຸເຄນ ຈ ກາມປງໂກ ທຸຣຈຸຈໂຍຕິ។ "ອາກາສໍ ນ ສີໂຕ ສິຍາ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ວາ "ກີເມຕໍ ອາກາສ"ນຸຕິ ເຈ? ເຄຣໍ ພຸຣູມິຕິ។ ເອວມຸປີ ຕສຸສາ ຄາຖາຍ ສມຸພນຸໂຂ ເວທິຕພຸໂພ។ ຕຕຸຖ ປຫໂຍຊນາ – ອາກາສນຸຕິ ເຄຣໍ ພຸຣູມິຕິ។ ຕຖາ ຍຸວາຍໍ ມໂຫໂຝຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ຕໍ ພຸຣູມິ, ອາຊວໍ ພຸຣູມິ, ຊປຸປ ນໍ ພຸຣູມິ, ປກມຸປນໍ ພຸຣູມິ, ຍຸວາຍໍ ສເທວເກ ໂລເກ ກາມປງໂກ ທຸຣຈຸຈໂຍ, ຕໍ ພຸຣູມິຕິ។

ລ໔໖។ ເອວເມຕໍ ເຄຣາທິປຣິຍາຍໍ ອາກາສໍ ອນິສຸສິໂຕ – ສຈຸຈາ ອໂວກຸກມຸມາຕິ ຄາຖາ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕາ ຕິວິຣາປີ ສຈຸຈາ ອໂວກຸກມຸມ ໂມເນຍຍປຸປຕຸຕິຍາ ມຸນີຕິ ສງຂຍໍ ຄໂຕ ນິພຸພານຕຸຖເລ ຕິຍຸຄຕິ ພຣາຫຸມໂຕ, ສ ເວ ເອວຣູໂປ ສພຸພານິ ອາຍຕນານີ ນິສຸສຊຊິຕຸວາ "ສນຸໂຕ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິຕິ។

ລ໔໔។ ກິລຸຈ ກີຍຸໂຍ – ສ ເວ ວິທວາຕິ ຄາຖາ។ ຕຕຸຖ ລຕຸວາ ຂມຸມນຸຕິ ອນິຈຸຈາທິນເຍນ ສງຂຕຂມຸມໍ ລຕຸວາ។ ສມຸມາ ໂສ ໂລເກ ອິຣີຍາໂນຕິ ອສມຸມາອິຣີຍນກຣານໍ ກິເລສານໍ ປຫານາ ສມຸມາ ໂສ ໂລເກ ອິຣີຍມາໂນ។

ລ໔໕។ ເອວໍ ອປີເທນຸໂຕ ຈ – ໂຍຂ ກາເມຕິ ຄາຖາ។ ຕຕຸຖ ສງຄນຸຕິ ສຕຸຕວິຂໍ ສງຄລຸຈ ໂຍ ອຈຸຈຕຣິ ນາຊເຂຕີຕິ ນາກິຊຊາຍຕິ។

ລ໔໖។ ຕສຸມາ ຕຸມຸເທສຸປີ ໂຍ ເອວຣູໂປ ໂຫຕຸມິຈຸລຕິ, ຕໍ ວທາມິ – ຍໍ ປຸພຸເພຕິ ຄາຖາ។ ຕຕຸຖ ຍໍ ປຸພຸເພຕິ ອຕີເຕ ສງຂາເຣ ອາຣພຸກ ອຸປຸປຊຊນຂມຸມໍ ກິເລສຊາຕໍ ອຕີຕກມຸມລຸຈ។ ປຈຸລາ ເຕ ມາຫຸ ກິລຸຈນນຸຕິ ອນາຄເຕປີ ສງຂາເຣ ອາຣພຸກ ອຸປຸປຊຊນຂມຸມໍ ຣາຄາທິກິລຸຈນໍ ມາຫຸ។ ມຊເຊ ເຈ ໂນ ຄເຫສຸສສີຕິ ປຈຸຈຸປຸປນຸເນ ຣູປາທິຂມຸເມປີ ນ ຄເຫສຸສສີ ເຈ។

ລ໔ຖ។ ເອວໍ "ອຸປສນຸໂຕ ຈຣິສຸສສີ"ຕິ ອຣຫຕຸຕປຸປຕຸຕິ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ອຣຫໂຕ ຖຸຕິວເສນ ອິໂຕ ປຣາ ຄາຖາໂຍ ອາກາສີ។ ຕຕຸຖ ສພຸພໂສຕິ ຄາຖາຍ ມມາຍິຕນຸຕິ ມມຕຸຕກຣຄໍ, "ມມ ອິທ"ນຸຕິ ຄຫິຕໍ ວາ ວຕຸຖຸ។ ອສຕາ ຈ ນ ໂສຈຕີຕິ ອວິຊຊມານ ກາຣຕາ ອສນຸຕກາຣຕາ ນ ໂສຈຕິ។ ນ ຊິຍຕີຕິ ຊານິມຸປີ ນ ຄຈຸລຕິ។

ລ໔໑-ລ។ ກິລຸຈ ກີຍຸໂຍ – ຍສຸສ ນຕຸຖີຕິ ຄາຖາ។ ຕຕຸຖ ກິລຸຈນນຸຕິ ກິລຸຈິ ຣູປາທິຂມຸມຊາຕໍ។ ກິລຸຈ ກີຍຸໂຍ – ອນິຍຸຣຸຣີຕິ ຄາຖາ។ ຕຕຸຖ ອນິຍຸຣຸຣີຕິ ອນິສຸສຸກີ។ "ອນິທຸຣຸຣີ"ຕິປີ ເກຈິ ປຖນຸຕິ។ ສພຸພຂີ ສໂມຕິ ສພຸພຕຸຖ ສໂມ, ອຸເປກຸຂໂກຕິ ອຂິປຸປາ ໂຍ។ ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ? ໂຍ ໂສ "ນຕຸຖິ ເມ"ຕິ ນ ໂສຈຕິ, ຕມຫໍ ອວິກມຸປີນໍ ປຸຄຸຄລໍ ປຸຍຸໂຖ ສມາໂນ ອນິຍຸຣຸຣີ ອນນຸຄິທຸໂຂ ອເນ ໂຊ ສພຸພຂີ ສໂມຕິ ອິມໍ ຕສຸມີ ປຸຄຸຄເລ ຈຕຸພຸພິຂມານີສໍສໍ ພຸຣູມີຕິ។

ລ໒໐ຯ ກິລຸຈ ກິຍຸໂຍ – ອເປຊຸສຸສາຕີ ຄາຖາຯ ຕຕຸຖ ນິສງຂຕີຕີ ປຸລຸຍາກິສງຂາຣາທີສຸ ໂຍ ໂກຈິ ສງຂາໂຣຯ ໂສ ຫິ ຍສຸມາ ນິສງຂຣີຍຕີ ນິສງຂໂຣຕີ ວາ, ຕສຸມາ "ນິສງຂຕີ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິຯ ວິຍາຣມຸກາຕີ ວິວິສາ ປຸລຸຍາກິສງຂາຣາທີກາ ອາຣມຸກາຯ ເຂມໍ ປສຸສຕີ ສພຸພສິຕີ ສພຸພຕຸຖ ອກຍເມວ ປສຸສຕິຯ

ລ໒໑ຯ ເອວໍ ປສຸສນຸໂຕ ນ ສເມສູຕີ ຄາຖາຯ ຕຕຸຖ ນ ວທເຕຕີ "ສທີໂສຫມສຸມີ"ຕິອາທີນາ ມານວເສນ ສເມສຸປີ ອຕຸຕານໍ ນ ວທຕີ ໂອເມສຸປີ ອຸສຸເສສຸປີຯ ນາເທຕີ ນ ນິຣສຸສຕີຕີ ຣູປາທີສຸ ກລຸຈິ ຂມຸມໍ ນ ຄຕຸຫາຕີ; ນ ນິສຸສຊຊຕິຯ ເສສໍ ສພຸພຕຸຖ ປາກ ຍເມວຯ ເອວໍ ອຣຫຕຸຕນິກູເຍນ ເທສນໍ ນິຍຸຖາເປສີ, ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປລຸຈສຕາ ສາກິຍກຸມາຣາ ຈ ໂກລິຍກຸມາຣາ ຈ ເອ ຫິກິກຸຂຸປພຸພຊຊາຍ ປພຸພຊິຕາ, ເຕ ຄເຫຕຸວາ ກຄວາ ມຫາວນໍ ປາວິສີຕິຯ

ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຍຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຍຸຖກຖາຍ ອຕຸຕທຕຸຫສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

໑໖ຯ ສາຣິປຸຕຸຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ລ໒໔ຯນເມ ທິຍຸໂຖຕີ ສາຣິປຸຕຸຕສຸຕຸຕໍ, "ເຖຣປລຸຫສຸຕຸຕ"ນຸຕິປີ ວຸຈຸຈຕິຯ ກາ ອຸປຸປັຕຸຕີ? ອິມສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ອຸປຸປັຕຸຕີ – ຣາຊຄຫກສຸສ ເສຍຸຖິສຸສ ຈນຸທນພຜິກາຍ ປຜິລາກໍ ອາທີ ກຕຸວາ ຕາຍ ຈນຸທນພຜິກາຍ ກຕສຸສ ປຕຸຕສຸສ ອາກາເສ ອຸສຸສາປ ນໍ ອາຍສຸມໂຕ ປິຕຸໂທລກາຣທຸວາຊສຸສ ອິທຸຂິຍາ ປຕຸຕຄຸຄຫຕໍ, ຕສຸມີ ວຕຸຖຸສຸມີ ສາວການໍ ອິທຸຂິປຜິກຸເຂໂປ, ຕິຕຸຖິຍານໍ ກຄວຕາ ສຫຸສີ ປາຜິຫາຣິຍໍ ກຕຸຕຸກາມຕາ, ປາຜິຫາຣິຍກຣຕໍ, ກຄວໂຕ ສາວຕຸຖິຄມນໍ, ຕິຕຸຖິຍານຸພນຸຂນໍ, ສາວຕຸຖິຍໍ ປເສນທີໂນ ພຸທຸຂູປຄມນໍ ກຕຸຫມຸພປາຕຸກາໂວ, ຈຕຸນຸນໍ ປຣິສານໍ ຕິຕຸຖິຍຂຍຕຸຖໍ ປາຜິຫາຣິຍກຣຕຸສຸສຸກຸກນິວາຣຕໍ, ຍມກ ປາຜິຫາຣິຍກຣຕໍ, ກຕປາຜິຫາຣິຍສຸສ ກຄວໂຕ ຕາວຕິສກວນຄມນໍ, ຕຕຸຖ ເຕມາສໍ ຂມຸມເທສນາ, ອາຍສຸມຕາ ມຫາ ໂມຄຸຄລຸລານຕຸເຖເຣນ ຍາຈິຕສຸສ ເທວໂລກໂຕ ສງກສຸສນຄເຣ ໂອໂຣຫຕນຸຕີ ອິມານີ ວຕຸຖູນີ ອນຸຕຣນຸຕເຣ ຈ ຊາຕການີ ວິຕຸຖາເຣຕຸວາ ຍາວ ທສສຫສຸສຈກຸກວາລອເທວຕາທີ ປູຊິຍມາໂນ ກຄວາ ມຊເຊ ມຕິມເຍນ ໂສປາເນນ ສງກສຸສນຄເຣ ໂອ ຣຸຍຸຫ ໂສປານກລຸເອວເຣ ອຍຸຖາສີ –

"ເຍ ຊານປຸປສຸຕາ ຂີຣາ, ເນກຸຂມຸມູປສເມ ຣຕາ;

ເທວາປີ ເຕສໍ ປີຫຍນຸຕີ, ສມຸພຸທຸຂານໍ ສຕີມຕ"ນຸຕີຯ (ຂຯ ປຯ ໑໘໑) –

ອິມິສຸສາ ຂມຸມປທຄາຖາຍ ວຸຈຸຈມານາຍ ວຸຕຸຕາຯ ໂສປານກລຸເອວເຣ ຖິຕໍ ປນ ກຄວນຸຕໍ ສພຸພປຖມໍ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ວນຸທີ, ຕໂຕ ອຸປຸປລວຕຸຕາ ກິກຸຂຸນີ, ອຖາປເຣ ຊນກາໂຍຯ ຕຕຣ ກຄວາ ຈິນຸເຕສີ – "ອິມິສຸສໍ ປຣິສຕີ ໂມຄຸຄລຸລາໂນ ອິທຸຂີ ຍາ ອຄຸໂຄຕີ ປາກໂຍ, ອນຸຣຸທຸໂຂ ທິພຸພຈກຸຂຸນາ, ປຸຕຸໂຕ ຂມຸມກຖິກຕຸເຕນ, ສາຣິປຸຕຸຕໍ ປນາຍໍ ປຣິສາ ນ ເກນຈິ ຄຸເຕນ ເອວໍ ອຄຸໂຄຕີ ຊານາຕີ, ຍໍນູນາຫໍ ສາຣິປຸຕຸຕໍ ປລຸຍາຄຸເຕນ ປກາເສຍຸຍ"ນຸຕີຯ ອຖ ເຖຣໍ ປລຸຫໍ ປຸຈຸຊີຯ ເຖໂຣ ກຄວຕາ ປຸຈຸຊິຕໍ ປຸຈຸຊິ ຕໍ ປຸຖຸຊຊນປລຸຫໍ, ເສກຸຂປລຸຫໍ, ອເສກຸຂປລຸຫລຸຈ, ສພຸພໍ ວິສຸສຊເຊສີຯ ຕທາ ນໍ ຊໂນ "ປລຸລາຍ ອຄຸໂຄ"ຕິ ອລຸລາສີ ຯ ອຖ ກຄວາ "ສາຣິປຸຕຸໂຕ ນ ອິທາເນວ ປລຸລາຍ ອຄຸໂຄ, ອຕີເຕປີ ປລຸລາຍ ອຄຸໂຄ"ຕິ ຊາຕກໍ ອາເນສີຯ

ອຕີເຕ ປໂຣສຫສຸສາ ອິສໂຍ ວນມູລຜລາຫາຣາ ປພຸພຕປາເທ ວສນຸຕີຯ ເຕສໍ ອາຈຣິຍສຸສ ອາພາໂຂ ອຸປຸປຊຊີ, ອຸປຍຸຖານານີ ວຕຸຕນຸຕີຯ ເຊຍຸຖນຸເຕວາສີ "ສປຸປາຍເກສຊຊໍ ອາຫຣິສຸສາມີ, ອາຈຣິຍໍ ອປຸປມຕຸຕາ ອຸປຍຸຖຫຖາ"ຕິ ວຕຸວາ ມນຸສຸສປຖໍ ອຄ ມາສີຯ ຕສຸມີ ອນາຄເຕເຍວ ອາຈຣິໂຍ ກາລມກາສີຯ ຕໍ "ອິທານີ ກາລໍ ກຣິສຸສຕີ"ຕິ ອນຸເຕວາສິກາ ສມາປຕຸຕິມາຣພຸກ ປຸຈຸຊິ ສຸຯ ໂສ ອາກິລຸຈລຸລາຍຕນສມາປຕຸຕີ ສນຸຂາຍາຫ – "ນຕຸຖິ ກິລຸຈີ"ຕີ, ອນຸເຕວາສິໂນ "ນຕຸຖິ ອາຈຣິຍສຸສ ອຂິຄໂມ"ຕີ ອຄຸຄເຫສຸໍຯ ອຖ ເຊຍຸຖນຸເຕວາສີ ເກສຊຊໍ ອາທາຍ ອາຄນຸຕຸວາ ຕໍ ກາລກຕໍ ທິສຸວາ ອາຈຣິຍໍ "ກິລຸຈີ ປຸຈຸຊິຕຸຖາ"ຕິ ອາຫຯ ອາມ ປຸຈຸຊິມຸຫາ, "ນຕຸຖິ ກິລຸຈີ"ຕີ ອາຫ, ນ ກິລຸຈີ ອາຈຣິເຍນ ອຂິຄຕນຸຕີຯ ນຕຸຖິ ກິລຸຈີຕີ ວທນຸໂຕ ອາຈຣິໂຍ ອາກິ

ຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ປເວເທສິ, ສກ຺ກາຕພ຺ໂພ ອາຈຣິໂຍຕິຯ

‘‘ປໂຣສຫສ຺ສມ຺ປິ ສມາຄຕານໍ,

ກນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ ເຕ ວສ຺ສສຕໍ ອປຎ຺ຎາ;

ເອໂກປິ ເສຍ຺ໂຍ ປຸຣິໂສ ສປຎ຺ໂຎ,

ໂຍ ຠາສິຕສ຺ສ ວິຊານາຕິ ອຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິຯ (ຊາ. ໑.໑.໙໙);

ກຖິເຕ ຈ ປນ ຠຄວຕາ ຊາຕເກ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ສທ຺ຘິວິຫາຣິການໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຠິກ຺ຂຸສຕານມຕ຺ຖາຍ ສປ຺ປາຍ ເສນາສນໂຄຈຣສີລວຕາທີນິ ປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ‘‘ນ ເມ ທິຏ຺ໂຐ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ’’ຕິ ອິມໍ ຖຸຕິຄາຖໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ອຏ຺ຐ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຠຄວາ ຕໂຕ ປຣາ ເສສຄາຖາຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພຕິ ອິໂຕ ສງ຺ກສ຺ສນຄເຣ ໂອຕຣນ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພຯ ວຄ຺ຄຸວໂທຕິ ສຸນ຺ທຣວໂທຯ ຕຸສິຕາ ຄຓິມາຄໂຕຕິ ຕຸສິຕກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ຕຸສິຕາ ອາຄໂຕ, ຄຓາຈຣິຍຕ຺ຕາ ຄຓີຯ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐຏ຺ເຐນ ວາ ຕຸສິຕສງ຺ຂາຕາ ເທວໂລກາ ຄຓີ ອາຄໂຕ ຕຸສິຕານໍ ວາ ອຣຫນ຺ຕານໍ ຄຓີ ອາຄໂຕຕິຯ

໙໖໓ຯ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ຍຖາ ທິສ຺ສຕີຕິ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ວິຍ ມນຸສ຺ສານມ຺ປິ ທິສ຺ສຕິຯ ຍຖາ ວາ ທິສ຺ສຕີຕິ ຕຈ຺ຉໂຕ ອວິປຣີຕໂຕ ທິສ຺ສຕິ ຈກ຺ຂຸມາຕິ ອຸຕ຺ຕມຈກ຺ຂຸຯ ເອໂກຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາສງ຺ຂາຕາທີຫິ ເອໂກຯ ຣຕິນ຺ຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມຣຕິອາທິໍຯ

໙໖໔ຯ ຕຕິຍຄາຖາຍ ພຫູນມິຘ ພທ຺ຘານນ຺ຕິ ອິຘ ພຫູນໍ ຂຕ຺ຕິຍາທີນໍ ສິສ຺ສານໍຯ ສິສ຺ສາ ຫິ ອາຈຣິເຍ ປຏິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິຕ຺ຕາ ‘‘ພທ຺ຘາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ ປຎ຺ເຫນ ອາຄມນ຺ຕິ ອຕ຺ຖິໂກ ປຎ຺ເຫນ ອາຄໂຕມ຺ຫິ, ອຕ຺ຖິການໍ ວາ ປຎ຺ເຫນ ອາຄມນໍ, ປຎ຺ເຫນ ອຕ຺ຖິ ອາຄມນໍ ວາຕິຯ

໙໖໕ຯ ຈຕຸຕ຺ຖຄາຖາຍ ວິຊິຄຸຈ຺ຉໂຕຕິ ຊາຕິອາທີຫິ ອຏ຺ຏີຍໂຕ ຣິຕ຺ຕມາສນນ຺ຕິ ວິວິຕ຺ຕໍ ມຎ຺ຈປີຐໍຯ ປພ຺ພຕານໍ ຄຸຫາສຸ ວາຕິ ປພ຺ພຕຄຸຫາສຸ ວາ ຣິຕ຺ຕມາສນໍ ຠຊໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໙໖໖ຯ ປຎ຺ຈມຄາຖາຍ ອຸຈ຺ຈາວເຈສູຕິ ຫີນປ຺ປຓີເຕສຸຯ ສຍເນສູຕິ ວິຫາຣາທີສຸ ເສນາສເນສຸຯ ກີວນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ເຠຣວາຕິ ກິຕ຺ຕກາ ຕຕ຺ຖ ຠຍກາຣຓາຯ ‘‘ກຸວນ຺ໂຕ’’ຕິປິ ປາໂຐ, ກູຊນ຺ໂຕຕິ ຈສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ປນ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ສນ຺ຘິຍຕີຯ

໙໖໗ຯ ຉຏ຺ຐຄາຖາຍ ກຕີ ປຣິສ຺ສຍາຕິ ກິຕ຺ຕກາ ອຸປ຺ທ຺ທວາຯ ອຄຕໍ ທິສນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍຯ ຕຎ຺ຫິ ອຄຕປຸພ຺ພຕ຺ຕາ ອຄຕໍ ຕຖາ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພໂຕ ທິສາ ຈາຕິ ຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຄຕໍ ທິສ’’ນ຺ຕິຯ ອຠິສມ຺ຠເວຕິ ອຠິຠເວຍ຺ຍຯ ປນ຺ຕມ຺ຫີຕິ ປຣິຍນ຺ເຕຯ

໙໖໘-໙ຯ ສຕ຺ຕມຄາຖາຍ ກ຺ຍາສ຺ສ ພ຺ຍປ຺ປຖໂຍ ອສ຺ສູຕິ ກີທິສານິ ຕສ຺ສ ວຈນານິ ອສ຺ສຸຯ ອຏ຺ຐມຄາຖາຍ ເອໂກທິ ນິປໂກຕິ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕຯ

໙໗໐ຯ ເອວໍ ອາຍສ຺ມຕາ ສາຣິປຸຕ຺ເຕນ ຕີຫິ ຄາຖາຫິ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມຕ຺ວາ ປຎ຺ຈຫິ ຄາຖາຫິ – ປຎ຺ຈສຕານໍ ສິສ຺ສານມຕ຺ຖາຍ ເສນາສນໂຄຈຣສີລວຕາທີນິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ຠຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ວິຊິຄຸຈ຺ຉມານສ຺ສາ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ອາຣຠິຯ ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວຕ຺ໂຖ – ຊາຕິອາທີຫິ ວິຊິຄຸຈ຺ຉມານສ຺ສ ຣິຕ຺ຕາສນໍ ສຍນໍ ເສວໂຕ ເຈ ສມ຺ໂພຘິກາມສ຺ສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຍທິທໍ ຜາສຸ ໂຍ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຍຖານຸຘມ຺ມໍ ໂຍ ຈ ອນຸຘມ຺ໂມ, ຕໍ ເຕ ປວກ຺ຂາມິ ຍຖາ ປຊານໍ ຍຖາ ປຊານນ຺ໂຕ ວເທຍ຺ຍ, ເອວໍ ວທາມີຕິຯ

໔໗໑ຯ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ປຣິຍນ຺ຕຈາຣີຕິ ສີລາທີສຸ ຈຕູສຸ ປຣິຍນ຺ເຕສຸ ຈຣມາໂນຯ ຑໍສາຘິປາຕານນ຺ຕິ ປິງ຺ຄລມກ຺ຂິການຎ຺ຈ ເສສມກ຺ຂິການຎ຺ຈຯ ເສສມກ຺ຂິກາ ຫິ ຕໂຕ ຕໂຕ ອຘິປຕິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ອຘິປາຕາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ມນຸສ຺ສຜສ຺ສານນ຺ຕິ ໂຈຣາທິຜສ຺ສານໍຯ

໔໗໒ຯ ຕຕິຍຄາຖາຍ ປຣຘມ຺ມິກາ ນາມ ສຕ຺ຕ ສຫຘມ຺ມິກວຊ຺ຊາ ສພ຺ເພປິ ພາຫິຣກາຯ ກຸສລານຸເອສີຕິ ກຸສລຘມ຺ເມ ອນ຺ເວສມາໂນຯ

໔໗໓ຯ ຈຕຸຕ຺ຖຄາຖາຍ ອາຕງ຺ກຜສ຺ເສນາຕິ ໂຣຄຜສ຺ເສນຯ ສີຕໍ ອຈ຺ຈຸຓ຺ຫນ຺ຕິ ສີຕຎ຺ຈ ອຸຓ຺ຫຎ຺ຈຯ ໂສ ເຕຫິ ຜຸຏ຺ໂຐ ພຫຸຘາຕິ ໂສ ເຕຫິ ອາຕງ຺ກາທີຫິ ອເນເກຫິ ອາກາເຣຫິ ຜຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນປິຯ ອໂນໂກຕິ ອພິສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ອໂນກາສພູໂຕຯ

໔໗໔ຯ ເອວໍ "ພິກ຺ຂຸໂນ ວິຊິຄຸຈ຺ຉໂຕ"ຕິອາທີຫິ ຕີຫິ ຄາຖາຫິ ປຸຏ຺ຐມຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອິທານິ "ກ຺ຍາສ຺ສ ພ຺ຍປ຺ປຖໂຍ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ປຸຏ຺ຐໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ "ເຖຍ຺ຍໍ ນ ກາເຣ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຜສ຺ເສຕິ ຜເຣຍ຺ຍ ຯ ຍທາວິລຕ຺ຕໍ ມນໂສ ວິຊຎ຺ຎາຕິ ຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາວິລຕ຺ຕໍ ວິຊາເນຍ຺ຍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ "ກຓ຺ຫສ຺ສ ປກ຺ໂຂ"ຕິ ວິໂນທເຍຍ຺ຍຯ

໔໗໕ຯມູລມ຺ປິ ເຕສໍ ປລິຂຓ຺ຍ ຕິຏ຺ເຐຕິ ເຕສໍ ໂກຘາທີນໍ ຍໍ ອວິຊ຺ຊາທິກໍ ມູລໍ, ຕມ຺ປິ ປລິຂຓິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍຯ ອທ຺ຘາ ຠວນ຺ໂຕ ອຠິສມ຺ຠເວຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ ປິຍປ຺ປິຍໍ ອຠິຠວນ຺ໂຕ ເອກໍເສນ ອຠິຠເວຍ຺ຍ, ນ ຕຕ຺ຖ ສິຖິລໍ ປຣກ຺ກເມຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໔໗໖ຯປຎ຺ຎໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາຕິ ປຎ຺ຎໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາຯ ກລ຺ຍາຓປີຕີຕິ ກລ຺ຍາຓາຍ ປີຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ຈຕຸໂຣ ສເຫຖ ປຣິເທວຘມ຺ເມຕິ ອນນ຺ຕຣຄາຖາຍ ວຸຈ຺ຈມາເນ ປຣິເທວນິຍຘມ຺ເມ ສເຫຍ຺ຍຯ

໔໗໗ຯກີສູ ອສິສ຺ສາມີຕິ ກີ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມິຯ ກຸວໍ ວາ ອສິສ຺ສນ຺ຕິ ກຸຫີ ວາ ອສິສ຺ສາມິຯ ທຸກ຺ຂໍ ວຕ ເສຕ຺ຖ ກ຺ວຊ຺ຊ ເສສ຺ສນ຺ຕິ ອິມໍ ຣຕ຺ຕີ ທຸກ຺ຂໍ ສຍີ, ອຊ຺ຊ ອາຄມນຣຕ຺ຕີ ກຕ຺ຖ ສຍິສ຺ສໍຯ ເອເຕ ວິຕກ຺ເກຕິ ເອເຕ ປິຓ຺ຑປາຕນິສ຺ສິເຕ ທ຺ເວ, ເສນາສນນິສ຺ສິເຕ ທ຺ເວຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວິຕກ຺ເກຯ ອນິເກຕຈາຣີຕິ ອປລິໂພຘຈາຣີ ນິຕ຺ຕຓ຺ຫຈາຣີຯ

໔໗໘ຯກາເລຕິ ປິຓ຺ຑປາຕກາເລ ປິຓ຺ຑປາຕສງ຺ຂາຕໍ ອນ຺ນໍ ວາ ຈີວຣກາເລ ຈີວຣສງ຺ຂາຕໍ ວສນໍ ວາ ລທ຺ຘາ ຘມ຺ເມນ ສເມນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ມຕ຺ຕໍ ໂສ ຊຎ຺ຎາຕິ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ຈ ປຣິໂພເຄ ຈ ໂສ ປມາຓໍ ຊາເນຍ຺ຍຯ ອິຘາຕິ ສາສເນ, ນິປາຕມຕ຺ຕເມວ ວາ ເອຕໍຯ ໂຕສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕສຕ຺ຖໍ, ເອຕທຕ຺ຖໍ ມຕ຺ຕໍ ຊາເນຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂສ ເຕສຸ ຄຸຕ຺ໂຕຕິ ໂສ ພິກ຺ຂຸ ເຕສຸ ປຈ຺ຈເຍສຸ ຄຸຕ຺ໂຕຯ ຍຕຈາຣີຕິ ສໍຍຕວິຫາໂຣ , ຣກ຺ຂິຕິຣິຍາປໂຖ ຣກ຺ຂິຕກາຍວຈີມໂນທ຺ວາໂຣ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ "ຍຕິຈາຣີ"ຕິປິ ປາໂຐ, ໂສເຍວຕ຺ໂຖຯ ຣຸສິໂຕຕິ ໂຣສິໂຕ, ຆຏ຺ຏິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໔໗໙ຯຌານານຸຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນປ຺ປາທເນນ ອຸປ຺ປນ຺ນາເສວເນນ ຈ ຌາເນ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕຯ ອຸເປກ຺ຂມາຣພ຺ພ ສມາຫິຕຕ຺ໂຕຕິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານຸເປກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ສມາຫິຕຈິຕ຺ໂຕຯ ຕກ຺ກາສຍໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈິຍູປຈ຺ຉິນ຺ເທຕິ ກາມວິຕກ຺ກາທີ ຕກ຺ກຎ຺ຈ , ກາມສຎ຺ຎາທີ ຕສ຺ສ ຕກ຺ກສ຺ສ ອາສຍຎ຺ຈ, ຫຕ຺ຖກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາທີ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈິຍຎ຺ຈ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ເທຍ຺ຍຯ

໔໘໐ຯຈຸທິໂຕ ວຈີຠິ ສຕິມາຠິນນ຺ເທຕິ ອຸປຊ຺ຌາຍາທີຫິ ວາຈາຫິ ໂຈທິໂຕ ສມາໂນ ສຕິມາ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ໂຈທນໍ ອຠິນນ຺ເທຍ຺ຍຯ ວາຈໍ ປມຸຎ຺ເຈ ກຸສລນ຺ຕິ ຎາຓສມຸຏ຺ຐິຕໍ ວາຈໍ ປມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍຯ ນາຕິເວລນ຺ຕິ ອຕິເວລໍ ປນ ວາຈໍ ກາລເວລຎ຺ຈ ສີລເວລຎ຺ຈ ອຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ນປ຺ປມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍຯ ຊນວາທຘມ຺ມາຍາຕິ ຊນວາທກຄາຖາຍຯ ນ ເຈຕເຍຍ຺ຍາຕິ ເຈຕນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍຯ

໔໘໑ຯອຖາປຣນ຺ຕິ ອຖ ອິທານິ ອິໂຕ ປຣມ຺ປິຯ ປຎ຺ຈ ຣຊານີຕິ ຣູປຣາຄາທີນິ ປຎ຺ຈ ຣຊານິຯ ເຍສໍ ສຕິມາ ວິນຍາຍ ສິກ຺ເຂຕິ ເຍສໍ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິ ຫຸຕ຺ວາ ວິນຍນຕ຺ຖໍ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍຯ ເອວໍ ສິກ຺ຂນ຺ໂຕ ຫິ ຣູເປສຸ…ເປ… ຜສ຺ເສສຸ ສເຫຖ ຣາຄໍ, ນ ອຎ຺ເຎຕິຯ

໕໗໘ຯ ຕໂຕ ໂສ ເຕສໍ ວິນຍາຍ ສິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ – ເອເຕສຸ ສມ຺ເມສູຕິ ຄາຖາຯ ຕຕ຺ຖ ເອເຕສູຕິ ຣູປາທີສຸຯ ກາເລນ ໂສ ສມ຺ມາ ສມ຺ມໍ ປຣິວິມໍສມາໂນຕິ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຍ຺ວາຍໍ ‘‘ອຸທ຺ສເຕ ຈິຕ຺ເຕ ສມານິສ຺ສ ກາໂລ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ກາໂລ ວຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ກາເລນ ສພ຺ພໍ ສງຂຕສມ຺ມໍ ອນິຈ຺ຈາທີນເຍນ ປຣິວິມໍສມາໂນຯ ເອໂກທິກູໂຕ ວິຫເນ ຕມໍ ໂສຕິ ໂສ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ໂມຫາ ທິຕມໍ ວິຫເນຍ຺ຍຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ສໍສໂຍຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຝເມວຯ

ເອວໍ ກຄວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຝ຺ຖາເປສີຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປຌ຺ຈສຕາ ກິກ຺ຂູ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕາ, ຕືສໂກຝິສງຂ຺ ຍານຌ຺ຈ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ສມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂທສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຝ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຝ຺ຖກຖາຍ ສາຣິປຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

ນິຝ຺ຖິໂຕ ຈ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ວຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນານຍໂຕ, ນາເມນ

ອຝ຺ຖກວຄ຺ໂຄຕິຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔໗ ປາຣາຍນວຄຸໂຄ

ວຕຸຖຸຄາຖາວຕຸໜນາ

ລຽຸສຸ໌ໂກສລານ໌ປຸຣາ ຣມຸມາຕິ ປາຣາຍນວຄຸຄສຸສ ວຕຸຖຸຄາຖາ໚ ຕາສໍ ອຸປຸປຕຸຕິ – ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຓສີວາສີ ເອໂກ ຣຸກຸ ຂວຫຸໝກີ ສເກ ອາຈຣິຍເກ ອຫຸຕີໂຍ, ຕສຸສ ໂສລຸອສ ສິສຸສາ, ເອກເມກສຸສ ສຫສຸສໍ ອນຸເຕວາສິກາ໚ ເອວໍ ເຕ ສຕຸຕຣ ສາຮິກໂສລຸອສສຫສຸສາ ອາຈຣິຍນຸເຕວາສິໂນ ສພຸເພປິ ພາຣາຓສີ ອຸປນິສຸສາຍ ຊີວິກໍ ກປຸເປນຸຕາ ປພຸພຕສມີປໍ ຄນຸຕຸວາ ຣຸກຸ ເຂ ຄເຫຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ນານາປາສາທວິກຕີໂຍ ນິຍຸຖາເປຕຸວາ ກຸລຸລໍ ພນຸຮິຕຸວາ ຄງຄາຍ ພາຣາຓສີ ອາເນຕຸວາ ສເຈ ຣາຊາ ອຕຸຖິໂກ ໂຫຕິ, ຣລຸໂລ, ເອກກູມິກໍ ວາ…ເປ… ສຕຸຕກູມິກໍ ວາ ປາສາທໍ ໂຍເຊຕຸວາ ເທນຸຕິ໚ ໂນ ເຈ, ອລຸເລສມຸປິ ວິກິຄີຕຸວາ ປຸຕຸຕທາຣໍ ໂປເສນຸຕິ໚ ອຖ ເນສໍ ເອກທິວສໍ ອາຈຣິໂຍ ''ນ ສກຸກາ ວຫຸໝກິກມຸເມນ ນິຈຸຈໍ ຊີວິກໍ ກປຸເປຕຸໍ, ທຸກຸກຣລຸຫິ ຊຣາກາເລ ເອຕໍ ກມຸມ''ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອນຸເຕວາສິເກ ອາມນຸເຕສິ – ''ຕາຕາ, ອຸທຸມຸພຣາທໂຍ, ອປຸປສາຣຣຸກຸເຂ ອາເນຖາ''ຕິ໚ ເຕ ''ສາຣູ''ຕິ ປຜິສຸສຸຄີຕຸວາ ອານຍິສຸ໚ ໂສ ເຕຫິ ກຜຸຖສກຸຄໍ ກຕຸວາ ຕສຸສ ອພຸກນຸຕຣໍ ປວິສິຕຸວາ ຍນຸຕໍ ປູເຣສິ໚ ກຜຸຖສກຸໂຄ ສຸປຕຸຕຣາຊາ ວິຍ ອາກາສໍ ລງຄິຕຸວາ ວນສຸສ ອຸປຣິ ຈຣິຕຸວາ ອນຸເຕວາສີນໍ ປຸຣໂຕ ໂອຣຸຫີ໚ ອຖ ອາຈຣິໂຍ ສິສຸເສ ອາຫ – ''ຕາຕາ, ອີທິສານິ ກຜຸຖວາຫນານິ ກຕຸວາ ສກຸກາ ສກລຊມຸພຸທີເປ ຣຊຸຊໍ ຄເຫຕຸໍ, ຕຸມຸເຫປິ, ຕາຕາ, ເອຕານິ ກໂຣຖ, ຣຊຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ຊີວິສຸສາມ, ທຸກຸຂໍ ວຫຸໝກີສິປຸເປນ ຊີວິຕຸ''ນຸຕິ໚ ເຕ ຕຖາ ກຕຸວາ ອາຈຣິຍສຸສ ປຜິເວເທສຸໍ໚ ຕໂຕ ເນ ອາຈຣິໂຍ ອາຫ – ''ກຕມໍ, ຕາຕາ, ຣຊຸຊໍ ຄຕຸຫາມາ''ຕິ? ''ພາຣາຓສີຣຊຸຊໍ ອາຈຣິຍາ''ຕິ໚ ''ອລໍ, ຕາຕາ, ມາ ເອຕໍ ຣຸຈຸຈິ, ມຍລຸຫິ ຕໍ ຄເຫຕຸວາປິ 'ວຫຸໝກີຣາຊາ ວຫຸໝກີຍຸວຣາຊາ'ຕິ ວຫຸໝກີວາທາ ນ ມຸຈຸຈິສຸສາມ, ມຫນຸໂຕ ຊມຸພຸທີໂປ, ອລຸລຕຸຖ ຄຈຸຉາມາ''ຕິ໚

ຕໂຕ ສປຸຕຸຕທາຣາ ກຜຸຖວາຫນານິ , ອກິຣຸຫິຕຸວາ ສຊຸຊາວຸທາ ຫຸຕຸວາ ຫິມວນຸຕາກິມຸຂາ ຄນຸຕຸວາ ຫິມວຕິ ອລຸລຕຣໍ ນຄຣໍ ປວິສິຕຸວາ ຣລຸໂລ ນິເວສເນເຍວ ປຈຸຈຸຜຸຖຫໍສຸ໚ ເຕ ຕຕຸຖ ຣຊຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຈຣິຍໍ ຣຊຸເຊ ອກິສິລຸຈິສຸ໚ ໂສ ''ກຜຸຖວາຫໂນ ຣາຊາ''ຕິ ປາກໂຜ ອໂຫສິ໚ ຕມຸປິ ນຄຣໍ ເຕນ ຄຫິຕຕຸຕາ ''ກຜຸຖວາຫນນຄຣ''ນຸຕຸເວວ ນາມໍ ລກິ, ຕຖາ ສກລຣຜຸຖມຸປິ ໚ ກຜຸຖວາຫໂນ ຣາຊາ ຌມຸມິໂກ ອໂຫສິ, ຕຖາ ຍຸວຣາຊາ ອມຈຸຈຜຸຖາເນສຸ ຈ ຄປີຕາ ໂສລຸອສ ສິສຸສາ໚ ຕໍ ຣຜຸຖໍ ຣລຸລາ ຈຕູຫີ ສງຄຫວຕຸຖູຫີ ສງຄຍຸຫມານໍ ອຕິວິຍ ອິທຸຂໍ ຜີຕໍ ນິຣຸປທຸທວລຸຈ ອໂຫສິ໚ ນາຄຣາ ຊານປທາ ຣາຊານລຸຈ ຣາຊປຣິສລຸຈ ອຕີວິຍ ມມາຍິສຸ ''ກທຸທໂກ ໂນ ຣາຊາ ລທຸໂຣ, ກທຸທິກາ ຣາຊປຣິສາ''ຕິ໚

ອເຖກທິວສໍ ມຊຸຊິມເທສໂຕ ວາຄິຊາ ກຕຸຫໍ ຄເຫຕຸວາ ກຜຸຖວາຫນນຄຣໍ ອາຄມໍສຸ ປຕຸຕາກາຣລຸຈ ຄເຫຕຸວາ ຣາຊານໍ ປສຸສິສຸ໚ ຣາຊາ ''ກຸໂຕ ອາຄຕຕຸຖາ''ຕິ ສພຸພໍ ປຸຈຸຉິ໚ ''ພາຣາຓສິໂຕ ເທວາ''ຕິ໚ ໂສ ຕຕຸຖ ສພຸພໍ ປວຕຸຕິ ປຸຈຸຉິຕຸວາ – ''ຕຸມຸຫາກໍ ຣລຸລາ ສທຸຂີ ມມ ມິຕຸຕກາວໍ ກໂຣຖາ''ຕິ ອາຫ໚ ເຕ ''ສາຣູ''ຕິ ສມຸປຜິຈຸຉີສຸ໚ ໂສ ເຕສໍ ປຣິພຸພຍໍ ທຕຸວາ ຄມນກາເລ ສມຸປຕຸເຕ ປຸນ ອາທເຣນ ວຕຸວາ ວິສຸສຊຸເຊສິ໚ ເຕ ພາຣາຓສີ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສ ຣລຸໂລ ອາໂຣເຈສຸໍ໚ ຣາຊາ ''ກຜຸຖວາຫນຣຜຸຖາ ອາຄຕານໍ ວາຄິຊການໍ ອຊຸຊຕຄຸເຄ ສຸງກໍ ມຸລຸຈາມີ''ຕິ ເກຣີ ຈຣາເປຕຸວາ ''ອຕຸຖຸ ເມ ກຜຸຖວາຫໂນ ມິຕຸໂຕ''ຕິ ທຸເວປິ ອທິຜຸຖ ມິຕຸຕາ ອເຫສຸໍ໚ ກຜຸຖວາຫໂນປິ ຈ ສກນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປສີ – ''ອຊຸຊຕຄຸເຄ ພາຣາຓສິໂຕ ອາຄຕານໍ ວາຄິຊການໍ ສຸງກໍ ມຸລຸຈາມິ, ປຣິພຸພໂຍ ຈ ເນສໍ ທາຕພຸໂພ''ຕິ໚ ຕໂຕ ພາຣາຓສີຣາຊາ ກຜຸຖວາຫນສຸສ ເລຂໍ ເປເສສີ ''ສເຈ ຕສຸມີ ຊນປເທ ທຜຸຖຸໍ ວາ ໂສຕຸໍ ວາ ອຣຫຣູປໍ ກິລຸຈິ ອຈຸຉຣິຍໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ອມຸເຫປີ ທກຸຂາເປຕຸ ຈ ສາເວຕຸ ຈາ''ຕິ໚ ໂສປີສຸສ ຕເຖວ ປຜິເລຂໍ ເປເສສິ໚ ເອວໍ ເຕສໍ ກຕິກໍ ກຕຸວາ ວສນຸຕານໍ ກທາຈິ ກຜຸຖວາຫນສຸສ ອຕິມຫຄຸຆາ ອຈຸຈນຸຕສຸຂຸມາ ກມຸພລາ ອຸປຸປຊຸຊີສຸ ພາລສູຣິຍຣສຸມິສທິສາ ວຕຸເຕນ໚ ເຕ ທິສຸວາ ຣາຊາ ''ມມ ສຫາຍສຸສ ເປເສມີ''ຕິ ທນຸຕກາເຣຫິ ອຜຸຖ ທນຸຕກຣຕຸຫເກ ລິຂາເປຕຸວາ ເຕສຸ ກຣຕຸຫເກສຸ ເຕ ກມຸພເລ ປກຸຂິປິຕຸວາ ລາຂາຈຣິເຍຫິ ພຫີ ລາຂາໂຄລຸອກສທິເສ ກາຣາເປຕຸວາ ອຜຸຖປິ ລາຂາໂຄລຸອເກ ສມຸຄຸເຄ ປກຸຂິປິຕຸວາ ວຕຸເຖນ ເວເຖຕຸວາ ຣາຊມຸທຸທິກາຍ ລລຸເຉຕຸວາ ''ພາຣາຓສີຣລຸໂລ ເທຖາ''ຕິ ອມຈຸເຈ ເປເສສິ໚ ເລຂລຸຈ ອທາສິ ''ອຍໍ ປຕຸຕາກາໂຣ ນຄຣມຊຸເຊ ອມຈຸຈປຣິວຸເຕນ ເປກຸຂິຕພຸໂພ''ຕິ໚

ເຕ ຄນຸຕຸວາ ພາຣາຓສີຣລຸໂລ ອທໍສຸ໚ ໂສ ເລຂໍ ວາເຈຕຸວາ ອມຈຸເຈ ສນຸນິປາເຕຕຸວາ ນຄຣມຊຸເຊ ຣາຊງຄເຓ ລລຸຉນໍ

ກົນ຺ຫິຕ຺ວາ ປລິເວຖນ໌ ອປເນຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ຄ໌ ວິວຣິຕ຺ວາ ອຜ຺ຖ ລາຂາໂຄລຸອເກ ທິສ຺ວາ ‘‘ມມ ສຫາໂຍ ລາຂາໂຄລຸອເກາຫິ ກີລຸອນກ ພາລການ໌ ວິຍ ມຍ຺ຫ໌ ລາຂາໂຄລຸອເກ ເປເສສີ’’ຕິ ມງກຸ ຫຸຕ຺ວາ ເອກ໌ ລາຂາໂຄລຸອກ໌ ອຕ຺ຕໂນ ນິສີນ຺ນາສເນ ປຫຣິ។ ຕາວເທວ ລາຂາ ປຣິປຕິ, ທນ຺ຕກຣຕ຺ຫໂກ ວິວຣ໌ ທຕ຺ວາ ທ຺ເວກາໂຄ ອໂຫສິ។ ໂສ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ກມ຺ພລ໌ ທິສ຺ວາ ອິຕເຣປິ ວິວຣິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຕເຖວ ອໂຫສິ។ ເອກເມໂກ ກມ຺ພໂລ ທີຆໂຕ ໂສລຸອສຫຕ຺ໂຖ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອຜ຺ຖຫຕ຺ໂຖ។ ປສາຣິເຕ ກມ຺ພເລ ຣາຊງຄຕ໌ ສູ ຣິຍປ຺ປກາຍ ໂອກາສີຕມິວ ອໂຫສິ។ ຕ໌ ທິສ຺ວາ ມຫາຊໂນ ອງຄຸລິໂຍ ວິທຸນິ, ເຈລຸກ຺ເຂປລ຺ຈ ອກາສີ, ‘‘ອມ຺ຫາກ໌ ຣລ຺ໂລ ອທິຜ຺ຖສຫາໂຍ ກຜ຺ຖວາໜນຣາຊາ ເອວຣູປ໌ ປຕ຺ຕາກາຣ໌ ເປເສສິ, ຍຸຕ຺ຕ໌ ເອວຣູປ໌ ມິຕ຺ຕ໌ ກາຕຸ’’ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ។ ຣາຊາ ໂວຫາຣິເກ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເອກເມກ໌ ກມ຺ພລ໌ ອຄ຺ຆາເປສິ, ສພ຺ເພປິ ອນຄ຺ຆາ ອເຫສຸ໌។ ຕໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ປຈ຺ສາ ເປເສນ຺ເຕນ ປຖມ໌ ເປສີຕປຕ຺ຕາກາຣໂຕ ອຕິເຣກ໌ ເປເສຕຸ໌ ວຜ຺ຜຕີ, ສຫາເຍນ ຈ ເມ ອນຄ຺ໂຆ ປຕ຺ຕາກາໂຣ ເປສີໂຕ, ກີ ນຸ, ໂຂ, ອຫ໌ ສ ຫາຍສ຺ສ ເປເສຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ? ເຕນ ຈ ສມເຍນ ກສ຺ສໂປ ກຄວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ພາຣາຓສີຍ໌ ວິຫຣຕິ។ ອຖ ຣລ຺ໂລ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍຣຕນໂຕ ອລ຺ລ໌ ອຸຕ຺ຕມຣຕນ໌ ນຕ຺ຖິ, ຫນ຺ທາຫ໌ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍຣຕນສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນກາວ໌ ສຫາຍສ຺ສ ເປເສມິ’’ຕິ។ ໂສ –

‘‘ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຫິຕາຍ ສພ຺ພປາຕິນ໌;

ຘມ຺ໂມ ໂລເກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສຸຂາຍ ສພ຺ພປາຕິນ໌;

ສງ຺ໂຆ ໂລເກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ, ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕ໌ ອນຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ។ –

ອິມ໌ ຄາຖ໌, ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕ໌, ຕາວ ເອກກິກ຺ຂຸສ຺ສ ປຜິປຕ຺ຕິລ຺ຈ ສຸວຕ຺ຕປຜ຺ເຜ ຊາຕິຫິງຄຸລເກນ ລິຂາເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຣຕນມເຍ ສມຸຕ຺ເຄ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ຕ໌ ສມຸຕ຺ຄ໌ ມຕິມເຍ ສມຸຕ຺ເຄ, ມຕິມຍ໌ ມສາຣຄລ຺ລມເຍ, ມສາຣຄລ຺ລມຍ໌ ໂລຫິຕງຄມເຍ, ໂລຫິຕງຄມ ຍ໌, ສຸວຕ຺ຕມເຍ, ສຸວຕ຺ຕມຍ໌ ຣຊຕມເຍ, ຣຊຕມຍ໌ ທນ຺ຕມເຍ, ທນ຺ຕມຍ໌ ສາຣມເຍ, ສາຣມຍ໌ ສມຸຕ຺ຄ໌ ເປລຸອາຍ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ເປລຸອ໌ ທຸສ຺ເສນ ເວເຖຕ຺ວາ ລລ຺ເສຕ຺ວາ ມຕ຺ຕວຣວາຣຕ໌ ໂສວຕ຺ຕທ຺ຘຊ໌ ໂສວຕ຺ຕາລງກາຣ ເໝມຊາລສລ຺ສນ຺ນ໌ ກາເຣຕ຺ວາ ຕສ຺ສຸປຣິ ປລຸລງກ໌ ປລ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປລຸລງເກ ເປລຸອ໌ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເສຕຈ຺ສຕ຺ເຕນ ຘາຣິຍມາເນນ ສພ຺ພຄນ຺ຘປຸປ຺ຜາທິຫິ ປູ ຊາຍ ກຣິຍມານາຍ ສພ຺ພຕາລຸອາວຈເຣຫິ ຖຸຕິສຕານິ ຄາຍມາເນຫິ ຍາວ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊສີມາ, ຕາວ ມຄ຺ຄ໌ ອລງກາຣາເປຕ຺ວາ ສຍເມວ ເນສິ។ ຕຕ຺ຣ ຈ ຖຕ຺ວາ ສາມນ຺ຕຣາຊູນ໌ ປຕ຺ຕາກາຣ໌ ເປເສສິ – ‘‘ເອວ໌ ສກ຺ກໂຣນ຺ເຕຫິ ອຍ໌ ປຕ຺ຕາກາໂຣ ເປເສຕພ຺ ໂພ’’ຕິ ។ ຕ໌ ສຸຕ຺ວາ ເຕ ເຕ ຣາຊາໂນ ປຜິມຄ຺ຄ໌ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍາວ ກຜ຺ຖວາໜນສ຺ສ ຣຊ຺ຊສີມາ, ຕາວ ນຍິສຸ។

ກຜ຺ຖວາຫໂນປິ ສຸຕ຺ວາ ປຜິມຄ຺ຄ໌ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕເຖວ ປູເຊນ຺ໂຕ ນຄຣ໌ ປເວເສຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ຈ ນາຄເຣ ຈ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ຣາຊງຄເຓ ປລິເວຖນທຸສ຺ສ໌ ອປເນຕ຺ວາ ເປລຸອ໌ ວິວຣິຕ຺ວາ ເປລຸອາຍ ສມຸຕ຺ຄ໌ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສພ຺ພສມຸຕ຺ເຄ ວິວຣິຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຕປຜ຺ເຜ ເລຂ໌ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ‘‘ກປ຺ປສຕສຫສ຺ເສຫິ ອຕິທຸລ຺ລກ໌ ມມ ສຫາໂຍ ປຕ຺ຕາກາຣຣຕນ໌ ເປເສສີ’’ຕິ ອຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ ວາ ‘‘ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພ໌ ວຕ ສຸຕົມ຺ຫາ ‘ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ’ຕິ, ຍ໌ນູນາຫ໌ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘລ຺ຈ ປສ຺ເສຍ຺ຍ໌ ຘມ຺ມລ຺ຈ ສຸເຓຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘‘ພຸທ຺ຘຘມ຺ມສງ຺ຆຣຕນານິ ກິຣ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ນານິ, ກີ ກາຕພ຺ພ໌ ມລ຺ລຖາ’’ຕິ ។ ເຕ ອາຫ໌ ສຸ – ‘‘ອິເຘວ ຕຸມ຺ເຫ, ມຫາຣາຊ, ໂຫຖ, ມຍ໌ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິ ຊານິສ຺ສາມາ’’ຕິ។

ຕໂຕ ໂສລຸອສສຫສ຺ສປຣິວາຣາ ໂສລຸອສ ອມຈ຺ຈາ ຣາຊານ໌ ອກິວາເທຕ຺ວາ ‘‘ຍທິ ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ປຸນ ທສ຺ສນ໌ ນຕ຺ຖິ, ຍທິ ນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ອາຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ນິຄ຺ຄຕາ។ ຣລ຺ໂລ ປນ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ປຈ຺ສາ ຣາຊານ໌ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ອຫມ຺ປິ ຄຈ຺ສາມິ’’ຕິ ອາຫ។ ຕາຕ, ຕ຺ວ໌ ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທ໌ ລຕ຺ວາ ປຸນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມມ ອາໂຣເຈຫີຕິ។ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ສິຕ຺ວາ ອຄມາສິ។ ເຕ ສພ຺ເພປິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອກຣຕ຺ຕິວາເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພາຣາຓສີ ປຕ຺ຕາ។ ອສມ຺ປຕ຺ເຕສ຺ເວວ ຈ ເຕສຸ ກຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິ។ ເຕ ‘‘ໂກ ພຸທ຺ໂຘ, ກຸຫີ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ສກລວິຫາຣ໌ ອາຫິຕ຺ຫນ຺ຕາ ສມ຺ມຸຂສາວເກ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ສິສຸ។ ເຕ ເນສ໌ ‘‘ພຸທ຺ໂຘ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ’’ຕິ ອາຈິກ຺ຂິສຸ។ ເຕ ‘‘ອໂຫ ທູຣທ຺ຘານ໌ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສ຺ສນມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ລກົມ຺ຫາ’’ຕິ ປຣິເທວມານາ ‘‘ກີ, ກນ຺ເຕ, ໂກຈິ ກຄວຕາ ທິນ຺ນໂອວາໂທ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ປຸຈ຺ສິສຸ។ ອາມ, ອຸປາສກາ ອຕ຺ຖິ, ສຣຕ຺ຕເຍ ປຕິຜ຺ຖາຕພ຺ພ໌, ປລ຺ຈສີລານິ ສມາທາຕພ຺ພານິ, ອຜ຺ຖງຄສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວສິຕພ຺ໂພ, ທານ໌ ທາຕພ຺ພ໌, ປພ຺ພຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ។ ເຕ ສຸຕ຺ວາ ຕ໌ ກາຄິເນຍ຺ຍ໌ ອມຈ຺ຈ໌ ຖເປຕ຺ ວາ ສພ຺ເພ ປພ຺ພຊິສຸ។ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ປຣິໂກຄຘາຕຸ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ກຜ຺ຖວາໜນຣຜ຺ຖາກິມຸໂຂ ປກ຺ກາມິ។ ປຣິໂກຄຘາຕຸ ນາມ ໂພຘິຣຸກ຺ ຂປຕ຺ຕຈີວຣາທີນິ។ ອຍ໌ ປນ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມກຣຕ໌ ຘມ຺ມຘຣ໌ ວິນຍຘຣເມກ໌ ເຖຣລ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ, ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈ ນຄຣ໌

ຄນ຺ຕ຺ວາ “ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈ ປຣິນິພ຺ພຸຕ຺ໂຕ ຈາ”ຕິ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ທິນ຺ໂນວາທໍ ອາຈິກ຺ຂິ. ຣາຊາ ເຖຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເຈຕິຍໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ໂພຘິຣຸກ຺ຂໍ ໂຣເປຕ຺ວາ ສຣຓຕ຺ຕເຍ ປຍ຺ຈສຸ ຈ ນິຈ຺ຈສີເລສຸ ປຕິຏ຺ຐາຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸເປຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ໂຕ ທານາທີນິ ເທນ຺ໂຕ ຍາວຕາຍຸກໍ ຐຕ຺ວາ ກາມາວຈຣເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ເຕປິ ໂສຬສສຫສ຺ສາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊນກາລກິຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ຣຍ຺ໂຍ ປຣິວາຣາ ສມ຺ປຊ຺ຊິໍສຸ.

ເຕ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ເທວໂລເກ ເຂເປຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຠຄວຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ເນເຍວ ເທວໂລກໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອາຈຣິໂຍ ປເສນທິຣຍ຺ໂຍ ປິຕຸ ປຸໂຣຫິຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ຊາໂຕ ນາເມນ “ພາວຣີ”ຕິ, ຕີຫິ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ, ປິຕຸໂນ ຈ ອຈ຺ຈເຍນ ປຸໂຣຫິຕຏ຺ຐາເນ ອຏ຺ຐາສິ. ອວເສສາປິ ໂສຬສາຘິກໂສຬສສຫສ຺ສາ ຕຕ຺ເຖວ ສາວຕ຺ຖິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ເຕສຸ ໂສຬສ ເຊຏ຺ຐນ຺ເຕວາສິໂນ ພາວຣິສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄເຫສຸໍ, ອິຕເຣ ໂສຬສສຫສ຺ສາ ເຕສໍເຍວ ສນ຺ຕິເກຕິ ເອວໍ ເຕ ປຸນປິ ສພ຺ເພ ສມາຄຈ຺ຉິໍສຸ. ມຫາໂກສລຣາຊາປິ ກາລມກາສິ, ຕໂຕ ປເສນທິໍ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຍ຺ຈິໍສຸ. ພາວຣີ ຕສ຺ສາປິ ປຸໂຣຫິໂຕ ອໂຫສິ. ຣາຊາ ປິຕຣາ ທິນ຺ນຍ຺ຈ ອຍ຺ຍຍ຺ຈ ໂຠຄໍ ພາວຣິສ຺ສ ອທາສິ. ໂສ ຈ ທຫຣກາເລ ຕສ຺ເສວ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄເຫສິ. ຕໂຕ ພາວຣີ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສິ – “ປພ຺ພຊິສ຺ສາມຫໍ, ມຫາຣາຊາ”ຕິ. “ອາຈຣິຍ, ຕຸມ຺ເຫສຸ ຐິເຕສຸ ມມ ປິຕາ ຐິໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ, ມາ ປພ຺ພຊິຕ຺ຖາ”ຕິ. “ອລໍ, ມຫາຣາຊ, ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ”ຕິ. ຣາຊາ ວາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ “ສາຍໍ ປາຕໍ ມມ ທສ຺ສນຏ຺ຐາເນ ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ປພ຺ພຊຖາ”ຕິ ຍາຈິ. ອາຈຣິໂຍ ໂສຬສສຫສ຺ສປຣິວາເຣຫິ ໂສຬສຫິ ສິສ຺ເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ຕາປສປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ວສິ, ຣາຊາ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປຏ຺ຐຫຕິ. ສາຍໍ ປາຕຍ຺ຈສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

ອເຖກທິວສໍ ອນ຺ເຕວາສິໂນ ອາຈຣິຍໍ ອາຫໍສຸ – “ນຄຣສມີເປ ວາໂສ ນາມ ມຫາປລິໂພໂຘ, ວິຊນສມ຺ປາຕໍ ອາຈຣິຍ ໂອກາສໍ ຄຈ຺ຉາມ, ປນ຺ຕເສນາສນວາໂສ ນາມ ພຫູປກາໂຣ ປພ຺ພຊິຕານ”ນ຺ຕິ. ອາຈຣິໂຍ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສິ. ຣາຊາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາເຣຕ຺ວາ ວາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ທ຺ເວສຕສຫສ຺ສານິ ກຫາປຓານິ ທຕ຺ວາ ທ຺ເວ ອມ຺ຈ຺ເຈ ອາຓາເປສິ “ຍຕ຺ຖ ອິສິຄໂຓ ວາສໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສມໍ ກຕ຺ວາ ເທຖາ”ຕິ. ຕໂຕ ອາຈຣິໂຍ ໂສຬສາຘິກໂສຬສສຫສ຺ສຊຏິລປຣິວຸໂຕ ອມ຺ຈ຺ເຈຫິ ອນຸຄ຺ຄຫມາໂນ ອຸຕ຺ຕຣຊນປທາ ທກ຺ຂິຓຊນປທາກິມຸໂຂ ອຄມາສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສງ຺ຄີຕິກາເລ ປາຣາຍນວຄ຺ຄສ຺ສ ນິທານໍ ອາໂຣເປນ຺ໂຕ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິ.

ຕຕ຺ຖ ໂກສລານໍ ປຸຣາຕິ ໂກສລຣຏ຺ຐສ຺ສ ນຄຣາ, ສາວຕ຺ຖິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍນ຺ຕິ ອກິຍ຺ຈນກາວໍ, ປຣິຄ຺ຄຫູປກຣຓວິເວກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

໑໗໘. ໂສ ອສ຺ສກສ຺ສ ວິສເຍ, ອຬກສ຺ສ ສມາສເນຕິ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອສ຺ສກສ຺ສ ຈ ອຬກສ຺ສ ຈາຕິ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ຣາຊູນໍ ສມາສນ຺ເນ ວິສເຍ ອາສນ຺ເນ ຣຏ຺ເຐ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ຣຏ຺ຐານໍ ມຊ຺ເຊຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ໂຄຘາວຣີ ກູເລຕິ ໂຄຘາວຣິຍາ ນທິຍາ ກູເລ. ຍຕ຺ຖ ໂຄຘາວຣີ ທ຺ວິຘາ ຠິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕິໂຍຊນປ຺ປມາຓໍ ອນ຺ຕຣທີປມກາສິ ສພ຺ພໍ ກປິຏ຺ຐວນສຍ຺ຉນ຺ນໍ, ຍຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ສຣຠງ຺ຄາທໂຍ ວສິໍສຸ, ຕສ຺ມິໍ ເທເສຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ໂສ ກິຣ ຕໍ ປເທສໍ ທິສ຺ວາ “ອຍໍ ປຸພ຺ພສມຓາລໂຍ ປພ຺ພຊິຕສາຣຸປ຺ໂປ”ນ຺ຕິ ອມ຺ຈ຺ຈານໍ ນິເວເທສິ. ອມ຺ຈ຺ຈາ ຠູມິຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ອສ຺ສກຣຍ຺ໂຍ ສຕສຫສ຺ສໍ, ອຬກຣຍ຺ໂຍ ສຕສຫສ຺ສໍ ອທໍສຸ. ເຕ ຕຍ຺ຈ ປເທສໍ ອຍ຺ຍຍ຺ຈ ທ຺ວິໂຍຊນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ສພ຺ພມ຺ປິ ປຍ຺ຈໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ປເທສໍ ອທໍສຸ. ເຕສໍ ກິຣ ຣຊ຺ຊສີມນ຺ຕເຣ ໂສ ປເທໂສ ໂຫຕິ. ອມ຺ຈ຺ຈາ ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສມໍ ກາເຣຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ຈ ອຍ຺ຍມ຺ປິ ຘນໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ໂຄຈຣຄາມໍ ນິເວເສຕ຺ວາ ອຄມໍສຸ. ອຸຍ຺ເຉນ ຈ ຜເລນ ຈາຕິ ອຸຍ຺ເຉນ ຈ ວນມູລຜເລນ ຈ. ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຕສ຺ເສວ ອຸປນິສ຺ສາຍ, ຄາໂມ ຈ ວິປຸໂລ ອຫູ”ຕິ.

໑໗໘. ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ໂຄຘາວຣີກູລສ຺ສ, ຕສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍ, ຕໍ ອຸປນິສ຺ສາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຕ ຊາເຕນ ອາເຍນ, ມຫາຍຍ຺ຍມກປ຺ປຍີຕິ ຕສ຺ມິໍ ຄາເມ ກສິກມ຺ມາທີນາ ສຕສຫສ຺ສໍ ອາໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຸຓ຺ຓມ຺ພິກາ ຣຍ຺ໂຍ ອສ຺ສກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມໍສຸ “ສາທິຍຕຸ ເທໂວ ອາຍ”ນ຺ຕິ. ໂສ “ນາຫໍ ສາທິຍາມິ, ອາຈຣິຍສ຺ເສວ ອຸປເນຖາ”ຕິ ອາຫ. ອາຈຣິໂຍປິ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທານຍຍ຺ຍໍ ອກປ຺ປຍີ. ເອວໍ ໂສ ສໍວຈ຺ຉເຣ ສໍວຈ຺ຉເຣ ທານມທາສິ.

໑໗໙. ມຫາຍຍ຺ຍນ຺ຕິ ຄາຖາຍຕ຺ໂຖ – ໂສ ເອວໍ ສໍວຈ຺ຉເຣ ສໍວຈ຺ຉເຣ ທານຍຍ຺ຍໍ ຍຊນ຺ໂຕ ເອກສ຺ມິໍ ສໍວຈ຺ຉເຣ ຕໍ ມຫາຍຍ຺ຍໍ ຍຊິຕ຺ວາ ຕໂຕ ຄາມາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ປຸນ ປາວິສິ ອສ຺ສມໍ. ປວິຏ຺ໂຐ ຈ ປຓ຺ຓສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ “ສຸຏ຺ຐຸ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິ ທານໍ ອນຸມຊ຺ຊນ຺ໂຕ ນິສີທິ. ເອວໍ ຕສ຺ມິໍ ປຏິປວິຏ຺ຐມ຺ຫິ ຕຣຸຓາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ຘເຣ ກມ຺ມໍ ອກາຕຸກາມາຍ “ເອໂສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພາວຣີ

ໂຄຊາວຣິຕິເຣ ອນຸສໍວຈ຺ຌຣໍ ສຕສຫສ຺ສໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ຄຈ຺ຉ ຕໂຕ ປຌ຺ຈສຕານິ ຍາຈິຕ຺ວາ ຫາສີ ເມ ອາເນຫີ’’ຕິ ເປ຺ສີໂຕ ອຌ຺ໂຌ ອາຄຌ຺ຉິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິຯ

໙໗໖-໗ຯອຸຄ຺ຆຜ຺ຍປ຺ໂປຫຕິ ມຄ຺ຄມເນນ ຆຜ຺ຍປ຺ປຫຕໂລ, ປຕ຺ຫິກາຍ ວາ ປຕ຺ຫິກໍ, ໂຄປ຺ຜເກນ ວາ ໂຄປ຺ຜກໍ, ຊຕ຺ຕຸເກນ ວາ ຊຕ຺ຕຸກໍ ອາຫຈ຺ຈ ຆຜ຺ຍປ຺ໂປຫຯ ສຸຂຌ຺ຈ ກຸສລໍ ປຸຈ຺ຉິຕິ ສຸຂຌ຺ຈ ກຸສລຌ຺ຈ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກຈ຺ຈິ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ສຸຂໍ, ກຈ຺ຈິ ກຸສລ’’ນ຺ຕິຯ

໙໗໙-໙໑ຯອນຸຊານາຫີຕິ ອນຸມຌ຺ຌາຫີ ສຫ຺ຫຫາຫີຯ ສຕ຺ຕຊາຕິ ສຕ຺ຕວິເຊນຯ ອກິສຸຂຣິຕ຺ວາຕິ ໂຄມຍວນປ຺ປ຺ຸຜກຸສຕິຕາ ຫີນິ ອາຫາຍ ສີຜໍ ສີຜໍ ພາວຣິສ຺ສ ອສ຺ສມທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຄມເຍນ ກູມີ ອຸປລິມ຺ປິຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜານິ ວິກິຣິຕ຺ວາ ຕິຕານິ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ວາມປ຺ປຫໍ ກມຕ຺ຫລູຫເກນ ໂຊວິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕປ຺ປຫມຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ປຫຕເລ ປຣາມສນ຺ໂຕ ເອວຣູປໍ ກຸຫ ນໍ ກຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເກຣວໍ ໂສ ອກິຕ຺ຕຍິຕິ ກຍຊນກໍ ວຈນໍ ອກິຕ຺ຕຍິ, ‘‘ສເຈ ເມ ຍາຈມານສ຺ສາ’’ຕິ ອິມໍ ຄາຖມກາສີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍຯ ທຸກ຺ຂິໂຕຕິ ໂທມນສ຺ສຊາໂຕຯ

໙໙໔-໕ຯອຸສ຺ສຸສ຺ສຕີຕິ ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ກຫາຈິ ສຈ຺ຈໍ ກເວຍ຺ຍາຕິ ມຌ຺ຌມາໂນ ສຸສ຺ສຕິ ຯ ເທວຕາຕິ ອສ຺ສເມ ອສິວຕ຺ຖາ ເທວ ຕາ ເອວຯ ມຸຫ຺ຊນິ ມຸຫ຺ຊປ຺ປເຕ ວາຕິ ມຸຫ຺ເຊ ວາ ມຸຫ຺ຊປ຺ປເຕ ວາຯ

໙໙໕-໒ຯໂກຕີ ຈຣຫີ ຊານາຕີຕິ ໂກຕີ ເຈ ຊານາຕີຯ ມຸຫ຺ຊາສິປ຺ປາຕຌ຺ຈາຕິ ມຸຫ຺ຊປ຺ປາຕຌ຺ຈຯ ຌາຕເມຕ຺ຖາຕິ ຌາຕໍ ເມ ເອຕ຺ຖຯ

໙໙໗ຯປຸຣາຕິ ເອກູນຕີສວສ຺ສວຍກາເລຯ ພາວຣິພ຺ຣາຫ຺ມເຕາ ປນ ໂຄຊາວຣີຕິເຣ ວສມາເນ ອຍຸຖນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ພຸທ຺ໂຊ ໂລເກ ອຸທປ຺ປາທີຯ ອປ຺ຈ຺ໂຈຕິ ອນ຺ວໍໂສຯ

໙໙໙ຯສພ຺ພາກິຌ຺ຌາພລປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ສພ຺ພາກິຌ຺ຌາຍ ພລປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສພ຺ພາ ວາ ອກິຌ຺ຌາໂຍ ຈ ພລານິ ຈ ປຕ຺ໂຕຯ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຯ

໑໐໐໑-໒ຯໂສກສ຺ສາຕິ ໂສໂກ ອສ຺ສຯ ປທູຕປຌ຺ໂຌຕິ ມຫາປຌ຺ໂຌຯ ວຣກູຣິເມຊໂສຕິ ອຸຕ຺ຕມວິປຸລປຌ຺ໂຌ ກູເຕ ອກິຣຕວຣປຌ຺ໂຌ ວາຯ ວິຊ຺ໂຣຕິ ວິຄຕຊ຺ໂຣ, ອປ຺ປມິໂມຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໑໐໐໔-໙ຯມນ຺ຕປ຺ປາຣເຄຕິ ເວທປ຺ປາຣເຄຯ ປສ຺ສວ຺ໂຫຕິ ປສ຺ສຖ ອຊານຕນ຺ຕິ ອຊານນ຺ຕານໍຯ ລກ຺ຂຕາຕິ ລກ຺ຂຕານິຯ ພ຺ຍາກ຺ຂາ ຕາຕິ ກຖິຕານິ, ວິຕ຺ຖາຣິຕານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສມຕ຺ຕາຕິ ສມຕ຺ຕານິ, ປຣິປຸຕ຺ຕານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຊມ຺ເມນ ມນ຺ຕສາສຕີຕິ ຊມ຺ເມນ ອນຸສາສຕິຯ

໑໐໑໑ຯຊາຕີ ໂຄຕ຺ຕຌ຺ຈ ລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ‘‘ກີວ ຈິຣໍ ຊາໂຕ’’ຕິ ມມ ຊາຕິຌ຺ຈ ໂຄຕ຺ຕຌ຺ຈ ລກ຺ຂຕຌ຺ຈຯ ມນ຺ເຕ ສິສ຺ເສຕິ ມຍາ ປຣິຈິຕເວເທ ຈ ມມ ສິສ຺ເສ ຈຯ ມນສາເຍວ ປຸຈ຺ຉຖາຕິ ອິເມ ສຕ຺ຕ ປຌ຺ເຫ ຈິຕ຺ເຕເນວ ປຸຈ຺ຉຖຯ

໑໐໑໓-໗ຯຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍຕິ ເອໂກເຍວ ເອສ ນາມໂຄຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ທຸກໂຍຕິ ອຸໂກຯ ປຈ຺ເຈກຄຕີໂນຕິ ວິສໍ ວິສໍ ຄຕວນ຺ ໂຕຯ ປຸພ຺ພວາສນວາສິຕາຕິ ປຸພ຺ເພ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາຯ ຄຕປ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕປູຌວາສນາຍ ວາສິຕຈິຕ຺ ຕາຯ ປຸຣມາຫິສ຺ສຕິນ຺ຕິ ມາຫິສ຺ສຕີນາມິກໍ ປຸຣໍ, ນຄຣນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຌ຺ຈ ນຄຣໍ ປວິຍຖາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ, ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ໂຄນທ຺ຊນ຺ຕິ ໂຄຊປຸຣສ຺ສ ນາມໍຯ ວນສວ຺ຫຍນ຺ຕິ ປວນນຄຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ‘‘ວນສາວຕ຺ຖີ’’ນ຺ຕິ ເອເກຯ ເອວໍ ວນສາວຕ຺ຖີໂຕ ໂກສມ຺ພີ, ໂກສມ຺ພິໂຕ ຈ ສາເກຕໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕານໍ ກີຣ ເຕສໍ ໂສລຸອສນ຺ນໍ ຊຕິລານໍ ຉໂຍຊນມຕ຺ຕາ ປຣິສາ ອໂຫສິຯ

໑໐໑໙ຯ ອຖ ກຄວາ ‘‘ພາວຣິສ຺ສ ຊຕິລາ ມຫາຊນໍ ສໍວຫ຺ເຌນ຺ຕາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ຈ ຕາວ ເນສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິປ຺ປາກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນາປິ ອຍໍ ເທໂສ ສປ຺ປາໂຍ, ມຄຊເຂຕ຺ເຕ ປນ ເຕສໍ ປາສາຕກເຈຕິຍໍ ສປ຺ປາຍໍຯ ຕຕ຺ຣ ຫິ ມຍິ ຊມ຺ມໍ ເທເສນ຺ເຕ ມ ຫາຊນສ຺ສ ຊມ຺ມາກິສມໂຍ ກວິສ຺ສຕິ, ສພ຺ພນຄຣານິ ຈ ປວິສິຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ພຫຸຕເຣນ ຊເນນ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ

ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆປ຺ຣິວຸໂຕ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ຣາຊຄຫາກິມຸໄຂ ອຄມາສິຯ ເຕປິ ຊຝິລາ ສາວຕ຺ຖິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ‘‘ໂກ ພຸທ຺ໂຘ, ກຸຫິ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ວິຈິນນ຺ຕາ ຄນ຺ຘກຸຝິມູລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປທນິກ຺ເຂປໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຣຕ຺ຕສ຺ສ ຫິ ອຸກ຺ກຸຝິກໍ ປທໍ ກເວ… ເປ… ວິວຏ຺ຝຈ຺ຉທສ຺ສ ອີທມີທິສໍ ປທ’’ນ຺ຕິ (ອ ນິຯ ອຏ຺ຓຯ ໑ຯ໑ຯ໘໖໐-໘໖໑; ສ ປ ອຏ຺ຓຯ ໑ຯ໘໐ ສາມາວຕີວຕ຺ຖຸ; ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໘໕) ‘‘ສພ຺ພລ຺ລຸ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ນິຝ຺ຆໍ ຄຕາຯ ກຄວາປິ ອນຸປຸພ຺ເພນ ເສຕພ຺ຍກປິລວຕ຺ຖຸອາທີນິ ນຄຣານິ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ສໍວຫ຺ເຓນ຺ໂຕ ປາສາຓກເຈຕິຍໍ ຄໂຕຯ ຊຝິລາປິ ຕາວເທວ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສພ຺ພານິ ຕານິ ນຄຣານິ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ປາສາຓກເຈຕິຍເມວ ອຄມໍສຸຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂກສມ຺ພິລ຺ຈາປິ ສາເກຕໍ, ສາວຕ຺ຖິລ຺ຈ ປຸຣຸຕ຺ຕມໍຯ ເສຕພ຺ຍໍ ກປິລວຕ຺ຖຸ’’ນ຺ຕິ ອາທີຯ

໑໐໘໐ຯ ຕຕ຺ຖ ມາຄຘໍ ປຸຣນ຺ຕິ ມຄຘປຸຣໍ ຣາຊຄຫນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປາສາຓກໍ ເຈຕິຍນ຺ຕິ ມຫໂຕ ປາສາຓສ຺ສ ອຸປຣິ ປຸພ຺ເພ ເທວຏ຺ຓານໍ ອໂຫສິຯ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ປນ ກຄວຕິ ວິຫາໂຣ ຊາໂຕຯ ໂສ ເຕເນວ ປຸຣິມໂວຫາເຣນ ‘‘ປາສາຓກໍ ເຈຕິຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

໑໐໘໑ຯຕສິໂຕວຸທກນ຺ຕິ ເຕ ຫິ ຊຝິລາ ເວຄສາ ກຄວນ຺ຕໍ ອນຸພນ຺ຘມານາ ສາຍໍ ຄຕມຄ຺ຄໍ ປາໂຕ, ປາໂຕ ຄຕມຄ຺ຄລ຺ຈ ສາຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ‘‘ເອຕ຺ຖ ກຄວາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ອຕິວິຍ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊຊາຕາ ຕໍ ເຈຕິຍໍ ອກິຣຸຫິສຸຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕຸຣິຕາ ປພ຺ພຕມາຣຸຫຸ’’ນ຺ຕິຯ

໑໐໘໔ຯເອກມນ຺ຕໍ ຄິໂຕ ຫຏ຺ໂຖຕິ ຕສ຺ມິ ປາສາຓເກ ເຈຕິເຍ ສກ຺ເກນ ມາປິຕມຫາມຕ຺ຑເປ ນິສິນ຺ນໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ກຈ຺ຈິ ອີສໂຍ ຂມນີຍ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ກຄວຕາ ປຝິສມ຺ໂມທນີເຍ ກເຕ ‘‘ຂມນີຍໍ ໂກ ໂຄຕມາ’’ຕິອາທີຫິ ສຍມ຺ປິ ປຝິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ອຊິໂຕ ເຊຏ຺ຓນ຺ເຕວາສີ ເອກມນ຺ຕໍ ຄິໂຕ ຫຏ຺ຓຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມໂນປລ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉິຯ

໑໐໘໕ຯ ຕຕ຺ຖ ອາທິສ຺ສາຕິ ‘‘ກຕິວສ຺ໂສ’’ຕິ ເອວໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສຯ ຊມ຺ມນນ຺ຕິ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຊາຕິ ພ຺ຣູຫີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ປາຣມິນ຺ຕິ ນິຏ຺ຖາຄມນໍຯ

໑໐໘໖-໗ຯວິສໍວສ຺ສສຕນ຺ຕິ ວີສຕິວສ຺ສາຘິກໍ ວສ຺ສສຕໍຯ ລກ຺ຂເຓຕິ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຯ ເອຕສ຺ມິ ອິໂຕ ປເຣສຸ ຈ ອິຕິຫາສາທີສຸ ອນວໂຍຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ ປຣປທໍ ວາ ອາເນຕ຺ວາ ເຕສຸ ປາຣມີ ຄໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ປລ຺ຈສຕານິ ວາເຈຕີຕິ ປກຕິອລສທ຺ມເມຘມາຓວການໍ ປລ຺ຈສຕານິ ສຍໍ ມນ຺ເຕ ວາເຈຕິຯ ສຘມ຺ເມຕິ ເອເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຘມ຺ເມ, ເຕວິຊ຺ຊເກ ປາວຈເນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໑໐໘໙ຯລກ຺ຂຓານໍ ປວິຈຍນ຺ຕິ ລກ຺ຂຓານໍ ວິຕ຺ຖາຣໍ, ‘‘ກຕມານິ ຕານິສ຺ສ ຄຕ຺ເຕ ຕີຓິ ລກ຺ຂຓານີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ

໑໐໙໐-໙໑ຯປຸຈ຺ຉລ຺ຫີຕິ ປຸຈ຺ຉມານໍ ກເມຕໍ ປຝິກາສຕີຕິ ເທວາທີສຸ ກໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ເອຕໍ ປລ຺ຫວຈນໍ ປຝິກາສຕີຕິຯ

໑໐໙໘-໙໙ຯ ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ປລ຺ຫານໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ ສຸຕ຺ວາ ອວເສເສ ທ຺ເວ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ‘‘ມຸທ຺ຘໍ ມຸທ຺ຘາຘິປາຕລ຺ຈາ’’ຕິ ອາຫຯ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ເຕ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ໂຕ ‘‘ອວິຊ຺ຊາ ມຸທ຺ຘາ’’ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ອລ຺ຓາຓກູຕາ ອວິຊ຺ຊາ ສໍສາຣສ຺ສ ສີສໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອວິຊ຺ຊາ ມຸທ຺ຘາ’’ຕິ ອາຫຯ ຍສ຺ມາ ຈ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວິຊ຺ຊາ ອຕ຺ຕນາ ສຫຊາເຕຫິ ສທ຺ຘາສຕິສມາຘິກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາຉນ຺ທວີຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ອິນ຺ທຣິຍານໍ ເອກຣສຏ຺ຓກາວມຸປຄຕຕ຺ຕາ ຕໍ ມຸທ຺ຘໍ ອຘິປາເຕຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ວິຊ຺ຊາ ມຸທ຺ຘາຘິປາຕິນີ’’ຕິອາທິມາຫຯ

໑໐໙໘-໙ຯຕໂຕ ເວເທນ ມຫຕາຕິ ອຖ ອິມໍ ປລ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣຓໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ມຫາປີຕິຍາ ສນ຺ຖມ຺ກິຕ຺ວາ ອລິນກາວໍ, ກາຍຈິຕ຺ຕານໍ ອຸທຄ຺ຄໍ ປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕິຕ຺ວາ ຈ ‘‘ພາວຣີ’’ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ອຖ ນໍ ອນຸກມ຺ປມາໂນ ກຄວາ ‘‘ສຸຂິໂຕ’’ຕິ ຄາຖມາຫຯ ວຕ຺ວາ ຈ ‘‘ພາວຣິສ຺ສ ຈາ’’ຕິ ສພ຺ພລ຺ລຸປວາຣຓໍ ປວາເຣສິຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ອນວເສສານໍ ໂສລຸອສສຫສ຺ສານໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຈ຺ຉິ ຕຖາຄຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ປາສາຓເກ ເຈຕິເຍ, ຕຕ຺ຖ ວາ ປຣິສາຍ, ເຕສຸ ວາ ປວາຣິເຕສຸ ອຊິໂຕ ປຓມໍ ປລ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉີຕິຯ ເສສໍ ສພ຺ພຄາຖາສຸ ປາກຝເມວາຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຓກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຘກຖາຍ ວຕ຺ຖຸຄາຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຘິຕາຯ

໑ຯ ອຊິຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໗໙ຯ ຕສ຺ມີ ປນ ປຏ຺ເຫ ນິວຸໂຕຕີ ປຜິຈ຺ຆາທີໂຕຯ ກິສ຺ສາກິເລປນໍ ພ຺ຣູສີຕິ ກີ ອສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ອກິເລປນໍ ວເທສີຯ

໑໐໘໐ຯເວວິຈ຺ຉາ ປມາທາ ນປ຺ປກາສຕີຕິ ມຈ຺ຉຣິຍເຫຕຸ ຈ ປມາທເຫຕຸ ຈ ນປ຺ປກາສຕີຯ ມຈ຺ຉຣິຍໍ ຫິສ຺ສ ທານາທິຄຸເຓຫິ ປກາ ສິຕຸໍ ນ ເທຕິ, ປມາໂທ ສີລາທີຫີຯ ຊປ຺ປາກິເລປນນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາ ອສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ມກ຺ກຏເລໂປ ວິຍ ມກ຺ກຏສ຺ສ ອກິເລປນໍຯ ທຸກ຺ ຂນ຺ຕິ ຊາຕິອາທິກໍ ທຸກ຺຃ໍຯ

໑໐໘໑ຯສວນ຺ຕິ ສພ຺ພຘິ ໂສຕາຕິ ສພ຺ເພສຸ ຣູປາທິອາຍຕເນສຸ ຕຓ຺ຫາທິກາ ໂສຕາ ສນ຺ທນ຺ຕີຯ ກີ ນິວາຣຓນ຺ຕິ ເຕສໍ ກີ ອາວ ຣຓໍ ກາ ຣກ຺ຂາຕິ? ສໍວຣໍ ພ຺ຣູຫີຕິ ຕໍ ເຕສໍ ນິວາຣຓສງ຺ຂາຕໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູຫີຯ ເອເຕນ ສາວເສສປ຺ປຫານໍ ປຸຈ຺ຉຕີຯ ເກນ ໂສຕາ ປິທີຍ຺ຍເຣຕິ ເກນ ຘມ຺ເມນ ເອເຕ ໂສຕາ ປິທີຍ຺ຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີຯ ເອເຕນ ອນວເສສປ຺ປຫານໍ ປຸຈ຺ຉຕີຯ

໑໐໘໒ຯສຕິ ເຕສໍ ນິວາຣຓນ຺ຕິ ວິປສ຺ສນາຍຸຕ຺ຕາຯ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຄຕິໂຍ ສມນ຺ເນສມານາ ສຕິ ເຕສໍ ໂສຕານໍ ນິວາຣຓໍຯ ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູມິຕິ ຕເມວາຫໍ ສຕີ ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູມິຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປຏ຺ຘາເຍເຕ ປິທີຍ຺ຍເຣຕິ ຣູປາທິສຸ ປນ ອນິຈ຺ຈຕາ ທິປຜິເວຘສາຘິກາຍ ມຄ຺ຄປຏ຺ຘາຍ ເອເຕ ໂສຕາ ສພ຺ພໂສ ປິທີຍ຺ຍນ຺ຕີຕິຯ

໑໐໘໓ຯປຏ຺ຘາ ເຈວາຕິ ປຏ຺ຫຄາຖາຍ, ຍາ ຈາຍໍ ຕຍາ ວຸຕ຺ຕາ ປຏ຺ຘາ ຍາ ຈ ສຕິ, ຍຏ຺ຈ ຕທວເສສໍ ນາມຣູປໍ, ເອຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ກຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ, ເອຕໍ ເມ ປຏ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຄ ພ຺ຣູຫີຕິ ເອວໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໑໐໘໔ຯ ວິສ຺ສຊ຺ຊນຄາຖາຍ ປນສ຺ສ ຍສ຺ມາ ປຏ຺ຘາສຕິໂຍ ນາເມເນວ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕາ ວິສຸໍ ນ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຍ ເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍໍ ມໍ ຕ຺ວໍ, ອຊິຕ, ເອຕໍ ປຏ຺ຫໍ ອປຸຈ຺ຉິ “ກຕ຺ເຖຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕີ”ຕິ, ຕໍ ເຕ ຍຕ຺ຖ ນາມຏ຺ຈ ຣູປຏ຺ຈ ອເສສໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕິ, ຕໍ ວທນ຺ໂຕ ວທາມິ, ຕສ຺ສ, ຕສ຺ສ ຫິ ວິຏ຺ຘາຓສ຺ສ ນິໂຣເຘນ ສເຫວ ອປຸພ຺ພໍ ອຈຣິມໍ ເອຕ຺ເຖຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕີຯ ເອຕ຺ ເຖວ ວິຏ຺ຘາຓນິໂຣເຘ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ເອຕໍ, ວິຏ຺ຘາຓນິໂຣຘາ ຕສ຺ສ ນິໂຣໂຘ ໂຫຕີຯ ຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ

໑໐໘໕ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ “ທຸກ຺ຂມສ຺ສ ມຫພ຺ກຍ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປກາສິຕໍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, “ຍານິ ໂສຕານີ”ຕິ ອິມິນາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ ປຏ຺ຘາເຍເຕ ປິທີຍ຺ຍເຣຕິ ອິມິນາ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ, “ອເສສໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕີ”ຕິ ອິມິນາ ນິໂຣຘສຈ຺ຈນ຺ຕິ ເອວໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ສຸຕ຺ວາປິ ອຣິຍຘູມີ ອນຘິຄໂຕ ປຸນ ເສຂາເສຂປຜິປທໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ “ເຍ ຈ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ມາເສ”ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ມາຕິ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປຣິວີມໍສິຕຘມ຺ມາ, ອຣຫຕໍ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ເສຂາຕິ ສີລາທີນິ ສິກ຺ຂມານາ ອວເສສາ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາຯ ປຸຖູຕິ ພຫູ ສຕ຺ຕຊນາຯ ເຕສໍ ເມ ນິປໂກ ອິຣິຍໍ ປຸຏ຺ໂຄ ປພ຺ຣູຫີຕິ ເຕສໍ ເມ ເສຂາເສຂານໍ ນິປໂກ ປຕ຺ຑິໂຕ ຕ຺ວໍ ປຸຏ຺ໂຄ ປຜິປຕ຺ຕີ ພ຺ຣູຫີຕີຯ

໑໐໘໖ຯ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ຍສ຺ມາ ເສເຂນ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພກິເລສາ ປຫາຕພ຺ພາ ເອວ, ຕສ຺ມາ “ກາເມ ສູ”ຕິ ອຸປຑ຺ຒຄາຖາຍ ເສຂປຜິປທໍ ທສ຺ເສຕີຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ວຕ຺ຖຸ “ກາເມສຸ” ກິເລສກາເມນ ນາກິຄິຊ຺ເຊຍ຺ຍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິ ຕາທໂຍ ຈ ມນໂສ ອາວິລກາວກເຣ ຘມ຺ເມ ປຊຫນ຺ໂຕ ມນສາ ນາວິໂລ ສິຍາຕີຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອເສໂຂ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣາທີນໍ ປຣິຕຸລິຕຕ຺ຕາ ກຸສໂລ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ກາຍານຸປສ຺ສນາສຕິອາທີຫິ ຈ ສໂຕ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຘິອາທີນໍ ກິນ຺ນຕ຺ ຕາ ກິກ຺ຂຸກາວໍ ປຕ຺ໂຕ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ສພ຺ພິຣິຍາປເຖສຸ ປຣິພ຺ພຊຕິ, ຕສ຺ມາ “ກຸສໂລ”ຕິ ອຸປຑ຺ຒຄາຖາຍ ອເສຂປຜິປທໍ ທສ຺ເສຕີຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ກຄວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຏ຺ຘາເປສີ, ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ອຊິໂຕ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຘາສິ ສທ຺ຘິ ອນ຺ເຕວາ ສິສຫສ຺ເສນ, ອຏ຺ເຏສຏ຺ຈ ອເນກສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິຯ ສຫ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຊິຕສ຺ສ ອນ຺ເຕ ວາສິສຫສ຺ສສ຺ສ ຈ ອຊິນຊຜາວາກຈີຣາທີນິ ອນ຺ຕຣຘາຍີສຸຯ ສພ຺ເພວ ອິທ຺ຘິມຍປຕ຺ຕຈີວຣຘຣາ, ທ຺ວງ຺ຄຸລເກສາ ເອທີກິກ຺ຂູ

ທຸຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ນມສ຺ສມານາ ປຌ຺ຊລິກາ ນິສີທິສູຕິ໚

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຊຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຖກຖາຍ ອຊິຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ໚

໔໚ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໐໔໗໚ໂກຌສນ຺ຕຸສ຺ສິໂຕຕິ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ໚ ກາ ອຸປ຺ປ຺ຕິ? ສພ຺ພສຸຕ຺ຕານໍ ປຸຈ຺ຉາວສິກາ ເອວ ອຸປ຺ປ຺ຕິ໚ ເຕ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ "ກຕາວກາສາ ປຸຈ຺ຉວ຺ໂຫ"ຕິ ກຄວຕາ ປວາຣິຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສໍສຍໍ ປຸຈ຺ຊິສຸ໚ ປຸຏ຺ໂຖ ປຸຏ຺ໂຖ ຈ ເຕສໍ ກຄວາ ພ຺ຍາກາສິ໚ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉາວສິກາເນເວຕານິ ສຸຕ຺ຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິ໚

ນິຏ຺ຖິເຕ ປນ ອຊິຕປຌ຺ເຫ "ກທໍ ໂລກໍ ອເວກ຺ຂນ຺ຕໍ, ມຈ຺ຈຸຣາຊາ ນ ປສ຺ສຕີ"ຕິ (ສຸ໚ ນິ໚ ໑໑໒໔; ຈູລອນິ໚ ປິງ຺ຄິຍມາຕວປຸຈ຺ຉາ ໑໔໔) ເອວໍ ໂມຆຣາຊາ ປຸຈ຺ຊິຕຸໍ ອາຣກິ໚ ຕໍ "ນ ຕາວສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິປາກໍ ຄຕານີ"ຕິ ຌຕ຺ວາ ກຄວາ "ຕິຏ຺ຖ ຕ຺ວໍ, ໂມຆຣາຊ, ອຌ຺ໂຌ ປຸຈ຺ຉຕູ"ຕິ ປຏິກ຺ຂິປິ໚ ຕໂຕ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສໍສຍໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ "ໂກຌາ"ຕິ ຄາຖມາຫ໚ ຕຕ຺ຖ ໂກຌ ສນ຺ຕຸສ຺ສິໂຕຕິ ໂກ ອິຌ ຕຸຏ຺ໂຖ໚ ອິຌ຺ຊິຕາຕິ ຕຕ຺ຫາທິຏ຺ຖິວິປ຺ຝນ຺ທິຕານິ໚ ອຸກນ຺ຕມກິຌ຺ຌາຍາຕິ ອຸໂກ ອນ຺ເຕ ອກິຊານິຕ຺ວາ໚ ມນ຺ຕາ ນ ລິປ຺ປ຺ຕີຕິ ປຌ຺ຌາຍ ນ ລິປ຺ປ຺ຕິ໚

໑໐໔໘-໙໚ ຕສ຺ເສຕມຕ຺ຖໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ໂຕ ກຄວາ "ກາເມສູ"ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ໚ ຕຕ຺ຖ ກາເມສຸ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາຕິ ກາມນິມິຕ຺ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາ, ກາເມສຸ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ເອຕ຺ຕາວຕາ ສນ຺ຕຸສິຕໍ ທສ຺ເສຕິ, "ວີຕຕຕ຺ໂຫ"ຕິອາທີຫິ ອນິຌ຺ຊິຕໍ ໚ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຂາຍ ນິພ຺ພຸໂຕຕິ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຌມ຺ເມ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຣາຄາທິນິພ຺ພາເນນ ນິພ຺ພຸໂຕ໚ ເສສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ປາກຏເມວ໚

ເອວໍ ກຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສິ໚ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ອຍມ຺ປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຖາສິ ສທ຺ຌິ ອນ຺ເຕວາສິສຫສ຺ເສນ, ອຌ຺ເຌສຌ຺ຈ ອເນກສຫສ຺ສານໍ ຌມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ໚ ເສສໍ ປຸພ຺ພສທິສເມວາຕິ໚

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຊຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຖກຖາຍ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ໚

໓໚ ປຸຕ຺ຕກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໐໔໐໚ອເນຊນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕກສຸຕ຺ຕໍ໚ ອິມມ຺ປິ ປຸຣິມນເຍເນວ ໂມຆຣາຊານໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕຕ຺ຖ ມູລທສ຺ສາວີນ຺ຕິ ອກຸສລມູລາທິທສ຺ສາວິໍ໚ ອິສໂຍຕິ ອິສິນາມກາ ຊຏິລາ໚ ຍຌ຺ຌນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍຌມ຺ມໍ໚ ອກປ຺ປຍິສູຕິ ປຣິເຍສນ຺ຕິ໚

໑໐໔໑໚ອາສີສມານາຕິ ຣູປາທີນິ ປຕ຺ຖຍມານາ໚ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖກາວຌ຺ຈ ປຕ຺ຖຍມານາ, ມນຸສ຺ສາທິກາວໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ຊຣໍ ສິຕາຕິ ຊຣໍ ນິສ຺ສິຕາ໚ ຊຣາມຸເຂນ ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ພວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໍ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ເຕນ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິສ຺ສິຕາ ຕໂຕ ອປຣິມຸຈ຺ຈມານາ ເອວ ກປ຺ປຍິສູຕິ ທີເປຕິ໚

໑໐໔໔໚ກຈ຺ຈິສ຺ສຸ ເຕ ກຄວາ ຍຌ຺ຌປເຖ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ, ອຕາຣຸໍ ຊາຕິຌ຺ຈ ຊຣຌ຺ຈ ມາຣິສາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຌ຺ໂຌເຍວ ຍຌ຺ຌປໂຖ໚ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ກຈ຺ຈິ ເຕ ຍຌ຺ເຌ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຍຌ຺ຌໍ ກປ຺ປຍນ຺ຕາ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂມຕຣິສູຕິ໚

໑໐໔໓໚ອາສີສນ຺ຕີຕິ ຣູປປຏິລາກາທໂຍ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ໚ ໂຖມຍນ຺ຕີຕິ "ສຸຍິຏ຺ຖໍ ສຸຈິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຍຌ຺ຌາທີນິ ປ

ສໍສນ຺ຕິຯ ອກິຊ຺ປ຺ປນ຺ຕີຕິ ຣູປາທິປ຺ຜິລາກາຍ ວາຈໍ ກິນ຺ທນ຺ຕິຯ ຊຫນ຺ຕີຕິ ເທນ຺ຕິຯ ກາມາກິຊ຺ປ຺ປນ຺ຕິ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ລາກນ຺ຕິ ຣູປາທິປ຺ຜິລາກໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ປຸນ຺ປ຺ປຸນໍ ກາເມ ເອວ ອກິຊ຺ປ຺ປນ຺ຕິ, ‘‘ອໂຫ ວຕ ອມ຺ຫາກໍ ສິຍຸ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕຖ຺ຫລ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ວຑ຺ເຒນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍາຊໂຍຄາຕິ ຍາຄາຮິມຸຕ຺ຕາຯ ກວຣາຄຣຕ຺ຕາຕິ ເອວມິເມຫິ ອາສີສນາທີຫິ ກວຣາເຄເນວ ຣຕ຺ຕາ, ກວຣາຄຣຕ຺ຕາ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ເອຕານີ ອາສີສນາທີນີ ກໂຣນ຺ຕາ ນາຕຣີສຸ ຊາຕິອາທິວຍ຺ຍທຸກ຺ຂໍ ນ ອຸຕ຺ຕຣີສູຕິຯ

໑໐໘໔-໕ຯອຖໂກຈຣທີຕິ ອຖ ອິທານິ ໂກ ອຎ຺ໂຎ ອຕາຣີຕິຯ ສງ຺ຂາຍາຕິ ຎາເຓນ ວິມໍສິຕ຺ວາຯ ປໂຣປຣານີຕິ ປຣານີ ຈ ໂອຣານີ ຈ, ປຣຕ຺ຕກາວສກຕ຺ຕກາວາທີນີ ປຣານີ ຈ ໂອຣານີ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ວິຘູໂມຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີຘູມວິຣຫິໂຕຯ ອນີໂຆຕິ ຣາຄາທີອີຆວິຣຫິໂຕ ຯ ອຕາຣີ ໂສຕິ ໂສ ເອວຣູໂປ ອຣຫາ ຊາຕິຊຣໍ ອຕາຣີຯ ເສສເມຕ຺ຖ ປາກຍເມວຯ

ເອວໍ ກຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜເນວ ເທເສສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ອຍມ຺ປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຖາສີ ສທ຺ຘີ ອນ຺ເຕວາສີສຫສ຺ເສນ, ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ອເນກສຕານໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ ອຸທປາທີຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕສທີສເມວາຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ປຸຕ຺ຕກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໕ຯ ເມຕ຺ຕຄູສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໐໘໖ຯປຸຈ຺ຊາມິຕນ຺ຕິ ເມຕ຺ຕຄູສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ມຎ຺ຎາມິ ຕໍ ເວທຄູ ກາວິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ອຍໍ ເວທຄູ’’ຕິ ຈ ‘‘ກາວິຕຕ຺ໂຕ’’ຕິ ຈ ເອວໍ ຕໍ ມຎ຺ຎາມິຯ

໑໐໘໗ຯອປຸຈ຺ຊສີຕິ ເອຕ຺ຖ ອ-ອິຕີ ປທປູຣຕມຕ຺ເຕ ນິປາໂຕ, ປຸຈ຺ຊສີຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖຯ ປວກ຺ຂາມິ ຍຖາ ປຊານນ຺ຕິ ຍຖາ ປຊານນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂຕິ, ເອວໍ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມິຯ ອຸປ຺ຘິນິທານາ ປກວນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂາຕິ ຕຕ຺ຫາທີອຸປ຺ຘິນິທານາ ຊາຕິອາທີທຸກ຺ຂວິເສສາ ປກວນ຺ຕິຯ

໑໐໘໘ຯ ເອວໍ ອຸປ຺ຘິນິທານໂຕ ປກວນ຺ເຕສຸ ທຸກ຺ເຂສຸ – ໂຍ ເວ ອວິທ຺ວາຕິ ຄາຖາຯ ຕຕ຺ຖ ປຊານນ຺ຕິ ສງ຺ຂາເຣ ອນິຈ຺ຈາທີວເສນ ຊານນ຺ໂຕຯ ທຸກ຺ຂສ຺ສຊາຕິປ຺ປກວານຸປ຺ສ຺ສີຕິ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊາຕິກາຣຕໍ ‘‘ອຸປ຺ຘີ’’ຕິ ອນຸປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕຯ

໑໐໘໙ຯໂສກປຣິທ຺ທວຎ຺ຈາຕິ ໂສກຎ຺ຈ ປຣິເທວຎ຺ຈຯ ຕຖາ ຫີ ເຕ ວິທິໂຕ ເອສ ຘມ຺ໂມຕິ ຍຖາ ຍຖາ ສຕ຺ຕາ ຊານນ຺ຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ປຎ຺ຎາປນວເສນ ວິທິໂຕ ເອສ ຘມ຺ໂມຕິຯ

໑໐໙໐-໙໑ຯກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ ເຕ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ນິພ຺ພານຘມ຺ມໍ ນິພ຺ພານຄາມິນິປ຺ຜິປ຺ທາຘມ຺ມຎ຺ຈ ເຕ ເທສຍິສ຺ສາມິຯ ທິຍ຺ເຖ ຘມ຺ເມຕິ ທິຍ຺ເຖ ທຸກ຺ຂາທີຘມ຺ເມ, ອິມສ຺ມິເຍວ ວາ ອຕ຺ຕກາເວຯ ອນີຕິຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໍຯ ຍໍ ວິທິຕ຺ວາຕິ ຍໍ ຘມ຺ມໍ ‘‘ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ວິທິຕ຺ວາຯ ຕຎ຺ຈາຫໍ ອກິນນ຺ທາມີຕິ ຕໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣຘມ຺ມໂຊຕກໍ ຕວ ວຈນໍ ອຫໍ ປຕ຺ຖຍາມິຯ ຘມ຺ມມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ຕຎ຺ຈ ຘມ຺ມມຸຕ຺ຕມໍ ອກິນນ຺ທາມີຕິຯ

໑໐໙໒ຯອຸທ຺ຘໍອໂຘ ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມຊ຺ເຊຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸທ຺ຘນ຺ຕິ ອນາຄຕທ຺ຘາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອໂຘຕິ ອຕີຕທ຺ຘາ, ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມຊ຺ເຊຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນທ຺ຘາຯ ເອເຕສຸ ນນ຺ທິຎ຺ຈ ນິເວສນຎ຺ຈ, ປນຸຊ຺ຊ ວິຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ເອເຕສຸ ອຸທ຺ຘາທີສຸ ຕຕ຺ຫາຎ຺ຈ ທິຍ຺ຖິນິເວສນຎ຺ຈ ອກິສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຕຎ຺ຈ ປນຸເທຫິ, ປນຸທິຕ຺ວາ ຈ ກເວ ນ ຕິຍ຺ເຖ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ທຸວິເຘປີ ກເວ ນ ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍຯ ເອວໍ ຕາວ ປນຸຊ຺ຊສທ຺ທສ຺ສ ປນຸເທຫີຕິ ອິມສ຺ມິ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ປນຸທິຕ຺ວາຕິ ເອຕສ຺ມິ ປນ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ກເວ ນ ຕິຍ຺ເຖຕິ ອຍເມວ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອຕານິ ນນ຺ທີນິເວສນວິຎ຺ຎາຕານິ ປນຸທິຕ຺ວາ ທຸວິເຘປີ ກເວ ນ ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໑໐໙໓-໔ຯ ເອຕານິ ວິໂນເທຕ຺ວາ ກເວ ອຕິຍ຺ຖນ຺ໂຕ ເອໂສ – ເອວໍວິຫາຣີຕິ ຄາຖາຯ ຕຕ຺ຖ ອິເຘວາຕິ ອິມສ຺ມິເຍວ ສາສເນ,

ອິມສ຺ມິເຍວ ວາ ອຕ຺ຕກາເວຯ ສຸກິຕ຺ຕິຕໍ ໂຄຕມນູປນີກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸປນີກນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍຯ ຕໍ ສນ຺ຣາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ອາລປນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ສຸກິຕ຺ຕິຕໍ ໂຄຕມນູປນີກ’’ນ຺ຕິຯ

໑໐໖໕ຯ ນ ເກວລໍ ທຸກ຺ຂເມວ ປຫາສິ – ເຕ ຈາປີຕິ ຄາຖາຯ ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຖິຕນ຺ຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ, ສຫາ ວາຯ ຕໍ ຕໍ ນມສ຺ສາມີຕິ ຕສ຺ມາ ຕໍ ນມສ຺ສາມິຯ ສເມຈ຺ຈາຕິ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາຯ ນາຄາຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອາລປນ຺ໂຕ ອາຫຯ

໑໐໖໖ຯ ອິທານິ ຕໍ ກຄວາ ‘‘ອທ຺ຘາ ຫິ ກຄວາ ປຫາສິ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ວິທິໂຕປີ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸປເນຕ຺ວາວ ປຫີນທຸກ຺ເຂນ ປຸຄ຺ຄເລນ ໂອວທນ຺ໂຕ ‘‘ຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ’’ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍໍ ຕ຺ວໍ ອກິຊານນ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ພາຫິຕປາປຕ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ, ເວເທຫິ ຄຕຕ຺ຕາ ເວທຄູ, ກິລ຺ຈນາກາເວນ ອກິລ຺ຈໂນ, ກາເມສຸ ຈ ກເວສຸ ຈ ອສຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກາມກເວ ອສຕ຺ໂຕ’’ຕິ ຊລ຺ລາ ຊາເນຍ຺ຍາສິຯ ອທ຺ຘາ ຫິ ໂສ ອິມໍ ໂອຆໍ ອຕາຣິ, ຕິຕ຺ໂຕ ຈ ປາຣໍ ອຂີໂລ ອກງ຺ໂຂຯ

໑໐໖໗ຯ ກິລ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ – ວິທ຺ວາ ຈ ໂຍຕິ ຄາຖາຯ ຕຕ຺ຖ ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິ ສາສເນ, ອຕ຺ຕກາເວ ວາຯ ວິສຊ຺ຊາຕິ ໂວສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຍເມວຯ

ເອວໍ ກຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍເນວ ເທເສສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ເມຕ຺ຕຄູສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໕ຯ ໂຘຕກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໐໖໘-໙ຯປຸຈ຺ຉາມິຕນ຺ຕິ ໂຘຕກສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ວາຈາກິກງ຺ຂາມີຕິ ວາຈໍ ອກິກງ຺ຂາມິຯ ສິກ຺ເຂ ນິພ຺ພານມຕ຺ຕໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຄາທີນໍ ນິພ຺ພານຕ຺ຖາຍ ອຘິສີລາທີນິ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍຯ ອິໂຕຕິ ມມ ມຸຂໂຕຯ

໑໐໗໐ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຘຕໂກ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຖວມາໂນ ກຖໍກຖາປໂມກ຺ຂໍ ຍາຈນ຺ໂຕ ‘‘ປສ຺ສາມຫ’’ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປສ຺ສາມຫໍ ເທວມນຸສ຺ສໂລເກຕິ ປສ຺ສາມິ ອຫໍ ເທວມນຸສ຺ສໂລເກຯ ຕໍ ຕໍ ນມສ຺ສາມີຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ນມສ຺ສາມິຯ ປມຸລ຺ຈາຕິ ປໂມເຈຫິຯ

໑໐໗໑ຯ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ອຕ຺ຕາຘີນເມວ ກຖໍກຖາປໂມກ຺ຂໍ ໂອຆຕຣຕມຸເຂນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນາຫ’’ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ນາຫໍ ສຫິສ຺ສາມີຕິ ອຫໍ ນ ສຫິສ຺ສາມິ ນ ສກ຺ໂຂມິ, ນ ວາຍມິສ຺ສາມີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປໂມຈນາຍາຕິ ປມາເຈຕຸໍຯ ກຖໍກຖິນ຺ຕິ ສກງ຺ຂໍຯ ຕເຣສີຕິ ຕເຣຍ຺ຍາສິຯ

໑໐໗໒-໓ຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕມນຕໂຣ ໂຘຕໂກ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຖວມາໂນ ອນຸສາສນີ ຍາຈນ຺ໂຕ ‘‘ອນຸສາສ ພ຺ຣຫ຺ເມ’’ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ ເສຍ຺ຖວຈນເມຕໍຯ ເຕນ ກຄວນ຺ຕໍ ອາມນ຺ຕຍມາໂນ ອາຫ – ‘‘ອນຸສາສ ພ຺ຣຫ຺ເມ’’ຕິ ຯ ວິເວກຘມ຺ມນ຺ຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣວິເວກນິພ຺ພານຘມ຺ມໍຯ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊມາໂນຕິ ນານປ຺ປກາຣຕໍ ອນາປຊ຺ຊມາໂນຯ ອິເຘວ ສນ຺ໂຕຕິ ອິເຘວ ສມາໂນຯ ອສິໂຕຕິ ອນິສ຺ສິໂຕຯ ອິໂຕ ປຣາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ເມຕ຺ຕຄຸສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວຯ ເກວລລ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມໍ, ອິຘ ສນ຺ຕິນ຺ຕິ ອຍໍ ວິເສໂສຯ ຕຕິຍຄາຖາຍປີ ປຸພ຺ພທ຺ຒໍ ຕຕ຺ຖ ວຸຕນຍເມວ ອປຣທ຺ເຘ ສງ຺ໂຄຕິ ສຊ຺ຊນຍ຺ຖານໍ, ລຕ຺ຄນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຍເມວຯ

ເອວໍ ກຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍເນວ ເທເສສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ໂຘຕກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ອຸປສີວສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໗໖ຯເອໂກອຫນ຺ຕິ ອຸປສີວສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ມຫນ຺ຕໂມຆນ຺ຕິ ມຫນ຺ຕໍ ໂອຆໍຯ ອນິສ຺ສິໂຕຕິ ປຸຄ຺ຄລໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ວາ ອນິສ຺ສິໂຕຯ ໂນ ວິສຫາມີຕິ ນ ສກ຺ໂກມິຯ ອາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ນິສ຺ສຍໍຯ ຍໍ ນິສ຺ສິໂຕຕິ ຍໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ວາ ນິສ຺ສິໂຕຯ

໑໐໗໗ຯ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນລາຠີ ຕຎ຺ຈ ສນ຺ຕມ຺ປິ ນິສ຺ສຍໍ ນ ຊານາຕິ, ເຕນສ຺ສ ຠຄວາ ຕຎ຺ຈ ນິສ຺ສຍໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ຈ ນິຍ຺ຍານປຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎ''ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເປກ຺ຂມາໂນຕິ ຕໍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ສໂຕ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຈ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປສ຺ສມາໂນຯ ນຕ຺ຖີຕິ ນິສ຺ສາຍາຕິ ຕໍ ''ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີ''ຕິ ປວຕ຺ຕສມາປຕ຺ຕິໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາຯ ຕຣສ຺ສຸ ໂອຆນ຺ຕິ ຕໂຕ ປຠຸຕິ ປວຕ຺ຕາຍ ວິປສ຺ສນາຍ ຍຖານຸຣູປໍ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ໂອຆໍ ຕຣສ຺ສຸຯ ກຖາຫີຕິ ກຖໍກຖາຫີຯ ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍໍ ນຕ຺ຕມຫາຠິປສ຺ສາຕິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ນິພ຺ພານໍ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສຯ ເອເຕນສ຺ສ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣໍ ກເຖຕິຯ

໑໐໗໘-໗໙ຯ ອິທານິ ''ກາເມ ປຫາຍາ''ຕິ ສຸຕ຺ວາ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນ ອຕ຺ຕນາ ປຫີເນ ກາເມ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ''ສພ຺ເພສູ''ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຫິຕ຺ວາ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອຎ຺ຎໍ ຕໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ຉພ຺ພິຘມ຺ປິ ສມາປຕ຺ຕິໍ ຫິຕ຺ວາຯ ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ເຂ ປຣເມຕິ ສຕ຺ຕສຸ ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ເຂສຸ ອຸຕ຺ຕເມ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕເນຯ ຕິຏ຺ເຐ ນຸ ໂສ ຕຕ຺ຖ ອນານຸຍາຍີຕິ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕຕ຺ຖ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອວິຄຈ຺ຉມາໂນ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ນູຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ສຏ຺ຐິກປ຺ປສຫສ຺ສມຕ຺ຕໍເຍວ ຐານໍ ອນຸຊານນ຺ໂຕ ຕຕິຍຄາຖມາຫຯ

໑໐໘໐ຯ ເອວໍ ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຐານໍ ສຸຕ຺ວາ ອິທານິສ຺ສ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທຠາວໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ''ຕິຏ຺ເຐ ເຈ''ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປູຄມ຺ປິ ວສ຺ສານນ຺ຕິ ອເນກສງ຺ຂຍມ຺ປິ ວສ຺ສານໍ, ຄຓຣາສິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ປູຄມ຺ປິ ວສ຺ສານີ''ຕິປິ ປາໂຐ, ຕຕ຺ຖ ວິຠຕ຺ຕິພ຺ຍຕ຺ຕເຍນ ສາມິວຈນສ຺ສ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ປູຄນ຺ຕິ ວາ ເອຕສ຺ສ ພຫູນີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ''ປູຄານີ''ຕິ ວາປິ ປາໂຐ, ປຸຣິມປາໂຐເຍວ ສພ຺ພສຸນ຺ທໂຣຯ ຕຕ຺ເຖວ ໂສ ສີຕິ ສິຍາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕຕ຺ເຖວາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕເນ ນານາທຸກ຺ເຂຫິ ວິມຸຕ຺ໂຕ ສີຕິຠາວປ຺ປຕ຺ໂຕ ຠເວຍ຺ຍ, ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ໂຕ ສສ຺ສໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຈເວຖ ວິຎ຺ຎາຓໍ ຕຖາວິຘສ຺ສາຕິ ອຸທາຫຸ ຕຖາວິຘສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນຸປາທາຍ ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍາຕິ ອຸຈ຺ເຉທໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ວາປິ ຠເວຍ຺ຍາຕິ ປຏິສນ຺ຘິມ຺ປິ ຕສ຺ສ ປຸຈ຺ຉຕິຯ

໑໐໘໑ຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ອຸຈ຺ເຉທສສ຺ສຕໍ ອນຸປຄມ຺ມ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອຈ຺ຈີ ຍຖາ''ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໍ ປເລຕີຕິ ອຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ນ ອຸເປຕິ ສງ຺ຂນ຺ຕິ ''ອສຸກໍ ນາມ ທິສໍ ຄໂຕ''ຕິ ໂວຫາຣໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເອວໍ ມຸນີ ນາມກາຍາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ເສກ຺ຂມຸນີ ປກຕິຍາ ປຸພ຺ເພວ ຣູປກາຍາ ວິມຸຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ຄໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຘມ຺ມກາຍສ຺ສ ປຣິຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ປຸນ ນາມກາຍາປິ ວິມຸຕ຺ໂຕ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ ຂີຓາສໂວ ຫຸຕ຺ວາ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປເລຕິ, ນ ອຸເປຕິ ສງ຺ຂໍ ''ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ''ຕິ ເອວມາທິກໍຯ

໑໐໘໒ຯ ອິທານິ ''ອຕ຺ຖໍ ປເລຕີ''ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ອຕ຺ຖໍ ອສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ ''ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ ໂສ''ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ ອຸທາຫຸ ນຕ຺ຖິ, ອຸທາຫຸ ເວ ສສ຺ສຕິຍາ ສສ຺ສຕຠາເວນ ອໂຣໂຄ ອວິປຣິຓາມຘມ຺ໂມ ໂສຕິ ເອວໍ ຕໍ ເມ ມຸນິ ສາຘຸ ວິຍາກໂຣຫີຯ ກຶ ກາຣຓໍ? ຕຖາ ຫິ ເຕ ວິທິໂຕ ເອສ ຘມ຺ໂມຕິຯ

໑໐໘໓ຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ຕຖາ ອວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອຕ຺ຖງ຺ຄຕສ຺ສາ''ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕສ຺ສາຕິ ອນຸປາທາ ປຣິນິພ຺ພຸຕສ຺ສຯ ນ ປມາຓມຕ຺ຖີຕິ ຣູປາທິປ຺ປມາຓໍ ນຕ຺ຖິຯ ເຍນ ນໍ ວຊ຺ຊຸນ຺ຕິ ເຍນ ຣາຄາທິນາ ນໍ ວເທຍ຺ຍຸໍຯ ສພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສູ

ຕິ ສພ຺ເພສຸ ຂນ຺ຘາທິຘມ຺ເມສຸຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສີຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ອຸປສີວສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ນນ຺ທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໘໔-໕ຯສນ຺ຕິໂລເກຕິ ນນ຺ທສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຐມຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ – ໂລເກ ຂຕ຺ຕິຍາທໂຍ ຊນາ ອາຊີວກນິຄຓ຺ຐາທິເກ ສນ຺ຘາຍ "ສນ຺ຕິ ມຸນໂຍ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕຍິທໍ ກຖໍສູຕິ ກີ ນຸ ໂຂ ເຕ ສມາປຕ຺ຕິຎາຓາທີນາ ຎາເຓນ ອຸປປ຺ນ຺ນຕ຺ຕາ ຎາຓູປປ຺ນ຺ນໍ ໂນ ມຸນີ ວທນ຺ຕິ, ເອວໍວິຘໍ ນຸ ວທນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ເວ ນານປ຺ປການ ລູຂຊີວິຕສງຂາເຕນ ຊີວິເຕນູປປ຺ນ຺ນນ຺ຕິ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ຕທຸຠຍໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຸນີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນ ທິຏ຺ຐິຍາ"ຕິ ຄາຖມາຫຯ

໑໐໘໖-໗ຯ ອິທານິ "ທິຏ຺ຐາທີຫິ ສຸທ຺ຘີ"ຕິ ວທນ຺ຕານໍ ວາເທ ກງຂາປຫານຕ຺ຖໍ "ເຍ ເກຈິເມ"ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອເນກຣູເປນາຕິ ໂກຕູຫລມງຄລາທິນາຯ ຕຕ຺ຖ ຍຕາ ຈຣນ຺ຕາຕິ ຕຕ຺ຖ ສກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ຄຸຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕາຯ ອຖສ຺ສ ຕຖາ ສຸທ຺ຘິອການໍ ທີເປນ຺ໂຕ ຠຄວາ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫຯ

໑໐໘໘-໙໐ຯ ເອວໍ "ນາຕຣີສູ"ຕິ ສຸຕ຺ວາ ອິທານິ ໂຍ ອຕຣິ, ຕໍ ໂສຕຸກາໂມ "ເຍ ເກຈິເມ"ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ໂອຆຕິຓ຺ຓມຸເຂນ ຊາຕິຊຣາຕິຓ຺ເຓ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ນິວຸຕາຕິ ໂອວຸຏາ ປຣິໂຍນທ຺ຘາຯ ເຍສີຘາຕິ ເຍສຸ ອິຘຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຸ-ອິຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ຕຓ຺ຫໍ ປຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ຕຓ຺ຫໍ ປຣິຊານິຕ຺ວາຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສິ, ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປນ ນນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທມາໂນ "ເອຕາຠິນນ຺ທາມີ"ຕິ ຄາຖມາຫຯ ອິຘາປິ ຈ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ນນ຺ທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ເຫມກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໙໑-໔ຯເຍ ເມ ປຸພ຺ເພຕິ ເຫມກສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ເມ ປຸພ຺ເພ ວິຍາກໍສູຕິ ເຍ ພາວຣິອາທໂຍ ປຸພ຺ເພ ມຍ຺ຫໍ ສກໍ ລທ຺ຘິ ວິຍາກໍສຸຯ ຫຸຣໍ ໂຄຕມສາສນາຕິ ໂຄຕມສາສນາ ປຸພ຺ພຕຣໍຯ ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕກ຺ກວຑ຺ຒນນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ຕໍ ກາມວິຕກ຺ກາທິວຑ຺ຒນໍຯ ຕຓ຺ຫານິຄ຺ຆາຕນນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາວິນາສນໍຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ "ອິຘາ"ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເອຕທຎ຺ຎາຍ ເຍ ສຕາຕິ ເອຕໍ ນິພ຺ພານປທມຈ຺ຈຸຕໍ "ສພ຺ເພ ສງຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ຕາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຊານິຕ຺ວາ ເຍ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາສຕິອາທີຫິ ສຕາຯ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິນິພ຺ພຸຕາຕິ ວິທິຕຘມ຺ມຕ຺ຕາ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຕ຺ຕາ, ຣາຄາທິນິພ຺ພາເນນ ຈ ອຠິນິພ຺ພຸຕາຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສີຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປຸພ຺ພສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ເຫມກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ໂຕເທຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໙໔ຯຍສ຺ມິໍກາມາຕິ ໂຕເທຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ວິໂມກ຺ໂຂ ຕສ຺ສ ກີທິໂສຕິ ຕສ຺ສ ກີທິໂສ ວິໂມກ຺ໂຂ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ ຯ ອິທານິ ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎວິໂມກ຺ຂາຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຠຄວາ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ວິໂມກ຺ໂຂ ຕສ຺ສ ນາປໂຣຕິ ຕສ຺ສ ອຎ຺ໂຎ ວິໂມກ຺ໂຂ ນຕ຺ຖິຯ

໑໐໙໕-໗ຯ ເອວໍ “ຕຓ຺ຫກ຺ຂໂຍ ເອວ ວິໂມກ຺ໂຂ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ຕມຕ຺ຖໍ ອສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ “ນິຣາສໂສ ໂສ ອຸທ ອາສສາໂນ”ຕິ ປຸນ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸທ ປຎ຺ຎກປ຺ປີຕິ ອຸທາຫຸ ສມາປຕ຺ຕິຎາຓາທິນາ ຎາເຓນ ຕຓ຺ຫາກປ຺ປໍ ວາ ທິຏ຺ຐິກປ຺ປໍ ວາ ກປ຺ປຍຕິຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ຕໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ກາມກາເມຕິ ກາເມ ຈ ກາເມ ຈຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປຸພ຺ພສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ໂຕເທຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ກປ຺ປສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໙໙ຯມຊ຺ເຌສຣສ຺ມິນ຺ຕິ ກປ຺ປສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ມຊ຺ເຌ ສຣສ຺ມິນ຺ຕິ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມໂກຏິປຎ຺ຎາຓາຠາວໂຕ ມຊ຺ຌກູເຏ ສໍສາເຣຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕິຏ຺ຐຕນ຺ຕິ ຕິຏ຺ຐມານານໍຯ ຍຖາຍິທໍ ນາປຣໍ ສິຍາຕິ ຍຖາ ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ປຸນ ນ ຠເວຍ຺ຍຯ

໑໑໐໑-໒ຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ໂຕ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິຯ ຕຕ຺ຖ ອກິຎ຺ຈນນ຺ຕິ ກິຎ຺ຈນປຏິປກ຺ຂໍຯ ອນາທານນ຺ຕິ ອາທານປຏິປກ຺ຂໍ, ກິຎ຺ຈນາທານວູປສມນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອນາປຣນ຺ຕິ ອປຣປຏິຠາຄທີປ຺ວິຣຫິຕໍ, ເສຏ຺ຐນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ນ ເຕ ມາຣສ຺ສ ປທ຺ຘຄູຕິ ເຕ ມາຣສ຺ສ ປທ຺ຘຈຣາ ປຣິຈາຣກາ ສິສ຺ສາ ນ ໂຫນ຺ຕິຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສິ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປຸພ຺ພສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ກປ຺ປສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໑ຯ ຊຕຸກຓ຺ຓິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໑໐໓-໔ຯສຸຕ຺ວານຫນ຺ຕິ ຊຕຸກຓ຺ຓິສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ວານຫໍ ວີຣມກາມກາມິນ຺ຕິ ອຫໍ “ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວີຣໍ ກາມານໍ ອກາມນໂຕ ອກາມກາມິໍ ພຸທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາຯ ອກາມມາຄມນ຺ຕິ ນິກ຺ກາມໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ອາຄໂຕມ຺ຫິຯ ສຫຊເນຕ຺ຕາຕິ ສຫຊາຕສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓຈກ຺ຂຸຯ ຍຖາຕຈ຺ຉນ຺ຕິ ຍຖາຕຖໍຯ ພ຺ຣູຫິ ເມຕິ ປຸນ ຍາຈນ຺ໂຕ ຠຓຕິຯ ຍາຈນ຺ໂຕ ຫິ ສຫສ຺ສກ຺ຂຕ຺ຕຸມ຺ປິ ຠເຓຍ຺ຍ, ໂກ ປນ ວາໂທ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍຯ ເຕຊີ ເຕຊສາຕິ ເຕເຊນ ສມ຺ປນ຺ໂນ ເຕຊສາ ອຠິຠຸຍ຺ຍຯ ຍມຫໍ ວິຊຎ຺ຎໍ ຊາຕິຊຣາຍ ອິຘ ວິປ຺ປຫານນ຺ຕິ ຍມຫໍ ຊາຕິຊຣານໍ ປຫານຠູຕໍ ຘມ຺ມໍ ອິເຘວ ຊາເນຍ຺ຍໍຯ

໑໑໐໔-໕ຯ ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ຕໍ ຘມ຺ມມາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິຯ ຕຕ຺ຖ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ທຏ຺ຐຸ ເຂມໂຕຕິ ນິພ຺ພານຎ຺ຈ

ນິພ຺ພານຄາມິນິຍ຺ຈ ປຏິປທໍ “ເຂມ”ນ຺ຕິ ທິສ຺ວາ. ອຸຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິວເສນ ຄຫິຕໍ. ນິຣຕ຺ຕໍ ວາຕິ ນິຣສ຺ສິຕພ຺ພໍ ວາ, ມຸຍ຺ຈິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ມາ ເຕ ວິຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ ມາ ເຕ ອໂຫສິ. ກິຍ຺ຈນນ຺ຕິ ຣາຄາທິກິຍ຺ຈນໍ ວາປິ ເຕ ມາ ວິຊ຺ຊິຕ຺ຖ. ປຸພ຺ເພຕິ ອຕີເຕ ສງ຺ຂາເຣ ອາຣພ຺ຠ ອຸປ຺ປັນ຺ນກິເລສາ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ຠຄວາ ຊຕຸກຓ຺ຓຶ ອາລປຕິ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວ.

ເອວໍ ຠຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສິ. ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປຸພ຺ພສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ຊຕຸກຓ຺ຓິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໒. ຠທ຺ຣາວຸຘສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໑໐໘-໙. ໂອກຍ຺ຊຫນ຺ຕິ ຠທ຺ຣາວຸຘສຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ໂອກຍ຺ຊຫນ຺ຕິ ອາລຍໍ ຊຫໍ. ຕຓ຺ຫຈ຺ຉິທນ຺ຕິ ຉຕຓ຺ຫາກາຍຈ຺ຉິທໍ. ອເນຊນ຺ຕິ ໂລກຘມ຺ເມສຸ ນິກ຺ກມ຺ປໍ. ນນ຺ທິຍ຺ຊຫນ຺ຕິ ອນາຄຕຣູປາທິປຕ຺ຖນາຊຫໍ. ເອກາ ເອວ ຫິ ຕຓ຺ຫາ ຖຸຕິວເສນ ອິຘ ນານປ຺ປກາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕາ. ກປ຺ປຍ຺ຊຫນ຺ຕິ ທຸວິຘກປ຺ປຊຫໍ. ອຠິຍາເຈຕິ ອຕິວິຍ ຍາຈາມິ. ສຸຕ຺ວານ ນາຄສ຺ສ ອປນມິສ຺ສນ຺ຕິ ອິໂຕຕິ ນາຄສ຺ສ ຕວ ຠຄວາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອິໂຕ ປາສາຓກເຈຕິຍໂຕ ພຫູ ຊນາ ປກ຺ກມິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຊນປເທຫີ ສງ຺ຄຕາຕິ ອງ຺ຄາທີຫີ ຊນປເທຫີ ອິຘ ສມາຄຕາ. ວິຍາກໂຣຫີຕິ ຘມ຺ມໍ ເທເສຫີ.

໑໑໑໐. ອຖສ຺ສ ອາສຍານຸໂລເມນ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຠຄວາ ທ຺ເວ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິ. ຕຕ຺ຖ ອາທານຕຓ຺ຫນ຺ຕິ ຣູປາທີນໍ ອາທາຍິກໍ ຄຫຓຕຓ຺ຫໍ, ຕຓ຺ຫຸປາທານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຍໍ ຍຍ຺ຫິ ໂລກສ຺ມິມຸປາທິຍນ຺ຕີຕິ ເອເຕສຸ ອຸທ຺ຘາທິເຠເທສຸ ຍໍ ຍໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ. ເຕເນວ ມາໂຣ ອນ຺ເວຕິ ຊນ຺ຕຸນ຺ຕິ ເຕເນວ ອຸປາທານປ຺ຈ຺ຈຍນິພ຺ພຕ຺ຕກມ຺ມາຠິສງ຺ຂາຣນິພ຺ພຕ຺ຕວເສນ ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂນ຺ຘມາໂຣ ຕໍ ສຕ຺ຕໍ ອນຸຄຈ຺ຉຕິ.

໑໑໑໑. ຕສ຺ມາ ປຊານນ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ເອຕມາທີນວໍ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ວາ ສງ຺ຂາເຣ ຊານນ຺ໂຕ. ອາທານສຕ຺ເຕ ອິຕິ ເປກ຺ຂມາໂນ, ປຊໍ ອິມໍ ມຈ຺ຈຸເຘຍ຺ເຍ ວິສຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາທາຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ອາທາເນສຸ ຣູປາທີສຸ ສຕ຺ເຕ ສພ຺ພໂລເກ ອິມໍ ປຊໍ ມຈ຺ຈຸເຘຍ຺ເຍ ລຄ຺ຄໍ ເປກ຺ຂມາໂນ. ອາທານສຕ຺ເຕ ວາ ອາທານາຠິນິວິຏ຺ເຐ ປຸຄ຺ຄເລ ອາທານສງ຺ຄເຫຕຸຍ຺ຈ ອິມໍ ປຊໍ ມຈ຺ຈຸເຘຍ຺ເຍ ລຄ຺ຄໍ ຕໂຕ ວິຕິກ຺ກມິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖໍ ອິຕິ ເປກ຺ຂມາໂນ ກິຍ຺ຈນໍ ສພ຺ພໂລເກ ນ ອຸປ຺ປາທິເຍຖາຕິ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວ.

ເອວໍ ຠຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສິ. ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປຸພ຺ພສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ຠທ຺ຣາວຸຘສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໓. ອຸທຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໑໑໒-໓. ຌາຍິນ຺ຕິ ອຸທຍສຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຍາວິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ປຍ຺ຍານຸຠາວນິຊ຺ຊາຕໍ ວິໂມກ຺ຂໍ ປຸຈ຺ຉຕິ. ອຖ ຠຄວາ ຍສ຺ມາ ອຸທໂຍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານລາຠີ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ປຏິລທ຺ຘຊ຺ຌານວເສນ ນານປ຺ປກາຣໂຕ ອຍ຺ຍາວິໂມກ຺ຂໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຫານໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທານນ຺ຕິ ຍມິທໍ ປຐມຊ຺ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທປ຺ປຫານໍ, ຕມ຺ປິ ອຍ຺ຍາວິໂມກ຺ຂໍ ປພ຺ຣູມິ. ເອວໍ ສພ຺ພປທານິ ໂຍເຊຕພ຺ພານິ.

໑໑໑໔. ອຸເປກ຺ຂາສຕິສໍສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌາເນົາເປກ຺ຂາສຕີຫິ ສໍສຸທ຺ຘໍ. ຘມ຺ມຕກ຺ກປຸເຣຊວນ຺ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ມິໍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານວິໂມກ຺ເຂ ຄຕ຺ວາ ຌານງ຺ຄານິ ວິປສ຺ສິຕ຺ວາ ອຘິຄຕໍ ອຣຫຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂໍ ວທຕິ. ອຣຫຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂສ຺ສ ຫິ

ມຄຸຄສມ຺ປຍຸຕຸຕສມ຺ມາສງກປ຺ປາທິເກໂທ ສມ຺ມຕກ຺ໂກ ປຸເຣຊໂວ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ – ''ສມ຺ມຕກ຺ກປຸເຣຊວ''ນ຺ຕິ. ອວິຊ຺ຊາຍ ປເກາຫນນ຺ຕິ ເອຕເມວ ຈ ອລ຺ລາວິໂມກ຺ຂໍ ອວິຊ຺ຊາປເກາຫນສງ຺ຂາຕໍ ນິພ຺ພານໍ ນິສ຺ສາຍ ຊາຕຕ຺ຕາ ກາຣໂຕປຈາເຣນ ''ອວິຊ຺ ຊາຍ ປເກາຫນ''ນ຺ຕິ ປພ຺ຣູນິຕິ.

໑໑໑໕-໖. ເອວໍ ອວິຊ຺ຊາປເກາຫນວຈເນນ ວຸຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານໍ ສຸຕ຺ວາ ''ຕໍ ກິສ຺ສ ວິປ຺ປຫາເນນ ວຸຈ຺ຈຕິ''ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ''ກີສຸ ສໍໂຍຊ ໂນ''ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກີສຸ ສໍໂຍຊໂນຕິ ກີ ສໍໂຍຊໂນ. ວິຈາຣຓນ຺ຕິ ວິຈຣຓກາຣຕ຺ຖໍ. ກິສ຺ສສ຺ສ ວິປ຺ປຫາເນນາຕິ ກີ ນາມ ກສ຺ສ ອສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສ ວິປ຺ປຫາເນນ. ອຖສ຺ສ ກຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ໂຕ ''ນນ຺ທີສໍໂຍຊໂນ''ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ວິຕກ຺ກສ຺ ສາຕິ ກາມວິຕກ຺ກາທິໂກ ວິຕກ຺ໂກ ອສ຺ສ.

໑໑໑໗-໘. ອິທານິ ຕສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ''ກຖໍ ສຕສ຺ສາ''ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ວິລ຺ລາຓນ຺ຕິ ອກິສງ ຂາຣວິລ຺ລາຓໍ. ອຖສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ກເຖນ຺ໂຕ ກຄວາ ''ອຊ຺ຊຕ຺ຕລ຺ຈາ''ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ສຕສ຺ສາຕິ ເອວໍ ສຕສ຺ສ ສມ຺ປ ຊານສ຺ສ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຕເມວ.

ເອວໍ ກຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກ຺ເຍເນວ ເທເສສີ. ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປຸພ຺ພສທິໂສ ເອວ ສມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຝຸຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຝຸກກຖາຍ ອຸທຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາ.

໑໔. ໂປສາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໑໑໙-໒໐.ໂຍອຕີຕນ຺ຕິ ໂປສາລສຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອຕີຕໍ ອາທິສຕີຕິ ໂຍ ກຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປເຣສລ຺ຈ ''ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ''ນ຺ຕິ ອາທິເກທ ອຕີຕໍ ອາທິສຕີ. ວິກູຕຣູປສລ຺ລິສ຺ສາຕິ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕຣູປສລ຺ລິສ຺ສ. ສພ຺ພກາຍປ຺ປຫາຍິໂນຕິ ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ສພ຺ພຣູປກາຍປ຺ປຫາຍິໂນ, ປຫີນຣູປກວປຝິສນ຺ຣີກສ຺ສາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ນຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈີຕິ ປສ຺ສໂຕຕິ ວິລ຺ລາຓາກາວວິປສ຺ສເນນ ''ນຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈີ''ຕິ ປສ຺ສໂຕ, ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນລາກິໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ລາຓໍ ສກ຺ການຸປຸຈ຺ຉາມີຕິ ສກ຺ກາຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອາລປນ຺ໂຕ ອາຫ. ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ລາຓໍ ປຸຈ຺ຉາມິ, ກີທິສໍ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ກຖໍ ເນຍ຺ໂຍຕິ ກຖໍ ໂສ ເນຕພ຺ໂພ, ກຖມສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣິລາຓໍ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພນ຺ຕິ.

໑໑໒໑. ອຖສ຺ສ ກຄວາ ຕາທິເສ ປຸຄ຺ຄເລ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ປຝິຫຕລາຓຕໍ ປກາເສຕ຺ວາ ຕໍ ລາຓໍ ພ຺ຍາກາຕຸໍ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ວິລ຺ລາຓຝ຺ຖິຕິໂຍ ສພ຺ພາ, ອກິຊານໍ ຕຖາຄໂຕຕິ ອກິສງ຺ຂາຣວເສນ ຈຕສ຺ໂສ ປຝິສນ຺ຣິວເສນ ສຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ສພ຺ພາ ວິລ຺ລາຓຝ຺ຖິຕິໂຍ ອກິຊານນ຺ໂຕ ຕຖາຄໂຕ. ຕິຝ຺ຖນ຺ຕເມນໍ ຊານາຕີຕິ ກມ຺ມາກິສງ຺ຂາຣວເສນ ຕິຝ຺ຖນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ຊານາ ຕິ ''ອາຍຕິ ອຍໍ ເອວໍຄຕິໂກ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ. ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນາທີສຸ ອທິມຸຕ຺ຕໍ. ຕປ຺ປຣາຍຓນ຺ຕິ ຕມ຺ມຍໍ.

໑໑໒໒.ອາກິລ຺ຈລ຺ລສມ຺ກວໍ ລຕ຺ວາຕິ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນຊນກໍ ກມ຺ມາກິສງ຺ຂາຣໍ ລຕ຺ວາ ''ກິນ຺ຕິ ປລິໂພໂຣ ອຍ''ນ຺ຕິ. ນນ຺ ທີ ສໍໂຍຊນໍ ອິຕິຕີ ຍາ ຈ ຕຕ຺ຖ ອຣູປຣາຄສງ຺ຂາຕາ ນນ຺ທີ, ຕລ຺ຈ ສໍໂຍຊນໍ ອິຕິ ລຕ຺ວາ. ຕໂຕ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕີຕິ ຕໂຕ ອາກິ ລ຺ຈລ຺ລາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ ຕໍ ສມາປຕ຺ຕີ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ວິປສ຺ສຕິ. ເອຕໍ ລາຓໍ ຕຖໍ ຕສ຺ສາຕິ ເອຕໍ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເອວໍ ວິປສ຺ສໂຕ ອນຸກ຺ກເມເນວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຣຫຕ຺ຕລາຓໍ ອວິປຣີຕໍ. ວຸສີມໂຕຕິ ວຸສິຕວນ຺ຕສ຺ສ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຕເມວ.

ເອວໍ ກຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກ຺ເຍເນວ ເທເສສີ. ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປຸພ຺ພສທິໂສ ເອວ ສມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຝຸຖກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ໂປສາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໑໘ຯ ໂມຆຣາຊສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໑໘໖ຯທ຺ວາຫໍສກ຺ການ຺ຕິ ໂມຆຣາຊສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວາຫນ຺ຕິ ທ຺ເວ ວາເຣ ອຫໍຯ ໂສ ຫິ ປຸພ຺ເພ ອຊິຕສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອວສາເນ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸ ກຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ກຄວາ ປນ຺ສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິປາກໍ ອາຄມຍມາໂນ ນ ພ຺ຍາກາສິຯ ເຕນາຫ – ‘‘ທ຺ວາຫໍ ສກ຺ກໍ ອປຸຈ຺ຉິສ຺ສ’’ນ຺ຕິຯ ຍາວຕຕິຍຌ຺ຈ ເທວິສິ, ພ຺ຍາກໂຣຕີຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ຍາວຕຕິຍຌ຺ຈ ສຫຘມ຺ມິກໍ ປຸຏ຺ໂຖ ວິສຸທ຺ຘິເທວກ຺ໂຕ ອິສິ ກຄວາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພ຺ຍາກໂຣຕີຕິ ເອວໍ ເມ ສຸຕໍຯ ໂຄຘາວຣີຕີເຣເຍວ ກິຣ ໂສ ເອວມສ຺ໂສສິຯ ເຕນາຫ – ‘‘ພ຺ຍາກໂຣຕີຕິ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິຯ

໑໑໘໘ຯອຍໍ ໂລໂກຕິ ມນຸສ຺ສໂລໂກຯ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສໂສຯ ສເທວໂກຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສໂສ ອຸປປຕ຺ຕິເທວສມ຺ມຸຕິເທວຍຸຕ຺ໂຕ, ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກ ສເທວໂກ’’ຕິ ເອຕໍ ວາ ‘‘ສເທວເກ ໂລເກ’’ຕິອາທິນຍນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ, ເຕນ ສພ຺ໂພປີ ຕຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປກາໂຣ ໂລໂກ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໑໑໘໙ຯ ເອວໍ ອກິກ຺ກນ຺ຕທສ຺ສາວິນ຺ຕິ ເອວໍ ອຄ຺ຄທສ຺ສາວິໍ, ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ອຊ຺ຌາສຍາຘິມຸຕ຺ຕິຄຕິປຣາຍຕາທີນິ ປສ຺ສິຕຸໍ ສມຕ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໑໙໐ຯສຸຌ຺ຌໂຕ ໂລກໍ ອເວກ຺ຂສ຺ສູຕິ ອວສິຍປວຕ຺ຕສລ຺ລກ຺ຂຓາວເສນ ວາ ຕຸຈ຺ຉສງ຺ຂາຣສມນຸປສ຺ສນາວເສນ ວາຕິ ທ຺ວີຫິ ກາຣເຓຫິ ສຸຌ຺ຌໂຕ ໂລກໍ ປສ຺ສຯ ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຖິ ອູຫຈ຺ຈາຕິ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຖິ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ເອວໍ ກຄວາ ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ເອວ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ໂມຆຣາຊສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໑໖ຯ ປິງ຺ຄິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໑໙໑ຯຊິຓ຺ໂຓຫມສ຺ມີຕິ ປິງ຺ຄິຍສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຊິຓ຺ໂຓຫມສ຺ມິ ອພໂລ ວີຕວຓ຺ໂຓຕິ ໂສ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊຣາກິກູໂຕ ວີສວສ຺ສສຕິໂກ ຊາຕິຍາ, ທຸພ຺ພໂລ ຈ ‘‘ອິຘ ປທໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຌ຺ຌຕ຺ເຖວ ກໂຣຕິ, ວິນຏ຺ຖປຸຣິມຈ຺ຉວິວຓ຺ໂຓ ຈ ຯ ເຕນາຫ – ‘‘ຊິຓ຺ໂຓຫມສ຺ມິ ອພໂລ ວີຕວຓ຺ໂຓ’’ຕິຯ ມາຫໍ ນສ຺ສໍ ໂມມຸໂຫ ອນ຺ຕຣາວາຕິ ມາຫໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ຘມ຺ມໍ ອສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາເຍວ ອວິທ຺ວາ ຫຸຕ຺ວາ ອນສ຺ສີຯ ຊາຕິຊຣາຍ ອິຘ ວິປ຺ປຫານນ຺ຕິ ອິເຘວ ຕວ ປາທມູເລ ປາສາຓເກ ວາ ເຈຕິຍ ຊາຕິຊຣາຍ ວິປ຺ປຫານໍ ນິພ຺ພານຘມ຺ມໍ ຍມຫໍ ວິຊຌ຺ຌໍ, ຕໍ ເມ ອາຈິກ຺ຂຯ

໑໑໙໒ຯ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ປິງ຺ຄິໂຍ ກາເຍ ສາເປກ຺ຂຕາຍ ‘‘ຊິຓ຺ໂຓຫມສ຺ມີ’’ຕິ ຄາຖມາຫ ເຕນສ຺ສ ກຄວາ ກາເຍ ສິເນຫປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ‘‘ທິສ຺ວານຣູເປສຸ ວິຫຌ຺ຌມາເນ’’ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຣູເປສູຕິ ຣູປເຫຕຸ ຣູປປຈ຺ຈຍາຯ ວິຫຌ຺ຌມາເນຕິ ກມ຺ມກາຣຓາທີຫິ ອຸປຫຌ຺ຌມາເນຯ ຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ຣູເປສູຕິ ຈກ຺ຂຸໂຣຄາທີຫິ ຈ ຣູປເຫຕຸເຍວ ຊນາ ຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ພາຘີຍນ຺ຕິຯ

໑໑໙໓-໖໐ຯ ເອວໍ ກຄວຕາ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ຕາວ ກຖິເຕ ປຏິປຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາປິ ປິງ຺ຄິໂຍ ຊຣາທຸພ຺ພລຕາຍ ວິເສສໍ ອນຘິຄນ຺ຕ຺ວາວ ປຸນ ‘‘ທິສາ ຈຕສ຺ໂສ’’ຕິ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມນ຺ໂຕ ເທສນໍ ຍາຈຕິຯ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ປຸນປິ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕໍ, ຕາວ ປຏິປທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຕຓ຺ຫາຘິປນ຺ເນ’’ຕິ ຄາຖມາຫຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏເມວຯ

ອິມມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ຠຄວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏເນວ ເທເສສິ. ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ປິງ຺ຄິໂຍ ອນາຄາມິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາສິ. ໂສ ກິຣ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ເອວໍ ວິຈິຕ຺ຣປຏິຠານໍ ນາມ ເທສນໍ ນ ລຠິ ມຍ຺ຫໍ ມາຕຸໂລ ພາວຣີ ສວນາຍາ’’ຕິ. ເຕນ ສິເນຫວິກ຺ເຂເປນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ. ອນ຺ເຕວາສິໂນ ປນສ຺ສ ສຫສ຺ສຊຏິລາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓຶສຸ. ສພ຺ເພວ ອິທ຺ຘິມຍປຕ຺ຕຈີວຣຘຣາ ເອຫິຠິກ຺ຂໂວ ອເຫສຸນ຺ຕິ.

ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ປິງ຺ຄິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປາຣາຍນວຕ຺ຖຸຄາຖາວຓ຺ຓນາ

ອິໂຕ ປຣໍ ສງ຺ຄີຕິກາຣາ ເທສນໍ ໂຖເມນ຺ຕາ ‘‘ອິທມໂວຈ ຠຄວາ’’ຕິອາທິມາຫໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ອິທມໂວຈາຕິ ອິທໍ ປຣາຍນໍ ອໂວຈ. ປຣິຈາຣກໂສຬສານນ຺ຕິ ພາວຣິສ຺ສ ປຣິຈາຣເກນ ປິງ຺ຄິເຍນ ສຫ ໂສຬສນ຺ນໍ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວາ ຠຄວໂຕ ປຣິຈາຣການໍ ໂສຬສນ຺ນນ຺ຕິ ປຣິຈາຣກໂສຬສນ຺ນໍ. ເຕ ເອວ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ. ຕຕ຺ຖ ໂສຬສປຣິສາ ປນ ປຸຣໂຕ ຈ ປຈ຺ຉໂຕ ຈ ວາມປ຺ສ຺ສໂຕ ຈ ທກ຺ຂິຓປ຺ສ຺ສໂຕ ຈ ຉ ຉ ໂຍຊນານິ ນິສິນ຺ນາ ອຸຊຸເກນ ທ຺ວາທສໂຍຊນິກາ ອໂຫສິ. ອຊ຺ຌິຏ຺ໂຐຕິ ຍາຈິໂຕ ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍາຕິ ປາຬິອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ. ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍາຕິ ປາຬິມຎ຺ຎາຍ. ປາຣາຍນນ຺ຕິ ເອວໍ ອິມສ຺ສ ຘມ຺ມປຣິຍາຍສ຺ສ ອຘິວຈນໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ນາມານິ ກິຕ຺ຕຍນ຺ຕາ ‘‘ອຊິໂຕ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ…ເປ… ພຸທ຺ຘເສຏ຺ຐໍ ອຸປາຄມຸ’’ນ຺ຕິ ອາຫໍສຸ.

໑໑໓໑-໗. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປນ຺ນຈຣຓນ຺ຕິ ນິພ຺ພານປທຏ຺ຐານຠູເຕນ ປາຕິໂມກ຺ຂສີລາທິນາ ສມ຺ປນ຺ນໍ. ອິສິນ຺ຕິ ມເຫສຶ. ເສສໍ ປາກຏເມວ. ຕໂຕ ປຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຈຣຶສູຕິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຈຣຶສຸ. ຕສ຺ມາ ປາຣາຍນນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ປາຣຠູຕສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຍນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖາວຓ຺ຓນາ

໑໑໓໒. ປາຣາຍນມນຸຄາຍິສ຺ສນ຺ຕິ ອສ຺ສ ອຍໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ – ຠຄວຕາ ຫິ ປາຣາຍເນ ເທສິເຕ ໂສຬສສຫສ຺ສາ ຊຏິລາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓຶສຸ, ອວເສສານຎ຺ຈ ຈຸທ຺ທສໂກຏິສງ຺ຂານໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສິ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ໂປຣາເຓຫິ –

‘‘ຕໂຕ ປາສາຓເກ ຣມ຺ເມ, ປາຣາຍນສມາຄເມ;

ອມຕໍ ປາປຍິ ພຸທ຺ໂຘ, ຈຸທ຺ທສ ປາຓໂກຏິໂຍ’’ຕິ.

ນິຏ຺ຐິຕາຍ ປນ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຕໂຕ ຕໂຕ ອາຄຕາ ມນຸສ຺ສາ ຠຄວໂຕ ອານຸຠາເວນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຄາມນິຄມາທີສ຺ເວວ ປາຕຸຣເຫສຸໍ. ຠຄວາປິ ສາວຕ຺ຖິເມວ ອຄມາສິ ປຣິຈາຣກໂສຬສາທີຫິ ອເນເກຫິ ຠິກ຺ຂຸສຫສ຺ເສຫິ ປຣິວຸໂຕ. ຕຕ຺ຖ ປິງ຺ຄິໂຍ ຠ ຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ຄຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ພາວຣິສ຺ສ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທໍ ອາໂຣເຈຕຸໍ, ປຏິສ຺ສຸຕຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ມຍາ’’ຕິ. ອຖ ຠຄວຕາ ອນຸຎ຺ຎາໂຕ ຎາຓຄມເນເນວ ໂຄຘາວຣີຕີຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາທຄມເນນ ອສ຺ສມາຠິມຸໂຂ ອຄມາສິ. ຕເມນໍ ພາວຣີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ທູຣໂຕວ ຂາຣິຊຏາທິວິຣຫິຕໍ ຠິກ຺ຂຸເວເສນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ ນິຏ຺ຐໍ ອຄມາສິ. ສມ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈາປິ ນໍ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ກິໍ, ປິງ຺ຄິຍ, ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ. ‘‘ອາມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ປາສາຓເກ ເຈຕິເຍ ນິສິນ຺ໂນ ອມ຺ຫາກໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ, ຕມຫໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ເທເສສ຺ສາມີ’’ຕິ. ຕໂຕ ພາວຣີ ມຫຕາ ສກ຺ກາເຣນ ສປຣິໂສ ຕໍ ປູເຊຕ຺ວາ ອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປສິ. ຕຕ຺ຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ປິງ຺ຄິໂຍ ‘‘ປາຣາຍນມນຸຄາຍິສ຺ສ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ອນຸຄາຍິສ຺ສນ຺ຕິ ຠຄວຕາ ຄີຕໍ ອນຸຄາຍິສ຺ສໍ. ຍຖາທ຺ທກ຺ຂີຕິ ຍຖາ ສາມໍ ສຈ຺ຈາຠິສມ຺ໂພເຘນ ອສາຘາຣຓຎາເຓນ ຈ ອທ຺ທກ຺ຂີ. ນິກ຺ກາໂມຕິ ປຫີນກາໂມ . ‘‘ນິກ຺ກໂມ’’ຕິປິ ປາໂຐ, ວີຣິຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ວາ ອກຸສລປກ຺ຂາ. ນິພ຺ພໂນຕິ ກິເລສວນວິຣຫິໂຕ, ຕຓ຺ຫາວິຣຫິໂຕ ເອວ ວາ. ກິສ຺ສ ເຫຕຸ ມຸສາ ຠເຓຕິ ເຍຫິ ກິເລເສຫິ ມຸສາ ຠເຓຍ຺ຍ, ເອເຕ ຕສ຺ສ ປຫີນາຕິ

ທສ຺ເສຕິຯ ເອເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສວເນ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕິຯ

໑໑໓໙-໔໑ຯວຕ຺ຕູປສຄ຺ຫິຕນ຺ຕິ ຄຸຕ຺ຕູປສຄ຺ຫິຕໍຯ ສຈ຺ຈວ຺ຫໂຍຕິ ''ພຸທ຺ໂຘ''ຕິ ສຈ຺ເຈເນວ ອວ຺ຫາເນນ ນາເມນ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ພ຺ຣຫ຺ເມຕິ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອາລປຕິຯ ກຸພ຺ພນກນ຺ຕິ ປຣິຕ຺ຕວນ຺ໍຯ ພຫຸປ຺ຜລໍ ການນມາວເສຍ຺ຍາຕິ ອເນກຜລາທິວິກຕິກຣິຕໍ ການນໍ ອາຄມ຺ມ ວເສຍ຺ຍຯ ອປ຺ປທສ຺ເສຕິ ພາວຣິປກ຺ຕິເກ ປຣິຕ຺ຕປຄ຺ເຄຯ ມໂຫທຣິນ຺ຕິ ອໂນຕຕ຺ຕາທີ ມຫນ຺ຕໍ ອຸທກຣາສີຯ

໑໑໔໒-໔ຯເຍເມ ປຸພ຺ເພຕິ ເຍ ອິເມ ປຸພ຺ເພຯ ຕມນ຺ທາສີໂນຕິ ຕໂມນ຺ໂທ ອາສີໂນຯ ກູຣິປຄ຺ຄາໂຕຕິ ຄາຕຜໂຊຯ ກູຣິເມຜໂສຕິ ວິປຸລປຄ຺ໂຄຯ ສນ຺ທິຍ຺ຄິກມກາລິກນ຺ຕິ ສາມໍ ປສ຺ສິຕພ຺ພຜລໍ, ນ ຈ ກາລນ຺ຕເຣ ປຕ຺ຕພ຺ພຜລໍຯ ອນີຕິກນ຺ຕິ ກິເລສອີຕິວິຣຫິຕໍຯ

໑໑໔໕-໕໐ຯ ອຖ ນໍ ພາວຣີ ອາຫ ''ກີ ນຸ ຕມ຺ຫາ''ຕິ ທ຺ເວ ຄາຖາຯ ຕໂຕ ປິງຄິໂຍ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກາ ອວິປ຺ປວາສເມວ ທີເປນ຺ໂຕ ''ນາຫໍ ຕມ຺ຫາ''ຕິອາທິມາຫຯ ປສ຺ສາມິ ນໍ ມນສາ ຈກ຺ຂຸນາວາຕິ ຕໍ ພຸທ຺ຜໍ ອຫໍ ຈກ຺ຂຸນາ ວິຍ ມນສາ ປສ຺ສາມິ ຯ ນມສ຺ສມາໂນ ວິວເສມິ ຣຕ຺ຕິນ຺ຕິ ນມສ຺ສມາໂນວ ຣຕ຺ຕີ ອຕິນາເມມິຯ ເຕນ ເຕເນວ ນໂຕຕິ ເຍນ ທິສາກາເຄນ ພຸທ຺ໂຜ, ເຕນ ເຕເນວາຫມ຺ປິ ນໂຕ ຕນ຺ນິນ຺ໂນ ຕປ຺ໂປໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໑໕໑ຯທຸພ຺ພລຖາມກສ຺ສາຕິ ອປ຺ປຖາມກສ຺ສ, ອຖ ວາ ທຸພ຺ພລສ຺ສ ທຸຕ຺ຖາມກສ຺ສ ຈ ພລວີຣິຍຫີນສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕເນວ ກາໂຍ ນ ປເລຕີຕິ ເຕເນວ ທຸພ຺ພລຖາມກຕ຺ເຕນ ກາໂຍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເຍນ ວາ ພຸທ຺ໂຜ, ເຕນ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ''ນ ປເຣຕີ''ຕິປິ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ພຸທ຺ຜສ຺ສ ສນ຺ຕິເກຯ ສງ຺ກປ຺ປຍນ຺ຕາຍາຕິ ສງ຺ກປ຺ປຄມເນນຯ ເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເຍນ ພຸທ຺ໂຜ, ເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕ ປຍຸຕ຺ໂຕ ອນ຺ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໑໕໒ຯປງ຺ເກສຍາໂນຕິ ກາມກທ຺ທເມ ສຍມາໂນຯ ທີປາ ທີປໍ ອຸປ຺ປຸລວິນ຺ຕິ ສຕ຺ຖາຣາທິໂຕ ສຕ຺ຖາຣາທີ ອກິຄຈ຺ຉີຯ ອຖທ຺ທສາສີ ສມ຺ພຸທ຺ຜນ຺ຕິ ໂສຫໍ ເອວໍ ທຸທ຺ທິຍ຺ຄີ ຄເຫຕ຺ວາ ອນ຺ວາຫີຕ຺ໝນ຺ໂຕ ອຖ ປາສາຕເກ ເຈຕິເຍ ພຸທ຺ຜມທ຺ທກ຺ຂີຯ

໑໑໕໓ຯ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອວສາເນ ປິງຄິຍສ຺ສ ຈ ພາວຣິສ຺ສ ຈ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິປາກໍ ວິທິຕ຺ວາ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ຖິໂຕເຍວ ສຸວຕ຺ໂຕກາສໍ ມຸຄ຺ຈິຯ ປິງຄິໂຍ ພາວຣິສ຺ສ ພຸທ຺ຜຄຸເຕ ວຕ຺ຕຍນ຺ໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ເອວ ຕໍ ໂອກາສໍ ທິສ຺ວາ ''ກີ ອິທ''ນ຺ຕິ ວິໂລເກນ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣໂຕ ຖິຕໍ ວິຍ ທິສ຺ວາ ພາວຣິພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ''ພຸທ຺ໂຜ ອາຄໂຕ''ຕິ ອາໂຣເຈສີ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຸຍ຺ຖາຍາສນາ ອຄ຺ຊລີ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຍ຺ຖາສີຯ ກຄວາປິ ໂອກາສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຸກິນ຺ນມ຺ປິ ສປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ປິງຄິຍເມວ ອາລປ຺ມາໂນ ''ຍຖາ ອຫູ ວກ຺ກລີ''ຕິ ອິມໍ ຄາຖມກາສີຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ວກ຺ກລິຕ຺ເຖໂຣ ສທ຺ຜາທິມຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ສທ຺ຜາຜຸເຣນ ຈ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕິຯ ຍຖາ ຈ ໂສລຸອສນ຺ນໍ ເອໂກທ຺ຣາວຸໂຜ ນາມ ຍຖາ ຈ ອາລຸອວີ ໂຄຕໂມ, ເອວເມວ ຕ຺ວມ຺ປິ ປມຸຄ຺ຈສ຺ສຸ ສທ຺ຜໍຯ ຕໂຕ ສທ຺ຜາຍ ອຜິມຸຈ຺ຈນ຺ໂຕ ''ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ມຈ຺ຈຸເຜຍ຺ຍສ຺ສ ປາຣໍ ນິພ຺ພານໍ ຄມິສ຺ສສີຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜເນວ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີຯ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປິງຄິໂຍ ອຣຫຕ຺ເຕ ພາວຣີ ອນາຄາມິຜເລ ປຕິຍ຺ຖຫີຯ ພາວຣິພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສິສ຺ສາ ປນ ປຄ຺ຈສຕາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອເຫສຸໍຯ

໑໑໕໔-໕ຯ ອິທານິ ປິງຄິໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ປສາທໍ ປເວເທນ຺ໂຕ ''ເອສ ກິຍ຺ໂຍ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຜິການວາຕິ ປຜິການປຜິສມ຺ກິທາຍ ອຸເປໂຕຯ ອຜິເທເວ ອກິຄ຺ຄາຍາຕິ ອຜິເທວກເຣ ຜມ຺ເມ ຄຕ຺ວາຯ ປໂຣວຣນ຺ຕິ ຫີນປຕີຕໍ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ ອຜິເທວຕ຺ຕກຣໍ ສພ຺ພໍ ຜມ຺ມຊາຕໍ ເວທິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກງ຺ຂີນໍ ປຜິຊານຕນ຺ຕິ ກງ຺ຂີນໍເຍວ ສຕໍ ''ນິກ຺ກງ຺ຂມ຺ຫາ''ຕິ ປຜິຊານນ຺ຕານໍຯ

໑໑໕໖ຯອສໍຫີຣນ຺ຕິ ຣາຄາທີຫີ ອສໍຫາຣິຍໍຯ ອສໍກຸປ຺ປນ຺ຕິ ອກຸປ຺ປໍ ອວິປຣິຕາມຜມ຺ມໍຯ ທ຺ວິຫີປິ ປເທຫິ ນິພ຺ພານໍ ກຕຕິຯ ອທ຺ຜາ ຄມິສ຺ສາມີຕິ ເອກໍເສເນວ ຕໍ ອນ຺ປາທິເສສໍ ນິພ຺ພານຜາຕຸໍ ຄມິສ຺ສາມິຯ ນ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາຕິ ນຕ຺ຖິ ເມ ເອຕ຺ຖ ນິພ຺ພາເນ ກງ຺ຂາຯ ເອວໍ ມໍ ຜາເຣທີ ອຜິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປິງຄິໂຍ ''ເອວເມວ ຕ຺ວມ຺ປິ ປມຸຄ຺ຈສ຺ສຸ ສທ຺ຜ''ນ຺ຕີຯ ອິມິນາ ກຄວໂຕ ໂອວາເທນ ອຕ຺ຕນິ ສທ຺ຜໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ສທ຺ຜານຸເຣເນວ ຈ ວິມຸຄ຺ຈິຕ຺ວາ ຕໍ ສທ຺ຜາທິມຸຕ຺ຕຕໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ອາຫ – ''ເອວໍ ມໍ ຜາເຣທີ

ອສີມຸຕຕຈິຕຸຕ''ນຸຕິ። ອຍເມຕຸຖ ອສິປຸປາໂຍ ''ຍຖາ ມໍ ຕຸວໍ ອວຈ, ເອວເມວ ອສີມຸຕຕໍ ສາເຣຫີ''ຕິ።

ອິຕິ ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກ-ອຏຸຖກຖາຍ

ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຏຸຖກຖາຍ ໂສລຸອສພຸຣາຫຸມຕາສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຎຸຖິຕາ።

ນິຎຸຖິໂຕ ຈ ປຌຸຈໂມ ວຕຸໂຄ ອຕຸຖວຕຸຕນານຍໂຕ, ນາເມນ

ປາຣາຍນວຕຸໂຄຕິ።

ນິຄມນກຖາ

ເອຕຸຕາວຕາ ຈ ຍໍ ວຸຕຸຕໍ –

''ອຸຕຸຕມໍ ວນຸທເນຍຸຍານໍ, ວນຸທິຕຸວາ ຣຕນຕຸຕຍໍ;

ໂຍ ຂຸທຸທກນິກາຍມຸຫິ, ຂຸທຸທາຈາຣປຸປຫາຍິນາ።

''ເທສິໂຕ ໂລກນາເຖນ, ໂລກນິຕຸຖຣເຓສິນາ;

ຕສຸສ ສຸຕຸຕນິປາຕສຸສ, ກຣິສຸສາມຕຸຖວຕຸຕນ''ນຸຕິ።

ເອຕຸຖ ອຸຣຄວຕຸຄາທິປຌຸຈວຕຸຄສງຄຫິຕສຸສ ອຸຣຄສຸຕຸຕາທິສຕຸຕຕິສຸຕຸຕປຸປເກທສຸສ ສຸຕຸຕນິປາຕສຸສ ອຕຸຖວຕຸຕນາ ກຕາ ໂຫຕິ። ເຕເນຕໍ ວຸຈຸຈຕິ –

''ອິມໍ ສຸຕຸຕນິປາຕສຸສ, ກໂຣນຸເຕນຕຸຖວຕຸຕນໍ;

ສທຸທມຸມຌຸຖິຕິກາເມນ, ຍໍ ປຕຸຕໍ ກຸສລໍ ມຍາ።

''ຕສຸສານຸກາວໂຕ ຂິປຸປໍ, ທມຸເມ ອຣິຍປຸປເວທິເຕ;

ວຸທຸຒິ ວິຣູລຸຫຶ ເວປຸລຸລໍ, ປາປຸຓາຕຸ ອຍໍ ຊໂນ''ຕິ።

(ປຣິຍຕຸຕິປຸປມາຓໂຕ ຈຕຸຈຕຸຕາລີສມຕຸຕາ ການາວາຣາ።)

ປຣມວິສຸທຸທສທຸທາພຸທຸທິວີຣິຍປຸປຕິມຕຸທິເຕນ ສີລາຈາຣຊຸຊວມທຸທວາທິຄຸຓສມຸທຍສມຸທິເຕນ ສກສມຍສມຍນຸຕຣຄຫນຊໂຊຄາຫຓສມຕຸເຖນ ປຌຸຌາເວຍຸຍຕຸຕິຍສມນຸນາຄເຕນ ຕິປິຏກປຣິຍຕຸຕິປຸປເກເທ ສາຏຸຖກເຖ ສຕຸຖຸສາສເນ ອປຸປຕິຫຕຌາຓປຸປກາເວນ ມຫາເວຍຸຍາກຣເຓນ ກຣຓສມຸປຕຸຕິຊນິຕສຸຂວິນິຄຄຕມທຸໂຣທາຣວຈນລາວຕຸຓຍຸຕຸເຕນ ຍຸຕຸຕມຸຕຸຕວາທິນາ ວາທິວເຣນ ມຫາກວິນາ ຉລຸອພິຌຸຌາປຕິສມຸພິທາທິປຸປເກທຄຸຓປຕິມຕຸທິເຕ ອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສທມຸເມ ສຸປຸປຕິຎຸຖິຕພຸທຸທີນໍ ເຖຣວໍສປຸປທີປານໍ ເຖຣານໍ ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ວໍສາລງກາຣພູເຕນ ວິປຸລວິສຸທຸທພຸທຸທິນາ ພຸທຸທໂ຃ໂສຕິ ຄຣູຫິ ຄຫິຕນາມເທຍຸເຍນ ເຖເຣນ ກຕາ ອຍໍ ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາ ນາມ ສຸຕຸຕນິປາຕ-ອຏຸຖກຖາ –

ຕາວ ຕິຏຸຖຕຸ ໂລກສຸມີ, ໂລກນິຕຸຖຣເຓສີນໍ;

ທສ຺ເສນ຺ຕິ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ, ນຍໍ ປຎ຺ຎາວິສຸທ຺ຘິຍາຯ

ຍາວ ພຸທ຺ໂຘຕິ ນາມມ຺ປີ, ສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຕາທິໂນ;

ໂລກມ຺ຫິ ໂລກເຊຏ຺ຐສ຺ສ, ປວຕ຺ຕຕິ ມເຫສິໂນຕິຯ

ສຸຕ຺ຕນິປາຕ-ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ